
WIDENER
HN 8GD2 -

STATISTISK och BIOGRAFISK

MATRIKEL

öfver

Församlingarna och Presterskapet

i Finland

af

AND. JOHN HORNBORG.

HELSINGFORS,

FINSKA LITTERATUR-SÄLLSKAPETS TRYCKERI,

1873.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
5-2-62

Förord.

Då föreliggande matrikel nu utgår till allmänheten, känner sig dess utgifvare främst manad att såsom förklaring, hvarföre arbetet utkommer fyra eller fem månader senare än först var utlofvadt, för resp. subskribenter tillkännagifva det han af mellankomna landtdagsgöromål samt derefter i offentliga uppdrag gjorda särskilda resor varit under sammanräknadt ett halft års tid fullkomligt hindrad att sysselsätta sig med detta arbete. Medveten deraf, att han såväl dessförinnan som sedermera träget derpå användt snart sagdt hvarje stund, som tjenstegöromål lemnat honom öfrig, är han tillika förvissad att den axiomatiska regeln „ultra posse nemo obligatur“ skall lända honom till ursägt.

Angående planen för arbetet vill utgifvaren framhålla endast några få omständigheter.

Historiken öfver församlingarna, med temlig utförlighet intagen i åtskilliga af de härförinnan utkomna stiftsmatriklarna samt erkebiskop J. Tengströms „Afhandling om presterliga tjenstgöringen och aflöningen i Åbo erkestift“ äfvensom i stiftens s. k. „Herdaminnen“, har utrymmet, i förening med andra skäl, förbjudit att här fullständigare upptaga. Endast de viggigare förändringar, hvilka timat efter de förra matriklarnas utgifvande, finnas i detta arbetes statistiska afdelning observerade. Deremot finnes under litt. A. bland bilagorna i slutet af boken en kort framställning af församlingarnas ålder och uppkomst införd. Utg. har näml. trott det medföra större öfverskådlighet och intresse, att dessa notiser sålunda alla blifvit sammanförda på ett ställe och icke inströdda hvar för sig under de olika församlingarna. Föröfrigt, då arbetets plan är fattad uteslutande ur statistisk och biografisk, ej ur historisk synpunkt, har någon utförligare framställning af församlingarnas öden ej kunnat komma i fråga, så mycket boken härigenom än måhända hade vunnit i allmänt intresse. Dessutom har både tid och tillfälle till egentliga källstudier och öfvande af en strängare historisk kritik helt och hållet saknats, hvarföre de hithörande knapphändiga anteckningarna framträda utan alla anspråk, såsom ett enkelt sammandrag af hvad i saken förut finnes publiceradt uti ofvannämnda skrifter äfvensom ett eller annat i öfrigt för utgifvaren tillgängligt arbete.

För fullständighets skull må här tilläggas den från nämnde bilaga A. uteblifna notisen, att Finland utgjorde ett enda stift (med biskopssäte i Åbo) intill år 1554, då den förste biskopen i det kort förut afskiljda Wiborgs stift tillträdde sitt embete, äfvensom att biskopsstolen i Wiborg genom k. reskr. 30 okt. 1723 flyttades till Borgå, der första sessionen hölls 24 okt. 1724, samt att ytterligare ett tredje stift genom k. manif. 6 mars 1850 inrättades, näml. Kuopio stift (omfattande nordligaste delarna af de bägge andra stiften, eller Uleåborgs län från Åbo och Kuopio län från Borgå stift), och hvars styrelse trädde i verksamhet 1 aug. 1851.

De öfriga bilagorna åsyfta äfven att i sin mon gifva det torra materialet en bättre öfverskådlighet. Särskildt torde tab. D. (angående såväl folktätheten, som procenten af tillökning eller minskning uti församlingarnas folknummer under femårsperioden 1865—1870) icke vara utan sitt intresse, med afseende jämväl å bedömandet af det större eller mindre mått af pröfningar de olika trakterna och församlingarna i landet nödgats uthärda under nämnda, den svåraste hemsökelsetid vårt land på mer än halftannat sekel haft att genomgå. Att uträknandet och sammanställandet af tabellerne, förnämligast den nyssnämnda tab. D., ensamt påkallat lika mycken arbetsmöda, som allt det öfriga tillsammans, låter väl som en paradox, men torde af sakkunnige lätt inses.

Prosterierna och pastoraterne äro här, såvidt möjligt, ordnade i topografisk följd, och icke arbiträrt såsom vanligtvis härförinnan varit fallet. Beträffande församlingarnas namn, har utg. ej ansett rigtigt att skrifva „Wekkelaks“, „Jokkas“, „Qveflaks“, „Birkkala“, „Punkalaitio“ m. m. och sålunda applicera genuint finsk ortografi på svenska namn, då sådana ännu existera äfven för rent finska orter och man icke, såsom väl vore rättast, allmännare tyckes finna sig uti att äfven i svenskt tal adoptera de oförvrängda namnen Wehkalahti, Wirolahti, Loimaa, Juva o. a. Men nog härom — här är ju icke stället för utredande af filologiska tvisteämnen.

Slutligen uppfyller utg. en angenäm pligt, då han härmed betygar sin djupa och uppriktiga tacksamhet för den utmärkta beredvillighet, hvarmed landets högtärade presterskap hastat att genom meddelande af nödiga uppgifter möjliggöra fullbordandet af detta, det första utan all officiel medverkan tillblifna och jemväl det första hela landet omfattande matrikelarbete; likasom utg. ock erkänner sin stora förbindelse för det synnerligen välvilliga tillmötesgående han i samma afseende fått röna af referendariesekreteraren i k. senatens ecklesiastikexpedition, chefen för statistiska byrån samt domkapitlens sekreterare.

Borgå, april 1873.

A. J. H.

Register.

A. Statistiska afdelningen.

Församlingarna i alfabetisk ordning.

STATISTISKA AFDELNINGEN.

A. ÅBO ERKESTIFT.

Domkapitlet.

Ordförande i Åbo domkapitel är Finlands erkebiskop, viceordförande domprosten i Åbo, samt assessorer tvänne för tre år i sender af erkestiftets presterskap valde prestmän, hvilka innehafva ordinarie presttjenst inom stiftet. Domkapitlet betjenas af en sekreterare, som bör innehafva juridisk bildning och erfarenhet samt jemväl äger säte och stämma i domkapitlet, äfvensom af en notarie.

Aflöning: Erkebiskopens lön utgöres för närvarande, jemte inkomsterna från Pargas och Nerpes pastorater, af de s. k. erkebiskopstunnorne 192 tunnor spml, samt penningelön från landtränteriet i Åbo, belöpande sig tills. med vederlaget för i äldre tider frångångna delar af den invid Åbo stad belägna s. k. biskopsåkern till omkr. 532 mark, äfvensom från stadskassan (k. reskr. $^{17}/_{4}$ 1849), i ersättning för den öfriga, staden underlagda delen af biskopsåkern medelmarkegångsvärdet för 25 tr spml; dessutom disponerar erkebiskopen en vid Aura å i norra ändan af staden belägen embetsgård, äfvensom Korois prebendehemman i S:t Marie socken om 1 mantal, Ihava ängsskifte i Pöytis samt Hulkis och And ängar i Piikkis socken. Men efter nuvarande erkebiskopens afgång besättas prebendepastoraten med egna kyrkoherdar och erkebiskopen erhåller i stället vederlag af statsmedel. *Domprostens* löneförmåner finnas uppgifna under Åbo domkyrkopastorat. *Assessorerne* erhålla hvardera årligen af allmänna medel ett arfvode af 3000 mark, som qvartalsvis utbetalas från låneränteriet i Åbo. *Sekreteraren* och *notarien* uppbära årligen af allmänna medel, den förre 3000 mark i lön och 1000 mark hyresmedel, den senare 1400 mark i lön och 400 mark hyresmedel, hvarutom begge desse tjenstemän åtnjuta expeditionslösen samt den af dem, som om-

händerhar domkapitlets fonder, viss provision af de under hans förvaltning stående medel.

Ordförande: *Edvard Bergenheim*, erkebiskop i Finland, filos. och teol. doktor, ledamot af Hvita Örns orden, Wladimirs ordens 2 kl. med stora korset, Anne ord. 1 kl., Stanislai ord. 1 kl. samt hugnad med briljanteradt biskopskors.

Viceordförande: *Torsten Ture Renvall*, domprost, filos. magister och teol. doktor, led. af Anne ord. 2 och Stanisl. ord. 2 klass.

Assessorer: *Karl Jakob Helander*, filos. mag., kyrkoherde i Töfsala, kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Anders Warelius, filos. mag., kyrkoh. i Loimjoki.

Sekreterare: vakant. Tjensten bestrides af *Anton Gabriel Dahl*, filos. mag., konsistoriinotarie, prost, led. af Anne ord. 3 kl. XX.

Notarie: *Viktor Favorin.*

I. Åbo domprosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län; innefattar: 1) *Åbo* domkyrkopastorat (med Runsala ö); 2) *St. Karins;* 3) *Piikkis;* 4) *Pemar;* 5) *Sagu;* 6) *Pargas;* 7) *Nagu;* 8) *Korpo;* 9) *Houtskärs;* 10) *Nådendals* och *Reso;* 11) *St. Marie*, och 12) *Lundå* pastorat. Hit räknas dessutom fånghus- och korrektionshus- samt spinhusförsamlingarne i Åbo.

Domprost: *Torsten Ture Renvall*, teol. d:r m. m.

I. Abo (Turku) domkyrkopastorat. Adress: *Åbo.*

Imp. 1 kl.; sacellanierne äfven 1 kl. Hvarje sön- och helgdag hålles såväl finsk som svensk högmessa och aftonsång, samt under dymmelveckan hvarje dag passionspred. på begge språken. Hvarje fredag finsk och torsdag svensk bibelförklaring. *Areal:* 15,05 qvadratverst. *Folkmängd:* 19,527. *Domkyrkan* är uppförd mellan åren 1229 och 1300, dels af tegel, dels af gråsten; är 300 fot lång, 127 fot bred och 150 fot hög (tornet har en höjd af 308½ fot öfver marken). Restaurerad efter branden 1827 för en kostnad af omkr. 400,000 mark, och i godt stånd. Har orgel med 54 stämmor, bygd af Andersson åren 1838—1842.

Embetsgård finnes hvarken för pastor eller kapellanerne.

Fånghus- och **korrektionshus-** samt **spinhusförsamlingarna i Abo** höra äfven hit, och hafva särskildt inredda rum för gudstjensts förrättande.

Presterskapets aflöning (enl. öfverhetl. stadfästad förening af $^{9}/_{6}$ 1869, gällande till $^{1}/_{5}$ 1880): a) *pastor* åtnjuter, inberäknadt aflöningen för adjunkt, från församlingen årligen 8,500 mark; derutöfver i egenskap af domprost kronotiondespanmål 72 tunnor och från statsverket lönetillskott 75 tunnor $3^{1}/_{3}$ kappar. För äktenskapslysn. och vissa betyg infl. omkr. 900 mark; men för likstol, förrättningar m. m. erlägges numera ingen afgift (k. reskr. $^{9}/_{2}$ 1870). Dessutom äro åt pastor från stadskassan anslagne 50 rdr svenska rgs. hyresmedel och 200 rub. bko ass. i ersättning för en af honom till staden afträdd åker (tills. omkr. 300 mark), äfvensom pastor disponerar en i Wahto kapell belägen äng, för hvilken i årligt arrende inflyter 16 mark. Då pastor har flere än en adjunkt, erhåller han af förs. såsom bidrag till desses aflönande ytterligare 1200 mark. b) c) och d) domkyrkoförsamlingens tre *kapellaner* åtnjuta enhvar kronotionde 22 tr 20 kpr spml, statsanslag 97 mark 92 penni, från stadskassan hyresmedel 192 mark samt af församl. lön 4000 mark och betygslösen 600 à 700 mark. e) *domkyrkosysslomannen* uppbär å domkyrkans stat 48 tr spml, från läneränteriet å kronans stat 89 mark 20 penni, samt från domkyrkans fonder 210 mark 11 penni, hvarutom han, enligt taxa som gäller intill $^{1}/_{5}$ 1880, i sportel för begrafningar uppbär från förs. omkr. 1100 mark årligen. f) *fånghuspredikantens* lön utgör 1200 mark, och g) den prestman, som ombesörjer gudstj. och själavården i *kronospinhuset*, åtnjuter ett mindre arfvode, hvars belopp enl. äldre uppgift utgör 300 mark.

Kyrkobetjeningen uppbär årligen: a) organisten 2000 mark af förs., ifr. domkyrkokassan 187 rub. 20 kop. bko ass. och fr. stadskassan 108 rub. bko ass. b) kantorn 2000 mark; c) och d) hvardera klockaren 1500 mark samt sportler omkr. 500 mark.

Pastor: *Torsten Ture Renvall*, fil. mag., teol. d:r, domprost, led. af Anne ord. 2 och Stanisl. ord. 2 kl.

Kapellaner: förste: *Henrik Adolf Appelberg*, vicepastor.

Andre: *Gustaf Dahlberg*, vicepastor.

Tredje: *Karl Robert Malmström*, vicepastor (tillika spinhuspredikant).

Domkyrkosyssloman: *Gustaf Ferdinand Stenström*, vicepastor (tillika pastorsadjunkt).

Pastorsadjunkt: *Lars Gustaf Viktor Dahlberg*, utn. kapellan i St. Karins.
Fånghuspredikant: *Adolf Lindman*, vicepastor.
Organist vid domkyrkan: *Johan Peter Movallson*, f. 1799, tilltr. 1826; tjenstledig. Dess substitut: *Karl Teodor Möller*, (från 1865), f. $^{11}/_{11}$ 1813.
Kantor: *Karl Jakob Gröndahl*, f. $^{12}/_{5}$ 1831, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866.
Klockare: *Erik Matias Sarén*, f. $^{1}/_{10}$ 1829, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857, och *Karl Sigfrid Palmros*, f. $^{14}/_{2}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873.

2. St. Karins eller Nummis pastorat (Nummen pitäjä) med Kakskerta kapell. Adr. *Åbo & St. Karins — Kakskerta.*

Imp., förut univ. preb. och derföre ej klassificeradt; moderförs. finsk, kapellförs. dels finsk, dels svensk. Mkosacell. 3 kl.; Kakskerta, som erhöll kapellrättighet genom k. reskr. $^{1}/_{2}$ 1858, då Satava ö äfven öfverfördes från St. Marie till St. Karins, är ej klassif. I mkan hålles svensk gudstj. 2 ggr om året; i Kakskerta vexelvis hvarannan söndag finsk och hvarannan söndag svensk gudstjenst, men 5 ggr, neml. jul, påsk, pingst, nyårsd. och midsommard. både finsk och svensk gudstj. *Areal:* (med Kakskerta) 73,88 qvadratverst. *Folkm.* i mkförs. 1682, Kakskerta 565, tills. 2247. *Mantal:* mkf. 54 $^{5}/_{12}$ oförmedl., 52 $^{1}/_{2}$ förmedl., Kakskerta 26 $^{3}/_{4}$ of., 21 $^{3}/_{4}$ fm. = 81 $^{1}/_{6}$ of. och 74 $^{1}/_{4}$ fm. *Läslag* i mkf. 9, kapellet 4 = 13. *Hemmansrökar* i mkf. 74, kap. 39 = 113; *torprökar* i mkf. 49, kap. 14 = 63. *Moderkyrkan,* 1 verst från Åbo stad, är uppförd i 13 eller 14 seklet, af gråsten; tillräckligt rymlig och i försvarl. skick; brandförsäkrad.

Kyrkoherdebolet, 1 $^{1}/_{3}$ mantal, invid kyrkan och Aura å med vidsträckt utsigt åt Åbo och St. Marie; försvarl. bebygdt, karaktershuset med 7 rum och kök; brandförs. Åker 34 tl. 20 $^{3}/_{4}$ kpl., bördig; äng 81 tl. 24 $^{1}/_{4}$ kpl.; skog (inber. impedimenter) 217 tl. 31 kpl., ytterst dålig, hvarföre allt bränsle måste köpas. Utsäde: höst 11 tr, afkastar 8 kornet; vår 5 tr, afk. 7 kornet. Höafkomsten 25 åmar, underh. 4 hästar, 14 kor, 20 får. Dagsverkstorp finnas ej, men för utarrenderade jordstycken inflyter årligen 200 mark och 4 tr råg. Bolets behållna afkomst är uppgifven till 1000 mark om året.

Kapellansbolet, *Suutila,* $^{3}/_{4}$ of. $^{1}/_{2}$ förm. mtl, i Ravattula byalag vid Aura å, 5 verst från kyrkan; försvarl. bebygdt, brandförs.

Endast för karaktershusets underhåll ansvarar församl. Åker 14 tl. $11^1/_4$ kpl., bördig; äng 31 tl. $18^1/_3$ kpl.; skog 75 tl. 31 kpl., räcker knappt till bränsle. Utsäde: höst $4^1/_2$ tr, afk. 30 tr; vår 4 tr, afk. 30 tr. Höafk. 10 åmar, underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 52 fotdagsv. Bolets behållna afkomst 400 mark.

Kakskerta kapell (folkmängd etc. se ofvan). *Kyrkan*, omkr. 10 v. fr. Åbo (sjöväg, ty församlingen består af öar) samt $12^1/_2$ v. fr. mkan, är uppförd 1770, af gråsten, tillräckl. rymlig och i godt skick.

Kapellansbolet, *Kullela Nedergård*, $^5/_{12}$ glt och $^1/_4$ nytt mtl, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan, på en kulle vid Kakskerta träsk. Kapellboerne ansvara för all byggnadsskyldighet samt för kronoutskylderna från bolet (utom personela afg.). Åker 9 tl. $7^1/_2$ kpl., äng 13 tl. $1^1/_2$ kpl., skog 45 tl. 30 kpl. Höstuts. 2 tr, afk. 12 tr; våruts. 6 tr, afk. 36 tr samt potäter efter 5 trs sådd. Å bolet underh. 1 häst, 4 kor och några får. Skogen otillräcklig; fisket föga betydande. Beh. årl. afk. är af förs. uppskattad till 20 tr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* omkr. 41 tr spml, 16 lisp. smör, obetydl. fisktionde fr. Kakskerta, qvicktionde 200 mark, påskp. 200 mk; likstol och mindre pastoralier enl. författningarna. b) *mkokapellanens:* 45 tr spml, som till det mesta plägat utgå i råg; c) *kapellanens i Kakskerta:* 34 tr 4 kpr råg, som beräknats motsvara 37 tr 7 kpr spml, samt kollekter nyårs- och midsommardagen.

Klockarelönerna: vid mkan 7 tr 24 kpr råg samt ett potatesland; i Kakskerta 5 tr råg. Boställen saknas.

Pastor: *Gustaf Ferdinand Mellberg.*

Kapellan: *Lars Gustaf Viktor Dahlberg*, utn.

T. f. *Anders Liljefors*, filos. mag., kollega.

Kapellan i Kakskerta: vakant. Tjensten bestrides af *Johan Lundell*, lankasterlärare i Åbo.

Klockare vid moderkyrkan: *Berndt Ludvig Ekman*, f. $^2/_{11}$ 1833, tilltr. $^1/_5$ 1860.

Klockare i Kakskerta: *Stefanus Henriksson Stenvall*, f. $^{26}/_{12}$ 1816, tilltr. 1864.

3. Piikkis (Piikkiö) pastorat. Adr. *Åbo & Piikkis.*

Imp., ej klassif.; finskt, med undantag af den af blandad befolkning bebodda *Kustön*, som utgjorde kapell under Piikkis intill

$^{28}/_{10}$ 1863, då dervarande kapellanstj. äfvensom mkokapellanstjensten indrogos och en sockneadjunkt, åtnjutande desses sammanslagna aflöning samt derutöfver ett lönetillskott, anställdes i församlingen. Svensk gudstj. hålles i mkan 5 à 6 ggr om året. Sålänge Kustö kyrka underhålles i behörigt skick, åligger mkopresterskapet att derstädes hålla gudstjenst en gång i månaden. *Areal:* 86,25 qvadratverst. *Folkm.* 2201. *Mantal:* 93$^{5}/_{6}$ ofm. och 80 förmedl. *Läslag* 13. *Hmsr.* 136; *torpr.* 120. *Moderkyrkan,* 16 v. fr. Åbo, af gråsten, en af de äldsta i landet; ånyo uppbygd 1775 och i godt skick. *Kustö* kyrka är uppf. 1792, af träd.

Khdeb., 1 mtl, nära kyrkan. Åker 35 tl. 22 kpl., afkastar omkr. 80 tr råg och 30 à 40 tr vårsäd. Höafk. 80 à 100 häckar, underh. 4 hästar, 1 p. oxar, 10 kor, 15 får. Skogen medtagen. Torp 3, utg. tills. 6 fotdagsv. i veckan.

Sockneadj. har två bol: a) *Mäenpää* (der han bör vara bosatt), 1 mtl, 1$^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan; rågutsäde 7 tr. Höafk. 40 häckar, underh. 2 à 3 hästar och 5 à 6 kor; skogen medtagen. Torp 2, utg. tills. 2 dagsv. i veckan. b) *Kärrom,* på Kustön, 1 glt och $^{2}/_{3}$ nytt mtl; utsäde: höst 4 tr och vår 2 tr; höafk. 50 à 60 sommarhäckar; skogen otillräcklig. Om sockneadj. ej sjelf vill bruka och bebygga bolen, åligger detta församl., som i sådant fall bör årligen tillhandahålla sockneadjunkten i vederlag 20 tr spml och fri bostad å Mäenpää (k. reskr. $^{28}/_{10}$ 1863).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 52 tr spl, 20 à 25 lisp. smör; 5 tr färsk strömming; qvt., påskp. m. m. omkr. 600 mark. b) *sockneadjunktens:* 40 tr spml.

Klockarelönen: 10 tr spml, och dispositionsrätt till par tunneland jord, men inga hus.

Pastor: *Adrian Bergman.*
Sockneadjunkt: vakant.
Klockare:

4. Pemar (Palmio) pastorat. Adr. *Åbo & Pemar.*

Imp., univ. prebende fr. 1690 till 1843 och derföre ej klassif.; finskt. Sacell. 1 kl. Svensk gudstj. då de få svenska talande sådant önska. Vid *St. Jakobs,* några få verst fr. mkan belägna predikohus har gudstj. hållits hvar 3:dje söndag samt annandag jul, påsk och pingst. Sockneadj. tjensten indrogs gm k. reskr. $^{20}/_{11}$ 1865 och lönen fördelades jemt mellan pastor och kapellanen.

Areal: 252,24 qvadratverst. *Folkm.* 3512. *Mantal* $141^{23}/_{48}$ gamla och $136^{35}/_{48}$ nya. *Läslag* 21. *Hmsr.* 209; *torpr.* 175. *Kyrkan,* af gråsten, 28 v. fr. Åbo, uppf. 1681, invigd 1689, taket nylagdt 1850; är tillräckligt rymlig och inredn. nyligen renoverad; brandf. till 40,000 mark.

Khdeb., $1^{1}/_{3}$ glt, $1^{3}/_{4}$ nytt mtl, vid Pemar å, 2 verst fr. kyrkan. Åbyggn. väl underh., karakt.huset 5 rum och kök samt prydlig veranda; brandf. Åker 56 tl. 2 kpl. Utsäde: höst 20 tr, afk. 80 tr; vårsädesbeloppet varierar mycket. Äng 93 tl. $25^{1}/_{2}$ kpl., afk. 40 åmar hö; skog och mulbete 195 tl. 3 kpl., otillr. Ett dagsverkstorp finnes.

Kpsb., *Paltta,* 1 glt $^{3}/_{4}$ nytt mtl, i Wista by nära kyrkan; någorl. beqvämt bebygdt; brandf. Åker 20 tl. 28 kpl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 48 tr; vår 8 tr, afk. äfven 48 tr. Äng 46 tl. $19^{1}/_{3}$ kpl., afk. 70 vinterlass hö, underh. 2 hästar, 1 p. oxar, 6 kor, 20 får. Skog 165 tl. 7 kpl. Torp finnas 2, utg. tills. årl. 156 fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 62 tr $16^{1}/_{2}$ kpr, samt halfva s. adj.lönen $14^{1}/_{2}$ tr (råg) — tills. omkr. 77 tr; smör omkr. 30 lisp., qvicktionde 240 mark, påskp. åtminstone lika mycket; omkr. 4 likstolskor; mindre pastoralier omkr. 100 mark. b) *kapellanens:* omkr. 80 tr råg (inber. halfva s. adj.lönen).

Klockarelönen något öfver 21 tr.

Pastor: *Henrik Ahlgren,* utnämnd.
Kapellan: *Karl Fredrik Palmgren,* vicepastor, kuramgerens.
Nådårspred. vid pastorssterbhuset: *Anton Lukas Wilén.*
Klockare:

5. Sagu pastorat (Savon pitäjä) med Karuna kapell.

Adr. *Åbo & Sagu — Karuna.*

Imp. 2 kl., till större delen finskt. Sacell. vid mkan af 2 och Karuna 3 kl. (det sistn. var patronelt under Karuna gård intill $^{7}/_{3}$ 1870, då patronatsrätten genom k. reskr. af s. d. upphörde). I mkan predikas finska alla sön- och högtidsdagar, svenska hvarannan sön- och alla högtidsdagar. I Karuna, der pastor och sockneadjunkten årligen predika hvardera 12 ggr, sker gudstj. turvis på svenska och finska (dock på begge språken då ottesång äger rum). *Areal:* (med Karuna) 222,96 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2645, Karuna 1343 = 3988. *Mantal* i hela past. 195 $^{5}/_{12}$ of., $148^{1}/_{2}$ fm., hvaraf tillhöra Karuna 62. *Läslag* 25, deraf Karuna 8. *Hmsr.*

i mkf. 178, kap. 77 = 255; *torpr.* mkf. 58, kap. 74 = 132. *Moderkyrkan,* 35 v. fr. Åbo, uppf. i 14 seklet, af gråsten, är rymlig och i godt stånd samt har ett orgelverk af 10 stämmor, deraf 6 stämmor fr. år 1671.

Khdeb., 1½ mtl, välbeläget på en höjd invid kyrkan och Sagu å, 3 v. från saltsjön. Våningshuset inskränkt och icke tidsenligt; öfriga hus i godt skick. Åker 40 tl., äng omkr. 100 och skog 200 tl., förslår ej till bränsle. Höstuts. 12 à 13 tr, våruts. i förhållande derefter; afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 45 åmar. Torp 2, utg. tills. årl. 312 karl- och 63 qvinnodagsv. Bolets behållna afk. 600 mark.

Kpsb., *Hallela Öfvergård* (Ylistalo), ⅔ of. 7/12 fm. mtl, 1 v. fr. kyrkan; bristfälligt bebygdt. Åker 18 tl.. äng 34 och skog 101 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 25 tr; vår 2 tr, afk. 8 tr, utom potäter efter 8 trs utsäde. Höafk. 15 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 10 får.

Sockneadjunkten har ej boställe.

Karuna kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 48 v. fr. Åbo och 13 v. fr. mkan, är af träd, uppf. vid hafsstranden 1681 af grefve Arvid Horn; trång, men i försvarligt skick.

Kpsb., *Björnäs,* 1 glt ½ nytt mtl, i Stappåker by, 2½ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt, brandf. Karaktb. 4 rum och kök; en tillbyggnad tillhör ej bolet, för hvars bebyggande innehafvaren ansvarar. Utsäde: höst 5 tr, afk. 30 tr; vår 4 à 5 tr, afk. 20 à 30 tr. Höafk. 30 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 6 kor, 10 får. Torp 1, skattar 28 mark om året och färsk fisk hvarje vecka. Bolets beh. afk. uppgifven till 200 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 100 tr tertial, betalas vanl. i råg; 35 lisp. smör; fisktionde omkr. 100 mark, qvicktionde 500 mk, påskp. 600 mk, likstol m. m. omkr. 180 mk. b) *mkokapellanens:* 47 tr spml. c) *sockneadjunktens:* 33 tr spml och d) *kapellanens i Karuna* 45 tr råg (hela lönen beräknad att motsvara 60 tr spnml och fria boningsrum å bolet, k. resol. 28/11 1861).

Klockarelönerna: vid mkan 24 tr 4 kpr råg (inber. organistlönen) och i Karuna 10 tr råg.

Pastor: *Karl Reinhold Danielsson,* prost.
Kapellan vid moderkyrkan: *Hegesippus Hippolytus Hjerpe.*
Kapellan i Karuna: *Frans Otto Mikael Pihl.*
Sockneadjunkt: *Erik Eldén.*

Klockare och organist vid mkan: *Adolf Fredrik Lillberg*, f. $^{13}/_{10}$ 1811, tilltr. 1838.
Klockare i Karuna: *Mårten Sigfrid Grönros*, f. $^{15}/_{2}$ 1839, tilltr. 1863.

6. Pargas pastorat (Paraisten p.) Adr. *Åbo & Pargas.*

Imp., härtills erkebisk. prebende och derföre ej klassificeradt; svenskt. Sacell. af 1 kl. Finsk gudstj. hålles en gång hvarje månad, och s. k. kantpredikan en gång om året å Attu egendom, 15 v. från kyrkan. *Areal:* 222,80 qvadratverst. *Folkm.* 4323. *Mantal* 185 $^{7}/_{48}$ gla och 161 $^{3}/_{4}$ nya eller förmedlade. *Läslag* 23. *Hmsr.* 228; *torpr.* 181. *Kyrkan,* 24 v. land- och 16 v. sjöväg fr. Åbo, är uppförd af sten, sannolikt i 14 seklet, i godt skick och tillr. rymlig; har ett år 1862 anskaffadt orgelverk af 15 stämmor. En mindre stenkyrka för finska gudstj. äfvensom svenska skriftermålen är (okändt när) sammanbygd med moderkyrkan.

Khdeb., $1^{1}/_{3}$ mtl, väl beläget vid en vik af kyrkofjärden, inemot 1 v. fr. kyrkan. Karaktersh. gammalt, 4 rum och kök; öfriga hus i godt skick; brandf. Utsäde: höst 12 tr, afk. 75 tr; vår 4 tr, afk. 18 tr. Höafk. 50 åmar; underh. 5 hästar, 14 kor, 25 får. Fiskevattnet föga gifvande. Egentliga torp finnas icke; men från 19 å bolets mark bosatta hushåll utgöres årl. 270 dagsv. Beh. afk. från bolet 1000 mark.

Kpsb: a) 1:ste kapellanens, *Parsby Mellangård,* 1 mtl., nära kyrkan; boningshuset nytt, öfriga hus förfallna; brandf. Åker 10 tl., äng 19 tl., skog 45 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 25 tr; vår 3 tr, afk. 12 tr. Höafk. 10 åmar, underh. 2 hästar, 5 kor, 8 får. Kalkstensbrott finnas å bolet, och beh. afk. är uppskattad till 500 mark. b) 2:dre kapellanens (efter äldre uppgift), *Muddais Westergård,* $^{2}/_{3}$ fm. mtl, 2 v. fr. kyrkan. Åker 10 tl., äng 29 tl., skog vid pass 100 tl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 30 tr; vår $2^{1}/_{2}$ tr, afk. 12 tr. Höafk. 20 åmar, skogen tillr. till ved och stängsel, fisket föga gifvande.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 82 tr, smör 45 lisp., qvicktionde 400 mk, påskp. 600 mk, likstol omkr. 150 mk, mindre pastoralier 150 mark, fisktionde omkr. 300 mk samt 50 lisp. strömming. b) *förste kapellanens:* 48 tr spml. c) *andre kapellanens* (enl. äldre uppgift) 28 tr spml.

Klockarelönen 26 tr 24 kpr spml; boställe finnes ej, men kloc-

karen, som tillika är organist, har sig anslagen en potatestäppa af omkr. 15 fjerd. utsäde.

Pastor: H. H. erkebiskopen.

T. f. *Karl Otto Nilsdorff*, se nf.

Förste kapellan: *Erik Gustaf Julius Roschier*, filos. magister.

Andre kapellan: *Karl Otto Nilsdorff*, vicepastor.

Klockare och organist: *Johan August Henrén*, f. $^{31}/_{7}$ 1835, tilltr. 1862.

7. Nagu (Navo) pastorat. Adr. *Åbo & Nagu.*

Imp. 2 kl., svenskt. Sacell. 2 kl. Finsk gudstj. 3 ggr årligen. I *Nötö*, 35 v. fr. mkan belägna predikohus förrättas svensk gudstj. 4 ggr om sommaren och 1 gg om vintern, turvis af pastor och kapellanen, samt i *Sjählö* hospitalskyrka svensk (stundom finsk) gudstj. 4 ggr om sommaren. *Areal:* 197,30 qvadratverst. *Folkm.* 2518. *Mantal:* $90^{23}/_{32}$ of., $67^{37}/_{96}$ fm. *Läslag* 26. *Hmsr.* 162; *torpr.* 78. *Moderkyrkan,* 35 v. fr. Åbo, uppf. i äldre tider, sannolikt i 14 seklet, af sten; någorl. tillräcklig och i godt skick samt försedd med orgel.

Khdeb., $1^{1}/_{6}$ mtl, med vacker belägenhet nära kyrkan vid den s. k. Prestgårds- eller Raggfjärden, som för det mesta begränsar bolets ägor. Karakth. nytt, och äfven öfriga hus i tillfredsställande skick; brandf. Åker 40 tl., äng 212 tl., skoglupen; skogen 600 tl. är god. Utsäde: höst 10 tr, afk. 50 tr; vår 7 à 8 tr, afk. 30 à 40 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 5 hästar, 15 kor, 30 får. Torp 4, utg. årl. 624 fotdagsv. utom spånad m. m.; öfrige å prestg. mark bosatta hushåll utgöra årl. inemot 300 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till 500 mark.

Kpsb., *Kerras*, $^{3}/_{4}$ glt, $^{1}/_{2}$ nytt mtl, i Finby byalag, ej långt fr. Finby viken samt $1^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggnaderna förfallna. Åker 7 tl. 12 kpl., äng 28 tl.; skogen tillräcklig för behofvet. Utsäde: höst 3 tr, vår 2 tr, afk. endast 3 à 4 kornet i anseende till flerårig vanvård. Å bolet underh. 2 hästar, 4 kor och några får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 42 tr 23 kpr spml, utfaller mest i råg; smör 40 lisp.; 28 à 30 tr färsk samt 12 à 15 tr saltad strömming samt omkr. 50 lisp. färsk fjällfisk; qvicktionde omkr. 650 mk, påskp. 300 mk, likstol och mindre pastoralier omkr. 140 mk; för dårars jordfästn. å Sjählö, som endera af presterne enl. domkap. förordnande äger verkställa, äro anslagna 114 mk

28 p. (k. förordn. $^{4}/_{2}$ 1840). b) *kapellanens:* 31 tr 8 kpr spml (inflyter endast i råg), samt $4^{3}/_{4}$ tr saltad strömming.

Klockarelönen 26 tr 11 kpr spml. Boställe saknas.

Pastor: *Johan Josef Fogelberg.*

Kapellan: *Gottfrid Lagerström.*

Klockare och organist: *Isak August Henriksson,* f. $^{19}/_{5}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865.

8. **Korpo pastorat.** Adr. *Åbo & Korpo.*

Imp. 3 kl., svenskt; sacell. af 2 kl. Församlingen, belägen i Åbo yttre skärgård, är 9 mil lång från norr till söder. För inflyttadt finskt tjenstefolk (tills. 80 personer) hålles 4 ggr om året gudstjenst på finska språket. Kantpredikningar hållas årligen 6 (för närvde, då blott en tjenstg. prest finnes, endast 4), i de 40 à 65 verst från kyrkan aflägsna *predikohusen i Aspö, Jurmo och Utö* byar, under hvilka resor, om vinden det tillåter, jemväl de öfriga 5 byarna i utskären besökas för husförhör och åldriges kommunicering; hvarutom en kantpredikan årligen hålles turvis å något af de från kyrkan 10 à 25 v. sjöväg aflägsna 30 hemmanen å den s. k. Norrskatan. Dessa 7 predikoturer, vid hvilka kyrkoväktaren alla ggr och klockaren 3 ggr medföljer, utföras till lika antal turvis af kyrkoherden och kapellanen. — *Areal:* (tills. med Houtskärs härifr. afskiljda past.) 210,07 qv.verst. *Folkm.* 2074. *Mantal* $103^{5}/_{8}$ of., $36^{5}/_{12}$ förmedlade. *Läslag* 26. *Hmsr.* 145; *torpr.* 290 (deribl. 59 jordtorp, resten handtv., lotsar, fiskare m. fl.). *Kyrkan,* 60 v. fr. Åbo, uppf. omkr. 1384 (om man får tro en skriftlig uppgift derom af år 1734), är af gråsten, med sedermera tillkomna läktare; ljus och någorl. rymlig, i godt skick efter 1858 och 1871 utförd målning och reparation, samt försedd med orgel (af Thulé) år 1870, äfvensom åskledare.

Khdeb., 1 mtl, ligger 1 v. fr. kyrkan och 5 v. fr. ångbåtsfarleden mellan Åbo och Stockholm, vid sydvestra delen af den s. k. norr- eller kyrkfjärden. Karakth., dels nybygdt, dels repareradt 1870, innehåller 6 boningsrum och kök, bagarestuga m. m. Brandf. Åker 18 och äng 40 tld, utom nyodlingar; skog och betesmark 180 tld. Utsäde: höst $7^{1}/_{2}$ tr, vår lika mycket, utom potäter; afk. 4 à 8 kornet. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 12 nöt och 10 får, utom ungboskap. Torp 4, af hvilka ett utg. årl. 104 fotdagsv. i egen kost; de öfriga, äfvensom andra å prestg.

mark bosatta hushåll, betala i arrende årl. 190 mark, med inber. hvaraf bolets beh. afk. torde blifva 500 mark. Fisket är medelmåttigt.

Kpsb., *Kejsars*, i Hväsby by, 1 of. och $^3/_8$ förm. mtl, ligger $^1/_3$ v. fr. saltsjön (Långviken), $2^1/_2$ v. fr. kyrkan. Har ny karaktb. med 3 rum och kök; åbyggn. iståndsatta af förs., byggas och underh. framdeles af innehafvaren. Åker 6 tl., afk. 4 à 5 kornet; äng 9 tl., afk. 10 åmar hö; betesmarken dålig, gemensam med 3 grannar. Å bolet underh. 1 häst och 5 nöt, utom får. Fisket obetydligt. Bolets beh. afk. (genom arrende) 80 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 23 tr $1^1/_2$ kpe råg; smör 32 lisp. 16 skålp., qvicktionde 434 mark, 30 tr färsk och 12 à 13 tr saltad strömming, för vinternot enl. ackord 72 mark; fjellfisk 60 lisp.; påskpgr 270 mark, likst. 75 mark, mindre past. 60 mark. Stadgad tionde för skälfångst och torskfiske har ej mer erlagts. Hela pastorsink. är uppskattad in summa till 2438 mark 96 p. b) *kapellanens:* 47 tr 24 kpr spml, som erlägges endast i råg (jemf. dock k. resol. af $^{21}/_{11}$ 1861, intagen i Åbo domkap. cirkulär n:o 484 för $^{20}/_{12}$ 1861).

Klockare och organistlönen 18 tr råg och 4 kollekter samt något sportler, allt tills. i penningevärde omkr. 500 mark. Boställe saknas.

Pastor: *Herman Gabriel von Bonsdorff.*

Kapellan: vakant.

Klockare och organist: *Julius Teodor Lingonblad,* f. $^{13}/_7$ 1852, tilltr. $^{13}/_{10}$ 1869.

9. Houtskärs pastorat. Adr. *Åbo & Houtskär.*

Imp. 3 kl., svenskt. Afskiljdes från Korpo till särskildt pastorat gm k. reskr. $^9/_{10}$ 1865. *Arealen* upptagen tills. med Korpo pastorat. *Folkm.* 1547. *Mantal* 93 ofm. *Läslag* 11. *Hmsr.* 129; *torpr.* och inh. 263. *Kyrkan,* omkr. 60 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1703 och sedermera ombygd.

Khdeb., *Andreas,* 1 glt, $^5/_8$ nytt mtl, 200 alnar fr. kyrkan och nära saltsjön. Nybygges som bäst. Åker 5 tl.; höbolet svagt, underh. 1 à 2 hästar, 6 kor och 15 får. Mulbetet snäft; skogen tillr. till alla behof. Torp 1, betalar kontant 64 mk samt något fisk m. m. Om khden önskar öfverlåta förvaltn. af bolet åt för-

saml., är denna skyldig att till honom årligen betala 223 mk 28 p., fördelade efter förmedl. mantalen (k. reskr. $^{9}/_{10}$ 1865).

Pastorslönen utgöres af den från förs. förut erl. såväl pastors- som kapellanslönesp. (tills. 37 tr 20 kpr råg), samt, fördel. efter förm. mtl, med ett tillskott af 5 tr 18 kpr råg; smör 18 lisp., qvt., fisktionde, likstol och påskp. enl. lag; likaså de mindre pastoralierna, dock med undantag af lösen för lysn. till äktenskap, som betalas med 4 mark; för hvarje enskildt prestbevis 40 penni (k. reskr. $^{9}/_{10}$ 1865). Då ansökning gjordes om afskiljande af Houtskär till eget pastorat, uppskattades den blifvande pastorsinkomsten till 2800 mark.

Klockarelönen 13 $^{1}/_{2}$ tr; boställe saknas.

Pastor: *Erik Gustaf Fogelholm.*

Klockare: *Anders Wilhelm Westling,* f. $^{26}/_{11}$ 1829.

10. Nådendals (Naantali) pastorat med Reso (Raisio) annex och Merimasku kapell. Adr. *Nådendal.*

Imp., oklassificeradt, emedan varit domprostens i Åbo prebende intill år 1846; finskt. Svensk gudstj. hålles för stadsförsaml. 10 à 12 ggr om året, och i Reso 1 à 2 ggr. *Areal:* staden 2,80, Nådendals landsf., med Reso 93,27 qvadratverst (arealen för Merimasku sammanförd med Rimito). *Folkm.* i Nådendals stad 447, landsförs. 643, Reso 1473, Merimasku 857 = 3420. *Mantal:* Nådendals landsförs. 27$^{5}/_{6}$ ofm., Reso 61$^{5}/_{12}$ ofm., 54$^{1}/_{6}$ fm., Merimasku 34$^{11}/_{24}$ ofm. = 123$^{17}/_{24}$; förmedl. mantalen, med afdrag af prestbolens, i hela pastoratet 111$^{2}/_{3}$. *Läslag* i Nådendals stad 3 och landsförs. 4, Reso 7, Merimasku ej uppgifna. *Hmsr.* Nådendals landsf. 42, Reso 77, Merimasku 51 = 170; *torpr.* N. landsf. 19, Reso 63, Merimasku 30 = 112. *Kyrkan* i Nådendal, 16 v. fr. Åbo, är uppf. 1443, af gråsten, ganska rymlig; takhvalfvet, som på 1700-talet nedbrann, hvälfdes ånyo af sten 1866.

Khdeb., 1$^{7}/_{12}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan och ej långt fr. saltsjön; våningsh. 7 rum och kök uppf. 1852; åbyggnaderna brandf. Åkern i tvåskiftesbruk; utsäde: höst 13 à 14 tr, vår lika mycket; afk. 6 à 7 kornet. Höafk. 60 åmar, underh. 4 hästar, 20 à 25 nöt och 30 får. Mulbetet godt, men skogen knapp till husbehofvet. Torp 6, utg. årl. 572 dagsv.; ett sjunde, i Merimasku beläget torp betalar årl. 220 mark samt ett lisp. smör.

Kpsb. finnes ej, utan uppbär kapellanen, som är bosatt i staden, hushyresmedel (se nf.)

Reso annex (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 6 v. fr. Åbo och 10 v. fr. Nådendal, uppf. 1305, af gråsten, inv. målad och repar. 1850, brandf. till 4000 mark; har orgel med 8 stämmor, anskaffad 1864.

Kpsb., *Alhais,* i Waisaari by, 1 mtl, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. uppf. 1858, och äfven öfriga hus sedan denna tid nybygda; brandf. till 3060 mark. Utsäde: höst 6 à 7 tr, afk. 25 à 30 tr; vår 7 à 8 tr, afk. 40 à 50 tr, samt potäter efter 5 à 6 trs sådd. Underh. 3 hästar, 7 à 8 kor och 20 får. Skogen aflägsen och uthuggen, förslår knappt till husbehof. Torp 1, erlägger årl. 4 tr färsk strömming och 20 mark.

Merimasku kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan* af träd, i form af kors, uppf. 1726, tillr. rymlig.

Kpsb. *Heikola,* $^1/_3$ glt, $^1/_4$ nytt mtl. Utsäde: höst 3 tr, vår 2 tr, afk. 4 kornet; underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Mulb. och skog snäfva. Torp 1, utgör 15 sommardagsv. (äldre uppgifter). Enl. k. resol. $^{14}/_4$ 1863 är beh. afkomsten från bolet, som bebygges och underhålles af kapellanen, beräknad till 10 tr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 60 tr $5^5/_6$ kpr spml, 25 lisp. smör; qvt., påskp., likst. och fisktionde nu uppgifna tills. till endast 300 mark; hafva enl. äldre uppgift uppgått, qvt. till 320, strömmingstionden till 400 mark o. s. v. b) *kapellanen i Nådendal* uppbär (enl. k. reskr. $^{20}/_{12}$ 1866) 60 tr spml samt hyresmedel 200 mark (af hvardera erlägger staden $^1/_3$ och landsförs. $^2/_3$; staden har rättighet att betala sin andel af spmlen efter medelmarkegångspris med forlön). Om fördeln. af kapellanslönen på de betalningsskyldige, samt uppbördsterminerna, gälla k. resolutionerna af $^{21}/_1$ 1869 och $^{17}/_5$ 1870 (se Åbo domk. cirk. n:ri 568 och 583). c) *kapell. i Reso* omkr. 20 tr spml och tillfällig inkomst 200 mark. d) *kapell. i Merimasku* 50 tr spml.

Klockarelönerna: i Nådendal 120 mark och omkr. 4 tr spml; i Reso 9 tr spml och en potatestäppa; för Merimasku saknas uppgift. Boställen finnas ej. Organisten i Reso (tillika sockneskollärare) aflönas med 10 à 11 tr råg, 100 mark, fria husrum och ved.

Pastor: *Karl Heickell,* prost.
Kapellan i Nådendal: *Karl Dahlberg,* vicepastor.
Kapellan i Reso: *Nils Konstantin Langel.*
Kapellan i Merimasku: *Otto Sohlman.*

Klockare i Nådendal: *Karl Johan Söderman* f. $^{1}/_{7}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853.
Klockare i Reso: *Johan Wilhelm Sarin*, f. 1826, tilltr. 1849.
Organist i Reso: *Amandus Ahlfors*, f. $^{4}/_{5}$ 1844.
Klockare i Merimasku:

II. St. Marie pastorat (f. Räntämäen, nu Marian p.), med Paattis kapell (Paattiskorpi, Paattisten k.). Adr. *Åbo, St. Marie — Paattis.*

Imp., finskt; oklassif. emedan intill nuv. innehafvarens afgång Åbo gymnasii prebende. Mko sacell. 1 kl., Paattis 3 kl. Svensk gudstj. hålles i mkan 2 ggr årligen. *Areal:* (med Paattis) 133,52 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 2069, Paattis 783 = 2852. *Mantal* mkf. fm. $61^{1}/_{8}$, Paattis 18 = $79^{1}/_{8}$. *Läslag* mkf. 7, Paattis 3 = 10. *Hmsr.* mkf. 106, Paattis 50 = 156; *torpr.* tills. 112. *Kyrkan,* $2^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, är måhända den äldsta i landet, uppf. af gråsten (i 12 seklet?), nyligen reparerad, rymlig och i godt skick samt försedd med orgel.

Khdeb., $^{5}/_{6}$ mtl, invid kyrkan, har våningshus af sten. Ägovidden 278 tl., deraf omkr. 30 tl. åker samt 190 tl. äng och betesmark. Medelafk. af åkern 50 tr råg och hvete, 60 tr korn och hafra, 15 tr ärter, 100 tr potäter. Med fodertillg. underh. 5 hästar, 10 kor och några får. Skogen uthuggen. Jordtorp finnas 5.

Kpsb., *Taskula,* $^{1}/_{2}$ mtl, 1 knapp v. fr. kyrkan; fult beläget i närheten af berg och stenrösen. Våningsh., 4 rum och kök, repar. och måladt 1870, underh. jemte drängstugan af förs., öfriga hus (nu till större delen förfallna) af innehafvaren. Byggnaderna brandf. Åker 18 tl., ängarna aflägsna, 20 tl.; skogen alldeles otillräcklig och uthuggen, 47 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 30 tr; vår 2 tr, afk. 15 tr. Höafk. 24 häckar, underh. 2 hästar, 4 kor, 4 får. Torp 1, utg. årl. 15 fotdagsv. Beh. afk. 300 mark (bolet f. nvde utarrenderadt mot 15 tr råg).

Paattis kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* $17^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo och 15 v. fr. mkan, uppf. 1697, ombygd 1773, af träd, tillr. rymlig och i godt skick.

Kpsb., $^{1}/_{2}$ mtl, $2^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Hufvudbyggnaden underh. af förs. Åker 16 tl., äng 43 tl., skog 101 tl., tillräcklig för behofvet. Utsäde: höst 4 tr, vår 5 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 50

à 60 häckar. Beh. afk. uppskattad till 10 tr spml (k. reskr. $^{6}/_{3}$ 1862, domk. cirk. n:o 490).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 58 tr 20 kpr spml, omkr. 30 lisp. smör; qvt., påskp. m. m. omkr. 650 mark (enl. äldre uppg.; beloppen torde böra något förminskas, enär Satava ö, 7 mantal, sedermera blifvit förlagd till St. Karins pastorat). b) *mkokapellanens:* 45 tr spml (k. reskr. $^{6}/_{5}$ 1859). c) *kap. i Paattis:* 36 tr 15 kpr spml och omkr. 100 dagsv. (jemf. cirk. br. n:o 490).

Klockarens och organistens lön vid mkan omkr. 20 tr och en åkertäppa. Klockarens i Paattis 4 tr 27 kpr råg och 2 kollekter.

Pastor: *Frans Wilhelm Gustaf Hjelt,* filos. mag., f. d. gymnasiilektor, prost, led. af Stanisl. ord. 2 och Anne ord. 3 kl.; bankfullmäktig.

Kapellan vid mkan och kuramgerens: *Hilarius Albin Ferdinand Mikander.*

Kapellan i Paattis: *Gustaf Alfred Lönnmark,* utn. och t. f.

Klockare och organist vid mkan: vakant. Tjensten bestrides af *Peter Alfred Lindholm.*

Klockare i Paattis: *David Ahlfors,* f. $^{5}/_{8}$ 1834, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857.

12. Lundå (Lieto) pastorat med Brunkala (Prunkkala) kapell.

Adr. *Åbo & Lundå — Brunkala.*

Imp., finskt; oklassif., emedan varit univ. prebende. Mkosac. 2, Brunkala 3 kl. Svensk gudstj. i mkan 1 gg årligen. *Areal:* (inber. Brunkala) 186,21 qvadratverst. *Folkm.* i mkförs. 3291, kap. 854 = 4145. *Mantal:* mkf. $108^{11}/_{12}$ ofm., $91^{23}/_{24}$ fm., kap. $29^{1}/_{2}$ of., $22^{17}/_{24}$ fm. = $138^{5}/_{12}$ ofm. och $114^{2}/_{3}$ fm. *Läslag:* mkf. 17, kap. 5 = 22. *Hmsr.* mkf. 208, kap. 63 = 271; *torpr.* mkf. 190, kap. 45 = 235. *Mkyrkan,* $12^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, af gråsten med hvalf af tegel, uppf. i 13 eller 14 seklet; mera trång, men i godt skick.

Khdeb., $^{5}/_{6}$ mtl krono, nära kyrkan och icke långt från Aurajoki, invid ett högt berg med utsigt öfver vidsträckta åkerfält. Våningsh. 7 rum och kök, uppf. 1861, brädf. och oljemåladt samt i godt skick; öfriga husen försvarl. Åker 38 tl., äng 94 tl. Skog saknas alldeles; betesmarken 53 tl. 17 kpl. är dålig. Utsäde: höst 12 à 13 tr, vår 13 tr; afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 45 åmar, underh. 5 hästar, 8 kor, 25 får. Torp 2, utg. årl. tills. 156 fotdagsv. Beh. afk. 800 mark.

Kpsb., *Kilpijoki,* 1 mtl, 7 v. fr. kyrkan; illa bebygdt. Ut-

säde: höst 8 tr, vår 5 tr; afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 45 åmar, underh. 4 hästar, 6 kor, 15 får. Torp saknas. Beh. afk. uppgifven till 600 mark.

Brunkala kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan*, 23 v. fr. Åbo och 15 v. fr. mkan, är uppf. 1636, ombygd och utvidgad 1804, af träd; rymlig.

Kpsb., *Niemis*, 1 mtl, nära kyrkan; försvarl. bebygdt. Utsäde: 7½ tr höst och vår, afk. 6 à 7 kornet. Höafk. 45 åmar, underh. 3 hästar, 6 kor, 15 får. Torp saknas. Beh. afk. uppskattad till 500 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 75 tr spml, 55 lisp. smör; qvt. 500 mark, påskp. 500 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 300 mark. b) *mkokapellanens:* 55 tr spml och c) *kapellanens i Brunkala* 56 tr spml (jemf. domk. i Åbo cirk. br. n:o 481).

Klockarelönerna: vid mkan 23 tr spml och i Brunkala 7 tr. Boställen finnas ej.

Pastor: *Karl Fredrik Ramberg.*

Kapellan vid mkan: *Gustaf Höglund.*

Kapellan i Brunkala: *Johan Holmberg*, utnämnd. T. f. *Axel Amandus Achander.*

Klockare vid mkan: *Adolf Sallmelin*, f. 30/5 1815, tilltr. 1/5 1860.

Klockare i Brunkala: *Johan Gustaf Forsinius*, f. 2/3 1828, tilltr. 1/5 1854.

II. Wirmo prosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län. Består af: 1) *Wirmo;* 2) *Mietois;* 3) *Lemo;* 4) *Rimito;* 5) *Masku;* 6) *Nousis* och 7) *Pöytis* pastorat.

Kontraktsprost: *Viktor Adrian Bergroth;* tjenstledig. Tjenstf. *Elias Malakias Rosengren*, kyrkoh. i Masku m. m.

I. Wirmo (Mynämäki) pastorat, med Karjala kapell.

Adr. *Åbo & Wirmo — Karjala.*

Imp. 2 kl., finskt; svensk gudstj. en gg om året. Mko sacell. 2 kl. Sockneadj.tjensten indrogs genom k. resol. 2/2 1860. *Areal:* (tills. med kapellet samt Mietois nya pastorat) 438,87 qv. verst. *Folkm.* i mkförs. 3425, Karjala 831 = 4256. *Mantal* mkf.

$96^1/_{12}$, Karjala $17^1/_4 = 113^1/_3$. I hela pastoratet *hmsr.* 316, *torpr.* 220. *Mkan,* 31 v. fr. Åbo, af sten, mycket gammal (fr. 1200-talet?), rymlig och i godt skick; har en orgel med 12 stämmor, bygd 1867 af Thulé.

Khdeb., 1 mtl, nära kyrkan på en af Wirmo å kringfluten udde; våningsh. uppf. 1867, brädf. och måladt; öfriga husen försvarliga. Åker omkr. 59 tl. (inber. 15 tl. nyåker), äng 150 tld, skog 321 tl. $24^3/_4$ kpl. Utsäde: höst 10 à 12 tr, afk. 75 à 95 tr, vår 12 tr, afk. 70 tr. Höafk. omkr. 55 åmar; underh. 5 hästar, 14 kor, 30 får. Torp 4, utg. årl. tills. 36 öke- och 170 fotdagsv.

Kpsb., *Hemmilä* i Paimela by, invid Wirmo å, 1 mtl, 1 v. fr. kkan. Åker 11 tl., äng 24 tl.; skogen förslår till bränsle. Utsäde: höst 3 tr, afk. 24 tr, vår 4 à 5 tr, afk. 25 tr. Höafk. 18 åmar; underh. 3 hästar, 5 kor, 15 får. Torp 1, utg. i årl. arrende 170 mk.

Karjala kapell, hvarmed *Wehmalais* förs., der sockneadj. förut var stationerad, genom k. resol. $^2/_2$ 1860 blifvit förenad, hvarefter gemensam *kyrka* uppfördes år 1869 af träd; denna kyrka är rymlig, försedd med orgel samt belägen 15 v. fr. mkan och 46 v. fr. Åbo. Om folkmängd m. m. se ofvan.

Kpsb., *Karlberg,* $^1/_{12}$ mtl, ödsligt beläget i en vattenfattig trakt, $2^1/_2$ v. från kyrkan. Rummen ytterst små; åbyggn. underh. af förs. Utsäde 1 t. om hösten, lika mycket om våren; afk. 5 à 6 kornet. Höafkomsten 3 skrindor. Ingen behållning från bolet kan påräknas (enl. k. resol. $^2/_2$ 1860 uppskattad till 4 tr spml).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 71 tr 12 kpr, från säterierne 3 tr råg; smör 35 lpd, qvt. 250 mk, påskp. 100 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 50 mk. b) *mkokapellanens* 55 tr spml.' c) *kapellanens i Karjala* 56 tr spml.

Klockarelönerne: a) vid mkan 25 tr 12 kpr, samt till boställe 28 kpl. jord vid kyrkan och äng till 3 åmars afkastning; åbyggnaden tillhör innehafvaren. b) i Karjala 5 tr spml och 300 mark, sedan organisttjensten blifvit dermed förenad.

Pastor: *Gustaf Lönnmark.*

Kapellan vid mkan: *Arvid Utter.*

Kapellan i Karjala: *Karl Viktor Berghäll.*

Klockare vid mkan: *Nils Alexander Cajander,* f. $^{28}/_8$ 1821, tilltr. $^1/_5$ 1850.

Klockare i Karjala: *Johan Lundgren,* f. $^4/_3$ 1812, tilltr. 1830.

2. Mietois pastorat. Adr. *Åbo & Mietois.*

Imp. 3 kl., finskt; svensk gudstj. 2 à 3 ggr hvarje sommar. Pastoratet afskiljdes från Wirmo genom k. reskr. $^{4}/_{12}$ 1865, att betjenas endast af pastor, som första gn tillsättes efter nv. pastors i Wirmo afgång. *Arealen* upptagen tills. med Wirmo pastorat. *Folkm.* 1398. *Mantal:* 48$^{1}/_{8}$. *Läslag* 10. *Hmsr.* 90 och *torpr.* 68. *Kyrkan,* 32 v. fr. Åbo, uppf. 1643, af sten, tillbygd och renov. 1830; tillr. rymlig och i försvarl. skick; har en år 1860 anskaffad orgel med 6 stämmor.

Khdeb., *Raukka,* $^{1}/_{3}$ mtl, vid en å, 2$^{1}/_{2}$ v. fr. kkan; skall helt och hållet nybyggas. Åker 18$^{3}/_{4}$ tl., äng 14$^{3}/_{4}$ tl.; skogen, 20 v. aflägsen, förslår tillsvidare till bränsle. Utsäde: höst 6 tr, vår 11 tr, afk. 4 kornet. Höafk. 20 à 25 åmar; underh. 3 hästar, 6 kor, 20 får. Torp saknas. Nuv. arrendatorn af bolet erlägger i arrende 20 tr spml.

Pastors aflöning: 96$^{1}/_{4}$ tr spml, omkr. 30 lipd smör samt 626 mk i penningar (k. reskr. $^{4}/_{12}$ 1865).

Klockarelönen 6 tr spml. Boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. densamme som i Wirmo. Presterl. göromålen bestridas af *Sven Rydberg,* t. f. kapellan.

Klockare: vakant.

3. Lemo pastorat, med Willnäs (Lousaari ell. Askais) kapell. Adr. *Åbo & Lemo — Willnäs.*

Imp. 2 kl., finskt. I mkan pred. ingen gång svenska, i Willnäs 3 ggr hvarje sommar. Genom k. resol. $^{15}/_{12}$ 1859 indrogs s. adj.tjensten samt reglerades presterl. tjenstgöringen (jemf. domk. cirkulärbr. n:o 455). *Areal:* (tills. med Willnäs) 73,72 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 637, Willnäs 1114 = 1751. *Mantal* mkf. 44$^{3}/_{8}$ of., 26$^{17}/_{24}$ fm., Willnäs 46$^{1}/_{24}$ of. 41$^{1}/_{4}$ fm. = 90$^{5}/_{12}$ of. och 67$^{23}/_{24}$ fm. *Läslag* mkf. 5, W. 8 = 13. *Hmsr.* mkf. 55, W. 74 = 129; *torpr.* mkf. 11, W. 26 = 37. *Moderkyrkan,* 30 v. fr. Åbo, af gråsten fr. katolska tiden, i försvarl. skick.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ glt och nytt mtl, bland åkrar och nakna berg $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan och 2$^{1}/_{2}$ v. fr. saltsjön (Lemo viken); boningsh. gammalt och inskränkt (4 rum och kök), uthusen försvarliga. Skogen usel; ved och gärdsle måste köpas. Betet försvarligt. Utsäde: höst 7 à 8 tr, afk. 6 kornet; vår 9 à 10 tr, samma af-

kastn. Höafk. 50 åmar, underh. 5 hästar, 8 kor, 12 får. Torp saknas. Beh. afk. 500 mark.

Willnäs kapell (folkm. &c. se ofvan). Patronelt under inneh. af Willnäs säteri (jemf. k. resol. $^{22}/_{11}$ 1866 och k. reskr. $^{7}/_{3}$ 1870, intagna i domk. cirk. br. n:ri 542 och 581), och af 2 kl. *Kyrkan,* 38 v. fr. Åbo och 8 v. fr. mkan, är uppf. 1665 af tegel, tillr. rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Nepola,* $^{1}/_{4}$ glt och nytt mtl, 1 v. fr. kyrkan samt 2 à 3 v. fr. Wirmo och Lemo vikarna af saltsjön. Försvarl. bebygdt; karaktb. med 4 rum. och kök. Åker 8 tl.; knappt någon skog finnes. Utsäde: höst $2^{1}/_{2}$ tr, afk. 15 tr; vår 1 t., afk. 6 tr. Höafk. 8 à 10 åmar, underh. 1 häst, 3 kor, 6 får. Beh. afk. 100 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 60 tr spml, 20 lisp. smör; qvt. 200 mk, påskp. 200 mk. likst. 100 mk, mindre pastoralier 20 mk; 13 à 14 tr saltad strömming. b) *kapellanens i Willnäs:* 56 tr spml.

Klockarelönerna: i moderförs. 6 tr 24 kpr råg, och i Willnäs 6 tr. Boställen saknas.

Pastor: *Johan Eggert Åberg.*

Kapellan i Willnäs: *Erland August Karsten.*

Klockare vid mkan: *Karl Magnus Lindblad,* f. $^{12}/_{3}$ 1818, tilltr. $^{2}/_{2}$ 1845.

Klockare i Willnäs: *Johan August Hammar,* f. $^{29}/_{10}$ 1825, tilltr. 1850.

4. Rimito (Rymättylä) pastorat. Adr. *Åbo & Rimito.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 3 kl. Svensk gudstj. 12 ggr om året. *Areal:* (tills. med Merimasku, till Nådendal hörande kapell) 158,29 qvadratverst. *Folkm.* 1941. *Mantal* $79^{1}/_{4}$ ofm., $65^{1}/_{2}$ fm. *Läslag* 17. *Hmsr.* 123; *torpr.* 158. *Kyrkan,* 20 v. sjö- och 70 v. landväg fr. Åbo, af gråsten fr. katolska tiden; försedd med orgel.

Khdeb., $1^{1}/_{3}$ ofm., 1 fm. mtl, emellan två träsk, 1 v. fr. kyrkan. Byggnaderna mycket bofälliga. Åker 20 tl. $28^{11}/_{24}$ kpl., äng 93 tl. $14^{1}/_{2}$ kpl.; skogen förslår knappt till ved och gärdsle. Utsäde: höst 9 tr, vår $7^{1}/_{2}$ tr; afk. 4 kornet. Höafk. 70 sommarlass, underh. 4 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 3, afkasta tills. 60 mark om året. Bolets beh. afk. 300 mark.

Kpsb., *Pohjamäki,* $^{3}/_{4}$ of., $^{1}/_{3}$ fm. mtl, omkr. 3 v. fr. kyrkan; åbyggn. förfallen och utdömd. Åker 8 tl. 17 kpl., äng 12 tl. 20 kpl.; skog 89 tl. $1^{1}/_{2}$ kpl., förslår knappast till nödigt

bränsle. Å bolet underh. 1 häst, 4 kor, 12 får. Torp saknas. Beh. afk. 100 mark. (uppskatt. till 6 tr spml, k. resol. $^{1}/_{5}$ 1867).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 35 tr spml, 30 lisp. smör; qvt. 320 mk, påskp. 160 mk; likstol och mindre pastoralier ej till beloppet uppgifna; fjällfisk 30 lisp., färsk strömming 48 tr om sommaren, samt om vintern à 1 mk 40 p. för hvarje not (tills. 40 mk) jemte 1 kpe färsk strömming af hvarje notintressent. b) *kapellanens* 54 tr spml (k. resol. $^{1}/_{5}$ 1867).

Klockare- och organistlönen 14 tr spml. Boställe saknas.

Pastor: *Erik Johan Ekqvist,* tjenstledig.

Kapellan och t. f. pastor: *Johan Gustaf Heinonen.*

Klockare och organist: *Karl Thurman,* f. $^{16}/_{5}$ 1828, tilltr. 1849.

5. Masku pastorat med Rusko annex och Wahto kapell.

Adr. *Åbo & Masku — Rusko — Wahto.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 3 kl. Svensk gudstj. förrättas 2 à 3 ggr årligen i mkan och 1 gg i Rusko. Sockneadjunktstjensten (station. i Wahto) indrogs gm k. reskr. $^{20}/_{12}$ 1866 (se domk. cirkbr. n:o 542), då äfven kapellrättighet tillades Wahto och samtliga kapellanslönerna reglerades. *Areal:* (med Rusko och Wahto) 190,89 qv.verst. *Folkm.* i mkf. 1349, Rusko 536, Wahto 551 = 2436. *Mantal* (förmedl.) i mkf. 51, R. 16$^{5}/_{12}$ och W. 16$^{1}/_{12}$ = 83$^{1}/_{2}$. *Läslag:* mkf. 11, R. 3, W. 4 = 18. *Hmsr.* mkf. 93, R. 38, W. 41 = 172; *torpr.* mkf. 33, R. 53, W. 58 = 144. *Moderkyrkan,* 16$^{2}/_{3}$ v. fr. Åbo, uppf. omkr. år 1232, af gråsten, 100 fot lång, 45 fot bred, ånyo taklagd 1836; i godt stånd.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ of. mtl, nära kyrkan samt omgifvet af lummiga löfträd och en vacker trädgård med 22 fruktträd; är till det mesta nybygdt och i godt stånd; brandf. Åker 45 tl., äng 132 tl., skog 327 tl. Utsäde: höst omkr. 11 tr, afk. 8 à 9 kornet; vår 20 tr, afk. 6 à 7 kornet; hvarutom skördas potäter efter 10 tunnors sådd. Höafk. 50 åmar, underh. 4 à 5 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 2, utg. årl. 208 fotdagsv., hvarutom af 4 backstugusittare utgöras 45 sommardagsv. Bolets beh. afk. ej uppgifven.

Kpsb., *Wiittala* i Laulais by, omgifvet af berg och backar; $^{1}/_{2}$ mtl, 5 v. fr. kyrkan; år 1657 doneradt till boställe åt kapell. T. Fabricius. Våningsh. 5 rum och kök, är jemte öfriga byggnader i godt skick, och brandf. Ängarna spridda och skogen otillräcklig. Utsäde: höst 4 tr, afk. 4 à 5 kornet; vår 4 tr, afk. 5

kornet. Höafk. 8 åmar, underh. 2 hästar, 3 kor, 6 får. Bolet underlyder ett af framl. hofrättsrådet Toll år 1844 doneradt frälsehemman, *Perhe* i Willilä by, 1/2 mtl; och har, vid regleringen af kapellanslönerna, behållna afkomsten från Wiittala beräknats till 8 samt från Perhe till 18 tr spml.

Rusko annex (folkm. m. m. ofvanf.) *Kyrkan,* 10 v. fr. Åbo och 8 v. fr. mkan, uppf. i 16 seklet, af gråsten, repar. 1833, är i godt skick samt brandf. till 4240 mark.

Kpsb., *Keskikylä,* 1/3 mtl, nära kyrkan och vid Reso å; byggnaderna förfallna, uppföras och underh. af församl. efter nuv. innehafvarens afgång. Åker 8 tl. 11 kpl., äng 35 tl. 17 kpl., skog 101 tl. 9 kpl. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 4 à 5 kornet; vår 6 à 7 tr, afk. 3 à 4 kornet. Höafk. 25 à 30 häckar, underh. 2 hästar, 3 kor och några får. Betet försvarl., men skogen förslår som knappast till vedtägt och gärdsle. Beh. afk. är vid löneregleringen uppskattad af förs. till 12 1/2 tr spml, „påtagligen dubbelt för högt“.

Wahto kapell (om folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 20 v. fr. Åbo och 18 v. fr. mkan, är uppf. 1804, af träd, rymlig; skall repareras och invändigt målas med det första. Till orgel äro 4000 mark testamenterade, men saken beror ännu på rättegång.

Kpsb., *Lavisberg,* 5/12 mtl, 1 v. fr. kyrkan, vid Reso åns öfra lopp. Åbyggnaderna uppföras och underh. alla af förs. och äro till största delen nya; våningsh., 4 rymliga och ljusa boningsrum jemte kök m. m. samt tillfälle till inredande af vindsrum, är uppf. 1868. Brandf. till 4000 mk. Åker 15 tl., äng 66 tl., skog 156 tl. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 4 à 5 kornet; vår 10 à 12 tr, afk. 3 à 4 kornet. Höafk. 50 häckar, underh. 2 hästar, 5 à 6 kor och 10 får. Betet godt och närbeläget; skogen knapp, men förslår ännu till ved och hägnadsvirke. Torp 2, utg. årl. under brådaste arbetstiden tills. 25 fotdagsv. Bolets beh. afk. är vid löneregl., „ehuru dubbelt för högt“, beräknad till 12 tr 25 kpr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* omkr. 40 tr råg och 22 tr korn, smör 28 lisp., qvt. 360 mk, påskp. 250 mk, likstol 2 à 3 kor om året, fisktionde 2 tr saltad strömming och 120 st. braxen, mindre pastoralier omkring 200 mk. b) *mkokapellanens:* 34 tr spml. c) *kap. i Rusko* 32 tr 5 kpr spml, samt 75 p. af hvarje konfirmerad person (tills. 255 mk), för hvilken afgälds behöriga utgörande lägenhetsinnehafvarene böra ansvara. d) *kap. i Wahto:* 39 tr 5 kpr spml enl. uppgift (k. reskr. 20/12 1866 torde innehålla ett

misstag, emedan det uppgifver aflöningsbeloppet efter $2^1/_2$ tr spml pr förm. mtl till 52 tr $26^1/_2$ kpr, ehuru mantalen äro endast $16^1/_{12}$).

Klockarelönerna: vid mkan 9 tr 9 kpr råg, utom tillf. sportler; Rusko 5 tr, samt 2 kollekter; i Wahto 5 tr 10 kpr (betalas vanl. i råg), 2 kollekter, och en tredje kollekt för söndagsskolans hållande.

Pastor: *Elias Malakias Rosengren,* prost, t. f. kontraktsprost.

Kapellan vid moderkyrkan: *Erik Anton Almberg,* vicepastor.

Kapellan i Rusko: *Karl Abraham Grönros.* Dess substitut, se nf.

Kapellan i Wahto: *Otto Edvard Härmälä,* tillika kapellanssubstitut i Rusko; utn. kapellan i Nykyrka.

Klockare vid moderkyrkan: *Gustaf Edvard Jusslin,* f. $^{16}/_8$ 1833, tilltr. $^1/_{12}$ 1869.

Klockare i Rusko: *Johan Roos,* f. $^{19}/_8$ 1815, tilltr. 1839.

Klockare i Wahto: *Johan Viktor Bergfors,* f. $^8/_5$ 1838, befullm. $^2/_{12}$ 1862.

6. Nousis pastorat (Nousiaisten p.) Adr. *Åbo & Nousis.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Sockneadj.tjensten indrogs gm k. reskr. $^7/_{10}$ 1859. *Areal:* 170,69 qvadratverst. *Folkm.* 2557. *Mantal* $72^5/_{12}$ (oförm. $90^1/_{24}$). *Läslag* 20. *Hmsr.* 189; *torpr.* 246 (dock icke alla med jord). *Kyrkan,* 25 v. fr. Åbo, anses af några som den äldsta i landet (andra anse att den blifvit uppf. omkr. 1230), af gråsten, koret sederm. tillbygdt af tegel; vid högtidl. tillfällen otillräcklig. Här finnes biskop Henriks graf.

Khdeb., 1 mtl, vid Hirvijoki å i en däld gentemot kkan; bebygdt med ett äldre våningshus af 4 rum och kök; öfriga hus i lagligt skick. Utsäde: höst 10 tr, afk. 70 tr, vår 9 tr, afk. 70 à 80 tr. Höafk. 25 åmar; underh. 5 hästar, 10 kor, 25 får. Torp 2, utg. tills. årl. 15 öke- och 180 fotdagsv.

Kpsb., *Tuori,* i Killais byalag vid Hirvijoki å, $^7/_{12}$ mtl ($^3/_4$ ofm.), 1 v. fr. kkan; åbyggn. försvarl., brandf. Åker 21 tl. $5^1/_2$ kpl., äng 70 tl. 10 kpl., skog 135 tl. 10 kpl. Utsäde: höst 6 à 8 tr, afk. 45 tr, vår 7 à 8 tr, afk. 25 à 30 tr. Höafk. 20 åmar; underh. 3 hästar, 9 nöt, 15 à 20 får. Torp finnas ej, men för bortarrenderad jord uppbär kap. årl. 42 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 65 tr tertialspml, hvartill kommer $^1/_2$ af f. d. s. adj. lönen $12^1/_2$ tr råg; smör 35 lpd („i årlig väg kanske 50 % mera“); qvt. 320 mk (samma anm.); påskpgr

430 mk; likstol 70 mk och 1 à 2 kor (ännu samma anm.); mindre pastoralier 100 mk. b) *kapellanens:* 55 tr spml ($^1/_2$ s. adj. lönen inberäknad).

Klockarelönen 18 tr (betalas vanl. i råg), sportel 120 mk. Bostället bygges och underh. af inneh. å dertill anvisad jord, innehållande äfven potatesland och några ängslappar.

Pastor: *Fredrik Wilhelm Rancken;* tjenstledig.

Kapellan: *Nils Johan Almark* utnämnd. Kuramgerens och t. f. kapellan: *Henrik Ahlgren,* utn. kyrkoh. i Pemar.

Klockare: *Karl Mauritz Lindholm,* f. $^{11}/_5$ 1837, tilltr. $^1/_5$ 1859.

7. Pöytis (Pöytyä) pastorat, med Orihpää och Yläne kapeller.

Adr. *Åbo & Pöytis.*

Kons. 2 kl., finskt. Samtelige kapellanstjensterne äro af 3:dje kl. I Yläne stundom svensk gudstj. Genom k. resol. $^4/_5$ 1870 indrogs sockneadj.tjensten och vid mkan anställdes en kapellan, hvars löneförmåner då jemväl bestämdes. *Areal:* (tills. med Orihpää och Yläne) 594,07 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 3374, Orihpää 1081, Yläne 2279 = 6734. *Mantal* mkf. 59 $^5/_{12}$, O. 12 $^{11}/_{12}$, Y. 21 $^2/_3$ = 94. *Läslag* mkf. 18, O. 5, Y. 8 = 31. *Hmsr.* mkf. 156, O. 29, Y. 55 = 240; *torpr.* mkf. 208, Oripää 100 och Yläne omkr. 150 = 458. *Mkan,* af träd, uppf. 1793, 42 v. fr. Åbo; i försvarl. skick och någorl. tillräcklig.

Khdeb., 1 $^5/_{12}$ mtl, vid Aurajoki och nära kyrkan; sätesbyggn. i 2 våningar, uppf. år 1800; rymlig. Äfven öfriga åbyggn. i försvarligt skick. Åker omkr. 140 tl., äng 420 tl. och skog 1452 tl. Utsäde: höst 16 à 18 tr, afk. omkr. 7 kornet, vår 10 à 12 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 100 åmar; underh. 6 hästar, 5 p. oxar, 14 kor utom ungnöt samt 40 får. Torp 13, utg. årl. 120 öke- och 1700 fotdagsv. utom 160 hjelpdagsv. vid skörden. Bolets beh. afk. 2500 mk.

Kpsb., *Taipalsaari,* 1 v. fr. kkan, med trefligt läge, icke långt från Aurajoki; utan mtl. Bygges och underh. af förs.; nuv. boningshuset gmlt, inneh. 6 rum och kök; uthusen till en del nya. Har endast 40 kpl. åker och en trädgårdstäppa. Beh. afk. uppgifven till 50 mk.

Orihpää kapell (folkm. &c. se ofvan.) *Kyrkan,* 53 v. fr. Åbo samt 11 v. fr. mkan, är uppf. 1821, af träd; rymlig, ut- och invänd. målad samt i godt skick; brandförsäkrad.

Kpsb., *Grönkulla,* $^1/_2$ mtl, i ena ändan af Orihpää by samt

nära kyrkan; karaktersbyggn. uppf. 1860, utv. rödmålad och invänd. tapetserad, i godt skick, inneh. 5 rum samt kök och tambur; öfriga hus äfven i godt stånd och brandförs. Förs. bygger och underhåller bolet. Åker 16 tl., ängarna och skogen goda och vidsträckta. Utsäde: höst 5 à 6 tr, afk. 6 kornet, vår 10 tr, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 70 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 12 kor, 30 får. Torp 5, utg. årl. 5 öke- och 416 fotdagsv., 30 mk m. m. Bolets beh. afk. 600 mk.

Yläne kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 65 v. fr. Åbo och 32 v. fr. mkan, är uppf. 1782, af träd, sederm. brädf. och målad; tillr. rymlig, samt brandförsäkrad.

Kpsb., *Rekola,* 1/3 mtl, nära kyrkan, 2 1/2 v. fr. Pyhäjärvi sjö. Åbyggn. brandförs., karakt.huset uppf. 1773 med 4 rum och kök, utdömdt. Ägovidden 637 tl. 25 kpl., hvaraf 20 tl. åker. Utsäde: höst 6 tr, afk. 30 tr, vår 6 à 7 tr, afk. 20 tr. Med fodertillg. underhållas 2 hästar, 2 p. oxar, 6 kor, 20 får. Torp finnas 2.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 58 tr spml, 90 lpd smör, qvt. 800 mk, påskp. 240 mk, likstol 4 à 5 kor om året; mindre pastoralier omkr. 200 mark. b) *mkokapellanens:* omkr. 59 tr råg, 940 lpd hö, 29 fmr ved, samt 10 penni af hvarje skattskyldig person. c) *kapellanens i Orihpää:* 24 tr råg, 9 lpd smör samt 110 sommardagsv. af torpare m. fl., i deras egen kost (jemf. k. resol. 12/8 1869, domk. cirk. br. n:o 574). d) *kapellanens i Yläne:* 39 tr 6 1/2 kpr råg; af jordtorp, garfvare, glasblåsare m. fl. ett sommardagsv. eller 1 mk pgr (tills. 210 mk), hvarutom kapellansbolet är af kommunen garanteradt till 14 tr 8 1/2 kpr korn (k. resol. 9/11 1871, domk. cirk. br. n:o 602).

Klockarelönerne: vid mkan 16 tr råg; i Orihpää 4 tr råg; i Yläne 6 tr råg, 3 kollekter, litet hafra och 1 ljus fr. hvarje hemman.

Pastor: *Viktor Adrian Bergroth,* kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.
Kapellan vid moderkyrkan: *Gustaf Julius Ahlman.*
Kapellan i Orihpää: *Karl Edvard Fritiof Bergroth.*
Kapellan i Yläne: *Johan Gustaf Fritiof Laurén,* utnämnd.
Klockare vid moderkyrkan: vakant.
Klockare i Orihpää: *Wilhelm Grönman,* f. 8/2 1822, tilltr. 1846.
Klockare i Yläne: *Peter Bernefeldt,* f. 5/8 1815, tilltr. 1859.

III. Wehmo prosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län; består af: 1) *Wehmo;* 2) *Töfsala;* 3) *Gustafs;* 4) *Nystads;* 5) *Nykyrka;* 6) *Letala;* 7) *Hinnerjoki;* 8) *Pyhämaa;* 9) *Raumo* och 10) *Lappo* pastorat.
Kontraktsprost: *Karl Jakob Helander,* assessor i domkapitlet m. m.

1. Wehmo pastorat (Wehmaan p.), med Lokalax (Lokalahti) kapell. Adr. *Åbo & Wehmo; Nystad & Lokalax.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 3 kl. Svensk gudstj. i mkan 3 ggr om året, och i kapellet svenskt skriftermål 2 ggr. *Areal:* (med Lokalax) 248,22 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2845, i kapellet 1278 = 4123. *Mantal* mkf. 153 $^1/_{12}$ of. och i Lokalax 37 $^1/_8$ förmedl. *Läslag* mkf. 21, kap. 7 = 28. *Hmsr.* mkf. 179, Lokalax 59 = 238; *torpr.* mkf. 50, L. 37 = 87. *Mkyrkan,* 51 v. fr. Åbo, uppf. i 13 seklet, af gråsten, ånyo inredd 1845; otillräcklig men i godt skick.

Khdeb., 1 glt och nytt mtl, ligger enstaka $^1/_4$ v. fr. kyrkan; karaktb. uppf. 1872, uthusen i försvarl. stånd. Åker 33 tl., äng 115 tl., skog 162 tl. Betesmarken knapp och skogen dålig; bränsle köpes. Utsäde i tvåskifte: höst 14 tr, afk. 8 kornet; af vårsädet skördas 5 kornet. Höafk. 60 åmar, underh. 5 hästar, 14 kor, 30 får. Torp 3, utg. årl. tills. 338 fotdagsv.

Förste kapellanens boställe, *Penttilä,* $^5/_6$ glt, $^3/_4$ nytt mtl, ligger enstaka vid en liten å, Putaanjoki, samt omgifvet på tre sidor af skog, 4 v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök, jemte uthusen i försv. skick; brandf. Utsäde: höst 4 tr, afk. 7 à 8 kornet, vår 5 tr, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 15 åmar, underh. 2 hästar, 5 kor, 8 à 10 får. Skogen och betesm. dålig. Beh. afk. 200 mk (värderadt vid löneregl. till 12 tr spml).

Andre kapellanens boställe, *Senttilä,* $^2/_3$ of. $^5/_{12}$ fm. mtl, i byalag vid kyrkan, försv. bebygdt. Åker 11 tl., äng 12 tl., skog 94 tl. ytterst usel, förslår ej till bränsle. Utsäde: höst 4 tr, afk. 25 tr, vår 4 tr, afk. 20 tr, samt 37 tr potäter af 5 trs sådd. Höafk. 15 à 20 åmar, underh. 2 hästar, 4 kor, 8 får. Beh. afk. 150 mk (af förs. värderadt till 12 tr spml).

Lokalax kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* omkr. 12 v. fr. mkan och 62 v. fr. Åbo, är uppf. 1763, af träd; tillr. rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Niemis,* 1 mtl, $2\frac{1}{2}$ v. fr. saltsjön och 200 alnar fr. kyrkan. Åbyggn. försvarsgod, underh. af församl., karaktb. uppf. 1849. Åker 13 tl., äng 35 tl.; skog 212 tl., deraf ett närbeläget kärr 22 tl. 28 kpl. är till äng uppodladt. Utsäde: höst 5 à 6 tr, vår $3\frac{1}{2}$ tr; afk. 4 à 5 kornet, samt potäter efter 10 trs sådd. Höafk. 35 à 40 åmar, underh. 3 hästar, 9 à 10 kor, 20 får. För några täppor utgöras till bolet 30 fotdagsv. Beh. afk. 400 à 500 mk (vid löneregl. värderadt till 25 tr spml).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 113 tr spml, 45 à 50 lisp. smör; qvt., påskpgr m. m. uppgifna summariskt och torde tills. uppgå till ungefär 1000 mark. b) *förste kapellanens:* 47 tr 23 kpr spml. c) *andre dito:* 50 tr 10 kpr spml. d) *kapellanens i Lokalax:* 35 tr spml (jemf. k. resolutionerna $^{2}/_{10}$ 1859 och $^{29}/_{11}$ 1860, intagna i domk. cirk. br. n:ri 454 och 471, hvaraf synes framgå att mkokapellanernes löner böra vara lika stora).

Klockarelönerne: vid moderkyrkan 20 t:r och i Lokalax 6 tr 24 kpr spml. Boställen finnas icke.

Pastor: *Daniel Ezechiel Hildeen,* filos. mag., prost.
Förste kapellan vid moderkyrkan: *Henrik Zoliman Salonius.*
Andre dito: vakant. T. f. *Nils Johan Almark,* utn. kapellan i Nousis.
Kapellan i Lokalax: *Johan Henrik Björkman,* vicepastor.
Klockare vid moderkyrkan: *Edvard Emanuel Hammar,* f. $^{26}/_{11}$ 1830.
Klockare i Lokalax: *Karl Mikael Lignell,* f. $^{10}/_{2}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869.

2. Töfsala (Taivassalo) pastorat, med Iniö kapell och Welkua (ell. Palva) predikogäll. Adr. *Åbo & Töfsala — Iniö — Welkua.*

Imp. 1 kl.; finskt, utom Iniö, som är svenskt. Sacell. 3 kl. Svensk gudstj. hålles 2 ggr om året i mkan, och ett finskt skriftermål om året i Iniö. Genom k. reskr. $^{15}/_{11}$ 1860 indrogs sockneadj. tjensten, och genom k. reskr. $^{13}/_{2}$ 1865 afsöndrades Gustafs kapell fr. Töfsala till eget pastorat. *Areal:* tills. med kapellerna samt Gustafs nybildade pastorat 313,1 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2245, Iniö 463, Welkua 464 = 3172. *Mantal:* mkf. 96 $^{23}/_{48}$ of., $70\frac{1}{3}$ fm., Iniö $34\frac{1}{2}$ of., $14\frac{5}{6}$ fm., Welkua $18\frac{1}{2}$ of., $15\frac{5}{6}$ fm. = 149 $^{23}/_{48}$ of., 101 fm. *Läslag:* mkf. 14, I. 4, W. 2 = 20. *Hmsr.* mkf. 131, I. 37, W. 18 = 186; *torpr.* mkf. 195, Iniö 47, Welkua 41 = 283. *Mkan,* 80 v. fr. Åbo, af gråsten, trol. fr. 13 seklet;

är på utsidan 51 alnar lång och 30 alnar bred, således trång, men i försv. skick samt försedd med orgel.

Khdeb., 1½ mtl, ligger enstaka, nära kyrkan och inemot 2½ v. fr. saltsjön; försv. bebygdt, karakth. med 7 rum och kök. Åker 40 tl.; skogen aflägsen. Utsäde: höst 13 à 14 tr, afk. 8 kornet; vår 10 à 11 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 250 häckar. underh. 6 hästar, 2 p. oxar, 14 kor, 20 får. Torp 6, utg. årl. tills. 750 fotdagsv., 5 tr råg, ½ tna salt fisk, pgr 40 mk. Khdeb. underlyder 2 prebendehmn, *Lambo* i Karhula by, 1 v. aflägset fr. bolet, samt *Punttis* enstaka, 2½ v. fr. bolet, vid sjöstranden, hvartdera om 1 mtl, utg. årl. tills. 10 tr spml, 300 fotdagsv. m. m. Bolets beh. afk. beräknad till 1600 mk.

Kpsb., *Hurunkorpi*, 1 mtl, 1½ v. fr. kyrkan och ej långt fr. saltsjön. Boningshuset, drängstugan och några uthus byggas af förs., de för jordbruket särskildt behöfliga·husen af inneh. (k. resol. 20/9 1868). Åker 8¾ tl., äng 83 tl. 13 kpl. Utsäde: höst 2½ tr, afk. 6 kornet; vår 3 tr, afk. 5 kornet. Underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Beh. afk. 160 mk (af förs. uppskattad till 8 tr spml).

Iniö kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 60 v. fr. Åbo och 30 v. fr. mkan (sjöledes), är uppf. 1800, af sten, 30 alnar lång och 15 alnar bred; i försvarligt skick.

Kpsb., *Prestkulla,* ½ mtl, vid en vik af Norrby sund, ej långt fr. kyrkan. Bygges och underh. af förs.; boningshuset skralt och inskränkt, men en tillbyggnad är besluten. Åker 6 tl., äng 10 tl., skog 40 tl. Utsäde: höst 2½ tr, afk. 5 kornet; vår ¾ tna, afk. 4 kornet. Höafk. 5 åmar, underh. 1 häst, 6 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 24 fotdagsv. Beh. afk. af förs. värderad till 5 tr.

Welkua gäll (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 40 v. sjövägen och 92½ v. landv. fr. Åbo, 15 v. fr. mkan, är uppf. 1795, af träd, 26 × 14½ alnar golfyta, samt i försvarligt skick.

Pred.bolet, *Paimela,* å Palva ö nära saltsjön och kyrkan. Boningsh. 3 rum och kök; förs. bygger och underhåller bolet. Bolet har endast 7 à 8 kpl. åker, men hvarken äng eller skog.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 71 tr spml, 66 lisp. smör; qvt. 650 mk, påskp. m. m. 500 mk; fisktionde 60 tr saltad strömming. Af denna löneinkomst afgår vidpass 1200 à 1300 marks värde då Gustafs förs. får egen pastor. b) *mkokapellanens:* 52 tr spml (k. resol. 20/9 1868). c) *kapellanens i Iniö:* 35 tr spml (k. reskr. 31/5 1866, domk. cirk. n:o 535), utfaller i råg. d) *predikan-*

tens i Welkua: 14 tr 14 kpr råg, 5 tr 6 kpr korn, 18 tr färsk strömming, 15 fmr ved, 180 lisp. hö, 36 kärfvar halm samt om vintern häst till embetsresor (jemf. k. reskr. $^{21}/_{1}$ 1864, domk. cirk. n:o 509, der dessa alla förmåner beräknats motsvara 43 tr spml).

Klockarelönerna: vid mkan (tills. med organistlönen) 18 tr 25 kpr spml, 4 kollekter årl. samt dispositionsrätten till 20 kpl. åkerjord; i Iniö (tills. med kyrkoväkt.lönen) 4 tr 20 kpr råg, samt från hvarje hmn 2 kärfvar halm, 1 st. kött, 1 bröd och 1 ljus; samt i Welkua 2 tr 20 kpr råg och några kollekter. Boställen finnas icke.

Pastor: *Karl Jakob Helander,* filos. mag., kontraktsprost, assessor i domkapitlet, led. af Anne ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Frans Nordlund.*

Kapellan: *Frans Viktor Grönroos;* tillika kuramgerens.

Kapellan i Iniö: vakant. T. f. *Fredrik Gideon Nilsdorff.*

Predikant i Welkua: vakant.

Klockare och organist vid moderkyrkan: *Fabian Ulrik Lindell,* f. $^{3}/_{2}$ 1845.

Klockare i Iniö: *Fredrik Holm,* f. $^{4}/_{6}$ 1802, befullm. 1848.

Klockare i Welkua: *Johan Johansson Lundgren,* f. $^{16}/_{3}$ 1824.

3. Gustafs (Kivimaa) pastorat. Adr. *Åbo & Gustafs.*

Imp. 3 kl., finskt. Svenskt skriftermål en gg om året. Gustafs församl. afsöndrades från Töfsala till eget pastorat genom k. reskr. $^{13}/_{2}$ 1865 (se domk. cirk. n:o 521), som går i verkställighet vid nuvarande pastors i Töfsala afgång, då kapellanstj. i Gustafs jemväl upphör och pastoratet betjenas af khden ensam. *Arealen* upptagen tills. med Töfsala. *Folkm.* 1793. *Mantal:* 42$^{1}/_{2}$ ofm., 36$^{19}/_{24}$ fm. *Läslag* 9. *Hmsr.* 67, *torpr.* 115. *Kyrkan,* 90 v. fr. Åbo, uppf. 1783, af träd; skall ånyo inredas. Brandf.

Khdeb., *Pietilä* i Kivimaa by, $^{1}/_{2}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, nära saltsjön (den s. k. Wartsalo strömmen). Illa bebygdt; måste nybyggas då förs. får egen pastor; brandf. Åker 12 tl., äng 21 tl. 22 kpl.; skog tillräckligt. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 5 à 6 kornet; vår 1$^{1}/_{2}$ t. utom rot- och skidvexter, afk. 7 à 8 kornet. Höafk. 15 à 20 åmar, underh. 2 hästar, 5 à 6 kor, 15 à 20 får. Beh. afk. uppgifven till 80 mark.

Pastorslönen: tertial 16$^{1}/_{2}$ tr; f. d. kap. och s. adj. lön samt tillskott 54 tr 25$^{1}/_{2}$ kpr = 71 tr 10$^{1}/_{2}$ kpr spml; smör 22$^{1}/_{2}$ lisp.,

qvt. 216 mk, påskp. m. m. 147 mk, samt fisktionde 15 tr saltad strömming.

Klockarelönen utgår efter lag.

Pastor: tillsv. densamme som i Töfsala. Presterl. tjenstg. bestrides af *Henrik Oskar Elers,* t. f. kapellan.

Klockare: *Gustaf Henrik Widsten,* f. $^{24}/_{12}$ 1823, befullm. 1848.

4. Nystads (Uusikaupunki) pastorat. Adr. *Nystad.*

Imp. 2 kl.; sacell. 1 kl. Finsk gudstj. hålles hvarje sön- och högtidsdag, de flesta söndagar jemväl finsk aftonsång; svensk högmessa hvar 4:de söndag och aftonsång hvarannan söndag. Sedan Nystads och Nykyrka skilda pastorat gm kgl. reskr. $^{5}/_{2}$ 1808 blifvit förenade till ett, blefvo de begge församlingarna åter gm kejs. reskr. $^{8}/_{12}$ 1866 åtskilda från hvarandra till egna pastorat, hvilken delning går i verkställighet efter nuv. gemensame pastors afgång. *Areal:* staden 12 qvadratverst; landsförsamlingens areal är sammanförd med Nykyrka. *Folkm.* i staden 3495, landsf. 380 = 3875. *Mantal* i landsförs. 7 $^{5}/_{8}$ fm., 6$^{1}/_{2}$ ofm. *Läslag:* i staden 10, lf. 3 = 13. *Hmsr.* i landsf. 27 och *torpr.* 14. *Kyrkan,* 77 v. fr. Åbo, uppf. 1864, af tegel, vacker och med förträfflig orgel af Markussen fr. Apenrade.

Presterskapets aflöning: a) *pastors* (utfaller först efter nuv. pastors afgång): 3200 mark lön och 800 mk hushyresmedel; b) *kapellanens:* 1600 mark lön, 600 mk hyresmedel. I hyresmedelsbeloppet ingår ersättn. såväl för boställen som ägor hvilka frångått pastor och kapellanen. Lönerna och hyresmedlen tillhandahållas presterskapet qvartalsvis af vederb. uppbördskomiteer, $^{14}/_{15}$ af beloppet från staden och $^{1}/_{15}$ fr. landsförs. Pastor uppbär dessutom smärre pastoralier enl. lag, och kapellanens tillfälliga inkomst torde belöpa sig till 200 mk årligen. (Jemf. i öfrigt k. resol. $^{9}/_{10}$ 1862 och reskripterna af $^{8}/_{12}$ 1866 samt $^{24}/_{10}$ 1867, införda i domk. cirk. br. nri 496, 542 och 552).

Klockare- och organistlönen ej uppgifven.

Pastor: *Wilhelm Heikel,* filos. mag., prost, led. af Stanislai ord. 3 kl. XV.

Kapellan: *Karl August Mellberg,* filos. mag., vicepastor.

Klockare och organist:

5. Nykyrka (Uusikirkko) pastorat. Adr. *Nystad & Nykyrka.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 1 kl. Svensk gudstj. hålles en gg om året. Afskiljdes fr. Nystad till eget pastorat gm k. reskr. $^{8}/_{12}$ 1866 (se vidare under Nystads pastorat). Genom k. reskr. $^{23}/_{2}$ 1865 indrogs sockneadj.tjensten och lönen fördelades mellan pastor och kapellanen. *Areal:* (inber. Nystads landsförs.) 255,98 qvadratverst. *Folkm.* 3788. *Mantal:* 120 $^{13}/_{16}$ ofm., 84 $^{31}/_{48}$ fm. *Läslag* 20. *Hmsr.* 248; *torpr.* 134. *Kyrkan,* 70 v. fr. Åbo, uppf. troligen omkr. år 1400, af gråsten; trång och i dåligt skick; har orgelharmonium.

Khdeb., 1 mtl, 1 v. fr. kyrkan och nära Nykyrka å. Hufvudbyggn. 5 rum och kök, är i försv. skick. Åker 60 tl. (deraf hälften nyodl. af nuv. pastor), äng omkr. 60 tl., hemskog obetydl.; bolets skog ligger i skären, se nf. Utsäde: höst 6 à 9 tr, afk. omkr. 100 tr; vår 20 tr, afk. 200 tr. Höafk. 100 åmar, underh. 5 hästar, 15 kor, 20 får. I skären har prestg. ett torp, hvars innehafvare af dervarande försv. skog hugger och till prestg. släpar 15 fmr ved, hvarutom han årligen betalar $^{1}/_{2}$ tna saltad strömming och $^{1}/_{4}$ tna saltade gäddor. Bolets beh. afk. 2000 à 3000 mk.

Kpsb. *Jokela,* $^{1}/_{3}$ mtl, invid Nykyrka å; försvarl. bebygdt. Åker 10 tl. 25 kpl., äng 24 tl. 30 kpl., skog 86 tl. 2 kpl. Utsäde: höst $3^{1}/_{2}$ tr, afk. 30 tr; om våren likaså. Underh. 3 dragare, 5 kor, 10 får. Bostället har fri mäld i en närbelägen qvarn.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 80 tr spml, 40 lisp. smör; qvt., påskp. och likstol tills. 900 mk, skötbåtstionde omkr. 200 lisp. saltad strömming; mindre pastoralier 100 mk. b) *kapellanens:* 79 tr spml.

Klockarelönen ej uppgifven.

Pastor: densamme som i Nystad (tillsvidare).
Kapellan: *Otto Edvard Härmälä,* utnämnd.
Klockare:

6. Letala (Laitila) pastorat. Adr. *Åbo & Letala.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 3 kl. Sockneadj.tjensten indrogs gm k. reskr. $^{7}/_{11}$ 1864 (se domk. cirk. br. n:o 517). *Areal:* (inber. Hinnerjoki nybildade pastorat) 591,97 qvadratverst. *Folkm.* 5661. *Mantal* 87 $^{1}/_{16}$ (ofm. 128 $^{17}/_{48}$). *Läslag* 28. *Hmsr.* 242, *torpr.* 285. *Kyrkan,* 60 v. fr. Åbo, uppf. 1468, af sten, invändigt reno-

verad 1865; mera trång, men i godt skick. Å *Kodisjoki* trakten har förut varit anstäld predikant, som traktens bebyggare efter behag kallat samt godtyckligt efter råd och lägenhet aflönat; men en sådan tjensteman har på många år ej mera varit der stationerad.

Khdeb., $1^{1}/_{6}$ mtl, nära kyrkan, ej långt från Walkojärvi träsk; våningsh. gmlt, best. af 4 rum och kök. Utsäde: höst 8 tr, afk. 60 tr, vår 7 tr, afk. 35 tr. Underh. 6 hästar, 5 oxar, 12 kor. Skogen god och tillräcklig. Torp 3, utg. tills. 18 öke- och omkr. 450 fotdagsv. årligen.

Kpsb., *Santala*, $^{5}/_{12}$ mtl, invid landsv. nära kkan, med utsigt åt Walkojärvi träsk. Våningshus med 5 rum och kök samt vindskammare. Utsäde: höst $3^{1}/_{5}$ tr, afk. 30 tr, vår 5 tr, afk. 30 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 3 hästar, 1 par oxar, 7 kor, 20 får. Torp 2, utg. årl. tills. 14 öke- och 162 fotdagsv. samt upphugga 20 fmr kastved och hemsläpa 5 fmr. Beh. afk. af bolet 430 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors*: $73^{1}/_{3}$ tr spml, 50 lpd smör; qvt. 1 mk 92 p. pr mtl och hvart 5:te år ett får fr. hvarje hmn; påskpgr m. m. efter förf. och från de flesta hmn en sommar-ost. b) *kapellanens:* 78 tr spml.

Klockarelönen 24 tr; boställe saknas.

Pastor: *Johan Simon Appelgren*, prost; tjenstledig.
Kapellan: *Nils Helenius*, vicepastor och kuramgerens.
Klockare: *Gustaf Rosenqvist*, f. $^{3}/_{1}$ 1827, tilltr. 1863.

7. Hinnerjoki pastorat. Adr. *Åbo, Letala & Hinnerjoki.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes från Letala genom k. reskr. $^{7}/_{11}$ 1864 till eget pastorat; reskriptet går i verkst. efter nuv. pastors i Letala afgång (se vidare härom domk. cirk. br. n:o 517). *Arealen* upptagen tills. med Letala pastorats. *Folkm.* 1106. *Mantal* $16^{1}/_{3}$. *Läslag* 5. *Hmsr.* 34; *torpr.* 150. *Kyrkan*, 82 v. fr. Åbo, uppf. 1755, men flyttad och utvidgad 1799, af träd, ryml. och i försv. skick.

Khdeb., utan mtl, på en kulle vid Hinnerjoki å, invid kyrkan. Karaktb. uppf. 1868, med 6 rum och kök. Utsäde: höst 2 tr, afk. 16 tr; vår likaså. Höafk. 20 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 6 kor, 25 får.

Pastors aflöning: 49 tr råg, $16^{1}/_{3}$ lisp. smör, $26^{1}/_{3}$ lisp. ost, påskp. m. m. 743 mark, samt dessutom påskp. och dagsv. af ickejordägande m. m., efter något dryg uppskattning tills. inemot 520 mark; utgörande efter samma dryga taxering hela lönen i pen-

ningevärde 2800 mark (jemf. k. resol. $^{26}/_{10}$ 1865, domk. cirk. br. n:o 526).

Klockarelönen: 4 tr råg, några åmar hö, samt kastved. Boställe finnes, men något närmare derom är icke uppgifvet.

Pastor: tillsv. densamme som i Letala. Tjenstgöringen i förs. bestrides af t. f. kapellanen *Selim Ferdinand Possén.*

Klockare: *Gustaf Wilhelm Littman,* f. $^{10}/_{6}$ 1833, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862.

8. Pyhämaa pastorat. Adr. *Nystad & Pyhämaa.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacell. 3 kl. *Areal:* 155,96 qvadratverst. *Folkm.* 2772. *Mantal* 33. *Läslag* 15. *Hmsr.* 131; *torpr.* 164. I förs. finnas 2:ne *kyrkor,* den ena å fasta landet (Rohdais), 85 v. fr. Åbo, uppf. 1758, korskyrka af träd, rymlig och i försv. skick; den andra på Pyhämaa ö, 5 v. fr. mkan och 90 v. fr. Åbo, är uppf. 1804, äfven af träd, rymlig och i godt stånd. Gudstj. besörjes i Rohdais af pastor och i Pyhämaa af kapellanen.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ mtl, i Ylikylä by, $1^{1}/_{2}$ v. fr. saltsjön och 5 v. fr. kyrkan (illa underhållen väg). Våningsh. gmlt, med 4 rum. Utsäde: höst 5 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 6 tr, afk. 6 kornet, samt potäter efter 8 trs utsäde. Höafk. 50 åmar, underh. 4 hästar, 2 p. oxar, 8 kor, 10 får. Torp 2, utg. årl. tills. 104 fotdagsv. I arrende för en holme erhålles 1 tna saltad strömming samt något färsk fisk; för en annan jordlapp 15 mk. Beh. afk. uppgifven till 200 mk.

Kpsb., *Erola,* $^{1}/_{3}$ mtl, i Kettelis by vid hafsstranden, 2 v. fr. Pyhämaa ökyrka. Åker 11 tl., äng 28 tl., skog 180 tl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 7 à 8 kornet; vår 5 tr, afk. 5 à 6 kornet, samt potäter efter 6 trs utsäde. Höafk. 30 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 15 får. Församl. har värderat bolets beh. afk. till $12^{1}/_{2}$ tr spml, och byggnadsskyld. åligger innehafvaren.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 19 tr 11 kpr spml, 20 lisp. smör, qvt. 200 mk, fisktionde 300 mk, påskp. 400 mk, likst. 75 mk, mindre pastoralier 100 mk; ost och bröd för hvarje förrättning. Torpares skyldighet att dessutom betala 1 skpd smör för hvarje ko (8 à 9 lisp.) beror på lagsökning. Efter nuv. kyrkoh:s i Nykyrka afgång ökas pastorslönen med 400 à 500 mk. b) *kapellanens:* 60 tr 8 kpr spml, boställets ofvan upptagna beh. afk. inberäknad (k. resol. $^{5}/_{5}$ 1869, se utförligare domk. cirk. br. n:o 573).

Klockarelönerna: i Rohdais 10 tr och i Pyhämaa 5 à 6 tr. Boställen saknas.

Pastor: *Johan Adolf Colérus.*

Kapellan: vakant.

Klockare i Rohdais: *Johan Henrik Aron,* f. $^{19}/_{8}$ 1792, tilltr. tjensten omkr. år 1811.

Klockare i Pyhämaa: *Samuel Roslund,* f. $^{25}/_{8}$ 1811, tilltr. omkr. år 1861.

9. Raumo (Rauma) pastorat. Adr. *Raumo.*

Konsist. 2 kl., fören. stads- och landsförs., finsk; svensk gudstj. 12 ggr om året. Sacell. 1 kl. *Areal:* staden 25,90 och landsförs. 177,23 qv.verst. *Folkm.* i staden 2909, i landsf. 2371 = 5280. *Mantal* 34. *Läslag* 22. *Hmsr.* 94, *torpr.* 140. *Kyrkan,* 92 v. fr. Åbo, af sten, uppf. i katolska tiden; mindre rymlig; har orgel med 24 stämmor.

Khdeb., invid staden och kyrkan vid en liten bäck, har ej mtl utan består af fordna klosterägor. Åbyggn. äldre, brandf. Utsäde: höst 5 tr, afk. 50 tr, vår 2 tr, afk. 15 tr. Underh. 4 hästar, 14 kor, 20 får. Mulbetet gemens. med staden; skog och fiskevatten finnas icke. Under khdeb. hör prebendehemmanet *Mattila,* 7 v. aflägset, $^{3}/_{8}$ mtl, med bördig jord och tillr. skog. Beh. afk. fr. khdeb. och prebendehemmanet tills. 800 mk.

Kpsb., *Siuttila,* $^{1}/_{3}$ mtl, 2$^{1}/_{3}$ v. fr. staden och kyrkan, på ett „af naturen mera vanlottadt ställe“; anspråkslöst bygdt, brandf. Kapellanen måste bo i staden och derstädes hyra sig rum. Åker 14 tl. 23$^{5}/_{12}$ kpl., äng 52 tl. 7 kpl., skog 269 tl. 6 kpl., mera god. Utsäde: höst 4$^{1}/_{2}$ à 5 tr, afk. 40 tr, vår 3 tr, afk. 20 tr. Höafk. 30 åmar, underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 3 öke- och 104 fotdagsv. i bolets kost samt 3 tr potäter. Å stadens mark har kap. dessutom 2 tl. åker. Bolets beh. afk. 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* från landsförs. 20 tr tertial (mest råg), vederlagsspml (fr. Euraåminne) 24 tr; smör 35 lpd; qvt. 100 mk, påskp. 200 mk, mindre pastoralier efter förf.; fr. landtränteriet i Åbo omkr. 45 mk; från staden 80 tr spml efter medelmarkeg.pris. b) *kapellanens:* fr. landsförs. 25 tr råg, fr. stadsförs. medelmarkegångspriset för 60 tr spml (jemf. k. resol. $^{21}/_{2}$ 1867, domk. cirk. br. n:o 544).

Klockarelönen från landsf. 6 tr råg och 4 kollekter samt från staden medelmarkeg.priset för 20 tr spml. *Kantors-* och *organistlönen*, fr. landsförs. 3 tr råg och 90 mk, fr. staden medelmarkeg.priset för 30 tr spml. Boställen saknas.

Pastor: *Frans Mauritz Ljungberg*, prost.

Kapellan: *Salomon Hirvinen.*

Klockare: *Johan Gustaf Renström*, f. $^{26}/_{7}$ 1814, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853.

Kantor och organist: vakant.

10. Lappo (Lappi) pastorat. Adr. *Raumo & Lappo.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacell. 2 kl. *Areal:* 183,38 qvadratverst. *Folkm.* 2290. *Mantal* 40 $^{1}/_{8}$ of., 36 $^{19}/_{24}$ fm. *Läslag* 13. *Hmsr.* 91; *torpr.* 116. *Kyrkan*, 97 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, uppf. 1760, af träd, reparerad och oljemålad 1869; rymlig, och sakr. försedd med eldstad.

Khdeb., *Seppälä*, 1 mtl, ligger enstaka vid en bäck, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Teml. väl bebygdt; brandf. Åker 12 tl. 31 $^{3}/_{16}$ kpl., äng 58 tl. 27 $^{1}/_{8}$ kpl., skog 783 tld; mulbetet dåligt. Utsäde: höst 4 tr, afk. 32 tr; vår 4 tr, afk. 20 à 24 tr. Höafk. 45 åmar, underh. 4 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. 115 öke- och 324 fotdagsv., 32 hjelpdagar och spånad. Bolet har tullfri mäld uti en derinvid liggande qvarn. Beh. afk. 400 mark.

Kpsb., *Pekola*, $^{1}/_{4}$ mtl, på en backe i Kivikylä by, 1 v. fr. kyrkan och lika långt från Saarnijärvi träsk. Åbyggn. försvarl., underh. af förs. Åker 9 tl., äng 43 tl., skog 156 tl., god; men mulb. dåligt. Utsäde: höst 2 $^{1}/_{3}$ tr, afk. 20 tr; vår något öfver 3 tr, afk. 25 tr. Höafk. 23 åmar, underh. 2 hästar, 4 kor, 10 får. Beh. afk. 200 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 23 tr spml, 35 lisp. smör, qvt. 200 mk, påskp. 200 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 100 mk. b) *kapellanens:* 50 $^{1}/_{2}$ tr spml, betalas mest i råg (jemf. k. resol. $^{6}/_{12}$ 1860, domk. cirk. br. n:o 471).

Klockarelönen 9 tr 3 kpr råg, samt hyresfria boningsrum.

Pastor: *Johan Salenius*, utn. kyrkoh. i Kuhmois.

Kapellan: *Johan Heininen.*

Klockare: *Johan Gabriel Grönroos*, f. $^{12}/_{12}$ 1818.

IV. Björneborgs nedre prosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län; innefattar: 1) *Eura;* 2) *Euraåminne;* 3) *Nakkila;* 4) *Ulfsby;* 5) *Norrmarks;* 6) *Sastmola,* och 7) *Siikais* pastorat.

Kontraktsprost: tjenstf. *Gustaf Wilhelm Homén,* kyrkoherde i Eura m. m.

I. Eura pastorat, med Kiukkais (vanl. Rantua) och Hongilax (Honkilahti) kapeller. Adr. *Eura.*

Konsist. 2 kl., finskt; sacellanierna 3 kl. I mkan hålles svensk gudstj. 2 ggr hvarje sommar. *Areal:* (med kapellerna) 548,90 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2135, Kiukkais 2869, Hongilax 1087 = 6091. *Mantal* mkf. $30^1/_2$, K. $30^7/_{12}$, H. $14^5/_{24}$ = $75^7/_{24}$. *Läslag* mkf. 9, K. 10, H. 5 = 24. *Hmsr.* mkf. 75, K. 79, H. 41 = 195; *torpr.* mkf. 144, K. 217, H. 89 = 450. *Moderkyrkan,* 100 v. fr. Åbo, uppf. 1728, af träd, tillr. för mkoförs. och i godt skick.

Khdeb., $1^1/_3$ mtl, på en höjd nära Eura å, $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Väl bebygdt; karakth. med 12 rum, uppf. 1843, brädf. och måladt; till en del brandf. Åker 24 tl. 27 kpl. och uppodlingsmark 41 tl.; äng 69 tl. 23 kpl. och uppodlingsmark 99 tl.; skog 952 tl. Utsäde i treskifte: höst 12 à 15 tr, afk. 7 kornet; vår 15 à 16 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 100 åmar, underh. 6 hästar, 10 à 12 kor, 40 får. Torp 6, utg. årl. tills. 420 ökedagsv., 5 tr. råg, 1 t. korn, 2 lisp. smör, 3 får, $^1/_2$ slagtnöt och 16 stadsresor. En träsktillandning inbringar 120 mark. Bolets beh. afk. 1800 mark.

Sockneadjb., *Teikko,* $^{13}/_{24}$ mtl, i Sorkkis by vid Eura å, något mer än 1 v. fr. kyrkan. Bristfäll. bebygdt; brandf. Åker 31 tl. 30 kpl., äng 99 tl., skog 449 tl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 40 tr; vår 10 tr, afk. 50 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 4 hästar, 6 kor, 12 får. Torp 4, utg. årl. tills. 24 öke- och 150 fotdagsv., 6 tr spml, 4 lisp. smör, 140 mark, 7 stadsresor, hvarutom en träsktillandn. inbringar 50 mark. Bolets beh. afk. 800 mark.

Rantua (Kiukkais) kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* $10^1/_2$ v. fr. mkan och omkr. 111 v. fr. Åbo, är uppf. 1761, af träd, betydl. utvidgad 1846, ljus, rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Johannislund,* utan mtl (donationsjord), välbeläget vid Eura å, $^1/_2$ v. fr. kyrkan; teml. väl bebygdt, karaktb. 6 rum och kök, underhålles af förs. Åker och beteshage 10 tl. äng 10 tl.,

skog 3 tl. Utsäde: höst $2\frac{1}{2}$ tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 5 tr, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 25 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 8 kor, 10 får. En del kapellboer hemta stör, gärdsle, ved, granris och hö; alla torpare, inh. och gerningsmän utgöra ett dagsv. årligen. Beh. afk. uppgifven till 50 mark, men bör väl vara betydl. högre.

Hongilax kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 22 v. från mkan och 100 v. fr. Åbo, är uppf. 1759, af träd, rymlig och i godt skick.

Kpsb., utan mtl, välbeläget vid en insjö, $\frac{1}{2}$ v. fr. kyrkan. Byggnadsskyld. åligger förs.; karaktb. 4 rum och kök, i försvarl. skick, öfriga hus förfallna; brandf. Åker 3 tl. och äng 1 tl. vid pass; skog finnes icke. Utsäde: höst $1\frac{1}{3}$ ta, afk. 7 kornet; vår 1 ta, afk. 5 kornet. Höafk. obetydlig. Torp saknas. Beh. afk. 60 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertialspml 48 tr 6 kpr; smör 140 lisp,; qvt. 600 mk, påskp. 200 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 125 mk. b) *sockneadjunktens:* 26 tr 18 kpr råg c) *kapellanens i Rantua:* 29 tr 13 kpr spml. d) *kapellanens i Hongilax:* 60 tr 25 kpr spml (inber. behålln. 3 tr fr. bolet) och en stång jern (jemf. k. resol. $^{30}/_{11}$ 1871, domk. cirk. br. n:o 603).

Klockarelönerna: i Eura 8 tr och boningsrum; i Rantua 13 tr spml, utan boställe; i Hongilax 6 tr 25 kpr samt rum, jemte obetydl. åkerjord, äng och skog.

Pastor: *Gustaf Wilhelm Homén,* filos. doktor, prost, t. f. kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.
Pastorsadjunkt: *David Sirenius.*
Sockneadjunkt: *Per Edvard Åberg,* vicepastor.
Kapellan i Rantua: *Adolf Fredrik Possén.*
Kapellan i Hongilax: *Johan Ferdinand Lahtonen,* utn.
Klockare vid mkan: *Johan Sunell,* f. $^{17}/_{8}$ 1809, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866.
Klockare i Rantua: *Fredrik Fabian Stenholm,* f. $^{26}/_{7}$ 1820, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857.
Klockare i Hongilax: *Henrik Gustaf Grönlund,* f. $^{3}/_{10}$ 1832, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.

2. Euraåminne (Eurajoki) pastorat, med Luvia kapell.

Adr. *Raumo & Euraåminne; Björneborg & Luvia.*

Konsist. 2 kl., finskt. Mkosacell. af 2 och Luvia 3 kl. I mkan hålles svensk gudstj. en gång om året; uti *Irjante,* 5 v. fr.

mkan belägna predikohus förrättas (finsk) gudstj. 4 ggr årligen, så länge det nuvarande predikohuset ännu kan begagnas. Sockne-adj.tjensten i past. indrogs gm k. resol. $^{19}/_{2}$ 1859. *Areal:* (inber. Luvia) 417,49 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4104, Luvia 2129 = 6233. *Mantal* i mkf. 83 $^{13}/_{24}$ (oförm. 94 $^{5}/_{6}$), i Luvia 19 $^{7}/_{8}$ (oförm. 20 $^{1}/_{8}$) = 103 $^{5}/_{12}$ fm. *Läslag* i mkf. 21, kap. 8 = 29. *Hmsr.* i mkf. 128, kap. 54 = 182; *torpr.* i mkf. 239, Luvia 167 = 406. *Mkan,* 106 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1803, tillr. rymlig och i försvarl. skick; brandf. till 16,000 mk.

Khdeb., 1 $^{1}/_{2}$ mtl, invid landsv. och Eura å, 1 $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Våningshuset, inneh. 8 rum och kök, brandf. till 3000 mk; åbyggn. i försvarl. stånd. Åker 28 tl. 22 kpl., äng 92 tl. 5 kpl., skog 395 tl. 15 kpl. Utsäde, i 3 skiften, höst 8 tr, afk. 72 tr; vår 11 tr, afk. 77 tr. Höafk. 90 åmar; underh. 5 hästar, 20 kor, 25 får. Torp 3, utg. årl. 260 fotdagsv., 30 lpd fjällfisk och 80 mk kontant. Bolets beh. afk. 1500 mk.

Kpsb., *Jussila,* $^{1}/_{2}$ mtl, i Lappjoki by och vid ån af samma namn, 6 $^{1}/_{2}$ v. fr. kkan, försvarl. bebygdt, brandf. Åker 14 tl., äng 46 tl., skog 175 tl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 28 tr; vår 3 tr, afk. 18 tr. Höafk. 30 åmar; underh. 3 hästar, 6 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 82 fotdagsv. Bostället, som har fri mäld i en närbelägen tullmjölqvarn, har uppgifvits lemna beh. afk. 300 mk.

Luvia kapell, hade gm k. reskr. $^{13}/_{2}$ 1860 varit bestämdt att afskiljas till eget pastorat, men blef, med upphäfvande häraf och innan saken gick i verkställighet, genom k. reskr. $^{12}/_{5}$ 1862 åter, på församl:s anhållan, förklaradt såsom kapell under Euraåminne. Om folkm. &c. se ofvan. *Kyrkan,* 128 v. fr. Åbo och 22 v. fr. mkan, af träd, uppf. 1745 och utvidgad i början af nv. århundrade; ännu i försv. skick.

Kpsb., *Skogsby,* $^{1}/_{2}$ mtl, å en sandås $^{3}/_{4}$ v. från kyrkan, omg. af åker, äng och skog men ej vid vattendrag; karakth. uppf. 1867, 5 boningsrum och kök samt 2 ännu oinredda vindsrum, underh. af förs.; öfriga husen underh. af innehafvaren och äro i försvarl. skick. Åker omkr. 18 tl., äng 84 tl. 6 kpl., skog 538 tl. 27 kpl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 36 tr, vår 8 tr, afk. 40 tr, utom ärter, potäter och lin. Höafk. 60 åmar; underh. 4 hästar, 10 kor, utom ungnöt och 20 får. Torp 2, utg. årl. 125 fotdagsv., 1 lpd smör, 2 lpd saltad sik, 28 mk samt andra smärre prestanda. Bolets beh. afk. 600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 75 tr spml (inber. andel

af förra s. adj. lönen), 110 lpd smör, fiskt. 80 mk, qvt. 200 mk, påskp. 200 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 140 mk. b) *mkokplns:* 56 tr 20 kpr spml (k. resol. $^{19}/_{2}$ 1859, domk. cirk. br. n:o 447), och c) *kapellanens i Luvia:* 44 tr spml (k. resol. $^{9}/_{10}$ 1862) samt friv. gåfvor till värde af 100 mk och socknedagsv. (äfven godvill.) omkr. 300 i kps kost.

Klockarelönerne: vid mkan 16 $^{1}/_{2}$ tr råg jemte 2 små åkertäppor och 2 ängslappar; i Luvia 7 tr 6 kpr samt boställe (utan mtl och åbyggnad) derå utsås 20 kpr råg samt underh. 1 häst och 1 ko; skogen tillr. till vedbrand och hägnadsvirke.

Pastor: *Gustaf Molin,* prost.

Kapellan vid mkan: *Karl Fredrik Rothström,* vicepastor.

Kapellan i Luvia: *Henrik Wilhelm Nordlund,* vicepastor, utn. kapellan i Laihela.

Klockare vid mkan: *Karl Lindeman,* f. $^{7}/_{7}$ 1783, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1811; tj. bestrides af *Elias Nordlund,* f. $^{5}/_{4}$ 1820.

Klockare i Luvia: *Fredrik Wilhelm Grönlund,* f. $^{26}/_{12}$ 1818, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1858.

3. **Nakkila pastorat.** Adr. *Björneborg & Nakkila.*

Imp. 2 kl., finskt; svensk gudstj. 4 à 6 ggr och sv. skriftermål 2 ggr om året. Afskiljdes fr. Ulfsby gm k. reskr. $^{18}/_{11}$ 1861 till eget pastorat, med skyldighet för pastor att aflöna ständig adjunkt, och kapellanstj. i Nakkila indrogs. *Areal:* 147,04 qvadratverst. *Folkm.* 2779. *Mantal* 44$^{1}/_{12}$ ofm., 37$^{11}/_{12}$ fm. *Låslag* 11. *Hmsr.* 92; *torpr.* 439. *Kyrkan,* 139 v. fr. Åbo, uppf. 1764, af träd, tillr. rymlig och i försv. skick.

Khdeb., utan mtl, ligger enstaka vid Palojoki bäck, $^{1}/_{2}$ verst fr. Kumo elf och förs. kyrka. Karaktb., brandf. till 2330 mk, är i godt stånd; öfriga hus förfallna. Åker 3 tl. 13 kpl.; utsäde: höst 23 kpr, vår 1$^{1}/_{2}$ tna, afk. 8 kornet. Äng och skog finnes ej; förs. levererar 26 åmar hårdvallshö och 30 fmr ved, samt granris 80 lass. Beh. afk. 100 mk.

Pastors aflöning: 80 tr 9 kpr spml, kronovederlag 14 tr 10 kpr, smör 75 lisp., påskp. 260 mk, qvt. och likstol efter lag, mindre pastoralier 150 à 200 mk; ett dagsv. af torpare, inh., gern. män och gifta drängar, i pastors kost (jemf. domk. cirk. br. n:ri 484 och 500).

Klockarelönen 12 tr råg; boställe [illegible]

Pastor: vakant. T. f. densamme som i Ulfsby.
T. f. kapellan (tillsvidare): *Eliel Tiodolf Lagus.*
Klockare: *Karl Roström,* f. $^{24}/_{7}$ 1804, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1834.

4. Ulfsby (Ulvila) pastorat, med Björneborgs (Pori) stads- och landsförsamling samt Kulla (eller Levanpeito) kapell.

Adr. *Björneborg & Ulfsby — Kulla.*

Imp. 1 kl., finskt. Sacell. vid mkan 2, Björneborg 1 och Kulla 3 kl. I mkan och Kulla hålles en gg om året svensk gudstj.; i Björneborg hålles hvarje söndag både svensk och finsk gudstj., turvis af pastor och kapellanen. Genom k. reskr. $^{18}/_{11}$ 1861 afskiljdes från Ulfsby fyra församl., neml. Nakkila att ensam utgöra ett pastorat samt Norrmark, Hvittisbofjärd och Påmark att gemensamt utgöra ett pastorat. *Areal:* staden 24,41 och det öfriga 578,85 qvadratverst. *Folkm.* i mkförs. 3903, Björneborgs stad 6959, dito landsförs. 3525, Kulla 2235 = 16,622. *Mantal:* mkf. 34$^{59}/_{72}$ ofm., 32$^{53}/_{72}$ fm., Björneb. landsf. 30$^{5}/_{24}$ ofm., Kulla 14 förmedl., utom jernverken vid Fredriksfors bruk, utgörande 6 mtl. *Läslag:* mkf. 9, Björneb. landsf. 12, Kulla 6 = 27, utom stadens. *Hmsr.* mkf. 81, Björneb. lf. 84, Kulla 53 = 218; *torpr.* mkf. 195, Bj. lf. 349, Kulla 145 = 689. *Moderkyrkan,* 150 v. fr. Åbo och 10 v. fr. Björneborg, uppfördes år 1332 af gråsten, nybygdes på samma plats 1429 efter dens. öfverg. vådeld; är brandf. till 16,000 mk, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Gammelgård,* 1$^{1}/_{3}$ mtl, vid Kumo elf, 2$^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. gammal; åbyggnaderna brandf. till 12,000 mk. Åker 60 tl.; äng och skog ganska tillräckligt. *Arealen* af brukbar mark 784$^{1}/_{3}$ tl. Utsäde (i treskiftesbruk): höst 15 tr, afk. 105 à 120 tr; vår 20 tr, afk. 100 à 120 tr. Höafk. 160 åmar, underh. 8 hästar, 30 kor, 30 får. Torp 10, utg. årl. 570 öke- och 1000 fotdagsv. Bolet underlydande *Sanderi* prebendehemman brukas af 2 landbönder, hvilka i årlig ränta tills. erlägga 16 tr råg, 3 lisp. smör, 2 årsgamla svin, 2 ökedagsv. i veckan, 24 fmr ved samt spånad. Af 2 torp i Lattomeri erlägges i årsränta 200 mk och 10 fmr ved. Underhafv. utgöra dessutom hjelpdagsv. (i gårdens mat) under skördetiden, efter behof. Beh. afk. från bolet 3500 mk, samt fr. Britu notvarp 100 mk.

Kpsb., *Lutiska,* $^{5}/_{12}$ mtl, vid en gren af Kumo elf, 100 alnar fr. kyrkan; ganska väl bebygdt (af nuv. innehafvaren) samt

brandf. Åker 24 tl.; ängarna spridda, skog tillr. Utsäde: höst 6 tr, afk. 42 tr; vår 10 tr, afk. 60 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 5 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 1, erl. årl. 60 mk, 2 lisp. smör och hjelpdagsv. vid höbergn. Bolets beh. afk. 500 mk.

Björneborgs församling (folkm. &c. se ofvan) har gemensam *kyrka* för staden och landsförs., 158 (kortaste vägen 152) v. fr. Åbo, uppf. 1863 samt invigd $^1/_1$ 1864. Kyrkan är af tegel, på grundval af huggen granit; tornspiran af gjutjern. Ehuru kyrkan är försedd med kaloriferer, torde dessa vara obrukbara. Föröfrigt är kyrkan utmärkt vacker och i godt skick, samt har ett af Zachariassen år 1872 bygdt, förträffligt orgelverk med 28 stämmor. Kapellanen i Björneborg har ej boställe.

Kulla kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 165 v. fr. Åbo och 17 v. fr. mkan, uppf. 1768 af träd; är otillräcklig samt i behof af reparation.

Kpsb., utan mtl, välbeläget vid Kulla ån och alldeles invid kyrkan; försvarl. bebygdt (församl. är skyldig att bygga och underhålla bolet). Åker 15 tl., äng 20 tl., skog 200 tl. Utsäde: höst 4 tr, vår lika mycket, utom lin och potäter m. m.; afk. 5 kornet. Höafk. 25 åmar, underh. 3 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 1. Bolet utarrend. mot 400 mk utom ved, halm m. m.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 80 tr spml (inber. 6 tr fr. Björneborg), smör 160 lisp., qvt. omkr. 1000 mk, påskp. 530 mk fr. landsförsamlingarna och 790 mk fr. B:borg, likstol 400 mk, mindre pastoralier 500 mk, fisktionde 1200 mk. b) *mkokapellanens:* 16 tr spml och pgr omkr. 600 mk (40 p. af hvarje skriftg. person; k. resol. $^{15}/_6$ 1865, domk. cirk. n:o 523). c) *kapellanens i Björneborg:* fr. landsf. 19 tr spml; fr. staden lön 1320 mk och hyresmedel 480 mk; dessutom fr. staden frivill. omkr. 300 mk och tillfällig ink. 500 mk. d) *kapell. i Kulla:* 38 tr spml, 12 lisp. stångjern, 15 $^1/_2$ åmar hö, samt 3 dagsv. årl. af hvarje inh., men dessa hafva ej kunnat utfås.

Klockarelönerna: vid mkan 6 $^1/_2$ tr spml (boställe saknas); i Björneborg 800 mk och tillfällig ink. omkr. 300 mk; i Kulla 8 tr spml och dispositionsrätt till 4 tl. åker, 10 tl. skog samt litet äng.

Pastor: vakant. T. f. *Axel Gabriel Ylander,* se nf.
Pastorsadjunkt: *Berndt Wilhelm Sjöroos.*
Kapellan vid mkan: *Paul Johan Hellén,* vicepastor.
Kapellan i Björneborg: *Axel Gabriel Ylander,* pastor.
Kapellan i Kulla: *Nehemias Werin.*

Klockare vid mkan: *Johan Fredrik Nyström,* f. $^{23}/_{11}$ 1823, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857.
Klockare i Björneborg: *Johan Ahlbäck,* f. $^{23}/_{6}$ 1823, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865.
Klockare i Kulla: *Gustaf Wilhelm Anolin,* f. $^{28}/_{1}$ 1827, befullm. $^{10}/_{8}$ 1849.

5. Norrmarks (Normarkku) pastorat, med Hvittisbofjärds (Ahlais) och Påmarks (Poomarkku) kapeller. Adr. *Björneborg & Norrmark — Hvittisbofjärd — Påmark.*

Imp. 2 kl.; sacellanierne 3 kl. Pastoratet är finskt, undantagande en del af Hvittisbofjärds kapell. I mkan hålles någon gång, på särsk. begäran, svensk gudstj.; i Hvittisbofjärd finsk gudstj. alla predikodagar i året, förutom en sön- eller högtidsdag i hvarje af de månader, inom hvilka böndag ej inträffar, då endast svensk gudstj. hålles. Första dag jul, påsk och pingst samt å böndagarna förrättas i Hvittisbofjärd både finsk och svensk gudstjenst. Uti *Lassila* predikohus, 25 v. fr. Norrmarks kyrka, hålles gudstjenst sex ggr om året. — Norrmark, Hvittisbofjärd och Påmark afskiljdes från Ulfsby till eget pastorat gm k. reskr. $^{18}/_{11}$ 1861, hvarjemte förordnades att kapellanstj. i Norrmark komme att indragas samt pastor derefter åligga att aflöna adjunkt ex officio (jemf. domk. cirk. n:o 484). Genom k. reskr. $^{24}/_{9}$ 1856 (domk. cirk. n:o 432) anställdes en för alla tre församlingarne gemensam s. k. biträdande kapellan. *Areal:* 711,08 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2695, Hvittisbofjärd 3075, Påmark 2543 = 8313. *Mantal:* mkf. 26 $^{2}/_{3}$ of., 15 $^{11}/_{96}$ fm.; H. 20 $^{23}/_{24}$ of., 16 $^{23}/_{24}$ fm.; P. 24 $^{7}/_{8}$ ofm., 8 $^{7}/_{8}$ fm. = 72 $^{1}/_{2}$ ofm., 40 $^{91}/_{96}$ fm. *Läslag:* mkf. 8, H. 8, P. 6 = 22. *Hmsr.* mkf. 80, H. 45, P. 86 = 211; *torpr.* mkf. 116, H. 258. P. 183 = 557. *Moderkyrkan,* 170 v. fr. Åbo, uppf. 1835, af träd, tillr. rymlig och i försvarl. skick.

Khdeb. (som intill nuv. kapellanens afgång disponeras af denne) utan mtl, beläget vid allmän postväg alldeles invid kyrkan och nära Norrmarks å, är försvarl. bebygdt och har 10 kpl. åker, men hvarken äng eller skog. Församl. åligger bygga och underh. bolet.

Hvittisbofjärds kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 187 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo och 15 v. fr. mkan, är uppf. 1796, af träd, 1860 brädf. samt ut- och invändigt målad, rymlig och i godt skick; brandf. till 12,000 mark.

Kpsb., *Greppgård*, $^{13}/_{24}$ mtl, vid Norrmarks å, 2 v. fr. hafvet, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Våningsh. uppf. 1865, 6 rum och kök; öfriga byggn. äfven delvis nya och i temligen godt stånd; brandf. 6000 mk. Utsäde i treskifte: höst 4 tr, vår 7 tr; afk. 7 kornet. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 7 kor, 20 får. Torp 8, betala i årsränta tills. 162 mark och 1 $^{1}/_{2}$ lisp. smör. Bostället äger del i fiskevattnet i Keihvesi, samt i Stricha fors ett led för nejonögonfiske, afkastande i medeltal 100 kärfvar. Bolets beh. afk. uppgifven till 400 mark.

Påmarks kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 185 v. fr. Åbo och 14 v. fr. mkan, är uppf. 1803, af träd; ännu tillr. rymlig, men behöfver reparation.

Kpsb., utan mtl, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan, i södra ändan af Påmarks by ej långt från Påmarks å, som inom synkretsen infaller i Isojärvi sjö. Bostället bygges af förs.; karakth. (6 rum och bagarestuga) måladt och tapetseradt samt i mycket godt skick. Uthusen till större delen gamla. Bolet har 2 tld åker (i 6 täppor), men hvarken äng eller skog. Utsäde: 20 kpr om hösten; om våren lika mycket samt 5 tr potäter; afk. 8 kornet. Med det hö förs. levererar, underh. 1 häst, 3 kor, 10 får. Beh. afk. beräknad till 100 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 40 tr tertialspml, 130 à 150 lisp. smör, qvicktionde omkr. 800 mark, påskp. 400 à 500 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 300 mark. Kapellanslönen i Norrmark, som efter nuvarande kapellanens afgång tillfaller kyrkoherden, utgör 25 tr spml, 10 à 12 lisp. smör, 2400 lisp. hö, 60 lass ved, 54 tr hackelse, 54 tr agnar, 210 kärfvar halm samt 150 mark dagsv.pgar af torpare, handtv. och inh. b) *kapellanens i Hvittisbofjärd:* 19 tr 15 kpr spml (härtills dessutom af pastor i Ulfsby 4 tr spml), af torp. 2 och inh. ett dagsv. i egen kost (tills. omkring 600), samt ringa matskott i färsk fisk. c) *kapellanens i Påmark:* 21 tr 22 kpr spml, 33 lisp. smör, 23 åmar hö, 41 fmr björkved, 60 lass granris; ett dagsv. af torpare, handtv. och inh. (ökedagsv. af dem som äga dragare), hvilka dagsv. till största delen betalas i pgr, hvarigenom inflyter omkr. 325 mark årligen. d) *biträdande kapellanens:* 42 tr 8 kpr spml.

Klockarelönerne: vid mkan 10 tr spml (boställe saknas); i Hvittisbofjärd 6 tr spml (efter 4 kpr pr hemmansrök) och dispositionsrätt till 2 tld åker (rum finnas ej) samt äng som afkastar 25 skrindor hö, hvarutom klockaren härtills fått taga sitt årsbehof

af ved och granris turvis ur hemmansägarenes skog; i Påmark uppbär klockaren 9 tr 8 kpr spml, men har ej boställe.

Pastor: vakant. T. f. densamme som i Ulfsby.

Kapellan i Norrmark (tillsvidare): *Gustaf Ferdinand Johnsson.*

Kapellan i Hvittisbofjärd: *Fredrik Arvid Wirberg,* vicepastor.

Kapellan i Påmark: *Anshelm Waldemar Wallin.*

Biträdande kapellan i pastoratet: vakant.

Klockare vid mkan: *Viktor Österlund,* f. $^{21}/_{7}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869.

Klockare i Hvittisbofjärd: *Sven Erik Jernberg,* f. $^{17}/_{3}$ 1838, tilltr. 1869.

Klockare i Påmark: *Isak Salonius,* f. $^{6}/_{9}$ 1834, tilltr. 1856.

6. Sastmola (Merikarvia) pastorat. Adr. *Björneborg & Sastmola.*

Konsist. 3 kl., finskt; svensk gudstj. 12 gr årligen. *Areal:* 371,29 qvadratverst. *Folkm.* 5269. *Mantal* 15 $^{89}/_{288}$ (oförmedl. 35 $^{1}/_{3}$). *Läslag* 18. *Hmsr.* 160, torpr. 345. *Kyrkan,* 210 v. fr. Åbo, 60 v. fr. Björneborg, uppf. 1776 af träd, utvidgad till korskyrka 1841, inv. målad 1871, vid högtidl. tillfällen ej tillräcklig.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kkan, vackert beläget invid en fors, 2 v. fr. saltsjön. Åbyggn. i godt stånd; våningsh. inneh. 8 rum och kök; brandf. till 5000 mk. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr, vår 3 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 28 tr, utom potäter. Höafk. 30 à 40 åmar; underh. 3 hästar, 12 kor, 20 får. Skog tillräckligt. Torp 7, utg. tills. årl. 21 öke- och 66 fotdagsv. samt 8 tr spml., 11 lpd smör och 200 mk. Bolets beh. afk. 700 mk.

Pastors aflöning: spml 42 tr, smör 70 lpd, fisk- och qvicktionde 300 mk, påskp. 600 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 400 mk.

Klockarelönen 16 tr samt boningsrum vid kyrkan.

Pastor: *Gustaf Nyholm.*

Klockare: *Alexander Björkroth,* f. $^{21}/_{3}$ 1824, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859.

7. Siikais pastorat. Adr. *Björneborg & Siikais.*

Konsist. 3 kl., finskt. Enl. k. reskr. $^{2}/_{12}$ 1861 afskiljdt fr. Sastmola till eget pastorat, hvilket gick i verkställighet $^{1}/_{5}$ 1871. *Areal:* 363,77 qvadratverst. *Folkm.* 2863. *Mantal* 25 $^{19}/_{24}$ (prestb. inber.). *Läslag* 11. *Hmsr.* 81; *torpr.* 212, jemte 10 rökar fr. Samminmaja by af Kankaanpää pastorat, hvilka komma att höra

till Siikais. *Kyrkan*, 210 v. fr. Åbo, uppf. af träd 1771 och utvidgad till korskyrka 1851, rymlig och i godt skick.

Khdeb., 1/3 mtl, med vackert läge invid Hurstilammi sjö, 1/8 v. fr. kyrkan; nybygdt, våningshuset med 10 rum och kök. Åker (enl. 1807 års storskifte) 3 tl. 16 1/2 kpl., äng 18 tl. 10 1/2 kpl., skog 176 tl. 8 3/10 kpl. Utsäde: höst 1 1/2 à 2 tr, afk. 15 à 20 tr, vår 3 à 4 tr, afk. 21 à 28 tr, utom potäter. Höafk. 20 åmar; underh. 4 hästar, 16 kor, 40 får. Torp 2, utg. tills. 28 fotdagsv. om året. Bolet äger 1/5 i Siikais husbehofsqvarn; församl. ansvarar för bolets utskylder. Beh. afk. uppgifven till 150 mk.

Pastors aflöning: spml 64 tr, smör 90 lpd, qvicktionde 50 mk, påskp. 100 mk, likstol 50 mk, mindre pastoralier 100 mk; socknedagsv. omkr. 250.

Klockarelönen 9 tr (torde efter nv. klockarens i Sastmola afgång ökas med 10 tr), samt frivill. gåfvor af kött, lin, ull o. s. v. Boställe: 2 rum och kök, med uthus, men ingen odlingsjord.

Pastor: *Karl Johan Engelbrecht Blombergh.*

Klockare: *Frans Lindros*, f. 2/10 1840, tilltr. 1/5 1870.

V. Björneborgs öfre prosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län, och innefattar: 1) *Loimjoki;* 2) *Alastaro;* 3) *Pungalaitio;* 4) *Hvittis;* 5) *Säkylä;* 6) *Kjulå;* 7) *Kumo*, och 8) *Harjavalta* pastorat.

Kontraktsprost: t. f. *Oskar Ferdinand Ingelius*, kyrkoh. i Hvittis m. m.

1. Loimjoki (Loimaa) pastorat, med Metsämaa kapell.

Adr. *Åbo & Loimjoki — Metsämaa.*

Imp. 1 kl., finskt. Mkosacell. 1 kl., Metsämaa ej klassificeradt. Svensk gudstj. hålles i mkan en gång om året. Uti *Perä* predikohus, 10 v. fr. mkan, hålles af mkopresterskapet gudstj. en gång hvarje månad. Sålänge Mannis och Ypäjä byar, hvilka jemlikt k. reskr. 18/10 1871 komma att förenas med Bertula församling af Tammela socken, ännu faktiskt höra till Loimjoki moderförs., predikar mkopresterskapet 4 à 5 ggr om året i Bertula kyrka, som är 20 v. aflägsen fr. Loimjoki mka. Sockneadj.tjensten i

Loimjoki är indragen 1872 och lönen med öfverhetligt bifall anslagen till folkundervisningens befrämjande. *Areal:* tills. med Alastaro pastorat 863,29 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 6986, Metsämaa 1205 = 8191. *Mantal:* mkf. 119 7/12 ofm., 105 fm., Metsämaa 12 7/24 ofm. och fm. = 131 7/8 ofm., 117 7/24 fm. *Läslag:* mkf. 31, Metsämaa 5 = 36. *Hmsr.* i mkf. 267, M. 29 = 296; *torpr.* mkf. ouppg., Metsämaa 159. (De till Bertula afgående byarna Ypäjä och Mannis ingå här med 24 hmsr., 11 1/12 fm. mtl och 3 läslag). *Moderkyrkan,* 70 v. fr. Åbo, är uppf. 1837 i form af kors, af tegel; mycket rymlig, ljus och i godt skick, med orgelverk af Thulé (21 stämmor) samt altartafla af Ekman.

Khdeb., 1 1/2 mtl, invid kyrkan och Loimjoki å. Våningshuset ganska rymligt. Åker 160 tl. under eget bruk, besås pr tunneland med 20 kpr råg eller hvete, 1 t. korn eller hafra. Medelafk. af hvete 12, råg 9, korn och ärter 6, hafra och potäter 5 kornet. Skogen medtagen. Höafk. 100 åmar dåligt hö fr. naturl. ängar, som äro mosslupna och vattensjuka; från odlade ägor skördas 85 åmar timotejhö. Torp 10, och 4 backstugor; utgöra årl. tills. 570 öke- och 900 fotdagsv. i egen kost samt 430 fotdagsv. i gårdens mat, hvarutom de erlägga 340 mark i årsränta.

Kpsb., *Mattila* ell. *Mahlamäki,* 1/4 mtl, 1 v. fr. kyrkan, 1/3 v. fr. Loimjoki å. Alla husen byggas och underh. af förs. samt äro i godt stånd; våningshuset nytt, med 6 rum, varm tambur och kök. Utsäde (i tvåskifte): höst 4 à 5 tr, afk. 6 à 8 kornet; vår 8 à 9 tr, afk. 4 à 6 kornet. Höafk. 40 häckar, underh. 3 hästar, 7 à 8 nöt, 14 får. Skogen förslår knappt till behofvet, och mulbetet är snäft. Fruktträdgård finnes inrättad. Torp saknas. Beh. afk. beräknad till 8 tr spml.

Metsämaa kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 85 v. fr. Åbo och 15 v. fr. mkan, är uppförd 1777, af träd, ombygd och mycket utvidgad 1860; in- och utvändigt brädf. och oljemålad samt inredningen helt och hållet förnyad 1865; är således numera rymlig och i ganska godt skick.

Kpsb., *Ylijoki,* 1/3 mtl, vid Metsämaa å, 2 1/2 v. från kyrkan. Karaktb., som underh. af förs., är „miserabel"; men öfriga husen, som åligga inneh., äro i godt stånd. Utsäde: höst 8 tr, afk. 60 tr; om våren lika mycket, afk. 20 tr korn och 40 tr hafra, utom hvete, ärter och potäter. Höafk. 150 häckar, underh. 3 hästar, 2 p. oxar, 10 kor, 10 ungnöt, 20 får. Mulbete och skog mer än

tillr. Torp 5, utg. tills. årl. 312 ökedagsv. i egen kost, 75 mark årlig ränta, 30 hjelpdagar, spånad m. m.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertialspml 78 tr 22 $^{1}/_{2}$ kpr (några betalare pläga afbörda sig qvt. och påskp. med råg, hvarf. spmlsuppbörden uppgår till ungefär 100 tr, till det mesta råg, emedan sällan något betalas i korn); smör 90 lisp., qvt., påskp., likstol (utom 6 à 7 kor), samt mindre pastoralier, tills. 2300 mark; för förrättn. omkr. 300 mark. b) *mkokapellanens:* 52 tr, som hittills utfallit i råg, hvaraf 3 tr fr. socknemagasinet (k. resol. $^{17}/_{1}$ 1868, domk. cirk. n:o 555) samt sedan ofvann. två byar afgått till Bertula (i ytterl. vederlag för minskn.) fr. socknemagasinet 5 tr 22 kpr: dessutom har förs. betalt frivill. gåfvor af hö, hafra, ved och kött. c) *kapellanens i Metsämaa:* 18 tr 20 kpr råg, omkr. 11 lisp. smör, 28 fmr björkved, 28 lass hårdvallshö samt 160 dagsv. i egen kost af torpare, handtv. och inh.

Klockarelönerne: vid mkan för nvde 29 tr 6 kpr, (men nedgår efter nuv. klockarens afgång till 23 tr 27 kpr) och i Metsämaa 2 tr 24 kpr råg samt 2 kollekter. Boställen finnas ej.

Pastor: *Anders Warelius,* filos. mag., assessor i Åbo domkapitel.
Pastorsadjunkt: *Johan Ferdinand Lahtonen,* utn. kapellan i Hongilax.
Kapellan vid mkan: *Herman Pihlman,* vicepastor.
Kapellan i Metsämaa: *Johan Reinhold Hammarén,* vicepastor.
Klockare och organist vid mkan: tjenstf. *Isak Torell,* f. $^{9}/_{12}$ 1838.
Klockare i Metsämaa:

2. Alastaro pastorat. Adr. *Åbo & Alastaro.*

Imp. 3 kl., finskt. I *Wirtsanoja* predikohus, 17 v. fr. mkan, förrättas gudstj. hvar fjerde predikodag. Genom k. reskr. $^{27}/_{5}$ 1861 afskiljdes Alastaro från Loimjoki, att utgöra eget pastorat, som betjenas af pastor och sockneadjunkt (kapellanstj. indrages efter nuv. inneh. afgång). *Arealen* upptagen tills. med förra moderförs. Loimjöki. *Folkm.* 3032. *Mantal* 55 $^{1}/_{12}$ of., 47 $^{19}/_{24}$ förm. *Läslag* 12. *Hmsr.* 110; *torpr.* 151. *Kyrkan,* 70 v. fr. Åbo, uppf. 1840, af träd, tillsv. rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Pakila,* $^{1}/_{4}$ mtl, ligger afskildt från by samt 1 v. fr. kyrkan och Loimjoki å; väl bebygdt, karakt. huset 7 vackra rum och kök m. m. Åbyggn. brandf. till 4000 mk. Trädgård finnes. Åker 30 tl., äng 32 tl. 14$^{1}/_{2}$ kpl., skog 134 tl., bevext hufvudsakl.

med gran. Utsäde: höst 8 tr, afk. 56 tr; vår 10 tr, afk. 60 tr. Höafk. 20 åmar; med tillhj. af hö från förs. underh. 4 hästar, 10 à 12 kor, 20 får. Torp finnas icke. Beh. afk. uppgifven endast till 200 mark.

Sockneadj.bolet, nära kyrkan, 4 rum och kök, i försvarl. skick. Jord finnes icke, utom ett potatesland.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 34 tr tert.spml, 60 lisp. smör, omkr. 16 1/2 åmar hö, qvt. och påskp. tills. 800 mark; i st. för kyrktagn. och likstolsafgift fr. hemman 17 1/2 tr råg, fördeladt efter mantal; efter andra betalas dessa afgifter enligt lag; mindre pastoralier 200 mark. b) *sockneadjunktens:* 43 tr 18 kpr spml, betalas mest i råg; hö till samma belopp, som till pastor erlägges. (Jemf. k. reskr. 27/5 1861 och 12/4 1866, domk. cirk. br. nri 479 och 534).

Klockarelönen omkr. 12 tunnor; boställe saknas.

Pastor: *Henrik Johan von Pfaler.*

Sockneadjunkt: vakant. Tjensten bestrides af *Josef Joakim Lagerbohm,* kapellan härstädes.

Klockare: *Anton Ekman,* f. 3/5 1829, tilltr. 1/5 1863.

3. Pungalaitio pastorat (Punkalaitumen p.). Adr. *Lauttakylä & Pungalaitio* (för nvde: *Tavastehus & Pungalaitio).*

Konsist. 3 kl., finskt; sacell. 3 kl. *Areal:* 218,76 qvadratverst. *Folkm.* 3797. *Mantal* (med prestb.) 48 7/24 ofm., 45 3/4 fm. *Läslag* 19. *Hmsr.* 146; *torpr.* 259. *Kyrkan,* 117 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1774, utvidgad 1859, skall ytterl. repereras 1873; numera tillr. rymlig.

Khdeb., 1 1/3 of. och fm. mtl, vid Pungalaitio å midtemot kyrkan (sommarkörvägen dock 1 3/4 verst). Karaktb. 5 rum och kök, jemte öfriga hus i försv. skick. Åker 36 tl. 18 kpl., äng 210 tl., skog 1527 tl. Utsäde: höst 12 à 16 tr, afk. 78 tr; vår 15 à 18 tr, afk. 100 tr. Höafk. 250 åmar, underh. 4 hästar, 5 p. oxar, 40 kor och 40 får. Torp 9, utg. årl. tills. 636 öke- och 180 fotdagsv., 8 lisp. smör, 8 stadsresor, spånad m. m. Beh. afk. 1600 mk.

Kpsb., *Sipilä,* 1/2 ofm., 1/3 fm. mtl, i Mäenpää by, 1 1/8 v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök, uppf. 1862, bygges och underh. af förs., öfriga hus af inneh. Åbyggn. i försv. skick. Åker 24 tl., hvaraf 10 tl. nyodling, till det mesta under hövext; äng derutöfver 66 tl. 16 1/2 kpl., skog 275 tl., tillr. för alla behof. Utsäde: höst

3 à 4 tr, afk. 18 à 20 tr; vår 8 à 9 tr, afk. 35 à 40 tr. Underh. 3 hästar, 5 à 6 kor, 3 ungnöt, 10 får. Torp 1, utg. årl. 5 öke- och 12 fotdagsv., 2 lisp. smör, 2 stadsresor, utom mindre räntepersedlar; allt tills. omkr. 50 marks värde. Beh. afk. ringa, men af förs. värderad till 13 tr 13 3/4 kpr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 30 tr, mest råg; smör 60 à 80 lisp., qvt. 200 à 250 mark; påskp., likstol m. m. omkr. 800 mark, friv. matskott till 80 à 90 marks värde. b) *kapellanens:* 46 tr 16 1/4 kpr spml (k. resol. 19/2 1859, domk. cirk. n:o 447) samt friv. matskott till 30 à 40 marks värde.

Klockarelönen: 15 tr, mest råg. Boställe saknas.

Pastor: vakant.

Kapellan: *Fredrik Julius Lilius,* vicepastor; tillika kuramgerens.

Klockare: *Nestor Edvin Sjönberg,* f. 28/2 1828, tilltr. 1/5 1861.

4. Hvittis pastorat (Huittisten p.), med Wambula (Wampula) och Kauvatsa kapeller. Adr. *Lauttakylä* postkontor (kap. i Wambula dock *Åbo & Wambula).*

Imp. 2 kl., finskt. I *Keikiö* predikohus, 10 v. fr. mkan, hålles gudstj. af mkopresterskapet en gg hvarje månad samt första dag jul. Sockneadj.tjensten i pastoratet indrogs gm k. reskr. 10/12 1863, men återställdes på förs. ansökning gm k. reskr. 19/9 1865. *Areal:* (med kapellerne) 695,12 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 6352, Wambula 2433, Kauvatsa 1824 = 10,609. *Mantal:* mkf. 102 11/24, W. 30 1/6, K. 26 1/4 = 158 7/8 ofm., men enl. nu meddelad summarisk uppgift 155 13/24 ofm. och 154 1/2 fm. *Läslag:* mkf. 20, W. 11, K. 9 = 40. *Hmsr.* mkf. 173, W. 70, K. 67 = 310; *torpr.* mkf. 288, W. 145, K. 150 = 583. *Moderkyrkan,* 95 v. fr. Åbo, af gråsten, uppf. osäkert när; inrymmer omkr. 4000 pers., är ståtlig till det yttre, men till det inre för nvde i dåligt skick.

Khdeb., *Niemenpää,* 2 mtl, 3/4 v. fr. kyrkan, vid Loima å icke långt från dess förening med Pungalaitio å samt någon verst fr. dessas förening med Kumo elf. Våningshuset 9 varma rum jemte kök. Åker 60 tl. 3 1/2 kpl. bördig lerjord; äng 226 tl. 1 kpl., försämrad genom vanvård; skog 528 tl. 30 7/8 kpl., nästan uthuggen. Utsäde: höst 25 tr; afk. 150 tr; vår 30 tr, afk. äfven 150 tr. Höafk. 65 åmar, underh. 8 hästar, 30 kor, 40 får. Torp 9, utg. tills. årl. 244 öke- och 56 fotdagsv., 14 tr 11 kpr råg, 8 lisp. smör, 18 fmr ved, samt spånad. Bolets beh. afk. uppgifven till 2000 mark.

Kpsb., *Kulma*, $^{7}/_{12}$ mtl, vid Loima å nära kyrkan. Karaktb. 6 rum och kök (af hvilka 4 tillhöra inneh. enskildt), liksom öfriga hus i försv. skick. Åker 13 tl. 16 kpl., äng 44 tl. 5 kpl., skog 386 tl. 9 kpl. bevext med både timmer och löfträd, men aflägsen. Utsäde: höst 3 tr, afk. 27 tr; vår 9 à 10 tr (inber. 7 tr hafra i utåkrar), afk. 50 tr. Höafk. 40 à 50 häckar; mulbetet aflägset och dåligt. Emedan bolet helt och hållet bygges af inneh. och måste brukas med legdt folk är behållningen mycket ringa.

Sockneadj. bolet, *Wiiala*, utan mtl, vid Pungalaitio ån och postvägen, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 5 rum, hvarjemte finnas nödiga uthus. Förs. bygger och underh. bostället, som ej har annan mark än ett litet potatesland.

Wambula kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan*, 75 v. fr. Åbo och 20 v. fr. mkan, är uppf. 1764, af träd, icke trång; i godt skick.

Kpsb., *Luuke*, beläget på jemn mark ej långt från Loima å, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. i godt skick och till en del brandf.; underhålles till största delen af förs. enl. konvention af $^{18}/_{9}$ 1793. Åker 30 tl., äng 63 tl.; skog 514 tl., högst dålig, hvarf. bränsle måste köpas. Utsäde: höst 10 tr (i treskifte), afk. 50 à 60 tr; vår 10 tr, afk. 60 à 70 tr. Å bolet underh. 3 hästar, 8 kor, 8 ungnöt och 10 får. Torp 4, utg. årl. 150 öke- och 419 fotdagsv. utom hjelpdagsv. och 4 stadsresor samt 2 $^{1}/_{4}$ lisp. smör. Bolet för nvde utarrenderadt mot 25 tr råg och andra förmåner; hela arrendet i penningevärde 800 mark.

Kauvatsa kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 118 v. fr. Åbo och 24 v. fr. mkan, är uppf. 1800, af träd, brädf. och rödmålad; rymlig.

Kpsb., *Ylhäis*, $^{1}/_{2}$ ofm. och fm. mtl, invid kyrkan; bygges af förs. (k. resol. $^{6}/_{3}$ 1862). Åker 10 tl., äng 25 tl., skog 467 tl. Utsäde: höst 2 tr 8 kpr, afk. 7 kornet; vår 2 $^{1}/_{2}$ tr (utom lin och potäter m. m.), afk. 6 kornet. Höafk. 30 åmar, hvaribl. hälften skördas från artificiela ängar; underh. 2 hästar, 8 kor, 10 får. Torp 3, erl. årl. tills. 166 mark pgr och 18 skålp. smör. Bolets beh. afk. är vid löneregler. uppskattad till 15 tr spml (nu uppgifven till 275 mark).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 93 tr tertial, mest råg; 180 lisp. smör; qvt. 1200 mark, påskp. 1400 mk, likstol enl. lag, mindre pastoralier 300 à 400 mark; efter gammal sed något matskott, som dock numera betydl. aftagit. b) *mkokapellanens:* 56 tr

spml, erlägges mest i råg. c) *sockneadjunktens:* 60 tr, till största delen råg; frivill. gåfvorna, best. af hö, ved, hafra och kött, hafva betydl. aftagit. d) *kapellanens i Wambula:* 30 tr 10 kpr, utfaller mest i råg, samt pastoralier fr. Hanhikoski by (af ålder tillslagne kap. i Wambula) 1 lisp. smör och 12 mk påskpgr. „Sporteln i matvaror rundlig". e) *kapellanens i Kauvatsa:* 47 tr 16 kpr råg och omkr. 230 socknedagsv. i kapellanens kost (k. resol. $^{6}/_{3}$ 1862, intagen i domk. cirk. br. n:o 490).

Klockarelönerna: vid mkan 22 tr råg, samt i sportel 5 à 6 tr hafra, 5 à 6 lisp. lin, 9 à 10 lisp. kött äfvensom något ull och ljus; boställe ej, blott tomt, utgörande 5 kpl. I Wambula 7 tr råg och dispositionsrätten till 2 tld åker; i Kauvatsa 8 tr 20 kpr råg, men boställe saknas.

Pastor: *Oskar Ferdinand Ingelius,* filos. mag., prost, t. f. kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 3 kl.
Kapellan vid mkan: *Johan Lagerstedt,* vicepastor.
Sockneadjunkt: *Jonatan Johansson.*
Kapellan i Wambula: *Johan Adolf Lindström,* vicepastor.
Kapellan i Kauvatsa: vakant.
Klockare vid mkan: *Karl Polviander,* f. $^{19}/_{4}$ 1814, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853.
Klockare i Wambula: *Adolf Segerroos,* f. $^{6}/_{9}$ 1832, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869.
Klockare i Kauvatsa: *Henrik Johan Ihander,* f. $^{22}/_{10}$ 1798, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1828.

5. Säkylä pastorat. Adr. *Åbo & Säkylä.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacellaniet, som är gemensamt för Säkylä samt angränsande Kjulå socken, hör till 2 kl. *Areal* 217,80 qvadratverst. *Folkm.* 1685. *Mantal* 27 $^{11}/_{12}$. *Läslag* 10. *Hmsr.* 52; *torpr.* 175. *Kyrkan,* 85 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, är uppf. 1776, af träd, rymlig; skall med det första ånyo inredas.

Khdeb., $^{2}/_{3}$ mtl, vid allm. landsväg i Iso-Säkylä by, nära kyrkan samt Pyhäjärvi stora insjö. Karaktb. 7 rum och kök, är jemte uth. i försv. skick; brandf. Åker 14 tl. 7 $^{11}/_{16}$ kpl., äng 57 tl. 14 kpl., skog 481 tl. 16 $^{1}/_{4}$ kpl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 36 tr; vår 7 à 8 tr, afk. 40 à 45 tr. Höafk. 25 åmar, underh. 4 hästar, 8 kor, 12 får. Torp 2, utg. årl. tills. 52 öke- och 104 fotdagsv. Beh. afk. uppgifven endast till 100 mk.

Kpsb., *Iso Wimmala,* $^{5}/_{6}$ mtl, har enahanda läge som khdeb., i närheten af kyrkan. Karaktb. 7 rum och kök, efter tillbyggnad

af nv. innehafvaren; samt är jemte öfriga hus i godt skick. Åker 19 tl. 27 5/8 kpl., äng 25 tl. 13 kpl., mindre bördig; tjenlig ängsuppodlingsmark 117 tl.; skog 622 tl. 25 kpl., tillr. för alla gårdens behof. Utsäde: höst 6 à 7 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 10 à 12 tr, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 15 åmar, underh. 4 hästar, 7 kor, 15 får. Torp 4, utg. årl. tills. 260 fotdagsv. och 30 mk. Beh. afk. uppgifven till 300 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 23 tr spml, 16 lisp. smör, qvt. 100 mk, påskp. 200 mk, 3 à 4 likstolskor, mindre pastoralier och tillfällig inkomst högst 50 mk. b) *kapellanens:* 31 tr, betalas mest i råg; sportel 10 à 12 mk; socknedagsv. af torpare, inh. och gerningsmän 240, i deras egen kost (k. reskr. 6/10 1864, domk. cirk. br. n:o 516).

Klockarelönen omkr. 8 tr samt ett boställe.

Pastor: *Axel Richard Mauritz Creutlein.*

Kapellan i Kjulå och Säkylä: *Konrad Helenius.*

Klockare: *August Viktor Lundström,* f. 11/3 1839, tilltr. 1/5 1870.

6. Kjulå (Köyllö) pastorat. Adr. *Åbo & Kjulå.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. vanl. 2 ggr om året. Pastoratet var intill 7/3 1870 patronelt under Kjulåholms fideikommiss, men förändrades gm nådigt reskr. af sagde dag till konsistorielt (jemf. domk. cirk. br. n:o 581). Har gemensam kapellan med Säkylä pastorat (se pag. 53). *Areal:* 218,16 qvadratverst. *Folkm.* 2294. *Mantal:* ofm. 38 5/24, fm. 37 5/24. *Läslag* 15. *Hmsr.* 66; *torpr.* 153. *Kyrkan,* 97 1/2 v. fr. Åbo, uppf. 1752, af träd, oljemålad och ånyo taklagd 1867; rymlig och i försv. godt skick. Är belägen på Kjulåholms ö i Kjulå träsk, nära stranden.

Khdeb., 1 1/3 mtl krono, vid stranden af Kjulå träsk, 3 v. landväg och 1 1/2 v. sjöledes fr. kyrkan. Karaktb. 7 rum och kök m. m., brandf. och i försv. godt skick. En stor del af uthusen nybygda under nuv. inneh. tid. Utsäde: höst 10 à 11 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 11 à 12 tr, afk. 4 à 5 kornet, samt potäter efter 15 trs sådd. Äng 84 tl. 29 5/8 kpl., men häraf skall efter nuv. pastors afgång Uittamo strandäng, hvaraf bergats 20 lass hö, återgå till Kjulåholm (k. reskr. 7/3 1870). Rörvassa 6 tl. 4 3/8 kpl. Nuv. pastor har nedlagt kostnader på artificiel höodling. Underh. 6 hästar, 10 kor, 15 får. Skogen tillräcklig, 934 tl. 25 5/24 kpl. Torp

6, utg. årl. tills. 468 dagsv. (utom hjelpdagar vid skörden, af inh.), stadsresor, spånad m. m.

Pastors lön utgör 28 tr spml, hvaraf $^{3}/_{4}$ plägat inflyta i råg; smör 35 lisp., qvt. och påskp. tills. 400 mk, likstol och mindre pastoralier efter författn., en laggild oxe fr. Kjulåholm i st. f. smör, qvt. och påskp.; dessutom fri mäld i Tuiskula qvarn.

Klockarelönen 9 tr 2 kpr spml samt ett boställe (4 rum och kök) med omkr. 4 tl. åker, 10 tl. äng och 8 tl. skog; afkastande åkern 5 tr råg, 4 tr vårsäd och 20 tr potäter, samt ängen 18 lass hö.

Pastor: *Klas Teodor Konstantin Sumelius.*

Klockare: *Matias Mannelin,* f. $^{24}/_{4}$ 1828, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869.

7. Kumo (Kokemäkl) pastorat. Adr. *Björneborg & Kumo.*

Imp. 2 kl., finskt. Sockneadj.tjensten förändrad till kapellanstj. gm k. reskr. $^{13}/_{12}$ 1866 (domk. cirk. br. n:o 542). *Areal:* tills. med Harjavalta nybildade past. 394,78 qvadratverst. *Folkm.* 5480. *Mantal* 125 $^{11}/_{24}$ ofm. utom prestbolen. *Läslag* 23. *Hmsr.* 185; *torpr.* 305. *Kyrkan,* 120 v. fr. Åbo, uppf. 1786, af gråsten, vid stranden af Kumo elf. Vacker och i godt skick, men vid större högtider otillräcklig.

Khdeb., 1$^{1}/_{8}$ mtl, midtemot kyrkan på motsatta stranden af Kumo elf, med vackert läge, men svår öfverfart till kyrkan och landsvägen, isynn. höst och vår. Våningsh., uppf. 1844, inneh. i två våningar 14 rum (deraf dock 3 oinredda); befinner sig i godt skick och är brandf. till 14,500 mk. Åker 29 tl., på god lergrund; ängarna spridda på 14 ställen, tills. 82 tl.; skogen 410 tl. 15 kpl., 5—18 verst aflägsen. Utsäde: höst 10 tr, afk. 80 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 6 hästar, 10 kor, 25 får. Torp 4, utg. årl. tills. 28 öke- och 62 fotdagsv. samt ränta 210 mk. Bolets beh. afk. 500 mk.

Kpsb., *Ryssä,* $^{5}/_{12}$ mtl, beläget 1$^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, men på motsatta sidan af Kumo elf. Utsäde: höst och vår 3 à 4 tr hvardera; afk. 5 à 6 kornet. Underh. 2 hästar, 5 kor, 15 får. Skogen tillr., men aflägsen och saknar timmer. Beh. afk. uppg. endast till 50 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 72 tr tertial, utfaller mest i råg; smör 80 lisp., qvt. 550 mk, påskp. 500 mk, likstol 150 mk,

mindre pastoralier 300 mk; frivill. några ostar och bröd. b) *kapellanens:* 84 tr spml.

Klockarelönen 21 tr, betalas mest i råg. Boställe finnes ej.

Pastor: *August Lilius,* filos. mag., prost.

Kapellan: tjensten tillsvidare obesatt.

Sockneadj. (tillsvidare): *Adrian Elers,* vicepastor.

Klockare: *Frans Sallgeen,* f. $^{27}/_{8}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872.

8. Harjavalta pastorat. Adr. *Björneborg & Harjavalta.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes fr. Kumo till eget pastorat gm k. reskr. $^{6}/_{4}$ 1868, som går i verkställighet efter nuv. pastors i Kumo och kapellanens i Harjavalta afgång. Det nya pastoratet kommer att betjenas endast af kyrkoherde, och kapellanstjensten indrages. *Arealen* upptagen tills. med Kumo pastorats. *Folkm.* 1326. *Mantal:* 34 $^{5}/_{12}$. *Läslag* 7. *Hmsr.* 59; *torpr.* 78. *Kyrkan,* 125 v. fr. Åbo, af träd; år 1870 till grunden nedtagen samt uppförd ånyo och utvidgad till korskyrka; nu ganska rymlig samt i prydligt och godt skick.

Khdeb., *Puukko,* $^{5}/_{12}$ mtl, vid allm. landsv. ej långt fr. Kumo elf, 1 $^{1}/_{8}$ v. fr. kyrkan. Byggnaderna nu i behjelpl. skick. Åker 11 tl. 23 $^{1}/_{4}$ kpl. sandjord; äng 28 tl. 17 $^{1}/_{3}$ kpl.; skog 185 tl. 16 $^{3}/_{4}$ kpl.,' ännu tillräcklig. Utsäde: höst 4 tr, afk. 24 tr; vår 2 tr, afk. 10 tr. Höafk. 15 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 15 får. Beh. afk. 100 mark.

Pastors lön utgör 49 tr 25 kpr råg, 22 lisp. smör, qvt. 220 mk, påskp. 160 mk, likstol 30 mk, ersättning för tionden af lax, sik och nejonögon 900 mk, mindre pastoralier 100 mk (om de närmare bestämningarna se domk. cirk. br. n:o 558).

Klockarelönen (tills. med kyrkov.lönen) 8 tr råg. Boställe finnes ej.

Pastor: tillsvidare densamme som i Kumo.

Kapellan (tillsvidare): *Karl Fredrik Gråå.*

Klockare: *Johan Jakob Nordlund,* f. 1821, tilltr. 1850.

VI. Tyrvis prosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län; innefattar: 1) *Tyrvis;* 2) *Karkku;* 3) *Mouhijärvi;* 4) *Lavia;* 5) *Kankaanpää;* 6) *Parkano;*

7) *Ikalis;* 8) *Tavastkyro* pastorat, samt inom Tavastehus län: 9) *Birkala,* och 10) *Wesilax* pastorat.

Kontraktsprost: *Georg Jakob Forsman,* tjenstledig. T. f. *Johan Tammelin,* kyrkoh. i Ikalis m. m.

I. Tyrvis (Tyrvää) pastorat, med Kiikka och Kiikois kapeller.

Adr. *Lauttakylä & Tyrvis — Kiikka — Kiikois.*

Konsist. 2 kl., finskt. Genom k. reskr. $^{25}/_{4}$ 1861 förändrades sockneadj.tjensten till en kapellanstjenst vid moderkyrkan och alla tre kapellanernes löner omreglerades (se domk. cirk. br. n:o 477). I *Sammaljoki* predikohus, uppf. 1834 och der egen prest ej är stationerad, hålles af mkopresterskapet gudstj. hvar 6:te söndag. *Areal:* med kapellerne 700,68 qvadratverst. *Folkm.* i mkof. 6074, Kiikka 2424, Kiikois 1458 = 9956. *Mantal:* mkf. 99$^{3}/_{4}$ of., 85$^{7}/_{24}$ fm., Kiikka 50$^{11}/_{12}$ of., 45$^{1}/_{2}$ fm., Kiikois 10$^{1}/_{2}$ ofm., 10$^{1}/_{4}$ fm. = 161$^{1}/_{6}$ of., 141$^{1}/_{24}$ fm. *Läslag:* mkf. 19, Kiikka 9, Kiikois 6 = 34. *Hmsr.* mkf. 195, Kiikka ouppgifvet, Kiikois 31; *torpr.* mkf. 460, Kiikka ouppg., Kiikois 133. *Moderkyrkan,* 124 v. fr. Åbo, uppf. 1855, af tegel, tillr. rymlig och såväl till läge (invid bron öfver Wammaskoski fors mellan två sjöar) som till arkitektur en bland de vackraste i landet; brandförsäkrad.

Khdeb., 2 ofm. och 1$^{1}/_{2}$ fm. mtl, väl beläget vid allm. postvägen och Rautavesi sjö, icke långt fr. Wammaskoski fors och den derinvid belägna kyrkan. Karaktb. gammal, med 4 rum och kök samt 3 vindsrum, hvartill en innehafvaren tillhörig nyare tillbyggnad är fogad, innehållande 3 rum. Åbyggnaderna i försv. skick och brandf. Åker 45 tl., äng 101 tl., skog 1033 tl. Utsäde: höst 15 tr, afk. 90 tr; vår 15 tr, afk. 75 tr. Höafk. 70 åmar, underh. 8 hästar, 15 à 20 kor, 30 får. Torp 8, utg. årl. tills. 55 öke- och 235 fotdagsv., till en del i gårdens kost, samt 11$^{1}/_{2}$ tr råg, 16 tr smedjekol, 20 fmr ved fr. bolets skog, 14 stadsresor, landsvägaunderhåll och några slöjdartiklar. Beh. afk. 1500 mk.

Kpsb., *Ketola,* $^{7}/_{24}$ mtl, 1 v. fr. Rautavesi sjö och 5 v. fr. kyrkan. Inlöst af förs. till kapellansbol och köpet öfverhetl. stadf. $^{17}/_{5}$ 1866. Karaktb. 4 rum och kök; de flesta husen bofälliga; brandf. till 2600 mk. Utsäde: höst 3 tr, afk. 18 tr; vår 5 tr (utom potäter), afk. 25 tr. Höafk. 5 åmar; underh. 3 hästar, 5 kor, 10 får. Torp 3, utg. årl. tills. 22 fotdagsv. och 25 mark.

Kiikka kapell (folkm. &c. se ofva[illegible]*kan,* 116 v. fr. Åbo

och 8 à 9 v. fr. mkan, uppf. 1808, af träd, är ganska rymlig och i godt stånd.

Kpsb., 1/2 mtl, med vackert läge vid Kumo elf, ej långt fr. kyrkan. Teml. väl bebygdt; karaktb. 6 rum, tambur och kök, bygges och underh. af förs. (k. reskr. 25/4 1861); brandf. Åker 11 tl., äng 47 tl., skog 72 tl. Utsäde: höst 6 tr, afk. omkr. 40 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr. Höafk. 10 à 11 åmar, kommer att förbättras. Torp finnas ej. Beh. afk. tillsv. endast 128 mk.

Kiikois kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 135 v. fr. Åbo och 32 v. fr. moderkyrkan, är uppf. 1851, af träd; nyss brädf., mycket rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Salo*, 1/2 mtl, ligger aflägset i Kuorsunmaa by vid Äijänneva kärr, 5 v. fr. kyrkan. Åker 15 tl., äng 18 ladul., god och för alla behof tillräcklig skog. Utsäde (i treskifte): höst 5 tr, afk. 25 tr; vår 6 tr, afk. 24 tr. Å bolet underh. 3 hästar, 8 kor, 20 får, 20 getter. Torp 2, utg. årl. tills. 75 fotdagsv. Bolets beh. afk. 300 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertialspml 87 tr, smör 140 lisp., qvt. 550 mk, påskp. och likstol omkr. 1200 mk, mindre pastoralier omkr. 300 mk; sommardagsv. af inhysingar, med pastors kost. b) *mkokapellanens:* 75 tr 2 kpr spml. c) *kapellanens i Kiikka* 52 tr spml. d) *kapellanens i Kiikois* 35 tr 10 kpr råg, 5 tr 22 kpr korn, 620 lisp. hö, 31 lass kastved; fotdagsv. af torpare i deras egen kost 150 om året under brådaste arbetstiden; frivill. matskott (några ostar).

Klockarelönerna: vid mkan 19 tr 24 kpr, tillfällig penningeinkomst omkr. 200 mk, samt frivill. matskott äfvensom hö och ved till ungefär samma belopp i penningevärde; boställe finnes ej. I Kiikka uppbär klockaren 13 tr 12 kpr, och i Kiikois omkr. 8 tr spml, men äfven desse äro i saknad af boställen.

Pastor: *August Fredrik Mittler.*

Kapellan vid mkan: *Gustaf Magnus Boijer*, vicepastor.

Kapellan i Kiikka: *Frans Fritiof Colérus.*

Kapellan i Kiikois: *Johan Särkkä.*

Klockare vid mkan: *Karl Fredrik Bergroth*, f. 13/7 1817, tilltr. 1/5 1848.

Klockare i Kiikka: *Anders Wilhelm Hammar*, f. 21/10 1820, tilltr. 1/2 1845.

Klockare i Kiikois: *Johan Halminen*, f. 5/11 1830, tilltr. 1862.

2. Karkku pastorat, tillsvidare med Suoniemi kapell.

Adr. *Tammerfors & Karkku.*

Konsist. 2 kl., finskt; sac. 2 kl. Svensk gudstj. en gg om året. Sockneadj.tjensten i Karkku och Suoniemi indrogs gm k. reskr. $^{23}/_{2}$ 1865 och lönen fördelades jemnt mellan pastor och kapellanen, och gm k. reskr. $^{13}/_{10}$ 1863 har blifvit förordnadt att begge församlingarna sammanslås till en. *Areal:* 254,19 qvadratverst. *Folkm.* 3370. *Mantal* 81$^{3}/_{8}$ (ofm. 90$^{1}/_{4}$). *Läslag* 19 (hvaraf 7 i Suoniemi). *Hmsr.* 158 (häraf 45 i kapellet); *torpr.* 188 (häraf 65 i kap.). *Moderkyrkan,* 132 v. fr. Åbo, af sten, uppf. omkr. år 1300; renoverad nyligen för att tjena såsom interimskyrka till dess den enl. ofvannämnda reskr. af $^{13}/_{10}$ 1863 bestämda, för begge församlingarna gemensama nya kyrkan kan blifva uppförd. Gamla kyrkan är numera ljus och rymlig, såsom ock är fallet med *Suoniemi n. v. kyrka,* hvilken är uppf. 1803, af träd, omkr. 16 v. sjöväg fr. mkan. Nya kkan är bestämd att byggas midt emellan de begge gamla, omkr. 8 v. fr. hvardera, på ett mycket naturskönt ställe vid Kiurala ström, midt i socknen, med lätt sjökommunikation från alla håll, men afsides från landsvägen.

Khdeb., 1 mtl (1$^{1}/_{2}$ ofm.) med vacker och vidsträckt utsigt, invid Rautavesi sjö, helt nära gla kyrkan; våningsh. uppf. 1837, 8 rum jemte kök; åbyggnaderna i försv. godt stånd; brandf. Åker 40 tl., äng 126 tl., skog 846 tl., försv. god. Utsäde: höst 12 tr, afk. omkr. 80 tr; vår 16 tr, afk. 80 tr, utom potates efter 8 trs utsäde. Höafk. 50 à 70 åmar; underh. 6 hästar, 14 kor, 25 får. Torp 4, utg. årl. tills. 416 fotdagsv. och 3 stadsresor. Bolets beh. afk. 800 mark.

Kpsb., *Laurila,* $^{2}/_{3}$ mtl, välbeläget vid Kulovesi sjö, 5 v. fr. kapellkyrkan (omkr. 10 v. fr. den blifv. nya kyrkan). Åker 28 tl., medelafk. 4 à 5 kornet; äng 48 tl. och skog 278 tl.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 63 tr spml, 45 à 50 lpd smör; qvt. 300 mk, påskp. 300 mk, likstol 50 mk, mindre pastoralier 200 mk; socknedagsv. efter gammal sed, ett af hvarje inh., på kallelse om sommaren, i pastors kost. b) *kapellanens:* omkr. 56 tr spml.

Klockarelönerne: vid mkan 12 tr spml och par kollekter, potatesland å kyrkan tillhörig jord, men intet boställe; Suoniemi 5 tr spml och 2 kollekter; boställe saknas.

Pastor: *Herman Gustaf Finckenberg.*

Kapellan: *Anton Emil Wellenius.*
Klockare vid mkan: t. f. *Viktor Ferdinand Grönros,* f. $^5/_6$ 1831.
Dito i Suoniemi: t. f. *Johan Gustaf Laurén,* f. $^{14}/_9$ 1821.

3. Mouhijärvi pastorat, med Suodenniemi (ell. Pohjakylä) kapell. Adr. *Tammerfors & Mouhijärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacell. vid mkan 2 kl. I Suodenniemi är stationerad en sockneadjunkt, efter hvars afgång församlingen, jemlikt k. resol. $^{29}/_{10}$ 1853, erhåller särskild kapellan. Lavia förs. afskiljdes till eget pastorat gm k. reskr. $^{13}/_6$ 1870. *Areal:* inber. Lavia nybildade pastorat 709,43 qvadratverst. *Folkm.* 4230. *Mantal:* ofm. 88 $^1/_3$, fm. 71 $^{31}/_{96}$. *Läslag* 23. *Hmsr.* 181; *torpr.* 357 (i alla dessa summor ingå mkf. och Suodenniemi). *Moderkyrkan,* 152 v. fr. Åbo, uppf. 1858, af tegel; rymlig och i godt skick.

Khdeb., 1 $^1/_3$ mtl, $^1/_4$ v. fr. kyrkan och ej långt fr. Mätikkö träsk. Försvarl. bebygdt; våningsh. 7 rum och kök. Åker 28 tl. 29 $^1/_2$ kpl., äng 30 tl. 31 $^1/_2$ kpl., skog 578 tl. 31 kpl. Utsäde: höst 7 tr, vår 5 tr; afk. 5 kornet. Höafk. 20 åmar, underh. 4 hästar, 7 kor, 20 får. Torp 1, utg. årl. 156 ökedagsv. Beh. afk. 300 mk.

Kpsb., *Hoppu,* $^1/_2$ mtl, 1 v. fr. kyrkan; försv. bebygdt, våningsh. 5 rum och kök; brandf. Åker 16 tl. 18 kpl., äng 40 tl. 24 kpl.; skogen närbelägen och tillräcklig, utom timmer. Utsäde: höst 5 tr, afk. 30 tr; vår 4 tr, afk. 16 tr. Höafk. 20 åmar, underh. 4 hästar, 7 kor, 15 får. Torp 1, utg. årl. 52 fotdagsv. och en stadsresa. Beh. afk. 200 mk.

Suodenniemi kapell (se ofvan). *Kyrkan,* 161 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1831; rymlig.

Kpsb. (nuv. s. adj. bolet), *Salmela,* 2 $^1/_2$ v. fr. kyrkan, bygges och underh. af församl., är utan mtl och har endast åker 1 tl. 4 kpl., afkastande i medeltal 4 $^1/_2$ tr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 42 tr 10 kpr, förenspml 43 tr, smör omkr. 30 lisp., påskp. 400 mk, likstol omkr. 5 kor, mindre pastoralier 100 mk, samt vid spmlsuppbörden frivill. litet hafra och kött. b) *mkokapellanens:* 47 tr 26 kpr spml, och enl. gammal häfd omkr. 10 lisp. smör. c) *kapellanen i Suodenniemi* kommer att uppbära 28 tr 16 kpr spanmål, ett lisp. smör fr. hvarje mantal (desse äro 29 oförm. 19 $^9/_{32}$ förm.), samt 30 lisp. hö och minst $^1/_3$ finsk famn ved från hvarje hemman (jemf. domk. cirk. br. n:o 388).

Klockarelönen vid mkan 12 tr spml; boställe finnes ej. Från Suodenniemi saknas uppgift.

Pastor: vakant. T. f. *Matias Wilhelm Hannelius*, vicepastor.

Kapellan vid mkan: vakant.

Sockneadj. (stationerad i Suodenniemi): *Kristian Packalén*, vicepastor; tjenstledig. T. f. *Johan Saladin Ticklén*.

Klockare vid mkan: *Karl Gustaf Ahlqvist*, director cantus, f. $^{24}/_{7}$ 1811, tilltr. 1830.

Klockare i Suodenniemi:

4. Lavia pastorat. Adr. *Tammerfors & Lavia.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afskiljdes från Mouhijärvi till eget pastorat genom k. reskr. $^{13}/_{6}$ 1870, hvilket går i verkställighet vid nuv. kapellanens i Lavia och sockneadj:s i Mouhijärvi afgång. Kapellanstj. indrages och pastoratet kommer att betjenas ensamt af khdn. *Arealen* upptagen tills. med förra moderförs. Mouhijärvi. *Folkm.* 2879. *Mantal* 30$^{1}/_{24}$ of., 19$^{11}/_{48}$ fm. *Läslag* 10. *Hmsr.* 73; *torpr.* 220. *Kyrkan*, 172 v. fr. Åbo, uppf. 1823, af träd, rymlig; behöfver repareras utvändigt.

Khdeb., utan mantal, nära kyrkan, med behagligt läge på en höjd vid Naarasjärvi lilla träsk och med utsigt till Lavijärvi och Karhijärvi större sjöar. Karaktersb. ny och rymlig. Åker 3 tl., bördig; äng och skog saknas. Betesmark har församl. hyrt fr. ett i granskapet befintligt hemman. Ifall pastor vill öfverlåta åkern att bebrukas och tillgodonjutas af förs., erlägges i stället åt honom 8 tr råg.

Pastors aflöning: tertial 16 tr 9$^{11}/_{12}$ kpr, förenspml 42 tr 6 kpr råg, 12 tr 21$^{3}/_{4}$ kpr korn, 19 tr 6$^{7}/_{8}$ kpr hafra; omkr. 65 lisp. smör; påskp. jemte personela bidrag omkr. 700 mk, likst. 150 mk, mindre pastoralier 150 mk; dessutom 76 lisp. 4 skålp. kött, 23$^{1}/_{4}$ åmar hö, 38 rep halm, 44 fmr ved och 15 socknedagsverk (jemf. domk. cirk. br. n:o 583).

Klockarelönen 7 tr 9 kpr, jemte nödiga boningsrum och uthus.

Pastor: tillsv. i förening med Mouhijärvi.

Kapellan (tillsvidare): *Emil Teodor Gestrin.*

Klockare: vakant.

5. Kankaanpää pastorat, med Karvia och Honkojoki kapeller.

Adr. *Ikalis & Kankaanpää — Karvia — Honkojoki.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacell. i Karvia 2 kl., Honkojoki ej klassif. Pastoratet afskiljdes fr. Ikalis $^{1}/_{5}$ 1853 på grund af k. reskr. $^{29}/_{11}$ 1841; och åligger pastor att aflöna adj. ex officio. *Arealen* upptagen tills. med Ikalis, se nf. *Folkm.* i mkf. 4800, Karvia 2013, Honkojoki 1630 = 8443. *Mantal:* mkf. 37 $^{5}/_{8}$ ofm., 29 $^{7}/_{16}$ fm.; K. 23 $^{35}/_{48}$ of., 11 $^{25}/_{48}$ fm.; H. 15 $^{1}/_{2}$ ofm., 8 $^{11}/_{24}$ fm. = 76 $^{41}/_{48}$ ofm., 49 $^{5}/_{12}$ fm. *Läslag:* mkf. 22, K. 8, H. 7 = 37. *Hmsr.* mkf. 125 (deraf 11 under frihet), K. 75, H. 52 = 252; *torpr.* mkf. 469, K. 183, H. 180 = 832. *Moderkyrkan,* 215 v. fr. Åbo, uppf. 1839, af träd; rymlig och i skäligen godt skick.

Khdeb., $^{7}/_{12}$ of., $^{1}/_{2}$ fm. mtl (inber. preb.hemmanet), $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan och ej långt fr. Ruokojärvi sjö. Karaktb. 10 rum och kök; utom denna underh. 8 uthus af förs., det öfriga af pastor; brandf. Åker å sjelfva bolet 10 tl. 16 kpl. (numera betydl. utvidgad), äng 25 tl. 26 $^{1}/_{2}$ kpl., skog 275 tl. 6 kpl. utom impedimenter. *Jaakola* preb.hemman i Weneskoski by, 11 v. fr. khbolet, har en ägovidd af 292 tl. 8 $^{3}/_{8}$ kpl. (inköpt i st. f. Multasilta kronohmn bolet till styrka den $^{17}/_{6}$ 1858). Å bolet utsås: höst 6 tr, afk. 30 à 36 tr; vår 5 tr, afk. 25 à 30 tr då ej frost inträffar. Höafk. 45 åmar; underh. 5 à 6 hästar, 12 kor, 25 får (med tillskott af hö fr. förs. 14 åmar). Torp 5, utg. årl. 208 ökedagsv. i egen och 52 fotdagsv. i gårdens kost.

Karvia kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 255 v. fr. Åbo och 47 $^{1}/_{2}$ v. fr. mkån, är uppf. 1798, af träd, utvidgad 1837 till korskyrka, ut- och inv. målad, rymlig och i godt stånd.

Kpsb., *Salmi,* $^{1}/_{3}$ of. mtl, vid Karvia å, 3 $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. i utmärkt godt skick och uthusen under reparation. Förs. åligger bygga och underh. våningshuset, men innehafvaren öfriga hus; finner kapellanen inkomsterna fr. bolet ej motsvara denna tunga, öfvertages densamma af förs. som i så fall njuter ink. fr. bolet (k. resol. $^{4}/_{11}$ 1862, domk. cirk. n:o 497). Åker 16 tl. 1 $^{1}/_{4}$ kpl., äng 63 tl., skog 431 tl. 2 $^{7}/_{12}$ kpl., tillräcklig. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 20 à 25 tr; vår 4 tr, afk. 16 tr. Underh. 3 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 1, hugger och släpar till bolet 10 fmr ved samt något hägnadsvirke. Beh. afk. 100 mk.

Honkojoki kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 240 v. fr.

Åbo och 25 v. fr. mkan, uppf. 1804, af träd; rymlig och i försv. skick; brandf.

Kpsb., *Bergbacka*, $^{1}/_{6}$ mtl, vid Honkojoki å, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. i teml. godt skick, underh. helt och hållet af förs., som äfven ansvarar för bolets kronoutskylder samt ängshägnader och lador. Åker 30 tl.; utsäde: höst 6 tr, afk. 36 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr. Höafk. 80 åmar, underh. 4 hästar, 10 kor, 30 får. Torp 2, utg. årl. tills. 2 öke- och 104 fotdagsv. Bolets beh. afk. 600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 88 tr spml (deraf 40 tr afgå åt adj. ex off.), 160 lisp. smör; qvt. 1050 mk, påskp. 235 mk, likstol 160 mk och 6 à 8 kor; mindre pastoralier 520 mk; ett dagsv. af arbetsföre inhysingar. b) *kapellanens i Karvia:* 25 tr råg, 25 tr korn; från i 5 år bebodda torp 2 kpr råg eller 2 karldagsv. i egen kost, öfriga torp 1 kpe råg eller 1 dagsv. och inh. m. fl. 1 dagsverk i egen kost. c) *kapellanens i Honkojoki:* 24 tr 6 kpr råg, 14 lisp. 8 skålp. smör, 14 lisp. 2 skålp. palfvadt kött; omkr. 400 socknedagsv. in natura eller att, om kapellanen det äskar, lösas hvart och ett med 1 $^{1}/_{2}$ kappe råg (k. resol. $^{6}/_{5}$ 1864, domk. cirk. n:o 513).

Klockarelönerna: vid mkan 10 tr spm; i Karvia 10 tr spml, 3 kollekter samt fr. hvarje hemman 2 lisp. hö; i Honkojoki 9 tr råg. Boställen saknas; dock hafva Honkojoki förs.boer åtagit sig att bygga sådant.

Pastor: *Henrik Sandberg*, prost.
Pastorsadjunkt: *Fredrik Lindroos.*
Kapellan i Karvia: *Gustaf Ferdinand Starck.*
Kapellan i Honkojoki: *Oskar August Hannelius.*
Klockare vid mkan: *Karl Mikael Pihlman*, f. $^{20}/_{2}$ 1793, tilltr. 1838.
Klockare i Karvia: *Gustaf Nordlund*, f. $^{20}/_{10}$ 1819, tilltr. 1869.
Klockare i Honkojoki: *Tomas Alfred Lillfors*, f. $^{15}/_{8}$ 1840, tilltr. 1858.

6. Parkano pastorat. Adr. *Ikalis & Parkano.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes från Ikalis till eget pastorat genom k. reskr. af $^{23}/_{1}$ 1860, att betjenas endast af pastor. *Arealen* uppt. tills. med förra moderförs. Ikalis. *Folkm.* 3110. *Mantal* 23 $^{2}/_{3}$ of., 21 $^{23}/_{24}$ förmedl. *Läslag* 15. *Hmsr.* (inber. 21 skatte kronotorp) 133; *torpr.* 277. *Kyrkan*, 220 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1800, för behofvet tillräcklig och i godt skick; brandf. för 4000 mk.

Khdeb., *Rantala,* $^1/_3$ mtl; belägenheten vacker, vid en vik af Wuorilammi insjö, midtemot kyrkan. Åbyggn. ny, brandf. till 4000 mk. Ägovidden 666 tl., hvaraf 29 tl. åker. Utsäde i treskifte: höst 6 tr, afk. 40 tr; vår 8 tr, afk. 30 tr samt potäter efter 10 trs utsäde. Höafk. 60 åmar, underh. 5 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 3, utg. årl. 3 öke- och 128 fotdagsv., deraf 52 i egen och 76 i boställets kost. Beh. afk. 350 mk.

Pastors aflöning: 53 tr 13 kpr spml, 106 lisp. smör; qvt. 550 mk, påskpgr 70 à 80 mk, likstol 140 mk, mindre pastoralier 120 à 130 mk; 30 à 40 lisp. torrt kött; omkr. 90 socknedagsv. i de arbetandes kost (jemf. k. reskr. $^{23}/_1$ 1860, domk. cirk. br. n:o 456).

Klockarelönen 17 tr 16 kpr. Boställe saknas.

Pastor: *Nils Jakob Juselius,* prost.

Klockare: *Johan Fredrik Renfors,* f. $^{26}/_9$ 1806, tilltr. 1825. Försedd sedan 1852 med substitut (*Johan Gustaf Walldeman,* tillika sockne-skolmästare).

7. Ikalis (Ikaalinen) pastorat med Jämijärvi kapell.

Adr. *Ikalis, Ikalis & Jämijärvi.*

Konsist. 2 kl., finskt; mkosacell. 2 kl. Svenska predikas i mkan en gång hvarje sommar, äfvensom kantpredikan någon gång om sommaren hålles å Wahojärvi och Juhtimäki trakten. Sockne-adj.tj. indrogs gm k. reskr. $^6/_{10}$ 1863, då en ny kapellanstj. inrättades i Jämijärvi trakten, der s. adj. varit bosatt. *Arealen* upptages tills. med förut bithörande Parkano och Kankaanpää pastorater; tills. 3378,33 qvadratverst. *Folkm.* mkförs. 5972, kapellet 1698 = 7670. *Mantal* mkf. 74 $^1/_4$, kap. 15 $^3/_8$ = 89 $^5/_8$. *Läslag* mkf. 28, kap. 7 = 35. *Hmsr.* mkf. 220, k. 57 = 277; *torpr.* mkf. 374, kap. 168 = 542. *Moderkyrkan,* 185 v. fr. Åbo, är en korskyrka af träd, uppf. 1799 samt renoverad och målad 1860; har orgel med 16 stämmor, anskaffad 1846. Brandförsäkrad.

Khdeb., 1 $^1/_3$ fm. mtl, med ganska vacker belägenhet vid Kyrösjärvi insjö, nära kyrkan och Ikalis köping, välbygdt och i godt skick; brandf. Åker 32 tl., äng 103 tl. 14 kpl., skog 1691 tl. 6 kpl. Utsäde: höst 7 tr och vår lika mycket; afk. 7 kornet. Å bolet underh. 5 hästar, 10 kor, 15 får. Torp 5, utg. årl. i egen kost något öfver 100 fotdagsv., 3 stadsresor och penningeränta 160 mark.

Kpsb. *Keturi,* $^5/_{12}$ mtl, teml. välbeläget vid Kyrösjärvi, nära

kyrkan och Ikalis köping. Väl bebygdt, men då inneh. åligger byggnadsskyldigheten, vidhäftar f. n. en öfverbyggnad af 1500 à 2000 mk. Brandf. till 3940 mk. Åker 17 tl., äng 31 1/2 tl., skog 204 tl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 32 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr. Å bolet underh. 2 hästar, 6 kor, 10 får. Torp 3, utg. årl. 180 fotdagsv. i gårdens kost.

Jämijärvi kapell, inrättadt genom k. reskr. 6/10 1863 (folkm. o. s. v. se ofvan). *Kyrkan,* 22 v. fr. mkan och 200 v. fr. Åbo, uppf. 1860, af träd, oljemålad, rymlig och i godt skick.

Kpsb., utan mtl, ligger utmärkt väl, vid Jämijärvi sjö och nära kyrkan; väl bebygdt, våningshuset med 6 rum; brandf. Förs. ansvarar för all byggnadsskyldigheten. Arealen endast 2 tunneland, utgörande trädgård med en närbelägen vacker holme samt 1 ladul. äng. Å bolet underhålles 1 häst, 5 kor och några får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 52 tr spml, 126 lisp. smör; qvt., påskp., likstol och mindre pastoralier tills. 2000 mk jemte 6 à 7 likstolskor. b) *moderkyrkokapellanens:* 63 tr spml. Från Ikalis köping erl. afgifterna till pastor och kapellanen enl. taxa intagen i domk. cirk. br. n:o 596. c) *kapellanens i Jämijärvi:* 42 tr spml, 15 lpd smör, 15 lpd rökt kött, 16 åmar hö, 32 fmr ved, s. k. matskott eller sportel vid pass 300 mark, samt omkr. 90 dagsv. af inhysingar och handtverkare, eller ock 1 mk för hvarje (jemf. k. reskr. 6/10 1863, domk. cirk. br. n:o 506).

I moderförsamlingen finnes enl. församl. beslut anstäld en *prestvigd folkskollärare,* med lön 23 tr 26 kpr spml och 600 mk samt fri boning i skollokalen.

Klockarelönerne: vid moderkyrkan 24 tr 24 kpr spml och 100 mk; i Jämijärvi 8 tr spml. Boställen saknas.

Pastor: *Johan Tammelin,* kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.
Kapellan: *Frans Viktor Sandelin,* utn. kyrkoherde i Kaustby.
Folkskollärare: tjensten ledig.
Kapellan i Jämijärvi: *Wilhelm Carlsson,* vicepastor.
Klockare och organist i Ikalis: *Johan Nordlund,* f. 29/5 1828, tilltr. 1861.
Klockare i Jämijärvi: *Josef Ilenius,* f. 23/1 1825, tilltr. 1857.

8. Tavastkyro (Hämeenkyrö) pastorat, med Wiljakkala kapell.

Adr. *Tammerfors & Tavastkyro.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacellanierne 2 kl. Sockneadj.tj. indrogs samt Wiljakkala tillades kapellrättighet gm k. reskr $^{7}/_{12}$ 1844, då jemväl bestämdes om reglering af kapellanslönerna (domk. cirk. br. n:o 324). *Areal:* (med kapellet) 646,19 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 5008, Wiljakkala 1644 = 6652. *Mantal* mkf. 69 $^{5}/_{6}$, W. 24 $^{5}/_{12}$ = 94 $^{1}/_{4}$. *Läslag* mkf. 23, W. 6 = 29. *Hmsr.* mkf. 152, W. 78 = 230; *torpr.* mkf. 303, W. 106 = 409. *Moderkyrkan,* 165 v. fr. Åbo, uppf. 1782, korskyrka af träd, tillr. rymlig och i godt stånd; brandf. En liten kyrka finnes äfven, på 12 $^{1}/_{2}$ versts afstånd fr. mkan, i *Jumeniemi* by, der i grund af framl. bonden Adam Sasslins testamente samt kejs. reskr. $^{27}/_{11}$ 1847 en folkskola med prestvigd lärare inrättades och hvarest allmoge samlades till gudstjenst från angränsande delar af Tavastkyro, Karkku, Birkala och Mouhijärvi socknar; men i anseende till lönens ringhet har tjensten alltsedan år 1859 stått obesatt och skolan varit tillsluten*).

Khdeb., 1 $^{1}/_{2}$ mtl, med vackert läge vid Kyro åns utflöde i Kirkkojärvi, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan och vid allm. landsv. till Tammerfors. Karaktb. rymlig och beqväm, med 8 rum och kök samt 2 vindskamrar, brädf. och oljemålad; brandf. Åker 55 tl.; hela ägovidden 2403 tl. 13 kpl. nyttig mark samt 1109 tl. 16 kpl. impedimenter. Utsäde: höst 13 tr, afk. 110 tr; vår 19 tr, afk. 115 tr. Höafk. 100 åmar, underh. 5 hästar, 30 kor, 30 får. Torp 23, utg. årl. tills. 980 öke- och 200 fotdagsv. (utom hjelpdagar), 618 mk pgr, 15 lisp. smör, 10 slagtfår, 15 stadsresor m. m. Bolets beh. afk. 4000 mk.

Kpsb., *Knuutila,* $^{2}/_{3}$ mtl, väl beläget vid Kyro å, 1 v. fr. kyrkan. Försvarl. bebygdt (karaktb. 4 rum och kök); bygges och underh. af innehafvaren; brandf. Ägovidden 486 tl. 21 $^{9}/_{16}$ kpl. Utsäde: höst 5 à 6 tr, afk. 6 kornet; vår lika belopp, afk. 5 kornet. Höafk. 20 à 25 åmar, underh. 3 hästar, 8 kor, 15 får. Torp 3, utg. årl. tills. 156 öke- och 66 fotdagsv. i gårdens kost, samt 104 mk pgr, 1 lisp. smör, 2 stadsresor, spånad och landsvägaunderhåll. Bolet har andel uti en mjölqvarn vid Kyro fors. Beh. afk. uppgifven endast till 250 mk.

---

*) Lönen, som ursprungl. utgjorde inemot 400 mk (räntan å det donerade kapitalet), har numera jemlikt k. reskr. $^{7}/_{3}$ 1867 (Åbo domk. cirk. n:o 545 s. år) blifvit ökad med 22 tr 2 kpr spml.

Wiljakkala kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 175 v. fr. Åbo och 10 v. fr. mkan, är uppf. 1843, af träd; rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Kataisto,* utan mtl, med vackert läge nära Kyrösselkä sjö, 1 v. fr. kyrkan. Nybygdt; karaktersh. 4 rum och kök: bygges och underh. af förs. Har endast 2 tl. åkerjord, hvari utsås $1^1/_3$ t., afk. 10 kornet, utom potäter. Med hö fr. förs. underh. 1 häst, 5 kor, 8 får. Beh. afk. uppgifven till 150 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 53 tr, smör 100 lisp., qvt. 380 mark; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. 1000 mk. b) *mkokapellanens:* 45 tr 16 kpr spml (jemf. dock k. reskr. $^7/_3$ 1867, domk. cirk. br. n:o 545). c) *pred. och lärarens vid Sasslinska skolan:* se noten pag. 66. d) *kapellanens i Wiljakkala* 30 tr 5 kpr spml, 14 lisp. 6 skålp. smör, 22 lisp. 2 skålp. palfvadt kött, 1450 lisp. hö, 58 lass kastved (k. resol. $^{17}/_8$ 1864, domk. cirk. br. n:o 515).

Klockarelönerna: vid mkan 19 tr 10 kpr och i Wiljakkala 9 tr 19 kpr; boställen saknas.

Pastor: *Georg Jakob Forsman,* filos. doktor, kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan vid mkan: *Karl Peter Grönros,* vicepastor.

Predikant och lärare vid Sasslinska skolan: tjensten ledig.

Kapellan i Wiljakkala: *Karl Alfred Mittler.*

Klockare vid mkan: *Johan Fredrik Strandell,* f. $^{21}/_3$ 1800, tilltr. $^1/_5$ 1837.

Klockare i Wiljakkala: tjenstf. *Matias Wilhelm Poussa,* f. $^{13}/_2$ 1840, vikarie sedan $^1/_1$ 1865.

9. Birkala (Pirkkala) pastorat, med Ylöjärvi kapell.

Adr. *Tammerfors & Birkala — Ylöjärvi.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 3 kl. Svenskt skriftermål med nattvardsgång hålles i hvardera kyrkan 2 ggr årligen. I Peräkunta aflägsna trakt af kapellet hålles kantpredikan en gg hvarje sommar. *Areal:* (med Ylöjärvi) 426,02 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2467, kapellet 2205 = 4672. *Mantal:* mkf. $72^5/_{12}$ of., 68 fm.; kap. $27^1/_4$ ofm., $23^7/_{24}$ fm. = $99^2/_3$ ofm., $91^7/_{24}$ fm. *Läslag:* mkf. 17, kap. 11 = 28. *Hmsr.* mkf. 115, kap. 60 = 175; *torpr.* mkf. 150, kap. 196 = 346. *Moderkyrkan,* 167 v. fr. Åbo, naturskönt belägen å en höjd vid Pyhäjärvi sjö; utgö[illegible]unda, af tegel, tor-

net af träd. Kyrkan, uppf. 1837, är vacker och rymlig, ut- och invänd. kalkrappad och målad, men tarfvar reparation. Brandf.

Khdeb., 1½ ofm. och fm. mtl, har särdeles vackert läge vid södra stranden af Pyhäjärvi, midtemot kyrkan och 2 v. sjöväg fr. densamma. Åbyggnaderna förfallna; brandf. Åker 44 tl., bördig lerjord; äng 128 tl. och skog 687 tl., äfven goda; betet försvarl. Utsäde: höst 14 à 16 tr, afk. 8 à 9 kornet; vår lika mycket, afk. 5 à 6 kornet. Underh. 8 hästar, 25 kor, 20 får. Torp 8, utg. årl. tills. 364 öke- och 90 fotdagsv., 10 tr spml, 7 lisp. smör, 1 får, 1 åm hö och 6 resor till någon sjöstad. Beh. afk. 1800 mk.

Kpsb., *Keho,* ½ mtl, med vackert läge vid Sotka ström, 5 v. fr. kyrkan. Åbyggn. alldeles förfallen och karaktershuset obeboeligt. Åker 14 tl., äng 35 tl.; skogen dålig. Utsäde: höst 6 tr, afk. 36 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr. Höafk. 25 skrindor; å bolet har underhållits 3 hästar, 8 kor, 15 får. Fiskevattnet godt, har ansetts rendera 100 mk. I arrende för bolet har förs. betalt åt t. f. kapellanen 9 tr 10 kpr spml och 100 mark, men „ingen torde kunna emottaga kapellansbolet i dess närvarande skick.“

Ylöjärvi kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 180 v. fr. Åbo och 13 v. fr. mkan, uppf. 1850, af träd, i korsform med kupol; in- och utv. brädf. och oljemålad; rymlig och i godt stånd, samt försedd med altartafla af Ekman. Brandf. till 12,500 mark.

Kpsb., *Äijälä,* ⅓ ofm., ¼ fm. mtl, vid allm. landsv. och Keijärvi träsk, ¼ v. fr. kyrkan. Är anskaffadt 1858, i utbyte mot förra, från kyrkan aflägsna bostället Raso (se domk. cirk. br. n:o 439), samt väl bebygdt och häfdadt. Karaktersb. 7 rum samt tambur och kök, jemte 2 vindskamrar; brädf. och målad, brandf. för 4170 mark. Åker 15 tl. (sandblandad lera), äng 71 tl., skog 261 tl. Utsäde (i treskiftesbruk): höst 3⅔ tr, afk. 8 à 10 kornet; vår 5 tr, utom potäter (10 tr), afk. 6 à 8 kornet. Höafk. 23 åmar, underh. 3 à 4 hästar, 6 à 7 kor utom ungnöt, och 10 à 15 får. Torp 5, utg. årl. 52 öke- och 150 fotdagsv. Bolet har del i två husbehofsqvarnar och $^1/_{13}$ i ett träsk som håller på att uttappas. Beh. afk. 15 tr spml och 150 mark. Inneh. äger vid tillträdet, om han så önskar, afstå bolet åt församl. att häfdas, mot erh. af 15 tr spml och fri bostad (k. resol. $^{21}/_2$ 1867, se domk. cirk. br. n:o 544).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 56 tr 7 kpr, förenspml 55 tr, smör 20 lisp., påskp. 800 à 900 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 200 mk. b) *mkokapellanens:* 50 tr 20 kpr spml

(se domk. cirk. n:o 536). c) *kapellanens i Ylöjärvi:* 45 tr spml, samt af hvarje handtv. 1 mk 20 p. och af inh. ett dagsv. i kapellanens kost eller 60 p. (k. resol. $^{21}/_{2}$ 1867, cirk. br. n:o 544). Dessutom har årl. plägat erläggas i frivill. lönebidrag omkr. 4 lisp. smör, 15 à 20 lisp. kött, 1 lisp. ull, 2 lisp. lin, 6 tr hafra, något ljus, samt för presterl. förrättn. omkr. 100 mk.

Klockarelönerna: vid mkan 12 tr spml och fria boningsrum nära kyrkan, hvilka klockaren dock äger sjelf underhålla; i Ylöjärvi 7 tr spml och frivill. gåfvor af ved, kött, lin och kreatursfoder, samt fria rum å kapellansbolets mark jemte 16 kpl. jord, för hv. dock vissa dagsv. utgöras till kapellanen.

Pastor: *Anders Wilhelm Ollgren.*

Kapellan: vakant. Tjensten bestrides af *Gustaf Johansson,* filos. magister.

Kapellan i Ylöjärvi: *Karl Alfred Sadenius,* vicepastor.

Klockare vid mkan: *Johan Fabian Sunell,* tilltr. 1872.

Klockare i Ylöjärvi: *Karl Fritiof Lindell,* f. $^{14}/_{12}$ 1841, tilltr. 1870.

10. Wesilax (Wesilahti) pastorat, med Tottijärvi kapell.

Adr. *Tammerfors & Wesilax — Tottijärvi.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. vid mkan 2 och Tottijärvi 3 kl. Å en 25 v. aflägsen trakt af socknen hålles kantpred. en gg om året. Sockneadj.tjensten förändrades gm k. reskr. $^{7}/_{11}$ 1856 (se domk. cirk. n:o 421) till en skollärarebeställning, hvars innehafvare bör vara prestvigd och med det öfriga ministerium deltaga i kyrkotjenstens bestridande. *Areal:* (med kapellet) 463,29 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4315, Tottij. 1015 = 5330. *Mantal:* mkf. 128 $^{11}/_{48}$ ofm., 92 $^{11}/_{18}$ fm.; kap. 11 $^{5}/_{6}$ ofm., 10 $^{5}/_{48}$ fm. = 140 $^{1}/_{16}$ ofm., 102 $^{103}/_{144}$ fm. *Läslag:* mkf. 25, kap. 8 = 33. *Hmsr.* mkf. 231, kap. 25 = 256; *torpr.* mkf. 253, kap. 66 = 319. *Moderkyrkan,* 167 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1803, rymlig, men i behof af reparation; brandf.

Khdeb., 1 $^{2}/_{3}$ mtl, vid en vik af Toutonen fjärd, 1 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; våningsh. nytt, består af 6 större rum samt kök och tambur. Åker 39 tl. 6 $^{1}/_{8}$ kpl., vextlig lerjord; äng 103 tl., mera dålig; skog 777 tl., till det mesta aflägsen, men för behofvet tillräcklig. Mulbetet snäft. Utsäde: höst 17 à 18 tr, vår 8 tr, afk. 7 à 8 kornet. Underh. 6 hästar, 20 kor, 30 får. Torp 1, utg.

årl. 32 mark, 1 ta råg, 2 lisp. smör, 1 stadsresa, 4 öke- och 6 fotdagsv. Bolets beh. afk. 65 tr spml.

Kpsb. *Jaanu*, $^5/_{16}$ mtl, 7 $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Utsäde: höst 5 à 6 tr, vår likaså, afk. 7 kornet. Underh. 3 hästar, 8 kor, 15 får. Skogen försvarlig, men afsides belägen. Bolets beh. afk. uppskattad till 10 tr spml, som förs. åligger tillhandahålla kapellanen (jemte fri boning) om denne ej sjelf vill bebruka bolet (k. reskr. $^{13}/_{10}$ 1863).

Tottijärvi kapell (folkm. &c. se ofvan). Intilldess förs. mäktar aflöna kapellanen med det belopp, k. reskr. $^{29}/_6$ 1858 fastställer såsom minimum, tillsättes kapellanen på ansökning, omedelbart af domkapitlet (k. reskr. $^{13}/_{10}$ 1863, domk. cirk. br. n:o 506). *Kyrkan*, 172 $^1/_2$ v. fr. Åbo och 30 v. fr. mkan, är uppf. 1841, af träd, in- och utvändigt målad, rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Witikka*, $^1/_2$ ofm., $^3/_8$ fm. mtl, 5 v. fr. kyrkan vid en smal vik af Wesijärvi. Åbyggnaderna förfallna och karaktb., ehuru ej gammal, kan ej begagnas om vintern, utan måste presten då bo annorstädes. Åker 15 tl., lerjord af vextlig natur, men mycket vanhäfdad. Alla ägorna spridda; skogen god; mulbetet likaledes men på 5 v. afstånd bakom sjö. Bolets beh. afk. är beräknad till 10 tr, som förs. jemte fri boning åligger tillhandahålla kapellanen om denne ej vill sjelf häfda bolet (k. reskr. $^{13}/_{10}$ 1863). Af denna förmån begagnar sig nuvarande kapellanen.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 75 tr, förenspml 75 tr = 150 tr; smör af torpare och inh. har upphört att betalas; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. omkr. 600 mark. b) *moderkyrkokapellanens:* 51 tr 6 kpr spml. c) *sockneadjunktens:* 36 tr 15 kpr spml, föda för 1 häst och 2 kor, vedbrand samt hyresmedel för boning och skollokal, som han är skyldig att anskaffa. d) *kapellanens i Tottijärvi:* 30 tr spml, samt frivill. gåfvor af kött, ägg och ved.

Klockarelönerna: vid mkan 19 à 20 tr spml samt boställstomt med potatesland; i Tottijärvi 7 tr 21 kpr spml.

Pastor: *Gustaf Ticklén*, prost.
Kapellan vid mkan: *Gustaf Fredrik Pohjala.*
Kapellan i Tottijärvi: *Johan Helenius*, vicepastor.
Sockneadjunkt: *Johan Gustaf Skogström.*
Klockare vid mkan: vakant.
Klockare i Tottijärvi: *August Ståhlman*, f. $^{21}/_3$ 1833, tilltr. 1853.

VII. Tammerfors prosteri.

Inom Tavastehus län: 1) *Lempälä;* 2) *Kangasala;* 3) *Messuby;* 4) *Tammerfors;* 5) *Teisko;* 6) *Orihvesi;* 7) *Längelmäki;* 8) *Ruovesi* pastorat, samt inom Wasa län: 9) *Wirdois;* 10) *Etseri;* 11) *Keuru,* och 12) *Multia* pastorat.

Kontraktsprost: *Josef Wilhelm Durchman,* tjenstledig.

T. f. *Josef Grönberg,* kyrkoh. i Messuby m. m.

I. Lempälä pastorat. Adr. *Tammerfors & Lempälä.*

Konsist. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. par gånger om året. *Areal:* 272,81 qvadratverst. *Folkm.* 2981. *Mantal* 96$^1/_{24}$ of., 74$^7/_{16}$ fm. *Läslag* 20. *Hmsr.* 137; *torpr.* 129. *Kyrkan* 180 v. fr. Åbo, uppf. omkr. 1440 eller 1450, af gråsten; med tillbyggnad af tegel 1838 utvidgad till korskyrka, rymlig och i godt skick.

Khdeb., 1$^1/_2$ mtl, med teml. vackert läge vid Kuokkala fors, 1$^1/_2$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. försvarlig. Åker 40 tl.; hela ägovidden 299 tl. Utsäde: höst 15 tr, afk. 100 tr; vår 10 tr, afk. 50 tr. Höafk. 200 korgar, underh. 4 hästar, 16 kor, 20 får. Torp 3, utg. årl. tills. 104 öke- och 208 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till endast 300 mark.

Kpsb., *Kirjakka,* $^1/_4$ mtl, välbeläget vid sjö, ungef. $^1/_2$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt .Ängarna spridda; skogen aflägsen. Utsäde: höst 4 tr, afk. 20 tr; vår likaså. Höafk. 45 korgar, underh. 2 hästar, 4 kor, 10 får. Torp saknas. Beh. afk. 100 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 60 tr, förenspml 60 tr, årligt vederlag af kronan för en raserad qvarn i Kuokkala fors 7$^1/_3$ tr råg och 5$^1/_3$ tr korn (k. reskr. $^2/_{11}$ 1865); smör af torpare 10 lisp., påskp. 300 mk, likstolskor 4 à 6 om året, mindre pastoralier 100 mk. b) *kapellanens:* 58$^1/_2$ tr spml (k. resol. $^4/_{12}$ 1864, domk. cirk. n:o 517).

Klockarelönen 16 tr; boställe finnes ej.

Pastor: vakant.

Pastorsadjunkt: *Josua Johansson.*

Kapellan: *Karl Oskar Kraft.*

Klockare: *Gustaf Lindell,* f. $^{12}/_1$ 1812, tilltr. 1838.

2. Kangasala pastorat med Kuhmalax (Kuhmalahti) kapell.

Adr. *Tammerfors & Kangasala; Tavastehus & Kuhmalax.*

Imp. 2 kl., finskt; mkosacell. 1 och Kuhmalax 2 kl. I mkan hålles svensk gudstj. 2 ggr om året. Kuhmalax sacellani besättes ej förrän lönen förhöjes, jemf. k. reskr. $^{28}/_{11}$ 1861 (domk. cirk. br. n:o 486). *Areal:* mkförs. 445,72 och Kuhmalax 139,30 = 585,02 qvadratverst. *Folkm.* mkoförs. 4435, Kuhmalax 1372 = 5807. *Mantal:* mkf. 145 ofm. 125 $^{7}/_{8}$ fm. och kapellet 24 $^{1}/_{2}$ of. 22 $^{5}/_{24}$ fm. = 169 $^{1}/_{2}$ ofm. eller 148 $^{1}/_{12}$ förmedl. *Läslag* mkf. 27, kap. 6 = 33. *Hmsr.* mkf. 312, kap. 73 = 385; *torpr.* mkf. 185, kap. 65 = 250. *Moderkyrkan,* 197 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo och 16 $^{1}/_{2}$ v. fr. Tfors, uppf. 1765, af gråsten, tillr. rymlig, med orgel, anskaffad 1846.

Khdeb., 1 $^{1}/_{3}$ mtl, med vackert läge vid Wesijärvi insjö, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åker 52 tl. 17 $^{3}/_{4}$ kpl., äng 82 tl. 31 $^{3}/_{4}$ kpl., skog 885 tl. 4 $^{1}/_{4}$ kpl. Utsäde: höst 12 tr, afk. 76 tr; vår 12 tr, afk. 50 tr. Höafk. tillräcklig för 4 hästar, 16 kor, 20 får. Torp 6, utg. årl. 40 öke- och 60 fotdagsv. samt erlägga tills. 2 lpd 5 skpd smör och någon spånad. Beh. afk. uppgifven endast till 600 mk.

Kpsb., *Pynnölä,* $^{3}/_{4}$ mtl, välbeläget, icke långt från Wesijärvi sjö, 3 v. land- och 1 $^{1}/_{2}$ v. sjöväg från kyrkan. Boningshuset 5 rum och kök, nyligen uppfördt; åbyggnaderna brandf. till 8560 mk. Med bolet är förenadt *Risupää* kronohemman, hvarifrån vanlig skatt utgöres till kronan och kommunen. Utsäde: höst 4 tr, afk. 28 tr; vår 9 tr, afk. 45 tr, samt 45 tr potäter efter 9 trs utsäde. Höafk. 16 åmar; underh. 3 hästar, 6 à 7 kor och 10 får. Torp 2, utg. årl. tills. 208 öke- och lika många fotdagsv. (utom hjelpdagar) samt 2 stadsresor, 1 lisp. smör och någon spånad. Ett tredje torp utgör 15 ökedagsv. och 6 hjelpdagsv. om året med gårdens kost, levererar smedjekol och $^{1}/_{2}$ lpd smör, hugger 10 fmr ved samt fullgör några andra, mindre prestanda. Beh. afk. 300 mark.

Sockneadjunkten saknar boställe.

Kuhmalax kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 38 v. fr. mkan och 235 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, uppf. 1846, af träd, utv. oljemålad, ljus och rymlig.

Kpsb., *Paunula* i Wähäpento by, $^{1}/_{3}$ mtl, vid en vik af Längelmävesi sjö, $^{5}/_{6}$ v. fr. kyrkan, försv. bebygdt. Utsäde: höst 4 à 5 tr, och om våren lika mycket; afk. 5 kornet. Å bolet underh. 3 hästar, 7 à 8 kor, 15 får. Beh. afk. 150 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 83 tr, förenspml

92 tr 17 kpr, påskp. 700 mk, likstolskor 10 st.; mindre pastoralier omkr. 300 mark. b) *mkokapellanens:* omkr. 50 tr spml. c) *sockneadjunktens:* 48 tr spml. d) *kapellanens i Kuhmalax:* 37 tr 9 kpr spml och vid uppbörden deraf par tunnor hafra samt friv. tillskott af litet torrt kött, omkr. 3 lisp. smör, lin m. m.

Klockarelönerna: vid mkan 26 tr spml samt för orgelnistbefattn. 160 mk; boställe finnes ej, utan blott en s. k. klockaretomt till ett värde af 20 mark. I Kuhmalax aflönas klockaren med 10 tr spml; boställe saknas.

Pastor: *Esaias Wegelius,* filos. mag., prost.

Kapellan: *Johan Stefan Tallqvist,* vicepastor.

Sockneadjunkt: *Wilhelm Pomoell,* vicepastor.

Kapellan i Kuhmalax: t. f. *Arvid Lundén,* utnämnd kapellan i Humppila.

Klockare och organist vid mkan: *Robert Ahlbom,* f. $^{22}/_{4}$ 1822, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1854.

Klockare i Kuhmalax: *Karl Gustaf Kaulén,* f. $^{12}/_{9}$ 1804, tilltr. 1854.

3. Messuby (Messukylä ell. Kivikirkko) pastorat.

Adr. *Tammerfors & Messuby.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 2 ggr om året. Ifrån Messuby äro bestämda att afsöndras till egna pastorater: a) Tammerfors stad, enl. k. reskr. $^{13}/_{6}$ 1870, som går i verkställighet efter nuvarande kyrkoherdens i Messuby och stadspredikantens i Tammerfors afgång, samt b) Teisko kapellförsamling gm k. reskr. $^{12}/_{11}$ 1860, som träder i verkst. efter nuv. pastors i Messuby afgång. *Areal:* inber. Teisko nybildade pastorat 604,24 qvadratverst. *Folkm.* 4025. *Mantal:* 58 $^{3}/_{16}$ förm. *Läslag* 15. *Hmsr.* och *torpr.* ej uppgifna. *Kyrkan,* 185 v. fr. Åbo och 5 v. fr. Tammerfors, af gråsten, fr. katolska tiden; högst otillräcklig, i ursprungligt skick.

Khdeb., 2 mtl, flackt beläget, 1 $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan; någorl. väl bebygdt, brandf. till 20,000 mark. Ägovidden nära 900 tl. Utsäde: höst 12 à 13 tr, afk. 8 kornet; vår 8 à 10 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 100 åmar, underh. 7 hästar, 20 kor, 25 får. Skogen tillr. till husbehof. Torp 4, utg. årl. tills. 416 öke- och 30 fotdagsv., 3 stadsresor, 3 får och något bär.

Kpsb., *Aakkula,* $^{3}/_{4}$ ofm., $^{5}/_{12}$ fm. mtl, nära kyrkan. Utsäde: höst 5 $^{1}/_{2}$ tr, vår 4 tr; afk. 4 à 5 kornet. Underh. 2 hästar, 4 kor och några får. Mulb. snäft, skog till husbehof.

Presterskapets aflöning: a) *pastors* (inber. halfva f. d. sockneadj. lönen samt de enl. k. utsl. $^{27}/_{3}$ 1872 inflytande 21 tr 14 kpr fr. fabriker m. m. å Hatanpää mark): spml omkr. 100 tr, smör af torpare m. fl. omkr. 5 lisp.; påskp., likstol och mindre pastoralier enl. lag. b) *kapellanslönen* skall framdeles, med inber. af halfva s. adj. lönen och den till 8 tr uppskattade behålln. fr. bolet, uppgå till 62 tr 17 kpr spml.

Klockarelönen (tills. med kyrkoväkt.) omkr. 19 tr spml.

Pastor: *Josef Grönberg,* filos. mag., prost, t. f. kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 3 kl.
Kapellan: tjenstf. *Magnus Edvard Alander.*
Klockare: *Johan Gustaf Helenius,* f. $^{15}/_{1}$ 1835, tilltr. 1857.

4. Tammerfors (Tampere) pastorat. Adr. *Tammerfors.*

Konsist. 2 kl. Afsöndradt från Messuby till eget pastorat gm k. reskr. $^{13}/_{6}$ 1870, som går i verkst. efter nuv. pastors i Messuby och stadspred. i Tammerfors afgång. Det nya pastoratet kommer att betjenas af en pastor och en kapellan. Gudstjensterna i stadens kyrka alternera på finska och svenska språken, utom å de stora högtidsdagarna samt å bönedagarna då det predikas på begge språken. De söndagar, då endast svensk högmessogudstj. infaller, hålles finsk aftonsång. Vid bomullsfabr. är särskild predikant anställd. *Areal:* 2,57 qvadratverst. *Folkm.* 6986. *Kyrkan,* 180 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1824 och utvidgad 1847, är högst otillräcklig; har orgel med 11 stämmor, anskaffad 1848.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* lön 4000 mark, ersättn. för påskp., testamenten m. m. 1300 mark, hyresmedel 1000 mark (som upphör om pastor får embetsgård). b) *kapellanens:* 2200 mark. Dessutom tillkommer prestersk. ersättn. för enskilda förrättningar, äfvensom lösen äger rum för lysningssedlar till äktenskap, samt 50 pi för frejdbevis, men flyttningsbevis utgifvas utan lösen. Lönerna utbetalas qvartalsvis ur stadskassan (jemf. k. reskr. $^{13}/_{6}$ 1870, domk. cirk. br. n:o 583). Intilldess pastoratsregl. går i verkst., utbetalas prestaflöningen efter förra vanligheten (nuv. stadspred. lönen är 1600 mark, hyresmedel ungefär ett lika belopp, samt påskp. 20 p. af hvarje skriftgången person). c) *fabrikspredikanten,* hvars tjenst endast är personel, aflönas af fabriksbolaget Finlayson & C:o med 600 mark samt uppbär påskp. i likhet med stadspredikanten.

Pastor: tillsvidare densamme som i Messuby.
Stadspredikant (tillsv.): *Anders Oskar Törnudd,* vicepastor, utnämnd.
Fabrikspredikant: *Berndt Gustaf Bergroth,* vicepastor. Tillika t. f. stadspredikant.
Klockare och organist: *Viktor Julius Enckell,* f. $^{4}/_{4}$ 1827, tilltr. 1849.

5. Teisko pastorat. Adr. *Tammerfors & Teisko.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afskiljdes fr. Messuby till eget pastorat gm k. reskr. $^{12}/_{11}$ 1860, som går i verkställighet efter nuv. pastors i Messuby afgång. Förs. kommer att betjenas af pastor ensamt. *Arealen* upptagen tills. med Messuby pastorats. *Folkm.* 3198. *Mantal:* 34 $^{13}/_{48}$. *Läslag, hmsr.* och *torpr.* ej uppgifna. *Kyrkan,* 215 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1788.

Khdeb., $^{1}/_{2}$ of., $^{5}/_{12}$ förm. mtl, vid en vik af Näsijärvi, 3 $^{3}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Åker till 4 à 5 trs höstutsäde och derefter afpassad vårsådd, afk. 7 kornet. Underh. 4 hästar och 10 kor. Torp 5, utgöra dagsv. och 12 tr spml.

Pastorslönen: omkr. 100 tr spml, 25 lisp. smör; påskp. likstol m. m. enl. lag; socknedagsv. ett af hvarje torpare och inh. m. fl., eller lösen för dets. 80 penni (jemf. domk. cirk. br. n:o 470).

Klockarelönen ej uppgifven.

Pastor: tillsv. densamme som i Messuby. Presterl. tjenstgöringen bestrides af *Karl Gustaf Grönberg,* t. f. kapellan.
Klockare:

6. Orihvesi pastorat, med Eräjärvi kapell. Adr. *Tammerfors & Orihvesi; Tavastehus & Eräjärvi.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacellanierna 3 kl. Till *Juupa* predikohus utgöras af mkopresterskapet 12 predikoturer årligen, samt 4 till Eräjärvi kapell. I Juupa borde enl. k. resol. $^{11}/_{10}$ 1860 pastor hålla ständigt adjunkt, hvars aflöning är bestämd till 45 tr spml, neml. 23 tr 16 $^{1}/_{2}$ kpr af gm nyssn. resol. indragna sockneadjunktslönen och resten af pastor. Genom änberörde resol. samt k. resol. $^{25}/_{9}$ 1861 (domk. cirk. br. nri 469 och 481) reglerades äfven kapellanslönerna. *Areal:* mkf. 600,86 och Eräjärvi 98,48 = 699,34 qvadratverst. *Folkm.* mkf. [illegible] 1193 = 5843.

Mantal: mkf. $60\,^7/_8$, kap. $15\,^2/_3 = 76\,^{13}/_{24}$ förm. *Läslag:* mkf. 24, kap. 6 = 30. *Hmsr.* mkf. 253, kap. 60 = 313; *torpr.* mkf. 236, kap. 70 = 306. *Moderkyrkan,* $232\,^1/_2$ v. fr. Åbo, uppf. 1781, af träd, tillr. rymlig och i godt skick; har orgel, förfärdigad af A. Thulé 1871.

Khdeb., $^2/_3$ of. mtl, med vackert läge på en höjd vid Längelmävesi insjö, $2\,^1/_2$ v. fr. kyrkan; teml. väl bebygdt. Åker 133 tl. 26 kpl., äng 288 tl. 26 kpl.; hela ägovidden 1320 tl. 23 kpl. Utsäde: höst 15 tr, afk. 90 tr; vår 10 tr, afk. 50 tr. Höafk. 350 à 400 häckar, underh. 8 hästar, 25 à 30 kor, 50 får. Torp 10, utg. årl. dagsv. efter behof och stadsresor samt betala, de större torpen 1 lisp. smör och 1 lisp. lin, de öfriga något mindre, utom spånad m. m. Bolets beh. afk. 1500 à 2000 mark.

Kpsb., *Seppälä,* $^1/_2$ mtl, nära kyrkan och ej långt från en vik af Längelmävesi; bebygges af inneh. Karaktb. består af 6 rum, är uppf. af nuv. innehafvaren samt brandf. Utsäde: höst 7 tr, vår lika mycket; afk. 6 kornet. Höafk. 150 skrindor, underh. 4 hästar, 12 nöt och 12 får. Torp 1, utg. i egen kost årl. 104 fotdagsv., samt i gårdens kost 12 hjelpdagsv., en stadsresa, 1 lisp. smör och 1 lisp. lin. Beh. afk. uppskattad vid löneregl. till minst 10 tr spml.

Eräjärvi kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 249 v. fr. Åbo och 16 v. fr. mkan, är uppf. 1821, af träd, rymlig och i godt stånd.

Kpsb., utan mtl, med vackert läge vid Eräjärvi sjö, $2\,^1/_2$ v. fr. kyrkan, bygges af förs. Karaktb. 5 rum, nyligen uppförd; uthusen illa underhållna; brandf. Åker 1 tl. mager lerjord, afk. 3 à 4 kornet; ängen afkastar föda för en ko; skog finnes icke.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial omkr. 50 tr spml med forlön 6 p. per kappe; förenspml 105 tr; smör af torpare m. fl. 20 lisp.; påskp., likstol och mindre past. tills. omkr. 700 mark. Dagsv. borde utgöras af hvarje rök inom pastoratet. b) *mkokapellanens:* 50 tr 29 kpr och c) *kapellanens i Eräjärvi* 59 tr 21 kpr spml (domk. cirk. n:o 481). Af sistn. lön utgår endast 26 tr fr. kapellet; och hafva mkoboerne nyligen gjort ansökning om befrielse från deltagande i kapellprestens aflöning.

Klockarelönerna: vid mkan 24 tr spml och för organistbefattn. 5 p. af hvarje skriftg. person; i Eräjärvi 7 tr spml. Boställen saknas.

Pastor: *Anders Gustaf Cajanus,* prost.

Kapellan vid mkan: *Henrik Fritiof Boisman.*
Kapellan i Eräjärvi: *Oskar Elis Petterson,* utn. kyrkoh. i Wårdö.
Klockare och organist vid mkan: *Adolf Fredrik Eklund,* f. $^{12}/_{9}$ 1835.
Klockare i Eräjärvi: *Jonas Andersson,* f. $^{18}/_{11}$ 1827, tilltr. 1854.

7. Längelmäki pastorat, med Kuorehvesi kapell. Adr. *Tavastehus & Längelmäki — Kuorehvesi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Begge församl. hade härförinnan gemensam kapellan och gemensam sockneadj., men genom k. resol. $^{8}/_{12}$ 1859 (domk. cirk. br. n:o 455) stadgades, att efter nuv. innehafvarens af sockneadj.tj. afgång hvardera församl. får sin skilda kapellan, jemte det prestersk. löner reglerades. *Areal:* (med Kuorehvesi) 682,99 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 2966, kap. 1771 = 4737. *Mantal:* mkf. 25, kap. 14 $^{13}/_{36}$ (enl. äldre uppg. tills. 34 $^{29}/_{48}$ ofm., 30 $^{1}/_{8}$ fm.). *Läslag:* mkf. 20, kap. 10 = 30. *Hmsr.* mkf. 124, kap. 61 = 185; *torpr.* mkf. 170, kap. 127 = 297. *Moderkyrkan,* 240 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1772, tillr. rymlig, i behjelpl. skick; brandf.

Khdeb., $^{1}/_{4}$ mtl, med vackert läge vid ändan af Längelmävesi sjö, 10 v. fr. kyrkan. Bristfälligt bebygdt; brandf. Åker 18 tl.; utsäde: höst 6 tr, afk. 42 tr; vår 8 tr, afk. 56 tr. Äng 18 lador; underh. 5 hästar, 20 kor, 10 får. Torp. 4, utg. årl. tills. 52 öke- och 104 fotdagsv. Beh. afk. uppgifven till 200 mark.

Moderkyrkokapellanen har ej boställe.

Kuorehvesi kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 280 v. fr. Åbo och 40 v. fr. mkan, är uppf. 1779, af träd, tillr. rymlig, men något förfallen; försedd med orgel.

Kpsb., *Särkilahti,* $^{3}/_{8}$ mtl krono, har utmärkt vackert läge vid Kuorehvesi sjö, 3 v. fr. kyrkan. Karaktb., uppf. 1869, inneh. 9 rum, bygges af förs., som äfven underh. en ria; öfriga hus byggas af inneh. Åker 25 tl. 10 kpl., äng omkr. 50 tl., skog omkr. 1000 tl. Utmärkt sommarbete. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 10 kornet; vår 7 tr (utom lin och rotfrukter), afk. 6 kornet. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 10 kor, 10 får. Torp 4, utg. årl. tills. 156 öke- och 104 fotdagsv., landsvägaunderhåll m. m. Ett torp betalar 40 mark i årsränta. Beh. afk. uppgifven till 200 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 18 tr, förenspml 80 tr, smör af torpare enl. förf., påskp. 800 mark, likstol och mindre pastoralier enl. lag. b) *mkokapellanens:* 76 tr spml och c) *kapellanens i Kuorehvesi* 41 tr 12 kpr spml, 20 lisp. smör, 16 lisp. lin, 120 socknedagsv. i kapellanens kost; frivill. matskott obetydl. (Jemf. domk. cirk. br. n:o 455).

Klockarelönerna: vid mkan 12 tr, och i Kuorehvesi (tills. med organistlönen) omkr. 14 tr spml, 160 mark och friv. gåfvor af smör (9 lisp.), lin, kött och ljus. Boställen saknas.

Pastor: *Johan Gabriel Wikman.* T. f. *Frans Peter Krank.*

Sockneadj. (tillsvidare): *Anders Gabriel Wikman,* vicepastor.

Kapellan i Kuorehvesi: *Edvard Fritiof Reinius,* utn. kyrkoh. i Alahärmä.

Klockare vid mkan: *Gustaf Fredrik Kajaan,* f. $^{21}/_{10}$ 1836, tilltr. 1864.

Klockare och organist i Kuorehvesi: *Samuel Helén,* f. $^{12}/_{4}$ 1830, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1852.

8. **Ruovesi pastorat, med Kuru kapell.** Adr. *Tavastehus & Ruovesi — Tammerfors & Kuru.*

Konsist. 2 kl., finskt. Mkosac. ej klassif., Kuru 2 kl. På skild anhållan svensk gudstj. i mkan en gg om året; i mkf. 4 och i Kuru 2 kantpred. årligen. Genom k. reskr. $^{15}/_{5}$ 1858 indrogs sockneadj.tjensten och inrättades två kapellanstjenster vid mkan, samt lönen vid dessa och kapellanstj. i Kuru reglerades (domk. cirk. n:o 439). Wirdois och Etseri kapeller afsöndrades fr. Ruovesi till skilda pastorater gm k. reskr. $^{14}/_{3}$ 1859; Kuru församlings ansökning att få utgöra eget pastorat afslogs gm k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1861. *Areal:* tills. med Kuru kapell samt Wirdois och Etseri nybildade pastorater 3363,72 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 7742, Kuru 2708 = 10,450. *Mantal:* mkf. 56 $^{19}/_{72}$ ofm., 48 $^{37}/_{144}$ fm.; Kuru 24 $^{1}/_{8}$ ofm., 16 $^{5}/_{48}$ fm. = 80 $^{7}/_{18}$ of., 64 $^{3}/_{8}$ fm. *Läslag:* mkf, 39, Kuru 11 = 50. *Hmsr.* mkf. 210, Kuru 71 = 281; *torpr.* mkf. 501, Kuru 234 = 735. *Moderkyrkan,* 270 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1778, renoverad 1861 med läktare i tre kors; har varm sakristia samt är rymlig och i godt skick, försedd med orgel 1864.

Khdeb., *Pyynikkälä,* 1 mtl, välbeläget vid en vik af Ruovesi insjö, sommarväg 4 och vinterväg 2$^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; välbygdt,

karakth. uppf. 1829, med 11 rum och kök samt 2 vindsrum, brädf. och oljemåladt. Åker 40 tl., äng 88 tl., skog 1000 tl. utom 1010 tl. imped. Utsäde: höst 8 tr, afk. 56 tr; vår 8 tr, afk. 40 tr. Underh. 5 hästar, 20 kor, 30 får. Torp 5, utg. årl. tills. 104 öke- och 100 fotdagsv. utom hjelpdagsv., 10 stadsresor, $7^1/_2$ tr råg, 6 lisp. smör, spånad m. m. Bolets beh. afk. 1000 mark.

Kapellansbol (upptagna å gm k. reskr. $^5/_5$ 1865 donerad kronojord): a) *Kotalahti*, $^1/_8$ mtl, vid Enolahti vik af Ruovesi sjö. Åker 6,75 tl., äng 22,86 tl., skog 207,55 tl. Sådden afkastar 7 kornet och ängen 900 lisp. hö. b) *Kiimala*, $^1/_8$ mtl, $1^1/_2$ v. fr. Enolahti och 1 v. fr. Koskelanlahti vik. Åker 17,54 tl., afk. 5 kornet; äng 37,94 tl., afk. 900 lisp. hö; skog 227,50 tl. Torp 1. Dessa boställen äro belägna omkr. 10 verst från kyrkan och anses hvardera rendera 100 mark om året, men äro ännu icke försedda med våningshus.

Kuru kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 240 v. fr. Åbo och 25 v. vinterväg samt 30 v. sommarväg fr. mkan, är uppf. 1781, af träd, tillbygd med ny sakristia; mindre rymlig, brädf., ut- och invändigt målad.

Kpsb., *Mylläri*, $^1/_3$ mtl, vid en vik af Wankavesi sjö, 4 v. fr. kyrkan; försv. bebygdt, karaktb. med 5 rum och kök. Åker 30 tl., skog tillräckligt. Utsäde: höst 7 à 8 tr, vår 10 tr; medelafk. 100 tr spml. Underh. 4 hästar, 16 kor, 20 får. Torp 1, utg. årl. 52 ökedagsv. i gårdens kost.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 34 tr, föreningsspml f. nvde 64 tr, smör 70 lisp., kött 40 lisp., några lisp. ull, lin m. m.; påskp., likstol m. m. omkr. 1500 mark och omkr. 50 socknedagsv. in natura. Beloppet af föreningsspmlen f. nvde under tvist. b) och c) *hvardera mkokapellanen* uppbär 52 tr spml, $10^1/_2$ lisp. smör, $26^1/_2$ lisp. kött, samt frivill. gåfvor af lin, ull, hampa, ägg m. m. d) *kapellanen i Kuru:* 60 tr spml, omkr. 7 lisp. smör, $17^1/_2$ lisp. kött, friv. gåfvor af lin, hampa, ull, ägg m. m.

Klockarelönerna: vid mkan (tills. med organistlönen) omkr. 22 tr, samt frivill. gåfvor hvarigenom influtit 20 lisp. smör, 200 ostar, 35 lisp. kött, 10 lisp. lin och hampa m. m. I Kuru uppbär klockaren 7 tr, mest råg, dessutom $^1/_3$ i liksångsafgifter och frivill. omkr. 3 tr spml af torpare samt frivill. gåfvor af smör m. m. till ett värde af omkr. 100 mark. Klockarene hafva ej boställen.

Pastor: *Josef Wilhelm Durchman*, kon[illegible]ost.

Pastorsadjunkt: *Emil Leonard Lydén.*
Kapellanstjensterna vakanta.
Nådårspred. vid f. d. s.adj. tjensten: *Frans Wilhelm Durchman.*
Kapellan i Kuru: vakant. T. f. *Frans Fritiof Wallenius.*
Klockare och organist vid mkan: *Alexander Peltonen,* tilltr. $^1/_5$ 1865.
Klockare i Kuru: *Johan Jakob Sandén,* f. $^{25}/_3$ 1819, tilltr. $^1/_5$ 1843.

9. Wirdois pastorat (Wirtain l. Wirtaan p.)

Adr. *Alavo & Wirdois.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afsöndradt fr. Ruovesi till eget pastorat (att betjenas endast af pastor) gm k. reskr. $^{14}/_3$ 1859, som betr. Wirdois går i verkst. efter nuv. pastors i Ruovesi afgång. *Arealen* upptagen tills. med Ruovesi pastorats. *Folkm.* 4754. *Mantal:* ofm. $34^1/_4$, fm. $27^{25}/_{32}$. *Läslag* 20. *Hmsr.* 230; *torpr.* 190. *Kyrkan,* 305 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1772; behöfver reparation och läktare.

Khdeb., *Marttinen,* $^1/_3$ mtl, med vackert läge vid Herrasenkoski fors mellan Toivesi och Waskivesi sjöar, 4 verst fr. kyrkan. Karaktb. har endast 4 rum och kök. Brandf. till 6830 mark. Åker 15 tl. 20 kpl., äng 36 tl., skog tillr. Utsäde: höst 5 tr, afk. 55 à 60 tr; vår 2 à 3 tr, afk. 10 à 15 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 4 hästar, 15 kor, 24 får. Torp 4, utg. årl. tills. 6 öke- och 52 fotdagsv. samt 4 tr råg, 3 tr korn, 2 lisp. smör, 24 mark pgr, 2 stadsresor, spånad m. m. Bolets beh. afk. 600 mark.

Pastorslönen: 14 tr tertial, nuv. kapellanslönen 65 tr, pastors förenspml 30 tr (sistn. beloppet under tvist), tills. 109 tr spml; smör omkr. 30 lisp., påskp., likstol m. m. tills. omkr. 1000 mark; socknedagsv. omkr. 200.

Klockarelönen 24 tr, samt frivill. gåfvor af smör, lin, ull m. m. tills. i värde 200 mk, äfvensom husrum för klockaren uppföras å prestbolets mark.

Pastor: tillsv. densamme som i Ruovesi. Presterl. tjenstgöringen i förs. bestrides af *Karl Gustaf Törnqvist,* t. f. kapellan, vicepastor.
Klockare: *Tomas Peltonen,* f. $^{12}/_4$ 1848, tilltr. $^1/_5$ 1870.

10. Etseri (Åhtäri) pastorat. Adr. *Alavo & Etseri.*

Konsist. 3 kl., finskt. Pastoratet afsöndrades fr. Ruovesi gm k. reskr. $^{14}/_{3}$ 1859, och kommer att betjenas af pastor ensam. Reskr. går i verkst. efter nuv. pastors i Ruovesi och kap. i Etseri afgång. *Arealen* uppt. tills. med Ruovesi pastorats. *Folkm.* 2917. *Mantal:* oförm. $22^{2}/_{3}$, förm. $17^{1}/_{2}$ (utom Inhe blästerverk). *Läslag* 9. *Hmsr.* 143; *torpr.* 163. *Kyrkan,* 345 v. fr. Åbo, uppf. 1846, af träd; rymlig, ut- och invändigt nymålad 1871.

Khdeb., *Ostola,* $^{1}/_{4}$ mtl, välbeläget vid Ouluvesi sjö, 2 v. fr. kyrkan. Försv. bebygdt, utom våningshuset, som snart skall nybyggas. Brandf. till 5440 mark. Åker omkr. 6 tl.; äng endast 4 laduland (ett mindre lass hö erlägges af alla hmn som ej rödjat prestbolets äng). Skog tillräckligt. Utsäde: höst 2 tr, afk. 18 tr; vår 1 t. 25 kpr, afk. 11 tr. Underh. 2 hästar, 7 kor, 8 får. Torp 1, utg. årl. 30 ökedagsv. (om vintern).

Pastorslönen: 65 tr spml (beloppet af förenspmlen under tvist), smör omkr. 30 lisp.; påskp., likstol m. m. tills. omkr. 1000 mark; dagsv. af torpare och inh. omkr. 400 i pastors kost, samt 143 hmsdagsv. om hösten i deras egen kost.

Klockarelönen omkr. 18 tr, samt ost och bröd fr. hvarje hmn, äfvensom del i liksångsarfvodet. Boning för klockaren uppförd å prestbolets mark.

Pastor: tillsv. densamme som i Ruovesi.

Kapellan (tillsvidare): *Karl Edvard Bergroth,* vicepastor.

Klockare: *Herman Stephanius,* f. $^{21}/_{7}$ 1794, befullm. $^{28}/_{3}$ 1830.

11. Keuru pastorat, med Multia (tillsvidare) och Pihlajavesi kapeller. Adr. *Alavo* eller *Jyväskylä & Keuru — Multia — Pihlajavesi.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacellanierna 2 kl. *Areal:* (inber. Multia och Pihlajavesi) 2,389,61 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 5555, Multia 2366 och Pihlajavesi 1088 = 9009. *Mantal:* fmedl., i mkf. $29^{29}/_{32}$, M. $15^{1}/_{24}$, P. $5^{7}/_{8}$ = $50^{79}/_{96}$. *Läslag* mkf. 22, M. 14, P. 6 = 42. *Hmsr.* mkf. 164, M. 97, P. 54 = 315; *torpr.* mkf. 408, M. 133, P. 70 = 611. *Moderkyrkan,* 375 v. fr. Åbo, uppf. 1758, af träd, trång och något förfallen; medel till ny kyrka insamlas.

Khdeb., *Kangasmannila,* $^{7}/_{12}$ mtl, natursköRnt beläget vid en vik af Keuru sjö, nära kyrkan. Husen nästan alla uppf. 1869

och 1870. Åker 18 tl.; skogen närbelägen och tillräcklig. Utsäde: höst 4 tr, afk. 56 tr; vår 5 tr, afk. 50 tr. Kytt- och svedjebruk idkas. Underh. 4 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 13, utg. årl. tills. 100 öke- och 720 fotdagsv., 5 1/2 tr råg, 2 1/2 tr korn, 200 mark kontant, stadsresor, hjelpdagsv. m. m. Bolets beh. afk. 1000 mark.

Kpsb., *Pöyhälä,* 1/3 mtl, ligger naturskönt vid en vik af Keuru sjö, 2 1/2 v. sjöväg och 12 v. landväg fr. mkan. Behjelplig åbyggnad; bygges och underh. af inneh. Åker 14 tl., äng 40 tl.; skogen tillräcklig. Utsäde: höst 5 tr, afk. 35 tr; vår 4 1/2 tr, afk. 27 tr. Höafk. 24 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 8 kor, 10 får. Torp 5, utg. årl. tills. 40 öke- och 406 fotdagsv., 2 lisp. smör och 3 stadsresor. Beh. afk. 400 mark.

Multia kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 392 1/2 v. fr, Åbo och 17 1/2 v. fr. mkan, är uppf. 1796, af träd, utvidgad 1847, nu rymlig och i försvarl. skick *).

Kpsb., blifvande khdeb. *Multia,* 1/2 mtl, med vackert läge mellan Iso- och Wähämultia samt Sinervä sjöar, nära kyrkan. Boningsrummen gamla och förfallna, underh. af förs.; uthusen i försvarl. skick, underh. af inneh. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 3 tr, afk. 15 tr, utom 30 tr potates. Höafk. 20 åmar, underh. 2 hästar och 12 kor. Torp 4, utg. årl. tills. 30 öke- och 60 fotdagsv. samt 335 mark; med inber. häraf, men ej af socknedagsv., är bolets beh. afk. 435 mark.

Pihlajavesi kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 400 v. fr. Åbo och 30 v. fr. mkan, är uppf. 1870, af träd; rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Koipimäki,* 1/2 mtl. i en vacker däld vid Koipijärvi sjö, 3 3/4 v. fr. kyrkan. Församl. ansvarar för åbyggnaderna. Utsäde; höst 2 tr, vår 3 tr; afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 13 åmar, underh. 3 hästar, 10 kor, 15 får. Torp 4, utg. årl. tills. 12 öke- och 208 fotdagsv. utom några hjelpdagsv. samt stadsresor och spånad. Beh. afk. uppgifven till 300 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 18 tr 21 kpr råg; förenspml 120 tr råg och 52 tr 23 1/2 kpr korn; smör 130 lisp.; påskp. 1200 mark, likstol 400 mark, mindre pastoralier 300 mark. Pastors inkomst kommer att minskas med antagligen 1/4 sedan Multia får egen pastor. b) *mkokapellanens:* 61 tr 22 1/2 kpr spml,

*) Genom k. reskr. 4/3 1872 är stadgadt, att Multia förs. skall blifva eget pastorat (se nf.).

22 lisp. 13 skålp. smör, 90 lisp. 12 skålp. kött, 7 lisp. 11 skålp. ull, 22 lisp. 13 skålp. hampa, 302 rågbröd, 302 ljus; 1 får för hvar tredje liksång; för vigsel 1 p. strumpor; socknedagsv. omkr. 300 i kap. kost. c) *kapellanens i Multia:* 35 tr 13 kpr spml, 14 lisp. 11 sk. smör, 58 lisp. 4 sk. kött, 14 lisp. 11 sk. hampa, 4 lisp. 17 sk. ull, 194 bröd och 194 talgljus, samt omkr. 500 dagsv. i kapellanens kost. d) *kapellanens i Pihlajavesi:* 40 tr spml, 15 lisp. smör, 60 lisp. kött, 15 åmar hö, 15 lisp. hampa, 5 lisp. ull, 200 bröd och 200 ljus, samt 150 socknedagsv. — En liten del af mkokapellanens ofvan upptagna aflöning åtnjutes ännu af kapellpresterne, men öfvergår till mkf. efter nuv. kapellpresternes afgång. Beloppet af kapellanslönen i Multia är äfven här upptagen sådan den blifver efter den omförmälda minskningen.

Klockarelönerne: vid mkan 19 tr råg; i Multia 9 tr 21 kpr, utfaller mest i råg; i Pihlajavesi 6 tr 20 kpr; klockarene åtnjuta derjemte frivilligt matskott af smör, hampa, ull, kött m. m., hvarutom kapellklockarene hafva boställen: i Multia *Lukkarila,* $^1/_8$ mtl, nära kyrkan, med 2 trs höst- och 3 trs vårutsäde, 150 lisp. höafkomst och 2 torp som tills. ränta 52 fot- och 24 ökedagsv., 2 tr råg och $^1/_2$ t. korn; i Pihlajavesi heter bolet *Sillantaus,* beskaffenheten ouppgifven.

Pastor: *Frans Henrik Bergroth.*

Kapellan vid mkan: *Karl Selim Fritiof Bergroth,* vicepastor.

Kapellan i Multia: *Isak Josef Groundstroem.*

Kapellan i Pihlajavesi: *Berndt Wilhelm Ebeling.*

Klockare vid mkan: *Karl Arvid Ahlman,* f. $^{18}/_1$ 1834, tilltr. $^1/_5$ 1870.

Klockare i Multia: *Johannes Leppänen,* f. $^{17}/_5$ 1837, tilltr. $^1/_5$ 1869.

Klockare i Pihlajavesi: *Konstantin Sebastian Ahlman,* f. $^{24}/_2$ 1832, tilltr. $^1/_5$ 1862.

12. Multia pastorat. Adr. *Jyväskylä* (eller *Alavo) & Multia.*

Genom k. reskr. af 4 mars 1872 är förordnadt, att vid härnäst inträffande ledighet af såväl khdeemb. i Keuru som kapellanstj. i Multia, skall sistn. tjenst indragas och Multia kapell bildas till eget konsistoriellt pastorat af 3 klassen, att betjenas af en kyrkoherde, som äger åtnjuta sammanslagna pastors- och kapellansaflöningen derstädes enl. vid kstma $^{16}/_{12}$ 1871 derom träffad

närmare öfverenskommelse, samt till boställe erhåller nuv. kapellansbolet, hvilket förs. åligger lagligen bebygga och underhålla. Pastoratet får ej anslås ledigt innan åbyggnaderna blifvit försatta i det skick, att bostället kan såsom lagligen bebygdt kyrkoherdebol godkännas. (Jemf. i öfrigt här ofvan under Keuru pastorat samt domk. cirk. br. n:o 606).

VIII. Hattula prosteri.

Inom Tavastehus län. Består af: 1) *Sahalax;* 2) *Pälkäne;* 3) *Hattula;* 4) *Kalvola;* 5) *Sääksmäki;* 6) *Akkas,* och 7) *Urdiala* pastorat.

Kontraktsprost: T. f. *Erik Niklas Hildén,* kyrkoh. i Akkas m. m.

1. Sahalax (Sahalahti) pastorat. Adr. *Tavastehus & Sahalax.*

Konsist. 3 kl., finskt. I *Wehkajärvi,* 40 v. fr. mkan aflägsna bönehus hålles gudstj. en gg i månaden. Pastor borde biträdas af stadigvarande adjunkt (k. reskr. om sockneadj.tjenstens i Sahalax indragning af $^{25}/_{4}$ 1861), som af socknen aflönas; men i ans. till prestbristen har sådan ej kunnat tillförordnas. *Areal:* 182,39 qvadratverst. *Folkm.* 1765. *Mantal:* ofm. $49^{5}/_{48}$, fm. $33^{3}/_{8}$. *Läslag* 12. *Hmsr.* 101, *torpr.* 60. *Kyrkan,* 224 v. fr. Åbo, uppf. 1829, af träd, rymlig och i godt skick, brandf.

Khdeb., 1 mtl, vid Längelmävesi sjö, $2^{1}/_{2}$ v. fr. kkan; försvarl. åbyggnad, brandf. Utsäde: höst 10 tr, afk. 50 tr; vår 10 tr, afk. 50 tr. Höafk. 25 åmar, underh. 4 hästar, 15 kor, 25 får. Torp 1, utg. årl. 16 ökedagsv., $4^{1}/_{2}$ lisp. smör och en stadsresa. I arrende för en donationsäng betalas årligen 40 mk och af kyrkoväkt. för odlingsjord ett dagsv. i veckan. Bolets beh. afk. 450 mk.

Pastors aflöning: 61 tr tert. och fören.spml; påskp. 125 mk; likstol 2 à 3 kor årl.; mindre pastoralier 25 mk; ett dagsv. i pastors kost af hemman, torp och inhysingar. Från Wehkajärvi trakten har af ålder betalts 20 lisp. smör, men f. n. uppbäres denna afgäld af presten i Kuhmalax, som enl. öfverenskommelse ombesörjer gudstjensterna i Wehkajärvi bönehus. *Past.adj. ex off.* aflönas af förs. med 40 tr spml, men har ej boställe.

Klockarelönen 9 tr 27 kpr. Boställe saknas.

Pastor: *Anders Adrian Candolin.*
Klockare: *Adolf Fredrik Caulén*, f. $^{6}/_{11}$ 1806, tilltr. 1844.

2. Pälkäne pastorat. Adr. *Tavastehus & Pälkäne.*

Konsist. 2 kl., finskt; sacell. 1 kl. Svensk gudstj. 1 gg om året. S.adj.tjensten indrogs gm k. reskr. $^{24}/_{8}$ 1864. *Areal:* 290,06 qvadratverst. *Folkm.* 3492. *Mantal* 116 $^{1}/_{16}$ of., 93 $^{7}/_{8}$ fm. *Läslag* 21. *Hmsr.* 216; *torpr.* 69. *Kyrkan,* 215 v. fr. Åbo, uppf. 1839, af tegel, ligger utmärkt vackert, med utsigt öfver två större fjärdar; är rymlig och i godt skick, brandf. till 40,000 mark.

Khdeb., 1 mtl, välbeläget vid Pälkänevesi insjö, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. ny, med 10 rum; brädf. Åbyggnaderna brandförs. Utsäde: höst 10 à 11 tr, afk. 7 kornet; vår 20 tr, afk. 6 kornet. Underh. 5 à 6 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 416 ökedagsv. och 4 stadsresor till någon sjöstad. Beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., *Tommola,* $^{1}/_{2}$ of., $^{1}/_{3}$ fm. mtl, utmärkt väl beläget vid en större vik af Mallasvesi insjö, 2 v. fr. kyrkan; någorl. väl bebygdt; brandf. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 7 kornet; vår lika mycket, afk. 6 kornet. Underh. 3 à 4 hästar, 8 kor, 20 får. Bolet bygges af inneh., samt gifver beh. afkomst 200 à 300 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 54 tr, förenspml 80 tr 12 kpr (inber. $^{1}/_{2}$ f. d. sockneadj.lönen); påskpgr 400 à 500 mark, likstol efter lag, mindre pastoralier 200 mark; socknedagsv. hvartannat år af hemmansinnehafvare, i pastors kost. Smör borde erläggas af icke-hemmansägare som ko äga, men utfaller ej. b) *kapellanens:* 70 tr 8 kpr spml (inber. $^{1}/_{2}$ s.adj.lönen); kött, lin och hafra till obest. belopp.

Klockarelönen 21 tr, utfaller till det mesta i råg. Boställe saknas.

Pastor: *Johan Wilhelm Nybergh.*
Kapellan: *Adolf Cedberg,* vicepastor.
Klockare: *Henrik Gustaf Granberg,* f. $^{6}/_{6}$ 1846, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868.

3. Hattula pastorat, med Tyrväntö kapell.

Adr. *Tavastehus & Hattula — Tyrväntö.*

Imp. 2 kl., finskt; sacellanierna 2 kl. Svensk gudstj. en gång om året både i mkan och Tyrväntö. Ansökning är gjord om kapellets afsöndrande till eget pastorat, men saken beror på öfver-

hetl. afgörande. *Areal:* mkf. 300,93 och kapellet 107,63 = 408,56 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 2999, kap. 1356 = 4355. *Mantal:* mkf. ofm. 114 7/12, fm. 76 91/144; kap. ofm. 58 5/16, fm. 41 7/16 = 172 43/48 ofm., 118 5/72 fm. *Läslag:* mkf. 19, kap. 8 = 27. *Hmsr.* mkf. 180, kap. 65 = 245; *torpr.* mkf. 87, kap. 61 = 148. *Moderkyrkan,* 163 v. fr. Åbo och 10 v. fr. Tavastehus, vid landsv. och Wanajavesi sjö, invigdes 27/11 1857 (byggn.arbetet påbörjades 1848); är af tegel med yttre taket af jernplåt och det inre af gips, samt har ett 160 fot högt torn, förs. med åskledare. Golfytan 95 × 34 alnar. Orgel saknas ännu. Gamla kyrkan, som nu står obegagnad, är enl. tradition uppf. af Birger Jarl.

Khdeb., 1 mtl, 1 v. sjö- och 2 1/2 v. landväg fr. mkan, ligger vid ett smalt sund af Wanajavesi. Våningsh. uppf. 1867, med 11 rum. Åker 39 tl. 16 kpl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 8 kornet; vår 19 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 120 lass, underh. 8 hästar, 20 kor, 20 får. Skog finnes icke; ej heller torp. Bolets beh. afk. 32 tr spml.

Kpsb., *Kaivola* i Katinala by, 1/4 mtl, vid landsv. och Wanajavesi, 3 v. fr. kyrkan; försv. bebygdt, brandf. till 2,600 mark. Utsäde: höst 2 tr, vår lika mycket; afk. 6 à 8 kornet. Underh. 2 hästar, 4 kor, några ungnöt och får. Skogen behjelplig, men aflägsen. Byggn.skyldigheten åligger kapellanen. Bolet har del i en 2 mil aflägsen mjölqvarn, och dess beh. afk. är vid löneregleringen uppskattad till 8 tr spml.

Tyrväntö kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 175 v. fr. Åbo och 12 v. fr. mkan; är uppf. 1803, af träd; rymlig och brandf. Ligger på en i Wanajavesi sjö utskjutande udde.

Kpsb., *Mikkola,* 5/12 mtl, vid Wanajavesi, 1 1/2 v. fr. kyrkan. Utsäde: höst 5 1/2 tr, afk. 36 tr; vår 8 tr, afk. 40 tr. Underh. 4 hästar, 10 kor, 8 får. Åbyggn. underh. af inneh., men vid nybyggnad bör förs. bekosta allt trädvirket. Bolets beh. afk. vid löneregler. upptagen till 12 tr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial och förenspml 148 tr; påskp., likstol m. m. 850 mark (men om Tyrväntö afskiljes till eget past., torde pastorslönerna blifva: i Hattula 103 tr spml och omkr. 600 mark, i Tyrväntö 95 tr spml och 300 mark). b) *mkokapellanens:* 56 tr spml (domk. cirk. n:o 529) och c) *kapellanens i Tyrväntö* omkr. 50 tr spml (domk. cirk. n:o 581).

Klockarelönerna: vid mkan 18 tr och i Tyrväntö 6 tr 6 kpr spml. Boställen finnas ej.

Pastor: *Gustaf Leonard af Enehjelm*, utnämnd.
Kapellan vid mkan: *August Saxelin*, vicepastor, kuramgerens.
Kapellan i Tyrväntö: *Gustaf Adolf Rydman.*
Klockare vid mkan: *Gustaf Emil Marklund*, f. $^{24}/_{1}$ 1843, tilltr. 1871.
Klockare i Tyrväntö: *Matias Lundström*, f. 1807.

4. Kalvola pastorat. Adr. *Tavastehus & Kalvola.*

Konsist. 3 kl., finskt; svensk gudstj. en gång om året. *Areal:* 335,89 qvadratverst. *Folkm.* 2584. *Mantal* 44 $^{87}/_{96}$ (56 $^{7}/_{8}$ ofm.). *Läslag* 18. *Hmsr.* 84; *torpr.* 220. *Kyrkan*, 160 v. fr. Åbo, uppf. 1802, af träd, tillr., rymlig och i försvarl. skick; med orgel af 7 stmor, förärad 1863 af enkefru S. Granfelt. Kyrkan är brandf. till 14,000 mk.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ mtl, nära kkan, inom Keikkala by, ej långt fr. Kalvola sjö; åbyggn. försvarlig, våningsh. 5 rum och kök; brandf. till 3,520 mk. Åker 21 tl., äng 39 tl. 28 kpl., skog 177 tl. 18 kpl. Utsäde: höst 7 tr, afk. 49 tr; vår 7 tr, afk. 35 tr (utom nyodlingar); underh. 4 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 2, utg. årl. tills. 6 öke- och 44 fotdagsv., 6 lpd smör, ett slagtnöt, en längre stadsresa och 68 mk. Bolets beh. afk. 400 mk utom torpräntorna.

Pastors aflöning: spml 67 tr (hvartill kommer den förra, gm k. reskr. $^{17}/_{1}$ 1861 indragna s.adj.lönen 20 tr 20 kpt, så länge pastor är i saknad af adjunkt ex officio, hvilken församl. åligger aflöna med 40 tr spml, nyssn. s.adj.lön inberäknad; jemf. domk. cirk. n:o 473). Dessutom uppbär pastor: påskp. 400 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 200 mk, obetydl. matskott, hö 300 lpd, råghalm 200 kärfvar.

Klockarelönen: spml 9 tr, och för organistbefattningen omkr. 300 mk.

Pastor: *Wilhelm Adolf Skogström.*
Klockare och organist: *August Erlund*, f. $^{5}/_{5}$ 1846, tilltr. 1868.

5. Sääksmäki pastorat. Adr. *Tavastehus & Sääksmäki.*

Imp. 2 kl., finskt; svensk gudstj. en gg om året. Sacell. 1 kl. *Areal:* 293,85 qvadratverst. *Folkm.* 3469. *Mantal* 104 (oförm. 130). *Läslag* 24. *Hmsr.* 221; *torpr.* 82. *Kyrkan*, 165 v. fr. Åbo, 50 v.

fr. Tavastehus, af gråsten, bland de äldsta i landet (byggn.året okändt), utvidgad till korskyrka 1841; rymlig och i godt skick.

Khdeb., 1 mtl, naturskönt beläget vid en vik af Wanajavesi sjö, $^1/_3$ v. fr. kkan; har godt och rymligt karaktershus; öfriga åbyggn. försvarl.; brandf. Utsäde: höst 15 tr, afk. 90 tr; vår 18 à 19 tr, afk. 80 tr. Höafk. 50 åmar; underh. 7 hästar, 14 kor, 20 får. Torp 2, utg. årl. tills. 200 ökedagsv. och 4 stadsresor. I Walkeakoski fors äger bolet en qvarn, inbringande i arrende 8 tr spml och några dagsv. Bolets beh. afk. 1200 mk.

Kpsb, *Kälkä,* $^1/_6$ mtl ($^1/_3$ ofm.), i Huittula by vid allm. landsv., $^2/_3$ v. fr. Wanajavesi sjö och $1^1/_2$ v. fr. kkan. Åbyggn. i fullt stånd, brandf. till en ansvarssumma af 5070 mk. Utsäde: höst 3 tr, afk. 18 tr; vår 4 tr, afk. 20 tr utom potäter. Höafk. 9 åmar; underh. 2 hästar, 4 kor, 5 får. Fruktträdgård anlagd 1854. Torp finnas icke, och behållen afkomst från bolet kan ej påräknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 57 tr tertial, 110 tr fören. spml (hälften af förra s.adj.lönen deri inberäknad); påskp. 400 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 200 mk. b) *kapellanens:* något öfver 75 tr (hälften af f. d. s.adj.lönen inberäknad); diverse inkomst omkr. 400 mk.

Klockarelönen 21 tr spml. Boställe saknas.

Pastor: *Gustaf Cannelin,* filos. doktor, prost. XV.
Kapellan: *Karl Fredrik Carlstedt,* vicepastor.
Klockare: *Karl Gustaf Selenius,* f. $^{12}/_5$ 1837, tillr. $^2/_{10}$ 1861.

6. Akkas pastorat (Akaan p.). Adr. *Tammerfors & Akkas.*

Konsist. 2 kl., finskt. Angående presterl. tjenstgöringen i pastoratet stadgar k. reskr. $^8/_{12}$ 1859 (domk. cirk. n:o 454) följande: 1) sockneadj.tj. (som var stationerad i Kylmäkoski gäll) indrages och lönen tillägges pastor, mot skyldighet att aflöna ständig adjunkt; 2) kapellanen stationeras i Kylmäkoski och erhåller till boställe derstädes en jemngod lägenhet i utbyte mot nuv. kpsbolet; 3) vid behof af moderkyrkans ombyggnad uppföres dens. i midten af socknen, gemensam för begge förs., men intilldess sådant sker, underh. hvardera förs. sin skilda kyrka, och 4) kapellanen äger bosätta sig i Kylmäkoski sedan det nya bolet blifvit försatt i behörigt skick. — *Areal:* 205,85 qvadratverst. *Folkm.* 2694. *Mantal:* $68^1/_2$ ofm., $64^1/_6$ förm. *Läslag* 23. *Hmsr.* 151; *torpr.* 90. *Moderkyrkan,* 150 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1817, ganska rymlig

och ljus. Predikohuset i *Kylmäkoski,* der kapellanen förrättar gudstjensterna, är 12 1/2 v. aflägset från mkan samt gammalt och skralt.

Khdeb., 1 mtl, vid en liten å, 2 1/2 v. fr. kyrkan; åbyggn. behjelpl. och till en del brandf. Utsäde: höst 14 à 16 tr, afk. 100 tr; vår 10 tr, afk. 50 tr. Underh. 6 hästar, 20 kor, 25 à 30 får. Skogen 103 tl. 26 kpl., till det mesta uthuggen. Torp 2, utg. årl. tills. 156 öke- och 20 fotdagsv.

Nuv. kpsb., *Naskala,* 1/2 mtl, 1 v. fr. mkan; afkastar efter 7 trs höst- och 13 trs vårutsäde 4 à 5 kornet samt underh. 3 hästar, 6 nöt och 6 à 7 får. Har enl. dkps cirk. br. n:o 454 mom. f) varit utarrenderadt mot ett årligt belopp af 22 tr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 30 tr tertial, inemot 70 tr förenspml, påskp. m. m. inalles 500 mark samt 4 à 5 likstolskor om året. b) *kapellanens:* 48 tr 2 kpr spml (domk. cirk. n:o 418).

Klockarelönen 15 tr (disponerad för vikarier, vid mkan 10 tr och i Kylmäkoski 5 tr).

Pastor: *Erik Niklas Hildén,* prost och t. f. kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan: *Karl Johan Ahonius,* vicepastor.

Klockare: vakant.

7. **Urdiala (Urjala) pastorat.** Adr. *Tavastehus & Urdiala.*

Konsist. 2 kl., finskt; svensk gudstj. har vanligen hållits en gång om året. *Areal:* 520,07 qvadratverst. *Folkm.* 6493. *Mantal* 56 5/12 (ofm. 60 87/144). *Läslag* 24. *Hmsr.* 190; *torpr.* 378. *Kyrkan,* 140 v. fr. Åbo, uppf. 1806, korskyrka af träd, reparerad och inv. förskönad 1869, i godt skick; orgelverk af 8 stämmor.

Khdeb., 3/4 of. mtl, vid Kortetjärvi sjö, 7 1/2 v. fr. kkan, försvarl. bebygdt, brandf. Åker 21 tl. 13 5/16 kpl., äng 142 tl. 13 9/10 kpl., skog 1089 tl. 2 3/4 kpl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 70 tr; vår 10 tr (i gräftland), afk. 50 à 60 tr; underh. 6 hästar, 15 kor, 25 får. Torp 6, utg. årl. tills. 520 öke- och 76 fotdagsv., par lpd smör, 80 mk, 14 stadsresor. Bolets beh. afk. uppgifven till 600 mk.

Kpsb., *Sipilä,* 3/16 mtl, 5 v. fr. kkan; våningsh. 4 boningsrum och kök, nyl. repar. och i godt stånd; uthusen delvis förfallna; brandf. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 40 à 50 tr; vår 5 a 6 tr, afk. omkr. 35 tr. Höafk. 60 åmar; underh. 5 hästar, 12 kor, 20 får. Torp finnas ej. Beh. afk. 300 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 31 tr 16 kpr, fören.

spml 80 tr 20 kpr, påskp. 400 mk, likstol par tre kor om året, mindre pastoralier 440 mk. b) *kapellanens:* 53 tr 7 kpr spml (jemf. dock domk. cirk. br. n:o 519).

Klockarelönen (kl. tillika organist) omkr. 26 tr. Boställe saknas.

Pastor: *Samuel Hellgren,* prost.

Kapellan: *Nils August Uskelin,* vicepastor.

Klockare och organist: *Peter Adolf Sandqvist,* f. $^{25}/_{8}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872.

IX. Tavastehus prosteri.

Inom Tavastehus län; innefattar: 1) *Somero;* 2) *Tammela;* 3) *Tavastehus och Wånå;* 4) *Janakkala,* och 5) *Hausjärvi* pastorat.

Kontraktsprost: *August Edvard Granfelt,* kyrkoherde i Tammela m. m.

I. Somero pastorat, med Sommarnäs (Somerniemi) kapell.

Adr. *Åbo & Somero.*

Konsist 2 kl., finskt. Mkosacell. 1 kl.; kyrkotjensten i Sommarnäs skötes af sockneadjunkten, som är der stationerad. Svensk gudstj. hålles i mkan 2 à 3 ggr och i Sommarnäs 2 ggr om året. *Areal:* mkf. 256,05 och kapellet 191,73 = 447,78 qv.verst. *Folkm.* mkf. 5674, kapellet 1313 = 6987. *Mantal* mkf. 91$^{7}/_{24}$ of. 70$^{19}/_{48}$ förm., kap. 33$^{5}/_{8}$ of. 23$^{7}/_{8}$ fm. = 124$^{11}/_{12}$ of., 94$^{13}/_{48}$ fm. *Läslag* mkf. 21, kap. 7 = 28. *Hmsr.* mkf. 183, kap. 52 = 235; *torpr.* mkf. 383, kap. 120 = 503. *Moderkyrkan,* 80 v. fr. Åbo, uppf. 1859, af tegel, rymlig och utmärkt vacker.

Khdeb., 1 mtl, 2$^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, vid Somero å. Karaktersbyggn., 6 rum och kök, tarfvar reparation; öfriga hus i lagligt skick. Åker (torpåkrarna inber.) 51 tl. 7$^{1}/_{4}$ kpl., äng 184 tl. 6 kpl.; skogen dålig. Utsäde: höst 12 tr, afk. 48 tr; vår 5 tr, afk. 25 tr. Höafk. 50 åmar; underh. 4 hästar, 15 kor, 20 får. Torp 6, utg. årl. tills. 416 öke- och 312 fotdagsv., äfvensom spånad.

Kpsb., *Grankulla,* $^{2}/_{3}$ of., $^{1}/_{3}$ fm. mtl, vid allm. landsv. 2 v. fr. kyrkan vid en bäck; karakt.byggn. gammal och dålig, och äfven öfriga hus mindre väl underhållna. I åkern, 14 tl., utsås om

hösten 6 tr, afk. 3 kornet, om våren lika mycket, afk. 4 kornet. Höafk. 30 åmar; underh. 2 hästar, 4 kor, 10 får. Torp finnas ej.

Sommarnäs kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 15 v. fr. mkan och 95 v. fr. Åbo, är uppf. 1813, af träd, rymlig och i godt skick.

Sockneadj.bolet, *Paavola* i Jakkula by, $^{1}/_{2}$ mtl, nära Oinasjärvi och $3^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Våningsh. gammalt, uthusen välbygda. Åker 18 tl., äng 32 tl. 18 kpl., skog 250 tl. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 7 kornet; vår 5 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 22 åmar; underh. 3 hästar, 6 kor, 9' får. Torp saknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial och förenspml 115 tr $27^{2}/_{3}$ kpr; smör $^{1}/_{2}$ lisp. från Wiluksela by; påskpgr 600 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 200 mk. b) *kapellanens:* 60 tr spml, uppbäres öfver hela pastoratet. c) *sockneadjunktens:* 45 tr, uppbäres ock öfver hela pastoratet, samt utfaller till det mesta i råg.

Klockarelönerna: vid mkan 20 tr och i Sommarnäs 6 tr 20 kpr spml. Boställen saknas.

Pastor: *Emil Ferdinand Bergroth.*

Kapellan: *Johan Oskar Boisman,* vicepastor.

Sockneadjunkt: *Erik Rautell,* utnämnd.

Klockare vid mkan: *Gustaf Adolf Foenander,* f. $^{22}/_{5}$ 1811, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1837.

Klockare i Sommarnäs: *Johan Fredrik Wasenius,* f. $^{28}/_{8}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

2. Tammela pastorat, med Jockis (Jokioisten k.), Bertula (Perttula) och Humppila kapeller. Adr. *Mustiala; Mustiala & Jockis — Bertula — Humppila.*

Imp. 2 kl., finskt; mkosac. 2 kl., de öfriga ej klassif. Svensk gudstj. hålles i mkan 6 ggr om året samt 2 à 3 ggr i Jockis. Kantpred. har hållits 2 à 3 ggr årligen i *Torro predikohus,* men torde snarligen indragas, emedan predikohuset håller på att blifva förfallet och en väl underhållen körväg förenar byalaget med moderkyrkan. Genom k. reskr. $^{18}/_{10}$ 1871 (domk. cirk. br. n:o 600) är stadgadt att sockneadjunktstjensten för Jockis, Bertula och Humppila kapeller skall indragas samt dessa församlingar förses med hvar sin kapellan. *Areal:* mkf. 712,49, Jockis 151,82, Bertula 88,68 och Humppila 123,18 = 1075,62 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 7785, Jockis 2682, Bertula 1218, Humppila 1569 = 13,254. *Mantal:* ofm.

i mkf. 98 $^{11}/_{12}$, J. 36 $^{2}/_{3}$, B. 18, H. 13 $^{1}/_{8}$ = 166 $^{17}/_{24}$; förmedl. mtlens totalbelopp i hela pastoratet 148. *Läslag:* mkf. 36, J. 11, B. 5, H. 7 = 59. *Hmsr.* mkf. 211, J. 55, B. 27, H. 38 = 331; *torpr.* mkf. 344, J. 233, B. 118, H. 116 = 811. I ofvanstående summor ingå ej de 24 lägenheter (Mannis och Ypäjä byar), som från Loimjoki öfverföras till Bertula förs. gemenskap, men dock fortf. komma att räknas till Loimjoki moderförsaml. samt aflöna pastor derstädes. *Moderkyrkan,* 108 v. fr. Åbo, af tuktad gråsten, uppf. sannolikt i 15 århundradet, utvidgad 1784, 180 fot lång och 50 fot bred; koret ombygdt 1859 och försedt med altartafla af Ekman, men föröfr. är kyrkans inredning förfallen och behöfver repareras. Orgel med 19 stämmor finnes sedan 1850, och kyrkan är sedan år 1860 brandförsäkrad.

Khdeb., 1 mtl, välbeläget å en udde vid nordvestra stranden af Pyhäjärvi sjö, 3 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; åren 1855 och 1856 helt och hållet dels nybygdt, dels repareradt samt ännu i ganska godt stånd. Karaktb. rymlig och vacker. Brandf. sedan år 1860. Åker omkr. 60 tl., indelad i 8 skiften; äng 90 tl., i 7 skiften; skog 340 tl., saknar timmer, och bränslet måste till större delen köpas. Utsäde: höst 15 à 18 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 25 à 30 tr, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 50 à 60 åmar, underh. 8 à 9 hästar, 15 kor utom ungnöt samt 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 500 öke- och 125 fotdagsv., 8 stadsresor, spånad m. m. Bolets beh. afk. 1500 mark.

Kpsb., *Klemelä,* i Kuusto by, $^{2}/_{3}$ ofm. mtl, med vackert läge invid Kaukjärvi sjö, 5 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt, brandf. Åker 20 tl., äng 30 à 40 tl.; skog tillr. men aflägsen. Utsäde: höst 6 à 7 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 7 à 8 tr, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 20 à 25 åmar, underh. 4 à 5 hästar, 8 à 10 kor, 16 à 20 får. Torp 1, utg. 10 fotdagsv. om året samt öfriga prestanda till ett värde af 75 mark. Bolets beh. afk. omkr. 300 mk.

Sockneadj. boställe, *Frigård,* invid kyrkan; byggnaderna inskränkta, men i försv. skick. Odlad-jord 2 tl. åtföljer bostället.

Jockis kapell (folkm. &c. se ofvan). Patronatsrätten upphäfd gm k. reskr. $^{7}/_{3}$ 1870. *Kyrkan,* 92 v. fr. Åbo och 16 v. fr. mkan; af träd, ombygd 1779 och fullständigt restaurerad samt oljemålad 1862; mera trång, brandf., nyligen försedd med orgel.

Kpsb. skall bestå af minst 4 rum och kök m. m. samt nödiga uthus, och bör vara färdigt innan tjensten besättes. Kapellanens löningshemman, 30 v. aflägset, skall försäljas sedan kapel-

lanslönen nu är annorlunda reglerad. (Jemf. i öfr. domk. cirk. br. n:o 600). Odlingsjord finnes ej.

Bertula kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 77 v. fr. Åbo och 31 v. fr. mkan, af träd, ombygd 1798, tillr. rymlig, men behöfver repareras; brandf.

Kpsb., *Kujala* i Bertula by vid Loima å, 2/3 ofm. mtl., icke långt fr. kyrkan; inköpt af förs. till kapellansbol och skall dels nybyggas, dels ombyggas. Enl. k. reskr. 18/10 1871 (cirk. br. n:o 600) skall kapellanen hafva fria boningsrum och ett jordstycke till bebrukande; detta bol har sedermera blifvit inlöst.

Humppila kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 107 v. fr. Åbo och 32 v. fr. mkan, är uppf. 1855, af träd; tillr. rymlig men behöfver upputsas ut- och invändigt; brandf.

Kpsb., utan mtl, vid ett mindre träsk, 1 v. fr. kyrkan; mera inskr. bygdt, nyligen repareradt. Enl. k. reskr. 18/10 1871 bör kapellanen utom fri boning med uthus hafva besittningsrätt till 10 1/2 tl. åker och 2 tl. äng, hvilka ägor här finnas. Utsäde: höst 2 à 3 tr, afk. 7 kornet, vår lika mycket, afk. 6 kornet. Höafk. 3 à 4 åmar, underh. 1 häst, 2 kor, 3 får. Beh. afk. beräknad till 200 à 300 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 70 tr 20 kpr, förenspml 137 tr 5 kpr, = 207 tr 25 kpr spml; smör 50 à 60 lisp., qvt. 300 mark, påskp. 700 mark, likstol 300 mk, mindre pastoralier omkr. 700 mark. b) *moderkyrkokapellanens:* 56 tr spml och tillfällig inkomst omkr. 200 mark. c) *sockneadj.* vid moderförs. 34 tr 26 kpr råg, samt personelt för nuvarande s.adj. dessutom 24 tr korn. d) *kapellanen i Jockis:* 60 tr spml eller 1200 mark i pgr, samt nödigt bränsle efter behof. e) *kapellanen i Bertula:* 60 tr spml och nödigt bränsle. f) *kapellanen i Humppila:* (utom inkomsten från bolet) 1088 mark pgr (2 mark för hvarje i röstlängden upptagen röst), 1/2 famn torr ved af hvarje hemmansinnehafvare och jordtorpare, samt af hvarje backstuguhjon eller inh. ett dagsv. i egen kost eller 1 mark. I st. för alla dessa förmåner (utom fri bostad) betalar förs., om så påfordras, 60 tr spml. Om de 3 sistn. kapellanslönerna se föröfr. domk. cirk. br. n:o 600.

Klockarelönerna: vid mkan 27 tr (1/3 råg, korn och hafra); i Jokkis 7 tr 28 kpr (höjes vid nästa ledighet); i Bertula 7 tr 10 kpr, jemte en mindre åkertäppa och fri bostad i förs. gemensama stuga; i Humppila 3 tr 14 kpr spml, 8 à 10 tl. åker samt 380 lisp. hö, äfvensom i egenskap af ambul. barnalärare 1/2 kappe råg af

hvarje hemmans- och torplägenhets innehafvare, jemte en ringa terminsafgift af förmögnare barn.

Pastor: *August Edvard Granfelt,* filos. mag., teol. d:r, kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan vid mkan: *Henrik Emanuel Söderborg,* vicepastor.

Sockneadj. vid dito: *Karl Gustaf Mauritz Grönlund,* vicepastor.

Kapellan i Jokkis: vakant.

Kapellan i Bertula: vakant.

Kapellan i Humppila: *Arvid Lundén,* utnämnd. T. f. *Johan Holmberg,* utn. kapellan i Brunkala.

Klockare och organist vid mkan: *Henrik Wilhelm Jägerroos,* f. $^{26}/_{12}$ 1822, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851.

Klockare i Jokkis: *Karl Magnus Qvick,* f. $^{19}/_{10}$ 1810, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1829. Har vikarie.

Klockare i Bertula: *Klas Fredrik Löfroos,* f. $^{18}/_{7}$ 1825, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850.

Klockare i Humppila: *Matias Malmberg,* f. $^{30}/_{8}$ 1831, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.

3. Tavastehus (Hämeenlinna) och Wånå (Wanaja) pastorat, med Rengo kapell. Adr. *Tavastehus.*

Past. af 2 kl., turvis imp. och konsist.; finskt, med undantag af Tavastehus stad, i hvars kyrka både finsk och svensk gudstj. hålles hvarje sön- och helgedag. I Wånå kyrka förrättas svensk gudstj. en gg om året. Tavastehus sacell. af 1, Wånå 2 och Rengo 3 kl. I Rengo kapellinrättning deltaga åtskilliga hemman äfven från Janakkala pastorat. Vid *länehäktet och korrektionshuset* är särskild predikant anstäld. *Areal:* staden 6,14, landsförs. 98,83, Wånå 235,50, och Rengo 173,25 = 513,72 qvadratverst. *Folkm.* 8042 (hvaraf Tavastehus stad 3065, dito landsf. 809, Wånå 2151, Rengo 2017). *Mantal* 95 $^{11}/_{32}$ (Thus lf. 14 $^{35}/_{96}$, Wånå 56, Rengo 24 $^{47}/_{48}$). *Läslag* 39 (T.hus stad 6, lf. 7, Wånå 15, Rengo 11). *Hemsr.* 263 (T.hus lf. 32, Wånå 110, Rengo 121). *Torpr.* 201 (T.hus lf. 25, Wånå 113, Rengo 63). I alla dessa uppgifter (jemväl arealen) ingår äfven Janakkala andelen af Rengo kapell. *Tavastehus kyrka,* 153 v. fr. Åbo, gemensam för staden och landsf., är uppf. 1798 af tegel, i form af en rotunda med altaret olämpl. placeradt midt i kyrkan; har orgel, men eldstad endast i sakristian. *Wånå moderkyrka,* 158 v. fr. Åbo, af gråsten, uppf. enl. traditionen under Birger

Jarls tid; repar. 1869, då ock eldstad anbragtes i sakristian; tillr. rymlig.

Khdeb., a) embetsgården i staden, föråldrad och skral, bestämd att oförtöfvadt ombyggas; har ingen annan jord, än 2 små ängsflikar, afk. 2 åmar hö. b) i Wånå, $^3/_4$ mtl, 5 v. sommarkörväg fr. kkan, men promenadväg utmed jernbanan endast $1^1/_4$ v.; ligger invid Wanajavesi strand. Husen till största delen nybygda 1871; våningsh. rymligt och beqvämt samt brandf. till 6000 mk. Utsäde: höst 10 tr, afk. 90 tr; vår 15 tr, afk. 90 tr. Underh. 5 hästar, 15 kor, 12 får. Torp inga. Beh. afk. uppgifven till 800 mk.

Stadskapellanen har ej embetsgård.

Kpsb., i Wånå, *Rekola*, $^1/_4$ mtl, vid landsv. på 1 v. afstånd fr. Hattelmala sjö och Wanajavesi, $2^1/_2$ v. sjöväg och 10 v. landväg fr. kkan. Åbyggn. i godt skick, brandf. till 6150 mk. Åker 8 tl., äng 30 tl., hvaraf 6 tl. odlad; skog 114 tl. Utsäde i treskifte: höst 2 tr, afk. 14 tr; vår 3 tr, afk. 18 tr. Höafk. 12 åmar; underh. 2 hästar, 3 kor. Beh. afk. 50 mk, ehuru vid senaste löneförh. beräknad till 10 tr.

Rengo kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan*, $137^1/_2$ v. fr. Åbo, 16 v. fr. Wånå och 20 v. fr. Janakkala, af gråsten, uppf. i äldre tider, restaurerad 1783; tillr. rymlig och i försvarligt skick.

Kpsb., *Uotila*, $^1/_3$ mtl, vackert beläget, 1 v. fr. kkan, försv. bebygdt; brandf. Bolet bygges till $^1/_3$ af förs. (k. resol. $^{10}/_{10}$ 1867, domk. cirk n:o 552). Utsäde: höst 7 tr, afk. 42 tr; vår 7 tr, afk. 49 tr. Höafk. 24 åmar; underh. 3 hästar, 12 kor, 25 får. Torp 3, utg. tills. årl. 30 öke- och 65 fotdagsv., 200 mk, 2 lpd smör samt andra mindre prestanda. Beh. afk. af bolet 600 mk (af förs. uppskattad till 40 tr).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* från staden kontant uttaxering till ungefär 2400 mk; fr. T:hus landsf. 23 tr, från Wånå och Rengo 83 tr spml; påskp. 100 mk fr. T:hus lf. samt 450 mk fr. Wånå och Rengo; likstol och öfriga pastoralier efter förf., ej uppgifne till sitt totalbelopp. Från Svahnska donationsfonden värdet för 20 rdr sv. bko. b) *kap:s i T:hus:* fr. staden 1200 mk, fr. Svahnska donat.fonden omkr. 110 mk; fr. landsförs. 9 tr spml, 2 lpd fläsk och 33 lass kastved. c) *kapellanens i Wånå:* 50 tr spml (k. resol. $^{17}/_1$ 1863). d) *kapellanens i Rengo:* 28 tr spml. e) *fånghuspredikantens:* lön 1000 mark, hyresmedel 160 mark, samt arfvode för korrektionshuset 920 mark.

Klockarelönerne: i Tavastehus 700 à 800 mk och 2 kollekter,

samt fr. landsförs. 2 tr spml; i Wånå 11 tr spml och 4 kollekter; i Rengo 12 tr spml. Ingen af klockarene har boställe.

Pastor: *Erik Wilhelm Johan Boisman*, led. af Stanisl. o. 3 kl.

Kapellan i Tavastehus: *Peter Alexander Polviander*, vicepastor.

Kapellan i Wånå: vakant. T. f. *Erik Rautell*, utn. sockneadj. i Somero och Sommarnäs.

Kapellan i Rengo: *Gustaf Emil Morén.*

Fånghuspredikant: *Gustaf Robert Böök*, vicepastor, utnämnd.

Klockare i Tavastehus: *Gustaf Wilhelm Richter*, f. $^{11}/_{6}$ 1818, tilltr. 1856.

Klockare i Wånå: *Johan Barckman*, f. $^{7}/_{9}$ 1824, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865.

Klockare i Rengo: *Karl Johan Ekenberg*, f. $^{18}/_{8}$ 1829, tilltr. 1861.

Klockare vid länehäktet:

4. Janakkala pastorat. Adr. *Tavastehus, Turengi* eller *Riihimäki, Turengi & Janakkala.*

Imp. 2 kl., finskt; svensk gudstj. 4 ggr hvarje sommar. Sacell. af 1 kl. Genom k. reskr. $^{5}/_{2}$ 1855 afsöndrades härifr. Hausjärvi förs. till eget pastorat. *Areal:* 458,19 qvadratverst. *Folkm.* 4455. *Mantal* 69 $^{2}/_{3}$ ofm., 55 förmedlade. *Läslag* 18. *Hmsr.* 89; *torpr.* 218. *Kyrkan*, 165 v. fr. Åbo, af gråsten, uppf. 1245 och utvidgad till korskyrka 1849, tillr. rymlig och i försvarl. skick; brandförsäkrad. Har altartafla af Godenhjelm.

Kyrkohb., $^{2}/_{3}$ mtl, nära kyrkan och 5 v. fr. Turengi jernvägsstation; belägenheten utmärkt vacker, vid allm. landsv. och en å, som förenar Wirala och Kernala träsk; väl bebygdt och till en del brandförs. Åker 31 tl. 7 kpl., äng 50 tl. 7 kpl., skog 184 tl. 26 kpl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 65 tr; vår 6 tr, afk. 35 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 5 hästar, 12 kor, 10 får. Torp saknas. Beh. afk. 600 mark.

Kpsb., *Hallala* i Torhola by af Hausjärvi församling, $^{1}/_{4}$ mtl, väl bebygdt, men 40 verst fr. moderkyrkan, hvarföre detsamma ej kan af kapellanen bebos, utan brukas af landbonde, som i årlig ränta erlägger 6 tr råg, 2 tr korn, 2 tr hafra, 2 lpd smör, 180 lpd hö, jemte spånad och 2 stadsresor. Detta bol får tagas i besittning af Hausjärvi församlingsboer så fort desse till kapellansbol i Janakkala inlöst och i laga stånd försatt ett hemman derstädes af minst lika mantals storlek (k. reskr. $^{5}/_{2}$ 1855, domk. cirk. n:o 406).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* så länge Hausjärvi, der pastor åligger med 40 tr aflöna adjunkt ex officio, fortfar att höra hit, utgör lönen 218 tr 20 kpr spml, 1000 mk påskpgr, 450 mk för likstol, 500 mk för mindre pastoralier, samt 2 lpd hö från hvarje hemman; torpare borde erlägga smör enl. fören. af år 1734. Efter pastoratsklyfningen uppbär pastor i Janakkala 102 tr 20 kpr spml samt 980 mk pgr. b) *kapellanens:* 39 tr 19 kpr spml.

Klockarelönen 14 tunnor.

Pastor: *Karl Heikel.*

Kapellan: *Emil August Bredenberg,* vicepastor.

Klockare: *Anders Johan Skruf,* f. $^{26}/_{12}$ 1833, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

5. Hausjärvi pastorat. Adr. *Riihimäki & Hikie jernvägsstation.*

Imp. 2 kl., finskt. Svensk gudstj. 1 gg om året. Afsöndrades från Janakkala till eget pastorat gm k. reskr. $^{5}/_{2}$ 1855 (domk. cirk. n:o 406). Intilldess pastoratsregl. gått i verkst., hvilket inträffar sedan nuv. kapellanen i Hausjärvi afgått samt kapellansbolet blifvit lagligen bebygdt såsom khdebol, åligger pastor i Janakkala att aflöna ex officio adj. i Hausjärvi. Kapellanstj. indrages efter nuv. inneh. afgång, och i stället anställes en sockneadj. (om allt detta se k. reskr. $^{16}/_{2}$ 1863, domk. cirk. br. n:o 501). *Areal:* 410,22 qvadratverst. *Folkm.* 5130. *Mantal:* 86 $^{7}/_{18}$ ofm., 63 $^{5}/_{24}$ fm. *Läslag* 24. *Hmsr.* 259; *torpr.* 156. *Kyrkan,* 180 v. fr. Åbo, uppf. 1787, af träd, i godt skick och tillr. rymlig.

Khdeb., *Kolkkala,* $^{1}/_{4}$ mtl, vid Hausjärvi träsk, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; någorl. väl bebygdt, brandf. till 6300 mark. Utsäde: höst 4 tr, afk. 32 à 40 tr; vår 7 tr, afk. 40 à 70 tr, utom potäter efter 10 trs sådd. Höafk. 30 à 40 åmar (en del odladt hö), underh. 4 hästar, 8 à 12 kor, 10 får. Torp 2, utg. årl. tills. 52 öke- och 52 fotdagsv. Beh. afk. omkr. 300 mark. Dessutom har pastor dispositionsrätt till *Pietilä* hemman i Hausjärvi kyrkoby (jemf. domk cirk. n:o 501).

Sockneadj. har boningsrum och uthus, hvilka af förs. byggas och underhållas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 116 tr spml, samt påskpgr m. m. 970 mark. b) *sockneadjunktens:* 60 tr spml (nuv. kapellanen uppbär 56 tr spml).

Klockarelönen 27 tr råg. Boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. densamme som i Janakkala.

Kapellan (tillsvidare): *Johan Fredrik Hällfors*, vicepastor.
Klockare: *Josef Palander*, f. $^{7}/_{10}$ 1828, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1856.

X. Raseborgs östra prosteri.

Inom Tavastehus län: 1) *Loppis*, samt inom Nylands län: 2) *Pyhäjärvi*; 3) *Wichtis*; 4) *Esbo*; 5) *Kyrkslätt*; 6) *Sjundeå*; 7) *Lojo*; 8) *Nummis*, och 9) *Pusula* pastorat.

Kontraktsprost: *Gustaf Fredrik Helsingius*, kyrkoh. i Lojo m. m.

1. Loppis pastorat (Lopen p.). Adr. *Riihimäki & Loppis.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. 1 gg om året, samt kantpred. å Salotrakten på anmodan. *Areal:* 533,16 qvadratverst. *Folkm.* 4605. *Mantal* 66 ofm., 42 $^{5}/_{24}$ fm. *Läslag* 23. *Hmsr.* 179; *torpr.* 200. *Kyrkan*, 145 v. fr. Åbo, uppf. 1869, af träd; ganska rymlig och i godt skick.

Khdeb., 1 $^{1}/_{3}$ ofm., $^{7}/_{12}$ fm. mtl, ligger naturskönt på en kulle med utsigt öfver Loppis sjö, 2 v. fr. kkan; försv. bebygdt, brandf. till 1920 mk. Ägovidden 2139 tl. 7 kpl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 42 tr; vår 5 à 6 tr, afk. 40 à 50 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 5 hästar, 17 kor, 12 får. Torp 5, utg. årl. tills. 442 öke- och 40 fotdagsv., spånad m. m. Beh. afk. 673 mark.

Kpsb., *Kitilä*, $^{1}/_{2}$ mtl, 5 v. fr. kyrkan. Ägovidd 161 tl.; medelafk. 24 tr råg och 5 tr vårsäd. Höafk. 62 häckar, underh. 2 hästar, 7 kor, 12 får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 84 tr 10 kpr spml, 24 lisp. smör, påskp. 400 mark, likst. 300 mk, mindre pastoralier 210 mark. b) *kapellanens:* 52 tr spml.

Klockarelönen 18 tr, samt ett boställe, *Erävistö*, $^{1}/_{16}$ mtl.
Pastor: *Henrik Erland Brander.*
Kapellan: *Lars August Palonen.*
Klockare: *Jakob Johan Lindberg*, f. $^{10}/_{10}$ 1801, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1828.

2. Pyhäjärvi pastorat. Adr. *Wichtis & Pyhäjärvi.*

Imp. 3 kl., finskt. Svenskt skriftermål par ggr om året. Afsöndradt fr. Wichtis till eget pastorat (att betjenas af pastor ensam) genom k. reskr. $^{2}/_{2}$ 1861, som träder i verkst. efter nuv.

kapellanens i Pyhäjärvi afgång (domk. cirk. br. n:o 487). *Areal:* 216,58 qvadratverst. *Folkm.* 2236. *Mantal* (nya) 23 1/4. *Läslag* 12. *Hmsr.* 81; *torpr.* 102. *Kyrkan,* invid Pyhäjärvi träsk och å, 130 v. fr. Åbo och 70 v. fr. Helsingfors, är uppf. 1781, af träd; ljus, men mindre rymlig, skall innev. år 1873 repareras enl. kostnadsförslag slutande sig å 10,000 mark. Brandf.

Khdeb. af minst 1/3 mtl åligger förs. anskaffa och bebygga; intilldess sådant skett, njuter pastor skild ersättning (se nf.) samt bebor och besitter nuv., invid kyrkan belägna kapellansbolet, som endast har trädgård och potatesland.

Pastors aflöning kommer att blifva 93 tr råg (à 4 tr pr mantal) samt af jordtorpare 3 skålp. smör af dem som äga 3 eller flere kor, af de öfrige 1 skålp. för hvar ko; påskpgr fr. hemman enl. lag och af andra som äga egen rök 1 mark; likstol efter äldste värd eller värdinna å hemman beräkn. efter 60 mark pr mantal, af andra dels 1 mark, dels 50 p.; mindre pastoralier efter taxa. Dessutom äger khden, så länge han måste sakna bol, i ersättn. härför uppbära 23 1/4 tr råg, 11 1/2 tr hafra, 1377 1/4 lisp. hö, 23 parmar halm, 57 1/2 fmr kastved. Om allt detta se närmare domk. cirk. br. n:o 487 mom. b) och d) samt om nuv. kapellanslönen sistn. mom. samt cirk. br. n:o 489 och 506.

Klockarelönen 8 tr spml och friv. matskott; boställe saknas.

Pastor: tillsvidare dens. som i Wichtis.

Kapellan (tillsvidare): *Matias Hellsten,* vicepastor.

Klockare: *Anders Wilhelm Olin,* f. 23/3 1829.

3. Wichtis pastorat (Wihdin p.). Adr. *Wichtis.*

Imp. 2 kl., sacell. 3 kl. Pastoratet är finskt till större delen; svensk gudstj. hålles dock om sommaren hvar 3:dje och om vintern hvar 4:de söndag, utom högtidsdagarna. Genom k. reskr. 2/2 1861 afskiljdes härifrån Pyhäjärvi kapell till eget pastorat. Sockneadj.tjensten indrogs gm k. reskr. 6/3 1862. *Areal:* 481,18 qvadratverst (utom Pyhäjärvi). *Folkm.* 5425. *Mantal:* 89 5/6 ofm., 78 1/48 fm. *Läslag* 27. *Hmsr.* 173; *torpr.* 395. *Kyrkan,* 140 v. fr. Åbo, af tegel, uppf. 1772, nedbrann genom åskeld 22/7 1818, återuppb. 1822, nedbrann ånyo af samma orsak 8/8 1846, derefter ånyo uppbygd 1848. Är rymlig, ljus och i godt stånd, försedd med orgel af Thulé, samt brandförsäkrad.

Khdeb., 1 mtl, vid kyrksjön (en långt inskjutande vik af Hii-

denvesi), med naturskönt läge, något öfver $1/2$ v. fr. kyrkan. Väl bebygdt; karaktb. 6 rum och kök samt 2 vindskamrar. Brandf. Åker 53 tl., äng 95 tl., skog och imped. 750 tl. Utsäde: höst 12 tr, vår lika mycket; afk. 6 kornet. Dessutom odlas rotfrukter samt klöfver och timotej. Höafk. 140 korgar, underh. 6 hästar, 15 kor, 15 får. Mulbetet dåligt. Torp 5, utg. årl. tills. 260 öke- och 230 fotdagsv., 7 tr råg, 2 lisp. smör, $1/2$ lisp. talg, spånad m. m. Bolets beh. afk. uppgifven till 750 mark.

Kpsb., *Kuortila*, $1/4$ mtl, nära kyrkan; har åker till 3 trs höstsäde; höafk. 50 häckar; skog 240 tl. och försvarl. mulbete. Ett torp finnes å utmarken. Byggnaderna å bolet usla. Beh. afk. 100 à 150 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial och förenspml 94 tr 20 kpr, för det mesta råg; smör omkr. 25 lisp., påskp., testam. m. m. omkr. 800 mark samt 3 à 7 likstolskor. b) *kapellanens:* omkr. 60 tr råg (se domk. cirk. br. n:o 560).

Klockarelönen (tills. med organistlönen) 25 tr råg. Boställe finnes ej.

Pastor: *Robert Borenius.*

Kapellan: vakant. Tjensten bestrides af *Ernst Fredrik Teodor Strandberg*, filos. mag., teol. kand., vicepastor.

Klockare och organist: *Anders Elias Lindgrén*, f. $^{6}/_{12}$ 1815, befullm. 1833; director cantus.

4. **Esbo pastorat.** Adr. *Helsingfors & Esbo.*

Imp. 2 kl., svenskt. Dock hålles finsk gudstj. en gg i månaden, den ljusare årstiden 2 ggr, äfvensom jul, påsk och pingst. Sockneadj.tjensten indrogs gm k. resol. $^{19}/_{2}$ 1859. *Areal:* 278,53 qvadratverst. *Folkm.* 3918. *Mantal:* 123 $^{5}/_{6}$ ofm., 92 $^{31}/_{72}$ fm. *Läslag* 26. *Hmsr.* 181; *torpr.* 95. *Kyrkan*, 190 v. fr. Åbo (en kortare väg 184 v.) samt omkr. 20 v. fr. Helsingfors, är uppf. af gråsten sannolikt före medlet af 1300-talet, ombygd och utvidgad med kors 1823; rymlig och i godt skick, samt försedd med orgel, bygd 1792 och reparerad 1831. Brandf.

Khdeb., $5/6$ mtl, vid en liten å, nära landsv. och kyrkan; boningshuset 6 rum och kök samt 2 vindskamrar, i godt skick, och uthusen försvarl. Brandf. Åker 32 tl. 13 kpl., äng 110 tl. 20 $1/4$ kpl. Skogen förslår ej ens till nödigt bränsle. Utsäde: höst 11 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 17 tr, afk. 4 à 5 kornet, samt

potäter efter 25 trs sådd. Höafk. 60 à 65 åmar, underh. 9 hästar, 20 kor, 15 får. Torp 1, utg. årl. 130 fotdagsv. och några lisp. färsk fisk.

Kpsb. *Ingas*, $^{2}/_{3}$ mtl, 3 v. fr. kyrkan, vid en liten å; boningsh. 4 rum, tambur och bagarestuga, jemte öfriga husen i försv. skick; underh. af inneh.; brandf. Utsäde: höst 3 tr, vår 3 $^{2}/_{3}$ tr, afk. 8 à 9 kornet, samt potäter efter 16 trs sådd. Höafk. 25 à 30 åmar, underh. 3 à 4 hästar, 8 à 9 kor, 6 à 7 får. Torp finnas ej, men en backstugusittare utgör årl. 12 sommardagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 126 tr 10 kpr spml, utfaller mest i råg; smör af torpare, handtv. och inh. som hafva kor; påskp. 500 mark, likstol 10 à 12 kor, 7 tr saltad strömming; mindre pastoralier 170 mark. b) *kapellanens:* 74 tr 13 $^{1}/_{2}$ kpr råg.

Klockare- och organistlönen: 24 tr 26 kpr spml; sportel omkr. 200 mark, men ej boställe.

Pastor: *Karl Erenius*, utnämd.

Kapellan: *Karl Fredrik Öller*, vicepastor.

Klockare och organist: *Walfrid Viktor Holmberg*, f. $^{9}/_{2}$ 1843, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

5. Kyrkslätt pastorat. Adr. *Helsingfors & Kyrkslätt.*

Konsist. 2 kl.; svenskt. Sacell. af 2 kl. Finsk gudstj. hvar 6:te söndag. I *Haapajärvi* predikohus har hållits gudstj. en gg i månaden, turvis svensk och finsk. Kantpredikan å Porkkalatrakten, 3 ggr om året. Sockneadj.tjensten indrogs gm k. reskr. $^{15}/_{7}$ 1870. *Areal:* 318,42 qvadratverst. *Folkm.* 4702. *Mantal* 97 $^{7}/_{24}$ (oförm. 119 $^{2}/_{3}$). *Läslag* 23. *Hmsr.* 206; *torpr.* 186. *Mkan*, 170 v. fr. Åbo, af sten, uppf. i katolska tiden men utvidgad 3 ggr, senast 1860; är nu rymlig och vacker, med år 1859 anskaffad orgel; brandf.

Khdeb., *Löfkulla*, $^{1}/_{2}$ mtl, $^{1}/_{4}$ v. fr. kkan; ligger ej vid vattendrag. Väl bebygdt; våningsh. med 8 rum; brandf. Åker 34 tl. 23 kpl., äng 108 tl. 27 kpl. Utsäde: höst 7 tr, afk. 60 tr; vår 10 tr, afk. 50 tr, samt 90 tr potäter efter 15 trs sådd. Höafk. 150 häckar; underh. 5 hästar, 15 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 520 öke- och fotdagsv., 20 stadsresor och 120 hjelpdagar under bergningstiden. Ifrån Räfsö holme inflyter 90 mk. Bolets beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., *Finsbacka*, $^{2}/_{3}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; försv. väl bebygdt,

brandf. Åker 17 tl. 6 kpl., äng 44 tl. 24 kpl. Skog finnes ej. Mulbetet svagt. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 30 tr; vår $4\frac{1}{4}$ t., afk. 26 tr, samt 60 tr potäter efter 7 à 8 trs sådd. Höafk. 80 häckar; underh. 4 hästar, 8 kor, 15 får. Torp saknas; och då alla skogsprod. måste köpas, är behålln. af bolet ganska ringa.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 156 tr tert. och fören. spml; påskp. 600 mk, omkr. 10 likstolskor, 85 lisp. fjällfisk, 40 à 50 tr färsk eller $\frac{1}{2}$ deraf saltad strömming; mindre pastoralier 300 mk. b) *kapellanens:* $70\frac{1}{2}$ tr råg och 104 lisp. hö.

Klockarelönen $20\frac{1}{2}$ tunnor. Boställe saknas.

Pastor: *Karl Fredrik Stockus.*

Kapellan: *Immanuel Smedberg,* vicepastor.

Klockare: *Anders Johan Qvarnström,* f. $^{24}/_{4}$ 1824, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851.

6. Sjundeå (Siuntio) pastorat. Adr. *Helsingfors & Sjundeå.*

Imp. 2 kl., svenskt; sac. 1 kl. Finsk gudstj. hvar 3:dje söndag och alla högtidsdagar. Sockneadj.tjn indragen gm k. reskr. $^{25}/_{2}$ 1869. *Areal:* 228,84 qvadratverst. *Folkm.* 3500. *Mantal:* $104\frac{7}{12}$ ofm., $98\frac{23}{24}$ fm. *Läslag* 20. *Hmsr.* 139; *torpr.* 152. *Kyrkan,* 152 v. fr. Åbo, uppf. 1460, af gråsten; tillräckl. rymlig, vacker och försedd med orgel af 12 stämmor. Brandf.

Khdeb., 1 mtl, med vackert läge vid en å, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. i två våningar, rymlig och välförsedd. Brandf. Åker 48 tl. (hvaraf 2 tl. upplåtne till folkskollärareboställe); äng 109 tl., skog 318 tl. Utsäde: höst 12 à 13 tr, afk. 90 tr; vår 18 tr, afk. 100 tr, utom potäter efter 20 trs sådd. Höafk. 100 åmar, underh. 5 hästar, 2 oxar, 20 kor, 4 ungnöt, 15 får. Torp 7, utg. tills. i veckan 9 öke- och 4 fotdagsv., årl. 25 stadsresor, hjelpdagsv. m. m. Beh. afk. 1500 mark.

Kpsb., *Backa Lillgård,* $\frac{1}{3}$ mtl, $1\frac{1}{2}$ v. fr. kyrkan, med vacker utsigt åt Bollstad träsket; nödtorftigt bebygdt, brandf. Åker 9 tl., äng 35 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 35 à 40 tr; vår 4 tr, afk. 20 tr, samt 50 à 60 tr potäter efter 10 trs sådd. Höafk. 25 åmar, underh. 3 hästar, 2 oxar, 7 kor, 6 får. Bolet har tullfri mäld på en husbehofsqvarn.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 51 tr, förenspml enl. öfverenskommelse 88 tr (hvari ingår $\frac{1}{2}$ s.adj.lönen som utfaller mest i råg) — men någon stadfästad förening finnes ej; påskp.

500 mk, likstol 2 à 3 kor och 50 mk, mindre pastoralier 150 mk. b) *kapellanens:* 62 tr råg.

Klockarelönen 24 tr råg.

Pastor: *Bengt Olof Lille,* filos. och teol. d:r, professor emeritus, led. af Anne ord. 2 kl. och Stanislai ord. 2 kl. m. k. kr.

Kapellan: *Johan Emil Telenius,* tillika t. f. pastor.

Pastorsadjunkt: *Henrik Nybergh.*

Klockare och organist: *Karl Wilhelm Schuggé,* f. $^{29}/_{9}$ 1822, tilltr. $^{18}/_{3}$ 1842.

7. Lojo (Lohja) pastorat. Adr. *Lojo.*

Imp. 1 kl., finskt; sacell. 2 kl. Hvar 3:dje söndag och dessutom alla högtidsd. hålles svensk gudstj. utom den finska. S.adj. tjn upphört, sedan lönen blifvit disponerad för öfr. presterne i resp. församlingar. Genom k. reskr. $^{24}/_{2}$ 1862 afsöndrades härifrån Pusula och genom k. reskr. $^{9}/_{3}$ 1863 Nummis till särsk. pastorat. *Areal:* tills. med Nummis 510,5 qvadratverst. *Folkm.* 3297. *Mantal* ofm. 116 $^{7}/_{24}$, fm. 87 $^{37}/_{42}$. *Läslag* 16. *Hmsr.* 151; *torpr.* 186. *Kyrkan,* 130 v. fr. Åbo, af sten, fr. katolska tiden, rymlig och i godt skick, brandf.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ mtl, med vackert läge vid Lojo sjö, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Väl bebygdt; karakth. 10 rum, kök och tambur; brandf. Åker 40 tl., äng 110 tl.; skogen knapp. Utsäde: höst 12 tr, afk. 100 tr; vår 6 tr, afk. 35 tr, samt 150 à 200 tr potäter efter 20 trs sådd. Höafk. 120 häckar, underh. 4 hästar, 15 kor, 20 får. Torp 3, utg. årl. tills. 312 öke- och 156 fotdagsv. m. m.

Kpsb., *Lindkulla,* $^{1}/_{4}$ mtl, vid Lojo sjö, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 9 tl. 12 kpl., äng 19 tl. 25 kpl. Utsäde: höst $2^{1}/_{2}$ tr, afk. 25 tr; vår 4 tr potäter. Höafk. 50 häckar, underh. 2 hästar, 5 kor, 4 får. Torp 1, utg. 1 fotdagsv. i veckan.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 110 tr 20 kpr spml, påskp. 400 à 500 mk, 2 à 3 likstolskor, mindre pastoralier omkr. 200 mk. b) *kapellanens:* jemte behålln. fr. bolet 60 tr spml.

Klockarelönen 15 tr.

Pastor: *Gustaf Fredrik Helsingius,* filos. mag., teol. doktor, kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 2 kl.

Kapellan: *Alexander Lundell,* vicepastor.

Klockare: *Isak Svenblad,* f. $^{15}/_{10}$ 1823; dess substitut: *Otto Edvard Sjöblad,* f. $^{14}/_{6}$ 1834.

8. Nummis pastorat (Nummen p.). Adr. *Lojo & Nummis.*

Imp. 3 kl., finskt. Afsöndradt från Lojo gm k. reskr. $^{9}/_{3}$ 1863 att efter nuv. pastors derst. afgång utgöra eget pastorat samt betjenas af khde, som vid behof äger aflöna adjunkt. *Arealen* upptagen tills. med Lojo. *Folkm.* 2346. *Mantal:* 71$^{11}/_{12}$ ofm., 68$^{7}/_{24}$ fm. *Läslag* 12. *Hmsr.* 121; *torpr.* 110. *Kyrkan,* 107$^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, uppf. 1823, af gråsten, i form af kors.

Khdeb., *Bergkulla* ell. Rasu, $^{1}/_{2}$ mtl, 4 v. fr. kyrkan. Ägovidd 120 tl. 6 kpl, hvaraf åker 11 tl. 16 kpl. och äng 26 tl. Medelafk. 27 tr höst- och 15 tr vårsäd. Höafk. 50 häckar, underh. 2 hästar, 1 p. oxar, 6 kor, 6 får. Skogen god, består mest af gran.

Pastorslönen: 140 tr råg; påskp., likstol m. m. efter lag, tills. omkr. 400 à 450 mark (k. reskr. $^{9}/_{3}$ 1863, domk. cirk. br. n:o 501).

Klockarelönen ej uppgifven.

Pastor: tillsv. densamme som i Lojo. Presterl. tjenstg. i förs. bestrides af f. d. sockneadj. *Karl Erenius,* utn. kyrkoh. i Esbo.

Klockare:

9. Pusula pastorat. Adr. *Lojo & Pusula.*

Imp. 3 kl., finskt. Afsöndrades fr. Lojo till eget pastorat (att betjenas af pastor som vid behof äger aflöna adj.) gm k. reskr. $^{24}/_{9}$ 1862. Uti *Kärkölä* år 1842 af träd uppförda predikohus, 21 v. fr. Pusula kyrka, har härtills gudstj. hållits 6 ggr om året, turvis af pastor och s.adj. i Lojo samt kapell. i Pusula. *Areal:* 263,11 qvadratverst. *Folkm.* 2546. *Mantal* 59$^{11}/_{16}$ ofm., 50$^{2}/_{3}$ fm. *Läslag* 11. *Hmsr.* 126; *torpr.* 145. *Kyrkan,* 120 v. fr. Åbo, uppf. 1838, af träd, ljus och för vanl. fall tillr. rymlig, i godt skick och brandf. till 12,000 mark.

Khdeb., *Soukkala,* $^{1}/_{2}$ mtl, ligger enstaka på en långsamt sluttande kulle, 6 v. fr. kyrkan; har ovanl. väl och omsorgsfullt år 1861 uppfördt karaktershus med 7 rum och kök samt 2 vindskamrar, äfvensom nyl. anlagd större trädgård. Uthusen äldre. Åbyggn. brandf. till 6000 mark. Utsäde: höst 6 tr, afk. 40 tr; vår 4 tr, afk. 15 à 20 tr, utom potäter. Höafk. 100 häckar, underh. 3 hästar, 8 kor, 10 får. Beh. afk. uppgifven till 600 mark.

Pastorslönen: 140 tr spml; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. omkr. 500 mark.

Klockarelönen 12 tr 18 kpr råg (à 3 kpr från hvarje hemmansrök). Boställe finnes icke.

Pastor: tillsv. densamme som i Lojo. Presterl. tjenstgöringen i förs. bestrides af *Emil Joakim Savolin*, filos. mag., t. f. kapellan.

Klockare: *Erik Peter Wallenius*, f. 18/2 1814, tilltr. 1865.

XI. Raseborgs vestra prosteri.

Inom Nylands län: 1) *Ingå*; 2) *Karis*; 3) *Karislojo*; 4) *Pojo*; 5) *Ekenäs*; 6) *Bromarf*; 7) *Tenala*, samt inom Åbo och Björneborgs län: 8) *Kisko* pastorat.

Kontraktsprost: *Herman Fredrik Sohlberg*, kyrkoh. i Pojo m. m.

1. Ingå pastorat, med Degerby kapell. Adr. *Karis & Ingå*.

Imp. 2 kl., svenskt. Mkosac. 1 kl., Degerby ej klassif. Finsk gudstj. hålles i Degerby 1 gg om året. *Areal:* hela pastoratets 295,85 qvadratverst. *Folkm.* i hela pastoratet 4490 (deraf 1270 i Degerby och 344 å Fagerviks bruk). *Mantal* 98 5/48 (deraf Fagerviks bruk 4 1/2 mtl). *Läslag* 31 (deraf Degerby 9). *Hmsr.* 221 (deraf Degerby 78). *Mkan*, 140 v. fr. Åbo, af gråsten, uppf. trol. i medlet af 1300-talet; rymlig och väl underhållen; försedd med orgel. Å Fagerviks bruk finnes äfven en gammal förfallen kyrka, med en liten orgel, men numera är ingen prest der stationerad.

Khdeb., 1/4 mtl, invid saltsjön, nära kyrkan; försvarl. bebygdt, brandf. Åker 26 1/2 tl., äng 65 tl.; skogen uthuggen, förslår knappt till vedbrand. Utsäde: höst 7 tr, afk. 50 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr, samt 70 tr potäter af 10 trs utsäde. Höafk. 38 åmar; underh. 2 hästar, 2 p. oxar, 8 kor, 10 får. Bolets beh. afk. 500 mk.

Kpsb., *Öfverby*, 1/2 mtl, invid landsv., 1 1/2 v. fr. kkan; försv. bebygdt, brandf. Utsäde: höst 5 tr, afk. 30 tr; vår 2 1/2 tr, afk. 12 tr, samt 20 tr potäter af 6 trs sådd. Höafk. 20 åmar; underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 150 fotdagsv. Bolets beh. afk. 200 mk (vid löneregl. uppskattad till 13 tr spml).

Degerby kapell. Inrättadt gm k. reskr. 18/2 1863; var förut predikohus. *Kyrkan*, 12 1/2 v. fr. mkan och 152 1/2 v. fr. Åbo, uppf. 1746, af träd; rymlig och i försv. skick.

Kpsb., *Prestkulla*, 1 1/2 v. fr. kkan; åbyggn. försvarlig; brandf.

Nybygges och underhålles af församl. Bostället har ej annan jord, än en kryddgårdstäppa..

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 136 tr råg; påskp. 700 mk, omkr. 5 st. likstolskor, 10 tr saltad strömming, och mindre pastoralier 200 mk. b) *mkokapellanens:* 50 tr råg (jemf. dock k. resol. $^{20}/_{9}$ 1868, domk. cirk. br. n:o 565). c) *kapellanens i Degerby:* 60 tr råg. Jemf. dock k. reskr. $^{18}/_{2}$ 1863 (domk. cirk. br. n:o 501), hvarigenom best. 20$^{1}/_{2}$ kpr råg fr. hvarje hemmansrök samt 1 mk af sytningsfolk, sjöfarande, jordtorpare, handtv. och fiskare äfvensom 60 p. af spmlstorpare och backstuguhjon samt deras vederlikar.

Klockarelönerne: vid mkan 27 tr råg; i Degerby 7 tr 24 kpr råg. Boställen finnas ej.

Pastor: *Jakob Henrik Roos.*

Kapellan vid mkan: *Erik Wilhelm Henrik Linderoos.*

Kapellan i Degerby: *Mauritz Hultman,* vicepastor.

Klockare vid mkan: *Otto August Svanberg,* f. $^{22}/_{5}$ 1816.

Klockare i Degerby: *Karl Fredrik Nyman,* f. $^{20}/_{9}$ 1828, tilltr. $^{24}/_{1}$ 1869.

2. Karis (Karia l. Karja) pastorat, med Snappertuna kapell och Svartå bruksförsamling. Adr. *Karis.*

Imp. 2 kl., svenskt; finsk gudstj. i mkan 6 ggr samt i brukskyrkan 2 ggr om året. Sacellanierne af 2 kl., bruksf. patronel. *Areal:* hela pastoratets 316,09 qvadratverst. *Folkm.* 4833 (mkf. 2391, kap. 2198, bruksf. 244). *Mantal* 124$^{7}/_{12}$ (mkf. 80, kap. 42, brf. 2$^{7}/_{12}$). *Läslag* 38 (mkf. 20, kap. 17, brf. 1). *Hmsr.* 224 (mkf. 136, kap. 84, brf. 4) och *torpr.* 336 (mkf. 204, kap. 131, brf. 1). *Mkan,* 120 v. fr. Åbo, af sten, uppf. 1470, ljus och ännu tillräcklig för folkmängden.

Khdeb., $^{2}/_{3}$ mtl, med vackert läge vid kyrkträsket, som genomflytes af Karis å (Svartån); $^{1}/_{4}$ v. fr. kkan. Våningsh. 6 rum och kök samt 2 vindskamrar; åbyggn. i försvarl. skick, brandf. till 8560 mk. Åker 50 tl. 28 kpl., äng 95 tl. 17 kpl., skog 411 tl. 24 kpl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 80 tr; vår 10 tr, afk. 50 tr, samt potäter efter 10 trs sådd. Underh. 6 hästar, 2 p. oxar, 15 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 100 öke- och 524 fotdagsv. jemte andra mindre prestanda. *Mengels* mensalhmn eller utjord tillhör dessutom bolet samt brukas af 2 torpare. Beh. afk. fr. bolet 1200 mk.

Kpsb., *Kihla Råckers*, $^1/_2$ mtl, fritt beläget mellan Karis å och Läppträsket, 2 v. fr. kyrkan; våningsh. 5 rum och kök samt 2 vindskamrar, brandf. till 2000 mk; stallet och fähuset brandf. till 800 mk. Åker omkr. 18 tl., äng 28 tl. $5^1/_4$ kpl., skog 89 tl. 9 kpl., tillr. till vedtägt. Utsäde i treskifte: höst 4 à 5 tr; vår 5 à 6 tr. Höafk. 20 åmar; underh. 4 hästar och 6 kor. Inneh. bygger allt, men förs. levererar timmer till nybyggnad af boningshus och uthus å mangården. Beh. afk. 500 mk.

Snappertuna kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 13 v. fr. mkan och 125 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1688, ombygd och utvidgad 1797; utv. oljemålad, rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Tunaberg*, $^1/_6$ mtl, i en naturskön däld vid Raseborgssundet $^1/_4$ mil fr. saltsjön och invid kyrkan. Väl bebygdt; förs. åligger såväl nybyggnad som underhåll. Åker 2 tl. 21 kpl., äng 4 tl. 6 kpl., skog endast en liten backe, hvaraf ingen bränved numera är att hemta. Utsäde: höst 20 kpr; vår 1 t. hafra och 5 tr potäter. Afk. 9 kornet af höst- och 8 k. af vårsådden. Höafk. 32 korgar à 25 lpd; underh. 1 häst, 2 kor, 6 får; mulbetet alldeles otillräckligt. Beh. afk. 200 mk.

Svartå bruksförsaml. (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 14 v. fr. mkan, uppf. 1761, af träd, i försv. skick.

Pred.bolet, med vackert läge nära Svartån, $^1/_2$ v. fr. kkan; bristf. bebygdt. Utsäde: $^1/_2$ tna råg (afk. 10 à 12 kornet) och 3 tr potäter, afk. 20 tr. Bruksägaren och underhafv. leverera årl. tills. 936 lpd hö och 44 lass ved. Underh. 1 häst, 3 kor, 4 får. Beh. afk. 200 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 154 tr 4 kpr spml, påskp. 600 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 80 mk. b) *mkokapellanens:* 54 tr 10 kpr råg (jemf. domk. cirk. br. n:o 522). c) *kap:s i Snappertuna:* 52 tr 8 kpr råg, eller motsv. 60 tr spml (k. resol. $^{15}/_3$ 1859, domk. cirk. n:o 448, och $^{21}/_1$ 1869, domk. cirk. n:o 568). d) *brukspred:s å Svartå:* 11 tr 22 kpr råg och 380 mk; men om pred. endast vill åtnjuta fria rum å bostället, utan att för öfrigt begagna sig af detsamma åtf. förmåner, äger han i ett för allt uppbära 60 tr spml.

Klockarelönerne: vid mkan $13^1/_2$ tr råg; i Snappertuna $10^1/_2$ tr råg (desse ha ej boställen), samt i Svartå 3 tr råg, fria rum, foder för en ko samt jord till 4 trs potatessådd.

Pastor: *Elias Wilhelm Stadius.*

Kapellan vid mkan: *Otto Emil Erflund.*

Kapellan i Snappertuna: *Axel August Abraham Fleege.*
Brukspredikant å Svartå: *Karl August Möller.*
Klockare vid mkan: *Anders Berndt Flythström,* f. $^{8}/_{7}$ 1828, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853.
Klockare i Snappertuna: *Karl Johan Krook,* f. $^{12}/_{1}$ 1841, tilltr. $^{1}/_{11}$ 1871.
Klockare å Svartå: *Karl Gustaf Olin,* f. $^{9}/_{6}$ 1821, tilltr. $^{28}/_{12}$ 1839.

3. Karislojo pastorat (Karja-Lohja) med Sammatti kapell.

Adr. *Karis & Karislojo; Lojo & Sammatti.*

Konsist. 3 kl., finskt; svenska pred. i mkan 4 ggr om året. Sammatti sacell. 3 kl., förenades med moderförsamlingen gm k. reskr. $^{22}/_{12}$ 1859, men har åter gm k. reskr. $^{1}/_{3}$ 1871 erhållit kapellrättighet, och förses med skild prest så snart rum för honom blifvit uppförde och inredde. För nvde är kyrkoh. ensam tjenstg. prest i hela pastoratet. *Arealen* upptagen tillsammans med Kisko pastorats. *Folkm.* i mkof. 1658, kap. 732 = 2390. *Mantal* mkof. 34, kap. 14 $^{7}/_{12}$ = 48 $^{7}/_{12}$. *Läslag* 13 + 5 = 18. *Hmsr.* 75 + 32 = 107; *torpr.* 76 + 36 = 112. *Mkan,* omkr. 100 v. fr. Åbo, af sten, uppf. 1860, ljus och rymlig.

Khdeb., $^{2}/_{3}$ mtl, med vackert läge vid en vik af Lojo sjö, 1 $^{1}/_{2}$ v. fr. kkan, bebygdt på gammaldags vis, med 4 rum och kök i våningshuset; brandf. Utsäde: höst 7 tr, afk. 42 tr; vår 3 tr, afk. 15 tr. Höafk. 80 korgar; underh. 3 hästar, 8 kor, 20 får. Torp 3, utgöra fotdagsv.

Sammatti kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 11 v. fr. mkan och 111 v. fr. Åbo, uppf. 1754, af träd, mera trång; har en liten orgel, förärad af kansliradet Elias Lönnrot.

Kapellanen har ej boställe, men åtnjuter fria rum, som innev. år äro under nybyggnad. Huruvida kapellanens före 1859 i st. f. boställe uppburna augm.ränta 170 mk numera kommer att tillfalla den blifvande kapellanen, har blifvit ifrågasatt; dock är härom stadgadt i k. reskr. $^{1}/_{3}$ 1871.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 90 tr 18 kpr spml (tertial och fören.spml, ökas med omkr. 3 tr från Nummijärvi by, som från Kisko öfvergår till Karislojo); påskp. 385 mk, likstol 30 mk samt 2 à 3 kor; mindre pastoralier 40 à 50 mk. b) *kapellanens i Sammatti:* 60 tr spml (eller 43 tr spml och omkr. 440 mk, se domk. cirk. br. n:o 591).

Klockarelönerne: vid mkan 7 à 8 tr, i Sammatti något öfver 3 tr. Boställen saknas.

Pastor: *Frans Ludvig Ingerman.*

Kapellan i Sammatti: vakant.

Klockare vid mkan: *Henrik Grönberg,* f. $^{14}/_{9}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

Klockare i Sammatti: *Karl Adolf Jurva,* f. $^{21}/_{2}$ 1847, tilltr. 1869; folkskollärare derjemte sedan 1868.

4. Pojo (Pohja) pastorat. Adr. *Karis & Pojo.*

Imp. 3 kl., svenskt. Sacell. 2 kl. Finsk predikan hålles 7 à 8 ggr om året. Genom k. reskr. $^{6}/_{11}$ 1865 afskiljdes härifrån Ekenäs förs. till eget pastorat. *Areal:* tills. med Ekenäs landsförs. 314,19 qvadratverst. *Folkm.* 3258. *Mantal* 73 $^{5}/_{16}$. *Läslag* 17. *Hmsr.* 93; *torpr.* 103. *Kyrkan,* 109 v. fr. Åbo, uppf. sannolikt i 14 seklet, af gråsten, är tillr. rymlig och i försv. skick, samt har orgel, hvilken år 1862 förärats af bergsrådinnan Louise von Julin, född Jegerschiöld.

Khdeb., $^{2}/_{3}$ mtl, vid saltsjön (Pojoviken) och nära allm. postvägen, 1$^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; behjelpl. bebygdt, brandf. Åker omkr. 30 tl., i tvåskifte; äng 81 tl., deraf omkr. 50 tl. odlas i 10-årig cirkulation; skog finnes icke, utan måste ved, gärdsle m. m. köpas. Utsäde: höst 9 tr i åker, afk. 8 à 9 kornet; vår endast rotfrukter, stundom 1 t. korn, afk. högst olika. Höafk. 62 åmar, underh. 4 hästar, 1 p. oxar, 10 kor, 15 får.

Kpsb., *Dalkarby Malmas,* $^{3}/_{8}$ mtl, nära postvägen och icke långt från Pojoviken, $^{1}/_{4}$ mil fr. kyrkan. Åbyggn. i nöjaktigt skick, en del dock otillräckliga till utrymmet. Åker 8 tl., äng 8 tl., skog så otillräckligt, att alla byggnadsmaterialier och största delen af veden måste köpas. Utsäde: höst 2$^{1}/_{3}$ tr, afk. 7 kornet; vår 2 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 40 lass, underh. 2 hästar och 5 kor.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 72 tr spml och s. k. vederlag 25 tr = 97 tr; påskpgr 500 mark, likstol 100 mk, kontant fr. Fiskars och Billnäs bruk samt några säterier 494 mark, mindre pastoralier 100 mark. b) *kapellanens:* 60 tr spml (se domk. cirk. br. n:o 454).

Klockarelönen: 10$^{1}/_{3}$ tr råg och organistlönen 550 mark (tjensterna förenade).

Pastor: *Herman Fredrik Sohlberg,* filos. mag., kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan: *Frans Fredrik Fagren*, vicepastor.
Klockare och organist: *Karl Robert Bäckman*, f. $^{29}/_{10}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{4}$ 1870.

5. Ekenäs (Tammisaari) pastorat. Adr. *Ekenäs.*

Imp. 3 kl., svenskt. Afskiljdes från Pojo till eget pastorat (att betjenas af en pastor ensam) genom k. reskr. $^{6}/_{11}$ 1865, hvilket går i verkst. vid nuv. pastors i Pojo och kap:s i Ekenäs afgång. *Areal:* staden 4,78 qvadratverst; landsf. areal upptagen tills. med Pojo pastorat. *Folkm.* i stadsförs. 1366, landsförs. 1294 = 2660. *Mantal* 28 $^{7}/_{12}$ förmedl. *Läslag* 8. *Hmsr.* 49; *torpr.* 47. *Kyrkan,* 126 v. fr. Åbo, är gemensam för stads- och landsförs. samt belägen i staden; uppf. 1653 af gråsten, förstörd genom vådeld 1821, åter iståndsatt 1825; tillräckligt rymlig och i nöjakt. skick, med år 1844 anskaffad orgel samt gammal altartafla af högt konstvärde. Brandförsäkrad.

Khdeb., *Jordans,* $^{1}/_{6}$ mtl, invid staden och vid Pojoviken; åbyggn. efter 1870 och 1871 verkst. tillbyggnader och reparationer i godt skick; brandf. Åker omkr. 10 tl.; skog finnes icke. Utsäde: höst 3 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 9 kornet; våruts. endast rotfrukter. Höafk. 50 korgar. Bolets beh. afk. uppgifven till 100 mark.

Pastorslönen: 18 tr 25 kpr spml och s. k. vederlag 25 tr, tills. 43 tr 25 kpr spml; påskp. fr. begge församl. tills. 1000 mark; likstol 120 mark; 18 får; salt strömming 16 tr, fjällfisk 30 lisp. samt för not- och skötfiske omkr. 200 mark; mindre pastoralier 200 mark.

Klockare- och organistlönen tills. uppskattad till omkr. 800 mk.
Pastor: tillsv. densamme som i Pojo.
Kapellan (tillsvidare): *Ernst Odert Reuter*, vicepastor.
Klockare och organist: *Johan Fredrik Möller*, f. 1818, tilltr. omkr. 1845.

6. Bromarfs pastorat. Adr. *Ekenäs & Bromarf.*

Imp. 3 kl., svenskt. Härtills kapell under Tenala, men skall enl. k. reskr. 18 dec. 1865 utgöra skildt pastorat efter nuv. pastors i Tenala och kap:s i Bromarf afgång, då kap.tj. i Bromarf indrages. Huru pastorstj. första ggn besättes, se nyssn. reskr. (domk. cirk. n:o 528). *Arealen* upptagen tills. med förra moderförs. Te-

nala. *Folkm.* 2188. *Mantal* 38 $^{1}/_{12}$ of., 37 $^{1}/_{6}$ fm. *Läslag* 13. *Hmsr.* 46; *torpr.* 116. *Kyrkan,* 115 v. fr. Åbo, uppf. 1753, af träd; är rymlig, ut- och inv. oljemålad, väl underhållen; har orgel af 9 stämmor.

Khdeb. (nuv. kpsb.), *Håkansarf,* 1 mtl, 6 v. fr. kkan, ligger nära saltsjön, omgifvet af löfskog och i en kuperad trakt; ägorna närbelägna. Bebygges af förs. enl. lag. Åker 5 tl. 18 $^{1}/_{4}$ kpl., äng 47 tl. 4 $^{1}/_{2}$ kpl., skog 358 tl. 2 $^{1}/_{4}$ kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 5 tr, afk. 46 tr. Höafk. 100 korgar; underh. 2 hästar, 4 oxar, 7 kor, 17 får. Torp 4, utg. årl. 338 fotdagsv. Bolets beh. afk. 200 mk, utom husbehofs-fjällfiske.

Pastors aflöning: 85 tr 9 $^{1}/_{3}$ kpr råg, 10 tr 8 $^{1}/_{3}$ kpr korn, för smör och qvt. endast 14 mk 72 p., påskp. 300 mk, likstol någon ko och 40 mk, fjällfisktionde 60 mk och för strömmingsfiske omkr. 260 mk; mindre pastoralier 150 mk. Pastorslönen kan komma att bli omkr. 4 tr mindre, derest Qvigos och Långstrands utjordar under Lindö säteri öfverföras till Tenala (se domk. cirk. n:o 528).

Klockarelönen: 12 tr; boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. densamme som i Tenala.

Kapellan (tillsvidare): *Alexander Tennberg,* vicepastor.

Klockare: *Henrik Reinhold Uppman,* f. $^{20}/_{1}$ 1835, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; tillika organist.

7. Tenala (Tenhola) pastorat. Adr. *Karis & Tenala.*

Imp. 3 kl., svenskt; finsk gudstj. 2 ggr om året. Kap.tj. 3 kl. Genom k. reskr. $^{18}/_{12}$ 1865 afsöndrades härifrån Bromarf förs. att utgöra eget pastorat. *Areal:* tills. med Bromarfs pastorat och en del af Koskis f. d. bruksförs. i Bjerno 472,38 qv.verst. *Folkm.* 3044. *Mantal* 91 $^{13}/_{24}$ of., 87 $^{11}/_{12}$ fm. *Läslag* 18. *Hmsr.* 131; *torpr.* 205. *Kyrkan,* 97 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, uppf. på 1300-talet, af sten, tillr. rymlig och i någorl. godt skick, brandf. till 26,600 mk.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ mtl, välbeläget på en höjd, med bolägorna nära omkring, 1 v. fr. saltsjön och $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Våningshuset, 9 rum och kök, samt öfr. åbyggn. i försvarl. skick; brandf. 19,400 mk. Utsäde: höst 7 tr råg, $^{1}/_{8}$ t. hvete, afk. 9 kornet; vår 6 à 7 tr, afk. 30 tr hafra och 2 tr ärter, hvarutom efter 16 trs utsäde inhöstas 70 tr potäter. Höafk. 115 åmar, underh. 5 hästar, 16

kor, 6 oxar, 20 får. Skogen förslår till husbehof. Torp 2, utg. årl. 256 fotdagsv. Bolets beh. afk. 450 mk.

Kpsb., *Asplund,* 1 mtl, ligger högländt några hundra fmr fr. Germundbyviken, 3 v. fr. kyrkan; ägorna nära omkring. Sätesbyggn. 7 rum; all byggnadsskyldighet åligger innehafvaren; f. n. äro byggn. i godt skick. Utsäde: höst omkr. 3 tr, vår 2 tr; afk. 22 tr råg, 1 t. hvete, 10 tr hafra, $^3/_4$ t. ärter, 40 tr potäter. Höafk. 25 åmar; underh. 2 hästar, 5 kor, 8 får. Mulbetet snäft, men skogen tillräcklig. Torp 1, utg. årl. 42 fotdagsv. Bolets beh. afk. 80 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 44 tr 7 kpr råg, 26 tr 6 kpr korn, smör ett lisp. samt enl. konvention af 1736 för smör- och qvt. 141 mk 60 p.; påskp. 460 mk, likstol en och annan ko samt 50 mk, fjällfisktionde 44 mk, färsk strömming $1^1/_2$ tna, mindre pastoralier 160 mk, socknedagsv. 46, samt för masugnar 10 lpd stångjern och 1 tna råg. b) *kapellanens:* 44 tr råg och 16 tr korn (jemf. dock domk. cirk. br. n:o 522).

Klockarelönen utgör 13 tr; boställe saknas.

Pastor: *Isak Ericson,* prost.

Kapellan: *August Viktor Fagerlund.*

Klockare: *Gustaf Reinhold Lindqvist,* f. $^{18}/_4$ 1824, tilltr. $^1/_5$ 1849.

8. Kisko pastorat, med Suomusjärvi kapell. Adr. *Salo & Kisko — Suomusjärvi.*

Konsist. 2 kl., finskt; i mkan predikas svenska 2 ggr om året. Sacellanierne af 3 kl. Socknepedagogstjensten indrogs gm k. reskr. $^{19}/_7$ 1859. *Areal:* tills. med Karislojo pastorat 596,1 qvadratverst (hvaraf förut 339,96 hörde till Nylands och 256,14 till Åbo län). *Folkm.* 4132 (deraf 2559 i mkf. och 1573 i kapellet. *Mantal* 94 $^1/_{12}$ (oförm. deraf 53 mkf. och $41^1/_{12}$ kap., förm. tills. 85). *Läslag* 24 (12 i mkf., 12 i kap.) *Hmsr.* 146 (mkf. 75, kap. 71) och *torpr.* 293 (184 mkf., 109 kap.). *Mkan;* 82 $^1/_2$ v. fr. Åbo, uppf. 1810, af träd, tillr. rymlig, utv. rödfärgad, inv. oljemålad.

Khdeb., $^2/_3$ mtl, i kyrkobyn invid ett träsk, $^1/_5$ v. fr. kkan; våningsh. gammalt och inskränkt, uthusen i laggildt skick. Åker 24 tl. 9 $^1/_4$ kpl., äng 58 tl. 9 kpl., skog 760 tl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 64 tr; vår $1^1/_3$ t., afk. 8 tr, samt potäter efter 8 trs sådd. Höafk. 50 åmar; underh. 3 hästar, 3 p. oxar, 10 kor, 15 får.

Torp 7, utg, årl. några öke- och 598 fotdagsv., 68 mk samt någon hägnadsskyldighet. Bolets beh. afk. 500 mk.

Kpsb., *Kettu,* 1/2 mtl, i Kavasto by invid Kavasto träsk, 2 1/2 v. fr. kkan; åbyggnaderna dels ombyggas, dels repareras som bäst. Åker 8 tl. 13 kpl., äng 26 tl. 25 1/2 kpl., skog 194 tl. 14 kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 25 tr; vår 10 kpr, afk. 1 1/2 ta, samt 20 tr potäter efter 5 trs sådd. Höafk. 50 korgar; underh. 2 hästar, 1 p. oxar, 5 kor, 8 får. Torp 1, utgör 52 fotdagsv. i egen och 10 hjelpd. i gårdens kost. Beh. afk. 200 mk (vid löneregl. beräknad till 10 tr 4 kpr spml).

Suomusjärvi kapell (folkm. m. m. se ofvan.). *Kyrkan,* 85 v. fr. Åbo, 20 v. fr. mkan; uppf. 1849, af träd, rymlig, utv. rödfärgad, inv. oljemålad.

Kpsb., *Kevo,* 1/2 mtl, i Laperla by vid Anerio träsk, 7 v. fr. kyrkan. Åbyggnaderna förfallna. Utsäde: höst 4 tr, afk. 30 tr; vår 1 t., afk. 5 tr, samt potäter efter 5 trs sådd. Höafk. 40 korgar; underh. 2 hästar, 1 p. oxar, 5 kor, 10 får. Beh. afk. 240 mk (vid löneregl. värderad till 12 tr spml).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 34 tr tertial, 53 tr fören. spml (minskas med 2 tr 27 kpr då Nummijärvi by öfvergår till Karislojo vid nuv. pastors afgång); smör 24 lpd; påskp. inemot 150 mk; likstol en och annan ko; mindre pastoralier 150 mk. b) *mkokapellanens:* 49 tr 26 kpr spml. c) *kap:s i Suomusjärvi* kommer att utgöra 32 1/2 tr råg och 12 tr 26 kpr korn sedan Nummijärvi by·öfverförts till Karislojo. Om de två sistn. lönerna se domk. cirk. n:ri 502 och 555.

Klockarelönerna: vid mkan 8 tr 22 kpr råg, samt boningsrum med potatesland, och i Suomusjärvi 7 tr 9 kpr råg.

Pastor: *Edvard Johan Laurell,* prost, tjenstledig.

Kapellan vid mkan: *Anders Alexander Hartzell,* derjemte kuramgerens.

Kapellan i Suomusjärvi: *Gabriel Wilhelm Leidenius,* tjenstledig.

Dess substitut: *Johan Alfred Forsell.*

Klockare vid mkan: *Johan Leo Holmberg,* f. 28/6 1827, tilltr. 1857.

Klockare i Suomusjärvi: *Enok Wilhelm Korenius,* f. 22/11 1843, tilltr. 1870.

XII. Bjerno prosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län; innefattar: 1) *Kiikala;* 2) *St. Mårtens;* 3) *Halikko;* 4) *St. Bertils;* 5) *Uskela;* 6) *Bjerno;* 7) *Kimito,* och 8) *Hiitis* pastorat.

Kontraktsprost: *Fredrik Gabriel Hedberg,* kyrkoh. i Kimito m. m.

1. Kiikala pastorat. Adr. *Salo & Kiikala.*

Konsist. 3 kl., finskt; svensk gudstj. en gång om året. *Areal:* 197,68 qvadratverst. *Folkm.* 2028. *Mantal* 32 (40 7/8 ofm.). *Läslag* 11 (men i 8 af dessa läses 2 dagar å rad). *Hmsr.* 80; *torpr.* 139. *Kyrkan,* 87½ v. fr. Åbo, uppf. 1859, af träd, rymlig och i godt skick, brandf. till 36,000 mk.

Khdeb., 1 mtl, vid Kurajärvi insjö, 2 v. fr. kkan. Våningsh. 5 boningsrum och kök; stugubyggn. med stuga, sal och kammare samt pastor ensk. tillh. 2 kamrar; åbyggn. i godt skick, brandf. till 7000 mk. Åker 12 tl., äng 25 tl., skog 361 tl. 9½ kpl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 35 tr; vår 3 tr, afk. 18 tr utom potäter. Höafk. 25 åmar; underh. 4 hästar, 10 kor, 10 får. Torp 2, utgöra tills. årl. 208 fotdagsv. Bolets beh. afk. 400 mk, men kan genom kalkbränning ökas med några hundra mark.

Pastors aflöning: spml 54½ tr; hafra 26 tr 9 kpr (k. resol. 24/9 1858); smör 20 lpd, påskp. 300 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 150 mk, hö 10½ åmar, ved 80 lass; af landthandl. 15 mk; af hvarje hemmansrök 1 dagsv. i boställsinneh. kost.

Klockarelönen: 8 tr råg, och af landthandl. 2 mk. Boställe saknas.

Pastor: *Oskar Grönholm.*

Klockare: *Jakob Fredrik Selander,* f. 1825, tilltr. 1/5 1866.

2. St Mårtens eller Nyby pastorat (Marttinan p.) med Koskis och Eura kapeller. Adr. *Åbo & St. Mårtens — Koskis — Eura.*

Imp. 2 kl., finskt. Mko- och Koskis sacell. 2 kl. Svensk gudstj. hålles i mkan och i Koskis någon gång om året I *Karinais,* 15 v. fr. mkan belägna predikohus hålles af mkopresterskapet finsk gudstj. hvar tredje söndag samt jul, påsk och pingst. Sockneadj.tjensten indrogs gm k. reskr. 15/6 1865, då äfven kapellanslönerna vid mkan och i Koskis reglerades (domk. cirk. n:o 523

d) och e). Eura gäll tillades kapellrättighet gm k. reskr. $^{20}/_{10}$ 1859, sedan förs. kort förut förhöjt prestens aflöning. *Areal:* 535,63 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. med Karinais 2846, Koskis 2161, Eura 1138 = 6145. *Mantal* i mkf. med Karinais 50 $^{23}/_{27}$, i Koskis 32 $^{7}/_{8}$ och i Eura 24 $^{13}/_{24}$ = 107 $^{53}/_{72}$ (förmedl.) *Läslag* i mkf. med Karinais 14, Koskis 10, Eura 6 = 30. *Hmsr.* mkf. med Karinais 134, Koskis 95, Eura 71 = 300; *torpr.* mkf. m. Karinais 202, Koskis 131, Eura 78 = 411. *Moderkyrkan,* 41 v. fr. Åbo, uppf. af träd 1765, tillr. rymlig, brandf. för 15,200 mk; *Karinais* predikohus äfven af träd, uppf. 1835, brandf. för 5160 mark: begge i försv. skick.

Khdeb., 1$^{1}/_{4}$ mtl, nära mkan vid Pemar å, med rymligt våningshus efter nyare byggnadssätt; platsen förskönad af planterade träd. Hela åbyggn. brandf. för 12,800 mk. Åker 42 tl. 9$^{1}/_{2}$ kpl. (torpåkrarna inber.), äng 185 tl. 25$^{1}/_{2}$ kpl., hvartill komma omkr. 80 tl. urfjellsängar, belägna i andra socknar; skog 550 tl. 8 kpl. Utsäde 11 tr råg, och vårsäd i proportion; afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 75 åmar, underh. 5 hästar, 3 p. oxar, 15 kor, 20 får. Torp 8, utg. tills. årl. 936 fotdagsv. Bolets beh. afk. 1500 mark.

Kpsb., *Alhais,* $^{1}/_{4}$ mtl, mellan allm. landsv. och Pemar å, $^{3}/_{4}$ v. fr. mkan. Nybygdt med 6 rum och kök; karaktershuset underhålles af förs. Brandf. för 2000 mark. Utsäde: höst 2 tr, vår lika mycket; afk. 7 kornet. •Höafk. 15 åmar, underh. 2 hästar, 4 kor, 5 får. Beh. afk. 100 mark.

Koskis kapell (folkm. o. s. v. se ofvan). *Kyrkan,* 18 v. fr. mkan och omkr. 60 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1817, alldeles för trång, men i någorl. godt skick; brandförsäkrad.

Kpsb., *Sulkala,* $^{3}/_{4}$ mtl, vid Pemar å, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; karaktersb. 6 rum och kök, bygges och underh. af förs., öfriga hus af inneh.; brandf. Åker 27 tl., äng 55 tl. 22$^{3}/_{4}$ kpl., skog 179 tl. 25$^{5}/_{16}$ kpl. Utsäde: höst 8 tr, vår lika mycket; afkastn. 5 kornet. Höafk. 20 åmar, underh. 4 hästar, 8 kor, 20 får. Torp 1, utg. årl. 104 fotdagsv. Beh. afk. 500 mark (vid löneregl. uppskattad till 16 tr spml).

Eura kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* omkr. 10 v. fr. mkan och 30 v. fr. Åbo, uppf. af träd 1799, i form af kors, målad ut- och invändigt, ganska rymlig och i godt skick; brandf. för 8000 mark.

Kpsb., *Sillanpää,* utan mtl, vid allm. landsv. och Tarvasjoki å, nära kyrkan. Våningsh. 4 rum och kök; alla byggnaderna

brandf. för 3320 mark, uppföras och underh. af förs. Bolet har ej andra ägor, än en mindre kryddgård samt potatesland.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 53 tr 18 kpr; smör 70 lisp., qvt. 800 mark, likstol 150 mark, påskpgr och öfriga pastoralier 600 mark. b) *moderkyrkokapellanens:* 62 tr 19 kpr spml. c) *kapellanens i Koskis:* 46 tr spml. d) *kapellanens i Eura:* 60 tr 28 1/2 kpr råg.

Klockarelönerna: vid mkan 15 tr 6 kpr spml; i Karinais (tillika ambul. skollärare) 8 tr råg; i Koskis 9 tr spml och brukningsrätt till 2 1/2 tl. jord (mot 5 dagsv. och 15 kpr spml); i Eura 7 tr 3 kpr råg och 2 kollekter (inbr. 12 mark).

Pastor: *Matias Laurillius.*
Kapellan vid mkan: *Johan Gustaf Hällfors,* vicepastor.
Kapellan i Koskis: *Viktor Magnus Hellsten.*
Kapellan i Eura: *Anders Engman.*
Klockare vid mkan: *Isak Sjöman,* f. 20/8 1804, tilltr. 1/5 1841.
Klockare i Karinais: *Karl Dikert,* f. 24/8 1816, tilltr. 1863.
Klockare i Koskis: *Johan Kristian Rautell,* f. 5/12 1817, tilltr. 1/5 1860.
Klockare i Eura: *Henrik Widgren,* f. 1/3 1816, tilltr. 1/5 1841.

3. Halikko pastorat med Angelniemi kapell. Adr. *Salo & Halikko — Angelniemi.*

Patronelt, 2 kl.; finskt. Sacell. vid mkan 1 och Angelniemi 3 kl. Jus patronatus med rättighet att tillsätta pastor och kapellanerne tillhör innehafvaren af Åminne gård. Sockneadj.tjensten indrogs gm k. reskr. 28/8 1861; men om förs. i en framtid åter vill aflöna sockneadj., får han såsom förut kallas af förs. utan förslag. Svensk gudstj. hålles i mkan 4 à 5 ggr och i kapellet 1 à 2 ggr om året. Kantpred. 6 ggr om året i *Waskio,* 10 v. fr. mkan belägna predikohus, samt extra turer mot skild ersättning. *Areal:* tills. med kapellet 191,61 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 3829, kap. 728 = 4557. *Mantal:* mkf. 136 1/6 ofm., 110 7/8 fm.; kapellet 29 1/4 ofm., 22 1/24 fm. = 165 5/12 ofm., 132 11/12 fm., *Hmsr.* mkf. 178, kap. 45 = 223; *torpr.* mkf. 120, kap. 30 = 150. *Moderkyrkan,* 50 v. fr. Åbo, uppf. af gråsten 1440, utvidgad med kortillbyggnad 1799 och två flyglar samt sakristia 1814; tillr. rymlig, försedd med orgel af 16 stämmor, bygd 1851 af Thulé. Brandf.

Khdeb., 1 1/2 mtl, nära mkan och Halikko å. Utsäde: höst

15 tr; vår 8 tr, i god lerjord; afk. 6 kornet. Höafk. 70 häckar, underh. 3 hästar, 2 p. oxar, 10, kor, 20 får. Mulb. inskränkt, skogen aflägsen. Torp 8, af hvilka 6 utgöra tills. 728 dagsv. om året och 2 betala ränta.

Kapellanen har ej boställe, utan endast en nära kyrkan belägen åker, som varit utarrenderad mot en årlig afgift af 15 tr råg.

Angelniemi kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 15 v. fr. mkan samt 55 v. fr. Åbo, är uppf. 1772, af träd, tillr. rymlig, och i godt skick, utv. brädf. och oljemålad, inv. tapetserad och äfven målad i olja. Brandf.

Kpsb., *Niemi,* $^{5}/_{12}$ fm. mtl krono, vid Angela sund och omgifvet af åkrar på Finnudden af Kimito ölandet, 3 à 4 v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 tapets. rum samt kök och stuga, i godt stånd. Förs. bygger och underh. bostället eller ersätter byggn.skyld. med 3 tr spml om året, i händelse kapellanen åtager sig densamma (k. resol. $^{14}/_{2}$ 1861); brandf. Åker 10 tl. 26 $^{1}/_{24}$ kpl. (skarp lerjord), äng 17 tl. 2 kpl., skog 69 tl. 8 kpl., dålig, men förslår ännu några år till husbehof. Utsäde: höst 3 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 5 kornet; vår 4 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 4 kornet, samt potäter efter 4 trs sådd. Höafk. 40 lass, underh. 1 häst, 4 kor, 5 à 6 får. Beh. afk. vid löneregl. uppskattad till 10 tr spml, men arbetsfolkets dyrlegdhet verkar att ingen behållning är att påräkna.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial och förenspml 150 tr; dertill 14 tr råg, utgörande halfva f. d. s.adj.lönen; påskpgr, likstol m. m. tills. 800 mark. b) *mkokapellanens:* 56 tr spml och andra hälften af s.adj.lönen 14 tr råg. c) *kapellanens i Angelniemi:* 43 tr 24 kpr spml, och dessutom 3 tr 6 kpr råg från Kalfsnäs gård och af 9 närboende bönder fr. Sagu socken (jemf. domk. cirk. br. n:o 474).

Klockarelönerna: vid mkan inber. organistlönen 22 tr spml och i Angelniemi 5 tr råg, hvarutom den sistn. såsom ambulatorisk skollärare erhåller 4 tr råg och 100 mark.

Pastor: *Otto Ferdinand Saxbeck,* filos. mag., prost.
Kapellan vid mkan: *Karl Edvard Hagelberg,* vicepastor.
Kapellan i Angelniemi: *Axel August Hellsten.*
Klockare och organist vid mkan: *Johan Sandstedt,* f. $^{5}/_{5}$ 1834, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861.
Klockare i Angelniemi: *Johan Emil Ahlroth,* f. $^{30}/_{9}$ 1843, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868.

4. St. Bertils pastorat. Adr. *Salo & St. Bertils.*

Imp. 2 kl., finskt. Afskildt från Uskela past. enl. k. reskr. $^{8}/_{10}$ 1860 (domk. cirk. br. n:o 469). Å *Kuusjoki* trakten är, 10 v. fr. mkan, uppfördt ett bönehus, dervid sockneadjunkten är stationerad; men trakten utgör dock icke skild församling. *Arealen* upptagen tillsammans med Uskela. *Folkm.* 3217. *Mantal* 54 $^{23}/_{24}$ (ofm. 66 $^{11}/_{12}$). *Läslag* 12. *Hmsr.* 104; *torpr.* 208. *Kyrkan,* 65 v. fr. Åbo, uppf. 1440, af sten; inskränkt och enkel. Bönehuset i *Kuusjoki* uppf. 1822, af träd, rymligt och i godt stånd.

Khdeb., *Vintilä,* $^{3}/_{8}$ mtl, i en däld vid Salo å, $^{1}/_{4}$ v. fr. kkan; väl bebygdt. Utsäde: höst 5 tr, afk. 40 tr; våruts. ringa. Höafk. 12 åmar; underh. 2 hästar, 5 kor, 12 får. Torp finnas ej.

S.adj. boställe, å *Paavola* rusthålls ägor i Kurkela by, beläget å en vacker skogskulle $^{1}/_{4}$ v. fr. Kuusjoki kyrka, är väl bebygdt; har ingen annan jord än 15 kpl. potatesland, samt å rusthållets ägor bete för 1 häst och 2 kor.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* med inberäkning af den i löningsstaten af $^{8}/_{10}$ 1860 beräknade inkomsten (360 mk) från bolet samt 10 tr qvarnarrende, utgör pastorslönen 83 tr 22 kpr spml, 28 tr 27 kpr hafra, 33 $^{2}/_{3}$ fmr ved, 452 lpd hö. penningeafg. omkr. 1000 mk. Löneförmånerna officielt uppskattade inalles till 3200 mk. b) *sockneadjunktens* (enl. sagde aflöningsstat): 38 tr 4 $^{1}/_{2}$ kpr spml, 13 tr 6 kpr hafra, 20 $^{2}/_{3}$ fmr ved, 310 lpd hö, 12 parmar halm, samt omkr. 60 mk penningar.

Klockarelönerne: vid mkan 12 tr, som betalats i råg, samt vid Kuusjoki bönehus 2 tr, hvarutom 2 tr tillsvidare från soknemagasinet, mot skyldighet att undervisa allmogens barn.

Pastor: *Karl Johan August Gotthard Leidenius,* filos. mag.
Sockneadjunkt: vakant.
Klockare i St. Bertils: *Johan Adam Lundberg,* f. $^{20}/_{4}$ 1799, tilltr. 1825.
Klockare i Kuusjoki: *Frans Viktor Rindell,* f. $^{7}/_{1}$ 1845, tilltr. 1869.

5. Uskela pastorat, med Muurla kapell. Adr. *Salo — Uskela — Muurla.*

Imp. 2 kl., finskt. Svensk gudstj. i mkan hvarannan månad efter slutad finsk gudstj. Mkosacell. 2 kl., Muurla ej klassificeradt. Genom k. reskr. $^{8}/_{10}$ 1860 afsöndrades härifrån St. Bertils

förs. till eget pastorat, och genom k. reskr. $^{17}/_{1}$ 1861 indrogs sockneadj.tjensten i Uskela och kapellanslönen förhöjdes. Muurla förs., förut predikogäll, erhöll kapellrättighet genom k. reskr. $^{18}/_{5}$ 1860. (Jemf. domk. cirk. br. nri 473 och 462). *Areal:* tills. med St. Bertils pastorat 446,03 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2355, Muurla 1064 = 3419; *Mantal* i mkf. 56 $^{11}/_{12}$ (ofm. 60 $^{1}/_{4}$), Muurla 27 $^{5}/_{6}$ (ofm. 32 $^{11}/_{12}$) = 84 $^{3}/_{4}$ fm. (93 $^{1}/_{6}$ ofm.) *Läslag* i mkf. 12, kap. 6 = 18. *Hmsr.* mkf. 79, kap. 48 = 127. *Mkan,* 55 v. fr. Åbo, uppf. 1832, af gråsten, rymlig och i godt skick.

Khdeb., 1 $^{1}/_{2}$ mtl, på en slätt, omgifvet af egna åkrar, vid Salo å, 5 v. fr. kyrkan, mindre väl bebygdt; brandf. till 6440 mk. Åker 35 tl.; utsäde: höst 8 tr, afk. 64 tr; vår 6 à 7 tr, samt 15 tr potäter, afk. 6 kornet. Höafk. 75 åmar; underh. 4 hästar, 2 p. oxar, 10 kor, 20 får. Skog finnes icke, ej heller torp. Beh. afk. uppg. till 1000 mk.

Kpsb., *Prestbacka,* $^{1}/_{3}$ mtl, i Salo by, icke långt fr. den s. k. Halikkoviken, $^{1}/_{2}$ v. fr. kkan; försvarl. bebygdt, brandf. 2000 mk. Åker 7 tl. 13 kpl., äng 10 tl. 4 $^{2}/_{3}$ kpl., skog 167 tl. 19 kpl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 12 tr; vår $^{1}/_{2}$ t., afk. 3 tr. Höafk. 9 åmar; underh. 2 hästar, 3 kor, 5 får. Torp 1, utg. 52 fotdagsv. årligen. Bolets beh. afk. uppskattad vid löneregleringen till 3 tr 4 kpr.

Muurla kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* uppf. 1836, af träd, rymlig, i försvarl. skick; 10 v. fr. mkan.

Kpsb., 1 v. fr. kkan, har förfallen åbyggnad och icke någon odlingsjord. Bygges och underh. af församlingen.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tert. och fören.spml tills. 98 tr; påskp. 400 mk, likstol 140 mk, mindre pastoralier 100 mk; hafra 14 tr, samt 1 lass ved från hvarje rök i pastoratet. b) *mkokapellanens:* 57 tr 10 kpr spml. c) *kps i Muurla:* 60 $^{1}/_{2}$ tr spml.

Klockarelönerna: yid mkan 11 tr spml och i Muurla 3 tr spml. Ingendera klockaren har boställe.

Pastor: *Johan Jakob Lybeck.*

Kapellan vid mkan: *Johan August Waldstedt,* vicepastor.

Kapellan i Muurla: *Gustaf Wilhelm Blomberg.*

Klockare vid mkan: *Karl Leander Lehtinen,* f. $^{3}/_{9}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

Klockare i Muurla:

6. Bjerno (Perniö) pastorat, med Finby och Öfverby kapellförsamlingar. Adr. *Salo & Bjerno.*

Konsist. 2 kl.; mkosacell. 2 kl. I moderkyrkan predikas finska hvarje sön- och högtidsdag, samt svenska 14 à 15 ggr om året; i Finby kyrka hvarannan sön- eller helgdag finska, hvarannan svenska; i Öfverby alltid finska. Sockneadj.tjensten i Bjerno indrogs gm k. reskr. $^{26}/_{4}$ 1860, som bestämde om ena mkokapellanens flyttning till Finby, der s.adj. hade varit stationerad; men nämnde reskr. ändrades genom k. reskr. $^{22}/_{12}$ 1864, som föreskref särskild kapellans anställande i Finby samt reglerade alla tre kapellanernas löner och tjenstgöringsskyldighet (jemf. domk. cirk. br. nri 460 och 518). *Areal:* 392,25 qvadratverst, hvartill ännu kommer en liten del af Koskis f. d. bruksförs. areal, upptagen tillsammans med Tenala och Bromarf. *Folkm.* i mkof. 4274, Finby 1030, Öfverby 1154 = 6458. *Mantal:* mkf. 136 of., 113 fm., Finby 25$^{5}/_{8}$ of. 23$^{11}/_{24}$ f., Öfverby 30$^{5}/_{8}$ of. 24$^{11}/_{18}$ f. = 192$^{1}/_{4}$ of., 161$^{5}/_{72}$ förmedlade. *Läslag* 35 i hela pastoratet. *Hmsr.* mkf. 164, F. 38, Ö. 42 = 244; *torpr.* mkf. 130, F. 72, Ö. 58 = 260. *Moderkyrkan,* 75 v. fr. Åbo, af gråsten med tegelhvalf, uppf. i 14 seklet, rymlig och i godt skick; brandf. Kyrkor finnas, utom i kapellförsaml., äfven vid Tykö och Koskis bruk, men vid dessa finnas numera ej brukspredikanter anstälda.

Khdeb., 1$^{1}/_{3}$ mtl, vid allm. landsv. och Bjerno å, nära kyrkan. Väl bebygdt; hufvudbyggn. 10 rum och kök. Skogen tillräcklig. Utsäde i tvåskifte: höst omkr. 11 tr, medelafk. 8 à 10 kornet; vår 5 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 50 à 60 åmar; underh. 5 hästar, 12 kor, 4 p. oxar, 20 får. Torp 3, utg. årl. tills. 4 à 8 öke- samt 337 fotdagsv., stadsresor m. m., hvarutom fr. backstugor ägarene göra några dagsv.

Kapellansbol: a) förste kapellanens, *Prestkulla* i Lupaja by, $^{3}/_{4}$ mtl, 1 v. fr. mkan. Bolstaden ligger enstaka vid allm. landsvägen icke långt fr. Bjerno å, med öppen och täck utsigt åt kyrkan; karaktershuset inneh. 7 stora och ljusa rum med kök; öfriga husen nybygda. Utsäde: höst 7 à 8 tr, afk. 5 kornet; vår 12 à 13 tr utom 6 tr potäter, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 50 sommarlass (kan ökas genom odling), underh. 3 hästar, 2 p. oxar, 6 kor, några ungnöt och 10 får. Torp 1, utg. 26 fotdagsv. om året. Skog köpes, och då inneh. måste ansvara för byggnadsskyld. kan behålln. af bolet högst uppskattas till 400 mk. b) andre kapellanens,

Brinkhall eller Mikola, i Mäkisauru by, $^2/_3$ mtl, vid landsv. och Bjerno å, 3 v. både fr. mkan och Öfverby kyrka. Karakt.huset 4 rum och kök, i försvarl. skick. Åker 12 tl., äng 26 tl., skog $384^1/_4$ tl., indelad 1866 till trakthygge med innehafvaren tillerkänd fri dispositionsrätt till årshygget, hvaraf 40 fmr ved kan säljas. Utsäde: höst 4 tr, afk. 30 tr; vår 5 tr (utom potäter) afk. 7 kornet. Hö-afk. 15 åmar, underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 52 fotdagsv. Bolets behållna afk. 200 mk.

Finby kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 20 v. fr. mkan och 95 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1760, ljus, rymlig, målad in- och utvändigt; försedd med orgel.

Kpsb. å Pensalo, moderkyrkan tillhöriga holme, bebygges af församl.; karakth. 4 rum och kök. För ägorna betalar kapellanen 6 tr i arrende till mkan, om han sjelf häfdar dem; annars betalar förs. arrendet. Till bränsle begagnas vindfällen och torra träd.

Öfverby kapell (se ofvan). Här finnes ingen prest stationerad, utan de söndagliga gudstjensterna bestridas af moderkyrkopresterskapet i tur. *Kyrkan*, 5 v. fr. mkan och 70 v. fr. Åbo, är uppf. 1752, af träd, ljus, rymlig, samt in- och utvändigt målad.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 82 tr, förenspml 50 tr råg, smör 22 lisp., qvt. 40 mk, påskp. 500 mk, från vinternotar 1 t. färsk strömming; likstol olika efter omständigheterna; från Matildedals bruk 10 lisp. stångjern; mindre pastoralier efter förf. b) *förste kapellanens:* 41 tr 14 kpr råg och 11 tr 10 kpr korn. c) *andre kapellanens:* $57^1/_4$ tr spml, mest råg. d) *kapellanens i Finby*: 60 tr spml.

Klockarelönen vid mkan $22^1/_2$ tr (från kapellerne saknas uppgifter).

Pastor: *Anders Magnus Bäckman*, prost.
Förste kapellan: *Edvard Wilhelm Lybeck.*
Andre dito: *Peter Adolf Wasz*, vicepastor.
Kapellan i Finby: *Wilhelm Oskar Richter.*
Klockare vid mkan: *Karl Jakob Stenborg*, f $^1/_4$ 1842, tilltr. $^1/_5$ 1862.
Klockare i Finby:
Klockare i Öfverby:

7. Kimito (Kemiö) pastorat, med Dragsfjärds och Westanfjärds kapeller. Adr. *Kimito — Kimito & Dragsfjärd — Westanfjärd.*

Imp. 1 kl., svenskt, med undantag af den i norr belägna s. k. Finnudden, der finskan är det rådande språket. Uti mkan hålles derföre äfven hvar 3:dje söndag och alla högtidsdagar finsk gudstj. jemte den svenska. I Dragsfjärd predikas finska 1 gg i månaden. Sacellanierna äro alla af 3 kl. Genom k. reskr. $^{13}/_{5}$ 1869 indrogs sockneadj.tjensten och kapellanslönerna förhöjdes. Genom k. reskr. $^{8}/_{4}$ 1861 afsöndrades härifrån Hiitis förs. till eget pastorat. *Areal:* tills. med Hiitis nybildade pastorat 545,41 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4127, Dragsfjärd 2290, Westanfjärd 1127 = 7544. *Mantal:* mkf. 166$^{3}/_{4}$ of., 136$^{7}/_{8}$ fm., D. 54 of., 32$^{7}/_{24}$ fm., W. 43$^{1}/_{2}$ of., 28$^{5}/_{8}$ fm. = 264$^{1}/_{4}$ of., 197$^{19}/_{24}$ fm. *Läslag:* mkf. 20, D. 7, W. 5 = 32. *Hmsr.* mkf. 258, D. 72, W. 55 = 385; *torpr.* mkf. ouppg., D. 40, W. 83. *Moderkyrkan,* 60 v. fr. Åbo, af gråsten, uppf. redan före 1469 (året ej kändt), rymlig och i godt skick, med orgel af 20 stämmor, bygd af Thulé 1859. I sammanhang med kyrkan ett högre torn samt en liten kyrka der finska gudstj. förrättas. Brandf.

Khdeb., 3 of. och fm. mtl, välbeläget (ehuru ej vid vattendrag), invid kyrkan. Ganska väl bebygdt; karakth. 12 rum och kök, uppf. 1846, brandf. Åker 106 tl. 28 kpl., äng 144 tl. 25$^{1}/_{2}$ kpl., skog 420 tl. 7 kpl. Utsäde: höst 22 tr, afk. 6 kornet; vår 5 à 6 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 150 åmar, underh. 8 à 9 hästar, 6 p. oxar, 25 kor, 30 får. Torp 5, utg. årl. tills. 780 dagsv. (med ök så ofta sådant påfordras), samt 40 mans- och 40 qvinnodagsv. om sommaren, med egen kost. Bostället för nvde utarrenderadt för 1200 mark.

Kpsb., *Engelsby Norrgård,* $^{7}/_{12}$ of., $^{1}/_{2}$ fm. mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. mindre försv., brandf.; byggnadsskyld. åligger innehafvaren. Åker 9 tl. 16$^{3}/_{8}$ kpl., äng 26 tl. 13$^{3}/_{8}$ kpl., skog 168 tl. 6$^{3}/_{8}$ kpl., någorl. god. Utsäde: höst 3 à 4 tr, vår lika mycket; afk. 5 à 7 kornet. Höafk. 20 åmar, underh. 2 hästar, 5 kor, 8 får. Beh. afk. vid löneregl. uppskattad till 8 tr spml.

Dragsfjärds kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 80 v. fr. Åbo och 2 v. fr. mkan, är uppf. 1755, af träd, på ett näs mellan Dragsfjärden och saltsjön, inv. tapetserad, samt målad och har ett orgelverk af 6 stämmor, föräradt 1791 af bergsrådet Petersen. Kyrkan inrymmer 500 à 600 pers. samt är i försv. skick och brandf. till 6000 mk.

Kpsb., *Labbnäs*, $^5/_{12}$ ofm., $^1/_8$ fm. mtl, med naturskönt läge vid insjön Dragsfjärden, $1^1/_2$ v. landv. och $^1/_2$ v. sjöväg fr. kyrkan. Karaktb. 6 rum och kök, underh. jemte alla öfriga hus af förs. (k. resol. $^{29}/_9$ 1870). Åker 5 tl., äng 4 tl.; skog tillräckligt. Utsäde: höst 3 tr 5 kpr, afk. 20 tr; vår 2 tr, afk. 12 tr. Höafk. 16 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 10 får. Torp 2, utg. årl. tills. 150 fotdagsv. Beh. afk. 200 mk (af förs. vid löneregl. uppskattad till 10 tr spml).

Westanfjärds kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 80 v. fr. Åbo och 20 v. fr. mkan, är uppf. 1759, af träd, erbjuder tillr. utrymme och är i försv. skick samt brandf.

Kpsb., *Lammala Mellangård*, $^5/_{12}$ mtl, nära den s. k. Westanfjärden samt $2^1/_2$ v. fr. kyrkan. Våningsh. 5 rum och kök, uppf. 1864, brandf. Åbyggn. underh. af inneh. Åker 8 tl. $8^1/_2$ kpl., äng 26 tl. 11 kpl.; skog 206 tl. 5 kpl., tillräcklig. Betet behjelpl., obetydl. fjällfiske. Utsäde: höst 3 tr, afk. 15 à 18 tr; vår 1 t., afk. 4 tr. Höafk. 60 häckar, underh. 2 hästar och 8 nötkreatur. Torp finnas icke. Beh. afk. vid löneregl. uppskattad till 8 tr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 65 tr råg och 45 tr korn, smör omkr. 50 lisp., fisktionde 24 tr saltad strömming, qvt. 160 mk, påskp. 800 mk, likstol och mindre pastoralier omkr. 200 mk. Ink. minskas med omkr. $^1/_6$ då Hiitis får egen pastor. b) *mkokapellanens:* 73 tr, erlägges till största delen i råg; ökas ytterl. med 18 tr då Hiitis erh. egen pastor (jemf. dock domk. cirk. n:o 573). c) *kapellanens i Dragsfjärd:* 52 tr $16^3/_4$ kpr spml (domk. cirk. n:o 586), af fartygsskeppare 2 mk, samt af torpare, handtv. m. fl. 1 mk eller ett sommardagsv. i egen kost; tillfäll. inkomst 50 mk samt matskott till högst ringa belopp. d) *kapellanens i Westanfjärd:* 32 tr 13 kpr råg och 19 tr 19 kpr korn (jemf. domk. cirk. n:o 491).

Klockarelönerna: vid mkan $26^1/_2$ tr (organistlönen inberäknad), samt för dermed förenade socknepedagogsbefattn. pedagogsbostället *Tjuda Westergård*, 1 ofm. och $^1/_2$ fm. mtl, 3 v. fr. kyrkan. Nuv. inneh. afstår 5 tr åt den person, som leder kyrkosången. I Dragsfjärd åtnjuter klockaren (som tillika är organist) 9 tr 18 kpr spml; dessutom (ehuru ej öfverensk. är lagl. stadfästad) 2 lisp. hö och 2 kärfvar halm fr. hvarje hemman, samt af torpare, handtv. och bruksmästare 12 p. samt bruksarbetare 6 p. årligen, äfvensom klockaren disponerar 1 tl. jord med derå uppf. bonings-

rum, samt nödigt bränsle. I Westanfjärd uppbär klockaren 3 tr 18 kpr råg samt 3 kollekter.

Pastor: *Fredrik Gabriel Hedberg*, filos. mag., kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.
Mkokapellan: *Karl Henrik Ekblom*.
Kapellan i Dragsfjärd: t. f. *Ludvig Alexander Wennerström*.
Kapellan i Westanfjärd: *Alexander Edvard Ahlstedt*, vicepastor.
Klockare och organist vid mkan: *Karl August Damén*, f. $^{9}/_{12}$ 1842; kyrkosången ledes af *Karl Wilhelm Löfström*, f. $^{9}/_{8}$ 1838.
Klockare i Dragsfjärd: *Gustaf Adolf Roman*, f. $^{25}/_{8}$ 1824, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1855.
Klockare i Westanfjärd: *Otto Wilhelm Eklund*, f. $^{28}/_{8}$ 1828, tilltr. 1866.

8. Hiitis pastorat. Adr. *Kimito & Hiitis.*

Imp. 3 kl., svenskt. Består af öar ute i hafvet samt afskiljdes från Kimito till eget pastorat gm k. reskr. $^{8}/_{4}$ 1861, som träder i verkst. efter nuv. pastors i Kimito samt kapellanens i Hiitis afgång. Förs. kommer att betjenas af pastor ensam. *Arealen* upptagen tills. med Kimito pastorats. *Folkm.* 1237. *Mantal:* 20$^{3}/_{8}$. *Läslag.* 8. *Hmsr.* 89; *torpr.* 50. *Kyrkan*, den sydligaste af alla församlingskyrkor i Finland, omkr. 100 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1686; rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Stubbnäs*, $^{3}/_{8}$ mtl krono, beläget vid saltsjön, på en skild ö 5 v. fr. kyrkan. Våningsh. 5 rum, i försv. skick. Utsäde: höst 2$^{1}/_{2}$ tr, vår lika mycket, afk. 8 kornet. Höafk. 40 à 45 häckar, underh. 2 hästar, 10 kor, 12 får. Betet mycket snäft; skog utöfver alla behof; fjäll- och strömmingsfiske behjelpl. Torp 2, utg. årl. tills. 60 fotdagsv. Bolets beh. afk. 400 mk.

Pastorslönen ej närmare uppgifven, än att densamma i penningevärde kommer att motsvara 2000 mark.

Klockarelönen (inber. kyrkoväktarelönen) 8 tr råg. Boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. densamme som i Kimito.
Kapellan (tillsvidare): *Johan Peter Carlberg*.
Klockare: *Adolf Holmström*, f. $^{25}/_{6}$ 1820, tilltr. 1855.

XIII. Ålands prosteri.

Inom Åbo och Björneborgs län. Innefattar: 1) *Föglö;* 2) *Lemlands;* 3) *Jomala;* 4) *Hammarlands;* 5) *Finströms;* 6) *Saltviks;* 7) *Sunds;* 8) *Wårdö;* 9) *Kumlinge,* och 10) *Brändö* pastorat.

Kontraktsprost: *Frans Per von Knorring,* kyrkoh. i Finström m. m.

I. Föglö pastorat, med Kökar och Sottunga kapeller.

Adr. *Kastelholm & Föglö — Kökar — Sottunga.*

Imp. 2 kl., svenskt; sacell. 3 kl. I mkan hålles finsk gudstj. 3 à 4 ggr om året. *Areal:* kapellerna inber. 182,90 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 1326, Kökar 540, Sottunga 332 = 2198. *Mantal:* mkf. $41\,^{71}/_{96}$ of., $28\,^{29}/_{48}$ fm., K. $16\,^{17}/_{48}$ of., $8\,^{5}/_{32}$ fm., S. $8\,^{1}/_{12}$ of., $6\,^{1}/_{2}$ fm. = $66\,^{17}/_{96}$ of.. $43\,^{25}/_{96}$ fm. *Läslag:* mkf. 15, K. 5, S. 3 = 23. *Hmsr.* mkf. 79, K. 48, S. 24 = 151; *torpr.* mkf. 135, K. 72, S. 76 = 283. *Moderkyrkan,* 150 v. fr. Åbo, uppf. af gråsten i äldre tider, utvidgad till korskyrka 1860, ännu för trång vid högtidl. tillfällen, men i godt skick; har orgel med 7 stämmor.

Khdeb., *Banken,* 1 mtl, vid ett sund, som sammanbinder Föglö- och Kökar-fjärdarna, nära kyrkan. Våningsh. gammalt, med endast 4 rum och kök. Utsäde: höst 6 tr, afk. 48 tr; vår 4 tr, afk. 28 tr. Underh. 5 hästar, 20 kor, 30 får. Torp finnas ej. Beh. afk. uppgifven till 1000 mark.

Kökar kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 120 v. fr. Åbo och 45 v. fr. mkan, af gråsten, uppf. 1784; behöfver reparation.

Kpsb., *Hamnö,* $^{1}/_{4}$ mtl, med vackert läge vid saltsjön, nära kyrkan; väl bebygdt. Har hvarken åker eller skog, men goda ängar, samt försv. bete och fiskevatten. Underh. 1 häst, 7 kor, 20 får. Torp 4, utg. några fotdagsv. och 28 mark. Beh. afk. af bolet 50 mark.

Sottunga kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 130 v. fr. Åbo och 20 v. fr. mkan, är uppf. 1802, af träd; i behjelpligt skick.

Kpsb., utan mtl, sterilt beläget i Stor-Sottunga by vid Delet (Bänöfjärden), 3 v. fr. kyrkan. Byggnaderna förfallna och obeboeliga. Har inga nyttiga ägor, utom potatesland till någon tunnas utsäde.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* enl. personel konvention

11 tr 9 kpr råg, 5 tr 4 kpr korn, 12 lisp. 13 skålp. smör, 48 fjerdingar lagd strömming, kontant 4558 mark 26 penni, likstol omkr. 100 mark och mindre pastoralier 100 mark. b) *kapellanen i Kökar:* 22 tr 19 kpr råg. c) *kapellanen i Sottunga:* 19 tr 13 kpr råg, 20 kpr korn, 2 3/4 tunnor saltad strömming, 6 lisp. 12 skålp. nötkött, 11 åmar hö, 5 1/2 tjugor halm, samt af torpare 22 mark 80 penni. Bränsle hafva förs.boerne tillhandahållit sin kapellan, men på senare tider velat undandraga sig, emedan konventionen härom under 1808 års krig förkommit.

Klockarelönerna: vid mkan (inber. organistlönen) 11 tr; i Kökar 4 tr 24 kpr råg och i Sottunga 3 tr 6 kpr råg. Boställen finnas ej.

Pastor: *Klas Adolf Karsten.*

Kapellanstjensterna i Kökar och Sottunga lediga, i brist på sökande; bestridas gemensamt af *Jakob Pohjonen* — (stationerad i Kökar).

Klockare och organist vid mkan: *Karl Blomberg,* f. 23/9 1848, tilltr. 1/5 1871.

Klockare i Kökar: t. f. *Johan Sundström,* f. 27/1 1829.

Klockare i Sottunga: t. f. *Gustaf Holmberg,* f. 15/6 1831.

2. Lemlands pastorat, med Lumparlands kapell. Adr. *Kastelholm & Lemland — Lumparland.*

Imp. 2 kl., svenskt. Sac. 3 kl. *Areal:* (med Lumparland) 117,85 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 1498, kap. 469 = 1967. *Mantal* mkf. 57 13/16 of., 34 11/24 fm., kap. 19 11/12 of., 12 35/96 fm. = 77 35/48 of., 46 79/96 fm. *Läslag* mkf. 11, kap. 4 = 15. *Hmsr.* mkf. 94, kap. 30 = 124; *torpr.* mkf. 87, kap. 54 = 141. *Moderkyrkan,* 150 v. fr. Åbo, uppf. under katolska tiden, af gråsten; koret tillbygdt af tegel mot slutet af 1600-talet samt tornet uppf. 1816; efter det inredn. blifvit förnyad 1845—1852 är kyrkan i godt skick, tillr. rymlig, och har orgel med 7 stämmor.

Khdeb.. *Skoglund,* 7/8 mtl, vid allm. vägen, 1 1/4 v. fr. kyrkan, långt fr. vatten. Karaktb. af tegel, 4 rum och kök (jemte 2 vindsrum som köpas af inneh.); öfriga hus försvarl., brandf. Utsäde: höst 5 tr, afk. 30 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr samt potäter 40 tr efter 6 trs sådd. Höafk. 35 åmar, underh. 3 hästar, 1 p. oxar, 10 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 66 fotdagsv., 2 tr strömming och 12 mk. Beh. afk. 200 mk.

Lumparlands kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 11 v. fr.

mkan, är uppf. 1638, af träd, påbygd och ånyo inredd 1838—1852 samt utvänd. oljemålad 1870; tillr. rymlig och i försv. skick.

Kpsb., *Åkerkulla*, 1 glt $^{7}/_{12}$ nytt mtl, välbeläget vid den stora Lumparfjärden, 500 alnar fr. kyrkan. Sätesbyggn. uppf. 1868, inneh. 4 rum och kök m. m. Åbyggn. brandf. Skogen tillr. till husbehof. Utsäde: höst 3 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 7 à 8 kornet; vår nära 2 tr, afk. 4 à 5 kornet, utom potäter. Höafk. 25 åmar, underh. 2 hästar, 9 kor, 15 får. Torp 3, utg. årl. tills. 57 fotdagsverk. Beh. afk. uppskattad vid löneregleringen till 15 tr råg.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 81 tr 13 kpr råg, 2 tr 13 kpr korn, 8 kpr hvete ocb 19 kpr ärter; smör 43 lisp. 14 skålp., strömmingstionde 9 $^{1}/_{4}$ tr saltad och lagd samt omkr. 4 tr saltad strömming äfvensom 160 mark 80 p.; fjällfisk 65 lisp., qvicktionde 484 mark 8 p., påskp. 142 mk 86 p., likstol 2 à 3 kor och 35 mark, mindre pastoralier 50 mark; dessutom 93 rep halm. b) *kapellanen,* som är gemensam för mkf. och kapellet, uppbär enl. k. resol. $^{20}/_{12}$ 1866 (domk. cirk. br. n:o 542) 45 tr råg om han sjelf vill njuta afkomsten af bolet, eller 60 tr råg om han hellre vill afstå bolet åt förs. samt åtnöja sig med fri boning å bostället. (Om de närmare detaljerna se cirk. br. n:o 542).

Klockarelönerna: vid mkan 9 tr råg och ett boställe, *Björklund,* utan åbyggnad men med 20 kprs rågutsäde samt föda för 2 kor; i Lumparland 3 tr råg och 2 kollekter, men intet boställe.

Pastor: *Alexander Teodor Sternberg.*

Kapellan: vakant. T. f. *Karl Gustaf Sirén.*

Klockare vid mkan: *Erik Wilhelm Holmberg,* f. $^{3}/_{12}$ 1799, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1837; tjenstledig. Förenade klockare- och organisttj. bestrides af *Ananias Rosander,* f. $^{2}/_{10}$ 1850.

Klockare i Lumparland: *Karl Johan Elfving,* f. $^{7}/_{5}$ 1834, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864.

3. Jomala pastorat. Adr. *Mariehamn & Jomala.*

Imp. 1 kl., svenskt. Finsk gudstj. hålles 3 à 4 ggr om året. *Areal:* staden *Mariehamn* 2,61 och landsförs. 121,78 = 124,89 qvadratverst. *Folkm.* i landsförs. 2072, staden 258 = 2330. *Mantal:* 131 $^{1}/_{3}$ of., 80 $^{47}/_{192}$ fm. *Läslag* 21. *Hmsr.* 160; *torpr.* äfven 160. *Kyrkan,* 200 v. fr. Åbo och 7 v. fr. Mariehamns stad, är uppf. 1543, af gråsten, tillbygd 1828 med en utskjutande flygel å sidan, således oformlig; tornet ganska högt.

Khdeb., *Sandpark*, $^5/_6$ mtl; har synnerl. vackert läge, vid Dalkarbyträsket, samt prydlig och väl vårdad trädgård. Afståndet fr. kyrkan 1 v. alldeles rak och jemn landsväg. Våningsh. af år 1846, har 10 rum, inber. kök och tambur; är särdeles omsorgsfullt uppfördt samt beqvämt inredt. Äfven öfr. åbyggnaderna i godt stånd. En mängd öfverbyggnader tillhöra inneh. enskildt. Brandf. Åker 24 tl., odlas i treskiftesbruk; äng 55 tl., hvaraf 15 tl. under odling. Skogen mycket inskränkt. Utsäde: höst omkr. 7 tr, afk. 9 kornet; vår 7 tr, samt 10 tr potäter, afk. 8 kornet. Höafk. 90 åmar, underh. 3 hästar, 4 p. oxar, 12 kor, 20 får. Torp 2, på 8 versts afstånd, utg. tills. årl. 3 tr saltad strömming, 1 fjerd. saltad fjällfisk, 15 lisp. färsk fjällfisk och 68 mark. Bolets beh. afk. 800 mark.

Kpsb., *Jättböle*, $^5/_6$ ofm. mtl, vid landsv., 2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 3 rum och kök samt ett vindsrum. Utsäde (i treskifte): höst 2 tr, afk. 20 tr; vår $1^1/_2$ t., afk. 15 tr, utom potäter. Höafk. 30 åmar, underh. 3 hästar, 6 kor, 10 får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 140 tr råg, 25 lisp. smör, kontant fr. några hemman 500 mark, 3 tr saltad strömming, qvicktionde 300 mark, påskp. 100 mk, likstol 60 mk, mindre pastoralier 80 mark, samt från staden Mariehamn 250 mark (enl. k. resol. $^{12}/_8$ 1869, domk. cirk. n:o 574). b) *kapellanens:* 40 tr råg.

Klockarelönen: 16 tr råg. Boställe finnes ej.

Pastor: *Viktor Mauritz Roslin*, prost.
Kapellan: *Johan Viktor Hummelin*, filos. magister.
Klockare: *Johan August Sundblom*, f. $^4/_7$ 1822, befullm. $^{11}/_7$ 1852.

4. Hammarlands pastorat, med Eckerö kapell. Adr. *Kastelholm & Hammarland; Eckerö* (postkontor).

Imp. 2 kl., svenskt. Sacell., gemensamt för mkan och Eckerö, är af 2 kl. Eckerö församling, den vestligaste i Finland, har nyligen gjort ansökning att få afsöndra sig från Hammarland samt utgöra eget pastorat, men frågan torde ännu bero på öfverhetligt afgörande. *Areal:* med Eckerö 191,98 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 1482, Eckerö 1046 = 2528. *Mantal:* mkf. $67^1/_6$ of., $42^3/_4$ fm., kap. $45^1/_8$ of., $25^7/_{18}$ fm. = $112^7/_{24}$ of., $68^5/_{36}$ fm. *Läslag:* mkf. 12, kap. 8 = 20. *Hmsr.* mkf. 100, kap. 64 = 164; *torpr.* mkf. 115, kap. ouppg. *Moderkyrkan*, 190 v. fr. Åbo, af sten, en af de äldsta på Åland,

väl underhållen; har en år 1865 anskaffad orgel med 8 stämmor, samt altartafla af Ekman.

Khdeb., *Loviselund,* 1 ofm. mtl, nära kyrkan och 2 1/2 v. fr. Marsund, som skiljer mförs. fr. Eckerö. Våningsh. af tegel, 4 rum och kök, jemte öfriga byggnader i försv. skick och brandf. Utsäde: höst 6 1/2 tr, afk. 60 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr, samt 60 tr potäter efter 10 trs sådd. Höafk. 66 åmar, underh. 3 hästar, 3 p. oxar, 12 kor, 20 får. Torp 3, utg. tills. årl. 468 fotdagsv. i egen kost, men deras innehafvare erhålla årl. par tunnor råg och litet halm. Beh. afk. 500 mark.

Eckerö kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 197 v. fr. Åbo och 7 v. fr. mkan, är uppf. på 1400-talet, af sten, tillr. rymlig och i godt stånd, brandf. och försedd med orgel.

Kpsb., *Fiskars,* 1/4 mtl, invid kyrkan; våningsh. 5 rum, i försv. stånd, brandf. Församl. ansvarar för all åbyggnad utom källaren och ett lider. Ägorna inskränkta; afk. 3 à 4 tr spml samt omkr. 30 åmar hö. Skog och mulbete saknas. Bolet till styrka har förs. 1864 inlöst ett bredvid liggande och numera med bolet förenadt hemman (för hv. vanl. kronoutlagor betalas), 13/32 mtl. Utsäde: 3 à 4 tr råg, afk. 20 tr; 2 tr korn, afk. 10 à 12 tr, samt 40 à 45 tr potäter efter 5 à 6 trs sådd. Höafk. omkr. 15 åmar. Med foder fr. begge lägenh. underh. 2 à 3 hästar, 8 à 10 kor, 20 à 30 får. Beh. afk. 400 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 142 tr 13 kpr råg, 11 tr 6 kpr korn, 40 lisp. smör, fisktionde 510 mark, halm omkr. 90 tjugor = 280 mark, qvt., påskp. och mindre pastoralier tills. omkr. 580 mark. b) *kapellanens:* 46 tr råg, 63 lass långved samt tillfäll. inkomst 50 mark. I händelse Eckerö blifver skildt pastorat, då kapellanstj. indrages, komma pastorslönerna att blifva: i Hammarland 115 tr råg, 7 tr 6 kpr korn, 25 lisp. smör samt pgr omkr. 1050 mark, och i Eckerö (utom beh. afk. fr. bolet) omkr. 80 tr råg, 15 lisp. smör, 96 lisp. hö, 807 kärfvar halm, samt fisktionde, påskp., qvt. m. m. tills. omkr. 1300 mark, enl. uppgjord aflöningsstat för blifvande pastor.

Klockarelönerna (organistl. inber.) äro vid mkan 14 1/2 tr råg, och i Eckerö 10 tr spml. Boställen saknas.

Pastor: *Nils Ferdinand Kurtén,* prost.
Pastorsadjunkt: *Gustaf Erander.*
Kapellan: *Karl Alfred Konstantin Moliis.*

Klockare och organist vid mkan: *Johan Peter Markström*, f. $^{18}/_{3}$ 1817, tilltr. $^{1}/_{11}$ 1842.
Klockare och org. i Eckerö: *Karl Viktor Öberg*, f. $^{2}/_{6}$ 1846, tilltr. 1870.

5. Finströms pastorat, med Geta kapell. Adr. *Kastelholm & Finström — Geta.*

Imp., 1 kl., svenskt. Sacell. 2 kl., gemensamt för mkf. och kapellet. *Areal:* med Geta 169,51 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 1835, Geta 910 = 2745. *Mantal:* mkf. 82 $^{1}/_{3}$ of., 59 $^{7}/_{32}$ fm.; Geta 36 $^{23}/_{24}$ of., 27 $^{23}/_{64}$ fm. = 119 $^{7}/_{24}$ of., 86 $^{37}/_{64}$ fm. *Läslag:* mkf. 14, Geta 6 = 20. *Hmsr.* mkf. 119, Geta 50 = 169; *torpr.* mkf. 14 + inh. 109, Geta 60. *Moderkyrkan,* 179 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, af gråsten, uppf. trol. på 1300-talet, för förs. jemnt tillräckl., i fullt godt skick; har orgel af 6 stämmor.

Khdeb., *Prostbacka,* 1 $^{1}/_{2}$ ofm. och fm. mtl, vid ett mindre träsk nära kyrkan, på en höjd med åkrarna å ena och en nyanlagd större trädgård å andra sidan. Hufvudbyggn. inskränkt, 109 år gammal, men i godt skick likasom alla öfriga husen. Pastor ensk. tillh. hus brandf. Åker omkr. 48 tl., äng 78 tl.; hela ägovidden 625 tl. Utsäde: höst 12 tr, afk. 7 à 8 kornet; vår 18 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 7500 lisp, underh. 4 hästar, 4 par oxar, 18 kor utom ungnöt och 50 får. Torp 6, små, utg. årl. tills. 175 sommardagsv. Bolet emottogs 1834 af nuv. innehafvaren med 8 trs höst- och 5 trs våruts. samt utan torp; och äro sederm. stora kostnader nedlagda på odl. af åker och äng. Beh. afk. 1200 mark.

Geta kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 197 v. fr. Åbo, 18 v. fr. mkan, är uppf. omkr. år 1300, af gråsten med golf af gottländsk plansten; tillr. rymlig och i godt skick; har orgel med 6 stämmor.

Kpsb., *Palmelund,* $^{11}/_{16}$ fm. mtl, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, ej långt från Östergeta-träsket, som genom en kanal utmynnar i en hafsvik. Våningsh., underh. af förs., består af 4 små rum och kök. Åbyggn. i försvarl. skick. En liten fruktträdgård finnes. Åker 7 tl. 1 kpl., äng 8 tl. 14 kpl., betesmark 14 tl. och skog 79 tl. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 25 tr; vår 2 à 3 tr, afk. 12 tr, utom 50 à 60 tr potäter efter 5 à 6 trs sådd. Höafk. 20 åmar, underh. 3 hästar, 7 kor, 15 får. Torp 1, utg. årl. 104 fotdagsv. Beh. afk. omkr. 300 mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 165 tr 4 kpr råg, 15 tr 25 kpr korn, 2 tr 10 kpr hafra, 14 3/4 tr strömming, samt 2194 mark 80 penni (här inber. äfven små pastoralierna). b) *kapellanens:* 45 tr råg.

Klockarelönerna (organistl. inber.) äro, vid mkan 11 tr 28 kpr. råg, 4 kpr korn, 4 kpr hafra, 3 kollekter; i Geta 7 tr råg och 3 kollekter. Boställen finnas icke.

Pastor: *Frans Per von Knorring,* teol. doktor, kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 2 samt Anne ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Karl Gustaf Lindström,* vicepastor, predikant vid häradsfängelset och lasarettet i Godby.

Kapellan: *Anders Johan Reinhold Petterson.*

Klockare och organist vid mkan: *Kristian Otto Nordström,* f. 25/12 1807, befullm. 1838.

Klockare och org. i Geta: *Gustaf Viktor Nordlund,* f. 19/1 1850, tilltr. 1/5 1870.

6. Saltviks pastorat. Adr. *Kastelholm & Saltvik.*

Imp. 2 kl., svenskt; sacell. 3 kl. Någon gg hålles finsk gudstj. *Areal:* 118,75 qvadratverst. *Folkm.* 1744. *Mantal:* 93 1/12 of., 57 21/32 förmedl. *Läslag* 13. *Hmsr.* 120; *torpr.* 206. *Kyrkan,* 175 v. fr. Åbo, af sten; omtalas redan år 1322, ombygd 1858; är i godt skick och har en år 1837 anskaffad orgel af 8 stämmor.

Khdeb., *Karlbacka,* 5/6 mtl, 1/2 v. fr. kyrkan, mellan åker och äng vid den s. k. Saltviken, som afdelar förs. i två delar, den östra och vestra. Försvarl. bebygdt, karaktersb. uppf. 1841; brandf. Utsäde: höst 7 à 7 1/2 tr, afk. 9 à 12 kornet; vår 3 tr, afk. 8 à 10 kornet. Höafk. 60 à 70 lass, underh. 3 hästar, 2 p. oxar, 12 kor, 12 får. Torp 2, utg. årl. tills. 208 fotdagsv., hvaremot den ena torparen får 1 1/2 t. råg. Från 7 holmar i hafvet betalas i årligt arrende 200 mark, 3/4 t. saltad strömming och 3/4 t. sik.

Kpsb., *Nybacka,* 1 mtl, 1 v. fr. kyrkan; åbyggn. brandförs. Utsäde: höst 3 1/4 tr, afk. 23 tr; vår 2 tr, afk. 12 tr. Höafk. 13 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 7 får. Torp saknas. Beh. afk. 180 mk (vid löneregl. af förs. uppskattad till 15 tr råg).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 85 tr 5 kpr råg, 11 tr 25 kpr korn, 30 lisp. smör; qvt. 126 mk, påskp. 120 mk, likstol efter lag, fisktionde 300 mark. b) *kapellanens:* 45 tr 10 kpr råg (k. resol. 11/10 1866, domk. cirk. n:o 539).

Klockare- och organistlönen ungefär 18 tr råg. Boställe saknas.
Pastor: *Ulrik Magnus Forsström*, prost.
Kapellan: t. f. *August Edvard Olivier Lundenius.*
Klockare: *Johan Gustaf Öhman*, f. $^{2}/_{5}$ 1815, tilltr. 1869.

7. Sunds pastorat. Adr. *Kastelholm & Sund.*

Imp. 3 kl., svenskt; någon gg om året finsk gudstj. Härifr. afsöndrades Wårdö förs. till skildt pastorat gm k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1866. *Areal:* tills. med Wårdö pastorat 165,59 qvadratverst. *Folkm.* 1550. *Mantal:* 55 $^{31}/_{96}$ (ofm. 69 $^{1}/_{4}$). *Läslag* 12. *Hmsr.* 85; *torpr.* 43. *Kyrkan,* 175 v. fr. Åbo, af gråsten, från katolska tiden; rymlig (den största på Åland), och i godt skick med orgel af 9 stämmor, bygd 1860 af A. Thulé.

Khdeb., 1 mtl, med utmärkt vackert läge vid 2:ne sund eller insjöar, förenade genom ett smalt vatten, Bromansström; väl bebygdt, sätesb. af tegel, uthusen af träd, brandf. till 8080 mk. Utsäde: höst 9 à 10 tr, afk. 8 kornet; vår 8 tr, afk. 8 kornet, samt potäter efter 12 trs sådd. Höafk. 80 parlass; underh. 4 hästar, 2 p. oxar, 12 kor, 20 får. Torp finnas ej. Från Norr Granö holme presterar arrendatorn årligen 15 fmr kastved.

Pastors aflöning: 80 tr råg, 20 tr korn samt 954 mk (enl. förening); dessutom likstol m. m. (enl. lag) tills. 300 mk.

Klockarelönen: 16 tr råg och 2 kollekter; boställe saknas.
Pastor: *Lars Gustaf Wilhelm Törnvall.*
Klockare (tillika organist): *Johan Alfred Herman Lindholm*, f. $^{12}/_{7}$ 1847, tilltr. 1870.

8. Wårdö pastorat. Adr. *Kastelholm & Wårdö.*

Imp. 3 kl., svenskt. Afskildt från Sunds pastorat genom k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1866, som trädde i verkst. $^{1}/_{5}$ 1872. *Arealen* upptagen tills. med Sund. *Folkm.* 931. *Mantal* 29$^{11}/_{12}$ of., 16$^{11}/_{16}$ fm. *Läslag* 6. *Hmsr.* 49; *torpr.* 47. *Kyrkan,* 160 v. fr. Åbo, af gråsten, sannolikt från 14 seklet, 34 × 12 aln. inom väggarna; har en gammal orgel af 8 stämmor.

Khdeb., *Östergård*, $^{2}/_{3}$ of., $^{3}/_{8}$ fm. mtl, 1 v. fr. kyrkan; karaktersh. 4 rum och kök, brandf. Åker 5 tl., äng 4 tl., skog 29 tl. Utsäde: höst 3$^{1}/_{2}$ tr, afk. 20 à 30 tr; vår 2 tr, afk. 6 à 10 tr. Höafk. 16 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 10 får. Bolets beh. afk. 200 mk.

Pastors aflöning: af förs. uppskattad till ett värde af omkr. 3000 mk, utgör: tertial 57 tr 9 kpr, smör 12 lisp. 12 skålp., 398$^1/_2$ kärfvar halm, qvt. 220 mk, påskp. och likstol omkr. 400 mk, fisktionde (torra gäddor 15 lisp. 15 skålp.) till ett värde af 88 mk, af handl., skeppare och sjömän omkr. 270 mk (jemf. domk. cirk. br. n:o 538).

Klockarelönen: 5 tr spml. Boställe saknas.

Pastor: *Oskar Elis Petterson,* utnämnd.

Klockare: *Johan Grunér,* f. $^{15}/_6$ 1810 tilltr. 1833.

9. Kumlinge pastorat. Adr. *Åbo & Kumlinge.*

Imp. 3 kl., svenskt; finsk gudstj. en gg om året. Från Kumlinge afskiljdes Brändö förs. till eget pastorat gm k. reskr. $^{18}/_1$ 1864. *Areal:* tills. med Brändö pastorat 140,56 qvadratverst. *Folkm.* 775. *Mantal* 15 fm. *Läslag* 8. *Hmsr.* 68; *torpr.* 39. *Kyrkan,* 126 v. fr. Åbo, af sten, fr. katolska tiden; liten, men i godt skick.

Khdeb., *Karlsund,* 1 mtl., på en ful, stenig backe midtpå Kumlinge ön invid byn, 1 v. fr. kyrkan och saltsjön, som ej synes till bolet. Åbyggn. gammal och ej mera svarande mot tidens fordringar. Skogen uthuggen, förslår ej till bränsle; sommarbetet dåligt. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 9 à 10 kornet; vår lika mycket, afk. 6 à 7 kornet. Höafk. 50 à 60 åmar, underh. 3 à 4 hästar, 14 kor, 30 får. Torp, 3 å landet, utg. årl. tills. 58 fotdagsv. och 6 stadsresor; dessutom 8 s. k. donationstorp å klippor flere mil ute i hafvet, hvilka tills. med de förra i ränta erlägga 376 mk och 20 lisp. skälspäck.

Pastors aflöning: 61 tr 13 kpr spml (neml. hela kronotionden och kapellanskapparne, tills. 52 tr 2 kpr, till $^2/_3$ råg och $^1/_3$ korn, hvaraf dock 4 tr 23$^1/_4$ kpr årl. afkortas, samt „i vederlag för pastoratets ringhet“ 14 tr 4$^{59}/_{128}$ kpr); 23 lisp. 15 skålp. smör; qvt. 270 mk, påskp. 65 mk, likst. 60 à 70 mk; fisktionde 548 mk (neml. för fjällfisk 17 lisp. torra gäddor = 68 mk, för skötfiske 20 tr saltad strömming = 480 mk); 210 kärfvar tiondehalm (värde 120 mk); mindre pastoralier 40 mk.

Klockarelönen: 6 tr 21 kpr; boställe finnes icke.

Pastor: *Johan Fredrik Mannström.*

Klockare: *Jakob Silander,* f. $^{17}/_2$-1798, tilltr. $^1/_{10}$ 1815.

10. Brändö pastorat. Adr. *Abo & Brändö.*

Imp. 3 kl., svenskt. Finsk gudstj. 1 à 2 ggr om året. Genom k. reskr. $^{18}/_{1}$ 1864 afskiljdes Brändö från Kumlinge till eget pastorat, och erhöll sin förste pastor $^{1}/_{5}$ 1866. *Arealen* upptagen tillsammans med Kumlinge pastorat. *Folkm.* 1092. *Mantal* 11$^{5}/_{6}$ fm. *Läslag* 11. *Hmsr.* 99; *torpr.* 51. *Kyrkan,* 103 v. fr. Åbo, är uppf. 1749, af träd, invänd. målad 1840; väl bibehållen och i vanl. fall tillr. rymlig.

Khdeb., *Brändö Westergård,* $^{3}/_{16}$ mtl, väl beläget med utsigt öfver hafsvikar åt två håll, knappt 1 v. fr. kyrkan. Nybygdt 1866. Åker 3$^{1}/_{20}$ tl., äng 5$^{1}/_{8}$ tl., skog 3$^{7}/_{8}$ tl., förslår endast till löftägt och rieved. Utsäde: höst 4 tr, afk. 16 à 17 tr; vår 1$^{1}/_{2}$ t., afk. 4 à 6 tr. Underh. 2 hästar, 6 kor, 20 får. Torp 3, utg. tills. årl. 30 fotdagsv. och 30 mk.

Pastors aflöning: a) „halfparten af hela tionden" 43 tr 9 kpr råg, samt för halm 176 mk, 22 ostar och något ved; b) kronotionde (vederlag) 6 tr 5$^{1}/_{4}$ kpr; c) f. d. kapellanslön 12 tr 24 kpr råg (allt tills. 62 tr 8$^{1}/_{2}$ kpr). Smör 24 lisp.; qvt. 360 mk; påskp., likstol (någon ko utfaller sällan) och mindre pastoralier tills. 100 à 150 mk; fisktionde 37$^{1}/_{2}$ tr saltad strömming och 78 lisp. fjällfisk.

Klockarelönen: 9 tr 3 kpr spml samt utlofvad boställstomt.

Pastor: *Alfred Brynolf Roos,* led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Klockare: *Karl Erik Sjöblom,* f. $^{13}/_{8}$ 1800, befullm. $^{12}/_{12}$ 1847.

XIV. Wasa nedre prosteri.

Inom Wasa län; innefattar: 1) *Lappfjärds;* 2) *Sideby;* 3) *Isojoki;* 4) *Karijoki;* 5) *Östermarks:* 6) *Nerpes;* 7) *Öfvermarks;* 8) *Pörtom;* 9) *Korsnäs;* 10) *Malax;* 11) *Solf;* 12) *Mustasaari;* 13) *Wasa (Nikolaistads);* 14) *Replot,* och 15) *Qveflax* pastorat.

Kontraktsprost: T. f. *Karl Johan Adolf Nordman,* kyrkoh. i Malax.

1. Lappfjärds pastorat, med Kristinestads lands- och stadsförsamling. Adr. *Kristinestad — Lappfjärd.*

Konsist. 2 kl., svenskt. Begge sacell. af 1 kl. Under senaste åren äro härifrån afsöndrade till egna pastorater Sideby, Storå och Bötom. Finsk gudstj. hålles i mkan hvarje 9:de sön-

dag och dessutom jul, påsk och pingst (hvardera dagen), samt i Kristinestads kyrka första sönd. i hvar månad samt 2:dra dag jul, påsk och pingst. *Areal:* staden 19,20 samt det öfriga tillika med Storå, Sideby och Bötom pastorater 1255,89 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4789, Kristinestads landsförs. 1280 och staden 2530 = 8599. *Mantal,* mkf. 45 $^{1}/_{12}$, Kristinest. lf. 15 $^{41}/_{48}$ = 60 $^{15}/_{16}$. *Läslag* mkf. 16, Kristinestads församl. 6 = 22. *Hmsr.* mkf. 367, Kr. lf. 98 = 465; *torpr.* mkf. 261, Kr. lf. 107 = 368. *Moderkyrkan,* 242 v. fr. Åbo, af tegel, uppf. 1851, rymlig och i fullkoml. godt skick, har en år 1866 för 3300 rub. s:r anskaffad orgel med 21 stämmor. Klockstapeln fristående, af träd.

Khdeb. *Bäckelund,* 1 $^{1}/_{8}$ glt och 1 $^{13}/_{24}$ nytt mtl, icke långt fr. Lappfjärds å, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; försvarl. väl bebygdt. Åker 22 tl. 27 kpl., äng 176 tl. $^{1}/_{2}$ kpl.; skogen försvarlig. Utsäde: höst 3 tr, afk. 50 tr; vår 7 à 8 tr, afk. omkr. 70 tr, samt 100 tr potäter, Höafk. 88 åmar, underh. 7 à 8 hästar, 20 kor, 35 får. Torp 4, hemköra 20 fmr ved och vitja prestgdens tionde-fiskbragder. Bolets beh. afk. uppgifven till 600 mk.

Kpsb., *Juth,* $^{5}/_{6}$ mtl, $^{3}/_{4}$ v. fr. kyrkan, inom Lappfjärds by, men med fri utsigt och sundt läge invid allm. postvägen och nära Lappfjärds å. Väl bebygdt och i godt skick, men byggnadsskyldigheten har blifvit innehafvaren åhvälfd. Åker 15 tl. 10 $^{23}/_{24}$ kpl., äng 39 tl., hvaraf dock en del är inhägnad till sommarbete; skog 644 tl. 6 kpl., mer än tillr. för alla behof. Utsäde: höst 3 tr, afk. 6 à 8 kornet; vår 3 tr, afk. 8 à 12 kornet. Höafk. 40 åmar, underh. 5 hästar, 10 kor, 12 får. Torp 4, utg. årl. tills. 32 fotdagsv., landsvägaunderhåll m. m. Beh. afk. 300 mk.

Kristinestads stads- och landsförs. (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 249 v. fr. Åbo och 7 v. fr. mkan, är uppf. 1700, af träd, reparerad och ånyo målad 1871, mindre rymlig; försedd med orgel.

Kapell. embetsgård, i staden och invid kyrkan, nybygd för 8 år sedan, inneh. 6 rum och kök samt nödiga uthus, i godt stånd. Har endast potatesland och 8 ladul. äng samt en alldeles uthuggen skogslott. Med höafk. underhållas 1 häst och 3 kor.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 100 à 110 tr spml (vederlagsspmlen 8 tr inberäknad); 80 à 90 lisp. smör; fisktionde, socknedagsv. och ost, till ett värde af 850 à 900 mk; påskp., qvt., likstol m. m. omkr. 1200 mk. b) *mkokapellanens:* 104 tr spml, 37 lisp. smör, likstol efter barn under 15 år, 756 ostar; omkr. 70

socknedagsv. som dock föga kunna påräknas. c) *kapellanens i Kristinestad:* 28 tr spml, 8 lisp. smör, från staden 1600 mk.

Klockare- och organistlönerna: vid mkan 11 tr råg, 22 tr korn, 30 skrindor hö, sportel omkr. 50 mk, samt ett boställe, *Enkulla*, $^1/_8$ mtl, afkastande efter 2 trs utsäde omkr. 18 tr spml, utom 30 à 40 tr potäter. I Kristinestad uppbär klockaren 10 tr spml och 500 mk samt bebor hyresfria rum.

Pastor: *Elias Robert Alcenius*, prost.

Pastorsadjunkt: *Johan Anton Immanuel Forss*, filos. magister, vicepastor.

Kapellan vid mkan: *Bernhard Taxell*, vicepastor.

Kapellan i Kristinestad: *Karl Abraham Rikberg*, vicepastor.

Klockare och organist vid mkan: *Jonas Spolander*, f. $^5/_2$ 1830, tilltr. $^1/_5$ 1863.

Klockare och organist i Kristinestad: *Johan Magnus Lundberg*, f. $^2/_{11}$ 1821, tilltr. $^1/_5$ 1849.

2. Sideby pastorat. Adr. *Kristinestad & Sideby.*

Konsist. 3 kl., svenskt. Finska predikas 4 ggr om året. Pastoratet afskiljdes från Lappfjärd genom k. reskr. $^{17}/_4$ 1860, hvilket går i verkställighet efter nv. kyrkoherdens derst. afgång. *Arealen* upptagen under Lappfjärds pastorat. *Folkm.* 2067. *Mantal* 13$^2/_3$. *Läslag* 5. *Hmsr.* 133; *torpr.* 312. *Kyrkan*, 235 v. fr. Åbo, uppf. af träd 1786, inskränkt samt i behof af reparation.

Khdeb., *Rosnäs*, $^1/_4$ mtl, välbeläget nära kyrkan och 1 verst från Bottniska viken. Åbyggnaden förfallen. Åker 10 tl., äng 99 tl. 26 kpl., skog 199 tl. 5$^{13}/_{15}$ kpl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 2$^1/_2$ tr, afk. 4 à 5 kornet. Höafk. 20 åmar, underh. 2 hästar, 4 kor, 8 får. Torp 2, utg. årl. tills. 70 fotdagsv. Bolets beh. afk. 100 mk.

Pastors aflöning: 85 à 90 tr spml, omkr. 50 lisp. smör, fisktionde och ost samt socknedagsv. tills. i värde omkr. 470 mk, påskp., qvt., likstol och mindre pastoralier tills. 400 à 420 mk (jemf. domk. cirk. n:o 460).

Klockarelönen: 15 tr spml samt ett boställe, *Strömsnäs*, $^1/_8$ mtl. Närmare uppgifter härom saknas.

Pastor: tillsv. densamme som i Lappfjärd. Presterl. tjenstgöringen i förs. bestrides af *Johan Henrik Wehmanen*, t. f. kapellan.

Klockare: *Samuel Forsten*, f. $^{16}/_7$ 1813, tilltr. 1843.

3. Isojoki (sv. Storå) pastorat. Adr. *Kristinestad & Storå.*

Imp. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 5 à 6 ggr om året. Genom k. reskr. $^{29}/_{10}$ 1855 afskiljdes Storå från Lappfjärds konsistoriela pastorat att utgöra eget imperielt pastorat; hvilket går i verkst. efter nuv. pastors i Lappfjärd afgång. *Arealen* upptagen under Lappfjärds pastorat. *Folkm.* 3355. *Mantal* 20 $^{1}/_{4}$ of., 28 $^{23}/_{24}$ fm. *Läslag* 8. *Hmsr.* 160; *torpr.* 230. *Kyrkan,* 253 v. fr. Åbo, uppf. 1833, af träd, i korsform, rymlig och i godt skick; 1871 invändigt målad och dekorerad.

Khdeb., *Hedborg,* $^{13}/_{24}$ mtl, enstaka invid allm. landsv. och Isojoki lilla å, samt nära kyrkan. Karaktb. uppf. 1853; uthusen delvis förfallna. Åker 13 tl. 22 kpl., äng 129 tl., skog 1266 tl. Utsäde: höst 3 tr, vår 4 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 50 åmar, underh. 3 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 2, betala i arrende tills. 38 mk om året. Beh. afk. 200 mk.

Pastorsaflöningen, som kommer att utgöras af härtillsvordne pastors- och kapellanslönerna förenade, belöper sig till 110 à 120 tr spml; 65 à 70 lisp. smör; ost och socknedagsv., qvt., påskp., likstol m. m. tills. omkr. 1000 mk (det hela i penningevärde uppskattadt till 4000 mk); hvaraf dock afgår lönen för den adjunkt, pastor jemlikt ofvan åberopade reskript åligger såsom ständigt biträde aflöna (jemf. domk. cirk. n:o 412).

Klockarelönen: utgör 18 tr spml samt ett boställe, *Kortela,* hvars åbyggnad underh. af församl. Bolet afkastar efter 2 $^{1}/_{2}$ trs utsäde 6 kornet; höafk. 24 åmar.

Pastor: t. v. densamme som i Lappfjärd.
T. f. kapellan: *Frans Joakim Torckell,* vicepastor.
Klockare: *Johan Viktor Mannfolk,* f. $^{6}/_{3}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

4. Karijoki (sv. Bötom) pastorat. Adr. *Kristinestad & Bötom.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. hålles 9 ggr om året. Afskiljdes från Lappfjärd till eget pastorat genom k. reskr. af $^{24}/_{11}$ 1862, hvilket går i verkst. efter nv. kyrkoherdens i Lappfjärd afgång. *Arealen* upptagen under Lappfjärds pastorat. *Folkm.* 1981. *Mantal* 12. *Läslag* 4. *Hmsr.* 94; *torpr.* 157. *Kyrkan,* 253 v. fr. Åbo, uppf. 1811, af träd; repar. 1872.

Khdeb., *Palkkamäki,* $^{1}/_{4}$ mtl krono, nära kyrkan. Åbyggn. i försv. skick, utom hufvudbyggn., som är förfallen. Åker omkr. 20

tl.; äng kommer att tillskiftas bolet till omkr. 54 tl., och intill-dess erlägger förs. till prestbolet 1500 lisp. hö. Utsäde: såväl höst som vår 2 1/2 tr, afk. 7 kornet. Å bostället underh. 2 hästar, 8 kor, 30 får. Torp 4, utg. årl. tills. 122 fotdagsv.

Pastors aflöning: omkr. 95 tr spml, 40 lisp. smör, ost, socknedagsv., likstol, påskp., qvt. och mindre pastoralier, tills. 830 à 850 mk.

Klockarelönen: omkr. 10 tr spml samt en af förs. till klockarebol inlöst parcell om 15 tlds vidd.

Pastor: tillsvidare dens. som i Lappfjärd. Presterl. tjenstg. i förs. bestrides af *Jonatan Ingman,* t. f. kapellan.

Klockare: *Fredrik Laurell,* f. 10/3 1817, tilltr. 1/5 1840.

5. Östermark (Teuva) pastorat. Adr. *Kaskö & Östermark.*

Imp. 3 kl., finskt; svensk gudstj. 2 à 3 ggr om året. *Areal:* 528,28 qvadratverst. *Folkm.* 3878. *Mantal* 40 (utom bost.). *Läslag* 15. *Hmsr.* 265; *torpr.* 105. *Kyrkan,* 280 v. fr. Åbo, uppf. 1863, af sten; tillr. rymlig, men håller på att remna, samt är derföre ännu icke invigd.

Khdeb., *Erkkilä,* 1 1/8 mtl, vid en mindre å, 1 v. fr. kkan; försvarl. bebygdt (karaktersbyggn., en gammal och en ny, innehålla tills. 14 rum). Åker omkr. 20 tl., äng 160 tl., skog 1350 tl. Utsäde: höst 7 à 8 tr, afk. 60 tr; vår 9 à 10 tr, afk. 70 tr. Hö-afk. 60 åmar, underh. 5 à 6 hästar, 20 kor, 35 får. Torp. 1, utg. årl. 104 fotdagsv. i gårdens kost. Bolets beh. afk. 600 mk.

Pastors aflöning: 180 tr spml samt (efter konvention för nv. pastors tid) 95 lisp. smör, 50 st. årsgamla lam, påskp. 350 mk, likstol 250 à 300 mk, mindre pastoralier 100 mk; 300 socknedagsv.

Klockarelönen: 28 tr spml (1/2 råg och 1/2 korn), samt ett boställe, *Orrela,* 1/16 mtl.

Pastor: *Wilhelm Ingman.*

Klockare: *Josef Georg Kaselius,* f. 14/12 1827, tilltr. 1854.

6. Nerpes (Närpiö) pastorat, med Kaskö stadsförsamling (Kaskisten kaup.). Adr. *Kaskö & Nerpes.*

Imp. 1 kl., svenskt; sacell. af 1 kl.*) *Areal:* tills. med Korsnäs, Pörtom och Öfvermarks nybildade pastorater 879,44 qva-

*) Utom de under senaste tid från Nerpes till egna pastorater afskiljda Pörtom och Korsnäs församlingar, kommer enligt k. reskr. 24/8 1871 att ifrån

dratverst; Kaskö stad dessutom 3,20 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 11,799 *), Kaskö 774 = 12,573. *Mantal* 115 $^1/_5$ of., 120 $^{67}/_{72}$ förm. *) *Läslag* 28. *Hmsr.* 1181; *torpr.* 280. *Moderkyrkan*, omkr. 270 v. fr. Åbo, uppf. 1435, södra korset tillbygdt 1734, norra dito 1771, då äfven kyrkan utvidgades i öster och vester. Kyrkan, otillr. vid större högtider, är i godt stånd samt försedd med ett äldre orgelverk.

Khdeb., *Klaresund*, 2 $^1/_2$ mtl (blifv. 2 mtl), på en höjd invid kyrkan och den till Kaskö ledande landsvägen, $^3/_4$ v. fr. Nerpes å samt 7 $^1/_2$ v. fr. hafvet. Karaktb. äldre, 4 rum och kök samt 2 vindskamrar; åbyggnaderna i försv. skick. Åker 44 tl., äng 202 tl., mulbete 204 tl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 80 à 90 tr; vår 12 tr, afk. 100 tr. Höafk. 90 åmar, underh. 7 hästar, 25 kor, 30 får. Torp 6, utg. årl. 354 fotdagsv. och 240 mk. Beh. afk. 1200 mk.

Kpsb., *Josslas*, $^5/_8$ mtl, inom by vid allm. landsv., 2 $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Våningsh. 4 rum och kök samt 2 vindsrum, i teml. godt skick; uthusen förfallna. Bostället bebygges af förs. Åker 8 tl., äng och beteshagar 80 tl.; skog 377 tl., till större delen för några år sedan af vådeld ödelagd, men ännu dock tillr. för behofvet. Utsäde: höst 2 $^1/_2$ tr, afk. 16 à 18 tr; vår 3 tr, afk. 20 à 25 tr. Underh. 3 hästar, 10 kor, 12 får. Bolet har varit till ytterlighet vanhäfdadt, hvarföre ringa behållning är att påräkna.

Kaskö stadsförsamling. (Folkm. se ofvan). *Kyrkan*, 281 v. fr. Åbo och 11 v. fr. mkan, uppf. 1788 (öfre våningen af ett större trädhus) rymlig och i godt skick, med år 1869 anskaffad orgel af 6 stämmor.

Predikantens bostad är belägen i nedre våningen af samma hus, hvars öfre våning är inredd till kyrka, samt består af 5 rum och kök; alldeles invid Kaskö sund.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* (efter nuv. konvention): 268 tr spml, 240 lisp. smör, påskp. 120 mk, likstol 500 mk, mindre pastoralier 450 mk; socknedagsv. 800 à 900. b) *kapellanens:* 150 tr spml, 50 lisp. smör, 1000 à 1200 ostar, barnlikst. 50 mk. Pastors- och kapellanslönen minskas hvardera med omkring $^1/_5$ då

---

moderförsamlingen afsöndras ett nytt pastorat, *Öfvermark*, hvartill afgå 25 $^1/_4$ mantal med en folkmängd af 2723 personer, hvarmed beloppet af här ofvan upptagna mantal och folkmängd i moderförsamlingen förty kommer att minskas; i proportion dermed förminskas äfven läslagen och rökarna samt pastors- och kapellansinkomsterna (derest neml. icke ny konvention om pastorslönen träffas). Se vidare nf.

Öfvermark afskiljes till eget pastorat. c) *predikantens i Kaskö:* 1200 mk (domk. cirk. n:o 479).

Klockarelönerna: vid mkan 70 tr spml (minskas framdeles såsom pastorslönen) och ett boställe, *Eriksberg*, som lemnar underhåll för 1 häst, 3 kor och några får; i Kaskö något öfver 100 mk, utan något boställe. Organisten vid moderförs. uppbär 50 tr samt har ett boställe, *Johannisberg*, erbjudande enahanda förmån som klockarebolet.

Pastor: H. H. erkebiskopen.
Kuramgerens: *Johan Liljeblad*, vicepastor.
Kapellan: *Karl Johan Levan*, vicepastor.
Stadspredikant i Kaskö: *Esaias Severin Cronström.*
Klockare vid mkan: *Ferdinand Bergman*, f. $^{22}/_{5}$ 1824, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1844.
Organist vid mkan: *Isak Alenius*, f. $^{12}/_{9}$ 1821, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853.
Klockare och organist i Kaskö: *Israel Marander*, f. $^{12}/_{10}$ 1811, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1839.

7. **Öfvermark pastorat.** Adr. *Kaskö & Öfvermark.*

Imp. 3 kl., svenskt. Genom k. reskriptet $^{24}/_{8}$ 1871 är stadgadt, att Öfvermark by jemte den till Nerpes moderförsamling hörande andelen af Öfverträsk by samt Stenfors hemman i Österyttermark by, innefattande tillsammans 25 $^{1}/_{4}$ mantal med en folkmängd af 2750 personer, skall afskiljas från Nerpes moderförsamling till eget pastorat, att betjenas af en pastor, hvilken tillsättes efter nuv. erkebiskopens afgång och sedan kyrka blifvit uppförd samt pastorsbol anskaffadt, bebygdt och i lagligt stånd försatt. Till pastorsbol, som bör blifva $^{1}/_{2}$ mantal, må helst användas en till detta ändamål föreslagen, kyrkoherdebolet i Nerpes underlydande utjord. Pastor i Öfvermark kommer att åtnjuta sammanlagda beloppet af pastors- och kapellanslönen inom det nya pastoratets område enligt för landsorten gällande författningar (jemf. domkap. cirk. n:o 596).

8. **Pörtom pastorat (Pirttikylä).** Adr. *Kristinestad & Pörtom.*

Imp. 2 kl., svenskt. Afskildt fr. Nerpes genom k. reskr. $^{11}/_{10}$ 1859 till eget pastorat, med skyldighet för pastor att aflöna ständig adjunkt. *Arealen* upptagen tills. med Nerpes m. fl. *Folkm.*

2499. *Mantal* 24. *Läslag* 5. *Hmsr.* 194; *torpr.* 64. *Kyrkan,* 310 v. fr. Åbo, uppf. 1783, af träd, tillr. rymlig och i godt skick; försedd 1866 med orgel (af Thulé) med 8 stämmor.

Khdeb., *Köping,* $^1/_2$ mtl, nära kyrkan och icke långt fr. Pörtom å; karaktb. 7 rum och kök, ny och i godt skick, men en del af uthusen förfallna. Åkern 8 tl. utom nyodlingar, bördig, men till en del 2 v. aflägsen; ängarna spridda och till en stor del aflägsna, tills. 49 tl. 23 $^7/_8$ kpl. (numera dock utvidgade); skogen 521 tl. 3 $^{15}/_{16}$ kpl. mycket skadad af skogseld; mossar 127 tl. 1 kpl., en del odlade men i allm. otjenliga att upptagas. Utsäde: höst 8 tr, afk. 60 tr; vår 16 tr, afk. 80 tr. Höafk. 165 åmar, underh. 5 hästar, 25 kor, 30 får. Torp 1, utg. årl. 72 fotdagsv. Behållna afk. 1350 mk.

Pastorslönen: 113 tr 26 kpr spml, 67 lisp. 4 skålp. smör, qvt., påskp., likstol m. m. efter lag, samt omkr. 260 socknedagsv. (jemf. härom, samt om nuv. kyrkoherdens rätt att framdeles tillträda full lön, domk. cirk. n:o 453).

Klockarelönen: 19 tr 12 kpr spml samt ett boställe, *Enlund,* $^1/_{16}$ mtl; äger god och odlingsbar mark men är för nvde mycket vanhäfdadt; arealen omkr. 299 tl., deraf omkr. $^2/_3$ tl. åker och 10 tl. äng.

Pastor: *Fredrik Hedberg.*

Klockare: *Johan Erik Östberg,* f. $^{26}/_2$ 1807, tilltr. $^1/_5$ 1833.

9. **Korsnäs pastorat.** Adr. *Kaskö & Korsnäs.*

Imp. 3 kl., svenskt. Genom k. reskr. $^{14}/_{10}$ 1861 afskiljdes Korsnäs från Nerpes till eget pastorat att betjenas af pastor och ministeriiadjunkt, som af pastor med 60 tr spml bör aflönas; hvilket går i verkst. vid nuv. erkebiskopens samt nuv. kapellanens afgång. *Arealen* upptagen tills. med Nerpes m. fl. *Folkm.* 3492. *Mantal* 44 $^1/_2$ of., 42 $^1/_{24}$ fm. *Läslag* 8. *Hmsr.* 332; *torpr.* 211. *Kyrkan,* 320 v. fr. Åbo, uppf. 1831, af träd, rymlig och i godt skick, samt försedd med en gammal orgel.

Khdeb., *Skyl,* $^{13}/_{24}$ mtl, enstaka invid kyrkan, $^3/_4$ v. fr. hafvet. Karaktb. uppf. 1832, 6 rum och kök; uthusen försvarliga. Åker 10 tl., äng 100 tl., skog 497 tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 20 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 3 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 2, utg. årl. tills. 106 fotdagsv. och några hjelpdagar. Beh. afk. 300 mk.

Pastorslönen: efter nuv. konvention (past. och kapellansl. sammanräknade) 175 tr spml, 120 lisp. smör, påskp. 60 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 120 mk; omkr. 400 socknedagsv. (jemf. domk. cirk. nri 482 och 580).

Klockare- och organistlönen: 40 tr spml samt *Marielund* boställe, afkastande 2 tr spml samt föda för 1 häst, 3 kor och 10 får.

Pastor: tillsv. erkebiskopen.

Kapellan (tillsvidare): *Karl Henrik Leidenius,* vicepastor.

Kapellansadjunkt: *Johan Zakris Hartman.*

Klockare och organist: *Henrik Johan Holmgren,* f. $^{27}/_{9}$ 1813, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1834.

10. Malax (Maanlahti) pastorat, med Petalax (Petalahti) och Bergö kapeller. Adr. *Nikolaistad & Malax — Petalax — Bergö.*

Konsist. 2 kl., svenskt. Genom k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1860 afsöndrades härifrån Solf församl. till eget pastorat. *Areal:* tillika med kapellerne samt Solf nybildade pastorat 577,28 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 3700, Petalax 1618, Bergö 522 = 5840. *Mantal:* mkf. 48 $^{1}/_{2}$, P. 13 $^{11}/_{24}$, B. 3 $^{43}/_{48}$ = 65 $^{41}/_{48}$. *Läslag:* mkf. 11, P. 4, B. 1 = 16. *Hmsr.* mkf. 370, P. 148, B. 31 = 549; *torpr.* mkf. 68, P. 30, B. 7 = 105. *Moderkyrkan,* 350 v. fr. Åbo, korskyrka af träd, uppf. 1829, rymlig och i godt stånd.

Khdeb., *Björkas,* 1 $^{1}/_{3}$ mtl, vid en mindre å, 500 alnar fr. kyrkan. Våningsh. med 8 rum, kök, tambur och 3 vindskamrar (utom 2 dito utan eldstad); alla hus nyligen uppförda. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 8 à 9 kornet; vår 6 à 7 tr utom potäter, afk. 6 à 7 kornet. Höafk. 200 åmar, underh. 5 hästar, 20 kor, 30 får. Beh. afk. 800 mk.

Sockneadj.bolet, *Emaus,* utan mtl, 1 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Våningsh. 5 rum och kök, samt 1 vindsrum. Utsäde: höst 2 à 2 $^{1}/_{2}$ tr; vår lika mycket; afk. tills. omkr. 30 tr. Underh. 2 hästar, 6 à 7 kor och några får. Beh. afk. torde vara 150 mk.

Petalax kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 345 v. fr. Åbo, 15 v. fr. mkan; korskyrka af träd, uppf. 1805, rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Johannisberg,* $^{1}/_{6}$ mtl, på en höjd nära kyrkan, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. saltsjön; våningsh. 4 rum och kök samt 2 vindsrum (det ena utan eldstad). Utsäde: höst 3 tr, afk. 8 à 9 kornet; vår 5 tr,

afk. 6 à 7 kornet. Höafk. 80 åmar, underh. 3 hästar, 9 kor, 1v får. Beh. afk. 150 à 200 mk.

Bergö kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 25 v. fr. mkan (hvaraf 17 $^1/_2$ v. sjöväg, emedan förs. består af öar i hafvet), uppf. 1802, af träd, utvidgad till korskyrka 1852, rumrik och i godt skick.

Kpsb., *Jakobsberg,* utan mtl, $^1/_3$ v. fr. kyrkan; hufvudbyggn. 3 rum och kök samt en vindskammare; har endast potatesland; underh. 1 häst och 2 kor.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 186 tr 24 kpr spml, 110 lisp. smör, qvt. 484 mk, påskp. 400 mk, likstol måhända 250 à 300 mk, mindre pastoralier 175 mark; socknedagsv. 350. b) *sockneadjunktens:* för nvde 80 tr spml, 9 $^1/_2$ lisp. smör, 190 ostar och bröd; men kommer att utgå med 90 tr spml, 12 à 15 lisp. smör, 250 ostar, barnlikst. 40 mk och 90 socknedagsv. c) *kapellanens i Petalax:* 54 tr spml, 12 lisp. smör, barnlikst. 8 mk, 250 ostar med bröd, 2 tr saltad fisk, 100 socknedagsv. d) *kapellanens i Bergö*: 36 tr 27 kpr spml, 10 lisp. smör, barnlikstol 8 mk, 20 lisp. fisk, 8 fmr kastved, 200 ostar, 20 mk för brudstrumpor, 50 à 70 socknedagsv.

Klockarelönerna: vid mkan 35 tr spml och ett boställe om $^1/_{24}$ mtl, hvaraf skördas 10 tr spml samt föda för 1 häst, 3 à 4 kor och några får; i Petalax 4 tr råg och 8 tr korn, bostad med potatesland och äng hvarmed 2 kor kunna utfodras; i Bergö 4 tr spml, husrum och föda för en ko.

Pastor: *Karl Johan Adolf Nordman,* t. f. kontraktsprost.
Sockneadjunkt: *Joel Lindholm.*
Kapellan i Petalax: *Georg Leonard Udelius.*
Kapellan i Bergö: vakant sedan 1869.
Klockare vid mkan: *Gustaf Adolf Nessler,* f. $^{30}/_3$ 1824, befullm. 1860.
Klockare i Petalax: *Karl Gustaf Backman,* f. $^{21}/_8$ 1804, tilltr. 1827.
Klockare i Bergö: *Benjamin Molander,* f. $^{24}/_3$ 1833, befullm. 1866.

II. Solf (Sulva, Solvo) pastorat. Adr. *Nikolaistad & Solf.*

Konsist. 2 kl., svenskt. Afskiljdes från Malax till eget pastorat genom k. reskr. $^1/_{10}$ 1860. *Arealen* upptagen tills. med Malax pastorats. *Folkm.* 2904. *Mantal* 36 $^{31}/_{48}$. *Läslag* 14. *Hmsr.*

266; *torpr.* 55. *Kyrkan*, 355 v. fr. Åbo, uppf. 1783, af träd, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Stundars*, $^{11}/_{24}$ mtl, vid allm. landsv. midtemot kyrkan, 5 v. fr. saltsjön. Karaktb. 5 rum och 2 vindskamrar; alla byggnader i någorl. godt stånd. Åker 7 tl., äng 62 tl. 26 $^{7}/_{8}$ kpl., skog 181 tl., svag och uthuggen. Utsäde: höst 3 tr, afk. 20 tr; vår likaså. Höafk. 250 sommarlass, underh. 4 hästar, 12 kor, 10 får. Torp finnas ej. Beh. afk. 200 mk.

För *kapellanen* skall enl. k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1860 (domk. cirk. br. n:o 269) uppföras husrum samt upplåtas jord till trädgård, potatesland och betesmark, uti *Sundom* by, som från Mustasaari blifvit förlagd till Solf.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 116 tr spml, 40 lisp. smör, qvt. 180 mk, påskp. 270 mk, likst. efter lag; mindre pastoralier 130 mk. b) *kapellanens:* 75 tr spml, 25 lisp. smör, 498 ostar, barnlikst., 400 lisp. hö samt 160 socknedagsv.

Klockarelönen: 13 tr spml, men ökas efter nuv. klockarens i Mustasaari afgång till 26 tr 18 kpr. Boställe invid kyrkan, med behjelplig åbyggnad samt 20 kpl. åker, 2 tl. 19 kpl. äng och 16 tl. 14 kpl. skog.

Pastor: t. f. *Gustaf Wilhelm Lybeck*, vicepastor, utn. kapellan i Mustasaari.
Kapellan: vakant.
Klockare: *Johannes Backman*, f. $^{12}/_{11}$ 1848, tilltr. 1869.

12. **Mustasaari pastorat, tillsvidare med Replot (Raipaluoto) kapell.** Adr. *Nikolaistad & Mustasaari — Replot.*

Imp. 1 kl., svenskt. Mkosac. 1 och Replot 2 kl. Till egna pastorater äro härifr. afsöndrade: Qveflax genom k. reskr. $^{2}/_{2}$ 1857, Wasa (Nikolaistad) gm k. reskr. $^{30}/_{3}$ 1867, och nu senast Replot gm k. reskr. $^{25}/_{4}$ 1872. I mkan hålles en gg om året finsk gudstjenst. *Areal:* tills. med Replot och Qveflax pastorater 671,50 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 7089, kapellet 1945 = 9034. *Mantal* mkf. 126 $^{1}/_{24}$ of., 104 $^{3}/_{4}$ fm., kap. 25 $^{13}/_{24}$ of., 19 $^{1}/_{48}$ fm. = 151 $^{7}/_{12}$ of., 123 $^{37}/_{48}$ förmedl. *Läslag* mkf. 17, kap. 4 = 21. *Hmsr.* mkf. 591, kap. 153 = 744; *torpr.* mkf. 124, kap. 56 = 180. *Moderkyrkan*, 330 v. fr. Åbo, uppf. 1863 af tegel (f. d. hofrättshuset i Wasa

förändradt till kyrka); rymlig och i fulländadt skick, med orgel; brandförs.

Khdeb., *Haga, Kråklund* och *Wattviken,* 3 skiljda lägenheter om tills. $1^3/_4$ mtl. Åbyggnaden är å Haga, 1 v. fr. kyrkan, invid f. d. Wasa på lågländ mark nära en kanal som från stadsfjärden leder upp till gamla Wasa. Hufvudbyggn. har 11 rum och kök; dessutom finnes en mindre byggnad med 6 rum, samt fullst. ekonomibyggnader; alla i godt skick och brandf. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 6 tr, afk. 50 tr. Å bolet underh. 6 hästar, 18 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 120 öke- och 120 fotdagsv., 17 tr råg och 17 tr korn. Bolets beh. afk. (f. nv. utarrenderadt) 1600 mk.

Kpsb., *Styrmans,* $^5/_6$ mtl, inträngdt midt i en stor by, N. Helsingby, 7 v. fr. kyrkan; nytt karaktershus skall med första uppbyggas. Utsäde: höst 5 tr, afk. 40 tr; vår lika mycket, och afk. äfven 40 tr. Å bolet underh. 4 hästar, 10 kor, 12 får. Torp saknas. Beh. afk. 700 mk.

Sockneadjunktsbol finnes icke.

Replot kapell (folkm. &c. se ofvan). Kantpred. förrättas 3 eller flere ggr årligen i Björkö by, på 15 v. afstånd. *Kyrkan,* 30 v. fr. mkan, uppf. 1781, af träd, till utrymmet motsv. förs. behof. Denna församling kommer framdeles att blifva eget pastorat; se nf. under n:o 14, pag. 146.

Kpsb., (blifvande khdebol), i närheten af en bland öns många fjärdar och 1 knapp v. fr. kyrkan, har endast 2 tl. jord samt tre små holmar, afk. 4 vinterlass hö. Karaktersh. inneh. 6 rum och kök. I vederlag för boställe uppbäres fr. förs. 29 fmr ved och 1200 lpd hö, som levereras kostnadsfritt å gården.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 318 tr spml samt s. k. vederlag 24 tr; smör 130 lisp.; qvt. 500 mk, påskp. 800 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 400 mk; socknedagsv. 295. Pastorslönen kommer att, då Replot får egen pastor, minskas med det belopp som utgår från nämnda församl. b) *moderkyrkokapellanens:* 132 tr spml, 44 lisp. smör, 867 ostar, diverse inkomst 60 mk, samt omkr. 300 socknedagsv. c) *sockneadjunktens:* 132 tr spml, 42 lisp. smör, 800 ostar och tillfällig inkomst 60 mk. Om de två sistnämndes löneuppbörd se närmare domk. cirk. n:o 432. d) *kapellanens i Replot:* 59 tr spml, $22^1/_2$ lisp. smör, 450 ostar à 40 p. samt 80 socknedagsv.

Klockarelönerne: vid mkan 60 tr spml och sportel omkr. 100

mk; boställe saknas. I Replot 15 tr spml, 2 kollekter och fria husrum, med potatesland till 50 à 60 trs afkomst samt äng hvars afkastn. förslår för 1 à 2 kor.

Pastor: vakant. Tjensten bestrides af *Bror Ehrenfried Bremer*, fånghuspred. i Nikolaistad m. m.

Kapellan vid mkan: *Gustaf Wilhelm Lybeck*, vicepastor; utnämnd. T. f. *Alexander Ferdinand Roos*, filos. mag., skollärare.

Sockneadjunkt: *Frans August Hällberg*.

Kapellan i Replot: *Karl Johan Roos*, vicepastor.

Klockare vid mkan: *Anders Nordlund*, f. $^{14}/_{4}$ 1807, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1830; director cantus och bärande silfvermedalj i St. Anne ordens band; utgifvit „Koraalikirja“ 1851.

Klockare i Replot: *Samuel Moliis*, f. $^{1}/_{8}$ 1811, tilltr. 1842.

13. Wasa (Nikolaistads) pastorat. Adr. *Nikolaistad*.

Imp. 1 kl., svenskt, afskildt fr. Mustasaari genom k. reskr. $^{30}/_{3}$ 1867. Finska predikas 16 ggr om året. *Areal:* 17,79 qvadratverst. *Folkm.* 4561. *Läslag* 4. *Kyrkan*, 344 v. fr. Åbo, uppf. 1864 af tegel, inrymm. 1600 personer, försedd med orgel och värmeapparat samt i godt skick.

Fånghusförsamlingen i länet hör äfven hit.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 6000 mk, utan någon rättighet till embetsgård eller s.k. jura stolae. b) *komministerns:* 1500 mk. Konvent. (jemf. domk. cirk. br. n:o 546) fastställd för 25 år. c) *Fånghuspredikanten* åtnjuter i lön 1015 mk.

Klockarelönen: 900 mk.

Pastor: *Karl Wilhelm Wegelius*.

Komminister: vakant.

Predikant vid länehäktet och allm. sjukhuset: *Bror Ehrenfried Bremer*, vicepastor.

Klockare: *Johan Wilhelm Nessler*, t. f.

14. Replot (Raipaluoto) pastorat. Adr. *Nikolaistad & Replot*.

Genom k. reskr. $^{25}/_{3}$ 1872 är stadgadt att efter nuv. kapellanens i Replot och förstblifvande pastors i Mustasaari afgång samt sedan lönerna efter dem blifvit lediga, skall af Replot församling, som består af tre bebodda och en mängd smärre holmar ute i hafvet, bildas ett imperielt pastorat af 3:dje klassen, att betjenas

ensamt af pastor, som äger uppbära all inom församl. utgående prestaflöning samt till boställe erhåller det nuvarande kapellansbolet, hvars åbyggnad skall af förs. försättas i laggildt skick innan den nya kyrkoherdebeställningen till ansökning kungöres. Enligt nuv. konvention skulle den blifvande pastorslönen uppgå till 80 tr spml, 42 1/2 lisp. smör, 14 tr saltad strömming, 450 ostar, 1200 lisp. hö, 29 fmr ved, 80 dagsv., samt qvt., påskpgr m. m. enligt lag. Ang. folkm. m. m. se under rubr. Mustasaari, pag. 144.

15. Qveflax (Koivulahti) pastorat. Adr. *Nikolaistad & Qveflax.*

Imp. 2 kl., svenskt. Afskildt gm k. reskr. 2/2 1857 fr. Wasa och Mustasaari till eget pastorat, att betjenas af pastor samt en af domkap. genom konstitutorial tillsatt ständig ministeriiadjunkt, som pastor åligger aflöna, efter domkapitlets närmare bestämmande. *Arealen* upptagen tills. med Mustasaari och Replot. *Folkm.* 3079. *Mantal* 33 5/6 (ofm. 34 3/8). *Läslag* 8. *Hmsr.* 195, *torpr.* 53. *Kyrkan*, 350 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1692 och ombygd till korskyrka 1795, rymlig och i godt skick. Medel till orgelverk sammanskjutas årligen.

Khdeb., *Back*, 11/12 mtl, vid en gren af Storkyro elf, 7 1/2 v. fr. kkan, bebygdt för 2 åboer (6 eldvarma rum; pastor bor icke här sjelf, utan för hans räkning finnes nära kyrkan nybygd skild bostad, med 13 rum jemte kök, utom nödiga uthus). Åker 12 tl., äng 131 tl., skog 853 tl. 10 1/2 kpl. Utsäde: höst 7 tr, afk. 40 tr; vår 14 tr, afk. 60 tr. Höafk. 250 åmar; underh. 7 hästar, 30 kor, 30 får. Torp 4, inbringa årl. tills. 120 mk. Bolets beh. afk. 700 mk.

Pastors aflöning: 185 tr spml, 80 lpd smör, qvt. 168 mk, påskp. 320 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 170 mk, 950 kakostar, 157 socknedagsv. och omkr. 60 fmr kastved.

Klockarelönen: 19 tr spml, fri bostad, potatesland, och äng afk. foder för 2 kor.

Pastor: *Gustaf Adolf Cajanus.*

Klockare: *Anders Elenius*, f. 29/6 1823, tilltr. 1851.

XV. Wasa öfre prosteri.

Inom Wasa län. Består af: 1) *Ilmola;* 2) *Jalasjärvi;* 3) *Kauhajoki;* 4) *Kurikka;* 5) *Jurva;* 6) *Laihela;* 7) *Lillkyro;* 8) *Storkyro,* och 9) *Ylistaro* pastorat.

Kontraktsprost: *Karl Rudolf Forsman,* kyrkoherde i Ilmola m. m.

I. Ilmola (Ilmajoki) pastorat, med Seinäjoki och Peräseinäjoki kapeller. Adr. *Ilmola; Ilmola & Seinäjoki — Peräseinäjoki.*

Konsist. 1 kl., finskt. Mkosacell. 1 kl., Peräseinäjoki 3 kl., Seinäjoki ej klassif. I mkan hålles svensk gudstj. 2 ggr årligen, och i Seinäjoki 1 gg i månaden. Från Ilmola hafva i senare tider blifvit till egna pastorater afsöndrade: Kauhajoki och Jalasjärvi gm k. reskr. $^{8}/_{11}$ 1858 och Kurikka gm k. reskr. $^{18}/_{3}$ 1867. Seinäjoki erhöll kapellrättighet gm k. reskr. $^{10}/_{2}$ 1863. *Areal:* tills. med begge kapellerna samt Jalasjärvi, Kauhajoki och Kurikka nybildade pastorater 3096,06 qvadratverst. *Folkm.:* i mkf. 7440, Seinäjoki 1471 och Peräseinäjoki 1945 = 10,856. *Mantal:* mkf. 64 $^{1}/_{6}$, S. 14 $^{17}/_{48}$, P. 8 $^{5}/_{9}$ = 87 $^{11}/_{144}$. *Läslag:* mkf. 21, S. 5, P. 4 = 30. *Hmsr.* mkf. 199, S. 55, P. 88 = 342; *torpr.* mkf. 425, S. 49, P. 121 = 595. *Moderkyrkan,* 340 (en kortare väg 330) v. fr. Åbo, uppf. 1766, af träd, någorl. rymlig samt i tillfredsställande skick; har orgel med 8 stämmor.

Khdeb., *Herrala,* 1 $^{11}/_{12}$ mtl, ligger fritt på en öppen slätt, vid Ilmola å, 1 $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. i två våningar, med envånings flyglar, tills. 20 boningsrum; uthus tillräckligt och i tillfredsst. skick, tillhöra dels förs., dels innehafvaren; endast den sistn:s hus äro brandf. Åker 90 tl., odlad mosse 80 tl.; äng 20 tl. landäng samt 230 tl. sjötillandning. Omkr. 200 tl. mosse äro till uppodling å arrende upplåtna, och tillfalla bolet efter arrendetidens utgång. Betydlig tillgång till ytterligare mossodlingar förefinnes. Skog och imped. omkr. 3000 tl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 90 tr; vår 35 tr, afk. 200 tr, utom 300 tr rotfrukter. Höafk. 12,000 lisp., underh. 8 hästar, 40 kor, 50 får. Torp 14, utg. årl. tills. 1140 öke- och 380 fotdagsv. samt 144 mark, hvarutom för arrendet af mossodlingen utgöras 250 fotdagsv. Beh. afk. uppgifven till 2000 mk.

Kpsb., *Alakiikka,* $^{2}/_{3}$ mtl, nära landsv. och vid Ilmola å, 1 $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan; försv. bebygdt. Åker 20 tl., äng 96 tl., skog 621 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 35 tr; vår 7 tr, afk. 42 tr. Höafk. 60

åmar, underh. 4 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 7, utg. årl. 26 fmr ved och 208 öke- samt 58 fotdagsv. i egen kost. Beh. afk. 500 mk.

Seinäjoki kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan*, 350 v. fr. Åbo och 20 v. fr. mkan, är uppförd 1863 (af ett kronan tillhörigt, Östermyra bruk underlydande krutmagasin), af tegel; ljus, smakfull och i utmärkt skick; försedd med orgelharmonium samt åskledare.

Kpsb., $^1/_{12}$ mtl, ej långt fr. Seinäjoki å, $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 2 våningar, nedre vån. 4 rum och kök, öfre 2 rum inredda och 2 oinredda; byggn. i godt stånd; uthus tillräckl. Församl. bygger och underh. alla husen. Utsäde: höst 1 à $1^1/_2$ t., afk. 7 kornet; vår $2^1/_2$ à 3 tr, afk. 8 à 9 kornet. Höafk. 25 åmar, underh. nu 1 häst, 4 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 25 fotdagsv. Beh. afk. 100 mk, men kan lätt drifvas vida högre.

Peräseinäjoki kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan*, 375 v. fr. Åbo och 45 v. fr. mkan, är uppf. 1784, af träd; trång och något bofällig.

Kpsb., ännu utan mtl, vid landsv. men för det mesta omgifvet af ouppodlade och frostöma mossmarker, 2 v. fr. kyrkan. Bygges af förs.; våningsh. 4 rum och kök samt 2 vindskamrar, dragfulla. Stugubyggn. 3 rum, ny; uthusen försvarl. Utsäde: 2 à 3 tr, afk. 7 kornet; vår 3 à 4 tr, afk. 6 kornet då frost ej inträffar. Höafk. 80 skrindor, underh. 3 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 6 öke- och 152 fotdagsv., 1 lisp. smör m. m. Bolets beh. afk. 200 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 133 tr råg och 67 tr korn, 100 lisp. smör, qvt. och påskp. 750 mk, likstol i medeltal 6 kor och 150 mk, 600 ostar med bröd, mindre pastoralier 1200 mk, samt 150 socknedagsv. i egen kost. b) *mkokapellanens:* 84 tr spml, 20 lisp. smör, barnlikst. 40 mk, omkr. 400 ostar och 500 socknedagsv. c) *kapellanens i Seinäjoki:* 60 tr spml (jemf. domk. cirk. br. n:ri 501, 544, 570) och tillfällig inkomst 20 mk. d) *kap. i Peräseinäjoki:* 32 à 33 tr spml, 11 lisp. smör, 88 ostar med bröd, barnlikst. 15 mk, 350 socknedagsv.

Klockarelönerna: vid mkan 22 tr spml och ett nära khdeb. beläget boställe, *Torppala*, $^1/_{12}$ mtl, med skäligen god åbyggnad, $4^2/_3$ tl. åker, 8 tl. äng, $4^1/_2$ tl. odlad mosse och 160 tl. skog; i Seinäjoki 14 tr råg och fria rum med ved, samt i Peräseinäjoki (inber. kyrkoväktarelönen) 14 tr spml och ett boställe, afkastande 12 tr spml samt 15 à 20 skrindor hö.

Pastor: *Karl Rudolf Forsman*, filos. och teol. doktor, kontraktsprost, led. af Anne ord. 2 kl.
Pastorsadjunkt: *Abel Nyholm*, utn. kapellan i Brahestad.
Kapellan vid mkan: *Karl Gustaf Hjerpe*, vicepastor.
Kapellan i Seinäjoki: *Wilhelm Lindstedt*.
Kapellan i Peräseinäjoki: *Edvard Ulrik Wilhelm Niceforus Leidenius*, vicepastor.
Klockare vid mkan: *Karl Anshelm Sevon*, f. $^{21}/_{4}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.
Klockare i Seinäjoki: vakant. T. f. *Herman Siukonen*, f. $^{26}/_{1}$ 1847.
Klockare i Peräseinäjoki: *Peter Elfbring*, f. $^{24}/_{3}$ 1819, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1849.

2. Jalasjärvi pastorat. Adr. *Ilmola & Jalasjärvi.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gustj. 1 gg om året. Genom k. reskr. $^{8}/_{11}$ 1858 afsöndrades Jalasjärvi från Ilmola att efter nuv. pastors i Ilmola afgång utgöra eget pastorat, som kommer att betjenas af pastor och kapellan. *Arealen* upptagen tills. med Ilmola pastorats. *Folkm.* 6505. *Mantal* 33. *Läslag* 16. *Hmsr.* 238; *torpr.* 424. *Kyrkan*, omkr. 340 v. fr. Åbo, uppf. 1800, korskyrka, af träd, nyligen reparerad och i försvarl. skick.

Khdeb. (blifvande), *Wuohiluoma*, $^{7}/_{12}$ mtl, med trefligt läge vid Jalasjärvi träsk, 2 v. fr. kyrkan. Åbyggn. försvarl.; våningsh. med 7 rum och kök. Brandf. Utsäde: höst 7 à 8 tr, afk. 8 kornet; vår 10 tr, afk. 7 kornet. Höafk. 70 åmar, underh. 6 hästar, 15 kor, 30 får. Torp 6, utg. årl. tills. 20 öke- och 624 fotdagsv. med inneh. kost, landsvägaunderhåll m. m. Beh. afk. 800 mk.

Kpsb. (blifvande), *Heikkunen*, $^{1}/_{3}$ mtl, invid sockenvägen, $1^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Saknar ännu åbyggnad. Utsäde: höst 4 tr, afk. 7 kornet; vår 6 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 9 kor, 20 får. Beh. afk. 350 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* utgår enl. k. förordn. $^{18}/_{1}$ 1743 ang. prestaflöningen i Österbotten; till beloppet ej närmare uppgifven. b) *kapellanens:* 62 tr spml, 20 lisp. smör, 200 ostar; af hvarje inh. ett sommardagsv. (Jemf. i öfrigt domk. cirk. n:o 444).

Klockarelönen 22 tr spml samt ett boställe om $^{1}/_{8}$ mtl, med 150 tl. jord, afkastande omkr. 30 à 35 tr spml och 8 åmar hö; åbyggnaden tillräcklig.

Pastor: tillsv. densamme som i Ilmola.
Kapellan: *Gustaf Jernberg,* vicepastor.
Kapellansadjunkt: *Karl Mikael Erenius.*
Klockare: *Aron Emanuel Blomstedt,* f. $^{25}/_{1}$ 1805, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1843.

3. Kauhajoki pastorat. Adr. f. nvde *Kaskö & Kauhajoki.*

Konsist. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Likasom Jalasjärvi afskildt fr. Ilmola till eget pastorat gm k. reskr. $^{8}/_{11}$ 1858, som går i verkst. vid nuv. pastors i Ilmola afgång. *Arealen* upptagen tills. med Ilmola. *Folkm.* 5823. *Mantal* 32$^{13}/_{16}$. *Läslag* 16. *Hmsr.* 192; *torpr.* 465. *Kyrkan,* omkr. 290 v. fr. Åbo, uppf. 1820, af träd; rymlig och i godt skick.

Khdeb. (blifvande), *Äijälä,* tills. med Ostomaa dermed förenade hmn $^{5}/_{8}$ mtl; vid Kauhajoki å, nära kyrkan. Åbyggnaderna förfallna. Utsäde: höst 6 tr, afk. 42 tr; vår 7 tr, afk. 42 tr. Höafk. 55 åmar, underh. 5 hästar, 12 kor, 20 får. Torp 7, utg. årl. tills. 220 öke- och 260 fotdagsv. Beh. afk. 800 mk.

Kpsb., *Eno,* $^{35}/_{48}$ mtl, vid Kauhajoki å, 4 verst fr. kyrkan. Åbyggnaderna förfallna. Åker 24 tl.; utsäde: höst 6 tr, afk. 42 tr; vår 7 tr, afk. äfven 42 tr. Höafk. 45 åmar; underh. 4 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 11, utg. årl. tills. 637 öke- och 204 fotdagsv. i egen kost. Bolets beh. afk. 900 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* utgår, såsom å alla orter i Österbotten efter förordn. af $^{18}/_{1}$ 1743 och beror sålunda på personel konvention. Enl. nuvarande förening utgår omkr. 2400 mk. b) *kapellanens:* 58 tr 16 kpr spml, 19 lisp. 4 skålp. smör, 380 ostar, barnlikstol omkr. 30 mk, 600 socknedagsv. (Om boställena m. m. se domk. cirk. n:o 444).

Klockarelönen: 19 tr 6 kpr, samt ett nära kyrkan beläget boställe utan mtl, afkastande omkr. 30 tr spml samt föda för 2 hästar, 6 kor och 15 får, med underlydande 2 torp som tills. utg. 12 öke- och 92 fotdagsv.

Pastor: tillsv. densamme som i Ilmola.
Kapellan: *Frans Henrik Hällfors,* vicepastor.
Klockare: *Erik Johan Waldemann,* f. $^{31}/_{5}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{6}$ 1870.

4. Kurikka pastorat. Adr. *Ilmola & Kurikka.*

Konsist. 2 kl., finskt. Svensk gudstj. någon gång om året på begäran. Genom k. reskr. $^{18}/_{3}$ 1867 afsöndrades Kurikka fr.

Ilmola, att utgöra eget pastorat, att betjenas ensamt af pastor, som likväl, då domkap. pröfvar omst. sådant påkalla och medgifva, bör aflöna adjunkt. Reskr. går i verkst. vid nuv. pastors i Ilmola och kap. i Kurikka afgång. *Arealen* upptagen tills. med Ilmola. *Folkm.* 4723. *Mantal* 35 $^{29}/_{48}$ fm. *Läslag* 12. *Hmsr.* 170; *torpr.* 309. *Kyrkan*, 315 v. fr. Åbo, af tegel, uppf. 1850, tillr. rymlig och i godt skick. En orgel af 8 stämmor skall anskaffas.

Khdeb., *Kohtala*, 1 $^{1}/_{6}$ fm. mtl, vid Kurikka å nära kyrkan och ungef. midt i förs. Försvarl. bebygdt; brandf. Ägovidden 1954 tl.; åker under eget bruk 65 tl. och äng 75 tl.; af torparene innehafves ungef. lika stor areal åker och äng. Utsäde: höst 10 à 12 tr, afk. 8 kornet; vår 20 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 40 åmar, underh. 6 à 8 hästar, 12 kor, 30 à 40 får. Torp 10, utg. årl. 188 öke- och 816 fotdagsv., större delen i egen kost; dessutom af andra å bolets mark bosatta personer 50 dagsv. Beh. afk. vid löneregl. uppskattad till 200 tr (se domk. cirk. n:o 545) men af inneh. endast till 700 mk.

Pastorslönen, utgående efter förordn. af $^{18}/_{1}$ 1743, är in summa uppskattad till ett penningevärde af 5000 mk (domk. cirk. n:o 545), inber. nuv. kap.lönen (som utgör 54 tr, mest råg, 11 $^{1}/_{3}$ lisp. smör. 340 ostar, barnlikst. m. m. samt af hvarje torpare, handtv. och inh. 1 dagsv. i egen kost).

Klockarelönen: 17 tr spml samt ett boställe af $^{1}/_{8}$ mtl (utan skatt), hvarest utsås 3 tr om hösten och lika mycket om våren; skog och mulbete försvarl.

Pastor: tillsv. densamme som i Ilmola.

Kapellan (tillsvidare): *Fredrik Johan Leidenius*, tjenstledig.

T. f. kapellan och pastorsadjunkt: *Adolf Fredrik Molin*, vicepastor.

Klockare: *Gustaf Lagerqvist*, f. $^{30}/_{10}$ 1830, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

5. Jurva pastorat. Adr. *Nikolaistad & Jurva.*

Konsist. 2 kl., finskt. Svensk gudstj. 1 à 2 ggr om året, samt kantpred. 2 ggr årligen i *Sarvijoki* bönehus, 17 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Jurva förs. afsöndrades från Laihela till eget pastorat gm k. reskr. $^{31}/_{10}$ 1859, och betjenas endast af pastor; den förste tilltr. 1865 (k. reskr. $^{6}/_{10}$ 1863). *Arealen* upptagen tills. med Laihela pastorats. *Folkm.* 3406. *Mantal* 22 $^{5}/_{8}$. *Läslag* 12. *Hmsr.* 190; *torpr.* 247. *Kyrkan*, 330 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1802, vid större högtider mindre tillr., men i försv. skick.

Khdeb., *Papinvaara,* utan mtl, men ägorna anses motsvara $^5/_8$ mtl.; är beläget på en långsträckt höjd $^1/_4$ v. fr. kyrkan. Våningsh. uppf. 1865, består af 11 rum, i godt stånd; uthusen äldre och delvis förfallna. Utsäde: höst 5 tr, afk. 50 tr; vår 6 tr, afk. 36 tr; ängarna lemna foder för 3 hästar, 15 kor, 20 får. Skog 800 tl. samt försv. mulbete. Torp 6, utg. årl. 18 öke- och 52 fotdagsv. samt 6 tr råg och 4 $^1/_2$ lisp. smör.

Pastors aflöning: 124 tr spml, 75 lisp. smör, 760 ostar, qvt., påskp. m. m. enligt lag; 550 socknedagsv.

Klockarelönen: 22 tr, samt 380 lisp. hö. Boställe saknas.

Pastor: *Jakob Cederberg.*

Klockare: *Johan Söyring,* f. $^{15}/_9$ 1848, tilltr. $^1/_5$ 1872.

6. Laihela pastorat. Adr. *Nikolaistad & Laihela.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. 1 kl. Svensk gudstj. 1 gg om året. Genom k. reskr. $^{31}/_{10}$ 1859 afskiljdes härifrån Jurva förs. till eget pastorat. *Areal* tills. med Jurva 724,12 qvadratverst. *Folkm.* 4894. *Mantal* 96 $^1/_8$. *Läslag* 18. *Hmsr.* 400; *torpr.* omkr. 150. *Kyrkan,* omkr. 360 v. fr. Åbo, uppf. 1805, af träd; rymlig vida utöfver behofvet, och i godt stånd.

Khdeb., *Waania,* 1 $^1/_6$ mtl, invid Laihela å, $^1/_8$ v. fr. kyrkan. Våningsh. nybygdt 1872; äfven öfriga byggn. i godt stånd. Åker 40 tl., äng 87 tl., skog 1345 tl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 100 tr; vår äfven 10 tr och afk. 100 tr. Höafk. 300 lass, underh. 6 hästar, 30 kor, 30 får. Torp 6, af hvilka 3 närbel. årl. tills. utgöra 312 fotdagsv. i gårdens kost samt 8 stadsresor; de 3 öfriga, å utskogsskiftet på 40 v. afstånd, erl. årl. 9 tr spml, 7 $^1/_2$ lisp. smör, 3 tr tjära och 1 läst kol. Bolets beh. afk. upgifven till 600 mk (borde väl vara vida högre).

Kpsb., *Kärrmäki,* $^7/_{16}$ mtl, 2 $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök samt 2 vindsrum; stugubyggnad med stuga och 3 kamrar. Tillr. uthus, och alla byggn. i godt stånd; ej afsynade. Åker 16 tl., äng 50 tl., skog 100 tl. Utsäde: både höst och vår 3 à 4 tr, afk. tills. 80 tr. Höafk. 100 lass, underh. 3 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 6, utg. årl. i ränta 12 tr spml, 7 lisp. smör, ett ungnöt till slagt, samt släpa 12 fmr ved.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 285 tr spml, dessutom 11 tr vederlagsspml, 120 lisp. smör, 800 ostar med bröd, påskp.

500 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 200 mk samt för socknedagsv. 150 mk. b) *kapellanens:* 128 tr spml, 32 lisp. smör, 650 ostar med bröd, 350 à 400 socknedagsv.

Klockarelönen: 40 tr, fria husrum, skog till bränsle, en beteshage samt något kyttland och äng.

Pastor: *Erik August Montin*, prost.

Kapellan: *Henrik Wilhelm Nordlund*, vicepastor, utnämnd. T. f. *Jakob Joel Wegelius.*

Klockare: *Ernst August Gelander*, f. $^{24}/_{12}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864.

7. Lillkyro (Wähäkyrö) pastorat. Adr. *Nikolaistad & Lillkyro.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. 2 ggr om året. *Areal:* 152,11 qvadratverst. *Folkm.* 3992. *Mantal* 121 $^{7}/_{24}$ of. och 80 $^{3}/_{5}$ förmedl. *Läslag* 17. *Hmsr.* 283; *torpr.* 180. *Kyrkan*, 360 v. fr. Åbo, uppf. 1803, af sten, ganska rymlig och väl underhållen; orgelverk beslutet att anskaffas i en snar framtid.

Khdeb., *Maunuksela* ell. Maunula, 1 fm. mtl, uti by vid Kyro elf, 1 $^{1}/_{4}$ v. fr. kkan. Karaktb., 11 rum, behöfver repareras; åbyggn. brandf. Åker 21 tl. 16 $^{1}/_{6}$ kpl., utom kyttländer; äng 72 tl. 19 $^{1}/_{4}$ kpl., en del på senaste tider odlad; hemskog 58 tl. 23 $^{3}/_{4}$ kpl. alldeles medtagen, samt 31 tl. 7 kpl. å Koklot i Wasa skärgård, äfvensom del i sockneallmänningen på 40 v. afstånd: hela skogsarealen 347 tl. 4 $^{1}/_{16}$ kpl., af dålig vextlighet och alldeles otillr. för gårdens behof. Utsäde; höst 8 à 9 tr (utom kyttländerna), afk. 75 tr; vår obetydl. Höafk. 140 skrindor, underh. 5 hästar, 16 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 260 fotdagsv. i gårdens kost. Beh. afk. 600 mk.

Kpsb., *Heikkilä*, 1 ofm. $^{7}/_{12}$ fm. mtl, nära kyrkan och Kyro elf. Karaktb. 7 rum, uppf. 1864, brädf. samt jemte öfriga hus i godt stånd; brandf. Åker 10 tl. 13 kpl. samt 2 à 3 tl. nyodling; äng 67 tl. 15 kpl., skog och utmark 141 tl., en del på 50 v. afst. i skärgården, otillr. och uthuggen. Utsäde i treskifte: höst 4 à 5 tr, afk. 8 kornet; vår lika mycket. Höafk. 90 à 100 skrindor, underh. 3 hästar, 14 kor, 25 får. Torp 2, utg. årl. tills. 180 fotdagsv. Beh. afk. 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 12 tr; förenspml 161 tr råg, 80 $^{1}/_{2}$ tr korn, 21 tr hafra; omkr. 70 lisp. smör, påskp. 450 mk, likst. enl. lag, 60 fmr torr kastved, något halm, 3 ostar och 1 bröd fr. hvarje rök, samt frivill. gåfvor af lin, hampa

m. m. b) *kapellanens:* 75 à 80 tr spml, 28 lisp. smör, 1 bröd och ost fr. hvarje rök, frivill. gåfvor af lin m. m. samt dagsv. af inhysingar och backstugusittare (jemf. k. resol. $^1/_3$ 1871, domk. cirk. n:o 591).

Klockarelönen: 24 à 25 tr spml samt tillfällig sportel; boställe med 4 rum och potatesland äfvensom tillydande 35 tl. mossjord och 35 tl. uthuggen skog.

Pastor: *Jonas Anton Erlin*, prost, ledamot af Stanisl. o. 3 kl.
Pastorsadjunkt: *Eliel Lagus.*
Kapellan: *Karl Josef Häggström*, vicepastor.
Klockare: *Gustaf Wilhelm Lidman*, f. $^{30}/_8$ 1808, tilltr. 1831.

8. Storkyro (Isokyrö) pastorat. Adr. *Nikolaistad & Storkyro.*

Imp. 1 kl., finskt. Sacell. 1 kl. Sv. gudstj. en gg årligen. Dessutom predikas några ggr om året i *Orisbergs* brukskyrka, sedan bruksförsaml. genom k. reskr $^1/_4$ 1869 förenats med mkoförs. Genom k. reskr. $^7/_2$ 1859 är förordnadt om Ylistaro församlings afskiljande från Storkyro till eget pastorat. *Areal* tillsammans med Ylistaro pastorat 728,77 qvadratverst. *Folkm.* 5452. *Mantal* 78 $^{17}/_{24}$ (ofm. 107 $^5/_{12}$). *Läslag* 15. *Hmsr.* 272; *torpr.* 260. *Kyrkan*, 365 v. fr. Åbo, af sten, uppf. 1304, trång och utdömd. Till ett blifvande orgelverk fortgår insamling af medel sedan 1845.

Khdeb., *Mariedal*, 2 mtl, välbeläget vid Kyro elf, $^1/_6$ v. fr. kkan; sätesbyggn. uppf. 1849, består af 10 rum och kök m. m. Åbyggnaderna ganska tillr. och i försvarl. skick; brandf. Hela ägovidden 1987 tl. 8 kpl., hvaraf utbrutits 30 tl. till klockareboställe, 3 tl. till folkskolelokal, 13 kpl. till begr.plats. Åker 31 tl. 5$^1/_8$ kpl. utom 40 tl. bebrukadt kyttland; äng 143 tl. 20 kpl. Utsäde: höst 18 à 20 tr, afk. 140 à 150 tr; vår 10 à 12 tr, afk. omkr. 90 tr. Höafk. 125 åmar; underh. 10 hästar, 30 kor, 40 får. Torp 6, utg. årl. 572 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till 2000 mk.

Kpsb., *Warpola*, $^7/_{12}$ mtl, vid Kyro elf, 1$^1/_4$ v. fr. kkan. Sätesb. 4 rum och kök samt 2 vindskamrar. Åker 23 tl. 28 kpl, äng 65 tl. (utom 20 tl. till gräsvext igenlagdt kyttland), skog 288 tl., uthuggen och otillr. till bränsle. Utsäde: höst 6 à 7 tr, afk. 50 tr; vår 4 tr, afk. 30 tr. Höafk. 50 åmar; underh. 4 hästar, 12 kor, 15 får. Torp 2, utg. årl. tills. 56 fotdagsv., hvarutom i arrende för ett aflägset kyttland 30 mk. Beh. afk. 600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* enl. nuv. konvention omkr.

166 tr råg, 83 tr korn, 12 tr vederlagsspml, 60 lisp. smör, påskp. 300 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 750 mk; 2 ostar och 1 bröd fr. hvarje hmn; hvartannat år 1 dagsv. i egen kost fr. hemmanen. b) *kapellanens:* 100 tr spml, 25 lisp. smör, 250 kakostar, fr. Orisberg 10 lisp. stångjern; ett dagsv. af hvarje inh. och gern. man (torparene hafva upphört att utgöra sådana); likstol efter barn, m. m.

Klockarelönen omkr. 27 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra) samt extra inkomst 150 mk, äfvensom ett boställe $^1/_2$ v. fr. khdeb. (se ofvan) afkastande 30 tr spml, 100 tr potäter och 15 åmar hö; skog finnes ej. Sätesb. tillhör socknen, uthusen innehafvaren.

Pastor: *Oskar Wilhelm Forsman,* filos. mag., prost.

Kapellan: *Johan Granqvist,* vicepastor.

Klockare: *Klas Wilhelm Lagus,* f. $^{28}/_{12}$ 1807, tilltr. 1830.

9. Ylistaro pastorat. Adr. *Nikolaistad & Ylistaro.*

Imp. 1 kl., finskt; sacell. 1 kl. Genom k. reskr. $^7/_2$ 1859 afskiljdes Ylistaro från Storkyro till eget pastorat, hvilket förordnande går i verkst. så snart kyrkoherdebolet hinner bebyggas. *Arealen* upptagen tills. med Storkyro pastorat. *Folkm.* 6991. *Mantal* 77 $^5/_8$ of., 78 $^7/_{12}$ fm. *Läslag* 20. *Hmsr.* 300; *torpr.* 320. *Kyrkan,* 380 $^1/_2$ v. fr. Åbo, uppf. 1850, af sten, i arkitektoniskt hänseende mycket vacker; rymlig och i godt skick; orgel skall anskaffas, hvarföre insaml. af medel fortgår.

Khdeb., *Ojala,* $^2/_3$ mtl, nära kyrkan vid stranden af Kyro elf; ännu icke bebygdt. Åker 19 tl., utom 20 tl. kyttbruk; äng 100 tl. Utsäde: höst 7 tr; vår 3 tr, afk. 10 kornet af hvardera. Höafk. inemot 40 åmar, underh. 4 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 2, utgöra tills. endast 10 dagsv. i gårdens mat samt erlägga 20 kpr råg och 20 kpr korn.

Kpsb., *Ookila,* $^2/_3$ mtl, välbeläget vid Kyro elf, 2 $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Väl bebygdt. Åker 29 tl. Utsäde: höst 6 tr; vår 6 tr, afk. 10 kornet af hvardera. Höafk. 53 åmar, underh. 4 hästar, 14 kor, 25 får. Från kapellansbolets utarrenderade marker inflyter årl. i arrende 110 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* (efter nuv. konvention) omkr. 167$^1/_2$ tr råg och 83$^2/_3$ tr korn, 60 lisp. smör, påskp. och likstol samt mindre pastoralier tills. omkr. 1250 mk; från hvarje hemman 2 ostar och 1 bröd samt hvartannat år ett dagsv. i egen

kost. b) *kapellanens:* 120 tr spml, 30 lisp. smör, barnlikst. 30 à 40 mk, vigselstrumpor 60 par, 300 ostar och bröd, 500 à 600 socknedagsv.

Klockarelönen: 25 tr spml, som till det mesta betalas i råg; framdeles tillkommer från en ännu till Storkyro-klockaren betalande by $2^1/_2$ tr. Boställe: *Ojala,* $^1/_{18}$ mtl, med $1^1/_2$ ts utsäde, föda för 1 häst och 1 ko samt dålig skog; ännu tillsv. obebygdt.

Pastor: vakant.

Kapellan: *Viktor Fredrik Lilius,* vicepastor.

Klockare: *Nils Sarelius,* f. $^{24}/_{10}$ 1821, tilltr. $^1/_1$ 1850.

XVI. Jakobstads prosteri.

Inom Wasa län; inbegriper: 1) *Wörå;* 2) *Oravais;* 3) *Munsala;* 4) *Nykarleby;* 5) *Pedersöre;* 6) *Larsmo;* 7) *Esse* och 8) *Purmo* pastorat.

Kontraktsprost: *Karl Josef Estlander,* kyrkoherde i Wörå m. m.

1. Wörå (Wöyri) pastorat, med Maxmo (Maksamaa) kapell.

Adr. *Nikolaistad & Wörå — Maxmo.*

Konsist. 1 kl., svenskt. Sacellanierna äfven 1 kl. Finsk gudstj. hålles i mkan 2 ggr om året. Härifrån afsöndrades Oravais förs. till eget pastorat gm k. reskr. $^{18}/_4$ 1859, dervid Maxmo församlings ansökning om enahanda förmån afslogs; men ansökningen är nu förnyad och torde bero på nådigt afgörande. *Areal:* tills. med Maxmo och Oravais 693,46 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 7590, Maxmo 1535 = 9125. *Mantal:* mkf. $113^{29}/_{48}$, kap. $14^1/_{24}$ = $127^{31}/_{48}$. *Läslag:* mkf. 27, kap. 6 = 33. *Hmsr.* mkf. 487, kap. 70 = 557; *torpr.* mkf. 225, för kap. ej uppgifvet. *Moderkyrkan,* $388^1/_2$ v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1626, kors tillbygda 1777, mindre rymlig, men i godt skick; försedd med orgel af 21 stämmor, anskaffad år 1861.

Khdeb., *Myrbergslund,* $1^5/_6$ mtl, ligger enstaka, nära kyrkan, samt är väl och ordentl. bebygdt. Åker 30 tl., äng och beteshagar 150 tl., skog endast för 1 mtl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 80 tr; vår 12 tr, afk. äfven omkr. 80 tr. Underh. 8 hästar, 28 kor, 40 får. Torp 3, rendera årl. 1 t. spml och 60 mk. Bolets beh. afk. uppgifven till 600 mk.

Kpsb., *Wöråborg*, 1 of., 7/12 fm. mtl, nära Wörå å vid allm. postvägen, 1 1/2 v. fr. kyrkan. Åbyggn. mera förfallna, underh. af inneh. Åker 13 tl., äng 53 tl., skog 58 tl. 22 kpl., aflägsen. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 30 tr; vår 6 tr, afk. 40 tr. Underh. 3 à 4 hästar, 10 a 12 kor, 30 får. Torp 1, utgör årl. 50 fotdagsv. Bolets beh. afk. 200 à 300 mk.

Maxmo kapell (folkmängd &c. se ofvan). *Kyrkan*, 401 v. fr. Åbo, 12 1/2 v. fr. mkan, är uppf. 1824, af träd; tillr. rymlig, ut- och invändigt målad samt i godt skick.

Kpsb., *Rönnlund*, utan mtl, 3/4 v. fr. kyrkan, med vackert läge, 1000 alnar fr. en vik af saltsjön der Kyro elf utmynnar. Våningsh. 7 rum och kök, tapetserade och målade, i godt skick; öfriga hus försvarliga. Bolet bygges och underhålles af förs. Åker 10 tl.; skogen förslår till bränsle och hägnader. Utsäde: höst 2 1/2 tr, afk. 20 tr; vår äfven 2 1/2 tr, afk. 15 tr, utom 40 à 50 tr potäter. Underh. 2 hästar, 6 kor, 10 får. Beh. afk. 100 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 293 tr 12 kpr spml, smör omkr. 125 lisp., qvt. och påskp. 650 mk, likstol och mindre pastoralier efter författningarna; omkr. 1100 ostar med bröd, 1500 lisp. hö, 205 socknedagsv., samt fr. hvarje hmnsnummer 1 lass björkved. b) *mkokapellanens:* 110 tr 20 kpr spml, 30 lisp. smör, barnlikst., vigselstrumpor, 600 ostar, samt dagsv. af inh. c) *kapellanens i Maxmo:* 67 tr spml, 25 lisp. smör, 500 ostar, 134 lisp. färsk fisk, 950 lisp. hö, tillfäll. ink. 15 mk, samt 150 socknedagsv.

Klockarelönerna: vid mkan (organistl. inberäknad) 56 tr och ett boställe utan åsatt mantal, afkastande några tr spml samt föda för en häst och en ko; i Maxmo 10 tr spml och 3 kollekter samt boställe med 5 tl. åker och höbol tillr. för 1 häst, 3 kor och några får; skog endast till bränsle.

Pastor: *Karl Josef Estlander*, filos. och teol. doktor, kontraktsprost, led. af Wlad. ord. 3 kl. och Anne ord. 2 kl. med kejs. kronan.

Pastorsadjunkt: *Emil Albert Rudelius.*

Kapellan vid mkan: *Josef Wilhelm Fontell*, vicepastor.

Kapellan i Maxmo: *Berndt Fredrik Nordlund*, vicepastor.

Klockare och organist vid mkan: *Johan Arnold Gadolin*, f. 28/6 1828, tilltr. 1/5 1868.

Klockare i Maxmo: *Johan Rudström*, f. 22/12 1839, tilltr. 1/5 1863.

2. **Oravais pastorat.** Adr. *Nikolaistad & Oravais.*

Konsist., ? kl., svenskt. Finska predikas 1 à 2 ggr om året. Pastoratet afskiljdes från Wörå genom kejs. reskr. $^{18}/_{4}$ 1859, samt besättes efter inträffande ledighet af kyrkoh.emb. i Wörå och kapellanstj. i Oravais, hvilken sistn. dervid indrages, hvaremot pastor i Oravais åligger aflöna adjunkt ex officio. *Arealen* upptagen tills. med Wörå pastorat. *Folkm.* 2743. *Mantal* 35 $^{5}/_{12}$. *Läslag* 12. *Hmsr.* 232; *torpr.* 55. *Kyrkan,* 408 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, uppf. 1797, af träd; ljus och rymlig.

Khdeb., *Eskilsö,* $^{1}/_{2}$ of., $^{13}/_{24}$ fm. mtl, välbeläget invid Bottniska viken, 1 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Ägovidden 597 tl. 21$^{3}/_{4}$ kpl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 14 à 16 tr; vår 2 tr, afk. 12 à 14 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 8 à 10 kor, 12 får. Torp 1, utg. årl. 16 ökedagsv. Beh. afk. 50 mk.

Pastors aflöning: 137 tr 16 kpr spml, 63 lisp. 5 skålp. smör, 976 ostar, qvt. 170 mk, påskp. 65 mk, likstol och annan diverse inkomst 190 mk, socknedagsv. 62. Aflöningen fr. Kimo jernbruk med 2 hamrar, 1 kniphammare, äfvensom Oravais masugn och gjuteri samt mekan. verkstad (f. nvde nedlagda) samt 2:ne skattl. mjölqvarnar, motsv. 1$^{527}/_{2497}$ mantal, torde här ej vara inberäknad.

Klockarelönen: 25 $^{1}/_{2}$ tr spml; boställstomt med hage och en mindre skogslott.

Pastor: t. v. densamme som i Wörå.
Kapellan (t. v.): *Johan Peter Carlstedt,* vicepastor.
Klockare: *Erik Johan Elenius,* f. $^{4}/_{1}$ 1836, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864.

3. **Munsala pastorat.** Adr. *Nykarleby & Munsala.*

Konsist. 2 kl., svenskt. Finsk gudstj. hålles 2 ggr om året. Munsala afskiljdes från Nykarleby till eget pastorat gm k. reskr. $^{9}/_{11}$ 1857, och skall betjenas af pastor som åligger med 60 tr spml aflöna en af domkapitlet medelst konstitutorial tillsatt ministeriiadjunkt. Församlingen erh. sin förste pastor 1873. *Arealen* upptagen tills. med Nykarleby pastorat. *Folkm.* 3837. *Mantal* 51. *Läslag* 13. *Hmsr.* 300. *Kyrkan,* 427 $^{1}/_{2}$ v. fr. Åbo, uppf. 1784, af gråsten, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Hagas,* $^{7}/_{12}$ mtl, nära kyrkan. Våningsh. 4 rum och kök samt 2 vindsrum. Åker 12 tl., äng 72 tl. Utsäde: höst 3 tr; vår 5 tr, afk. tills. 50 tr. Höafk. 100 skrindor, underh. 3 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 2, utg. årl. 36 fotd[illegible] Beh. afk. 200 mk.

Pastors aflöning utgöres af sammanslagna pastors-, kapellans- och s.adj.aflöningen fr. Munsala: 250 tr spml; 100 lisp. smör, qvt., påskp., likstol och mindre pastoralier tills. 1100 mk; 500 sockne-dagsv.

Klockarelönen: 32 tr spml och husrum.

Pastor: vakant.

T. f. *Henrik August Wegelius,* vicepastor.

Klockare: *Karl Peter Elenius,* f. 9/8 1823, tilltr. 1853.

4. Nykarleby (Joensuu) pastorat med Jeppo kapell.

Adr. *Nykarleby — Nykarleby & Jeppo.*

Konsist. 2 kl., till största delen svenskt. Sacell. vid mkan 1 kl., Jeppo ej klassif. I mkan predikas finska 6 ggr om året; i Jeppo hvar tredje söndag. Från Nykarleby afsöndrades genom k. reskr. 2/11 1857 Munsala församl. till eget pastorat. Jeppo socknetrakt erhöll gm k. reskr. 10/11 1859 rättighet att anlägga ett bönehus; förs. fick egen predikant gm k. reskr. 17/1 1863, samt förändrades till kapell gm k. reskr. 14/1 1867, då äfven sockneadj.tjensten i Nykarleby indrogs samt presterskapets inbördes tjensteskyldighet och löneförmåner reglerades (se domk. cirk. n:o 544). *Areal:* Nykarleby stad 13,25, landsförs. tills. med Jeppo kapell samt Munsala pastorat 690,89 = 704,14 qvadratverst. *Folkm.* i staden 1018, mkolandsförs. 2695, Jeppo 1897 = 5610. *Mantal:* mkf. 58 ofm., Jeppo 19 127/288 fm. *Läslag:* mkf. 12, Jeppo 4 = 16. *Hmsr.* mkf. 346, J. 116 = 462; *torpr.* ej uppg. *Moderkyrkan,* gemensam för staden och landsf., ligger inom staden, 425 v. fr. Åbo, är uppf. 1708, af träd, tillr. rymlig, i försv. skick samt försedd med orgel.

Khdeb., *Jeansburg,* 1 7/24 mtl, invid staden och nära kyrkan; försvarl. bebygdt. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 40 tr; vår 7 à 8 tr, afk. 50 tr. Underh. 4 hästar, 18 kor, 30 får. Torp saknas. Beh. afk. 500 mk.

Kpsb., *Lillollas,* 13/24 mtl, i Forsby by ett stycke från Nykarleby elf, 3 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 13 tl., äng 53 tl., skog 335 tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 25 tr; vår 4 1/2 à 5 tr, afk. 30 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 2, utg. årl. tills. 90 fotdagsv. i gårdens kost. Beh. afk. 200 mk.

Jeppo kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 15 v. fr. mkan, är uppf. för några år sedan af träd, rymlig och i godt skick.

Kpsb., utan mtl, å Kaup hemmans mark nära kyrkan; åbyggn. i godt skick, underh. af förs.; våningsh. 4 rum och kök samt 2 vindskamrar. Har endast potatesland och kryddgård.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* utgöres af förenade pastors- och halfva s.adj.lönen; ej närmare uppgifven, än att dens. i penningevärde bestiger sig till 5000 mk (hvaraf 500 mk fr. staden) samt 200 socknedagsv. b) *mkokapellanens:* 95 tr spml, 22 lisp. smör, 460 ostar, 25 à 30 p. brudstrumpor, 25 mk barnlikstol, 120 socknedagsv. samt från staden 500 mk. c) *kapellanens i Jeppo:* 53 tr 18 kpr spml, 17 lisp. smör, 118 ostar, 36 famr ved, 900 lisp. hö, 6 band råghalm, 4 skrindor kornhalm, 36 tr agnar.

Klockarelönerna: vid mkan 22 tr spml jemte obestämd lön fr. staden samt bostad nära kyrkan; i Jeppo 12 tr, men ej boställe.

Pastor: vakant.

Kapellan vid mkan och t. f. pastor: *Isak Otto Appelberg*, vicepastor.

Kapellan i Jeppo: *Haniel Östring.*

Klockare och organist i Nykarleby: *Johan Wilhelm Nessler*, f. $^{31}/_{1}$ 1848, tilltr. 1873.

Klockare i Jeppo: vakant.

5. Pedersöre eller Pedersö (Pietarsaari) pastorat, med Jakobstads (Pietarsaaren kaup.) stadsförsamling. Adr. *Jakobstad.*

Imp. 2 kl., svenskt; sacell. 1 kl. Finsk gudstj. hålles 4 ggr om året i stadskyrkan. Från Pedersö afskiljdes gm k. reskr. $^{21}/_{11}$ 1864 Larsmo, $^{20}/_{11}$ 1865 Esse och $^{1}/_{10}$ 1867 Purmo till egna pastorater (det sistn. ännu ej gått i verkst.). *Areal:* staden 4,08, Pedersö tills. med Larsmo, Esse och Purmo 892,82 = 896,9 qvadratverst. *Folkm.* staden 2010, landsförs. 5523 = 7533. *Mantal:* 107 $^{1}/_{4}$ of., 63 $^{41}/_{72}$ fm. *Läslag* 20. *Hmsr.* omkr. 400; *torpr.* 108. *Moderkyrkan*, nära Jakobstad och 460 (en kortare väg 446) v. fr. Åbo, af gråsten, uppf. omkr. 1250, utvidgad 1787—1795; tillräcklig och i godt skick; *Jakobstads kyrka* af träd, uppf. 1731; begge kyrkorna hafva orgelverk.

Khdeb., *Rosenlund*, 1 $^{11}/_{24}$ mtl, invid staden och $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; karakt.huset af träd, i två våningar, rumrikt samt nyl. brädfodradt och oljemåladt; uthusen förenade i en större stenbyggnad. Åker 21 tl., äng 218 tl., skog 738 tl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 40

à 50 tr; vår 10 tr, afk. 60 à 70 tr. Höafk. 140 skrindor, underh. 2 hästar, 16 kor, 20 får. Torp 9, utg. tills. årl. 1278 dagsv.

Kapellansbol: a) *Nygård*, 1 of. och 1/2 fm. mtl, nära mk. och inemot 1 v. fr. Jakobstads kyrka. Åker 10 tl., bördig, afk. 35 à 40 tr spml; ängen afk. 120 skrindor hö. Skogen tillräcklig, utom till timmer. Torp 1, utg. årl. 104 dagsv. b) andre kap:s boställe, *Bodnäs*, 3/4 of., 11/24 fm. mtl, 1 v. fr. mkan och 2 v. fr. stadskyrkan, har 11 tl. åker och ymnig uppodlingsmark, afk. 30 tr spml och 90 skrindor hö; skogen för behofvet tillräcklig.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 7 tr spml, samt enl. konvention à 86 mk pr förmedl. mtl något öfver 5400 mk, påskp. omkr. 200 mk, mindre pastoralier 200 mk, omkr. 400 socknedagsv. samt från staden 800 mk. b) *hvardera kapellanen* uppbär omkr. 63 tr spml, 22 lisp. smör, från stadskassan 400 mk (utbet. qvartaliter), omkr. 800 ostar och bröd, vigselstrumpor och likstol efter barn, samt af hvarje torpare och inh. eller deras vederlike ett dagsv.

Klockarelönen (tills. med organistlönen) vid mk 47 tr spml samt boningsrum. Dito i staden 400 mk.

Pastor: *Viktor Lars Helander.*

Förste kapellan: *Henrik August Moliis.*

Andre dito: *Karl Nauklér*, vicepastor.

Klockare och organist i landsförs.: *Henrik Gustaf Nordström*, f. 14/9 1832, tilltr. 1/5 1872.

Dito i staden: *Johan Henrik Winstén*, f. 8/11 1824.

6. Larsmo pastorat. Adr. *Jakobstad & Larsmo.*

Imp. 3 kl., svenskt. Afsöndrades fr. Pedersö gm k. reskr. 21/11 1864. Förs., som består af öar i hafvet (de största Larsmo och Engmo), betjenas af pastor ensam. *Arealen* upptagen tills. med Pedersö. *Folkm.* 1865. *Mantal* 21 13/24 fm., nyligen nedskattade till 16 41/96. *Läslag* 6. *Hmsr.* 147; *torpr.* 43. *Kyrkan*, omkr. 10 v. fr. Jakobstad och följaktl. 456 v. fr. Åbo, är uppf. 1786, af träd; rymlig och i teml. godt skick. Orgel skall med det första anskaffas.

Khdeb., *Marieholm*, utan åsatt mtl; har trefligt läge på en af löfträd bekransad udde vid Gloskärsfjärden, nära kyrkan; behjelpl. bebygdt, brandf. Åker 5 tl, afkastande efter 2 1/2 trs utsäde 20 tr (höst- och vårsäd tills.). Ängen består af strandtillandningar, afk. 16 åmar hö; underh. 2 hästar, 6 kor, 15 får. Skog finnes ej.

Pastorslönen: efter konvention af 1782 f. d. kap.lönen 43 tr spml, 13 lisp. smör, 86 lisp. saltad strömming, omkr. 200 ostar med bröd, 43 fmr ved, 600 lisp. hö, 300 kärfvar halm och några mk pgr, samt färsk fisk, ull, kött och ljus „efter vanligheten"; hvartill kommer egentl. pastorslönen, efter nuv. konvention 1730 mk som uppbäres och aflevereras gm kommunalnämnden, och mindre pastoralier 160 mk samt omkr. 200 socknedagsv.

Klockarelönen: 15 tr spml, 172 lisp. hö, något högre belopp halm, samt ved till husbehof, äfvensom bostad med potatesland.

Pastor: *Lars Wilhelm Schalin.*

Klockare och organist: vakant.

7. Esse (Åhtävä) pastorat. Adr. *Jakobstad & Esse.*

Imp. 3 kl., svenskt. Afskildt fr. Pedersöre gm k. reskr. $^{20}/_{11}$ 1865, att betjenas af pastor, som åligger aflöna adjunkt ex officio. *Arealen* upptagen tills. med Pedersöre pastorat. *Folkm.* 2251. *Mantal* 25 $^{1}/_{2}$ (utom khdeb.). *Läslag* 7. *Hmsr.* 208 och *torpr.* 60. *Kyrkan,* 462 v. fr. Åbo och 25 v. fr. Jakobstad, af träd, uppf. 1770, tillr. rymlig och i försv. skick.

Khdeb., *Henriksborg;* $^{19}/_{96}$ mtl, med fri och öppen utsigt, några stenkast från Esse å, 1 v. fr. kkan. Våningsh. 8 rum, utom 2 vindskamrar; bolet nybygdt 1869—1871. Utsäde: höst 1 t. 25 kpr, afk. 15 tr; vår 2 tr, afk. 12 tr. Underh. 2 hästar, 7 kor, 10 får. Torp saknas. Beh. afk. 100 mk.

Pastors aflöning: 150 tr spml, 52 lpd smör; påskp. endast af några obesutne, 20 mk; likstol 1 får efter hvarje husb. och matmoder; mindre pastoralier 190 mk; dessutom 300 ostar och bröd, 20 fmr tall- och 12 fmr björkved; socknedagsv. årl. ett af hvarje inh. (gifta inh. 2:ne samt af bönder turvis hvartannat år): allt med egen kost.

Klockarelönen: 20 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra), samt ett boställe, *Klockars,* $^{7}/_{96}$ mtl; medelafk. 20 tr spml. Onera som för vanl. hemman.

Pastor: *Jakob Esaias Wegelius,* filos. mag.

Klockare: *Anders Gustaf Sund,* f. $^{4}/_{1}$ 1833, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861.

8. Purmo pastorat. Adr. *Jakobstad & Purmo.*

Imp. 3 kl., svenskt. Finsk gudstj. 2 ggr om året. Afsöndrades från Pedersö gm k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1867, hvilket går i verkställig-

het först efter nuv. pastors derstädes afgång. Församlingen skötes sedan af pastor ensam, men intilldess af en t. f. kapellan. *Arealen* upptagen tills. med Pedersö. *Folkm.* 2135. *Mantal* 18 $^7/_8$. *Läslag* 5. *Hmsr.* 155; *torpr.* 68. *Kyrkan,* 456 v. fr. Åbo (kortaste vägen), är uppf. 1772, af träd, tillr. rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Rosenborg,* $^1/_6$ mtl, nära kyrkan och vid Purmo å. Karaktb. gammal och dålig. Förs. bygger och underh. bolet, tillochmed ängslador och hägnader. Utsäde: höst 2 à 3 tr, afk. 8 kornet; vår 4 à 5 tr, afk. 5 à 6 kornet. Underh. 2 hästar, 8 à 10 kor och några får. Torp finnas ej.

Pastorslönen: 120 tr spml, 60 lisp. smör, 310 ostar med bröd, 19 fmr ved, ett dagsv. af hvarje matlag i förs., påskp. fr. hemman om $^1/_8$ mtl och deröfver 50 p., af mindre dito 25 p., af andra efter lag; mindre pastoralier äfven efter lag; likstol betalas ej. Konventionen gäller 25 år från den tid förs. fått sin förste pastor (jemf. domk. cirk. n:o 552).

Klockarelönen: omkr. 12 tr spml, samt ett boställe, *Nordanå,* $^1/_{12}$ mtl, 4 v. fr. kyrkan, afk. omkr. 24 tr spml samt föda för 1 häst och 4 kor. Förs. bygger och underhåller bolet.

Pastor: tillsv. densamme som i Pedersöre.

T. f. kapellan (tillsvidare): *Johan Henrik Wijkberg.*

Klockare: *Johan Kråkström,* f. 1803, tilltr. 1834.

XVII. Lappo prosteri.

Inom Wasa län; inbegriper: 1) *Alahärmä;* 2) *Ylihärmä;* 3) *Kauhava;* 4) *Lappo;* 5) *Kuortane;* 6) *Alavo;* 7) *Alajärvi;* 8) *Windala;* 9) *Lappajärvi;* 10) *Kortesjärvi* och 11) *Evijärvi* pastorat.

Kontraktsprost: *Karl Fredrik Stenbäck,* kyrkoh. i Alavo m. m.

1. Alahärmä pastorat. Adr. *Nykarleby & Alahärmä.*

Konsist. 3 kl., finskt; svensk gudstj. en gg om året. Genom k. reskr. $^{16}/_5$ 1859 afskiljdes Alahärmä från Lappo till eget pastorat, att betjenas af pastor, som är skyldig att efter stiftsstyrelsens bepröfvande aflöna ständig adjunkt. *Arealen* upptagen tills. med Lappo pastorat. *Folkm.* 3703. *Mantal* 30 $^2/_3$. *Läslag* 9. *Hmsr.* 263; *torpr.* 112. *Kyrkan,* 428 v. fr. Åbo, är uppf. 1752, af träd, ej fullt tillräcklig med afs. å utrymme, men i godt skick.

Khdeb., *Härmälä*, $^{13}/_{24}$ mtl, mellan allm. landsv. och Lappo å, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Väl bebygdt, med nytt och rumrikt karaktershus. Åker 27 tl., äng 74 tl., skog 442 tl. samt odlingsbara mossar 45 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 45 tr; vår 8 tr, afk. 56 tr. Å bolet underh. 3 hästar, 12 kor, 15 får. Torp 2, utg. årl. tills. 24 fotdagsv., 2 tr råg och 2 skrindor hö. Bolets beh. afk. 500 mk.

Pastors aflöning: 177 tr spml, 60 lisp. smör; påskp. 276 mk, mindre pastoralier 250 mk; 280 socknedagsv.

Klockarelönen: 26 tr spml och ett boställe, $^{1}/_{8}$ mtl, afkastande omkr. 25 tr spml och lemnande foder för 1 häst och 3 kor.

Pastor: *Edvard Fritiof Reinius*, utnämnd. T. f. *Wilhelm Johansson.*

Klockare: *Reinhold Sevon*, f. $^{24}/_{3}$ 1819, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1848.

2. Ylihärmä pastorat. Adr. *Nykarleby & Ylihärmä.*

Konsist. 3 kl., finskt; Svensk gudstj. en à två ggr om året. Afskildt fr. Lappo $^{1}/_{5}$ 1867 enligt k. reskr. $^{16}/_{5}$ 1859. Församl. betjenas af pastor, som är skyldig att efter stiftsstyrelsens bepröfvande aflöna ständig adjunkt. *Arealen* upptagen under Lappo pastorat. *Folkm.* 2238. *Mantal* 15 $^{17}/_{48}$. *Läslag* 7. *Hmsr.* 113, *torpr.* 51. *Kyrkan*, 414 v. fr. Åbo, uppf. 1787, af träd, sederm. utvändigt kalkrappad; tillr. rymlig, men tarfvar reparation.

Khdeb., *Isakas*, utan mtl, består af jord som församl. tillskjutit; nära kyrkan; bebygdt med ett våningshus af 8 rum och stugubyggnad med 5 rum, jemte nödiga uthus. Åker och äng tills. omkr. 100 tl., skog 187 tl. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 35 à 40 tr, vår 7 tr, afk. 45 à 50 tr. Höafk. 80 åmar; underh. 4 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 48 öke- och 160 fotdagsv. Beh. afk. af bolet 450 mk.

Pastors aflöning: 85 tr spml, 50 lpd smör; qvt. 120 mk, påskp. 70 mk, likstol 60 mk, mindre pastoralier 200 mk, 400 ostar à 30 p. och 300 bröd à 10 p.; omkr. 300 socknedagsv.

Klockarelönen: 12 tr spml; boställe *Erkkilä*, $^{1}/_{16}$ mtl, hvarom närmare uppgifter saknas.

Pastor: *Johan Frans Sahlberg.*

Klockare: *Johan Flink*, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1830.

3. Kauhava pastorat. Adr. *Nykarleby & Kauhava.*

Konsist. 2 kl., finskt. Afskiljdes från Lappo till eget pastorat genom k. reskr. af $^{16}/_{5}$ 1859. Pastor är den enda ordinarie

presten men är skyldig att efter domkapitlets bepröfvande aflöna ständig adjunkt. Församlingen erhöll sin första ordinarie kyrkoherde $^{1}/_{5}$ 1870. *Arealen* upptagen under Lappo pastorat. *Folkm.* 5290. *Mantal* 52 of., 30 fm. *Läslag* 15. *Hmsr.* 320; *torpr.* 277. *Kyrkan,* 424 v. fr. Åbo, uppf. 1756, af träd; vid högtidl. tillfällen ej tillräckligt rymlig; tarfvar reparation.

Khdeb., *Skuggila,* 1 mtl, vid Kauhava å, 3 v. fr. kyrkan. Karaktersb. uppförd 1869, öfriga husen äldre. Åker 26 tl., äng 43 tl., skog 487 tl. Utsäde, i treskiftes bruk: höst 8 tr, afk. 56 tr; vår 12 tr, afk. 72 tr. Höafk. 90 åmar, underh. 5 hästar, 15 kor, 30 får. Torp 3, utg. årl. tills. 156 ökedagsv. Bolets behållna afk. 700 mk.

Pastors aflöning: 200 tr spml, 120 lisp. smör, qvt. 300 mk, påskp. 500 mk, likstol 150 mk, mindre past. 475 mk; 1200 ostar och lika många bröd; 500 socknedagsv.

Klockarelönen: 32 tr råg samt 320 ostar och bröd.

Pastor: *Fredrik Napoleon Ottelin.*

Klockare: *Johan Forsberg,* f. $^{10}/_{6}$ 1816, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1847.

4. Lappo (Lapua) pastorat, med Nurmo kapell. Adr. *Nikolaistad & Lappo.*

Konsist. 2 kl., finskt. Mkosacell. 1 och Nurmo 2 kl. Svensk gudstj. hålles i mkan 2 à 3 ggr om året. Genom k. reskr. $^{16}/_{5}$ 1859 afsöndrades härifrån Kauhava, Ylihärmä och Alahärmä till egna pastorater. *Areal:* tills. med Kauhava, Ylihärmä och Alahärmä pastorater 1533,88 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 7352, kap. 2255 = 9607. *Mantal:* mkf. 68 $^{1}/_{4}$?, kap. 16 $^{1}/_{4}$ = 84 $^{1}/_{2}$. *Läslag:* mkf. 18, kap. 6 = 24. *Hmsr.* mkf. 264, kap. 139 = 403; *torpr.* mkf. 509, kap. 300 = 809. *Moderkyrkan,* 420 v. fr. Åbo, uppf. 1827, rymlig; oljemålad 1869.

Khdeb., *Strömsudd,* 1 $^{11}/_{12}$ mtl, invid mkan samt Lappo å; försvarl. bebygdt. Åker 16 tl., äng 80 tl., skog 2662 tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 34 tr; vår 6 tr, afk. 50 tr. Å bolet underh. 4 hästar, 20 klafb. nöt och 20 får. Torp 6, utg. tills. 210 fotdagsv. om året samt underhålla prestg. landsvägaandel. Beh. afk. 400 mk.

Kpsb., *Siirilä,* $^{5}/_{8}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan och vid Alanurmo lilla å; försvarl. väl bebygdt. Förs. ansvarar för nyde för åbyggnaden. Åker 18 tl., äng 13 laduland; skogen, till det mesta best. af gran, är god. Utsäde: höst 3 tr; vår 6 tr, afk. 7 kornet. Hö-

afk. 30 åmar, underh. 2 hästar, 8 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 6 öke- och 120 fotdagsv. i gårdens kost samt erlägga 12 mk pgr och $^1/_2$ lisp. smör. Beh. afk. 300 mk.

Nurmo kapell (folkm. &c. se ofvan). Hit hör äfven en del af Seinäjoki by af Ilmola pastorat, best. af 242 pers., $2\,^1/_9$ mtl. *Kyrkan,* 17 v. fr. mkan och 408 v. fr. Åbo, uppf. 1778, af träd, rymlig och i ganska godt skick.

Kpsb., *Ojelmisto,* utan mtl, vid Nurmo å, $1\,^1/_2$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Förs. åligger ej allenast byggnadsskyld. utan ock att vidmakthålla bolets gärden och diken. Åker 16 tl. och skog 400 tl. Utsäde: höst 5 tr, vår i det närmaste lika mycket, afk. 8 à 9 kornet. Å bolet underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Torp 4, utg. årl. tills. 64 fotdagsv. och 24 mk pgr. Beh. afk. 300 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 217 tr spml, 150 lisp. smör; qvt., likst. och påskpgr samt mindre pastoralier tills. 2670 mk; 806 ostar och lika många bröd, 403 socknedagsv. b) *mkokapellanens:* 97 tr 10 kpr spml, 26 lisp. 8 skålp. smör, likstol 48 mk, 528 ostar och bröd, 300 socknedagsv., 45 p. strumpor. c) *kapellanens i Nurmo:* 42 tr 24 kpr spml, 13 lisp. 18 skålp. smör, 278 ostar med bröd samt 300 socknedagsv. (jemf. domk. cirk. n:o 594).

Klockarelönerna: vid mkan 29 tr 3 kpr, mest råg, 291 ostar och lika många bröd samt ett boställe, *Peltola,* som afkastar 8 tr spml och underhåller 1 häst, 6 kor, 10 får; i Nurmo 14 tr råg, 139 ostar och lika många bröd, 3 kollekter, samt boställe med nödiga husrum, 5 tl. åker och 3 laduland äng.

Pastor: *Otto Mauritz Hohenthal.*
Kapellan vid mkan: *Kristian Wilhelm Litzell,* vicepastor.
Kapellan i Nurmo: *Anton Emil Tallroth.*
Klockare vid mkan: *Elias Kahra,* f. $^{27}/_{10}$ 1823, tilltr. $^1/_5$ 1861.
Klockare i Nurmo: *Matts Mandelin,* f. $^{19}/_8$ 1827, tilltr. $^1/_5$ 1860.

5. Kuortane pastorat. Adr. *Alavo & Kuortane.*

Imp. 3 kl., finskt. Afsöndrades från Alavo (som härtills varit moderförs. i Kuortane pastorat) till egen kyrkoherdelägenhet gm k. reskr. $^{21}/_3$ 1859, hvilket går i verkställighet efter nuvarande pastors afgång. Församl. kommer att skötas ensamt af pastor, och kapellanstjensten indrages. *Arealen* upptagen tills. med Alavo. *Folkm.* 2850. *Mantal:* $25\,^{13}/_{48}$ of., $20\,^1/_2$ fm. *Läslag* 9. *Hmsr.* 183;

torpr. omkr. 100. *Kyrkan,* omkr. 380 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1777, rymlig och i någorlunda godt skick.

Khdeb., *Haapaniemi,* 3/4 mtl, på en vacker, i Kuortane träsk utskjutande udde, 7 1/2 v. landväg och 2 1/2 v. sjöväg från kyrkan. Åbyggnaderna nu alldeles förfallna. Åker 11 tl., äng 75 tl., skog 1496 tl. 11 kpl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 22 tr; vår 5 tr, afk. 26 tr. Underh. 2 hästar, 6 kor, 10 får. Torp 3, utg. årl. tills. 50 fotdagsv. samt hugga och hemsläpa ved till bolet.

Pastors aflöning: 100 tr spml, 60 lisp. smör, qvt., påskp., likstol och mindre past. tills. omkr. 650 mk, samt ungefär 300 socknedagsv.

Klockarelönen: 18 tr spml, samt till boställe *Hallila* skattehmn, 7/96 mtl, hvarest utsås 3 tr samt underh. 1 häst och 2 kor; skogen tillräcklig.

Pastor: tillsv. densamme som i Alavo.

T. f. kapellan (tillsv.): *Klas Emil Hohenthal.*

Klockare: *Herman Klemetti,* f. 25/5 1825, tilltr. 1/5 1852.

6. Alavo pastorat (Alavuuden p.), med Töysä predikogäll.

Adr. *Alavo; Alavo & Töysä.*

Imp. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. hålles i mkan 2 à 3 ggr om året. Härifr. afsöndrades Kuortane till eget pastorat gm k. reskr. 21/3 1859. *Sapsalammi* och *Liedenpohja* byamän erhöllo gm k. reskr. 28/2 1861 tillstånd att inrätta kyrka och begr.plats, 21 v. fr. Alavo och lika långt från Wirdois kyrka; och skulle presterskapet i Alavo och Wirdois, mot skild ersättning, turvis här förrätta gudstj. en gång i månaden. *Areal* tills. med Töysä gäll samt Kuortane nybildade pastorat 1424,23 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4514, Töysä 1851 = 6365. *Mantal:* mkf. 35 1/2 of., 22 5/6 fm., Töysä 13 7/24 of., 8 49/96 fm. = 48 19/24 of., 31 11/32 fm. *Läslag:* mkf. 17, Töysä 7 = 24. *Hmsr.* mkf. 234, Töysä 106 = 340; *torpr.* mkf. 320, Töysä 131 = 451. Dessutom hör till mkan ett läslag af Peräseinäjoki by af Ilmola socken, med 3 1/4 ofm., 1 5/6 förm. mtl, 21 hmns och 34 torpr. samt en folkm. af 449 personer. *Moderkyrkan,* 350 v. fr. Åbo, uppf. 1825, af träd; tillr. rymlig och i någorl. godt stånd. Orgel anskaffad 1872.

Khdeb., *Grönborg,* 7/12 ofm. mtl, vid en å mellan två träsk; försvarl. bebygdt. Utsäde: höst 2 1/2 tr, afk. 25 tr; vår omkr. 5 tr, afk. 40 tr, samt 80 tr potäter efter 20 trs sådd. Underh. 4 hästar, 10 kor, 25 får. Torp 1, utg. årl. 52 fotdagsv.

Töysä församl. (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 362 $^1/_2$ v. fr. Åbo och 12 $^1/_2$ v. fr. mkan, af träd, uppf. 1800; tillräcklig och i någorl. godt skick.

Pred.bolet, *Hedborg,* $^1/_4$ ofm. mtl, välbeläget på en höjd, $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Karaktb. något bristfällig, öfriga hus i godt stånd. Åker 7 tl., äng 32 tl., skog 260 tl. Utsäde: höst 1 $^1/_3$ t., afk. 10 à 12 kornet; vår 2 tr samt 6 tr potäter, afk. 7 à 8 kornet. Underh. 2 hästar, 7 kor, 18 får. Torp 2, utg. tills. årl. 54 dagsv. Beh. afk. 250 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 150 tr spml, 100 lisp. smör, qvt., påskp., likstol och mindre pastoralier tills. 1400 mk, samt omkr. 600 socknedagsv. b) *pred. i Töysä:* 53 tr 27 $^1/_2$ kpr spml, 15 lisp. 3 skålp. smör, 179 ostar med bröd, ett får i likstol efter skriftgångna personer, samt 460 socknedagsv. (jemf. domk. cirk. n:o 502).

Klockarelönerna: vid mkan 12 tr råg och 12 tr korn, samt ett boställe, *Haavisto,* nyligen anmäldt till skattläggning; i Töysä 9 tr 27 kpr, samt till boställe *Riihimäki* skattehmn om $^1/_{16}$ mtl.

Pastor: *Karl Fredrik Stenbäck,* kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Karl Emil Stenbäck,* vicepastor.

Predikant i Töysä: *Elias Malmberg.*

Klockare i Alavo: *Anders Havelin,* f. $^5/_{11}$ 1833, tilltr. $^1/_5$ 1861.

Klockare i Töysä: *Konstantin Nordström,* f. $^{17}/_5$ 1828, tilltr. $^1/_5$ 1857.

7. Alajärvi pastorat, med Soini och Lehtimäki kapeller.

Adr. *Alavo & Alajärvi — Soini — Lehtimäki.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. i Soini och Lehtimäki 3 kl. Pastoratet afskiljdes fr. Lappajärvi gm k. reskr. $^{10}/_{10}$ 1859, hvilket träder i verkställighet efter nuv. pastors i Lappajärvi afgång. Pastor i Alajärvi åligger aflöna adjunkt ex officio. *Areal:* kapell. inber. 1438,55 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 3831, Soini 1773, Lehtimäki 1174 = 6778. *Mantal:* mkf. 20 $^1/_2$, S. 13 $^{15}/_{16}$, L. 7 $^1/_2$ = 41 $^{15}/_{16}$. *Läslag:* mkf. 8, S. 7, L. 5 = 20. *Hmsr.* mkf. 242, S. 130, *L.* 71 = 443; *torpr.* mkf. 158, S. 103, L. 102 = 363. *Moderkyrkan,* omkr. 380 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1836; rymlig, i försv. skick.

Khdeb., *Kaupinniemi,* $^1/_4$ mtl, på en i Alajärvi sjö utskjutande udde, 1 v. landv. och $^1/_4$ v. sjöväg fr. kyrkan. Åbyggn. i

förfallet skick. Åker 13,29 tl., äng 82,23 tl, skog 1111,79 tl. Utsäde: höst 3 tr; vår 6 tr, afk. 50 tr. Underh. 3 hästar, 13 à 14 nötkreatur och, med tillhjelp af löfbrott, 20 à 25 får. Torp finnas ej.

Soini kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 65 v. fr. mkan, är uppf. 1793, af träd; förfallen och mindre rymlig.

Kpsb., *Wakkuri*, $^1/_4$ mtl, nära kyrkan; försvarl. bebygdt, utom uthusen hvilka alla behöfva nybyggas. Byggnadsskyld. åligger församl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 25 tr. Höafk. 20 åmar; underh. 2 à 3 hästar, 10 kor, 20 får. Beh. afk. 250 mk (vid löneregl. uppskattad till 15 tr spml).

Lehtimäki kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 60 v. fr. mkan, är uppf. 1800, korskyrka af träd, rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Fagerkulla*, $^1/_4$ mtl, på en med löfskog bevuxen kulle, med vacker och vidsträckt utsigt, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. med 6 rum, jemte öfriga hus i försvarl. skick. Åker 14 tl., äng 10 tl.; skog tillräckligt. Utsäde: höst 2 tr, afk. 15 à 20 tr; vår 4 tr, afk. 25 à 30 tr. Underh. 1 à 2 hästar, 6 à 7 kor, 15 à 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 30 öke- och 350 fotdagsv. Beh. afk. uppgifven till 500 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* (kommer att uppbära förenade pastors- och kapellansaflöningen): 125 tr spml, 75 lisp. smör, qvt. 550 mk, påskp., likstol m. m. tills. omkr. 760 mk samt omkr. 700 socknedagsv. (nuv. kap.lönen utgör 63 tr spml, 23 lisp. smör, 480 ostar med bröd). b) *kapellanens i Soini:* 41 tr spml, 53 lisp. smör och 360 socknedagsv. (k. resol. $^{20}/_{10}$ 1869, domk. cirk. n:o 576). c) *kapellanens i Lehtimäki:* 60 tr spml samt för hvarje ceremoniel jordfästning 4 mk och brudvigsel 3 mk.

Klockarelönerna: vid mkan 25 tr spml, 242 ostar med bröd, och ett boställe om $^1/_{12}$ mtl, med 3 tl. åker samt äng afkastande 20 lass hö; i Soini 17 tr spml, 130 ostar, något kött, ull och hampa, 130 skrindor hö eller hackelse, boningsrum med litet åker och äng; i Lehtimäki 7 tr spml, men ej boställe.

Pastor: tillsvidare densamme som i Lappajärvi.

T. f. kapellan i Alajärvi (tillsvidare): *Adolf Krank.*

Kapellan i Soini: *Johan Porthén.*

Kapellan i Lehtimäki: *Gustaf von Essen.*

Klockare i Alajärvi: *Johan Ulrik Ihander,* f. $^{26}/_{10}$ 1828, tilltr. $^1/_5$ 1871.

Klockare i Soini: *Jonas Sirén,* f. $^{10}/_{12}$ 1797, tilltr. 1831.

Klockare i Lehtimäki: *Erik Salin,* f. $^{27}/_3$ 1800, tilltr. 1834.

8. Windala pastorat. Adr. *Alavo & Windala.*

Imp. 2 kl., finskt. Afskiljdes genom k. reskr. $^{4}/_{3}$ 1867 från Lappajärvi till eget pastorat, att betjenas ensamt af pastor, som tillsättes sedan nuv. kyrkoherden i Lappajärvi afgått. *Arealen* upptagen tills. med Lappajärvi pastorat. *Folkm.* 1778. *Mantal* $10^{23}/_{48}$. *Läslag* 4. *Hmsr.* 161; *torpr.* 22. *Kyrkan*, 420 v. fr. Åbo, uppf. 1807, af träd, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Frigård*, $^{1}/_{2}$ mtl, teml. välbeläget, vid Windala å och Lappajärvi stora insjö, 2 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 24 tl., äng 74 tl. (mest kyttlandslindor) utom några tl. åkerlindor. Skogen tillräcklig. Utsäde: höst 4 tr, afk. 35 tr; vår 6 tr, afk. 36 tr. Höafk. 46 åmar, underh. 3 hästar, 14 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 150 fotdagsv. i gårdens kost (efter utg. frihetsår). Beh. afk. 300 mk.

Pastors aflöning: af hemmansägare 80 tr spml och 100 lisp. smör, hvarmed dessas alla afgifter till pastor äro erlagda; af torpare, inh., handtv. och andra å sig sjelfve mantalskrifna personer som ej äro hemmansägare, utgöres årligen ett dagsv. i egen kost för hvarje skriftgången person, 1 skålp. smör för hvarje ko och 1 mk pgr från hvarje matlag. Socknedagsv. omkr. 120.

Klockarelönen: 16 tr 3 kpr, samt ett boställe, *Spangarinkangas*, $^{1}/_{12}$ mtl, af sämre beskaffenhet, lemnande årligen en behållen inkomst af 24 mk.

Pastor: tillsv. densamme som i Lappajärvi.

Kapellan (tillsv.): *Anders Oskar Törnudd*, vicepastor, utn. stadspred. i Tammerfors.

Klockare: *Erik Spangar*, f. 1831, tilltr. 1850.

9. Lappajärvi pastorat. Adr. *Alavo & Lappajärvi.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Från Lappajärvi äro tid efter annan sedan år 1859 Alajärvi (tills. med Soini och Lehtimäki) samt Evijärvi, Kortesjärvi och Windala afskiljda till egna pastorater. I *Kauhajärvi*, 30 v. fr. mkan aflägsna och år 1871 uppförda bönehus, hålles af mkopresterskapet gudstj. 2 ggr om året. *Areal:* tills. med Windala, Evijärvi och Kortesjärvi nybildade pastorater 1346,02 qvadratverst. *Folkm.* 3697. *Mantal* $26\,^{7}/_{16}$. *Läslag* 8. *Hmsr.* 302; *torpr.* 85. *Kyrkan*, 420 v. fr. Åbo, af träd, uppf. 1760; rymlig och i försvarl. stånd.

Khdeb., *Eriksnäs,* $^1/_2$ mtl, välbeläget vid Lappajärvi stora insjö, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan; någorl. väl bebygdt. Åker 16 tl., utom nyodlingar, äng 40 tl., skogen aflägsen. Utsäde: höst 4 tr, afk. 32 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr. Höafk. 24 åmar (utom odladt hö), underh. 4 hästar, 16 kor, 20 får. Torp 2, af ringa nytta. Beh. afk. 350 mk.

Kpsb., *Pietilä,* $^5/_{12}$ mtl, $1^1/_2$ v. fr. kyrkan; har tills. med *Kyröniemi,* bolet till styrka inlösta hmn 16 tl. åker af bördig natur. Höafk. 70 à 75 lass; skogen behjelplig, men aflägsen.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* utgår enl. lag efter förordn. af $^{18}/_1$ 1743; men efter nuv. konvention utgör densamma endast 79 tr spml, 30 lisp. smör, 300 ostar med bröd, 20 lam, 20 kalfvar, likstol och mindre pastoralier omkr. 340 mk, 300 socknedagsv. b) *kapellanens* (äldre uppgift): omkr. 60 tr spml samt smör, ost, bröd, kött, ved, ull, hampa, ljus m. m. till ouppgifvet belopp; dagsv. af torpare, inh. m. fl. under skördetiden.

Klockarelönen ej till beloppet uppgifven.

Pastor: *Jakob Fellman,* prost.
Pastorsadjunkt: *Johannes Bäck.*
Kapellan: *Johan Ahlholm.*
Klockare: *Albinus Petell.*

10. Kortesjärvi pastorat. Adr. *Alavo & Kortesjärvi.*

Imp. 3 kl., finskt; svensk gudstj. 2 ggr om året. Afskiljdt från Lappajärvi genom k. reskr. $^4/_{12}$ 1865, att efter nuv. pastors i sistn. pastorat afgång utgöra egen kyrkoherdelägenhet samt, efter kapellanstjenstens indragning, betjenas af pastor ensam. *Arealen* upptagen tills. med Lappajärvi pastorat. *Folkm.* 2257. *Mantal* $19^3/_{16}$, ökas framdeles med $2^{11}/_{24}$. *Läslag* 9. *Hmsr.* omkr. 200; *torpr.* omkr. 70. *Kyrkan,* omkr. 440 v. fr. Åbo, uppf. 1793, af träd, rymlig och i försv. skick; brandf.

Khdeb., *Alborg,* $^1/_4$ mtl, ligger långt fr. vattendrag och ej vackert, 1 v. fr. kyrkan. Åbyggn. brandf., i försv. stånd utom karaktersb., som tarfvar nybyggas. Utsäde: höst $2^1/_2$ tr, afk. 20 tr; vår 3 tr, afk. 30 tr. Höafk. 80 vinterlass, underh. 2 hästar, 10 kor, 20 får. Torp 1, utg. årl. 24 fotdagsv. i gårdens kost samt hugger i egen kost 5 fmr ved.

Pastorslönen: (beräkn. efter nuv. ackord) 120 tr spml, 20 lisp. smör; öfriga pastoralier ej till beloppet uppgifna; socknedagsv. ett af hvarje torpare och inh.

Klockarelönen: omkr. 18 tr spml samt ett boställe utan åsatt mtl, afkastande 15 tr spml samt föda för 1 häst, 3 kor, 7 får. Under bostället hör ett torp.

Pastor: tillsv. densamme som i Lappajärvi.

Kapellan (tillsv.): t. f. *Elias Fredrik Alcenius*, vicepastor.

Klockare: *Johan Jakob Järvelin*, f. $^{11}/_{4}$ 1813, tilltr. $^{6}/_{5}$ 1830.

II. Evijärvi pastorat. Adr. *Alavo & Evijärvi.*

Imp. 3 kl., finskt; svensk gudstj. 4 ggr om året. Genom k. reskr. $^{2}/_{10}$ 1865 afskiljdes Evijärvi från Lappajärvi till eget pastorat, som erhåller sin förste pastor så snart nuv. kyrkoh. i Lappajärvi afgått, och dervid nuv. kapellanstj. i Evijärvi indrages. *Arealen* upptagen tills. med Lappajärvi pastorat. *Folkm.* 2981. *Mantal* 22$^{3}/_{8}$. *Läslag* 8. *Hmsr.* 278; *torpr.* 59. *Kyrkan*, 465 v. fr. Åbo, uppf. 1752, af träd, 39 × 35 alnar; mera förfallen.

Khdeb., *Furunäs*, $^{1}/_{4}$ mtl, ligger naturskönt på sydv. sidan af Evijärvi träsk, 7$^{1}/_{2}$ v. land- och 2$^{1}/_{4}$ v. sjöväg från kyrkan. Åbyggn. i skäligen godt skick. Åker 13$^{1}/_{2}$ tl.; äng finnes ej, men förs. tillskjuter hö; skogen närbelägen och tillräcklig. Utsäde: höst 3 tr; vår 5 tr, afk. 9 à 10 kornet. Å bolet underh. 2 hästar, 12 à 14 kor, 20 får. Torp saknas. Beh. afk. uppgifven till endast 200 mk.

Pastorsaflöningen kommer att utgöras af hvad härtillsvordne pastors- och kapellanslönerna i församl. enligt lag och öfverenskommelse tills. utgjort; uppskattadt till 4000 mk i penningevärde (vid pastoratsregl. uppgifvet till 4800 à 5200 mk, se domk. cirk. n:o 525).

Klockarelönen: 27 tr 24 kpr spml och 2 à 3 kollekter, samt ett boställe, *Soinbäck*, $^{1}/_{8}$ mtl skatte.

Pastor: tillsv. densamme som i Lappajärvi.

T. f. kapellan (tillsv.): *Gustaf Wilhelm Wigelius.*

Klockare: *Henrik Ågren*, f. $^{19}/_{11}$ 1810, tilltr. 1830.

XVIII. Gamlakarleby prosteri.

Inom Wasa län; innefattar: 1) *Kronoby;* 2) *Teirijärvi;* 3) *Wetil;* 4) *Kaustby;* 5) *Gamlakarleby;* 6) *Kelviå;* 7) *Lochteå;* 8) *Ylikannus*, och 9) *Toholampi* pastorat.

Kontraktsprost: T. f. *Karl Abraham Keckman*, kyrkoherde i Lochteå m. m.

I. Kronoby (Ruununkylä) pastorat. Adr. *Gamlakarleby & Kronoby.*

Imp. 2 kl., svenskt. Sacell. 1 kl. Genom k. reskr. $^{12}/_{10}$ 1868 afsöndrades härifrån Teirijärvi förs. till eget pastorat. *Areal:* tills. med Teirijärvi pastorat 431,78 qvadratverst. *Folkm.* 2962. *Mantal* 47. *Läslag* 14. *Hmsr.* 213; *torpr.* 76. *Kyrkan,* 490 (en kortare väg 470) v. fr. Åbo, uppf. 1822, korskyrka, af träd, rymlig och i godt skick, med en ny och ganska god orgel.

Khdeb., *Torgare,* $^{23}/_{24}$ mtl, $1^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan och ej långt från Kronoby å. Alla åbyggn. i godt skick. Åker 15 tl., ängarna vidstr. men föga vextliga; skog 750 tl., dålig och aflägsen. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 10 kornet; vår 5 à 6 tr, afk. 8 à 9 kornet. Underh. 5 hästar, 13 kor, 25 får.

Kpsb., *Kaackurs,* $^{5}/_{12}$ mtl, vid Kronoby å, midtemot den närbelägna, å andra sidan om densamma stående kyrkan. Våningsh. 6 rum och kök samt en vindskammare; åbyggnaderna underh. af förs. och äro i försvarl. skick. Åker 13 tl., ängen inskränkt och dålig, skogen medtagen samt en del 25 v. aflägsen. Utsäde: höst 3 tr, afk. 24 tr; vår 4 tr, afk. 30 tr. Höafk. 30 åmar, underh. 2 hästar, 8 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 50 fotdagsv. i gårdens kost.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 146 tr spml (deraf 16 tr s. k. vederlag), 60 lisp. smör, omkr. 110 kalfskinn, 50 får, 30 lisp. fisk, 400 ostar med bröd, påskp., likst. m. m. 500 mk, samt 213 socknedagsv. b) *kapellanens:* omkr. 95 tr spml, 30 lisp. smör, 400 ostar med bröd, tillf. ink. af 45 marks värde, socknedagsv. 1 af hvarje arbetsför torpare, handtv. och inh.

Klockarelönen: omkr. 25 tr spml, 4 kollekter, sportel omkr. 20 mk, samt boställe om $^{1}/_{16}$ mtl, derå boningshuset underh. af förs. och öfriga hus af inneh., och som har åker till nära 2 trs utsäde, samt fodertillgång för 1 häst, 3 kor, 10 får.

Pastor: vakant.

Kapellan: *Kristian Edvard Bergman,* tillika kuramgerens.

Klockare: *Jonas Spolander,* f. $^{3}/_{8}$ 1801, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1834; försedd med vikarie.

2. Teirijärvi (Terijärvi, Tervajärvi) pastorat.

Adr. *Gamlakarleby & Teirijärvi.*

Konsist. 3 kl., till största delen svenskt; finska predikas endast några ggr om året. Afsöndrades från Kronoby till eget pastorat gm k. reskr. $^{12}/_{10}$ 1868, och skötes af pastor ensam. *Arealen* upptagen tills. med Kronoby. *Folkm.* 2594. *Mantal:* $17^{67}/_{96}$ ofm., $29\,^{7}/_{24}$ fm. *Läslag* 10. *Hmsr.* 214; *torpr.* 50. *Kyrkan,* 520 v. (kortaste vägen 506 v.) fr. Åbo, uppf. 1774, af träd; rymlig och i försv. skick.

Khdeb., *Häggmans,* $^{7}/_{12}$ mtl, med vackert läge vid norra stranden af Teirijärvi träsk, nära kyrkan; försv. bebygdt. Utsäde 3 à 4 tr om hösten och 7 à 8 tr om våren; afk. 7 à 8 kornet. Underh. 4 hästar, 11 kor och 25 får, utom ungnöt. Torp finnas ej.

Pastorslönen (inber. f. d. kapellanslönen): 134 tr (deraf 6 tr vederlag), 50 à 60 lisp. smör, 60 kalfskinn, 20 à 25 får; påskp., likstol m. m. omkr. 800 mk, 428 ostar med bröd samt omkr. 500 socknedagsv. (jemf. domk. cirk. n:o 565).

Klockarelönen: 23 tr samt ett boställe om $^{1}/_{16}$ mantal.

Pastor: *Karl August Mellberg,* filos. mag., utnämnd.
T. f. *Johan Oskar Bergroth,* vicepastor.
Klockare: *Karl Johan Bergman,* f. $^{12}/_{6}$ 1833, tilltr. 1859.

3. Wetil (Weteli) pastorat, med Halso (Halsuo) och Perho kapeller.

Adr. *Gamlakarleby & Wetil — Halso — Perho.*

Konsist. 3 kl., finskt; Halso sacell. ej klassif., mkosac. 2 och Perho 3 kl. I mkan hålles svensk gudstj. 3 ggr om året. Wetil pastorat afsöndrades från Gamlakarleby gm k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1860. Pastor åligger aflöna ständig adjunkt. *Arealen* upptagen tills. med Gamlakarleby pastorats. *Folkm.* i mkf. 2356, Halso 806, Perho 1079 = 4241. *Mantal:* mkf. $18^{23}/_{24}$, H. $6\,^{1}/_{6}$, P. $4^{5}/_{24}$ (?) = $29\,^{1}/_{3}$. *Läslag:* mkf. 10, H. 4; Perho ej uppg. *Hmsr.* mkf. 208, Halso 90; *torpr.* mkf. 143, Halso 10. *Moderkyrkan,* 480 v. fr. Åbo (postvägen 540 v.), är uppf. 1839, af träd; rymlig, men ännu ej i fullt skick.

Khdeb., *Koskela,* $1\,^{1}/_{6}$ mtl, med mycket vackert läge vid Wetil å, $1\,^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; teml. väl bebygdt, våningsh. med 6 rum, kök och 2 vindsrum. Utsäde: höst 4 tr, afk. 36 tr; vår 5 tr, afk. 40 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 14 kor, 30 får. Torp 9, ut-

göra årl. tills. 320 fotdagsv. och deltaga i landsvägabyggnad. Beh. afk. 500 mk.

Halso kapell (folkm. &c. se ofvan), erhöll kapellrättighet gm k. reskr. $^{18}/_{1}$ 1856. *Kyrkan,* 35 v. fr. mkan, uppf. 1826, af träd; rymlig och utvändigt oljemålad.

Kpsb., *Harjubacka,* $^{1}/_{4}$ mtl, på en vacker ås vid stranden af Halso sjö, $^{3}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. underh. af förs.; karaktb. består af 4 rum och kök. Åker 9 tl., äng 15 tl., skog 1078 tl. Utsäde: höst 1 t. 25 kpr, afk. 12 tr; vår 2 tr, afk. 15 tr. Höafk. 35 à 40 åmar, underh. 1 häst, 10 kor, 5 får. Torp 3, utg. årl. 60 fotdagsv. Bolets beh. afk. 200 mk.

Perho kapell (se ofvan), erhöll kapellrättighet gm k. reskr. $^{19}/_{9}$ 1865. *Kyrkan,* af träd, uppf. 1780, tillr. rymlig.

Kpsb., *Jakobslund,* nära kyrkan; har ej taxeradt mantal. Bygges och underh. af förs. Afkastar i goda år 10 tr spml, men frost inträffar ofta. Underh. 1 häst, 8 kor, 10 får. Mulbete och skog tillr. Beh. afk. är vid löneregl. uppskattad till 5 tr spml.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 6 tr 9 $^{1}/_{2}$ kpr (k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1860); af hemmansägare enl. hittills gällande konvention (à 80 mk pr mantal) omkr. 2350 mk; f. d. kapellanslönen i Öfvervetil 47 tr spml, 20 lisp. smör, 340 ostar med bröd samt årligen ett dagsv. såväl af hemman, som torpare och inh. m. m., (hela kap.lönen värderad till 1400 mk). b) *kapellanens i Halso:* 38 $^{1}/_{2}$ tr spml, 10 lisp. smör, 180 ostar med bröd, tillf. ink. 20 mk, 90 lass ved och 150 socknedagsv. (jemf. domk. cirk. n:o 522). c) *kapellanens i Perho:* 55 tr spml, 15 lisp. smör (k. reskr. $^{17}/_{5}$ 1866, domk. cirk. n:o 535, efter 1 lisp. pr mantal; här torde vara ett misstag, emedan mantalen ej äro uppgifna så många); vidare ett dagsv. för hvarje mantalskrifven person bland de obesutna, eller, om kapellanen det önskar, lösen efter 1 mk 20 p. för karl- och 80 p. för qvinnodagsv. (jemf. domk. cirk. n:o 524).

Klockarelönerna: vid mkan 20 tr, jemte ett boställe $^{1}/_{16}$ mtl, af klen beskaffenhet; i Halso 6 tr spml, men ej boställe; fr. Perho saknas uppgift.

Pastor: *Karl August Snellman,* utnämnd.

T. f. (intill $^{1}/_{5}$ 1873): *Anders Gustaf Heikkilä.*

Kapellan i Halso: *Karl Henrik Lindgrén.*

Kapellan i Perho: *Johan Peter Silcke.*

Klockare vid mkan: *Karl Gustaf Källström,* f. $^{21}/_{1}$ 1841, tilltr. 1869.

Klockare i Halso: *Erik Jänkä,* f. $^{6}/_{11}$ 1797, tilltr. 1838.
Klockare i Perho:

4. Kaustby (Kaustisenkylä) pastorat. Adr. *Gamlakarleby & Kaustby.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 3 ggr om året, då finska gudstj. indrages. Pastoratet afsöndrades fr. Gamlakarleby gm k. reskr. $^{22}/_{10}$ 1866, att betjenas af pastor ensam (kapellanstj. indrogs). *Arealen* upptagen tills. med Gamlakarleby pastorats. *Folkm.* 2310. *Mantal* 20$^{41}/_{48}$. *Läslag* 9. *Hmsr.* 235; *torpr.* 83. *Kyrkan,* 486 v. fr. Åbo (postvägen vida längre), är uppf. 1859, af träd; rymlig och i försvarl. skick.

Khdeb., *Nyborg,* $^{3}/_{16}$ mtl, med vackert läge vid Wetil å, $^{1}/_{8}$ v. fr. kyrkan; väl bebygdt. Åker 16 tl. 7$^{3}/_{4}$ kpl., äng 70 tl., skog 122 tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 30 tr. Höafk. 30 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 15 får. Beh. afk. 400 mk.

Pastorslönen är icke närmare uppgifven, än att densamma motsvarar ett värde af 3600 mk.

Klockarelönen: 23 tr, och ett boställe om $^{1}/_{16}$ mtl.

Pastor: *Frans Viktor Sandelin,* utnämnd. T. f. *Kristian Sjöblom.*
Klockare: *Matias Jokelin,* f. $^{23}/_{9}$ 1825, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859.

5. Gamlakarleby (Kokkola) pastorat, med Gamlakarleby stadsförs. och Nedervetil (Alaveteli) kapell. Adr. *Gamlakarleby; Gamlakarleby & Nedervetil.*

Konsist. 2 kl., svenskt; dock hålles för den i pastoratet bosatta finska befolkn. finsk gudstj. i mkan 4 ggr och i Nedervetil 10 ggr om året. Mkosac. 1 och Nedervetil 2 kl. Från Gamlakarleby äro afskiljde, Wetil pastorat genom k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1860 samt Kaustby genom k. reskr. $^{22}/_{10}$ 1866. Genom k. reskr. $^{24}/_{1}$ 1861 förenades begge moderkyrkokapellanstjensterne till en, och bestämdes att det ena kapellansbolet, *Villa* benämndt, finge utarrenderas till förmån för en blifvande folkskola, dock endast intilldess i en framtid möjligen åter en andre kapellan vid moderkyrkan blefve af nöden, då bolet borde återgå till sin ursprungliga bestämmelse. Genom k. reskr. $^{2}/_{5}$ 1862 anställdes en särskild kapellan i stadsförsamlingen. Om allt detta kan närmare ses i domk. cirk. bref n:ri

409, 469, 473, 484, 491 och 541. *Areal:* Gamlakarleby stad 69,89 och landsförs. tills. med Nedervetil kapell samt Kaustby och Wetil nybildade pastorater 1942,48 = 2012,37 qvadratverst. *Folkm.* i staden 1977, Gamlakarleby landsförs. 4621, Nedervetil 1868 = 8466. *Mantal:* mkf. 73 ofm., 70 fm., kapellet $14^{11}/_{24}$ of., $19\,^3/_4$ fm. = 87 $^{11}/_{24}$ of., $89\,^3/_4$ fm. *Läslag:* mkf. 17, kap. 8 = 25. *Hmsr.* mkf. 363, kap. 152 = 515; *torpr.* mkf. 69, kap. 43 = 112. *Moderkyrkan,* nära Gamlakarleby stad och 500 v. fr. Åbo (kortaste vägen 482 v.), är uppf. i 17 seklet, af sten, utvidgad 1798 och ett klocktorn tillbygdt 1804; rymlig och i godt skick. *Stadskyrkan* är uppf. 1655, af träd (äldre uppgift).

Khdeb., $1^1/_3$ mtl, nära mkan och ej långt fr. staden; teml. väl bebygdt. Åker 22 tl., äng 332 tl., skog 787 tl. Utsäde: höst 5 à 6 tr, afk. 50 tr; vår 9 à 10 tr, afk. 40 tr. Höafk. 225 skrindor, underh. 4 hästar, 20 kor, 30 får. Torp 5, utg. årl. 150 ökeoch 200 fotdagsv. samt deltaga i landsvägabyggnad. Beh. afk. 600 mk.

Kpsb., *Brink,* $^1/_2$ mtl, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan, teml. väl bebygdt. Åker 7 tl., äng 64 tl., skog 321 tl. Utsäde: höst $1^2/_3$ t., vår 2 tr, medelafk. 30 tr; höafk. 65 vinterlass. Beh. afk. 160 mk.

Stadskapellanen har ej boställe.

Nedervetil kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 500 v. fr. Åbo och 20 v. fr. mkan, är uppf. 1752, af träd, ombygd och utvidgad 1817; rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Forsskans,* $^1/_2$ mtl, vid stranden af Wetil å, 2 v. fr. kyrkan. Åbyggnaderna gamla och förfallna. Åker $8\,^1/_2$ tl., äng 89 tl. $3\,^3/_4$ kpl., skog 654 tl. $16\,^5/_8$ kpl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr. Underh. 2 hästar, 15 kor, 15 får. Torp 4, utg. årl. tills. 98 fotdagsv. Bolets beh. afk. 200 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 94 tr råg, 94 tr korn, 108 lisp. smör, 197 kalfskin, påskp. 200 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 330 mk, s. k. matskott 6 tr råg och 9 tr korn, 436 socknedagsv., samt påskp. fr. staden 600 mk. b) *mkokapellanens:* omkr. 100 tr spml, 30 lisp. smör, 600 ostar med bröd, 250 socknedagsv.; vigselstrumpor och barnlikst. c) *stadskapellanens:* lön i ett för allt 2600 mk, samt sportel omkr. 150 mk. d) *kapellanens i Nedervetil:* 23 tr råg, 23 tr korn, 23 lisp. smör, 300 ostar med bröd, 5 lisp. ull och 225 socknedagsv.

Klockarelönerne: vid mkan 36 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra) samt ett boställe, *Raxo,* $^1/_{16}$ mtl, utan åbyggnad; åkern afk. 25 tr

potäter, ängen 15 skrindor hö. I Nedervetil 5 tr råg, 10 tr korn, 100 lisp. hö, 200 kärfvar halm, och ett boställe, *Storbacka*, $^{1}/_{16}$ mtl, afkastande 3 tr spml och 25 lass hö.

Pastor: *Ture Birger Wegelius.*

Moderkyrkokapellan: *Karl August Finelius*, filos. mag., vicepastor.

Stadskapellan: *Gustaf Gideon Forsman.*

Kapellan i Nedervetil: *Karl Robert Sandelin*, vicepastor.

Klockare vid moderkyrkan: *Karl Källstöm*, f. $^{21}/_{5}$ 1819, tilltr. 1861.

Klockare i staden?

Klockare i Nedervetil: *Albert Reinhold Hagberg*, f. $^{20}/_{10}$ 1844 tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868.

6. Kelviå (Kälviö) pastorat, med Ullava predikogäll.

Adr. *Gamlakarleby, Kelviå — Ullava.*

Konsist. 3 kl., finskt; i mkan 2 ggr årl. svensk gudstj. Mkosacell. 1 och Ullava 3 kl. *Areal:* (med Ullava) 660,46 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2625, Ullava 817, = 3442. *Mantal* i mkf. 41, i Ullava 5 $^{7}/_{48}$. *Läslag* mkf. 20, Ullava 4. *Hmsr.* mkf. 283, Ullava 75; *torpr.* mkf. 120, Ullava 34. *Mkan*, 510 v. fr. Åbo, uppf. 1764 af träd, tillr. rymlig, ej förfallen.

Khdeb., *Kumpula*, $^{7}/_{16}$ mtl, vid en liten å, 1 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Åkerns areal 14 tl. och skogens 1732 tl. Utsäde: höst 2 à 3 tr, afk. 10 à 12 kornet; vår 6 à 7 tr, afk. 7 à 8 kornet. Höafk. 70 lass, och enl. k. reskr. $^{21}/_{4}$ 1849 af hemmansägarene 50 lass; underh. 3 hästar, 20 kor, 30 får. Torp 8, utg. årl. 612 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven endast till 300 mk.

Kpsb., *Simukkala*, $^{3}/_{8}$ mtl, nära kkan vid Kelviå å; försvarl. bebygdt. Åkervidden 12 tl. 13 $^{3}/_{8}$ kpl., skogen 897 $^{1}/_{2}$ tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 24 tr; vår 4 tr afk. 30 tr. Höafk. 70 lass, underh. 2 hästar, 8 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. 404 fotdagsv. Beh. afk. uppgifven till 200 mk.

Ullava predikohusförsamling (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan*, 535 v. fr. Åbo och öfver 3 mil fr. mkan, är uppf. 1783, af träd, rymlig och i försvarl. skick.

Pred.bolet, *Jänesniemi*, $^{1}/_{12}$ mtl., ytterst frostömt, vid Kylmäoja fr. Ullava träsk utrinnande bäck, $^{1}/_{2}$ v. fr. kkan. Alla byggnaderna ytterst förfallna. Åkervidden 3 tl.; utsäde: höst $^{3}/_{4}$ tna,

afk. 6 kornet; vår 2 tr, afk. 4 à 7 kornet. Underh. 1 häst, 3 kor och några får. Torp saknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 115 tr spml, 80 lpd smör, 50 lass hö, qvt. 600 mk, påskp. 280 mk, likstol 250 mk, 566 ostar och 220 tunna brödkakor; mindre pastoralier och lösen för halm inemot 600 mk. b) *kapellanens:* 80 tr spml, 20 lpd smör, barnlikst. 7 mk, 440 ostar och lika många bröd, 150 socknedagsverk. c) *predikantens i Ullava:* omkr. 36 tr spml, 17 lisp. smör, 150 ostar med bröd, 3 lisp. 15 skålp. ull, samt af torpare ett dagsv. af hvarje skriftg. person; hvilket allt enl. k. reskr. $^{28}/_{11}$ 1861 motsv. omkr. 60 tr spml, inber. bolets afkomst och torparedagsv. fr. förs.

Klockarelönerne: vid mkan 23 tr spml samt å khdebolets mk ett boställe som församl. underhåller och hvarå födas en häst, 2 à 3 kor och några får; i Ullava omkr. 10 tr (efter 4 kpr spml från hvarje rök) hvarutom klockarebolets ängar underhålla 2 kor och några får; åkern består af en potatestäppa.

Pastor: *Lars Magnus Castrén,* prost.
Pastorsadjunkt: *Adolf Castrén.*
Kapellan: *Knut Emil Sonck,* vicepastor.
Predikant i Ullava: vakant.
Klockare vid mkan: *Matts Källström,* f. $^{30}/_{6}$ 1812, tilltr. 1846.
Klockare i Ullava: *Michel Pyy,* f. $^{28}/_{8}$ 1847, tilltr. 1869.

7. Lochteå (Lohtaja) pastorat, med Himango (eller Rauma) kapell. Adr. *Gamlakarleby & Lochteå — Himango.*

Konsist. 2 kl., finskt. Mkosacell. af 1 och Himango 3 kl. Svensk gudstj. hålles i mkan 10 och i Himango 2 ggr om året. Från Lochteå äro Ylikannus och Toholampi pastorater afskiljde gm k. reskr. $^{9}/_{5}$ 1859, som äfven förordnade om indragning af sockneadjunktstjensten och lönernas reglering (se domk. cirk. n:o 450). *Areal:* tills. med Ylikannus och Toholampi pastorater 1965,87 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2900, Himango 2192 = 5092. *Mantal* mkf. 39 $^{23}/_{48}$, Himango 21 $^{53}/_{144}$ = 60 $^{61}/_{72}$. *Läslag* mkf. 10, kap. 8 = 18. *Hmsr.* mkf. 259, kap. 198 = 457; *torpr.* mkf. 48, kap. 16 = 64. *Moderkyrkan,* 540 v. fr. Åbo, uppf. 1768, af träd, tillr. rymlig och i godt stånd.

Khdeb., *Saukko,* 1 $^{13}/_{24}$ mtl, invid Pappilanlahti lilla insjö, 1 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; våningsh. 7 rum, kök och 2 vindskamrar, en flygelbyggnad med 5 rum; uthusen behjelpliga; brandf. Åker 16 tl. $^{3}/_{4}$

kpl., äng 35 tl. 8 13/16 kpl., hemskog 1199 tl. 13 5/12 kpl., utskog 2185 tl. 3 1/4 kpl. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 10 kornet; vår 6 tr, afk. 7 kornet. Ängen afkastar blott 10 skrindor à 30 lisp., men med tillskott af hö från förs. underh. 3 hästar, 15 kor och 10 à 15 får. Torp saknas. (Om uppodl. af äng å bolet se domk. cirk. n:o 488).

Kpsb., *Furuluoto,* 5/8 mtl, 1 1/2 v. fr. kyrkan, inom flacka åkrar i närheten af Bottniska viken, men derifr. skildt af mellanliggande skog. Åbyggn. tillr. rumrik, underh. af förs., emedan bolet ej är afsynadt. Åker 23 tl. 13 1/4 kpl. (inber. 8 tl. uppodlingsmark), äng 104 tl. 10 1/2 kpl. (oländig), hemskog 439 tl. 29 kpl., utskog på 30 v. afstånd 930 tl. 9 1/4 kpl. Utsäde: höst 2 1/4 tr, afk. 15 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr, samt 15 à 18 tr potäter efter 3 trs utsäde. Höafk. 32 åmar, underh. 2 hästar, 8 kor, 15 får. Torp 2, utg. årl. tills. 42 fotdagsv.

Himango kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 10 v. fr. mkan och 550 v. fr. Åbo, uppf. 1794, af träd, tillr. rymlig och i försvarligt skick.

Kpsb., *Stenlund,* 1/4 mtl, vid allm. landsv. 2 v. fr. kyrkan och 1 1/2 v. från Bottniska viken; karaktershuset under nybyggnad, öfriga åbyggn. försvarlig; underh. af förs. emedan bolet ej är afsynadt. Åker 6 tl. 2 kpl., äng 8 tl. 21 kpl., skog 96 tl. 28 kpl. Utsäde: höst 1 t., afk. 6 tr; vår 2 tr, afk. 12 tr. Intilldess ängarna, hvilka nu ej häfdas af inneh., blifvit rödjade, åligger förs. leverera 2550 lisp. hö; underh. 1 häst, 7 kor, 15 får. Torp finnas icke.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 136 tr spml, 100 lisp. smör, 100 får, 300 kalfskin; påskp. 180 mk, likstol 180 mk; hö 150 skrindor. b) *mkokapellanens:* 75 tr spml, 25 lisp. smör, likstol och diverse inkomst 35 mk, 2 ostar och bröd fr. hvarje hemmansrök samt omkr. 200 socknedagsv. c) *kapellanens i Himango:* 57 tr 15 kpr spml, 18 lisp. smör, 350 ostar och lika många bröd; socknedagsv. omkr. 250.

Klockarelönerna: vid mkan 27 tr spml och ett boställe, *Lapinlinna,* 1/8 mtl under 30 års frihet, ännu ouppodladt och obebygdt, hvarföre klockaren tillsvidare disponerar *Orjala* skattehemman om 1/16 mtl, der nödig åbyggnad finnes; i Himango uppbär klockaren 20 tr spml, har rum nära prestgården samt enl. gammal öfverenskommelse hö och halm till föda för en ko.

Pastor: *Karl Abraham Keckman,* prost, t. f. kontraktsprost i Gamlakarleby prosteri.

Pastorsadjunkt: *Josef Fredrik Cajan.*
Kapellan vid mkan: *Karl August Tallgren.*
Kapellan i Himango: *Gustaf Oskar Aspelin.*
Klockare vid mkan: *G. A. F. von Krautlein*, f. $^{2}/_{10}$ 1827, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868.
Klockare i Himango: *Zakris Borin*, f. $^{25}/_{12}$ 1811, tilltr. 1841.

8. Ylikannus pastorat. Adr. *Gamlakarleby & Ylikannus.*

Konsist. 2 kl., finskt. Afskiljdes från Lochteå till eget pastorat genom k. reskr. $^{9}/_{5}$ 1859, hvilket går i verkst. efter nv. pastors i Lochteå afgång. Ylikannus pastorat skall derefter betjenas af pastor med biträde af en af honom aflönad ständig adjunkt, hvaremot kapellanstj. indrages. *Arealen* upptagen under Lochteå pastorat. *Folkm.* 3021. *Mantal* $30^{43}/_{72}$. *Läslag* 12. *Hmsr.* 303; *torpr.* 75. *Kyrkan*, 570 v. fr. Åbo, uppf. 1815; korskyrka af träd.

Khdeb., *Karlborg*, $^{17}/_{24}$ mtl, vid Rauma elf, $^{2}/_{3}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. gammal och förfallen. Åker 30 tl., äng 164 tl. (föga vextlig), skog 1166 tl. utom imped. Utsäde: höst 4 tr, afk. 36 tr; vår 7 à 8 tr, afk. 45 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 4 hästar, 15 kor, 25 får. Torp 2, utg. årl. tills. 60 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till endast 150 mk.

Pastors aflöning: 160 tr spml, 70 lisp. smör, 575 ostar, 288 bröd, 75 får, 180 kalfskin, påskp. 115 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 160 mk.

Klockarelönen: 28 tr spml; boställe finnes icke.

Pastor: tillsvidare densamme som i Lochteå.
T. f. kapellan (tillsvidare): *Johan Ferdinand Ignatius*, vicepastor.
Klockare: *Daniel Paselius*, f. $^{24}/_{9}$ 1806, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1847.

9. Toholampi (Lampi) pastorat, med Lesti (eller Lestijärvi) kapell. Adr. *Gamlakarleby & Toholampi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. $^{9}/_{5}$ 1859 afskildt från Lochteå till eget pastorat, att betjenas af pastor och en af honom aflönad ministeriiadjunkt; hvilket reskript går i verkställighet efter nv. pastors i Lochteå afgång. *Arealen* upptagen under Lochteå pastorat. *Folkm.* i mkf. 2342, Lesti 589 = 2931. *Mantal* mkf. $24^{11}/_{24}$, Lesti $6^{3}/_{8}$ = $30^{5}/_{6}$. *Läslag* mkf. 8, Lesti 2 = 10. *Hmsr.*

mkf. 244, Lesti 45 = 289; *torpr.* mkf. 59. *Moderkyrkan,* 592 v. fr. Åbo, uppf. 1861, af träd, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Rongais,* 1/2 mtl, 2 v. fr. kyrkan och 1/4 v. fr. Lochteå elf; försv. bebygdt (4 rum och kök samt 2 vindsrum). Åker 25 tl. 25 kpl., äng 83 tl. 6 1/6 kpl., skog 1008 tl. 28 kpl. Utsäde: höst 3 1/2 tr, afk. 25 tr; vår 4 1/2 tr, afk. 24 tr. Höafk. 80 skrindor, underh. 3 hästar, 12 kor, 20 får. Torp saknas.

Lesti kapell (folkm. &c. se ofvan). Härtills har sockneadjunkten i Lochteå varit här stationerad, men förs. erhöll kapellrättighet gm k. reskr. 9/5 1859, då sockneadjunktstj. indrogs. *Kyrkan,* 35 v. fr. mkan och 630 v. fr. Åbo, uppf. 1825, af träd, rymlig och i godt stånd.

Kpsb., *Myllykangas,* 1/8 mtl, välbeläget nära kyrkan och Lestijärvi sjö, ej långt fr. mynningen af en å; teml. väl bebygdt. Åker 2 tl. 15 kpl., äng 59 tl. 17 3/4 kpl., skog 186 tl. 20 kpl. Utsäde: höst 1/2 t.; vår 3 tr (utom 2 tr potäter); afk. 6 à 7 kornet. Höafk. 30 åmar, underh. 1 häst, 4 kor, 7 får. Torp finnas ej. Beh. afk. 100 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 20 tr (se domk. cirk. n:o 450); föröfrigt ej närmare uppgifven, men är i penningevärde uppskattad till 4100 mk. b) *kapellanens i Lesti:* 40 tr spml, deraf 20 tr af pastor och 20 tr af förs. (härom, samt om sättet för kapellanstjenstens bestättande se domk. cirk. n:o 450).

Klockarelönerne: vid mkan omkr. 20 tr spml och ett boställe, *Kettukangas,* om 1/8 mtl; i Lestijärvi 4 tr 24 kpr spml, men boställe saknas.

Pastor: tillsvidare densamme som i Lochteå.

T. f. kapellan i Toholampi (tillsvidare): *Karl Johan Idman.*

T. f. sockneadj. i Lesti (tillsvidare): *August Wilhelm Bergman.*

Klockare i Toholampi: *Emanuel Seppelin,* f. 5/1 1831, tilltr. 1857.

Klockare i Lesti: *Johan Remesaho,* f. 27/2 1807, tilltr. 1832.

B. BORGÅ STIFT.

Domkapitlet.

Ordförande i domkapitlet är stiftets biskop, viceordförande domprosten i Borgå, samt assessorer två af stiftets presterskap för tre år i sender valde prestmän, hvilka innehafva ordinarie presttjenst inom stiftet. Domkapitlet betjenas af en sekreterare, som jemväl innehar säte och stämma i domkapitlet samt bör äga juridisk bildning och erfarenhet, äfvensom af en notarie.

Aflöning: Biskopen uppbär qvartalsvis från Nylands läns ränteri medelmarkegångsvärdet med forlön för 750 tr spml samt hyresmedel 1200 mk årligen, och disponerar *Strömsbergs* enstaka hemman, temligen väl beläget vid Borgå å, 7 v. fr. Borgå stad, och hvilket anslogs till biskopsbol gm k. resol. $^{30}/_{10}$ 1723, samt är bebygdt med ett mindre karaktershus i två våningar. I åkern utsås omkr. 20 tr om hösten och lika mycket om våren. En tullmjölqvarn underlyder lägenheten. *Domprostens* löneförmåner finnas uppgifna under Borgå domkyrkopastorat. *Assessorerne* erhålla i årligt arfvode hvardera 3000 mk, som qvartalsvis utbetalas från Nylands läns ränteri. *Sekreteraren* och *notarien* uppbära årligen af allmänna medel, den förre 3000 mk i lön och 500 mk i hyresmedel, den senare 1400 mk i lön och 200 mk i hyresmedel, hvarutom begge desse tjenstemän åtnjuta expeditionslösen samt den af dem, som domkapitlet förordnar att omhänderhafva fonderna, viss provision af de medel han sålunda förvaltar.

Ordförande: *Frans Ludvig Schauman*, biskop i Borgå stift, filos. och teol. doktor, ledamot af Wladimirs ordens 3:dje och Anne ord. 2 kl. samt Stanislai ord. 2 kl. med kejs. kronan. XX.

Viceordförande: *Daniel Lindh*, domprost, filos. och medic. doktor, led. af Stanislai ord. 2 och Anne ord. 3 kl. XX. Tjenstledig.

Assessorer: *Alexander Ferdinand Borenius*, filos. mag., gymn.

lektor, kyrkoh. i Lappträsk, prost, led. af Anne ord. 3 kl. XXV.

Anders Johan Hornborg, filos. mag., teol. doktor, kyrkoh. i S:t Michel, led. af Anne ord. 3 kl.

Sekreterare: *Waldemar Eneberg*, filos. mag., juris kand.; f. nvde tjenstledig. T. f. *Igor Leonard Fredrik Östling*.

Notarie: vakant. T. f. *Adolf Boman*, filos. mag., konsistorii-notarie.

I. Borgå domprosteri.

Inom Nylands län; innefattar: 1) *Borgå* domkyrkopastorat; 2) *Perno;* 3) *Lovisa;* 4) *Lappträsk;* 5) *Artsjö*, och 6) *Mörskom* pastorat.

Domprost: *Daniel Lindh*, filos. och medic. dr m. m.; tjenstledig. T. f. kontraktsprost: *Otto Ferdinand Hofdahl*, kyrkoherde i Perno m. m.

1. Borgå (Porkoo) domkyrkopastorat, med Askola, Pukkila och Borgnäs (Pornääsl) kapeller. Adr. *Borgå, Borgå & Askola — Pukkila — Borgnäs.*

Imp. 1 kl. Mkosacellanierna 1 kl., Askola 2, Borgnäs och Pukkila 3 kl. I domkyrkan hålles endast svensk gudstj. (högmessorna efter hvarandra skildt för stads- och skildt för landsförs.; aftonsångerna äro gemensama för stads- och landsförs.). I den invid domkyrkan särskildt uppförda finska kyrkan hålles endast finsk gudstj. Uti kapellerna alla sön- och helgd. finsk, men dessutom i Askola 7 ggr om året och i Borgnäs någon gång svensk gudstjenst. S. k. kantpredikan hålles årligen 2 ggr i Pellinge och 1 gg i Pörtö. *Areal:* Borgå stad 12,88, landsförs. och kapellerne tills. 959,99 = 972,82 qvadratverst. *Folkm.* i staden 3478, landsförs. 9030, Askola 2561, Pukkila 1758, Borgnäs 1821 = 18,648. *Mantal*: mkf. 323 ofm. (enl. 1851 års mantalslängd; häribl. ingå dock äfven flere nya och provis. mantal); i Askola 49 $^{5}/_{12}$ fm., i Pukkila 20 mtl (utom kap. och klockarebolen), i Borgnäs 27 mtl. *Läslag:* i staden och mkf. 33, Askola 12, Pukkila 7, Borgnäs 6 = 58. *Hmsr.* i mkf. 327, Askola 183, Pukkila 127, Borgnäs 116 = 753; *torpr.* mkf. 136, A. 58, P. 18, B. 12 = 224. *Domkyrkan*, af gråsten, uppf.

1414, har vid fiendtliga infall blifvit till tak och inredning förstörd åren 1571 och 1590; dessutom förstördes yttre taket 1708, då äfven finska kyrkan helt och hållet uppbrändes. Domkyrkans inre tak hvälfdes af tegel 1728. Redan 1698 fanns ett orgelverk med 48 pipor; det nuvarande orgelverket blef färdigt 1799. Finska kyrkan, af träd, är uppförd emellan åren 1740—1750.

Khdeb., $^5/_6$ mtl glt frälse, invid staden och Borgå å samt i närheten af den s. k. Borgbacken, som underlyder bolet. Karaktb. finnas två, samt alla nödiga uthus, äfvensom trädgård. Åker 78 tl. $2^2/_5$ kpl., äng 97 tl. $15^{14}/_{15}$ kpl. Bolet äger äfven Hevonselkä äng i Borgnäs, Prestmosse ängen i Särkijärvi och två ängar i Hofvarböle uti Askola kapell. Höafk. 40 à 50 parmar. Skogen, 635 tl. $10^1/_4$ kpl., är knappt tillr. till husbehof. Utsäde: höst 16 tr, vår 7 tr, utom 6 tr potäter. Mulbetet dåligt. Torp 5 utg. årl. tills. 728 ökedagsv., hvarutom omkr. 300 dagsv. årligen erhållas af öfrige åboer å bolets mark. Beh. afk. 2000 mk.

Stadskapellanen (arkidiakonus), har ej boställe, utan åtnjuter hyresmedel (se nf.) Enahanda är förh. med *domkyrkosysslomanen.*

Mko-landskapellanen har ej heller egentligt bol, utan endast boningsrum, uthus och trädgård å kyrkoherdebolets mark alldeles invid staden, hvilka hus, såsom synes af socknestmoprot. $^{10}/_4$ 1763, af synnerlig välvilja för dåvarande kapellanen blifvit åt honom uppförde och i början tillhört honom enskildt, men icke torde hafva ett publikt bols natur och dermed följande underhållsskyldighet, emedan det ej kan utredas huruvida dessa hus sedan blifvit af församlingen inlöste.

Askola kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 20 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1799, rymlig och i godt skick; brandf. jemte klockstapeln till 28,000 mk.

Kpsb., *Ilmokais,* $^1/_2$ mtl, beläget vid Monnby å utom kapellförs., i Karsby by af Borgå mkoförs., $9^1/_2$ v. fr. kapellkyrkan. Karaktb. uppf. 1824, 4 rum och kök. Åker 20 tl., äng 62 tl., skog 185 tl. Utsäde: höst 7 à 8 tr, afk. 35 à 40 tr; vår omkr. 15 tr, afk. 60 à 75 tr. Höafk. 2000 lisp., underh. 5 hästar, 12 kor, 8 får. Torp saknas.

Pukkila kapell (fordom Savijoki; folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 32 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1814; ut- och inv. målad, tillr. rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Nylund,* $^1/_4$ mtl, 300 alnar från kyrkan och Borgå å. Karaktb. 5 rum och kök, uppf. 1841; af uthusen äro några upp-

förda under senaste tio åren. Åker 16 tl., äng 20 tl., skog 238 tl., tillr. för behofvet; försvarl. mulbete. Utsäde: höst 8 tr, afk. 45 à 50 tr; vår 13 tr, afk. 65 tr. Höafk. 200 sommarhäckar (odladt hö); underh. 4 hästar, 12 kor, 10 får. Torp finnas numera ej. Bolet underh. af inneh. Beh. afk. har vid löneregl. uppskattats till 16 $^{2}/_{3}$ tr spml.

Borgnäs kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 23 v. sommarväg och 15 v. vinterväg fr. Borgå, är uppf. 1833, af träd, rymlig och i godt stånd, brandf. för 20,000 mk.

Kpsb., *Henriksdal*, $^{1}/_{4}$ mtl krono, vid Borgnäs å, nära kyrkan. Åbyggn. underh. af förs.; karaktb. gammal och skral, men uth. försvarliga; brandf. till 4000 mk. Utsäde: höst 3 tr, afk. 20 tr; vår omkr. 1 t., afk. 10 tr. Höafk. 10 korgar, underh. 2 hästar, 5 kor, 6 får. Till bolet hör dessutom *Kropinoja* nybygge, 7 verst aflägset, med åker till $3^{1}/_{4}$ trs utsäde om hösten och $1^{1}/_{2}$ t. om våren; ängen afkastar 20 vinterlass hö; skog tillr. och försv. bete. Brukas af landbonde, som årl. betalar i arrende 6 tr råg.

Presterskapets aflöning: a) *domprostens:* tertial 158 tr 3 kpr råg samt vederlag för rotfrukter, lin m. m. äfvensom för likstolskor, 52 tr 27 kpr råg, = 211 tr råg; smör 119 lisp.; qvt. 952 mk 60 p., påskp. 1600 mk; 100 lisp. saltad strömming; mindre pastoralier och likstol i pgr tills. 300 mk; från staden à 40 p. för hvarje skriftgången person omkr. 700 mk, tertial för stadens åkrar 12 tr spml, som betalas i kontant efter medelmarkeg.; dessutom sportel efter skild taxa. b) *arkidiakonus* eller stadskap. uppbär kronolön 24 tr spml, och 54 daler som med 89 mk 40 p. utbetalas fr. länets ränteri, samt från staden 1100 mk som utbetalas qvartalsvis fr. prest. och kyrkobetjeningens aflöningsfond, äfvensom 816 mk hyresmedel (k. reskr. $^{13}/_{9}$ 1865). c) *domkyrkosysslomannen* uppbär: från domkyrkotunnekassan 30 tr spml och 93 mk 84 penni samt (enl. k. reskr. $^{13}/_{10}$ 1863) lönetillökning och hyresmedel 400 mk; fr. kyrkokassan (enl. stmobesl. $^{21}/_{6}$ 1846) 300 mk, och fr. stadsförsaml. (stmobesl. 1864) 200 mk, fr. vinsädskassan 148 mk och bodhyra 45 mk 75 penni. d) *mkolandskapellanens lön:* omkr. 100 tr råg samt efter 2 mk pr förmedl. mtl omkr. 400 mk (k. resol. $^{12}/_{5}$ 1855). e) *kapellanens i Askola:* 37 tr 9 kpr råg, barnlikst., samt tillfällig ink. omkr. 80 mk, hvarutom en del inh. plägat utgöra ett dagsv. vid rågskörden. f) *kapellanens i Pukkila:* 44 tr råg, barnlikst. à 96 p. och 48 p.; s. k. skolgång à 80 p. g) *kapellanens i Borgnäs:* 44 tr spml; fr. hvarje helt hmn 24 lisp. hö och 1 lass

ved; barnlikst. efter skild taxa, samt något matskott efter råd och lägenhet.

Kyrkobetjeningens aflöning: organisten vid domkyrkan uppbär fr. domkyrkotunnekassan 150 mk, fr. staden 500 mk och fr. landsförs. 11 tr råg (hvaraf dock orgtramparen erhåller 1 t. 10 kpr). Domkyrkoklockaren fr. domk. tnekass. 20 mk, staden 320 mk, landsförs. 11 tr råg. Mko-landsförs. klockaren 32 tr 22 kpr råg. Klockaren i Askola 18 tr 9 kpr råg och något matskott. Klock. i Pukkila 12 tr 21 kpr ($^1/_3$ råg, korn och hafra) samt ett boställe om $^1/_8$ mtl med 2 $^1/_2$ trs rågutsäde och skog till husbehof, men höbol finnes ej. Klockaren i Borgnäs 11 tr råg, fr. hvarje helt hmn 12 lisp. hö och 1 lass ved, hvarutom han disponerar en åker af 1$^1/_2$ ts utsäde och en beteshage.

Pastor: *Daniel Lindh,* filos. och medicinedoktor, domprost, m. m. Tjenstledig.

T. f. pastor: *Karl Peter Moberg,* arkidiakonus, vicepastor.

Pastorsadjunkt: *Gustaf Lybeck.*

Domkyrkosyssloman: *Karl Fredrik Blomqvist.*

Kapellan i mkolandsförs. *Peter Mauritz Forsblom,* vicepastor; utn. kapellan i Parikkala.

Kapellan i Askola: *Kristian Emanuel Calonius.*

Kapellan i Pukkila: *Karl Ekman,* vicepastor.

Kapellan i Borgnäs: *Johan Carén,* vicepastor.

Organist vid domkyrkan: *Otto Wilhelm Wallén,* f. $^{17}/_{11}$ 1819, befullm. $^{16}/_7$ 1845.

Klockare vid domkyrkan: *Henrik Holsti,* f. $^{20}/_8$ 1835, befullm. $^1/_{10}$ 1863.

Klockare i mkolandsförsamlingen: *August Emanuel Wadenström,* f. $^9/_{12}$ 1839; befullm. 1872, tilltr. $^1/_5$ 1873.

Klockare i Askola: *Karl Johan Åhlman,* f. $^1/_3$ 1816, tilltr. $^5/_{12}$ 1835.

Klockare i Pukkila: *Karl Magnus Blomqvist,* f. $^8/_{12}$ 1821, befullm. $^2/_8$ 1851.

Klockare i Borgnäs: *Karl Gabriel Bastman,* f. $^5/_2$ 1794, tilltr. $^1/_5$ 1817.

2. Perno pastorat, med Liljendals kapell. Adr. *Borgå & Perno — Liljendal.*

Imp. 1 kl., svenskt. I mkan predikas finska 6 ggr och i kapellet 4 ggr om året. Kantpredikan förrättas i skärgården på

ett ställe. *Areal:* tills. med kapellet 454,27 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 4981, kap. 1460 = 6441. *Mantal:* mkf. 138 $^{55}/_{144}$, kap. 25 $^{11}/_{12}$ = 164 $^{43}/_{144}$. *Läslag:* mkf. 25, kap. 6 = 31. *Hmsr.* mkf. 342, kap. 123 = 465; *torpr.* mkf. 108, kap. 13 = 121. *Moderkyrkan,* 32 v. fr. Borgå, af gråsten, uppf. sannolikt i senare hälften af 15 seklet, reparerad och målad 1851; rymlig, i ganska godt skick, försedd med orgel samt brandförsäkrad.

Khdeb., 1 mtl, med ganska vackert läge vid Perno viken af saltsjön, $^1/_2$ v. fr. kyrkan; försv. bebygdt, brandf. Arealen af skattbar jord 323 tl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 80 tr; vår 4 tr hafra och 10 tr potäter, afk. 6 à 7 kornet. Höafk. 100 åmar, underh. 7 hästar, 25 kor, 20 får. Torp finnas ej.

Kpsb., *Ingas,* $^1/_3$ mtl, krono, med i alla afseenden högst olämpligt läge, 25 v. (en annan sämre väg 17 v.) från kyrkan; har nödig åbyggnad endast för landbonde. Åker 15 tl. 16 $^3/_4$ kpl., äng 28 tl. 3 $^3/_4$ kpl., skog 55 tl. 14 kpl. Utsäde: höst 4 $^1/_2$ à 5 tr, afk. 6 kornet; vår 5 tr, afk. 4 kornet. Höafk. 15 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 8 får. Beh. afk. 250 mk.

Liljendals kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 35 v. fr. Borgå och 22 $^1/_2$ v. fr. mkan, är uppf. 1770, af träd, tillr. rymlig, men i högst skralt skick; brandf. tills. med klockstapeln för 4600 mk.

Kpsb., *Spåras,* i Säfträsk by, $^1/_6$ mtl, vid Forsby ån, nära kyrkan; nybygdt, och brandf. till 9650 mk. Detta bol har tillkommit genom utbyte af förra kpsb., Justus benämndt (se k. reskr. $^{21}/_3$ 1872, domk. cirk. n:o 22 för s. år). Åker omkr. 15 tl., äng ungefär lika mycket, skog omkr. 90 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 30 tr; vår 8 tr, afk. 56 tr. Höafk. 13 à 14 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 8 får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 248 tr 19 kpr spml och 5 tr 27 kpr hafra; smör 41 lisp. 13 skålp.; påskp. omkr. 1000 mk, likstol 150 mk; 10 tr saltad strömming; mindre pastoralier 75 mk. b) *mkokapellanens:* 71 tr 9 kpr spml, och barnlikst. omkr. 30 mk. c) *kapellanens i Liljendal:* 60 tr spml och 552 $^1/_2$ lisp. hö.

Klockarelönerna: vid mkan 53 tr 21 kpr, samt tomt och potatesland (1 tl.) å khdebolets mark; i Liljendal 12 $^1/_2$ tr, men intet bol.

Pastor: *Otto Ferdinand Hofdahl,* prost, t. f. kontraktsprost i domprosteriet, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan vid mkan: *Gustaf Roselius,* vicepastor.

Kapellan i Liljendal: *Edvard Mennander,* vicepastor.

Klockare och organist vid mkan: *Richard Teodor Felin,* f. $^{4}/_{2}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.
Klockare i Liljendal: *Otto Liljeqvist,* f. $^{25}/_{4}$ 1852, befullm. $^{31}/_{10}$ 1870.

3. Lovisa pastorat. Adr. *Lovisa.*

Turvis imp. och konsist., 3 kl., svenskt. Sedan genom k. reskr. $^{13}/_{4}$ 1863 f. d. Lovisa pastorat delades sålunda, att dermed dittills förenade Elimä, Anjala och Strömfors församlingar blefvo egna pastorater och Lovisa stad tillsvidare förlades såsom kapell under Perno, blef gm k. reskr. $^{15}/_{9}$ 1864 (domk. cirk. n:o 283) förordnadt, att staden jemväl borde utgöra eget pastorat och betjenas ensamt af pastor, hvarföre kapellanstj. i Lovisa efter nuv. innehafvarens afgång kommer att indragas samt finska gudstjensterna, hvilka nu äro 20 om året, att reduceras till 12. *Areal:* 17,16 qvadratverst. *Folkm.* 2221. *Kyrkan,* 44 v. fr. Borgå, är uppf. 1865, af tegel, inrymmer 900 sittplatser samt är i arkitektoniskt hänseende måhända den vackraste i landet; brandf. till 240,000 mk. Orgel skall anskaffas.

Pastors aflöning: 160 tr spml, som qvartalsvis utfaller i pgr efter medelmarkegång; likstol 100 mk, mindre pastoralier 60 mk, hyresmedel 1000 mk. Tilldess ordinarie pastor tillsättes, åtnjuter t. f. pastor halfva lönen och hela hyresmedelsbeloppet. Nuv. kapellanen har i lön 1280 mk, som vid hans afgång indrages, jemte det embetsgården försäljes.

Klockarelönen: 720 mk och 2 kollekter, samt hyresmedel 360 mk.

Pastor: tjenstf. *Karl Albert Hackzell,* vicepastor.
Kapellan (tillsvidare): *Karl Henrik Hipping,* vicepastor.
Klockare: *Karl August Nyberg,* f. $^{16}/_{12}$ 1818, tilltr. $^{1}/_{12}$ 1853.

4. Lappträsk pastorat. Adr. *Lovisa & Lappträsk.*

Imp. 2 kl.; sacell. 1 kl. Både svensk och finsk gudstj. hålles alla sön- och helgedagar. Pastoratet är gymnasii i Borgå prebende intill nuv. innehafvarens afgång. Genom k. reskr. $^{2}/_{10}$ 1865 afsöndrades härifrån Artsjö församl. till eget pastorat. *Areal:* 284,81 qvadratverst. *Folkm.* 3847. *Mantal* 57 $^{11}/_{24}$. *Läslag* 20. *Hmsr.* 332; *torpr.* 41. *Kyrkan,* 47 v. fr. Borgå, korskyrka af träd, uppf. 1744, utvändigt kalkrappad 1871; inrymmer 700 personer, är i

godt skick och brandf. samt har en år 1862 anskaffad orgel. För finska befolkn. behof finnes *särskild kyrka*, inrymmande 200 personer, uppf. äfven 1744, af träd; i försv. skick, försedd med orgelharmonium samt brandförsäkrad.

Khdeb., *Tallbacka*, 1 mtl krono, nära Lappträsk sjö, 1/4 v. fr. kyrkan. Karaktb. 6 rum och kök, stugubyggnad med 3 rum, samt nödiga uthus. Åker 42 tl. 22 1/2 kpl., äng 136 tl. 3 1/4 kpl., skog 378 tl. 14 kpl. Utsäde: höst 9 tr, afk. 80 tr; vår 2 tr hafra, afk. 8 tr, och potäter 8 tr, afk. 50 tr. Höafk. 220 åmar, underh. 7 hästar, 30 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 520 ökedagsv. Bolets beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., *Georgas*, 1/3 mtl krono, 1/4 v. fr. kyrkan. Karaktb. uppf. 1847, inneh. 4 rum och kök. Byggnadsskyld. åligger innehafvaren. Åker 24 tl. 8 3/4 kpl., äng 36 tl. 6 kpl., skog 88 tl. 8 kpl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 45 tr; vår 2 tr, afk. 8 tr. Höafk. 100 åmar, underh. 4 hästar, 10 kor, 10 får. Beh. afk. 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 54 tr 2 7/24 kpr råg, 51 tr 24 7/24 kpr korn (af dessa summor belöper sig tills. 42 tr 29 11/12 kpr på tertialen); dessutom 9 tr 24 kpr hafra, påskp. 400 mk, likstol och mindre pastoralier 250 mk, 321 ostar, 98 st. kött, 3 tr 8 kpr ärter, 98 skålp. ull, 98 knippor lin, 294 st. ljus, 156 lass ved, 784 lisp. hö och 784 kärfvar halm, ett dagsv. af hvarje helt hmn och ett af hvarje inh. b) *kapellanens:* 27 tr 13 kpr råg, 26 tr 13 kpr korn, 8 tr 23 kpr hafra, 223 ostar, 98 st. kött, 3 tr 8 kpr ärter, 31 bröd, 98 skålp. ull, 98 knippor lin, 233 st. ljus, 59 lass ved, 639 lisp. hö och 637 kärfvar halm.

Klockarelönerna: vid svenska kyrkan omkr. 22 1/2 tr och finska omkr. 11 tr spml. Boställen finnas icke.

Pastor: *Alexander Ferdinand Borenius*, filos. mag., gymn.lektor, prost, assessor i domkapitlet, led. af Anne ord. 3 kl. XXV.

Tjenstf. pastor: *Karl David Axel Hirn.*

Kapellan: vakant. T. f. *Viktor August Nyberg*, filos. mag.

Klockare vid svenska kyrkan: *Johan Magnus Backman*, f. 26/3 1806, tilltr. 1837.

Klockare vid finska kyrkan: *Karl Wilhelm Lindfors*, f. 14/12 1821 tilltr. 1857.

5. Artsjö (Artjärvi) pastorat. Adr. *Lovisa & Artsjö.*

Imp. 3 kl., finskt. Afsöndrades från Lappträsk gm k. reskr. $^{2}/_{10}$ 1865 (domk. cirk. n:o 295) till eget pastorat, att betjenas endast af pastor. Regleringen går i verkst. vid nuv. pastors i Lappträsk och kapellanens i Artsjö afgång. *Areal:* 163,99 qvadratverst. *Folkm.* 2336. *Mantal* 22 $^{1}/_{4}$. *Läslag* 10. *Rökar* 186. *Kyrkan,* 50 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1839, rymlig och vacker.

Khdeb., 5 v. landväg och 1 v. sjöväg fr. kyrkan, är af riksrådet Axel Julius de la Gardie $^{20}/_{7}$ 1670 doneradt till prestbol. Åker 24 tl. Höafk. 20 parmar. Skog saknas. Pastor disponerar äfven ett år 1696 till prestbol anslaget hemman, *Erola,* i Willikkala by, $^{1}/_{3}$ mtl krono, 10 v. fr. kyrkan, med 35 tl. åker samt 16 parmars höafk. och skog till husbehof. Detta hmn brukas af 3 landbönder, hvilka årl. tills. erlägga i ränta 10 tr råg, 4 tr korn, 1 $^{1}/_{2}$ t. hafra, 4 lass hö, 8 fmr kastved, 16 lass hägnadsvirke m. m. samt 120 ökedagsv. och äfven deröfver, efter behof (enl. äldre uppgifter).

Pastors aflöning: (nuv. pastors- och kapellanslönerna sammanräknade) torde komma att utgöra omkr. 70 tr spml, 18 tr hafra, 8 tr ärter, 10 lisp. smör, 65 lisp. kött, 180 ostar med bröd, 11 $^{1}/_{2}$ lisp. ull, 15 lisp. lin, 1 lisp. humla, 20 lass hö, 25 parmar halm, 300 lass ved och 400 socknedagsv. Dessa summor äro dock ej fullt exakta, emedan de endast kunnat approximativt sammanställas efter äldre uppgifter.

Klockarelönen: 16 tr, utom sportel. Boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. densamme som i Lappträsk.

Kapellan (tillsv.): *Aron Fredrik Broms,* vicepastor.

Klockare:

6. Mörskom (Myrskylä) pastorat. Adr. *Lovisa & Mörskom.*

Imp. 3 kl. Vanl. söndagar hålles turvis ant. finsk eller svensk gudstjenst, men högtids- och bönedagar samt passions- och katekismi-predikotider förrättas både finsk och svensk gudstj. *Areal:* 191,89 qvadratverst. *Folkm.* 2023. *Mantal* 29 $^{1}/_{2}$. *Läslag* 11. *Hmsr.* 156; *torpr.* 20. *Kyrkan,* 35 v. fr. Borgå, uppf. 1803, af träd; rymlig och ljus, i godt skick, ut- och invänd. målad; nu försedd med orgelharmonium, men orgel skall anskaffas, hvartill nyligen erhållits en donation af 4000 mk.

Khdeb., *Tyskas*, $^1/_2$ mtl, vid postvägen och kyrkan. Karaktb. med 6 rum och kök, brädf. och oljemålad. Äfven uthusen i godt skick. Brandf. till 7960 mk. Åker 34 tl., äng 44 tl., skog 634 tl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 80 tr; vår 10 tr, afk. 60 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 6 hästar, 10 kor, 8 får. Torp 2, utg. årl. tills. 312 ökedagsv., 6 stadsresor, spånad m. m. Andel i husbehofsqvarn, som lemnar tullfri mäld. Bolets beh. afk. 1000 mk.

Pastors aflöning: 13 tr 17 kpr tertial, 58 tr förenspml, 29 lisp. smör, påskpgr, likstol m. m. enligt lag, ett dagsv. i pastors kost fr. hvarje helt hmn samt af handtv. och spmlskarlar m. fl. Torpare betala 1 kappe säd för hvar arbetsdag de under en vecka äro förbundne att utgöra till jordägaren.

Klockarelönen: 15 tr 18 kpr säd. Boställe finnes ej.

Pastor: *Georg William Relander*, led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Klockare: *Henrik Felin*, f. $^{12}/_2$ 1814, tilltr. $^1/_5$ 1849.

II. Helsingfors prosteri.

Inom Nylands län; inbegriper: 1) *Helsingfors svenska och finska* pastorat; 2) *Helsingfors tyska* pastorat; 3) *Helsinge;* 4) *Nurmijärvi;* 5) *Thusby*; 6) *Mäntsälä*, och 7) *Sibbo* pastorat.

Kontraktsprost: *Karl Aspegren*, kyrkoherde i Thusby m. m.

1. Helsingfors (Helsinki) svenska och finska pastorat.

Adr. *Helsingfors*.

Imp. 1 kl.; kapellans- och komministerstjensterna ej klassif. Hvarje sön- och helgdag hålles två svenska högm. gudstjenster och en svensk aftonsång, samt en finsk högmessa och aftonsång; bibelstunder hvarje onsd. e. m., turvis på svenska och finska. Med anledn. af väckt fråga om delning af pastoratet i ett svenskt och ett finskt, är genom k. reskr. $^{18}/_4$ 1867 förordnadt, att det då lediga kyrhoh.embetet skulle besättas med vilkor att den blifvande kyrkoherden borde åtnöjas med de förändringar och nya förhållanden, som en dylik delning komme att medföra, dock att hans löneförmåner, utom rättighet till embetsgård, icke må understiga det belopp som ansetts böra tillgodokomma pastor i hvardera församlingen, eller 400 tr spml årligen; hvarutom förbehåll af enahanda

syfte tillsvidare borde fästas jemväl vid besättandet af de kapellans- eller komministersbefattningar i församlingen, som då voro eller framdeles blifva lediga, innan den ifrågakomna regleringen hunnit genomföras (jemf. domk. cirk. n:o 308). *Areal:* tills. med Sveaborg 14,78 qvadratverst. *Folkm.* i svenska och finska förs. 25,850, gardesförs. 1205, kaderekipaget 211 = 27,266, hvartill ännu kommer tyska förs. med 419 och Sveaborgs luth. förs. med 302 = 27,987 lutheraner. *Kyrkor:* Nikolaikyrkan, af tegel, uppf. 1840, invigd och till begagnande upplåten 1852, har omkr. 1800 sittplatser och är i fullgodt skick; har orgel af utmärkt beskaffenhet, men är ej brandförsäkrad. Stadens äldre kyrka, uppf. 1827, af träd, har omkr. 1500 sittplatser, är försedd med en ny, utmärkt god orgel, samt är brandf. för 101,400 mk. Begge kyrkorna äro försedda med uppvärmningsapparater.

Pastors embetsgård, i närheten af äldre kyrkan, innehåller i våningshuset 11 rum, tambur och kök. En mindre byggnad innehåller bagarestuga och ett rum för kyrkovaktmästaren. Nödiga uthus finnas. Brandf. för 29,850 mk. *Förste kapellanens embetsgård,* äfven nära äldre kyrkan, innehåller i våningshuset 5 rum, tambur och kök; dessutom finnes en bagarestugubyggnad och nödiga uthus. Brandf. för 20,200 mk.

Öfriga ministerium saknar embetsgårdar.

Presterskapets aflöning uppbäres, såsom ock kyrkobetjeningens, af kyrkosysslomannen och utbetalas qvartalsvis efter föreg. årets medelmarkegång. a) *pastors:* af förs. 360 tr och af kronan 144 tr spml, samt för hvarje brudlysning 4 mk. Pastor är skyldig att aflöna en prest som biträder å pastorskansliet. b) c) d) e) *förste* och *andre kapellanen* samt *förste* och *andre komministern* uppbära i lön enhvar 150 tr spml.

Kyrkobetjeningens aflöning: organisternas: vid Nikolaikyrkan 100 tr och vid äldre kyrkan 75 tr spml; klockarenes vid hvardera kyrkan 75 tr spml.

Pastor: *Frans Arvid Snellman.*

Förste kapellan: *Karl Konstantin Grahn,* vicepastor; tjenstledig. Dess substitut: *Kleofas Immanuel Nordlund.*

Andre kapellan: *Johan Jakob Sihvonen.*

Förste komminister: *Otto Adolf Stenroth.*

Andre komminister: *Erik Johan Liljestrand.*

Organist vid Nikolaikyrkan: *Fredrik Richard Faltin,* f. 5/1 1835, tilltr. 1/5 1871.

Organist vid äldre kyrkan: *Lars Hämäläinen*, f. 1832, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

Klockare vid Nikolaikyrkan: *Johan August Gottlieb Hymander*, f. $^{19}/_{10}$ 1831, tilltr. $^{1}/_{10}$ 1861.

Klockare vid äldre kyrkan: *Fredrik Wilhelm Illberg*, befullm. $^{5}/_{12}$ 1872.

Till Helsingfors räknas äfven, ehuru såsom oafhängiga församlingar:

A) **Lifgardets finska skarpskyttebataljons församling** (folkmängden ofvanf. uppgifven). Gudstj. hålles 2 sönd. å rad på finska, den 3:dje på svenska. Kyrkan inrymmer 400 personer; kyrkosången beledsagas af hornmusik. *Pastor* åtnjuter lön 1600, taffelpgr 600, hyresmedel 800 och för betjent 400 = 3400 mk. Klockaren har underofficers grad och vilkor; förvandl. till pgr omkr. 600 mk.

Pastor: *Erik Viktor Petterson*, led. af Anne ord. 3 kl.

Klockare: *Johan Fredrik Söderström*, f. $^{24}/_{7}$ 1841, tilltr. 1865.

B) **Kaderekipagets församling** (folkm. se ofvan). Gudstj. någon gång i månaden, turvis på finska och svenska. Begagnar estnisk-lettiska förs. kyrka. Nuv. *predikanten* åtnjuter, utom fria husrum, ljus och ved eller deremot svarande hyresmedel, i lön 800 mk, taffelpgr 600 mk, för betjent omkr. 180 mk; men framdeles kommer predikanten att i ett för allt åtnjuta endast 800 mk.

Predikant: *Karl Axel von Pfaler*, filos. mag., teol. kandidat. Tjenstgör för nvde såsom pastorsadj. i Jakimvaara, och pred.tj. bestrides af *Karl Gustaf Tötterman*, missionspastor.

C) **Estnisk-lettiska militärförsamlingen.** Folkm. ej uppgifven. *Predikantens aflöning:* från ryska krigs- och marinministerierne tills. i lön 918 rb. s:r = 3672 mk, samt hyresmedel omkr. 1200 mk.

Militärpredikant: *Klemens Johan Gabriel Sirelius*, filos. mag., fältprost.

D) **Sveaborgs fästnings lutherska församling** (folkm. se ofvan). Finsk gudstj. hvar 3:dje predikodag, de två mellanliggande hålles svensk gudstj., samt tysk gudstj. efter behof 1 à 5 ggr om året. *Kyrkan*, som var fristående och af träd, uppbrann vid bombarderingen 1855; nu är kyrka inredd uti en lokal å Öster-Svartön samt inrymmer 300 pers. och är försedd med orgelharmonium. *Predikantens* löneförmåner: år 1818 bestämdt arfvode 171 rub. 60 kop. s:r samt för hospitalet 100 rub. bko ass.; såsom t. f. pred.

för allm. fängelset å Sveaborg 1200 mk samt vid Nylands länehäkte 1356 mk; talgljus och ved af ryska kronan (otillr.) äfvensom fria rum med en trädgårdstäppa.

Predikant: *Henrik August Reinholm*, filos. mag., hist. filol. doktor, led. af Anne ord. 3 och Stanisl. ord. 3 kl.

2. Helsingfors stads tyska pastorat. Adr. *Helsingfors.*

Församlingen äger att kalla sin pastor, hvilken, efter pröfning af kompetensen, befullmäktigas af domkapitlet i Borgå. Offentl. gudstj. hålles alla sön- och helgdagar kl. 11 fm., och dessutom aftonandakt hvarje torsdag under fastetiden. *Folkm.* 419 (upptagen äfven under Helsingfors svenska och finska pastorat). *Kyrkan*, af tegel, uppf. åren 1863—1865, med 350 sittplatser; i godt stånd, med positiv i st. för orgel. Brandf. för 80,000 mark.

Pastorsbol finnes ej. *Aflöningen* 4000 mk.

Pastor: *August Kristian Rudolf Wernicke.*

3. Helsinge pastorat (Helsingin p.) Adr. *Helsingfors & Helsinge.*

Imp. 2 kl., svenskt. Sacell. 1 kl. Finsk gudstj. hvar 3:dje söndag samt jul- och nyårsd. I *Östersundom predikohus*, beläget i Sibbo vid hafskusten 15 v. fr. Helsinge mka, hålles gudstj. hvar 3:dje söndag, sålunda att 2 turer utgöras af presterskapet i Helsinge och den 3:dje af presterskapet i Sibbo. *Areal:* 324,59 qvadratverst. *Folkm.* 6878. *Mantal* $146\,^5/_8$ ofm., $116\,^5/_{36}$ fm. *Läslag* 23. *Hmsr.* 290; *torpr.* 93. *Kyrkan*, 50 v. fr. Borgå, från 15 seklet, af gråsten, tillr. rymlig och i behörigt skick, försedd med orgel 1853; klockstapeln af tegel, uppf. 1850.

Khdeb., 1 mtl, på en med löfträd bevuxen kulle invid kyrkan, är ganska väl bebygdt. Höstuts. 7 tr (i tvåskiftesbruk), afk. 56 tr; våruts. 14 tr, afk. 100 tr, utom potäter. Höafk. 60 åmar, underh. 7 hästar, 16 kor, 8 får. Torp 1, betalar i årlig ränta 172 mk. Bolets beh. afk. 2000 mk.

Kpsb., *Nilsas*, $^1/_4$ mtl, nära kyrkan; har 8 tl. åker samt höbol till 20 vinterlass. Skogen förslår ej till husbehof, och mulbetet är svagt. Beh. afk. 15 tr råg.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* kronotionde 10 tr 17 kpr och tertial 76 tr 29 kpr spml; föreningsspmlen betalas med 89 tr 9 kpr råg, smör 1 lisp. och qvt. 4 mk (från Skattmansby gård

som ej ingått i föreningen); påskp. 800 à 860 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 400 mk, fisktionde 4 à 5 tr saltad strömming. b) *kapellanens:* 75 tr råg, barnlikst. omkr. 40 mk, samt socknedagsv. af dem som ej idka jordbruk, i värde omkr. 200 à 300 mk.

Klockare- och organistlönen: 50 tr råg. Boställe finnes ej, men väl utsedd tomt.

Pastor: *Johan Efraim Ahlgren,* prost.

Kapellan: *Alexander Hultin,* filos. mag., vicepastor.

Klockare:

4. Nurmijärvi pastorat. Adr. *Helsingfors & Nurmijärvi.*

Imp. 3 kl., finskt; sacell. 3 kl. Svensk gudstj. hålles 1 gg i månaden, samt årligen 2 kantpredikningar. Pastoratet bestämdes till universitetsprebende $^{30}/_{4}$ 1842, hvilken egenskap upphör vid nuv. pastors afgång. *Areal:* 527,29 qvadratverst. *Folkm.* 5302. *Mantal* 62. *Läslag* 28. *Hmsr.* 193; *torpr.* 223. *Kyrkan,* 60 v. fr. Borgå, är uppf. 1793, af träd, utv. reparerad 1871; inrymmer omkr. 2000 pers., samt är jemte klockstapeln brandf. till 45,720 mk.

Khdeb., 1 mtl, med teml. vackert läge vid Nurmijärvi träsk, i närheten af kyrkan. Karaktb. 7 rum och 2 kök, uppf. 1846; åbyggn. brandf. för 9200 mk. Ägovidden 1289 tl.; skog till husbehof. Utsäde: höst inemot 6 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 7 tr utom potäter, afk. 4 à 5 kornet. Höafk. 150 lass, underh. 6 hästar, 14 kor, 20 får. Torp 8, utg. årl. tills. 520 öke- och 624 fotdagsv., 14 tr 10 kpr råg, 1 t. korn, 2 tr hafra, 5 lisp. smör, hjelpdagsv., spånad m. m.

Kpsb., *Puontila,* $^{1}/_{4}$ mtl, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. 3 rum och kök. Utsäde: höst $2^{2}/_{3}$ tr, afk. 9 kornet; vår omkr. 2 tr, afk. 8 kornet, samt potäter efter 4 trs sådd. Höafk. 80 häckar, underh. 4 hästar, 9 kor, 15 får. Torp 1, utg. årl. 156 ökedagsv. i egen kost.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial $16^{1}/_{2}$ tr, förenspml 89 tr 27 kpr = 106 tr 12 kpr; påskp. 600 mk, omkr. 8 likstolskor, mindre pastoralier 150 mk. b) *kapellanens:* 57 tr 25 kpr, har enl. praxis betalats i råg.

Klockarelönen: 22 tr 6 kpr råg, sportel 60 mk, äfvensom ett boställe, *Granbacka,* $^{1}/_{6}$ mtl, med fullständig åbyggnad, samt afkastande omkr. 20 tr råg och lika mycket vårsäd utom potäter, samt 65 häckar hö. Torp finnas 2, och har bolet ansetts lemna en årlig behållning af 350 mk.

Pastor: *Axel Fredrik Granfelt,* filos. mag., teol. doktor, teol. professor vid universitetet, led. af Stanislai ord. 2 och Anne ord. 3 kl.
Kuramgerens: *Emanuel Seppäläinen.*
Kapellan: *August Tolpo,* vicepastor.
Klockare: *Erik Johan Olin,* f. $^{3}/_{8}$ 1817, tilltr. 1844.

5. Thusby (Tuusula) pastorat. Adr. *Kervo jernvägsstation.*

Imp. 3 kl.; finskt, men hvar 3:dje sönd. samt alla högtidsdagar predikas dessutom på svenska språket. Sacell. af 3 kl. Sedan *Mariefors* bruksförsamling $^{1}/_{5}$ 1869 upphört att hafva egen prest, har af mkopresterskapet gudstj. både å sv. och finska språket derstädes frivilligt förrättats 1 gg i månaden. *Areal:* 236,48 qvadratverst. *Folkm.* 3865. *Mantal:* 58 of., 46 $^{37}/_{48}$ förm. *Läslag* 17. *Hmsr.* 143; *torpr.* 112. *Kyrkan,* 40 v. fr. Borgå och 32 v. fr. Helsingfors, uppf. 1732, af träd, repar. 1852 och nu i godt skick; har 1040 sittplatser.

Khdeb., 1 mtl, $^{1}/_{3}$ v. fr. kyrkan, vid landsv. och icke långt från Thusby träsk; försvarl. bebygdt. Utsäde: höst 9 à 10 tr, afk. 7 à 8 kornet; vår 8 à 9 tr, afk. 5 à 6 kornet. Höafk. 70 à 80 åmar, underh. 6 à 8 hästar, 20 kor, 10 à 15 får. Torp 2, utg. årl. tills. 12 ökedagsv., 240 mk, 2 lisp. smör, 6 fmr kastved, 110 lisp. hö, spånad m. m.

Kpsb., *Envalds,* $^{1}/_{4}$ mtl, vid Ruusutjärvi sjö, 5 v. fr. kyrkan; väl bebygdt. Utsäde: höst 2 tr, afk. 15 tr; vår 3 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 25 tr, samt 70 tr potates efter 10 trs utsäde. Å bolet underh. 2 hästar, 6 kor, 12 får. Torp 1, utg. årl. 78 öke- och 30 fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tert. 24 tr 8 kpr, förenspml 59 tr 7 kpr = 83 tr 15 kpr; påskpgr 350 mk, likst. 160 mk, mindre pastoralier 160 mk; från Mariefors bruk 5 lisp. stångjern. b) *kapellanens:* 58 tr spml och 3 lisp. stångjern.

Klockarelönen: 17 tr råg; boställe finnes ej.
Pastor: *Karl Aspegren,* kontraktsprost.
Kapellan: *Viktor Wilhelm Krogell,* vicepastor.
Klockare: *Karl Teodor Andersson,* f. $^{6}/_{1}$ 1837, befullm. $^{2}/_{7}$ 1856.

6. Mäntsälä (Mänttälä) pastorat. Adr. *Mäntsälä* (postkontor).

Imp. 3 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. hålles hvar 4:de eller 5:te söndag. *Areal:* 517,1 qvadratverst. *Folkm.* 5820.

Mantal: 59 $^3/_{16}$ of., 50 $^{19}/_{48}$ fm. *Läslag* 21. *Hmsr.* 290 (deribl. 5 allodialsäterier och 4 hmn af säterinatur); *torpr*, 326. *Kyrkan*, 33 v. fr. Borgå, af tegel, uppf. 1866; har 1500 sittplatser och är brandf. samt försedd med en år 1872 för 10,500 mk anskaffad orgel.

Khdeb., *Björkbacka*, $^3/_8$ mtl krono, med trefligt och behagligt läge vid Mäntsälä å, nära kyrkan. Våningsh. 5 små rum och kök, uppf. 1829; en äldre boningsbyggnad med 4 rum tillhör nuv. pastor enskildt. Åbyggn. brandf. Åker omkr. 49 tl. (brukas i treskifte), äng 60 tl., skog 700 tl., med rik tillgång på stock, hvaraf enl. kejserl. utslag 8000 stammar få afverkas och försäljas: hälften af priset tillfaller bolet och kapitaliseras (andra hälften tillfaller kyrkan). Utsäde: höst 11 à 12 tr, afk. 90 tr och deröfver; vår 23 tr, afk. 90 tr, samt 80 tr potäter efter 10 trs sådd. Höafk. 150 à 200 vinterlass, underh. 6 à 7 hästar, 20 kor, 30 får. Torp 1, utg. årl. 50 öke- eller fotdagsv. Under bolet lyder ett af framl. prosten Abraham Ehnroos doneradt mensalhemman, *Puotila*, $^1/_5$ mtl, 3 v. aflägset, med 3 trs rågutsäde. Pastorsbolets beh. afk. inemot 1000 mk.

Kpsb., *Tulokas*, $^1/_4$ mtl krono, i Soukkis by och nära en mindre sjö, Kotojärvi, 10 v. fr. kyrkan. Karaktb. 5 mindre rum och kök; byggn.skyld. åligger innehafvaren. Åbyggn. brandf. af förs. till 6520 mk. Åker 9 tl., af sämre beskaffenhet; äng 74 tl. 22 $^5/_8$ kpl., skog 201 $^1/_2$ tl., tillr. till bränsle, men björkskog finnes ej. Utsäde: höst 4 tr, vår lika mycket, utom 7 tr potäter; afk. 6 kornet. Höafk. 130 häckar, underh. 4 hästar, 12 kor, 12 får. Torp saknas, hvf. beh. afk. är obetydlig.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* från säterierna 35 tr råg, fr. öfriga lägenh. (jemte dagsverkskapparna) 105 tr spml (hvaraf $^2/_3$ plägat inflyta i råg); qvt. fr. säterierna 60 mk; påskp. 700 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 275 mk; i st. för naturaprestationer af ull, lin, kött m. m. under nuv. pastors tid à 3 mk pr rök omkr. 840 mk. b) *kapellanens:* 47 tr 15 kpr spml (k. resol. $^{20}/_{12}$ 1851), barnlikst. à 96 p., samt lin, stek, ost, ljus, hafra och halm efter församl.boernes goda vilja och benägenhet.

Klockarelönen: 29 tr, samt ett försvarl. bebygdt boställe, afkastande 15 tr råg, 20 tr vårsäd och 1250 lisp. hö.

Pastor: *Karl Edvard Aspelund*, filos. magister.

Kapellan: *Johan Didrik Lönnroth*, vicepastor.

Klockare: *Karl Henrik Illberg*, f. $^{22}/_{9}$ 1814, tilltr. 1849; tjenstledig. T. f. *Karl Wilhelm Silfvenius*, f. $^{20}/_{11}$ 1834.

7. Sibbo pastorat (Sipon p.). Adr. *Helsingfors & Sibbo.*

Imp. 3 kl., svenskt; finsk gudstj. i mkan hvar 4:de söndag samt om högtidsdagar. Sacell. af 2 kl. I *Östersundom* bönehus, som är beläget omkr. 20 v. fr. mkan och står under presterskapets i Sibbo tillsyn, förrättas gudstj. hvar 3:dje söndag, två ggr å rad af prestersk. i Helsinge och tredje gn af prestersk. i Sibbo. *Areal:* 308,62 qvadratverst. *Folkm.* 5201. *Mantal* 91 $^{7}/_{12}$. *Läslag* 25. *Hmsr.* 299, deribl. 26 kleresi- och allodialhmsr. *Torpr.* 73 (inber. handtv., inh. m. fl. 372). *Mkan,* 25 v. fr. Borgå och 30 v. fr. Hfors, uppf. i början af 15:de årh., af sten; för liten, men i godt skick. Kyrkan i *Östersundom,* uppf. af träd 1752, rymlig och i godt stånd.

Khdeb., $^{5}/_{6}$ mtl, flackt beläget, nära kkan; våningsh. uppf. 1845, i godt skick; en del af uthusen förfallna; åbyggn. till större delen brandf. Åker 38 $^{1}/_{2}$ tl., äng 164 tl., skogsmark 222 tl.; bränsle måste köpas. Utsäde: höst 17 tr, afk. 140 tr; vår 12 tr, afk. 70 tr, utom potäter efter 15 trs utsäde. Höafk. 100 åmar, underh. 9 hästar, 25 kor, 30 får. Torp 1, utg. årl. 52 öke- och 52 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till 1000 mk.

Kpsb., *Knuts,* $^{1}/_{3}$ mtl, 1$^{1}/_{2}$ v. fr. kkan; fult beläget i byalag. Åbyggn. torftig; våningsh. uppf. 1786, utdömdt att nybyggas af inneh.; brandf. Hela ägovidden 146 tl. 3$^{4}/_{5}$ kpl. Svagt mulbete och knapp tillgång på bränsle. Utsäde: höst 4$^{1}/_{2}$ tr, afk. 5 à 6 kornet; vår 15 tr (inber. potates), afk. 4 à 5 kornet. Höafk. 9 parmar, underh. 3 hästar, 8 kor, 6 får. Torp saknas; beh. afk. af bolet blir enl. uppgift ingen.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 59 tr, betalas i råg; smör 50 lpd, qvt. 340 mk, påskp. 500 mk, likstol 460 mk, mindre pastoralier 250 mk; saltad strömming 64 lpd. b) *kapellanens:* enl. förening af $^{7}/_{6}$ 1857 62 tr råg; barnlikstol m. m. 90 mk; matskott och fisk „efter råd och lägenhet“ (influtit högst ringa); socknedagsv. 230, i kapellanens kost.

Klockarelönen: 27$^{1}/_{2}$ tr spml samt ett boställe, *Savijärvi,* $^{1}/_{6}$ mtl, med 2 trs rågutsäde samt knapp äng och skog.

Pastor: *Fredrik Wilhelm Fredrikson.*

Kapellan: *Gustaf Emanuel Bjöhrn,* vicepastor.
Klockare: *Johan Herman Mansner,* f. $^{14}/_{8}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.

III. Ithis prosteri.

Inom Nylands län; innefattar: 1) *Strömfors;* 2) *Anjala;* 3) *Elimä;* 4) *Ithis,* och 5) *Orimattila* pastorat.
Kontraktsprost: *Johan Granholm,* kyrkoh. i Orimattila m. m.

1. Strömfors (Ruotsin Pyhtää) pastorat. Adr. *Lovisa & Strömfors.*

Turvis imp. och konsist., 3 kl.; svenskt. Finsk gudstj. omkr. 25 ggr om året. Afskiljdes från Lovisa till eget pastorat genom k. reskr. $^{13}/_{4}$ 1863 (se domk. cirk. n:o 272). Pastor är skyldig att aflöna adjunkt ex officio; kapellanstj. indragen. *Areal:* tills. med Anjala pastorat 259,56 qvadratverst. *Folkm.* 2862. *Mantal* 36 $^{231}/_{288}$. *Läslag* 15. *Hmsr.* 219; *torpr.* 35. *Kyrkan,* 63 v. fr. Borgå och 19 v. fr. Lovisa, är uppf. 1772, af träd; behjelpl. rymlig och i behjelpl. skick; försedd med en mindre orgel och brandförsäkrad.

Khdeb., å Strömfors bruks ägor, med vackert läge vid en gren af Kymmene elf, nära kyrkan och väl bebygdt; har endast några tl. jord, med rättighet till bete å brukets mark för 3 hästar och 8 kor. Beh. afk. 200 mk.

Pastors aflöning: omkr. 126 tr spml och 15 tr 24 kpr hafra; hö 1862 lisp., ved 49 fmr; vederlag för påskpgr, likstol, matskott och dagsv. samt inkomst för Strömfors bruk tills. 1600 mk (se härom närmare i domk. cirk. n:o 272).

Klockare- och organistlönen: 28 tr 16 kpr råg.

Pastor: *Kristian Fredrik Gestrin.*
Klockare och organist: *Otto Wilhelm Herckman,* f. $^{7}/_{1}$ 1824, befullm. $^{13}/_{10}$ 1858.

2. Anjala pastorat. Adr. *Uttis jernvägsstation* för rekomm. och *Kymmene jernvägsstation* för orekomm. korrespondens.

Turvis imp. och konsist., 3 kl.; finskt. Svensk gudstj. ungefär 10 ggr om året. Församlingen afskiljdes genom k. reskr. $^{13}/_{4}$

1863 från Lovisa till eget pastorat, att betjenas af endast pastor, som likväl, då domkap. finner församlingsvården sådant fordra, är pligtig att aflöna adjunkt. *Areal:* upptagen under Strömfors pastorat. *Folkm.* 1996. *Mantal* 22. *Läslag* 10. *Hmsr.* 127; *torpr.* 35. *Kyrkan,* 88 v. fr. Borgå, uppf. 1748, af träd, otillräcklig, i försv. skick; har altartafla målad af hofmålaren Westin.

Khdeb., *Anjala,* utan mtl, är utbrutet från Anjala gård och omgifves af lummig björkskog; ligger 1 v. fr. kyrkan och 1$^1/_2$ v. fr. Kymmene elf. Väl bebygdt; karaktershuset med 7 rum och kök; brandf. Åker 18 tl., äng saknas; skog 90 tl. Utsäde: höst 4$^1/_2$ tr, vår 7 tr; afk. 6 kornet af hvardera. Med det foder, som förs. levererar, underh. 3 hästar, 10 kor, 10 får. Beh. afk. 250 mk.

Pastors aflöning: tertial 12 tr, förenspml 108 tr, hafra 17 tr, påskp. 200 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 60 mk, hö 1640 lisp., halm 140 kärfvar, kastved 174 lass; socknedagsv. 22 i egen och 219 i pastors kost, hvilka sistn., om pastor så önskar, lösas med 1 mk st. (se närmare i domk. cirk. n:o 272).

Klockarelönen: 13 tr spml och litet småpersedlar jemte matskott efter god vilja; boställe saknas.

Pastor: *Gustaf Leonard af Enehjelm,* utn. kyrkoh. i Hattula.
Klockare: *Erik Blomqvist,* f. $^1/_1$ 1827, tilltr. $^{21}/_7$ 1849.

3. Elimä (Elimäki) pastorat. Adr. *Lovisa & Elimä.*

Turvis imp. och konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. hålles vintertid hvar 4:de och sommartid hvar tredje söndag. Genom k. reskr. $^{13}/_4$ 1863 afskiljdes Elimä från Lovisa till eget pastorat, att betjenas af pastor och sockneadjunkt. *Areal:* 411,94 qvadratverst. *Folkm.* 5004. *Mantal,* ofm. 88. *Läslag* 22. Allodialsäterier 6, *hmsr.* 318; *torpr.* 86. *Kyrkan,* 71 v. fr. Borgå och 44 v. fr. Lovisa, uppf. 1678, af träd, tillr. rymlig och i försvarl. skick, har orgel och är brandförsäkrad.

Khdeb., utan mtl, vid Peippola å, 3 v. fr. kyrkan, väl bebygdt och brandf. Åker 8 tl., äng och skog saknas. Utsäde: höst 2 tr, afk. 16 tr; vår 4 tr, afk. 28 tr. Med hö fr. församl. underh. 3 hästar, 7 kor, 5 får. Mulbete å Peippola säteris mark. Beh. afk. 150 mk.

Sockneadj.bolet har ej annan jord än tomtplatsen; är mindre väl beläget, 4$^1/_2$ v. fr. kyrkan, försvarl. bebygdt, brandförsäkradt.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 45 tr 20 kpr råg, 64 tr

korn; i vederlag för smör, qvt., och likstol, à 80 p. för hvar mantalskrifven person, tills. 2240 mk; mindre pastoralier 250 mk; 1388 lisp. hö, 460 kärfvar halm, 50 fmr ved; ett dagsv. af inh., spmålstorpare, gerningsmän och handtv. b) *sockneadjunktens:* 42 tr råg, 18 tr 14 kpr korn, 37 tr hafra, 411 lisp. hö, 90 kärfvar halm; för förrättningar 120 mk. (Jemf. domk. cirk. n:o 272).

Klockare- och organistlönen: 54 tr, enl. gammal sed hälften råg och hälften korn; sportel 50 mk, men ej boställe.

Pastor: *Robert Toussaint Enckell.*

Sockneadjunkt: *Matias Fredrik Kotilainen,* vicepastor.

Klockare och organist: *Karl Magnus Herckman,* f. $^{13}/_{9}$ 1841, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.

4. Ithis (Iitti) pastorat. Adr. *Kausala & Itis.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. 1 kl. Svensk gudstj. 8 ggr om året. Kantpredikningar 6. *Areal:* 1104,04 qvadratverst. *Folkm.* 10,014. *Mantal* 71 $^{23}/_{24}$ samt ännu icke skattande 3 $^{5}/_{6}$. *Läslag* 50. *Hmsr.* 717; *torpr.* 146. *Kyrkan,* 85 v. fr. Borgå, uppf. 1693, af träd, numera för trång; brädf. men tarfvar reparation, brandf. Ett litet orgelverk finnes, gammalt men i brukbart skick*).

Khdeb., $^{1}/_{2}$ mtl, välbeläget vid Kymmene elf, nära kyrkan. Karaktb. gammal, dock väl underhållen; uthusen försvarliga. Alla åbyggn. brandf. Åker 77 tl. 14 $^{1}/_{2}$ kpl. (torpåkrarne omkr. 30 tl. inberäknade); äng 43 tl. 5 kpl., ängsuppodl.mark 51 tl. 26 $^{1}/_{2}$ kpl.; skog och imped. 765 tl. 9 kpl. Utsäde: höst 12 tr, afk. 83 tr råg och 5 tr hvete; vår 18 tr, afk. 93 tr, utom 70 tr potäter efter 10 trs sådd. Underhåll. 5 hästar, 25 kor, 15 får. Torp 6, utg. årl. tills. 650 fot- eller ökedagsv. Under bolet lyder dessutom *Ingimaa* nybygge, $^{1}/_{4}$ mtl, 12$^{1}/_{2}$ v. fr. bolet. Lägenheten bebrukas af 2 land-

*) Norra delen af socknen, den s. k. *Vesikansa* trakten, var genom landsh. och domkap:s utslag af $^{14}/_{3}$ 1810 bestämd till kapell, hvars kyrka skulle byggas i *Jaala* by, 22 $^{1}/_{2}$ v. landväg och 12 $^{1}/_{2}$ v. sjöväg fr. mkan; men sedan kommunikationerna blifvit lättade, hafva åtskillige motsagt kapellinrättningen, hvarföre frågan derom också länge blifvit dervid. Kyrko- och begr. plats är dock utbruten; likaså prestbol, *Ahvenisto* i Jaala by, $^{1}/_{3}$ mtl af 1025 tlds vidd, hvilket är utarrenderadt för 7 tr spml och 16 mk kontant, och hvars åbyggnad är brandförsäkrad. Numera är dock frågan ånyo upptagen, men under form af *Vesikansa-traktens bildande till eget pastorat,* samt af domkapitlet den $^{13}/_{12}$ 1872, med tillstyrkan af bifall till ansökningen, hemstäld till regeringens afgörande.

bönder, hvilka utgöra 156 sommar- och 104 vinterdagsv., hvarutom såväl de, som torparene, äro skyldige att göra qvarn- och stadsresor, verkställa all tröskning å bolet i husb. kost m. m. Bolets beh. afk. 2200 mk.

Kpsb., *Iso-Parola,* $^{3}/_{8}$ mtl, med trefligt och behagligt läge vid Urajärvi insjö, 12 v. fr. kyrkan; såväl våningsh. som uthusen ganska försvarliga, brandf. till 8740 mk. Åker 55 tl., äng 114 tl., skog 2246 tl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 7 kornet; vår 15 à 20 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 70 åmar, underh. 6 hästar, 30 kor, 20 får. Torp 12, utg. årl. tills. 780 ökedagsv., 30 tr råg, 7 lisp. smör, 12 får, spånad, hjelpdagsv. till tröskning m. m. Bolets beh. afk. uppgifven till 1600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 34 tr 18 kpr, föreningsspml 115 tr 1 k.; smör (godtyckl.) 25 lisp.; likstol enl. lag, påskpgr och socknedagsv. af såväl hemman som handtv. och inh. tills. omkr. 1476 mk, mindre pastoralier 200 mk. Dessutom i grund af fören. om småpersedlarna, hvilka erläggas godtyckligt, efter betalarenes goda vilja omkr. 40 lisp. kött, 15 tr hafra, 6 tr ärter, 600 hålbröd, 25 lisp. lin, 5 lisp. ull, $^{1}/_{2}$ tunna fisk, obetydl. humla samt omkr. 500 kärfvar halm. b) *kapellanens:* 100 tr spml, 20 lisp. smör, barnlikst. och tillfällig sportel 200 mk, matskott till ett värde af 600 mk, samt 300 dagsv. af gerningsmän och inhysingar.

Klockare- och organistlönen: 42 tr 21 kpr säd samt frivill. matskott ungefär till samma belopp som pastors. Boställe finnes ej.

Pastor: *Wilhelm Ludvig Lundan.*

Kapellan: *Samuel Henrik Nordström,* filos. mag., vicepastor.

Klockare och organist: *Anders Klemi,* f. $^{14}/_{9}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865.

5. Orimattila pastorat. Adr. *Lahtis & Orimattila.*

Imp. 3 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. 5 ggr årligen. *Areal:* 533,61 qvadratverst. *Folkm.* 7335. *Mantal* 60. *Läslag* 29. *Hmsr.* 471; *torpr.* 154. *Kyrkan,* 55 v. fr. Borgå, uppf. 1867, af gråsten, korskyrka 75 × 60 alnar med 2200 sittplatser.

Khdeb., $^{2}/_{3}$ mtl, invid kyrkan och icke långt fr. en liten å, Köyly kallad. Hufvudbyggn. gammal, med sal, 5 små kamrar och kök; uthusen i godt skick; brandf. till 6120 mk. Utsäde: höst 13 tr, afk. 83 tr; vår 12 tr, afk 54 tr. Höafk. 45 åmar, underh. 6 hästar, 22 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 520 öke- och

300 fotdagsv. samt 8 stadsresor. Beh. afk. 700 mk, då missvext ej inträffar.

Kpsb., *Jussila*, 1/3 mtl krono, vid allm. landsv. 1 1/4 v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök; brandf. Ägovidden 682 tld. Utsäde: höst 10 tr, afk. 60 tr; vår 20 tr, afk. 80 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 8 hästar, 20 kor, 15 får. Torp 2, men utan åboer ända sedan missvextåret 1867.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 27 tr 22 kpr tertial; fören. spml 42 tr 19 kpr råg, 42 tr 19 kpr korn, 27 tr 12 kpr hafra; smör 4 1/2 lisp., påskpgr 786 mk, likstol 125 mk, mindre pastoralier 288 mk; ärter och kött, samt ull, lin och humla, allt tills. i penningevärde omkr. 175 mk; socknedagsv. 471 i pastors kost. b) *kapellanens:* 80 tr spml, likstol efter barn samt tillfällig ink. tills. 120 mk; matskott lika med pastor, hvilket enl. k. utsl. af 10/5 1871 kan lösas med hafra (jemf. härom domk. cirk. n:o 13); socknedagsv. 600.

Klockarelönen: 47 tr (1/3 råg, korn och hafra) samt boningsrum och uthus, men icke någon jord.

Pastor: *Johan Granholm*, kontraktsprost, led. af Anne ordens 3 kl.

Kapellan: *Johan Adolf Alopaeus*, vicepastor.

Klockare: *Abraham Wilhelm Streng*, f. 23/1 1837, tilltr. 1/5 1866.

IV. Hollola prosteri.

Inom Tavastehus län; innefattar 1) *Hauho;* 2) *Lampis;* 3) *Koskis;* 4) *Kärkölä;* 5) *Hollola;* 6) *Nastola,* och 7) *Asikkala* pastorat.

Kontraktsprost: *Karl Fredrik Nordström*, kyrkoherde i Lampis m. m.

I. Hauho pastorat, med Tuulois och Luopiois kapeller. Adr. *Tavastehus & Hauho — Tuulois — Luopiois.*

Imp. 1 kl., finskt. Mko- och Tuulois sac. 1 samt Luopiois 3 kl. I mkan och Luopiois hålles någon gg om året svensk gudstj. *Areal:* mkoförs. 460,11, Tuulois 108,89, Luopiois 261,88 = 830,88 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4252, Tuulois 1617, Luopiois 3031

= 8,900. *Mantal:* i mkf. 163 $^{5}/_{12}$ ofm., Tuulois 46 $^{3}/_{8}$ ofm., 31 $^{1}/_{2}$ fm., Luopiois 39 $^{1}/_{12}$ ofm., 33 $^{1}/_{12}$ fm. *Läslag:* mkf. 22, T. 9, L. 15 = 46. *Hmsr.* mkf. 271, T. 98, L. 101 = 470; *torpr.* mkf. 135, T. 67, L. 145 = 347. *Moderkyrkan,* 120 v. fr. Borgå samt 35 v. sommar- och 23 v. vinterväg fr. Tavastehus, är sannolikt fr. 14 seklet; af gråsten, mera trång och i behof af ny, tidsenlig inredning. Fond för anskaffande af orgel är bildad gm enskilda bidrag.

Khdeb., 1 mtl, med vackert läge vid Hauhonselkä sjö; nära kyrkan. Våningsh. 10 rum, tambur och kök; uti 2 flygelbyggnader dessutom 7 rum, tillhörige dels förs., dels innehafvaren. Alla husen tarfva reparation. Åker 30 tl., äng 50 tl., skog omkr. 380 tl. Utsäde: höst 9 tr, afk. 60 tr; vår 20 tr, afk. 100 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 6 hästar, 12 kor, 10 får. Mulbetet försvarl., men bakom sjö. Torp finnas ej. Beh. afk. torde blifva 800 mk.

Kpsb., *Erola,* $^{1}/_{3}$ glt, $^{1}/_{4}$ nytt mtl, invid kyrkan. Åker 11 tl., afkastar i treskiftesbruk 20 tr råg, 35 tr hafra, 45 tr potäter, 3 tr ärter. Höafk. 8 parmar. Skog till bränsle finnes; mulbetet såsom å khdebolet (äldre uppgifter).

Tuulois kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 112 v. fr. Borgå, 15 v. fr. mkan, är af gråsten, från katolska tiden, antagl. äldre än mkan; liten och trång, reparerad inv. 1872; har orgel.

Kpsb., *Iso-Liikilä,* $^{2}/_{3}$ ofm., $^{1}/_{2}$ fm. mtl, krono; väl beläget vid Suolijärvi insjö, 3 v. fr. kyrkan, samt försvarl. bebygdt; brandf. Ägovidden 500 tl., deraf 15 tl. åker. Utsäde: höst 5 tr, afk. 40 tr; vår 8 tr, afk. 50 tr. Höafk. 50 vinterlass, underh. 3 hästar, 15 kor, 15 får. Torp 2, utg. årl. tills. 156 ökedagsv.

Luopiois kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 150 v. fr. Borgå och sommarv. 30 men vinterväg endast 20 v. fr. mkan, uppf. 1813, af träd; ut- och inv. målad samt i godt skick; brandf.

Kpsb., *Nukari* eller *Rauhaniemi,* $^{1}/_{2}$ mtl, med ganska vackert läge vid Haltianselkä sjö, 4 v. sommarvägen och 2 v. vinterv. från kyrkan. Nyligen väl ombygdt och måladt; brandf. Åker inber. torpens 38 tl. 10 kpl., äng 53 tl. 24 kpl., skog 618 tl. 2 kpl. Utsäde: höst 6 à 7 tr, afk. 40 tr; vår 10 à 12 tr, afk. 40 à 50 tr. Underh. 4 hästar, 12 à 15 kor, 15 à 20 får. Torp 3, utg. tills. årl. 250 öke- och 30 fotdagsv., 3 lisp. smör, samt någon spånad. Beh. afk. 500 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 115 tr, förenspml 119 tr; påskp., likstol, dagsv. och mindre pastoralier tills. 1700 mk; matskott enl. fören. af $^{11}/_{2}$ 1729, från hvarje rök efter råd och lägenhet 1 à 2 kpr ärter, dito hafra, ull, lin, kött, ljus, hö, halm

och ved; taxeringspriset vid betaln. i kontant har varit 6 mk (i utsökningsväg har utdömts 8 mk), och värdet af denna uppbörd torde kunna uppskattas till 2000 mk. b) *mkokapellanens* (enl. äldre uppgift): 66 tr spml, 8 tr hafra, 5 tr ärter, 30 lisp. kött, 11 lisp. lin, 5 lisp. ull, 100 lisp. hö, 100 lass ved, 100 kärfvar halm och 350 ljus. c) *kap. i Tuulois:* 54 tr spml, 8 tr hafra, 5 tr ärter, 20 lisp. lin, 6 lisp. ull, 40 lisp. kött, 250 ljus, 100 lass ved, 200 kärfvar halm, och 250 dagsv. d) *kap. i Luopiois:* 32 tr spml samt något hafra och ärter, ull, lin, ljus, halm och ved; dessutom efter godtycke något litet smör.

Klockarelönerna: vid mkan 26 tr 21 kpr spml, samt dispositionsrätt till $^1/_2$ tl. åker; i Tuulois 10 tr 12 kpr spml, och i Luopiois 12 tr 9 kpr spml. Ingen af klockarene har boställe.

Pastor: *Johan August Lindelöf,* filos. mag. och teol. doktor.
Mkokapellan: *August Allén,* vicepastor.
Kapellan i Tuulois: *Johan Fridolf Relander,* vicepastor.
Kapellan i Luopiois: *Karl Brynolf Lilius.*
Klockare vid mkan: *Otto Olenius,* f. $^5/_4$ 1837, tilltr. $^1/_5$ 1872.
Klockare i Tuulois: *Fredrik Ahlblad,* f. $^7/_7$ 1820, tilltr. 1858.
Klockare i Luopiois:

2. Lampis pastorat (Lammin p.). Adr. *Tavastehus & Lampis.*

Imp. 2 kl. (nedflyttadt gm k. reskr. $^{21}/_2$ 1870); finskt. Svensk gudstj. en à två ggr om året. Sac. af 2 kl. Genom k. reskr. $^{24}/_1$ 1870 afsöndrades härifrån Koskis förs. till eget pastorat. *Areal:* 502,47 qvadratverst. *Folkm.* 5648. *Mantal* ofm. 127, förmedl. 94. *Läslag* 36. *Hmsr.* 325; *torpr.* 290. *Kyrkan,* 100 v. fr. Borgå, från 15 seklet, af gråsten, bygd i götisk stil, icke fullt tillräcklig och tarfvar reparation; har en liten orgel och är brandförsäkrad.

Khdeb., $^2/_3$ mtl, gammalt allodialsäteri, med vacker belägenhet vid ändan af Pääjärvi sjö, 4 v. fr. kyrkan. Sätesbyggn. omkr. 60 år gammal, med 7 rum, tambur och kök samt 2 vindskamrar, är i försv. skick, men uthusen tarfva reparation. Ägovidden 246 tl., skog finnes ej. Utsäde: höst 10 tr, afk. 7 kornet; vårsädet i proportion, efter treskiftesbruk, afk. 5 kornet. Höafk. 100 vinterlass, underh. 8 hästar, 20 kor, 12 får. Torp 2, utg. årl. tills. 208 ökedagsv. utom hjelpdagar, 4 stadsresor och $^1/_2$ lpd smör. Khdeb. har en husbehofsqvarn. *Rippola* prebendehmn, $^1/_2$ mtl, skötes af 2 landbönder, som tills. ränta 600 mk årl. Beh. afk. af bolet 1500 mk.

Kpsb., *Klemola*, i Onnenvuori by, $^{5}/_{12}$ mtl, krono, på en torr plan något afsides från byn med utsigt åt den 2 v. aflägsna kyrkan samt Ormajärvi sjö. Karaktersh. gammalt, uthusen till en del nya. Åker 17 tl., äng 19 tl., skog 116 tl. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 24 tr; vår 6 à 7 tr, afk. 35 tr. Höafk. 16 åmar, underh. 3 hästar, 7 kor, 10 får. Torp saknas; men socknedagsv. i prestens kost utgöras af torpare, handtv. och inh. 1 af hvarje, tills. omkr. 400. Bolets beh. afk. 600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 80 tr tertial, 160 tr föreningsspml; påskp. 96 p. af torpare och handtverkare, 48 p. af inh.; likstol enl. förff., mindre pastoralier omkr. 600 mk; socknedagsv. ett från hvarje hemman (325) och lika många lass ved. b) *kapellanens:* 110 tr spml (men intilldess egen pastor i Koskis tillsättes endast 77 tr 23 kpr), 10 à 12 tr hafra, 35 lpd kött, 25 lpd lin, barnlikstolar omkr. 60 mk och annan penningeinkomst 150 mk.

Klockarelönen 35 tr spml, samt något hafra, kött och lin. Boställe finnes icke.

Pastor: *Karl Fredrik Nordström*, filos. doktor, kontraktsprost.
Kapellan: *Karl Wilén.*
Klockare: *Henrik Silander*, f. $^{28}/_{9}$ 1828, tilltr. 1852.

3. Koskis pastorat. Adr. *Tavastehus, Lampis & Koskis.*

Imp. 3 kl., finskt; svensk gudstj. 2 ggr om året. För nvde kapell under Lampis, men skall, jemlikt k. reskr. af $^{24}/_{1}$ 1870, efter nuv. pastors i Lampis och kap:s i Koskis afgång bilda eget pastorat, som betjenas endast af pastor. *Areal:* 168,58 qvadratverst. *Folkm.* 2192. *Mantal* 41$^{3}/_{16}$. *Läslag* 14. *Hmsr.* 170; *torpr.*93. *Kyrkan*, 82 v. fr. Borgå, uppf. 1868—1870 samt invigd $^{27}/_{11}$ 1870, är bygd af jernbrända tegel samt tillr. rymlig, och isynnerhet till det inre vacker och ljus; medel finnas samlade för anskaffande af orgel.

Khdeb., *Högkulla*, $^{1}/_{2}$ mtl, 4 v. fr. kyrkan, teml. väl beläget på en höjd med vidsträckt utsigt; våningshuset består af 7 rum och kök. Utsäde: höst 7 tr, afk. 45 tr; vår 8 tr, utom 10 tr potäter, afk. 10 tr korn, 30 tr hafra, 75 lpd lin, 60 tr potäter. Höafk. underh. 5 hästar, 15 kor, 15 får. Skogen knapp. Torp 2, utg. årl. tills. 180 öke- och 30 fotdagsverk, en stadsresa m. m. Bolets beh. afk. 500 mk.

Pastors aflöning: 20 tr tertial, 100 tr f.spml, 25 tr hafra, 25 lpd lin, 50 fmr kastved; påskp. enligt lag; likstol efter värd och

värdinna enl. taxa, tills. omkr. 100 mk, mindre pastoralier 200 mk, 300 socknedagsv.

Klockarelönen: 16 tr 18 kpr spml, samt ett på konung Sigismunds fastebref af $^{11}/_{7}$ 1594 grundadt boställe, afkastande brutto 20 tr råg, 10 tr korn, 12 tr hafra, 20 tr potäter, 20 lisp. lin och 60 häckar hö.

Pastor: tillsvidare densamme som i Lampis.

Kapellan (tillsvidare): *Johan Gottlieb Mikander*, vicepastor.

Klockare: *Aron Jurva*, f. $^{22}/_{1}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1863.

4. Kärkölä pastorat. Adr. *Järvelä jernvägsstation*, men för rekomm. korresp. *Lahtis* eller *Riihimäki & Kärkölä.*

Imp. 3 kl., finskt; svensk gudstj. 1 à 2 ggr årligen. Afskildt från Hollola till eget pastorat genom k. reskr. $^{4}/_{11}$ 1867, att betjenas endast af kyrkoherde; förs. får egen pastor då kapellanstj. efter nuv. kapellanens afgång indrages. *Areal:* 205,17 qvadratverst. *Folkm.* 2918. *Mantal* nära 43 of. och ungef. 31$^{1}/_{2}$ fm. *Läslag* 13. *Hmsr.* 155; *torpr.* 118. *Kyrkan,* 71 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1754, trång och förfallen.

Khdeb., *Kansikkala,* $^{3}/_{16}$ mtl, vid landsv. 4 v. fr. Järvelä jernvägsstation och 2 v. fr. kyrkan, försvarl. bebygdt, brandf. Åker 9 tl. 26 kpl., äng 25 tl. 20$^{5}/_{8}$ kpl., skog 194 tl. 2$^{1}/_{4}$ kpl. (3$^{31}/_{100}$ tl. äng och skog tillhöra dock numera jernvägen). Utsäde: höst 4$^{1}/_{4}$ tr, afk. 30 tr; vår 7$^{1}/_{2}$ tr, afk. 40 tr (inber. potäter). Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 9 kor, 6 får. Torp finnas numera inga.

Pastors aflöning: tertial 22 tr; förenspml 55 tr råg, 55 tr korn, 31$^{1}/_{2}$ tr hafra; påskp. m. m. efter lag och gammal plägsed. Landthandl. betala 8 kpr spml, handtv., gern.män, bro- och skallf. samt mjölnare 2 dagsv., torpare, inh. och deras vederlikar 1 dagsv. i egen kost eller i pgr efter markegång.

Klockarelönen: 15$^{1}/_{2}$ tr spml, och frivilligt matskott.

Pastor: vakant.

Kapellan: *Johan Fredrik Palm,* vicepastor; tjenstledig.

T. f. pastor: *Matias Helenius,* kapellanssubstitut.

Klockare: *Henrik Gustaf Helén,* f. $^{30}/_{3}$ 1803, tilltr. 1830; dess substitut: *Fredrik Eberhard Hellén.*

5. **Hollola pastorat.** Adr. *Lahtis & Hollola.*

Imp. 1 kl., finskt; svensk gudstj. 2 à 3 ggr om året. Från Hollola afsöndrades till egna pastorater Nastola gm k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1860 och Kärkölä gm k. reskr. $^{4}/_{11}$ 1867. Genom k. reskr. $^{23}/_{10}$ 1852 är förordnadt om indragn. af sockneadj.tjensten samt lönens användande för folkundervisningens befrämjande, äfvensom att af kapellanslönen 60 tr skola användas till aflönande af en andre kapellan, som skall bo å den trakt, der han bäst behöfves, samt utan vidare ansökning äger vid inträff. ledighet efterträda förste kapellanen, som behåller bolet och återstoden af lönen. Detta allt går i verkst. vid nuvar. kapellanens i Kärkölä afgång. *Areal:* 664,9 qvadratverst. *Folkm.* 6271. *Mantal:* $119^{19}/_{48}$ ofm., $91^{51}/_{80}$ fm. *Läslag* 36. *Hmsr.* 456; *torpr.* 182. *Kyrkan,* 90 v. fr. Borgå, af gråsten, uppf. i katolska tiden och mycket gammal (se matr. af A. Sirén p. 70); tillr. rymlig och för nvde i godt skick, samt år 1869 försedd med orgel af 17 stämmor.

Khdeb., $1^{1}/_{4}$ mtl, med vackert läge vid Wesijärvi sjö, nära kyrkan. Hufvudbyggn. 8 större rum, tambur och kök; åbyggn. i godt skick och brandf. Åker 107 tl. 5 kpl. (hvaraf under eget bruk omkr. 65 tl., återst. brukas af torparene); äng 118 tl. 5 kpl. (i eget bruk 73 tl.); skog och imped. 699 tl. 10 kpl. Utsäde: höst 12 tr, afk. 100 tr; vår 20 tr (mest hafra), afk. 150 tr. Höafk. 100 åmar, underh. 8 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 7, utg. årl. tills. 500 öke- och 290 fotdagsv., verkst. rietröskn. och stadsresor, spånad m. m.

Kpsb., *Herr Söyring,* $^{1}/_{2}$ mtl, teml. väl beläget vid en vik af Wesijärvi, 2 v. fr. kyrkan. Våningsh. 6 rum och kök. Åker 24 tl. 27 kpl., äng 18 tl. 10 kpl., skog 407 tl. 14 kpl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 48 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr. Höafk. 12 åmar, underh. 3 hästar, 6 kor, 8 får. Torp 1, utg. årl. 26 öke- och lika många fotdagsv. Beh. afk. uppgifven till 200 mk.

Andre kapellanen har ej boställe.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 59 tr 14 kpr, förenspml 71 tr 24 kpr, hafra 89 tr 21 kpr, påskp. 600 à 700 mk, likstol omkr. 200 mk, mindre pastoralier omkr. 120 mk. b) *förste kapellanens:* 45 tr råg, 45 tr korn, 47 tr hafra, barnlikst. 20 mk. c) *andre kapellanens:* 60 tr spml.

Klockarelönen: 45 tr 18 kpr samt sportel för liksång 48 p. och vigsel 36 p. Boställe finnes ej.

Pastor: vakant. Tjensten bestrides af *Gustaf Robert Böök,* vicepastor, utn. fånghuspred. i Tavastehus.
Förste kapellan: *Bernhard Stenbäck.*
Andre kapellanstj. besättes ej ännu (se ofvan). T. f. sockneadj. *Gustaf Robert Böök* (se ofvan).
Klockare: *Ferdinand Murén,* f. $^{24}/_{9}$ 1818, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1855.

6. Nastola pastorat. Adr. *Lahtis & Nastola.*

Imp. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 2 à 3 ggr årligen. Pastoratet afsöndrades från Hollola genom k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1860. *Areal:* 314,63 qvadratverst. *Folkm.* 3769. *Mantal* 36. *Läslag* 21. *Hmsr.* 281; *torpr.* 98. *Kyrkan,* 82 v. fr. Borgå, uppf. 1802, af träd; rymlig och i försvarl. skick, brandf. till 28,000 mk.

Khdeb., *Antila,* 1 mtl, ganska väl beläget på en gren af Maanselkä ås, vid Kukkanen sjö, 1 v. fr. kkan; skall nybyggas. Åker 24 tl. 10 kpl., äng 49 tl. 10 kpl., skog 1805 tl. 4 kpl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 50 tr; vår 8 tr, afk. 60 tr, samt 70 tr potäter (efter 10 trs utsäde). Höafk. 50 vinterlass, underh. 4 hästar, 14 kor, 20 får. Torp 7, utg. årl. tills. 325 öke- och 325 fotdagsv. Bolets beh. afk. 900 mk.

Sockneadj. har fria rum, som uppföras af sockneboerne, 1 tl. uppodlad åker samt bränsle och gärdsle från pastorsbolet.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 18 tr tertial, 70 tr 20 kpr fören.spml och 35 tr hafra, påskp. 300 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier inemot 100 mk. b) *sockneadjunktens:* 50 tr spml. Jemf. domk. cirk. n:o 255.

Klockarelönen: 28 tr; boställe finnes ej.

Pastor: vakant.
Sockneadjunkt: *Anders Winter,* vicepastor; tillika kuramgerens.
Klockare: *Mauritz Lindberg,* f. $^{28}/_{2}$ 1843, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.

7. Asikkala pastorat. Adr. *Lahtis & Asikkala.*

Imp. 2 kl., finskt; svensk gudstj. en gg om året. Pastoratet afsöndrades fr. Hollola gm k. reskr. $^{20}/_{3}$ 1848, att betjenas endast af pastor, med bitr. af ständig adjunkt. *Areal:* 541,82 qvadratverst. *Folkm.* 7708. *Mantal* $89^{13}/_{24}$. *Läslag* 31. *Hmsr.* 512; *torpr.* 274. *Kyrkan,* 102 v. fr. Borgå, af träd, uppf. redan 1612, repar. och inv. målad 1847 samt ännu i behjelpligt skick.

Khdeb., *Anttila* ell. Kreutsala (doneradt 1650 af baron Joh. Creutz), $^5/_{16}$ mtl, i en däld nära till Päijäne sjö, $^1/_3$ v. fr. kkan. Våningsh. nybygdt 1868, brädf. och måladt, inneh. 8 rum och kök, utom 2 vindsrum. Öfriga åbyggn. till en del äldre. Åker 20 tl., äng 50 tl., skog 246 tl., dålig. Utsäde: höst 5 tr, afk. 40 à 50 tr; vår 5 tr, afk. 40 tr, utom 50 tr potäter. Höafk. 60 åmar, underh. 4 hästar, 9 kor, 5 får. Torp 2, utg. årl. tills. 15 öke- och 30 fotdagsv., $1^1/_2$ t. spml, 2 lisp. smör, 4 fmr ved samt underhålla bolets landsvägaandel.

Pastors aflöning: 296 tr 25 kpr spml, påskp. 500 mk, likstol 300 à 400 mk, mindre pastoralier 200 mk; dessutom 12 tr hafra, 12 tr bönor, 54 lisp. kött, 25 lisp. humla, 27 lisp. lin, 27 lisp. hampa, 515 kärfvar halm, hvilka småpersedlar årligen minskas. Socknedagsv. 512.

Klockarelönen: 35 tr spml.

Pastor: *Anders Emanuel Berner*, prost.

Pastorsadjunkt: *Karl Gustaf Wallenius.*

Klockare: *Karl Johan Helenius*, f. $^9/_5$ 1841, tilltr. $^1/_5$ 1867.

V. Jämsä prosteri.

Inom Tavastehus län: 1) *Padasjoki;* 2) *Kuhmois;* 3) *Jämsä;* 4) *Korpilax*, och inom Wasa län: 5) *Petäjävesi* pastorat.

Kontraktsprost: T. f. *Karl Henrik Oskar Molander*, kyrkoh. i Korpilax m. m.

I. Padasjoki pastorat. Adr. *Evois & Padasjoki.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sac. 3 kl. Svensk gudstj. 1 gg om året. Genom k. reskr. $^1/_{10}$ 1860 afsöndrades härifrån Kuhmois förs. till eget pastorat. *Areal:* 858,6 qvadratverst. *Folkm.* 4185. *Mantal* $34^1/_2$. *Läslag* 17. *Hmsr.* 149; *torpr.* 185. *Kyrkan*, 120 v. fr. Borgå, af träd, uppf. sannolikt 1648 eller 1662; rymlig och numera försatt i godt skick.

Khdeb., $^2/_3$ mtl, med vackert läge vid en sjö, hvarifrån en liten å flyter till Päijäne, omkr. 800 alnar fr. kyrkan. Någorl. väl bebygdt; karakth. uppf. 1854. Åker $33^1/_2$ tl., äng $48^1/_2$ tl., skog $810^1/_2$ tl. Utsäde: höst 7 à 8 tr, afk. 10 kornet; vår 10 tr (utom

potäter, lin och hampa), afk. 7 kornet. Höafk. 100 åmar, underh. 5 hästar, 18 kor, 20 får. Torp 6, utg. årl. tills. 624 öke- och 18 fotdagsv., 6 stadsresor, spånad m. m. Beh. afk. uppg. till 2000 mk.

Kpsb., *Kekkala*, $^5/_{24}$ mtl, 10 v. fr. kyrkan och 3 v. fr. Päijäne sjö; karaktb. uppf. 1830, brandf. Åker 15 tl., äng 20 tl., skog 600 tl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 7 kornet; vår 7 tr, afk. 5 kornet, utom potäter. Höafk. 30 åmar, underh. 3 hästar, 8 kor, 12 får. Beh. afk. 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 18 tr tertial, 49 tr förenspml, i st. f. s. k. småpersedlar 50 tr hafra, smör $2^1/_2$ lisp., påskp. 120 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 200 mk, 25 fmr kastved, 1 fjerd. fisk och 400 ägg, samt 1340 socknedagsv. b) *kapellanens:* 53 tr spml, 50 tr hafra, 2 lisp. smör, likstol 20 mk, $^1/_2$ fjerd. fisk, 400 ägg, 20 fmr kastved, 522 socknedagsv.

Klockarelönen: 15 tr spml; boställe finnes ej.

Pastor: *Gabriel Lindeqvist*, filos. mag.
Kapellan: *Frans Fritiof Ferdinand Cavén.*
Klockare: *Alexander Lindberg*, f. $^7/_1$ 1847, befullm. 1871.

2. Kuhmois pastorat. Adr. *Evois & Kuhmois.*

Konsist. 3 kl., finskt; sacell. 2 kl. Afskiljdes från Padasjoki till eget pastorat genom k. reskr. af $^1/_{10}$ 1860. *Areal:* 615 qvadratverst. *Folkm.* 4766. *Mantal* $49^4/_9$. *Läslag* 23. *Hmsr.* 219; *torpr.* 180. *Kyrkan*, 163 v. fr. Borgå, är uppf. 1785, af träd, inrymmer 2000 pers. och är i försv. skick.

Khdeb., *Korola*, $^1/_4$ mtl, teml. väl beläget vid ett litet träsk, Mällykäinen, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan. Skall nybyggas af förs. Utsäde: höst 3 tr, afk. 24 tr; vår 6 tr, afk. 48 tr. Höafk. 50 vinterlass. Torp finnas 5, utg. årl. tills. 100 mark pgr samt några fotdagsv., stadsresor och landsvägaunderhåll. Beh. afk. 300 mk.

Kapellansbol skall af församl. uppföras, men kommer ej att hafva någon odlingsjord. Intilldess husen blifvit uppförda, erhåller kap. i vederlag 7 tr 9 kpr råg (à 1 kpe fr. hvarje hmsr.).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 20 tr tertial, förenspml 87 tr, hafra 70 tr, påskpgr 120 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 200 mk, socknedagsv. 265. b) *kapellanens:* 60 tr spml och 70 tr hafra, barnlikst., samt 219 lisp. hö och lika många kärfvar halm (jemf. domk. cirk. n:o 255).

Klockarelönen: 22 tunnor.

Pastor: *Johan Salenius*, utnämnd. T. f. *Anders Rosberg*, vicepastor.

Kapellan: *Tobias Hagelin*, utnämnd.

Klockare: *Gustaf Wallenius*, f. 1802, tilltr. 1840.

3. Jämsä pastorat. Adr. *Jämsä* (postkontor).

Imp. 3 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. 1 gg om året. Från Jämsä afsöndrades Korpilax gm k. reskr. $^1/_{10}$ 1861 och Petäjävesi gm k. reskr. $^{14}/_1$ 1867 (jemf. dock k. reskr. $^4/_2$ 1856, domk. cirk. n:o 228) till egna pastorater. *Areal:* tills. med Korpilax 2070,91 qvadratverst. *Folkm.* 7658. *Mantal* 56. *Läslag* 32. *Hmsr.* 283; *torpr.* 444. *Kyrkan,* 200 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1824, mer än tillr. rymlig samt i utmärkt godt skick.

Khdeb., $^1/_3$ mtl, vid Jämsä å, invid kyrkan, väl bebygdt, brandf. Åker 28 tl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 60 tr; vår 12 tr, afk. 80 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 4 hästar och 25 kor. Skog saknas alldeles. Torp 4, utg. årl. tills. 40 öke- och 65 fotdagsv., 1 lisp. smör, 1 lisp. talg och 106 mk kontant. Dessutom underlyder bolet *Mattila* mensalhmn, $^1/_8$ mtl, hvarifr. årl. betalas 2 lisp. smör och 150 mk. Bolets beh. afk. 1300 mk.

Kpsb., *Kelhä,* $^1/_4$ mtl, krono, vid Jämsä å, $1^1/_2$ v. fr. kyrkan, väl bebygdt. Åker 14 tl. $18^3/_4$ kpl., äng 20 tl. $15^1/_4$ kpl., skog 332 tl. 1 kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 3 tr, afk. 24 tr. Höafk. 18 à 19 åmar, underh. 3 hästar och 7 kor. Torp saknas. Beh. afk. 120 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 25 tr, förenspml 97 tr, påskp. 1000 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 500 mk, 566 mindre bröd, 150 lisp. kött, 14 lisp. ull, 14 lisp. lin, 14 lisp. hampa. b) *kapellanens:* 100 tr spml, likstol 80 mk, bröd, kött, ull, lin och hampa till enahanda belopp som pastors (jemf. domk. cirk. n:o 262).

Klockarelönen: 28 tr spml; boställe saknas.

Pastor: *Albert August Lindbohm.*

Kapellan: vakant. T. f. *Gustaf Ernfrid Herckman.*

Klockare: *Karl Johan Lindblad,* f. $^{14}/_{11}$ 1831, tilltr. $^1/_5$ 1864.

4. Korpilax (Korpilahti) pastorat. Adr. *Jämsä & Korpilax.*

Imp. 3 kl., finskt; sacell. af 1 kl. Svensk gudstj. 2 ggr om året, samt 2 kantpredikningar. Genom k. reskr. $^1/_{10}$ 1861 afskiljdes Korpilax från Jämsä till eget pastorat. *Arealen* upptagen under Jämsä pastorat. *Folkm.* 8073. *Mantal* 33$^8/_9$. *Läslag* 28. *Hmsr.* 262; *torpr.* 440. *Kyrkan,* 230 v. fr. Borgå, 30 v. fr. Jyväskylä, uppf. 1826, af träd, inrymmer 2500 personer; i godt skick och försedd med orgel, bygd af Råman i Tavastehus och uppsatt af Himnell fr. Esbo.

Khdeb., *Ala-Niittunen,* $^1/_9$ mtl, med vackert läge vid stranden af Päijäne, 1 v. fr. kyrkan, nybygdt 1870. Åker 15 tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 27 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr, i treskifte. Höafk. 18 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 6 får. Torp 1, utg. årl. i ränta 22 mk 85 p.

Kpsb., *Mutais,* $^1/_3$ mtl, 1 v. fr. Päijäne och 11 v. fr. den på andra sidan af nämnde sjö belägna kyrkan. Åker 29 tl. Utsäde i treskifte: höst 4 tr, afk. 11 à 12 kornet; vår 8 tr, afk. 8 à 9 kornet. Höafk. 50 åmar, underh. 5 hästar, 20 kor, 10 får. Torp 5, utg. årl. tills. 380 ökedagsv., 6 tr råg, 1 t. hafra, 7 lisp. smör, 1 slagtko, 1 får, spånad m. m. Bolets beh. afk. uppgifven till 500 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 15 tr 20 kpr, förenspml 115 tr, smör 25 lisp., påskp. 800 mk, likstol efter lag, mindre pastoralier 250 mk, kött 130 lisp., bröd 262 st., ull 13 lisp., lin 13 lisp., hampa 13 lisp., samt 1000 socknedagsv. i pastors kost. b) *kapellanens:* 100 tr spml, 25 lisp. smör, barnlikst., kött, bröd, ull, lin och hampa samma belopp som till pastor (jemf. domk. cirk. n:o 262).

Klockare- och organistlönen: 26$^1/_2$ tr spml, 2 kollekter, samt frivill. matskott. Boställe finnes ej.

Pastor: *Karl Henrik Oskar Molander,* prost; t. f. kontraktsprost.
Kapellan: *Karl Magnus Dahlström,* vicepastor.
Klockare och organist: *Viktor Teodor Forsgren,* f. $^{16}/_9$ 1833, tilltr. $^1/_5$ 1853.

5. Petäjävesi pastorat. Adr. *Jyväskylä & Petäjävesi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 1 gg om året (för jernbruksarbetare). Afskiljdes från Jämsä till eget pastorat genom k. reskr. $^{14}/_1$ 1867, och erhöll sin förste kyrkoherde $^1/_5$ 1871. Pa-

stor, som är enda ordinarie presten i förs., är skyldig att under vissa vilkor aflöna adjunkt, samt ovilkorl. sedan folkm. stigit till 4000 personer. *Areal:* 411,62 qvadratverst. *Folkm.* 2757. *Mantal* 14. *Läslag* 11. *Hmsr.* 88; *torpr.* 160. *Kyrkan,* 244 v. fr. Borgå och 32 v. fr. Jyväskylä, är uppf. 1765, af träd, liten och förfallen; ny kyrka skall snart byggas, hvilken jemväl förses med orgel.

Khdeb., *Tähtiniemi,* 3/4 mtl, med vackert läge vid Petäjävesi sjö, nära kyrkan; åbyggn. uppf. 1872. Åker 9 tl. utom torpåkrarna; skog ymnigt, äfven till timmer. Utsäde: höst 2½ tr, afk. 25 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr, utom potäter. Höafk. 35 vinterlass, underh. 3 hästar, 12 kor, 7 får. Torp 8, utg. årl. tills. 472 öke- och 25 fotdagsv., 8 lisp. smör, 100 mk, samt stadsresor. Församl. åligger uppföra särskild boning åt pastorsadjunkten, då sådan kommer i fråga (k. reskr. 14/1 1867).

Pastors aflöning: tertial 4 tr, förenspml 89 tr, smör 40 lisp., påskp. 324 mk, likstol 35 mk, öfriga pastoralier, 162 mk, dessutom 44 lisp. kött, 4½ lisp. lin, 4½ lisp. hampa, 4½ lisp. ull, 250 lisp. hö, 340 bröd och 220 socknedagsv. (jemf. domk. cirk. n:o 306).

Klockarelönen: 9 tr råg, och matskott till ett värde af 200 mk; boställe finnes ej.

Pastor: *Johannes Perenius.*

Klockare: *Gustaf Fridolf Oksanen,* f. 5/5 1845, tilltr. 1/5 1867.

VI. Jyväskylä prosteri.

Inom Wasa län. Består af: 1) *Jyväskylä;* 2) *Laukas;* 3) *Uurais;* 4) *Saarijärvi;* 5) *Karstula;* 6) *Kivijärvi;* 7) *Wiitasaari,* och 8) *Pihtipudas* pastorat.

Kontraktsprost: *Karl Kristian Stenius,* kyrkoh. i Saarijärvi m. m.

1. Jyväskylä pastorat. Adr. *Jyväskylä.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. hålles 1 gång i månaden. Genom k. reskr. 4/2 1856 afskiljdes Jyväskylä förenade stads- och landsförs. från Laukas och utgör från 1 maj 1868 ett eget pastorat. Pastor åligger aflöna ständig adjunkt, som, derest honom tillhandahålles hyresfri boning af staden, skall vara derstädes bosatt, hvarjemte staden, jemlikt k. reskr. af 5/11 1863, betjenas af

en stadspredikant. Kapellanstj. indrages efter nuv. innehafvarens afgång. Kantpred. förrättas årligen 1 gång i Nyrölä by, 25 v. från staden, samt 2 ggr i *Toivakka* på 30 v. afstånd belägna, af 5 $^{3}/_{8}$ mantal bestående och af 850 personer befolkade trakt, der jemlikt k. reskr. $^{23}/_{11}$ 1871 ett *predikohus* skall uppföras samt antingen förses med egen prest eller ock efter öfverenskommelse betjenas af förs. ministerium (ansökning om kapellrättighet är för nvde anhängig). Förs. *areal:* staden 4,59 qv.verst; landsförs. areal sammanförd med Laukas pastorats. *Folkm.* i staden 1331, landsförs. 5426 = 6757. *Mantal* 31$^{193}/_{336}$. *Läslag* 3 i staden, 20 i landsf. = 23. *Hmsr.* 237; *torpr.* 400. *Kyrkan*, 257 v. fr. Borgå, inom Jyväskylä stad, är uppf. af träd 1775, numera förfallen och utdömd; ny kyrka skall, midtpå stora torget, uppföras af träd under jernplåtstak samt, gemensam för staden och landsförs., komma att inrymma 3000 personer.

Khdeb. skall anskaffas till $^{1}/_{2}$ mtl, på högst $^{3}/_{4}$ mils afstånd fr. kyrkan, antingen genom inköp af ny lägenhet eller genom utvidgning af nuv. kapellansbolet *Äijälä*, $^{1}/_{12}$ mtl, som har vackert läge vid Äijälä sund mellan Päijäne och Jyväsjärvi sjöar (segelleden till Jyväskylä), 3 v. sjövägen och 7 v. landväg fr. staden och kyrkan. Skralt bebygdt. Åker 10 tl.; skogen tillräcklig för alla behof. Utsäde: höst 4 tr, afk. 28 tr; vår 2 tr, med medelmåttig afkastning. Höafk. 20 åmar, underh. 3 hästar, 8 kor, 15 får. Torp 3, utg. årl. tills. 260 ökedagsv., 1$^{1}/_{2}$ lisp. smör, samt någon spånad.

Stadspredikanten har hvarken bol eller hyresmedel.

Presterskapets aflöning: a) *pastor*, som åligger aflöna ständig adjunkt, kommer efter nuv. kapellanens afgång att uppbära all pastors- och kapellansaflöningen, uppgående till 1) pastors: 10$^{1}/_{2}$ tr tertial, 56$^{2}/_{3}$ tr förenspml, 97 lisp. 16 skålp. smör, 162$^{1}/_{2}$ lisp. bröd, 97 lisp. 16 skålp. kött, 11 lisp. ull, 11 lisp. lin; 333 mk påskpgr; likstol 30 mk, samt ko efter värd och värdinna der 6 kor finnas; mindre pastoralier 300 mk; 500 socknedagsv., som kunna lösas med 1 mk hvarje; 2) nv. kapellanens: 65 tr spml, 30 lisp. smör; („efter god vilja och benägenhet“ 500 bröd, 250 stekar 8 lisp. ull, 10 lisp. lin samt några lisp. saltad fisk); likstol för barn 25 mk, för dagsv. omkr. 70 mk (efter 75 p. af handtv. och 60 p. för inh. och statdrängar). b) *stadspredikanten* uppbär lön 1400 mk, likst. 30 mk och tillfällig inkomst 100 mk. Jemf. domk. cirk. br. nri 228 och 277.

Klockarelönerna: 23 tr 21 kpr i landsf., och stadsklockarens 375 mk.

Pastor: vakant; tjensten bestrides af stadspredikanten.

Stadspredikant och t. f. pastor: *Gustaf Oskar Schöneman.*

Kapellan (tillsv.): *David Brummer*, vicepastor.

Klockare vid landsförsamlingen: *Niklas Alexander Granberg*, f. $^{25}/_{1}$ 1827, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

Organist och stadsklockare: vakant. Tj. bestrides af *Karl Einonen.*

2. Laukas pastorat, med Sumiais kapell. Adr. *Jyväskylä — Laukas — Sumiais.*

Konsist. 3 kl., finskt. Mkosacell. 2 kl. Härifr. afsöndrades Jyväskylä till eget pastorat gm k. reskr. $^{4}/_{2}$ 1856. *Areal:* tills. med Jyväskylä pastorats landsförs. 2052,88 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 7547, Sumiais 1411 = 8958. *Mantal* mkf. 36, S. 4 $^{7}/_{10}$ = 40 $^{7}/_{10}$. *Läslag* mkf. 26, S. 4 = 30. *Hmsr.* mkf. 304, S. 61 = 365; *torpr.* mkf. 418, S. 88 = 506. *Moderkyrkan*, 285 v. fr. Borgå och 25 v. fr. Jyväskylä, är uppf. 1839, af träd, ljus och rymlig, i godt skick.

Khdeb., *Pellosniemi*, $^{1}/_{3}$ mtl, med utmärkt vackert läge vid Saravesi sjö, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan; väl bebygdt, våningshuset uppfördt 1870. Utsäde: höst 6 tr, afk. 80 tr; vår 6 tr, afk. 50 tr. Skogen omkr. 1000 tl., uthuggen; bränsle köpes. Höafk. 70 åmar, underh. 6 hästar, 25 kor, 20 får. Torp 10, utg. årl. tills. 1040 ökedagsv., 8 $^{1}/_{2}$ tr råg, 10 får, 10 stadsresor samt spånad. Beh. afk. uppgifven till 800 mk.

Kpsb., *Harhala*, $^{1}/_{2}$ mtl, väl beläget, vid Kuhankoski fors, 4 v. fr. kyrkan; någorl. väl bebygdt. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 3 tr, afk. 20 tr. Å bolet underh. 2 hästar, 10 kor, 10 får. Torp 5, utg. årl. tills. 500 ökedagsv., 5 stadsresor, 5 lisp. smör, 5 får, spånad m. m. Bolets beh. afk. 300 mk samt omkr. 50 lisp. lax från Kuhankoski.

Sumiais kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 317 v. fr. Borgå och 30 v. fr. Laukas mka, är uppf. 1802, af träd, lemnar erforderligt utrymme för ändamålet.

Kpsb., *Titelä*, $^{3}/_{32}$ mtl, vid Keitele sjö, 1 v. fr. kyrkan. Karaktersb. ny, men ej i skick. Utsäde: 1 t. råg i treskifte. Höafk. 8 skrindor; med tillskott af det hö förs. levererar underh. 3

hästar, 5 kor, 3 får. Skogen förslår till bränsle. Torp 3, utg. årl. tills. 200 öke- och 100 fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 14 tr, förenspml 128 tr (deraf endast omkr. 20 tr korn); smör omkr. 200 lisp., likstolskor 10 à 12 årligen; påskpgr, inledn. och andra mindre pastoralier samt socknedagsv. tills. omkr. 2200 mk. b) *Moderk. kapellanens:* 72 tr 7 kpr spml, 80 lisp. smör, 632 bröd à 5 skålp., 94 lisp. kött, 15 lisp. 16 skålp. ull, samt lika mycket lin eller hampa (småpersedlarne kunna ock lösas med spml enl. k. resol. $^{17}/_{3}$ 1869, domk. cirk. n:o 322). c) *kapellanens i Sumiais:* 23 tr 12 kpr spml, 7 lisp. 13 skålp. smör, 20 lisp. bröd, 50 lisp. fisk, $2^{1}/_{2}$ lisp. ull, $2^{1}/_{2}$ lisp. lin, $2^{1}/_{2}$ lisp. hampa, 50 skrindor hö; penningeinkomst 10 mk; hvarutom frivilligt plägat utgöras omkring 40 socknedagsv.

Klockarelönerna: vid mkan 28 tr, mest råg, samt något matskott; boställe saknas. I Sumiais 6 tr spml och ett litet boställe med $2^{1}/_{4}$ tl. åker och $2^{1}/_{2}$ tl. äng; ägovidden 50 tl. dålig mark.

Pastor: *Anders Gustaf Indrén,* prost.

Kapellan vid mkan: *Henrik Kekoni.*

Kapellan i Sumiais: *Johan Henrik Lagus,* vicepastor.

Klockare vid mkan: *Henrik Nyberg,* f. $^{26}/_{12}$ 1803, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1834.

Klockare i Sumiais: *Jakob Nyman,* f. $^{5}/_{6}$ 1833, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

3. Uurais pastorat. Adr. *Jyväskylä & Uurais.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sedan församl., förut bönehusgäll hörande till Laukas och Saarijärvi, gm k. reskr. $^{22}/_{2}$ 1856 förklarats från $^{1}/_{5}$ 1869 komma att utgöra kapell under Saarijärvi pastorat, blef densamma gm k. reskr. $^{10}/_{2}$ 1868 afsöndrad till eget pastorat, att betjenas af pastor ensam, hvilket går i verkställighet efter nuv. kyrkoherdens i Saarijärvi afgång. *Arealen* upptagen tills. med Saarijärvi pastorats. *Folkm.* 1826. *Mantal* $11^{1}/_{2}$. *Läslag* 8. *Hmsr.* 101; *torpr.* 77. *Kyrkan,* 295 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1805; tillr. rymlig och i försvarl. skick.

Khdeb., *Marjoniemi,* $^{1}/_{24}$ mtl, väl beläget, vid Sääkspää insjö, 3 v. fr. kyrkan; åbyggnaden förfallen och otillräcklig. Åker 10 tl., äng 26 tl., skog omkr. 300 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 16 tr. Underh. 1 häst, 8 kor, 4 får. Torp finnas ej. Bolet bör förstärkas gm inköp af någon näraliggande jordlägenhet (k. reskr. $^{10}/_{2}$ 1868).

Pastors aflöning: tertial något öfver 4 tr, förenspml 89 tr, hafra 35 tr, smör 60 lisp., påskp. 84 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 160 mk, 60 lisp. bröd, 40 lisp. kött, 5 lisp. ull, 5 lisp. lin, 10 lisp. hampa samt 120 socknedagsv. (jemf. domk. cirk. n:o 314).

Klockarelönen: 10 tr spml samt något matskott till obestämdt belopp.

Pastor: tillsv. densamme som i Saarijärvi.

T. f. kapellan (tillsv.): *Tobias Hagelin,* utn. kapellan i Kuhmois.

Klockare: *Niklas Lindfors,* f. 1829, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860.

4. Saarijärvi pastorat. Adr. *Jyväskylä & Saarijärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacell. 3 kl. Svensk gudstj. 1 gg om året. I *Pylkönmäki* bönehus, inrättadt 1860 af delar fr. Saarijärvi och Karstula (k. reskr. $^{23}/_{12}$ 1858) samt 35 v. aflägset fr. hvardera förs. kyrka, hålles gudstj. af presterskapet i Saarijärvi 6 ggr om året. Till egna pastorater afsöndrades från Saarijärvi pastorat Karstula gm k. reskr. $^{15}/_{3}$ 1858 och Uurais gm k. reskr. $^{10}/_{2}$ 1868. *Areal:* tills. med Karstula och Uurais 2881,89 qvadratverst. *Folkm.* 7772. *Mantal* 45 $^{3}/_{16}$. *Läslag* 29. *Hmsr.* 380; *torpr.* 551. *Kyrkan,* 320 v. fr. Borgå, är uppf. 1848, af träd; inrymmer 3000 personer och är i godt skick. Pylkönmäki bönehuset, af träd, uppf. 1860, är äfven i godt stånd, inrymmer 1000 personer samt har klocktorn och begr.plats.

Khdeb., *Kolkanniemi,* $^{1}/_{2}$ mtl, med naturskönt läge på en i Saarijärvi sjö utskjutande udde, 8 v. landväg samt 5$^{1}/_{2}$ v. sjöväg från kyrkan; försvarl. bebygdt och brandf. i sockneföreningen. Åker 30 tl., äng 60 tl., skog och betesmark 5000 tl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 80 tr, vår 20 tr, till det mesta hafra, afk. 140 tr. Höafk. 100 åmar, underh. 6 hästar, 30 kor, 40 får. Torp 27, utg. årl. tills. 832 öke- och 572 fotdagsv., 14 tr råg, 14 stadsresor, samt verkställa bolets höbergning, sädeströskning och vägabyggnad. Beh. afk. uppgifven till 1400 mk.

Kpsb., *Tarvala,* $^{1}/_{2}$ mtl, ligger naturskönt på ett näs mellan Saarijärvi och Lumperoinen sjöar, hvilka äro invid bolet förenade genom Palavansalmi sund; $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. i godt stånd, boningsh. med 8 rum och kök m. m.; brandf. (i sockneflören.) till 6300 mark. Åker (utom torpens) omkr. 35 tl., har i senaste tid blifvit betydligt utvidgad gm nyodlingar, hvartill godt tillfälle finnes äfven för framtiden. Naturl. ängarna äro dåliga, hvarföre en del

af åkern är igensådd till gräsvext. Skog ymnigt, äfven med sågblock och bjelkträd till tusental. Hela ägovidden 4840 tl. Utsäde: höst 7 tr, afk. 70 tr; vår 8 à 9 tr, samt 10 tr potäter, afk. 6 à 7 kornet. Höafk. (inber. odladt hö) 87 åmar, underh. 5 hästar, 19 nöt, 12 får. Torp 16, utg. årl. tills. 226 öke- och 715 fotdagsv., 65 mk pgr, 3 1/2 tr spml, 2 1/2 lisp. smör, samt smedjekol. Beh. afk. 1400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 17 tr, förenspml 156 tr, smör 152 lisp., påskp. 780 mk, likstol 500 mk, mindre pastoralier 450 mk, socknedagsv. 680 (à 60 p. = 408 mk). b) *kapellanens:* 102 tr, hvaraf 3/4 råg och 1/4 korn; smör 95 lisp., barnlikst. och lysn.sedlar 115 mk; socknedagsv. 570, i kapellanens kost, lösas till större delen à 60 penni. Pastors- och kap.lönerna minskas efter nuv. innehafvarenes afgång, den förre med 10 tr spml, 10 lisp. smör och 100 mk samt den senare med 6 tr 26 kpr spml, 8 1/2 lisp. smör och 58 dagsv. (minskningen beror derpå, att Pyyrinlahti by införlifvas med Konginkangas kapell af Wiitasaari pastorat).

Klockarelönen: 19 tr råg och 19 tr korn; dessutom 2 bröd eller 1 kappe råg fr. hvarje hemmansrök, samt ett boställe, *Mansikkaniemi,* afkastande 40 tr spml och 10 skrindor hö (utom odladt hö); skog tillr. på 5 versts afstånd; ett torp underlyder bolet, samt utgör årl. 26 karldagsv. i egen och 12 dagsv. i bolets kost.

Pastor: *Karl Kristian Stenius,* filos. mag., kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan: *Anton Lilius,* vicepastor.

Klockare: *Karl Otto Holm,* f. 25/2 1833, tilltr. 1/5 1866.

5. Karstula pastorat. Adr. *Jyväskylä & Karstula.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 1 gg om året. Afsöndrades från Saarijärvi till eget pastorat gm k. reskr. 15/3 1858, som går i verkst. vid nuv. pastors i Saarijärvi afgång. Pastoratet kommer att betjenas af pastor och sockneadjunkt. *Arealen* uppt. tills. med Saarijärvi pastorats. *Folkm.* 4806. *Mantal* 29. *Läslag* 16. *Hmsr.* 295; *torpr.* 249. *Kyrkan,* 360 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1853, inrymmer 3000 personer, samt är i skäligen godt skick och försedd med orgel.

Khdeb., *Peltoniemi,* 5/12 mtl, har teml. vackert läge, vid Pääjärvi sjö, 5 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 10 tl., brukas

i 4 skiften. Utsäde: höst 1$^1/_2$ t., afk. 6 kornet; vår 5 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 25 åmar, underh. 3 hästar, 12 kor, 7 får. Torp 13, utg. årl. 221 öke- och 215 fotdagsv., spånad m. m. Beh. afk., som nu är ringa, kan utan stor svårighet uppbringas till 600 mk.

Sockneadj.bolet, *Mattila*, $^1/_{36}$ mtl, vid Mustalampi träsk, $^1/_4$ v. fr. kyrkan. Närmare beskrifning saknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 11 tr 17 kpr, förenspml 160 tr, smör 82 lisp., påskp. 300 mk, likstol 300 mk, mindre past. 370 mk, 249 socknedagsv. (à 60 p. = 149 mk 40 p.) b) *sockneadjunktens:* 65 tr spml, 60 lisp. smör, 150 dagsv. (à 60 p. = 90 mk), sportel omkr. 240 mk (jemf. domk. cirk. n:o 244).

Klockarelönen: 30 tr; boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. densamme som i Saarijärvi. Presterl. tjenstgöringen bestrides af *Frans Karl Otto Wilhelm Winter*, vicepastor, t. f. kapellan.

Klockare: *Erik Lindeqvist*, f. $^6/_8$ 1814, tilltr. $^1/_5$ 1859.

6. Kivijärvi pastorat. Adr. *Jyväskylä & Kivijärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. $^{15}/_3$ 1858 afskildt från Wiitasaari till eget pastorat, att betjenas af pastor och en af honom aflönad ständig adjunkt. Uti *Kinnula bönehus*, som 1866 (jemf. k. reskr. $^{22}/_{12}$ 1864) uppfördes 30 v. fr. kyrkan norrut och som saknar egen prest, förrättas gudstjenst några ggr om året. *Arealen* upptagen tillsammans med Wiitasaari pastorats. *Folkm.* 3143. *Mantal* ungefär 16, hvartill kommer Kannonkoski såg och tullmjölqvarn, hvilka deltaga i prestaflön. samt kyrko- och prestg. byggnad m. m., sågen för 3 mtl och qvarnen för $^1/_{12}$ mtl. *Läslag* 15. *Hmsr.* 179; *torpr.* 99. *Kyrkan*, 377 v. fr. Borgå, är uppf. 1777, af träd, ytterst liten och förfallen, hvarföre en ny kyrka af träd nu är under byggnad.

Khdeb., *Lepistö*, $^1/_9$ mtl, 1$^1/_4$ v. fr. kyrkan, väl beläget invid landsväg på Tervaniemi udde, som omslutes af Leuklahti, fr. Kivijärvi sjö inträngande vik. Teml. väl bebygdt; karakth. 6 rum och kök. Åker 20 tl., äng 12 tl., skog 186 tl. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 10 kornet; vår 5 tr (samt lika mycket potäter) afk. 8 kornet. Med tillskott af det hö förs. levererar, underh. 3 hästar, 10 à 12 kor, 20 à 25 får. Torp 3, utg. årl. tills. 54 öke- och 36 fotdagsv., verkställa all sädeströskning, hugga och släpa 36 fmr kastved fr. bolets mark, samt betala 120 mk kontant.

Pastors aflöning (hvaraf 60 tr afgår för adjunkten): 160 tr spml, omkr. 70 lisp. smör, påskp., likstol m. m. tills. omkr. 400 mk, 90 lisp. hö från hvarje mantal samt ett dagsv. af handtv., inh., backstuguhjon och statdrängar i deras egen kost (jemf. domk. cirk. n:o 244, samt nya serien n:ri 13 och 17).

Klockarelönen: 18 tr spml och något litet matskott. Boställe saknas.

Pastor: *Viktor August Konsin.*

Klockare: *Anders Herranen,* f. $^{14}/_{8}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

7. Wiitasaari pastorat, med Konginkangas kapell. Adr. *Jyväskylä & Wiitasaari — Konginkangas.*

Konsist. 3 kl., finskt. Mkosac. 3 kl., Konginkangas ej klassif. Från Wiitasaari afskiljdes till egna pastorater Kivijärvi gm k. reskr. $^{15}/_{3}$ 1858 och Pihtipudas gm k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1863. Konginkangas församling, hvarest bönehus uppfördes enl. k. reskr. $^{21}/_{1}$ 1864 och som erhöll kapellrättighet gm k. reskr. $^{25}/_{11}$ 1867, har äfven ansökt rättighet att bilda eget pastorat, men frågan är ännu oafgjord. *Areal:* tills. med Kivijärvi och Pihtipudas 4109,8 qvadratverst. *Folkm.* 6632. *Mantal* $33^{41}/_{72}$. *Läslag* 26. *Hmsr.* 270; *torpr.* 335. *Kyrkan,* 419 v. fr. Borgå, med vackert läge på en löfrik holme i Keitele sjö, uppf. 1776; korskyrka af träd inrymm. 2000 pers., men tarfvar snart reparation eller nybyggnad. Är försedd med altartafla af Ekman. De tider af året (vår och höst) då man ej kan komma till kyrkan, hålles gudstj. i en större stuga å khdebolet.

Khdeb., *Haapaniemi,* $^{1}/_{2}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, med vackert läge vid Keitele sjö, skildt fr. kyrkoholmen endast genom ett smalt sund. Karaktb. 6 rum och kök samt två vindskamrar. Åker 64 tl., (inber. torpens), äng 169 tl., skog 362 tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 50 tr; vår 2 tr, afk. 20 tr. Höafk. 100 åmar, underh. 5 hästar, 20 kor, 5 får. Torp 10, utg. årl. tills. 82 öke- och 116 fotdagsv., 420 mk pgr, 4 $^{1}/_{2}$ lisp. smör, 4 stadsresor, 14 fmr kastved, hägnadsvirke, spånad m. m.

Kpsb., *Penttilä,* $^{2}/_{9}$ mtl, väl beläget vid Keitele sjö, nära 2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök, nyligen repar. och målad ut- och invändigt; åbyggnaden brandf. till 5490 mk. Åker 18 tl., äng 70 tl., skog 2090 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 20 tr, utom 40 tr potäter. Höafk. 60 åmar, underh. 3 hästar

10 kor, 5 får. Torp 4, utg. årl. tills. 12 ökedagsv., 3 tr 25 kpr spml, 15 fmr kastved, 1½ lisp. smör m. m.

Konginkangas kapell. *Folkm.* omkr. 1300, hvaraf 600 tillhöra nuv. Saarijärvi pastorat och 700 nuv. Wiitasaari (dessa summor ingå redan i de resp. pastoraternes summor, likasom ock kapellets 5 mtl, 58 hms och 82 torprökar). *Kyrkan*, 35 v. fr. mkan, är uppf. 1866, af träd, inrymmer 2000 pers. och är i godt skick. *Kpsb.*, med ganska vacker belägenhet, på ett näs mellan öfre och nedre Keitele stora insjö. Har endast 5 tl. åker och sommarbete för 2 à 3 kor.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 13 tr 26 kpr, förenspml 58 tr 23 kpr, smör 150 lisp., påskp. 700 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 300 mk; 870 bröd (motsv. 23 tr 17 kpr råg), 270 stekar (lårstycken af nötkreatur), 30 lisp. ull, 40 lisp. hampa, 34 lisp. 19 skålp. torr fisk. b) *mkokapellanens:* 49 tr spml, 62 lisp. smör, likstol för barn och tillf. ink. 100 mk; 800 bröd af minst 8 skålp., 14 lisp. ull, 36 lisp. hampa, 240 stekar af minst 8 skålp., 450 socknedagsv. af inh. m. fl. i deras egen kost och hvilka, då de ej utgöras in natura, lösas med 1 mk 50 p. c) *kapellanens i Konginkangas:* spml och viktualier till ett belopp motsvarande 1560 mk (närmare uppgifter saknas; jemf. i öfrigt domk. cirk. n:o 313).

Klockarelönen vid mkan 18 tr råg, 18 tr korn, 532 bröd à ½ kpe råg, 30 lisp. smör, 3 lisp. ull, 80 lisp. kött och 12 lisp. hampa (de fyra sistn. artiklarna enl. gammal praxis, mot det att „klockaren åligger aflöna en skild person till klockringning och kyrkoväktaresysslan och äger icke uppbära de i kyrkolagen bestämda smärre penningeafgifter, ej heller pretendera klockareboställe, som här icke finnes“). Angående klockarelönen i Konginkangas finnes intet uppgifvet.

Pastor: *Gustaf Reinhold Blomqvist.*
Mkokapellan: *Alexander Wilhelm Forstadius.*
Kapellan i Konginkangas: vakant.
Klockare vid mkan: *Konstantin Ferdinand Sarlin*, f. 10/3 1826, tilltr. 1/5 1844.
Klockare i Konginkangas:

8. Pihtipudas pastorat. Adr. *Jyväskylä & Pihtipudas.*

Konsist. 3 kl., finskt. Kantpred. en gång om året i Muurasjärvi by. Pihtipudas afskiljdes från Wiitasaari till eget pastorat

gm k. reskr. $^1/_{10}$ 1863, som träder i verkställighet vid nuv. pastors i Wiitasaari afgång, då kapellanstj. indrages och det nya pastoratet kommer att betjenas af pastor samt en sockneadjunkt, hvilka förs. får första gn kalla utan förslag. *Arealen* upptagen tills. med Wiitasaari. *Folkm.* 2812. *Mantal* 25 $^2/_3$. *Läslag* 10. *Hmsr.* 230; *torpr.* 50. *Kyrkan,* 452 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1783; tillr. rymlig, men i dåligt skick; skall enl. beslut undergå med det snaraste en omfattande reparation både till det yttre och betr. inredningen.

Khdeb., *Myllyaho,* $^1/_4$ mtl, vid stranden af Saani fors, 2 v. fr. kyrkan; nyligen bebygdt med å kapellansbol vanliga rum. Åker 10 tl., äng 40 tl., skog 603 tl. Utsäde: höst 1 t. 20 kpr, afk. 22 tr; vår 4 tr, afk. 20 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 3 hästar, 15 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 18 ökedagsv. i egen kost. Saani bruk, som ligger å bolets-mark, betalar årl. 14 lisp. stångjern, hvarutom bolet äger $^1/_8$ i Saani tullqvarn. Församl. betalar bolets utskylder. Beh. afk. uppgifven till 200 mk.

Sockneadj.bol skall förs. bygga samt förse med jord till kryddgård och potatesland.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial och förenspmln torde komma att utgöra omkr. 140 à 150 tr; smör 1 skålp. efter hvarje mjölkande ko; 230 stekar (lårstycken af nötkreatur); fisk af de hmn som hittills erlagt sådan afgift; påskp., likstol och mindre pastoralier dels efter förf., dels efter skild taxa (i st. för likstolsko 16 mk); af inh. och deras vederlikar ett dagsv. i egen kost på kallelse, eller att lösas efter markegång. b) *sockneadjunktens:* omkr. 60 tr spml (deri inber. af kyrkoherden utgående lönebidrag 12 tr), $^1/_2$ skålp. smör för hvarje mjölkande ko, omkr. 57 lass ved, samt likstol för barn. Om prestersk. löner se föröfr. närmare domk. cirkulär n:o 277.

Klockarelönen: 22 tr spml; bröd, smör, ull och hampa fr. hvarje gård enl. godtycke, samt boställe om $^1/_8$ mtl, *Rantala,* för nvde i dåligt skick.

Pastor: tillsv. densamme som i Wiitasaari. Presterl. tjenstg. bestrides af *Natanael Kulhanen,* t. f. kapellan.

Klockare: *Samuel August Paldani,* f. $^{22}/_9$ 1819, tilltr. $^1/_5$ 1859.

VII. Heinola prosteri.

Inom St Michels län; innefattar: 1) *Heinola;* 2) *Sysmä;* 3) *Luhanko;* 4) *Joutsa,* och 5) *Gustaf Adolfs* pastorat.

Kontraktsprost: *Karl Henrik Johan Gardberg,* kyrkoherde i Heinola.

I. Heinola pastorat. Adr. *Heinola.*

Imp. 3 kl., finskt. I mkan predikas svenska 1 gg om året; i Heinola stadskyrka turvis finska eller svenska, men böndagarna på begge språken; 1:sta dag jul, påsk och pingst endast svenska, 2:dra dag jul, påsk och pingst endast finska. *Areal:* Heinola stad 22,72 och landsförs. 551,91 = 574,63 qvadratverst. *Folkm.* i staden 994, landsförs. 5161 = 6155. *Mantal* 32 $^{1}/_{9}$ (inber. prestb. samt sågar och qvarnar). *Läslag* i staden 3, landsf. 23 = 26. *Hmsr.* 192; *torpr.* 165. *Moderkyrkan,* 116 v. fr. Borgå, uppf. 1755, af träd; mera liten, i behjelpl. skick. *Stadskyrkan,* 111 v. fr. Borgå och 5 v. fr. mkan, är uppf. 1811, äfven af träd; rymlig och i godt stånd, försedd med orgelharmonium.

Khdeb., *Kirkkola,* $^{11}/_{60}$ mtl, skatte, med teml. vackert läge vid två mindre sjöar, nära kyrkan; väl bebygdt. Åker 31 tl., äng 47 tl., skog 326 tl. Utsäde: höst 7 tr, afk. 50 tr; vår 8 tr, afk. 48 tr. Höafk. 30 åmar, underh. 4 hästar, 15 kor, 15 får. Beh. afk. 400 mk.

Kpsb., *Parkkola,* $^{5}/_{12}$ mtl, krono, teml. väl beläget vid allm. landsv. 6 v. fr. kyrkan; väl bebygdt. Åker 20 tl., äng 94 tl., skog 315 tl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 28 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr. Höafk. 30 åmar, underh. 3 hästar, 15 kor, 15 får. Torp 3, utg. årl. tills. 208 öke- och 40 fotdagsv., 30 mk, 5 stadsresor samt något smedjekol. Beh. afk. 400 mk.

Stadspredikantens embetsgård ligger i närheten af stadens kyrka, är försvarl. bebygd samt har 1 tl. åker.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 31 tr 10 kpr, förenspml 103 tr 20 kpr = 135 tr; hafra 64 tr 6 kpr; tertialshalm 583 kärfvar, kastved 192 lass, boställs intressemedel 240 mk, påskp. 600 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 400 mk. b) *mkokapellanens:* 70 tr spml, 50 tr hafra, likstol 25 mk. c) *stadspredikantens:* 40 tr spml, julpenningar 400 mk, likstol 12 mk; 80 dagsv.

Klockarelönerna: vid mkan omkr. 19 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra); i staden (organistlönen inberäknad) 600 mk.

Pastor: *Karl Henrik Johan Gardberg*, kontraktsprost.
Mkokapellan: *Gustaf Adolf Holmström*, vicepastor.
Stadspredikant: *Johan Fredrik Svinhufvud*, vicepastor; tjenstledig.
T. f. *Anshelm Eberhard Tarenius.*
Klockare vid mkan: *Johan Emanuel Lindén*, f. 18/8 1835, tilltr. 1/5 1872.
Klockare och organist vid Heinola stadskyrka: *Johan Salenius*, f. 4/6 1836, tilltr. 1/5 1872.

2. Sysmä pastorat. Adr. *Gustaf Adolfs socken & Sysmä.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. 1 kl. Svensk gudstj. 3 à 4 ggr om året, samt 1 à 2 kantpredikningar. Genom k. reskr. 7/11 1864 afsöndrades härifrån Luhanko till eget pastorat. *Areal:* tills. med Luhanko 1097,79 qvadratverst. *Folkm.* 7982. *Mantal* 49. *Läslag* 35. *Hmsr.* 276; *torpr.* 339. *Kyrkan,* 163 v. fr. Borgå, af gråsten, uppf. i katolska tiden, utvidgad till korskyrka 1834, är tillr. rymlig och i godt skick.

Khdeb., en donation utan mtl, nära kyrkan, på högländt ställe invid en vik af Päijäne, knappa 5 v. fr. Sysmä ångbåtsbryggan. Väl bebygdt, brandf. Utsäde: höst 4 1/3 tr, afk. 31 tr; vår 7 tr, afk. 36 tr, samt 60 tr potäter efter 10 trs sådd. Höafk. 30 vinterlass, underh. 4 hästar, 13 kor, 10 får. Skog finnes icke. Beh. afk. 300 mk.

Kpsb., *Wärilä,* 1/3 mtl, krono, 16 v. fr. kyrkan, med lågländt läge inom löfskog med inskränkt utsigt åt Nuoramois sjö på 1 versts afstånd; karaktb. 60 år gammal; förfallen, likasom de flesta uthusen; dock äro några nya hus uppf. af nuv. innehafvaren. Brandf. Utsäde: höst 4 tr, afk. 25 tr; vår 5 tr, afk. 25 tr. Höafk. 40 vinterlass, underh. 4 hästar, 12 kor, 15 får. Torp 7, utg. tills. årl. 120 öke- och 140 fotdagsv., 20 tr råg, 1 1/2 t. hafra, 1 t. malt, 2 parmar halm, 7 lisp. smör, 6 stadsresor, smedjekol, spånad m. m.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 32 tr, förenspml 136 tr, hafra 95 tr, 834 kärfvar halm, 90 fmr kastved, påskp. 600 mk, likstol 450 mk, mindre pastoralier 350 mk. b) *kapellanens:* 100 tr spml och 75 tr hafra, barnlikst. och tillf. inkomst 100 mk.

Klockarelönen: 27 tr (1/3 råg, korn och hafra); boställe saknas.
Pastor: *Henrik Renqvist.*
Kapellan: *Erik Johan Blom*, filos. magister.
Klockare: *Karl Fredrik Sahlberg*, f. 19/1 1819, tilltr. 1/5 1864.

3. Luhanko pastorat. Adr. *Gustaf Adolfs s:n & Luhanko.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afskiljdes från Sysmä genom k. reskr. $^{7}/_{11}$ 1864; kyrkoh.embetet besättes efter nuv. kyrkoherdens i Sysmä afgång. *Arealen* upptagen tills. med Sysmä pastorats. *Folkm.* 2142. *Mantal* $6^{11}/_{12}$. *Läslag* 8. *Hmsr.* 48; *torpr.* 101. *Kyrkan,* 180 v. fr. Borgå och 80 v. fr. Heinola (vinterväg, ty landsväg finnes ännu icke till denna aflägsna bygd), är uppf. 1768, af träd, tillr. rymlig för förs. folkmängd, men i dåligt skick.

Khdb., *Hakulinniemi,* utan mtl, omkr. 1 v. fr. kyrkan, är beläget på en udde vid Päijäne sjö. Åbyggn. dålig och förfallen. Åker 5 tl. efter rågutsäde, äng 14 tl., skog 400 tl. Utsäde: höst $1^{1}/_{2}$ tr, afk. 12 tr; vår 2 tr, afk. 13 tr, utom ärter och potäter. Höafk. 40 vinterlass, underh. 2 hästar, 8 kor, 4 får. Torp 1, utg. årl. 78 fotdagsv.

Pastors aflöning: tertial 10 tr 3 kpr, förenspml 94 tr 4 kpr, smör 44 lisp. 8 skålp., ved 47 lass, halm 167 kärfvar; handtverkare betala 3 kpr spml hvar, backstuguhjon och statkarlar utgöra 2 och ensama qvinnor 1 dagsv. i arbetsgifvarens kost; påskpgr fr. hemmanen enl. förf., af torpare, backstuguhjon, statdrängar, inhys. och handtv. 44 p.; likstol efter hemmansvärd och värdinna 16 mk, andra personer fr. hemman 1 mk, torpare, inh. o. a. såväl äldre som yngre 48 p., för barndop 24 p., brudlysn. 1 mk och strumpor, vigsel 1 mk och 5 alnar lärft, liksång 1 mk, inledn. 48 p. (domk. cirk. n:o 285).

Klockarelönen: 11 tr 8 kpr. Boställe finnes ej.

Pastor: T. f. *Anders Andersson,* utn. kapellan i Hirvensalmi, vicepastor.

Klockare:

4. Joutsa pastorat, med Leivonmäki kapell. Adr. *Gustaf Adolfs s:n & Joutsa — Leivonmäki.*

Konsist. 3 kl., finskt. Mkosacell. 2 kl. Pastoratet afskiljdes från Gustaf Adolfs socken genom k. reskr. af $^{23}/_{1}$ 1860. I moderförsamlingens aflägsnaste trakt hålles s. k. kåntpredikan en gång om året. *Areal:* 791,90 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 5085, kap. 1384 = 6,469. *Mantal* mkf. 16, kap. $13^{43}/_{48}$ = $29^{43}/_{48}$. *Läslag* mkf. 20, kap. 6 = 26. *Hmsr.* mkf. 168, kap. 75 = 243; *torpr.* mkf. 210,

kap. 34 = 244. *Moderkyrkan,* 180 v. fr. Borgå, uppf. 1815, af träd, tillr. rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Rauhala,* $^1/_{12}$ mtl, väl beläget vid Koirijärvi träsk, 4 v. fr. kyrkan, väl bebygdt och brandf. Åker 9 tl. efter råg-utsäde, äng 10 ladul., skog tillräckligt, godt bete samt fiske till husbehof. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr, utom 50 tr potäter samt något hampa. Höafk. 50 vinterlass, underh. 4 hästar, 15 kor, 6 får. Torp 1, utg. årl. 52 fotdagsv. och en stadsresa, 3 backstugutorp utgöra dessutom hvarje vecka tills. 3 dagsv. i gårdens kost.

Kpsb., *Pekkais,* $^1/_{12}$ mtl, krononatur, teml. vackert beläget vid Angeselkä sjö, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. försvarlig, brandf. Utsäde: höst 1 t. 26 kpr, afk. 16 tr; vår 4 tr, afk. 20 tr, utom rotfrukter. Höafk. 16 åmar, underh. 2 hästar och 5 kor. Torp. 2, utg. årligen tills. 30 fotdagsv.

Leivonmäki kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 20 v. fr. mkan och 200 v. fr. Borgå, är uppf. år 1772, af träd, ytterst bristfällig, hvarföre en ny kyrka af träd redan är under arbete.

Kpsbol finnas två; det ena, *Isoaho,* n:o 40 i Havumäki by, $^1/_4$ mtl, krono, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan, obebodt och ouppodladt, med ymnig skog; det andra, *Mönkölä,* n:o 2 i Leivonmäki by, $^1/_{36}$ mtl, skatte, bebos af kapellanen; brandf.; saknar skog, hvarföre tarfvas släpning af nödig vedbrand m. m. från det andra bolet. — Utsäde: höst 1 t. 20 kpr, afk. 8 à 9 tr; vår samma belopp. Å bostället underh. 2 hästar och 8 kor.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 16 tr 2 kpr, förenspml 128 tr 18 kpr, halm 866 kärfvar, påskp. 470 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 190 mk (jemf. domk. cirk. n:o 252). b) *moderkyrkokapellanens:* 78 tr 26 kpr spml, 10 lisp. smör, 326 bröd, 40 lisp. kött, 4 lisp. ull, 5 lisp. lin, 4 tr bönor och ungefär lika mycket hafra. c) *kapellanens i Leivonmäki:* 36 tr spml, 12 lisp. smör, barnlikstolar à 50 p., 1 mk och 2 mk, för förrättn. omkr. 13 mk; i matskott omkr. 30 lisp. kött, 2 lisp. ull, 2 lisp. lin, 2 tr hafra, 2 tr ärter, bröd till obest. belopp; 250 socknedagsv. i kapellanens kost.

Klockarelönerne: vid mkan 22 tr spml jemte något matskott; i Leivonmäki 8 tr, best. af råg, korn och hafra. Boställen finnas ej.

Pastor: *Robert Wilhelm Brummer.*

Kapellan i Joutsa: *Karl Johan Gyllenbög*[illegible]astor.

Kapellan i Leivonmäki: *Karl Fredrik Bastman.*
Klockare i Joutsa: *Johan Åhman,* f. $^{23}/_{4}$ 1843, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.
Klockare i Leivonmäki: *Otto Henrik Nordlund,* f. $^{9}/_{11}$ 1831, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873.

5. Gustaf Adolfs pastorat (Kustaavuksen p., Hartola).

Adr. *Gustaf Adolfs s:n.*

Konsist. 3 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. några ggr årligen. Genom k. reskr. $^{23}/_{1}$ 1860 afsöndrades härifrån Joutsa och Leivonmäki till ett särskildt pastorat. *Areal:* 797,64 qvadratverst. *Folkm.* 7033. *Mantal* 31$^{1}/_{3}$. *Läslag* 27. *Hmsr.* 130; *torpr.* 397. *Kyrkan,* 158 v. fr. Borgå, 48 v. fr. Heinola, uppf. 1684, af träd, repar. 1847, tillräcklig och i försvarl. skick.

Khdeb., n:o 7 i Kirkkola by, $^{1}/_{2}$ mtl, väl beläget vid Rautavesi sjö, 6 v. fr. kyrkan; väl bebygdt, brandf. Åker 16$^{2}/_{3}$ tl., äng 82 tl., skog 1210 tl. Utsäde: höst 4$^{1}/_{3}$ tr, afk. 39 tr; vår 8 tr, afk. 40 tr. Höafk. 60 lass, underh. 5 hästar, 15 kor, 8 får. Torp 7, utg. årl. tills. 572 öke- och 100 fotdagsv., 3$^{1}/_{2}$ lisp. smör, 3$^{1}/_{2}$ lisp. talg m. m.

Kpsb., *Savela,* n:o 1 i Ylemäis by, $^{1}/_{24}$ mtl, med vackert läge vid Karajärvi sjö, 8$^{1}/_{2}$ v. fr. kkan; åbyggn. försvarlig, brandf. Utsäde: höst 2 tr, afk. 18 tr; vår 3 tr, afk. 15 tr. Höafk. 10 lass; foder måste köpas; underh. 2 hästar, 6 kor, 5 får. Torp. 4, bebrukande preb.hnet *Mönsä,* $^{1}/_{3}$ mtl, 20 v. fr. kkan; utgöra årl. tills. 24 öke- och 24 fotdagsv., 4 stadsresor, 6 tr råg, 2 tr hafra, $^{1}/_{2}$ t. malt, kött, fogel m. m., tills. ett värde af 350 mk. Från Savela ingen behållning.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 32 tr 22 kr; förenspml 43 tr råg, 42 tr korn, 51 tr hafra; råghalm 590 kärfvar; påskp. 650 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 100 mk. b) *kapellanens:* 85 tr spml och 45 tr hafra, diverse inkomst 50 mk.

Klockarelönen: 21 tr spml och litet matskott. Bol saknas.

Pastor: *Johan Filip Danielsson.*
Kapellan: *Adolf Magnus Winter,* vicepastor.
Klockare: *Gustaf Robert Granath,* f. 1817, tilltr. 1840.

VIII. St Michels prosteri.

Inom St Michels län; innefattar: 1) *St Michels;* 2) *Anttola;* 3) *Kristina;* 4) *Mäntyharju;* 5) *Hirvensalmi,* och 6) *Kangasniemi* pastorat.

Kontraktsprost: T. f. *Karl Gustaf Eklund,* kyrkoh. i Kangasniemi m. m.

1. St Michels (Mikkeli) pastorat, tillsvidare med Anttola bönehusförsamling. Adr. *St Michel.*

Imp. 1 kl., finskt. Sacellanierne 3 kl. Stads- och landsförs. har gemensam kyrka och presterskap. Svensk gudstj. hålles 12 ggr om året. Från St. Michel afsöndrades gm k. reskr. $^{26}/_{5}$ 1851 Hirvensalmi och gm k. reskr. $^{20}/_{6}$ 1872 Anttola till egna pastorater. *Areal:* staden 7,29 och landsförs. 1119,88 = 1127,17 qvadratverst. *Folkm.* 11,943 (deraf i staden 947 och i landsförs. 10,996). *Mantal* 111$^{43}/_{96}$, hvaraf 10$^{95}/_{96}$ framdeles afgå till Anttola nybildade pastorat (se nf.). *Läslag* 45. *Hmsr.* 783; *torpr.* 493. *Moderkyrkan,* 214 v. fr. Borgå, uppf. af träd 1816, dubbel korskyrka, brädf. och oljemålad, rymlig; orgelverk af 25 stämmor, hvartill medel (20,000 mk) förärats af framl. handl. G. Liukoinen i Åbo, bygges af A. Thulé och blifver färdigt 1873. Kyrkan med klockst. brandf. till 96,000 mk, men brandförsäkringen tyvärr detta år uppsagd.

Khdeb., 2$^{1}/_{2}$ glt och $^{3}/_{4}$ nytt mtl, frälsenatur, har sällsynt vackert läge på en genom Kaihu smala och skogbevexta, på begge sidor af vatten omgifna ås med fastlandet förenad udde i en vik af Saima, 1 v. fr. staden, 2 v. fr. kyrkan. Våningsh. uppf. 1869, 11 rum, tambur och kök samt 2 vindsrum, särdeles vackert och beqvämt, är brädf. och oljemåladt; uthusen äldre, men alla nyligen reparerade och rödmålade. Åbyggnaderna brandf. till 23,070 mk, men brandf. nyligen uppsagd af förs. Åkern brukas i treskifte; en mindre del under höodling. Utsäde: höst 7 tr, afk. 70 tr; vår 18 tr, afk. 80 tr, utom 50 tunnor potäter. Höafk. 40 åmar, underh. 5 hästar, 15 kor och 12 får. Betet svagt. Skog till husbehof, men på 17 v. afstånd. Hela ägovidden 1500 tl. Torp 6, utg. årl. tills. 552 ökedagsv., landsvägaunderhåll, huggning och släpning af 24 fmr ved m. m. Ett torp betalar 40 mk i årsränta. Såsom inventarier åtfölja kyrkoherdebolet fyra stycken husdjur

och 5 tr korn samt, såsom prebende, hemmanet n:o 32 *Porkkala* eller Rahikkala i Harjumaa by, $^3/_{16}$ mtl, 18 v. aflägset, hvilket löses af hvarje tillträdande pastor med 139 mk 89 p. som tillfalla afträdaren eller dess rättsinnehafvare. Detta hmn brukas af landbonde, hvilken till pastor erlägger årligt arrende, i värde motsv. 200 mk, med inberäkning hvaraf behållna afkomsten från khdebolet kan uppskattas till 1000 mk om året.

Förste kapellanens boställe, *Peitsari*, $^3/_8$ mtl, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan, ligger på en höjd med vidsträckt utsigt; åbyggn. 4 rum och kök, med nödiga uthus, i godt stånd, brandf. Utsäde: höst $1^2/_3$ t., afk. 21 tr; vår 4 tr, afk. 16 tr, samt 45 tr potäter. Underh. 2 hästar, 7 kor, 11 får. Bränsle måste köpas. Torp 6 (belägna i Pieksämäki socken på 90 v. afstånd), afkasta endast penningeränta, 500 mk, tills. hvarmed bolets beh. afkomst är 700 mk.

Andre kap:s boställe, *Sutela*, $^1/_8$ mtl, med täck utsigt vid Korpijärvi sjö, 9 v. fr. kyrkan. Våningsh. uppf. 1830, 4 rum och kök, utvänd. kalkrappadt; brandf. Utsäde: höst 2 tr, afk. 15 tr; vår 4 tr, afk. 16 tr. Underh. 2 hästar 5 kor, 4 får. Torp finnas ej; beh. afk. af bolet derföre nästan ingen.

S:t Michels fånghusförsamling. Utom länehäktet hör för nvde hit ock ett provisionelt straffängelse för lifstidsfångar, hvarutom fånghuspredikanten jemväl betjenar länelasarettet. Gudstj. hålles på finska, men för nvde förrättas hvarannan predikodag dessutom svensk gudstjenst.

Anttola bönehusförsamling, inrättad enl. k. reskr. $^{14}/_3$ 1867 af delar från St Michels, Jockas, Puumala och Kristina socknar (se domk. cirkulär n:o 308). *Folkm.* 2038, *mantal* 25, *hmsr.* 191, *torpr.* 76 (hvilket allt dock redan ingår i de resp. socknarnas å behöriga ställen uppgifna totalbelopp). *Kyrkan*, 242 v. fr. Borgå och 28 v. fr. St Michel, är uppf. 1870 af träd (Jockas gamla kyrka af år 1729, hitflyttad samt alldeles ombygd); ljus och rymlig.

Predikantsbolet, *Pekkanen*, $^1/_{12}$ mtl, 1 v. fr. kyrkan, på en höjd mellan två fjärdar af Saima. Åbyggn. ännu icke fullständig. Utsäde: höst $1^1/_2$ t., afk. 9 tr; vår $2^1/_2$ tr, afk. 12 tr. Underh. 2 hästar, 8 kor, 8 får. Beh. afk. 100 mk.

Obs. Bönehusförsamlingen är helt nyligen bestämd att utgöra ett eget pastorat; se nedanföre.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 55 tr tertial, 230 tr förenspml, omkr. 15 tr likstolsspml efter värdar och värdinnor, tills. 300 tr spml; smör 210 lisp.; påskpgr 275 mk och af torpare à 40 p.

150 mk (nybyggestorp betala ej); likstol i pgr 150 mk, uppbörd fr. staden i ett för allt inemot 500 mk, mindre pastoralier 300 mk, socknedagsv. af torpare och inh. 1000 à 1200, antingen in natura i arbet. kost (på kallelse), eller att lösas efter markegång. Inkomsterna minskas vid nuv. inneh. afgång med omkr. 28 tr spml, 20 lisp. smör och 200 mk genom de lägenheter som afgå till Anttola blifvande pastorat. b) *förste kapellanens* och c) *andre kapellanens*, hvardera lika, omkr. 90 tr spml, för likstol efter barn under 15 år, vigslar, liksång m. m. 130 mk, samt 500 à 600 socknedagsv. in natura eller att lösas med 1 mk. Lönen minskas dock för hvardera med omkr. $8^1/_2$ tr, som efter nuv. kapellanernes afgång tillfalla Anttola församl. Vid inträffande ledighet tillträder andre kap. utan vidare förste kap.tj. och dermed följande Peitsari boställe, om han så önskar (domk. cirk. n:o 225). d) *fånghuspredikantens:* lön 900 mk, hyresmedel 120 mk; för prov. straffängelset tillsvidare ett arfvode af 720 mk om året. e) *bönehuspred. i Anttola:* för närv. 50 tr spml, 20 lisp. smör, 3 tr spml af nuv. pastor i Jockas, några socknedagsv. samt obetydl. pgr för barnlikstol m. m. Ökas efterhand som löntagare i de församlingar, hvaraf Anttola är bildadt, komma att afgå.

Klockarelönerne: vid mkan omkr. 78 tr (hvaraf dock efter nuv. inneh. afgång omkr. 9 tr indragas till Anttola), och i Anttola inemot 20 tr (för hvardera $^1/_3$ råg, $^1/_3$ korn och $^1/_3$ hafra), hvarutom mkoklockaren, som tillika är organist, uppbär fr. St. Michels stad inemot 100 mk. Boställen finnas ej. Klockaren vid fånghusförsaml. uppbär, så länge provis. straffängelset är dermed förenadt, 300 mk årligen.

Pastor: *Anders Johan Hornborg*, filos. mag., teol. doktor, led. af Anne ord. 3 kl.; assessor i domkapitlet.

Kuramgerens: *Gustaf Viktor Eklund.*

Förste kapellan: *Alfred Sillfors*, vicepastor, led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Andre kapellan: *Peter Mälinen.*

Fånghuspred. i St Michel: *Evert Feodor Molander*, vicepastor.

Predikant i Anttola: *Alexander Salminen.*

Klockare och organist vid mkan: *Emanuel Hagelin*, f. $^{23}/_5$ 1831, tilltr. $^1/_5$ 1868.

Klockare vid fånghusförsamlingen: *Konstantin Emanuel Herckman*, f. $^{21}/_5$ 1852, tilltr. $^1/_1$ 1867.

Klockare i Anttola: *Wilhelm Kyyrö*, f. 1841, tilltr. 1871.

2. Anttola pastorat. Adr. *St Michel & Anttola.*

Imp. 3 kl., finskt, inrättadt af delar från St Michels, Jockas, Puumala och Kristina socknar genom kejs. reskr. $^{20}/_{6}$ 1872, som tillägger Anttola bönehusförsamling, hvilken först $^{1}/_{5}$ 1872 erhöll sin första ordinarie själasörjare, rättighet att framdeles utgöra eget pastorat. Folkm., kyrka, prestbol (blifvande kyrkoherdebol) m. m. se ofvan rubr. „Anttola bönehusförsamling" under St Michel. Församlingen kommer att betjenas endast af en pastor, som tillsättes sedan de af presterskapet i de fyra ofvannämnda socknarna, hvilka ännu äro berättigade till löneuppbörd från Anttola, samt jemväl nuv. bönehuspredikanten derstädes, afgått från sina tjenster. De successivt ledigblifvande löneandelarna tillfalla, efterhand som de blifva disponibla, den prestman som undertiden bestrider presterliga tjenstgöringen i Anttola. Pastor kommer definitivt att uppbära hela sammanslagna prestaflöningen från de sockneandelar, som nu höra till Anttola bönehusförsamling; men beloppet deraf kan ännu icke uppgifvas närmare, än att detsamma sannolikt kommer att uppgå till inemot 100 tr spml, 50 lisp. smör och 400 mk jemte socknedagsv. och afkomsten af kyrkoherdebolet, eller tills. i penningevärde ungefär 3000 mk (jemf. i öfrigt domk. cirk. nya serien n:o 22).

3. Kristina pastorat. Adr. *St Michel & Kristina.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. hålles vanligen 2 ggr om året. *Areal:* 639,96 qvadratverst. *Folkm.* 6099. *Mantal* 57 $^{5}/_{12}$. *Läslag* 31. *Hmsr.* 502; *torpr.* 233. *Kyrkan,* 205 v. fr. Borgå och 22 v. fr. St Michel, är uppf. 1774, af träd, repar. och målad 1843; i försv. skick, men för högtidl. tillfällen ej tillr. rymlig.

Khdeb., *Tukiala,* $^{5}/_{8}$ mtl, vid stranden af en liten insjö, Witiäinen, icke långt fr. Saima; 3 v. sommarväg och 2 v. vinterväg fr. kyrkan. Åbyggnaden gammal. Åker 18 tl. 4 kpl., äng 42 tl. 6 kpl., skog 1343 tl. 2 kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 6 tr. afk. 24 tr. Höafk. 90 lass, underh. 2 hästar, 12 kor, 10 får. Torp. 7, utg. årl. 676 öke- eller fotdagsv.

Kpsb., *Pökkäis,* $^{5}/_{24}$ mtl, med sundt läge på sluttningen af en mindre höjd nära en vik af Saima, 2$^{1}/_{2}$ v. fr. kkan. Åbyggn. åldrig; karaktb. har tillr. utrymme, men af rummen tillhöra endast salen och 2 kamrar bolet, och de öfriga innehafvaren enskildt,

hvaraf svårigheter vid ombyte af innehafvare. Åker 9 tl. 6 kpl., äng 24 tl. 20 kpl., skog 208 tl. 8 kpl. Utsäde: höst 2$^1/_3$ tr, afk. 8 kornet; vår något öfver 3 tr, afk. 3 à 5 kornet. Höafk. 50 häckar, underh. 2 hästar, 7 à 8 kor samt lika många får. Torp saknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 16 kpr råg fr. mantalet, förenspml 80 kpr, hälften råg, hälften korn fr. mantalet, således tills. ungefär 105 tr råg och 75 tr korn, smör omkr. 125 lisp., påskpgr ungefär 80 mk, likstol enligt lag, mindre pastoralier 100 mk, socknedagsv. af torpare 4 i gårdens eller 2 i egen kost, af inhysingar 2 i g. eller 1 i egen kost. b) *kapellanens:* omkr. 113 tr spml och 57 lisp. smör (efter 2 tr spml och 1 lisp. smör pr mantal), socknedagsv. till hälften mot hvad som utgöres till pastor, borde uppgå till 600 à 700 i gårdens kost, men kunna till stor del ej påräknas att utfalla.

Klockarelönen: omkr. 50 tr ($^1/_3$ råg, $^1/_3$ korn och $^1/_3$ hafra). Boställe finnes icke.

Pastor: vakant. Tj. och nådårspredikant: *Johan Henrik Martin.*
Kapellan och kuramgerens: *Bernhard Wilhelm Neiglick,* vicepastor.
Klockare: *Anders Gustaf Eskelin,* f. $^3/_{10}$ 1844, tilltr. $^1/_2$ 1870.

4. Mäntyharju pastorat. Adr. *St Michel & Mäntyharju.*

Konsist. 2 kl., finskt; svensk gudtj. vanligen en gg om året. S. k. kantpred. 2 ggr årligen. Sacell. 2 kl. *Areal:* 1323,71 qvadratverst. *Folkm.* 11,330. *Mantal* 74. *Läslag* 49. *Hmsr.* 575; *torpr.* omkr. 400. *Kyrkan,* omkr. 180 v. fr. Borgå och 45 v. fr. St Michel, är en af landets största och vackraste trädkyrkor, uppf. 1822, i godt skick, ut- och invändigt oljemålad, brandf.

Khdeb., 1 mtl, väl beläget vid Pyhäselkä sjö, $^2/_3$ v. fr. kyrkan; karaktersh. uppf. 1810, brandf., jemte öfriga åbyggn. i antagligt skick. Åker 32 tl., utmärkt bördig, äng 29 tl., skog till husbehof. Utsäde: höst 4 tr, afk. 80 tr; vår 12 tr, afk. 100 tr. Höafk. 80 vinterlass, underh. 4 hästar, 30 kor, 10 får. Torp 16, utg. årl. tills. 1126 öke- och 65 fotdagsv., stadsresor och spånad. Bolets beh. afk. 2000 mk.

Kpsb., *Kiiski,* $^1/_4$ mtl, 2 v. fr. kyrkan; åbyggnaden f. n. förfallen, skall snart nybyggas. Åker 18 tl., äng 40 lassland, skog 400 tl. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 35 tr; vår 9 tr, afk. 40 tr.

Å bolet underh. 3 hästar, 10 kor, 10 får. Torp finnas tre till antalet. Beh. afk. 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 800 mk i pgr, förenspml 236 tr, smör 106 lisp., påskpgr 600 mk, likstol (omkr. 10 kor) 400 mk, mindre pastoralier 350 mk. b) *kapellanens:* 156 tr spml, 80 lisp. smör, barnlikst. 40 mk, diverse inkomst 150 mk, socknedagsv. omkr. 400, hvilka ock kunna lösas med 1 kappe råg.

Klockarelönen: 36 tr, $^1/_3$ råg, korn och hafra, för hvarje liksång 2 kpr råg och vigselsång 1 p. vantar. Boställe saknas.

Pastor: *Lars Anders Landgren.*
Pastorsadjunkt: *Teodor Titus Timoteus Tornell,* vicepastor.
Kapellan: *Ismael Ruuth,* vicepastor.
Klockare: *Johan Suninen,* tilltr. 1872.

5. Hirvensalmi pastorat. Adr. *St Michel & Hirvensalmi.*

Imp. 2 kl., finskt. Svensk gudstj. hålles blott någon gång, och kantpred. 2 ggr om året. Afskiljdes fr. St Michel till eget pastorat genom k. reskr. $^{26}/_5$ 1851 och erhöll sin första kyrkoherde $^1/_5$ 1868. *Areal:* 678,1 qvadratverst. *Folkm.* 5672. *Mantal* 37. *Läslag* 24. *Hmsr.* 386; *torpr.* 157. *Kyrkan,* omkr. 190 v. fr. Borgå, uppf. 1768, af träd, trång och förfallen.

Khdb., *Hiltuniemi,* $^1/_4$ mtl, med täck belägenhet på en udde vid Hirvensalmi sund, mellan Ryökäsvesi och Liekune till Puulavesi vattensystem hörande fjärdar, $^1/_8$ v. fr. kyrkan. Åbyggnaden ny; hufvudbyggn. har 8 rum och kök. Åker 9 tl.; skog föga, hvarföre bränslet måste köpas. Utsäde: höst 2$^1/_2$ tr, afk. 25 tr; vår 5 tr, afk. 35 tr. Höafk. 40 lass, underh. 2 hästar, 10 kor, 12 får. Torp 5, utg. årl. tills. 294 öke- och 200 fotdagsv. samt 2 stadsresor till Wiborg eller Borgå. Beh. afk. uppg. till 150 à 200 mk.

Kpsb., *Sysmälä,* $^1/_9$ mtl, på en höjd nära kyrkan, med utsigt öfver två större fjärdar, Liekune och Ryökäsvesi. Hufvudbyggn. med 4 rum och kök; alla hus nyligen uppförda. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 3 tr, afk. 15 tr. Höafk. uppgifven till 12 lass; dock underh. å bolet 2 hästar, 10 kor, 7 får. Torp saknas; men i hyra för tomtplatser inflyter årligen 35 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 18$^1/_2$ tr, förenspml omkr. 94 tr, smör 84 lisp., påskp., likstol, mindre pastoralier och lösen för socknedagsv. tills. omkr. 800 mk. b) *kapellanens:* omkr. 70

tr spml, 37 lisp. smör, barnlikst. 25 mk; 600 socknedagsv., som lösas med en kappe råg då de ej utfalla in natura.

Klockarelönen: 40 tr och för hvarje liksång dessutom 1 kappe, samt i sportler omkr. 225 mk. Boställe finnes ej.

Pastor: *Herman Ekman.*

Kapellan: *Anders Andersson,* vicepastor, utnämnd. T. f. *Per August Cygnaeus,* filos. mag., vicepastor, bataljonspred., led. af Anne ord. 3 kl.

Klockare: *David Lindberg,* f. $^{9}/_{8}$ 1816, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1847.

6. Kangasniemi pastorat. Adr. *St Michel & Kangasniemi.*

Imp. 3 kl., finskt. Sacell. af 2 kl. Svensk gudstj. hålles några ggr om året, samt kantpred. på finska 2:ne. Då Hankasalmi (hörande till Rautalampi af Kuopio stift) efter nuv. kapellanens derstädes afgång blifver eget pastorat, komma fr. Kangasniemi att dit öfverföras 69 hemmans- och 30 torprökar (4 läslag med tills. 937 personer), fördelade på $5\,^{1}/_{8}$ mantal, hvaremot i en nära framtid 6 mantal gå i skatt, så att det qvarblifvande mantalsbeloppet ej blifver mindre än det nuvarande. Församl:s *areal* är 1163,40 qvadratverst, och för nvde *folkm.* 9613, *mantalen* $66\,^{7}/_{48}$ (i skatt gångna), *läslagen* 32, *hmsr.* 660 och *torpr.* 430. *Kyrkan,* 245 v. fr. Borgå, 60 v. fr. St Michel och 85 v. fr. Jyväskylä, är uppf. år 1808, af träd, i godt skick och för vanliga tillfällen tillräckligt rymlig; brandf. i ett svenskt bolag.

Khdeb., *Salmela,* $1\,^{1}/_{8}$ mtl, med vackert läge vid ett till Puulavesi sjö hörande sund, 3 v. fr. kyrkan. Karaktb. gammal, men någorl. rumrik. Åker 79 tl. 10 kpl. (inber. torpåkrarna); äng 62 tl., skog 2423 tl. 5 kpl. utom imped.; tillräcklig för alla behof. Utsäde i treskifte: höst 4 tr, afk. 40 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr, samt 60 tr potäter efter 10 trs utsäde. Höafk. 67 åmar, underh. 3 hästar, 18 kor, 18 får. Torp 12, tills. utg. årligen 822 ökedagsv. (eller fotdagsv. efter behof), 12 stadsresor, 5 tr råg (landslott för kärrbruk); dessutom landsvägaunderhåll, spånad m. m. Beh. afk. 600 mk.

Kpsb., *Kangasniemi,* $^{5}/_{12}$ mtl, nära kyrkan och icke långt från Puulavesi sjö; försvarl. bebygdt. Åker 9 tl. och skog till husbehof. Utsäde: höst 2 tr, afk. 24 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr hafra samt något ärter och potäter. Höafk. 13 åmar, underh. 3 hästar, 8 kor, 8 får. Torp 8, utg. årl. tills. 520 ökedagsv. (eller fotdagsv.

efter behof), 8 stadsresor, landsvägaunderhåll m. m. Handtverkare och handlande, som bygt på boställets mark, betala 190 mk årligen, med inber. hvaraf beh. afk. 500 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 33 tr, förenspml 106 tr, smör 205 lisp., påskpgr 925 mk, likstol 12 kor och 150 mk, mindre pastoralier 160 mk. b) *kapellanens:* 70 tr spml, 70 lisp. smör, likstol 12 får och 35 mk; socknedagsv. 670, i kap:s kost, kunna lösas med 60 penni hvarje. Prestersk:s spmlsinkomst lider ej minskning genom lägenheters öfverflyttning till Hankasalmi, emedan ungefär lika mantalsbelopp snarligen går i skatt (se ofvan).

Klockarelönen: 66 tr spml (minskas med 6 tr 27 kpr då Hankasalmi blifver eget pastorat). Boställe finnes ej.

Pastor: *Karl Gustaf Eklund,* prost, t. f. kontraktsprost.
Kapellan: *Karl Anders Gestrin,* vicepastor.
Klockare: *Wilhelm Rautian,* f. 24/3 1831, tilltr. 1/5 1862.

IX. Jockas prosteri.

Inom St Michels län; innefattar: 1) *Pieksämäki;* 2) *Jorois;* 3) *Jockas,* och 4) *Puumala* pastorat.

Kontraktsprost: *Magnus Erik Alopaeus,* kyrkoh. i Jockas m. m.

I. Pieksämäki pastorat, med Haukivuori och Jäppilä kapeller.

Adr. *Jorois & Pieksämäki — Haukivuori.*

Imp. 2 kl., finskt. Mkosac. af 1 och Haukivuori 3 kl.; Jäppilä ej klassif. Svensk gudstj. hålles i mkan en gång om året. S. k. kantpredikningar 6 à 10 årligen. *Areal:* tills. med den del af Suonenjoki past. som förut hört till St Michels län 2097,88 qv. verst. *Folkm.* i mkf. 12,157, Haukivuori 2876 = 15,033. *Mantal* mkf. 88 353/1440, Hauk. 21 1/2 = 109 1073/1440. *Läslag* mkf. 47, H. 16 = 63. *Hmsr.* mkf. 748, H. 144 = 892; *torpr.* mkf. 764, H. 150 = 914. *Moderkyrkan,* 280 v. fr. Borgå och 85 v. fr. St Michel, uppf. 1756 (enl. en annan uppgift 1752), af träd, trång och i skralt skick; brandf. Ett *bönehus* är i förs. inrättadt, i *Hällinmäki,* 35 v. fr. mkan belägna by, på grund af k. reskr. 18/1 1866 (domk. cirk. n:o 300).

Khdeb., 2 mtl, väl beläget vid Pieksä sjö, 1/2 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt, våningsh. med 10 rum och kök; brandf. Åker

50 tl., äng 56 tl., skog 6900 tl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 80 tr; vår 25 tr, afk. 140 tr. Höafk. 250 lass, underh. 5 hästar, 25 kor, utom ungnöt och får. Torp 26, utg. årl. tills. 580 öke- och 896 fotdagsv., 8 lisp. smör, 4 lisp. talg, 5 tr spml samt landslott för svedjeland och kärrodling m. m.

Kpsb., *Pöyhölä,* 5/16 mtl, 5 v. fr. kyrkan, med tillräcklig åbyggnad. Åker 16 tl.; skog till alla behof. Utsäde: höst 2 tr, afk. 10 tr; vår 3 tr, afk. 12 tr. Höafk. 20 lass, underh. 1 häst, 4 kor, 2 får. Torp 1, utg. årl. 104 ökedagsv. och 1/2 lisp. smör.

Haukivuori kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 43 v. fr. mkan och 256 v. fr. Borgå, uppf. 1798, af träd, tillr. rymlig och i försvarl. skick. Åtgärd med afs. å kapellets bildande till eget pastorat är vidtagen och beror f. nvde på k. senatens afgörande.

Kpsb., *Pappila,* 1/8 mtl, vid Kyyvesi sjö, 1/4 v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 14 tl., äng 15 tl., skog 179 tl. Utsäde: höst 2 1/3 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 25 tr. Höafk. 30 vinterlass, underh. 2 hästar, 8 kor, 7 får. Beh. afk. 400 mk.

Jäppilä kapell. Enl. k. reskr. 20/4 1860 erhöllo några byar af Pieksämäki och Jorois rättighet att uppföra ett bönehus, som sedermera genom k. reskr. 2/3 1870 tillades rättighet att utgöra kapell under Pieksämäki. Församl. förses med egen kapellan sedan kyrka och begrafningsplats blifvit iordningställde samt församl. anskaffat och i skick försatt ett kapellansbol om minst 1/8 mantal. Första gn kallas kapellanen utan förslag. Den från församl. nu utgående aflön. till kapellanerne i Pieksämäki och Jorois tillfaller efter desses afgång kapell. i Jäppilä, och pastorsaflöningen från hela det nya kapellet skall efter nuv. pastors i Jorois afgång tillfalla pastor i Pieksämäki.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 54 tr, föreningsspml 145 tr, smör 260 lpd, påskp. 1400 mk, likst. 450 mk, 892 st. kött och 1784 bröd. b) *mkokapellanens:* 96 tr spml, 48 lisp. smör samt 48 p. af hvarje torpare (minskas efter det Jäppilä fått egen kapellan). c) *kapellanens i Haukivuori:* 40 tr spml, 30 lisp. smör, 65 lisp. kött, 288 st. bröd, 5 tr hafra, 1 tna ärter, 3 lisp. ull, 3 lisp. lin samt 300 socknedagsv. d) *kapellanen i Jäppilä* kommer att uppbära 40 tr spml, och från hvarje mtl 1 1/2 lisp. smör, af hvarje hmsrök julstek och bröd, af hvarje torpare som äger ko 1 skålp. smör, af hvarje torpare, inh. och handtv. ett sommardagsv., samt afgifter för enskilda presterl. förrättningar enl. förf. (domk. cirk. n:o 332).

Klockarelönerne: vid mkan 71 tr och i Haukivuori 12 tr. Boställen saknas.

Pastor: *Axel Emanuel Berner,* kontraktsprost.

Pastorsadjunkt: *Karl von Hertzen.*

Kapellan vid mkan: *Karl Hjalmar von Pfaler.*

Kapellan i Haukivuori: *Malakias Faler,* vicepastor.

Klockare vid mkan: *Karl Erik Jakob Pontan,* f. $^{25}/_{6}$ 1824, tilltr. 1856.

Klockare i Haukivuori: *Peter Johan Snellman,* f. $^{23}/_{6}$ 1810, tilltr. 1833.

2. Jorois pastorat. Adr. *Jorois* (postkontor).

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. omkr. 4 ggr årligen. *Areal:* 714,28 qvadratverst. *Folkm.* 7422. *Mantal* 53. *Läslag* 27. *Hmsr.* 268; *torpr.* 340. *Kyrkan,* 310 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1792; för nv. under grundlig reparation inv., brandf.

Khdeb., *Yläpappila,* 1 mtl, på en ansenlig höjd, nära kyrkan, med vacker utsigt åt Joroisselkä 2 v. aflägsna sjö. Karaktb. 9 rum och kök, samt fullst. uthus; brandf. Åker omkr. 78 tl., äng 291 tl., skog 1136 tl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 50 tr; vår 12 tr, afk. 80 tr. Höafk. 200 åmar, underh. ♠ hästar, 20 kor, 20 får. Torp 15, utg. årl. tills. 650 dagsv., en tredjedel af all sädesvext, $3^{1}/_{2}$ lisp. smör m. m. Beh. afk. 2000 mk.

Kpsb., *Alapappila,* $^{3}/_{32}$ mtl, krono, $1^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; väl bebygdt, våningsh. med 5 rum och kök; brandf. Byggn.skyld. församlingens, enl. husesynerättens utsl. $^{5}/_{8}$ 1799. Ägovidden omkr. 235 tl. Utsäde i treskifte: höst $3^{1}/_{2}$ tr, afk. 30 tr; vår 7 tr, afk. 35 tr. Höafk. 50 vinterlass, ökas sedan 28 tl. af nuv. inneh. under frihet uppodl. kärr återgår till bolet; underh. 3 hästar, 12 kor, 8 får. Torp 1, utg. årl. 52 ökedagsv. Beh. afk. (inber. sockne-dagsv.) 600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 27 tr råg, förenspml 78 tr 26 kpr, smör omkr. 120 lisp., påskp. 400 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 200 mk, s. k. matskott, i värde motsv. omkr. 25 tr råg, 1000 socknedagsv. b) *kapellanens:* 28 tr 19 kpr råg, lika mycket korn; från hvarje hmn 2 bröd och en stek eller 4 kpr råg (tills. i värde motsv. 18 tr råg) samt ull, lin, hampa, ärter och hafra till obest. belopp (kunna lösas med 2 kpr råg =

tills. 9 tr råg), 60 lisp. smör, af landthandl. 12 mk och fr. Huutokoski bruk 200 mk enl. frivill. öfverenskommelse; 300 socknedagsv.

Klockarelönen: 26 tr spml; boställe saknas.

Pastor: *Adolf Fredrik Gräsbeck,* filos. magister.

Kapellan: *Fredrik Alexander Hypén,* vicepastor.

Klockare: *Karl Gustaf Hegerström,* f. $^{19}/_{11}$ 1831, tilltr. 1865.

3. Jockas (Juva) pastorat. Adr. *St Michel & Jockas.*

Imp. 1 kl., finskt. Begge sacell. af 2 kl. Svensk gudstj. hålles par gånger om året, samt kantpred. någon gång om sommaren efter läglighet och af presterskapets fria vilja. *Areal:* 1324,31 qvadratverst. *Folkm.* 11,331. *Mantal* (utom prestbolen) $114^{77}/_{96}$, hvaraf till Anttola gå $9^{47}/_{72}$ mtl, då nämnde förs. (se St Michel) blifver eget pastorat. *Läslag* 40. *Hmsr.* 618; *torpr.* 617. *Kyrkan,* 262 v. fr. Borgå och 48 v. fr. St Michel, blef färdig 1863, då den invigdes i aug.; är af tuktad gråsten, med tak af jernplåt, inom murarne 63 × 37 alnar, med rymliga läktare på tre sidor; orgel är bestämd att anskaffas.

Khdeb., $1^{3}/_{4}$ oförm. mtl, på en jemn sandplan vid Jukajärvi insjö, knappt 1 v. fr. kyrkan. Karakth. 7 rum och kök samt 2 vindsrum, uppf. 1819; åtskill. tillbyggnader tillhöra inneh. enskildt. Brandförs. Utsäde: höst 9 tr, afk. 100 tr; vår $15^{1}/_{2}$ tr (utom skid- och rotfrukter m. m.), afk. 125 tr. Å bolet underh. 4 hästar, 30 kor, 15 får. Ägorna bestå af 4 skiften, hemskiftet utg. 2438 tl. $14^{1}/_{4}$ kpl.; de öfriga skiftena (på resp. 5, 12 och 25 v. afstånd) utgöra tills. 2497 tl. $14^{3}/_{4}$ kpl. Hela ägovidden således 4935 tl. 29 kpl. Torp finnas 22, utg. årl. tills. 1320 dels ökedels fotdagsv., $7^{1}/_{2}$ tr råg, 6 tr korn, 2 tr hafra, 4 lisp. smör, 1 lisp. talg, 2 lisp. fisk, 3 lisp. spånad, 38 kpr lingon. Bolets beh. afk. 2800 à 3000 mk.

Det ena kapellansbolet, *Ryhälä,* $^{1}/_{2}$ mtl, vid landsv. till Nyslott och $^{1}/_{4}$ v. fr. Salajärvi insjö, 5 v. fr. kyrkan. Till detta bol har den i tjensten äldre kapellanen optionsrätt (se domk. cirk. n:o 226). Boningsh. uppf. 1866, 4 rum och kök m. m., brädf. och oljemåladt, uthusen i försvarl. skick. 2:ne kamrar i en flygelbyggn. samt åtskill. uthus tillhöra inneh. enskildt. Åker 12 tl.; skog till husbehof. Utsäde: höst 4 tr, afk. 20 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr, samt potäter 30 tr efter 6 trs utsäde. Höafk. omkr. 17 åmar, un-

derh. 2 hästar, 10 kor, 6 får. Torp 5, utg. årl. tills. 258 öke- och 74 fotdagsv., 6 skålp. smör, spånad m. m. Beh. afk. 400 mk.

Det andra kapellansbolet, *Huttula*, $1/2$ mtl, väl beläget vid stranden af Salajärvi sjö, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan. Boningsh. med 6 rum och kök, uppf. 1870; uthusen i försv. skick. Åker 12 tl., äng 14 tl., skog till husbehof. Utsäde: höst 4 tr, afk. 33 tr; vår 8 tr, afk. 30 tr, samt potäter 30 tr efter 6 trs sådd. Höafk. 30 lass, underh. 2 hästar, 12 kor, 10 får. Ett odladt kärr, 10 tl., nu under frihet, tillfaller innehafvaren af bostället från år 1877. Torp 7, utg. tills. 368 öke- och 60 fotdagsv., 1 lisp. smör, spånad m. m. Beh. afk. 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 57 tr, förenspml 199 tr, likstolsspml efter hemmansvärd och värdinna 10 tr, tills. 266 tr; smör omkr. $183^1/_2$ lisp., påskp. 190 mk, mindre pastoralier 200 mk, socknedagsv. 2 årligen (i gårdens mat) af torpare, handtv. och inh., hvaraf dock mycket måste afkortas; hvarje dagsv. löses med 1 kappe råg, hvilket i medeltal gör 30 tr om året. b) och c) *kapellanerne,* af hvilka den i tjensten äldre kallas förste, och den yngre andre kapellan, uppbära hvardera i lön 90 tr spml, likstol för barn under 15 år (hälften hvardera), samt diverse inkomst 50 à 75 mk, och 700 socknedagsv.

Klockarelönen: omkr. 53 tr spml (sedan nyss afgått 9 tr till klockaren i Anttola nybildade församling). Boställe saknas.

Pastor: *Magnus Erik Alopaeus,* filos. mag., teol. doktor, kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 2 kl.
Förste kapellan: *Otto Magnus Cantell,* vicepastor.
Andre kapellan: *August Magnus Tolpo,* vicepastor.
Klockare: *Gabriel Riikonen,* f. $^{24}/_3$ 1838, tilltr. $^1/_5$ 1870.

4. **Puumala pastorat.** Adr. *St Michel & Puumala.*

Imp. 3 kl., finskt. Sacell. 1 kl. *Areal:* 1009,85 qvadratverst. *Folkm.* 5810. *Mantal* 48 (med Miettula såg 52). *Läslag* 32. *Hmsr.* 435; *torpr.* 274. *Kyrkan,* 278 v. fr. Borgå, 99 v. sommar- och 55 v. vinterväg från St Michel, är uppf. 1832, af träd; tillr. rymlig och i försvarl. skick.

Khdeb., *Hiekkalahti,* 1 mtl, väl beläget vid Saima, nära Puumala sund, $1^1/_4$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 6 rum och kök, i försv. stånd; uthusen behjelpliga. Ägovidden 1804 tl. 23 kpl. Utsäde: höst $6^1/_2$ tr, afk. 40 tr; vår 11 tr, afk. 45 tr. Underh. 4 hästar,

12 kor, 12 får. Skogen tillr. till husbehof. Torp 9, utg. årl. tills. 676 ökedagsv. Beh. afk. omkr. 400 mk.

Kpsb. finnas två, det ena *Rantapappila*, $^{3}/_{16}$ mtl, med vackert läge vid Puumala sund, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Utsäde: höst 4 tr, afk. 7 kornet; vår 8 tr, afk. 6 kornet. Underh. 3 hästar, 8 kor, 10 får. Torp 3, utg. årl. tills. 232 ökedagsv. Tre landthandl., bosatta å bolets mark, erlägga i årlig ränta 160 mk och 2 tr spml. Det andra bolet, *Sopala*, $^{3}/_{8}$ mtl, 15 v. fr. kyrkan, bebrukas af 2 landbönder, 2 torpare och 2 backstugusittare, hvilka i årlig ränta tills. utgöra 10 tr råg, 20 tr korn eller hafra (större delen hafra), 3 lisp. smör, 3 à 4 lisp. fisk, 36 dagsv. och någon spånad. Dessutom hugges och släpas af landb. och torparene all för kapellanen nödig ved. Beh. afk. från begge bolen tills. 1100 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 24 tr, förenspml 140 tr, hafra 20 tr, smör 120 lisp., påskp. 160 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 100 mk; socknedagsv. omkr. 1600 i pastors kost. Inkomsten minskas efter nuv. pastors afgång med omkr. 1 $^{2}/_{3}$ t. tertial, 9 tr förenspml, 1 $^{1}/_{3}$ t. hafra och 6 à 7 lisp. smör från de 2 $^{27}/_{32}$ mtl, hvilka afgå till Anttola pastorat. b) *kapellanens:* 130 tr spml, 17 tr hafra, tillfällig inkomst 100 mk, samt omkr. 800 socknedagsv. i kapellanens kost. (Den till Anttola öfverförda delen af kapellanslönen erlägges nu redan till bönehuspredikanten derstädes).

Klockarelönen: omkr. 45 tr ($^{1}/_{3}$ råg, $^{1}/_{3}$ korn, $^{1}/_{3}$ hafra). Boställe saknas.

Pastor: *Georg Edvard af Enehjelm*, filos. mag., led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Kapellan: *Klas Gustaf Beyrath*, vicepastor.

Klockare: *Gustaf Adolf Lampén*, f. $^{6}/_{11}$ 1833, tilltr. 1866.

X. Nyslotts prosteri.

Inom St Michels län; inbegriper: 1) *Sulkava;* 2) *Säminge;* 3) *Rantasalmi;* 4) *Heinävesi*, och 5) *Kerimäki* pastorat.

Kontraktsprost: T. f. *Johan Kristian Lampén*, kyrkoherde i Rantasalmi m. m.

1. Sulkava pastorat. Adr. *Nyslott & Sulkava.*

Imp. 3 kl., finskt; sacell. 1 kl. Svensk gudstjenst hålles en gång om året och s. k. kantpred. 2 ggr. *Areal:* 687,41 qvadratverst. *Folkm.* 5059. *Mantal*, utom ett donationsgods, 40 5/24 förmedl. Donationsgodset 5 13/48 mtl, men enligt ny beskattning 12 1/8 mtl, som gå i skatt år 1885. *Läslag* 27. *Hmsr.* 337; *torpr.* 231. *Kyrkan*, 300 v. fr. Borgå och 41 v. fr. Nyslott, uppf. 1822 och repar. 1853, brädf. och oljemålad, tillr. rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Lokinniemi*, 3/4 mtl, väl beläget, vid utloppet af Uitonvirta ström i en vik af Saima, nära kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 25 tl., äng 65 tl., skogsmark 2030 tl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 45 tr; vår 12 tr, afk. 60 tr. Å bolet underh. 3 hästar, 14 kor, 10 får. Torp 14, utg. årl. tills. 352 öke- och 740 fotdagsv., spånad m. m. Bolets beh. afk. 800 mk.

Kpsb., *Kumpu*, 1/4 mtl, krono, väl beläget vid Alante vik af Saima, 1 1/4 v. fr. kyrkan; karaktb. skral, skall nybyggas; öfriga hus försvarliga. Åker (utom torpens) 17 tl. 9 kpl., äng 61 tl., skog 541 tl.; arealen af åker och äng ökad genom nyodlingar af nuv. innehafvaren. Utsäde i fyrskifte: höst inemot 3 tr, afk. 20 à 30 tr; vår inemot 5 tr, afk. 20 à 25 tr, utom ärter och rotfrukter. Höafk. 15 à 20 åmar, underh. 3 hästar, 9 à 10 kor, 10 får. Mulbetet försvarl. Torp 4, utgöra årl. tills. 358 öke- och 30 fotdagsv., spånad m. m. Beh. afk. 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 22 3/4 tr, förenspml 55 tr råg, 55 tr korn, 16 tr hafra; smör omkr. 124 lisp., påskp. 97 mk, likst. 230 mk, mindre pastoralier 150 mk, samt omkr. 545 socknedagsv., af hvilka blott 370 plägat utgöras, eller lösas med 86 p. b) *kapellanens:* 100 tr spml och 15 tr hafra, barnlikst. samt 540 à 550 socknedagsv.; frivill. omkr. 10 lisp. smör.

Klockarelönen: omkr. 35 tr; boställe finnes ej.

Pastor: *Klas Magnus Molander.* Tjenstfri för sjuklighet.
Kapellan och pastorssubstitut: *Julius Henrik Lind,* vicepastor.
Klockare: *Henrik Huhtinen,* f. 12/1 1810, tilltr. 1/5 1845.

2. Säminge pastorat (Sääminki). Adr. *Nyslott & Säminge.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. af 2 kl. Svensk gudstj. 1 à 2 ggr årligen. *Areal:* Nyslotts stad 1,21 qvadratverst, Säminge landsf. 1512,58 = 1513,79 qvadratverst. *Folkm.* staden 933, landf. 6454

= 7387. *Mantal* 70 $^{35}/_{48}$. *Läslag* 35. *Hmsr.* 577; *torpr.* 250. *Kyrkan*, omkr. 325 v. fr. Borgå och 4 v. fr. Nyslott, af träd, uppf. 1785; utdömd. Ny kyrka af tegel bör blifva färdig 1879, kommer att för en beräknad kostnad af 155,000 mk uppföras invid Nyslotts stad, samt blifver gemensam för stads- och landsförsaml.

Khdeb., *Ritalanmäki*, $^{3}/_{4}$ mtl, 1 v. fr. gamla och 5 v. från blifvande nya kyrkan. Belägenheten vacker, på en höjd vid en vik af Saima (Pihlajavesi). Karaktb. 6 rum och kök, jemte uthusen i försv. skick. Åker 20 tl. 12 kpl. (dessutom torparenes 10 tl. 2 kl.), äng 64 tl. 24 kpl. (torp. 38 tl.), skog 1100 tl. Vedtägt tillr. på 15 v. afstånd. Utsäde: höst 4 tr, afk. 32 tr; vår 7 tr, afk. 30 tr (i treskifte). Höafk. 70 vinterlass, underh. 4 hästar, 12 kor, 10 får. Torp 7, utg. årl. tills. 140 öke- och 280 fotdagsv.

Kpsb., *Paunolanmäki*, $^{1}/_{3}$ mtl, 4 v. fr. gamla och 9 v. från blifvande nya kyrkan; välbygdt. Belägenheten vacker, vid Saima. Utsäde: höst 3 tr, afk. 20 tr; vår 5 tr, afk. 20 tr. Höafk. 25 lass, underh. 3 hästar, 10 kor, 6 får. Torp 7. Bolets beh. afk. uppgifven till 500 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tert. 30 tr, förenspml 93 tr 20 kpr råg och 78 tr korn; smör 115 lisp., påskpgr 120 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 200 mk; från staden i ett för allt 91 mk 40 p.; socknedagsv. af hvarje torpare, inh. m. m. 3 i egen kost, men utgå endast omkr. 800, hvilka delvis lösas efter markegång. b) *kapellanens:* 116 tr spml, 50 lisp. smör, barnlikst. 40 mk, för förrättn. 40 mk., socknedagsv. omkr. 200, hvilka betalas med 80 p. enl. föreningen.

Klockarelönen: omkr. 60 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra); från staden 17 mk 12 p. Boställe saknas.

Pastor: *Alexander Jakob Gummerus*, prost.
Pastorsadjunkt: *Alexander Gummerus*, utn. kapellan i Frantsila.
Kapellan: vakant.
Klockare: *Peter Wenell*, f. $^{16}/_{5}$ 1815, tilltr. 1841.

3. Rantasalmi pastorat med Kangaslampi kapell. Adr. *Jorois & Rantasalmi; Nyslott & Kangaslampi.*

Imp. 1 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Kangaslampi ej klassif. Svensk gudstj. i mkan 1 gg om året. Den s. k. Wesikansatrakten af Rantasalmi samt några lägenheter af Leppävirta tillerkändes gm k. reskr. $^{21}/_{10}$ 1862 rättighet att inrätta ett bönehus, med särskild

predikant (domk. cirk. n:o 269); hvarefter gm k. reskr. $^{12}/_{3}$ 1869 andre kapellanstjensten i Rantasalmi indrogs samt Wesikansatrakten, till den del densamma hörde till Rantasalmi, bildades till kapell, under namn af Kangaslampi (domk. cirk. n:o 320). *Areal:* 1704,22 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 8703, kap. 1020 = 9723. *Mantal:* mkf. 99 $^{275}/_{576}$, kap. 9 $^{5}/_{12}$ = 108 $^{515}/_{576}$. *Läslag:* mkf. 43, kap. 9 = 52. *Hmsr.* mkf. 499, kap. 56 = 555; *torpr.* mkf. 408, kap. 86 = 494. *Moderkyrkan,* 320 v. fr. Borgå, 90 v. fr. St Michel, 44 v. fr. Nyslott, är uppf. 1741, af träd, brädf. och målad 1842, tillr. rymlig och i försv. skick; brandf. Medel insamlas till uppförande af stenkyrka, hvartill ritning erhållits redan år 1824.

Khdeb., *Papinmäki,* best. af $^{5}/_{16}$ mtl i Rantasalmi och $^{7}/_{16}$ mtl i Heinävesi; har vackert läge, i närheten af kyrkan, mellan två sjöar, Haukivesi och Haapavesi, sammanbundna genom en å. Ny och rymlig karaktersb. uppf. 1870, brandf. Åker 42 tl. (utom torpåkrarna). Skogen knapp; bränslet köpes. Utsäde (i fyrskifte): höst omkr. 5 tr, afk. 60 tr; vår 12 tr, afk. 90 tr, hvarutom skördas 20 tr ärter och 100 tr potäter. Höafk. 120 lass, underh. 2 hästar, 20 kor, 15 får. Torp 5 i Rantasalmi, utg. årl. tills. 550 öke- och 85 fotdagsv. samt 4 tr spml; 3 torp i Heinävesi skatta 15 tr spml samt småpersedlar till ett värde af 100 mk. Beh. afk. af bolet 2000 mk.

Kpsb., $^{5}/_{16}$ mtl, krono, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, har 126 geom. tl. skattbar jord; karaktb. äldre och högst obeqväm; uthusen försvarliga. Utsäde: höst något öfver 2 tr, afk. 16 tr; vår 3 tr, afk. 18 tr. Höafk. 15 åmar, underh. 2 hästar, 8 kor och 5 får. Skogen högst otillräcklig och mulbetet dåligt.

Kangaslampi kapell (se ofvan). *Kyrkan,* 350 v. fr. Borgå och 30 v. fr. Rantasalmi mka, är uppf. 1869, af träd, inrymmer öfver 3000 pers. samt är brandf.

Kpsb., *Niemelä,* $^{1}/_{8}$ mtl, med vackert läge vid Pisamalahti djupa vik af Haukivesi, 1 v. fr. kyrkan; karaktb. med 6 rum, kök och varm tambur; större delen af uthusen ombygges med det snaraste. Utsäde: höst 1 $^{1}/_{2}$ t., afk. 7 kornet; vår 2 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 1600 lisp., underh. 1 häst, 6 kor, 4 får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 50 tr, förenspml 200 tr, smör 210 lisp. likstol 13 kor, påskp. och dagsverksafgift 1000 mk; mindre pastoralier enl. lag; 1635 socknedagsv. b) *mkokapellanens:* 130 tr spml; smörinkomst kan ej påräknas, emedan denna post är alldeles obestämd och godtycklig; socknedagsv. 300

i bolets kost, kunna lösas à 48 penni. c) *kapellanens i Kangaslampi:* 52 tr spml (deraf 10 tr af pastor), 9 lisp. 8 skålp. smör; frivill. afgifter af kött, ull och fisk, samt några socknedagsv.

Klockarelönerna: vid mkan 52 tr; bol saknas. Från Kangaslampi saknas uppgift härom.

Pastor: *Johan Kristian Lampén*, filos. mag., teol. doktor, t. f. kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan vid mkan: *Erik Johan Roschier*, vicepastor; tjenstledig. T. f. *Anders Puupponen.*

Kapellan i Kangaslampi: *Anders Samuel Kiljander.*

Klockare vid mkan: *Peter Huttunen*, f. $^{27}/_{1}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{2}$ 1871.

4. Heinävesi pastorat. Adr. *Nyslott & Heinävesi.*

Imp. 2 kl., finskt. Afskiljdes från Rantasalmi genom k. reskr. $^{18}/_{10}$ 1852 till eget pastorat, hvars förste kyrkoherde tillträdde sin tjenst $^{1}/_{5}$ 1857. *Areal:* 1033,8 qvadratverst. *Folkm.* 6741. *Mantal* 49 $^{19}/_{32}$ (utom prestbolen men med inber. af några mindre hmsrökar fr. Rantasalmi om tills. ungefär $^{1}/_{4}$ mtl, hvilka in praxi, om ock ej ännu de jure, äro införlifvade med Heinävesi). *Läslag* 30. *Hmsr.* 306; *torpr.* 280. *Kyrkan*, 375 v. fr. Borgå, uppf. 1840, af träd, å en hög backe 1 v. fr. Kerma sjö, är brädf. och målad 1861, tillr. rymlig och i försvarl. skick.

Khdeb., *Wahvalahti*, $^{9}/_{16}$ mtl, på en backe 3 v. fr. kyrkan och 1 v. från det vattendrag som utmynnar från Kerma sjö; försvarl. bebygdt, brandf. Åker 12 tl., stenig sandjord; äng 88 tl. mest af sämre beskaffenhet; skog 517 tl., förslår väl till bränsle. Utsäde i treskifte: höst 1$^{2}/_{3}$ t., afk. 25 tr; vår 2 tr, afk. 12 tr, samt 50 tr potäter efter 12 trs sådd. Höafk. 50 vinterlass, underh. 3 hästar, 10 kor, 8 får. Torp 3, utg. årl. tills. 15 öke- och 123 fotdagsv.

Kpsb., *Marjamäki*, $^{1}/_{2}$ mtl (men deltager i kommunala onera för endast $^{1}/_{8}$ mtl); 1$^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Väl bebygdt; brandf. till 12,000 mk. Åker 9 tl., äng 50 tl., skog 239 tl. Utsäde: höst 1$^{1}/_{2}$ t., vår 3 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 8 kor, 8 får. Torp finnas ej.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 26 tr 13$^{1}/_{2}$ kpr råg; förenspml 52 tr 4$^{1}/_{2}$ kpr råg och lika mycket korn; smör 130 lisp., påskp. 90 mk, likstol 250 mk, mindre pastoralier 200 mk, för socknedagsv. ungefär 600 mk. b) *kapellanens:* 75 tr spml,

friv. omkr. 12 lisp. smör; barnlikst. inemot 40 mk, frivilligt matskott af omkr. 400 mks värde; för socknedagsv. omkr. 150 mk.

Klockarelönen: 30 tr 18 kpr spml; boställe saknas.

Pastor: *Johan Jakob Rahm,* filos. magister.

Pastorsadjunkt: *Johannes Schwartzberg.*

Kapellan: *Alexander Edvard Ruuth,* vicepastor.

Klockare: *Matias Malkki,* f. $^{29}/_{6}$ 1835, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1863.

5. Kerimäki pastorat, med Savonranta kapell och Enonkoski bruksförsamling. Adr. *Nyslott & Kerimäki — Savonranta — Enonkoski.*

Imp. 2 kł., finskt; mkosac. 2 kl., Savonranta ej klassif. Svensk gudstj. i mkan 1 gg om året; i Savonranta hålles två ggr årl. kantpredikan i Rönkönvaara och Kirvesmäki öfver 30 v. fr. kyrkan aflägsna ödemark. I Savonrantatrakten inrättades ett bönehus enl. k. reskr. $^{28}/_{8}$ 1861, hvarefter församlingen, till den del dens. hör till Kerimäki, fick kapellrättighet gm k. reskr. $^{19}/_{10}$ 1870. Vid Enonkoski bruk finnes f. nv. ej prest anstäld, emedan ägaren gjort cession. *Areal:* 1556,27 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 10,324 (deraf 473 vid Enonkoski bruk), Savonranta 1826 = 12,150. *Mantal:* mkf. 90$^{25}/_{96}$, kap. 16$^{409}/_{480}$ = 107$^{9}/_{80}$. *Läslag:* mkf. med Enonkoski 43, kap. 10 = 53. *Hmsr.* mkf. 726, kap. 94 = 820; *torpr.* mkf. 360, kap. 91 = 451. *Moderkyrkan,* 347 v. fr. Borgå och 27 v. fr. Nyslott, är uppf. 1847, af träd, med 5000 sittplatser, särdeles vacker och ljus samt i godt skick; brandf. till 90,000 mk.

Khdeb., *Kivilinna,* 1 $^{7}/_{8}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. f. kyrkan och 1 v. fr. Puruvesi sjö, med utmärkt vacker och vidsträckt utsigt öfver densamma. Karaktb. 7 rum och kök; flygelb. med 3 rum och kök. Uthusen förfallna. Brandf. till 11,480 mk. Åker 105 tl. 27 kpl., äng 490 tl. 6 kpl., skog och imped. 3428 tl. 3 kpl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 90 tr; vår 23 tr, afk. 145 tr. Höafk. 153 åmar, underh. 4 hästar, 40 kor, 15 får. Torp 23, utg. årl. tills. 1656 öke- och 388 fotdagsv. samt för öfriga åligg. 100 mk. Bolets beh. afk. 4000 mk.

Kpsb., *Kaukalinna,* $^{3}/_{4}$ mtl, enstaka beläget 3 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, 2 v. fr. allm. landsv. och 3 v. fr. Puruvesi sjö. Karaktb. 8 rum, samt nödiga uthus; alla i försv. skick; brandf. Åker 34 tl. 8 kpl., äng 162 tl. 17 kpl.; skog tillräckl. för behofvet. Utsäde: höst 5 tr, afk. 50 tr; vår 8 tr, afk. 70 tr. Höafk. 200 vinter-

lass, underh. 4 hästar, 30 kor, 15 får. Torp 9, utg. årl. tills. 530 öke- och 530 fotdagsv. samt huggn. af 54 fmr ved. Beh. afk. 1800 mk.

Savonranta kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 31 v. fr. mkan längs obanad väg, är uppf. 1862, af träd; rymlig, brandf.

Kpsb., $^{3}/_{16}$ mtl, n:o 11 i Juvola by af Säminge socken, med naturskönt läge mellan Wuokala och Paasvesi sjöar, omkr. 2 v. fr. kyrkan. Ännu obebygdt, samt ägorna oskiftade fr. stommen i Säminge. Å här befintl. 2 torp underh. 2 hästar, 13 kor, 15 får.

Enonkoski bruksförsamling saknar f. nvde prest (se ofvan). *Kyrkan*, 31 v. fr. mkan och 365 v. fr. Borgå, är uppf. 1859, af träd, inr. 800 pers. och är i godt stånd, försedd med orgelharmonium samt brandf.

Pred.bolet, invid kyrkan, med vackert läge mellan Enonjärvi och Enonvesi sjöar, har karaktb. med 5 rum, samt nödiga uthus, men ingen odlingsmark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertialspml 51 tr, förenspml 148 tr 11 kpr, smör 210 lisp., påskp. 300 mk, likstol 10 kor och 100 mk, mindre pastoralier 300 mk; 1 tna fisk; från sågar i mkf. och Savonranta 700 mk; socknedagsv. 2000. b) *mkokapellanens:* 130 tr spml, 90 lisp. smör, barnlikst. 50 mk och 800 socknedagsv. c) *kapellanens i Savonranta:* omkr. 53 tr spml och 15 lisp. smör; dessutom $^{1}/_{2}$ skålp. smör pr ko af utjordstorpare; af hvarje sågarbetarehushåll 2 mk; af hvarje torpare, handtv., backstuguhjon, statkarl och inh. 1 dagsv. på kallelse, eller 1 mk 50 p. om kallelsen försummas; lösen för ensk. förrättn. enl. taxa (jemf. domk. cirk. nya serien n:o 5). d) *brukspred. i Enonkoski* hade i lön 1600 mk och nödigt bränsle.

Klockarelönerna: vid mkan 66 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra), friv. matskott och sportler tills. omkr. 180 mk; boställe saknas. I Savonranta: af jordägare 12 tr 16 kpr spml, af hvarje torpare 1 kappe råg och af inh. m. fl. 20 p. af hvarje. Boställe finnes ej. I Enonkoski uppbar klockaren 800 mk.

Pastor: *Gabriel Alopaeus*, prost, tjenstledig. T. f. pastor: *Johan Stråhlman.*

Mkokapellan: *Johan Julius Gröhn*, vicepastor.

Kapellan i Savonranta: *Maximilian Kristian Tavast.*

Predikant vid Enonkoski bruk: finnes ej för nvde.

Klockare vid mkan: *Peter Johan Blomqvist*, f. $^{20}/_{7}$ 1832, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862.

Klockare i Savonranta: vakant.

Klockare och organist vid Enonkoski brukskyrka: *Karl Gustaf Åhman*, f. $^{29}/_{7}$ 1841, tilltr. 1862, men konstit. först $^{1}/_{2}$ 1865.

XI. Willmanstrands prosteri.

Inom Wiborgs län; inbegriper: 1) *Willmanstrands och Lappvesi;* 2) *Klemis;* 3) *Taipalsaari;* 4) *Savitaipal;* 5) *Suomenniemi;* 6) *Walkeala*, och 7) *Luumäki* pastorat.

Kontraktsprost: *Johan Matias Hackzell*, kyrkoherde i Willmanstrand och Lappvesi m. m.

I. Willmanstrands (Lappeenranta) och Lappvesi pastorat.

Adr. *Willmanstrand.*

Imp., 2 kl., finskt; svensk gudstj. 10 ggr om året. Sacell. 2 kl. *Areal:* Willmanstrands stad 0,41 och Lappvesi 671,79 = 672,2 qvadratverst. *Folkm.* i staden 727, spinhusförs. 261 = 988; landsförs. 6025, summa 7013. *Mantal* 105 $^{19}/_{24}$ of., 48 $^{13}/_{72}$ förmedlade. *Läslag* 38. *Hmsr.* 645. *Kyrkan*, af träd, uppf. 1792, 179 v. fr. Borgå, är belägen i staden och gemensam för begge församlingarna; i försv. skick och brandförsäkrad.

Khdeb., 1 ofm. och $^{57}/_{100}$ fm. mtl, 1 v. fr. kyrkan, med mycket vackert läge vid Lappvesi vik af Saima; karaktershuset under nybyggnad. Åker 34 tl., äng 93 tl., skog 1149 tl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 60 tr; vår 16 tr, afk. 80 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 4 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 204 öke- och lika många fotdagsv. samt leverera litet bär och fisk.

Kpsb., *Parkkarila*, $^{1}/_{3}$ of. mtl, 2 v. fr. kyrkan; naturskönt beläget vid två tillstötande vikar af Saima. Karaktershuset 5 rum och kök, omkr. 30 år glt, öfriga husen nya; brandf. Utsäde: höst $1^{1}/_{2}$ t., afk. 20 tr; vår något öfver 2 tr, afk. 16 tr. Skogen förslår till vedbrand. Höafk. 35 lass, underh. 2 hästar, 10 kor, 6 får. Torp finnas inga.

Spinhusförsamlingen i Willmanstrand. Folkm. 261 (se ofvan), hvaraf endast 7 af mankön. Till kyrka begagnas en större sal, der gudstj. alla sön- och helgdagar sker å finska, utom 10 à 12 ggr om året, då svensk gudstjenst hålles.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 34 tr 10 kpr, förenspml 167 1/2 tr råg och 92 1/2 tr korn; smör 120 lisp., påskp. 800 mk, hvaraf hälften från staden; likstol 500 mk; mindre pastoralier 200 mk; socknedagsv. 250, lösas med 1 mk eller utgöras in natura i pastors kost. b) *kapellanslönen* 125 tr råg, 50 tr korn, 60 lisp. smör, från staden 200 mk, likstol af barn under 10 år, samt omkr. 320 socknedagsv. c) *spinhuspredikantens lön* 1080 mk, samt 400 mk hyresmedel.

Klockarelönen: 70 tr, 1/3 råg, korn och hafra, från staden 80 mk samt sportler 80 mk. Boställe saknas.

Pastor: *Johan Matias Hackzell,* filos. mag., kontraktsprost i Willmanstrands prosteri, led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Kapellan: *Johan Georg Hofström,* vicepastor.

Kapellansadjunkt: *Karl Arndt Hofström.*

Spinhuspredikant: *Karl Johan Lind.*

Klockare: *Karl Fredrik Helsingius,* f. 4/6 1818, befordrades till sin nv. tjenst 12/8 1847.

2. Klemis (Lemi) pastorat. Adr. *Willmanstrand & Klemis.*

Imp. 3 kl., finskt. *Areal:* 216,27 qvadratverst. *Folkm.* 3593. *Mantal* 21 11/100. *Läslag* 23. *Hmsr.* 289; *torpr.* 26. *Kyrkan,* 184 v. fr. Borgå och 24 v. fr. Willmanstrand, uppf. 1786, af träd; tillr. rymlig, för nvde under reparation.

Khdeb., 7/50 mtl, med vackert läge vid Lahnajärvi sjö, nära kyrkan; dåligt bebygdt. Ägoviddon 313 2/3 tl., hvaraf åker omkr. 18 tl. Utsäde: höst 3 1/2 tr, afk. 9 kornet; vår 7 tr, afk. 8 kornet. Höafk. 30 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 7 får. Torp 1, utg. årl. 52 öke- och 10 fotdagsv. Bolets beh. afk. 400 mk.

Pastors lön: tertial 11 tr 25 kpr; förenspml 105 tr råg, 48 tr korn, 68 tr hafra; smör 100 lisp., påskp. 217 mk, likstol 250 mk, mindre pastoralier 60 mk; 270 socknedagsv. af torpare och inh.

Klockarelönen: 28 tr 27 kpr (1/3 råg, korn och hafra); boställe saknas. Såsom skolmästare åtnjuter klockaren dessutom 7 tr 24 kpr råg.

Pastor: *Karl Gustaf Streng,* prost; tjenstledig. T. f. pastor: *Salomon Majander,* vicepastor, led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Klockare: *Anders Laurén,* f. 11/10 1830, tilltr. 1848, tillika skolmästare.

3. Taipalsaari pastorat. Adr. *Willmanstrand & Taipalsaari.*

Imp. 3 kl., finskt. Sacell. 3 kl. *Areal:* 729,74 qvadratverst (hvaraf dock 434 qvadratverst vatten). *Folkm.* 3219. *Mantal* 27 2/25. *Läslag* 20. *Hmsr.* 363; *torpr.* 40. *Kyrkan,* 205 v. fr. Borgå, 12 1/2 v. sjöväg fr. Willmanstrand, uppf. 1847, af träd, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Taipale gård,* 37/100 mtl, 1 v. fr. kkan; belägenheten vacker, vid en vik af Saima; väl bebygdt. Åker 45 tl. 10 kpl., äng 67 tl., skog 232 tl. 16 kpl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 54 tr; vår 12 tr, afk. 80 tr. Höafk. 29 åmar, underh. 3 hästar, 20 kor, 10 får. Torp 5, utg. årl. tills. 312 öke- och 134 fotdagsv. Bolets beh. afk. 1200 mk.

Kpsb., *Willkola,* 19/100 mtl, nära kyrkan, väl bebygdt och med vackert läge vid en vik af Saima. Åker 19 tl., äng 27 1/2 tl., skog 262 tl. 14 kpl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 22 tr; vår 3 tr, afk. 20 tr. Höafk. 11 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 8 får. Torp 1, erlägger i årlig ränta 24 mk. Bolets beh. afk. 100 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 19 1/2 tr, föreningsspml 60 tr 16 1/2 kpr råg, 33 tr 1 1/2 kpr korn, 46 tr 2 kpr hafra; smör 78 lisp., påskp. 270 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 300 mk, socknedagsv. omkr. 180, i pastors kost. b) *kapellanens:* 58 tr råg, 24 tr korn, 28 tr hafra, smör 75 lisp., likstol m. m. 64 mk, socknedagsv. omkr. 400 i kap:s kost.

Klockarelönen: 36 tr (1/3 råg, korn och hafra). Boställe saknas.

Pastor: *Nils Gabriel Arppe.*

Kapellan: *Karl Hellén,* pastor.

Klockare: *Konstantin Eriksson,* f. 3/3 1825, tilltr. 1/5 1855.

4. Savitaipal pastorat. Adr. *Willmanstrand & Savitaipal.*

Imp. 3 kl., finskt. Sacell. 1 kl. Genom k. reskr. 1/10 1866 afsöndrades härifr. Suomenniemi till eget pastorat. *Areal:* tills. med Suomenniemi 894,90 qvadratverst. *Folkm.* 5849. *Mantal* 36 109/300 (utom prestbolen). *Läslag* 34. *Hmsr.* 467; *torpr.* 120. *Kyrkan,* 185 v. fr. Borgå, 36 v. fr. Willmanstrand, uppf. 1828, af träd, rymlig och i godt skick.

Khdeb., 1 mtl, väl beläget med vacker utsigt, vid Kuolimo sjö, nära kyrkan; åbyggnaderna ytterst förfallna. Utsäde: höst 4 tr, afk. 45 tr; vår 4 tr, afk. 35 tr, samt potäter efter 10 trs ut-

säde. Höafk. 33 åmar, underh. 2 hästar, 12 kor, 6 får. Torp 8, utg. årl. tills. 400 dels öke-, dels fotdagsv.

Kpsb., $^1/_4$ ofm. mtl, krono, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. väl uppf., karakt.huset 6 rum och kök. Areal (utom impedim.) 958 tl., hvaraf 8 tl. åker. Utsäde i tvåskiftesbruk 3 tr råg, afk. 10 kornet. Höafk. 30 vinterlass, underh. 1 häst, 10 kor, 10 får. Skog och fiske försvarl. Torp 2, utg. årl. tills. 208 antingen öke- eller fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 16 tr 17 kpr tertial, föreningsspml 81 tr 2 kpr råg, 43 tr 18 kpr korn, 39 tr 12 kpr hafra, smör 1 skålp. efter hvarje buren ko, påskpgr m. m. efter förf., socknedagsv. 1 af hvarje torpare, inh. och handtv., i pastors kost. b) *kapellanens:* 66 tr råg, 36 tr korn, 39 tr hafra, 50 lisp. smör, 300 socknedagsv. och tillfällig inkomst 200 mk.

Klockarelönen: 48 tr; boställe finnes icke.

Pastor: vakant. T. f. *Karl Wilhelm Brummer.*

Kapellan: *Gustaf Magnus von Hertzen*, vicepastor.

Klockare: *Johan Wilhelm Dalin*, f. $^3/_2$ 1832, tilltr. $^1/_5$ 1872.

5. Suomenniemi pastorat. Adr. *Willmanstrand & Suomenniemi.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes från Savitaipal till eget pastorat genom k. reskr. $^1/_{10}$ 1866, att betj. endast af pastor (se domk. cirk. n:o 303). *Arealen* upptagen tills. med Savitaipal pastorats. *Folkm.* 1922. *Mantal* $15^{239}/_{300}$. *Läslag* 17. *Hmsr.* 170; *torpr.* 46. *Kyrkan*, 220 v. fr. Borgå, 47 v. fr. St Michel, uppf. 1866, af träd, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Piutula*, $^2/_5$ mtl, 1 v. fr. Kuolimo sjö och $^1/_3$ v. fr. kkan, ganska väl bebygdt (förs. har åtagit sig att bygga och underhålla alla åbyggnader). Åker 30 tl., äng 51 tl., skog 1323 tl. Utsäde: höst $2^1/_4$ t., afk. 28 tr; vår 4 tr, afk. 25 tr, utom 25 tr potäter efter 6 trs utsäde. Höafk. 25 åmar, underh. 2 hästar, 12 kor, 6 får. Torp 5, utg. årl. tills. 330 dels öke-, dels fotdagsv. Bolets beh. afk. 400 mk.

Pastors aflöning: tertial 5 tr, fören.spml 68 tr råg, 41 tr korn, $30^1/_2$ tr hafra, smör 2 skålp. af hvarje buren ko, påskp. m. m. efter förf., socknedagsv. 2 af hvarje torpare och inh., i pastors kost.

Klockarelönen: 17 tr; boställe finnes icke.

Kyrkoherde: *Viktor Olof Pesonius*, utn. och t. f.

Klockare: *Adam Solla*, f. $^{11}/_9$ 1825, tillt[illegible]

6. Walkeala pastorat. Adr. *Uttis & Walkeala.*

Imp. 2 kl., finskt; kap.tj. 1 kl. Svensk gudstj. 4 ggr årl., kantpred. 2 à 3 om året. *Areal:* 927,77 qvadratverst. *Folkm.* 7054. *Mantal:* 55 1/4 (ofm. 35 23/24). *Läslag* 41. *Hmsr.* 586; *torpr.* 71. *Kyrkan,* 110 v. fr. Borgå, uppf. 1798, af träd, dubbel korskyrka, i vanl. fall tillr. rymlig; brandf.

Khdeb., *Niinistö,* 1/3 mtl, vid Lappalanjärvi sjö, 1 1/2 v. fr. kkan; alla åbyggnader något förfallna. Åker 75 tl. 31 1/2 kpl., äng 84. tl. 5 3/4 kpl., hela ägovidden 1162 tl. 30 1/4 kpl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 46 tr; vår 6 tr, afk. 36 tr, utom 30 tr potäter. Underh. 3 hästar, 16 kor, 10 får. Torp 6, utg. årl. 650 ökedagsv., eller fotdagsv. efter behof, hvarutom de äro skyldige att hugga och till prestg. hemta 24 fmr ved, utom andra smärre prestanda.

Kpsb., *Jokela,* 1/8 mtl, väl beläget vid Jokela å, 4 v. fr. kkan; nybygdt. Åker 20 tl. 28 1/2 kpl., äng 21 tl. 8 1/4 kpl., skogsmark 361 tl. 2 1/4 kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 21 tr, vår 6 tr, afk. 36 tr, samt 36 tr potäter. Underh. 2 hästar, 6 kor, 4 får. Torp finnas ej.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 29 tr 14 kpr tertialspml; fören.spml 48 tr 22 kpr råg, 38 tr korn, 38 tr hafra; smör 120 lisp., påskp. 400 mk, likstol 600 mk, mindre pastoralier 1000 mk, s. k. små persedlar 85 lisp. kött, 6 tr bönor, 10 lisp. ull, 10 lisp. lin, 700 kärfvar halm; 1 dagsv. af hvarje helt hmn och af torpare, handtv. och inh. på kallelse, eller ock 1 kpe råg. Enligt förening af 1847 ankommer det på de betalande att erlägga allt in natura eller efter årets markegång. b) *kapellanens:* 48 tr 22 kpr råg, 38 tr korn, 38 tr hafra; smör „efter godtycke“, utgjort vid pass 50 lisp; likstol omkr. 50 mk, samt för förrättn. m. m. omkr. 150 mk; kött, bönor, ull och lin lika med pastor; dagsv. likaså, med undantag att från „Lill-Walkeala“ icke utgöras några dagsv. till kapellanen.

Klockarens aflöning: omkr. 58 tr, 1/3 råg, korn och hafra, samt lagl. sportel. Boställe finnes ej.

Pastor: *Knut Gustaf Reinhold Blåfield,* filos. mag., tjenstledig.
Pastorssubstitut: *Henrik Wilhelm Salenius.*

Kapellan: *Otto Wilhelm Segersvärd,* vicepastor; utnämnd. T. f. *Mauritz Elenius.*

Klockare: *Samuel Hellman,* f. 1838, tilltr. 1/5 1872.

7. Luumäki pastorat. Adr. *Willmanstrand & Luumäki.*

Imp. 3 kl., finskt. Sac. af 3 kl. Svensk gudstj. en gång om året. Kantpred. en gång om sommaren. *Areal:* 718,65 qvadratverst. *Folkm.* 4556. *Mantal* 40 $^{19}/_{100}$. *Läslag* 21. *Hmsr.* 395; *torpr.* 95. *Kyrkan,* 152 v. fr. Borgå och 33 v. fr. Willmanstrand, nära jernvägen; är uppf. 1845, af träd, rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Anjala,* $^{47}/_{50}$ mtl, med vackert läge vid en bäck, $^{1}/_{2}$ v. fr. kkan. Åbyggnaderna nästan alla uppf. för 10 år sedan, men våningsh. af entreprenören förfuskadt och behöfver reparation. Åker 32 tl., bebr. i 4 skiften; äng 166 tl., skog 2662 tl. Utsäde: höst 3$^{3}/_{4}$ tr, afk. 40 tr; vår 15 tr, afk. 90 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 3 hästar, 20 kor, 10 får. Torp 9, utg. 460 öke- och 140 fotdagsv. Beh. afk. 850 mk.

Kpsb., *Haimila,* $^{33}/_{50}$ mtl, på en höjd, 2 v. fr. kkan. Våningsh. omkr. 30 år gammalt, 1870 brädf. och oljemåladt; tillr. rymligt. Uthusen till det mesta gamla och skrala. Åker 17$^{1}/_{2}$ tl., äng 104 $^{1}/_{5}$ tl., skog 1753$^{2}/_{3}$ tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 26 tr; vår 6 tr, afk. 28 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 10 får. Torp 2, utg. tills. 80 öke- och 25 fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tert.spml 14 tr 22$^{1}/_{2}$ kpr; fören.spml 71 tr råg, 37 tr korn, 29 tr hafra; smör 80 lisp.; påskp. 200 mk, likstol 200 mk, mindre past. 300 mk; socknedagsv. 400, i pastors kost. b) *kapellanens:* 53 tr råg, 24 tr korn, 19 tr hafra; smör 40 lisp; barnlikstol m. m. tills. 100 mk; socknedagsv. 400 i kap:s kost.

Klockarelönen: 39 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra) samt laglig sportel. Boställe saknas.

Kyrkoherde: *Karl Axel Wegelius.*

Kapellan: *Karl Henrik Strandman,* vice pastor.

Klockare: *Nikodemus Illukka,* f. $^{4}/_{10}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

XII. Fredrikshamns prosteri.

Inom Wiborgs län; består af: 1) *Wederlax;* 2) *Miehikkälä;* 3) *Fredrikshamns* och *Weckelax;* 4) *Sippola;* 5) *Kymmene,* och 6) *Pyttis* pastorat, hvarutom hit räknas: 7) *Höglands* församl., som ej lyder under något pastorat, utan står under kontraktsprostens omedelbara tillsyn.

Kontraktsprost: *Adolf Fredrik Cremer,* kyrkoherde i Pyttis m. m.

I. Wederlax (Wirolahti) pastorat. Adr. *Fredrikshamn & Wederlax.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. 2 ggr om året. Genom k. reskr. $^{13}/_{4}$ 1863 är bestämdt, att af Wederlax sockens nordliga del skall bildas ett eget pastorat, under namn af Miehikkälä (se nf.). *Areal:* 769,2 qvadratverst. *Folkm.* 6661, *mantal* 33$^{2}/_{25}$, *läslag* 31, *hmsr.* 545, *torpr.* 92 (allt detta endast för den efter afskilj. af Miehikkälä qvarblifvande delen; men arealen gemens. för begge). *Kyrkan,* 145 v. fr. Borgå, uppf. 1766, af träd, tillr. rymlig, nyl. brädfodrad och skall 1873 undergå en betydl. reparation till det inre.

Khdeb., $^{27}/_{100}$ nytt mtl, fult beläget mellan två tillandade och gräsbevexta hafsvikar, 1 v. fr. kyrkan. Kåraktb. 7 rum och kök, i godt skick; uthusen försvarl. men otillr. Brandf. Åker 44 tl. 31$^{1}/_{4}$ kpl. (utom nyodl.); äng 127 tl. 1 kpl. (dålig); skogen förslår ej till husbehof, utan bränslet måste till dyrt pris köpas. Utsäde (i 5 skiften): höst 3 à 4 tr, afk. 35 tr; vår omkr. 20 tr, afk. 90 tr utom 75 tr potäter äfvensom något skidfrukter. Underh. 4 hästar, 20 kor, 8 får. Torp 1, utg. årl. 156 öke- eller fotdagsv., en stadsresa m. m.

Kpsb., *Hiukka,* $^{7}/_{50}$ mtl, med mindre fördelaktigt läge, 2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 6 rum och kök; åbyggn. skola innev. år betydligt repareras. Brandf. Åker 13 tl. $^{1}/_{4}$ kpl., äng 62 tl. 5$^{3}/_{4}$ kpl.; hela ägovidden 474 tl. 15 kpl. Utsäde (i treskiftesbruk): höst 3$^{1}/_{2}$ tr, afk. 30 tr; vår 7 tr, afk. 42 tr, samt 35 tr potäter. Höafk. omkr. 65 åmar, till stor del af dålig beskaffenhet; underh. 3 hästar, 12 kor, 10 får. Torp finnas ej.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 7 tr (levereras i kontant af kronof.); förenspml 104 tr råg (tilldess Miehikkälä afgår: 11 tr 12$^{1}/_{2}$ kpr tertial och 170 tr råg); smör 100 lisp., påskp. 400 mk, likstol och mindre pastoralier omkr. 500 mk (med inber. af Miehikkälä-delen 750 mk); socknedagsv. 350, i pastors kost. b) *kapellanens:* 82 tr råg (tilldess Miehikkälä blifvit eget pastorat 127 tr); 50 lisp. smör, s. k. påskp. 110 mk (efter 32 p. fr. hvarje obesutet matlag), likstol à 48 p. för barn under 12 år; 1 p. ullstrumpor för hvarje brudpars lysning.

Klockarelönen: 50 tr, som vanl. erlagts i råg, samt sportel för liksång och vid kyrkl. förättn. enl. taxa. Boställe saknas.

Pastor: *Henrik Masalin,* prost; tjenstledig.
Pastorssubstitut: *Ferdinand Johan Masalin.*

Kapellan: vakant.
Klockare: *Peter Alexander Sivén*, tjenstledig. T. f. *Anders Korppas.*

2. Miehikkälä pastorat. Adr. *Fredrikshamn & Miehikkälä.*

Imp. 2 kl., finskt. Genom k. reskr. $^{13}/_{4}$ 1863 (se domk. cirk. n:o 272) är förordnadt, att norra delen af Wederlax pastorat skall framdeles afsöndras till egen kyrkoherdelägenhet, att t. v. betjenas endast af pastor. Regleringen går i verkställighet sedan kyrka och klockstapel (å Kääriä mo, tillydande hmnet n:o 6 i Miehikkälä by) samt begr.plats äfvensom prestbol blifvit anskaffade och i fullt stånd försatta, samt nuv. pastor i Wederlax afgått. *Arealen* upptagen tills. med Wederlax. *Folkm.* 2620, *mantal* 21$^{3}/_{25}$, *läslag* 10, *hmsr.* 247, *torpr.* 32 (dessa summor lagda till de under Wederlax upptagna, angifva beloppen för Wederlax nuvarande, odelade pastorat). *Kyrka* finnes ännu icke. *Kyrkoherdebol* om $^{1}/_{12}$ mtl skall anskaffas, bebyggas och underhållas; finnes ej heller ännu. *Pastorslönen* kommer att utgöra 4 tr tertial, 115 tr råg, 90 lisp. smör; påskp. m. m. enl. lag (utom att likstolsko får lösas med 20 mk); socknedagsv. utgöras ej, men obesutne betala årl. 2 mk för hvarje matlag, och torde denna uppbörd tills. med påskp. komma att uppgå till 430 mk. *Klockarelönen* torde blifva 25 tr jemte sportel.

Pastor: tillsv. densamme som i Wederlax.

3. Fredrikshamns (Hamina) och Weckelax (Wehkalahti) pastorat. Adr. *Fredrikshamn.*

Imp. 2 kl., stadskapellanstj. af 3 och landskapellanstj. 2 kl. I stadskyrkan alla sön- och helgedagar svensk samt i Weckelax kyrka (som äfven är belägen i staden) alla sön- och helgedagar finsk gudstjenst; pastoratets alla 3 prester tjenstgöra i tur uti begge kyrkorna. Af stadsförs. medlemmar äro $^{2}/_{3}$ endast finska språket mägtige och besöka derföre Weckelax kyrka. Svenska kyrkan besökes äfven af kadetkorpsens församling (se nf.), hvars pastor till en fjerdedel deltager i tjenstgöringen derstädes. Genom k. reskr. $^{25}/_{3}$ 1861 afsöndrades fr. Weckelax pastorat Sippola förs. till egen kyrkoherdelägenhet. *Areal:* staden 6,38 och Weckelax 617,63 = 624,01 qvadratverst. *Folkm.* 8912, deraf 2162 i Fredrikshamns stad (dessutom till kadetkorpsen hörande 272) och 6750 i Weckelax. *Mantal* 46$^{1}/_{2}$. *Läslag* 4 i staden och 31 i Weckelax.

Hmsr. 720; *torpr.* 10. *Kyrkorna* 111 v. fr. Borgå; landsförs:s uppf. i medlet af 15:de seklet, af gråsten, utvidgad och reparerad 1828 samt ytterl. reparerad och hvitlimmad 1871, inrymmer 2000 personer; i godt skick, men tarfvar oljemålning. Stadskyrkan, uppf. af tegel 1843, inr. 500 pers., har orgelharmonium; brandförs. och i godt skick.

Khdeb., $^3/_{20}$ mtl, i Wiborgska förstaden invid en vik af saltsjön och $^1/_4$ v. fr. kkan; karaktersb. uppf. 1857, ånyo målad 1870, har 11 rum och kök samt är i godt skick; åbyggn. brandf. till 20,000 mk. Åker 6 tl., äng 15 tl., skog 2 tl. (bränsle köpes). Utsäde: höst $^3/_4$ ta, afk. 8 tr, vår 2 tr, afk. 12 tr, utom 25 tr potäter efter 2 trs sådd. Höafk. 1600 lisp., underh. 2 hästar, 5 kor, 2 får. Inber. ersättn. för till staden aftr. jord 343 mk, arrende för kreatursbete 200 mk samt för fiske 60 mk, är bolets beh. afk. uppskattad till 1200 mk.

Kpsb. i Weckelax, *Suomalain* n:o 2 i Strömsby (Salmenkylä), $^9/_{100}$ nytt mtl, vid finska viken 4 v. fr. kyrkan; jordeboksräntan deraf, omkr. 70 mk, donerad till Fredrikshamns stad. Åbyggn. försvarl., bygges och underh. af förs., brandf. till 1980 mk. Åker 10 tl. $22^1/_5$ kpl., äng 39 tl. $8^1/_3$ kpl., skog 95 tl. $10^1/_3$ kpl. Utsäde: höst omkr. 2 tr, afk. 20 tr; vår 4 tr, afk. 25 tr, utom 25 tr potäter efter 4 trs utsäde. Höafk. 3000 lisp, underh. 4 hästar och 10 kor. Torp finnas icke, hvarföre beh. afk. af bolet obetydlig.

Stadskapellanen har ej boställe.

Finska kadetkorpsens församling med en folkm. af 347 personer (enl. tab. 272), har egen pastor, men begagnar stadens kyrka mot erläggande af bänkpenningar.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 10 tr tertial samt 65 tr råg och 35 tr korn förenspml; smör omkr. 130 lisp; påskp. omkr. 550 mk, likstol 111 mk, dagsv. fr. hemman 76 mk; $2^1/_2$ tr saltad strömming; mindre pastoralier 300 mk, och från staden: lön omkr. 300 mk samt påskp., likstol m. m. 700 mk. b) *landskapellanens:* 70 tr 21 kpr råg, 16 tr 1 kpe korn, 6 tr 23 kpr hafra, omkr. 40 lisp. smör, $2^3/_8$ tr saltad strömming; från qvarnar omkr. 2 tr spml. c) *stadskapellanens:* lön omkr. 1700 mk, påskp., barnlikst. och förrättningar omkr. 500 mk samt hyresmedel 480 mk.

Pastor vid finska kadetkorpsen uppbär de 5 första åren efter tillträdet 1600 mk, efter 5 års tjenstg. årligen 2200 mk, efter tio års 2800 mk; hvarutom pastor i religionslärarearfvode åtnjuter

1000 mk om året samt hyresmedel och vedpgr 800 mk. Vidare 28 skålp. stearin- och 4 lisp. talgljus samt, såsom religionslärare å förberedande klassen 400 mk fr. öfverstyrelsen för militäranstalterna i St. Petersburg.

Klockarelönerna: i Weckelax omkr. 72 tr spml samt i Fredrikshamn (inber. organistarfvodet) omkr. 600 mk.

Pastor: *Karl Wilhelm Enckell,* fil. mag., prost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan i Weckelax: *Anton Tilly,* vicepastor.

Stadskapellan: *Sven Otto Wahlman.*

Pastor vid kadetkorpsen: *Berndt Adolf Reinholm,* fil. mag.

Klockare i Weckelax: *Anton Husgafvel,* f. $^{16}/_{12}$ 1814, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1863.

Klockare och organist i Fredrikshamn: *Gustaf Adolf Andersohn,* f. $^{16}/_{4}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865.

4. Sippola pastorat. Adr. *Uttis & Sippola.*

Imp. 2 kl.; finskt. Svensk gudstj. en gång om året. Sippola afskiljdes genom k. reskr. af $^{25}/_{3}$ 1861 från Weckelax till eget pastorat, att betjenas af en kyrkoherde, hvilken tjenst första gn besättes vid först inträffande ledighet af khdeemb. i Weckelax, då kapellanstj. i Sippola indrages; men om i en framtid en andre ordninarie prest i och för församlingsvården finnes blifva af nöden, åligger församl. en sådan tjensteman särskildt aflöna. *Areal:* 409,19 qvadratverst. *Folkm.* 3810. *Mantal:* $27^{59}/_{100}$ nya ($21^{1}/_{2}$ gamla). *Läslag* 14. *Hmsr.* 300; *torpr.* 47. *Kyrkan,* 100 v. fr. Borgå och 22 v. fr. Fredrikshamn, af träd, uppf. 1737, inr. 1000 pers.; förfallen.

Khdeb., $^{9}/_{20}$ mtl, vid allm. landsv. 15 v. fr. Uttis jernvägsstation, 2 v. fr. kkan. Karakth. 5 rum och kök, uppf. 1843; åbyggn. brandf. till 5000 mk. Åker 25 tl., äng 75 tl., skog 701 tl. Utsäde: höst: 4 tr; vår $7^{1}/_{2}$ tr samt 4 tr potäter, afk. 30 tr råg, 40 tr hafra, 8 tr korn, 3 tr ärter, 20 tr potäter. Höafk. 200 häckar, underh. 4 hästar, 15 kor, 10 får. Torp saknas. Beh. afk. 300 mk.

Pastors aflöning: tertial 5 tr, förenspml $78^{1}/_{2}$ tr råg, 34 tr korn, 5 tr hafra, smör omkr. 100 lisp., påskp. 6 p. för hvar skriftg. person, i st. för likstol för värd och värdinna årl. 2 mk 40 p. för mantalet, för öfriga personer efter lag; mindre pastoralier 65 mk; för förrättn:r betalas efter taxa; gerningsm., handtv., inh., statdrängar och deras vederlikar erlägga 96 p., sågar med mera än 2 ramar

samt bruk och fabrik med minst 15 arbetare betala såsom 1 mantal, qvarnar såsom hemman af lika stor skatt; för socknedagsv. 60 p. pr dagsv. eller 1 mk 60 p. från hvarje mantal (jemf. i öfrigt domk. cirk. n:o 259).

Klockarelönen: 30 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra), af inh. m. fl. 24 p., för vigsel 12 och för inledn. 8 p. Boställe saknas.

Pastor: tillsv. densamme som i Fredrikshamn.

T. f. kapellan: *Karl Filip Rönnholm*, vicepastor.

Klockare: *Erik Mattsson Hovi*, f. $^{28}/_2$ 1842, tilltr. $^1/_5$ 1869.

5. Kymmene (Kymi) pastorat. Adr. *Fredrikshamn & Kymmene.* Imp. 3 kl., finskt. Sacell. 3 kl. Svensk gudstj. hålles 2 à 3 ggr om året, samt kantpredikan i Huruksela by 1 gång och i *Aspö bönehus* 2 ggr. Bönehuset är anlagdt på en holme i finska viken, 30 v. fr. mkan. *Areal:* 218,82 qvadratverst. *Folkm.* 3213. *Mantal* 15 fmedl. (enl. äldre uppgift 27). *Läslag* 24. *Hmsr.* 270; *torpr.* 5. *Moderkyrkan,* 90 v. fr. Borgå, är uppf. 1850, af sten; tillräcklig och i försvarligt skick.

Khdeb., n:o 1 i Heligby, $^{13}/_{100}$ mtl, är beläget uti en däld vid Kymmene elfs ostligaste utloppsgren, 2 v. fr. finska viken och 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. äldre, med 9 rum och kök, är ännu i försv. skick, såsom ock de öfriga husen. Åker omkr. 22 tl., äng 41 tl., skog 226 tl. Utsäde: höst 6$^1/_2$ tr, afk. 35 tr; vår 10 tr, afk. 40 tr, samt 35 tr potäter efter 5 trs sådd. Höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar och 13 kor. Beh. afk. 250 mk, hvarutom strömmingsfisket afkastar 25 lisp. och laxfisket 102 mk.

Kpsb., n:o 7 i Eskola by, $^{11}/_{100}$ mtl, på en mindre höjd vid Kymmene elfs östra utloppsgren, $^3/_4$ v. fr. kyrkan; karaktb. uppförd 1802, tillbygd 1858, har 7 rum och kök. Åker 9 tl., äng 26 tl., skog 226 tl. Utsäde: höst 2$^2/_3$ tr, afk. 6 kornet; vår 5 tr, afk. 4 kornet, samt 28 tr potäter af 4 trs utsäde. Höafk. 35 åmar, underh. 2 hästar, 7 kor, 5 får. Beh. afk. 100 mk, 24 lisp. strömming och för laxfisket 83 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 11 tr 10$^1/_2$ kpr, förenspml 33 tr 5 kpr råg, 28 tr 26 kpr korn, 17 tr 6 kpr hafra, smör 56 lisp., påskp. 260 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 60 mk, 125 stekar (à 2 kpr råg), 4 tr 5 kpr bönor (löses med motsv. belopp råg); 230 kärfvar halm, 6 lisp. ull, 6 lisp. lin, 40 lisp. strömming; 267 socknedagsv. i pastors kost, samt ifrån Aspö

i ett för allt 54 mk. b) *kapellanens:* 19 tr 20 kpr råg och lika mycket korn, 15 lisp. smör, barnlikst. 20 mk, kött, bönor, dagsv., ull och lin till lika belopp som pastors, 30 lisp. strömming samt från Aspö 54 mk i ett för allt.

Klockarelönen: 27 tr (1/3 råg, 1/3 korn, 1/3 hafra). Boställe finnes ej. Klockaren förrättar äfven ambul. skolmästarebefattning och uppbär derföre 1 kappe råg fr. hvarje hemmansrök, jemte matskott, eller, om ej sådant gifves, i ersättning 1/2 kappe råg.

Pastor: *Johan Gustaf Gräsbeck.*

Kapellan: *Konstantin Lindh.*

Klockare: *Erik Gustaf Pihlainen,* f. 3/7 1840, tilltr. 1/5 1869.

6. Pyttis (Pyhtää) pastorat. Adr. *Fredrikshamn & Pyttis.*

Imp. 3 kl., finskt och svenskt; sacell. 3 kl. Såväl finsk som svensk gudstj. förrättas hvarje helge- och högtidsdag samt de söndagar, som infalla under katekismi- och passionstiderna; men de öfrige söndagarna turvis finsk eller svensk. Kantpred. 1 om året. *Areal:* 240,64 qv.verst. *Folkm.* 2510. *Mantal:* 34 1/3 ofm., 17 21/100 nya. *Läslag* 17. *Hmsr.* 216; *torpr.* 20. *Kyrkan,* 66 v. fr. Borgå, uppf. sannolikt för 400 år sedan, af gråsten, 15 fmr lång, 10 fmr bred; reparerad 1671 efter en brand, är nu i godt skick, försedd med orgelharmonium och brandf. för 6000 mk.

Khdeb., 3/4 mtl, väl beläget vid en gren af Kymmene elf, knappt 1/2 v. fr. kyrkan. Är väl bebygdt; brandf. till 3000 mk. Åker 30 tl., äng 70 tl., skogen tillräcklig. Utsäde: höst 9 tr, afk. 72 tr; vår 15 tr, afk. 90 tr. Höafk. 150 åmar, underh. 6 hästar, 24 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 52 fotdagsv. Beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., 1/4 ofm. mtl, krono, i Svartbäck by, 1 v. fr. saltsjön, 6 3/4 v. fr. kyrkan och 28 v. fr. Lovisa stad. Bygges och underh. af förs., åbyggn. i godt stånd och brandf. Arealen 562 tl. Utsäde (i treskifte): höst 3 tr, afk. 20 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr, utom 20 tr potäter. Höafk. 2000 lisp., underh. 3 hästar, 8 kor, 2 får. Odlingsbar mark 233 tl. mest kärr, hvaraf 33 tl. odlas af nuv. inneh. under 25 års frihet, räknadt fr. 1869. Skog finnes till husbehof; mulbetet försvarl., likaså fisket i saltsjön.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 10 1/2 tr, förenspml 46 tr, hafra 4 tr, smör 42 lisp., qvt. 100 mk, påskp. 120 mk, likstol 100 mk, socknedagsv. 280. b) *kapellanens:* 26 tr 12 kpr

råg, 20 tr korn, 1²/₃ t. hafra, ett dagsv. af hvarje hmsrök samt af torpare m. fl. i kapellanens kost, tillf. inkomst 40 mk.

Klockarelönen: 16 tr råg, 8 tr korn, 8 tr hafra och 32 lisp. fisk. Boställe saknas.

Pastor: *Adolf Fredrik Cremer*, kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Karl Clayhills*, vicepastor.

Kapellan: *Anders Ulrik Wiksten*, vicepastor.

Klockare:

7. Hoglands (Korkeasaari) och Tytterskärs (Tytärsaari) församling. Adr. *Fredrikshamn & Hogland.*

Utgöres af öar i finska viken, 50 v. fr. kusten, samt underlyder icke något pastorat. Gudstj. förrättas endast på finska språket. *Areal:* 25,98 qvadratverst. *Folkm.* 1050. *Mantal* 6½. *Läslag* 6. *Hmsr.* 154; *torpr.* finnas ej. *Kyrkan,* 160 v. fr. Borgå (via Fredrikshamn), är af träd, uppf. 1768 samt ut- och invändigt restaurerad och målad 1858; tillräcklig för förs. behof och i godt skick.

Predikantsbolet, utan mtl, utbrutet ur Hoglands norra by, väl beläget vid en liten bäck 100 steg från saltsjön, nära kyrkan. Försvarl. bebygdt, har hvarken åker, äng eller skog.

Predikantens aflöning: 80 tr säd (estländsk), 50 mk påskpgr, likstol enl. gammal sed 1 mk 60 p. för hvarje afliden, diverse inkomst omkr. 25 mk.

Klockarelönen: 11 tr säd. Boställe saknas.

Predikant: *Otto Gabriel Gardberg*, vicepastor.

Klockare: *Esaias Esko*, f. 16/3 1841, befullm. 3/6 1870; dessförinnan längre tid t. f.

XIII. Wiborgs prosteri.

Inom Wiborgs län; består af: 1) *Säkkjärvi;* 2) *Wiborgs svenska och finska*; 3) *Wiborgs tyska;* 4) *S:t Johannis;* 5) *Björkö;* 6) *Kuolemajärvi,* och 7) *Nykyrka* pastorat.

Kontraktsprost: *Jakob Johan Lindeqvist*, kyrkoherde i Nykyrka m. m.

I. Säkkjärvi pastorat. Adr. *Wiborg & Säkkjärvi.*

Imp. 2 kl., finskt; svensk gudstj. någon gång om året, kantpred. 3 om sommaren. Sacell. 2 kl. *Areal:* 805,28 qvadratverst. *Folkm.* 9309. *Mantal* 61. *Läslag* 40. *Hmsr.* 880; *torpr.* 60. *Kyrkan,* 175 v. fr. Borgå, 45 v. fr. Wiborg, uppf. 1833, af gråsten, repar. 1872, rymlig.

Khdeb., $1^{77}/_{100}$ mtl (3 oförm.), på en slätt vid Säkkjärvi träsk, $1^{1}/_{4}$ v. fr. kkan; karakt.byggn. rymlig och, ehuru äldre, i försvarl. skick; uthusen nybygda; åbyggn. brandf. till 15,200 mk. Åker 67 geom. tl. och 10 tl. åkerodlingsjord, äng 206 tl. och 70 tl. ängsmark, 178 tl. kärr, hela ägovidden = 4510 tl. Utsäde i treskifte: höst 6 tr, afk. 70 tr; vår 10 tr, afk. 60 tr samt 50 tr potäter. Höafk. 50 åmar, underh. 3 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 8, utg. tills. årligen 840 ökedagsv. Bolets beh. afk. 1500 mk.

Kpsb., $^{7}/_{25}$ mtl ($^{1}/_{2}$ oförm.), nära Säkkjärvi träsk, $1^{1}/_{2}$ v. fr. kkan. Boningsh. uppf. 1827, ännu beboeligt; åbyggn. brandf. till 7800 mk. Åker 24 tl. $11^{5}/_{6}$ kpl., äng 107 tl. $1^{1}/_{2}$ kpl., skog 320 tl. 24 kpl. Utsäde: höst $2^{2}/_{3}$ tr, afk. 30 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr, samt 25 tr potates. Höafk. 33 åmar, underh. 4 hästar, 10 kor, 8 får. Torp 2, utg. årl. 104 öke- och 104 fotdagsv. Bolets beh. afk. 500 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 25 tr 23 kpr (levereras kontant af kronofogden), fören.spml 120 tr råg, 68 tr 18 kpr korn, smör 100 lisp., påskpgr af torpare, gern.män och inh. hvarje matlag 64 p., likstol en ko der minst 6 kor födas, 3 mk 84 p. der 4 eller 5, samt 1 mk 92 p. der mindre än 4 kor födas, äfvensom 96 p. för andra skriftgångna personer; mindre pastoralier enl. taxa (lysning eller barndop 24 p., vigsel 48 p. och ett par strumpor, inledn. 48 p., skolgång 64 p.), 350 dagsv. af inhysingar, torpare och handtverkare, i pastors kost. b) *kapellanens:* 86 tr råg, 34 tr korn, 40 lisp. smör, likstol för barn under 15 år, samt socknedagsv. 350.

Klockarelönen: 88 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra); boställe finnes ej.

Kyrkoherde: *Otto Mauritz Nordström,* filos. d:r, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan: *Daniel Kristian Hirn,* vicepastor.

Klockare: *Ture Teodor Tornell,* f. $^{29}/_{7}$ 1830, tilltr. $^{29}/_{5}$ 1861.

2. Wiborgs (Wiipuri) finska och svenska pastorat, med Nuijamaa (blifvande) kapell. Adr. *Wiborg.*

Konsist. 1 kl. Sacell. 2 kl. Såväl finsk som svensk gudstj. hålles hvarje sön- och helgdag; kantpredikningar 3 à 5 om året. Magistraten i Wiborg upprättar förslag till alla presttjenster i Wiborgs mkoförs. (k. förordn. $^{24}/_{1}$ 1824 mom. 5 och kongl. förkl. $^{8}/_{11}$ 1650), och skall domk. utfärda fullmakt för den, som undfått pluralitetens kallelse. Genom k. reskr. $^{3}/_{12}$ 1863 och $^{14}/_{9}$ 1864 är mkokapellanernas antal bestämdt att efter nuvarande förste kapellanens afgång i st. för 2 blifva 3, neml. två för landsf. och en för staden. Genom k. reskr. $^{5}/_{12}$ 1859 afsöndrades fr. Wiborg till eget pastorat St. Johannis församling, och gm k. reskr. $^{26}/_{11}$ 1866 bestämdes Nuijamaatrakten till kapell (se nf). *Areal:* Wiborgs stad 1,75 och landsförs. 957,50 = 959,25 qvadratverst. *Folkm.* i stadens finska förs. 6343 och sv. 2125 = 8468, samt landsförs. 12,098 = tills. 20,566. *Mantal:* ofm. 128. *Läslag* 40. *Hmsr.* 764; *torpr.* 184. *Kyrkor:* finska kyrkan, uppf. under katolska tiden, samt utvidgad 1831; den svenska uppf. på 1790-talet (är gemensam för svenska och tyska församlingarna); begge af sten, och befinna sig i godt skick. Finska kyrkan har högst otillr. utrymme. Endast svenska kyrkan försedd med orgel (äfvensom eldstäder). Begge kyrkorna brandf., befinna sig i Wiborgs stad; afståndet fr. stiftsstaden 220 verst.

Khdeb., *Albrechtsö,* (på finska *Witsataipale),* 1 glt, $^{1}/_{8}$ nytt mtl, har ganska vackert läge med utsigt åt staden och Wiborgska viken, 4 v. landväg och 2 v. sjöväg fr. staden. Bolet är ordentl. bebygdt; karäktb. består af 10 rum, tambur och kök; brandf. Åker 20 tl., äng 45 tl., skogen otillräcklig. Utsäde: höst $4^{1}/_{2}$ tr, afk. 37 tr; vår 12 tr, afk. 61 tr. Höafk. 3600 à 3700 lisp., underh. 5 hästar, 12 kor, 8 får. Torp 3, utg. årl. tills. 225 öke- och 225 fotdagsv. samt 120 lisp. fisk. Bolets beh. afk. uppgifven till 238 mk.

Kapellanerne hafva ej boställen, samt skola alla tillsvidare vara bosatta i Wiborgs stad.

Nuijamaa kapell. Enligt k. reskr. $^{26}/_{11}$ 1866 är ett särskildt kyrkogäll bestämdt att inrättas i den såkallade Nuijamaatrakten af Wiborgs socken (omkr. mellersta loppet af Saima kanal), hvilket gäll tillsvidare kommer att såsom kapell underlyda Wiborgs pastorat. Sedan kyrka, begrafningsplats och prestgård blifvit an-

skaffade, och hvilkas plats är bestämd att blifva å af kronan skänkt mark i närheten af Räihä sluss, kommer den nybildade församl. att förses med egen prest.

Fånghusförsamlingen och **korrektionshusförsamlingen** i Wiborg höra äfven hit.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertialspml 73 tr (uppbäres och redovisas af kronofogden); förenspml 104 tr 25 kpr råg, 54 tr 25½ kpr korn, 24 tr 25½ kpr hafra, smör omkr. 150 lisp., påskp. 350 mk, likstol i medeltal 5 kor årligen, mindre pastoralier 400 mk, socknedagsv. 3648, i pastors kost, lösas med 86 p. hvarje då de ej in natura utgöras; från staden enl. k. resol. 27/7 1857 har årl. infl. omkr. 4000 mk (uppbäres och redovisas af stadskassören). b) c) och d) två *landskapellanerne* och *stadskapellanen* skola sig emellan jemnt fördela de härtills utgående två kapellanslönerna (jemf. domk. cirk. n:o 283) samt enhvar sitt år i tur uppbära och för hvarandra redovisa sagde aflöning, derest de icke kunna om löneuppbörden sig emellan träffa lämpligare öfverenskommelse. Jemlikt 20/1 1844 och 10/12 1853 stadf. föreningar utgår den numera till fördelning mellan 3 kapellaner bestämda kapellansaflöningen sålunda, att *hvardera* af de nuv. två kapellanerna tillfaller: 1) från *finska landsförs.* 91 tr 16 kpr råg, 46 tr 28 kpr korn, 46 tr 28 kpr hafra; dagsverkspgr af torpare, inh. m. fl. tills. 1218 mk 19 p., hyresmedel af alla skriftgångna à 3½ p., gör 150 mk; jordeboksräntan för de förra prestbolen Herttuala och Hannukkala 90 à 100 mk, smör (godvill.) omkr. 8 lisp., likstol för barn à 24 p., s. k. skolgång 96 p. (vanl. 1 mk) om begr. sker tisdagar eller fredagar, annars dubbelt, för vigsel i kyrka 1 mk, fri skjuts till embetsresor; 2) från *stadsförs.* (samt svenska förs. medl. fr. landet) af skriftg. personer à 60 p., 1 mk 20 p. och 1 mk 80 p., hvilket tills. utgjort 2864 mk 60 p., hvaraf 600 mk räknas såsom hyresmedel, det öfriga såsom lön; uppb. årl. i oktober af stadskassören mot vanlig uppbördsprocent, efter uppbördslängd som turvis af kapellanerne upprättas. e) den blifvande *kapellanen i Nuijamaa* kommer att erhålla i aflöning af hvarje mantalspgr betalande mansperson 4 mk och af hvarje till enahanda utgift förbunden qvinna 2 mk, utan afs. å stånd och vilkor (uppbäres och redovisas af kronofogden), samt för s. k. skolgång 1 mk och brudlysn. utfärdande 2 mk (jemf. domk. cirk. n:o 305). f) *fånghuspredikanten* uppbär lön 1000 mk och hyresmedel 240 mk, samt g) *korrektionshuspredikanten* lön 800 mk och resepgr 163 mk 60 p.

Klockarelönerna: i finska förs. 84 tr (1/3 råg, korn och hafra) samt fr. staden 700 à 800 mk; i svenska förs. 920 mk. Boställen finnas ej.

Pastor: *Gustaf Bernhard Mortimer Forsten,* led. af Anne ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *August Henrik Salminen.*

Förste kapellan: *Bror Sven Hougberg,* vicepastor; tjenstledig. Dess substitut: *Bror Karl Masalin,* korrektionshuspredikant.

Andre kapellan: vakant. T. f. *Johannes Witikka,* filos. mag., vicepastor; utn. fånghuspredikant.

Fånghuspredikant: *Otto Wilhelm Segersvärd,* vicepastor, utn. kapellan i Walkeala. Utnämnd: *Johannes Witikka* (se ofvan).

Korrektionshuspredikant: *Bror Karl Masalin* (se ofvan).

Klockare i finska församlingen: *Filip Ronimus,* f. 2/3 1832, tilltr. 1863.

Klockare i svenska församlingen: *Magnus Saxbäck,* f. 12/2 1808, tilltr. 1833.

3. Wiborgs tyska pastorat. Adr. *Wiborg.*

Konsist. 3 kl. Gudstjensterna förrättas i svenska kyrkan, som är gemensam för svenska och tyska församlingarna. Fastetiden hålles passionspred. hvarje vecka under en söknedag. Pastor tillsättes på enahanda sätt som i finska och svenska förs., med tillägg att enl. k. reskr. 8/5 1840 domk. äger korrespondera med konsist. i St Petersburg om tyska språket mägtiga sökande ej inom stiftet finnas, och att enl. k. resol. 15/2 1846 förs. äfven får utan förslag kalla pastor. *Folkm.* 642 (enligt 1870 års tab., men efter nyare uppgift 544).

Pastors embetsgård, i Wiborgska förstaden, 1 v. fr. kyrkan, är rymlig och i godt stånd, brandf., samt försedd med kryddgård.

Pastorslönen: 4120 mk fr. församl. samt af statsmedel 1300 mk, tillf. ink. till obestämdt belopp.

Klockaren är gemensam med svenska församl.

Pastor: *Alexander Karl Sonny.*

4. St Johannis pastorat (Kakin p.). Adr. *Wiborg & St Johannis.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afsöndradt från Wiborg genom k. reskr. 5/12 1859 till eget pastorat, att betjenas af pastor som är skyl-

dig att aflöna ständig adj. *Areal:* 197,11 qvadratverst. *Folkm.* 4135. *Mantal* 27 $^{11}/_{24}$. *Läslag* 18. *Hmsr.* 236; *torpr.* 22. *Kyrkan,* 253 v. fr. Borgå, 28 v. (vinterväg 18 v.) fr. Wiborg, uppf. 1755, af träd, liten och förfallen, skall snart ombyggas.

Khdeb., *Waahtola,* $^{1}/_{2}$ ofm. mtl, väl beläget vid finska viken, $^{1}/_{8}$ v. fr. kkan, temligen väl bebygdt. Åker 24 geom. tl., äng 30 tl., skog 403 tl. 29 kpl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 42 tr; vår 12 tr, afk. 64 tr, utom 60 tr potäter. Höafk. 70 åmar, underh. 4 hästar, 13 kor. Torp 1, utg. 30 öke- och 22 fotdagsv. Kärr-odling pågår.

Pastors aflöning: 16 tr 5 kpr, hälften råg och hälften korn i tertial, föreningsspml 91 $^{1}/_{2}$ tr råg, 23 tr 24 kpr korn, 23 tr 24 kpr hafra, smör 133 lisp., påskpgr för hmsvärd och värdinna 1 mk 92 p., andra öfver 15 år 96 p., barn 48 p.; mindre pastoralier ej till totalbeloppet uppgifna, men torde uppgå till 100 mk, socknedagsv. af 360 hjonelag, 3 af hvarje i egen kost eller 6 i pastors; vid försummad kallelse betalas 5 mk 4 p. af hushåll med 2 eller flere personer, samt hälften mindre af en person. Då möjl. framdeles en annan ordinarie prest anställes, minskas pastorslönen med 40 tr råg och skyldigheten att aflöna ex officio adj. upphör (jemf. domk. cirk. n:o 252).

Klockarelönen: 31 tr 20 kpr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra) samt af inhysingar, à 36 p., omkr. 150 mk. Till klockarebol är ett soldattorp inlöst, men åbyggnaden är uppförd af klockaren; huruvida församl. vill ersätta honom kostnaderna, är ännu oafgjordt.

Pastor: *Per Jakob Igoni.*

Klockare: *Anders Kruskopf,* f. $^{28}/_{7}$ 1829, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

5. Björkö (Kolvisto) pastorat. Adr. *Wiborg & Björkö.*

Imp. 3 kl., finskt. Sacell. 3 kl. Svensk gudstj. 1 gg om året. Uti *predikohusen å Seitskärs* (Seiskari) 47 v. och *Löfskärs* (Lavansaari) 70 v. ute i hafvet belägna öar hålles af prestersk. gudstj. 1 gg om sommaren och 1 gg om vintern, hvarutom derst. hvarje sön- och högtidsdag predikan uppläses från någon postilla af en dertill utsedd person. *Areal:* 295,09 qvadratverst. *Folkm.* 6389 (deraf 399 å Seitskär och 677 å Lavansaari). *Mantal* 52 (deraf 2 $^{1}/_{2}$ å S. och 4 $^{1}/_{2}$ å L.). *Läslag* 22 (deraf 1 å S., 1 å L.). *Hmsr.* 656 (deraf 59 å S. och 91 å L.); *torpr.* 36. *Kyrkan,* 266 $^{1}/_{2}$ v. fr. Borgå, 46 v. fr. Wiborg och 120 v. fr. St. Petersburg, med

vackert läge på en udde i Ahtiala by, korskyrka af träd, uppf. 1763, något trång, och i behof af reparation.

Khdeb., teml. väl beläget invid Björkö hamn, $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Utgöres af 2 sammansl. hmn i Tervahatiola by, 4 hmn i Katterlahti by, andligt frälse, tills. $1^1/_2$ mtl, förmedl. till $^{59}/_{100}$ mtl. Karaktb. reparerad och i försv. skick; nästan alla öfriga hus förfallna. Åker 15 tl., äng 75 tl., skog 649 tl., utom torphemmanens areal som utgör 907 tl. Utsäde: höst $4^1/_2$ tr, afk. 22 tr; vår 5 tr, afk. 23 tr, samt 40 tr potäter efter 5 trs sådd. Höafk. 125 åmar, underh. 3 hästar, 15 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 335 öke- eller fotdagsv. Arrendet för fiskevatten utgör 40 mk. Bolets beh. afk. uppgifven till endast 100 mk.

Kpsb., $^2/_{25}$ förm. mtl, mycket väl beläget vid Björkö sund, $^1/_2$ v. fr. kyrkan; uselt bebygdt. Åker 6 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 10 tr; vår 3 tr, afk. 9 tr. Höafk. 6 åmar, underh. 1 häst och 3 kor. Fiskevatten för $^1/_2$ not. Under bolet lyder *Papinmaa* hmn n:o 6 i Patala by, $^3/_{20}$ mtl, med $3^1/_2$ tl. åker, äng till 30 åmars afk. och god skog, samt fiskevatten för 2 notar.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 9 tr $27^{47}/_{128}$ kpr (uppbäres af kronofogden), samt 4 mk 80 p. deputat, förenspml 180 tr råg, fr. Seiskari och Lavansaari 377 mk 28 p., för fisktionde inflyter 425 mk, påskp. 98 mk, likst. 110 mk, mindre pastoralier 150 mk, socknedagsv. 1130, i arbetarenas kost (jemf. domk. cirk. n:o 318). b) *kapellanens:* 63 tr råg, friv. gåfvor af smör (omkr. 10 lisp.) och saltad strömming (40 lisp.), barnlikst. 25 mk, ull 550 skålp. à 1 mk, 1100 bröd à 1 kappe, 550 st. fårbogar, hemmansdagsv. 550 och dagsv. af inh. 565 i egen eller 1130 i bolets kost.

Klockarelönen: 52 tr 9 kpr ($^1/_3$ råg, korn och hafra); ifr. utöarne omkr. 88 mk och tillf. ink. 76 mk. Boställe finnes ej.

Pastor: *Johan Bäckvall.*

Kapellan: *Robert Magnus Bergman.*

Klockare: *Josef Putus*, f. $^{18}/_1$ 1796, tilltr. 1836; tjensten bestrides af *Matias Putus.*

6. Kuolemajärvi pastorat. Adr. *Nykyrka & Kuolemajärvi.*

Imp. 3 kl., finskt (afskiljdt fr. Nykyrka pastorat fr. $^1/_5$ 1864, jemlikt k. reskr. $^{19}/_1$ 1863). Pastor är enda ordinarie presten, men honom åligger aflöna adj. ex officio. *Areal:* 186,96 qvadratverst.

Folkm. 3255. *Mantal* 32 $^1/_2$ ofm., utom khdebolet. *Läslag* 11. *Hmsr.* 350, *torpr.* 10. *Kyrkan,* 280 v. fr. Borgå, 50 v. fr. Wiborg, uppf. 1759, af träd; mindre rymlig, men i försvarl. skick.

Khdeb., $^1/_4$ ofm. mtl, väl beläget vid Kuolemajärvi sjö, 2 v. land- och $^3/_4$ v. sjöväg fr. kkan; behjelpligt bebygdt. Åker 14 tl. 17 kpl., äng 33 tl. 6 $^9/_{10}$ kpl., skog 169 tl. 17 $^1/_5$ kpl., imped. 2 tl. 29 $^1/_4$ kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 21 tr; vår 6 tr, afk. 24 tr. Höafk. 35 vinterlass, underh. 2 hästar, 10 kor, 6 får. Torp finnas ej.

Pastors aflöning: deputat 380 mk, för s. k. förenspml 2500 mk, för smör 800 mk, påskp. 100 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 200 mk; socknedagsv. 300. Enl. k. reskr. $^{19}/_1$ 1863 (domk. cirk. n:o 270) utgör beloppet af deput. 16 $^1/_2$ tr spml (som efter medelmarkeg. uppbäres och levereras af kronofogden); förenspml 87 tr 24 kpr råg, 28 tr 15 kpr korn, 41 tr 8 kpr hafra, samt smör 1 $^1/_2$ skålp. för hvarje ko af alla dem, som ko äga; påskp. och pastoralier dels efter lag, dels efter särsk. taxa, deribl. såsom ersättn. för likstolsko efter värdar och värdinnor samt afgifter för fiske, sågar, bruk och qvarnar (hvilka afgifter tillsvidare upphöra) 40 p. af hvarje skriftgången person, utom drängar och pigor för hvilka erlägges 80 penni.

Klockarelönen: 39 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra), samt omkr. 100 mk sportel. Boställe finnes icke.

Pastor: *Niklas Emanuel Tengén.*

Klockare: *Adam Koljonen,* f. $^{15}/_3$ 1831, tilltr. $^1/_5$ 1858.

7. Nykyrka (Uusikirkko) pastorat. Adr. *Nykyrka.*

Imp. 2 kl., finskt; Sacell. 1 kl. Svensk gudstj. 1 à 2 ggr årligen. Genom k. reskr. $^{19}/_1$ 1863 afsöndrades härifr. Kuolemajärvi till eget pastorat. *Areal:* 912,82 qvadratverst. *Folkm.* 9040. *Mantal* 104. *Läslag* 23. *Hmsr.* 846; *torpr.* 862. *Kyrkan,* 280 v. fr. Borgå, 60 v. fr. Wiborg, 75 v. fr. St Petersburg, uppf. 1800, af träd; rymlig och i försvarl. skick, tills. med den år 1860 uppf. klockstapeln brandf. till 61,200 mk.

Khdeb., 2 ofm. mtl, väl beläget vid Kirkkojärvi insjö, 3 verst sommar- och 1 v. vinterväg fr. kkan. Våningsh. inneh. 9 rum och kök, jemte 2 vindskamrar; alla åbyggn. i godt skick; brandf. till 32,200 mk. Åker 55 tl., äng 125 tl., skog 700 tl. Utsäde: höst 9 tr, afk. 60 tr; vår 18 tr, afk. 90 tr, samt potäter efter 10 trs sådd. Höafk. 70 åmar, underh. 5 hästar, 20 kor, 15 får. Torp 5,

utg. årl. tills. 520 ökedagsv. samt mindre prestanda. Bolets beh. afk. uppgifven endast till 500 mk.

Kpsb., $^5/_{12}$ mtl, väl beläget vid Kirkkojärvi sjö, 1 v. fr. kkan. Våningshuset 8 rum och kök; åbyggn. brandf. till 14,120 mk. Hela ägovidden 463 tl. 8 $^1/_2$ kpl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 25 tr; vår 12 tr, afk. 60 tr samt potäter efter 5 trs utsäde. Höafk. 25 åmar, underh. 3 hästar, 10 kor, 7 får. Torp 5, utg. årl. tills. 442 fotdagsv. och 8 stadsresor. Beh. afk. 200 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 38 tr deputat, förenspml 129 tr råg, 45 tr korn, 65 tr hafra; smör 110 lisp; påskp. 300 mk, likstol 50 mk och 4 kor, öfriga pastoralier 400 mk; socknedagsv. 4200 i pastors kost. b) *kapellanens:* 129 tr råg, 45 tr korn, 65 tr hafra, smör 50 lisp., barnlikstol 50 mk; socknedagsv. 1200, i kapellanens kost.

Klockarelönen: 78 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra); bol finnes ej.

Pastor: *Jakob Johan Lindeqvist*, filos. d:r, kontraktsprost, led. af Anne o. 3 kl.

Kapellan: *Albert Wilhelm Schogster*, vicepastor.

Klockare: *Adolf Gröndahl*, f. $^{31}/_1$ 1802, tilltr. $^1/_5$ 1836; director cantus.

XIV. Jääskis prosteri.

Inom Wiborgs län; består af: 1) *Joutseno;* 2) *Ruokolax;* 3) *Rautjärvi;* 4) *Kirvus;* 5) *Jääskis*, och 6) *St. Andreae* pastorat.

Kontraktsprost: t. f. *Karl Gustaf Dahlgren*, kyrkoherde i Jääskis.

1. Joutseno pastorat. Adr. *Willmanstrand & Joutseno.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. någon gång. *Areal:* 351,42 qvadratverst. *Folkm.* 2835. *Mantal* 29 $^{11}/_{12}$ utom prestbolen. *Läslag* 22. *Hmsr.* 367; *torpr.* 18. *Kyrkan*, 190 v. fr. Borgå, 18 $^1/_3$ v. fr. Willmanstrand, uppf. 1756, af träd, trång och förfallen.

Khdeb., $^3/_{10}$ mtl, med vackert läge vid två vikar af Saima, 2 v. fr. kkan, utmärkt väl bebygdt, våningsh. med 9 rum uppf. 1858; brandförs. Utsäde: höst 4 tr, afk. 32 tr; vår 7 tr, afk. 42 tr; höafk. 40 åmar, underh. 3 hästar, 12 kor, 10 får. Skog tillr., fisket försvarl. Torp saknas. Beh. afk. uppgifven till 200 mk.

Kpsb., *Savela,* $^{9}/_{100}$ mtl, på en höjd med vacker utsigt men ej vid vattendrag; 2 v. fr. kkan. Våningsh. 7 rum, gammalt och förfallet; åbyggn. brandf. Utsäde: höst $4^{1}/_{2}$ tr, afk. 36 tr; vår 11 tr, afk. 55 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 4 hästar, 10 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 100 fotdagsv. Beh. afk. uppgifven till 200 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tert. 20 tr 17 kpr, fören. spml 82 tr 9 kpr råg, 57 tr 4 kpr korn, 24 tr 19 kpr hafra; smör 80 lisp., påskp. 200 mk, likstol 200 mk, mindre pastoralier 100 mk; socknedagsv. 300. b) *kapellanens:* 56 tr 5 kpr råg, 42 tr $4^{1}/_{2}$ kpr korn, 23 tr $16^{1}/_{2}$ kpr hafra, smör 50 lisp., diverse ink. 100 mk; 300 socknedagsv.

Klockarelönen: 36 tr 21 kpr. Boställe finnes ej.

Pastor: *Viktor Mortimer Gadding,* filos. mag.

Kapellan: *Johan August Albrecht Appelroth,* vicepastor.

Klockare: *Josef Elias Cheirio,* f. $^{3}/_{3}$ 1809, tilltr. 1833.

2. Ruokolax (Ruokolahti) pastorat. Adr. *Willmanstrand & Ruokolax.*

Imp. 1 kl., finskt. Sacell. af 1 kl. Härifrån afsöndrades gm k. reskr. $^{31}/_{10}$ 1859 Rautjärvi till egen kyrkoherdelägenhet. *Areal:* tills. med Rautjärvi pastorat 1527,85 qvadratverst. *Folkm.* 6993. *Mantal* $67^{87}/_{100}$. *Läslag* 28. *Hmsr.* 768; *torpr.* 116. *Kyrkan,* 224 v. fr. Borgå, 50 v. fr. Willmanstrand, af träd, uppf. 1854, täckt med jernplåt, brädf. och målad; brandf. till 60,000 mk.

Khdeb., $^{29}/_{50}$ mtl, med vackert läge vid en vik af Saima, 300 alnar fr. kkan. Åbyggn. försvarl.; våningshuset gammalt, inneh. 9 boningsrum, kök m. m. Brandf. 12,000 mk. Ägovidden omkr. 423 tl.; af åkern bebrukar inneh. 30 tl. och af ängen 31 tl. Utsäde: höst 6 tr, afk. 60 tr; vår 12 tr, afk. 60 tr, utom potates efter 7 trs sådd. Höafk. 40 lass, underh. 2 hästar, 20 kor, 10 får. Torp 7, utg. årl. tills. 700 öke- eller 1400 fotdagsv. Bolets beh. afk. 1500 mk.

Kpsb., *Sepänmäki,* $^{29}/_{100}$ mtl, på en höjd å Salonsaari holme i Saima, med vacker utsigt, 3 v. fr. kkan; nybygdt. Skattbara ägor 646 tl., imped. $2^{1}/_{2}$ tl. Utsäde (utom i sved och upplöjda lindor): höst $1^{1}/_{2}$ t., afk. 15 tr; vår 3 tr, afk. 20 tr. Höafk. 30 parmar, underh. 2 hästar, 8 kor, 10 får. Torp 1, utg. 20 öke- och 40 fotdagsv. Beh. afk. 200 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 25 tr spml; s. k.

förenspml 132 tr 9 kpr råg, 83 tr 9 kpr korn, 46 tr 16 kpr hafra; smör 150 lisp.; påskp. 160 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 80 mk; socknedagsv. 750. b) *kapellanens:* 87 tr råg, 77 tr korn, 35 tr hafra; smör 40 lisp.; barnlikstol och förrättn:r 140 mk; socknedagsv. 250.

Klockarelönen: 75 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra). Boställe saknas.

Kyrkoherde: *Karl Fredrik Londén,* led. af Stanisl. o. 3 kl. XX.

Kapellan: *Anders Abraham Favorin,* vicepastor.

Klockare: *Alexander Karl Tuhenius,* f. $^{23}/_5$ 1815, tjenstl. för bristande synförmåga; t. f. *Johan Luumi,* f. 1835.

3. Rautjärvi pastorat. Adr. *Willmanstrand & Rautjärvi.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes från Ruokolax genom k. reskr. $^{31}/_{10}$ 1859 till eget pastorat, med skyldighet för kyrkoherden att efter domkap. bestämmande aflöna stadigv. ministeriiadjunkt. *Arealen* upptagen tills. med Ruokolax pastorats. *Folkm.* 2942. *Mantal* 24. *Läslag* 23. *Hmsr.* 317; *torpr.* 45. *Kyrkan,* 240 v. fr. Borgå, var uppf. 1776, af träd, men nedbrann i juli 1872, sannolikt i följd af mordbrand.

Khdeb., $^3/_{25}$ mtl, med vacker belägenhet vid Rautjärvi sjö, nära den afbrunna kyrkan. Alla hus nybygda sedan år 1856. Åker 5 tl., äng 2 tl., skog 38 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 16 tr; vår 4 tr, afk. 20 tr. Höafk. 16 åmar, underh. 1 häst och 6 kor. Torp 2, utg. årl. tills. 104 dagsv. i gårdens kost.

Pastors aflöning: tertial 13 tr 5 kpr, förenspml 96 tr 15 kpr råg, 57 tr 20 kpr korn, 35 tr 20 kpr hafra; smör omkr. 82$^1/_2$ lisp. (deraf torpare och inh. betala 4 lisp. à 1 skålp. per ko; 78$^1/_2$ lisp. är fördeladt på mantalen); påskpgr 90 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 200 mk; socknedagsv. 470 (jemf. domk. cirk. n:o 252).

Klockarelönen något öfver 31 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra).

Pastor: *Otto Gustaf Blomgren.*

Klockare: *Matias Warén,* f. $^{20}/_3$ 1821, tilltr. $^1/_5$ 1849.

4. Kirvus (Kirvu) pastorat. Adr. *Jääskis & Kirvus.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 3 kl. Genom k. reskr. $^{15}/_2$ 1858 afskiljdes Kirvus fr. Jääskis till eget pastorat. *Arealen* upptagen tills. med Jääskis pastorats. *Folkm.* 5546. *Mantal* 50$^1/_2$. *Läslag* 24.

Hmsr. 668; *torpr.* 89. *Kyrkan,* 295 v. fr. Borgå, uppf. 1815, af träd, har sittplatser för 1000 personer.

Khdeb., *Musikkala,* 1/3 mtl (var intill senaste kapellanens afgång kpsbol), med teml. vackert läge vid Kirvus sjö, 1/4 v. fr. kyrkan. Dåligt bebygdt. Åker 36 tl., äng 50 tl., skog 446 tl. Utsäde: höst 8 tr, afk. 40 tr; vår 16 tr, afk. 45 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 3 hästar, 18 kor, 5 får. Torp 1, utg. årl. 70 öke- och 30 fotdagsv. Beh. afk. 300 mk.

Kpsb., *Uusipappila,* 33/200 mtl, nära Kirvus träsk, 1/4 v. fr. kyrkan; ganska väl bebygdt. Utsäde: höst 2 1/3 tr, afk. 20 tr; vår 5 1/6 tr, afk. 22 tr. Höafk. 23 åmar, underh. 2 hästar, 6 kor, 5 får. Beh. afk. 175 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 32 tr 23 kpr (deri vinsäden m. m. ingår), förenspml 129 tr 8 kpr, samt 39 tr 10 kpr hafra; smör omkr. 120 lisp.; påskp. 150 mk, likstol 500 mk, mindre pastoralier 185 mk; socknedagsv. 490, i pastors kost. b) *kapellanens*: 83 tr 28 kpr råg, 62 tr korn, 35 tr 12 kpr hafra; smör omkr. 30 lisp., likstol m. m. tills. 85 mk; 598 socknedagsv. i kapellanens kost. (Om prestaflön. i Kirvus jemf. närmare domk. cirk. n:ri 243 och 324).

Klockarelönen: 66 tr 24 kpr (1/3 råg, korn och hafra), samt tillfällig sportel. Boställe finnes ej.

Pastor: *Ulrik Siegberg.*
Kapellan: vakant.
Klockare: *Matias Räikkönen,* f. 3/9 1825, tilltr. 1856.

5. Jääskis pastorat (Jääsken p.). Adr. *Jääskis* (postkontor).

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 3 kl. Svensk gudstj. en gg om året. Genom k. reskr. 15/2 1858 afsöndrades från Jääskis till eget pastorat Kirvus kapell, jemte det de territoriala förhållandena mellan dessa och St Andreae pastorat reglerades (se domk. cirk. n:o 243). *Areal:* tills. med Kirvus pastorat 710,76 qvadratverst. *Folkm.* 4327. *Mantal* 46 34/100 fm., prestb. inber. *Läslag* 23. *Hmsr.* 484; *torpr.* 97. *Kyrkan,* vid Wuoksen, 223 v. fr. Borgå, 46 v. fr. Wiborg och 49 v. fr. Willmanstrand, är uppf. 1844, invigd 1846, af träd, stor och prydlig under jernplåtstak, brädf. och målad utv., men ej invändigt.

Khdeb., *Haikola,* 69/100 mtl, med vackert läge vid Wuoksen, 1/4 v. fr. kyrkan. Sätesbyggn. gammal, men uppförandet af en ny

med 14 rum (tambur och skafferi inber.) är beslutet; åbyggn. brandf. Åker 27 råguts. tl. och äng 72 geom. tl. 27 kpl. (utom torpens); skog 811 tl. 13 $^5/_8$ kpl. Utsäde: höst 9 tr, afk. 75 tr; vår 20 tr, afk. 110 tr. Höafk. 45 åmar, underh. 4 hästar, 30 kor, 10 får. Torp 7, utg. årl. tills. 702 ökedagsv. Bolets beh. afk. 1200 mk.

Kpsb.. *Suikkala,* $^{11}/_{12}$ (of.?) mtl, vid Wuoksen gentemot kyrkan. Medelafk. af råg 35 tr och af vårsäd 45 tr; å bolet underh. 2 hästar, 10 kor, 6 får. Torp 3, utg. arbete efter öfverensk.; f. n. verkst. torpen halfva tröskn. och all plöjning å bolet samt släpa 8 fmr långved, allt i deras egen kost.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 29 tr 12 $^1/_2$ kpr (deri inber. 5 $^1/_2$ tr vinsäd och 1 domkyrkotunna); förenspml 87 tr 9 kpr råg, 37 tr 17 kpr korn, 35 tr 1 k. hafra, smör 114 lisp., påskp. 120 mk, likstol 700 mk, mindre pastoralier 125 mk; socknedagsv. af torpare, handtv. och inh. 480, i pastors kost. b) *kapellanens:* 74 tr 26 kpr råg, 56 tr korn, 36 tr 5 kpr hafra; smör 50 lisp. (Jemf. domk. cirk. nya serien n:ri 3 och 17).

Klockarelönen: 48 tr 12 kpr ($^1/_3$ råg, korn och hafra) samt vid hvarje vigsel 24 p., barndop 6 p., inledn. 12 p., skolgång 40 p. Boställe finnes icke.

Pastor: *Karl Gustaf Dahlgren,* t. f. kontraktsprost.
Kapellan: *David Sirelius,* vicepastor.
Klockare: *Matias Mohka,* f. 1819, tilltr. 1831.

6. St Andreae pastorat (Antreaan pitäjäs). Adr. *Wiborg & St Andreae.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Kantpred. någon gång, efter presterskapets godtfinnande. Genom k. reskr. $^{15}/_2$ 1858 reglerades de territoriala förhållandena mellan St Andreae, Jääskis och Kirvus. *Areal:* 1057,27 qvadratverst (efter pastoratets förra, vidsträcktare område). *Folkm.* 6472. *Mantal* 58 $^{13}/_{20}$ utom prestbolen. *Läslag* 26. *Hmsr.* 698; *torpr.* 159. *Kyrkan,* 262 v. fr. Borgå, 43 v. fr. Wiborg, uppf. af träd 1767, utvidgad och reparerad 1844; förfallen, men fråga är väckt om dess ombyggande och ytterligare utvidgande.

Khdeb., *Käpyniemi,* $^{43}/_{100}$ mtl, med vackert läge vid Wuoksen, nära kkan; väl bebygdt, våningsh. med 9 rum, utom kök m. m. Utsäde: höst 5 tr, afk. 40 tr; vår 12 tr, afk. 50 tr, utom 35 tr

potäter. Höafk. 100 åmar, underh. 3 hästar, 20 kor, 10 får. Skog och fiske försvarl. Torp 4, utgöra tills. 150 öke- och 120 fotdagsv. Bolets behållna afk. uppskattad till 2000 mk (antagl. mycket för högt).

Kpsb., *Moisio*, $^{3}/_{25}$ mtl, någorl. väl beläget, $^{1}/_{2}$ v. fr. Wuoksen och lika långt fr. kkan; våningsh. uppf. 1858, utvänd. brädf. och oljemåladt, inneh. 8 rum och kök; öfriga åbyggn. äldre och bristfällig. Åker 20 tl., äng 23 tl. och skog 71 tl. Utsäde: höst $3^{1}/_{2}$ tr, afk. 30 tr; vår 7 tr afk. 42 tr. Underh. 2 hästar, 10 kor, 10 får. Beh. afk. uppgifven till 600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 32 tr, hälften råg, hälften korn; föreningsspml 98 tr råg, 45 tr korn, 45 tr hafra; smör 200 lisp.; påskp. 160 mk; likstol 1000 mk (à 45 mk pr ko); mindre pastoralier 200 mk; socknedagsv. 1500 i prestg:s eller 750 i arbetarenes egen kost. b) *kapellanens:* 66 tr 24 kpr råg, 46 tr 4 kpr korn, 26 tr 9 kpr hafra; smör 100 lisp.; barnlikstol 50 mk, för förrättningar 150 mk; socknedagsv. 600.

Klockarelönen: 66 tr, till $^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra; sportel 50 mk. Boställe saknas.

Pastor: *Henrik Konstantin Corander*, filos. mag., hist. fil. doktor, XV. Tjenstl. Dess vikarie: *Karl Wilhelm Silfvenius*, utn. kyrkoh. i Haapajärvi.

Kapellan: *David Toikka*, vicepastor.

Klockare: *Bertil Kokki*, f. $^{10}/_{2}$ 1816, tilltr. 1856.

XV. Mohla prosteri.

Inom Wiborgs län. Består af: 1) *Heinjoki;* 2) *Mohla;* 3) *Kivinebb;* 4) *Walkjärvi*, och 5) *Rautus* pastorat.

Kontraktsprost: *Anders Gustaf Hahl*, kyrkoh. i Rautus.

1. Heinjoki pastorat. Adr. *Mohla & Heinjoki.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes fr. Mohla till eget pastorat genom k. reskr. $^{14}/_{1}$ 1868; pastor tillsättes efter nuv. kapellanens i Heinjoki afgång, då kapellanstjensten indrages. *Arealen* upptagen tills. med Mohla pastorats. *Folkm.* 2200 (utom greker). *Mantal* $12^{7}/_{24}$ ($^{3}/_{4}$ mtl inneh. af greker). *Läslag* 8. *Hmsr.* 207; *torpr.* 28.

Kyrkan, 250 v. fr. Borgå, 30 v. fr. Wiborg, är uppf. 1770, af träd, mera skral; brandf. till 18,200 mk.

Khdeb., en donation utan mtl, om 20 tl:s vidd. Läget särdeles vackert, vid Wähälampi insjö, $2^1/_2$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 5 rum.och kök; åbyggnaderna i godt stånd, brandf. till 9200 mk. Åker 3 tl., äng alldeles icke, skog obetydligt. Utsäde: höst 20 kpr, afk. 6 kornet; vår $1^1/_2$ t. hafra och 3 tr potäter, afk. 4 kornet. Med foder fr. förs. underh. 2 hästar, 4 kor, 4 får. Ang. betesmark se nf.

Pastors aflöning: tertial omkr. 150 mk, förenspml 60 tr råg, 23 tr korn, 23 tr hafra; smör 80 lisp.; likstol efter värd och värdinna fr. hemman öfver $^1/_{12}$ mtl 15 mk, $^1/_{12}$ mtl 10 mk, derunder intill $^1/_{24}$ mtl 6 mk och under $^1/_{24}$ mtl 4 mk; för annat gårdsfolk öfver 15 år 1 mk 50 p., obesutne ståndspers. öfver 15 år 4 mk; torpare, inh. m. fl. öfver 15 år 80 p. samt alla barn under 15 år 50 p.; mindre pastoralier tills. 75 mk; 1000 lisp. hö, 198 kärfvar halm, 99 fmr ved; fritt fiske (utom med not) i alla fiskevatten samt fritt bete för kreaturen på alla betesmarker inom församlingen (jemf. domk. cirk. n:o 314).

Klockarelönen något öfver 20 tr ($^1/_3$ råg, $^1/_3$ korn, $^1/_3$ hafra). Boställe saknas.

Pastor: tillsv. vakant.

Kapellan (tillsv.): *Karl Adolf Streng*, vicepastor.

Klockare (tjenstf.): *Peter Kruus*, f. $^7/_7$ 1831.

2. Mohla pastorat (Muola, Pyhäristin p.). Adr. *Mohla* (postkontor).

Imp. 2 kl., finskt. Sac. 2 kl. Genom k. reskr. $^{14}/_1$ 1868 afskiljdes härifrån Heinjoki förs. till eget pastorat. *Areal:* tills. med Heinjoki past. samt Kyyrölä grek. ryska förs. 1103,6 qvadratverst. *Folkm.* 7558. *Mantal* $89^{61}/_{250}$. *Läslag* 32. *Hmsr.* 785; *torpr.* 75. *Kyrkan*, 273 v. fr. Borgå, uppf. 1852, af tegel, med tak af jernplåt, 70 alnar lång och 30 alnar bred, med dubbla läktare; brandf. till 84,320 mk.

Khdeb., *Kirkkoranta*, 2 ofm., $^{41}/_{100}$ nytt mtl, väl beläget invid kyrkan och Kirkkojärvi insjö. Karaktb. uppf. 1853, rymlig samt nyl. brädf. och målad; nytt fähus af sten, hvälfd stenkällare, ny spmlsbod; resten af husen något förfallna; åbyggn. brandf. till 24,700 mk. Åker omkr. 94 tl., äng inemot 53 tl., svedjemark 362 tl. samt skog mot grundränta omkr. 77 tl. Utsäde: höst 11 tr, afk.

6 kornet; vår 22 tr, afk. 5 kornet, utom potäter. Höafk. 50 åmar, underh. 4 à 5 hästar, 20 kor, 10 får. Torp 6, utg. årl. tills. 210 öke- och lika många fotdagsv. Beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., *Ojala*, $^{1}/_{4}$ glt, $^{2}/_{25}$ nytt mtl, med vackert läge vid Kirkkojärvi sjö, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. gammal, men 1860 tillbygd, brädf. och målad; öfr. byggnader i försv. skick. Brandf. till 14,880 mk. Åker omkr. $17^{1}/_{2}$ tl., äng $13^{1}/_{2}$, svedjemark och skog endast omkr. 30 tl.; bränslet måste köpas. Utsäde: höst 4 tr, afk. 7 kornet; vår 7 tr, afk. 6 kornet, utom potäter. Höafk. 13 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 7 kor och några får. Beh. afk. 200 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 64 tr (levereras af kronof. i kontant); förenspml 73 tr 24 kpr råg, 42 tr 3 kpr korn, 45 tr 22 kpr hafra och 7 tr 5 kpr bönor; smör 180 lisp., påskp. 250 mk; likstol efter värd och värdinna, der 6 kor finnas en ko, samt i annat fall 3 mk 36 p., för öfr. efter taxa; mindre pastoralier 400 mk; socknedagsv. 1400 i pastors kost, lösas med 1 kpe råg om pastor så önskar. b) *kapellanens:* 73 tr 24 kpr råg, 42 tr 3 kpr korn, 45 tr 22 kpr hafra och 7 tr 5 kpr bönor, 180 lisp. smör, likstol af barn under 11 år, tillf. ink. 175 mk, 300 socknedagsv. i kap. kost (men intill nuv. kapellanens i Heinjoki afgång uppbär kapellanen i Mohla endast 39 tr 27 kpr råg, 24 tr 2 kpr korn, 25 tr 26 kpr hafra, 3 tr 17 kpr bönor och 60 lisp. smör).

Klockarelönen: 78 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra). Boställe finnes ej.

Pastor: *Johan Albert Tengén*, filos. mag., teol. kandidat.

Kapellan: *Felix Fritiof Relander*, utnämnd. T. f. *Frans Ludvig Bengelsdorff.*

Klockare: *Paul Tannin*, f. $^{15}/_{5}$ 1800, tilltr. 1831, tjenstl. för ålderdom.

3. Kivinebb (Kivennapa) pastorat. Adr. *Mohla & Kivinebb.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. hålles en gg om året och kantpr. 2 ggr. *Areal:* 638,75 qvadratverst (hvarifr. dock Raivola och Systerbäcks areal afgår). *Folkm.* 7188. *Mantal* $66^{5}/_{6}$. *Läslag* 30. *Hmsr.* 755; *torpr.* 262. *Kyrkan,* 305 v. fr. Borgå och 60 v. fr. St Petersburg, uppf. 1804, af träd; rymlig, men erfordrar reparation.

Khdeb., *Linnamäki,* $^{53}/_{100}$ mtl, på en fordom befästad höjd

vid allm. landsvägen, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. och tjenstefolkets stuga nybygda och rymliga; öfriga husen förfallna. Åker 24 tl. (utom torpåkrarna), äng 102 tl. (utom torpens), skog 1086 tl. Utsäde: höst $5^1/_3$ tr, afk. 40 tr; vår 10 tr, afk. 70 tr, utom potäter efter 5 trs sådd. Höafk. 160 åmar, underh. 3 hästar, 30 kor, 10 får. Torp 16, utg. årl. tills. 600 ökedagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till 1255 mk.

Kpsb., *Husula*, $^7/_{50}$ mtl, beläget på en högslätt 4 v. fr. kyrkan; alla hus nybygda 1863. Åker 16 tl., äng 28 tl., skog 211 tl. Utsäde: höst $2^1/_2$ tr, afk. 20 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr. Höafk. 40 åmar, underh. 2 hästar och 10 kor. Torp saknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 39 tr 20 kpr; förenspml 96 tr råg, 37 tr korn, 37 tr hafra; smör 140 lisp.; påskp. 240 mk, likstol i värde omkr. 500 mk, mindre pastoralier 100 mk; 2700 socknedagsv. i pastors kost, hvaraf dock $^1/_3$ ej plägat utfalla. b) *kapellanens:* 96 tr råg, 37 tr korn, 37 tr hafra, 140 lisp. smör, likstol och annan tillfällig inkomst tills. 240 mk; 900 socknedagsv. i kapellanens kost, hvilka dock till stor del ej utfalla.

Klockarelönen: $75^1/_2$ tr ($^1/_3$ råg, $^1/_3$ korn, $^1/_3$ hafra). Boställe saknas.

Pastor: *Johannes Hertz.*

Kapellan: *Georg Magnus Kiljander,* vicepastor.

Klockare: *Anders Jantunen,* f. $^{31}/_{12}$ 1841, tilltr. $^1/_7$ 1872.

4. Walkjärvi pastorat. Adr. *Mohla & Walkjärvi.*

Imp. 3 kl., finskt. Kap.tj. 3 kl. *Areal:* 459,41 qvadratverst. *Folkm.* 4990. *Mantal* $80^1/_4$. *Läslag* 24. *Hmsr.* 725; *torpr.* 28. *Kyrkan,* 298 v. fr. Borgå, 90 v. fr. St. Petersburg; uppf. 1826, af träd, repar. 1870 och i utmärkt godt skick; rymlig.

Khdeb., *Jauhola,* n:o 1, $^4/_{25}$ mtl, väl beläget vid Jauholampi träsk, 1 v. fr. kkan; åbyggn. rep. 1869 och i försvarl. skick. Åker 31 tl. 14 kpl., sandmylla; äng 47 tl. 24 kpl.; skog 187 tl. 16 kpl. Utsäde: höst 7 tr, afk. 42 tr; vår 13 tr, afk. 78 tr, utom 32 tr potäter. Höafk. 50 åmar, underh. 4 hästar, 14 kor, 12 får. Torp finnas ej; en skogvaktarebyggnad löses alltid af tillträdaren, efter värdering. Bolets beh. afk. 1200 mk (inber. socknedagsv.?).

Kpsb., *Jauhola,* n:o 2, $^7/_{100}$ mtl, väl beläget mellan Walkjärvi sjö och Jauholampi träsk, 1 v. fr. kkan; åbyggn. efter år 1871 verkst. repar. i försvarl. skick. Åker 3 tl. 12 kpl., äng 1 tl. 19

kpl., skog 8 tl. 24½ kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 18 tr; vår 7 tr, afk. 42 tr samt 12 tr potäter. Höafk. 8 åmar, underh. 1 häst, 4 kor. Bolets beh. afk. 150 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 49 tr 23 kpr (levereras af kronofogden kontant), förenspml 58 tr 25 kpr råg, 48 tr 17 kpr korn, 48 tr 17 kpr hafra; smör 120 lisp., påskp. 200 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 100 mk; 1 öke- eller drgedagsv. af hvar hemmansn:r (tills. 159) samt af torpare och inhysingar 900 fotdagsv., i arb. kost. b) *kapellanens:* 58 tr 25 kpr råg, 26 tr 22 kpr korn, 26 tr 22 kpr hafra; smör 120 lisp.; likstol för barn under 11 år 40 mk, för förrättningar omkr. 50 mk; 1 ökedagsv. af hmsn:r om minst ½ mtl, 1 fotdagsv. af mindre hmsn:r; af hvarje torpare, inhysing och gerningsman 3 fotdagsv. i kapellanens kost.

Klockarelönen: 72 tr (till ⅓ råg, korn och hafra); för förrättn. 50 mk. Boställe saknas.

Pastor: *Fredrik Häyrén.*
Kapellan: *Albert Boman,* vicepastor.
Klockare: *Bror Berndt Broms,* f. 16/10 1826, tilltr. 1/5 1869.

5. Rautus pastorat (Raudun p.). Adr. *Mohla & Rautus.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacell. 3 kl. *Areal:* 291,55 qvadratverst. *Folkm.* 3418. *Mantal* (ader) 84 1/48 luth., 12½ grek., utom prestb. *Läslag* 18. *Hmsr.* 430; *torpr.* 54. *Kyrkan,* 325 v. fr. Borgå, 80 v. fr. St. Petersburg, uppf. 1823, af träd; brädf. och oljemålad, tillr. rymlig och i godt skick; brandf.

Khdeb., *Pappila,* 17/50 nytt mtl, beläget mellan tre träsk, invid Kirkkojärvi 3 v. fr. kyrkan. Karaktb. af träd, kalkrappad, inneh. 7 rum och kök; brandf. Åker 45 tl., äng 104 tl., skog 839 tl. Utsäde: höst 10 tr, afk. 78 tr; vår 30 tr, afk. 122 tr, samt 60 tr potäter efter 10 trs utsäde. Höafk. 117 åmar, underh. 4 hästar, 25 kor, 15 får. Torp 3, utg. årl. tills. 50 fotdagsv. Under bolet lyder ett prebendehemman, *Papintila* n:o 12 i Kaskaala by, 4/25 nytt mtl, med åker 40 tl., äng 66 tl., skog 467 tl., hvilket brukas af 5 landbönder, de der årligen tills. utgöra 4 tr råg, 4 tr korn, 1 t. hafra, 120 ökedagsv. och 60 fotdagsv. samt 5 stadsresor. Bolets beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., *Mustilanmäki,* 33/100 mtl, mellan tre små insjöar, ¼ v. fr. kyrkan; karaktb. gammal, med 7 rum, kalkrappad; brandf.

Utsäde: höst $6^1/_2$ tr, afk. 50 tr; vår 16 tr, afk. 60 tr, samt 36 tr potäter efter 6 trs utsäde. Höafk. 108 åmar, underh. 3 hästar, 22 kor, 10 får. Torp finnas icke. Beh. afk. 700 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* $8^1/_3$ tr råg, $3^2/_3$ tr korn och 14 mk 80 p. deputat; förenspml 55 tr 3 kpr råg, 34 tr 6 kpr korn, 37 tr 9 kpr hafra; smör 80 lisp.; påskp. 90 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 70 mk; från socknen 125 öke- och 658 fotdagsv. b) *kapellanens:* 55 tr 3 kpr råg, 34 tr 6 kpr korn, 37 tr 9 kpr hafra, 40 lisp. smör; ökedagsv. 125 och fotdagsv. 506.

Klockarelönen: 43 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra). Boställe saknas.

Pastor: *Anders Gustaf Hahl*, kontraktsprost.
Kapellan: *Karl Johan Antell*, vicepastor.
Kapellansadjunkt: *Karl Anton Emerik Antell.*
Klockare:

XVI. Kexholms prosteri.

Inom Wiborgs län; innefattar: 1) *Sakkola;* 2) *Pyhäjärvi;* 3) *Räisälä;* 4) *Kexholms*, och 5) *Kaukola* pastorat.

Kontraktsprost: t. f. *Johan Magnus Zitting*, kyrkoherde i Pyhäjärvi m. m.

I. Sakkola pastorat. Adr. *Kexholm & Sakkola.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Uti *Metsäpirtti* bönehus predikas 1 gg i månaden, af mkopresterskapet. *Areal:* 567,57 qvadratverst. *Folkm.* 6835. *Mantal* 75. *Läslag* 24. *Hmsr.* omkr. 700; *torpr.* 50. *Moderkyrkan*, 335 v. fr. Borgå, 42 v. fr. Kexholm, 104 v. fr. Wiborg och 115 v. fr. St. Petersburg, är uppf. 1779, af träd, tillr. rymlig och i godt skick utom taket, som med det första skall läggas nytt. Orgel finnes, och kyrkan är brandförs. *Metsäpirtti bönehus*, 25 v. fr. mkan, är ombygdt 1841.

Khdeb., *Suurpappila*, $^{81}/_{100}$ mtl, väl beläget vid Wuoksen (Suvanto sjö) $^1/_3$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt, brandf. Åker 182 tl., äng 250 tl., skog 748 tl., imped. 162 tl. Utsäde: höst 16 tr, afk. 140 tr; vår 42 tr, afk. 200 tr. Å bolet underh. 5 hästar, 30 kor, 10 får. Torp 9, utg. årl. tills. 458 öke- och 458 fotdagsv. samt stadsresor. Under bolet lyder dessutom ett preb.-

hemman, *Kurikkala*, $^{37}/_{100}$ mtl, hvaraf pastor bebrukar $^{1}/_{3}$ och $^{2}/_{3}$ skötas af landboer, som ränta 4 tr spml och 200 dagsv. årligen. Khdeb. beh. afk. uppgifven till 2500 mk, men måste väl rätt beräknad blifva större.

Kpsb., *Pienpappila*, $^{13}/_{50}$ mtl, invid Suvanto sjö, $2^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. icke gammal, men lider af bristfälligheter; brandf. Åker 33 tl. efter rågutsäde i treskifte; äng 26 tl., skog till husbehof. Utsäde. höst 11 tr, afk. 7 kornet; vår 27 tr, afk. 4 kornet. Höafk. 34 åmar, underh. 3 hästar, 24 kor, 7 får. Torp 2, utg. årl. tills. 40 fotdagsv. Beh. afk. uppgifven endast till 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* $8^{1}/_{2}$ tr råg, $3^{2}/_{3}$ tr korn och 3 rub. 40 kop. deputat; förenspml 70 tr råg, 70 tr korn, 70 tr hafra, smör 100 lisp., påskpgr 200 mk, likstol 500 mk, mindre pastoralier 150 mk; 1 öke- eller fotdagsv. fr. hvarje hemmansrök samt 3 dagsv. af hvarje torpare, gerningsman och inh., i de arbetandes egen kost. b) *kapellanens:* 47 tr råg, 27 tr korn, 27 tr hafra, 40 lisp. smör, 160 öke- och 240 fotdagsv. i de arbetandes kost.

Klockarelönen: 66 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra) samt ett boställe om $^{3}/_{25}$ mtl, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, med 5 tl. åker och något höbol. Blifvande klockare böra tillika sköta organistbefattningen.

Pastor: vakant.

Kuramgerens: *Felix Fritiof Relander*, utn. kapellan i Mohla.

Kapellan: *Henrik Johan Savander*, vicepastor.

Klockare: *Abraham Tenkanen*, f. $^{7}/_{6}$ 1798, befullm. $^{24}/_{1}$ 1838.

Organist: *Alexander Tenkanen*, befullm. $^{3}/_{12}$ 1851, har äfven fullm. å klockaretjensten, att tillträdas efter nuv. inneh. afgång.

2. Pyhäjärvi pastorat. Adr. *Kexholm & Pyhäjärvi.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. *Areal:* 553,23 qvadratverst. *Folkm.* 4466. *Mantal* 84. *Läslag* 22. *Hmsr.* 600; *torpr.* 48. *Kyrkan*, 338 v. fr. Borgå och 120 v. fr. St. Petersburg, är uppf. 1764, af träd; i godt skick.

Khdeb., $^{1}/_{2}$ mtl, krono, med vackert läge vid Pyhäjärvi sjö, $^{1}/_{8}$ v. fr. kyrkan; boningsh. försv., uthusen skrala. Arealen af skattbara ägor 1390 geom. tld. Utsäde: höst 9 à 10 tr, afk. 7 à 9 kornet; vår 15 tr, afk. 4 à 8 kornet. Höafk. 4000 lisp., underh. 5 hästar, 30 kor, 3 får. Torp 4, utg. årl. tills. 450 ökedagsv. och fotdagsv. på kallelse. Bolet underlyder ett preb.hmn n:o 10 i *Pyhäkylä* samfällighet, $^{4}/_{25}$ mtl; brukas af 3 landbönder, hvilka

i ränta erl. 3 tr råg, 1½ t. korn, 1 t. hafra och 240 dagsv. Bolets beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., $^{6}/_{25}$ mtl, väl beläget vid Pyhäjärvi sjö, nära kyrkan; teml. ordentl. bebygdt. Utsäde: höst 6 à 7 tr, afk. 7 kornet; vår 12 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 3000 lisp., underh. 3 hästar, 20 kor, 5 får. Torp 1, utg. i husb. kost årl. 50 öke- och 50 fotdagsv. Beh. afk. 500 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 8⅓ tr råg och 3⅔ tr korn samt 14 mk 80 p.; förenspml 120 tr råg, 65 tr korn, 65 tr hafra; smör 90 à 100 lisp.; påskp. 140 mk, likstol 8 à 10 kor och 100 mk, mindre past. 90 mk; 800 socknedagsv. b) *kapellanens:* 60 tr råg, 45 tr korn, 45 tr hafra; barnlikst. 30 mk; 700 socknedagsv.

Klockarelönen: 60 tr (⅓ råg, korn och hafra); boställe saknas.

Pastor: *Johan Magnus Zitting*, prost, t. f. kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 3 kl.; för ålderdom tjenstledig fr. pastorsembetets utöfning.

Kapellan: vakant. T. f. *Alexander Sirén*, tillika pastorssubstitut.

Klockare: *Karl Otto Mansnerus*, f. $^{20}/_{4}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

3. Räisälä pastorat. Adr. *Kexholm & Räisälä.*

Imp. 2 kl.; finskt. *Areal:* 415,62 qvadratverst. *Folkm.* 4270. *Mantal* $39^{33}/_{100}$. *Läslag* 18. *Hmsr.* 457; *torpr.* 75. *Kyrkan*, 305 v. fr. Borgå, 45 v. fr. Kexholm (24 v. sjöväg), är uppförd 1763, af träd, ännu tillr. rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Näpinlahti* n:o 2, $1^{33}/_{100}$ mtl, med vacker belägenhet vid Wuoksen, ¾ v. fr. kyrkan. Karakth., 9 små rum, illa inredd; ekonomi- och uthusbyggn. otillräckliga; bolet nybygdt 1857. Nuv. inneh. tillhör dessutom enskildt en flygelbyggnad med 6 rum. Åker 60 tl. utom nyodlingar; äng 100 tl. af god beskaffenhet; skog 1860 tl. Utsäde i treskifte: höst 14 tr råg och ½ t. hvete, afk. 8 kornet; vår 25 tr, utom ärter, lin, potäter m. m., afk. 5 kornet. Höafk. 120 åmar, underh. 6 hästar, 35 kor, 20 får. Som höafk. genom kärrodling årl. stiger, kunde å bolet utfordras 10 hästar, 50 kor och lika många får, hvilket dock förbjudes af ladugårdsbyggnadernas inskränkta utrymme. Torp 14, utg. årl. tills. 1800 öke- och 32 fotdagsv., 28 stadsresor å 150 v. afstånd, landsvägaunderhåll m. m. Beh. afk. uppgifven endast till 2000 mk.

Kpsb., *Puustelli* ell. *Tähtienlinna*, $^{33}/_{50}$ mtl, trefligt beläget

vid Tietävälä i Wuoxen utfallande ström, 2 v. fr. kyrkan. Karakth. uppf. 1864, har 7 vackra rum och kök; uthusen gamla och bristfälliga. Åker 52 tl. och dessutom torpåkrar 26 tl.; äng 164 tl., deraf 51 tl. under eget bruk och resten under torpen; skog 748 tl., tillr. till alla behof utom timmer. Utsäde: höst 13 tr, afk. 96 tr; vår 15 tr, afk. 80 tr. Höafk. 75 åmar, underh. 6 hästar, 25 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 988 ökedagsv. Bolets beh. afk. 1600 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat $8^{2}/_{3}$ tr råg, $4^{1}/_{3}$ tr korn och 14 mk 40 p.; förenspml 40 tr råg, 40 tr korn, 40 tr hafra; smör 140 lisp., påskp. 120 mk, likstol 900 mk, mindre pastoralier 250 mk; i st. f. matskott 46 tr råg; 900 socknedagsv. b) *kapellanens:* 40 tr råg, 40 tr korn, 40 tr hafra, 140 à 150 lisp. smör; för likstol och förrättn:r inemot 100 mk; i st. f. matskott 46 tr råg; 750 socknedagsv. (jemf. k. resol. $^{24}/_{11}$ 1869, domk. cirk. n:o 328).

Klockarelönen: 45 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra). Boställe finnes icke.

Pastor: *Johan Fredrik Grönlund,* fältprost, led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Kapellan: *Gustaf Adolf Cajander,* vicepastor.

Klockare: *Johan Wiskari,* f. $^{1}/_{1}$ 1821, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861.

4. Kexholms (Käkisalmi) pastorat. Adr. *Kexholm.*

Imp. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 5 ggr om året (fr. 1 maj till 1 oktober). Pastoratet består af gemensam stads- och landsförsamling. Dessutom finnes här en fängelseinrättning, med särskild predikant. Kaukola kapell afsöndrades till eget pastorat gm k. reskr. $^{24}/_{5}$ 1869. *Areal:* staden 9;23 och landsförs. tills. med Kaukola pastorat 477,68 = 486,91 qvadratverst. *Folkm.* i staden 680, landsförs. 1790 = 2470. *Mantal* $14^{85}/_{96}$. *Läslag* 11. *Hmsr.* 177; *torpr.* 22. *Kyrkan,* 310 v. fr. Borgå, uppf. 1757 och reparerad 1871, mera liten trädkyrka, i försvarligt skick.

Khdeb., stadsgården n:o 199, midtemot kyrkan, försv. väl bebygd; karaktb. 8 små rum och kök, reparerad och målad 1870; uthusen äfven reparerade 1870; ett fähus af sten uppf. 1872. Åker 4 tl. efter rågutsäde, sandjord; äng 4 laduland, vexer starrhö. Utsäde, i tvåskifte: höst 2 tr, afk. 14 tr. Höafk. 44 vinterlass, underh. 2 hästar, 6 kor, 6 får. — Från pastoratets prebendehem-

man, 3 mtl, erhåller pastor enl. k. utsl. $^{30}/_{4}$ 1835 jordeboksräntan, som utgör 18 tr 22$^{1}/_{2}$ kpr råg, 11 tr 7$^{1}/_{2}$ kpr korn, 4 tr 22$^{1}/_{2}$ kpr hafra och 20 mk 54 p.

Fånghusförsaml. i Kexholm (se ofvan).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* fr. stadsförs. 20 à 30 tr råg, fr. landsförs. 54 tr råg, 21 tr korn, 22 tr hafra, 40 lisp. smör; påskp. 35 mk, likstol 150 à 200 mk, mindre pastoralier 100 à 150 mk; 540 socknedagsv. i de arbetandes kost. b) *fånghuspredikantens:* lön 1400 mk, hyresmedel 600 mk.

Klockarelönen: fr. staden 80 à 120 mk. och från landsförs. 18 tr ($^{1}/_{3}$ råg, $^{1}/_{3}$ korn, $^{1}/_{3}$ hafra) samt frivill. matskott.

Pastor: *Immanuel Robert Wallenius.*

Fånghuspredikant: *Georg Gustaf Winter,* pastor, led. af Stanisl. ord. 3 kl.

Klockare: *Anders Komonen,* f. $^{10}/_{9}$ 1834, befullm. $^{10}/_{11}$ 1869.

5. Kaukola pastorat. Adr. *Kexholm & Kaukola.*

Imp. 3 kl., finskt. Förlades såsom kapell fr. Räisälä till Kexholms pastorat genom k. reskr. $^{16}/_{12}$ 1849 samt afskiljdes från Kexholm till eget pastorat genom k. reskr. $^{24}/_{5}$ 1869, hvilket går i verkst. vid nuvarande pastors i Kexholm afgång. Pastorstjensten i Kaukola, hvarmed skyldigheten att aflöna ständig adjunkt är förenad, bestrides derefter, såframt nuv. kapellanen i Kaukola då ännu icke afgått, af vikarie, hvarefter kapellanstj. indrages och pastor tillsättes samt kapellansbolet blifver khdebol. *Arealen* upptagen tills. med Kexholms pastorats. *Folkm.* 2756. *Mantal* 28$^{87}/_{288}$. *Läslag* 13. *Hmsr.* 416; *torpr.* 26. *Kyrkan,* väl belägen vid Kaukola sjö och allm. landsv., 300 v. fr. Borgå, är uppf. 1779, af träd; inrymmer 1000 personer och är nyss reparerad.

Khdeb., $^{13}/_{100}$ mtl, invid Kaukola sjö, $^{2}/_{3}$ v. fr. kyrkan. Karaktb, uppförd å dålig grund, erfordrar täta reparationer och rummen äro kalla. Fähus af sten; öfriga hus medelmåttiga. Då kyrkoh. tillsättes, skall bolet bebyggas efter tidens fordringar. Åker 15 tl.; skogen förslår med god hushållning till bränsle. Utsäde: höst 4 tr, afk. 30 tr; vår 7$^{1}/_{2}$ tr, afk. 30 tr. Höafk. 50 vinterlass, underh. 2 hästar, 10 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 52 öke- eller fotdagsv.

Pastors aflöning: 65 tr råg, 65 tr korn, 65 tr hafra; smör 1 skålp. efter hvarje ko; påskpgr, likstol och mindre pastoralier

efter författningarna och skild taxa; i st. för matskott 5 kpr råg fr. hvarje hemmansrök = 69 tr. Socknedagsv. 1 från hvarje hemmansrök samt 3 af hvarje torpare, handtv. och inh., i de arbetandes kost (jemf. domk. cirk. n:o 324, samt om nuv. kapellanslönen domk. cirk. nya serien n:o 8).

Klockarelönen något öfver 41 tr (1/3 råg, korn och hafra) samt vanlig sportel för liksång m. m. Boställe finnes icke.

Pastor: tillsv. densamme som i Kexholm.

Pastorsadjunkt: *Otto Willberg.*

Kapellan (tillsv.): *Fredrik Wilhelm Brander*, vicepastor.

Klockare: *Johan Peter Asikanus*, f. 24/7 1810, tilltr. 1837, men har hela tiden haft vikarie.

XVII. Kronoborgs prosteri.

Inom Wiborgs län; inbegriper: 1) *Hiitola;* 2) *Kronoborgs;* 3) *Parikkala,* och 4) *Jaakkimvaara* pastorat.

Kontraktsprost: *Fredrik Ferdinand Fröberg*, kyrkoh. i Hiitola.

I. Hiitola pastorat. Adr. *Kexholm & Hiitola.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. hålles en gg om året i mkan; uti *Ilmes*, 23 v. fr. mkan belägna och 1770 uppförda predikohus hålles gudstj. (på finska) af moderk. presterskapet en gång i månaden. *Areal:* 485,22 qvadratverst (inber. Tiurula grek. ryska förs.). *Folkm.* 5395. *Mantal* 110 gla provis. med prestbolen. *Läslag* 17. *Hmsr.* 550; *torpr.* 45. *Kyrkan,* 283 v. fr. Borgå, är uppf. 1795, af träd, försedd med nytt tak 1840, inrymmer 1800 pers.; i godt skick, men tarfvar målning invändigt.

Khdeb., 1 glt, 11/25 nytt mtl, på en sandbacke mellan Hiitola och Weijala sjöar, med utsigt öfver åker och äng åt den sistnämnda; 8 v. fr. Ladoga och 1/8 v. fr. kyrkan. Karakth. 10 rum och kök, uppf. 1860; öfriga hus uppf. 1856, alla i godt skick. Åker 102 tl. 31 3/4 kpl., äng 94 tl. 4 3/4 kpl. af bördig natur; bete i 3 hagar, skogen 243 tl. (ung tallskog; bränsle köpes). Utsäde: höst 6 tr, afk. 70 tr; vår 14 tr, afk. 90 tr, samt 60 tr potäter efter 6 trs sådd. Höafk. 180 åmar (270 vinterlass), underh. 7 hästar, 30 kor, 20 får. Torp 3, utg. årl. tills. 120 öke- och 120

fotdagsv. samt huggn. och släpning af 30 fmr björkved. Bolets beh. afk. 2470 mk.

Kpsb., $^{6}/_{25}$ nytt mtl, vid allm. landsv. 2 v. fr. kyrkan och vid samma vattendrag som pastorsbolet. Nybygdt 1867, karaktb. 7 boningsrum och kök. Åker 14 tl., äng 30 tl.; skog 350 tl. på 8 v. afst., tillr. till bränsle men ej timmer. Utsäde: höst 3 tr, afk. 7 à 8 kornet; vår 6 tr, afk. 6 kornet, utom ärter och potäter. Höafk. 60 vinterlass, underh. 4 hästar, 12 kor, 10 får. Torp finnas ej.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 7 $^{2}/_{3}$ tr råg, 4 $^{1}/_{2}$ tr korn och 14 mk 80 p. deputat; förenspml 70 tr råg, 70 tr korn, 70 tr hafra; smör omkr. 100 lisp.; påskp. 90 mk, likst. 285 mk, 950 socknedagsv. i arbetarenes kost. b) *kapellanens:* 70 tr råg, 53 tr korn, 53 tr hafra samt omkr. 200 socknedagsv.

Klockarelönerna: i Hiitola 51 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra) och i Ilmes 3 tr råg, 1$^{1}/_{2}$ t. korn, 1$^{1}/_{2}$ t. hafra, jemte små sportler för hvardera. Ingendera har boställe.

Pastor: *Fredrik Ferdinand Fröberg*, kontraktsprost.
Pastorsadjunkt: *Fredrik Alexander Brummer.*
Kapellan: *Karl Fredrik Kockström*, vicepastor.
Klockare vid mkan: *Henrik Talikka*, f. 1798, tilltr. 1827.
Klockare i Ilmes: *Staffan Sihvonen*, f. $^{24}/_{8}$ 1836, tilltr. 1871.

2. Kronoborgs (Kurkijoki) pastorat. Adr. *Kexholm & Kronoborg.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 1 kl. Svensk gudstj. 1 à 2 ggr om året. *Areal:* 479,99 qvadratverst. *Folkm.* 5997 lutheraner, af hvilka 1219 vistas i Ryssland på arbetsförtjenst. *Mantal* 82 $^{3}/_{4}$ (hvaraf 6 $^{1}/_{4}$ innehafvas af greker). *Läslag* 21. *Hmsr.* 701 (deraf 30 bebos af greker); *torpr.* 45. Kronoborgs donationsgods, $^{2}/_{3}$ af socknen, är inlöst af finska statsverket för att mot lösen öfverlemnas såsom skatte åt de nuv. frälselandbönderna. *Kyrkan*, 300 v. fr. Borgå och 45 v. fr. Kexholm, är belägen på stranden af Ladoga, uppf. 1768, i förfallet skick; medel insamlas för dess restaurerande. Brandf.

Khdeb., *Pappila* hmn i Otsanlahti by, $^{21}/_{50}$ mtl (4 arviorubel) andligt frälse; väl beläget vid Otsanlahti vik af Ladoga, 2 $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan, välbygdt och brandf. Åker 48 tl., äng 77 tl., skog och betesmark 307 tl. (hvaraf hälften är odlingsbar mark), imped. 94 tl. = 526 tl. areal. Bolets 5 torp äro nedlagda i ans. till bristen

på skog (bränsle och hägnadsvirke måste köpas), och ägorna begagnas såsom betesmark. Årsafk. 80 tr råg, 35 tr korn, 65 tr hafra, utom potäter och skidfrukter. Höafk. 7500 lisp., underh. 8 hästar och 24 kor, utom ungnöt och får. Ladugården har afkastat omkr. 100 lisp. smör. Bolet befinner sig i öfvergångsstadium till rationelt jordbruk med höcirkulation. Mulbetet medelmåttigt; fisket dåligt.

Kpsb., *Kaunismäki*, med vackert läge vid en vik af Ladoga, 4 v. fr. kyrkan; väl bebygdt, brandf. Åker 19 tl., äng 22 tl., skogsmark 131 tl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 32 tr; vår 8 tr, afk. äfven 32 tr. Höafk. 20 åmar, underh. 3 hästar, 8 kor och 8 får. Torp saknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 8 tr råg, 4 tr korn och 14 mk 52 p.; förenspml 141 tr råg, 45 tr korn och 85 tr hafra; smör 110 lisp., likstol 10 kor och 125 mk, påskp. 150 mk, mindre pastoralier 175 mk, samt 900 socknedagsv. i arbet. kost. b) *kapellanens:* 102 tr råg, 44 tr korn, 44 tr hafra; smör 110 lisp., barnlikstol och tillf. ink. 60 mk; 150 socknedagsv.

Klockarelönen: 33 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra).

Pastor: *Adolf Emerik Olsoni.*

Kapellan: *Karl Gustaf Winter*, vicepastor.

Klockare: *Abraham Niklas Wallenius*, f. $^{16}/_6$ 1830, tilltr. $^1/_5$ 1861.

3. Parikkala pastorat. Adr. *Parikkala* (postkontor).

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 1 kl. Svensk gudstj. hålles en gång om året. *Areal:* 860,05 qvadratverst. *Folkm.* 9277 lutheraner (hvaribl. ej ingå uti förs. böcker qvarstående men på arbetsförtj. i Ryssland vistande omkr. 1000 personer. I Parikkala boende omkr. 200 greker höra till Tiurula grek. ryska förs.). *Mantal* 65 $^{27}/_{100}$ (arviorubel 244 $^{15}/_{16}$, efter hvilken beräkn. alla utskylder erläggas). *Läslag* 45. *Hmsr.* 973 lutherska (grek. ryska 22); *torpr.* 108. *Kyrkan*, 283 v. fr. Borgå och 120 v. fr. Wiborg, är uppf. 1813—1817, ombygd 1858—1859, af träd, med tak af jernplåt, rymmer omkr. 4000 pers.; behöfver målas ånyo, hvarutom taket erfordrar reparation. Brandförsäkrad.

Khdeb., 1 $^1/_{100}$ mtl (4 arviorubel, ligger särdeles naturskönt på en höjd vid Simpele (Simmel) stora sjö samt omgifvet af tre mindre sjöar. Karaktersb. uppf. 1819, med 8 boningsrum, samt en mindre byggnad med 2 rum och kök, äro i godt stånd, men

en del af uthusen äro förfallna. Brandf. Åker 78 tl., hvaraf 48 under pastors eget bruk; äng 180 tl., af sämre beskaffenhet; skogen lemnar mer än tillr. bränsle samt något timmer. Hela arealen 3219 tl., inber. Poutala utmark, 15 v. fr. bolet, der ett odladt kärr om 115 tl. 25 kpl. efter frihetsårens utgång från och med år 1892 tillfaller bolet. Utsäde i treskifte: höst 10 tr, afk. 80 tr; vår 19 tr, afk. 87 tr. Höafk. 100 parmar; med tillskott af köpt foder underhålles å bolet 4 hästar, 30 kor och ungnöt samt 10 à 15 får. Mulbetet medelmåttigt. Torp finnas 8, utg. årl. tills. 1092 ökedagsv., eller fotdagsv. efter behof och tillsägelse, stadsresor m. m. Bolets beh. afk. 1000 mk.

Kpsb., *Oravaniemi*, $^{43}/_{100}$ mtl (2 arviorubel), mindre väl beläget, $^{3}/_{4}$ v. fr. en vik af Simpele sjö, $1^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggnaden gammal; brandf. Åker $25^{1}/_{2}$ tl., stenbunden; äng 54 tl., skog 1320 tl. Utsäde: höst $3^{1}/_{2}$ tr, afk. 20 tr; vår 5 tr, afk. 25 à 30 tr. Höafk. 40 vinterlass; med något tillskott af köpt foder underh. 3 à 4 hästar, 10 à 12 kor, 20 får. Torp 5, utg. årl. tills. 208 ökedagsv., eller motsv. fotdagsv. efter behof.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 8 tr råg, 4 tr korn och 14 mk 80 p. deputat; förenspml 140 tr råg, 111 tr korn och 140 tr hafra; smör omkr. 180 lisp., påskp. 330 mk, likstol 700 à 800 mk, mindre pastoralier omkr. 800 mk; socknedagsv. 1500 i arbetarenes kost, kunna lösas efter årets markegång. b) *kapellanens:* 108 tr råg, 79 tr korn, 108 tr hafra; 180 lisp. smör, likstol för barn 65 mk, öfrig sportel omkr. 440 mk; socknedagsv. 200, kunna lösas efter markegång.

Klockarelönen: omkr. 97 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra) samt sportel 70 à 80 mk. Boställe finnes ej.

Pastor: *Klas Collan*, filos. mag., fältprost, led. af Anne ord. 3 och Stanisl. ord. 3 klass.

Kapellan: *Per Mauritz Forsblom*, vicepastor, utnämnd. T. f. *Otto Wilhelm Rokkanen.*

Klockare: *Anders Meskanen*, f. $^{28}/_{11}$ 1814, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1846.

4. Jaakkimvaara (Jaakkima) pastorat. Adr. *Kexholm & Jaakkimvaara.*

Imp. 1 kl., finskt; sacell. 1 kl. *Areal:* 667,05 qvadratverst. *Folkm.* 7869. *Mantal* $82^{5}/_{16}$ (= $329^{1}/_{16}$ arviorubel). *Läslag* 45. *Hmsr.* 980; *torpr.* 14. *Kyrkan*, 322 v. fr. Borgå, 82 v. fr. Kex-

holm och 41 v. fr. Sordavala, är uppförd år 1850, af tegel, inrymmer 4000 pers.; i godt skick och brandf. Orgel är under byggnad.

Khdeb., *Lippumäki*, $^6/_{25}$ mtl, väl beläget vid en vik af Ladoga, $^1/_2$ v. fr. kyrkan; väl bebygdt, och brandförs. till 16,000 mk. Karaktb. uppförd 1871. Åker 43 tl., äng 75 tl., skog 262 tl. Ved måste köpas, och betesmark hyras. Utsäde: höst 7 tr, afk. 56 tr; vår 15 tr, afk. 75 tr. Höafk. 150 lass, underh. 5 à 6 hästar, 30 kor, 12 får. Torp 3, utg. årl. tills. 26 öke- och 136 fotdagsv.

Kpsb., *Hökkölä*, $^1/_2$ mtl, väl beläget, $1^1/_2$ v. fr. kyrkan; åbyggn. förfallen, tarfvar reparation. Utsäde: höst 6 tr, afk. 48 tr; vår 12 tr, afk. 60 tr. Höafk. 110 lass, underh. 4 hästar, 25 kor, 10 får. Torp finnas ej.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 8 tr råg, 4 tr korn och 3 rub. 65 kop. s:r deputat; förenspml 121 tr $29^3/_4$ kpr råg, 76 tr $29^1/_4$ kpr korn, 121 tr $26^3/_4$ kpr hafra; smör 110 lisp.; likstol 5 à 10 kor samt 150 mk; 1200 socknedagsv. b) *kapellanens:* 80 tr 4 kpr råg, 79 tr 23 kpr korn, 80 tr hafra, 110 lisp. smör, likstol efter barn 15 mk, samt $^1/_3$ dagsv. af hvarje torpare, inh. och handtv.

Klockarelönen: 36 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra), sedan andra hälften blifvit till orgelkassan indragen.

Pastor: *Gustaf Wilhelm Jäderholm*, kontraktsprost.

Pastorsadjunkt: *Karl Axel von Pfaler*, filos. mag., teol. kand., pred. vid finska kaderekipaget.

Kapellan: *Alexander Wilhelm Lyra.*

Klockare: *Peter Reijonen*, f. $^3/_2$ 1826, tilltr. 1857.

XVIII. Sordavala prosteri.

Inom Wiborgs län; består af: 1) *Uguniemi;* 2) *Ruskeala;* 3) *Sordavala*, och 4) *Imbilax* pastorat, samt 5) predikantsbeställningen för lutherska trosbekännarene i *Salmis*, *Suojärvi*, *Suistamo* och *Korpiselkä.*

Kontraktsprost: t. f. *Alexander Fredrik Alander*, kyrkoherde i Uguniemi.

1. Uguniemi (Uukuniemi) pastorat. Adr. *Sordavala & Uguniemi.*

Konsist. 3 kl., finskt; sacell. 3 kl. *Areal:* 571,8 qvadratverst. *Folkm.* 3894. *Mantal:* arviorubeltal $137^{19}/_{48}$ utom prestbolen. *Läslag* 20. *Hmsr.* 412; *torpr.* 34. *Kyrkan,* 340 v. fr. Borgå, af träd, uppf. 1793 och ombygd 1853, brädf. samt ut- och inv. målad, i godt skick och brandf.

Khdeb., 4 arviorub., ligger utmärkt vackert på en udde mellan Kirkkolampi och Pyhäjärvi sjöar, 2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 7 rum och kök samt 2 vindsrum, i godt stånd; fähus af sten; en del af uth. i godt, en del i förfallet skick; brandf. Utsäde: höst 6 tr, afk. 40 tr; vår 12 tr, afk. 60 tr utom potäter m. m. Höafk. 60 åmar, underh. 4 hästar, 20 à 22 kor, 15 får. Torp 6, utg. årl. tills. 316 ökedagsv., 1 t. råg, 1 t. hafra, 1 t. rofvor och 50 mk. Under bolet lyder ett augm.hmn i *Latvasyrjä* by, 40 v. sommarväg och 19 v. vinterväg aflägset, $^3/_4$ arviorubel, brukas af landbonde som årl. uti arrende betalar i ett för allt 80 mk.

Kpsb., $^1/_2$ mtl, med vackert läge vid Pyhäjärvi sjö, 2 v. fr. kyrkan, ganska väl bebygdt; brandf. Utsäde: höst 3 tr, afk. 15 tr; vår $6^1/_2$ tr, afk. 24 tr, utom potäter. Höafk. 30 åmar, underh. 3 hästar, 8 kor, 5 får. Torp 3, utg. årl. tills. 204 ökedagsv. Till bolet hör *Puusti* augm.hmn, $^1/_2$ arviorubel, 24 v. aflägset och på hvars mark alla bolets ängar äro belägna; vägen till ängarna är så oländig, att höstbehofvet af hö måste köpas. Bolet har dessutom del i Matalajärvi tillandningar, hvilka till största delen ligga under vatten.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 8 tr råg, 4 tr korn, 14 mk 40 p.; förenspml 44 tr råg, $17^1/_2$ tr korn, $17^1/_2$ tr hafra; s. k. parspml 20 tr råg och 20 tr hafra; smör 80 lisp., likst. enl. lag, mindre pastoralier 200 mk; 700 socknedagsv. i arb. egen kost. b) *kapellanens:* 44 tr råg, $17^1/_2$ tr korn, $17^1/_2$ tr hafra; 40 lisp. smör; barnlikstol; 200 socknedagsv. i arb. kost.

Klockarelönen: 42 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra); boställe saknas.

Pastor: *Alexander Fredrik Alander,* t. f. kontraktsprost.
Kapellan: *Isak Alexis Wallenius,* vicepastor.
Klockare: *Alexander Sorri,* f. $^8/_{12}$ 1839.

2. Ruskeala pastorat. Adr. *Sordavala & Ruskeala.*

Imp. 3 kl., finskt; sacell. 3 kl. I *Soanlahti* predikohus, 30 v. fr. mkan, hålles gudstj. 5 à 6 ggr årligen. *Areal:* 906,16 qva-

dratverst. *Folkm.* 3861. *Mantal* 33. *Läslag* 15. *Hmsr.* 318; *torpr.* 10 (utom prestbolens), inhysesrökar 170. *Mkan,* 450 v. fr. Borgå och 30 v. fr. Sordavala, är uppf. 1833, af träd, mycket rymlig.

Khdeb., *Kontkasenmäki,* 1 mtl, 1/4 v. fr. kkan. Bolets areal 1409 tl. Utsäde: höst 4 1/2 tr; vår 10 tr; höafk. 120 vinterlass. Skog tillr. Torp 6, utg. årl. 80 dagsv., 5 tr råg, 2 tr korn, 8 tr hafra. Såsom augm. äro alla lägenheter i *Otrakkala* by (3 hmn) tillagde khdebolet; totala arealen af dessa 667 tl. Bolets beh. afk. omkr. 100 tr spml (inemot 700 mk för Ruskeala marmorbrott intilldess fullt vederlag i jord anskaffas?). Alla uppgifter om khdeb. äro af äldre datum.

Kpsb., *Silmäkivi,* 1/2 mtl, vid ett litet träsk, 1 1/4 v. fr. kkan. Åbyggn. tillr. men något förfallen. Åker 8 tl. 19 kpl., äng 16 tl. 19 kpl.; skogen tillräcklig. Utsäde: höst 2 3/4 tr, afk. 12 1/2 tr; vår 5 1/2 tr, afk. 22 tr. Höafk. 75 lass, underh. 3 hästar, 10 kor, 7 får. Torp 4, utg. årl. 180 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till 60 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 8 tr råg, 4 tr korn och omkr. 14 mk deputat; förenspml 40 tr råg, 37 tr korn, 37 tr hafra; smör 1 skålp. efter ko, gör 80 (enl. nyare uppgift 44) lisp.; 84 lisp. kött, 8 lisp. ull, något lin och hampa, 390 bröd; 1 dagsv. fr. hvarje hmn, räntetorp och nybygge samt 3 af hvarje inh., i de arbetandes kost; påskp. och pastoralier enl. förf. b) *kapellanens:* 33 tr råg, 31 tr korn, 31 tr hafra; 40 (enl. senare uppgift 22) lisp. smör; kött, ull, lin, hampa lika med pastor (enl. senare uppgift finnes ej matskott); 1 dagsv. af torpare och inh., hvilka dagsv. kunna lösas med 60 p. hvarje; barnlikst. 30 mk.

Klockarelönen: 33 tr 21 kpr (1/3 råg, korn och hafra) samt, enl. äldre uppgift, afk. från ett 7 1/2 v. fr. kkan beläget bol i *Kalamo* by, hvilket bols beskaffenhet ej är närmare uppgifven.

Pastor: *Evert Feodor Molander,* utnämnd. T. f. *Johan Saarinen.*
Kapellan: *Alexander Benedikt Zilliacus,* vicepastor.
Klockare: *Paul Raasina,* f. 31/12 1837, tilltr. 1868.

3. Sordavala (Sortavala) pastorat. Adr. *Sordavala.*

Imp. 2 kl., finskt. Sacell. 2 kl. Svensk gudstj. 2 à 3 ggr om året. *Areal:* Sordavala stadsförs. 0,46 och landsförs. 746,69 = 747,15 qvadratverst. *Folkm.* (lutheraner) i stadsförs. 631, landsförs. 10,732 = 11,363. *Mantal* 146 1/3 (prestb. inber.). *Läslag* 42. *Hmsr.* 1040; *jordtorp* 45. *Kyrkan,* gemensam för staden och landsförs., 362 v.

fr. Borgå, af träd, är uppf. 1801, reparerad 1843; klockstapeln uppf. 1852.

Khdeb., *Puikkola,* 1 mtl, frälse, med vackert läge vid Leppäjärvi vik af Ladoga, $^{3}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 8 boningsrum och kök, samt 2 vindsrum utan eldstäder; en mindre byggnad, inneh. 2 s. k. adjunktsrum, jemte kök. Åbyggn. förfallna, men förs. är ålagd att försätta dem i skick. Åker 36 tl., i treskifte, afkastar 65 tr råg, 70 tr vårsäd och 60 tr potäter. Höafk. 160 vinterlass. Skogen tillr., men på 16 à 17 v. afstånd; mulbetet försvarl., dels vid bolet, dels på 8 versts afstånd, der ett ladugårdstorp finnes, hvars åbyggnad inlöses af tillträdaren. Egentl. torp finnas ej, men väl ett augm.hmn, *Issukka,* 4 v. aflägset på en holme, 1 arviorub., med förfallna åbyggnader; brukas af landbonde, hvilken i årligt arrende betalar i ett för allt 120 mk.

Kpsb., *Jaakkola,* $^{1}/_{2}$ mtl, frälse, 1 v. fr. kyrkan, vid Tuhkalampi lilla invik af Ladoga. Våningsh. är 40 år glt, brädf. samt indeladt i 5 rum och kök. Uthusen bristfälliga. Bröstmarken är indelad i 5 lika stora skiften, af hvilka tre för sädesvext, ett för hövext och ett för bete. Alla dessa skiften bestå af stenfri lera och lermylla. Utsäde: höst 4 tr, afk. 55 tr; vår 10 tr, afk. 60 tr, samt 40 tr potäter efter 4 trs sådd. Höafk. 80 parmar (deraf hälften är odladt hö), underh. 4 hästar, 16 à 18 kor, 6 får. Skog tillr. men på 20 v. afstånd. Torp saknas. Beh. afk. härtills åtgått till förbättringar, men torde i närmaste framtid blifva 400 mk om året.

Presterskapets aflöning (enl. k. utsl. $^{19}/_{10}$ 1870): a) *pastors:* deputat 8 tr råg, 4 tr korn och 14 mk 60 p.; förenspml omkr. 300 tr råg; smör omkr 120 lisp.; likstol och mindre pastoralier efter lag; från staden (enl. k. utsl. $^{17}/_{11}$ 1869) omkr. 150 mk; socknedagsv. ett af hvarje hmn, de närmare med häst, de aflägsnare fotdagsv. (de hmn som utgöra ökedagsv. få eftergift af 1 kpe råg); af hvarje torpare och obesuten 3 dagsv. i deras egen kost. b) *kapellanens:* 220 tr råg (hvaraf utgått endast 190 tr, emedan många ödeshmn finnas); 120 lisp. smör; från staden 200 mk; dagsv. af torpare och inh. omkr. 300. (Jemf. om prestaflöningen domk. cirk. n:o 328 samt nya serien n:o 5).

Klockarelönen: omkr. 100 tr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra) samt från staden 1 mk 20 p. af hvarje gårdsägare.

Pastor: *Gabriel Plathan.*

Kapellan: *Gustaf Bäckström,* vicepastor.

Klockare: *Karl Edvard Simeon Björnholm,* tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.

4. Imbilax (Impilahti) pastorat. Adr. *Imbilax* (postkontor).

Imp. 3 kl., finskt; sacell. 3 kl. Svensk gudstj. någon enda gg af särsk. anledning; kantpredikan 2 ggr i Pohjanmaatrakten. *Areal:* tills. med Kitelä grek. ryska förs. 817,9 qvadratverst. *Folkm.* (lutheraner) 5164. *Mantal* 25. *Läslag* 21. *Hmsr.* 345 (äldre uppgift). *Kyrkan,* 410 v. fr. Borgå samt 47 v. sommar- och 25 v. vinterväg fr. Sordavala, är uppf. 1860, af träd, tillr. och i godt skick; brandf. för 38,000 mk.

Khdeb., 4 arviorubel eller 1 mtl, mycket väl beläget på en bördig ås vid Impilahti vik af Ladoga, nära kyrkan; ganska väl bebygdt, brandf. Åker 28 tl., ängen god och närbelägen; skogen knapp å hemskiftet men mer än tillr. å utmarksskiftet (omkr. 3700 tl.). Utsäde (i fyrskiftesbruk): höst 4 tr, afk. 40 tr; vår 10 tr, afk. 60 tr, utom ärter och rotfrukter. Höafk. 150 åmar, underh. 5 hästar, 26 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 25 öke- och 25 fotdagsv. Beh. afk. torde i närmaste framtid uppgå till 600 mk.

Kpsb., 2 arviorub., $^1/_2$ mtl, krono, med vackert läge vid allm. landsv. till Olonetz, $^1/_4$ v. fr. kyrkan; väl bebygdt, brandf. Åker omkr. 6 tl., äng 20 tl., skog 100 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 16 tr; vår 4 tr, afk. 28 tr. Höafk. 54 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 5 får. Beh. afk. uppg. till 300 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 8 tr råg, 4 tr korn och 14 mk 60 p.; förenspml 70 tr råg, 30 tr korn, 30 tr hafra; smör 70 lisp.; påskp. och likstol enl. lag; mindre pastoralier 250 mk; socknedagsv. 3 af hvarje inh. och icke jordbr. gerningsman, samt från hmn tills. 125 dagsv., allt i arbet. egen kost. b) *kapellanens:* 60 tr råg, 30 tr korn, 30 tr hafra; 60 lisp. smör, likst. efter barn under 15 år à 60 p.; omkr. 600 socknedagsv. i arbetarenes egen kost.

Klockarelönen: 34 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra), vanlig sportel, samt ett boställe af $^1/_8$ mantals skatt (i vanhäfd).

Pastor: *Mikael Adolf Pelkonen.*
Kapellan: *Nils Hulkkonen.*
Klockare: *Berndt Gustaf Invenius,* f. 1814, tilltr. 1839.

5. Predikantsbeställningen i Salmis, Suojärvi, Suistamo och Korpiselkä. Adr. *Sordavala.*

För de inom ofvannämnda grek. ryska församlingars område (tills. 7056,72 qvadratverst) bosatta lutheraner är jemlikt k. br. $^{15}/_{8}$

1851 särskild predikant anstäld, hvilken håller gudstj. i Salmis 4 à 6 ggr, i Suojärvi 4 ggr, i Suistamo 1 gg och i Korpiselkä 3 à 4 ggr om året.

Predikantens aflöning är 2000 mk.

Predikant: *Filemon Dahl,* vicepastor.

C. KUOPIO STIFT.

Domkapitlet.

Ordförande i domkapitlet är stiftets biskop, viceordförande domprosten i Kuopio, samt assessorer två af stiftets presterskap för tre år i sender valde prestmän, hvilka innehafva ordinarie presttjenst inom stiftet. Domkapitlet betjenas af en sekreterare, som jemväl innehar säte och stämma i domkapitlet samt bör äga juridisk bildning och erfarenhet, äfvensom af en notarie.

Aflöning: Biskopen uppbär årligen 625 tr spml, som i penningar efter föreg. årets medelmarkegångspris med forlön qvartalsvis från läneränteriet i Kuopio utbetalas, hvarutom biskopen skall förses med icke allenast en mindre lägenhet till boställe, i ersättn. hvarföre biskopen, intilldess bolet kan anskaffas, af allmänna medel åtnjuter 2000 mk om året, utan ock med embetshus i Kuopio stad, eller, sålänge han af det sistnämnda är i afsaknad, åtnjuta i hyresmedel 1200 mk om året (k. reskr. $^{13}/_{12}$ 1850 och $^{16}/_{3}$ 1860). *Domprostens* löneförmåner finnas uppgifna under Kuopio domkyrkopastorat. *Assessorerne* erhålla i årligt arfvode hvardera 3000 mk, som qvartalsvis utbetalas från Kuopio läns ränteri. *Sekreteraren* och *notarien* uppbära årligen af allmänna medel, den förre 3000 mk i lön och 500 mk i hyresmedel, den senare 1400 mk i lön och 200 mk i hyresmedel, hvarutom begge desse tjenstemän åtnjuta expeditionslösen samt den af dem, som domkapitlet förordnar att omhänderhafva fonderna, viss provision af de medel han sålunda förvaltar.

Ordförande: *Robert Valentin Frosterus*, biskop i Kuopio stift, filos. och teologiedoktor, led. af Anne ordens 1, Stanisl. ord. 1 och Wladimirs ord. 3 kl.

Viceordförande: *Aron Gustaf Borg*, domprost, filos. mag., teol.

doktor, led. af Anne ord. 2 och Stanisl. ord. 2 kl., hvardera med kejs. kronan.

Assessorer: *Erik Johan Andelin*, teol. doktor, kyrkoh. i Tohmajärvi, kontraktsprost, led. af Stanisl. ord. 2 och Anne ord. 3 kl.

Karl Mårten Kiljander, kyrkoh. i Nilsiä, prost, led. af Anne ord. 3 kl.

Sekreterare: *Wilhelm Napoleon Becker*.

Notarie: vakant.

I. Kuopio domprosteri.

Inom Kuopio län. Består af: 1) *Kuopio* domkyrkopastorat; 2) *Karttula;* 3) *Maaninka;* 4) *Tuusniemi;* 5) *Nilsiä;* 6) *Lapinlax;* 7) *Idensalmi;* 8) *Kiuruvesi;* 9) *Pielavesi;* 10) *Keitele;* 11) *Rautalampi;* 12) *Hankasalmi;* 13) *Suonenjoki*, och 14) *Leppävirta* pastorat.

Domprost: *Aron Gustaf Borg*, teol. doktor m. m.

1. Kuopio domkyrkopastorat. Adr. *Kuopio.*

Imp. 1 kl.; sacellanierna äfven af 1 kl. I Kuopio domkyrka, gemensam för både stads- och landsförs., hålles alla sön- och helgedagar såväl finsk som svensk gudstjenst. Kantpred. förrättas stundom i Wehmersalmitrakten. Från Kuopio äro i senaste tider till egna pastorater afsöndrade: Tuusniemi gm k. reskr. $^{24}/_{7}$ 1855, Karttula gm k. reskr. $^{6}/_{10}$ 1862 och Maaninka gm k. reskr. $^{30}/_{1}$ 1871. *Areal:* Kuopio stad 10,71 och landsförs. tills. med de tre nyssn. nybildade pastoraterne 3087,5 qvadratverst. *Folkm.* i staden 5,600 och landsförs. 14,077 = 19,677. *Mantal* 92 nya. *Läslag:* i staden 8, landsf. 46 = 54. *Hmsr.* 635; *torpr.* 540. *Domkyrkan*, af gråsten, midti staden på en liten kulle, är uppf. 1803—1815; yttre taket af koppar, dock endast till $^{1}/_{4}$ färdigt. Kyrkan inrymmer öfver 4000 personer, samt är försedd med ett godt orgelverk, anskaffadt år 1839.

Khdeb., 3 nya mtl, ligger invid Kuopio stad på nedre sluttningen af Puijo höga kulle samt har ovanligt vacker och miltal vidsträckt utsigt öfver staden och den $^{1}/_{2}$ v. aflägsna Kallavesi sjö.

Särdeles väl bebygdt; brandf. Utsäde: höst 6 tr, afk. 70 tr; vår 12 tr, afk. 72 tr. Höafk. knapp, emedan till höodling tjenlig jord saknas; endast 2 hästar och 12 kor kunna med fodertillgången underhållas. Torp 30, utg. årl. 1047 fotdagsv. (eller motsvarande 523 $^1/_2$ ökedagsv.), 140 lisp. fisk, 10 tr spml och 880 mk pgr. Bolets beh. afk. 2300 mk.

Kpsb. (förste kapellanens i landsförs.), *Julkula*, $^3/_{16}$ mtl, med vackert läge vid en vik af Kallavesi, 6 v. fr. kyrkan. Karaktb. med 6 rum; alla husen äro f. nvde i dåligt skick. Utsäde: höst $1^1/_2$ t., afk. 12 tr; vår $3^1/_2$ tr, afk. 17 à 18 tr. Med fodertillg. underh. 2 hästar, 8 kor, 10 får. Skog till husbehof. Torp 3, utg. årl. tills. 12 öke- och 66 fotdagsv., i landslott $^1/_3$ af åker och sved. Bolet tillyder dessutom godt fiske, som, utom hvad åtgår i hushållet, årligen renderar i arrende 50 lisp. mujkor, 5 häckar hö och 5 får. För nvde är bolet alldeles i lägervall.

Andre kapellanen i landsf. har ej boställe. *Stadskapellanen* ej heller, men uppbär hyresmedel (se nf.).

Fånghusförsamlingen i Kuopio. Fem söndagar å rad predikas finska; hvar 6:te söndag svenska. Predikanten betjenar äfven länelasarettet.

Presterskapets aflöning: a) *domprostens:* tertial 46 tr, förenspml 184 tr, smör 240 lisp., qvt. och påskp. från landsförs. 1000 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier omkr. 200 mk; från staden 1200 mk. b) *stadskapellanens:* omkr. 4000 mk (hyresmedlen inberäknade). c) *förste kap. i landsförs.* uppbär 90 tr spml och 28 lisp. smör. d) *andre dito:* 105 tr spml och något rundligare smör. e) *fånghuspredikantens:* 1020 mk (k. br. $^{30}/_6$ 1847).

Kyrkobetjeningens aflöning: organisten uppbär fr. staden 750 mk och fr. landsförs. något öfver 30 tr. Stadsförs. klockare 720 mk. Landsförs. klockare något öfver 30 tr.

Pastor: *Aron Gustaf Borg*, domprost, filos. mag. och teol. doktor, led. af Anne ord. 2 och Stanisl. ord. 2 kl., begge med kejs. kronan.

Pastorsadjunkt: *Matias Hinkula.*

Stadskapellan: *August Fredrik Granit*, vicepastor.

Förste kapellan i landsförsamlingen: *Samuel Porthan*, vicepastor.

Andre dito: *Oskar Aurén.*

Fånghuspredikant: *Karl Anders Wentin.*

Organist:

Klockare i stadsförsamlingen:
Klockare i landsförsamlingen:

2. Karttula pastorat. Adr. *Kuopio & Karttula.*

Imp. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. $^6/_{10}$ 1862, som går i verkställighet vid nuv. domprostens i Kuopio afgång, är Karttula afsöndradt fr. Kuopio till eget pastorat, att betjenas af pastor och sockneadjunkt, hvarjemte åtskilliga lägenheter från Pielavesi, Rautalampi och Suonenjoki efter vederb. löntagares afgång komma att förenas med Karttula pastorat (jemf. domk. cirk. n:o 91). *Arealen* upptagen tills. med Kuopio pastorats. *Folkm.* 4545. *Mantal* 33 $^{31}/_{32}$. *Läslag* 19 (inber. 3 som ännu höra till Pielavesi). *Hmsr.* 137; *torpr.* 189. *Kyrkan,* 45 v. sommar- och 40 v. vinterväg fr. Kuopio, är uppf. 1766, af träd; brädf. och gulmålad samt i försvarligt skick, men erbjuder ej mera tillr. utrymme.

Khdeb., *Penttilä,* $^3/_{16}$ mtl, väl beläget vid en vik af Wirmasjärvi sjö, snedt emot kyrkan, som är 2 v. landsv. och $^1/_2$ v. sjöväg aflägsen. Försvarl. bebygdt. Åker omkr. 21 tl., äng 21 $^3/_{15}$ tl., skog 420 tl. Utsäde (i fyrskifte): höst 1 $^3/_4$ t., afk. 18 à 20 tr; vår 4 à 5 tr, afk. 20 à 25 tr, samt 70 à 80 tr potäter efter 9 à 10 trs sådd. Höafk. 10 åmar; med tillskott af det hö förs. är skyldig att erlägga tilldess genom nyodling tillr. höbol anskaffats, underh. 2 hästar, 14 nöt och 8 får. Torp 2, utg. årl. tills. 12 öke- och lika många fotdagsv., landslott och 50 mk.

För *sockneadj.* skall af förs. å kyrkoherdebolets mark bostad uppföras, hvartill kommer att höra 2 tl. åkerjord samt rättighet till vedtägt fr. khdebolets skog.

Presterskapets aflöning skall till det minsta utgöras af hvad härtills erlagts till pastor och kapellanen, samt fördelas sålunda, att a) *pastor* uppbär (enl. nu gällande betalningsgrunder) 95 tr 24 kpr spml; omkr. 68 lisp. smör, påskp. 160 mk, likstol och mindre pastoralier enligt lag, samt b) *sockneadjunkten:* 40 tr spml och 40 lisp. smör (k. reskr. $^6/_{10}$ 1862, domk. cirk. n:o 91). Pastorslönen kommer att ökas då Koivulahti och Tallus byar fr. Pielavesi, Huutolahti, Juurikkaniemi och Joutsensalmi byar fr. Rautalampi samt Käpysaari by och Lietonmäki n:o 10 fr. Suonenjoki hit öfverföras (se ofvan).

Klockarelönen: 3 kpr spml fr. hvarje hmsrök, frivill. matskott samt tillfällig inkomst 80 mk. Boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. domprosten i Kuopio.
Sockneadjunkt: *Karl Emil Aejmelaeus,* vicepastor.
Klockare: *Nils Siljander,* f. 1810, tilltr. 1/5 1843.

3. Maaninka pastorat. Adr. *Kuopio & Maaninka.*

Imp. 3 kl., finskt; svensk gudstj. en gång årligen. Afskiljdes från Kuopio pastorat till egen kyrkoh.lägenhet genom k. reskr. 30/1 1871, hvilket går i verkst. vid nuvarande domprostens i Kuopio afgång. Hittillsvordne kaptj. indrages, och pastor betjenar förs. ensam. *Arealen* upptagen tills. med Kuopio domkyrkopastorats. *Folkm.* 4501. *Mantal* 32 59/288. *Läslag* 22. *Hmsr.* 210; *torpr.* 135. *Kyrkan,* 42 v. sommar- och 35 v. vinterväg fr. Kuopio, uppf. 1840, af träd, mycket rymlig; brandf.

Khdeb., *Ruokoniemi,* 1/4 mtl, på en mindre höjd vid Maaninka sjö, gentemot kyrkan och 1 1/4 v. sjöväg från denna. Åbyggn. ytterst förfallen. Åker 20 tl.; utsäde: höst 3 1/2 tr, afk. 45 tr; vår 7 tr, afk. 70 tr; höafk. 70 vinterlass, underh. 4 hästar, 20 kor, 15 får. Skog till husbehof. Torp finnas ej. Bolets beh. afk. 400 mk.

Pastors aflöning: 16 tr tertial, 140 tr förenspml; 1 skålp. sommarsmör af hvarje mjölkande ko i förs., gör tills. 120 lisp.; påskp. enl. förf.; i st. för likstol efter värd och värdinna betalas årligen från lägenhet under 1/16 mtl 10 p., derutöfver men under 1/8 mtl 20 p., intill 1/4 mtl 80 p., 1/4 mtl och deröfver 1 mk.; för andra, af 10 års ålder och deröfver 96 p., barn under 10 år 48 p.; mindre pastoralier tills. 400 mk (jemf. domk. cirk. n:o 151).

Klockarelönen: omkr. 21 tr spml. Boställe saknas.
Pastor: tillsv. domprosten i Kuopio.
T. f. kapellan (tillsv.): *Axel Fredrik Hahl.*
Klockare: *Henrik Andersson,* f. 13/10 1820, tilltr. 17/12 1858.

4. Tuusniemi pastorat. Adr. *Kuopio & Tuusniemi.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdt från Kuopio pastorat gm k. reskr. 24/7 1855; sattes i verkst. 1/5 1870. *Arealen* upptagen tills. med Kuopio pastorats. *Folkm.* 6151. *Mantal* 35 5/192. *Läslag* 26. *Hmsr.* 300; *torpr.* 230. *Kyrkan,* 55 v. sommar- och 45 v. vinterväg fr. Kuopio; uppf. 1869, af träd, vacker, ljus och rymlig.

Khdeb., *Leskelä,* 1/2 mtl, bildadt af förra kapellansbolet samt

inlösta hemmansdelar. Har vackert läge, vid en vik af Juojärvi stora sjö, 2 v. fr. kkan. Nybygdt, med beqvämt inredt våningshus; brandf. för 6000 mk. Utsäde: höst 3 tr, afk. 45 tr; vår 4 1/2 tr, afk. 36 tr. Höafk. 100 vinterlass, underh. 3 hästar, 15 kor, 10 får. Skog tillr. till bränsle. Torp 6, utg. årl. tills. 24 öke- och 832 fotdagsv. i prestg. kost, samt landslott 1/3 af råg och korn, 1/4 af bohvete, lin och hampa; huggn. och släpn. af 15 fmr ved. Beh. afk. 500 mk.

S.adj:s boställe, *Rauhaniemi*, utan mtl, vid en vik af Juojärvi, 2 1/2 v. fr. kkan, nybygdt 1872 med 3 rum och kök samt nödiga uthus; har endast 2 tl. åker.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 150 tr spml; 125 lisp. smör; påskp. 400 mk; likstol, en ko efter värd och värdinna samt 96 p. för hvarje annan fullvuxen person; mindre pastoralier omkr. 175 mk. b) *sockneadjunktens:* 55 tr spml, 65 lisp. smör; likstol 48 p. efter hvarje barn.

Klockarelönen: omkr. 30 tr spml samt sportel 75 mk. Boställe finnes icke.

Pastor: *Bernhard Kristfrid Sarlin.*
Sockneadjunkt: *Henrik Pöyhönen.*
Klockare: *Samuel Cajander,* f. 12/7 1831, tilltr. 1/5 1869.

5. Nilsiä pastorat, med Strömsdals (Juvankoski) bruksförsamling. Adr. *Kuopio & Nilsiä — Strömsdal.*

Imp. 3 kl., finskt; sacell. 3 kl. *Areal:* 1802,88 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 11,585, bruksförs. 422 = 12,007. *Mantal* 74 1/2 fm. utom prestbolen. *Läslag* 33, bruksf. 1 = 34. *Hmsr.* 720; *torpr.* 307. *Moderkyrkan,* 57 1/2 v. sommar- och 47 1/2 v. vinterväg fr. Kuopio, är uppf. 1797, af träd, brädf. och målad 1843, någorl. tillräcklig utom vid större högtider, och i godt stånd.

Khdeb., 1/2 nytt mtl, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. inneh. endast 4 rum och kök; i sammanhang med stugubyggn. 3 embetsrum. Uthusen tillr. och i godt skick. Åker till 7 rågutsädestl. Ängarna, spridda och aflägsna, afkasta 60 à 70 vinterlass hö. Skog till husbehof. Torp 4, ränta årl. tills. 72 fotdagsv. i husbondens kost och gifva landslott. Bolet måste till största delen bearbetas med legdt folk, samt är frostömt, hvarf. någon beh. afk. föga kan påräknas.

Kpsb., 1/4 mtl, nära kyrkan, utmärkt väl bebygdt. Hälften

af bolet utgöres af ett hjelphmn, för hvilket allm. onera betalas. Åker 10 tl. efter rågutsäde; höbol till 120 vinterlass. Torp 1, utgör dagsv. i husb. kost.

Strömsdals bruksförsamling (folkm. se ofvan), inrättad jeml. k. reskr. $^9/_{10}$ 1862. Gudstj. hålles minst 1 gg i månaden samt större högtidsd., hvarutom brukspred. är skyldig att undervisa i bruksskolan minst 16 timmar i veckan. *Kyrkan*, vid Juvankoski fors, sommarväg 25 v. fr. mkan och 62 $^1/_2$ v. fr. Kuopio, vinterv. 20 v. fr. mkan och 50 v. fr. Kuopio, är uppf. 1862, af träd; tillika skollokal, rymlig och i godt skick samt försedd med kammarorgel. I sammanhang med kyrkan och under samma tak är predikantens bostad, 3 rum och kök samt uthus, alla i godt skick och likasom kyrkan brandf. Pred. disponerar 3 tl. jord till kryddgård och potatesland.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tert. och rättighetsspml tills. 88 $^1/_2$ tr råg och 68 $^1/_2$ tr korn; smör 265 lisp.; påskp. 900 mk, öfriga pastoralier högst 700 mk; tionde af sik några lisp. b) *kapellanens:* 130 tr spml, 50 lisp. smör samt något kött och bröd m. m. c) *brukspredikanten* uppbär 1600 mk, ved till husbehof samt 2 lisp. ljus.

Klockarelönen: 70 tr spml och sportel omkr. 100 mk. Boställe finnes ej. Bruksklockaren har uppburit 660 mk och en kollekt samt disponerar fria husrum och vedbrand.

Pastor: *Karl Mårten Kiljander*, prost, assessor i domkapitlet, led. af Anne ord. 3 kl.
T. f. pastor: *Karl Sanfrid Nyman.*
Kapellan: *Henrik Jonatan Melartin*, vicepastor.
Brukspredikant å Strömsdal: *Frans Niklas Lackström*, vicepastor.
Klockare vid mkan: *Adam Hahl.*
Klockare och bitr. lärare vid Strömsdals bruk: T. f. *Erik Miettinen.*

6. Lapinlax (Lapinlahti) pastorat. Adr. *Kuopio & Lapinlax.*

Imp. 3 kl., finskt; sacell. oklassif. Medelst k. reskr. $^{13}/_{12}$ 1858 (se domk. cirk. n:o 62) är förordnadt att från Idensalmi skall efter nuv. kyrkohdens afgång Lapinlax förs. (som gm k. reskr. $^{13}/_{2}$ 1847 hade erhållit kapellrättighet) afsöndras till eget pastorat, med tillägg af 2 hmn fr. Nilsiä, att betjenas af pastor och kapellan. *Arealen* upptagen tills. med Idensalmi. *Folkm.* 5314. *Mantal* 38 $^{11}/_{288}$

Läslag 20. *Hmsr.* 348; *torpr.* 100. *Kyrkan,* 60 v. fr. Kuopio, uppf. 1828 (inredd 1831), af träd; otillräcklig.

Khdeb. af minst $^{1}/_{2}$ mtl med tillr. höbol och skog skall i närheten af kyrkan anskaffas och bebyggas; hvaremot Lapinlax förs. erhåller vederlag gm utbrytande af lägenheter fr. Idensalmi khdebols mark (k. reskr. $^{3}/_{12}$ 1863, domk. cirk. n:o 99).

Kpsb., *Wäärni,* $^{1}/_{4}$ mtl, krono, på en udde vid Onkivesi sjö, 2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 5 rum och kök. Åker 10 tl., äng 42 tl. 13 kpl., skog 338 tl. 27 kpl. (deraf 162 tl. 23 kpl. imped.), ännu tillr. till vedtägt. Utsäde: höst 1 t., afk. 20 tr; vår 3 tr, afk. 25 tr, utom potäter. Höafk. 50 åmar, underh. 2 à 3 hästar, 10 kor, 6 får. Torp finnas ej.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial omkr. 18 à 19 tr, förenspml 150 tr, af torpare omkr. 7 tr; smör 1 skålp. för hvarje buren ko af alla som ko äga; påskp., likstol m. m. enligt lag samt näsduk och strumpor af hvarje brudpar. b) *kapellanens:* 75 tr spml och af torpare 7 tr; smör $^{1}/_{2}$ skålp. för hvarje buren ko; för förrättn. m. m. efter lag och sedvänja (jemf. domk. cirk. n:o 62).

Klockarelönen: 34 tr 24 kpr. Boställe finnes icke.

Pastor: tillsv. densamme som i Idensalmi.

Kapellan: *Klas Weisell,* vicepastor; tjenstledig. T. f. *Johan Mauritz Sonck.*

Klockare: *Isak Hirvonen,* f. $^{25}/_{5}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866.

7. Idensalmi (Iisalmi) pastorat, med Rutakko bönehusförsamling. Adr. *Idensalmi* (postkontor).

Imp. 1 kl., finskt; sacell. oklassif. Svensk gudstj. par ggr om året, samt s. k. kantpred. 2:ne, den ena å Jyrkkö bruk och den andra i Sukeva by. Genom k. reskr. $^{13}/_{12}$ 1858 och $^{5}/_{2}$ 1862 äro Lapinlax och Kiuruvesi kapeller bestämda att afsöndras från Idensalmi till egna pastorater. *Areal:* tills. med Lapinlax och Kiuruvesi nybildade pastorater 4530,04 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 13,316, Rutakko 670 = 13,986. *Mantal:* mkf. 201 $^{1}/_{18}$ ofm., 100 $^{7}/_{12}$ fm., R. 11 $^{35}/_{576}$ ofm., 6 $^{1}/_{12}$ fm. = 212 $^{371}/_{576}$ ofm., 106 $^{2}/_{3}$ fm. *Läslag:* mkf. 35, R. 2 = 37. *Hmsr.* mkf. 902, R. 44 = 946; *torpr.* mkf. 317, R. 14 = 331. *Moderkyrkan,* 90 v. fr. Kuopio, uppf. 1779, af träd; brädf. och målad samt rymlig och i försv. skick; brandf. för 51,000 mk.

Khdeb., 1 glt och 6 nya mtl, med vackert läge vid Iisalmi

sund (mellan Porovesi och Iivesi sjöar), $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Karaktb. utdömd, uthusen försv.; brandf. för 18,060 mk. Åker omkr. 55 $^1/_2$ tl.; skog tillräckligt. Utsäde: höst 5 à 8 tr, afk. 10 à 12 kornet; vår 12 à 18 tr, afk. 8 à 10 kornet. Höafk. 150 vinterlass, underh. 6 hästar, 30 kor, 15 får. Torp 51, utgöra årl. tills. så många dagsv. som för bolets skötsel erfordras samt betala i arrende 150 tr spml. Bolets beh. afk. 5000 mk.

Kpsb., *Wieremä*, $^1/_4$ mtl, med vackert läge på en i Wieremä sjö utskjutande udde, 21 v. sommar- och 17 v. vinterväg fr. kyrkan. Karaktb. gammal, 4 rum och kök. Utsäde: höst 1 t., afk. 20 tr; vår 3 tr, afk. 30 tr. Höafk. 100 lass, underh. 2 à 3 hästar och 10 kor. Torp 2, utg. årl. tills. 30 dagsv. och några stadsresor. Beh. afk. 200 mk.

Andre kapellanen har ej boställe.

Rutakko bönehusförsamling (folkm. m. m. se ofvan). Inrättades enl. k. reskr. $^{28}/_2$ 1854; ansökn. om kapellrättighet afslogs $^9/_{10}$ 1862. *Kyrka* är ännu ej uppförd, utan förrättas gudstj. tillsv. i en provisionel lokal, tillr. rymlig, 25 v. fr. mkan.

Predikantsbolet, *Sonkalahti*, $^1/_2$ v. fr. kyrkan vid Sonkajärvi sjö, har ej annan jord än några kpl. till kryddgård och potatesland. Åbyggnaderna förfallna.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 47 tr, förenspml 90 tr; smör 200 lisp.; påskp. omkr. 700 mk; likstolskor 10 à 15, hvilka plägat lösas à 24 mk; mindre pastoralier 400 mk; från hvarje hmsrök 2 bröd och 1 stek samt ull, fogel och hampa, äfvensom fisk af dem, som idka fiske. Då dessa småpersedlar ej erlagts, hafva de plägat lösas med 6 $^1/_2$ kpr råg. Hvart 4:de år ett dagsv. från hvarje hel hmsnr. b) *förste kapellanens:* 64 tr spml, 50 lisp. smör, från hvarje af 474 hmsrökar 2 bröd, 1 stek, ull, fogel, hampa, samt fisk af dem som fiske idka, (alla dessa småpersedlar enl. äldre uppgift i värde motsv. 50 tr spml); tillf. ink. 100 mk. c) *andre kapellanens:* 64 tr spml, 60 à 70 lisp. smör; från 428 hmsrökar enahanda belopp bröd, stekar, ull m. m. som förste kapellanens; tillf. ink. 100 mk. Då förste kapellanstj. blifver ledig, efterträder andre kapellanen utan ansökning; lönefördelningen mellan kapellanerne stadfästad $^{31}/_5$ 1850 att gälla tillsvidare. Från Idensalmi köping betalas till presterskapet enl. k. resol. $^5/_8$ 1869 (domk. cirk. n:o 142). d) *bönehuspred. i Rutakko:* af pastor (adjunktslön) 30 tr spml och 200 mk, samt af församl. 20 tr

spml och frivill. matskott, som enl. äldre uppgift plägat i värde uppgå till 20 tr spml.

Klockarelönen: 50 tr (sedan gm k. reskr. $^{26}/_{11}$ 1863 af den urspr. lönen, som utgjorde 80 tr, till lön åt en skolmästare anslagits 30 tr). Boställe finnes ej.

Pastor: *Johan Lorenz Lagus*, filol. kand., prost, led. af Anne ord. 3 kl. och Stanisl. ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Karl August Schroderus.*

Förste kapellan: *Henrik Gustaf Teodor Brofeldt*, vicepastor.

Andre kapellan: vakant.

Predikant i Rutakko: vakant.

Klockare vid mkan:

8. Kiuruvesi pastorat. Adr. *Idensalmi & Kiuruvesi.*

Imp. 3 kl., finskt. Kiuruvesi afsöndrades från Idensalmi till eget pastorat gm k. reskr. $^{5}/_{2}$ 1862 (se domk. cirk. n:o 85), hvilket går i verkställighet vid nuvarande pastors i Idensalmi afgång. Det nya pastoratet, hvartill äfven, efter pastors i Pielavesi afgång, införlifvas angränsande delar af sistn. socken (med en folkm. af omkr. 900 personer och 7 $^{1}/_{2}$ mtl, 75 hms och 10 torprökar), kommer att betjenas af pastor och sockneadjunkt. *Arealen* upptagen tills. med Idensalmi pastorats. *Folkm.* 5111. *Mantal* 33 $^{29}/_{64}$. *Läslag* 18. *Hmsr.* 386; *torpr.* 102. *Kyrkan,* 120 v. fr. Kuopio, uppf. 1852, af träd; brädf. och oljemålad.

Khdeb., *Hyvölä,* $^{9}/_{32}$ mtl, vid Kiuruvesi sjö, 1 v. fr. kyrkan. Åker 16 tl; utsäde: höst 2 à 2 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 30 tr; vår omkr. 6 tr, afk. 40 tr. Höafk. 150 lass, underh. 4 hästar, 25 nöt och 14 får. Skogen otillräcklig; fiskevattnet mindre lönande. Bolet bör, genom uppköp af tillgränsande jord, af förs. förbättras, så att det kommer att utgöra minst $^{1}/_{2}$ mtl. Deremot kommer förs. att erhålla vederlag gm utbruten jord fr. Idensalmi khdebol (domk. cirk. n:o 99).

Sockneadjunktsbol skall af förs. uppbyggas och underhållas å khdebolets mark, hvaraf jemväl bör åt sockneadj. upplåtas 3 tl. åker och 30 lassland äng, äfvensom rättighet att taga nödigt bränsle ur khdebolets skog.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial omkr. 16 $^{1}/_{2}$ tr, förenspml 50 tr, ersättn. för matskott omkr. 77 tr, af torpare 10 tr; smör 1 mark för ko (har härtills utgjort 85 lisp.); påskpgr, likstol m. m. enligt lag och gammal öfverenskommelse, dock att lik-

stolskor ej framdeles betalas, utan i stället endast 3 mk 84 p., men deremot för brudlysn. åt hemmansfolk lika mycket som kartans värde utgör. Efter Pielavesi andelens införlifvande (se ofvan) tillkommer ännu omkr. 20 tr spml, smör m. m. b) *sockneadjunktens:* omkr. 67 tr spml och 43 lisp. smör utom tillfäll. ink. omkr. 200 mk, hvartill ännu fr. Pielavesi andelen kommer omkr. 14 tr spml m. m.

Klockarelönen: 38 tr spml, samt ett bol om 1/8 mtl, i försvarsgodt skick, med 25 kprs höst- och 2 1/2 trs vårutsäde samt höafk. omkr. 40 lass, men otillr. skog.

Pastor: tillsv. densamme som i Idensalmi.
Sockneadjunkt: *Zakris Gustaf Anstén,* vicepastor.
Klockare: *Kristian Sirén,* f. 24/12 1830, tilltr. 1/5 1869.

9. Pielavesi pastorat. Adr. *Kuopio & Pielavesi.*

Imp. 3 kl.; finskt; sacell. 2 kl. Kantpred. hållas efter omständigheterna. Efter nuv. pastors afgång frånskiljas härifrån jemlikt k. reskr. 6/10 1862 och 3/2 1862 4 läslag (med omkr. 70 hmsrökar) till Karttula samt jemväl 4 läslag till Kiuruvesi nybildade pastorat. I kraft af k. reskr. 4/12 1871 kommer vidare en del af Pielavesi (15 1/3 mtl med 158 hms och 43 torpr.) att framdeles afsöndras till eget pastorat (se nf. rubr. „Keitele pastorat“). Genom allt detta kommer efter nuv. pastors och kapellanens i Pielavesi afgång en högst betydlig minskning att tillskyndas de med dessa tjenster förenade löner, som derefter torde blifva föga mer än hälften af hvad de nu äro. *Areal:* 2128,24 qvadratverst. *Folkm.* 12,181. *Mantal* 84 41/48. *Läslag* 39. *Hmsr.* 649; *torpr.* 250. *Kyrkan,* omkr. 80 v. fr. Kuopio, är uppf. omkr. 1794, af träd, på Lammassalo holme i Pielavesi sjö. Är i skralt skick, hvarföre ny kyrka år 1880 skall uppföras på fasta landet nära pastorsbolet.

Khdeb., 3/4 mtl, vid stranden af Pielavesi sjö, 4 v. fr. nuv. kyrkan men nära den blifvande nya kyrkan; dåligt bebygdt. Utsäde: höst 2 tr, afk. 30 à 35 tr; vår 4 à 5 tr, afk. 25 à 35 tr. Höafk. 1500 såtor, underh. 3 à 4 hästar, 20 kor, 12 får. Skogen god, på 4 à 7 v. afstånd. Torp 2, betala 1/3 af skörden i landslott. Bolet äger 3/4 i en husbehofsmjölqvarn.

·Kpsb., *Saaren pappila,* 1/4 mtl (skattehmn utan friheter), på Lammassalo holme i Pielavesi sjö, invid nuv. kyrkan och 4 verst (öfver sjö) fr. den blifvande nya kyrkan. Uselt bebygdt, ombygges

småningom af nuv. inneh.; är ej afsynadt. Utsäde: höst 2 tr, vår 4 tr, afk. tills. 60 tr. Underh. 2 hästar och 6 kor; höfångsten ökas något gm en pågående sjöfällning, hvari $^1/_9$ tillhör bolet. Skogen inskränkt, men god; fiskevattnet medelmåttigt. Torp 1, utg. årl. 12 dagsv. och 50 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 43 tr, förenspml 162 tr; smör 250 lisp.; fr. hvarje hmsrök 2 bröd à 9 skålp. och 13 skålp. palfvadt kött (hvilka persedlar kunna lösas med 4 kpr råg) samt 1 skålp. ull, $1^1/_2$ skålp. lin, 3 skålp. hampa och 8 skålp. salt fisk, neml. af dem som idka fiske (hvilka persedl. kunna lösas med 4 kpr spml eller 2 mk pgr); påskp. inemot 700 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier 350 mk. b) *kapellanens:* (enl. stadf. förening): 24 kpr spml fr. mantalet, och dessutom fr. hvarje hmsrök 2 bröd och ett köttstycke (kunna lösas med 3 kpr råg och 1 kpe korn), samt $1^1/_2$ kpe råg; af torpare 4 kpr spml. Om äfven alla småpers. skulle lösas med spml, borde kapellanens hela spmlsinkomst belöpa sig till 200 tr, hvilket dock sällan eller aldrig fullt utfaller. Smöruppbörden stiger till 150 lisp., och tillf. ink. har varit omkr. 200 mk. Om den blifvande minskningen af prestersk. löner se ofvan.

Klockarelönen: omkr. 70 tr; boställe saknas.

Pastor: *Karl Henrik Ståhlberg*, filos. mag., prost, led. af Anne ord. 3 kl. och Stanisl. ord. 3 kl. XXV. Tjenstledig.

Kuramgerens: *Adolf Mehtonen*, hugnad med medalj för räddning af menniskolif.

Kapellan: *Per Gustaf Ferdinand Hornborg*, vicepastor.

Klockare: *Johan Fredrik Landgren*, director cantus, f. $^7/_{12}$ 1819.

10. Keitele pastorat.

Imp. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. $^4/_{12}$ 1871 är förordnadt att efter nuv. presterskapets i Pielavesi afgång skall af Sulkavajärvi, Tossavanlahti, Wiinikkala, Wuonomanlahti, Äyräpää, Koutajärvi, Kuhertaja, Leppäselkä och Hamula samt delar af Säviä och Jylhä till Pielavesi socken hörande byar inrättas ett skildt pastorat under namn af *Keitele*, att betjenas endast af en kyrkoherde, hvilken kommer att uppbära sammanslagna pastors- och kapellansaflöningen från nämnde byar, dock att likstolskor framdeles ej betalas, utan pastor i stället uppbär för äktenskapslysning åt husbonde 3 mk och bondeson 1 mk 50 penni. Församl., hvartill kom-

mer att höra 15$^1/_3$ mtl, 158 hms- och 43 torprökar samt efter sista folkräkn. 2334 personer, åligger anskaffa och bebygga pastorsbol om minst $^1/_2$ mantal; och får pastoratet ej anslås ledigt förrän kyrkan blifvit uppbygd (på Äimätty söder om hemmanet n:o 4 i Äyräpää by) samt pastorsbolet försatt i fullt laga skick (jemf. domk. cirk. n:o 159).

II. Rautalampi pastorat, med Wesanto kapell.

Adr. *Kuopio & Rautalampi — Wesanto.*

Konsist. 2 kl., finskt. Mkosacell. 3 kl. Kantpredikningar hållas 12 om året. *Areal:* tills. med Hankasalmi och en del af Suonenjoki pastorat 2727,58 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 11,069, Wesanto 2370 = 13,439. *Mantal* mkf. 56$^1/_{32}$, W. 9$^{13}/_{16}$ = 65$^{27}/_{32}$. *Läslag* mkf. 31, W. 9 = 40. *Hmsr.* mkf. 393, W. 84 = 477; *torpr.* mkf. 427, W. 80 = 507. Men häraf kommer, jemlikt k. reskr. $^{23}/_1$ 1860 och $^6/_{10}$ 1862, att afgå till Hankasalmi (intill nuv. kapellanens afg. kapell under Rautalampi) och Karstula nybildade pastorater så stort mantalsbelopp, att endast 57$^5/_{12}$ mtl qvarblifva under Rautalampi pastorat, hvars folkm., läslag och rökar då äfven i proportion minkas. I pastoratets nuv. omfång, då Hankasalmi ännu underlyder detsamma, utgör folkm. 16,319, mantalen 82$^{31}/_{48}$, läslagen 50, hemmansrökarna 619 och torprökarna 625. *Moderkyrkan,* 75 v. fr. Kuopio, uppf. 1844, af träd med jerntak, brädfodrad och målad samt försedd med åskledare; brandf. till 15,000 mk. Inrymmer 4000 personer och är i godt skick.

Khdeb., 1 glt och 2 nya mtl, 1 v. fr. kyrkan; belägenheten vacker, vid Äijävesi sjö, på östra sidan af församl. nära Suonenjoki rå. Våningsh. brädf. och måladt, inneh. 7 rum och kök samt 3 vindskamrar; är jemte öfriga åbyggn. brandf. till 7040 mk. Åker med nyodl. 32 tl.; skogen förslår till alla behof, utom timmer. Utsäde: höst 6 tr, afk. 6 kornet; vår 15 tr, afk. 5 kornet. Höafk. 70 åmar, underh. 4 hästar, 16 kor, 6 får. Torp 22, utg. tills. årl. 1833 öke- och 80 fotdagsv., 31 stadsresor, 34 sockneresor, 53 fmr kastved, 6$^1/_2$ tr spml och 324 mk penningar, utom vägaunderhåll, spånad m. m.

Kpsb., *Koskis,* $^1/_3$ mtl, vid Hankavesi sjö, 9$^1/_3$ v. fr. kyrkan. Karaktb. inneh. 4 rum och kök samt 2 vindskamrar. Åbyggn. brandförs. till 6900 mk. Åker 16 tl. (utom torpåkrarna), äng 18 tl.; skog till öfverflöd; hela ägovidden 2580 tl. Utsäde: höst 5

tr, afk. 30 tr; vår 8 tr, afk. 40 tr. Höafk. 80 åmar, underh. 4 hästar, 15 kor, 6 får. Torp 5, utg. årl. tills. 260 öke- och 30 fotdagsv.

Wesanto kapell (folkm. &c. se ofvan). Erhöll kapellrättighet genom k. reskr. $^{26}/_{11}$ 1868 (domk. cirk. n:o 138). *Kyrkan,* 120 v. fr. Kuopio och 45 v. fr. mkan, är uppf. 1857, af träd; rymlig, brandf. till 4000 mk.

Kpsb., *Wesannonpää,* $^{1}/_{8}$ mtl, vid norra ändan af Wesanto sjö och $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 15 tl., äng 40 tl. Utsäde: höst $2^{1}/_{2}$ tr, afk. 25 tr; vår $3^{1}/_{2}$ tr, afk. 14 tr. Höafk. 60 vinterlass, underh. 2 hästar, 10 kor, 5 får. Torp 1, betalar 4 tr råg och 2 tr korn årligen i ränta.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* För närvarande, då Hankasalmi förs. änuu är med Rautalampi förenad, utgör lönen 37 tr $22^{3}/_{8}$.kpr tertial, 86 tr $22^{5}/_{8}$ kpr förenspml, 340 lisp. smör, påskp. 1400 mk, likstol 716 mk, mindre pastoralier 454 mk, 210 lisp. kött, 120 lisp. bröd, 11 lisp. fisk, 1 lisp. humla, 28 lisp. hampa och 13 lisp. ull. Men då Hankasalmi och Karstula nya pastorater besättas, afgår härifrån tertial 12 tr 12 kpr och förenspml 23 tr 1 kpe jemte pastoralier, smör m. m. i samma förhållande, hvarföre pastor i Rautalampi dåmera endast tillfaller 25 tr 11 kpr tertial, 63 tr 21 kpr förenspml samt, om smöret och penningeinkomsten minskas i samma förhållande, 225 lisp. smör och 1650 mk jemte större delen af ofvanupptagna belopp kött, bröd, ull m. m. b) *moderk.kapellanens:* 44 tr $27^{1}/_{3}$ kpr spml, 67 lisp. smör, likstol 20 mk, 90 lisp. kött, 6 lisp. ull och 8 lisp. hampa, samt 2 bröd från hvarje rök. Men efter nuv. kapellanens afgång kommer spmlslönen att minskas med 13 tr 21 kpr, utg. dens. således för framtiden endast 31 tr 6 kpr. Ytterligare minskning torde följa af åtskill. lägenheters öfverflyttning från mkf. till Wesanto (domk. cirk. n:o 163 för $^{2}/_{8}$ 1872). c) *kapellanens i Wesanto:* 30 tr spml, 32 lisp. smör, 45 lisp. kött, 50 lisp. bröd, $4^{1}/_{4}$ lisp. ull, 6 lisp. hampa (kommer framdeles att förhöjas, se domk. cirk. n:ri 138 och 163).

Klockarelönerna: vid mkan 47 tr 21 kpr ($^{1}/_{3}$ råg, korn och hafra); minskas vid nuv. inneh. afgång till 33 tr. I Wesanto uppbär klockaren 8 tr 12 kpr spml, 8 lisp. smör, 18 lisp. kött, 30 lisp. bröd, $1^{1}/_{2}$ lisp. ull, 3 lisp. hampa. Boställen saknas.

Pastor: *Adolf Reinhold Lang,* filos. doktor, prost, led. af Anne ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Oskar Woldemar Hofström.*
Mkokapellan: *Gustaf Adolf Martin,* vicepastor.
Dess adjunkt: *Johan Jakob Nordlund.*
Kapellan i Wesanto: *Karl Johan Strandman,* vicepastor.
Klockare vid mkan: *Nils Abraham Weckman,* f. $^{20}/_{10}$ 1812, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1839.
Klockare i Wesanto: *Johan Lyytinen,* f. $^{9}/_{8}$ 1826, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1858.

12. Hankasalmi pastorat. Adr. *Kuopio & Hankasalmi.*

Konsist., 3 kl., finskt. Genom k. reskr. $^{23}/_{1}$ 1860 är förordnadt att Hankasalmi kapell skall efter nuv. kapellanens afgång afskiljas från Rautalampi till eget pastorat, hvartill ock kommer att läggas lägenheter från Rautalampi moderförs. samt från Pieksämäki, Kangasniemi och Laukas socknar. Det nya pastoratet skall betjenas af pastor och en af honom aflönad adjunkt ex officio (kapellanstjensten kommer att indragas). *Arealen* upptagen tills. med Rautalampi pastorat. *Folkm.* 2880. *Mantal* 26$^{1}/_{8}$ gla och 17$^{5}/_{8}$ nya, hvartill komma $^{411}/_{576}$ mtl för 3 tull-mjölqvarnar. *Läslag* 10. *Hmsr.* 142; *torpr.* 118. (Angående blifvande tillökning se under Rautalampi och Kangasniemi). *Kyrkan,* 135 v. fr. Kuopio (110 v. vinterväg), är uppf. 1799, af träd; rymlig, men erfordrar snar reparation.

Khdeb., *Hännilä,* $^{3}/_{16}$ glt, $^{1}/_{8}$ nytt mtl (hvartill dock skall inlösas minst $^{1}/_{8}$ mtl tillökning), är beläget å en landtunga mellan Kuuhankavesi sjö och Kääkkö träsk, 2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök, jemte öfriga åbyggn. i behjelpligt skick. Bolets areal 222 tl; åkern består af sandjord; skogen är icke ens tillräcklig till bränsle. Utsäde: höst 2 tr, afk. 24 tr; vår 4 tr, afk. 25 tr. Höafk. 50 parmar (inber. det hö församl. åligger betala); underh. 3 hästar, 8 kor, 10 får. Torp finnas icke.

Pastors aflöning kommer att utgöras efter härtills gällande grunder intilldess jemnare fördelning kan tillvägabringas. Såvidt en approximativ beräkning kan gifva vid handen, borde densamma uppgå till omkr. 70 tr spml, 100 lisp. smör, 100 lisp. kött, 60 lisp. bröd samt ull, hampa och humla; påskp., likstol m. m. omkr. 800 mk. Dock gör denna beräkning icke anspråk på full tillförlitlighet. Om nuv. kapellanslönen, hvilken skall med pastorslönen förenas samt är inberäknad i det ofvanstående, kan ses Kuopio domk. cirk. n:o 151 (inneh. k. resol. $^{17}/_{11}$ 1870).

Klockarelönen: 14 tr 3 kpr samt frivill. omkr. 9 lisp. smör, 300 bröd äfvensom något kött, ull, lin och hampa. Boställe finnes icke.

Pastor: tillsv. densamme som i Rautalampi.

Kapellan (tillsv.): *Johan Fredrik Niloni,* vicepastor.

Klockare: *Peter Paavilainen,* f. $^{4}/_{1}$ 1831, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865.

13. Suonenjoki pastorat. Adr. *Kuopio & Suonenjoki.*

Konsist. 3 kl., finskt. Kantpred. någon gg om året å någon aflägsnare trakt. Suonenjoki afskiljdes till eget pastorat från Rautalampi genom k. reskr. $^{4}/_{2}$ 1856, dervid äfven hemman från Jorois och Pieksämäki hit öfverflyttades, samt erhöll sin förste pastor $^{1}/_{5}$ 1870. *Arealen* upptagen tills. med Rautalampi pastorat. *Folkm.* 5411. *Mantal* 12$^{23}/_{48}$ ofm., 38$^{3}/_{16}$ förmedl. *Läslag* 30. *Hmsr.* 310; *torpr.* 190. *Kyrkan,* 53 v. fr. Kuopio, uppf. 1865, af träd; rymlig, oljemålad och i ganska godt skick.

Khdeb., *Etelätalo,* $^{3}/_{16}$ mtl, väl beläget vid Suontienselkä sjö, 1 v. fr. kyrkan. Åbyggn. försvarlig; nödig ny- och tillbyggnad försiggår enl. husesynerättens föreskrift af år 1871. Åker 20 tl.; utsäde: höst 3 tr, afk. 25 tr; vår 4 tr, afk. 30 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 3 hästar 10 kor, 10 får. Torp 3, utg. årl. tills. 6 öke- och 24 fotdagsv., smörränta, landslott och 6 stadsresor (till Kuopio).

Sockneadj. boställe. Enl. reskr. $^{4}/_{2}$ 1856 åligger förs. att åt sockneadj. å bestämd plats nära kyrkan uppföra och underhålla 3 boningsrum och kök samt nödiga uthus, hvarmed bör följa 2 tl. jord till tomt och kryddgård. I st. för detta får sockneadj., om han derom med församl. åsämjes, bebo ett församl. tillhörigt hemman, *Harjula,* $^{5}/_{32}$ mtl, i Suonenjoki by, med särdeles vackert läge på en halfö i Suontienselkä sjö, 2 v. fr. kyrkan, med 4 boningsrum och kök, stuga för tjenstefolket samt nödiga uthus; brandförs. Utsäde: höst 2$^{1}/_{3}$ tr, afk. 23 tr; vårsäde i proportion, afk. 7 à 8 kornet. Å gården underh. 2 hästar, 10 kor, 8 får. Torp 1, utg. årl. 12 fotdagsv. i gårdens kost, $^{1}/_{4}$ af skörden i landslott och något smör.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 20 tr, förenspml 100 tr; smör 100 lisp.; påskp. 550 mk, likstol 400 mk, mindre pastoralier 200 mk, samt 600 socknedagsv. i arbet. egen kost, hvilka ock kunna lösas efter markegång. b) *sockneadjunktens:* 40

tr spml, 45 lisp. smör, något öfver 40 lisp. kött samt något öfver 300 bröd.

Klockarelönen omkr. 30 tr, utom små frivill. bidrag. Boställe saknas.

Pastor: *Johan Warén.*
Sockneadjunkt: *Gustaf Adolf Sivenius,* vicepastor.
Klockare: *Mårten Elias Sarlin,* f. $^{13}/_{8}$ 1830, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861.

14. Leppävirta pastorat, med Warkaus bruksförsamling.

Adr. *Leppävirta; Leppävirta & Warkaus* ell. *Jorois & Warkaus.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 1 kl. Svensk gudstj. hålles i mkan en gg om året, i Warkaus brukskyrka 3 ggr (i sistn. kyrka predikas på finska en gg i månaden samt å större högtidsdagar). Kantpredikan anställes i Näälänmaa (der en adjunkt ex off. kommer att anställas) så ofta någon anmäler sig hugad att gifva rum och framskjutsa presten, samt understundom äfven i andra aflägsna byalag. *Areal:* 1513,59 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 11,967, Warkaus 549 = 12,516. *Mantal* 77$^{103}/_{144}$. *Läslag* 37, W. 1 = 38. *Hmsr.* 584; *torpr.* 363. *Moderkyrkan,* 60 v. fr. Kuopio, af sten, uppf. 1846, tillr. rymlig och i godt skick; brandf. — *Warkaus brukskyrka,* tillika skolsal, är uppf. af träd, 23 v. fr. mkan, otillräcklig; brandf. Har ett orgelharmonium.

Khdeb., $^{3}/_{4}$ mtl, väl beläget nära ångbåtsfarleden i Leppävirta ström, ej långt från kyrkan, teml. väl bebygdt; brandf. Åker 66 tl. 5 kpl., äng 97 tl. 21 kpl., skog 1011 tl. 27 kpl., uthuggen och otillr. Utsäde: höst 6 tr, afk. 60 tr; vår 9 tr, afk. 36 tr, samt potäter efter 20 trs sådd. Höafk. 120 åmar, underh. 4 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 9, utg. årl. tills. 888 ökedagsv., eller fotdagsv. efter kallelse, några får m. m. Ett torp betalar penningeränta.

Kpsb., *Harjula,* $^{1}/_{6}$ mtl, med vackert läge vid Leppälahti vik af Savivesi (östra armen af Leppävirta ström), 4 v. fr. kyrkan. All åbyggn. förstördes genom mordbrand $^{7}/_{5}$ 1871; ny karaktersb. 7 rum med kök, samt ett stenfähus (34 × 18 alnar) jemte öfriga nödiga hus uppföras inom 3 år. Utsäde i treskifte: höst 1 ta 25 kpr, afk. 10 kornet; vår 3 tr korn och 8 tr potäter, afk. 8 kornet. Höafk. 60 åmar, underh. 2 hästar, 12 kor, 10 får. Torp 1, utg. 104 ökedagsv. utom hjelpdagar vid tröskningen m. m.

Warkaus bruksförs. (folkm. &c. se ofvan). *Brukspred.* bebor hyresfritt 4 rum i skolhuset och erhåller dertill nödigt bränsle; uthus samt 2 tl. jord åtfölja bolet.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 15 kpr råg fr. mantalet (kejs. utsl. $^{28}/_{9}$ 1855), gör inberäknadt brukets samt qvarnars och landthandlandes till $8^{1}/_{2}$ mtl skattade afgifter, tills. omkr. 43 tr; förenspml à 1 t. 24 kpr omkr. 154 tr; från torp omkr. 36 tr spml eller något öfver 1000 dagsv. i egen kost; smör à 1 skålp. efter ko, omkring 200 lisp.; handtv., statdrängar och inh. äro likaledes skyldige att utgöra 3 dagsv. eller lösa dem enl. markegång (k. utsl. $^{2}/_{11}$ 1865); fisktionde från Konnus och Taipale omkr. 160 mk, påskp. 350 mk, likst. 500 mk. b) *kapellanens:* 104 tr spml, 46 lisp. smör, barnlikst. och annan tillfällig inkomst tills. omkr. 150 mk; 1500 socknedagsv., hvaraf dock större delen ej utfaller. c) *brukspred. i Warkaus:* af bruksägaren 5 tr 11 kpr spml och 1600 mk, samt af församlingsboerne omkr. 500 mk.

Klockarelönerna: vid mkan 58 tr 12 kpr spml samt tillfällig inkomst 60 mk; boställe saknas. Klockaren i Warkaus, som tillika är organist och bitr. skollärare, åtnjuter utom fri bostad 1000 mk, statsbidraget inberäknadt.

Pastor: *Gustaf Adolf Saxbäck*, prost, led. af Anne ord. 3 och Stanislai ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Karl Alexander Pfaler.*

Kapellan: *Efraim Adrian Mandellöf.*

Predikant och skollärare i Warkaus: *Anders Gustaf Westerlund*, vicepastor.

Klockare vid mkan: *Anders Edvard Lundson*, f. $^{12}/_{2}$ 1825, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1846.

Klockare och organist i Warkaus: *Anders Wartiainen*, f. $^{16}/_{2}$ 1840.

II. Karelens nedre prosteri.

Inom Kuopio län; innefattar: 1) *Kesälax;* 2) *Bräkylä;* 3) *Kides;* 4) *Pelgjärvi*; 5) *Tohmajärvi;* 6) *Kihtelysvaara;* 7) *Ilomants*, och 8) *Eno* pastorat.

Kontraktsprost: *Erik Johan Andelin*, kyrkoh. i Tohmajärvi m. m., assessor i domkapitlet. T. f. kontraktsprost: *Uno Wilhelm Telén*, kyrkoh. i Kides m. m.

I. Kesälax (Kesälahti) pastorat. Adr. *Tohmajärvi (eller Nyslott) & Kesälax.*

Konsist. 3 kl., finskt. Sacell. 3 kl. Kantpred. hålles årligen 2 ggr i Willala by, 30 v. fr. kyrkan. Om kapellanstjenstens indragning se nf. *Areal:* 496,85 qvadratverst. *Folkm.* 3041. *Mantal* $23^{37}/_{40}$. *Läslag* 16. *Hmsr.* 292; *torpr.* 38 (utom prestg:s). *Kyrkan,* 253 v. fr. Kuopio, uppf. 1834 i form af kors med 3 läktare, brädf., in- och utv. målad 1851; tillräcklig, men tarfvar utvänd. reparation.

Khdeb., $^3/_8$ mtl, frälse, $^1/_4$ v. fr. kyrkan å en liten kulle invid Kirkkolampi träsk, 1 v. fr. Pyhäjärvi sjö. Karaktb. 6 större rum med kök; åbyggn. uppf. 1842. Åker 30 tl., äng 60 tl., skog 360 tl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 5 tr, afk. 25 à 30 tr, samt 30 tr potäter efter 5 trs sådd. Höafk. 40 åmar, underh. 2 hästar, 8 kor, 5 får. Torp 5, utg. årl. tills. 100 öke- och lika många fotdagsv.

Kpsb., *Mäkipappila,* $^3/_{16}$ mtl, på en höjd 1 v. fr. Pyhäjärvi sjö och $^1/_3$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 5 större rum och kök, uppf. 1846, samt nödiga ekonomibyggnader, som uppförts och underhållits af förs. Åker 6 tl., skog till husbehof. Utsäde: höst $1^1/_2$ t., afk. 16 tr; vår 4 tr, afk. 15 tr. Höafk. 10 à 12 vinterlass, underh. 1 häst, 3 kor och 2 får. Torp 2, utg. årl. tills. 100 fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 2 tr 25 kpr spml och 4 rub. 80 kop. deputat; förenspml 63 tr; smör 35 à 40 lisp.; påskp. 50 à 60 mk, likst. enl. lag, mindre pastoralier 100 mk; fr. hvarje gl hemmansnr (till antalet 116 jemte 2 kronotorp) 1 stek, 2 bröd, 1 kpe ärter, 1 skålp. ull, 1 skålp. lin, 3 skålp. hampa (hvilka numera blifvit lösta med spml); 118 hemmansdagsv. samt af hvarje torpare och inh. 3 dagsv. i deras egen kost. Enligt k. reskr. $^{28}/_{10}$ 1862 kommer kapellanstj. att indragas vid först inträffande ledighet och den dermed förenade lönen att tilläggas kyrkoherden. Den utgör 43 tr spml, 35 à 40 lisp. smör samt matskott till samma belopp som pastors, eller omkr. 120 stekar, 240 bröd, 4 tr bönor eller ärter, 6 lisp. ull, 6 lisp. lin, 18 lisp. hampa, som stundom plägat lösas med 6 à 7 kpr spml pr hmnsnr (efter hvilken beräkning lösen för alla dessa småpersedlar skulle göra omkr. 25 tr spml), samt $1^1/_2$ dagsv. af torpare och inhysingar, i deras egen kost. (Om allt detta jemf. domk. cirk. n:o 91).

Klockarelönen: omkr. 29 tr (1/3 råg, korn och hafra) samt ett tomtställe der klockaren sjelf uppfört hus och uppbrutit något åker.

Pastor: *Bengt Ivar Stenius.*

Kapellan (tillsv.): *Werner Wilhelm Wilskman,* vicepastor.

Klockare: *Matias Wahrman,* f. 17/12 1818, tilltr. 1/5 1842.

2. Bräkylä (Rääkkylä) pastorat. Adr. *Tohmajärvi & Bräkylä.*

Imp. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. 8/10 1857 afsöndradt från Kides till eget pastorat, att betjenas af pastor och sockneadjunkt, hvilket går i verkställighet vid nuvarande pastors i Kides afgång. *Arealen* uppt. tills. med Kides pastorats. *Folkm.* 4592. *Mantal* 31 7/32. *Läslag* 19. *Hmsr.* 354. *Kyrkan,* 205 v. sommarv. och 157 v. vinterv. fr. Kuopio, uppf. 1851, af träd; i godt stånd.

Khdeb., 1/6 mtl, krono, nära Orivesi sjö, 1 v. fr. kyrkan; väl bebygdt. Åker 16 tl., äng 50 tl., skog 219 tl. Utsäde (i fyrskifte): höst 1 t., afk. 10 tr; vår 1 1/2 t., afk. ej uppgifven. Höafk. 60 åmar, underh. 3 hästar, 12 kor, 15 får. Torp 2, utg. landslott 6 tr spml och 24 mk.

Sockneadjunktsbol åligger förs. bygga och underhålla. Åtföljes af jord till kryddgård och potatesland.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 150 tr spml, omkr. 80 lisp. smör, påskp. och likstol à 1 mk 20 p. fr. hvarje hemmansrök gör omkr. 420 mk (dessutom likstol af obesutne enl. lag); mindre pastoralier 150 mk; 350 socknedagsv. b) *sockneadjunktens:* 50 tr spml och omkr. 40 lisp. smör.

Klockarelönen: 32 tr; boställe saknas.

Pastor: tillsv. densamme som i Kides.

Sockneadjunkt: *Karl Alfred Weckman,* vicepastor.

Klockare: *David Suonio,* f. 12/6 1847, tilltr. 1871.

3. Kides pastorat (Kiteen p.). Adr. *Tohmajärvi & Kides.*

Imp. 2 kl., finskt. Genom k. reskr. 8/10 1857 afsöndrades härifrån Bräkylä till eget pastorat. *Areal:* tills. med Bräkylä 1520,92 qvadratverst. *Folkm.* 10,156 (utom greker). *Mantal* 73 5/64. *Läslag* 28. *Hmsr.* 650. *Kyrkan,* 210 v. fr. Kuopio (65 v. fr. Sordavala), benämnd Ulrika Eleonora, är uppf. 1757, af träd, inrymmer blott 1000 personer och är i torftigt skick.

Khdeb., $^1/_2$ mtl, frälse, vid Kides sjö på en kal höjdslätt som utgör vattenskilnad mellan Saima och Ladoga, icke långt fr. kyrkan. Karaktb. uppf. 1839, 9 rum och kök, tarfvar reparation; stugubyggn. med stuga och 2 kamrar; godt fähus af sten; öfriga hus tillr., men behöfva repareras. Åker 15 tl., brukas i 5 skiften; utsäde: höst 2 à 3 tr, afk. 20 tr; vår 5 à 6 tr, afk. 35 tr. Höafk. 50 lass, underh. 2 hästar och 7 kor. Skog saknas alldeles. Torp 3, verkst. all plöjning och harfning å bolets åkrar samt deltaga i rietröskn. m. m.

Kpsb., *Romola*, $^1/_2$ mtl, frälse, nära kyrkan, har 5 tl. åker och höbol till 6 parmar. Skogen förslår till bränsle. Åbyggn. uppf. för ungefär 10 år sedan.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 12 tr spml och 61 mk 60 p. deputat; förenspml något öfver 150 tr; omkr. 140 lisp. smör; 380 stekar à 2 kpr, 760 bröd à 1 kpe, 380 hmsdagsv. à 2 kpr, samt ull, lin och hampa efter välbehag; påskpgr, likstol m. m. omkr. 700 mk; af torpare och inh. tills. 500 dagsv., à 50 kop. bko ass. hvarje, om de lösas med pgr*). b) *kapellanens:* något öfver 100 tr spml, 380 stekar, 760 bröd, 95 lisp. smör, 15 lisp. ull; lin och hampa obestämdt, samt 300 dagsv.

Klockarelönen: 62 tr samt dispositionsrätt til 4 tl. jord, hvarå ett par handtv. hafva sina bostäder.

Pastor: *Uno Wilhelm Telén*, filos. mag., prost, t. f. kontraktsprost i Karelens nedre prosteri.
Pastorsadjunkt: *Karl Karttunen.*
Kapellan: *Gustaf Svahn*, vicepastor.
Klockare: *Johan Pärnänen*, f. $^{17}/_1$ 1842, tilltr. 1868.

4. Pelgjärvi (Pälkjärvi) pastorat. Adr. *Tohmajärvi & Pelgjärvi.*

Imp. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. hålles någon gång om året. *Areal:* 254,55 qvadratverst. *Folkm.* 2252. *Mantal* 11 $^{51}/_{64}$. *Läslag* 10. *Hmsr.* 120; *torpr.* 110. *Kyrkan*, 221 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1869; rymlig, försedd med åskledare.

Khdeb., $^1/_4$ mtl, 1$^1/_2$ v. fr. Pelgjärvi sjö och $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Sätesbyggn. uppförd af kalkbruk, rymlig men något kall; öfriga byggnader förfallna. Åker 20 tl., äng 51 tl. Utsäde: höst

---

*) Uppgifterna om pastorslönen göra ej anspråk på att vara fullt exakta, emedan approximativt måst uträknas hvad som kan efter afskiljandet af Bräkylä återstå, hvarom upplysning från orten ej ingått.

2 tr, afk. 15 tr; vår 7 tr, afk. 25 tr. Höafk. 50 lass, underh. 3 hästar, 10 kor, 10 får. Torp 2, utg. årl. tills. 55 ökedagsv.

Pastors aflöning: deputat 4 tr 13 kpr råg och 6 mk 12 p., förenspml 53 tr 20 kpr; 322 bröd à 1 kpe, 161 stekar à 2 kpr råg; 6 lisp. ull, 6 lisp. lin, 6 lisp. hampa; smör 64 lisp., påskp. 24 mk, likstol och mindre pastoralier 220 mk; socknedagsv. 994.

Klockarelönen, som är förenad med sockneskolmästarelönen, utgör 24 tr spml (hälften för hvardera) samt sportel 40 mk. Boställe finnes ej.

Pastor: *Fredrik Forsman.*

Klockare och skolmästare: *Henrik Matilainen,* f. $^{21}/_{6}$ 1841, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

5. Tohmajärvi pastorat, med Wärtsilä bruksförsamling.

Adr. *Tohmajärvi; Tohmajärvi & Wärtsilä.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 3 kl. Svensk gudstj. i mkan någon gång, i Wärtsilä 2 à 3 ggr om året. Kihtelysvaara kapell afsöndrades härifrån till eget pastorat gm k. reskr. $^{4}/_{5}$ 1857, hvilket går i verkst. vid nuv. pastors i Tohmajärvi och kap:s i Kihtelysvaara afgång. *Areal:* tills. med Kihtelysvaara nya pastorat 1624,53 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 6162, Wärtsilä 692 = 6854. *Mantal* 56 $^{65}/_{96}$. *Läslag* 23. *Hmsr.* 457; *torpr.* 174. *Moderkyrkan,* 200 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1751, brädfodrad samt ut- och invändigt målad; brandf.

Khdeb., *Kirkkoniemi,* $^{2}/_{3}$ mtl, krono, nära kyrkan vid Tohmajärvi insjö, väl beläget och väl bebygdt; karaktb. med 8 boningsrum och kök; brandf. Åker, tomter och trädgård 89 tl., äng 167 tl.; skogen otillräcklig, 93 tl. utom kärr och skogbevexta mossar. Utsäde: höst 3 tr, afk. 40 à 45 tr; vår 5 à 7 tr, afk. 45 à 60 tr. Höafk. 300 korgar, underh. 6 hästar, 18 kor utom ungnöt, och 20 får. Torp 4, utg. årl. tills. 260 ökedagsv. och 40 mk. Bolets beh. afk. 500 mk.

Kpsb., $^{1}/_{4}$ mtl, krono, vid Tohmajärvi sjö, 10 v. landv. men endast 1 v. sjöväg fr. kyrkan; väl bebygdt. Åker 16 tl.; utsäde: höst $2^{1}/_{2}$ tr, vår 6 tr; afk. omkr. 45 tr spml. Höafk. ringa, men tillfälle till ängsuppodl. finnes i öfverflöd. Mulbetet godt, men på 4 v. afstånd uti inhägnad hage. Skogen tillräcklig till alla behof.

Wärtsilä bruksförsamling (folkm. se ofvan). *Kyrkan,* omkr. 220 v. fr. Kuopio samt sommarv. 25 v. och vinterväg 18 v. fr.

mkan, är uppf. 1867, af träd; rymlig och i godt skick samt försedd med orgelharmonium.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 12 tr spml och 76 mk 80 p.; förenspml 176 tr 5 kpr (inber. ersättn. för hmsdagsv. och 10 tr fr. Wärtsilä); smör omkr. 100 lisp., påskp. 200 mk, likstol 120 mk, mindre pastoralier 150 mk; inh. dagsv. räcka ej till höbergn. och skörd. b) *kapellanens:* 68 tr 16 kpr råg och 39 tr 26 kpr korn, hvilket, då Kihtelysvaara blifver eget pastorat, ökas med 5 tr råg och $3^1/_2$ tr korn; smör omkr. 50 lisp.; socknedagsv. af inh. m. fl. omkr. 500, in natura eller efter mkeg., men endast hälften plägar utfalla. c) *brukspred. i Wärtsilä:* 1600 mk jemte fria rum och ved.

Klockarelönerna: vid mkan omkr. 45 tr ($^1/_3$ råg, korn och hafra) samt obetydl. sportel. Bol finnes ej. I Wärtsilä 640 mk jemte rum och ved.

Pastor: *Erik Johan Andelin,* teol. doktor, kontraktsprost, assessor i domkapitlet, led. af Stanisl. ord. 2 och Anne ord. 3 kl.
Pastorsadj. och kuramgerens: *Nils Henrik Bergh.*
Kapellan: *Erik Adrian Nygren.*
Brukspred. i Wärtsilä: *Johan Sahlman.*
Klockare vid mkan: *Anders Johan Nyberg,* f. 1804, tilltr. 1834.
Klockare i Wärtsilä: *Stefan Soininen,* f. 1824, tilltr. 1867.

6. Kihtelysvaara pastorat. Adr. *Tohmajärvi & Kihtelysvaara.*

Imp. 2 kl., finskt. Afsöndrades fr. Tohmajärvi till eget pastorat gm k. reskr. $^4/_5$ 1857, hvilket går i verkställighet vid nuv. pastors i Tohmajärvi och kapellanens i Kihtelysvaara afgång, då kapellanstj. indrages och sockneadj. i det nya pastoratet anställes. *Arealen* upptagen tills. med Tohmajärvi pastorats. *Folkm.* 5752. *Mantal* $50^{19}/_{42}$. *Läslag* 17. *Hmsr.* 488; *torpr.* 160. *Kyrkan,* 186 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1770, ut- och inv. målad.

Khdeb., $^7/_{32}$ mtl, krono, nära kyrkan; försv. bebygdt, sätesb. 5 rum och kök. Areal 641 tl. 2 kpl., hvaraf 15 tl. komma att utbrytas till s.adjbol. Utsäde: höst 1 t., vår 3 tr. Höafk. 30 parmar. Mulb. försv., skogen tillr. både till byggnadsvirke och bränsle.

Sockneadjunktsbol är församl. skyldig att bygga och underhålla. Bostället åtföljes af 15 tl. jord (se ofvan).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 182[illegible] 100 lisp.

smör, påskp. 90 mk, likst. 100 mk, mindre pastoralier 120 mk; torpare, handtv., statkarlar och inh. betala i st. f. dagsv. 3 kpr spml hvarje. b) *sockneadjunktens:* 70 tr spml, 50 lisp. smör, samt af hvarje torpare, gerningsman, statkarl och inh. 1 kpe spml i st. f. dagsv. För denna afgift såväl till pastor som s.adj. äro husb. skyldige att ansvara.

Klockarelönen: 40 tr spml, utom mindre sportler; boställe saknas.

Pastor: tillsv. densamme som i Tohmajärvi.

Kapellan (tillsv.): *Erik Kristian Relander*, vicepastor.

Klockare: *Olof Henrik Strömberg*, tilltr. 1842.

7. Ilomants pastorat. Adr. *Tohmajärvi & Ilomants.*

Konsist. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Kantpred. 3 om året. Från Ilomants afskiljdes Eno till egen khdelägenhet gm k. reskr. $^{21}/_{12}$ 1857. *Areal:* tillika med Eno pastorat 5415,2 qvadratverst. *Folkm.* 7614. *Mantal* 93 $^{1}/_{64}$. *Läslag* 30. *Hmsr.* 546; *torpr.* 119. *Kyrkan,* 230 v. fr. Kuopio, uppf. 1796, af träd; brädf. och målad.

Khdeb., *Rovastila,* $^{1}/_{2}$ mtl, med vackert läge på en backe vid Ilomants sjö, $^{1}/_{4}$ v. fr. kkan. Väl bebygdt; våningsh. med 9 rum och kök; brandf. till 19,360 mk. Åker 20 tl. 11 kpl., äng 118 tl. 28 kpl., skog och svedjemark m. m. omkr. 864 tl. (skattbar mark inalles 800 tl.). Utsäde (i treskifte): höst 2 tr, afk. 20 tr, vår 7 tr, afk. 30 tr. Underh. 5 hästar, 15 kor, 10 får. Torp 3, utg. årl. tills. 80 mk och landslott.

Kpsb., *Sille,* $^{3}/_{8}$ mtl, med vackert läge vid Ilomants sjö, $^{3}/_{4}$ v. fr. kkan; åbyggn. gammal (våningsh. brädf. och oljemåladt 1861); brandf. till 3000 mk. Åker 20 tl., äng och kyttl. 59 tl.; skog tillr. till bränsle och timmer på 15 v. afstånd. Utsäde: höst 2 $^{1}/_{4}$ tr, afk. 30 tr; vår 6 tr, afk. 40 tr, utom 50 tr potäter efter 8 trs utsäde. Höafk. 130 lass, underh. 3 hästar, 18 kor, 10 får. Torp 3, erl. landslott. Beh. afk. fr. bolet uppgifven till 400 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 185 mk 78 p., förenspml 220 tr, samt fr. Möhkö masugn 5 tr; smör 150 lisp.; påskp. endast af bruksarbetare, 40 mk; likstol omkr. 650 mk, mindre pastoralier 500 mk, af landthandl. 1 $^{1}/_{4}$ tna spml; 1200 socknedagsv., hvilka vid bristande arbete erläggas efter markeg. pris. b) *kapellanens:* 130 tr spml, 75 lisp. smör, barnlikst. 70 mk,

socknedagsv. 400. — Prestaflön. utgår enl. $^{1}/_{2}$ 1870 faststäld förening (domk. cirk. n:o 145).

Klockarelönen: omkr. 67 tr spml ($^{1}/_{2}$ råg och korn). Boställe saknas.

Pastor: *Gregorius Monell*, prost.

Kapellan: *Johan Teodor Dahlström*, vicepastor.

Klockare: *Karl Atanasius Kuosmanen*, f. $^{11}/_{4}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

8. Eno pastorat. Adr. *Joensuu & Eno.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afsöndrades fr. Ilomants till eget pastorat gm k. reskr. $^{21}/_{12}$ 1857. *Arealen* upptagen tills. med Ilomants pastorats. *Folkm.* 3601. *Mantal* 33 $^{41}/_{96}$, och arviorub. 66 $^{11}/_{32}$. *Läslag* 18. *Hmsr.* 241 (numror 171), grekernes inberäknade; *torpr.* 90. *Kyrkan,* 176 v. fr. Kuopio och 40 v. fr. Joensuu, är uppf. 1815, af träd, dubbel korskyrka, rymlig, brädf., i försvarl. skick och brandförsäkrad.

Khdeb., *Alapappila,* $^{1}/_{8}$ mtl, krono, 1 v. fr. kyrkan, olämpligt placeradt i ett stenhölster 1 v. fr. Pielis elf. Karaktersh. 4 rum och kök samt 2 vindsrum; alla byggnaderna illa uppförda; brandf. Utsäde, i särdeles stenbunden sandmylla, höst 1 t., afk. 10 tr; vår 3 tr, afk. 20 tr (utom potäter). Höafk. 40 lass, underh. 3 hästar, 10 kor, 10 får. Skogen på 5 versts afstånd, förslår till bränsle; alla bolets hägnader anskaffas och underhållas af förs. Torp saknas.

Sockneadj.bolet, *Herrala* n:o 27, $^{1}/_{4}$ mtl skatte, invid kyrkan nära Hepolampi träsk, 1 $^{1}/_{2}$ verst från Pielis elf. Karakt.byggn. beqvämt inredd, 5 rum och kök, hvarutom finnes 2 kamrar och stuga m. m. Brandf. Förs. åligger endast bygga bolet. Utsäde: höst 1 t., afk. 10 tr; vår 4 tr, afk. 28 tr (utom potäter). Höafk. 50 lass, underh. 2 à 3 hästar, 8 à 10 kor, 10 får. Skog ymnigt till alla behof, samt närbelägen. Torp 1, betalar landslott af åker och sved. Bolets beh. afk. 25 tr, om svedjebruk såsom härtills bedrifves.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 4 tr och 5 rubel silfver; förenspml ifr. hemman 108 tr, torp 15 tr och obesutne 30 tr (af sistn. afgift utgår vanl. endast $^{1}/_{6}$); smör 86 lisp.; påskpgr 55 mk, likstol 150 mk och vanl. 3 kor om året; mindre pastoralier 260 mk. b) *sockneadjunktens:* 54 tr spml och 43 lisp. smör.

Klockarelönen: 23 tr 3 kpr spml, 20 mk för förrättn. samt besittningsrätt till en liten åkertäppa å kyrkans jord.
Pastor: *Evert Brynolf von Konow.*
Sockneadjunkt: *Emil Fredrik Landgren.*
Klockare:

III. Karelens öfre prosteri.

Inom Kuopio län; inbegriper: 1) *Kondiolax;* 2) *Libelits;* 3) *Kaavi;* 4) *Juuka;* 5) *Pielisjärvi,* och 6) *Nurmis* pastorat.
Kontraktsprost: *Karl Ferdinand Pfaler,* kyrkoherde i Nurmis.

1. Kondiolax (Kontiolahti) pastorat, med Joensuu stadsförsamling. Adr. *Joensuu & Kondiolax.*

Imp. 3 kl., finskt. Afsöndrades från Libelits gm k. reskr. $^{23}/_{7}$ 1857, att tillika med Joensuu stad och hela Puso by af Pielis socken utgöra eget pastorat, som, efter det kapellanstj. blifvit indragen, betjenas af pastor och sockneadj. Förste khden tillträder $^{1}/_{5}$ 1874. Genom k. reskr. $^{15}/_{3}$ 1866 erhöll Joensuu stad, der predikant redan en tid varit stationerad, rättighet att utgöra skildt kyrkogäll. *Areal:* Joensuu stad 11,42 qvadratverst; Kondiolax landsf. areal upptagen tills. med Libelits. *Folkm.* i mkf. 5379, staden 884 = 6263. *Mantal* 47. *Läslag* 27. *Hmsr.* 422; *torpr.* 101. *Moderkyrkan,* omkr. 156 v. fr. Kuopio, uppf. 1776, af träd; trång och i dåligt skick; brandf.

Khdeb., $^{3}/_{8}$ mtl, vid sjön Höytiäinen, invid kyrkan; skralt bebygdt, brandf. Utsäde: höst 3 tr, afk. 20 tr; vår 5 tr, afk. 25 tr. Höafk. 800 såtor, underh. 2 hästar, 8 kor, 10 får. Torp 2, utg. tills. årl. 12 ökedagsv. och omkr. 10 tr spml. Beh. afk. 300 mk.

Sockneadjunktsbol åligger förs. bygga och underhålla. Nödigt potatesland tillyder bolet.

Joensuu stadsförsamling (se ofvan). Finsk gudstj. hvarje sön- och helgdag samt svensk hvar 4:de söndag. *Kyrkan,* 136 v. fr. Kuopio och 20 v. fr. mkan, är uppf. 1864, af plankor med brädfodring och mellanrummet fyldt med sågspån; tillr. rymlig. Medel för orgels anskaffande omkr. 2000 mk äro insamlade och förräntade.

Stadspred. har ej ännu boställe, utan endast en obebygd tomt

med tillhörande potatesland. Ej heller åtnjuter han hyresmedel (se domk. cirk. n:o 122).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 160 tr spml, 70 à 80 lisp. smör; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. 550 mk; 300 à 400 socknedagsv. b) *sockneadjunktens*: 50 tr spml, samt smör och dagsv. till samma belopp som pastor. Sedan Puso by efter nuv. presterskapets i Pielis afgång begynner betala till Kondiolax, hvarunder den redan hörer, ökas såväl pastors som s.adj:s löneförmåner. c) *stadspredikantens i Joensuu:* 2000 mk, som qvartalsvis utbetalas ur stadskassan.

Klockarelönerna: vid mkan omkr. 40 tr samt i stadsförs. ungefär 500 mk (80 p. af såväl värd, som värdinna, 40 p. af alla andra personer).

Pastor: *Klas Erik Järnefelt,* utnämnd. Presterl. tjenstg. bestrides af *David Hakkarainen,* nådårspredikant.

Sockneadjunkt: *Aron Johan Rytkönen,* utnämnd.

Stadspredikant i Joensuu: *Johan Pöyhönen,* utnämnd. T. f. *Alexander Ferdinand Åkerblom,* utn. kyrkoh. i Libelits m. m.

Klockare vid mkan: t. f. *Karl Johan Wallius.*

Klockare i Joensuu: *Henrik Paulus,* f. $^{2}/_{8}$ 1839.

2. Libelits (Liperi) pastorat, med Kuusjärvi och Polvijärvi kapeller. Adr. *Joensuu & Libelits — Kuusjärvi — Polvijärvi.*

Imp. 1 kl., finskt; mkosac. 1 kl.; Kuusjärvi och Polvijärvi ej klassif. Svensk gudstj. hålles i mkan 1 gg om året. Genom k. reskr. $^{23}/_{7}$ 1857 afsöndrades Kondiolax och Joensuu att tills. utgöra eget pastorat. Om de blifv. kapellinrättningarna Kuusjärvi och Polvijärvi se nf. *Areal:* tills. med kapellerne och Kondiolax nya past. samt Taipale grek. ryska förs. 2956,76 qvadratverst. Inber. de blifv. 2 kapellerne utgör i Libelits pastorat *folkm.* 11,768, *mantalen* 95$^{35}/_{96}$, *läslagen* omkr. 40, *hmsrökarne* 808 och *torprökarne* 123. *Moderkyrkan,* 132 v. fr. Kuopio, är uppf. 1856, af tegel; rymlig och i godt skick, försedd med åskledare och brandf.

Khdeb., $^{5}/_{16}$ mtl, frälse, nära kyrkan, vid en vik af Orivesi sjö. Karaktb. uppf. 1835. Åbyggn. komma att i närmaste framtid undergå betydlig reparation; brandf. Åker 20 tl.; skogen inskränkt och otillräcklig, men väl vårdad. Utsäde: höst 3 tr, afk. 25 tr; vår 6 tr, afk. 40 tr. Höafk. 80 vinterlass, mest starrhö,

underh. 3 hästar, 8 kor, 8 får. Torp 1, räntar årl. 50 mk. Bolets beh. afk. 400 mk.

Kpsb., 5/32 mtl, frälse, nära kyrkan; åbyggn. uppf. 1841, brandf. Åker 13 tl.; höafk. 60 vinterlass; brist på skog. Torp 1. Vidare beskr. saknas.

Kuusjärvi kapell. Genom k. reskr. 6/10 1863 är förordnadt, att af Sysmä, Maljasalmi och Wiuruniemi byar af Libelits socken samt Warislahti by af Kaavi socken skall efter nuvarande pastors i Kaavi och kapellanens i Libelits afgång, bildas ett berörde pastorater underlydande kapell, med kyrka å Tuppiaho invid Kuusjärvi sjö i Libelits. Kyrkan är ännu ej uppförd. Kapellansbol i närheten af kyrkan bör anskaffas och bebyggas. Befolkn. i Libelits andelen omkr. 2000 och i Kaavi andelen något öfver 600 personer (summorna ingå i pastoraternes folkm.).

Polvijärvi kapell. Denna trakt erhöll redan år 1805 tillstånd att bilda bönehusförs., hvilken dock ej kom till stånd förrän 1847. Genom k. reskr. 18/1 1856 erhöll församl. kapellrättighet; intilldess nuv. kapellanen i Libelits afgått, och kapellinrättningen kommer till stånd, bestrides kyrkotjensten i förs. af en bönehuspredikant. *Kyrkan*, vid Wiinijoki elf, 40 v. fr. mkan och 35 v. fr. Joensuu stad, är uppf. 1847; rymlig, men från början illa uppförd.

Kpsb., 1/8 mtl, skatte, invid kyrkan. Åbyggn. uppf. 1860. Åker till 1 tnas höst- och 4 trs vårutsäde. Underh. 2 hästar, 7 kor, 8 får. Mulbetet godt, och skog till husbehof.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 8 tr spml och 51 mk 20 p.; förenspml omkr. 235 tr; smör 130 lisp.; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. ungef. 1000 mk; socknedagsv. 1000, utfalla mycket ojemnt. b) *mkokapellanens:* 85 tr 22 kpr spml, 70 à 80 lisp. smör och omkr. 250 socknedagsv. (men under nuv. innehafvarens tid omkr. 167 tr spml och 125 lisp. smör). c) *kapellanens i Kuusjärvi:* 54 tr 13 kpr spml, 32 lisp. smör och 100 dagsv. d) *kapellanens i Polvijärvi* aflöning kan ej närmare bestämmas, än att densamma enl. k. reskr. 18/1 1856 (domk. cirk. n:o 36) skall utgöras af minst 30 tr spml samt smör- och dagsverksafgift; nuv. bönehuspred. uppbär enl. sagde reskr. en aflöning som i penningevärde torde belöpa sig endast till 750 à 800 mk.

Klockarelönen: vid mkan 80 tr 24 kpr spml. Angående klockarelönerna i Kuusjärvi och Polvijärvi saknas uppgifter.

Pastor: *Alexander Ferdinand Åkerblom*, led. af Stanisl. ord. 3 kl., utnämnd.

Kapellan: *Johan Adolf Gröhn*, vicepastor; tjenstledig.
Kapellanssubstitut och t. f. pastor: *Aron Johan Rytkönen*, utn. s.adj. i Kondiolax.
T. f. bönehuspred. i Polvijärvi: *Robert Ferdinand Bergh*.
Klockare vid mkan: *Henrik Wikman*, f. $^{14}/_{6}$ 1816, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857. Dess vikarie: *Johan Henrik Wikman*, fr. 1871.

3. Kaavi pastorat. Adr. *Kuopio & Kaavi*.

Imp. 3 kl., finskt. Till Kaavi räknas ock en del af *Kuusjärvi* kapell (se pag. 322). *Areal:* 1096,48 qvadratverst. *Folkm.* 7256. *Mantal* 71$^{5}/_{32}$. *Läslag* 32. *Hmsr.* 547; *torpr.* 140. *Kyrkan,* 51 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1815, brädf. och målad 1840; i försvarl. skick.

Khdeb., $^{1}/_{4}$ mtl, med vackert läge vid Kaavi insjö, nära kyrkan; väl bebygdt. Åker 24 tl., skogen tillräcklig till vedtägt. Utsäde: höst 2$^{1}/_{2}$ tr, afk. 30 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr. Höafk. 10 vinterlass fr. bolet och 40 dito fr. socknen, underh. 2 hästar, 6 kor, 4 får. Torp finnas icke.

Pastors aflöning (mot skyldighet att vid behof aflöna 2 adjunkter): deputat 4 tr spml och 24 mk kontant; förenspml 298 tr; smör 200 lisp.; påskp. 60 mk, likstol 250 mk, mindre pastoralier 140 mk; 400 socknedagsverk.

Klockarelönen: 54 tr; boställe saknas.

Pastor: *Johan Adolf Ottelin*, prost, led. af Anne ord. 3 kl.
Pastorsadjunkt: *Alexander Gustaf Walle*.
Klockare: *Karl Fredrik Sirelius*, f. $^{10}/_{2}$ 1821, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1845; bär silfvermedalj för nit såsom vaccinatör.

4. Juuka pastorat. Adr. *Nurmis & Juuka*.

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes genom k. reskr. $^{26}/_{5}$ 1851 från Pielisjärvi till eget pastorat, som erhåller sin förste pastor efter nuv. kyrkoherdens derstädes afgång. Kapellanstj. indr. och förs. skall betjenas af pastor och s.adj. *Arealen* upptagen tills. med Pielisjärvi pastorats. *Folkm.* 6713. *Mantal* 53. *Läslag* 28. *Hmsr.* 457; *torpr.* 189. *Kyrkan,* 115 v. fr. Kuopio, uppf. 1851, af träd, utv. oljemålad; inrymmer nära 3000 personer.

Khdeb., $^{1}/_{6}$ mtl, väl beläget mellan Juuka å och Pielis sjö, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggnaden skral. Åker 20 tl., mylla på ler-

botten; skogen tillräcklig, men aflägsen. Utsäde: höst 2 tr, afk. 40 tr; vår 6 tr, afk. 60 tr. Höafk. 100 lass (kan med ringa arbete uppbringas till 300 lass), underh. 5 hästar, 15 kor, 15 får. Torp saknas.

Sockneadjunktsbol utbrytes till några tunnelands vidd från pastorsbolets mark.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 180 tr spml, smör 1 skålp. efter ko, likstol enl. lag, mindre pastoralier 400 mk; socknedagsv. 3 om året i egen kost af hvarje arbetsför inh., gerningsman och backstugusittare. b) *sockneadjunktens:* 80 tr spml, och smör $^1/_2$ skålp. efter hvarje ko.

Klockarelönen: 23 tr råg och 23 tr korn; sportel 100 mk. Boställe finnes ej.

Pastor: tillsv. densamme som i Pielis.

Kuramgerens och nådårspred. vid kap.sterbh.: *Johan Pöyhönen,* utn. stadspred. i Joensuu.

Klockare: *Samuel Wilhelm Stenius,* f. $^{28}/_6$ 1820, tilltr. enl. fullmakt af $^4/_{11}$ 1840.

5. Pielisjärvi (ell. Pielis) pastorat. Adr. *Nurmis & Pielisjärvi.*

Imp. 2 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. endast någon gång, likaså kantpred. Gm k. reskr. $^{26}/_5$ 1851 afskiljdes härifrån Juuka till eget pastorat. *Areal:* tills. med Juuka 4593,58 qvadratverst. *Folkm.* 8483. *Mantal* 91. *Läslag* 37. *Hmsr.* 511; *torpr.* 91, samt omkr. 50 kronotorpare. *Kyrkan,* 220 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1833 (invigd 1840); inrymmer 3000 pers. och är i godt skick; brandf.

Khdeb., 1 mtl, vid Pielis eller Lieksa elf, midtemot den på andra sidan om elfven belägna kyrkan. Karaktb. 7 rum och kök; åbyggnaderna i försvarl. skick; brandf. Ägovidden 3082 tl. 21 kpl. Utsäde: höst 3 tr, afk. 45 tr; vår 5 tr, afk. 25 tr, utom rotfrukter. Höafk. 128 häckar (starrhö), underh. 4 hästar, 11 kor, 6 får. Torp 5, utg. årl. tills. 372 fotdagsv.

Kpsb., $^1/_2$ mtl, vid Pielis elf midtemot kyrkan. Karaktb. inneh. 5 boningsrum; alla husen äro i godt skick och brandf. Ägovidd 2435 tl. 20 kpl. Utsäde: höst $^1/_2$ t., afk. 15 kornet; vår $1^1/_2$ t., afk. 5 kornet. Höafk. 100 häckar, underh. 3 hästar, 6 kor och 3 får. Torp 1, utg. några fotdagsv.

Presterskapets aflöning är beroende på ny reglering och torde

blifva: a) *pastors:* 250 tr spml, 125 lisp. smör; påskpgr 160 mk; likstol m. m. samt socknedagsv. (hittills 3 i egen kost af alla inh. och gern.män) bero af den pågående regleringen. b) *kapellanens:* 140 tr spml, 30 lisp. smör samt 1 dagsv. i egen kost af inh. och gern.män (ber. äfven af regleringen).

Klockarelönen: 56 tr, samt ett boställe i förfallet skick.

Pastor: *Johan Stenius,* prost; tjenstledig. T. f. *Erik Johan Stavén,* vicepastor; tillika kapellanssubstitut.

Kapellan: *Gregorius Aminoff,* vicepastor; tjenstledig.

Klockare: vakant; t. f. *Olof Turunen.*

6. Nurmis pastorat (Nurmeksen p.), med Rautavaara kapell.

Adr. *Nurmis; Nurmis & Rautavaara.*

Imp. 2 kl., finskt; mkosacell. 1 kl. Rautavaara, der bönehuspredikant först anstäldes 1828, erhöll sin förste kapellan $^1/_5$ 1860. *Areal:* med Rautavaara 3635,92 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 7334, Rautavaara 1180 = 8514. *Mantal:* mkf. $76^{65}/_{96}$, R. $11^5/_{32}$ = $87^5/_6$. *Läslag:* mkf. 20, R. 6 = 26. *Hmsr.* mkf. 534, R. 94 = 628; *torpr.* mkf. 187, R. 41 = 228. *Moderkyrkan,* 140 v. fr. Kuopio, uppf. 1856, af träd; i försv. skick.

Khdeb., 1 mtl, vid norra ändan af sjön Pielinen, $^1/_8$ v. fr. kyrkan; försv. bebygdt och nyl. repar.; brandf. Åker 17 tl. 10 kpl., äng 33 tl. 23 kpl.; skogen vidsträckt, men på 5 à 20 v. afstånd. Utsäde: höst $1^1/_2$ t., afk. 9 tr; vår 2 tr, afk. 10 tr. Underh. 3 hästar, 8 kor, 5 får. Torp 2, betala tills. 12 mk och 1 t. spml i landslott.

Mkokpsb., $^1/_2$ mtl, nära kyrkan. Åker 14 tl. i sandmo; afkastn. klen. Äng omkr. 15 tl., afk. 45 lass, mest starrhö; höbolet ökas mångfaldt sedan frihetsåren å en kärrodling på bolets mark tilländagått. Skog tillr., men svagt mulbete.

Rautavaara kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 115 v. sommar- och 95• v. vinterväg fr. Kuopio, samt omkr. 50 v. (en bättre väg 65 v.) fr. mkan, är uppf. 1823, af träd, fulländad och oljemålad 1862; tillr. rymlig och i godt skick; brandf.

Kpsb., $^3/_8$ mtl, beläget å en höjd, $1^1/_2$ v. fr. Keyritty sjö, som dock ej ligger inom synkretsen; $1^1/_4$ v. fr. kyrkan. Karaktb. uppf. 1862, i fullgodt skick; åbyggnaderna brandf. Åker $5^1/_2$ tl.; ängen vattensjuk; skogen tillräcklig äfven till timmer, samt närbelägen. Utsäde: höst 20 kpr, afk. 6 tr; vår 1 t. afk. 5 tr, samt 30 tr

potäter efter 5 trs sådd. Höafk. 20 à 25 åmar, underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 6 fotdagsv. Inkomsten fr. bolet betäcker knappt arbetskostn., men kunde genom nyodlingar, hvartill finnes tillfälle, något ökas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* deputat 6 tr spml och 32 mk; förenspml och vederlag för matskott tills. 250 tr; smör 170 lisp.; för qvt. något ull; påskp. 180 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 200 mk; socknedagsv. 1800. b) *mkokapellanens:* 165 tr spml (vederl. för småpersedl. inber.), 45 lisp. smör, omkr. 100 dagsv., samt för förrättn. m. m. omkr. 40 mk. c) *kapellanens i Rautavaara:* 40 tr spml (utfaller sällan tillfullo), 10 lisp. smör samt omkr. 60 socknedagsv. Matskottet (k. reskr. $^{19}/_{5}$ 1849) erlägges efter gammal praxis i spml, och är inberäknadt i ofvanst. spmlsbelopp.

Klockarelönerna: vid mkan 53$^{1}/_{2}$ tr spml, samt för liksång m. m. omkr. 110 mk; i Rautavaara 10 tr spml, och sportel 20 mk. Boställen finnas ej.

Pastor: *Karl Ferdinand Pfaler,* kontraktsprost.
Kapellan vid mkan: *Karl Johan Engelberg,* vicepastor.
Kapellan i Rautavaara: vakant. T. f. *Karl Gustaf Renfors.*
Klockare vid mkan: *Henrik Hannikainen,* f. $^{3}/_{2}$ 1816, tilltr. $^{1}/_{3}$ 1851.

IV. Kajana prosteri.

Inom Uleåborgs län. Består af: 1) *Sotkamo;* 2) *Kuhmoniemi;* 3) *Hyrynsalmi;* 4) *Suomussalmi;* 5) *Puolanko;* 6) *Säresniemi,* och 7) *Paldamo* pastorat.

Kontraktsprost: *Anders Andelin,* kyrkoh. i Paldamo m. m.

1. Sotkamo pastorat. Adr. *Kajana & Sotkamo.*

Konsist. 2 kl., finskt. Kantpred. hålles en gång om året i Laaka by. *Areal:* tills. med det genom k. reskr. $^{1}/_{10}$ 1856 härifr. afsöndrade Kuhmoniemi pastorat, 6710,76 qvadratverst. *Folkm.* 5935. *Mantal* 83$^{11}/_{24}$. *Läslag* 15. *Hmsr.* 401; *torpr.* 175. *Kyrkan,* 200 v. fr. Kuopio, uppf. 1870, af träd, rymlig och prydlig.

Khdeb., *Toivonniemi,* $^{1}/_{2}$ glt mtl, med vackert läge på en udde mellan Sotkamo och Pirttijärvi sjöar, helt nära kyrkan. Åbyggn. kommer snarligen att undergå en betydlig reparation. Åker 12 tl.,

äng 91 tl., skogen oskiftad. Utsäde: höst 4 tr, afk. 40 tr; vår 10 tr, afk. 70 tr. Höafk. 30 lass; med tillskott af hö fr. församl. underh. 4 hästar, 20 kor, 25 får. Torp finnas ej.

Kpsb., *Warpuniemi,* $^1/_4$ mtl, med vackert läge vid Sapsojärvi insjö, 10 v. fr. kyrkan; väl bebygdt. Skog finnes till husbehof. Utsäde: höst 2 tr, afk. 25 à 30 tr; vår 6 tr, afk. 35 à 40 tr. Å bolet underh. 3 hästar, 12 kor, 15 får. Torp finnas ej.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* ej närmare uppgifven, än att densamma i penningevärde bestiger sig till 6000 mk. Enl. äldre uppgifter utgör densamma: något öfver 130 tr i tertial och 5 tr i vederlag; något öfver 100 lisp. smör; 1 får hvart 3:dje år och under mellanåren 1 skålp. ull samt dessutom 1 kalfskinn och 1 st. kött fr. hvart hemman; fisktionde 1 lisp. för hvarje not; fr. hvarje hemmansrök 25 lisp. hö; öfriga inkomster dels efter lag, dels efter förening. b) *kapellanens:* 108 tr spml, omkr. 35 lisp. smör; fr. hvarje hemmansrök 4 bröd, 1 st. kött och 1 kalfskinn; likstol 40 p. efter barn under 15 år; för vigslar 1 p. ullstrumpor och vantar, samt af torpare och inhys. 1 dagsv. i egen kost.

Klockarelönen: 40 tr; boställe saknas ännu.

Pastor: *Reinhold Helander.*

Kapellan: *Gustaf Reinhold Petterson,* utn. kyrkoh. i Pidisjärvi.

Klockare: *Axel Hindikka,* f. $^{30}/_1$ 1833, tilltr. $^1/_5$ 1857.

2. Kuhmoniemi pastorat. Adr. *Kajana & Kuhmoniemi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Kantpred. 6 om året i *Lentiira predikohus,* 1 i Katerma och 1 i Wieksi by. Genom k. reskr. $^1/_{10}$ 1856 afsöndrades Kuhmoniemi fr. Sotkamo till eget pastorat, att betjenas af pastor och sockneadj., jemte det kapellanstjensten indrogs. *Arealen* upptagen tills. med Sotkamo pastorats. *Folkm.* 5141 (en stor del vistas vanl. i Ryssland på arbetsförtjenst). *Mantal* (provisionela) omkr. 34. *Läslag* 10 (läsmöte 2 ggr om året i hvarje). *Hmsr.* 256; *torpr.* omkr. 400 (en stor del af dessa dock endast backstugor). Vid storskiftet tillkomma omkr. 200 nya hmsr., som nu äro nybyggen. *Kyrkan,* 280 v. fr. Kuopio, uppf. 1816, korskyrka af träd, med stor kupol och derå befintl. torn; repar. 1860, tillr. rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Ikola,* $^1/_2$ mtl, med vackert läge på en udde mellan Pajakka fors och en vik af Lammasjärvi sjö, $^1/_4$ v. fr. kyrkan, dit en bro leder öfver forsen. Karaktb. äldre, med 8 rum och kök;

stugubyggnad med socknestuga och 4 kamrar; uthusen till större delen gamla och förfallna. Åker 10 tl.; ängen vidstr. men består till största delen af mossar med ringa vextlighet; skog tillr. Ägorna ännu oskiftade. Utsäde höst 1 t., afk. 20 tr; vår 3 tr, afk. 20 tr, utom 70 tr potäter samt något hampa och rotfrukter. Med tillhjelp af hö fr. förs. underh. 2 hästar, 12 kor, 12 får. Torp finnas ej, men vid storskiftet torde några tilldelas khdeb. Beh. afk. 100 mk.

Sockneadjunktsbol åligger förs. att å khdeb. mark i närheten af kyrkan bygga och underhålla. Bolet skall förses med jord till kryddgård och potatesland.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 45 tr spml, 70 lisp. smör, 60 får, 300 kalfskinn, 400 ekorrskinn; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. ungefär 450 mk; 1000 bröd, 300 st. kött, 200 lisp. torkade gäddor, 7 lisp. ull, 10 lisp. hampa; omkr. 600 socknedagsv. äfvensom fr. hvarje hmnsrök 4 lisp. hö intilldess tillr. äng blifvit rödjad å khdebolet. b) *sockneadjunktens:* 50 tr spml, 30 lisp. smör, 100 bröd, 100 st. kött, 100 kalfskinn och något litet sportel.

Klockarelönen något öfver 20 tr; boställe finnes ej, men torde vid storskiftet utbrytas.

Pastor: *Karl Elis Roos.*
Sockneadjunkt: vakant.
Klockare: *Abraham Jurvelin,* f. $^{6}/_{6}$ 1801, tilltr. 1829.

3. **Hyrynsalmi pastorat, med Ristijärvi kapell.** Adr. *Kajana & Hyrynsalmi — Ristijärvi.*

Imp. 3 kl., finskt; sacell. i Ristijärvi 2 kl. (tjensten gemensam för mkförs. och kapellet). Genom k. reskr. $^{26}/_{6}$ 1856 afsöndrades härifr. Suomussalmi och gm k. reskr. $^{11}/_{11}$ 1867 Puolanko att utgöra egna pastorater. *Areal:* tills. med Puolanko nybildade pastorat 4207,86 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 1439, Ristijärvi 1746 = 3185. *Mantal:* mkf. $19^{43}/_{96}$, R. 20 = $39^{43}/_{96}$. *Läslag:* mkf. 5, R. 6 = 11. *Hmsr.* mkf. 80, R. 105 = 185; *torpr.* mkf. 50, R. 36 = 86 (enl. uppgift af pastor; kapellanens uppgift är något olika). *Moderkyrkan,* 240 v. fr. Kuopio, uppf. 1786, af träd; tillr. rymlig och utv. i godt skick, men inv. ännu omålad.

Khdeb., *Tiikkaja,* $^{3}/_{8}$ mtl, med lågländt, af skog omgifvet läge 150 fmr fr. Lillua eller Salmi träsk samt $1^{3}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Väl

bebygdt; karakt.huset har 6 rum och kök samt 2 vindskamrar, alla tillr. rymliga; brandf. Åker 11 tl. 15 kpl., äng 45 tl. 7 kpl., skog 1044 tl. 15 kpl. Utsäde: höst inemot 2 tr, afk. 20 tr; vår 5 à 6 tr, afk. 24 tr. Höafk. 30 åmar; med tillhjelp af hö fr. förs. underh. 2 hästar, 14 kor, 25 får.

Ristijärvi kapell (folkm. &c. se ofvan). Kantpred. i 2 aflägsnare byalag 1 gg om året. *Kyrkan*, omkr. 220 v. fr. Kuopio och 25 v. fr. mkan, är uppf. 1807, af träd; rymlig och i godt skick.

Kpsb., 1/4 mtl, väl beläget vid Ristijärvi träsk, nära kyrkan; försv. bebygdt. Utsäde: höst 1 3/4 tr, afk. 20 tr; vår 5 tr, afk. 25 tr. Höafk. 60 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 10 får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 70 à 80 tr spml, 50 lisp. smör, qvt. 380 mk, påskp. 40 mk, likstol 100 mk; värdet af bröd, stek, hampa m. m. och fisktionde tills. 900 mk (neml. fr. hvarje hmsrök 3 bröd, 1 stek, 1 lass hö à 25 lisp. samt qvt. 1 får hvart 3:dje år och 1 fårs ull de 2 mellanåren) samt för socknedagsv. 130 mk. Frågan om pastors lönevilkor efter pastoratsdelningen är dock ännu beroende på decision. b) *kapellanens,* fr. mkf. och Ristijärvi: 65 tr spml, 24 lisp. smör, likstol efter värd och värdinna ett får, samt för barn under 15 år enl. lag; fr. hvarje hmsrök 2 bröd, 1 st. kött, 1 kalfskinn och 3 lisp. hö, samt af hvarje brudpar 1 p. ullstrumpor och vantar.

Klockarelönerna: vid mkan 14 tr, sportel omkr. 100 mk, samt ett boställe, *Lukkarila,* om 1/8 mtl; i Ristijärvi 12 tr, efter gårdsvärd och värdinna 1 får, af brudpar 1 p. vantar, för liksång 40 p.; disponerar *Lukkarila* boställe om 1/8 mtl, afk. 12 tr spml och föda för 1 häst och 2 à 3 kor.

Pastor: *Jonas Kristian Castrén.*

Kapellan vid mkan och i Ristijärvi: *Frans Fredrik Lönnrot,* vicepastor.

Klockare vid mkan: *Eli Juntunen,* f. 3/6 1829, tilltr. 1/5 1859.

Klockare i Ristijärvi: *Johan Kajander,* f. 15/8 1836, tilltr. 1/5 1870.

4. Suomussalmi pastorat. Adr. *Kajana & Suomussalmi.*

Imp. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. någon gång om året för svenske arbetare å Ämmä bruk. Kantpred. i sammanh. med läsförhören i vissa läslag. Suomussalmi afsöndrades fr. Hyrynsalmi till eget pastorat gm k. reskr. 26/6 1856. *Areal:* 5943,11 qvadrat-

verst. *Folkm.* 4817 enl. tab.; senare uppgift 4970. *Mantal* $21^{31}/_{48}$. *Läslag* 10. *Hmsr.* 174; *torpr.* 86. *Kyrkan,* omkr. 300 v. fr. Kuopio, uppf. 1787, af träd; tillr. rymlig, men i bristfälligt skick.

Khdeb., *Karhula,* $^1/_8$ mtl (föreslaget till $^1/_2$ mtl), å en betydlig höjd i närheten af Kianto stora insjö, $3\,^3/_4$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. försvarlig; en del uthus tarfva dock reparation. Åker 10 tl.; utsäde: höst 1 t., vår 4 à 5 tr, afk. tills. 30 à 35 tr. Med tillhjelp af hö fr. förs. underh. 2 hästar, 14 à 15 kor och några får. Skogen god och närbelägen. Torp finnas ej.

Sockneadjunktsbol åligger förs. bygga och underhålla, i närheten af kyrkan.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 2 tr, förenspml 175 tr, smör 65 lisp., qvt. 174 kalfskinn och 58 får; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. omkr. 400 mk; 174 stekar och 348 bröd. b) *sockneadjunktens:* af hvarje lagl. skiftad hmsrök 10 kpr spml, 4 skålp. smör, 2 bröd eller 1 kpe spml, 1 st. nötkött, 1 kalfskinn och hvartannat år $12\,^1/_2$ lisp. godt hö; således tills. (då brödet beräknas i spml) inemot 64 tr spml och 35 lisp. smör. Torpare m. fl. deras vederlikar med egen rök utgöra till s.adj. årligen 1 dagsv. i egen kost.

Klockarelönen: omkr. 30 tr spml och ett boställe, *Roinila,* $^1/_{16}$ mtl, afkastande 10 à 15 tr spml; äng obetydl., hvarföre fr. hvarje hmn plägat erläggas 2 lisp. hö.

Pastor: *Emanuel Snellman.*
Sockneadjunkt: vakant.
Klockare: *Frans Peter Rahkolin,* f. $^{16}/_2$ 1852, tilltr. $^1/_5$ 1872.

5. Puolanko pastorat. Adr. *Kajana & Puolanko.*

Imp. 3 kl., finskt; afskiljdes från Hyrynsalmi till eget pastorat genom k. reskr. d. $^{11}/_{11}$ 1867, att betjenas ensamt af pastor. *Arealen* upptagen tills. med Hyrynsalmi pastorats. *Folkm.* 3262. *Mantal* $17\,^7/_{12}$. *Läslag* 9. *Hmsr.* 147; *torpr.* 127. *Kyrkan,* omkr. 300 v. fr. Kuopio, uppf. 1792, af träd, tillr. rymlig, tarfvar målning in- och utvändigt.

Khdeb., *Küskilä,* $^1/_8$ mtl, teml. väl beläget å norra sidan af Puolanko sjö, 1 v. fr. kkan; är f. nvde under ombyggnad. Åker omkr. 10 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 10 à 15 tr; vår 6 tr, afk. 20 tr. Höafk. 60 vinterlass, underh. 2 hästar, 10 kor, 5 får. Torp 1, utan nytta; bolet vanhäfdadt.

Pastors aflöning: 100 tr spml, 70 lisp. smör; omkr. 35 får, 4 lisp. ull och inemot par hundra kalfskinn; påskp. 150 mk, likstol 100 mk, mindre pastoralier och matskott 900 mk, 4000 lisp. hö af hemmansägare, samt 360 socknedagsv.

Klockarelönen: 18 tr spml (kyrkoväktarelönen inber.); från hvarje hmn 1 bröd och 1 st. kött, 1 likstolsfår efter värd och värdinna, 1 p. vantar af brudpar. Boställe: *Reinilä,* 1/8 mtl, besås med 3/4 t. råg, 2 tr korn, 3 tr potäter. Ängarna afkasta foder för 1 häst, 8 kor, 6 får.

Pastor: *Johan Fredrik Thauvón,* filos. mag.

Klockare: *Johan Hiltunen,* f. 24/9 1824, tilltr. 1850.

6. Säresniemi pastorat. Adr. *Kajana & Säresniemi.*

Imp. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. 5/12 1864, som går i verkst. vid nuv. pastors i Paldamo afgång, blef Säresniemi förs. afsöndrad från sistn. pastorat till egen kyrkoherdelägenhet, att betjenas ensamt af pastor (kapellanstj. indr.). *Arealen* upptagen tills. med Paldamo. *Folkm.* 2571. *Mantal* 32 13/48. *Läslag* 9. *Hmsr.* 128; *torpr.* 66 (hmsnr. 113, nybyggen 13, inh. 34). *Kyrkan,* 170 v. fr. Kuopio, uppf. 1781, af träd; rymlig och i godt stånd samt brandf.

Khdeb., *Lämsälä,* 7/24 mtl, vid Painoanlahti vik af Uleå träsk, 2 v. fr. kyrkan; väl bebygdt. Utsäde: höst 2 1/2 tr, afk. 20 tr; vår 5 tr korn, afk. 30 tr, och 6 tr potäter, afk. äfven 30 tr. Med tillhjelp af hö fr. förs. underh. 2 hästar, 17 kor, 10 får. Torp saknas.

Pastorslönen: 150 tr spml, 40 lisp. smör, qvt. och påskp. enligt lag; i likstol en ko af dem som äga 6, eller ock, om betalaren det önskar, 48 mk af 1/2 mtls, 24 mk af 1/4 mtls och 12 mk af 1/8 mtls hmn; 1 lisp. saltad fisk fr. hvarje not; fr. hvarje hmsn:r en stek, 2 bröd och 1 skålp. ull; af torpare, inh. och deras vederlikar 1 dagsv. för hvarje matlag; dessutom af lägenhetsinneh. 75 fmr ved samt, intilldess khdebolet gm församl. tillgörande blifvit så förbättradt att en höafkomst af 3500 lisp. årligen vinnes, nyssn. belopp hö (k. reskr. 5/12 1864). Församl. ansvarar för bolets onera.

Klockarelönen: 13 tr 10 kpr spml, frivill. gåfvor af bröd, ost och kött, samt ett boställe, *Lukkari,* 7/48 mtl, afkastande 10 tr spml och 8 tr potäter, samt hö till underhåll för 1 häst, 4 kor och 5 får. Förs. betalar utlagorna för bostället.

Pastor: tillsv. densamme som i Paldamo.

T. f. kapellan (tillsv.): *Gustaf Leonard Meklin*, vicepastor. Klockare: *Fredrik Kuusisto*, f. 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870.

7. Paldamo (Paltamo) pastorat, med Kajana stads- och landsförsamling. Adr. *Kajana & Paldamo.*

Imp., finskt; hörde förut till 2:dra, men gm k. reskr. $^{13}/_{2}$ 1865 nedflyttadt till 3 kl. Såväl mko- som Kajana sacell. af 2 kl. Svensk gudstj. hålles i Kajana 1 gg om året. *Areal:* Kajana stad 129,76, samt mkf. tills. med Kajana landsf. och Säresniemi nybildade pastorat 3170 = 3299,76 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2968, Kajana stad 656 och Kajana landsf. 2168 = 5792. *Mantal:* mkf. 38 $^{17}/_{48}$, Kajana landsf. 28 $^{31}/_{48}$ = 67. *Läslag:* mkf. 8, Kajana landsf. 7, staden 1 = 16. *Hmsr.* mkf. 162, Kajana lf. 129 = 291; *torpr.* mkf. 39, K. lf. 19 = 58 (nybyggen under frihet i mkf. 28, K. lf. 13; backst. och inh. i mkf. 163, K. lf. 107). *Moderkyrkan*, 190 v. fr. Kuopio och 10 v. fr. Kajana, är uppf. 1726, af träd, målad ut- och inv. 1866; rymlig och i godt skick, brandf.

Khdeb., *Kirkkoniemi*, $^{3}/_{4}$ mtl, med vackert läge på östra stranden af Uleå träsk, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt, brandf. Åker 61 tl. 24 kpl., god lerblandad mulljord; äng 237 tl. 20 kpl., ännu orödjad; skog 5628 tl. 1 $^{41}/_{120}$ kpl. samt imped. 2821 tl. 18 kpl. Utsäde: höst 5 tr, afk. 50 tr; vår 20 tr, afk. 80 tr, samt 150 tr potäter efter 20 trs sådd. Med tillhjelp af hö fr. förs. samt i åker sådd timotej underh. 5 à 6 hästar, 36 kor, några ungnöt och 25 får. Mulbetet svagt, och fisket icke lönande. Torp 4, erl. tills. årl. 100 mk. Bolets beh. afk. 800 mk.

Kpsb., *Siivola*, $^{5}/_{12}$ mtl, nära Uleå träsk samt 1 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; åbyggn. i försv. skick, underh. af förs.; brandf. Åker 18 tl. 15 $^{3}/_{8}$ kpl., äng 119 tl. 5 $^{1}/_{2}$ kpl., skog 2264 tl. 3 $^{23}/_{24}$ kpl. (inber. 154 tl. 25 kpl. imped.), aflägsen. Utsäde: höst 1 $^{1}/_{2}$ t., afk. 20 tr; vår 7 à 8 tr, afk. 35 tr, samt 60 tr potäter af 10 trs sådd. Höafk. 30 åmar, underh. 1 häst, 6 kor och några får. Torp 1, utg. årl. 18 sommardagsv.

Kajana stads- och landsförsamling (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 180 v. fr. Kuopio, 10 v. fr. mkan, ligger på vestra sidan af Kajana stad, är uppf. 1734, af träd; behöfver reparation.

Kpsb. består af en embetsgård i staden med försvarlig åbyggnad, samt åkerjord afkastande 7 tr råg, 8 tr korn och 25 tr po-

täter, äng till 2 åmars höafk., men ingen skog. Med tillskott af hö fr. förs. underh. 1 häst och 5 kor.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* tertial 112 tr 24 kpr, vederlagsspml 5 1/2 tr, tionde fr. stadens donationsjord 12 à 13 tr, smör 120 lisp. (tert. och smör minskas med 1/3 efter nuv. pastors afgång); i st. f. qvt. af hvarje hmsrök ett får hvart 3:dje år samt ett fårs ull (omkr. 1 skålp.) de mellanliggande åren; dessutom fr. hvar hmsrök årligen 2 skålp. hampa, 2 ekorrskinn, 1 dagsv. i egen kost, 1 lass ved, 1 lass hö, 1 st. kött, 2 bröd och 1 ost. Påskp., likstol m. m. tills. omkr. 300 mk. b) *mkokapellanens:* 55 tr spml, 20 lisp. smör; från hvarje hmsrök 1 kalfskinn, 1 ost, 2 bröd och 1 st. kött; af torp. och inh. 1 dagsv. i egen kost fr. hvart matlag; i likstol efter värd och värdinna ett får samt för barn under 15 år 16 öre silfvermynt; för brudvigsel 1 p. ullstrumpor och vantar. c) *kapellanens i Kajana:* fr. staden 400 mk, för själavården å kronohäktet 200 mk (lyftas å Uleåborgs läneränteri, k. reskr. 16/3 1860), för stadens donationsjord 8 tr spml, samt ifr. landsförs. 41 tr spml, 20 lisp. smör, 111 fmr ved; fr. hvarje hmsrök 10 lisp. hö, 1 st. kalfskinn, 2 bröd, 1 ost och 1 st. kött samt några mindre persedlar i likhet med mkokapellanen.

Klockarelönerna: vid mkan 28 tr spml, samt fr. hvarje hmsrök 4 bröd; disponerar bostället *Lukkarila* om 1/16 mtl med ringa åbyggnad och afkastande 10 tr råg, 12 tr korn, 25 tr potäter samt foder för 1 häst, 3 kor och några får; klockaren i Kajana aflönas med 14 tr spml och fr. staden 80 mk, hvarutom han disponerar ett boställe, *Kuurna,* 1/8 mtl, 1 v. fr. staden vid Niska fors, samt afkastande 9 tr råg, 10 tr korn, 15 tr potäter, foder för 1 häst och 4 kor; skogen god och fisket mera lönande.

Pastor: *Anders Andelin,* kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.
Pastorsadjunkt: *Nils Viktor Nordlund.*
Mkokapellan: *Johan Gabriel Wilander,* vicepastor; utnämnd.
Kapellan i Kajana: *Frans Napoleon Salonius,* vicepastor.
Klockare vid mkan: *Johan Makkonen,* f. 15/5 1848, tilltr. 1/5 1870. Tillika barnalärare.
Klockare i Kajana: *Albert Lehrbäck,* f. 1/12 1823, tilltr. 1/5 1847.

V. Kalajoki prosteri.

Inom Uleåborgs län; innefattar: 1) *Kalajoki;* 2) *Ylivieska;* 3) *Evijärvi;* 4) *Pidisjärvi;* 5) *Reisjärvi;* 6) *Haapajärvi;* 7) *Pyhäjärvi;* 8) *Kärsämäki;* 9) *Haapavesi;* 10) *Oulais,* och 11) *Pyhäjoki* pastorat.

Kontraktsprost: *Berndt Enok Ingman,* kyrkoh. i Kalajoki.

I. Kalajoki pastorat, med Alavieska och Rautio kapeller.

Adr. *Kalajoki; Kalajoki & Alavieska — Rautio.*

Konsist. 2 kl., finskt; mkosac. af 1, Alavieska 2 och Rautio 3 kl. Svensk gudstj. i mkan 2 ggr om året. Ylivieska, Evijärvi, Pidisjärvi, Haapajärvi och Reisjärvi, som numera alla äro egna kyrkoherdelägenheter, hafva ännu i denna mansålder alla hört under Kalajoki. *Areal:* (med Alavieska och Rautio) 765,01 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4192, Alavieska 2149, Rautio 998 = 7339. *Mantal:* mkf. $67\,{}^{13}/_{24}$ ofm., $44\,{}^{7}/_{24}$ fm., A. $30\,{}^{29}/_{96}$ of., $20\,{}^{9}/_{16}$ fm., R. $8\,{}^{7}/_{24}$ of., $10\,{}^{5}/_{48}$ fm. = $106\,{}^{13}/_{96}$ of., $74\,{}^{23}/_{24}$ fm. *Läslag:* mkf. 11, A. 6, R. 3 = 20. *Hmsr.* mkf. 320, A. 230, R. 96 = 646; *torpr.* mkf. omkr. 100, A. 32, R. 16 = 148. *Moderkyrkan,* inemot 300 v. fr. Kuopio, är f. nvde endast provisionel, af korsvirke och bräder, sedan den förra, år 1815 uppf. rymliga trädkyrkan den ${}^{26}/_{7}$ 1869 förstördes genom åskeld.

Khdeb., *Jokela,* $1\,{}^{1}/_{12}$ mtl, vid Kalajoki elfs norra strand midtemot kyrkan, men landsv. 2 v. derifrån, samt äfven omkr. 2 v. fr. hafvet. Karaktb. och uthusen gamla, men ännu behjelpliga. Utsäde: höst 3 tr, afk. 25 à 35 tr; vår 6 à 7 tr, afk. 35 à 50 tr. Äng finnes ej; med hö och halm fr. församl. underh. 4 dragare, 25 nöt och några tiotal får. Skog till husbehof på 8 v. afstånd (endast tall och gran). Torp finnas icke.

Kpsb., *Hietala och Ellilä,* sammansl. hmn, ${}^{9}/_{16}$ mtl, vid södra stranden af Kalajoki elf, 1 v. fr. kyrkan; behjelpl. bebygdt. Åker 20 tl., äng 73 tl., skog 567 tr. 6 kpl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 18 à 20 tr; vår 3 à 4 tr, afk. 25 à 30 tr. Höafk. 90 à 100 lass, underh. 3 hästar, 12 kor, 10 får. Torp saknas.

Alavieska kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 300 v. fr. Kuopio, 22 v. fr. mkan, uppf. 1795, af träd; rymlig och i godt skick.

Kpsb., *Laurinniemi,* ${}^{1}/_{4}$ mtl, vid Kalajoki elfs norra strand,

nära kyrkan; karaktb. ny, men ännu bristfällig; öfriga hus förfallna. Åker 12 tl., god, men utsatt för vårfloden; skogen dålig. Utsäde: höst 1 1/2 à 2 tr, afk. 20 tr; vår 5 à 6 tr, afk. 30 tr. Underh. 3 hästar, 16 kor, 10 får. Torp 1, utg. årl. 12 fotdagsv. Beh. afk. 100 mk.

Rautio kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan*, omkr. 270 v. fr. Kuopio, 22 v. fr. mkan, uppf. år 1800, af träd, 36 × 30 alnar; i ganska godt skick.

Kpsb., *Granholm*, 1/3 mtl, ligger lågländt, 1 v. fr. Vääräjoki gren af Kalajoki elf och 2 1/2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 6 rum och kök; alla åbyggn. i ganska godt skick. Åker 19 tl. 11 1/2 kpl. Ängen skoglupen; förs. gm k. reskr. 10/6 1859 befriad från erläggandet af hö, men som dens. ännu ej uppfyllt sitt åliggande att rödja bolets äng, fortfar erl. af hö tillsvidare. Hemskogen medtagen, men på 7 1/2 v. afstånd finnes god skog. Utsäde: höst 3 1/2 tr, afk. 20 à 25 tr; vår 6 1/2 tr, afk. 30 à 35 tr. Höafk. 60 skrindor, underh. 2 hästar, 14 kor, 12 får. Torp 1.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* utgår för nvde fr. mkoförs. i pgr enligt ackord, från kapellerna in natura; motsvarar tills. i penningevärde 7000 mk, utom 12 tr vederlagsspml, äfvensom hö och halm samt tillfälliga eller s. k. mindre pastoralierne, hvilka ej äro till beloppet uppgifna. b) *mkokapellanens:* 100 tr spml, 32 lisp. smör, 500 ostar och bröd, 200 dagsv. af obesutne. c) *kapellanens i Alavieska:* 56 tr spml, 30 lisp. smör, barnlikstol, 25 lisp. kött, 355 ostar och bröd; ull, hampa, ljus och ved till obest. belopp, samt ett dagsv. af hvarje torpare och inh. d) *kapell. i Rautio:* 43 tr spml, 15 lisp. smör, 185 ostar, 170 bröd (borde enl. konv. utgå 243 af hvard. slaget); 1 lisp. ull, 2 lisp. hampa, 50 st. kött samt 1 à 2 ljus fr. hvarje hmn; barnlikst. samt 1 dagsv. af torpare och inh. i egen kost.

Klockarelönerna: vid mkan 30 tr spml samt boställe, *Anttila*, med ny åbyggnad men vanlottadt i afs. å ägor; i Alavieska 20 tr och boställe, *Tikkanen*, 11/128 mtl., afkastande 10 tr spml och föda för 1 häst samt 3 kor; i Rautio 12 tr spml, smör och ost efter godtycke, samt ett bol med förfallen åbyggnad, några kpl. åker och något skog, men ingen äng.

Pastor: *Berndt Enok Ingman*, kontraktsprost.
Mkokapellan: *Jakob Hemming*, vicepastor.
Kapellan i Alavieska: *Johannes Holmström.*
Kapellan i Rautio: vakant.

Klockare vid mkan: *Johan Friis*, f. 1/12 1839, tilltr. 1/5 1871.
Dito i Alavieska: *Matias Hacktell*, f. 19/10 1829, tilltr. 1/5 1871.
Dito i Rautio: *Johan Typpö*, f. 30/9 1805, tilltr. 1/5 1847.

2. Ylivieska pastorat. Adr. *Kalajoki & Ylivieska.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afskiljdes från Kalajoki till eget pastorat genom k. reskr. 16/12 1861, hvilket går i verkställighet 1/5 1875, då pastoratet tillträdes af sin förste khde. Pastor, som är ende ordinarie prest i förs., åligger vid behof aflöna adj. *Areal:* 460,57 qvadratverst. *Folkm.* 3736. *Mantal* 36 1/6 ofm. *Läslag* 10. *Hmsr.* 350; *torpr.* 45. *Kyrkan,* omkr. 280 v. fr. Kuopio. uppf. 1786, af träd, tillr. rymlig och i försv. skick.

Khdeb., *Heikkilä,* 5/8 mtl, på södra sidan om Kalajoki elfs norra gren, 1/2 v. fr. kyrkan. Åbyggnaderna förfallna. Åker 36 tl.; skog tillr. till alla behof, på 4 till 17 v. afstånd. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 5 à 6 kornet; vår 7 à 8 tr, afk. 7 à 8 kornet. Höafk. 100 åmar, underh. 4 à 5 hästar, 25 kor, 40 får. Torp 1, utg. årl. 50 fotdagsv. i gårdens kost.

Pastors aflöning: omkr. 200 tr spml, 100 lisp. smör, 700 ostar och lika många bröd; kött, ull och hampa efter skedd öfverenskommelse; påskpgr, qvt., likstol m. m. vid pass 800 mk.

Klockarelönen: 30 tr spml samt frivill. matskott till mindre belopp, äfvensom ett boställe, *Pyykangas,* 1/6 mtl, 3 v. fr. kyrkan, med 1 1/3 tnas årligt utsäde, fodertillgång för 1 häst, 2 kor och några får, samt tillräcklig skog.

Pastor: *Johan Peter Bäckman,* utnämnd.
Kapellan (tillsvidare): *Erik Wilhelm Snellman,* utn. kyrkoh. i Haapavesi.
Klockare: *Peter Päivärinta,* f. 18/9 1827, tilltr. 1/5 1868; berättigad af domk. i Kuopio att åt blifvande klockare utfärda betyg öfver kunnighet i koralsång.

3. Evijärvi pastorat. Adr. *Kalajoki & Evijärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. 12/5 1862 afsöndrades Evijärvi fr. Kalajoki till eget pastorat, att betjenas ensamt af pastor, hvilken vid behof åligger aflöna adjunkt; pastoratet tillträddes af sin förste pastor 1/5 1870. *Areal:* 674,76 qvadratverst. *Folkm.* 2644.

Mantal 22. *Läslag* 10. *Hmsr.* 223; *torpr.* 10. *Kyrkan,* omkr. 250 v. fr. Kuopio, uppf. 1861, korskyrka af träd; rymlig.

Khdeb., $^{9}/_{32}$ mtl, vid södra grenen af Kalajoki elf, nära kyrkan; väl bebygdt. Åker 39 tl.; utsäde: höst 4 tr; vår 8 tr, afk. tills. 70 tr spml. Höafk. 250 lass, inber. afk. fr. Evijärvi träsktillandning; underh. 5 hästar, 20 kor, 30 får.

Pastorslönen: 156 tr spml, 60 lisp. smör, 890 ostar, 670 bröd; qvt., påskp., likstol och mindre pastoralier tills. omkr. 500 mk; 200 socknedagsv.

Klockarelönen: 20 tr; boställe torde anskaffas i sinom tid i st. f. det förra, öfver 10 v. fr. nya kyrkan aflägsna bolet.

Pastor: *Karl Henrik Elfving,* utn. kyrkoherde i Pyhäjoki. *August Johan Frosterus,* utnämnd.

Klockare: *Efraim Rivander,* f. $^{30}/_{11}$ 1793, tilltr. 1817.

4. Pidisjärvi pastorat. Adr. *Haapavesi & Pidisjärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afsöndrades gm k. reskr. $^{11}/_{5}$ 1868 från Haapajärvi till eget pastorat, att betjenas af pastor och sockneadj., hvilket går i verkst. $^{1}/_{5}$ 1876. *Arealen* uppt. tills. med Haapajärvi. *Folkm.* 4260. *Mantal* 40 $^{37}/_{96}$. *Läslag* 11. *Hmsr.* 395; *torpr.* 67. *Kyrkan,* 220 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1803; f. nvde under reparation.

Khdeb., *Similä,* $^{1}/_{2}$ mtl, vid Malila å, nära kyrkan; karaktb. gammal, med 7 rum; uthusen försvarliga. Åker 20 tl., äng 308 tl.; skogen tillräcklig för behofvet. Utsäde: höst 4 tr, afk. 45 tr; vår 5 tr, afk. 25 tr. Underh. 6 hästar, 30 kor, 40 får. Torp 1, utg. årl. 52 dagsv.

Sockneadjunktsbostad åligger förs. bygga och underhålla.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 130 tr spml, 70 lisp. smör, 40 lisp. kött, 400 ostar med bröd; påskp., likstol m. m. 600 mk, samt socknedagsv. b) *sockneadjunktens:* 70 tr spml, 35 lisp. smör, 790 ostar och 395 bröd.

Klockarelönen: 35 tr spml, och ett boställe *Lukkarila,* $^{7}/_{48}$ mtl, i försvarligt skick, med 4 tl. åker samt afk. foder för 1 häst, 2 kor och några får.

Pastor: *Gustaf Reinhold Petterson,* utnämnd.

Sockneadjunkt: *Anders Hulkkonen,* utn. och t. f.

Klockare: *Jakob Ahlholm,* f. $^{19}/_{12}$ 1818, tilltr. 1840.

5. Reisjärvi pastorat. Adr. *Haapavesi & Reisjärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afskiljdes fr. Haapajärvi till eget pastorat genom k. reskr. $^{11}/_{5}$ 1868, att betjenas ensamt af pastor, hvilket går i verkst. $^{1}/_{5}$ 1876. *Arealen* upptagen tills. med Haapajärvi pastorats. *Folkm.* 1717. *Mantal* 25, af hvilka endast 17 gått i full skatt. *Läslag* 5. *Hmsr.* 180; *torpr.* 24. *Kyrkan,* 220 v. fr. Kuopio, uppf. 1821, af träd, rymlig och i försvarl. skick.

Khdeb., *Wuorila,* $^{1}/_{3}$ mtl, väl beläget vid Wuohto insjö, $1^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; någorl. försv. bebygdt. Utsäde: höst 2 tr, afk. 25 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr, utom potates 25 tr efter 4 trs sådd. Höafk. 35 lass; med tillhjelp af hö fr. församl. underh. 2 hästar, 12 kor, 15 får. Bolets beh. afk. uppgifven till 100 mk.

Pastors aflöning: omkr. 100 tr spml; 50 lisp. smör; qvicktionde, påskp. och likstol tills. 400 mk, 150 socknedagsv. samt 75 mindre skrindor hö.

Klockarelönen: 22 tr spml, samt smör, ost, bröd, ull m. m. efter de betalandes godtycke.

Pastor: *Karl Adam Ottelin,* utnämnd; tillsv. kapellan härstädes.
Klockare: *Johan Ahlholm,* f. $^{1}/_{1}$ 1827, tilltr. 1843.

6. Haapajärvi pastorat. Adr. *Haapavesi & Haapajärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt; sacell. 2 kl. Svensk gudstj. en gång om året. Afskildt fr. Kalajoki till eget pastorat genom k. reskr. $^{12}/_{11}$ 1838 jemte Pidisjärvi och Reisjärvi härunder lagda kapeller, hvilka åter genom k. reskr. $^{11}/_{5}$ 1868 afsöndrades att hvardera utgöra eget pastorat. *Areal:* tills. med Pidisjärvi och Reisjärvi nya past. 1554,79 qvadratverst. *Folkm.* 3400. *Mantal* $20^{47}/_{48}$. *Läslag* 9. *Hmsr.* omkr. 300; *torpr.* omkr. 35. *Kyrkan,* 180 v. fr. Kuopio, uppf. 1802, af träd, $51 \times 41^{1}/_{2}$ alnar, skall undergå grundlig reparation.

Khdeb., *Laurikkala,* med Kuonola dermed sammansl. hmn, tills. $^{9}/_{16}$ mtl, vid Kalajoki elf nära kyrkan; väl bebygdt, karaktb. rumrik och beqväm, uppf. 1860; brandf. Åker 30 tl., äng 125 tl.; skog tillräckligt. Utsäde: höst 3 tr, afk. 50 tr; vår 8 tr, afk. 60 tr. Underh. 4 hästar, 30 kor, 40 får. Torp 2, utgöra fotdagsv.

Kpsb., *Rongainen* och Leppänen sammansl. hmn, tills. $^{5}/_{8}$ mtl, vid Haapajärvi träsk nära kyrkan; åbyggn. delvis gammal. Åker $22^{1}/_{2}$ tl., äng 138 tl.; skogen tillräcklig. Utsäde: höst $2^{1}/_{2}$ tr, afk.

30 tr; vår 6 tr, afk. 40 tr. Underh. 4 hästar, 20 kor, 30 får. Torp 4, utg. tills. 144 fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 80 tr spml samt 8 tr vederlag; 70 lisp. smör; qvt., likstol, påskpgr och mindre pastoralier tills. 600 mk; kött 8 skålp. fr. större och 4 skålp. fr. mindre hmn; ull och hampa 1 skålp. af hvardera fr. större och hälften fr. mindre hemman; 600 socknedagsv. b) *kapellanens:* 90 tr spml, 35 lisp. smör, 640 ostar, 320 bröd; dessutom efter gammal plägsed kött, ull och hampa fr. hvarje rök.

Klockarelönen omkr. 30 tr, samt *Katajamäki* boställe, $^1/_8$ mtl.

Pastor: *Karl Wilhelm Silfvenius,* utnämnd.

Kapellan: *Johan Gabriel Ståhlberg,* vicepastor; tillika kuramgerens.

Ministeriiadjunkt: *August Holmström.*

Klockare: *Gustaf Schwartzberg,* f. $^{19}/_{12}$ 1839, tilltr. $^1/_5$ 1870.

7. **Pyhäjärvi pastorat.** Adr. *Haapavesi & Pyhäjärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Svensk gudstj. 2 ggr om året. Pyhäjärvi afsöndrades fr. Kärsämäki till eget pastorat genom k. reskr. $^1/_{10}$ 1861 och erhöll sin förste pastor $^1/_8$ 1862. *Areal:* 1236,47 qvadratverst. *Folkm.* 3886. *Mantal* 43 $^3/_4$. *Läslag* 14. *Hmsr.* 275; *torpr.* obek. *Kyrkan,* 150 v. fr. Kuopio, uppf. 1790, korskyrka af träd; rymlig och i försvarligt skick.

Khdeb., *Sammallahti,* $^{13}/_{24}$ mtl, väl beläget vid Pyhäjärvi sjö, nära kyrkan och socknevägen. Åbyggn. ny, karaktb. 12 rum (inber. 2 vindskamrar); brandf. för 10,000 mk. Åker 16 tl. 10 kpl., brukas i 4 skiften, afk. 55 tr spml. Ängarna spridda, underh. 3 hästar, 18 kor, 15 får. Mulbetet dåligt, skogen tillräcklig till bränsle.

Sockneadj.bolet, 5 rum och nödiga uthus, nära kyrkan, är i godt skick, har blott litet åkerjord (2 tl.). Begge bolen byggas och underh. af förs.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 176 tr spml, 110 lisp. smör, 217 lisp. palfvadt kött, 844 bröd, 13 lisp. ull, 47 lisp. hampa; likstol, påskp. m. m. tills. 300 mk; 150 socknedagsv. b) *Sockneadjunktens:* 60 tr spml, 40 lisp. smör, 33 lisp. kött, 224 bröd, 3 lisp. ull, samt fr. hvarje mantal 20 lisp. hö och fr. hvarje hmsrök 1 lass torr ved.

Klockarelönen: 34 $^1/_2$ tr spml, frivill. gåfvor af smör, bröd,

kött, ull och hampa enligt gammal sed, samt ett boställe, *Wiljamaa*, $^1/_8$ mtl, nära kyrkan, afk. 30 tr spml samt foder för 1 häst, 5 kor, 4 får. Skog tillr., åbyggnaderna förfallna.

Pastor: *Erik Johan Eriksson.*

Sockneadjunkt: *Johan Simelius,* vicepastor.

Klockare: *Abel Seth Närhinen,* f. $^{30}/_{12}$ 1840, tilltr. $^1/_5$ 1869.

8. Kärsämäki pastorat. Adr. *Haapavesi & Kärsämäki.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afskiljdes genom k. reskr. $^{16}/_6$ 1856 fr. Pyhäjoki att, med Pyhäjärvi såsom kapell, utgöra eget pastorat. Pyhäjärvi afsöndrades sedermera härifrån genom k. reskr. $^1/_{10}$ 1861. Pastor i Kärsämäki är skyldig att aflöna adjunkt ex officio. *Areal:* 546,94 qvadratverst. *Folkm.* 1729. *Mantal* 27 $^5/_{12}$. *Läslag* 7. *Hmsr.* 170; *torpr.* 10. *Kyrkan,* 200 v. fr. Kuopio, uppf. 1842, af träd, rymlig och i godt skick; brandförsäkrad.

Khdb., *Kattilankoski,* 1 mtl, väl beläget invid Pyhäjoki elf, 2 v. fr. kyrkan; teml. väl bebygdt, brandf. Åker 34 tl., äng och skog tillräckligt. Mulbetet godt; fisket obetydl. Utsäde i treskifte: höst 5 tr, afk. 40 à 60 tr; vår 8 tr, afk. 40 tr. Höafk. 300 skrindor, underh. 8 hästar, 32 kor, 30 får. Torp 2, utg. årl. tills. 100 fotdagsv.

Pastors aflöning: 120 tr spml; det öfriga ej specificeradt: aflöningens totalbelopp beräknadt till 4500 mk. Socknedagsv. 300 à 400, utgöras motvilligt.

Klockarelönen: 15 à 16 tr spml, frivill. gåfvor af smör, ost, bröd, kött, ull och hampa, samt ett boställe, *Raati,* $^1/_8$ mtl, afkastande 20 tr säd samt foder för 1 häst, 4 à 5 kor och några får. Mulbete och skog till husbehof.

Pastor: *Berndt Leonard Frosterus,* prost, led. af Anne ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Henrik Schwartzberg.*

Klockare: *Daniel Kaski,* f. 1844, tilltr. $^1/_5$ 1868.

9. Haapavesi pastorat. Adr. *Haapavesi* (postkontor).

Konsist. 2 kl., finskt. Kantpred. i Karhukangas och Karsikas byatrakter 1 gg om året i hvardera. Gm k. reskr. $^{19}/_1$ 1863 (domk. cirk. n:o 92) afsöndrades från Pyhäjoki till eget pastorat Haapajärvi kapell; det nya pastoratet, som tillades namnet Haapavesi, skall betjenas ensamt af pastor, hvilken vid behof åligger

aflöna adjunkt. *Areal:* 903,53 qvadratverst. *Folkm.* 3713. *Mantal* $44\,^{25}/_{96}$. *Läslag* 11. *Hmsr.* 298; *torpr.* 122. *Kyrkan,* 230 v. fr. Kuopio, uppf. 1794, korskyrka af träd, i försvarligt stånd.

Khdeb., *Paakkila,* $^1/_2$ fm. mtl, med vackert läge vid Haapavesi sjö, invid kyrkan; karaktb. 6 rum och kök, i godt skick, uthusen försv. Åker 14 tl. $22\,^1/_2$ kpl., äng 180 tl. $26\,^1/_4$ kpl. på 15 à 20 v. afstånd; skogen lika aflägsen, men veden kan nedflötas utmed Pyhäjoki elf. Utsäde: höst 2 tr, afk. 30 tr; vår 9 tr, afk. 50 tr, samt 100 tr rotfrukter efter 15 trs sådd. Underh. 4 hästar, 25 kor, 25 får. Torp finnas ej. Beh. afk. uppgifven endast till 150 mk.

Pastorslönen: 170 tr spml, 90 lisp. smör, qvt. 670 mk, påskp. 300 mk, likstol 430 mk, mindre pastoralier 300 mk; 600 ostar och bröd samt kött, allt tills. i värde omkr. 500 mk; 200 socknedagsv.

Klockarelönen: 30 tr spml, 10 lisp. smör, 280 ostar och bröd, kött till obestämdt belopp, samt *Mansikkamaa* boställe, $^1/_8$ mtl, $^1/_2$ v. fr. kyrkan, afk. 25 tr spml, 20 à 25 tr potäter samt foder för 1 häst, 12 kor, 15 får.

Pastor: *Erik Wilhelm Snellman,* utnämnd. T. f. *Olof Alfred Wallin,* vicepastor.

Klockare:

10. Oulais pastorat. Adr. *Brahestad & Oulais.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afsöndrades gm k. reskr. $^7/_2$ 1870 (domk. cirk. n:o 145) från Pyhäjoki till eget pastorat, att betjenas ensamt af pastor; regleringen går i verkställighet vid nuv. kapellanens i Oulais afgång, dervid kapellanstj. indrages. *Arealen* upptagen tills. med Pyhäjoki pastorats. *Folkm.* 3070. *Mantal:* $45\,^{47}/_{96}$. *Läslag* 7. *Hmsr.* 296; *torpr.* 81. *Kyrkan,* omkr. 250 v. fr. Kuopio, är uppf. 1753, korskyrka af träd; otillräcklig och något förfallen.

Khdeb., *Pyykkölä,* $^7/_{12}$ mtl, teml. väl beläget, vid Pyhäjoki elf, $^1/_4$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 8 rum, jemte öfr. åbyggn. i försvarl. skick. Åker 9 tl. $19\,^1/_2$ kpl., bördig och i godt skick, brukas i 3 skiften; äng 114 tl. 13 kpl., äfven af god beskaffenhet; skog 1330 tl. 8 kpl., tillräcklig, men något aflägsen. Utsäde: höst $1\,^2/_3$ t., afk. 25 tr; vår 4 à 5 tr, afk. 35 tr. Höafk. 110 lass, och fr. förs. 45 lass; underh. 4 hästar, 20 kor, 25 får. Torp 1, utg. årl. 78 fotdagsv. Beh. afk. 600 mk.

Pastorslönen: 175 tr spml, 75 lisp. smör; qvt., likstol, påskp. och mindre pastoralier efter författningarna.

Klockarelönen omkr. 25 tr spml och *Kukkala* boställe om $^{1}/_{12}$ mtl, i något förfallet skick.

Pastor: tillsv. densamme som i Pyhäjoki.

Kapellan (tillsvidare): *Karl Otto Tenlén,* filos. mag., vicepastor.

Klockare: vakant. T. f. *Matias Sallmén.*

II. Pyhäjoki pastorat, med Merijärvi kapell. Adr. *Brahestad* (eller *Kalajoki) & Pyhäjoki — Merijärvi.*

Konsist. 2 kl., finskt; sacell. vid mkan af 1 och Merijärvi 3 kl. Härifr. äro afsöndrade Oulais, Haapavesi, Kärsämäki och Pyhäjärvi pastorater. *Areal:* med Merijärvi kapell och Oulais nybildade pastorat 1167,29 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 3548, kapellet 1225 = 4773. *Mantal:* mkf. $46\,^{11}/_{16}$ ofm., $45\,^{7}/_{12}$ fm., kap. $18^{1}/_{2}$ ofm., $13\,^{85}/_{96}$ fm. = $65^{3}/_{16}$ ofm., $59\,^{15}/_{32}$ fm. *Läslag:* mkf. 9, kap. 3 = 12. *Hmsr.* mkf. 377, kap. 120 = 497; *torpr.* mkf. 51, kap. 9 = 60. *Moderkyrkan,* omkr. 300 v. fr. Kuopio, uppf. 1844, af träd; rymlig och i godt stånd.

Khdeb.; *Nikkarila,* $1^{3}/_{16}$ mtl, med lågländt läge vid Pyhäjoki elfs norra gren, nära dess utflöde i hafvet samt 300 alnar fr. kyrkan. Karaktb. 8 rum och kök; alla hus i försv. skick. Åker 24 tl., äng 120 tl., skog 1728 tl. Utsäde: höst 5 à 6 tr, afk. 40 tr; vår 10 à 12 tr, afk. 70 tr. Höafk. 175 skrindor; med tillskott af hö fr. förs. underh. 5 hästar, 30 kor, 30 får. Beh. afk. uppgifven till 350 mk.

Kpsb., *Kaarela,* $^{3}/_{8}$ mtl, vid södra grenen af Pyhäjoki elf, $1^{3}/_{4}$ v. fr. kyrkan; karaktb. 5 rum och kök; husen i försv. skick. Åker 10 tl., äng 85 tl., skog 514 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 15 tr; vår $4^{1}/_{2}$ à 5 tr, afk. 30 tr. Höafk. 100 skrindor, underh. 2 hästar, 15 kor, 20 får. Beh. afk. 150 mk.

Merijärvi kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 280 v. fr. Kuopio och 25 v. f. mkan, uppf. 1787, af träd; rymlig och i försvarl. skick.

Kpsb., *Laurila,* $^{1}/_{12}$ mtl, vid Tähkijärvi numera uttorkade träsk, $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. i försvarligt skick. Åker $5^{1}/_{2}$ tl., äng 65 tl.; skogen medtagen, förs. levererar ved. Utsäde: höst 1 t., afk. 8 tr; vår 2 tr, afk. 12 tr. Med tillhjelp af hö fr. församl. underh. 2 hästar, 10 kor, 10 får. Beh. afk. 100 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 20 tr och (efter nuv. billiga konvention) förenspml 130 tr; smör 90 lisp., qvt. 425 kalfskinn, påskp. 300 mk, likstol efter lag, mindre pastoralier 400 mk; 900 ostar, 450 bröd, 450 st. kött samt omkr. 1800 lisp. hö; dessutom några t:r strömming, 1 t. färsk lax, något nejonögon och annan fisk (socknedagsv. ingå i beloppet af påskp.). b) *mkokapellanens:* 106 tr spml, 30 lisp. smör; likstol à 80 p. efter hvarje barn; 500 ostar, 250 bröd, 250 st. kött; 100 socknedagsv. c) *kapellanens i Merijärvi:* 30 tr spml, 17 lisp. smör, 70 kalfskinn, likstol efter barn; fr. hvarje hmsrök 2 ostar och 1 bröd samt fr. större hmn 3 ostar och 1 st. kött; omkr. 70 lass hö; 90 socknedagsv., samt frivilligt och efter godtycke mindre persedlar.

Klockarelönerna: vid mkan 30 tr spml samt *Kauko* boställe om $^1/_8$ mtl, afk. 15 tr spml och 40 skrindor hö; i Merijärvi (tills. med kyrkoväktarelönen) 16 tr spml, 4 lisp. smör, 6 lisp. kött, 120 ostar och bröd, samt *Keltala* boställe, $^5/_{48}$ mtl, afkastande något spml samt foder för 1 häst, 4 kor och 10 får.

Pastor: *Karl Henrik Elfving,* utnämnd. T. f. *Josef Österbladh,* utn. kapellan i Lumijoki.

Mkokapellan: *Johan Fredrik Silfvius,* vicepastor.

Kapellan i Merijärvi: vakant.

Klockare vid mkan: *Karl Gustaf Cannelin,* f. $^7/_{11}$ 1811, tilltr. $^{30}/_{11}$ 1855.

Klockare i Merijärvi: *Efraim Sarviranta,* f. $^{24}/_4$ 1828, tilltr. $^1/_5$ 1866.

VI. Brahestads prosteri.

Inom Uleåborgs län; inbegriper: 1) *Brahestads och Salo;* 2) *Karlö;* 3) *Siikajoki;* 4) *Piippola,* och 5) *Gestilä* pastorat.

Kontraktsprost: *Johan Leonard Gumerus,* kyrkoh. i Siikajoki.

I. Brahestads och Salo pastorat, med Salo och Wihanti kapeller. Adr. *Brahestad — Salo — Wihanti.*

Imp. 3 kl., finskt. I stadskyrkan predikas alla sön- och högtidsdagar både på finska och svenska, i Salo och Wihanti endast på finska. *Areal:* staden 16,14, det öfriga 810,39 qvadratverst.

Folkm. i staden 2960, Salo mkförs. 2566, Salo kapell 1318, Wihanti 2282 = 9126. *Mantal* fm. i mkf. 27 $^{7}/_{16}$, Salo kapell 14 $^{13}/_{16}$, Wih. 25 $^{5}/_{16}$ = 67 $^{9}/_{16}$. *Läslag:* staden 3, mkolandsf. 5, Salo kapell 3, Wih. 6 = 17. *Hmsr.* Salo mkf. 176, Salo kap. 101, Wihanti 150 = 427; *torpr.* mkf. 73, Salo kap. 25, Wihanti 78 = 176. *Moderkyrkan,* 299 v. fr Kuopio, är uppf. 1640, af träd, repar. 1849 och 1854 samt nu i försv. skick, med gammal och bristfällig orgel. Kyrkan är gemensam för staden och den öfriga moderförsaml., mindre rymlig vid finska gudstjensterna; brandförs.

Khdeb., *Mikkelä,* $^{7}/_{8}$ mtl, 6 v. fr. Brahestad och moderkyrkan, $^{1}/_{4}$ v. fr. Salo kapellkyrka, på en höjd; har två karaktersbyggnader, hvardera med 5 rum; åbyggn. gammal, brandf. till 12,000 mk. Åker 12 tl. 17 kpl., äng 182 tl., skog till husbehof. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 4 à 5 tr, afk. 8 kornet, samt potäter efter 8 trs utsäde. Å bolet underh. 4 hästar, 16 kor, 20 får. Torp 1, utg. årl. 24 fotdagsv. Bolets beh. afk. uppgifven till 200 mk.

Mkokpsb., *Maunula,* $^{5}/_{24}$ mtl skatte, beläget på en höjd vid allm. postvägen, nära Pattijoki å, 4 $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan. Nybygges som bäst af tegel, såväl hufvudbyggn. som uthusen. Utsäde: höst 2 tr, afk. 7 kornet; vår 4 tr, afk. 5 à 6 kornet. Å bolet underh. 2 hästar, 8 kor, 10 får. Torp saknas.

Stadskap. boställe, *Jaakkolanperä,* ligger inom staden, har ägor till $^{5}/_{24}$ mtl; karaktb. 6 små rum och kök, alla husen gamla men genom reparation försatta i godt stånd. Skogen dålig. Utsäde: höst $^{1}/_{2}$ tna, afk. 7 tr; vår 3 tr, afk. 12 à 13 tr, samt potäter efter 4 trs utsäde. Höafk. 40 skrindor, underh. 1 häst och 3 kor.

Salo kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 304 $^{3}/_{4}$ v. fr. Kuopio och 5 $^{3}/_{4}$ v. fr. Brahestad, uppf. 1530, af träd, repar. 1852, ljus och rymlig.

Kpsb., *Arkkukari,* $^{1}/_{8}$ mtl, väl beläget nära hafvet, 5 v. från kyrkan. Förses som bäst med beqväm åbyggnad. Utsäde: höst 2 tr, afk. 16 tr; vår 4 tr, afk. 24 tr. Å bolet underh. 1 häst, 6 kor, 5 får.

Wihanti kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 35 v. fr. Brahestad och mkan, är uppf. 1784, af träd, korskyrka; taket erfordrar reparation.

Kpsb., *Pehkonen,* $^{1}/_{2}$ mtl, vid en kal sandås med utsigt öfver tre små sjöar; karaktb. 5 rum och kök samt 1 vindsrum. Utsäde: höst 2 tr, afk. 24 tr; vår 5 tr, afk. 30 tr, utom potäter efter 7

trs sådd. Höafk., 1360 bördor starrhö, underh. 3 hästar, 14 kor, 12 får. Torp 2, utg. årl. tills. 66 fotdagsv. i gårdens kost.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml af kronan 10 tr, förenspml 120 tr, smör 60 lisp., påskp. 250 mk, likst. 150 mk, mindre pastoralier 200 mk, dessutom 400 kalfskinn, 400 ostar och 800 bröd; från staden 12 tr spml och 1800 mk kontant. b) *mkokapellanens:* 70 tr spml, 15 lisp. smör, något kött, 350 ostar och lika många bröd; 1 socknedagsv. af hvarje mantalskrifven inh. och torpare (utfaller sällan). c) *stadskapellanen* uppbär 1800 mk, kontant. d) *kap. i Salo:* 42 tr spml, 10 lisp. smör, 5 lisp. kött, 100 ostar, 100 bröd, 135 socknedagsv. e) *kapellanens i Wihanti:* 66 tr spml, 15 lisp. smör, 300 bröd, 150 kakostar, 150 st. kött; socknedagsv. af inh. och torpare, inflyta ojemnt.

Klockarelönerne: a) i mkf. fr. staden 500 mk lön och 50 mk hyresmedel samt från landsförs. 15 tr spml. b) andra mkoklockarens lön är gjord stridig, har utgjort 30 tr spml och en ängsholme. c) klockaren i Salo kapell uppbär 12 tr spml, några lass ved och hö och disponerar ett litet boställe, *Haksluoto,* med 3 tl. åker och vanlig torpåbyggnad. d) klockaren i Wihanti 10 tr råg, 10 tr korn, friv. bidrag af smör, bröd, ost, kött samt ett boställe, *Huhdanperä,* nära kyrkan, hvaraf skördas 7 tr råg och lika mycket korn samt foder för 1 häst och 2 kor.

Pastor: *Edvard Wilhelm Borg,* led. af norska Olafs orden.
Kapellan i landsförs.: vakant.
Kapellan i stadsförs.: *August Johan Frosterus,* utn. kyrkoherde i Evijärvi. *Abel Nyholm,* utnämnd.
Kapellan i Salo kapell: vakant.
Kapellan i Wihanti: *Karl Isak Wilhelm Österbladh.*
Klockare vid mkan. a)
b)
Klockare i Salo kapell: *Abraham Pekuri,* f. $^{20}/_{6}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.
Klockare i Wihanti: *Matias Haavisto,* f. $^{11}/_{7}$ 1831, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857.

2. Karlö (Luoto, Halluoto) pastorat. Adr. *Uleåborg & Karlö,* eller *Brahestad & Karlö.*

Konsist. 3 kl., finskt; består af en ö i Bottniska viken, 15 v. lång och 10 v. bred, 40 v. fr. Uleåborg och 20 v. fr. närmaste fastland. *Areal:* 127,87 qvadratverst. *Folkm.* 1704. *Mantal* 27 $^{1}/_{96}$

ofm., 26 $^7/_8$ fm. *Läslag* 4. *Hmsr.* 133; *torpr.* 20. *Kyrkan,* 300 v. fr. Kuopio, uppf. omkr. 1610 eller 1620, af träd; tillräcklig, och ännu i försv. skick.

Khdeb., *Ellilä,* 1 $^1/_6$ mtl, med lågländt läge vid en liten bäck, $^1/_2$ v. fr. kyrkan; behjelpl. bebygdt. Åker 16 à 17 tl., äng 113 tl., uppskattad till 40 tl.; skogen tillräcklig till hägnader och bränsle. Utsäde: höst 4 tr, afk. 35 tr; vår 8 tr, afk. 60 tr. Höafk. 180 lass, underh. 3 hästar, 20 kor, 20 får. Torp saknas. Hemmansägare utgöra höbergningstiden ett qvinnodagsv. i pastors kost.

Kpsb., *Perälä* ell. *Piekkola,* $^1/_2$ mtl, ligger på en torr och sandig plats, vid en liten bäck, 2 v. fr. kyrkan. Karaktb. 6 rum och kök, nyl. brädfodrad och målad. Åker 6 tl., äng 30 tl. Utsäde: höst 1 $^1/_2$ tr, afk. 15 tr; vår 5 tr, afk. 35 tr. Höafk. 90 lass, underh. 2 hästar, 16 kor, 10 får. Beh. afk. 300 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 50 à 60 tr tertial, och vederl.spml 12 tr (löst mål = 11 tr 10 kpr); smör 30 lisp., qvt. några och 30 mindre får, omkr. 80 kalfskinn, 100 ostar och bröd, något litet ull och kött samt talgljus; påskp. 50 mk, likst. 50 mk, mindre pastoralier 40 mk; fisktionde 200 à 300 mk; (socknedagsv. se ofvan). b) *kapellanens:* 53 tr spml, 17 lisp. smör, barnlikst. 15 mk, 100 ostar och bröd; friv. gåfvor af kött, ull och ljus till ringa belopp; omkr. 100 socknedagsv.

Klockarelönen: 12 à 15 tr och ett boställe, *Tero,* $^1/_8$ mtl, 1 v. fr. kyrkan, afk. 10 tr spml, föda för 1 häst, 3 kor och 5 får, jemte bränsle och hägnadsvirke.

Pastor: *Karl Robert Heikel,* prost.

Kapellan: *Karl Alfred Calamnius,* vicepastor.

Klockare: t. f. *Isak Wirpi,* f. $^{25}/_{10}$ 1839.

3. Siikajoki pastorat, med Revolax (Revonlahti), Paavola och Frantsila kapeller. Adr. *Uleåborg* eller *Brahestad & Siikajoki — Revolax — Frantsila.*

Konsist. 2 kl., finskt. Sacell. i Revolax af 3, Paavola och Frantsila af 2 kl. Genom k. reskr. $^7/_5$ 1868 indrogs mkokapellanstjensten, och den dermed förenade lönen (omkr. 60 tr spml) anslogs åt en pastorsadj. ex officio intilldess kapellerne framdeles tilläfventyrs blifva egna pastorater, då nämnde lön tillfaller pastor i Siikajoki. *Areal:* med kapellerne 1455,84 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 1381, Revolax 1109, Paavola 2803, Frantsila 2357 = 7650.

Mantal (fm.) i mkf. 25, R. $17^{13}/_{16}$, P. 43, F. $32^{1}/_{16}$ = $117^{7}/_{8}$. *Läslag:* mkf. 3, R. 3, P. 7, F. 5 = 18. *Hmsr.* mkf. 97, R. 58, P. 173, F. 150 (åboer 220) = 478; *torpr.* i hela pastoratet omkr. 150. *Moderkyrkan,* inemot 300 v. fr. Kuopio och 25 v. fr. Brahestad, är uppf. 1701, af träd, reparerad 1852; rymlig och i försv. skick.

Khdeb., *Pudas,* $1^{1}/_{24}$ mtl, vid Siikajoki elf, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan; försv. bebygdt. Åker 12 tl., äng 136 tl.; skogen, 903 tl., är uthuggen, och mulbetet dåligt. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 10 kornet; vår 10 tr, afk. 4 à 5 kornet. Höafk. 100 åmar, underh. 5 à 6 hästar, 20 kor, 30 får. Torp 2, utg. årl. 94 fotdagsv.

Revolax kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* omkr. 280 v. fr. Kuopio och $17^{1}/_{2}$ v. fr. mkan, uppf. 1775, af träd; tillr. rymlig och i brukbart skick.

Kpsb., *Tihkukangas,* $^{7}/_{48}$ mtl, på en kulle vid landsv., ej långt fr. kyrkan och Siikajoki elf; försvarl. bebygdt. Åker $11^{1}/_{3}$ tl.; utsäde: höst 3 tr, afk. 24 tr; vår 6 tr, afk. 24 à 30 tr. Höafk. 30 åmar; med tillhjelp af hö fr. förs., underh. 2 hästar, 10 kor, 15 à 20 får. Skogen aflägsen och otillr. Beh. afk. 75 mk.

Paavola kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 260 v. fr. Kuopio, $37^{1}/_{2}$ v. fr. mkan, är uppf. 1756, af träd; utvidgad 1856, tillr. rymlig och i försvarligt skick.

Kpsb., *Arokangas,* $^{9}/_{16}$ mtl, vid Luohua gren af Siikajoki elf, nära kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 8 tl. 10 kpl., äng 140 tl. 22 kpl.; skogen, 740 tl. 8 kpl., är god och närbelägen. Utsäde: höst 2 tr, afk. 18 à 20 tr; vår 4 à $4^{1}/_{2}$ tr, afk. 25 à 30 tr. Höafk. 85 à 90 skrindor, underh. 2 hästar, 15 kor, 20 får. Torp 1, tjenar endast såsom ängs- och skogsvakt.

Frantsila kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* omkr. 230 v. fr. Kuopio och 60 v. fr. mkan, är uppf. 1785, af träd; tillräckligt stor. Fråga är väckt om kapellets afskiljande till eget pastorat.

Kpsb., *Lambela,* $^{17}/_{24}$ mtl, vid Siikajoki elf, 2 v. fr. kyrkan. Åbyggnaderna förfallna; underh. af förs. Åkern brukas i treskifte; utsås om hösten 4 tr, våren 12 tr, afk. tills. 80 tr spml. Ängarna spridda, en stor del föga vextliga; höafk. dock 200 vinterlass, underh. 3 hästar, 20 kor, 20 får. Skogen tillr. för behofvet, mulbetet försvarligt.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 300 tr spml, 120 lisp. smör; qvt. 478 kalfskinn och omkr. 150 får; påskp. 130 mk, likstol 150 mk; 900 ostar och bröd. b) *kapell. i Revolax:* 31 tr spml,

$5^1/_2$ lisp. smör, likstol 3 mk; 57 ostar och bröd; omkr. 100 socknedagsv. c) *kapell. i Paavola:* 82 tr spml, 20 lisp. smör, 160 ostar och bröd; 300 socknedagsv. d) *kapell. i Frantsila:* 89 tr spml, 21 lisp. smör, 220 ostar och bröd samt 200 dagsv. af torpare och inh. i egen kost. I anseende till ortens fattigdom har dock minst $^1/_8$ af alla inkomsterna blifvit ogulden.

Klockarelönerna: vid mkan $8^1/_2$ tr samt bostället *Huopala,* $^1/_{12}$ mtl, afkastande 7 à 8 tr spml och foder för 1 häst, 2 kor, 3 à 4 får; byggnaderna något förfallna; i Revolax 7 tr, obetydligt hö fr. förs., samt bostad å kpsbolets mark med åker till 1 tnas kornsådd, men ingen äng; i Paavola 21 tr 12 kpr spml (inber. kyrkoväktarelönen), omkr. 15 lisp. smör; kött, ost och bröd godtyckligt; boställe: *Kortetkangas,* $^5/_{48}$ mtl, afk. 20 tr spml och 20 tr potäter samt foder för 1 häst, 5 kor, 8 får; skogen god och närbelägen; i Frantsila 26 tr spml, 10 lisp. smör, 160 ostar och bröd; boställe: *Hakola,* $^1/_{12}$ mtl, afk. 25 tr spml och 50 skrindor hö; skogen medtagen.

Pastor: *Johan Leonard Gumerus,* kontraktsprost.
Pastorsadj. och t. f. kapellan i Revolax: *Johan Gustaf Sipilä.*
Kapellan i Paavola: *Johan Lagus,* vicepastor.
Kapellan i Frantsila: *Karl August Snellman,* utn. kyrkoherde i Wetil. Utnämnd kapellan: *Alexander Gummerus.*
Klockare vid mkan: *Isak Pekuri,* f. $^1/_9$ 1804, tilltr. 1830.
Klockare i Revolax: *Peter Karén,* f. $^{28}/_8$ 1799, tilltr. $^1/_5$ 1827.
Klockare i Paavola: *Josef Simelius,* f. $^{22}/_3$ 1839, tilltr. $^1/_5$ 1859.
Klockare i Frantsila: *Abraham Mennander,* f. $^9/_2$ 1844, tilltr. $^1/_5$ 1871.

4. Piippola pastorat, med Pulkkila kapell. Adr. *Uleåborg & Piippola — Pulkkila.*

Imp. 3 kl., finskt. Sacellanierna af 2 kl. Kantpred. hålles i Lamu by 1 och i Tavastkengä by 1 om året (begge hörande till mkoförs.). Piippola afskiljdes 1845 fr. Siikajoki till eget pastorat, med Pulkkila och Gestilä såsom kapeller; sistn. förs. afsöndrades sedan gm k. reskr. $^{24}/_8$ 1871 till blifvande kyrkoherdelägenhet. *Areal:* tills. med Pulkkila och Gestilä 1860,51 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2042 och Pulkkila 1882 = 3924. *Mantal:* mkf. $24^{25}/_{32}$, kapellet $25^{31}/_{32} = 50^3/_4$. *Läslag:* mkf. 6, kap. 6 = 12. *Hmsr.* mkf. 129, kap. 119 = 248; *torpr.* mkf. 60, kap. 70 = 130 (backst. inber.).

Moderkyrkan, 188 v. fr. Kuopio, uppf. 1770, af träd; rymlig, men något förfallen.

Khdeb., *Pellikka*, $^{7}/_{12}$ mtl, vid Lamu å samt allm. landsv., nära kyrkan; bebygdt med vanligt karaktershus, som jemte uthusen är i försv. skick; brandf. Åker 23 tl. 5 kpl., äng 184 tl. 27 $^{1}/_{2}$ kpl., skog 693 tl. 8 kpl. Utsäde: höst 3 à 4 tr, afk. 40 tr; vår 8 à 10 tr, afk. 40 à 50 tr. Höafk. 105 åmar, underh. 4 hästar, 20 kor, 15 får. Skog tillr. till bränsle och hägnadsvirke. Torp saknas. Bolets åker är frostfri. Beh. afk. uppgifven endast till 100 mk.

Kpsb., *Wiitainaho*, $^{11}/_{24}$ mtl, vid allm. landsv. 2 v. fr. kyrkan, Åbyggnaderna mycket förfallna; brandf. Åker 12 tl., äng 220 tl.; skogen för behofvet tillräcklig. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 5 tr, afk. 25 tr. Höafk. 75 åmar, underh. 3 hästar, 15 kor, 20 får.

Pulkkila kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 200 v. fr. Kuopio och 12 v. fr. mkan, är uppf. 1768, af träd; rymlig, men behöfver reparation.

Kpsb., *Kangas*, $^{7}/_{8}$ mtl, vid södra stranden af Lamu å, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. uppf. 1857, inneh. 6 rum och kök; uthusen försvarliga; brandf. Åker 23 tl., äng 260 tl., en del mosslupen och besvärad af buskar. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 10 kornet; vår 8 à 11 tr, afk. omkr. 5 kornet (tills. 80 à 110 tr spml). Höafk. 150 åmar, underh. 4 hästar, 30 kor, 20 får. Skog finnes ymnigt. Torp 1, utg. årl. 12 fotdagsv.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 3 $^{1}/_{2}$ tr, förenspml 120 tr, smör 80 lisp.; qvt. 248 kalfskinn och 12 lisp. 8 skålp. ull; påskp. 220 mk, likstol 4 à 5 kor, mindre past. 170 mk; 496 ostar och lika många bröd samt 248 st. kött. b) *mkokapellanens:* 50 tr spml, 12 lisp. smör, likstol 20 mk, tillfällig inkomst 50 mk; ost, bröd och kött 129 st. af hvarje; socknedagsv. 100, i egen kost. c) *kap. i Pulkkila:* 45 tr spml, 10 lisp. smör, likstol 10 mk, tillf. ink. 50 mk, 100 st. ostar, bröd och kött; 150 st. socknedagsv. i egen kost.

Klockarelönerna: vid mkan 16 tr spml samt enligt gammal plägsed omkr. 7 lisp. smör; bostället, *Pälkkäoja*, $^{1}/_{12}$ mtl, är i ödesmål. Klockaren i Pulkkila uppbär 14 tr spml samt disponerar ett bol med 11 tl. åker och odlingsjord samt 73 tl. äng och skog. I begge klockarelönerna äro kyrkoväktarekapparna inberäknade.

Pastor: *Gustaf Löwenmark.*

Mkokapellan: *Johan Fredrik Cajan,* vice[illegible] tjenstledig.

Kapellan i Pulkkila: *August Benjamin Calamnius*, vicepastor.
Klockare vid mkan: *Tomas Mennander*, f. $^{18}/_{2}$ 1815.
Klockare i Pulkkila: *Jakob Fredrik Gutzén*, f. $^{23}/_{9}$ 1828, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860.

5. Gestilä (Kestilä) pastorat. Adr. *Uleåborg & Gestilä.*

Imp. 3 kl., finskt. Inrättades såsom kapell under Piippola 1845, fick sin första kapellan 1848 och afsöndrades till eget pastorat genom k. reskr. $^{24}/_{8}$ 1871, att betjenas ensamt af pastor, som tillsättes efter nuv. pastors i Piippola afgång. *Arealen* uppt. tills. med Piippola. *Folkm.* 1851. *Mantal* 17 $^{5}/_{12}$. *Läslag* 6. *Hmsr.* 93; *torpr.* 45. *Kyrkan*, 225 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1854; rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Taipaleenmäki*, $^{1}/_{4}$ mtl, invid allm. landsv. och Siikajoki elf, på frostfritt ställe, $^{1}/_{3}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. ny, men behöfver dock repareras; uthusen förfallna. Brandf. Åker 13 tl. 6 kpl., äng 79 tl. 17$^{1}/_{2}$ kpl., skog 360 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 6 tr, afk. 30 tr. Höafk. 70 åmar, underh. 2 hästar, 15 kor, 15 får. Ifall höafk. ej förslår för detta antal husdjur, tillskjuter förs. det bristande.

Pastors aflöning: 92$^{1}/_{2}$ tr spml, omkr. 50 lisp. smör; såsom qvt. 93 kalfskinn och 4 lisp. 13 skålp. ull; påskp. 90 mk, likstol 2 à 3 kor; mindre pastoralier 80 mk; 279 ostar och bröd samt 186 st. kött; 100 socknedagsv. i egen kost.

Klockarelönen: 12 tr spml. Boställe finnes icke.

Pastor: tillsvidare densamme, som i Piippola.
Klockare: *Abraham Helander*, f. $^{3}/_{2}$ 1817, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857.

VII. Uleåborgs prosteri.

Inom Uleåborgs län. Består af: 1) *Limingo;* 2) *Uleåborgs;* 3) *Muhos;* 4) *Kimingi;* 5) *Ijå;* 6) *Pudasjärvi*, och 7) *Kuusamo* pastorat.

Kontraktsprost: *Gustaf Erik Fogelholm*, kyrkoherde i Uleåborg m. m.

I. Limingo (Liminka) pastorat, med Lumijoki, Törnävä (Tyrnävä) och Temmes kapeller, samt Kembele (Kempele) kyrkogäll.

Adr. *Uleåborg & Limingo — Lumijoki — Törnävä — Temmes — Kembele.*

Konsist. 1 kl., finskt; sacellanierna äfven af 1 kl.; i Kembele är sockneadjunkten stationerad, hvars tjenst är af 2 kl. Kantpred. ske i Törnävä (af kapellanen i Temmes) 2, i Temmes 3 (en af pastor och 2 af kapellanen). Domkap. hade föreslagit, att af Limingo pastorat i förening med Uleåsalö till Uleåborgs pastorat hörande kapell skulle bildas tre särskilda kyrkoherdelägenheter; men då vederb. församlingar ej kunde om vilkoren för klyfningen sämjas, förordnades gm k. reskr. $^{26}/_{1}$ 1870 att pastor i Limingo ägde med 60 tr spml aflöna ständig adjunkt, som borde uteslutande betjena kapellerna, kunnande dennes lön höjas ända till 90 tr derest och i den mån han derjemte hade tid öfrig att biträda pastor med den kyrkliga bokföringen. *Areal:* inber. kapellerne 1335,8 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2696, Lumijoki 1991, Törnävä 2704, Temmes 1036, Kembele 821 = 9248 (år 1860 = 10,155, således på 10 år minskad med 9 procent). *Mantal* i mkf. 76, Lumijoki 41 $^{37}/_{48}$, Törnävä 50 $^{5}/_{12}$, Temmes 13 $^{31}/_{48}$, Kembele 19 $^{1}/_{2}$ = 201 $^{1}/_{3}$ (förmedlade). *Läslag:* mkf. 10, Lumijoki 8, Törnävä 9, Temmes 4, Kembele 3 = 34. *Hmsr.* mkf. 134, Lumijoki 131, Törnävä 173, Temmes 58, Kembele 50 = 546; *torpr.* mkf. obek., Lumijoki 72, Törnävä 50, Temmes 52, Kembele obek. *Moderkyrkan,* 280 v. fr. Kuopio, af träd, uppf. 1826, brädfodrad, ånyo taklagd 1862, samt målad in- och utvändigt; ljus och rymlig samt försedd med altartafla målad af Nylander.

Khdeb., *Jaakola,* anses utgöra 1 mtl, men är ej skattlagdt; ligger vid Limingo numera obetydliga å, midti en vid sträcka af åkrar, ej långt fr. allm. strandvägen och $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan. Karaktb. i 2 våningar med 14 höga och stora rum jemte kök; stugubyggn. med rymligt pörte, 2 kamrar och bryggstuga; uthusen otillräckliga; brandf. till 20,000 mk. Utsäde: höst 5 à 6 tr, afk. 35 à 50 tr; vår 9 tr, afk. 40 à 50 tr. Höafk. 150 à 200 skrindor; med tillskott af hö fr. förs. underh. 5 à 6 hästar, 25 kor, 35 à 40 får. Torp 5 obetydliga, utg. årl. tills. 12 fotdagsv., 8 tr spml och 2 stadsresor. Skogen helt och hållet förstörd; veden och hägnadsvirket måste köpas. Arbetskostnaderna och fattigvårdstaxeringen ovanligt dryga.

Kpsb., *Pleisula*, $^3/_4$ mtl, 1 v. fr. Limingo-viken och 3 v. fr. kyrkan; karaktb. mycket bofällig, men uth. i försv. skick. Utsäde: höst $3^1/_2$ tr, vår 7 tr; afk. tills. 60 tr. Höafk. 80 skrindor, underh. 3 hästar, 13 kor, 20 får. Skogen å hemskiftet uthuggen; på 50 v. afstånd kan fr. utskogen tillr. bränsle erhållas. Torp 1, utg. 36 fotdagsv. under ängsbergn. samt hugger 500 par stör och 20 fmr kastved.

Lumijoki kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 290 v. fr. Kuopio och 10 v. fr. mkan, är uppf. 1816, af träd; ofullbordad samt icke brädfodrad.

Kpsb., *Juusola*, $^5/_{12}$ mtl, nära Lumijoki å, 1 v. fr. kyrkan; åbyggn. försv. Utsäde: höst 3 tr, afk. 30 tr; vår 5 tr, afk. 40 tr. Höafk. 100 skrindor, underh. 3 hästar, 10 kor, 20 får. Skogen å hemskiftet medtagen, men i utskiftet på 50 versts afstånd tillräcklig. Torp finnas icke.

Törnävä kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, omkr. 280 v. fr. Kuopio och 15 v. fr. mkan, uppföres af träd 1873, sedan den förra, år 1664 uppförda trädkyrkan natten mot den $^{24}/_{11}$ 1865 genom mordbrand förstördes.

Kpsb., *Mangila*, $^{13}/_{24}$ mtl, på en sandslätt ej långt fr. Törnävä å och den blifvande kyrkan; någorl. väl bebygdt. Åker 15 tl. $16^1/_8$ kpl., äng 102 tl. $23^1/_4$ kpl., skog 531 tl. 13 kpl. Utsäde: höst 5 à 6 tr, afk. 30 à 40 tr; vår 10 à 11 tr, afk. 50 tr. Höafk. 35 åmar, underh. 3 hästar, 10 kor, 20 får. Torp saknas.

Temmes kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, omkr. 257 v. fr. Kuopio, $22^1/_2$ v. fr. mkan, är uppf. 1767, af träd; ljus och rymlig, men erfordrar reparation.

Kpsb., *Ojala*, $^3/_8$ mtl, väl beläget vid Temmes å, $4^1/_2$ v. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt, men uthusen tarfva reparation. Åker 13 tl. 17 kpl., äng 180 tl.; skogen illa medtagen och till det mesta på 50 versts afstånd. Utsäde: höst 4 à 5 tr, afk. 10 kornet; vår 8 à 10 tr, afk. omkr. 4 kornet. Höafk. 200 lass, underh. 3 hästar, 12 kor, 20 får. Beh. afk. 300 mk.

Kembele kyrkogäll (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 287 v. fr. Kuopio och 13 v. fr. mkan, är uppf. 1686, af träd, tillr. rymlig.

Sockneadjunktsbolet, *Kullio*, $^7/_{24}$ mtl, vid allm. landsv., 5 v. fr. sjökusten (Kembele-viken) samt 2 v. fr. kyrkan. Utsäde: höst 4 tr, afk. 36 tr; vår 11 tr, afk. 55 tr, samt 60 tr potäter efter 7 trs sådd. Höafk. 200 lass, underh. 5 hästar, 25 kor, 25 får. Skogen, på 50 versts afstånd, förstörd gm åverkan och skogseld;

ved köpes. Torp 1, utg. 36 fotdagsv. Förrän ägorna bringas i ordentl. stånd är behållning ej att påräknas.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 14 tr, tert. och förenspml 410 tr, halm till ett värde af 400 mk, smör 200 lisp., qvt. (100 får och 400 mk) = 800 mk, påskp. inemot 400 mk, likstol omkr. 200 mk, mindre pastoralier 180 mk, matskott till ett värde af 1200 mk (1500 bröd, 1000 ostar, 500 st. kött), samt 200 skrindor hö. b), c), d) och e) *kapellanernes* löner utgöras, i enlighet med hela pastoratet omfattande lönefördelning af $^{13}/_{2}$ 1797, från bestämda uppbördsdistrikter till ungefär lika belopp för alla, neml. omkr. 60 tr spml, 20 lisp. smör, 324 bröd, 216 ostar, 108 st. kött, 100 à 200 dagsv. af torpare och inh., samt tillfälliga inkomster enl. förf. f) *sockneadjunktens:* 60 tr spml, 7 lisp. smör, 150 bröd, 100 ostar, 50 st. kött, barnlikstol 6 mk och omkr. 100 socknedagsv.

Klockarelönerna: vid mkan omkr. 15 tr spml samt bostället *Kyrkbacka,* $^{1}/_{8}$ mtl, afk. 20 tr spml och foder för 1 häst, 4 kor, 5 får (skog finnes nästan alldeles icke); i Lumijoki 13 tr spml, 25 à 30 skrindor hö samt bostället *Korvela,* $^{1}/_{8}$ mtl, afk. 20 à 30 tr spml; i Törnävä 20 tr spml och bostället *Nygård,* $^{1}/_{8}$ mtl, med utsäde 2 tr råg och 4 tr vårsäd samt foderafk. för 2 hästar, 8 kor och 10 får; i Temmes $5^{1}/_{2}$ tr spml, 58 ostar, 58 bröd samt ett boställe, äfven kalladt *Nygård,* $^{1}/_{8}$ mtl, med 1 t. råguts. och 2 trs vårsådd samt foderafk. för 1 häst och 4 kor; i Kembele (inber. kyrkoväktarelönen) 6 tr 12 kpr spml samt till boställe *Haapamaa* kronotorp, $^{1}/_{8}$ mtl, med $1^{1}/_{2}$ t. råguts., 4 trs kornuts. och foderafk. för 1 häst och 8 kor.

Pastor: *Julius Immanuel Bergh,* filos. mag., teol. doktor, prost, led. af Anne ord. 3 och Stanislai ord. 3 kl.

Pastorsadjunkt: *Lars August Malmberg.*

Kapellan vid mkan: *Emil August Wichmann,* vicepastor.

Kapellan i Lumijoki: *Josef Österbladh,* utnämnd.

Kapellan i Törnävä: *Johan Peter Snellman,* vicepastor.

Kapellan i Temmes: *Nils Holmström.*

Sockneadj. (station. i Kembele): *Henrik Krank,* vicepastor.

Klockare vid mkan: *Johan Lehrbäck,* f. $^{23}/_{9}$ 1793, tilltr. 1833; tjenstl. för ålderdom. T. f. *Karl Söderlund.*

Klockare i Lumijoki: *Henrik Säisä,* f. $^{22}/_{12}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868.

Klockare i Törnävä: *Johan Halonen,* f. $^{12}/_{1}$ 1809, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850.

Klockare i Temmes: *Peter Westerinen*, f. $^{29}/_{9}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867.

Klockare i Kembele: *Anders Pekuri*, f. $^{17}/_{2}$ 1809, tilltr. 1840.

2. Uleåborgs (Oulu) pastorat, med Uleåsalö (Oulunsalo) kapell. Adr. *Uleåborg; Uleåborg & Uleåsalö.*

Imp. 2 kl.; mkosac. 1 och Uleåsalö 2 kl. I mkan förrättas gudstj. såväl på finska, som svenska; i kapellet endast på finska. I staden finnes jemväl en fånghusförs. *Areal:* Uleåborgs stad 43,02, Uleå moderförs. tills. med Uleåsalö kapell 604,3 = 647,32 qvadratverst. *Folkm.* i staden 7955 (enl. tab.; folkräkn. 1870 gaf endast 7288), Uleå landsförs. 2159, Uleåsalö kapell 806 = 10,920. *Mantal* i mkf. 35 $^{7}/_{12}$ of., 48 $^{1}/_{16}$ fm., kap. 14 $^{41}/_{48}$ of., 16 $^{27}/_{48}$ fm. = 50 $^{7}/_{16}$ of., 64 $^{5}/_{8}$ fm. *Läslag* i staden 6, mkolandsf. 10, kap. 3 = 19. *Hmsr.* mkolandsf. 120, kap. 45 = 165; *torpr.* obek. *Moderkyrkan,* i Uleåborgs stad, 292 v. (en längre väg 320 v.) fr. Kuopio, är uppf. 1763—1770, af sten, afbrann 1822 men restaurerades 1833; har ett 100 alnar högt torn samt är ganska rymlig och i godt skick, brandf. till 80,000 rub. bko ass. Orgel af 32 stämmor finnes, hvilken kostat 8600 rub. s:r och är brandf. till 7300 rub. s:r.

Pastors embetsgård är belägen i staden, helt nära kyrkan, och är ganska väl bebygd samt har utanför staden 2 tl. 5 $^{7}/_{12}$ kpl. åker, afkastande 3 tr råg och 4 tr vårsäd, äfvensom i Uleå elf 20 v. fr. staden en ängsholme, Petäjänsaari, 34 tl. 27 $^{1}/_{2}$ kpl., till 2 à 4 åmars höbol. Beh. afk. 160 mark.

Stadskapellanen har ej embetsgård.

Mkokpsb., *Turunen,* $^{7}/_{12}$ mtl, i Uleåsuu by 3 $^{1}/_{2}$ v. fr. staden, på norra stranden af Uleå elf; illa bebygdt och utan karaktershus, hvarföre landsförs. betalar hyresmedel omkr. 400 mk samt 120 lass ved åt sin i staden boende kapellan, som i arrende för bolet dessutom erhållit 17 tr spml. Å bolet utsås om hösten 2 $^{1}/_{2}$ tr, afk. 25 tr, och om våren 5 à 6 tr, afk. 30 à 35 tr. Underh. 2 hästar, 8 kor och några får. Skog finnes till husbehof, och tillr. mulbete, äfvensom 1 $^{1}/_{12}$ mtls andel uti kronolaxfisket i Uleå elf, hvarigenom arrendatorn haft att påräkna årl. 150 à 200 mk.

Fånghusförsamlingen i Uleåborg. Härom äro inga närmare upplysningar afgifna.

Uleåsalö kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* omkr. 300 v. fr. Kuopio och 17 v. fr. mkan i Uleåborg, är uppf. 1855, af träd; inrymmer 1200 personer, men är ännu hvarken brädfodrad eller målad.

Kpsb., *Warjakka,* $^1/_8$ mtl, beläget å en sandig plan $^3/_4$ v. fr. hafsstranden och 1 v. fr. kyrkan; karaktb. i teml. godt skick men öfriga byggnader gamla och bristfälliga. Ägovidden omkr. 832 tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 14 tr; vår 4 tr, afk. 22 tr. Höafk. 60 vinterlass, underh. 2 hästar, 5 kor, 10 får. Skogen å hemskiftet dålig, men god å utskiftet på närmare 30 v. afstånd, der ett torp finnes, hvars innehafvare vaktar skogen samt hugger till bolet 15 fmr kastved. Bolet har teml. godt fiske uti Isojärvi insjö på 2 v. afstånd.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* efter privat öfverenskommelse fr. 1780 (som ännu följes) omkr. 60 tr spml fr. landsförsamlingarna, och från staden åkertionde 30 à 50 tr; s. k. vederlagsspml 8 tr, och ersättning för staden underlagd prestgårdsjord 15 tr, allt tills. 113 à 133 tr spml; smör 40 lisp.; qvt. ett får hvart 3:dje år och ett kalfskinn årligen från hvarje hemmansrök; påskp. från staden (enl. konvention) 2000 mk, och fr. landsförs. omkr. 400 mk; likstol erlägges endast för gårdsvärd och värdinna fr. landet, men fr. staden af ingen; hö 50 lisp. fr. helt mtls hmn och i förhåll. fr. mindre hmn; halm lika många kärfvar som kpr spml; mindre pastoralier 300 à 400 mk; fr. hvarje hmn 1 st. kött (de år då får ej betalas) samt 1 skålp. ull, äfvensom fr. större hmn 2 ostar och bröd men fr. mindre dito 1 ost och bröd; inkomst af 1 mtls laxfiske i elfven i medeltal 300 mk och laxtionde 2000 mark. b) *stadskapellanens:* 2400 mk, som qvartalsvis utbetalas fr. stadskassan. c) *mkolandskapellanens:* 70 tr spml, 12 lisp. smör, 120 ostar med bröd; fr. hvarje rök 1 skålp. ull eller 1 mark (tills. i värde 120 mk); socknedagsv. borde utgå 100 à 150, men infl. knappast 20 mark. d) *fånghuspredikantens:* löneförmånerna ej uppgifna. e) *kapellanens i Uleåsalö:* 60 tr spml (k. resol. $^{12}/_3$ 1869), 9 lisp. smör, 90 ostar, 135 bröd, 45 st. kött, 2 lisp. 5 skålp. ull; af hvarje torpare, inh. och backstuguhjon 1 sommardagsv.

Klockarelönerna: i Uleåborgs mkf. 600 mk och 18 tr spml (ökas efter nuv. organistens afgång med 5 tr); boställe saknas. I Uleåsalö uppbär klockaren $4^1/_2$ tr spml, samt disponerar såsom boställe ett kronotorp, *Arola,* afk. 10 tr spml och foder för 2 kor.

Organisten i mkf. har aflönats med 628 mk 80 p. (samt 5 tr spml som efter nuv. organistens afgång tillfalla klockaren).

Pastor: *Gustaf Erik Fogelholm,* filos. mag., kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 och Stanisl. ord. 3 klass. XX.

Stadskapellan: *Klas Erik Järnefelt,* utn. kyrkoh. i Kondiolax.

Mko-landskapellan: *Johan Gustaf Snellman,* vicepastor.

Fånghuspred. i Uleåborg: vakant. T. f. *Johan Bernhard Schlüter,* kollega.

Kapellan i Uleåsalö: *Henrik Edvard Schroderus.*

Organist i Uleåborg: *Gustaf Ulrik Lindeman,* director cantus.

Klockare i Uleåborg: *Matias Leander Källström,* f. $^{18}/_{7}$ 1841, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861.

Klockare i Uleåsalö: *Johan Pennanen,* f. $^{15}/_{4}$ 1837, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869.

3. Muhos pastorat, med Utajärvi kapell. Adr. *Uleåborg & Muhos — Utajärvi.*

Imp. 2 kl., finskt; sacellanierna 1 kl. Kantpred. 3 ggr om året i mkoförs. och 7 ggr i Utajärvi. *Areal:* inber. kapellet 2922,98 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 3113, kapellet 3024 = 6137. *Mantal* i mkf. 65 $^{1}/_{32}$, kap. 35 $^{61}/_{96}$ = 100 $^{2}/_{3}$. *Läslag* mkf. 11, kap. 10 = 21. *Hmsr.* mkf. 238, kap. 186 = 424; *torpr.* mkf. 56, kap. 174 = 230. *Moderkyrkan,* omkr. 300 v. fr. Kuopio, uppf. 1634, af träd; ej särdeles rymlig, nu under reparation till godt skick.

Khdeb., *Kortela,* $^{5}/_{12}$ mtl, med utmärkt vackert läge vid Uleå elf, 1 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; mindre väl bebygdt. Åker 22 tl. 22 $^{1}/_{4}$ kpl., äng 71 tl. 21 $^{1}/_{2}$ kpl., af dålig beskaffenhet; skog 604 tl. 4 $^{2}/_{3}$ kpl., till stor del på flera mils afstånd. Utsäde: höst 3 tr, afk. 10 kornet; vår 5 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 15 åmar; med tillhjelp af foder fr. förs. underh. 4 hästar, 15 kor, 10 får. Mulb. dåligt. Bolet deltager med $^{1}/_{3}$ mtl uti laxfisket i Uleå elf. Torp 1, uselt, hvaraf intet kan påräknas. Beh. afk. uppgifven till 100 mk.

Kpsb., *Wiinikka,* $^{1}/_{3}$ mtl, väl beläget vid Uleå elf, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; behjelpl. bebygdt. Afk. 30 tr spml och lika mycket potates; underh. 1 häst, 6 kor, 7 får. Kunde gm odlingar förbättras. Deltager i laxfiske med $^{3}/_{8}$ mtl. Mulbetet dåligt; utskogen på 50 à 60 v. afstånd.

Utajärvi kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 25 v. fr. mkan, är uppf. af träd år 1762; i försv. skick och brandf.

Kpsb., *Nurro,* $^{7}/_{16}$ mtl, med vackert läge vid Uleå elf, $^{1}/_{2}$ v.

fr. kyrkan; väl bebygdt och brandf. Åker 17¼ tl., äng 205 tl., skog 598½ tl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 25 tr; vår 8 tr, afk. 45 tr. Höafk. 75 åmar, underh. 3 hästar, 15 kor, 15 får. Torp 2, utg. årl. tills. 15 fotdagsv. och vakta skogen. Beh. afk. uppgifven endast till 100 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* omkr. 150 tr spml fr. förs. och 7 tr 16⅔ kpr vederlag; omkr. 90 lisp. smör; ostar och bröd; för qvt. betalas fr. hvart hmn ett kalfskinn och något kött samt ull, men hvart 3:dje år ett får, då ull ej erlägges. Hö och halm till foder för ladugården. Laxtionde några tr; påskp. m. m. enligt lag. Hela ink. uppskattad till 6000 mk. b) *mkokapellanens:* omkr. 60 tr spml, 10 lisp. smör, 140 ostar och bröd samt 200 dagsv. c) *kapellanens i Utajärvi:* 75 tr spml, 15 lisp. smör, 174 socknedagsv.

Klockarelönerna: vid mkan omkring 20 tr spml och ett bol, *Jussila,* $^{7}/_{48}$ mtl, ganska väl bebygdt och i godt skick, afk. omkr. 20 tr spml och föda för några kor; i Utajärvi 15 tr spml men ej boställe.

Pastor: *Samuel Strömmer,* prost.

Mkokapellan: *Johan Zakris Cajaner,* vicepastor.

Dess adjunkt: *Karl Algot Hanell.*

Kapellan i Utajärvi: *Frans Alexander Heikel,* vicepastor.

Klockare vid mkan: *Karl Jurvelin,* f. $^{17}/_{6}$ 1827, tilltr. 1850.

Klockare i Utajärvi: *Henrik Jurvelin,* f. $^{4}/_{2}$ 1791, tilltr. 1822; tjenstledig för ålderdom. T. f. *Johan Abraham Jurvelin,* f. $^{11}/_{11}$ 1832.

4. Kimingi (Kiiminki) pastorat, med Öfverkimingi (Ylikiiminki) och Haukipudas kapeller. Adr. *Uleåborg & Kimingi — Öfverkimingi — Haukipudas.*

Konsist. 3 kl., finskt. Begge sacell. 2 kl. Genom k. reskr. $^{25}/_{10}$ 1858 afskiljdes från Ijå ofvannämnda tre församlingar till eget pastorat, med moderkyrka i f. d. Nederkimingi kapell, hvarest kapellanstj. indrogs och pastor ålades att sig till biträde aflöna en adjunkt. *Arealen* upptagen tills. med Ijå pastorats. *Folkm.* i mkf. 1222, Öfverkimingi 1464, Haukipudas 2930 = 5616. *Mantal,* i mkf. $18^{7}/_{96}$, Ö. $19^{3}/_{4}$, H. $42^{1}/_{24}$ = $79^{83}/_{96}$. *Läslag,* i mkf. 5, Ö. 6, H. 6 = 17. *Hmsr.* i mkf. 84, Ö. 112, H. 164 = 360; *torpr.* mkf. 25, Ö. 21, H. 16 = 62. *Moderkyrkan,* inemot 320 v.

fr. Kuopio, uppf. 1760, korskyrka af träd; mindre rymlig, i försvarl. skick.

Khdeb., *Jaara*, 13/24 mtl, vid Kimingi elf, 1½ v. fr. kyrkan; nybygdt nästan helt och hållet åren 1871 och 1872; åbyggn. brandf. Åker 9 tl. 4 kpl., bördig, stenbunden mulljord; äng 111 tl. 30 kpl. utom tillandningar i Saarijärvi och Sivujärvi uttorkade träsk; skog 1530 tl. 9 kpl., imped. 441 tl. 22 kpl. Utsäde: höst 2 tr, afk. 20 tr; vår 6 tr, afk. 40 tr. Underh. 3 hästar, 20 kor, 20 får. Torp 1, utg. några dagsv. och 6 fmr ved årligen. Beh. afk. 400 mk.

Öfverkimingi kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, omkr. 340 v. fr. Kuopio och 22 v. fr. mkan, uppf. 1786, korskyrka af träd; rymlig och ljus, i försv. skick.

Kpsb., *Kainutaho*, ¼ mtl, väl beläget, vid Kimingi elf, ½ v. fr. kyrkan. Karaktb. gammal och bristfällig, ladug.byggn. uppf. 1871, öfriga hus försvarl. Åker 20 tl., stenbunden, men bördig mulljord; äng 212 tl. 3 kpl., skog 1994 tl. 29 kpl. Utsäde: höst 1 t. 20 kpr, afk. 20 à 25 tr; vår 4 à 5 tr, afk. 25 à 30 tr. Höafk. 90 åmar, underh. 3 hästar, 12 à 15 kor, 10 får. Bolet deltager hvart 3:dje år uti kronolaxfisket i Haukipudas elf, hvarig. inflyter 20 à 40 mk. Torp 2, utg. årl. tills. 48 fotdagsv. Bolets beh. afk. 300 mk.

Haukipudas kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 320 v. fr. Kuopio och 25 v. fr. mkan, uppf. 1762, korskyrka, af träd, 40½ alnar lång, 34½ alnar bred; i försv. stånd.

Kpsb., *Salmela*, tills. med *Takku* dermed sammanslagna hmn ⅝ mtl, ligger vid en vik af Haukipudas elfs mynning, 2 v. fr. kyrkan; åbyggnaderna förfallna. Gammal åker 8 tl. 4 kpl., numera mycket utvidgad; äng 117 tl. 28 kpl., skogsmark 418 tr 26 kpl. Utsäde: höst 4 tr, afk. 30 tr; vår 6 à 7 tr, afk. omkr. 40 tr. Höafk. 100 skrindor, underh. 2 hästar, 12 kor, 20 får. Andel i kronolaxfisket 20 à 40 mk; hafsfisket utfaller vissa år teml. väl. Beh. afk. 300 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors*: 180 tr spml (deraf kronans vederlag 6 tr, förenspml 133 tr och f. d. kap.lönen 41 tr); 122 lisp. smör; qvt. 100 får; påskp., likstol och mindre pastoralier tills. omkr. 700 mk; 460 ostar, 460 bröd, 310 kalfskinn, 10 lisp. ull, 2880 lisp. hö; lax-, sik- och strömmingstionde borde göra 500 mk, men är för nvde betydl. mindre; från sågverk och mjölqvarnar tills. omkr. 200 mk; 150 socknedagsv. b) *kapellanens i Öfverkimingi:* 60 tr spml, 10 lisp. 14 skålp. smör, barnlikstol, 107 ostar och lika

många bröd, 1 p. strumpor af hvarje brudpar samt ett dagsv. af torpare, backstuguhjon, inh. och gerningsmän. c) *kapellanens i Haukipudas:* 60 tr spml, $11^1/_2$ lisp. smör; fr. hvarje rök 1 ost med bröd, barnlikstol, 1 får i likstol efter hms värd och värdinna, 1 p. strumpor för brudvigsel, 100 dagsv. af obesutna samt (frivilligt) 1 lass ved från de flesta hmn.

Klockarelönerna: vid mkan 8 tr spml, tillf. ink. 20 mk, samt frivill. $3^1/_2$ lisp. smör, 70 ostar och bröd äfvensom 12 lisp. hö fr. mantalet; derjemte disponerar klockaren såsom boställe *Wäärä-koski* kronotorp med ägor för $^1/_8$ mtl, neml. åker till 3 trs kornutsäde samt något äng och skog. Klockarens i Öfverkimingi omkr. 7 tr spml samt bostället *Lukkarila* med försv. åbyggnad, 4 tl. åker och god skog; förs. levererar 20 lisp. hö fr. hvarje hmnsnr. Klockarens i Haukipudas 17 tr spml; för liksång 40 p. Bostället ett kronotorp, afkastande 4 à 5 tr spml. Byggnaderna uppf. af innehafvaren.

Pastor: *Robert Wilhelm Montin,* filos. mag., teol. kandidat.
Kapellan i Öfverkimingi: *Nils August Berghäll.*
Kapellan i Haukipudas: *Julius Alexander Krank,* vicepastor.
Dess adjunkt: *Erik Snellman.*
Klockare vid mkan: *Aron Kauppila,* f. $^5/_2$ 1818, tilltr. $^1/_5$ 1859.
Klockare i Öfverkimingi: *Johan Karén,* f. $^9/_{10}$ 1803, tilltr. 1822; tjenstledig. T. f. *Johan Winqvist.*
Klockare i Haukipudas: *Benjamin Snellman,* f. $^9/_2$ 1789, tilltr. 1806; director cantus 1859.

5. Ijå pastorat (Iin p.), med Kuivaniemi kapell. Adr. *Uleåborg & Ijå — Kuivaniemi.*

Konsist. 3 kl., finskt; mkosacell. 2 kl., Kuivaniemi ej kassif. Kantpred. 12 om året, af hvilka pastor håller 4 och hvardera kapell. äfven 4. Gm k. reskr. $^{25}/_{10}$ 1858 afsöndrades härifrån 3 kapeller att utgöra Kimingi pastorat. *Areal:* tills. med Kimingi pastorat 3352,49 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 4200, Kuivaniemi 1141 = 5341. *Mantal* i mkf. $46^{27}/_{32}$, kap. $10^9/_{16} = 57^{13}/_{32}$ (deraf dock $13^3/_8$ dels nybyggen under frihet, dels prestbol, dels öde). *Läslag* i mkf. 12, kap. 3 = 15. *Hmsr.* mkf. 364, kap. 139 = 503; *torpr.* mkf. 36, kap. 9 = 45. *Moderkyrkan,* 335 v. fr. Kuopio och 42 v. fr. Uleåborg, är uppf. 1694, af träd; trång, men i behjelpligt skick.

Khdeb., *Hägglund,* $^{11}/_{24}$ mtl, vid Ijå elfs södra eller s. k. Illinsaari gren, $^{2}/_{3}$ v. fr. kyrkan. Åbyggnaderna till det mesta mycket bristfälliga, men repareras småningom. Åker 18 tl. svag sandjord (brukas i 3 skiften), äng 42 tl. 16 $^{3}/_{4}$ kpl.; skogen tillr. till bränsle, men ej timmer. Utsäde: höst 4 tr, afk. 5 à 6 kornet; vår 8 tr, afk. 3 à 7 kornet. Höafk. 1900 lisp., underh. med tillhjelp af hö fr. förs. 4 hästar, 20 kor, 30 får. Mulbetet är dåligt. Från 3 backstugor utg. årl. 21 fotdagsv. Under bolet lyder 1 $^{3}/_{4}$ mtls fiske i kronopatorna (revenyen inbegripen nf. uti laxtionden), samt en höst-sikpata (s. k. husbehofspata) i Puodinkoski fors. Bolets beh. afk. 300 mk.

Kpsb., *Kuokkala* ell. Lopakka, $^{3}/_{8}$ mtl, vid Kuokkalanhaara gren af Ijå elf, 2 $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan; byggnaderna till det mesta i försvarl. skick. Åker 10 $^{1}/_{2}$ tl. (brukas i 3 skiften); skogen förslår till bränsle, men saknar tillgång på timmer. Utsäde: höst 3 tr, afk. 6 à 7 kornet; vår 5 à 6 tr, afk. 4 à 5 kornet. Höafk. 4500 lisp., underh. 2 hästar, 16 kor och 20 får. Torp 1, utg. årl. 21 fotdagsv. Bost. laxfiske för $^{1}/_{2}$ mtl i arrendepatorna renderar årl. 300 mk, och hafsfisket 25 mk. För öfrigt beh. afk. 150 mk.

Kuivaniemi kapell (folkm. &c. se ofvan) betjenas af sockneadjunkten, emedan kapellan ej här finnes stationerad. *Kyrkan,* 375 v. fr. Kuopio och 40 v. fr. mkan, är uppf. 1762, af träd, mycket liten och förfallen, hvarföre byggandet af ny kyrka af träd redan påbörjats.

Sockneadjunktsbolet, *Maijala,* $^{1}/_{8}$ mtl, ligger på ett frostömt ställe i en däld, icke långt från Kuivaniemi elfs utlopp i hafvet, nära kyrkan; försvarl. bebygdt. Åker 7 tl. 27 $^{1}/_{2}$ kpl.; äng 52 tl. 23 kpl., mosslupen; skog 462 tl. 27 $^{1}/_{2}$ kpl., sommaren 1872 förstörd af skogseld. Utsäde: höst 1 t., vår 2 $^{3}/_{4}$ tr, afk. tills. omkr. 25 tr. Höafk. 40 lass, underh. 1 häst, 6 à 8 kor och några får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 6 tr, tertial 104 tr spml; smör 80 lisp., qvt. 250 kalfskinn, 60 får och 6 lisp. ull; påskp. 250 mk, likstol 180 mk, mindre pastoralier 160 mk; 395 ostar, 211 bröd, 4050 lisp. hö; tionde af lax, taimen, sik, strömmings- och fjällfiskfångst 3000 mk. b) *mkokapellanens:* 60 tr 8 kpr spml, 11 lisp. smör, 114 ostar och bröd, barnlikstol 12 mk och vigselstrumpor 50 mk, samt 200 socknedagsv. c) *sockneadjunktens* (i Kuivaniemi): 40 tr 15 kpr spml, 12 lisp. smör, 120 ostar, 79 bröd, samt dagsv. af inh. och torpare.

Klockarelönerna: vid mkan 13 tr spml (inga sportler), samt

ett boställe, *Pajula*, $^1/_8$ mtl, med ringa och bristfällig åbyggnad nära kyrkan, samt 3 $^1/_2$ tl. åker, äng till 800 lispunds höafk., hvarmed födes 1 häst, 5 kor och 10 får, fiske afkastande 12 mk, samt dålig skog, som ej ens förslår till bränsle; i Kuivaniemi 4 $^1/_2$ tr spml samt fr. hvarje hmn 1 lass långved, 1 ost och 1 bröd samt smör till ringa belopp, äfvensom till boställe ett torp med åker till 1$^1/_2$ t. kornsådd, men utan äng och skog.

Pastor: *Frans Oskar Durchman*, prost, led. af Anne ord. 3 kl.

Kapellan: vakant.

Sockneadjunkt (stationerad i Kuivaniemi): *Johan Carpén*, vicepastor.

Klockare vid mkan: *Peter Tohila*, f. $^{24}/_2$ 1814, tilltr. $^9/_{11}$ 1851.

Klockare i Kuivaniemi: *Johan Paakkari*, f. $^{24}/_9$ 1824, tilltr. $^1/_5$ 1860.

6. Pudasjärvi pastorat, med Jokijärvi kapell. Adr. *Uleåborg & Pudasjärvi — Jokijärvi.*

Konsist. 2 kl., finskt; mkosacell. 1 kl., Jokijärvi ej klassif. Kantpred. 2 à 3 ggr årligen i Ranua, Simojärvi och Kynsiperä på 90 à 120 versts afstånd belägna byar. *Areal:* 10,379,22 qvadratverst. *Folkm.* 7133. *Mantal* omkr. 45. *Läslag* 28. *Hmsr.* omkr. 400; *torpr.* omkr. 200. *Moderkyrkan*, 400 v. fr. Kuopio, är uppf. 1781, af träd; vid högtidliga tillf. något trång, men i godt skick; brandf.

Khdeb., *Hiltula*, $^3/_4$ mtl. vid Pudasjärvi träsk, 5 v. landväg och 2 v. sjöväg fr. kyrkan. Karaktb. 7 rum och kök, behöfver delvis grundlig reparation; uthusen i försv. skick. Åbyggn. brandf. Utsäde (i treskiftesbruk): höst 2 tr, afk. 25 tr; vår 7 tr, afk. 35 tr. Ängarna utsatta för öfversvämning, gifva nästan utslutande blott starrhö; underh. 4 hästar och 20 à 25 kor. Fiske till husbehof. En svår vägalott om nära 3 v. längd medför stor kostnad.

Kpsb., *Lievet-Mursu*, $^1/_4$ mtl, vid Ijå elf, 5 v. fr. kyrkan; teml. väl bebygdt, brandf. Utsäde: höst 1$^1/_2$ t., vår 5 à 6 tr; afk. tills. 60 tr. Med hötillg. underh. 2 hästar, 15 kor, 10 får. Skogen tillr. och närbelägen.

Jokijärvi kapell (folkm. &c. ingår i ofvan upptagna summor, emedan kapellet ännu ej har skild bokföring). *Kyrkan*, 500 v. fr. Kuopio och 100 v. fr. mkan, är uppf. 1848, af träd; brandf. Behöfver redan reparation.

Kpsb., *Romppanen*, 1/8 mtl, vid Jokijärvi träsk, 1/2 v. fr. kyrkan; ännu icke bebygdt.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* i penningevärde uppskattad till 7000 mk. b) *mkokapellanens:* 60 tr spml, 21 lisp. smör, 355 ostar, 214 bröd, 214 kalfskinn och 214 stekar. c) *kapellanens i Jokijärvi:* 30 tr spml, 11 lisp. smör, 115 ostar, 108 bröd, 108 kalfskinn och 108 stekar; dessutom erhåller kapellanen kateketsaflöningen, 600 mk. *Klockarelönerna:* vid mkan 30 tr spml och *Stenbacka* boställe, 1/4 mantal; i Jokijärvi obek.

Pastor: *Karl Immanuel Hällfors.*

Mkokapellan: *Gustaf Adolf Snellman*, filos. mag., f. d. kyrkoherde i Karunki; utnämnd.

Kapellan i Jokijärvi: vakant.

Klockare vid mkan:

Dito i Jokijärvi:

7. Kuusamo pastorat. Adr. *Uleåborg & Kuusamo.*

Konsist. 3 kl., finskt. Pastoratet räknas till de lappska, angående hvilka k. brefven 19/1 1757 och 11/10 1792 samt k. reskr. 30/5 1817 och k. br. 30/6 1847 o. a. närmare bestämma befordringsrätten m. m. Pastor härstädes är prioriterad till förslagsrum och befordran efter 12 års tjenstgöring vid detta embete. I Kuusamo är, utom pastor, en prestvigd kateket anstäld. Kantpred. hålles i 4 läslag: Posio om vintern, Suolijärvi, Poussu och Heikkilä sommartiden, då äfven läsförhör förrättas. Dessa byar äro belägna på 80, 60, 30 och 20 v. afstånd från kyrkan. *Areal:* 8961,75 qvadratverst. *Folkm.* 5860. *Mantal* 49. *Läslag* 15. *Hmsr* 388; *torpr.* (s. k. backstugor) omkr. 200. *Kyrkan*, omkr. 540 v. fr. Kuopio, är uppf. 1800, korskyrka af träd; grundligt reparerad 1858 och utvändigt gulmålad; i godt skick.

Khdeb., *Somostenniemi*, 1 mtl, ligger på ett näs mellan Torangi träsk och Somostenperä vik af Kuusamo träsk, nära kyrkan. Anspråkslöst bebygdt. Åker 14 tl.; utsäde: råg 1 t., afk. 10 tr; korn 10 à 14 tr, afk. 40 tr. Höafk. 125 skrindor, underh. 2 à 3 hästar, 12 à 15 kor, 20 får. Beh. afk. uppgifven till 100 mk.

Kateketen har ej boställe.

Pastorslönen: kronolön 40 tr korn, (betalas i Uleåborg jemte 32 mk 90 p. i pgr); från förs. 100 tr spml; smör omkr. 80 lisp. (äldre uppg. 110 lisp.); 100 lisp. torra gäddor; 1 st. kött fr. hvarje

hmn; påskp., likstol och mindre pastoralier 550 mk. — *Kateketen* uppbär kronolön 600 mk (ljus- och vedpgr inber.; k. reskr. $^{2}/_{5}$ 1845).

Klockarelönen: 38 tr, mest korn, samt i ersättning för boställe 388 mk.

Pastor: *Herman Ingman*, filos. magister, prost.

Kateket: *Johan Gabriel Wilander*, vicepastor, utn. kapellan i Paldamo.

Klockare: *Johan Henrik Luoma*, f. $^{15}/_{12}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868.

VIII. Kemi prosteri.

Inom Uleåborgs län; inbegriper: 1) *Kemi;* 2) *Simo;* 3) *Tervola;* 4) *Nedertorneå;* 5) *Karunki;* 6) *Öfvertorneå;* 7) *Rovaniemi;* 8) *Kemiträsk*, och 9) *Kuolajärvi* pastorat.

Kontraktsprost: *Gustaf Wilhelm Appelgren*, kyrkoh. i Kemi m. m.

1. Kemi pastorat. Adr. *Kemi* (postkontor).

Konsist. 2 kl., finskt; sacell. 1 kl. Genom k. reskr. af $^{10}/_{12}$ 1860 afsöndrades härifr. Tervola och gm k. reskr. $^{23}/_{1}$ 1865 Simo till särsk. kyrkoherdelägenh. *Areal:* tills. med Tervola och Simo nybildade pastorater 4319,16 qvadratverst. *Folkm.* 3169. *Mantal* 82$^{7}/_{8}$ ofm. *Läslag* 9. *Hmsr.* 163; *torpr.* ej uppgifna. *Kyrkan*, 425 v. fr. Kuopio, uppf. 1827, af sten; rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Heikkilä*, 1 mtl, med vackert läge vid stranden af Kemi elf, $^{1}/_{4}$ v. fr. kyrkan; ganska väl bebygdt, brandf. Åker 20 tl., äng 100 tl.; skogen medtagen och otillräcklig, belägen till största delen på 15 à 20 v. afstånd, hvarföre veden till det mesta måste köpas. Utsäde: höst 2$^{1}/_{2}$ à 3 tr, afk. 15 kornet; vår 12 à 13 tr, afk. 4 à 5 kornet, utom 60 à 70 tr potäter efter 8 à 9 trs sådd. Underh. 4 hästar, 18 kor, 12 får. Torp finnas ej. Under bostället lyda: Wäylä laxpata (hvilken dock sällan betalar kostnaderna), Hirsipuu flodpata, $^{1}/_{3}$ i Hervanpudas eller Jussinpudas laxpata samt 1 mtls fiskerirättighet i Kokonluoto laxpata (afkastn. af dessa 400 à 500 mk), äfvensom Warpuniemi lakpata..

Kpsb., *Pörhölä*, $^{1}/_{3}$ mtl, 5 v. sommarv. och 3 v. vinterv. fr. kyrkan; försvarl. bebygdt, utom några af uthusen, hvilka äro sämre; brandf. Utsäde: höst 1 à 1$^{2}/_{3}$ t., afk. 10 kornet; vår 8 à 9 tr, afk. 3 à 4 kornet. Underh. 2 hästar, 8 [illegible] 15 får.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* vederlagsspml 11 tr löst mål samt enl. nuv. konvention 12 1/2 tr råg och 53 tr korn; smör 42 lisp.; qvt. hvart 3:dje år ett får af dem som hafva får, samt för kalfvar à 12 p. per ko; påskp. 60 à 70 mk, hvarutom hvarje torpare, inh. och backstugusittare borde betala 96 p., ehuru denna afgift sällan utfaller; likstol efter förf.; laxtionde, som ännu år 1859 utgjorde 120 tr, har nedgått så att den år 1870 utgjorde endast 18 tr (dock hoppas man att laxfångsten i elfven åter skall förbättras sedan de för laxens fredande vidtagna åtgärderna hinna visa sin verkan); mindre pastoralier 120 mk; fr. hvarje hmn 2 ostar och 1 bröd. b) *kapellanens:* 54 tr spml (1/2 råg och 1/2 korn); smör 10 lisp., 216 ostar, 108 bröd, omkr. 10 tr lax, 1 3/4 t. sik, samt några få socknedagsv.

Klockarelönen: 16 tr (deraf 1/3 råg och 2/3 korn), 2 kollekter, samt sportel à 20 p. för liksång och äkt.lysn. Boställe finnes icke; dock har förs. till klockarens disposition öfverlåtit *Rännäri* förs. tillh. skattehmn med derunder lydande 1/4 mtls laxfiske i Kemi elf.

Pastor: *Gustaf Wilhelm Appelgren*, kontraktsprost, led. af Anne ord. 3 kl.
Kapellan: *Anders Israel Grottelin*, vicepastor.
Klockare: *Karl Jakob Knut Wallén*, f. 1830, tilltr. 1/5 1861.

2. Simo pastorat. Adr. *Kemi & Simo.*

Konsist. 3 kl., finskt. Kantpred. 1 à 2 ggr på 80 à 110 v. afstånd från kyrkan. Genom k. reskr. 23/1 1865 afskiljdes Simo från Kemi till eget pastorat, hvilket besättes efter nuv. kyrkoherdens i Kemi afgång. Pastor är skyldig att aflöna adjunkt då domkap. finner omständigheterna sådant påkalla. *Arealen* upptagen tills. med Kemi pastorats. *Folkm.* 1657. *Mantal* 16 7/12 of., 16 5/6 förmedl. *Läslag* 7. *Hmsr.* 78 (inber. nybyggen); *torpr.* 28. *Kyrkan*, 405 v. fr. Kuopio, är uppf. 1846, af träd, rymlig (96 × 52 fot) och i godt skick.

Khdeb., *Niemelä*, 1/4 mtl, på flack och stenig hafsstrand vid Bottniska viken, aflägset fr. söttvatten samt 1 1/4 v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök samt ett vindsrum; bagarestuga med 3 kamrar af hvilka 2 utan eldstad. Endast hufvudbyggnaden i försv. skick; öfriga husen mer eller mindre förfallna. Brandf. Åker 4 tl., vanhäfdad; äng 106 tl., skoglupen och vanvårdad, vexer endast

starrhö; skog 396 tl., tillräcklig och närbelägen. Utsäde: höst $^1/_2$ t., afk. 6 tr; vår 4 tr, afk. 18 tr, samt 32 tr potäter efter 4 trs sådd. Höafk. 46 åmar, underh. 2 hästar, 8 kor, 12 får. Beh. afk. högst 180 mk.

Pastors aflöning: 16 tr råg och 30 tr 20 kpr korn (borde lagenligt vara mera); smör omkr. 38 lisp.; qvt. ett får hvart tredje år af dem som äga sådana, samt 12 p. för hvarje ko; påskp. 106 mk; likstol enl. lag; lax omkr. 14 tnr; mindre pastoralier 80 à 90 mk; 4 ostar och 2 bröd fr. hvarje hemman; socknedagsv. „enligt förf."

Klockarelönen: 6 tr spml, något fisk och fogel, tillfäll. ink. enligt lag samt ett boställe, *Hellelä,* 1 tl. i areal, och hvars hus underh. af innehafvaren.

Pastor: tillsv. densamme som i Kemi. Presterl. tjenstg. bestrides f. nvde af *Johan Alfred Keckman,* filos. mag., rektor.

Klockare: *Matts Hellström,* f. $^{23}/_{10}$ 1809, befullm. $^{18}/_{7}$ 1841.

3. Tervola pastorat. Adr. *Kemi & Tervola.*

Konsist. 3 kl., finskt. Afskildt fr. Kemi genom k. reskr. $^{10}/_{12}$ 60 till eget pastorat, som besättes efter nuv. pastors i Kemi gång. Pastor var enl. nyssn. reskr. skyldigkänd att aflöna stäng ministeriiadjunkt, men detta åliggande upphäfdes genom k. reskr. 1869 (se domk. cirk. n:o 143). *Arealen* upptagen tills. med mi pastorats. *Folkm.* 2080. *Mantal* 28 $^1/_3$. *Läslag* 6. *Hmsr.* 7; *torpr.* 61. *Kyrkan,* 460 v. fr. Kuopio, uppf. 1864, af träd, lig och i godt skick.

Khdeb., *Lapinniemi,* $^5/_{12}$ mtl, vid Kemi elf, nära kyrkan; mera igt bebygdt. Brandf. Åker 10 tl. 19 kpl., äng 71 tl. 9 $^1/_4$ kpl., g 705 tl. 10 kpl. Utsäde: höst $^3/_4$ t., afk. 8 tr; vår 7 $^1/_2$ tr, 30 tr, samt 32 tr potäter efter 4 trs sådd. Höafk. 65 åmar, erh. 2 hästar, 10 kor, 10 får. Laxfiske för $^1/_2$ mtl i tvärpatan d gården, samt dessutom för $^1/_2$ mtl efter tur i 8 pator.

Pastors aflöning: tertial 9 $^1/_2$ tr råg och 32 tr korn (uppgår lag vida högre), förenspml 55 $^1/_2$ tr, hälften råg, hälften korn, t s. k. vederlag 5 tr löst mål; smör 38 lisp.; qvt. ett får hvart år af dem som äga sådana, samt 12 p. för hvarje ko; påskp. nk, likstol efter lag; laxtionde för nvde endast 6 tr (utgjorde 859 40 tr), samt 80 lisp. osaltad lax; mindre pastoralier 40

mk; fr. hvarje hemman 4 ostar, 2 bröd och 1 st. kött; socknedagsv. „efter förf.“

Klockarelönen: 9 tr, hälften råg och hälften korn, samt obetydlig sportel. Boställe finnes icke.

Pastor: tillsv. densamme som i Kemi. Presterl. tjenstg. bestrides af *Jonatan Montin,* t. f. kapellan.

Klockare: *Henrik Körkkö,* f. 1794; tilltr. omkr. 1818.

4. Nedertorneå (Alatornio) pastorat, med Torneå (Tornio) stadsförsamling. Adr. *Torneå.*

Imp. 2 kl., till större delen finskt; sacell. 1 kl. Hvarje sön- och högtidsdag förrättas alla gudstjensterna i Nedertorneå kyrka på finska, men i Torneå stads kyrka deremot alla högmessor på svenska, utom menförestiderna, då högm. hålles på finska. Aftons. i Torneå hållas alltid på finska. Staden och landsförs. har gemensamt presterskap. Genom k. reskr. $^{21}/_{11}$ 1859 afsöndrades härifr. Karunki till eget pastorat. *Areal:* Torneå stad 65,76 qvadratv.; det öfriga tills. med Karunki nybildade pastorat 990,9 qvadratverst. *Folkm.* i staden 791, mkf. 4673 = 5464. *Mantal* 70$^{5}/_{48}$. *Läslag* 16. *Hmsr.* 335; *torpr.* 110. *Moderkyrkan,* 448 v. fr. Kuopio, af sten, uppf. sannolikt på 1400-talet, utvidgad 1794 med tre flyglar, så att den gamla kyrkan utgör endast östra korset af den nuvarande. Är rymlig och i godt stånd, samt försedd med orgel. *Stadskyrkan,* 1$^{1}/_{2}$ v. fr. mkan, är uppf. 1684, af träd; tillr. rymlig och i försv. skick; har ett bristfäll. orgelverk.

Khdeb., *Parasniemi,* $^{1}/_{2}$ mtl, nära mkan, med vackert läge på norra udden af en holme i Torneå elf, 3 v. fr. dess utlopp i hafvet, med utsigt öfver två städer, Torneå samt den till Sverige hörande staden Haaparanda. Försvarl. bebygdt. Åker 14$^{1}/_{2}$ tl., äng 180 tl.; skogen på 20 v. afstånd, uthuggen. Utsäde: höst 15 à 20 kpr, afk. 20 kornet; vår 10 à 12 tr, afk. 6 kornet. Höafk. 105 lass, underh. 3 hästar, 20 kor, 25 får. Torp 3, utg. årl. tills. 76 fotdagsv. i gårdens kost.

Kpsb., *Turevik,* $^{1}/_{4}$ mtl, ligger lågländt, $^{1}/_{2}$ v. fr. Torneå elf, 1$^{1}/_{3}$ v. fr. mkan och 2 v. fr. Torneå kyrka. Väl bebygdt; förs. underh. karaktb., innehafvaren öfriga hus; brandf. Utsäde: höst 4 à 5 kpr, afk. 2$^{1}/_{2}$ tr; vår 4$^{1}/_{2}$ tr, afk. 20 tr. Underh. 1 häst och 5 kor. Skogen är tillr. till bränsle, men ligger på 25 versts

afstånd. Bolet underlydande laxfiske i Torneå elf afkastar i medeltal 150 mk.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 90 tr korn, 105 lisp. smör, qvt. 110 får, påskp. 50 mk, likstol 150 mk, mindre past. 25 mk; laxtiondens belopp mycket omvexlande, har sedan 1864 i medeltal utgjort 2650 mk om året. b) *kapellanens:* 95 tr 20 kpr korn (inber. 9 tr af pastor); 67 lisp. smör, 670 ostar; fr. Torneå stad 500 mk.

Klockarelönen: 35 tr korn och omkr. 50 mk. Boställe finnes ej.

Pastor: *Erik Ulrik Castrén,* prost.
Pastorsadjunkt: *Peter Edvard Ervast.*
Kapellan: *Fredrik Edvard Castrén,* vicepastor.
Klockare: vakant.

5. Karunki pastorat. Adr. *Torneå & Karunki.*

Imp. 3 kl., finskt. Afskiljdes genom k. reskr. $^{21}/_{11}$ 1859 från Nedertorneå till eget pastorat, hvilket gick i verkst. $^{1}/_{5}$ 1870. Pastor åligger aflöna adj. då domkap. finner sådant vara af nöden. *Arealen* upptagen tills. med Nedertorneå pastorats. *Folkm.* 1496. *Mantal* 13 $^{1}/_{2}$. *Läslag* 5. *Hmsr.* 104; *torpr.* 48. *Kyrkan,* 475 v. fr. Kuopio (kortaste vägen 463 verst?), uppf. 1817, af träd, mer än tillräckligt rymlig.

Khdeb., *Palonperä,* $^{1}/_{8}$ mtl, vid Torneå elf, 1 v. fr. kyrkan. Sätesbyggn. ny, med beqväm inredning; uthusen tarfva reparation. Brandf. Åker 7 tl., äng 59 tl.; skog 200 tl., uthuggen; bränsle köpes. Utsäde: råg några kpr, afk. 1 t.; korn 6 tr, afk. 22 tr. Höafk. 50 åmar, underh. 2 hästar, 10 kor, 15 får.

Pastors aflöning: kronolön 17 tr och fr. församl. 50 tr, allt korn; smör 40 lisp.; 200 ostar, 31 får; påskp. 20 mk, mindre pastoralier 150 mk; tionde för lax 450 mk och för sik 240 mk i medeltal; socknedagsv. af torpare, backstuguhjon och inh., men detta åliggande försummas af de fleste.

Klockarelönen: 13 tr korn; boställe saknas.

Pastor: *Gustaf Adolf Snellman,* filos. mag.; utnämnd kapellan i Pudasjärvi.
Klockare: *Nils Bäfver,* f. 1801, tilltr. 1834.

6. Öfvertorneå (Ylitornio) pastorat, med Turtola och Kolari kapeller. Adr. *Torneå & Öfvertorneå — Turtola — Kolari.*

Konsist. 3 kl., finskt. Turtola sac. 2 kl.; Kolari ej klassific. Kantpredikningar hållas: af pastor om vintern en i Raanojärvi by, 80 v. fr. mkan, om sommaren en i *Pello bönehus* inom Turtola förs. 20 v. norrom kapellkyrkan; af kapellanen i Turtola två om vintern och två om sommaren uti särskilda från kyrkan aflägsna byar inom moderförsamligen. *Areal:* 5798,98 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 2847, i Turtola 1194, i Kolari 880 = 4921. *Mantal:* mkf. 32 $^5/_8$, T. 10, K. 8 = 50 $^5/_8$. *Läslag:* mkf. 19, T. 5, K. 4 = 28. *Hmsr.* mkf. 227, T. 88, K. 65 = 380; *torpr.* mkf. 33, Turtola ouppgifvet, Kolari 9. *Moderkyrkan,* 510 v. fr. Kuopio, uppf. 1819 af träd, (dubbel korskyrka), alltför stor, målad endast utvändigt.

Khdeb., *Arvidila,* $^1/_4$ mtl, hvartill hörer ett prebendehemman, *Luttu,* $^1/_4$ mtl. Ligger i Torneå elfdal, mellan Ainiovaara berg och elfven, $^1/_3$ v. fr. kyrkan. Karaktb. 4 rum och kök samt 2 vindsrum, jemte öfriga hus i försvarl. stånd. Åker och lindor 11 tl., äng 49 tl., skog 1144 tl., tillräcklig både till bränsle och timmer. Utsäde: höst $^1/_2$ t., afk. 7 tr; vår 11 tr, afk. 61 tr, samt 60 tr potäter efter 6 trs sådd. Höafk. 63 åmar, underh. 2 hästar, 13 kor, 20 får. Torp saknas. Beh. afk. 600 mk.

Turtola kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan,* 40 v. fr. mkan, 550 v. fr. Kuopio, är uppf. 1817, af träd; rymlig.

Kpsb., *Marttila,* $^1/_4$ mtl, med vackert läge vid Torneå elf, 1 v. fr. kyrkan; någorl. ordentl. bebygdt: en del uthus lösas af innehafvaren. Brandf. Åker 4 tl., äng 54 tl. samt god skog. Åkern afkastar högst obetydl. råg, samt efter 7 trs utsäde 35 tr korn. Underh. 1 häst, 7 kor, 5 får. Bolet är afsynadt fr. förs.

Kolari kapell (folkm. m. m. se ofvan). *Kyrkan,* 140 v. fr. mkan och 650 v. fr. Kuopio, är uppförd 1819, af träd; rymlig och i behjelpl. stånd.

Kpsb., *Jokijalka,* $^1/_{16}$ mtl, vid Muonio elf, 1 v. fr. kyrkan. Karaktb. i godt skick, men uthusen något bristfälliga; brandf. Skogen närbelägen, samt begagnelig till bränsle. Utsäde: 7 tr korn, afk. 35 tr då frost ej inträffar. Underh. 1 häst, 15 kor, 5 får. Torp finnas ej. Beh. afk. 300 mk (om frost ej inträffar).

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* 110 tr korn (omkr. 10 tr afgå för fattigdom); 160 lisp. smör; qvt. omkr. 100 får; påskp. 300 mk, fisktionde 600 mk, likstol 300 mk, mindre pastoralier 30 mk.

b) *kap. i Turtola:* 43 tr korn (deri inbegr. 6 tr af pastor) samt 6 tr korn af kronotionden; 28 lisp. smör; likstol 10 à 15 mk. c) *kapell. i Kolari:* statsanslag fr. Uleåborgs läneränteri omkr. 1000 mk (beroende af markegången); från förs. 7 tr korn, deraf en del för fattigdom ej utgår; 5 $^1/_2$ lisp. smör; likst. 6 à 12 mk.

Klockarelönerna: vid mkan 28 tr korn och omkr. 15 mk, men ej boställe; i Turtola 11 $^1/_2$ tr korn, boningsrum, 1 tl. åker och 60 lisp. hö; i Kolari 7 tr korn (om det utfaller), men intet boställe.

Pastor: *Albert Heikel,* filos. magister, prost.

Kapellan i Turtola: *Johan Robert Castrén,* vicepastor.

Kapellan i Kolari: vakant.

Klockare vid mkan: *Matias Nyström,* f. $^{17}/_5$ 1832, tilltr. $^1/_5$ 1857.

Klockare i Turtola: *Johan Ero,* f. $^{27}/_5$ 1836, tilltr. 1869.

Klockare i Kolari: *Fredrik Jaako,* f. $^{18}/_2$ 1842, tilltr. 1863.

7. Rovaniemi pastorat. Adr. *Uleåborg & Rovaniemi.*

Imp. 2 kl., finskt. *Areal:* 7704,55 qvadratverst. *Folkm.* 4143. *Mantal* 38. *Läslag* 15. *Hmsr.* 200. *Kyrkan,* ligger under polarcirkeln, 540 v. fr. Kuopio; är uppf. 1817, af träd; bristfällig och trång.

Khdeb., *Gertula,* 1 $^1/_8$ mtl, på en mo vid Kemi elf, 1 $^1/_2$ v. fr. kyrkan. Försvarl. bebygdt; våningsh. har 10 med eldstad försedda rum och 3 utan eldstad. Brandförsäkradt. Åker 15 tl.; utsäde: råg 2 tr, afk. 20 tr; korn 10 tr, afk. 35 tr. Höafk. 200 åmar, underh. 3 hästar, 18 kor, 30 får. Torp finnas ej.

Pastorslönen: (tills. med kapellansräntan, som äfven uppbäres af pastor) 60 tr råg, 90 tr korn, 70 lisp. smör, 46 får, 200 st. kött, 560 ostar, 420 bröd; påskp. och likstol enl. lag; mindre pastoralier 200 mk, laxtionde omkr. 800 mk; dagsv. af torpare och inh. i egen kost, utgå sällan.

Klockarelönen: 25 tr spml (hvarutom klockaren i egenskap af folkskollärare uppbär af statsmedel 600 mk). Boställe: *Rantavitikka* hmn, $^1/_6$ mtl, 2 v. fr. kyrkan; i förfallet skick.

Pastor: *Karl Filip Tillman.*

Klockare: *Karl Adolf Jurva,* f. $^{21}/_2$ 1847, tilltr. $^1/_5$ 1872.

8. Kemiträsk (Kemijärvi) pastorat. Adr. *Uleåborg & Kemiträsk.*

Konsist. 3 kl., finskt. Från Kemiträsk afsöndrades Kuolajärvi kapell till eget pastorat gm k. reskr. $^{30}/_{11}$ 1857. *Areal:* tills.

med Kuolajärvi pastorat 14,299,96 qvadratverst. *Folkm.* 2659. *Mantal* 12 $^{7}/_{32}$. *Läslag* 14. *Hmsr.* 206; *torpr.* 35. *Kyrkan,* 617 v. fr. Kuopio och 325 v. fr. Uleåborg, är uppf. 1831, af träd; brädfodrad och tillr. rymlig.

Khdeb., *Karppinen,* $^{1}/_{4}$ mtl, med vackert läge vid Kemi elf, 6 v. norrom Kemi träsk (Kemijärvi), invid kyrkan. Beqvämt våningshus med 7 rum och kök, likasom öfriga åbyggn. i försvarligt skick. Åker 18 tl.; utsäde: höst 1 t., afk. 10 à 15 tr; vår 9 à 10 tr, afk. 40 à 50 tr. Höafk. 1000 lisp., underh. 4 hästar, 20 kor, 10 får. Torp finnas icke.

Pastorslönen: från Uleåborgs kronomagasin 30 tr korn; fr. förs. 76 tr spml, deraf $^{1}/_{3}$ borde utfalla i råg; smör 75 lisp.; 132 stekar, 6 lisp. 12 skålp. ull, 66 lisp. torra gäddor, 132 bröd; påskp. 50 mk, likstol 150 mk, mindre pastoralier 150 mk; socknedagsv. 50, utfalla sällan.

Klockarelönen omkr. 15 tr korn, samt ett boställe, *Riekkola,* i eländigt skick; utsås 2 tr korn samt underh. 1 häst och 2 à 3 kor.

Pastor: *Johan Peter Bäckman,* utn. kyrkoh. i Ylivieska.

Klockare: *Johan Siivola,* f. $^{8}/_{10}$ 1810, tilltr. 1847.

9. Kuolajärvi pastorat. Adr. *Uleåborg & Kuolajärvi.*

Konsist. 3 kl., finskt. Kantpred. 2 ggr om året. Kuolajärvi afsöndrades fr. Kemiträsk till eget pastorat gm k. reskr. $^{30}/_{11}$ 1857 och erhöll sin förste pastor $^{1}/_{5}$ 1862. Pastor har samma rättigheter i befordringsväg som lappska presterskapet (således ock extra ansökningsrätt till imp. pastorater; företrädesrätt till förslag inom stiftet framför äldre sökande efter 10 års tjenstgöring). *Arealen* upptagen tills. med Kemiträsk pastorat. *Folkm.* 1616. *Mantal* 10 $^{1}/_{2}$. *Läslag* 7. *Hmsr.* 99; *torpr.* inga. *Kyrkan,* 715 v. fr. Kuopio, uppf. 1838, af träd; rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Autto,* $^{1}/_{8}$ mtl, inemot $^{1}/_{2}$ v. fr. kyrkan, vid Kuolajoki, som utfaller i Kemi elf; vackert men ödsligt landskap, nära Sallantunturi. Bolet är behjelpl. bebygdt; karaktb. 4 rum. Utsäde: höst $^{1}/_{2}$ t., afk. 6 à 8 tr; vår 3 à 4 tr, afk. 10 à 15 tr (då frosten ej skadar). Underh. 2 hästar, 8 kor, 10 får. Bolets skötsel medför förlust, emedan ängsbergningen är förenad med stora svårigheter.

Pastorslönen: af kronan 15 tr korn och kontant 1143 mk

20 p.; fr. förs. 20 tr korn, 40 lisp. smör, 180 ostar, 90 renstekar, 360 ekorrskinn; likstol 100 mk, mindre pastoralier omkr. 200 mk.

Klockarelönen: 3 tr korn och 90 tjädrar, hö för en ko, samt till boställe en stuga med potatesland.

Pastor: vakant (i brist på sökande). Tjensten bestrides f. nvde af pastor i Kemiträsk.

Klockare: *Hans Salmijärvi,* f. 20/1 1816, tilltr. 1849.

IX. Lappska prosteriet.

Inom Uleåborgs län. Består af: 1) *Sodankylä;* 2) *Kittilä;* 3) *Muonioniska;* och 4) *Utsjoki* pastorat.

Prestetjensterna i lappmarken tillsättas af domkap. i Kuopio enligt derom särkildt gällande föreskrifter, utan förslag och val; och skola till dessa tjenster, isynn. i de nordligaste församlingarna, utses gifta och ej alltför åldriga personer med strängt afseende å deras moralitet, skicklighet och verksamhetsförmåga (k. reskr. 11/4 1853). För vidare befordran har presterskapet i lappmarken dubbla tjensteår och extra ansökningsrätt till imperiela pastorater. Föröfrigt är prioriterad förslags- och befordringsrätt tillagd pastor i Sodankylä efter 10 års oförvitlig tjenst derstädes (k. br. 30/5 1817), pastor i Utsjoki efter 8 års (samma k. br.), pastor i Kittilä efter 10 års (k. reskr. 30/1 1854) samt pastor i Muonioniska efter 12 års tjenst (k. reskr. 18/1 1831). Här omförmäld förmon att efter viss tid företrädesvis befordras hafva utom pastorerne i nuv. Lappska prosteriet jemväl pastorerne i Kuusamo och Kuolajärvi. Äfven extra ord. prester räkna under tjenstgöring i Utsjoki och Enare dubbla tjensteår (k. reskr. 21/3 1861).

Kontraktsprosten i Lappska prosteriet åtnjuter, utom prostetunnorna, af statsmedel ett årligt anslag af 400 mk (k. reskr. 9/6 1849).

Kontraktsprostevården handhafves f. nvde af *Albert Heikel,* kyrkoh. i Öfvertorneå af Kemi prosteri m. m.

1. Sodankylä pastorat. Adr. *Torneå & Sodankylä.*

Konsist. 3 kl., finskt. Genom. k, reskr. 30/1 1854 afskiljdes härifr. Kittilä kapell till eget pastorat. Kantpred. 3 ggr om året

i Alaperä, 2 ggr i Kemikylä, 2 i Unari, 1 i Sompio och 1 gg i Waiskojärvi byalag, på hvilka resor läsförhör äfven hålles. Om pastors rätt till vidare befordran se ofvan. *Areal:* tills. med Kittilä pastorat 12,768,55 qvadratverst. *Folkm.* 2251. *Mantal*: 22 skattande och 7 mtl nybyggen, tills. 29 (alla mantal äro provisionela). *Läslag* 9. *Hmsr.* 238. *Kyrkan,* omkr. 600 v. fr. Kuopio, uppf. på statsverkets bekostnad 1859, af sten; rymlig och i godt skick.

Khdeb., *Toivonniemi,* 1/4 mtl, på en udde, der Jesiö och Kitinen elfvar sammanflyta, 1/2 v. fr. kyrkan. Åbyggnaderna samtl. i någorl. godt skick; inneh. ansvarar för reparat. men församl. för nybyggnad af laga hus. Utsäde: 6 à 9 kpr råg, afk. 10 kornet, och 6 tr korn, afk. 7 kornet. Höafk. 4800 lisp., underh. 3 hästar, 20 kor, 25 får. Beh. afk. i medeltal omkr. 300 mk.

Pastorslönen: af kronan 25 tr råg och 30 tr korn (betalas numera fr. läneränteriet efter markeg. med förhöjn. af 1 mk 92 p. å hvarje tunna samt dessutom i forlön 36 mk); fr. församl. 42 tr, mest korn; 67 lisp. smör; 238 ostar, 238 st. kött och inemot 12 lisp. ull; qvt. 142 mk (à 60 p. för kalfskinn fr. hvarje rök); påskp. 8 p. af hvarje skriftgången person; likstol i värde 200 à 300 mk, mindre past. 70 à 90 mk; socknedagsv. af inh., utfalla ojemnt.

Klockarelönen: 15 tr, mest korn, samt ett boställe, *Prakkula,* nära kyrkan, med något förfallet boningshus, samt afk. i goda år 8 tr och derutöfver, äfvensom hö för 1 häst, 6 kor och några får.

Pastor: vakant. T. f. *Karl Abiel Heikel.*

Klockare: *Erik Nessman,* f. 9/10 1816, tilltr. 1/5 1858.

2. **Kittilä pastorat.** Adr. *Torneå, Kittilä.*

Konsist. 3 kl., finskt. Genom k. reskr. 30/1 1854 afskildt från Sodankylä till eget pastorat, som betjenas ensamt af pastor. Om dennes rätt till vidare befordran se pag. 371. Kantpredikningar hållas årligen 5, vanligtvis i sammanhang med läsförhör. *Arealen* upptagen tills. med Sodankylä pastorats. *Folkm.* 1745. *Mantal* 15. *Läslag* 11. *Hmsr.* 154. *Kyrkan,* 700 v. fr. Kuopio, uppf. 1831, af träd, är nästan för liten för behofvet; brandförsäkrad.

Khdeb., *Nordberg,* 1/8 mtl, nära kyrkan, på en kal backe vid Aakenus å, nära dess utflöde i Ounasjoki elf. Illa bebygdt, men husen dock reparerade 1872; brandf. Utsäde: 7 tr korn och 2 tr potäter; afkastar i goda år 35 tr korn. Höafk. 50 åmar, un-

derh. 1 häst, 10 kor, 15 får. Skogen gemensam med hela församl. Bolet har ej något torp.

Pastors aflöning: 56 tr korn (hvaraf dock i medeltal endast utfaller 30 tr, i anseende till täta missvexter); smör 46 lisp., qvt. 80 à 90 mk, påskpgr 50 à 60 mk; likstol 5 à 6 kor; 150 skålp. ull, 300 ostar, 300 tjädertuppar.

Klockarelönen: 14 tr korn (hvaraf blott hälften plägar i medeltal utfalla), samt hyresmedel 120 mk.

Pastor: vakant. T. f. *Karl Abiel Heikel,* tillika t. f. kyrkoh. i Sodankylä.

Klockare: t. f. *Johan Alatalo,* f. $^{7}/_{1}$ 1840.

3. Muonioniska pastorat, med Enontekis (Enontekiäinen) kapell.

Adr. *Torneå & Muonioniska — Enontekis.*

Konsist. 3 kl., finskt. Kantpred. 1 gg om sommaren i Kihlanki läslag. Gm k. reskr. $^{4}/_{9}$ 1856 inrättades Enontekis till skildt kapell, och förordnades att i st. för denna församlings förra, år 1661 uppförda och 1827 till Palojoensuu 60 v. nordvest om mkan flyttade samt numera ytterst förfallna kyrka en ny kyrka skulle på statsverkets bekostnad uppföras i *Hetta* by, 30 v. från den förra. Om presterskapets befordringsrätt se pag. 371. I Muonioniska församl., omkr. 25 verst i öster fr. moderkyrkan, ligger Finlands högsta berg, Pallastunturi, uppnående en höjd af nära 3000 fot öfver hafvet. *Areal:* mkf. 1763,29 och Enontekis 8542,62 = 10,305,91 qvadratverst. *Folkm.* i mkf. 783, kap. 545 = 1328. *Mantal:* mkf. 7 $^{3}/_{4}$, kap. 7 $^{31}/_{96}$ = 15 $^{7}/_{96}$, nybygg. inber. *Läslag:* mkf. 7, kap. 4 = 11, samt dessutom läsförhör med barn. *Hmsr.* mkf. 93, kap. 70 = 163, nyb. inberäknade; hvarutom i mkf. finnas 5 hushåll flyttlappar och i Enontekis 16 hushåll fjällappar, deribl. 10 flyttande. *Moderkyrkan,* omkr. 300 v. fr. Torneå och 750 v. fr. Kuopio, uppf. 1817 på statsverkets bekostnad; tillr. rymlig.

Khdeb., *Autio,* $^{1}/_{12}$ mtl, $^{1}/_{3}$ v. fr. kyrkan. Åbyggn. behjelplig. Utsäde: $^{1}/_{4}$ t. råg, 4 tr korn, $^{1}/_{2}$ t. hafra, 3 tr potäter; afkastn. har varit ringa, emedan åkerjorden är svag och något frostöm. Ängarna svagvexta; med tillhj. af sjöfoder fr. två små träsk samt renmossa underh. 1 häst, 7 à 8 kor och några får. Mulbetet försv.; fisket mindre lönande. Skogen uthuggen, hvf. pastor gm guv. resol. $^{18}/_{4}$ 1858 berättigats att ifr. den på 7 v. afst. belägna

kronoskogen vid Olosjärvi och Torasjärvi träsk få till bränsle årligen taga 240 lass torra träd och vindfällen.

Enontekis kapell (folkm. &c. se ofvan). *Kyrkan*, 60 v. fr. mkan, uppf. omkr. 1864 på statsverkets bekostnad, af träd.

Kpsb., *Keskitalo*, $^{1}/_{8}$ mtl, n:o 3 i Hetta by invid kyrkan och Ounisjärvi träsk. Åbyggn. uppf. 1864. Åker några tl., äng gm rödjning möjl. till underhåll för 1 häst, 8 à 10 kor och 20 får. Mulb. och fisket försvarl. Skogen god, ännu oskiftad.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* af kronan 50 tr korn (som vanligast utgifvits fr. kronomagasinet i Uleåborg och icke fr. närmaste kronomagasin i Kemi härad, såsom k. reskr. $^{25}/_{4}$ 1838 bestämmer), samt i ersättn. för transp. af sagde spml 340 mk och i lönebidrag 120 mk (k. reskr. $^{8}/_{9}$ 1859). Från mkf. har pastor tillfallit omkr. 8 tr korn, 20 lisp. smör, 30 ostar, 30 lisp. fisk, 15 dagsv. och 80 mk (inkomsten osäker, emedan konvent. ej öfverhetl. stadfästad; k. utsl. $^{7}/_{6}$ 1860 bestämmer dock att med uppbörden fr. förs. förblifver efter förra vanligheten). Från Enontekis (utom likstol 1 renoxe efter hmsvärd och 1 renko efter värdinna) tills. 7 lisp. smör, 20 lisp. gäddor, 26 ostar, 40 p. lapphandskar och 48 mk kontant. b) *kapell. i Enontekis:* 1400 mk som qvartalsvis utbetalas från läneränteriet i Uleåborg; men af förs. har kapellanen ingen lön. Gm k. reskr. $^{16}/_{12}$ 1858 var åt kap. beviljadt 600 mk såsom ersättn. för boställe och resekostnader intilldess nya kyrkan och kpsbolet blefve färdiga.

Klockarelönerna: i mkf. 8 tr korn och i Enontekis omkr. 44 mk (efter 1 mk för hvarje skattande hmsrök och skattlagdt lapphushåll). Boställe saknas.

Anm. Uppgifterna för detta pastorat grunda sig till det mesta på Kuopio stiftsmatr. af 1863, emedan nyare notiser ej varit tillgängliga.

Pastor: vakant.

Kapellan i Enontekis: vakant.

Presterl. tjenstg. i pastoratet bestrides f. nvde af kapellanen, vicepastorn *Johan Robert Castrén* i Turtola.

Klockare i Muonioniska:

Klockare i Enontekis:

4. Utsjoki pastorat, med Enare (Inari, Enari) kapell.

Adr. *Torneå & Utsjoki — Enare.*

Konsist. 3 kl.; nordligaste församlingen i Finland; mkan ligger vid nära 70 graders och Enare kyrka vid 69 gr. latitud. Inbyggarene tala dels finska, dels lappska språket. Enare sacellani, på grund af k. reskr. $^{27}/_{5}$ 1837 försedt med särskild prest, är ej klassif. Gudstj. i mkan hålles vanl. hvarannan söndag; predikan hålles på lappska språket om presten är detsamma mägtig; annars måste tolk användas vid flere kyrkliga förrättningar. Kantpred. i sammanhang med läsförhören uti Outakoski 80 v. och Nuorgan 50 v. aflägsna byar, begge vid Tana elf (Tenojoki). På det förra stället finnes en enkom uppförd bönestuga för läsförh. och gudstj. I Enare kapell hålles, i sammanhang med läsförh., kantpredikan uti Kyrö by vid Ivalo elf, 50 v. fr. kyrkan, dit resan sker båtledes öfver Enare sjö, som är 120 v. lång och beströdd med otaliga holmar. Inom Enare församl. finnes ock *Kivijärvi bönehus*, uppfördt jemlikt k. reskr. $^{21}/_{3}$ 1861 vid archangelska gränsen för derstädes nomadiserande fjällappar; men ändamålet dermed anses förfeladt, emedan oaktadt kungörelse ännu ingen Kola-lapp infunnit sig; de besöka hellre Sydvaranger kyrka i Norge. Ännu mindre torde lapparne besöka Kivijärvi sedan Uura bönehus på murmanska kusten inrättas. Om presterskapets i Utsjoki och Enare befordringsrätt se p. 371. — Inom Enare förs. vaskas guld, vid Porttikoski (Kultala) i Ivalojoki. *Areal:* Utsjoki och Enare tills. 19,258,69 qvadratverst. *Folkm.* mkf. 432, kap. 720 = 1152. *Mantal* i mkf. $^{5}/_{24}$ skatte- och $2\,^{17}/_{24}$ krono; kap. $1^{1}/_{12}$ skatte och $3\,^{13}/_{16}$ kr. = tills. $7\,^{13}/_{16}$ mtl. *Läslag* i mkf. 3, kap, 2 = 5. *Hmsr.* mkf. 77, Enare 113 = 190; *torpr.* finnas icke. *Moderkyrkan,* 1000 v. fr. Kuopio, af gråsten, uppf. 1853 på statsverkets bekostnad; ligger på en fjällsluttning samt är rymlig, ljus och i godt skick.

Khdeb., provisionelt utsynadt år 1856, $^{1}/_{8}$ v. fr. kyrkan, är ganska väl beläget, med pittoreska fjällvyer, vid Mantojärvi träsk, genom hvilket Utsjoki elf nedflyter till Tana. Väl bebygdt; karaktersb. med 5 stora och glada rum samt kök och tambur m. m.; dessutom finnes en mindre boningsbyggnad med 4 rum och kök. Äfven uthusen äro goda och beqväma. Åker i sandig jordmån 1 tl.; mera kan upptagas. Äng 12 tl.; de två närmaste lemna hårdvallshö. Skogen oskiftad; usel, består af dvergbjörk. Å bolet skördas till det mesta endast rofvor; potäter vilja ej trifvas, men

deremot lyckas vanliga kryddgårdsvexter stundom rätt väl. Med tillhjelp af renmossa förslår höafk. för 1 dragoxe och 5 kor. Laxfisket i Utsjoki elf har på senare år ej utfallit väl; år 1872 erhölls fr. 3 pator endast 35 lisp. lax.

Enare kapell (se ofvan). *Kyrkan,* 890 v. fr. Kuopio, 450 v. fr. Torneå och 110 v. fr. mkan, är af träd, uppf. 1754—1760, betydligt reparerad 1846, med 2 läktare, tillr. rymlig, ljus och i godt skick; brandförsäkrad.

Kpsb., *Onnela,* $^1/_8$ mtl, provisionelt utsyn. 1856, ligger vid Pielpajärvi träsk invid kyrkan och 2 v. fr. stora Enare sjö, i en stenig men gräsrik däld, der lapparne från fordom haft sin samlingsplats sommartid och der deras kyrkostugor, tingshus och fogdestuga jemte en handelsbod nu stå, med utsigt till Otsamo, Luotsma m. fl. fjälltoppar. Afståndet till närmaste lappgård är 5 verst; till länsmannen och forstuppsyningsmannen 20 v. Bolet är ganska väl bebygdt, med 2:ne år 1871 målade och reparerade boningsbyggnader, den ena med 5 rum, kök och tambur m. m., den andra 3 rum, kök och bagarestuga; uthusen tillräckliga. Brandf. Åker 2 tl., stenbunden; ängar till antalet 8, större och mindre; prestgårdslindan gifver hårdvallshö för 3 kor. Skogen oskiftad; god och närbelägen, bevext med furu och andra träd. Utsäde: 2 tr potäter (afk. 14 tr) och något rofvor. Rädisor, spenat, sallat, lök m. fl. kryddgårdsalster trifvas utmärkt väl. Korn, på försök utsådt, har ej lyckats, ehuru det med framgång odlas i Kyrö by, som är belägen litet sydligare. Med tillskott af renmossa underh. 7 kor och några får. Fiske finnes till husbehof uti tre större och flere mindre träsk, och ifrån Enare sjös utfjärdar kan med långref erhållas nog ansenligt insjölax och taimen.

Presterskapets aflöning: a) *pastors:* statsanslag 2000 mk (ifr. Uleåborgs länëränteri); för 2 veckors tjenstgöring vid Kivijärvi bönehus hvartannat år 200 mk; för bestyrkt kännedom af lappska språket 600 mk årligen; fr. församl. enl. k. resol. $^{18}/_1$ 1696 kött eller fisk af alla skattande 1 lisp. (à 4 mk), 1 gråverks- eller ekorrskinn af hvarje skriftgången (à 25 p.); likstol efter värd eller värdinna en vaija (renko), för barn och andra $^1/_2$ lisp. gäddor eller 2 p. lapphandskar (2 m. 50 p. à 3: 50); i tionde enahanda afgift som den sistnämnda; 1 ost à 1 skålp. (1 mk 15 p.) efter hvarje 30:de vaija; för lysn., brudvigsel, barndop och kyrkogång $^1/_2$ lisp. gäddor eller 2 p. lapphandskar eller 12 gråskinn (3 mk 50 p.). Ink. fr. förs. borde sålunda utgöra tills. 800 à 900 mk,

utom tillfäll. afgifterna. Skyldigheten att med 30 renlass fr. handelsplats i Norge (vanligen Nyborg, 90 v. fr. Utsjoki khdebol) transportera lifsmedel åt pastor (jeml. stadf. utsl. af $^{9}/_{3}$ 1787) kan uppskattas till 80 à 90 mk. b) *kapellanens i Enare:* statsanslag 2091 mk 48 p. (deri inber. årl. ersättn. af 200 mk för tjenstg. i Kivijärvi) samt för bestyrkt kännedom af lappska språket 300 mk. Förs. är ej skyldig att erlägga annat åt kapellanen, än 2 renlass furuträd fr. hvarje rök. Dock hemtas stundom frivill. något kött, smör, ost m. m., ehuru till obetydligt belopp.

Klockarelönerna: vid mkan 125 mk, samt enl. praxis 1 mk vid brudvigsel; vid jordfästn. betalas efter omständigheterna. I Enare omkr. 100 mk, 2 kollekter, vid brudvigsel 1 mk, vid jordfästn. 50 à 80 penni.

Pastor: vakant.

Kapellan i Enare: *Kristian Kekoni,* handhafver tillika pastorstjensten i Utsjoki.

Klockare i Utsjoki: *Olof Guttorm,* f. 1818, tilltr. 1845.

Klockare i Enare: t. f. *Henrik Mattus,* f. $^{26}/_{10}$ 1838, tilltr. $^{7}/_{3}$ 1869.

BIOGRAFISKA AFDELNINGEN.

Alfabetisk namn- och tjensteförteckning, upptagande samtlige ecklesiastika embets- och tjenstemän samt prestvigde skollärare i Finland.

(Bokstäfverne Å., B. eller K. i slutet af biografierna angifva om den ifrågav. personen tjenstgör i Åbo, Borgå eller Kuopio stift. F. L. S. betyder = Finska Litteratursällskapet, F. H. S. = Finska Hushållningssällskapet, F. & F. F. = Sällsk. pro Fauna & Flora Fennica, F. T. S. = Finska Trädgårdsodlingssällskapet, F. B. S. = Finska Bibelsällskapet, F. Ev. S. = Finska Evangeliska Sällskapet).

Achander, Axel Amandus, f. $^{16}/_{10}$ 1847 i Pojo; stud. $^{19}/_{6}$ 1868; prestvigd $^{2}/_{7}$ 1872 med *approbatur;* för närvarande t. f. kapellan i Brunkala. Å.

Aejmelaeus, Karl Emil, f. $^{23}/_{12}$ 1834 i Paldamo; stud. $^{11}/_{9}$ 1856; prestv. $^{1}/_{5}$ 1859 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{18}/_{6}$ 1870 med *approbatur;* kapellan i Rautio $^{16}/_{3}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; sockneadj. i Karttula fr. $^{1}/_{5}$ 1872; vicepastor $^{30}/_{12}$ 1868. K.

Ahlgren, Henrik, f. $^{12}/_{10}$ 1812 i Messuby; stud. $^{20}/_{6}$ 1836; prestv. $^{30}/_{5}$ 1838 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{19}/_{11}$ 1869 med *appr. cum laude;* s.adj. i Nousis $^{19}/_{8}$ 1846; kap. dersammast. $^{26}/_{10}$ 1859, samt tillika kuramgerens fr. 1868; vicep. $^{19}/_{11}$ 1856; kyrkoh. i Pemar $^{19}/_{8}$ 1870, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873. Å.

Ahlgren, Johan Efraim, f. $^{4}/_{2}$ 1816 i Raumo; stud. $^{14}/_{6}$ 1834; t. f. pedagog i Raumo 1 månad och 8 d. v. t. 1839; prestv. $^{15}/_{6}$ 1839 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{10}$ 1853 med *approbatur;* kapellan i St Karins $^{22}/_{3}$ 1848, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{16}/_{11}$ 1853; kyrkoh. i Kiikala $^{20}/_{12}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; kyrkoh. i Helsinge $^{20}/_{2}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; prost $^{20}/_{12}$ 1865. B.

Ahlholm, Johan, f. $^{1}/_{1}$ 1802; stud. $^{17}/_{2}$ 1825; prestv. $^{14}/_{12}$ 1825 med *approbatur;* sockneadj. i Gamlakarleby $^{23}/_{12}$ 1836, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1837; kapellan i Lappajärvi $^{19}/_{8}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1842. Å.

Ahlman, Gustaf Julius, f. $^{12}/_{4}$ 1847 i Åbo; stud. $^{7}/_{6}$ 1866; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *laudatur;* kapellan i Pöytis fr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Ahlstedt, Alexander Edvard, f. $^{15}/_{8}$ 1820 i Åbo; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur;* i past.ex. $^{28}/_{6}$ 1872 *med beröm godkänd;* sockneadj. i Wahto $^{13}/_{10}$ 1852, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1854; kapellan i Westanfjärd $^{4}/_{3}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1863; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Ahonius, Karl Johan, f. $^{27}/_{1}$ 1826 i Rengo; stud. $^{11}/_{10}$ 1850; prestv. $^{16}/_{11}$ 1853 med *approbatur;* i past.ex. $^{20}/_{6}$ 1871 *med beröm godkänd;* kapellan i Karuna $^{25}/_{11}$ 1857, men ej hunnit tillträda, emedan $^{7}/_{9}$ 1860 befullm. kapellan i Akkas, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Alander, Alexander Fredrik, f. $^{29}/_{7}$ 1818 i Helsingfors; stud. $^{20}/_{6}$ 1837; prestv. $^{19}/_{5}$ 1843 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{15}/_{6}$ 1857 med *approbatur;* dimitt. till St Petersb. stiftet $^{23}/_{12}$ 1845; återvändt med behörig dimission till Borgå stift $^{11}/_{7}$ 1849; predikant i Joensuu stad $^{12}/_{3}$ 1851; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; lärare vid l. elem.skolan i Joensuu $^{30}/_{12}$ 1857; kollega i religion vid h. e.skolan derstädes $^{3}/_{5}$ 1865 och tillika förordnad att handhafva rektorsvården; kyrkoh. i Uguniemi $^{20}/_{12}$ 1865; t. f. kontraktsprost i Sordavala prosteri från $^{1}/_{1}$ 1873. B.

Alander, Magnus Edvard, f. $^{19}/_{9}$ 1815 i Luvia; stud. $^{11}/_{10}$ 1837; prestv. $^{19}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Messuby. Å.

Alcenius, Elias Fredrik, f. $^{14}/_{3}$ 1812 i Kelviå; stud. $^{14}/_{4}$ 1832; prestv. $^{12}/_{12}$ 1835 med *approbatur;* vicepastor $^{16}/_{12}$ 1857; kapellan i Kronoby fr. $^{1}/_{5}$ 1862, fr. hvilken tj. på begäran erh. afsked $^{14}/_{4}$ 1869; f. nvde t. f. kapellan i Kortesjärvi. Å.

Alcenius, Elias Robert, f. $^{20}/_{7}$ 1796 i Storå; stud. $^{26}/_{2}$ 1817; prestv. $^{17}/_{12}$ 1819 med *approbatur;* past.ex. $^{21}/_{10}$ 1841 med *approbatur;* kapellan i Kalajoki $^{15}/_{3}$ 1826, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{30}/_{9}$ 1837; kyrkoherde i Lappfjärd $^{22}/_{10}$ 1856, tilltr. $^{1}/_{11}$ s. år; prost $^{12}/_{12}$ 1860; tjenstl. 3 månader 1864 samt fr. $^{1}/_{7}$ 1871 till årets slut. Å.

Tryckt arbete: „Genealogia Sursilliana", 45 ark IV:o, 1850.

Allén, August, f. $^{5}/_{12}$ 1825 i Nurmijärvi; prestv. $^{27}/_{6}$ 1849; kapellan i Hauho $^{23}/_{11}$ 1864; vicepastor. B.

Almark, Nils Johan, f. $^{21}/_{3}$ 1836 i Yläne; stud. $^{9}/_{9}$ 1857; prestv. $^{5}/_{9}$ 1860 med *approbatur;* predikant i Welkua $^{23}/_{9}$ 1864, tilltr.

$^{1}/_{5}$ 1865; andre kapellan i Wehmo $^{1}/_{8}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; kapellan i Nousis $^{30}/_{5}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873. Å.

Almberg, Erik Anton, f. $^{30}/_{11}$ 1818 i Nystad; stud. $^{28}/_{6}$ 1840; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur;* kapellan i Masku $^{2}/_{4}$ 1845; vicepastor $^{19}/_{11}$ 1856; särsk. ggr förestått khdeemb. i Masku. Å.

Alopaeus, Gabriel, f. $^{17}/_{12}$ 1802 i Kesälax; stud. i mars 1822; prestv. $^{19}/_{12}$ 1832 med *approbatur cum laude;* past.ex. samtidigt med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{10}/_{3}$ 1824; lärare i ryska spr. vid Kuopio skola $^{8}/_{11}$ 1826; kyrkoh. i Kesälax $^{6}/_{3}$ 1834; dito i Kerimäki $^{7}/_{6}$ 1854; prost 1845; tjenstledig fr. $^{23}/_{2}$ 1865. B.

Alopaeus, Johan Adolf, f. $^{22}/_{12}$ 1817; stud. $^{13}/_{12}$ 1839; prestv. $^{20}/_{12}$ 1843 med *admittitur;* kapellan i Orimattila $^{10}/_{12}$ 1862; vicepastor. B.

Alopaeus, Karl Henrik, f. $^{5}/_{4}$ 1825 i Jockas; stud. $^{19}/_{6}$ 1844; prestv. $^{4}/_{3}$ 1855 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{2}$ 1849; tredje kollega vid h. elem.skolan i Borgå $^{30}/_{5}$ s. år; föreståndare för döfstumskolan i Åbo $^{6}/_{6}$ 1860; varit t. f. pastor vid svenska och finska församl. i Reval sommarmånaderna 1856; bitr. med presterl. tjenstg. i Borgå, Åbo m. fl. församlingar; vicepastor $^{22}/_{11}$ 1859. Å.

Tryckta arbeten: Skolteser 1849 och 1859; „Fridstoner ur Evangelium under krigstid, tolf predikn. af A. F. Huhn", öfvers., Borgå 1855; „Evangeliska parabler och dikter af A. Haken", öfvs., I, Åbo 1861; „Lukukirja sokioille", Åbo 1864; „Kort handledning till döfstummas uppfostran och undervisning i hemmen", Åbo 1866; „Ett ord till Finlands innevånare och särskildt till de nödlidande i landet", Åbo 1868; „Psalmer, lofsånger och andeliga visor", Åbo 1869; „Lutheranism och baptism, skärskådade i läran om sakramenterna och församlingen", Åbo 1871; deltagit i redakt. af „Borgå Tidning" åren 1856—1858 samt skrifvit uppsatser i några in- och utländska tidningar och tidskrifter.

Alopaeus, Magnus Erik, f. $^{15}/_{8}$ 1806 i Borgå; stud. $^{5}/_{3}$ 1824; filos. kand. $^{15}/_{6}$ 1830, promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1832; prestv. $^{16}/_{12}$ 1840 med *laudatur;* past.ex. $^{3}/_{12}$ s. år med *laudatur;* tjenstgj. vid skolverket fr. $^{1}/_{8}$ 1833; vikarierande lärare och öfverlärare vid Wiborgs gymnasium fr. $^{15}/_{9}$ 1834 till $^{15}/_{12}$ 1841, under hvilken tid de lediga tjensterna ej fingo besättas; sists. dag vid nya regler. utn. till ordinarie förste lektor vid sagde gymnasium; rektor för samma läroverk 1839—1840 samt 1843—$^{27}/_{6}$ 1846; befullm. kyrkoh. i Jockas $^{14}/_{7}$ 1846, tilltr. genast; prost $^{30}/_{8}$ 1843; kontraktsprost i södra Savolax (numera Jockas) prosteri $^{6}/_{10}$ 1869; uppf. i andra rummet af försl. till biskopsemb. i Borgå 1865; led. af Stanisl. ord. 3 kl. och derefter $^{29}/_{4}$ 1863 af samma ordens 2 kl.; nådigst utn. teologiedoktor

$^{1}/_{5}$ 1864; af Borgå stift vald till deputerad i ständerutskottet 1862, äfvensom vid landtdagarna 1863—1864, 1867 och 1872, samt till komiterad i eckl. och skolst. enke- och pupillkassa 1853; led. af F. H. S., F. B. S., F. Ev. S. B.

Tryckta arbeten: specimen för lektorstjenster i matematik, i latin och i teologi, samt synodalteser vid prestmötet i Borgå 1860.

Aminoff, Gregorius, f. $^{24}/_{4}$ 1798; prestvigd $^{30}/_{12}$ 1831 med *laudatur;* t. f. andre aman. vid Borgå domkapitel fr. $^{18}/_{8}$ 1830 till $^{28}/_{2}$ 1831; fånghuspred. i Kuopio $^{23}/_{4}$ 1834 och tillika fr. $^{10}/_{9}$ s. år t. f. skolkollega derstädes; befullm. kollega i Kuopio $^{12}/_{10}$ 1836; kretsskollär. i Nyslott $^{5}/_{12}$ 1838 samt t. f. andre kollega derst. $^{15}/_{12}$ 1841; kapellan i Pielisjärvi $^{5}/_{4}$ 1843; vicepastor $^{30}/_{8}$ s. år; tjenstledig för sjukl. fr. $^{1}/_{5}$ 1862. K.

Andelin, Anders, f. $^{25}/_{11}$ 1809 i Wånå; stud. $^{3}/_{10}$ 1829; prestv. $^{13}/_{6}$ 1835 med *approbatur;* past.ex. $^{14}/_{6}$ 1848 med *approbatur;* pred. i Honkojoki $^{1}/_{10}$ 1838; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1851; kyrkoh. i Utsjoki $^{5}/_{6}$ 1853; dito i Paldamo $^{24}/_{6}$ 1859; prost $^{22}/_{8}$ 1860; kontraktsprost i Kajana prosteri $^{21}/_{10}$ 1870; hugnad $^{22}/_{9}$ 1850 med H. K. M:ts nådiga välbehag för ådagal. beröml. nit; led. af Anne ord. 3 kl. $^{17}/_{4}$ 1870. K.

Tryckta arbeten: Anteckningar i lappsk grammatik; Enare-lappska språkprof med ordregister; Kertomus Utsjoen pitäjästä; öfvs. till lappska spr. af de årl. evang. och epistlarna jemte till dem hörande böner m. m. samt af Hübners bibl. historia, Luthers katekes med förkl. af Svebilius och Möller samt andra smärre läroböcker för skolornas behof.

Andelin, Erik Johan, f. $^{18}/_{5}$ 1804; prestv. $^{21}/_{6}$ 1826 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{15}/_{12}$ 1834 med *approbatur;* t. f. kollega i Kuopio $^{1}/_{5}$ 1828; ordinarie dito $^{29}/_{10}$ 1828; collega superior derst. $^{7}/_{10}$ 1829, samt t. f. rysk språklärare h. t. 1832; konrektor vid samma skola $^{28}/_{1}$ 1835; kyrkoh. i Tohmajärvi $^{16}/_{3}$ 1841, tilltr. genast; prost $^{23}/_{12}$ 1846; t. f. kontr.prost i nedre karelska prosteriet $^{26}/_{7}$ 1848; ordinarie dito $^{17}/_{9}$ 1862; opponens vid prestmötet i Kuopio 1856, preses vid dito 1867; bankrevisor för preseståndet 1860; led. af ständerutskottet 1862 samt representant i presteståndet vid landtd. 1867; i nåder utn. till teol. doktor $^{27}/_{5}$ 1857; led. af Anne ord. 3 kl. $^{19}/_{4}$ 1855 och Stanisl. ord. 2 kl. $^{28}/_{4}$ 1869; vald på 3 år till assessor i Kuopio domkapitel fr. $^{1}/_{7}$ 1870, och ånyo fr. $^{1}/_{7}$ 1873. K.

Utgifvit synodalafhandlingar 1867 och 1871.

Andersson, Anders, f. $^{1}/_{10}$ 1811 i Mäntyharju; stud. $^{9}/_{10}$ 1843; prestv. $^{27}/_{6}$ 1849 med omd. *admittitur;* kapellan i Hirvensalmi 1872, tillträder $^{1}/_{5}$ 1875. För nvde kuramgerens i Luhanko. B.

Anstén, Zakris Gustaf, f. $^{29}/_{8}$ 1825; stud. $^{11}/_{10}$ 1850; prestv. $^{16}/_{12}$ 1853 med *approbatur;* kapellan i Säresniemi fr. $^{1}/_{5}$ 1861; sockneadj. i Kiuruvesi fr. $^{1}/_{5}$ 1869; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862. K.

Antell, Karl Anton Emerik, f. $^{21}/_{3}$ 1845 i Parikkala; stud. $^{29}/_{1}$ 1866; prestv. $^{6}/_{5}$ 1871 med *approbatur;* f. nvde kapellansadj. i Rautus. B.

Antell, Karl Johan, f. $^{7}/_{11}$ 1810 i Mäntyharju; stud. $^{14}/_{3}$ 1833; prestv. $^{27}/_{5}$ 1837 med *admittitur;* kapellan i Anjala $^{18}/_{11}$ 1846 och i Rautus $^{7}/_{11}$ 1855; vicepastor $^{23}/_{12}$ 1846. B.

Anthoni, Berndt Johan, f. $^{25}/_{1}$ 1833; stud. $^{10}/_{4}$ 1854; prestv. $^{1}/_{4}$ 1857 med *approbatur;* bitr. lärare vid l. elem. skolan i Raumo $^{20}/_{12}$ 1858; lärare vid l. e. skol. i Tavastehus $^{17}/_{8}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; past.ex. $^{24}/_{5}$ 1869 med *approbatur;* jemte skoltjenstg. såväl i Raumo som Tavastehus enl. vederb. domkapitels förordn. handhaft presterl. befattn.; biträder f. nvde pastor i Tavastehus. Å.

Appelberg, Henrik Adolf, f. $^{2}/_{1}$ 1825 i Wasa; stud. $^{22}/_{6}$ 1844; prestv. $^{13}/_{1}$ 1847 med *laudatur;* pred. och pedagog vid Tykö bruk $^{21}/_{11}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; kapellan i Pusula $^{11}/_{6}$ 1856, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; dito i Åbo domkyrkoförs. $^{20}/_{11}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Appelberg, Isak Otto, f. $^{8}/_{12}$ 1820 i Wasa; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur;* i past.ex. $^{28}/_{6}$ 1872 *med beröm godkänd;* kapellan i Nedervetil fr. $^{1}/_{5}$ 1858, i Pedersö fr. $^{1}/_{5}$ 1865 och i Nykarleby fr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Appelgren, Gustaf Wilhelm, f. $^{28}/_{1}$ 1805 i Uleåborg; stud. $^{9}/_{10}$ 1822; prestv. $^{17}/_{6}$ 1827 med *approbatur;* past.ex. $^{29}/_{11}$ 1845 med *approbatur;* kapellan i Uleåborg $^{30}/_{12}$ 1843; derjemte t. f. fånghuspred. derst. fr. $^{17}/_{5}$ 1845 till $^{1}/_{10}$ 1848 samt fr. $^{1}/_{9}$ 1849 till $^{1}/_{9}$ 1850; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1845; kyrkoh. i Hyrynsalmi $^{21}/_{1}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; dito i Kemi $^{31}/_{10}$ 1855, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1856; prost $^{12}/_{12}$ 1855; t. f. kontraktsprost i Kemi prosteri $^{10}/_{7}$ 1857, och ordinarie dito $^{15}/_{11}$ 1865; ledamot af Anne ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1868. K.

Appelgren, Johan Simon, f. $^{12}/_{10}$ 1802; stud. $^{1}/_{11}$ 1819; prestv. $^{13}/_{6}$ 1825 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{4}/_{6}$ 1836 med *approbatur cum laude;* kollega vid Uleåborgs triv.skola $^{4}/_{1}$ 1826, bibeh. dubbel tj.årsberäkn. till 1845 års slut; kyrkoh. i Letala $^{23}/_{10}$ 1844, tilltr. $^{10}/_{1}$ 1845; prost $^{15}/_{11}$ 1854. Å.

Appelroth, Johan August Albrecht, f. $^{8}/_{11}$ 1806 i Lovisa; stud. 1825; prestv. $^{11}/_{3}$ 1829 med *admittitur;* kapellan i Joutseno $^{21}/_{10}$ 1841; vicepastor $^{22}/_{11}$ 1847. B.

Arppe, Nils Gabriel, f. $^{30}/_{3}$ 1823 i Kides; stud. $^{22}/_{6}$ 1840; prestv. $^{10}/_{5}$ 1845 med *laudatur;* past.ex. $^{4}/_{12}$ 1858 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; kyrkoh. i Eno fr. $^{1}/_{5}$ 1862 och dito i Taipalsaari fr. $^{1}/_{5}$ 1870. B.

Tryckt arbete: „Saarna, pidetty Suomen Lähetysseuran vuosijuhlana kesäk. 14 p. 1871.“.

Aschan, Peter Adolf, f. $^{18}/_{10}$ 1818 i Laukas; stud. $^{18}/_{12}$ 1837; filos. kand. $^{24}/_{5}$ 1844; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; prestv. $^{4}/_{7}$ 1867 med *laudatur;* past.ex. $^{13}/_{5}$ 1869 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{24}/_{8}$ 1844; lektor i matematik och fysik vid Kuopio gymn. $^{25}/_{2}$ 1846; gymn.rektor 1854—1857, 1860—1862 och 1869—1872; inspektor för Kuopio h. el.skola 1857—1870; ledamot i Kuopio domkapitel 1851—1870; prost $^{29}/_{5}$ 1870; led. af Anne ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1862. K.

Tryckta arbeten: „Analytisk framställning af räta linien samt af koniska sektionerna för det rätvinkliga koordinatsystemet“ (spec. för lektorstj.), Kuopio 1845; „Kuopio stifts matrikel“, 2 upplagor, Kuopio 1853 och 1863; „Maamittauden alkeet“, Kuopio 1857; „Eukliiden Alkeista 6 ensimäistä kirjaa, suomennos“, Kuopio 1859; „Kurtz, Biblisk historia“, öfvs., Kuopio 1859; „Tasannes kolmiomitanto“, Kuopio 1866; Mundts plana geometri öfvs. till finskan, Kuopio 1866; „Eläintiede“, II, Åbo 1867; Reseberättelse öfver en under hösten 1864 med understöd af allm. medel verkställd pedagogisk resa i Tyskland, publ. i Pedag. fören. tidskr. 1865; redigerat tidningen „Tapio“ åren 1867—1871.

Aspegren, Karl, f. $^{8}/_{2}$ 1800 i Pälkäne; stud. $^{22}/_{6}$ 1819; prestv. $^{18}/_{6}$ 1823 med *approbatur;* past.ex. $^{27}/_{4}$ 1839, omd. *med nöje approbatur;* kapellan i Thusby $^{2}/_{9}$ 1835; vicepastor $^{16}/_{12}$ s. år, kyrkoh. i Thusby $^{13}/_{12}$ 1854, tilltr $^{1}/_{5}$ 1856; prost $^{14}/_{7}$ 1860; bestridt prostevården i Nyl. prosteriet från $^{19}/_{10}$ 1859, och ordinarie kontraktsprost $^{31}/_{10}$ 1870. B.

Aspelin, Gustaf Oskar, f. $^{5}/_{3}$ 1830 i Kalvola; stud. $^{13}/_{6}$ 1848; prestvigd $^{16}/_{11}$ 1853 med *approbatur;* kapellan i Himango $^{13}/_{7}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Aspelund, Karl Edvard, f. $^{30}/_{10}$ 1816 i Kuopio; stud. $^{13}/_{6}$ 1833; filos. kand. $^{13}/_{2}$ 1846; promov. filos. mag. $^{22}/_{6}$ 1847; prestv. $^{19}/_{5}$ 1847 med *laudatur;* past.ex. $^{15}/_{12}$ 1863 med *approbatur cum laude;*

pastor vid sv. och finska förs. i Reval 7/9 1853; pred. vid länehäktet i Helsingfors 20/2 1861; kyrkoh. i Mäntsälä 12/12 1864. B.

Tryckta arbeten: „Suomen Julkisia Sanomia" åren 1858—1864; åtskill. uppsatser i landets svenska tidningar.

Aurén, Oskar, f. 14/11 1839; prestvigd 30/11 1864 med *approbatur cum laude;* andre kapellan i Kuopio landsförs. 25/8 1869. K.

Avellan, Jakob Wilhelm, f. 26/2 1806 i Åbo; stud. 19/6 1827; prestv. 6/6 1829 med *approbatur;* lärare i ryska språket vid h. elem. skolan i Tavastehus 16/6 1830; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 29/4 1863. Å.

Bastman, Karl Fredrik, f. 13/9 1828 i Borgnäs; stud. 22/11 1853; prestv. 17/12 1856 med *admittitur;* kapellan i Leivonmäki 14/3 1866, tilltr. 1/5 s. år. B.

Becker, Wilhelm Napoleon, f. 18/5 1826; stud. i juni 1843; auskultant i Åbo hofrätt 19/6 1847; extra kopist i justitiedepartem. af k. senaten 24/8 1850; auditör vid lifgardets finska skarpsk.bat. 21/1 1851; fr. sagde tj. erh. på begäran afsked för sjuklighet 21/4 1856; häradsskrifvare i Idensalmi härad 26/2 1867; sekreterare vid Kuopio domkap. 7/9 1870.

Bengelsdorff, Frans Ludvig, f. 4/8 1847 i Tuulois; stud. 15/9 1864; t. f. lärare vid l. el.sk. i Fredrikshamn fr. 28/9 1864 i två års tid; prestv. 15/1 1870 med *laudatur;* f. nvde kuramgerens och t. f. kapellan i Mohla. B.

Bergenheim, Edvard, f. 18/9 1798 i Wasa; stud. i Åbo 4/10 1817 och i Dorpat 14/1 1819; filos. kand. i Åbo 16/12 1822; andre lärare vid k. finska kadetkorpsens elem.skola i Fredrikshamn 27/3 1823; promov. filos. doktor 27/6 s. år; lärare i historie, geogr. och statistik vid kadetkorpsen 23/7 1824; hugnad med lektors namn och värdighet 25/10 1825; ridd. af Anne ord. 3 kl. 2/2 1828; prestvigd 15/12 1830 efter i prest- och past.ex. erh. omdöme af *laudatur;* lektor i historie vid Åbo gymnasium 21/11 1832; gymnasii rektor 1835—1836, 1839—1840 samt 1843—1850; ledamot i katekeskomitén 12/10 1835; för återställande af försvagad helsa vistats utrikes fr. juni 1837 till s. tid 1838 och derunder tagit närmare kännedom om Tysklands, speciellt Preussens förnämsta bildningsanstalter; nådigst hugnad med Kangasala pastorat såsom personelt prebende 14/2 1840; t. f. kontraktsprost i Tammerfors prosteri 7/4 1841; såsom deputerad för Tammerfors prosteri deltagit i uppgörandet af reglemente för

eckles. och skolstatens enke- och pupillkassa i juli 1841; prost $^{17}/_{12}$ s. år; led. af Wladimirs ord. 4 kl. $^{27}/_{4}$ 1842; kallad att i egenskap af praktisk skolman närvara i komitén för ny gymn. och skolordnings uppgörande $^{5}/_{6}$ 1843; i egenskap af äldste lektor erh. fullmakt å St Marie prebendepastorat $^{30}/_{12}$ 1844; på begäran erh. afsked fr. kontraktsprostevården i Tammerfors prosteri $^{28}/_{4}$ 1847; i grund af $^{1}/_{12}$ 1847 anstäldt val uppförd $^{20}/_{12}$ s. år i andra rummet af underd. förslag till återbesättande af erkebiskopsembetet i Finland; $^{4}/_{6}$ 1849 kallad till ledamot i komitén för uppgörande af förslag till ändringar i k. Alexanders-universitetets statuter och åt hvilken komité sedermera äfven uppdrogs att afgifva underd. förslag till elementarläroverkets i landet reorganisation; i nåder befullm. till erkebiskop i Finland $^{10}/_{4}$ 1850 samt $^{4}/_{5}$ s. år anbefald att, utan hinder af då ännu fortgående nådår, genast efter skedd invigning öfvertaga styrelsen af erkestiftet; invigd $^{24}/_{5}$ och tilltr. embetets utöfning $^{3}/_{6}$ s. år; invigt den förste biskopen i Kuopio nyinrättade stift $^{25}/_{3}$ 1851; ledamot i komitén för afgifvande af underd. utlåtande ang. åtgärder till folkbildningens befrämjande i Finland $^{14}/_{1}$ 1852; vald till ordf. i k. finska hushållningssällskapet $^{1}/_{11}$ 1853; ledamot af Stanisl. ord. 1 klass $^{4}/_{3}$ 1854; af k. senaten $^{3}/_{4}$ 1855 utsedd att jemte öfriga stånds ombud afgå till St Petersburg för att ej allenast tolka det finska folkets djupa sorg öfver H. M. Kejsar Nikolai I:s dödliga frånfälle, utan äfven nedlägga dess underd. lyckönskningar till H. M. vår nu regerande Kejsares uppstigande på tronen; ledamot af Anne ord. 1 kl. $^{27}/_{4}$ s. år; ordf. i den komité som, med nådigt tillstånd, $^{10}/_{5}$ s. år af landets general-guvernör utsågs för att afgifva ytterligare utlåtande och förslag till det finska elementarläroverkets reorganisation, och hvilken komité $^{16}/_{8}$ s. år i Tammerfors afslutade sina förhandlingar; vid kejsarekröningen i Moskwa $^{7}/_{9}$ 1856 i nåder utn. till teol. doktor, och promov. $^{18}/_{12}$ s. år; hållit prestmöten i Åbo $\frac{28-30}{6}$ 1859, $\frac{6-8}{9}$ 1864 och $\frac{1-8}{6}$ 1871; för sjuklighet i nåder förunnats tjenstledighet på ett års tid fr. början af juli 1859 för besök af utländska helsobrunnar, hvarunder vintern tillbragts i Paris och begagnats till inhemtande af kännedom om lärometoder m. m. vid derv. högre undervisningsanstalter; ledt förhandlingarna vid det med nådigt tillstånd till $^{15}/_{7}$ och följ. dagar i Åbo sammankallade skolläraremötet 1860; ledamot af Wladimirs ordens 2 kl. med stora korset $^{9}/_{2}$ 1863; talman för Finlands prestestånd vid landtdagarna i Helsingfors 1863—1864 samt 1867 och 1872; hugnad med briljanteradt biskopskors $^{1}/_{5}$ 1864;

enl. nådigt uppdrag 10/8 1864 promoverat de efter landtd. 1864 nådigst utnämnde 7 teol. doktorer; under vistelse i Helsingfors såsom ledamot i komitén för utarbetande af nådig proposition om ny landtdagsordning för Finland, derstädes i embetet invigt i nåder utnämnde biskopen öfver Borgå stift i juni 1865; ordf. i den granskningskomité, som våren 1866 hade sig uppdraget att afgifva underd. betänkande öfver de mot kyrkolagsförslaget af 1863 gjorda anmärkningar; ledamot af Hvita Örns orden 12/4 1868; efter 20/6 1872 af k. senaten enl. H. K. M:ts förordnande och i Dess höga Namn beslutad upplösning af de ännu qvarstående bland de år 1818 tillsatte komiteerna för reglering af kyrkoärenderna i Finland, sedan desse afslutat sitt värf, har H. K. M. 7/11 s. år i nåder behagat låta förklara samtlige komiteernas vordne ordförande Sin synnerliga nådiga erkänsla för ådagalagdt förtjenstfullt nit. Å.

Tryckta skrifter (utom pastoralteser 1830 och specimen för lektorstj. 1832): „Tal, hållet på evang. sällsk. högtidsdag 31 okt. 1834“, Åbo 1835; „Statistisk tabell öfver Europas stater för året 1834“, Åbo 1836; „Lärobok i allm. verldshistorien, öfversedd, rättad samt i vissa delar omarbetad samt med genealogiska tabeller försedd“, H:fors 1837; „Program till årsexamen 1847 med ungdomen i Åbo gymnasium“, Åbo 1847; program till teol. doktorspromotionen 10/8 1864, Åbo 1864.

Bergh, Julius Immanuel, f. 30/3 1810 i Suonenjoki; stud. 26/10 1832; filos. kand. 27/5 1836; promov. filos. mag. 21/6 s. år; teol. kand. 24/5 1844; prestv. 18/12 1844; past.ex. 21/5 1856 med *laudatur;* docens i hebr. språket och literaturen vid univ. i Helsingfors 30/7 1839, och en af de fyra äldste docenterne fr. 1/1 1844 till 1/1 1846; notarie vid filos. fakult. 21/9 1839—1/2 1841; t. f. lektor i hebr. och theologi vid Kuopio gymn. fr. 24/8 1844, samt ordinarie dito 17/12 1845; läroverkets rektor åren 1850—1853; led. i domkap. fr. 1/8 1851 och s. d. lektor endast i teologi, emedan skild lekt.tjenst i den heliga skrifts grundspråk inrättades; prost 17/6 1857; insp. för frunt.skolan i Kuopio s. år; ledamot i komitén för finska bibelversionens granskning 11/4 1861; kyrkoh. i Limingo fr. 1/10 1861; insp. för h. elem.skolan i Uleåborg 8/1 1862; komiterad i eckl. och skolst. enke- och pupillkassa åren 1853, 1857 och 1861; ombud för presteståndet vid landtdagarna 1863—1864 samt 1867; teol. doktor 23/5 1864; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 5/5 1861 och Anne ord. 3 kl. 17/4 1870. K.

Utgifna arbeten: „Vaticinia Joëlis, sacri vatis, fennice versa notisque philologicis illustrata, diss. acad.“, 1840; „Försök till framställning af kyrkans förhållande till verlden i närvarande tid“, Kuopio 1847; „Anmärkningar öfver

förslag till kyrkolag för storfurstend. Finland, H:fors 1845" (underd. inlemn. till k. senaten 1845); „Lyhykäinen johdatus tunnustuskirjoihin" (företal i Lutherilaisen seurak. opin ja uskon tunnustuskirjat), Wasa 1849; finska runor och öfvers. af några Davids psalmer äfvensom uppsatser i tidn. „Hengellisiä Sanomia"; uppsatser äfven i andra i Finland utk. tidningar; några finska ströskrifter, öfvs. fr. tyskan och svenskan; öfvs. till svenskan: „Kristlig religionslära" af J. H. Kurtz, 1 uppl. Kuopio 1858, 2 uppl. Kuopio 1862; „Hos hvem finnes den Heliga Ande?" (afhandling vid kontraktsmötet i Idensalmi) 1859; „Försök till granskning af det kyrkliga inspirationsbegreppet" (synodalafhandling), 1864.

Bergh, Nils Henrik, f. 19/1 1846 i Suonenjoki; stud. 13/9 1869; prestv. 7/7 1871 med *approbatur;* f. nvde kuramgerens i Tohmajärvi. K.

Bergh, Robert Ferdinand, f. 20/10 1832 i Nurmijärvi; stud. 1857; prestv. 17/8 1868 med *approbatur;* f. nvde t. f. bönehuspred. i Polvijärvi. K.

Berghäll, Karl Viktor, f. 15/11 1830 i Wichtis; stud. 12/10 1854; prestv. 4/5 1859 med *approbatur;* kapellan i Karjala 17/7 1867, tilltr. 1/5 1869. Å.

Berghäll, Nils August, f. 25/3 1817; stud. 1839; prestv. 10/5 1845 med *admittitur;* kapellan i Öfverkimingi 24/3 1869, tilltr. 1/5 1870. K.

Bergman, Adrian, f. 12/6 1809 i Nerpes; stud. 30/9 1830; prestv. 8/12 1835 med *approbatur;* past.ex. 28/5 1853 med *approbatur cum laude;* brukspred. i Svartå 8/12 1841; vicepastor 16/11 1853; kapellan i Karis 15/8 1855; kyrkoh. i Piikkis 22/2 1864, tilltr. 1/5 1866. Å.

Bergman, August Wilhelm, f. 6/4 1835 i Pyhäjoki socken; stud. 24/1 1856; prestv. 15/7 1857 med *approbatur.* T. f. sockneadj. i Lestijärvi. Å.

Bergman, Kristian Edvard, f. 25/3 1823; stud. 12/12 1844; prestv. 9/6 1847 med *admittitur;* kapellan i Dragsfjärd fr. 1/5 1860 och i Kronoby fr. 1/5 1870; f. nvde tillika t. f. pastor derstädes. Å.

Bergman, Robert Magnus, f. 2/6 1801 i Artsjö; stud. 1827; prestv. 30/1 1830 med *approbatur;* kapellan i Björkö 30/12 1835, tilltr. 1/5 1837. B.

Bergroth, Berndt Gustaf, f. 19/4 1815 i Kuorehvesi; stud. 19/6 1837; prestv. 10/6 1842 med *approbatur;* fabrikspredikant i Tammerfors 31/3 1847; f. nvde tillika t. f. stadspred. derstädes; vicepastor 12/12 1860; led. af F. L. S., F. B. S. och F. Ev. S. Å.

Bergroth, Emil Ferdinand, f. $^{13}/_{4}$ 1817 i Suodenniemi; stud. $^{20}/_{6}$ 1836; prestv. $^{15}/_{6}$ 1839 med *approbatur cum lande;* past.ex. $^{24}/_{4}$ 1858 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Humppila $^{21}/_{10}$ 1846; kapellan i Kuorehvesi $^{11}/_{4}$ 1855; vicepastor $^{16}/_{11}$ 1853; kyrkoherde i Säkylä $^{1}/_{8}$ 1866; dito i Somero $^{25}/_{10}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Bergroth, Frans Henrik, f. $^{1}/_{12}$ 1817 i Kuorehvesi; stud. $^{23}/_{6}$ 1838; prestv. $^{19}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{5}$ 1859 med *approbatur cum laude;* fabrikspred. i Tammerfors $^{20}/_{5}$ 1846; personel sockneadj. i Keuru $^{31}/_{3}$ 1847; vicepastor $^{15}/_{11}$ 1854; kyrkoh. i Keuru $^{19}/_{6}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; notator argum. vid prestm. i Åbo 1864; led. af S. pro F. & F. F., F. L. S., F. Ev. S., Finska Missionssällskapet m. fl. Å.

Bergroth, Johan Oskar, f. $^{30}/_{4}$ 1823 i Pälkäne; stud. $^{21}/_{6}$ 1845; prestv. $^{9}/_{6}$ 1847 med *laudatur;* past.ex. $^{13}/_{4}$ 1863 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Akkas $^{31}/_{12}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; på begäran afsked fr. sagde tj. $^{18}/_{3}$ 1868; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860; f. nvde t. f. kapellan i Teirijärvi. Å.

Bergroth, Karl Edvard, f. $^{29}/_{8}$ 1813 i Längelmäki; stud. $^{20}/_{6}$ 1836; prestv. $^{15}/_{12}$ 1838 med *approbatur;* kapellan i Etseri $^{8}/_{12}$ 1841; vicepastor $^{16}/_{6}$ 1846. Å.

Bergroth, Karl Edvard Fritiof, f. $^{24}/_{5}$ 1845 i Urdiala; stud. $^{3}/_{10}$ 1864; prestv. $^{5}/_{6}$ 1867 med *approbatur cum laude;* dessförinnan tjenstgjort vid skolverket v. t. 1867; stadspredikant i Kaskö $^{11}/_{3}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kapellan i Orihpää $^{4}/_{5}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{6}$ s. år. Å.

Bergroth, Karl Selim Fritiof, f. $^{15}/_{3}$ 1832 i Ruovesi; stud. $^{25}/_{9}$ 1855; prestv. $^{25}/_{6}$ 1859 med *approbatur cum laude;* kapellan i Saltvik $^{10}/_{4}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; dito i Keuru $^{22}/_{9}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; led. i F. Ev. S. Å.

Bergroth, Viktor Adrian, f. $^{10}/_{6}$ 1814 i Suodenniemi; stud. $^{11}/_{10}$ 1833; prestv. $^{14}/_{12}$ 1836 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{5}$ 1853 med *approbatur cum laude;* kapellan i Lavia $^{7}/_{9}$ 1844; vicepastor $^{16}/_{6}$ 1846; kyrkoherde i Pöytis $^{23}/_{3}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; prost $^{20}/_{12}$ 1865; t. f. kontraktsprost i Wirmo prosteri $^{17}/_{4}$ 1867 och ordinarie dito $^{9}/_{9}$ 1868; på begäran entled. fr. prostevårdens handhafvande $^{22}/_{3}$ 1872; led. af Anne ordens 3 klass $^{28}/_{4}$ 1872. Å.

Berner, Anders Emanuel, f. $^{10}/_{10}$ 1809 i St Michel; stud. $^{9}/_{3}$ 1830; prestv. $^{17}/_{5}$ 1834 med *approbatur;* past.ex. $^{6}/_{5}$ 1848 med *approbatur;* stadskapellan i Borgå $^{1}/_{4}$ 1840; vicepastor $^{9}/_{7}$ 1842;

kyrkoh. i Uguniemi $^{22}/_{8}$ 1849; dito i Asikkala $^{30}/_{1}$ 1865; prost $^{7}/_{4}$ 1858. B.

Berner, Axel Emanuel, f. $^{1}/_{7}$ 1810 i Mäntyharju; stud. $^{13}/_{11}$ 1829; prestv. $^{19}/_{12}$ 1832 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{12}/_{3}$ 1842 med *approbatur cum laude;* lärare i svenska vid gymnas. och kretsskolan i Wiborg $^{4}/_{3}$ 1837; andre lektor i latin derst. $^{15}/_{12}$ 1841; andre lektor i teologi vid Wiborgs gymnas. $^{16}/_{11}$ 1842; kapellan i Mäntyharju $^{27}/_{8}$ 1851; vicepastor $^{18}/_{5}$ 1853; kyrkoh. i Pieksämäki $^{28}/_{8}$ 1863; kontraktsprost i norra Savolax prosteri $^{31}/_{10}$ 1870. B.

Beyrath, Klas Gustaf, f. $^{17}/_{5}$ 1812 i Idensalmi; stud. $^{8}/_{6}$ 1829; prestv. $^{19}/_{7}$ 1836 med *approb. cum laude;* dimitt. till St Petersb. stiftet $^{12}/_{6}$ 1844, derst. tjenstgjort såsom past.adj. i Kronstadt och vid baltiska flottan; återk. till Borgå stift 1849; kapellan i Kakkis $^{16}/_{1}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{18}/_{5}$ 1853; kapellan i Jääskis $^{11}/_{4}$ 1855, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1856; pred. vid estn. och lettiska militärförs. i Helsingfors $^{18}/_{1}$ 1865; tillika under vakans bestridt dels andre, dels förste kapellanstj. i Helsingfors fr. $^{4}/_{7}$ 1866, och derjemte fr. $^{1}/_{5}$ 1870 till $^{10}/_{3}$ 1871 lediga pastorstjensten i Helsingfors tyska församling; kapellan i Puumala $^{16}/_{3}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871; varit deputerad i preseståndet vid landtd. 1863—1864. B.

Bjöhrn, Gustaf Emanuel, f. $^{28}/_{2}$ 1821 i Suomenniemi; stud. $^{14}/_{12}$ 1846; prestv. $^{25}/_{5}$ 1850 med *admittitur;* kapellan i Sibbo $^{9}/_{11}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Björkman, Johan Henrik, f. $^{15}/_{1}$ 1809 i Ulfsby; stud. $^{18}/_{6}$ 1829; prestvigd $^{13}/_{6}$ 1835 med *approbatur;* kapellan i Merimasku $^{5}/_{4}$ 1843, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kapellan i Lokalax $^{17}/_{12}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1848; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1846. Å.

Blom, Erik Johan, f. $^{22}/_{5}$ 1817 i Idensalmi; stud. $^{30}/_{3}$ 1836; filos. kand. $^{6}/_{3}$ 1840; prom. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{18}/_{12}$ 1844 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{6}/_{5}$ 1840; andre kollega vid h. e.skol. i Helsingfors $^{14}/_{6}$ 1843; förste kollega vid h. e. skol. i Kuopio $^{27}/_{7}$ 1846; dito i Fredrikshamn $^{28}/_{2}$ 1849; kapellan i Heinävesi $^{11}/_{4}$ 1855; dito i Sysmä $^{18}/_{4}$ 1860. B.

Tryckta arbeten: Specimen för lektorstj. i grekiska vid Kuopio gymn.; öfvs. till finska af „Wiivanto- ja mitanto-oppi" af Lagerhamn; „Pyhän Vapahtajamme Syntymämaa rajamainensa" af F. Bässler; „Emilia Galotti, murhenäytelmä" af Lessing; „Minna von Barnhelm, eli sotamiehen onni", af dens.; „Ravintolan isäntä" af H. Conscience; „Yleisen historian oppikirja, I vanha aika, II keski-aika" af W. Pütz; „Maanviljelys-tavat, ohje Suomen maamiehille" af N. A. Gadolin; dessutom hvarjehanda tidningsuppsatser på svenska och finska.

Blomberg, Gustaf Wilhelm, f. $^{5}/_{8}$ 1822 i Nystad; stud. $^{21}/_{6}$ 1845; prestv. $^{18}/_{12}$ 1847 med *approbatur;* i past.ex. $^{13}/_{5}$ 1871 *med beröm godkänd;* pred. i Muurla fr. $^{1}/_{5}$ 1858; kapellan derst. fr. $^{1}/_{5}$ 1864. Å.

Blombergh, Karl Johan Engelbrecht, f. $^{29}/_{8}$ 1834 i Kristinestad; stud. $^{10}/_{6}$ 1852; prestv. $^{14}/_{11}$ 1855 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{9}/_{3}$ 1863 med *approbatur;* sockneadj. i Sääksmäki $^{26}/_{10}$ 1856; kyrkoh. i Siikais $^{18}/_{5}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Blomgren, Otto Gustaf, f. $^{7}/_{8}$ 1828 i Säkkjärvi; stud. $^{30}/_{6}$ 1848; prestvigd $^{15}/_{10}$ 1854 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{2}$ 1870 med *approbatur;* kyrkoherde i Rautjärvi $^{25}/_{11}$ 1871. B.

Blomqvist, Karl Fredrik, f. $^{5}/_{2}$ 1834 i Elimä; stud. $^{23}/_{1}$ 1855; prestv. $^{30}/_{9}$ 1857 med *approbatur;* domkyrkosyssloman och messprest i Borgå $^{26}/_{6}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862. B.

Blomqvist, Gustaf Reinhold, f. $^{7}/_{3}$ 1813 i Heinola; stud. $^{1}/_{12}$ 1836; prestv. $^{19}/_{12}$ 1838 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{21}/_{3}$ 1853 med *approbatur;* vicepast. $^{23}/_{12}$ 1846; kapellan i Haukivuori fr. $^{1}/_{5}$ 1849; kyrkoh. i Kesälax fr. $^{1}/_{5}$ 1857; dito i Wiitasaari fr. $^{1}/_{5}$ 1864. B.

Blåfield, Knut Gustaf Reinhold, f. $^{26}/_{9}$ 1817 i Sääksmäki; stud. $^{7}/_{2}$ 1834; filos. kand. $^{11}/_{6}$ 1840; filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestvigd $^{18}/_{5}$ 1851 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{20}/_{5}$ s. år, deri erh. „*med nöje approbatur;*“ tjenstgjort vid skolverket fr. $^{24}/_{8}$ 1844; lärare i franska spr. vid Kuopio gymn. $^{2}/_{7}$ 1845; kyrkoh. i Walkeala $^{28}/_{5}$ 1866, tilltr. genast. Tjenstledig för sjuklighet. B.

Boijer, Gustaf Magnus, f. $^{1}/_{7}$ 1831 i Åbo; stud. $^{7}/_{2}$ 1855; prestv. $^{1}/_{4}$ 1857 med *approbatur;* i past.ex. $^{15}/_{3}$ 1871 *med beröm godkänd;* kapellan i Tyrvis fr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Boisman, Erik Wilhelm Johan, f. $^{3}/_{11}$ 1821; stud. 1841; lärare vid Helsingfors h. e. skola $^{10}/_{2}$ 1847; prestv. $^{10}/_{6}$ 1855 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{23}/_{5}$ 1857 med *approbatur;* vicepastor 1859; kyrkoh. i Tavastehus och Wåno fr. $^{1}/_{5}$ 1870; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 1870. Å.

Boisman, Johan Oskar, f. $^{2}/_{7}$ 1818 i Orihvesi; stud. $^{9}/_{9}$ 1837; prestv. $^{19}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* kapellan i Eräjärvi $^{4}/_{3}$ 1846; sockneadj. i Somero $^{30}/_{12}$ 1857; kapellan i Somero $^{13}/_{3}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Boisman, Henrik Fritiof, f. $^{6}/_{1}$ 1835 i Orihvesi; stud. $^{6}/_{10}$ 1856; prestv. $^{5}/_{12}$ 1859 med *approbatur;* lärare vid ahlmanska skolan

i Kangasala $^{8}/_{2}$ 1860; derefter tjenstgjort i Eräjärvi fr. 1865 och Kuhmalax fr. 1866 samt befordrad till kapellan i Orihvesi $^{18}/_{10}$ 1870. Å.

Boman, Adolf, f. $^{20}/_{12}$ 1820 i Borgå; stud. 1842; filos. kand. $^{10}/_{5}$ 1850; promov. filos. mag. $^{19}/_{6}$ 1850; e. o. aman. vid Borgå domkapitel $^{21}/_{8}$ 1850; derefter under särsk. tider bestridt dels notarie-, dels någondera amanuenstjensten vid domkapitlet samt gymnastiklläraretj. vid gymn. och h. elem. skolan; konstitutorial å sistn. tj. $^{24}/_{3}$ 1852 samt å andra amanuenstj. vid domkapitlet $^{31}/_{8}$ 1853; förste amanuens $^{8}/_{11}$ 1854 och konsistoriinotarie i Borgå $^{12}/_{9}$ 1855. B.

Boman, Albert, f. $^{10}/_{12}$ 1818 i Borgå; stud. 1842; prestv. $^{19}/_{5}$ 1847 med *approbatur;* kapellan i Lampis $^{28}/_{11}$ 1860; dito i Walkjärvi $^{5}/_{6}$ 1869; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1856. B.

Bonsdorff, Herman Gabriel von, f. $^{25}/_{12}$ 1830 i Åbo; stud. $^{10}/_{12}$ 1850; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *approbatur;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1867 med *approbatur cum laude;* predikant och pedagog vid Tykö bruk $^{6}/_{8}$ 1856, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; tillika bestridt predikantstj. vid Åbo indelta skarpsk.bataljon $^{23}/_{5}$ 1855—$^{25}/_{10}$ 1867; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860; kyrkoherde i Korpo $^{8}/_{1}$ 1869, tilltr. lönen $^{1}/_{5}$ 1870, men bestridt såväl pastors- som kapellanstj. derstädes redan från $^{1}/_{5}$ 1869. Tjenstl. för sjukl. och utrikes resa 6 veckor om sommaren 1863. Å.

Utgifvit: „Strödda anmärkningar mot H. M. Melins 1864 utgifna bibelöfvers., såvidt densamme rör en del af de apostoliska brefven", Åbo 1867.

Borenius, Alexander Ferdinand, f. $^{7}/_{1}$ 1808 i Nykyrka; stud. $^{5}/_{10}$ 1825; filos. kand. $^{6}/_{6}$ 1831; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1832; t. f. öfverlärare vid gymn. i Wiborg v. t. 1833; lektor i matematik vid Borgå gymnasium $^{12}/_{6}$ 1833; prestv. $^{27}/_{5}$ 1837; past.ex. $^{26}/_{5}$ 1842 med *laudatur;* gymn. rektor 1837—1838, 1841—1842 och 1850—1862; prost $^{30}/_{8}$ 1843; utm.tecken för 15 års oförvitlig tj. $^{13}/_{12}$ 1848, för 20 års $^{8}/_{12}$ 1853 och för 25 års $^{8}/_{1}$ 1859; fullm. å Lappträsk preb. pastorat $^{11}/_{8}$ 1852; led. af Anne ord. 3 kl. $^{20}/_{4}$ 1851; deputerad i presteståndet vid landtdagarne 1863—1864, 1867 och 1872; revisor i eckl. statens enke- och pupillkassa åren 1849, 1852 och 1856, samt komiterad år 1870; verkst. skolvisitationer i Wiborgs län och Nyslott under 6 år fr. 1835 till 1843 samt åtföljt stiftets biskop å visitationsresor under 17 särsk. år fr. 1839 till 1872; ordf. i Borgå stads byggnadskomité 1854—1858; inspektor för döfstumskolan i Borgå fr. $^{8}/_{5}$ 1861 till $^{1}/_{7}$ 1870 samt derefter ordf. i skolrådet för samma läroinrättning; ordf. i stadens sparbank fortf. fr. och med år 1864; t. f. kontr.prost i Borgå domprosteri fr. $^{20}/_{9}$

1865 till slutet af 1868; vald på 3 år till assessor i Borgå domkapitel fr. $^{1}/_{7}$ 1870 och ånyo fr. $^{1}/_{7}$ 1873; derjemte inspektor för Ehnroosska folskolan i Mäntsälä. B.

Tryckta arbeten: „Theses Computus ecclesiastici ministerium sacrum adituris in usum“, 1842; öfversedd, tillökt och för i Finland gällande mått, vigt och myntförhållanden omarbetad upplaga af S. J. Filéns „Lärobok i aritmetiken“, 1844; s. år en finsk lärobok i aritmetiken; af hvardera ny och tillökt upplaga 1848; en år 1846 till finska vetensk. societeten inlemnad afhandl. med titel: „Formularum paschalium Gaussianarum cum Delambreanis comparatio earumque ex his deducendi periclitatio“; rektorsprogrammer åren 1853, 1856, 1859 och 1862; program vid invigningen af offentliga döfstumskolan i Borgå 1863; tal vid samma tillfälle, tr. i Hfors 1863; årliga berättelser i Borgåbladet om döfstumskolans verksamhet 1858—1870.

Borenius, Henrik Gustaf, f. $^{3}/_{10}$ 1802 i Nykyrka socken af Wiborgs län; stud. $^{5}/_{10}$ 1821; filos. kand. $^{6}/_{4}$ 1827; promov. filos. doktor $^{10}/_{7}$ s. år; amanuens vid univ. astron. observatorium $^{12}/_{7}$ s. år; prestv. i Borgå $^{10}/_{3}$ 1829; t. f. öfverlärare vid Wiborgs gymn. $^{22}/_{3}$ 1829; t. f. lärare vid kadetkorpsen 1829—1830 och derefter pastorsadj. i Kivinebb; docens i matem. $^{27}/_{12}$ 1834; lektor i tyska spr. vid univ. $^{9}/_{5}$ 1835; kurator för Tavastl. afdeln. 1838—1839 samt för Wiborgska afd. 1839—1843: examinator i astronomi 1840—1842 samt 1845; adjunkt i matematiken och fysiken $^{21}/_{1}$ 1846; t. f. professor i fysiken 1848—1849; föreståndare för univ. magnetiska och meteorol. observatorium $^{27}/_{5}$ 1848; erh. professors namn och värdighet $^{25}/_{3}$ 1856; led. af Anne ord. 3 kl. $^{16}/_{4}$ 1865; led. af finska liter.sällsk. 1836 och finska vetenskapssocieteten 1839. B.

Tryckta arbeten: „In theoriam luminis reflexi disquisitio“ (för docentur), 1834; „Dissert. acad. de gravitate, ope penduli, ex dato situ geographico determinanda“ (för adjunktur), 1845; „Determinatio superficiei, omnes generis dati lineas dato sub angulo intersecantis“ (i Memoires des savans étrangers, publ. par l'Académie des sciences de St. Petersbourg), 1841; „Calcul comparatif de différentes observations du pendule constant“ (i samma akademis Bulletin scientifique), 1841; „Ueber die Berechnung der mit den unveränderlichen Pendel zur Bestimmung der Abplattung der Erde angestellten Beobachtungen“ (i samma akademis Bulletin de la classe physico-mathématique), 1842; „Beräkning af Finlands areala innehåll“ (i tidskr. Suomi), 1841; „Deductio tironum usui accommodata formularum commodissimarum ad computandos angulos trianguli rectilinei ex datis ejus lateribus“, 1839; „Determinatio superficiei, intersectione continua omnium generis dati linearum prodeuntis“, 1839; „Om de framsteg, som kunskapen om jordmagnetismen gjort isynnerhet under de senaste decennierna“, 1851 (dessa tre sistn. i Acta societ. scient. Fenniae); „Minnestal öfver J. J. Nervander“, 1848.

Borenius, Robert, f. $^{29}/_{5}$ 1821 i Halikko; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{5}/_{3}$ 1859 med

appr. cum laude; sockneadj. i Halikko $^{8}/_{11}$ 1843, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1846; kapellan i Janakkala fr. $^{1}/_{5}$ 1855 och i Halikko fr. $^{1}/_{5}$ 1857; vicepastor $^{19}/_{11}$ 1856; kyrkoh. i Wichtis $^{3}/_{8}$ 1872, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. Å.

Borg, Aron Gustaf, f. $^{11}/_{5}$ 1810 i Wihanti kapell; stud. $^{14}/_{10}$ 1826; filos. kand. $^{27}/_{4}$ 1832; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; t. f. apologist vid trivialskol. i Tavastehus h. t. 1832 och v. t. 1833; teol. kand. $^{3}/_{6}$ 1836; teol. licent. $^{24}/_{10}$ 1838; docens i teol. $^{28}/_{6}$ 1839; prestv. $^{21}/_{8}$ s. år; notarie i teol. fakult. 1839 och 1840; promov. teol. doktor $^{16}/_{7}$ 1840; t. f. linguar. sacrarum lektor vid Åbo gymn. $^{30}/_{6}$ 1841 och ordinarie dito $^{4}/_{9}$ s. år; t. f. sekr. i komiteerna för regl. af kyrkoärenderna i Finland $^{4}/_{12}$ 1841; professor i bibl. exegetiken vid univ. i Hfors $^{25}/_{10}$ 1842; derj. kyrkoh. i Nurmijärvi preb. pastorat $^{22}/_{2}$ 1843; led. i komitén för blifv. presters bildning vid universitetet $^{31}/_{3}$ 1845; kyrkoh. i Limingo $^{29}/_{10}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{2}$ 1846; insp. för lärov. i Uleåborg $^{10}/_{2}$ 1847; t. f. kontr.prost i Uleåborgs prosteri $^{12}/_{5}$ s. år; ordinarie dito $^{31}/_{7}$ 1850; erh. flesta rösterna vid biskopsvalet i Kuopio nya stift 1850; led. i katekeskomitén $^{25}/_{4}$ 1853; preses vid synodalmötet i Kuopio 1856; domprost och kyrkoh. i Kuopio $^{27}/_{4}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{9}$ s. år; led. i komitén för finska bibelöfvers. $^{11}/_{4}$ 1861; deputerad i ständerutskottet 1862 samt representant i presteståndet vid landtdagarna 1863—1864, 1867 och 1872; led. af Anne ord. 3 kl. $^{19}/_{4}$ 1855, Stanisl. ord. 2 kl. $^{7}/_{9}$ 1856; samma orden och kl. med kejs. kronan $^{5}/_{5}$ 1861, Anne ord. 2 kl. $^{1}/_{5}$ 1864 och Anne ord. 2 kl. med kejs. kronan $^{14}/_{5}$ 1869; tjenstledig 3 mån. 1850 och 4 mån. 1852. K.

Tryckta arbeten: „Dissertatio exegetica in locum Paulinum Rom. 5: 12" (för docentur), 1839; „Dissertatio ethico-theologica de gratia et libero arbitrio" (för teol. doktorsgrad), 1840; „De indole et initiis chaldeae dictionis in libris veteris test. sacris" (för profession), 1842; Specimen för lektorstj. i den hel. skrifts grundspråk, 1840; „Inledande betraktelser till augsburgiska bekännelsen" (synodalafhandling), Uleåborg 1856; „Förslag till religionskatekes för de ev. luth. församlingarna i storfurstend. Finland, uppgj. af den för detta ändamål i nåder tillsatte komité", tryckt på svenska och finska språken 1857; Landtdagspredikan (på svenska och finska), Hfors 1863; „Hvar är min plats vid Kristi kors?" långfred.predikan, Hfors 1864; „Lasten postilla", 1869; „Kuukauslehti sunnuntaikouluille", 1872.

Borg, Edvard Wilhelm, f. $^{6}/_{1}$ 1830 i Pyhäjoki; stud. $^{21}/_{6}$ 1851; prestvigd $^{16}/_{12}$ 1853 med *laudatur;* past.ex. $^{17}/_{5}$ 1858 med *approb. cum laude;* kapellan i Enare lappmarksförs. $^{8}/_{8}$ 1857; kyrkoh. i Utsjoki lappm. förs. $^{8}/_{2}$ 1860; kyrkoh. i Brahestad och Salo $^{22}/_{1}$ 1868; ledamot af kongl. norska Olafs orden $^{25}/_{1}$ 1868. K.

Utgifvit: **Abc-bok, Luth. lilla katekes och hustaflan å Enare-lappska dialekten, samt öfversatt till finska från norska språket, för de i norska Finnmarken bosatte finnars behof: Abc och läsebok, bibl. historia och religionskatekes.**

Brander, Fredrik Wilhelm, f. $^{22}/_{4}$ 1822 i St Michel; stud. i juni 1839; prestv. $^{10}/_{5}$ 1845 med *approb. cum laude;* pred. vid korrektionsinr. i Wiborg $^{7}/_{3}$ 1855; kapellan i Kaukola $^{2}/_{10}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; vicepastor $^{23}/_{4}$ 1856. B.

Brander, Henrik Erland, f. $^{14}/_{10}$ 1818 i Nakkila; stud. $^{13}/_{12}$ 1841; prestv. $^{19}/_{12}$ 1844 med *approbatur;* past.ex. $^{29}/_{4}$ 1859 med *approbatur;* lärare vid flickskolan i Åbo $^{3}/_{8}$ 1853; vicepastor $^{16}/_{11}$ 1854; kyrkoh. i Loppis $^{30}/_{9}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Bredenberg, Emil August, f. $^{3}/_{10}$ 1827 på Hangöudd; stud. $^{21}/_{6}$ 1849; prestv. $^{19}/_{11}$ 1851 med *approbatur;* past.ex. $^{9}/_{4}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Janakkala $^{28}/_{4}$ 1858; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1869. Å.

Bremer, Bror Ehrenfried, f. $^{17}/_{10}$ 1825 i Suomusjärvi; stud. $^{19}/_{6}$ 1847; prestv. $^{19}/_{6}$ 1850 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{29}/_{2}$ 1868 med *appr. cum laude;* predikant vid länehäktet och läne allm. sjukhuset i Wasa $^{29}/_{1}$ 1862, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; derjemte kuramgerens i Mustasaari; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1857. Å.

Brofeldt, Henrik Gustaf Teodor, f. $^{14}/_{3}$ 1837; stud. $^{10}/_{9}$ 1856; prestv. $^{1}/_{5}$ 1859 med *approbatur cum laude;* kapellan i Idensalmi $^{22}/_{4}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; vicepastor $^{29}/_{6}$ 1870. K.

Broms, Aron Fredrik, f. $^{7}/_{11}$ 1801 i Heinola; prestv. $^{17}/_{12}$ 1825 med *approbatur;* kapellan i Borgnäs $^{16}/_{3}$ 1831; dito i Artsjö $^{20}/_{4}$ 1836; vicepastor $^{4}/_{7}$ 1832. B.

Brummer, David, f. $^{21}/_{11}$ 1805 i Sysmä; stud. $^{18}/_{2}$ 1830; prestv. $^{18}/_{12}$ 1833 med *admittitur;* kapellan i Haukivuori fr. $^{1}/_{5}$ 1847 och i Jyväskylä fr. $^{1}/_{5}$ 1849; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1856. B.

Brummer, Fredrik Alexander, f. $^{12}/_{3}$ 1848 i Jyväskylä; stud. $^{13}/_{6}$ 1868; prestv. $^{8}/_{8}$ 1871 med *approbatur;* f. nvde pastorsadj. i Hiitola. B.

Brummer, Karl Wilhelm, f. $^{25}/_{10}$ 1845 i Jyväskylä; stud. $^{2}/_{6}$ 1865; prestv. $^{12}/_{2}$ 1869 med *approbatur;* f. nvde t. f. pastor i Savitaipal. B.

Brummer, Robert Wilhelm, f. $^{14}/_{4}$ 1817 i Sysmä; stud. $^{21}/_{6}$ 1842; prestv. $^{14}/_{8}$ 1844 med *appr. cum laude;* past.ex. $^{23}/_{10}$ 1860 med *approbatur;* bönehuspred. i Uurais $^{28}/_{5}$ 1848; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1856; kyrkoherde i Joutsa $^{9}/_{3}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865. B.

Brunou, Karl Paul Collin, f. $^{12}/_{3}$ 1815 i Joutseno; stud. $^{14}/_{12}$ 1835; filos. kand. $^{16}/_{6}$ 1840; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ s. år; prestv. $^{3}/_{9}$ 1856 med *laudatur;* past.ex. $^{16}/_{9}$ 1857 med *approb. cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{20}/_{1}$ 1841, dervid enl. skilda förordnanden anstäld vid f. d. trivialskolan i Lovisa samt gymn. och h. elem.skolan i Borgå; andre kollega vid sistn. skola $^{22}/_{11}$ 1843; konrektor vid h. elem.skolan i Heinola $^{10}/_{1}$ 1849; tillika sånglärare derst. fr. $^{22}/_{8}$ s. år; inspektor för l. elem.skolan derst. $^{20}/_{3}$ 1867; erh. utmärkelsetecknet för femton års oförvitlig tjenst $^{8}/_{1}$ 1858. B.

Bäck, Johannes, f. $^{31}/_{10}$ 1850; stud. $^{25}/_{5}$ 1867; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *laudatur;* pastorsadjunkt i Lappajärvi fr. sistn. dag. Å.

Bäckman, Anders Magnus, f. $^{2}/_{1}$ 1790 i Björneborg; stud. $^{21}/_{6}$ 1808; prestv. $^{18}/_{12}$ 1812 med *approbatur;* past.ex. $^{30}/_{11}$ 1839 med *approbatur;* kapellan i Ulfsby $^{1}/_{4}$ 1829, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{11}/_{2}$ 1835; kyrkoherde i Nousis $^{26}/_{2}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{3}$ s. år; dito i Bjerno $^{22}/_{12}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1852; prost $^{27}/_{12}$ 1854. Å.

Bäckman, Johan Peter, f. $^{17}/_{9}$ 1826 i Paldamo; stud. $^{17}/_{6}$ 1848; prestv. $^{18}/_{12}$ 1850 med *admittitur;* past.ex. $^{25}/_{10}$ 1861 med *approbatur;* kapellan i Kolari fr. $^{1}/_{5}$ 1858; kyrkoh. i Kemiträsk fr. $^{1}/_{5}$ 1862; dito i Ylivieska 1871, tillträder $^{1}/_{5}$ 1875; bestrider f. nvde äfven kyrkoh.embetet i Kuolajärvi. K.

Bäckström, Gustaf, f. $^{2}/_{12}$ 1805 i Esbo; prestv. i Borgå $^{14}/_{1}$ 1837 med *approbatur cum laude;* efter att hafva tjenstgjort i 9 olika förs. såsom e. o., dervid särsk. ggr handhaft pastoralvård, den $^{28}/_{8}$ 1867 befullm. till kapellan i Sordavala, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; vicepastor $^{23}/_{4}$ 1845; opponens vid prestmötet i Borgå 1860. B.

Bäckvall, Johan, f. $^{28}/_{6}$ 1817; stud. $^{15}/_{6}$ 1839; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{15}/_{6}$ 1850 med *approbatur;* kateket i Pudasjärvi $^{27}/_{11}$ 1850; fr. denna tjenst på egen begäran afsked $^{11}/_{4}$ 1853; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; kapellan i Uleåsalö $^{14}/_{3}$ 1855; dito i Uleåborg $^{13}/_{8}$ 1856; derjemte en månad 1858 bestridt rektors lektioner vid Uleåborgs h. e.skola samt en längre tid pred.tjensten vid 3:dje indelta finska skarpsk.bat.; kyrkoh. i Kesälax $^{19}/_{10}$ 1864; dito i Björkö $^{22}/_{11}$ 1869; deputerad i presteståndet vid landtdagen 1867. B.

Tryckt arbete: Z. Topelii „Naturens bok“ i finsk öfvs.; dessutom redigerat tidn. „Oulun Wiikko-Sanomia“ åren 1854—1864.

Böök, Gustaf Robert, f. $^{8}/_{5}$ 1830 i Heinola; stud. $^{15}/_{6}$ 1850; prestv. $^{15}/_{10}$ 1854 med *approbatur cum laude;* fånghuspred. i Ta-

vastehus fr. $^{1}/_{5}$ 1873; vicepastor $^{11}/_{5}$ 1864; f. nvde kuramgerens i Hollola. B.

Cajan, Johan Fredrik, f. $^{13}/_{9}$ 1815 i Sotkamo; stud. $^{3}/_{10}$ 1832; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur cum laude;* kapellan i Piippola $^{22}/_{4}$ 1857; tjenstl. för sjuklighet sedan $^{1}/_{5}$ 1859 och försedd med substitut. K.

Utgifvit: tidn. „Mehiläinen" 1836, samt „Suomen Historia", 1846.

Cajan, Josef Fredrik, f. $^{9}/_{6}$ 1850 i Alavo; stud. $^{10}/_{6}$ 1869; prestv. $^{2}/_{7}$ 1872 med *approbatur cum laude;* för nvde pastorsadj. i Lochteå. Å.

Cajander, Gustaf Adolf, f. $^{24}/_{7}$ 1814 i Leppävirta; stud. $^{14}/_{12}$ 1835; prestv. $^{20}/_{12}$ 1841 med *approbatur cum laude;* kuramg. i biskopens annex St Andreae fr. 1846; kapellan i Sulkava $^{11}/_{3}$ 1863; dito i Räisälä $^{11}/_{12}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; vicepastor $^{2}/_{9}$ 1846. B.

Cajaner, Johan Zakris, f. $^{9}/_{11}$ 1791; stud. 1812; prestv. $^{17}/_{12}$ 1814 med *approbatur;* past.ex. $^{5}/_{12}$ 1822 med *approbatur;* kapellan i Muhos $^{6}/_{5}$ 1829; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1841. K.

Cajanus, Anders Gustaf, f. $^{4}/_{4}$ 1807 i Pyhäjoki; stud. $^{10}/_{9}$ 1825; prestv. $^{6}/_{6}$ 1829 och förn. prestex. $^{29}/_{2}$ 1832 med *approbatur;* past.ex. $^{7}/_{11}$ 1859 med *approbatur;* kapellan i Karvia $^{12}/_{11}$ 1834; dito i Pedersö $^{24}/_{3}$ 1852; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1851; kyrkoh. i Orihvesi $^{8}/_{4}$ 1863; prost $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Cajanus, Gustaf Adolf, f. $^{29}/_{8}$ 1820 i Östermark; stud. $^{6}/_{6}$ 1843; prestv. $^{11}/_{6}$ 1845 med *approbatur;* past.ex. $^{2}/_{3}$ 1867 med *approb. cum laude;* predikant i Honkojoki $^{12}/_{4}$ 1854; kapellan i Evijärvi $^{5}/_{8}$ 1863; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862; kyrkoherde i Qveflax $^{14}/_{11}$ 1871, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873 och t. f. fr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Calamnius, August Benjamin, f. $^{26}/_{6}$ 1834 i Kronoby; stud. i sept. 1855; prestv. $^{1}/_{5}$ 1859 med *approbatur cum laude;* kapellan i Pulkkila $^{22}/_{5}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{29}/_{6}$ 1870. K.

Calamnius, Karl Alfred, f. $^{14}/_{3}$ 1829 i Kronoby; stud. $^{9}/_{10}$ 1847; prestv. $^{27}/_{4}$ 1853 med *approb. cum laude;* kapellan i Karlö $^{16}/_{9}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862. K.

Calonius, Karl Fritiof, i Tohmajärvi $^{21}/_{9}$ 1829; stud. $^{14}/_{12}$ 1850; prestv. $^{5}/_{12}$ 1854 med *approbatur cum laude;* kapellan i Rautavaara $^{7}/_{9}$ 1859; brukspred. å Strömsdal $^{27}/_{11}$ 1861; vicenotarie vid domkapitlet i Kuopio $^{23}/_{1}$ 1867; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862; varit komiterad i e. o. p.kassan 1871. K.

Calonius, Kristian Emanuel, f. 12/4 1832 i Parikkala; stud. 6/10 1853; prestv. 17/12 1856 med *approbatur;* kapellan i Askola 8/1 1869. B.

Candolin, Anders Adrian, f. 15/12 1828 i Lundå; stud. 15/2 1851; prestv. 15/11 1854 med *approbatur;* past.ex. 27/11 1865 med *approbatur;* pred. i Ullava 26/11 1862; kyrkoh. i Sahalax 9/1 1867, tilltr. 1/5 1869. Å.

Cannelin, Gustaf, f. 26/8 1815 i Pyhäjoki socken; stud. 17/6 1832; filos. kand. 10/12 1839; promov. filos. mag. 20/7 1840; filos. lic. 12/3 1844; prom. filos. doktor 21/6 1844; prestv. 25/6 1859 med *laudatur;* past.ex. 13/12 1859 med *laudatur;* bestr. aman.tj. vid univ. konsist. 3 månader 1842 och året 1843, utom då bestr. konrektorstj. vid h. e. skol. i Åbo en del af vårterm. sistn. år; ordin. aman. vid univ. konsist. 30/3 1844; lektor i grekiska vid Wasa gymnasium 15/12 1845 efter att fr. 15/5 1844 hafva förestått sagde tjenst; kyrkoh. i Sääksmäki 28/11 1860, tilltr. 1/5 1861; erh. utmärkelsetecknet för 15 års tjenst 8/1 1859; prost 17/12 1862. Å.

Tryckta arbeten, utom specimina för doktorsgrad (1844) och lektorstjenst (1845): „Käsikirja lain-opissa talonpojille“, Wasa 1849; „Vanhemmat, kasvattakaat lapsenne kurissa ja Herran manauksessa“, Åbo 1849; „Kuinka pitää lapsia niin kasvattaa, että sillä Jumalan nimeä kunnioitetaan ja Hänen seurakuntansa rakennetaan“, Wasa 1851; „Haikaran kynä; saksan kielestä suomennettu“, Uleåborg 1855; „Maunulan Matti“ nykterhetsskrift, Hfors 1855; „Suomenmaan historia“, Åbo 1859; „Suomenmaan maantieto“, Åbo 1859; „Maantieto“, Åbo 1859; „Kreikan kielioppi“, Hfors 1865; „Grekisk språklära“, Åbo 1865; „Ruotsin valtakunnan laki, uusi suomennos“, Hfors 1865; „Sanakirja Xenophonin Anabasiskirjaan“, Hfors 1868; „Norjan valtakunnan perustuslaki y. m.“, Hfors 1870.

Cantell, Otto Magnus, f. 5/3 1821 i Jorois; stud. 11/10 1845; prestv. 18/12 1847 med *approbatur;* kapellan i Jokkas 10/4 1867; vicepastor 18/12 1861. B.

Carén, Johan, f. 26/10 1807 i Nurmijärvi; stud. 20/5 1836; prestv. 4/6 1842 med *approbatur;* kapellan i Borgnäs 30/7 1851, tilltr. 1/5 1853; vicepastor. B.

Carlberg, Johan Peter, f. 25/1 1816 uti Wermland i Sverige; stud. i Upsala 13/3 1838; prestv. i Åbo 27/8 1844 med *admittitur;* past.ex. 5/2 1872 *med beröm godkänd;* kapellan i Hiitis 17/11 1852, tilltr. 1/5 1853. Å.

Carlsson, Wilhelm, f. 13/8 1834 i Hvittis; stud. 1856; prestv. 3/11 1858 med *appr. cum laude;* past.ex. 14/3 1868 med *approb. cum laude;* kapellan i Jämijärvi 3/5 1865; vicepastor 20/12 1865; led. af F. L. S., F. H. S., F. Ev. S., och Finska Fornminnesföreningen. Å.

Utgifvit i tryck 20 originalarbeten, hvaribland „Raamatun muinaistietoja“; „Palestinan maantiede“; „Rukouspäivä-postilla I“; „Hengellinen Kalenteri“ 1869—1873; „Herran Sabbatista“; „Jesuksen Kristuksen elämäkerta“; „Historiallinen ja maatiet. kertomus Pirkkalan pitäjästä“; „Entinen Ikalinen, historiallinen kertomus Ikalisten, Parkanon ja Kankaanpään pitäjistä“; „Kristillisia Sanomia“ 1871 och 1872; „Uusi Testamentti selityksineen“; „Ihmisen voimista hengellisissä asioissa, sekä parannuksesta ja uskosta“; „Evangeliumin oppi“. Dessutom utgifvit i finsk öfversättning 16 arbeten af Luther, Angell James, Wilcock, Adolphe Monod m. fl.

Carlstedt, Johan Peter, f. $^{27}/_{4}$ 1805; stud. $^{18}/_{12}$ 1821; prestv. $^{17}/_{6}$ 1827 med *approbatur;* kapellan i Wåno $^{7}/_{3}$ 1832, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1834; dito i Hattula $^{23}/_{11}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; dito i Oravais $^{12}/_{11}$ 1856, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1845. Å.

Carlstedt, Karl Fredrik, f. $^{16}/_{11}$ 1802 i Björneborg; stud. $^{18}/_{12}$ 1821; prestv. $^{18}/_{12}$ 1826 med *approbatur;* kapellan i Sääksmäki $^{11}/_{12}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; vicepastor $^{16}/_{11}$ 1843. Å.

Carpén, Johan, f. $^{18}/_{3}$ 1812 i Uleåborg; stud. $^{7}/_{10}$ 1834; prestv. $^{15}/_{6}$ 1836 med *admittitur;* sockneadj. i Ijå med station i Kuivaniemi $^{8}/_{3}$ 1848, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; vicepastor $^{10}/_{12}$ 1856. K.

Castrén, Adolf, f. $^{30}/_{12}$ 1846 i Kemi; stud. $^{31}/_{5}$ 1867; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* pastorsadj. i Kelviå. Å.

Castrén, Erik Ulrik, f. $^{11}/_{8}$ 1806 i Kuusamo; stud. $^{3}/_{12}$ 1823; prestv. $^{11}/_{6}$ 1830 med *approbatur;* past.ex. $^{18}/_{3}$ 1863 med *approbatur;* kapellan i Evijärvi $^{2}/_{12}$ 1846; dito i Nedertorneå $^{8}/_{9}$ 1847; vicepastor $^{14}/_{12}$ 1842; kyrkoh. i Nedertorneå $^{29}/_{5}$ 1865; prost $^{14}/_{10}$ 1868. K.

Castrén, Fredrik Edvard, f. $^{17}/_{4}$ 1829 i Öfvertorneå; stud. $^{23}/_{6}$ 1849; prestv. $^{27}/_{4}$ 1853 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{13}/_{3}$ 1869 med *approbatur;* personel sockneadj. i Nedertorneå $^{7}/_{2}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; kapellan dersammastädes $^{10}/_{11}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862. K.

Castrén, Johan Robert, f. $^{20}/_{1}$ 1828 i Öfvertorneå; stud. $^{23}/_{6}$ 1849; prestv. $^{27}/_{4}$ 1853 med *approbatur;* kapellan i Turtola fr. $^{1}/_{5}$ 1859; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862; bestrider f. nvde utom sin egen tjenst äfven kyrkoh.embetet i Muonioniska. K.

Castrén, Jonas Kristian, f. $^{29}/_{3}$ 1828 i Töysä; stud. $^{17}/_{6}$ 1848; prestv. $^{18}/_{6}$ 1851 med *approbatur;* past.ex. $^{19}/_{3}$ 1867 med *approbatur;* kapellan i Nederkimingi $^{21}/_{6}$ 1858; vicepastor $^{27}/_{8}$ 1862; kyrkoh. i Hyrynsalmi $^{13}/_{12}$ 1869. K.

Castrén, Lars Magnus, f. $^{19}/_{2}$ 1806 i Ristijärvi; stud. $^{23}/_{10}$ 1823; disp. pro ex. 1826; prestv. $^{3}/_{6}$ 1828 med *admittitur;* past.ex.

$^{31}/_{3}$ 1838 med *approbatur;* vicepastor $^{19}/_{12}$ 1840; sockneadj. i Limingo $^{18}/_{10}$ 1848; kyrkoh. i Kelviå $^{7}/_{10}$ 1857; prost $^{17}/_{12}$ 1862. Å.

Cavén, Frans Ferdinand Fritiof, f. $^{19}/_{6}$ 1838 i Tyrväntö; stud. 1859; prestvigd $^{5}/_{11}$ 1862 med *approbatur;* kapellan i Padasjoki $^{8}/_{12}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. B.

Cedberg, Adolf, f. $^{4}/_{6}$ 1817 i Kumo; stud. $^{14}/_{12}$ 1840; prestv. $^{16}/_{12}$ 1843 med *approbatur;* sockneadj. i Karkku $^{9}/_{5}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; dito i Ikalis $^{16}/_{3}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kapellan i Kauvatsa $^{14}/_{1}$ 1863, men ej hunnit tillträda; dito i Orihvesi $^{12}/_{4}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; dito i Pälkäne $^{26}/_{1}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Cederberg, Jakob, f. $^{24}/_{8}$ 1825 i Pedersöre; stud. $^{9}/_{10}$ 1847; prestv. $^{20}/_{12}$ 1849 med *appr. cum laude;* vid förn. prest.ex. $^{9}/_{12}$ 1861 erh. vitsordet *laudatur;* past.ex. $^{16}/_{12}$ 1861 med *approb. cum laude;* kapellan i Kortesjärvi $^{25}/_{10}$ 1865; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; kyrkoh. i Jurva 1872, tilltr. genast. Å.

Chydenius, Fredrik Engelbrecht, f. $^{16}/_{7}$ 1827 i Mustasaari; stud. $^{10}/_{6}$ 1850; tjenstgjort vid skolverket h. t. 1855; prestv. $^{19}/_{11}$ 1856 med *admittitur;* lärare vid lägre elem.skolan i Nykarleby $^{20}/_{12}$ 1858; dito vid l. elem.skol. i Gamlakarleby $^{17}/_{10}$ 1859; tillika past. adj. derst. fr. $^{5}/_{12}$ 1860 till $^{15}/_{7}$ 1868 och t. f. kapellan fr. sistn. dag till $^{1}/_{5}$ 1872; t. f. lärare vid söndagsskolan derst. sedan v. t. 1860, hvarmed ännu fortfares. Å.

Clayhills, Karl, f. i Kymmene $^{8}/_{12}$ 1804; prestv. $^{20}/_{12}$ 1826 med omd. *approbatur;* elem.lärare i Fredrikshamn $^{9}/_{2}$ 1831; derjemte förrättat presterl. tjenst i Fredrikshamn och i Sippola; sedermera t. f. rysk språkl. i Fredrikshamn, derefter past.adj. i Pyttis och slutl. kap.subst. i Kymmene; efter åtnjuten tjenstledighet åter förordn. till past.adj. i Pyttis 1872. Erh. utm.tecknet för 15 års oförvitlig tjenst $^{27}/_{12}$ 1849. B.

Cleve, Otto Henrik, f. $^{3}/_{9}$ 1826 i Rantasalmi; stud. $^{22}/_{6}$ 1842; prestv. $^{7}/_{2}$ 1852 med *laudatur;* past.ex. $^{19}/_{2}$ 1863 med *laudatur;* tjenstgjort vid elem.skolorna i Sordavala och Nyslott fr. $^{1}/_{2}$ 1850 till $^{15}/_{6}$ 1851 samt såsom församlingslärare, dels pastorsadj., dels kuramgerens, i Jaakkimvaara, Ruskeala och Rantasalmi fr. $^{7}/_{2}$ 1852 till $^{9}/_{12}$ 1863; sistn. dag befullm. teol. lektor vid elem.läroverket i Jyväskylä. B.

Tryckt arbete: „Försök att historiskt belysa läran om prestaembetet i dess förhållande till lärorna om församlingen och rättfärdiggörelsen“ (specimen för teol. lektorstjenst), Hfors 1863.

Colérus, Frans Fritiof, f. $^{28}/_{10}$ 1834 i Ylöjärvi; stud. $^{24}/_{9}$ 1856; prestv. $^{5}/_{9}$ 1860 med *approbatur;* kapellan i Kiikka fr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Colérus, Johan Adolf, f. $^{14}/_{10}$ 1830 i Pyhämaa; stud. $^{22}/_{9}$ 1851; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *appr. cum laude;* past.ex. $^{4}/_{5}$ 1866 med *approbatur;* kapellan i Töfsala $^{11}/_{6}$ 1856; kyrkoh. i Pyhämaa $^{15}/_{4}$ 1868. Å.

Collan, Klas, f. $^{8}/_{2}$ 1816 i Idensalmi; stud. $^{4}/_{6}$ 1833; filos. kand. $^{15}/_{6}$ 1840; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{25}/_{5}$ 1850 med *laudatur;* past.ex. $^{4}/_{7}$ 1850, vitsord *med nöje approbatur;* tjenstgj. vid skolverket fr. $^{2}/_{2}$ 1841; befullm. lärare vid frunt.skolan i Helsingfors $^{17}/_{12}$ 1844; pastor och religionslärare vid finska kadetkorpsen i Fredrikshamn $^{5}/_{2}$ 1852 med anciennitet fr. $^{1}/_{8}$ 1850; kyrkoh. i Parikkala $^{22}/_{6}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864; fältprost $^{24}/_{4}$ 1859; erh. utm. tecknet för 15 års oförv. tjenst $^{4}/_{1}$ 1860; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{30}/_{6}$ 1856 och af Anne ordens 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1862; ombud i prestaståndet vid landtdagen 1872. Tjenstl. för prest- och past.ex. undergående läseåret 1849—1850. B.

Corander, Henrik Konstantin, f. $^{21}/_{9}$ 1814 i St Michel; stud. $^{1}/_{3}$ 1833; fil. kand. $^{27}/_{5}$ 1836; prom. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; hist. fil. licent. $^{16}/_{5}$ 1857 och doktor $^{29}/_{5}$ s. år; prestv. $^{27}/_{5}$ 1837 med *appr. cum laude;* past.ex. $^{4}/_{2}$ 1847 med *appr. cum laude;* andre lektor i matem. vid Wiborgs gymn. $^{8}/_{11}$ 1843; rektor vid l. e.sk. i Kexholm $^{22}/_{10}$ 1851; andre lektor i teol. vid Wiborgs gymn. $^{28}/_{1}$ 1852; gymnasiiadj. derst. $^{24}/_{2}$ 1858; docent i finska spr. vid landets universitet $^{2}/_{4}$ 1860; kyrkoherde i St Andreae $^{16}/_{7}$ 1867; tjenstledig två år (1858—1860) för arbeten beträff. finska språket, samt från $^{1}/_{10}$ 1870 fortfarande; erh. utm.tecknet för 15 års tjenst $^{4}/_{1}$ 1860. B.

Tryckta arbeten: „Dissert. acad. originem indolemque genuinam formarum linguae fennicae verbalium enucleare periclitatura“ (för doktorsgrad), 1853; „Suomalaisten nimukka- ja lausukka- (eli tehdikkö) sanojen jakauntumisesta (för docentur), 1859; „Suomalainen kielioppi“, Wiborg 1845; godk. specimen för lektorstj. i rom. lit., 1855; „Sunnuntai- ja pyhälehti“, Wiborg 1856; „Praktisk lärobok i finska språket“, Wiborg 1866; dessutom deltagit i redakt. af åtskilliga, mest finska tidningar, såsom „Sanan Lennätin“ 1856, „Suomen Julkisia Sanomia“ 1858—1860 och „Otava“ 1863.

Cremer, Adolf Fredrik, f. $^{17}/_{11}$ 1797; stud. 1815; prestv. $^{22}/_{6}$ 1819 med *approbatur;* past.ex. $^{2}/_{4}$ 1833 med *approbatur;* lärare i ryska och franska språken samt ritkonst vid kretsskolan i Fredrikshamn $^{18}/_{7}$ 1821; kyrkoh. i Pyttis $^{23}/_{2}$ 1835; prost $^{9}/_{7}$ 1842; kon-

traktsprost i Fredrikshamns prosteri $^{16}/_{11}$ 1853; s. d. inspektor för elem.skolorna i Fredrikshamn; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 1857. B.

Tryckt arbete: „Om Johannis Uppenbarelse och upprättandet af Israels rike", Borgå 1861.

Creutlein, Axel Richard Mauritz, f. $^{22}/_{2}$ 1832 i Kumo; stud. $^{18}/_{9}$ 1856; prestv. $^{3}/_{11}$ 1858 med *approbatur;* past.ex. $^{7}/_{5}$ 1870 med *appr. cum laude;* kapellan i Påmark $^{9}/_{11}$ 1864; dito i St. Karins $^{23}/_{12}$ 1868; kyrkoh. i Säkylä $^{1}/_{9}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873. Å.

Utgifvit: „Hengellisiä virsiä kokoillut Jumalan sanan palvelia", Åbo 1861.

Cronström, Esaias Severin, f. $^{6}/_{7}$ 1842 i Kaskö; stud. $^{20}/_{9}$ 1865; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *approb. cum laude;* stadspred. i Kaskö $^{31}/_{3}$ 1871. Å.

Cygnaeus, Per August, f. $^{10}/_{7}$ 1818 i Hollola; stud. $^{25}/_{10}$ 1836; filos. kand. $^{7}/_{6}$ 1844 och promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; prestv. $^{25}/_{10}$ 1845 med *laudatur;* past.ex. $^{8}/_{11}$ 1851 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort i åtskill. stads- och landsförsamlingar, bland annat vid allm. fängelset å Sveaborg med dubbel tjensteårsber. något öfver 4 år, samt vid lifgardes finska skarpsk.bataljonen och finska sjöekipaget; pred. vid St Michels indelta skarpskyttebataljon $^{28}/_{6}$ 1848; vicepastor $^{23}/_{4}$ 1856; led. af Anne ord. 3 kl. $^{1}/_{5}$ 1864; f. nvde t. f. kapellan i Hirvensalmi. B.

Cygnaeus, Uno, f. $^{12}/_{10}$ 1810 i Tavastehus; stud. i juni 1827; filos. kand. $^{22}/_{3}$ 1836; promov. filos. mag. $^{19}/_{6}$ s. år; prestv. $^{14}/_{6}$ 1837 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. o. m. v. t. 1846; ev. luthersk pastor i rysk-amerikanska kolonierna (Sitka) $^{13}/_{8}$ 1839; återk. vintern 1845—1846; sistn. år t. f. inspektor vid svenska St Katarina förs. skola i St Petersburg; $^{2}/_{4}$ 1847 religionslärare för ungdom fr. Finland vid skiljda läroanstalter i St Petersburg och samtidigt insp. vid St Marie finska förs. kyrkoskola derst., hvarmed fortf. t. o. m. v. t. 1858, då med allm. resestipendium företagit resor inom Finland och utlandet för inhemtande af kännedom om folkbildningen, folkskollärareseminarier och folkskolor; enl. uppdrag af k. senaten 1860 utarbetat förslag rörande folkskoleväsendet i Finland; öfverinspektor för folkskolorna i landet $^{17}/_{1}$ 1861; fr. o. m. h. t. 1863 till läseårets slut 1869 t. f. direktor vid folkskollär. och lärarinneseminariet i Jyväskylä; derefter led. i skolöfverstyrelsen; ledamot af Anne ord. 2 kl. med k. kr.

Tryckta arbeten: Pedagogisk reseberättelse. Förslag rörande folkskole-

väsendet i Finland. En mängd tidningsartiklar i frågor rörande folkbildning, barnavård och folkskolor.

Dahl, Anton Gabriel, f. $^{8}/_{4}$ 1809; stud. $^{22}/_{6}$ 1825; filos. kand. $^{9}/_{6}$ 1831; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1832; prestv. $^{13}/_{6}$ s. år med *approbatur cum laude;* antagen till biträde vid Åbo domkapitels notariat $^{8}/_{10}$ 1834; amanuens vid nämnde domkapitel $^{7}/_{3}$ 1835 och notarie derst. $^{1}/_{12}$ 1845; erh. utm.tecknet för 15 års oförvitlig tjenst $^{20}/_{12}$ 1850 och för 20 års dito $^{12}/_{12}$ 1855; ledamot af Anne ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1863; prost $^{21}/_{12}$ 1867; t. f. sekreterare i Åbo domkapitel sedan $^{1}/_{7}$ 1870 och ledamot i direkt. för eckl. och skolstatens enke- och pupillkassa fortfarande sedan $^{4}/_{11}$ 1857; direktionens ordförande 1860—1862; led. af Sällsk. pro F. & F. F., F. H. S., F. B. S. och dess komité samt F. Ev. S. Å.

Dahl, Filemon, f. $^{8}/_{8}$ 1819 i Kerimäki; stud. $^{17}/_{12}$ 1841; prestv. $^{19}/_{5}$ 1847 med *approbatur;* befullm. till pred. för lutheranerne i Salmis, Suojärvi, Korpiselkä och Suistamo församlingar $^{1}/_{6}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{11}/_{5}$ 1864; tjenstledig fr. $^{10}/_{1}$ 1866 till $^{1}/_{5}$ s. år. B.

Dahlberg, Gustaf, f. $^{21}/_{12}$ 1821 i Hvittis; stud. $^{17}/_{6}$ 1842; prestv. $^{12}/_{6}$ 1844 med *approbatur;* past.ex. $^{11}/_{2}$ 1861 med *appr. cum laude;* sockneadj. i Wichtis $^{7}/_{4}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1848; kapellan i St. Karins $^{14}/_{3}$ 1860, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kapellan i Åbo domkyrkoförs. $^{22}/_{1}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{19}/_{11}$ 1856. Å.

Tryckta arbeten: „Uskon tunnustus, ojettu suurivalt. Keisarille Kaarle viidennelle Herrain päivinä Augsburgin kaupunnissa v. 1530“, Tavastehus 1847, ny öfversedd uppl. Åbo 1869; „Uskovaisten hengellinen Aarre-aitta, Stefan Praetoriukselta“, 2 delar, Åbo 1852; „Saarna neljäntenä sunnunt. loppiaisesta“, öfvs., Åbo 1852; „Pyhän apost. Paavalin Galatiaan lähetetyn epistolan selitys, Lutherukselta“, öfvs. fr. latinen, Åbo 1854; „Kristuksen valtakunnasta, eli toisen psalmin selitys, Lutherin latinaisesta“, Åbo 1855, m. m.

Dahlberg, Karl f. $^{15}/_{1}$ 1833 i Hvittis; stud. $^{16}/_{10}$ 1855; prestv. $^{3}/_{11}$ 1858 med *approbatur;* kapellan i Nådendal $^{20}/_{11}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869; led. af F. L. S., F. Ev. S., F. F. F. Å.

Utgifvit: „Sienikirja“, öfvers., Åbo 1863, samt redigerat en del af bokst. K. i Lönnrots „Sanakirja“.

Dahlberg, Lars Gustaf Viktor, f. $^{15}/_{3}$ 1847 i Sääksmäki; stud. $^{30}/_{5}$ 1866; prestv. $^{23}/_{3}$ 1870 med *laudatur;* past.adj. i Åbo, och 1872 utn. till kapellan i St Karins. Å.

Dahlgren, Karl Gustaf, f. $^{9}/_{2}$ 1821 i Hollola; stud. $^{9}/_{2}$ 1842; prestv. $^{25}/_{10}$ 1845 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{13}/_{12}$ 1862 med *approbatur;* kapellan i Kivijärvi $^{17}/_{3}$ 1852, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1852; vicep. $^{17}/_{12}$

1856; kyrkoh. i Kivijärvi $^{1}/_{4}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864; kyrkoh. i Jääskis $^{18}/_{5}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{6}$ s. år; t. f. kontraktsprost i Jääskis prosteri fr. $^{1}/_{1}$ 1873. B.

Dahlström, Johan Teodor, f. $^{29}/_{7}$ 1833 i Nilsiä; stud. $^{30}/_{6}$ 1851; prestv. $^{11}/_{12}$ 1855 med *laudatur;* sockneadj. i Karttula fr. $^{1}/_{5}$ 1870; kapellan i Ilomants $^{2}/_{5}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872; vicepastor $^{30}/_{12}$ 1868. K.

Dahlström, Karl Magnus, f. $^{1}/_{3}$ 1812 i Helsingfors; stud. $^{8}/_{6}$ 1831; prestv. $^{17}/_{6}$ 1840 med *admittitur;* kapellan i Pihtipudas $^{15}/_{10}$ 1856; dito i Korpilax $^{8}/_{7}$ 1863; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1856. B.

Danielsson, Johan Filip, f. $^{19}/_{6}$ 1814 i Wörå; stud. $^{26}/_{5}$ 1832; prestv. $^{18}/_{12}$ 1839 med *approbatur;* past.ex. $^{7}/_{12}$ 1850 med *approbatur;* kapellan i Hauho fr. $^{1}/_{5}$ 1851; vicep. $^{7}/_{12}$ 1850; kyrkoh. i Gustaf Adolfs socken fr. $^{1}/_{5}$ 1865. B.

Danielsson, Karl Reinhold, f. $^{12}/_{9}$ 1799 i Pungalaitio; stud. $^{23}/_{6}$ 1820; prestv. $^{18}/_{12}$ 1824 med *approbatur;* past.ex. $^{4}/_{6}$ 1836 med *approbatur;* sockneadj. i Sagu $^{14}/_{12}$ 1825; kapellan derst. $^{30}/_{6}$ 1828; vicepastor $^{15}/_{12}$ 1837; kyrkoh. i Pyhämaa $^{4}/_{9}$ 1839; dito i Sagu fr. $^{1}/_{5}$ 1859; prost $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Durchman, Frans Oskar, f. $^{18}/_{2}$ 1813 i Kuivaniemi; stud. $^{18}/_{6}$ 1831; prestv. $^{12}/_{12}$ 1835 med *approbatur;* past.ex. $^{9}/_{5}$ 1857 med *approb. cum laude;* personel sockneadj. i Storkyro $^{5}/_{10}$ 1842; vicepastor $^{15}/_{11}$ 1854; kyrkoh. i Qveflax $^{15}/_{7}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{8}$ s. år; kyrkoh. i Ijå $^{22}/_{5}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; prost $^{17}/_{12}$ 1862; led. af Anne ord. 3 kl. $^{28}/_{4}$ 1872; representant i presteståndet vid landtdagen 1872. K.

Tryckta arbeten: „Lyhyt tapa tutkia kymmeniä käskyjä ja Isä meitää", af Luther, öfvs., Wasa 1844; „Toht. M. Lutheruksen Kirkko-postilla, Evankeliumin osa, suomentivat Fr. Osk. Durchman ja And. Wilh. Ingman", Wasa 1848 och 1851.

Durchman, Frans Wilhelm, f. $^{3}/_{11}$ 1841 i Oravais; stud. $^{3}/_{10}$ 1864; prestv. $^{10}/_{3}$ 1869 med *approbatur;* t. f. sockneadj. i Ruovesi. Å.

Durchman, Josef Wilhelm, f. $^{9}/_{3}$ 1806 i Kuivaniemi; stud. $^{12}/_{2}$ 1824; prestv. $^{3}/_{6}$ 1828 med *admittitur;* past.ex. $^{21}/_{10}$ 1841 med *approbatur;* kapellan i Enare $^{29}/_{11}$ 1837; dito i Ylistaro $^{7}/_{4}$ 1847; kyrkoh. i Ruovesi $^{6}/_{4}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1854; kontraktsprost $^{25}/_{9}$ 1861. Tjenstl. fr. $^{19}/_{5}$ 1847 till $^{1}/_{5}$ 1848, och för nvde från prostevården. Å.

Tryckt arbete: Nohrborgs postilla i finsk öfvs.

Ebeling, Berndt Wilhelm, f. $^{10}/_{9}$ 1845 i Wasa; stud. $^{30}/_{9}$

1865; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *laudatur;* kapellan i Pihlajavesi. $^{28}/_{4}$ 1871. Å.

Ekblom, Karl Henrik, f. $^{13}/_{8}$ 1832 i Kimito; stud. $^{25}/_{1}$ 1856; prestv. $^{28}/_{5}$ 1860 med *approbatur cum laude;* kapellan i Kimito fr. $^{1}/_{5}$ 1870; tjenstl. fr. $^{1}/_{5}$ 1868 till $^{1}/_{8}$ s. år. Å.

Eklund, Gustaf Viktor, f. $^{6}/_{7}$ 1843 i Borgå; stud. $^{21}/_{9}$ 1861; prestvigd $^{8}/_{1}$ 1868 med *laudatur;* t. f. pastor i St Michel från $^{1}/_{7}$ 1870. B.

Eklund, Karl Gustaf, f. $^{21}/_{3}$ 1807 i Helsinge; stud. $^{12}/_{2}$ 1827; prestv. $^{16}/_{1}$ 1830 med *approbatur;* past.ex. $^{4}/_{12}$ 1847 med *approbatur;* vicepastor $^{28}/_{11}$ 1838; kapellan i Borgå landsförs. $^{26}/_{10}$ 1842; tilltr. $^{1}/_{11}$ s. år; kyrkoh. i Kangasniemi $^{24}/_{11}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1854, men varit kuramgerens derst. redan fr. $^{1}/_{5}$ 1853; prost $^{28}/_{4}$ 1856; flere särsk. ggr adjungerad i domkapitlet; betygats H. K. M. nådiga välbehag för menniskoälskande och berömvärdt nit vid kolerafarsotens härjande i Borgå år 1849; $^{1}/_{1}$ 1873 t. f. kontraktsprost i St Michels prosteri. B.

Ekman, Herman, f. $^{8}/_{11}$ 1826 i Ithis; stud. år 1851; prestv. $^{10}/_{5}$ 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{19}/_{11}$ 1864 med *approbatur cum laude;* kyrkoherde i Hirvensalmi $^{17}/_{5}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868. B.

Ekman, Karl, f. $^{21}/_{3}$ 1813 i Jämsä; stud. $^{11}/_{12}$ 1845; prestv. $^{13}/_{5}$ 1848 med *admittitur;* kapellan i Pukkila $^{19}/_{3}$ 1862; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Ekqvist, Erik Johan, f. $^{31}/_{3}$ 1787 i Åbo; stud. 1808; prestv. $^{18}/_{12}$ 1811 med *approbatur;* past.ex. $^{23}/_{4}$ 1842 med *approbatur;* kapellan i Hiitis $^{13}/_{10}$ 1830; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1840; kyrkoh. i Rimito $^{13}/_{3}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1847. Å.

Eldén, Erik, f. $^{5}/_{9}$ 1810; stud. $^{28}/_{6}$ 1828; prestv. $^{29}/_{6}$ 1833 med *approbatur;* sockneadj. i Sagu $^{1}/_{9}$ 1841, tilltr. $^{1}/_{10}$ s. år. Å.

Elenius, Mauritz, f. $^{11}/_{12}$ 1847 i Malax; stud. $^{18}/_{9}$ 1869; prestv. $^{10}/_{6}$ 1872 med *approbatur cum laude;* f. nvde t. f. kapellan i Walkeala. B.

Elers, Adrian, f. $^{26}/_{8}$ 1804 i Urdiala; stud. $^{21}/_{6}$ 1824; prestv. $^{17}/_{6}$ 1827 med *approbatur;* sockneadj. i Alastaro och Metsämaa $^{25}/_{9}$ 1839; dito i Kumo $^{19}/_{8}$ 1846; vicepastor 1866. Å.

Elers, Henrik Oskar, f. $^{16}/_{10}$ 1846 i Alastaro; stud. $^{8}/_{6}$ 1868; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *approbatur;* t. f. kapellan i Gustafs kapell. Å.

Elfving, Karl Henrik, f. $^{26}/_{1}$ 1816; stud. $^{16}/_{12}$ 1833; prestv. $^{15}/_{6}$ 1840 med *approbatur;* past.ex. $^{12}/_{11}$ 1864 med *approbatur;* pred. i Ullava $^{6}/_{10}$ 1841; kapellan i Temmes $^{19}/_{4}$ 1854; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1851; kyrkoh. i Evijärvi af Uleåborgs län $^{10}/_{10}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; utn. kyrkoh. i Pyhäjoki $^{21}/_{10}$ 1870. K.

Emeleus, Nils Gustaf, f. $^{30}/_{10}$ 1824 i Uleåborg; stud. $^{17}/_{6}$ 1842; prestv. $^{13}/_{12}$ 1848 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{3}/_{10}$ 1862 med *approb. cum laude;* tredje kollega vid h. e.skolan i Uleåborg $^{20}/_{5}$ 1850; rektor vid l. e.skolan i Brahestad $^{5}/_{5}$ 1851; tjenstgjort före sin prestvigning tills. $1^{1}/_{4}$ år vid skolverket; förestår jemte sin rektorstjenst kapellanstj. i Salo moderförsaml. enl. förordnande af $^{21}/_{6}$ 1871. K.

Enckell, Karl Wilhelm, f. $^{4}/_{9}$ 1818 i Helsinge; stud. $^{1}/_{12}$ 1836; filos. kand. $^{10}/_{6}$ 1842; filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1844; prestv. $^{6}/_{6}$ 1852; med *laudatur;* past.ex. $^{26}/_{5}$ 1853 med *laudatur;* t. f. andre lektor vid Wiborgs gymnasium fr. $^{24}/_{8}$ 1842 till slutet af 1843 och fr. $^{15}/_{4}$ 1844 till $^{17}/_{7}$ s. år, då befullm. till andre lektor vid sagde gymn.; universitets-docent i grekiska literaturen $^{21}/_{2}$ 1848; konrektor vid h. el.skolan i Helsingfors $^{8}/_{11}$ 1854; kyrkoh. i Fredrikshamn och Weckelax fr. $^{1}/_{5}$ 1856; prost $^{7}/_{7}$ 1860; led. af Anne ord. 3 kl. $^{20}/_{4}$ 1869. B.

Utgifvit, utom skol- och pastoralteser, en akademisk afhandl. „De anni tempore Pythiorum“, 1848, samt redig. Finlands Allm. Tidning 1849; medredakt. i samma blad de följ. åren intill 1856.

Enckell, Robert Toussaint, f. $^{11}/_{8}$ 1809 i Orimattila; stud. $^{12}/_{12}$ 1828; prestv. $^{22}/_{6}$ 1833 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{29}/_{8}$ 1856 med *approbatur;* pred. vid kronospinh. i Willmanstrand $^{27}/_{7}$ 1836; kapellan i Anjala $^{13}/_{5}$ 1840; dito i Elimä $^{19}/_{3}$ 1845; vicepastor $^{11}/_{7}$ 1840; kyrkoherde i Elimä $^{23}/_{5}$ 1864. B.

Eneberg, Waldemar, f. $^{6}/_{1}$ 1840 i Nerpes; stud. $^{22}/_{9}$ 1858; hist. filol. kand. $^{24}/_{5}$ 1864; promov. mag. $^{31}/_{5}$ s. år; sekreterare i komitén för granskn. af kyrkolagsförsl. 1866; förste notarie i presteståndet vid landtd. 1867; juriskandidat $^{27}/_{5}$ 1869; auskultant i Åbo hofrätt $^{19}/_{6}$ 1869; vicehäradshöfd. $^{31}/_{5}$ 1870; sekreterare i Borgå domkapitel $^{31}/_{10}$ 1870. Tjenstledig fr. hösten 1871 och med resestipendium fr. universitetet f. nvde utrikes vistande. B.

Tryckta arbeten: „Om luxuria och impetus“, kriminalrättslig afhandl. införd i jurid. fören. tidskr. 4:de och 5:te årg., Hfors 1870; ett antal uppsatser

af till största delen socialt och nationalekonomiskt innehåll i åtsk. tidningar; hufvudredakt. för „Helsingfors Tidningar“ fr. 1/9 1864—1865.

Enehjelm, Georg Edvard af, f. 26/9 1815 i Saarijärvi; stud. 1831; filos. kand. 15/6 1840; promov. filos. mag. 20/7 1840; prestv. 4/6 1842 med *laudatur;* past.ex. 3/6 1856 med *approbatur cum laude;* t. f. fånghuspred. i Helsingfors fr. 10/1 1844; ordinarie dito 3/7 1844; tillika fr. 1/4 1851 t. f. och fr. 17/6 s. år ordinarie pred. vid kuranstalten för sinnessjuka, samt tidtals betjenat den i Hfors under sommarmånaderna stationerade delen af lifgard. finska skarpsk.bataljonen; ifr. 18/5 1844 till medlet af mars 1861 med presterl. vård tillhandagått lutheranerne å ryska militärhospitalet derst.; ifr. o. m. vårterm. 1848 till medlet af mars 1861 handhaft religionsundervisn. vid junkarskolan i Hfors; vicepastor 19/12 1849; kyrkoh. i Puumala 13/2 1860, tilltr. 1/5 1861; t. f. kontraktsprost i södra Savolax prosteri under landtd. 1872; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 10/7 1861. B.

Enehjelm, Gustaf Leonard af, f. 11/1 1818 i Saarijärvi; stud. 15/12 1835; prestv. 19/5 1843 med *approbatur* (räknar tjensteår fr. 1/4 1843 då begynt förestå läraretj. vid l. e.skolan i Borgå); past.ex. 23/5 1857 med *approbatur;* vicepastor 6/12 1854; kapellan i Anjala 15/10 1856; kyrkoherde derst. 5/5 1864; utn. dito i Hattula /12 1872; den 14/8 1850 erh. vedermäle af H. K. M:s nåd genom förklar. af Dess höga välbehag för nit i tjensten. Å.

Engelberg, Karl Johan, f. 6/12 1812; stud. 2/5 1832 österb.; prestv. 12/12 1835 med *approbatur;* kapellan i Ristijärvi 1851; dito i Nurmis 25/5 1859, tilltr. 1/5 1860; vicepastor 22/12 1858. K.

Engman, Anders, f. 3/1 1818 i Nådendal; stud. 12/10 1840; prestv. 14/6 1843 med *approbatur;* socknepedagog i Kisko 11/11 1846; kapellan i Piikkis 28/9 1853; kapellan i Eura 24/4 1867; tjenstl. fr. 1/5 1861 till 1/5 1862. Å.

Erander, Gustaf, f. 24/8 1843 i Janakkala; stud. 6/6 1867; prestv. 2/7 1872 med *approbatur;* f. nvde pastorsadj. i Hammarland. Å.

Erenius, Karl, f. 1/1 1816; stud. 20/6 1836; prestv. 30/5 1838 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Lojo 19/6 1850, tilltr. 1/5 1851; vicepastor 14/11 1855; utn. kyrkoh. i Esbo 1872. Å.

Erenius, Karl Mikael, f. 6/2 1848 i Nummis kapell; stud. 22/2 1870; prestv. 24/1 1873 med *approbatur;* kapellansadj. i Jalasjärvi fr. sistn. dag. Å.

Erflund, Otto Emil, f. $^{17}/_{2}$ 1837 i Esbo; stud. $^{21}/_{9}$ 1860; prestv. $^{18}/_{5}$1864 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{9}/_{4}$ 1870 med *approb. cum laude;* kapellan i Kakskerta $^{1}/_{8}$ 1866; dito i Karis $^{24}/_{8}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Ericson, Isak, f. $^{8}/_{11}$ 1805 i Nagu; stud. $^{19}/_{6}$ 1823; prestv. $^{12}/_{12}$ 1827 med *approbatur;* past.ex. $^{11}/_{6}$ 1846 med *approbatur;* kapellan i Hammarland och Eckerö $^{20}/_{3}$ 1844, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1845; kyrkoh. i Lemland $^{7}/_{8}$ 1848, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; kyrkoh. i Tenala $^{2}/_{12}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862; prost $^{20}/_{12}$ 1865. Å.

Eriksson, Erik Johan, f. $^{24}/_{9}$ 1825 i Libelits; prestv. $^{27}/_{6}$ 1849 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{23}/_{4}$ 1861 med *approbatur;* bönehuspred. i Polvijärvi $^{4}/_{6}$ 1856; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862; kyrkoh. i Kuolajärvi $^{30}/_{7}$ 1862; kapellan i Nedertorneå fr. $^{1}/_{5}$ 1867; kyrkoh. i Pyhäjärvi af Uleåborgs län fr. $^{1}/_{5}$ 1871. K.

Erlin, Jonas Anton, f. $^{11}/_{12}$ 1809 i Åbo; stud. $^{10}/_{6}$ 1826; prestv. $^{22}/_{2}$ 1834 med *approbatur;* past.ex. $^{10}/_{6}$ 1850 med *approbatur;* lärare vid Bellankasterskolan i Åbo $^{4}/_{3}$ 1835; derj. enl. särsk. förordnanden tidtals förestått predikantstj. vid grenadier-skarpsk.bat. derstädes; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1850; kyrkoh. i Lillkyro $^{27}/_{8}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; prost $^{19}/_{11}$ 1856; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1858; tjenstl. 3 mån. 1853 i afs. å flyttning. Å.

Ervast, Peter Edvard, f. $^{23}/_{8}$ 1847 i Ristijärvi; stud. $^{19}/_{6}$ 1868; prestv. $^{7}/_{7}$ 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde pastorsadj. i Nedertorneå. K.

Essen, Gustaf von, f. $^{22}/_{6}$ 1843 i Nykarleby; stud. $^{3}/_{10}$ 1864; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *laudatur;* kapellan i Lehtimäki 1872. Å.

Essen, Karl Gustaf von, f. $^{20}/_{3}$ 1815 i Oravais; stud. $^{20}/_{9}$ 1830; filos. kand. $^{16}/_{6}$ 1840; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ s. år; prestv. $^{19}/_{12}$ s. år med *laudatur;* kapellan i Ylihärmä $^{21}/_{3}$ 1849; vicepastor $^{3}/_{11}$ 1852; kapellan i Ilmola $^{9}/_{1}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862; af H. K. M. utnämnd till teol. doktor $^{1}/_{5}$ 1864; t. f. professor i praktiska teologien $^{17}/_{1}$ 1866 och ordinarie dito $^{5}/_{7}$ 1867; ledamot i finska psalmbokskomitén $^{20}/_{4}$ 1863, i komitén för regleringen af prestersk. i Finland aflöning $^{23}/_{1}$ 1865 och i komitén för granskning af kyrkolagsförslaget $^{22}/_{1}$ 1866; varit representant i presteståndet vid landtdagarna 1863—1864 (vid hvars slut hållit landtdagspredikan) samt 1872; led. af Anne ord. 3 kl. $^{26}/_{4}$ 1868.

Tryckta arbeten: **„Om bikt och aflösning“ (specimen för professorstj.), Hfors 1867; „Anmärkningar vid förslaget till kyrkolag för storfurstend. Fin-**

land", Wasa 1847; „Tal vid Wasa bibelsällsk. årsfest d. 3 juli 1853", T:hus 1854; „Förslag till svensk psalmbok för de ev. luth. församlingarna i Finland granskadt af C. G. von Essen och A. Kihlman", Åbo 1862; Landtdagspredikan (på svenska och finska), Hfors 1864. Deltog i red. af „Evangeliskt Veckoblad" åren 1839 och 1840. Har dessutom öfversatt några smärre broschyrer.

Estlander, Karl Josef, f. $^{27}/_{1}$ 1800; stud. $^{9}/_{10}$ 1816; filos. kand. $^{13}/_{4}$ 1821; filos. doktor $^{27}/_{6}$ 1823; teol. kand. $^{20}/_{12}$ 1825; prestv. $^{12}/_{6}$ 1826; teol. licent. $^{20}/_{12}$ 1827; teol. doktor $^{16}/_{7}$ 1840; e. o. aman. vid univ.bibl. $^{15}/_{10}$ 1821 och vid univ. konsist. $^{5}/_{4}$ 1823; docens i teol. $^{8}/_{3}$ 1824; ordin. aman. vid univ.bibl. $^{19}/_{1}$ 1829; notarie i teol. fak. $^{25}/_{2}$ s. år; t. f. professor dels i bibl. exeg., dels i kyrkohistoria v. t. s. år; lektor i den heliga skrifts grundspråk vid gymn. i Åbo $^{1}/_{6}$ 1829; kyrkoh. i Wörå $^{4}/_{9}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; prost $^{17}/_{12}$ 1841; t. f. kontr.prost i Jakobstads prosteri $^{11}/_{6}$ 1856; ordinarie dito $^{17}/_{4}$ 1861; inspektor för Wasa gymn. $^{11}/_{11}$ 1846 och h. el.skol. derst. $^{25}/_{11}$ 1868; led. af Wlad. ord. 4 kl. $^{26}/_{4}$ 1840, af Anne ord. 2 kl. $^{4}/_{3}$ 1854, dito med kejs. kronan $^{5}/_{5}$ 1861 och af Wlad. ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1870; led. i kyrkohandbokskomitén $^{12}/_{10}$ 1835 och af oldskrift-sällsk. i Köpenhamn $^{18}/_{4}$ 1843. Å.

Tryckta arbeten: „Animadversiones quaedam circa biblicam de Jesu Christo in coelum sublato historiam", akad. specimen 1823; „Vaticinia Jesaiae in Idumaeos latine versa notisque explicata" I—IV, akad. dissert. 1825, 1826; „De usu Scripturae Sacrae in ecclesia catholica duobus primis post Christum natum saeculis" (för teol. doktorsgrad) 1829; några tal vid särsk. tillfällen; öfvs. af Gesenii hebr. läsebok 1833 och af samma förf:s hebreiska grammatik 1836; en öfversedd och tillökt upplaga af Langes grekiska grammatik s. år; grekiska deklinations- och konjugationstabeller samt 1 kap. af Marci evangelium jemte analytiskt ordregister 1837; öfvs. af Henrik Müllers „Andeliga vederqvickelsestunder", 1857.

Fagerlund, August Viktor, f. $^{31}/_{12}$ 1841; stud. $^{7}/_{6}$ 1866; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *approbatur;* kapellan i Tenala 1872. Å.

Fagren, Frans Fredrik, f. $^{8}/_{8}$ 1816; stud. $^{23}/_{6}$ 1838; prestv. $^{18}/_{12}$ 1839 med *approbatur;* pred. och pedagog vid Fagerviks bruk fr. $^{1}/_{5}$ 1844; kapellan i Pojo fr. $^{1}/_{5}$ 1861; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869; tjenstl. fr. $^{1}/_{2}$ 1844 till $^{1}/_{5}$ s. år. Å.

Faler, Malakias, f. $^{16}/_{1}$ 1816 i Gustaf Adolfs socken; stud. $^{21}/_{6}$ 1841; prestv. $^{20}/_{12}$ 1843 med *approbatur;* past.ex. $^{13}/_{4}$ 1869 med *approbatur;* kapellan i Haukivuori fr. $^{1}/_{5}$ 1857; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Favorin, Anders Abraham, f. $^{4}/_{8}$ 1818 i Längelmäki; stud. $^{19}/_{12}$ 1840; prestv. $^{19}/_{12}$ 1844 med *approbatur;* kapellan i Enare fr. $^{1}/_{1}$ 1861 och i Ruokolax fr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{25}/_{8}$ 1860. B.

Tryckta arbeten: „Hvad är dopets ändamål och verkan? Ett försök till utredande af nya testamentets lära om dopet", Wiborg 1867; „Tankar om kyrkotukten" (i tidskr. Sanningsvittnet) 1869.

Favorin, Viktor Vilhelm, f. $^{8}/_{6}$ 1841; stud. $^{19}/_{9}$ 1860; t. f. amanuens vid Åbo domkapitel $^{26}/_{5}$ 1865; ordinarie dito $^{29}/_{11}$ 1865; derjemte tidtals bestridt numera indragna vicenotarietjensten derstädes; notarie i Åbo domkapitel $^{4}/_{2}$ 1873. Varit notarie i presteståndet vid landtdagen 1872. Å.

Fellman, Jakob, f. $^{25}/_{3}$ 1793; stud. $^{28}/_{6}$ 1811; prestv. $^{14}/_{6}$ 1815, med *approbatur;* past.ex. $^{10}/_{12}$ 1819 med *approbatur;* t. f. kyrkoh. i Utsjoki och Enare $^{7}/_{9}$ 1819 och ordinarie dito $^{17}/_{12}$ s. år; kyrkoh. i Lappajärvi $^{8}/_{3}$ 1832, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1833; prost $^{14}/_{12}$ 1842; medlem af k. danska oldskrift sällsk. i Köpenhamn, kongl. fornskriftsällsk. i Stockholm, kejs. naturforsk. sällsk. i Moskwa, naturforsk. sällsk. i Leipzig, F. H. S., F. & F. F., F. B. S., F. L. S. o. a. Å.

Tryckta arbeten: „Afhandling om hushållningen i Utsjoki lappmark", tr. 1825; öfvs. till lappska af de 2 första kap. i Mathei evang. jemte öfversigt af hitintills på lappska språket tryckta böcker, hvarjemte öfversett den år 1825 tryckta lappska psalm- och handboken; — „Index plantarum phanerogamarum in territorio Kolaënsi", tryckt 1831 i „Bulletin de la Société Imp. des Naturalistes de Moscou", Tom. III pag. 299—328, och „Index plantarum in Lapponia Fennica lectarum" tr. i samma verk Tom. VIII pag. 245—289; „Om fornfolket Jotulin kansa", Hfors 1830; „Anteckningar under vistelsen i Lappmarken", Borgå 1844; „Sammandrag af skördeobservationer i Finland" (i tidskr. Suomi 1845); en afhandl. om „Lapinrauniot" (lapprösen) i Lillkyro och en dito om stenrösen vid Esse vattensystemet, tryckta i „Bulletin de la Société Royale des Antiquaires du Nord", Köpenhamn 1845; en dito om fornlemningar från stenåldern funna i Österbotten i Finland, tryckt i „Annaler for Nordisk Oldkyndighed og Historie", Köpenhamn 1846; „Anmärkningar om Kemi lappmark" (i tidskr. Suomi); „Bidrag till Lappmarkens Fauna" (i samma tidskr.) 1848; „Hengellisiä puheita erinäisissä tiloissa", 2 delar, tryckta 1848; „Kyttlandsbruket i Österbotten", Åbo 1858 (i K. F. H. sällsk. handlingar IV Tom. 3 häft.); en öfvs. af Möllers katekes på lappska språket (på egen bekostn. till gratis utdeln. åt lapparna i Utsjoki), Hfors 1860.

Finckenberg, Herman Gustaf, f. $^{6}/_{6}$ 1819 i Åbo; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1862 med *approbatur;* s.adj. i Nykyrka (af Åbo stift) $^{8}/_{8}$ 1846; kapellan i Wesilax $^{10}/_{8}$ 1864; kyrkoh. i Karkku $^{15}/_{4}$ 1868. Å.

Finelius, Karl August, f. $^{9}/_{7}$ 1814 i Wasa; stud. $^{11}/_{6}$ 1834; filos. kand. $^{12}/_{12}$ 1839; prom. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{4}$ 1840 till $^{9}/_{6}$ s. år; prestv. $^{15}/_{6}$ 1840 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{30}/_{5}$ 1851 med *approbatur cum laude;* rektor vid

l. el.skolan i Brahestad $^{20}/_{9}$ 1843; kapellan i Gamlakarleby fr. $^{1}/_{5}$ 1851; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1851. Å.

Tryckta arbeten: „Försök till finsk språklära", 1848; „Försök till lärobok i geografi", 1848; "Suomen maan opas", 1848: „Försök till lärobok i Finlands historie", 1850, m. m.

Fleege, Axel August Abraham, f. $^{19}/_{12}$ 1834 i Kuhmalax; stud. $^{26}/_{9}$ 1859; prestv. $^{9}/_{11}$ 1864 med *approbatur cum laude;* kapellan i Snappertuna fr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Fogelberg, Johan Josef, f. $^{29}/_{11}$ 1821 i Åbo; stud. $^{20}/_{6}$ 1842; prestv. $^{9}/_{6}$ 1847 med *approbatur;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1869 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{3}/_{11}$ 1852; kyrkoh. i Nagu $^{7}/_{3}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Fogelholm, Erik Gustaf, f. $^{20}/_{11}$ 1806 i Saltvik; stud. 1825; prestv. $^{6}/_{6}$ 1829 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{20}/_{12}$ 1850 med *appr. cum laude;* kapellan i Kimito $^{31}/_{7}$ 1833; dito i Houtskär $^{19}/_{3}$ 1845; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1842; kyrkoh. i Houtskärs nybildade pastorat $^{28}/_{7}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Fogelholm, Gustaf Erik, f. $^{17}/_{6}$ 1806 i Föglö; stud. $^{17}/_{6}$ 1826; filos. kand. $^{6}/_{6}$ 1831; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1832; prestv. $^{15}/_{12}$ 1838 efter $^{4}/_{11}$ s. år afl. prest- och past.ex. med omd. *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket läseåret 1831—1832 samt sedan fr. $^{27}/_{3}$ 1833; kollega vid Björneborgs trivialskola $^{18}/_{2}$ 1835 och derjemte t. f. sånglärare fr. o. m. h. t. 1833 t. o. m. v. t. 1837; derefter t. f. konrektor vid trivialskolan i Åbo; rektor vid Uleåborgs triv.skola $^{30}/_{12}$ 1839 och h. elem.skola fr. $^{28}/_{5}$ 1842; tillika t. f. rysk språkl. derst. under några veckor åren 1842, 1843 och 1844; kyrkoh. i Uleåborg $^{6}/_{6}$ 1855; insp. för läroverken i Uleåborg $^{13}/_{5}$ 1857; t. f. kontr.prost i Uleåborgs prosteri s. d.; honor. prost $^{28}/_{8}$ 1858; ord. kontraktsprost $^{18}/_{6}$ 1862; särsk. censor i Uleåborg fr. $^{13}/_{12}$ 1844 till $^{20}/_{1}$ 1862 då på begäran erh. afsked fr. sagde befattning; komiterad i eckl. och skolst. enke- och pupillkassa 1867; erh. utm.tecknet för 15 års oförvitlig tj. $^{14}/_{1}$ 1852 och för 20 års $^{5}/_{12}$ 1854; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{26}/_{8}$ 1856 och Anne ord. 3 kl. $^{28}/_{4}$ 1867. K.

Tryckt arbete: „Synonymiskt svenskt och latinskt samt latinskt och svenskt ordregister", häft. I, 1856.

Fontell, Josef Wilhelm, f. $^{9}/_{12}$ 1813 i Kristinestad; stud. $^{6}/_{11}$ 1830; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *admittitur;* dessförinnan t. f. pedagog i Kristinestad fr. o. m. v. t. 1834 till o. m. v. t. 1837; kapel-

lan i Hammarland och Eckerö fr. $^{1}/_{5}$ 1859; dito i Teirijärvi fr. $^{1}/_{5}$ 1863; dito i Wörå fr. $^{1}/_{5}$ 1871; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Forsblom, Peter Mauritz, f. $^{5}/_{9}$ 1817 i Lovisa; stud. $^{19}/_{6}$ 1839; prestv. $^{17}/_{12}$ 1842 med *approbatur cum laude;* pred. å Hogland $^{17}/_{6}$ 1846; kapellan i Borgå landsförs. $^{16}/_{7}$ 1856; dito i Parikkala $^{31}/_{8}$ 1872, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873; vicepastor $^{6}/_{12}$ 1854. B.

Forsell, Johan Alfred, f. $^{26}/_{12}$ 1848 i Ulfsby; stud. $^{18}/_{9}$ 1869; prestv. $^{2}/_{7}$ 1872 med *approb. cum laude;* för nvde kapellanssubstitut i Suomusjärvi. Å.

Forsman, Fredrik, f. $^{11}/_{8}$ 1837 i Kuopio; stud. $^{19}/_{9}$ 1860; prestv. $^{8}/_{4}$ 1863 med *approbatur;* past.ex. $^{13}/_{12}$ 1869 med *approbatur;* fånghuspred. i Kuopio $^{18}/_{12}$ 1867; kyrkoh. i Pelgjärvi $^{19}/_{8}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{9}$ s. år. K.

Forsman, Georg Jakob, f. $^{14}/_{3}$ 1798 i Öfvervetil; stud. $^{14}/_{5}$ 1817; promov. filos. doktor $^{27}/_{6}$ 1823; prest- och past.ex. $^{2}/_{6}$ 1834 med *approb. cum laude;* prestv. $^{11}/_{6}$ 1834; tjenstgj. vid skolverket sedan $^{30}/_{6}$ 1824; kollega vid Wasa skola $^{7}/_{9}$ 1825; konrektor derst. $^{25}/_{1}$ 1837; kyrkoh. i Tavastkyro $^{31}/_{8}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1845; prost $^{18}/_{12}$ 1850; t. f. kontraktsprost i Tyrvis prosteri fr. år 1859 till 1865; ordinarie dito sistn. år; led. af Anne ord. 3 kl. $^{28}/_{4}$ 1862. Å.

Forsman, Gustaf Gideon, f. $^{25}/_{7}$ 1841; stud. $^{9}/_{9}$ 1862; prestv. $^{2}/_{8}$ 1865 med *laudatur;* kapellan i Gamlakarleby stadsförs. $^{2}/_{5}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Forsman, Karl Rudolf, f. $^{15}/_{8}$ 1802 i Öfvervetil; stud. $^{10}/_{10}$ 1820; filos. doktor $^{10}/_{7}$ 1827; prestv. $^{24}/_{1}$ 1823 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{29}/_{5}$ 1835 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. o. m. h. t. 1829; apologist vid Björneborgs trivialskola $^{31}/_{8}$ 1831; konrektor vid Åbo trivialskola $^{12}/_{7}$ 1837; rektor vid trivialskolan i Tavastehus $^{31}/_{7}$ 1839; dito vid h. el.skolan i Åbo $^{29}/_{12}$ 1845; komiterad i e. o. p. kassan 1849; kyrkoh. i Ilmola $^{16}/_{10}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1852; prost $^{3}/_{11}$ 1852; t. f. kontraktsprost 4 mån. 1852 och ånyo ifr. $^{1}/_{2}$ 1854, samt ordinarie kontraktsprost i Wasa öfre prosteri $^{18}/_{6}$ 1856; hugnad med briljanterad ring $^{25}/_{7}$ 1842 „för i vetenskapligt hänseende ådagalagdt nit;“ led. af Anne ord. 3 kl. $^{25}/_{8}$ 1846 och af samma ordens 2 kl. $^{4}/_{1}$ 1855; teol. doktor $^{23}/_{5}$ 1864. Å.

Tryckta arbeten: „M. Tullii Ciceronis orationes selectae XV“, Hfors 1841, ny uppl. Hfors 1851; „M. Tullii Ciceronis Tusculanae disputationes“, Hfors 1842, ny uppl. 1850; „Ord- och sakförklaringar“ till det förra af dessa arbeten, Hfors 1844, samt till det senare, Åbo 1847; „Oratio synodalis de fidei salvificae et

bonorum operum in ordine salutis nexu", Åbo 1843; „Latinsk skolgrammatik", T:hus 1848, ny omarbetad upplaga Hfors 1852; „C. Julii Caesaris commentarii de bello Gallico et civili", Åbo 1849; „Ord- och sakförklaringar" till detta arbete Åbo 1852; „Latinska läseöfningar", Hfors 1854; „Pyhäin palveluksesta" (synodaldisputation), Åbo 1859; „Anmärkningar vid förslag till kyrkolag för den evang. lutherska kyrkan i Finland af år 1863, Åbo 1865; „De tre ekumeniska symbola, Augsburgiska bekännelsen och Bekännelsens Apologi", Åbo 1867.

Forsman, Oskar Wilhelm, f. 27/7 1815; stud. 13/5 1831; filos. kand. 15/12 1837; prom. filos. mag. 20/7 1840; tjenstgjort vid skolverket v. t. 1834; prestv. 15/12 1838 med *approbatur cum laude;* past.ex. 29/4 1859 med *laudatur;* kapellan i Peräseinäjoki 24/3 1847; dito i Pihlajavesi 31/7 1850; dito i Jurva 24/10 1855; kyrkoh. i Jurva 4/11 1863; dito i Storkyrö 23/11 1871, tilltr. 1/5 1872; prost 22/12 1869. Å.

Forss, Johan Anton Immanuel, f. 21/8 1830 i Tyrväntö; stud. 22/6 1850; filos. kand. 14/5 1853, promov. filos. mag. 30/5 s. år; prestv. 26/6 1856 med *approbatur cum laude;* past.ex. 27/5 1864 med *appr. cum laude;* vicepastor 17/12 1862; tjenstl. för sjukl. 2 mån. om sommaren 1858; för nvde pastorsadj. och kuramgerens i Lappfjärd. Å.

Forsström, Ulrik Magnus, f. 4/7 1796 i Kimito; stud. 20/6 1816; prestv. 18/12 1818 med *approbatur;* past.ex. 13/6 1843 med *approbatur;* kapellan i Finström och Geta 15/12 1830, tilltr. 1/5 1832; derj. kuramgerens fr. sistn. dag, i Finström till 1/5 1834 och i Geta till 1/5 1845; vicepastor 8/2 1837; kyrkoh. i Saltvik 28/3 1844, tilltr. 1/5 1845; prost 1855; led. af F. B. S. och F. Ev. S. Tjenstl. en månad hvd. af åren 1845 och 1850 för resor till Sverige. Å.

Forstadius, Alexander Wilhelm, f. 22/9 1832 i Stockholm; stud. 3/10 1857; prestv. 26/7 1863 med *approbatur;* kapellan i Wiitasaari fr. 1/5 1870. B.

Forsten, Gustaf Bernhard Mortimer, f. 19/6 1819 i Rautalampi; stud. 19/6 1837; prestv. 19/5 1843 med *approbatur cum laude;* past.ex. 5/12 1851 med *appr. cum laude;* vicepastor 19/12 1849; kyrkoh. i Wiborgs svenska och finska församl. 15/10 1862; led. af Anne ord. 3 kl. 29/4 1863. B.

Forsten, Karl Fredrik Wilhelm, f. 30/6 1814 i Rautalampi; stud. 9/12 1830; prestv. 6/6 1852 med *approbatur;* past.ex. 8/6 1855 med *approbatur;* länetranslator i St Michels län 3/9 1841; lärare i ryska spr. vid h. el.skolan i Heinola 22/9 1847; enl. förordn. tid efter annan förrättat presterlig tjenst i särsk. församlingar; kallad till

t. f. direktor vid svenska skolinr. i St Petersburg; vidtagit ånyo läraretj. i ryska spr. vid Heinola h. e.skola fr. o. m. h. t. 1869. B.

Fredrikson, Fredrik Wilhelm, f. $^{23}/_{6}$ 1826 i Pargas; stud. $^{21}/_{6}$ 1845; tjenstgjort vid l. e.skolan i Ekenäs läseåret 1846—1847; prestv. $^{28}/_{6}$ 1848 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{5}/_{11}$ 1867 med *approb. cum laude;* kap. i Sottunga $^{12}/_{9}$ 1849, och fr. sept. 1855 kuramgerens i Sjundeå; vicepastor $^{19}/_{11}$ 1856; 1859—1861 omhänderhaft de på Åland af baptistiska meningar intagna personers själavård; kyrkoh. i Sibbo $^{8}/_{4}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Ledamot i katekeskomitén fr. $^{1}/_{6}$ 1863. B.

Utgifvit: „Några ord om bibelns lära om dopet", 1861, samt, jemte E. O. Reuter, „Biblisk historia för folkskolan", 1863.

Frosterus, August Johan, f. $^{31}/_{10}$ 1831 i Karungi; stud. $^{18}/_{2}$ 1854; prestv. $^{15}/_{12}$ 1857 med *approbatur;* past.ex. $^{23}/_{4}$ 1861 med *approb. cum laude;* fånghuspred. i Uleåborg 1868; kapellan i Brahestad $^{10}/_{6}$ 1870; vicepastor $^{3}/_{1}$ 1867; utn. kyrkoh. i Evijärvi (af Kuopio stift) 1871. K.

Frosterus, August Wilhelm, f. $^{22}/_{8}$ 1828 i Piikkis; stud. $^{6}/_{10}$ 1846; filos. kand. $^{5}/_{4}$ 1853; promov. filos. mag. $^{30}/_{5}$ s. år; teol. kand. $^{30}/_{5}$ 1859; prestv. $^{26}/_{7}$ 1863; kurator för teologiska fakulteten vid univ. 1859—1861; amanuens vid univ. konsist. $^{14}/_{4}$ 1860; tjenstgjort vid skolverket fr. o. m. v. t. 1862 såsom t. f. teol. lektor först i Kuopio och fr. $^{22}/_{10}$ s. år i Borgå; befullm. lektor i teologien vid Borgå gymnasium $^{8}/_{7}$ 1863; led. af F. L. S. och F. B. S. B.

Tryckta arbeten: „Om gudstjenstens inrättning i den lutherska kyrkan", af H. Martensen, öfvs. fr. danskan, Kuopio 1862, samt specimen för lektorstjenster i teologi, Borgå 1863.

Frosterus, Berndt Leonard, f. $^{10}/_{7}$ 1808; stud. 1827; prestv. $^{13}/_{6}$ 1832 med *approbatur;* past.ex. $^{10}/_{6}$ 1861 med *approbatur;* predikant i Töysä $^{13}/_{3}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; kapellan i Kärsämäki $^{28}/_{8}$ 1844, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1847; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1852; kyrkoh. i Kärsämäki nybildade pastorat $^{30}/_{12}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{1}$ 1862; prost $^{3}/_{1}$ 1867; led. af Anne ord. 3 kl. $^{1}/_{5}$ 1864; af domkap. i Kuopio 1865 anmodad och berättigad att utfärda för sökande till klockaresysslor betyg öfver kunnighet i koralsång. K.

Utgifvit: „Päälleluotettava neuvo kuinka vahingollisia metsän-eläviä kettuja ja susia pyydetään", med 23 kopparstick, tryckt i Uleåborg 1862; „Helposti käsitettävä perustustieto kaikenlaiseen soitantoon, erinomattain kirkkoveisuun", med en planche samt noter, Hfors 1871; dessutom utarbetat en enstämmig finsk koral, hvilken dock ej blifvit tryckt.

Frosterus, Robert Valentin, f. $^{14}/_{2}$ 1795; stud. 1810; prom. filos. doktor $^{28}/_{6}$ 1819; docens i teologien $^{26}/_{1}$ 1821; teol. kand. $^{16}/_{6}$ 1823; teol. licent. $^{4}/_{6}$ 1824; en af 4 äldste docenterne $^{26}/_{4}$ s. år; prestv. $^{12}/_{6}$ 1826; t. f. seminariipastor vid univers. fr. $^{1}/_{10}$ 1828; teol. adj. och seminariipastor $^{4}/_{3}$ 1829; t. f. professor i teol. moralen v. t. 1829 och i bibl. exeg. h. t. 1829 och v. t. 1830; kyrkoh. i Idensalmi $^{9}/_{12}$ 1835, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1837; prost $^{28}/_{11}$ 1838; promov. teol. doktor $^{16}/_{7}$ 1840, hvarvid innehaft 2:dra hedersrummet; komiterad i afs. å utarbetande af förslag till eckl. och skolstatens enke- och pupillkassa 1841; vid prestmötet i Borgå 1842 utn. till preses vid näst inträffande synodalmöte i stiftet; insp. för gymn. och skolorna i Kuopio $^{17}/_{7}$ 1844; bankrevisor för preseståndet 1848; i nåder utn. till biskop i Kuopio nya stift $^{29}/_{1}$ 1851; led. i komitén för folkundervisn. $^{14}/_{1}$ 1852; dito i komitén för läroverkens i Finland reorganisation $^{30}/_{4}$ 1855; ledamot af Anne ord. 2 kl. med kejs. kronan $^{15}/_{3}$ 1854, af Wlad. ord. 3 kl. $^{25}/_{3}$ 1856, Stanisl. ord. 1 kl. $^{29}/_{4}$ 1863 och Anne ordens 1 kl. $^{12}/_{4}$ 1868; led. af „Société Royale des Antiquaires du Nord" i Köpenhamn och af „Svenska Fornskrift-sällskapet" i Stockholm; en af finska literatursällsk. stiftare 1831; led. af sällsk. pro F. & F. F., F. H. S. och F. B. S. K.

Akademiska arbeten: „Dissert. methodum miracula Christi naturalibus de causis explicandi dijudicans, 1820;" „De traditionibus christianorum sacris", p. I, 1825; „De scholis prophetarum probabilia", p. I—III, 1827 och 1828.

Fröberg, Fredrik Ferdinand, f. $^{22}/_{2}$ 1806 i Ekenäs; stud. $^{17}/_{11}$ 1824; prestv. $^{12}/_{1}$ 1831 med *approbatur;* past.ex. $^{5}/_{12}$ 1837 med *approbatur;* t. f. lärare i franska vid Wiborgs gymn. och kretsskola $^{29}/_{8}$ 1833; dessutom undervisat vid större frunt.skolan derst. fr. $^{1}/_{2}$ 1834, samt varit t. f. pastor vid tyska församl. i Wiborg $^{26}/_{3}$ 1834 —$^{15}/_{7}$ s. år; befullm. lärare i tyska spr. vid Wiborgs gymnasium $^{15}/_{12}$ 1841; förste lärare vid frunt.skolan derst. $^{1}/_{9}$ 1857; kyrkoh. i Hiitola $^{14}/_{1}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1858; utm.tecken för 15 års oförvitl. tjenst $^{1}/_{1}$ 1851; prost $^{23}/_{1}$ 1861; kontraktsprost i Norra Kexholms (numera Kronoborgs) prosteri $^{28}/_{10}$ 1868. B.

Gadding, Viktor Mortimer, f. $^{2}/_{5}$ 1825 i Sysmä; stud. $^{26}/_{2}$ 1844; filos. kand. $^{15}/_{12}$ 1852; promov. filos. mag. $^{30}/_{5}$ 1853; tjenstgjort vid h. e.skol. i Heinola sept. månad 1847 samt derefter vid skolverket fr. och med v. t. 1849 till $^{1}/_{2}$ 1850 och fr. $^{24}/_{4}$ 1850 till $^{24}/_{8}$ 1851; prestv. $^{1}/_{5}$ 1857 med *approbatur;* past.ex. $^{19}/_{11}$ 1864 med *approbatur;* lärare vid l. e.skolan i Fredrikshamn fr. $^{1}/_{5}$ 1853; dito i Heinola $^{18}/_{6}$ 1856; kyrkoh. i Joutseno $^{17}/_{12}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868. B.

Gardberg, Karl Henrik Johan, f. $^{18}/_{6}$ 1821 i Borgå; stud. $^{18}/_{12}$ 1841; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{29}/_{4}$ 1843; kollega vid h. el.skol. i Heinola $^{1}/_{12}$ 1847; prestv. $^{23}/_{3}$ 1853 med *laudatur;* past.ex. $^{17}/_{12}$ 1860 med *approbatur cum laude;* kyrkoh. i Heinola $^{3}/_{6}$ 1862; kontraktsprost i norra tavastl. (numera Heinola) prosteriet $^{31}/_{10}$ 1870; tjenstl. för studier h. t. 1851, hela året 1852 samt v. t. 1855 och h. t. 1860. B.

Gardberg, Otto Gabriel, $^{16}/_{4}$ 1825 i Helsingfors; stud. $^{11}/_{12}$ 1845; prestv. $^{11}/_{10}$ 1851 med *approbatur;* predikant å Hogland $^{27}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{11}/_{5}$ 1864. B.

Gestrin, Emil Teodor, f. $^{30}/_{4}$ 1831 i Björneborg; stud. $^{22}/_{6}$ 1850; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{11}/_{9}$ 1863 med *approbatur;* bitr. kapellan i Hvittisbofjärd, Norrmark och Påmark fr. $^{1}/_{5}$ 1858; kapellan i Lavia $^{15}/_{7}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Tryckta arbeten: „Muutamia muistutuksia Jumalan Sanasta", Åbo 1863; „Usko ja rukous", Åbo 1866; „Oletkos pyhä?" Åbo 1867.

Gestrin, Karl Anders, f. $^{27}/_{1}$ 1805 i Padasjoki; stud. 1824; prestv. $^{21}/_{6}$ 1826 med *admittitur;* kapellan i Luopiois $^{6}/_{5}$ 1835, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1837; dito i Kangasniemi $^{16}/_{3}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{24}/_{12}$ 1839. B.

Gestrin, Kristian Fredrik, f. $^{12}/_{5}$ 1812 i Borgå; stud. $^{16}/_{6}$ 1834; prestv. $^{19}/_{12}$ 1838 med *approbatur;* past.ex. $^{12}/_{5}$ 1859 med *approbatur;* kapellan i Strömfors $^{8}/_{10}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1852; kyrkoh. dersammastädes $^{18}/_{8}$ 1870, tilltr. genast. B.

Grahn, Karl Konstantin, f. $^{26}/_{8}$ 1811 i Björneborg; prestv. $^{20}/_{12}$ 1834 med *approbatur;* pred. å Mariefors bruk $^{7}/_{11}$ 1838; $^{31}/_{3}$ 1847 andre kapellan i Helsingfors och sedermera förste kapellan derstädes; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1849; tjenstl. och försedd med substitut. B.

Granfelt, August Edvard, f. $^{7}/_{3}$ 1812 i Hausjärvi; stud. $^{12}/_{12}$ 1828; filos. kand. $^{22}/_{3}$ 1836; prom. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; teol. kand. $^{15}/_{6}$ 1841 och licent. $^{19}/_{6}$ 1843; prestv. $^{30}/_{8}$ s. år; promov. teol. doktor $^{29}/_{5}$ 1857; t. f. teol. lektor vid Åbo gymn. fr. $^{18}/_{9}$ 1844 till $^{18}/_{10}$ 1845; godk. specimina för samma tj. 1845; pred. vid grenadier-skarpsk.bat. i Åbo $^{5}/_{5}$ 1847 efter att hafva dessförinnan fr. $^{4}/_{10}$ 1846 bestridt nämnde tjenst; kyrkoh. i Tammela $^{10}/_{1}$ 1855, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1855; fältprost $^{14}/_{3}$ 1855; kontraktsprost i Tavastehus prosteri $^{2}/_{1}$ 1856; led. af Anne ord. 3 kl. $^{8}/_{4}$ 1866; insp. för gymn. och h. el.skol. i Tavastehus fr. $^{16}/_{12}$ 1857 till $^{1}/_{7}$ 1870; vicepreses vid prest-

mötet i Åbo 1864 och preses 1871; deputerad i preseståndet vid landtdagarna 1863—1864 och 1872. Å.

Tryckta arbeten: „Tal vid evang. sällsk. årsmöte" $^{31}/_{10}$ 1851, samt „Om kyrkans och statens fria samverkan såsom utgörande nödvändigt vilkor för en rätt utveckling af menniskoslägtets sanna kulturlif" (synodalafhandling), Åbo 1871.

Granfelt, Axel Fredrik, f. $^{26}/_{4}$ 1815 i Hausjärvi; stud. $^{26}/_{5}$ 1832; filos. kand. $^{16}/_{6}$ 1838; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; teol. kand. $^{9}/_{6}$ 1842 och licent. $^{14}/_{5}$ 1844; teol. doktor $^{28}/_{5}$ 1857; adjunkt i teologien $^{22}/_{3}$ 1848; prestv. i Borgå $^{13}/_{5}$ s. år; kyrkoh. i Nurmijärvi prebendepastorat $^{24}/_{5}$ s. år; t. f. professor i bibl. exegetik fr. sept. 1848 till slutet af 1849 och i dogmatik h. t. 1850 och v. t. 1851 samt fr. maj 1852 till jan. 1854; professor i teologisk dogmatik och moral $^{21}/_{1}$ 1854; t. f. dekanus i teolog. fakult. fr. o. m. h. t. 1870, samt ordinarie dito fr. o. m. h. t. 1871; representant i preseståndet vid landtdagarna 1863—1864 samt 1867 och 1872; led. af Anne ord. 3 kl. $^{5}/_{5}$ 1861 och Stanisl. ord. 2 kl. $^{16}/_{4}$ 1865; led. af sällsk. pro F. & F. F. 1833, af F. B. S., och af F. L. S. 1852. B.

Tryckta arbeten: „Dissert. theol. observationes circa originem et indolem indulgentiarum ecclesiae catholicae exhibens" (för teol. dokt.grad), 1845; „Diss. theol. observationes circa notionem cordis humani biblico-psychologicam exhibens" (för adjunktur) 1847; „Promissio Dei Abrahamo data (Gen. 12: 31) e textu explicata et ad historiam Israeliticam relata" (för prof. i bibl. exeg.), 1849; „Försök till besvarande af frågan: beror Guds inkarnation af menniskans synd eller icke?" (för prof. i dogmatik), 1853; „Försök till utredande af begreppen auktoritet och auktoritetstro jemte dermed sammanhängande frågor", Hfors 1846; „Det kristliga lifvets vilkor och väsende", 2 delar, Hfors 1847 och 1848; „Försök till lärobok i den kristliga sedeläran", Hfors 1851, 2 uppl. Hfors 1860, 3 uppl. Hfors 1871; „Om nådens ordning jemte kritik öfver hrr Ingmans och Hedbergs i detta ämne vexlade stridsskrifter", Hfors 1855 samt bihang dertill I och II, Hfors 1856 och 1857; „Tal vid den jubelfest som K. Alex.univ. firade till minne af kristendomens införande, hållet den 27 maj 1857", Hfors 1857; „Dansen betraktad från kristlig synpunkt", Hfors 1857; „Ännu ett och annat om dansen; förklaringar och motkritik", Hfors 1858; „Kristlig dogmatik", Hfors 1861; „Om den kristliga trons väsende", Hfors 1863; „Tvenne till det nya kyrkolagsförslaget hörande frågor, kritiskt skärskådade", Hfors 1864; „I tidens frågor, uppsatser af blandadt innehåll", Hfors 1871; Program vid prof. Råberghs installering (inneh. kritik af V. Rydbergs skrift: „Bibelns lära om Kristus"), Hfors 1872; „Den kristliga sedeläran, akad. föreläsningskurs för tryck utarbetad", 5 häften, Hfors 1872 och 1873; Uppsatser i Helsingfors Morgonblad, Hfors Tidn., Kyrkligt veckoblad och Sanningsvittnet.

Granholm, Johan, f. $^{6}/_{3}$ 1806 i Perno; stud. 1825; prestv. $^{12}/_{1}$ 1831 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{16}/_{9}$ 1857 med *appro-*

batur; vicepastor $^{11}/_{7}$ 1840; kyrkoh. i Orimattila fr. $^{1}/_{5}$ 1861; prost $^{17}/_{12}$ 1862; kontraktsprost i östra tavastl. prosteriet (numera Ithis prosteri) $^{31}/_{10}$ 1870; led. af Anne ord. 3 kl. $^{17}/_{4}$ 1870. B.

Granit, August Fredrik, f. $^{19}/_{3}$ 1824; stud. $^{7}/_{2}$ 1845; prestv. $^{26}/_{5}$ 1850 med *approbatur;* andre landskapellan i Kuopio $^{21}/_{12}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; stadskapellan i Kuopio fr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865. K.

Granqvist, Johan, f. $^{7}/_{8}$ 1813; stud. 1835; prestv. $^{15}/_{12}$ 1838 med *approbatur;* kapellan i Siikais $^{21}/_{7}$ 1852; dito i Storkyro $^{25}/_{8}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Grottelin, Anders Israel, f. $^{6}/_{3}$ 1815 i Lochteå; stud. $^{30}/_{11}$ 1833; prestv. $^{15}/_{12}$ 1837 med *approbatur;* kapellan i Himango $^{5}/_{11}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1852; dito i Kemi $^{29}/_{8}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862. K.

Groundstroem, Isak Josef, f. $^{13}/_{7}$ 1827 i Raumo; stud. $^{12}/_{2}$ 1852; prestv. $^{15}/_{11}$ 1854 med *admittitur;* kapellan i Multia $^{26}/_{4}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866; tjenstl. 5 månader år 1865 för sjuklighet. Å.

Gråå, Karl Fredrik, f. $^{11}/_{2}$ 1798 i Björneborg; stud. 1814; prestv. $^{22}/_{6}$ 1819 med *approbatur;* sockneadj. i Kumo $^{30}/_{3}$ 1842; kapellan i Kumo och Harjavalta $^{7}/_{8}$ 1845; varit tjenstl. för sjuklighet under åren 1821—1823 och 1827—1838. Å.

Gräsbeck, Adolf Fredrik, f. $^{4}/_{8}$ 1828 i Jorois; stud. $^{11}/_{10}$ 1845; filos. kand. $^{31}/_{5}$ 1850; promov. filos. mag. $^{19}/_{6}$ 1850; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{25}/_{9}$ s. år; andre kollega vid h. el.skol. i Fredrikshamn $^{20}/_{7}$ 1853; prestv. $^{10}/_{6}$ 1855 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{4}/_{6}$ 1864 med *approb. cum laude;* stadskapellan i Fredrikshamn $^{22}/_{4}$ 1857; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1860; insp. för l. e.skol. i Fredrikshamn 1867; kyrkoh. i Jorois $^{20}/_{10}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. B.

Gräsbeck, Johan Gustaf, f. $^{11}/_{6}$ 1825 i Jorois; stud. $^{7}/_{9}$ 1845; prestv. $^{13}/_{5}$ 1848 med *approbatur;* past.ex. $^{4}/_{6}$ 1864 med *approbatur;* kapellan i Kymmene $^{18}/_{3}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{23}/_{4}$ 1856; kyrkoh. i Kymmene $^{29}/_{5}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{8}$ s. år; hugnad med en briljanterad ring för lemnadt biträde åt lutherska trosbekännare bland militären och fångarne å Kymmene fästning. B.

Gröhn, Johan Adolf, f. $^{24}/_{4}$ 1786 i Tuusniemi; prestv. $^{27}/_{11}$ 1811 med *approbatur;* kapellan i Heinävesi $^{26}/_{3}$ 1823; tilltr. förste kapellanstj. i Rantasalmi 1828; kapellan i Libelits $^{13}/_{3}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1830. K.

Gröhn, Johan Julius, f. 17/12 1819 i Tuusniemi; prestv. 19/6 1847 med *approbatur;* kapellan i Pieksämäki fr. 1/5 1866; dito i Kerimäki 10/3 1869, tilltr. 1/5 1872; vicepastor 25/4 1860. B.

Grönberg, Josef, f. 19/2 1813 i Ylöjärvi; stud. 18/6 1829; prestv. 13/6 1835 med *approbatur cum laude;* filos. kand. 17/5 1836; promov. filos. mag. 21/6 1836; past.ex. 28/10 1850 med *approbatur cum laude;* stadspred. i Tammerfors 5/9 1838; kyrkoh. i Messuby 6/10 1858, tilltr. 1/5 1861; led. i kyrkohandbokskomitén 10/5 1858; varit inspektor för läroverken i Tammerfors intill 1870 samt derefter led. i skolrådet; förordn. till t. f. kontraktsprost i Tammerfors prosteri 4/10 1865 och 6/12 1870; predikat vid prestmötet i Åbo 1859; prost 17/12 1862; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 23/4 1861; led. af F. L. S., F. & F. F., F. B. S. och F. Ev. S.; landtdagsman i prestaståndet vid ständermötena 1863—1864, 1867 och 1872. Å.

Tryckta arbeten: finsk öfvs. af lutherska kyrkans symboliska böcker, Barths och Leinbergs bibl. historier och „Kort handledning till den heliga skrifts kännedom“ af G. F. Helsingius, samt i svensk öfvs. (tills. med khdn L. G. W. Törnvall) Joh. Wegelii finska postilla.

Grönberg, Karl Gustaf, f. 25/6 1830 i Ylöjärvi; stud. 20/9 1855; prestv. 30/9 1857 med *approbatur cum laude;* pred. i Lehtimäki 28/3 1863, fr. hvilken tj. på begäran erh. afsked 18/3 1868; f. nvde t. f. kapellan i Teisko. Å.

Grönholm, Oskar, f. 29/4 1833 i Nakkila; stud. 26/1 1855, prestv. 26/6 1856 med *approbatur;* past.ex. 26/4 1866 med *approbatur cum laude;* kapellan i Ikalis fr. 1/5 1866; kyrkoh. i Kiikala fr. 1/5 1868. Å.

Grönlund, Johan Fredrik, f. 4/9 1828 i Lempälä; stud. 7/10 1847; prestv. 18/6 1851 i Åbo, med omd. *appr. cum laude;* past.ex. 26/6 1863 i Borgå, med omd. *appr. cum laude;* vicepastor 1856; t. f. pastor vid lifgardes finska skarpsk.bataljonen; derjemte ev. luth. religionslärare vid junkarskolan i Hfors 7/1 1861; pastor vid lifgardes finska skarpsk.bat. 12/9 1863; delt. i fälttåget 1854—1856 och varit bat. följaktig under 10 lägermöten i Krasnoje Selo, samt, med anl. af DD. MM. kröning, till Moskwa år 1856; kyrkoherde i Räisälä 6/2 1866; fältprost 1863 och led. af Stanisl. ordens 3 kl. 1860. B.

Grönlund, Karl Gustaf Mauritz, f. 8/11 1813 i Björneborg; stud. 22/2 1834; prestv. 30/5 1838 med *admittitur;* sockneadj. i Tammela 12/9 1849, tilltr. 1/5 1850; särsk. gånger kuramgerens; vicepastor 19/11 1856; led. af F. L. S. Å.

Grönroos, Frans Viktor, f. $^{3}/_{12}$ 1826 i Eura; stud. $^{6}/_{2}$ 1849; prestv. $^{28}/_{5}$ 1860 med *approbatur;* kapellan i Töfsala fr. $^{1}/_{5}$ 1870; tjenstl. 6 veckor för flyttning 1870; f. n. äfven kuramgerens i Töfsala. Å.

Grönroos, Karl Abraham, f. $^{25}/_{1}$ 1808 i Wehmo; stud. $^{2}/_{12}$ 1827; prestv. $^{8}/_{6}$ 1831 med *approbatur;* kapellan i Rusko $^{8}/_{3}$ 1837; försedd med substitut sedan år 1853. Å.

Grönros, Karl Peter, f. $^{18}/_{10}$ 1813 i Rengo; stud. $^{10}/_{10}$ 1834; prestv. $^{14}/_{12}$ 1836 med *approbatur;* sockneadj. i Halikko $^{23}/_{11}$ 1839; kapellan dersammast. $^{16}/_{11}$ 1842; kapellan i Lempälä $^{19}/_{12}$ 1855; dito i Tavastkyro $^{1}/_{6}$ 1864; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1851. Å.

Gumerus, Johan Leonard, f. $^{16}/_{10}$ 1801 i Piippola; stud. $^{9}/_{5}$ 1821; prestv. $^{26}/_{5}$ 1824 med *approbatur;* past.ex. $^{9}/_{4}$ 1839 med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket hela året 1822; kapellan i Pyhäjoki $^{21}/_{4}$ 1847; vicepastor $^{31}/_{8}$ 1839; kyrkoherde i Siikajoki $^{20}/_{12}$ 1860, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862; prost $^{14}/_{10}$ 1868; t. f. kontraktsprost i Brahestads prosteri $^{4}/_{7}$ 1866 och ordinarie dito $^{27}/_{4}$ 1870. K.

Gummerus, Alexander, f. $^{13}/_{9}$ 1845 i Gamlakarleby; stud. $^{12}/_{9}$ 1866; prestv. $^{19}/_{12}$ 1869 i Borgå med omd. *laudatur;* utn. kapellan i Frantsila 1871, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873; f. nvde past.adj. i Säminge. B.

Gummerus, Alexander Jakob, f. $^{9}/_{4}$ 1807 i Piippola; stud. $^{17}/_{2}$ 1825; prestv. $^{8}/_{6}$ 1831 med *approbatur;* past.ex. $^{9}/_{2}$ 1839 med *approbatur;* sockneadj. i Gamlakarleby $^{1}/_{9}$ 1841; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1841; kapellan i Ylikannus $^{15}/_{4}$ 1846; kyrkoh. i Karkku $^{6}/_{4}$ 1859 och i Säminge $^{13}/_{11}$ 1865; prost 1865. B.

Gyllenbögel, Karl Johan, f. $^{28}/_{2}$ 1831 i Borgå; stud. $^{21}/_{6}$ 1849; prestv. $^{23}/_{3}$ 1853 med *approbatur cum laude;* korrektionshuspred. i Wiborg $^{23}/_{2}$ 1859; kapellan i Joutsa $^{16}/_{3}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. B.

Hackzell, Johan Matias, f. $^{1}/_{1}$ 1816 i Karstula; stud. $^{9}/_{10}$ 1832; filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{10}/_{6}$ 1855 med *laudatur;* past.ex. $^{9}/_{6}$ 1858 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{13}/_{2}$ 1840; tredje kollega vid högre elem.skolan i Helsingfors $^{21}/_{4}$ 1841, konrektor derst. $^{24}/_{3}$ 1847 och rektor vid samma skola $^{21}/_{1}$ 1854; kyrkoh. i Mohla $^{10}/_{8}$ 1859; dito i Willmanstrand och Lappvesi $^{7}/_{1}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; prost $^{21}/_{12}$ 1862; kontraktsprost i Wiborgs prosteri $^{7}/_{10}$ 1868 och i Willmanstrands prosteri $^{16}/_{10}$ 1871; led. af Stanisl. ordens 3 kl. $^{23}/_{4}$ 1861; deputerad i preståndet vid landtdagarna

1863—1864, 1867 och 1872; tjenstledig 2 månader år 1862 och 3 månader år 1869. B.

Tryckta arbeten: „Grekiska läseöfningar“, 1848, samt spridda pedagogiska uppsatser i landets tidningar.

Hackzell, Karl Albert, f. $^{11}/_{7}$ 1820 i Saarijärvi; stud. $^{14}/_{6}$ 1841; prestv. $^{19}/_{5}$ 1847 med *approbatur;* vicepastor $^{14}/_{7}$ 1860; f. nvde t. f. pastor i Lovisa; år 1863 allernåd. hugnad med en briljanterad ring för det han i 15 års tid med presterlig vård tillhandagått den i Lovisa stad förlagda och genomtågande militär af lutherska trosbekännelsen. B.

Hagelberg, Karl Edvard, f. $^{19}/_{12}$ 1831; stud. $^{26}/_{1}$ 1856; prestv. $^{3}/_{11}$ 1858 med *approbatur;* sockneadj. i Piikkis $^{15}/_{6}$ 1864; kapellan i Halikko $^{4}/_{8}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Hagelin, Tobias, f. $^{6}/_{6}$ 1833 i Jyväskylä; stud. $^{17}/_{9}$ 1860; prestv. $^{11}/_{5}$ 1864 med *approbatur;* utn. kapellan i Kuhmois $^{11}/_{7}$ 1872, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873; derintill t. f. kapellan i Uurais. B.

Hahl, Anders Gustaf, f. $^{25}/_{1}$ 1818 i Heinola; stud. $^{20}/_{6}$ 1838; prestv. $^{4}/_{6}$ 1842 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{21}/_{3}$ 1853 med *approb. cum laude;* vicepastor $^{12}/_{5}$ 1852; kapellan i Kakkis $^{12}/_{3}$ 1856; kyrkoh. i St Johannis nya pastorat $^{21}/_{12}$ 1859; dito i Rautus $^{15}/_{3}$ 1865; kontraktsprost i Kexholms södra (numera Mohla) prosteri 1872; af H. K. M. den $^{13}/_{1}$ 1863 hugnad med en briljanterad ring. B.

Hahl, Axel Fredrik, f. $^{12}/_{2}$ 1846 i Nurmis; stud. $^{12}/_{9}$ 1865; prestv. $^{15}/_{3}$ 1869 med *approbatur cum laude;* t. f. kapellan och past.adj. i Maaninka. K.

Hakkarainen, David, f. $^{6}/_{6}$ 1848 i Kuopio; stud. $^{21}/_{6}$ 1869, prestv. $^{5}/_{7}$ 1872 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Kondiolax. K.

Hammarén, Johan Reinhold, f. $^{8}/_{12}$ 1816 i Loimjoki; stud. $^{11}/_{10}$ 1837; prestv. $^{15}/_{6}$ 1840 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{20}/_{6}$ 1871 *med beröm godkänd;* sockneadj. i Alastaro $^{8}/_{9}$ 1847; kapellan i Metsämaa $^{11}/_{4}$ 1855; vicepastor $^{15}/_{11}$ 1854. Å.

Hanell, Karl Algot, f. $^{25}/_{11}$ 1848 i Uleåborg; stud. $^{10}/_{6}$ 1869; prestv. $^{5}/_{7}$ 1872 med *approbatur;* f. nvde kapellansadj. i Muhos. K.

Hannelius, Matias Wilhelm, f. $^{9}/_{5}$ 1823 i Mouhijärvi; stud. $^{7}/_{10}$ 1847; prestv. $^{18}/_{12}$ 1850 med *approbatur;* past.ex. $^{29}/_{10}$ 1864 med *approbatur;* sockneadj. i Hvittis $^{28}/_{3}$ 1855; dito i Alastaro och Metsämaa $^{9}/_{4}$ 1856; kapellan i Lempälä $^{30}/_{8}$ 1865; fr. denna tj. på be-

gäran afsked $^{17}/_{2}$ 1871; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1860; f. nvde kuramgerens i Mouhijärvi. Å.

Hannelius, Oskar August, f. $^{2}/_{1}$ 1843 i Somero; stud. $^{3}/_{10}$ 1864; prestv. $^{17}/_{7}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Honkojoki $^{8}/_{9}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Hartman, Johan Zakris, f. $^{1}/_{11}$ 1848 i Wasa; stud. $^{23}/_{9}$ 1867; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde kapellansadj. i Korsnäs. Å.

Hartzell, Anders Alexander, f. $^{30}/_{7}$ 1828 i Kisko; stud. $^{26}/_{1}$ 1855; prestv. $^{3}/_{11}$ 1858 med *approbatur;* kapellan i Kisko $^{26}/_{8}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; tillika kuramgerens derstädes. Å.

Hedberg, Fredrik, f. $^{10}/_{5}$ 1815 i Oravais; stud. $^{10}/_{6}$ 1834; prestv. $^{14}/_{12}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{19}/_{5}$ 1866 med *approbatur;* kapellan i Petalax $^{6}/_{10}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1848; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862; kyrkoherde i Pörtom $^{20}/_{6}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Hedberg, Fredrik Gabriel, f. $^{15}/_{7}$ 1811 i Salo socken af Uleåborgs län; stud. $^{4}/_{10}$ 1826; filos. kand. $^{27}/_{4}$ 1832; prom. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1832; prestv. $^{22}/_{2}$ 1834 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{23}/_{4}$ 1842 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Pöytis $^{1}/_{5}$ 1843; kyrkoh. i St Karins fr. $^{1}/_{5}$ 1854 och i Kimito fr. $^{1}/_{5}$ 1862; prost $^{19}/_{11}$ 1856; kontraktsprost i Bjerno prosteri $^{5}/_{11}$ 1862; led. af Anne ord. 3 kl. Å.

Tryckta arbeten: „Varningsord, med afseende å pietismen i Finland", Fahlun 1841; „Davidin 51 psalmin selitys", Uleåborg 1841; „Uskon oppi autuuteen", Åbo 1843 och 1844; „Röst ifrån Zion" första ggn tryckt i Åbo 1844; „D:r M. Luthers sermon om en christen menniskas frihet", öfvs., Åbo 1844; „Verklärans vederläggning", 1 delen Hfors 1847, II delen 1848; „Sändebref om Christus och församlingen", Hfors 1850; „F. G. H . . . . . . s bekännelse och evangelii försvar", Hfors 1851; „Den enda salighetens väg", Sthm 1851; „Wäktarerop; det andra sändebrefvet till Christi troende församling", Hfors 1852; „Kristuksen rakkaus syntisiin", Åbo 1853; „Baptismens vederläggning och det hel. dopets försvar", Örebro 1855; „Pietism och christendom", Umeå 1845; „Ylösnousemus kuolleista", Åbo 1856; „Ylkä tulee", Åbo 1856; dessutom utgifvit följande tidskrifter: „Allmän evangelisk tidning", 4 årgångar, Åbo 1845—1848; „Evangelisten", 2 årgg., Stockholm 1849 och 1850; „Kristillisiä Sanomia", 14 årgg., Åbo 1855—1868, samt åtskill. andliga sånger och smärre uppsatser, tryckta i Sverige och Finland, bland hvilka „predikan vid prestmötet i Åbo 1859".

Heickell, Karl, f. $^{20}/_{5}$ 1797; stud. 1817; prestv. $^{17}/_{12}$ 1819 med *approbatur;* past.ex. $^{26}/_{5}$ 1827 med *approbatur;* pedagog i Torneå $^{1}/_{8}$ 1821; kyrkoh. i Sodankylä $^{4}/_{12}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1841; t. f.

kontr.prost i lappska prosteriet $^{4}/_{7}$ 1849 och ordinarie dito $^{5}/_{6}$ 1850; kyrkoh. i Nådendal och Reso $^{14}/_{7}$ 1852, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853. Å.

Heikel, Albert, f. $^{24}/_{12}$ 1812 i Uleåborg; stud. $^{26}/_{1}$ 1830; filos. kand. $^{2}/_{5}$ 1836; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1836; prestv. $^{15}/_{12}$ 1838 med *approb. cum laude;* past.ex. $^{8}/_{12}$ 1847 med *appr. cum laude;* tjenstgj. vid skolverket fr. $^{30}/_{1}$ 1839; rektor vid l. e.skolan i Jakobstad $^{21}/_{12}$ 1842; konrektor vid h. e.skol. i Uleåborg $^{27}/_{1}$ 1845; kyrkoherde i Öfvertorneå $^{14}/_{3}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; prost 1864; ombud vid landtdagen 1863—1864; t. f. kontraktsprost i Lappska prosteriet 1872. K.

Utgifvit några tidn.uppsatser: om dödligheten bland små barn, om Öfver-Torneå socken m. m.

Heikel, Frans Alexander, f. $^{4}/_{3}$ 1833 i Lumijoki; stud. $^{11}/_{10}$ 1853; prestv. $^{12}/_{12}$ 1858 med *approbatur cum laude;* förnyat prest.ex. $^{30}/_{4}$ 1859 med *laudatur;* kapellan i Utajärvi $^{3}/_{5}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{29}/_{7}$ 1870. K.

Heikel, Karl, f. $^{4}/_{2}$ 1815 i Gamlakarleby; stud. $^{18}/_{6}$ 1833; prestv. $^{16}/_{12}$ 1839 med *approbatur;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1867 med *approbatur;* lärare vid lägre elem.skolan i Nystad $^{28}/_{6}$ 1843; kapellan i Kumlinge och Brändö $^{4}/_{11}$ 1846, tilltr. $^{1}/_{12}$ s. år; vicepastor $^{14}/_{11}$ 1855; kapellan i Sagu $^{22}/_{8}$ 1860, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862; kyrkoh. i Janakkala $^{6}/_{4}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Heikel, Karl Abiel, f. $^{4}/_{11}$ 1846 i Uleåborg; stud. $^{26}/_{10}$ 1864; prestv. $^{4}/_{11}$ 1868 med omd. *laudatur;* f. nvde t. f. kyrkoherde i Sodankylä och Kittilä. K.

Utgifvit: „Om de religiösa rörelserna i Finlands nordligaste trakter", inf. i „Kyrkl. Veckoblad" 1867; „Saarna Helluntaipäivänä" och „Saarna 5 sunn. Pääsiäisestä", Uleåborg 1871.

Heikel, Karl Robert, f. $^{28}/_{11}$ 1819 i Uleåborg; stud. $^{22}/_{6}$ 1839; prestv. $^{14}/_{12}$ 1842 med *appr. cum laude;* past.ex. $^{15}/_{6}$ 1850 med *approbatur;* fånghuspred. i Uleåborg $^{14}/_{6}$ 1840; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; kyrkoh. i Karlö $^{27}/_{10}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{12}$ s. år; prost $^{29}/_{6}$ 1870. Tjenstl. ett års tid fr. $^{1}/_{9}$ 1849 för studier. K.

Heikel, Wilhelm, f. $^{28}/_{4}$ 1811; stud. i Upsala $^{5}/_{11}$ 1827 och i Hfors $^{30}/_{9}$ 1830; filos. kand. $^{2}/_{5}$ 1836; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{2}$ 1837; konrektor vid Uleåborgs skola $^{30}/_{1}$ 1839; lärare vid finska kadetkorpsen $^{7}/_{9}$ 1843; past.ex. $^{13}/_{12}$ 1849 med *laudatur;* prestv. $^{20}/_{12}$ s. år efter i prest.ex. den 10 i s. m. erh. vitsord af *laudatur;* utm.tecknet för 15 års oförvitlig tjenst $^{26}/_{11}$ 1853; kyrkoh. i Nystad och Nykyrka $^{6}/_{8}$ 1856; prost

$^{17}/_{12}$ 1862; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1856; förklarats H. K. M:ts nådiga välbeh. 1870. Å.

Tryckta arbeten: „Språktänklärans första elementer", Uleåborg 1842; „Grunddragen af jordbeskrifningen", Uleåborg 1843; „Bredows historiska tabeller, öfvers.", Hfors 1845; „Praktisk språktänklära", Hfors 1845; „Blindkarta öfver Finland", i nio blad, Hfors 1846; „Kurs i fysiken", Kuopio 1850; „Kurs i kemien och mineralogien", Åbo 1850.

Heikkilä, Anders Gustaf, f. $^{13}/_{7}$ 1845 i Öfvervetil; stud. $^{25}/_{5}$ 1867; prestv. $^{28}/_{3}$ 1871 med *approb. cum laude;* för nvde kuramgerens i Wetil. Å.

Heininen, Johan, f. $^{3}/_{2}$ 1834 i Letala; stud. i Upsala $^{18}/_{5}$ 1860, och i Hfors $^{14}/_{1}$ 1861; prestv. $^{9}/_{11}$ 1864 med *appr. cum laude;* i past.ex. $^{29}/_{11}$ 1872 *med beröm godkänd;* kapellan i Halso $^{14}/_{3}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; dito i Lappo af Åbo län $^{26}/_{8}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Heinonen, Johan Gustaf, f. $^{12}/_{9}$ 1829 i Nystad; stud. $^{8}/_{6}$ 1851; tjenstgjort vid skolverket v. t. 1851 och h. t. 1853; lärare vid lägre elem.skolan i Nådendal $^{14}/_{6}$ 1854; prestv. $^{8}/_{6}$ 1870 med *approbatur;* kapellan i Rimito $^{10}/_{3}$ 1871; kuramgerens derst. fr. $^{1}/_{5}$ s. år; varit tjenstl. 3 år för studiers fortsättande. Å.

Utgifvit: „Toht. M. Lutheruksen varoitus nuorukaisille ja neitsyille", Åbo 1858: „Saarnoja ensimäisestä uskonkappaleesta, kirj. A. F. Huhn", Åbo 1860; „Seitsemän saarnaa toisesta uskonkappaleesta, kirj. A. F. Huhn", Åbo 1860; „Jeremias Risslerin tutkistelemuksia Jumalan viisaudesta Jesuksen kuolemassa ristin päällä ja Hänen kylkensä avaamisessa", Åbo 1861; „Luonnon laadun mukaisia kertomuksia vieraista maista", Åbo 1861; lemnat bidrag till Euréns och Lönnrots finska ordböcker, m. m.

Helander, Anders, f. $^{27}/_{2}$ 1827; stud. $^{21}/_{6}$ 1845; filos. kand. $^{20}/_{3}$ 1851; promov. filos. mag. $^{30}/_{5}$ 1853; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{17}/_{11}$ 1852; lärare i tyska spr. vid Kuopio gymnasium $^{7}/_{12}$ 1853; konrektor vid Kuopio h. elem.skola $^{11}/_{11}$ 1857; lektor i historie vid Kuopio gymnasium $^{23}/_{5}$ 1863; prestv. $^{6}/_{5}$ 1868.

Helander, Karl Jakob, f. $^{2}/_{4}$ 1816 i Salo socken af Uleåborgs län; stud. $^{23}/_{6}$ 1835; filos. kand. $^{29}/_{5}$ 1840; promov. filos. mag. $^{30}/_{7}$ 1840; t. f. lektor i matem. vid Åbo gymn. v. t. 1841 samt t. f. lärare i franska spr. dersammast. h. t. s. år; gymn.adj. i Åbo $^{20}/_{10}$ 1841; tillika förestått lektorstj. i den heliga skrifts grundspråk derst.; fullm. å sistn. tjenst $^{9}/_{12}$ 1844; prestv. $^{19}/_{2}$ 1845; past.ex. $^{23}/_{9}$ 1849 med *laudatur;* kyrkoh. i Töfsala $^{25}/_{7}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851; prost $^{15}/_{11}$ 1854; opponens vid prestmötet i Åbo 1859 och respondens 1864; t. f. kontraktsprost i Wehmo prosteri $^{17}/_{4}$

1867; ordinarie dito $^{13}/_{7}$ 1870; led. af Anne ord. 3 kl. $^{20}/_{6}$ 1868; vald till assessor i domkapitlet på 3 år från $^{1}/_{7}$ 1870 och ånyo fr. $^{1}/_{7}$ 1873; kallad till led. i komitén för ny finsk bibelöfvers. $^{11}/_{4}$ 1861; deltagit i revisionen af Finlands bank 1859 och af eckl. statens e. o. p.kassa åren 1856, 1869 och 1872 samt komiterad i samma kassa åren 1849, 1861 och 1871; led. i nämnde kassas direktion fr. 1850 till $^{1}/_{5}$ 1851 samt i bibelsällskapets komité 1850—1851 och ånyo fr. 1872; särsk. tillförordnad examinator i prest- och past.ex. under landtd. 1867; deputerad i presteståndet vid landtdagen 1863—1864; t. f. domprost under landtd. 1872; led. af F. B. S. och F. Ev. S. Å.

Helander, Reinhold, f. $^{23}/_{4}$ 1824 i Brahestad; stud. $^{17}/_{6}$ 1842; prestv. $^{16}/_{6}$ 1846 med *laudatur;* past.ex. $^{25}/_{10}$ 1865 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{10}/_{12}$ 1856; kapellan i Wihanti $^{9}/_{5}$ 1860; dito i Haapajärvi moderförs. $^{29}/_{8}$ 1866; kyrkoh. i Sotkamo $^{23}/_{10}$ 1867. K.

Helander, Viktor Lars, f. $^{21}/_{5}$ 1822 i Brahestad; stud. $^{17}/_{6}$ 1842; prestv. $^{12}/_{6}$ 1844 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{31}/_{3}$ 1857 med *approbatur cum laude;* rektor vid l. elem.skolan i Kajana $^{5}/_{5}$ 1845; konrektor vid h. elem.skol. i Uleåborg $^{15}/_{1}$ 1859 och teol. lektor vid gymn. derst. $^{1}/_{9}$ 1865; kyrkoh. i Pedersö $^{1}/_{8}$ 1869; deputerad i presteståndet vid landtdagen 1872. Å.

Tryckt arbete: Tal vid prestmötet i Kuopio 1856.

Helenius, Johan, f. $^{24}/_{6}$ 1819 i Pöytis; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; prestv. $^{17}/_{12}$ 1841 med *approbatur;* kapellan i Merimasku $^{15}/_{10}$ 1849; från denna befattn. entledigad på begäran $^{5}/_{11}$ 1862; kapellan i Tottijärvi fr. $^{1}/_{5}$ 1872; vicepastor $^{29}/_{6}$ 1870. Å.

Helenius, Konrad, f. $^{25}/_{3}$ 1823 i Pöytis; stud. $^{13}/_{2}$ 1846; prestv. $^{18}/_{6}$ 1851 med *admittitur;* sockneadj. i Jokkis, Bertula och Humppila kapeller $^{9}/_{4}$ 1856; kapellan i Kjulå och Säkylä $^{13}/_{9}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866. Å.

Helenius, Matias, f. $^{3}/_{11}$ 1835 i Askola; stud. $^{10}/_{9}$ 1859; prestv. $^{23}/_{4}$ 1862 med *approbatur;* kapellanssubstitut och t. f. pastor i Kärkölä från $^{1}/_{5}$ 1869. B.

Helenius Nils, f. $^{24}/_{5}$ 1821 i Pöytis; stud. $^{9}/_{12}$ 1842; prestv. $^{9}/_{6}$ 1847 med *approbatur;* kapellan i Lemo och Willnäs $^{20}/_{1}$ 1858 samt i Letala $^{1}/_{11}$ 1865; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Hellén, Karl, f. $^{4}/_{9}$ 1806 i Korpilax; stud. $^{1}/_{8}$ 1833, prestv.

$^{19}/_{7}$ 1836 med *admittitur;* pred. å Hogland $^{8}/_{4}$ 1840; pastor å Runö $^{1}/_{5}$ 1845; kapellan i Heinola $^{19}/_{3}$ 1862; dito i Taipalsaari $^{1}/_{8}$ 1866. B.

Hellén, Paul Johan, f. $^{31}/_{5}$ 1830 i Tammerfors; stud. $^{4}/_{10}$ 1852; prestv. $^{15}/_{7}$ 1857 med *approbatur;* i past.ex. $^{20}/_{6}$ 1871 *med beröm godkänd;* kapellan i Ulfsby $^{13}/_{1}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; vicepastor $^{13}/_{12}$ 1865. Å.

Hellgren, Samuel, f. $^{28}/_{7}$ 1800 i Lojo-Nummis; stud. $^{14}/_{6}$ 1824; prestv. $^{12}/_{12}$ 1827 med *admittitur;* ny ex. $^{5}/_{3}$ 1840 med *approbatur;* past.ex. $^{5}/_{2}$ 1853 med *approbatur;* sockneadj. i Wichtis $^{28}/_{3}$ 1835; kap. i Ikalis $^{11}/_{3}$ 1846; dito i Kauhajoki $^{13}/_{10}$ 1852; vicepast. $^{16}/_{12}$ 1857; kyrkoh. i Urdiala 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864; prost $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Hellsten, Axel August, f. $^{23}/_{3}$ 1834 i Åbo; stud. $^{28}/_{1}$ 1861; prestv. $^{2}/_{8}$ 1865 med *approbatur;* kapellan i Angelniemi $^{7}/_{10}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Hellsten, Matias, f. $^{26}/_{6}$ 1814 i Karkku; stud. $^{6}/_{10}$ 1834; prestv. $^{14}/_{6}$ 1837 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{11}/_{8}$ 1870 *med beröm godkänd;* sockneadj. i Kyrkslätt $^{7}/_{11}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; kapellan i Wichtis Pyhäjärvi $^{13}/_{9}$ 1848, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1849; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1857. Å.

Hellsten, Viktor Magnus, f. $^{15}/_{7}$ 1837 i Björneborg; stud. $^{25}/_{9}$ 1858; prestv. $^{31}/_{7}$ 1861 med *approbatur;* kapellan i Koskis kapell af St Mårtens socken fr. $^{1}/_{5}$ 1866. Å.

Helsingius, Gustaf Fredrik, f. $^{27}/_{8}$ 1815 i Hattula; stud. $^{9}/_{10}$ 1833; filos. kand. $^{18}/_{12}$ 1838; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; teol. kand. $^{20}/_{6}$ 1843; teol. lic. $^{13}/_{12}$ 1845; prestv. $^{3}/_{6}$ 1846; promov. teol. doktor $^{28}/_{5}$ 1857; t. f. kurator för Tavastl. afdeln. 1841—1844; t. f. amanuens vid univ.bibl. i nov. 1842; ord. amanuens vid univ.bibl. $^{2}/_{6}$ 1845; t. f. teol. lektor vid Wasa gymn. läseåret 1844—1845; teol. lektor vid Åbo gymn. $^{22}/_{4}$ 1846, efter att hafva bestridt tjensten fr. årets början; tillika led. i evang. sällsk. komité sedan 1850 och direkt. för eckl. och skolst. e. o. p.kassa samt i f. bibelsällsk. komité sedan 1851; kyrkoh. i Lojo $^{7}/_{11}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; kontraktsprost i Raseborgs östra prosteri $^{6}/_{7}$ 1859; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 1857 och samma ordens 2 kl. 1866; led. af sällsk. pro F. & F. F., F. L. S., F. B. S. och F. Ev. S.; tjenstl. 3 månader 1863, derunder besökt Sverige, Danmark, Tyskland och Schweitz samt 6 veckor 1871 hvarunder vistats i Sverige och Danmark. Å.

Tryckta arbeten: Latinska specimina för teol. lektorstj. i Wasa 1844 och i Åbo 1845; „Jemförande framställning af de särskilda kristna kyrkopartiernas lärobegrepp af G. B. Winer", öfvs., Åbo 1848; „Tal vid finska evang. sällskapets sammankomst", Åbo 1849; „Kort handledning till den heliga skrifts kännedom", Åbo 1851, 2:dra öfversedda och tillökta uppl., Åbo 1853; „Försök till framställning af Finlands kyrkohistorie", I, Tavastehus 1855; „Kyrkans förhållande till staten, betraktadt företrädesvis från historisk synpunkt" (synodalafhandling), Åbo 1864.

Hemming, Jakob, f. $^{29}/_{11}$ 1809 i Uleåborg; stud. $^{27}/_{10}$ 1827; prestv. $^{22}/_{2}$ 1834 med *approbatur;* kapellan i Reisjärvi fr. $^{1}/_{5}$ 1845, i Alavieska fr. $^{1}/_{5}$ 1854, i Oulais fr. $^{1}/_{5}$ 1859 och i Kalajoki fr. $^{1}/_{5}$ 1866; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853. K.

Herckman, Gustaf Ehrnfrid, f. $^{17}/_{8}$ 1837 i Elimä; stud. $^{1}/_{5}$ 1861; prestv. $^{15}/_{12}$ 1868 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Jämsä. B.

Hertz, Johannes, f. $^{28}/_{3}$ 1823 i Mohla; stud. $^{18}/_{12}$ 1841; prestv. $^{25}/_{10}$ 1845 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1860 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{27}/_{9}$ 1854; kapellan i Rautjärvi $^{3}/_{9}$ 1856; kyrkoh. dersammastädes $^{26}/_{9}$ 1860; dito i Kivinebb $^{19}/_{10}$ 1869. B.

Hertzen, Gustaf Magnus von, f. $^{29}/_{7}$ 1803 i Lappträsk; prestv. $^{21}/_{6}$ 1827 med *approbatur;* kapellan i Savitaipal $^{11}/_{3}$ 1840, tilltr. genast; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1848. B.

Hertzen, Karl von, f. $^{17}/_{5}$ 1844 i Savitaipal; stud. $^{29}/_{9}$ 1865; prestv. $^{16}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* pastorsadj. i Pieksämäki fr. $^{1}/_{5}$ 1872. B.

Hildeen, Daniel Ezechiel, f. $^{24}/_{5}$ 1815; stud. $^{5}/_{6}$ 1833; filos. kand. $^{9}/_{12}$ 1839; promov. fil. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{17}/_{12}$ 1841 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{8}/_{11}$ 1849 med *approbatur cum laude;* kapellan i Westanfjärd $^{1}/_{4}$ 1846; vicepastor $^{17}/_{12}$ s. år; kyrkoh. i St Karins $^{2}/_{12}$ 1861; dito i Wehmo $^{30}/_{6}$ 1868; prost $^{20}/_{12}$ 1865. Tjenstledig 1 månad 1853 för en utländsk resa. Å.

Hildén, August, f. $^{3}/_{7}$ 1834 i Limingo; stud. $^{28}/_{1}$ 1854; fil. kand. $^{29}/_{5}$ 1858; promov. fil. mag. $^{31}/_{5}$ 1860; prestv. $^{28}/_{7}$ 1869 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{7}/_{5}$ 1870 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{29}/_{9}$ 1858; lärare vid l. elem.skolan i Tammerfors $^{22}/_{12}$ 1862; kollega i latin vid h. elem.skolan derst. $^{6}/_{3}$ 1865. Å.

Hildén, Erik Niklas, f. $^{30}/_{6}$ 1798 i Limingo; stud. 1816; prestv. $^{22}/_{6}$ 1819 med *approbatur;* past.ex. $^{4}/_{12}$ 1838 med *approbatur:* pred. i Lehtimäki $^{30}/_{8}$ 1826; kapellan i Temmes $^{7}/_{3}$ 1832;

vicepastor $^{15}/_{12}$ 1838; kyrkoh. i Akkas $^{21}/_{8}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1848, och dessförinnan kuramgerens derst. fr. $^{1}/_{5}$ 1846; prost $^{15}/_{11}$ 1854; t. f. kontraktsprost i Hattula prosteri 1860; led. af Anne ord. 3 kl. $^{28}/_{4}$ 1872. Å.

Hinkula, Matias, f. $^{29}/_{9}$ 1850 i Salo förs. af Uleåborgs län; stud. $^{23}/_{6}$ 1870; prestv. $^{27}/_{2}$ 1872 med *laudatur;* pastorsadj. i Kuopio. K.

Hipping, Karl Henrik, f. $^{24}/_{1}$ 1799 i Perno; stud. $^{11}/_{2}$ 1817; prestv. $^{6}/_{6}$ 1821 med *approbatur;* kapellan i Lovisa $^{10}/_{8}$ 1831; vicepastor $^{28}/_{11}$ 1838. B.

Hirn, Daniel Kristian, f. $^{14}/_{11}$ 1807 i Gustaf Adolfs s:n; stud. $^{25}/_{6}$ 1827; prestv. $^{7}/_{7}$ 1832 med *approbatur;* kapellan i Hauho $^{11}/_{3}$ 1840; dito i Mohla $^{20}/_{3}$ 1850 samt i Säkkjärvi $^{30}/_{7}$ 1856; vicepastor $^{9}/_{7}$ 1842. B.

Hirn, Karl David Axel, f. $^{18}/_{10}$ 1845 i Hauho; stud. $^{6}/_{6}$ 1867; prestv. $^{12}/_{1}$ 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde kuramgerens i Lappträsk. B.

Hirvinen, Salomon, f. $^{31}/_{7}$ 1834 i Ylihärmä; stud. $^{25}/_{5}$ 1855; prestv. $^{12}/_{12}$ 1860 med *laudatur;* kapellan i Seinäjoki $^{1}/_{6}$ 1864, och i Raumo $^{17}/_{7}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Utgifvit: „Saarnoja kotihartauden tarpeeksi“, Åbo 1870.

Hjelt, Frans Wilhelm Gustaf, f. $^{22}/_{5}$ 1819 i Åbo; stud. $^{20}/_{6}$ 1836; filos. kand. $^{12}/_{6}$ 1840; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ s. år; t. f. gymn.adj. i Åbo fr. $^{26}/_{8}$ 1840 och t. f. lektor vårterm. 1842; för studium af sanskritspråket vistats vid univ. i Upsala läseåret 1842—1843, hvarefter t. f. lektor i romerska lit. vid Åbo gymn. fr. $^{12}/_{7}$ 1843; docens i grek. lit. vid univ. i Helsingfors $^{7}/_{5}$ 1844; lektor i rom. lit. vid Åbo gymn. $^{15}/_{4}$ 1845; prestv. $^{9}/_{6}$ 1847; gymn. prorektor fr. $^{11}/_{12}$ 1850 och rektor fr. $^{8}/_{4}$ 1858 (till 1872); under sommarmånaderna 1858 och 1859 besökt och inhemtat kännedom om undervisningsanstalterna i Sverige, Danmark, Preussen och Schweitz; past.ex. $^{14}/_{9}$ 1857 med *laudatur;* kyrkoh. i St Marie preb. pastorat $^{28}/_{11}$ 1860; prost $^{15}/_{12}$ 1860; insp. för h. elem.skolans i Åbo nya afdeln. 1862; ordf. i pedagog. fören:s i Finland filialafd. i Åbo 1864; ordförande i eckl. och skolstatens e. o. p.kassa 1862—1872; t. f. domprost i Åbo förra hälften af civila året 1862 samt under landtdagen 1863—1864; led. i k. f. hush.sällsk. bestyrelse 1869—70; bestyrelsens ordf. och viceordf. i hushållningssällsk. 1870—1871; led. af Anne ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1863 och Stanisl. ord. 2 kl.

$^9/_4$ 1871; erh. utm.tecknet för 15 års oförv. tjenst $^{27}/_{12}$ 1858; deputerad vid landtdagarna 1867 och 1872; vald af preseståndet till bankrevisor 1867 och bankfullmäktig 1872; led. af F. H. S., F. L. S. och F. B. S. Å.

Tryckta arbeten: „Lärobok i kejsaredömet Rysslands historia" Åbo 1842; Företal, rättelser och tillägg till H. H. Fattenborgs handlexikon öfver N. T., Åbo 1842; „Disquisitio acad. de Digammate", Hfors 1844. „Theses pro mun. lect. in lit. roman. ad gymn. Aboënse obtinendo", Åbo 1844; „Formlära för det homeriska språket", Åbo 1844; „Qu. Horatii Flacci carmina selecta ad fidem optimorum libr. edita", Åbo 1846; „M. Tullii Ciceronis ad M. Brutum Orator", Åbo 1849; „C. Cornelii Taciti Germania", Åbo 1846, andra uppl. Åbo 1850; „C. Cornelii Taciti vita Agricolae", Åbo 1853; „Ord- och sakförklaringar till M. T. Ciceros tal pro Sextio", Åbo 1859; Rektorsprogrammer öfver förändr. vid Åbo gymnasium, afgifna åren 1860, 1863, 1866, 1869 och 1872.

Hjerpe, Hegesippus Hippolytus, f. $^2/_8$ 1831 i Wahto; stud. $^6/_{10}$ 1855; prestv. $^{15}/_7$ 1857 med *approbatur cum laude;* kapellan i Angelniemi $^{24}/_4$ 1861; dito i St Marie $^{11}/_3$ 1868; dito i Sagu $^{14}/_4$ 1869. Å.

Hjerpe, Karl Gustaf, f. $^6/_{12}$ 1812 i Kumo; stud. $^{11}/_{10}$ 1833; prestv. $^{14}/_{12}$ 1836 med *approbatur;* kapellan i Storå $^{12}/_4$ 1848, tilltr. $^1/_5$ 1849; dito i Ilmola $^{26}/_8$ 1868, tilltr. $^1/_5$ 1869; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1844. Å.

Hofdahl, Otto Ferdinand, f. $^{15}/_1$ 1814 i Tavastehus; stud. $^9/_{11}$ 1832; prestv. $^{17}/_6$ 1840 med *laudatur;* past.ex. $^{13}/_{12}$ 1855 med *laudatur;* vicepastor $^{30}/_8$ 1843; kapellan i Sibbo $^{19}/_3$ 1845; kyrkoh. i Walkjärvi $^5/_2$ 1857; dito i Perno $^5/_7$ 1867; prost $^{14}/_7$ 1860; preses vid prestmötet i Borgå 1866; deputerad i preseståndet vid landtd. 1867; led. af Anne ord. 3 kl. $^{12}/_4$ 1868; t. f. kontraktsprost i Borgå domprosteri. B.

Tryckt arbete: „Om arfsynden" (teser vid prestm. 1866).

Hofström, Johan Georg, f. $^{10}/_2$ 1803 i St Michel; stud. $^5/_3$ 1824; prestv. $^5/_9$ 1827 med *approbatur;* kapellan i Haukivuori $^6/_3$ 1839, tilltr. $^1/_5$ s. år; dito i St Michel $^1/_4$ 1846, tilltr. $^1/_5$ 1847; kapellan i Willmanstrand och Lappvesi $^{15}/_8$ 1866, tilltr. $^1/_5$ 1867; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1839. B.

Hofström, Karl Arndt, f. $^{31}/_{12}$ 1848 i Willmanstrand; stud. 1869; prestv. $^5/_1$ 1873 med *approbatur;* f. nvde kapellansadj. i Willmanstrand och Lappvesi. B.

Hofström, Oskar Voldemar, f. $^1/_2$ 1845; prestv. $^{30}/_6$ 1870 med *laudatur;* f. nvde pastorsadj. i Rautalampi. K.

Hohenthal, Klas Emil, f. 1/2 1846 i Lappo af Wasa län; stud. 24/9 1866; prestv. 24/2 1871 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Kuortane. Å.

Hohenthal, Otto Mauritz, f. 3/5 1811 i Lochteå; stud. 28/2 1834; prestv. 15/6 1836 och i förn. prest.ex. erh. omd. *approbatur;* past.ex. 21/4 1860 med *approbatur;* kapellan i Brahestad och Salo 19/8 1846, tilltr. 1/5 1847; vicepastor 12/12 1855; kyrkoh. i Lappo af Wasa län 20/9 1866, tilltr. 1/5 1867. Å.

Holmberg, Johan, f. 29/4 1827 i Pemar; stud. 11/6 1851; prestv. 1/4 1857 med *laudatur;* utn. kapellan i Brunkala 1872, tilltr. 1/5 1873; dessförinnan t. f. s.adj. i Humppila. Å.

Holmström, August, f. 8/10 1837; prestv. 14/8 1867 med *approbatur;* f. nvde ministeriiadjunkt i Haapajärvi. K.

Holmström, Gustaf Adolf, f. 11/2 1828 i Sastmola; stud. 11/2 1850; prestv. 3/11 1852 med *approbatur;* i past.ex. 16/12 1872 *med beröm godkänd;* kapellan i Lappo af Åbo län 9/4 1856; dito i Heinola 24/4 1867; vicepastor 20/12 1865; tjenstl. för sjuklighet 4/1 1854 till 1/9 s. år. B.

Holmström, Johannes, f. 17/6 1840 i Kuortane; stud. 4/10 1862; prestv. 4/11 1868 med *approbatur;* kapellan i Alavieska 8/12 1869, tilltr. 1/5 1870. K.

Holmström, Nils, f. 14/10 1838 i Haapavesi; stud. 6/2 1858; prestv. 22/11 1864 med *approbatur;* kapellan i Temmes 26/8 1868, tilltr. 1/5 1870. K.

Homén, Gustaf Wilhelm, f. 8/5 1804 i Eura; stud. 21/6 1819; filos. doktor 10/7 1827; prestv. 19/12 1829 med *approb. cum laude;* past.ex. 5/10 1841 med *approbatur cum laude;* e. o. aman. vid univ. bibl. 13/10 1825; amanuens vid Åbo domkapitel 8/10 1828; past.adj. i Eura fr. 20/1 1830; vicepastor 20/9 1837; kyrkoherde i Eura 17/5 1842; honor. prost 16/12 1843; t. f. kontr.prost ett års tid fr. juni 1851 samt 3 1/2 månader 1860, 5 månader 1862, 7 mån. fr. 15/9 1863, några mån. 1867 samt ytterligare från 4/10 1870 till nv. tid; resp. vid prestm. i Åbo 1842; led. af Anne ord. 3 kl. 9/4 1871; haft tjenstledighet särsk. ggr i stöd af läkarebevis, samt verkstält utrikes resor åren 1830, 1837, 1842 och 1852; kallad till led. af svenska fornskriftsällsk., F. L. S., F. H. S., F. B. S. m. fl. Å.

Tryckta arbeten: „De bibliothecariis academiae Aboënsis", Åbo 1827; Tal vid evangel. sällskapet i Åbo 31/10 1842, Åbo 1843; strödda tidningsuppsater.

Hornborg, Anders Johan, f. $^{21}/_{12}$ 1821 i Alastaro; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; filos. kand. $^{3}/_{6}$ 1844 och promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; t. f. amanuens vid univ. konsist. $^{12}/_{10}$ 1844 och vid Åbo domkapitel $^{30}/_{4}$ 1845; vicenotarie vid Åbo domkapitel $^{22}/_{7}$ 1846; teol. kand. $^{31}/_{5}$ 1858; prestv. $^{3}/_{11}$ s. år; teol. licentiat $^{30}/_{4}$ 1860; teol. doktor $^{15}/_{5}$ 1863; lektor i grekiska vid Åbo gymnasium och led. i domkapitlet $^{26}/_{10}$ 1864; kyrkoh. i St Michel $^{13}/_{6}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{7}$ men tjenstg. först $^{3}/_{9}$ 1867, efter åtnjuten 2 mån. tjenstledighet, hvarutom särsk. gånger varit tjenstledig under åren 1855—1860 (sammanräkn. i 4 års tid) för teolog. studier samt en utrikes resa (1856) till Sverige, Danmark och Tyskland; varit t. f. lärare i geografi och svenska språket vid handelsskolan i Åbo läseåret 1845—1846, samt sekreterare i finska bibelsällsk. och i komiteerna för kyrkolagen, psalmboken, katekesen och handboken 1851—1856; förordnad till inspektor för döfstumskolan i Åbo 1865 och för l. e.skol. i St Michel 1868; ordf. i pedagog. föreningens i Finland filialafd. i Åbo 1866; led. i finska bibelsällsk. komité 1865—1867 och i finska hushållningsspts bestyrelse 1861—1863, samt viceordf. i hushållnspt och ordf. i dess bestyrelse åren 1864—1866; erh. sällskapets större silfvermedalj 1867; translator i domkapitlet 1848—1867; kamrerare i eckles. och skolstatens enke- och pupillkassa 1861—1867; sekreterare i preteståndet vid landtdagarna 1863—1864 och 1867 samt landtdagsman för Borgå stift vid landtd. 1872, dervid ordf. i expeditionsutsk. samt ena afdeln. af allm. besvärsutskottet; för Borgå stift komiterad i enke- och pupillkassan 1871 och revisor 1872, samt dervid utarbetat förslaget till utbetalning af fulla pensioner (rev.ber. pag. 19—46); vald till assessor i Borgå domkapitel från $^{1}/_{7}$ 1870 till s. d. 1873; led. af Anne ord. 3 kl. $^{1}/_{5}$ 1864; kallad till led. af F. L. S., F. B. S., F. H. S., F. Ev. S., F. T. S. B.

Redigerat Åbo Tidningar åren 1848—1852 samt, utom några tidskrifts- och kalenderuppsatser äfvensom (1858) godkända specimina för lektorstjenster i teologi och grekiska, utgifvit af trycket: „Åbo erkestifts matrikel“, Åbo 1854; „Den finska kyrkans barndopsritual, historiskt och kritiskt skärskådad“ (spec. för teol. doktors grad), Hfors 1860; „Om stridigheterna i vår tid angående rättfärdiggörelsen af tron“ (synodalafhandling), Hfors 1871; „Sammandrag af Borgå domkapitels härtills otryckta cirkulärbref, 1725—1829“, Borgå 1872; „Statistisk och biografisk matrikel öfver församlingarna och presterskapet i Finland“, Hfors 1873, samt enligt vederbörligt uppdrag ombesörjt utgifvandet af preteståndets pleniprotokoll för landtd. 1863—1864 (3 band), Hfors 1864, och prestmötets i Borgå protokoll 1871, Hfors 1872.

Hornborg, Per Gustaf Ferdinand, f. $^{18}/_{11}$ 1819 i Alastaro; stud. i maj 1839; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 i Åbo med omd. *approbatur;*

kapellan i Enare $^{17}/_{11}$ 1847; tilltr. $^{1}/_{5}$ 1848; tillika t. f. pastor i Utsjoki fr. $^{10}/_{11}$ 1852; kapellan i Utajärvi $^{10}/_{8}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1856; kapellan i Pielavesi $^{3}/_{8}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853. K.

Hougberg, Bror Sven, f. $^{1}/_{2}$ 1797 i St Michel; stud. i juni 1814; prestv. $^{11}/_{12}$ 1819 med *approbatur;* past.ex. $^{9}/_{6}$ 1829 med *approbatur;* korrektionshuspred. i Wiborg $^{16}/_{3}$ 1831; andre kapellan derst. $^{5}/_{10}$ 1836, tilltr. $^{1}/_{11}$ s. år; förste dito dito $^{23}/_{11}$ 1836, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1838; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1835; tjenstl. ifr. år 1865 för sjuklighet. B.

Hulkkonen, Anders, f. $^{27}/_{1}$ 1841 i Puumala; stud. 1866; prestv. $^{30}/_{6}$ 1870 med *approbatur;* sockneadj. i Pidisjärvi 1872. K.

Hulkkonen, Nils, f. $^{12}/_{3}$ 1842 i Puumala; stud. $^{31}/_{1}$ 1865; prestv. $^{31}/_{7}$ 1869 med *approbatur;* kapellan i Imbilax $^{27}/_{4}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. B.

Hultin, Alexander, f. $^{2}/_{4}$ 1820 i St Michel; filos. kand. $^{19}/_{6}$ 1846; promov. filos. mag. $^{22}/_{6}$ 1847; prestv. $^{19}/_{5}$ 1847 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{16}/_{8}$ 1854 med *approbatur;* kapellan i Helsinge $^{10}/_{4}$ 1861; vicepastor. B.

Hultman, Mauritz, f. $^{30}/_{7}$ 1808 i Ekenäs; stud. $^{28}/_{9}$ 1829; prestv. $^{22}/_{2}$ 1834 med *admittitur;* past.ex. $^{14}/_{6}$ 1848 med *admittitur;* kapellan i Degerby $^{4}/_{4}$ 1871, tilltr. s. år; vicepastor $^{29}/_{6}$ 1870. Å.

Hummelin, Johan Viktor, f. $^{30}/_{1}$ 1814 i Åbo; stud. $^{7}/_{12}$ 1829; underlärare vid univ. gymnastikinrättning $^{14}/_{10}$ 1835; filos. kand. $^{21}/_{6}$ 1841; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1844; lärare vid l. elem.skol. i Tavastehus $^{7}/_{4}$ 1845; gymnastiklärare vid gymn. och h. e.skol. i Åbo $^{20}/_{9}$ 1845; prestv. $^{17}/_{12}$ 1845 med *approbatur;* kapellan i Jomala $^{9}/_{6}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1849; derjemte betjenat med presterlig vård de å Skarpans fästn. förlagde kompanier af grenad. skarpsk.bat. 1854. Å.

Hypén, Fredrik Alexander, f. $^{2}/_{7}$ 1814 i Jorois; stud. $^{14}/_{12}$ 1835; prestv. $^{19}/_{12}$ 1838 med *approbatur cum laude;* kapellan i Jorois $^{10}/_{5}$ 1848, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1849; vicepastor $^{18}/_{5}$ 1853. B.

Häggström, Karl Josef, f. $^{3}/_{12}$ 1806 i Oravais; stud. $^{14}/_{10}$ 1826; prestv. $^{6}/_{6}$ 1829 med *admittitur;* förn. prest.ex. $^{16}/_{3}$ 1833 med *approbatur;* kapellan i Sideby $^{19}/_{9}$ 1844, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1845; dito i Teirijärvi $^{28}/_{3}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851; dito i Lillkyro $^{9}/_{1}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1863; vicepastor $^{19}/_{11}$ 1856. B.

Hällberg, Frans August, f. $^{13}/_{9}$ 1824 i Kurikka; stud. $^{11}/_{6}$ 1846; prestv. $^{28}/_{6}$ 1848 med *approbatur;* kapellan i Himango $^{30}/_{11}$ 1864; sockneadj. i Mustasaari $^{2}/_{6}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Hällfors, Frans Henrik, f. $^{29}/_{11}$ 1821 i Björneborg; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; prestv. $^{16}/_{12}$ 1843 med *approbatur;* t. f. kapellan i Enare (med dubbel tjensteårsberäkning) $^{19}/_{6}$ 1847—$^{1}/_{5}$ 1848; kapellan i Ikalis $^{28}/_{9}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1855; dito i Honkojoki $^{9}/_{11}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865; dito i Kauhajoki $^{9}/_{1}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Hällfors, Johan Fredrik, f. $^{23}/_{8}$ 1815 i Mouhijärvi; stud. $^{11}/_{10}$ 1837; prestv. $^{16}/_{6}$ 1841 med *approbatur;* sockneadj. i Lundå $^{8}/_{9}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{3}$ 1848; kapellan i Hausjärvi $^{19}/_{12}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862. Å.

Hällfors, Johan Gustaf, f. $^{16}/_{2}$ 1828 i Påmark; stud. $^{18}/_{6}$ 1851; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *approbatur cum laude;* kapellan i Pyhämaa $^{26}/_{11}$ 1856 och i St Mårtens $^{9}/_{12}$ 1868; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Hällfors, Karl Immanuel, f. $^{19}/_{5}$ 1826; stud. $^{8}/_{6}$ 1843; prestv. $^{28}/_{6}$ 1848 med *admittitur;* past.ex. $^{27}/_{10}$ 1862 med *approbatur;* kapellan i Limingo $^{2}/_{7}$ 1863; på begäran afsked fr. sagde tj. $^{6}/_{3}$ 1867; vicepastor $^{10}/_{12}$ 1856; kyrkoh. i Muonioniska lappmarks pastorat $^{11}/_{11}$ 1868; kyrkoh. i Pudasjärvi 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. K.

Härmälä, Otto Edvard, f. $^{13}/_{3}$ 1839 i Harjavalta; stud. $^{7}/_{10}$ 1862; prestv. $^{26}/_{9}$ 1866 med *approbatur cum laude;* kapellan i Wahto $^{14}/_{8}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{11}$ s. år; tillika fr. $^{1}/_{5}$ 1868 kapellanssubst. i Rusko; kapellan i Nykyrka af Åbo stift $^{22}/_{3}$ 1872, tillträder $^{1}/_{5}$ 1874. Å.

Häyrén, Fredrik, f. $^{17}/_{3}$ 1816 i St Andreae; stud. $^{26}/_{5}$ 1838; prestv. $^{12}/_{6}$ 1841 med *approbatur;* past.ex. $^{16}/_{9}$ 1857 med *approbatur;* kapellan i Pyttis $^{10}/_{4}$ 1850; vicepastor $^{6}/_{12}$ 1854; kyrkoh. i Kymmene $^{1}/_{2}$ 1864; dito i Walkjärvi $^{2}/_{7}$ 1868. B.

Tryckt arbete: „Toht. M. Lutheruksen pieni katkismus selitysten kanssa", 1855.

Höglund, Gustaf, f. $^{13}/_{1}$ 1831 i Wånå; stud. $^{8}/_{12}$ 1855; prestv. $^{14}/_{6}$ 1860 med *approbatur;* kapellan i Lundå från $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Idman, Karl Johan, f. $^{24}/_{1}$ 1831 i Åbo; stud. $^{25}/_{1}$ 1855; prestv. $^{26}/_{6}$ 1856 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{14}/_{12}$ 1871 *med beröm godkänd;* f. nvde t. f. kapellan i Toholampi. Å.

Ignatius, Johan Ferdinand, f. $^{11}/_{12}$ 1803; stud. $^{6}/_{12}$ 1821; prestv. $^{12}/_{12}$ 1827 med *approbatur;* erh. nådig dispens från pastoralexamen, med tillagd rättighet att vinna förslag till 3:dje klas-

sens pastorat; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1839; f. nvde t. f. kapellan i Ylikannus. Å.

Igoni, Per Jakob, f. $^{16}/_{10}$ 1823 i Juuka; stud. 1845; prestv. $^{19}/_{6}$ 1847 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{8}/_{5}$ 1856 med *approbatur;* vicepastor $^{10}/_{12}$ 1856; fånghuspred. i Kuopio $^{30}/_{7}$ 1862; kyrkoh. i St Johannis $^{14}/_{3}$ 1866. B.

Ilvonen, Johan Henrik, f. $^{29}/_{7}$ 1846 i Juuka; stud. 1846; prestv. $^{5}/_{12}$ 1869 med *laudatur;* f. nvde tjenstledig i afs. å studiers fortsättande. K.

Indrén, Anders Gustaf, f. $^{3}/_{8}$ 1815 i Etseri; stud. $^{17}/_{12}$ 1834; prestv. $^{15}/_{12}$ 1838 med *approbatur;* past.ex. $^{11}/_{4}$ 1854 med *approbatur;* predikant å Tykö bruk $^{8}/_{9}$ 1841, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1842; kapellan i Hammarland och Eckerö $^{12}/_{9}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; vicepastor $^{16}/_{11}$ 1853; tredje kapellan i Åbo domkyrkoförs. $^{15}/_{4}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; andre kapellan derst. $^{1}/_{5}$ 1858; kyrkoherde i Laukas $^{10}/_{4}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; prost $^{21}/_{12}$ 1867. B.

Ingelius, Oskar Ferdinand, f. $^{5}/_{4}$ 1812 i Åbo; stud. $^{30}/_{9}$ 1830; filos. kand. $^{28}/_{4}$ 1836; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; prestv. $^{18}/_{6}$ 1855 med *laudatur;* past.ex. $^{15}/_{11}$ 1856 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{8}/_{3}$ 1837; konrektor vid h. elem.skolan i Björneborg $^{1}/_{11}$ 1843; rektor derst. $^{24}/_{11}$ 1845; rektor vid h. e.skol. i Åbo $^{16}/_{7}$ 1851; kyrkoh. i Uskela $^{21}/_{3}$ 1859; kyrkoh. i Hvittis $^{31}/_{1}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; prost $^{12}/_{12}$ 1860; t. f. kontraktsprost i Björneborgs öfre prosteri fr. dec. 1872; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{21}/_{5}$ 1857. Å.

Tryckta arbeten: prestmötespredikan, Åbo 1864; tal vid bibelsällsk. årsd.; minnesteckningar och uppsatser i åtskill. tidningar.

Ingerman, Frans Ludvig, f. $^{25}/_{3}$ 1819 i Åbo; stud. $^{30}/_{5}$ 1837; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur;* past.ex. $^{29}/_{10}$ 1864 med *approbatur;* s.adj. i Lemo fr. $^{1}/_{1}$ 1851 till $^{1}/_{5}$ 1859; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; kyrkoh. i Karislojo $^{22}/_{9}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Ingman, Anders Wilhelm, f. $^{7}/_{7}$ 1819 i Lochteå; stud. $^{22}/_{6}$ 1838; filos. kand. $^{14}/_{12}$ 1842; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1844; prestv. $^{19}/_{12}$ s. år med *laudatur;* kapellan i Öfvervetil $^{11}/_{4}$ 1855; vicepastor $^{14}/_{11}$ s. år; utarb. enl. uppdrag af finska Bibelsällsk. en reviderad upplaga af finska bibeln 1856—1858; teol. kand. $^{28}/_{11}$ 1860; teol. licent. $^{27}/_{3}$ 1861; teol. doktor $^{15}/_{5}$ 1863; ledamot i komitén för finska bibelöfversättningen $^{1}/_{4}$ 1861; t. f. professor i bibl. exegetik fr. $^{1}/_{9}$ 1862 och ordinarie dito $^{28}/_{7}$ 1864; inspektor för tavastländska

studentafdeln. fr. $^{1}/_{9}$ 1868 till $^{1}/_{9}$ 1871; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{26}/_{4}$ 1861 och sedermera af Anne ord. 3 kl.; led. af Finska Literatursällsk. 1840 och ordf. i dess linguistiska sektion fr. mars 1868.

Tryckta arbeten: „Thucydidis de bello Peloponnesiaco historiae VIII prima capita, fennice reddita" (disp. pro exerc.), 1841; „Om det bibliska trosbegreppet och dess hist. utveckling" (specimen för teol. doktorsgrad), 1860; „Om Messianitetens egendomliga skaplynne i Gamla Testamentet" (specimen för profession), 1864; „Mietelmiä suomalaisista kokeistamme" (i „Joukahainen") 1845; „Toht. M. Lutheruksen evankeliumi-postilla, saksasta suomensivat F. O. Durchman ja A. W. Ingman", Wasa 1848—1850; ny, i språkl. afs. förbättrad upplaga, Åbo 1872 och 1873; „Kort betänkande angående Hrar Geitlins och Akianders anmärkningar till finska bibelöfversättningen", Hfors 1852; „Hedbergianismen, skärskådad enligt den Heliga Skrift och vår kyrkas symboliska böcker", 2 delar, Hfors 1851 och 1852; „1 Petr. 2, 13—17 vv. kortligen förklarade", Åbo 1854; „Om den föregående bättringen; i anl. af A. F. Granfelts skrift om nådens ordning", Hfors 1856; „Koko Pyhä Raamattu, uudestansa alkukielten jälkeen ojennettu", Hfors 1859; „Försök till tolkning af ordet ελεγχος i Hebr. XI: 1", Hfors 1862; „Tal, hållet vid Hfors bibelsällskaps årsfest den 31 maj 1863" (i „Kristl. budbärare") Hfors 1863; „Uppsatser i bibl. teologiska ämnen", I—IV, Hfors 1865—1867; „Kristliga tal af J. T. Beck, öfvs.; jemte J. T. Becks teologiska karakter tecknad af A. W. Ingman", Hfors 1867; „Pyhän Raamatun selityksiä", I—V, Hfors 1868—1873; „Bibliska betraktelser", I och II, Åbo 1868 och 1872; Bibelns lära om rättfärdiggörelsen och försoningen", Hfors 1871; „Muistelmia muinoisen suomalaisuutemme suhteista" (inf. i tavastl. afdelningens album „Kaikuja Hämeestä") Hfors 1872. Deltagit i den finska öfvs. af Nohrborgs postilla och Symboliska böckerna samt skrifvit några uppsatser i „Kirjallinen Kuukauslehti" samt åtskill. af landets finska och svenska tidningar.

Ingman, Berndt Enok, f. $^{12}/_{9}$ 1814 i Alajärvi; stud. $^{6}/_{10}$ 1834; prestv. $^{15}/_{12}$ 1837 med *approbatur;* past.ex. $^{24}/_{10}$ 1850 med *approbatur;* kapellan i Uleåsalö $^{5}/_{11}$ 1845; dito i Uleåborg $^{15}/_{3}$ 1854; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; kyrkoh. i Kalajoki $^{26}/_{9}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; kontraktsprost i Kalajoki prosteri $^{14}/_{10}$ 1870. K.

Ingman, Herman, f. $^{10}/_{6}$ 1816 i Alavo; stud. $^{12}/_{3}$ 1835; filos. kand. $^{2}/_{6}$ 1840; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{19}/_{12}$ 1840 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{24}/_{10}$ 1850 med *approbatur;* kyrkoh. i Sodankylä fr. $^{1}/_{5}$ 1865; dito i Kuusamo fr. $^{1}/_{5}$ 1872; varit t. f. kontraktsprost i Lappska prosteriet fr. $^{26}/_{3}$ 1868 till $^{1}/_{5}$ 1872. K.

Ingman, Jonatan, f. $^{10}/_{6}$ 1847 i Lappo socken af Wasa län; stud. $^{31}/_{5}$ 1867; prestv. $^{23}/_{3}$ 1870 med *laudatur;* t. f. kapellan i Bötom. Å.

Ingman, Wilhelm, f. $^{12}/_{11}$ 1820 i Alavo; stud. $^{14}/_{6}$ 1837; prestv. $^{14}/_{12}$ 1842 med *approbatur cum laude;* past.ex. [illegible] 1866 med *approbatur*

cum laude; kapellan i Karvia fr. $^{1}/_{5}$ 1853; vicep. $^{16}/_{12}$ 1857; kap. i Purmo fr. $^{1}/_{5}$ 1861; kyrkoh. i Östermark fr. $^{1}/_{5}$ 1868. Å.

Jaakola, Matias Viktorinus, f. $^{25}/_{2}$ 1850 i Nakkila; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{25}/_{1}$ 1872 med *approbatur cum laude;* f. nvde kapellansadjunkt i Harjavalta. Å.

Jernberg, Gustaf, f. $^{24}/_{8}$ 1802; stud. $^{18}/_{6}$ 1822; prestv. $^{13}/_{6}$ 1825 med *approbatur;* sockneadj. i Töfsala $^{10}/_{9}$ 1828; kapellan i Wirmo $^{12}/_{12}$ 1838; dito i Jalasjärvi $^{30}/_{7}$ 1856; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Johansson, Gustaf, f. $^{10}/_{1}$ 1844 i Ylivieska; stud. $^{1}/_{10}$ 1861; filos. kand. $^{27}/_{5}$ 1868; promov. filos. mag. $^{31}/_{5}$ 1869; under 2 år idkat teologiska studier vid universiteter i Tyskland och Schweitz; prestv. $^{28}/_{3}$ 1871 med *laudatur;* f. nvde t. f. kapellan i Birkala. Å.

Johansson, Jonatan, f. $^{22}/_{1}$ 1842 i Ylivieska; stud. $^{21}/_{9}$ 1861; prestv. $^{2}/_{8}$ 1865 med *laudatur;* sockneadj. i Hvittis $^{20}/_{6}$ 1866. Å.

Johansson, Josua, f. $^{14}/_{4}$ 1850 i Windala; stud. $^{8}/_{6}$ 1868; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *laudatur;* f. nvde kuramgerens i Lempälä. Å.

Johansson, Wilhelm, f. $^{6}/_{1}$ 1848 i Windala; stud. $^{8}/_{6}$ 1868; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *laudatur;* för nvde t. f. pastor i Alahärmä. Å.

Johnsson, Gustaf Ferdinand, f. $^{17}/_{5}$ 1821 i Eräjärvi; stud. $^{8}/_{2}$ 1845; prestv. $^{17}/_{12}$ 1846 med *approbatur;* sockneadj. i Wesilax $^{21}/_{4}$ 1852, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kapellan i Norrmark $^{19}/_{12}$ 1855, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857. Å.

Johnsson, Johan Viktor, f. $^{14}/_{6}$ 1832 i Idensalmi; stud. $^{20}/_{6}$ 1851; prestv. $^{5}/_{12}$ 1854 med *laudatur;* past.ex. $^{5}/_{12}$ 1865 med *laudatur;* sockneadj. i Kuhmoniemi $^{7}/_{9}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862; kyrkoherde i Kuhmoniemi $^{6}/_{11}$ 1867, men ej hunnit tillträda tjensten, emedan $^{1}/_{7}$ 1868 befullm. till lektor i teologi vid gymnasium i Kuopio, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; kallad till ledamot i komitén för utarbetande af ny finsk bibelöfversättning $^{15}/_{3}$ 1871; deputerad i presteståndet vid landtdagarna 1867 och 1872. K.

Juselius, Jakob, f. $^{4}/_{7}$ 1849 i Kankaanpää; stud. $^{22}/_{9}$ 1870; prestv. $^{24}/_{1}$ 1873 med *approbatur;* past.adj. i Parkano fr. sistn. dag. Å.

Juselius, Nils Jakob, f. $^{26}/_{3}$ 1818 i Orihpää; stud. $^{12}/_{12}$ 1838; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{5}$ 1859 med *approbatur*

cum laude; då Parkano förs. blef kapell, befullm. med nådigt tillstånd på grund af förs. enhäll. kallelse till dess förste kapellan 16/4 1851, och då samma förs. blef pastorat, befullm. på enahanda grund till dess förste kyrkoherde 12/9 1866, tilltr. 1/5 1868; ombud i presteståndet vid landtdagen 1867; vicepastor 19/11 1856 och prost 22/12 1869. Å.

Utgifvit: „Yksivakainen sana nykyiselle ajallemme, eli tutk. synnistä Pyhää Henkeä vastaan, Ignatz Lindltä, suomennos", Åbo 1858, samt åtskilliga artiklar i särsk. tidningar.

Jäderholm, Gustaf Wilhelm, f. 24/8 1806 i Kuopio; stud. 15/6 1824; prestv. 20/6 1829 med *approbatur;* past.ex. 14/10 1854 med *approbatur;* pastorssubstitut i Kuopio 18/3 1835; fånghuspred. derst. 23/11 1836; stadskapellan derst. 25/10 1840; vicepastor 28/11 1838; kyrkoh. i Jaakkimvaara 16/3 1859; prost 14/7 1860; kontraktsprost i Sordavala prosteri 31/10 1870; tjenstl. 3 månader år 1868. B.

Järnefelt, Klas Erik, f. 3/2 1831 i Tohmajärvi; stud. 20/6 1852; prestv. 11/12 1855 med *approbatur;* past.ex. 3/10 1862 med *approbatur;* stadskapellan i Uleåborg 6/9 1865, tilltr. 1/5 1866; vicepastor 25/5 1864; kyrkoh. i Kondiolax 16/10 1871, tillträder 1/5 1874; representant i presteståndet vid landtdagen 1872. K.

Järvinen, Nestor, f. 9/10 1831 i Kiukkais kapell af Eura socken; stud. 18/6 1851; hist. filol. kand. 20/5 1857; promov. magister 29/5 s. år och dervid innehaft andra hedersrummet; prestv. 3/3 1867 med *laudatur;* kurator för teol. fakulteten vid universitetet fr. nov. 1857 till o. m. v. t. 1859; tjenstgjort vid skolverket fr. o. m. h. t. 1857; t. f. lärare i religion vid folkskollärareseminariet i Jyväskylä 19/5 1863; lektor i religion derst. 10/7 1867; prodirektor vid nämnde seminarium 1863—1872; sekreterare vid första allm. folkskolläraremötet i Jyväskylä 1869; med understöd af allm. medel i nio månaders tid år 1862 idkat pedagogiska studier i Tyskland och Schweitz; ledamot af F. L. S. 1859 samt af dess lingvistiska sektion 1868; enligt uppdrag af finska literatursällsk. hållit tal vid aftäckningen af M. A. Castréns grafvård i Helsingfors 20/5 1858.

Tryckta arbeten: „Om några dialekt-olikheter i Satakunta", (inf. i tidskr. Suomi), 1853; „Ehdotuksia Suomen kansakoulutoimesta, K. Senatin määräyksestä alamaisuudessa tehnyt U. Cygnaeus, suomennos", Hfors 1863; „Keskustelut ensimäisessä julkisessa Suomen kansakoulukokouksessa", Hfors 1869; Ordbok till „Kornelius Nepos, jalojen sankarien elämäkertoja, suomentanut K. M. Forsberg"; deltagit i redakt. af tidn. „Koti ja Koulu", årg. 1864—1866; i öfvs. ur särskilda tyska sångstycken utarbetat en del af texten till „Suomalainen Lauluseppele, toimittanut E. A. Hagfors", Hfors 1871; uppsatser i tidn. „Suometar", „Kansan-

lehti" och „Keski-Suomi" samt smärre bidrag i bunden och obunden stil uti några finska sång- och läseböcker.

Karsten, Erland August, f. 16/7 1839 i Merimasku; stud. 19/9 1860; prestv. 22/8 1863 med *laudatur;* i past.ex. 14/12 1871 *med högsta beröm godkänd;* kapellan i Willnäs 17/4 1867, tilltr. 1/5 s. år. Å.

Karsten, Klas Adolf, f. 20/5 1811 i Suoniemi kapell af Karkku socken; stud. 25/11 1829; prestv. 29/6 1833 med *approbatur;* past.ex. 26/4 1851 med *approbatur;* pred. i Kodisjoki 5/12 1835; lärare vid Ahlm. skol. i Birkala 20/5 1840; kapellan i Bjerno 8/11 1843; dito i Sideby 20/3 1850; kyrkoh. i Föglö 8/7 1862. Å.

Tryckt arbete: „De kristnas fördelar", Wasa 1859.

Karsten, Klas Edvin, f. 2/12 1836 i Raumo; stud. 19/9 1855; prestv. 29/1 1862 med *approbatur cum laude;* past.ex. 24/5 1869 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. 1/2 1857; rektor vid l. elem.skol. i Nykarleby 6/4 1858; dito vid l. elem.skol. i Tammerfors 25/6 1867.

Karttunen, Karl, f. 14/5 1830; prestv. 14/5 1865 med *approbatur cum laude;* f. nvde pastorsadj. i Kides. K.

Keckman, Johan Alfred, f. 23/4 1831 i Rautio; stud. 9/10 1847; promov. filos. mag. 30/5 1853; prestv. 24/4 1870 med *approbatur;* efter 3 års vikariat vid skolverket utnämnd till rektor vid Torneå l. elem.skola 11/8 1869; tjenstledig fr. sagde rektorstj. (i och för presterl. tjenstgöring samt för rättighet till pastoralexamens undergående) fr. 1/9 1870; tjenstgjort i Tervola och Nedertorneå, samt f. nvde t. f. kapellan i Simo. K.

Keckman, Karl Abraham, f. 13/1 1804 i Kemi; stud. 15/3 1822; prestv. 4/2 1826 med *approbatur cum laude;* past.ex. 21/10 1841 med *approbatur;* kapellan i Rautio 8/10 1829; dito i Uleåborg 1/5 1839; vicepastor 15/6 1839; kyrkoh. i Piippola 20/12 1850; dito i Lochteå 29/3 1854, tilltr. 1/5 s. år; prost 14/11 1855; t. f. kontraktsprost i Gamlakarleby prosteri 29/11 1870. Å.

Kekoni, Henrik, f. 27/8 1833 i Jyväskylä; stud. 31/1 1854; prestv. 1/6 1857 med *approbatur cum laude;* kapellan i Laukas 14/4 1869, tilltr. 1/5 1871. B.

Kekoni, Kristian, f. 13/11 1843 i Pielisjärvi; stud. 9/10 1863; prestv. 31/7 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Enare lappmarksförsamling 6/4 1870; bestrider f. nvde derjemte kyrkoherdeembetet i Utsjoki. K.

Kihlman, Alfred, f. $^{13}/_{5}$ 1825 i Wasa; stud. $^{21}/_{6}$ 1843; prestv. $^{16}/_{6}$ 1846 med *laudatur*, hvarefter tjenstgjort i Kronoby och Lestijärvi; tjenstl. för sjuklighet fr. $^{1}/_{7}$ 1851 till $^{1}/_{10}$ 1852, hvarunder såsom civ. acad. studerat teologi vid univ. i Tübingen; ytterl. för fortf. sjuklighet tjenstl. till $^{1}/_{6}$ 1853, hvarunder dock febr. och mars sistn. år förestått rektors lektioner vid Wasa h. elem.skola; derefter tjenstgjort i Munsala och Gamlakarleby; förordnad $^{16}/_{11}$ 1853 att i särsk. uppdrag tillhandagå H. H. erkebiskopen; lärare i tyska språket vid Wasa gymnasium $^{25}/_{6}$ 1855; derj. t. f. lärare i franska språket derst. läseåret 1865—1866 samt lärare i religion vid frunt.skolan i Jakobstad fr. h. t. 1855 t. o. m. v. t. 1865; sommaren 1856 företagit en resa till Tyskland i pedagog. ändamål; lektor i teologi vid Wasa gymn. 1866 och s. år den $^{16}/_{3}$ befullm. att vara öfverlärare i religion vid normalskolan i Helsingfors; läroverkets prorektor $^{1}/_{5}$ 1867 och öfvertagit rektorsvården fr. början af 1870 samt v. t. 1871 vald till rektor för normalskolan på 3 år; led. i Wasa bibelsällskap 1859, i direkt. för tekn. realskolan derst. 1860; led. i Wasa läns landtbrukssällskap 1863; medlem i Wasa drätselkommission 1863 och dess ordf. fr. $^{17}/_{12}$ s. år; led. i Wasa bibel- och ev. sällsk. komité 1864; bankrevisorssuppleant för presteståndet 1867 och bankfullmägtigssuppleant 1872; representant i presteståndet vid landtdagen 1872.

Tryckta skrifter: **„Förslag till svensk psalmbok för de evang. lutherska församlingarna i Finland, granskadt af C. G. v. Essen och Alfr. Kihlman", Åbo 1862; „Dogmen om barndopet, hist. kritisk afhandling", Åbo 1866; „Kristi uppfostran", Hfors 1867.**

Kiljander, Anders Samuel, f. $^{30}/_{12}$ 1828; stud. i okt. 1853; prestv. $^{17}/_{12}$ 1856 med *approbatur;* bönehuspred. i Savonranta $^{16}/_{4}$ 1862; kapellan i Kangaslampi $^{5}/_{4}$ 1871. B.

Kiljander, Georg Magnus, f. $^{11}/_{9}$ 1807 i Kaavi; stud. 1826; prestv. $^{22}/_{6}$ 1830 med *approbatur;* lärare i ryska språket vid Kuopio skola $^{11}/_{5}$ 1836; kapellan i Tuusniemi $^{17}/_{3}$ 1841; dito i Kivinebb $^{7}/_{4}$ 1858; vicepastor $^{9}/_{7}$ 1842. B.

Kiljander, Karl Mårten, f. $^{22}/_{9}$ 1817; stud. $^{13}/_{12}$ 1838; prestv. i Borgå $^{4}/_{6}$ 1842 med *approbatur cum laude* till bönehuspred. i Lapinlax; t. f. vicenotarie vid Kuopio domkapitel $^{1}/_{8}$ 1851; fullm. å sagde tjenst $^{10}/_{12}$ s. år; notarie vid Kuopio domkapitel $^{18}/_{6}$ 1856; ledamot i psalmbokskomitén $^{20}/_{4}$ 1863, och deltagit i redakt. af finska psalmboksförslaget; past.ex. $^{5}/_{12}$ 1863 med *approbatur cum laude* (grundadt på 4 laud., 1 a. c. l. och 1 appr., hvilket sistn. genom

förnyadt prof förändr. till approb. cum laude, hvarig. hufvudvitsordet lika med *laudatur* 22/24 röster), och hvilken ex. gillats äfven såsom förnyad prestex. med *laudatur;* jemte egen tj. bestridt kollegatj. i religion vid h. elem.skolan i Kuopio 2:ne år; kyrkoh. i Nilsiä 8/1 1866; prost 1/5 1867; led. af Anne ord. 3 kl. 26/8 1868; handhaft prostevården i Kuopio domprosteri i sju månader åren 1867 och 1871; vald till assessor i Kuopio domkapitel på tre år, fr. 1/7 1870 samt ånyo fr. 1/7 1873. K.

Tryckta arbeten: finska öfversättningar af „Martyrerne" af E. J. Stagnelius, „Runesvärdet" af K. A. Nicander och „Nadeschda" af J. L. Runeberg.

Knorring, Frans Per von, f. 6/10 1792; stud. 23/2 1810; lektor vid finska topogr. korpsen å Haapaniemi 13/6 1817 och sederm. vid finska kadetkorpsen; prest- och past-ex. 11/12 1824 med *approbatur cum laude;* prestv. 12/7 1827; pastor vid finska kadetkorpsen i aug. s. år; kyrkoh. i Finström 28/1 1833, tilltr. 1/5 1834; prost 15/12 1838; led. af Anne ord. 3 kl. 22/4 1842 och Stanisl. ord. 2 kl. 23/3 1856; teol. doktor 27/5 1857; kontr.prost i Ålands prosteri 10/6 1863; led. i danska oldskr.sällsk. i Köpenhamn, svenska fornskriftsällsk. i Stockholm, F. L. S. samt sällsk. pro F. & F. F. Å.

Tryckta arbeten: „Svenska språkets rättskrifning och ordböjningar", Hfors 1831; „Krigsm.skolor i Finland", Hfors 1832; „Beskrifn. öfver Gamla Finland", Åbo 1833; „Gamla Finlands charta", St. Petersburg 1833; „Språkforskn. I, språkljuden", Sthm 1844; „II, skrifva, stafva och läsa", Sthm 1857; „Förslag till folkskolor, ensaksskolor och beskrifn. om Ålands undervisningsverk", Åbo 1857; „Helsovård", T:hus 1865; „Inrehushållnings-lära", T:hus 1866.

Kockström, Karl Fredrik, f. 29/1 1811 å Mariefors bruk i Thusby; stud. 3/9 1830; prestv. 15/3 1834 med *approbatur cum laude;* kapellan i Tuulois 25/9 1844; dito i Hiitola 19/8 1863; vicepastor 23/4 1845. B.

Konow, Evert Brynolf von, f. 12/12 1830 i Kuopio; stud. 12/12 1849; prestv. 11/12 1855 med *approbatur;* past.ex. 18/12 1863 med *approbatur;* kapellan i Enare lappmarksförs. 12/9 1866, tilltr. 1/1 1867; kyrkoh. i Utsjoki 3/4 1867, tilltr. 1/5 1868; dito i Eno 27/4 1870, tilltr. 1/5 1871. Åtnjutit dubbel tjensteårsberäkning från 1/1 1867 till 1/5 1868. K.

Konsin, Viktor August, f. 24/12 1836 i Somero; stud. 18/9 1857; prestv. 25/6 1859 med *approbatur cum laude;* past.ex. 24/5 1869 med *approbatur cum laude;* kapellan i Wåno 23/12 1863; vicepastor 22/12 1869; kyrkoh. i Kivijärvi 23/3 1871, tilltr. 1/5 1872. B.

Kotilainen, Matias Fredrik, f. 1/10 1832 i Rantasalmi; stud.

$^{16}/_{6}$ 1851; prestv. $^{15}/_{10}$ 1854 med *approbatur;* sockneadj. i Elimä $^{13}/_{1}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871; vicepastor $^{11}/_{5}$ 1864. B.

Kraft, Karl Oskar, f. $^{4}/_{8}$ 1849; stud. $^{8}/_{6}$ 1868; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *laudatur;* kapellan i Lempälä $^{8}/_{3}$ 1872. Å.

Krank, Adolf, f. $^{26}/_{5}$ 1841 i Köpenhamn; stud. $^{22}/_{9}$ 1862; prestv. $^{3}/_{6}$ 1868 med *approbatur cum laude;* f. nvde t. f. kapellan i Alajärvi. Å.

Krank, Frans Peter, f. $^{10}/_{9}$ 1844 i Uleåborg; stud. 1863; prestv. i Kuopio $^{31}/_{7}$ 1867 med *approbatur;* f. nvde t. f. pastor i Längelmäki. Å.

Krank, Henrik, f. $^{8}/_{1}$ 1817 i Kembele; stud. $^{22}/_{6}$ 1836; prestv. $^{15}/_{1}$ 1842 med *admittitur;* förn. prest.ex. $^{18}/_{4}$ 1855 med *approbatur;* kateket i Muonioniska och Enontekis $^{4}/_{9}$ 1850; kapellan i Kuolajärvi $^{28}/_{4}$ 1852; sockneadj. i Kembele $^{29}/_{9}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1858. K.

Krank, Julius Alexander, f. $^{30}/_{5}$ 1793 i Kuusamo; stud. $^{12}/_{10}$ 1816; prestv. $^{14}/_{6}$ 1820 med *approbatur;* kapellan i Merijärvi $^{9}/_{1}$ 1828, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; dito i Haukipudas $^{22}/_{8}$ 1832, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1834; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1840. K.

Krogell, Viktor Wilhelm, f. $^{15}/_{6}$ 1827 i Sibbo (Östersundom); stud. $^{12}/_{10}$ 1849; prestv. $^{15}/_{12}$ 1852 med *approbatur;* past.ex. $^{7}/_{10}$ 1862 med *approbatur;* kapellan i Thusby fr. $^{1}/_{5}$ 1869; vicepastor $^{11}/_{5}$ 1864. B.

Kulhanen, Natanael, f. $^{5}/_{4}$ 1846 i Saarijärvi; stud. $^{13}/_{6}$ 1868; prestv. $^{16}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* för nvde t. f. kapellan i Pihtipudas. B.

Kurtén, Nils Ferdinand, f. $^{27}/_{9}$ 1801 i Kronoby; stud. $^{3}/_{10}$ 1822; sånglärare vid Tavastehus trivialskola $^{27}/_{5}$ 1826; prestv. $^{18}/_{12}$ 1826 med *approbatur;* t. f. rysk språkl. vid Tavastehus trivialskola fr. $^{25}/_{3}$ 1827 till och m. v. t. 1830 samt 3 mån. 1832 och t. f. kollega derst. åren 1834 och 1835; past.ex. $^{12}/_{5}$ 1837 med *approbatur;* t. f. pedagog i Nykarleby $^{17}/_{1}$ 1838; kapellan i Qveflax $^{30}/_{4}$ s. år, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; vicepastor $^{14}/_{12}$ 1842; kyrkoh. i Nagu $^{9}/_{7}$ 1856; kyrkoh. i Hammarland fr. $^{1}/_{5}$ 1860; prost $^{17}/_{12}$ 1862. Å.

Lackström, Frans Niklas, f. $^{1}/_{6}$ 1834 i Pyhäjoki; stud. $^{4}/_{10}$ 1855; prestv. $^{5}/_{5}$ 1858 med *approbatur;* skollärare och pred. å Strömsdals bruk $^{17}/_{4}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepas[illegible] 1870. K.

Lagerbohm, Josef Joakim, f. $^{22}/_{3}$ 1801; stud. 1820; prestv. $^{18}/_{12}$ 1822 med *approbatur;* sockneadj. i Haliko $^{4}/_{3}$ 1824; kapellan i Piikkis $^{4}/_{11}$ 1829; dito i Alastaro $^{12}/_{3}$ 1836, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; förságs med substitut $^{14}/_{12}$ 1838, men ånyo tjenstgörande fr. $^{1}/_{9}$ 1850. Å.

Lagerstedt, Johan, f. $^{11}/_{2}$ 1808 i Lundå; stud. $^{30}/_{4}$ 1830, prestv. $^{19}/_{12}$ 1832 med *approbatur;* past.ex. $^{26}/_{5}$ 1851 med *admittitur;* kapellan i Gustafs kapell $^{5}/_{8}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1841; kapellan i Hvittis $^{29}/_{10}$ 1862; vicepastor $^{17}/_{12}$ s. år; kuramg. i Hvittis fr. $^{25}/_{1}$ 1865 till $^{1}/_{5}$ 1868. Å.

Lagerström, Gottfrid, f. $^{22}/_{8}$ 1819; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; prestv. $^{14}/_{12}$ 1842 med *approbatur;* kapellan i Merimasku $^{21}/_{4}$ 1847; dito i Paattis $^{31}/_{7}$ 1850 och i Nagu $^{8}/_{10}$ 1856, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857. L. F. B. S. och F. Ev. S. Å.

Lagus, Eliel, f. $^{10}/_{8}$ 1848 i Lillkyro; stud. $^{13}/_{6}$ 1868; prestv. $^{2}/_{7}$ 1872 med *approbatur cum laude;* f. nvde pastorsadj. i Lillkyro. Å.

Lagus, Eliel Tiodolf, f. $^{28}/_{9}$ 1833 i Ylivieska; stud. $^{6}/_{2}$ 1855; prestv. $^{25}/_{6}$ 1859 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{7}/_{5}$ 1870 med *approbatur cum laude;* t. f. kapellan i Nakkila. Å.

Tryckt arbete: „Uskon kappaleet, Lutheruksen vähän katkismuksen johdolla yksinkertaisesti selittänyt J. G. Mannelin", öfvs. fr. svenskan, Åbo 1865.

Lagus, Johan, f. $^{14}/_{11}$ 1818 i Paavola; stud. $^{7}/_{6}$ 1842; prestv. $^{19}/_{12}$ 1844 med *approbatur;* past.ex. $^{13}/_{3}$ 1869 med *approbatur;* kapellan i Siikajoki $^{4}/_{8}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; dito i Paavola $^{17}/_{2}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{23}/_{12}$ 1857. K.

Lagus, Johan Henrik, f. $^{23}/_{5}$ 1816 i Nurmis; stud. $^{13}/_{12}$ 1841; prestv. $^{20}/_{12}$ 1843 med *approbatur;* kapellan i Sumiais $^{6}/_{4}$ 1853; vicepastor $^{6}/_{12}$ 1854. B.

Lagus, Johan Lorenz, f. $^{10}/_{10}$ 1805 i Åbo; stud. $^{9}/_{6}$ 1821; filologie kandidat i Moskwa $^{31}/_{12}$ 1828; prest- och past.ex. $^{2}/_{5}$ 1837 med *laudatur;* prestv. $^{27}/_{5}$ 1837; lektor i ryska spr. och literaturen vid Wiborgs gymn. $^{7}/_{4}$ 1829; kyrkoh. i Lampis $^{20}/_{6}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1843; prost $^{23}/_{12}$ 1846, samt t. f. kontraktsprost $^{26}/_{4}$ 1851 och ordinarie dito 1854; kyrkoh. i Idensalmi $^{13}/_{12}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{1}$ 1855; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{7}/_{9}$ 1856 och Anne ord. 3 kl. $^{12}/_{4}$ 1868. K.

Lahtonen, Johan Ferdinand, f. $^{2}/_{9}$ 1845 i Björneborg; stud. $^{8}/_{6}$ 1868; prestv. $^{23}/_{3}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Hongilax 1872, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873. Å.

Lampén, Johan Kristian, f. $^{15}/_{3}$ 1821; stud. $^{17}/_{12}$ 1840; filos. kand. $^{16}/_{4}$ 1847; promov. filos. mag. $^{22}/_{6}$ 1847; teol. kand. $^{25}/_{1}$ 1854; teol. lic. $^{27}/_{2}$ 1858; teol. doktor $^{15}/_{5}$ 1863; prestv. $^{21}/_{6}$ 1854 till minist. adj. i Jockas; t. f. förste lektor i grek. och hebr. vid Wiborgs gymn. $^{6}/_{9}$ 1854—$^{24}/_{8}$ 1855; t. f. lektor i teol. derst. $^{1}/_{9}$ 1857—$^{1}/_{5}$ 1858 och ordinarie dito fr. sistn. dag enl. fullm. af $^{15}/_{7}$ 1857; tillika t. f. konrektor vid h. e.skolan derst. fr. $^{24}/_{2}$ 1858; rektor vid Wiborgs gymn. $^{1}/_{6}$ 1860—$^{1}/_{10}$ 1862; lektor i teologi vid gymn. i Kuopio $^{27}/_{8}$ 1862, till. $^{1}/_{10}$ s. år; kyrkoh. i Rantasalmi $^{22}/_{10}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; led. af Anne ord. 3 kl. $^{20}/_{4}$ 1869; deputerad i presteståndet vid landtdagarna 1867 och 1872; vald till assessor i Borgå domkapitel på 3 år fr. $^{1}/_{7}$ 1873. B.

Tryckta arbeten: specimen för lektorstj. i teologi, 1855; „Om den katolska reformationen under schismens tid“ (specimen för teol. doktorsgrad), 1857.

Landgren, Emil Fredrik, f. $^{24}/_{9}$ 1843 i Nilsiä; stud. $^{7}/_{2}$ 1866; prestv. $^{5}/_{12}$ 1869 med *approbatur;* sockneadj. i Eno $^{15}/_{11}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. K.

Landgren, Lars Anders, f. $^{28}/_{7}$ 1818 i Nurmijärvi; stud. $^{2}/_{5}$ 1838; prestv. $^{16}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* past.ex. $^{12}/_{6}$ 1854 med *approbatur;* kapellan i Enotaipale $^{29}/_{5}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; kyrkoh. i Pelgjärvi $^{8}/_{6}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859, och i Mäntyharju $^{22}/_{4}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. B.

Lang, Adolf Reinhold, f. $^{22}/_{6}$ 1805 i Koskis kapell af Lampis socken; stud. $^{11}/_{2}$ 1822; promov. filos. doktor $^{10}/_{7}$ 1827; prestv. $^{9}/_{12}$ 1827 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{16}/_{6}$ 1836 med *laudatur;* sockneadj. i Hollola $^{12}/_{11}$ 1828; vicepastor $^{9}/_{6}$ 1842; kyrkoh. i Padasjoki $^{28}/_{8}$ 1850; dito i Rautalampi $^{25}/_{4}$ 1860, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; prost $^{17}/_{12}$ 1856; led. af Anne ord. 3 kl. $^{24}/_{4}$ 1863. Haft tjenstledighet 1½ månad 1829 för utrikes resa samt särsk. ggr för studier eller sjuklighet, äfvensom 1½ månad år 1860 för flyttning till Rautalampi. K.

Langel, Nikolai Konstantin, f. $^{7}/_{1}$ 1826; stud. $^{7}/_{9}$ 1847; prestv. $^{19}/_{6}$ 1850 med *approbatur;* kapellan i Reso från $^{1}/_{5}$ 1858. Å.

Laurell, Edvard Johan, f. $^{22}/_{3}$ 1783 i Karislojo; stud. $^{21}/_{6}$ 1798; prestv. $^{6}/_{7}$ 1809 med *admittitur;* past.ex. $^{14}/_{5}$ 1825 med *approbatur;* brukspred. å Fagervik $^{14}/_{11}$ 1810; kap. i Ekenäs $^{9}/_{5}$ 1821; vicepastor $^{15}/_{12}$ 1824; kyrkoh. i Kisko $^{28}/_{1}$ 1833, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1834; prost $^{16}/_{12}$ 1839. Å.

Laurén, Johan Gustaf Fritiof, f. $^{19}/_{2}$ 1833; stud. $^{17}/_{9}$ 1858; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{29}/_{9}$ 1858; bitr. lärare vid l. elem.skolan i Åbo $^{31}/_{10}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; dessutom samtidigt tjenstgjort vid särsk. privilegierade privatskolor samt söndags- och handelsskolorna i Åbo; prestv. $^{8}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Yläne 1872. Å.

Laurén, Matias Albert, f. $^{1}/_{11}$ 1816 i Kronoby; stud. $^{11}/_{6}$ 1834; filos. kand. $^{19}/_{6}$ 1843; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1844; prestv. $^{28}/_{3}$ 1863 med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. v. m. h. t. 1852 intill nv. tid; andre kollega vid Wasa h. e.skola $^{15}/_{8}$ 1853; kollega i latin derst. fr. $^{1}/_{11}$ 1856; derjemte pastorsadj. ex officio i Nikolaistad fr. $^{15}/_{1}$ 1867 till $^{1}/_{5}$ 1871.

Laurillius, Matias, f. $^{24}/_{3}$ 1808 i Wirmo; stud. $^{2}/_{10}$ 1832; prestv. $^{11}/_{6}$ 1834 med *approbatur;* past.ex. $^{16}/_{12}$ 1858, förn. delvis $^{14}/_{5}$ 1859 med omd. *approbatur;* kapellan i Nådendal $^{19}/_{8}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1842; vicepastor $^{3}/_{11}$ 1853; kyrkoh. i St Mårtens socken $^{1}/_{2}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868. Å.

Leidenius, Edvard Ulrik Wilhelm Niceforus, f. $^{13}/_{3}$ 1826 i Kustö församl. af Piikkis socken; stud. $^{21}/_{6}$ 1849; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *approbatur;* kapellan i Peräseinäjoki $^{5}/_{2}$ 1862, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{29}/_{6}$ 1870; led. af F. Ev. S. och F. B. S. Å.

Leidenius, Fredrik Johan, f. $^{3}/_{2}$ 1799 i Uskela; stud. $^{18}/_{12}$ 1816; prestv. $^{4}/_{6}$ 1820 med *approbatur;* sockneadj. i Uskela $^{16}/_{4}$ 1823, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1825; kapellan i Suomusjärvi $^{21}/_{1}$ 1829, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1830; sockneadj. i Lojo $^{28}/_{8}$ 1833, tilltr. $^{1}/_{9}$ s. år; kapellan i Kurikka $^{9}/_{5}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; f. nvde tjenstledig. Å.

Leidenius, Gabriel Wilhelm, f. $^{5}/_{10}$ 1803; stud. $^{19}/_{12}$ 1823; prestv. $^{12}/_{12}$ 1827 med *approbatur;* socknepedagog i Kisko $^{30}/_{4}$ 1828; kapellan i Suomusjärvi $^{27}/_{8}$ 1834; försedd med substitut sedan $^{13}/_{2}$ 1839. Å.

Leidenius, Karl Henrik, f. $^{7}/_{7}$ 1795 i Uskela; stud. $^{29}/_{11}$ 1815; prestv. $^{16}/_{6}$ 1818 med *approbatur;* brukspred. i Koskis $^{17}/_{11}$ 1819; kapellan i St Bertils $^{20}/_{5}$ 1824; kuramg. i Uskela $^{1}/_{5}$ 1825 till $^{1}/_{5}$ 1826 och $^{1}/_{5}$ 1830—$^{1}/_{9}$ 1831; kapellan i Korsnäs $^{17}/_{9}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1847; vicepastor $^{15}/_{12}$ 1838; hugnad med H. K. M:ts nådiga välbehag 1865. Å.

Leidenius, Karl Johan August Gotthard, f. $^{5}/_{5}$ 1821 i Bjerno; stud. $^{17}/_{6}$ 1842; filos. kand. $^{4}/_{6}$ 1847; promov. mag. $^{22}/_{6}$ s. år; prestv. $^{13}/_{12}$ 1848 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{9}/_{2}$ 1863

med *approbatur cum laude;* kapellan i St Mårtens socken $^{20}/_{5}$ 1857; dito i Eura kapell $^{4}/_{1}$ 1865; s.adj. i St Bertils $^{14}/_{3}$ 1866; kyrkoherde derst. $^{24}/_{5}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Tjenstl. en månad 1871 för utrikes resa. Å.

Levan, Karl Johan, f. $^{26}/_{1}$ 1803 i Sagu; stud. 1825; prestv. $^{11}/_{6}$ 1830 med *approbatur;* kapellan i Eräjärvi $^{5}/_{4}$ 1843, men ej hunnit tillträda, emedan $^{7}/_{9}$ 1844 befullm. till kapellan i Tyrväntö, der tilltr. $^{1}/_{5}$ 1845; kapellan i Nerpes $^{28}/_{7}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871; vicepastor. Å.

Lilius, Anton, f. $^{16}/_{6}$ 1822 i Wesilax; stud. $^{2}/_{6}$ 1840; prestv. $^{19}/_{12}$ 1844 med *approbatur cum laude;* $^{1}/_{5}$ 1847—$^{1}/_{5}$ 1864 t. f. pastor först i Janakkala och sedan i Hattula; kapellan i Hattula fr. $^{1}/_{5}$ 1858 och dito i Saarijärvi fr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{3}/_{11}$ 1852; deputerad i presteståndet vid landtd. 1872. B.

Tryckta arbeten: „Bibliallinen historia", T:hus 1850; „Kristillinen Huvittaja", månadsskrift, 5 årgångar, 1851—1855; redigerat 1861 artikelafdelningen i tidn. „Hämäläinen"; dessutom utgifvit åtskilliga smärre finska skrifter.

Lilius, August, f. $^{14}/_{9}$ 1820 i Urdiala; stud. $^{22}/_{6}$ 1839; filos. kand. $^{8}/_{6}$ 1843; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1844; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{22}/_{5}$ 1844; gymnasiiadj. i Wasa $^{22}/_{6}$ 1846; lektor i teologien vid Wasa gymn. $^{16}/_{6}$ 1853, och en tid läroverkets rektor; jemte dessa befattningar tid efter annan handhaft undervisn. i historie, matematik, grekiska, franska och ryska vid gymn., samt fr. $^{1}/_{1}$ 1846 förestått handelsskolan i Wasa; prestv. $^{5}/_{9}$ 1860 med *laudatur;* past.ex. $^{7}/_{6}$ 1861 med *laudatur;* kyrkoh. i Kumo $^{6}/_{9}$ 1865 och i Ulfsby $^{12}/_{2}$ 1873; prost $^{21}/_{12}$ 1869; deputerad i presteståndet vid landtdagen 1872; vald till assessor i Åbo domkapitel fr. $^{1}/_{7}$ 1873. Å.

Tryckta arbeten: „Suomenkielinen Lukemisto", I, II, III, Åbo 1850; ny och förbättrad samt tillökt upplaga deraf, Åbo 1859, 1860; 3:dje uppl. af II delen, Åbo 1871; „Statistisk tabell öfver alla jordens riken i politiskt och kommersielt hänseende", Hfors 1854; „Lärobok i handelsvetenskapen", I, II, Wasa 1856, 1857; „Toht. M. Lutheruksen valmistelevaiset kirjoitukset katekismukseen", Åbo 1861; „Praktisk handledning att lära sig enkla bokföringen", Åbo 1861; samma arbete på finska, Åbo 1862; „Luujauhoista maanviljeliöille", Nikolaistad 1863; „John Elliot, Pohjois-Amerikan apostoli", Hfors 1865; Rektorsprogram vid Wasa gymnasium 1865.

Lilius, Fredrik Julius, f. $^{14}/_{2}$ 1819 i Orihvesi; stud. $^{13}/_{12}$ 1841; prestv. $^{19}/_{12}$ 1844 med *approbatur;* past.ex. $^{26}/_{5}$ 1865 med *approbatur;* sockneadj. i Messuby $^{30}/_{6}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; kapellan i Pungalaitio $^{14}/_{3}$ 1860, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861, och tillika kuramgerens derst. fr. dec. 1872; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Lilius, Karl Brynolf, f. $^{30}/_{7}$ 1828 i Jämsä; stud. $^{7}/_{5}$ 1853; prestv. $^{18}/_{11}$ 1855 med *approbatur;* kapellan i Luopiois $^{18}/_{3}$ 1868. B.

Lilius, Viktor Fredrik, f. $^{18}/_{1}$ 1818 i Urdiala; stud. $^{23}/_{6}$ 1838; prestv. $^{16}/_{6}$ 1841 med *appr. cum laude;* past.ex. $^{4}/_{10}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Bötom fr. $^{1}/_{5}$ 1853, i Toholampi fr. $^{1}/_{5}$ 1859 och i Ylistaro fr. $^{1}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Liljeblad, Johan, f. $^{12}/_{11}$ 1832 i Sastmola; stud. $^{29}/_{2}$ 1855; prestv. $^{1}/_{4}$ 1857 med *approbatur;* past.ex. $^{7}/_{3}$ 1870 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; kuramgerens i Nerpes. Å.

Liljefors, Anders, f. $^{21}/_{8}$ 1825 i Yläne; stud. $^{19}/_{6}$ 1847; filos. kand. $^{4}/_{5}$ 1853; promov. filos. mag. $^{30}/_{5}$ s. år; tjenstgjort vid skolverket fr. och med höstterm. 1853; tredje koll. vid h. elem.skolan i Åbo $^{29}/_{5}$ 1855 och kollega i latin derst. fr. 1857; bitr. dito i religion vid samma skola $^{26}/_{6}$ 1865; finsk translator vid magistraten och rådst.rätten i Åbo $^{23}/_{12}$ 1865; prestv. $^{8}/_{6}$ 1870 med *laudatur.* Å.

Liljestrand, Erik Johan, f. $^{14}/_{10}$ 1827 i Raumo; stud. $^{10}/_{6}$ 1851; prestv. $^{3}/_{11}$ 1852 med *approbatur;* brukspred. å Fagervik $^{30}/_{7}$ 1862; andre komminister i Helsingfors $^{3}/_{11}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. B.

Lille, Bengt Olof, f. $^{12}/_{11}$ 1807 i Heinola; stud. $^{26}/_{2}$ 1822; filos. doktor $^{10}/_{7}$ 1827; teol. kand. $^{11}/_{12}$ 1833; teol. licent. $^{12}/_{6}$ 1836; prestv. $^{19}/_{12}$ 1838; teol. doktor $^{16}/_{7}$ 1840; kurator för sav. kar. afdeln. 1834—1840 och dess inspektor 1845—1852; docens i teol. $^{24}/_{2}$ 1839; professor i kyrkohistorien $^{3}/_{7}$ 1840; kyrkoh. i Sjundeå preb. past. $^{4}/_{11}$ 1840; promotor vid teol. doktorspromotionen i Helsingfors 1857; dekanus i teol. fak. $^{5}/_{7}$ 1865—1871; ledamot i psalmbokskomitén $^{25}/_{4}$ 1853; led. af Anne ord. 3 kl. $^{25}/_{3}$ 1856, Stanisl. ord. 2 kl. $^{27}/_{5}$ 1857, Stanisl. ord. 2 kl. med kejs. kr. $^{29}/_{4}$ 1863 och Anne ord. 2 kl. $^{5}/_{7}$ 1865; led. af sällsk. pro F. & F. F., F. L. S. (en af dess stiftare 1831), F. B. S., F. Ev. S., F. H. S. samt af kongl. oldskrift-sällskapet i Köpenhamn (1843) och af Societas christiana statistica i Berlin (1846). Å.

Tryckta arbeten: „Dissertatio theologica de initiis ministerii ecclesiastici" (för teol. doktorsgrad 1837); „Dissertatio exegetica in secundam Pauli ad Corinthios epistolae cap. III v. 4—18" (för docentur 1838); Dissertatio theol. patrum ecclesiasticorum saec. secundi et tertii de indole et auctoritate ministerii ecclesiastici sententias sistens (för profession 1839); stipendiatteser 6 ggr åren 1841, 1844, 1852 („de arte christianorum sacra"); två akad. programmer (1857, 1867);

„Om tidens rörelser inom den kristna kyrkan“, 1847; „Den preussiska generalsynodens förhandl. i sammandrag“ (1849 i tidskr. „Wäktaren“); uppsatser af teol. innehåll i „Eccles. Litteraturblad“; deltagit i utarb. af „Förslag till svensk psalmbok för evang. luth. församlingarna i Finland“, Hfors 1857, 1868; „Parentalis oratio in memoriam Imp. Alexandri I“, Åbo 1826; lyriska dikter i kalendrar och tidningar.

Lille, Zakarias, f. 10/7 1816 i Rantasalmi; prestv. 4/2 1842 med *approbatur;* obefordrad samt tjenstledig för sjuklighet. B.

Lind, Julius Henrik, f. 29/9 1819 i Lampis; stud. 14/12 1844; prestv. 18/12 1847 med *approbatur;* kapellan i Sulkava 2/9 1868, tilltr. 1/5 1869, och fr. s. d. derjemte pastorssubstitut derst.; vicepastor 25/5 1864. B.

Lind, Karl Johan, f. 8/1 1832 i Kexholm; stud. 16/6 1851; prestv. 10/5 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. 4/6 1864 med *approbatur;* spinhuspred. i Willmanstrand 6/5 1868, tilltr. 1/5 1870. B.

Tryckta arbeten: „Vår tids moderna reformatorer“; några predikn. m. m.

Lindbohm, Albert August, f. 22/5 1831 i Wiitasaari; stud. 9/10 1849; prestv. 8/7 1853 med *approbatur;* past.ex. 28/9 1863 med *approbatur;* kapellan i Wiitasaari 30/4 1866; kyrkoh. i Jämsä 17/11 1868. B.

Lindell, Berndt Gustaf, f. 5/12 1847 i Tammerfors; stud. 22/2 1870; prestv. 24/1 1873 med *approbatur;* t. f. kapellan i Jockis, Bertula och Humppila fr. sistn. dag. Å.

Lindelöf, Johan August, f. 23/3 1824 i Karvia; stud. 22/6 1843; filos. kand. 27/5 1850; promov. filos. mag. 19/6 1850; teol. kand. 25/5 1855; teol. lic. 28/4 1859; teol. doktor 15/5 1863; prestv. 13/6 1855; lektor i teologi vid Åbo gymnasium 25/5 1858, tilltr. 1/5 1859; under en följd af år led. i direkt. för eckl.st. e. o. p.kassa; kyrkoh. i Hauho 27/4 1869, tilltr. 1/5 1872. B.

Tryckta arbeten: „Den kateketiska undervisningen i Finland ifrån reformationen intill den stora ofreden“ (specimen för teol. doktorsgrad), Hfors 1858; specimen för teol. lektorstj. s. år; några uppsatser i „Suometar“ och „Åbo Underrättelser“.

Lindeqvist, Gabriel, f. 6/8 1814 i Padasjoki; stud. 13/5 1831; filos. kand. 25/5 1840; promov. filos. mag. 20/7 s. år; prestv. 12/6 1841 med *approbatur;* past.ex. 12/2 1863 med *approbatur;* kapellan i Padasjoki 10/10 1849; vicep. 12/5 1852; kyrkoh. i Padasjoki 24/3 1869. B.

Lindeqvist, Jakob Johan, f. 6/12 1800 i Strömfors socken; stud. 22/2 1819; fil. dr och artium liberalium mag. 10/7 1827; prestv. 15/6 1825 med *laudatur;* past.ex. 16/6 1836 med *laudatur;* kapellan i Padasjoki 30/4 1828; vicepastor 16/12 1835; såsom komiterad 1846

deltagit i uppgörandet af instruktion för eckl. och skolst. e. o. p. kassa; kyrkoh. i Sysmä $^{8}/_{11}$ 1848 och i Nykyrka $^{18}/_{1}$ 1864; prost $^{18}/_{5}$ 1853 och kontraktsprost i Wiborgs prosteri 1871; led. af Anne ordens 3 kl. $^{28}/_{4}$ 1862. B.

Linderoos, Erik Wilhelm Henrik, f. $^{31}/_{1}$ 1841 i Etseri; stud. $^{26}/_{9}$ 1859; prestv. $^{28}/_{3}$ 1863 med *approbatur cum laude;* kapellan i Iniö $^{21}/_{11}$ 1866; dito i Ingo $^{12}/_{5}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Lindfors, August, f. $^{10}/_{10}$ 1810 i Helsinge; stud. 1829; filos. kand. $^{13}/_{6}$ 1836; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1836; e. o. aman. vid univ. bibl. $^{17}/_{9}$ s. år; tjenstf. konrektor vid Helsingfors skola $^{1}/_{2}$—$^{1}/_{4}$ 1837; befullm. gymn.adj. i Borgå $^{22}/_{12}$ 1838; t. f. lektor i den hel. skrifts grundspråk och adj. led. i domkapitlet fr. $^{17}/_{4}$ 1839 till $^{1}/_{10}$ 1840; t. f. lektor i grekiska fr. $^{15}/_{12}$ 1841, samt i rom. literaturen $^{1}/_{5}$ 1842 —$^{1}/_{7}$ 1843 hvarjemte adj. led. i domkapitlet; fullm. å lektorstjensten i rom. lit. vid Borgå gymnasium $^{14}/_{6}$ 1843; prestv. $^{20}/_{12}$ s. år; i pedag. ändamål utrikes rest i aug. och sept. 1847; prost $^{7}/_{4}$ 1858; insp. för h. e.skol. i Borgå $^{11}/_{1}$ 1865—$^{1}/_{7}$ 1870; led. af Stanisl. ord. 3 klass $^{5}/_{5}$ 1861; erh. utm.tecknet för 15 års oförvitlig tjenst $^{8}/_{12}$ 1853 och för 20 års dito $^{24}/_{1}$ 1859. B.

Tryckt arbete: „Albii Tibulli carmina quaedam, suetice reddita" (disp. pro ex.), Hfors 1833.

Lindgren, Karl Henrik, f. $^{25}/_{7}$ 1834 i Loppis; stud. $^{24}/_{2}$ 1858; prestv. $^{2}/_{4}$ 1862 med *approbatur;* kapellan i Halso $^{14}/_{3}$ 1871. Å.

Lindh, Daniel, f. $^{3}/_{9}$ 1796 i Wederlax; prom. filos. doktor $^{27}/_{6}$ 1823; lektor i filos. och naturalhist. vid Borgå gymn. $^{20}/_{10}$ 1827, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1828; prom. medic. doktor $^{20}/_{6}$ 1832; gymn. rektor 1832, 1836 och 1840; prestv. $^{17}/_{6}$ 1840; past.ex. $^{24}/_{8}$ 1843 med *laudatur;* s. d. fullm. å Lappträsk preb. pastorat; prost $^{30}/_{8}$ 1843; domprost och kyrkoh. i Borgå $^{14}/_{7}$ 1852; utm.tecken för 20 års oförvitlig tj. $^{15}/_{12}$ 1847; varit ledamot i ständerutskottet 1862; led. af Anne ord. 3 kl. $^{18}/_{12}$ 1844 och af Stanisl. ord. 2 kl. $^{27}/_{5}$ 1857. B.

Tryckt arbete: „Om nervsystemets verkningar isynnerhet i menniskokroppen" (akad. afhandl. för doktorsgrad), Hfors 1832.

Lindh, Konstantin, f. $^{9}/_{6}$ 1830 i Kivinebb; stud. $^{15}/_{12}$ 1851; prestv. $^{18}/_{11}$ 1855 med *approbatur;* kapellan i Kymmene $^{15}/_{6}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. B.

Lindholm, Joel, f. $^{23}/_{5}$ 1837 i Töfsala; stud. $^{30}/_{9}$ 1859; prestv. $^{13}/_{8}$ 1862 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Malax $^{11}/_{11}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Lindman, Adolf, f. $^{4}/_{5}$ 1821 i Åbo; stud. $^{13}/_{2}$ 1846; prestv

$^{27}/_{6}$ 1849 med *admittitur;* predikant i Nyby-Eura $^{11}/_{12}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; kapellan i Paattis $^{2}/_{6}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; lärare vid flickskolan i Åbo $^{11}/_{7}$ 1860, och tillika fr. $^{21}/_{6}$ 1861 t. f. fånghuspred. i Åbo; befullm. till sistn. tjenst $^{29}/_{1}$ 1862, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1863; tillika t. f. pred. vid straffängelset och länesjukhuset samt accouchementshuset och fr. $^{1}/_{5}$ 1860 derjemte t. f. lärare vid söndagsskolan i Åbo och flickskolan derst.; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862; tjenstl. 3 veckor 1864 för en resa till Sverige; led. af F. B. S., F. H. S., F. Ev. S. (tillika dess sekreterare fr. $^{25}/_{4}$ 1868), F. L. S., F. Fornminnesföreningen samt i skolrådet för folkskolorna i Åbo. Å.

Utgifvit: „Bidrag till Åbo stads historia, I", Åbo 1869.

Lindqvist, Viktor Wilhelm, f. $^{1}/_{1}$ 1838 i Bromarf; stud. $^{15}/_{10}$ 1857; prestv. $^{5}/_{9}$ 1860 med *approbatur cum laude;* religionslärare för finska elever vid de offentl. läroanstalterna i St Petersburg $^{1}/_{9}$ 1862; kapellan i Lemland och Lumparland $^{14}/_{8}$ 1867, tilltr. 1868; på begäran afsked fr. sistn. tjenst $^{8}/_{3}$ 1872, och derefter utnämnd till religionslärare vid pedag. seminarium i Ekenäs; hugnad med guldkors att i ked bäras å bröstet, samt Stanisl. ordens 3 kl. $^{6}/_{6}$ 1868. Å.

Lindroos, Fredrik, f. $^{21}/_{11}$ 1846 i Euraåminne; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{28}/_{3}$ 1871 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Eräjärvi. Å.

Lindstedt, Wilhelm, f. $^{3}/_{5}$ 1838 i Nousis; stud. $^{1}/_{10}$ 1861; prestv. $^{5}/_{6}$ 1867 med *approbatur cum laude;* dessförinnan tjenstgj. vid skolverket v. t. 1867; kapellan i Seinäjoki $^{9}/_{1}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; utn. stadskapellan i Uleåborg 1873. Å.

Lindström, Gustaf Israel, f. $^{23}/_{12}$ 1821 i Åbo; stud. $^{17}/_{6}$ 1842; filos. kand. $^{1}/_{6}$ 1847; prom. filos. mag. $^{22}/_{6}$ 1847; teol. kand. $^{27}/_{5}$ 1853; tjenstgjort vid skolverket från och med h. t. 1853; prestv. $^{26}/_{6}$ 1856; teol. licent. $^{25}/_{5}$ 1857; teol. doktor $^{28}/_{5}$ 1857; teol. lektor vid gymnasium i Tavastehus $^{7}/_{12}$ 1857; läroverkets rektor 1863—1866 och 1869—1872. Å.

Tryckta arbeten: „Beskrifning öfver Eura socken" (i tidskr. Suomi), 1849; skollärarespec. 1852 och 1853; „Den gudomliga nåden och den fria viljan i omvändelsens första moment" (spec. för teol. doktorsgrad), Hfors 1857; „Predikan vid gymnasiets i Tavastehus invigning", T:hus 1857; „Åminnelsetal öfver framl. erkebiskopen E. G. Melartin" (i prestmöteshandl. för 1859), Åbo 1860; rektorsprogr. öfver förändr. vid Tavastehus gymnasium, T:hus 1866 och 1872.

Lindström, Johan Adolf, f. $^{11}/_{6}$ 1819 i Kauvatsa; stud. $^{10}/_{12}$

1844; prestv. $^{20}/_{12}$ 1849 med *approbatur;* kapellan i Wambula $^{8}/_{1}$ 1862, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860; led. af F. L. S. och F. Fornminnesföreningen. Å.

Tryckta arbeten: „Försök att visa grammatikaliska formers uppkomst i finska språket samt förvandtskap i andra språk", Åbo 1847; „Om finska folkvandringar enl. grekiska, romerska och andra källor", Åbo 1848; „Försök att bestämma tiden, ifrån hvilken Finnarne innehaft sina nuvarande boningsplatser", Åbo 1849; „Försök till bevis, att Rurik och hans Wareger voro af finsk härkomst", T:hus 1852; „Samling af med finskan beslägtade ord ifrån de uralska, altaiska och kaukasiska språken till en del jemförde med ord ur den indogermaniska och semitiska språkstammen", Hfors 1853 (intagen i tidskr. Suomi); „Något om lokalkasus i finskan", Hfors 1856 (i Suomi), samt öfvs. på tyska i „Archiv für wissenschaftliche Kunde von Russland, herausgegeben von A. Erman", 17 Bd. Berlin 1858; „Om den keltisk-germaniska kulturens inverkan på finska folket", T:hus 1859; „Hafva Lappar och Finnar på skilda tider invandrat till norden?" Hfors 1859 (Suomi); „Om de fordne Birkarlarne", Hfors 1860 (Suomi); „Kumo socken uti historiskt hänseende", Hfors 1860 (Suomi); „Om Finnarnes geografiska kunskap i äldre tider", T:hus 1861; „Är Europas vestra och nordvestra bildning ursprungligen fenicisk?" (i Suomi 1866); „Undersökning om svenska befolkningen i Nyland" (uti Suomi 1866). Dessutom en mängd historiska och filologiska uppsatser i åtskill. af landets tidningar.

Lindström, Karl Gustaf, f. $^{29}/_{1}$ 1825 i Nådendal; stud. $^{13}/_{10}$ 1846; prestv. $^{28}/_{1}$ 1848 med *approbatur cum laude;* pastoralexamen $^{28}/_{4}$ 1868 med *approbatur cum laude;* predikant å Skarpans fästning $^{28}/_{1}$ 1852; med anledn. af en vid bombarder. af Skarpans fästning $^{21}/_{6}$ 1854 erhållen kontusion tjenstledig och under läkarevård fr. $^{1}/_{9}$ s. år till $^{19}/_{4}$ 1855; underg. ex. i tyska och estniska 1851, för befordringsrätt till tyska och estn. församlingar; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; f. nvde pastorsadj. i Finström.

Litzell, Kristian Wilhelm, f. $^{1}/_{1}$ 1806 i Sideby; stud. $^{14}/_{10}$ 1826; prestv. $^{6}/_{6}$ 1829, i förn. prest.ex. erh. omd. *approbatur;* kapellan i Kuolajärvi $^{17}/_{7}$ 1839 och i Lappo moderförs. af Wasa län $^{24}/_{9}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1852; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862. Å.

Ljungberg, Frans Mauritz, f. $^{19}/_{1}$ 1806; stud. $^{17}/_{6}$ 1823; prestv. $^{19}/_{1}$ 1828 med *approbatur*; past.ex. $^{14}/_{6}$ 1841 med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket såsom t. f. lärare i ryska språket fr. $^{3}/_{8}$ 1836 till $^{1}/_{5}$ 1844; kyrkoh. i Raumo $^{3}/_{5}$ 1843, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1844; prost 1853. Å.

Londén, Karl Fredrik, f. $^{10}/_{2}$ 1815 i Savitaipal; stud. $^{24}/_{10}$ 1834; prestv. $^{17}/_{12}$ 1856 med *laudatur;* past.ex. $^{5}/_{12}$ 1857 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket från $^{28}/_{8}$ 1836; lärare vid l. e.skolan i Sordavala $^{10}/_{5}$ 1837; dito vid kretsskolan i Fredriks-

hamn $^{10}/_{4}$ 1839; förste kollega derst. $^{24}/_{8}$ 1842; konrektor derst. $^{27}/_{9}$ 1848; rektor dersammast. $^{15}/_{7}$ 1857; kyrkoh. i Ruokolax $^{12}/_{11}$ 1861; utm.tecknet för 20 års oförvit. tjenst $^{4}/_{1}$ 1860; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{5}/_{5}$ 1861. B.

Lundan, Wilhelm Ludvig, f. $^{19}/_{10}$ 1813 i Klemis; stud. $^{29}/_{3}$ 1833; prestv. $^{27}/_{5}$ 1837 med *approbatur;* past.ex. $^{3}/_{6}$ 1856 med *approbatur cum laude;* fånghuspred. i Wiborg $^{31}/_{7}$ 1839; kapellan i Lappträsk $^{4}/_{10}$ 1845; dito i Taipalsaari $^{2}/_{3}$ 1856; vicepastor $^{23}/_{12}$ 1846; kyrkoherde i Ithis $^{21}/_{4}$ 1858. B.

Lundell, Alexander, f. $^{6}/_{11}$ 1821; stud. $^{10}/_{10}$ 1844; prestv. $^{16}/_{6}$ 1846 med *approbatur cum laude;* kapellan i Lojo fr. $^{1}/_{5}$ 1863; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Lundell, Johan, f. $^{3}/_{2}$ 1824 i Åbo; stud. $^{6}/_{2}$ 1849; tjenstgj. vid skolverket fr. och med år 1850 (vid bellankasterskolan i Åbo samt l. elem.skolorna i Ekenäs och Björneborg; tillika söndagsskolelärare i sistn. stad 1852—1856 samt sekr. vid auxilär-bibelsällsk. 1853—1856); ordinarie lärare vid bellankaster- och söndagsskolan i Åbo $^{1}/_{7}$ 1857; tillika föreståndare för aftonskolan fr. 1859; under 2 månader 1858 med allm. understöd besökt folkskolor samt skolor för industriidkare i Sverige, hvaröfver afgifvit berättelse till k. senaten; prestv. $^{8}/_{6}$ 1870 med omd. *approbatur;* bestrider sedan $^{1}/_{5}$ 1871 kapellanstjensten i Kakskerta; led. af F. H. S. samt tidtals led. i dess bestyrelse. Å.

Lundén, Arvid, f. $^{22}/_{8}$ 1846 i St Bertils; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Humppila 1872, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873, hvarintills t. f. kapellan i Kuhmalax. Å.

Lundenius, August Edvard Olivier, f. $^{3}/_{4}$ 1850 i Korpo; stud. $^{1}/_{6}$ 1869; prestv. $^{25}/_{1}$ 1872 med *approbatur cum laude;* f. nvde t. f. kapellan i Saltvik. Å.

Lundeqvist, Gustaf Mauritz, f. $^{20}/_{12}$ 1812 i Åbo; prestv. $^{14}/_{6}$ 1837 med *admittitur;* f. nvde nådårspred. vid kapellanstj. i Wederlax. B.

Lybeck, Edvard Wilhelm, f. $^{17}/_{6}$ 1840 i Rantasalmi; stud. $^{13}/_{10}$ 1862; prestv. $^{9}/_{5}$ 1866 med *approbatur;* förste kapellan i Bjerno $^{26}/_{5}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Lybeck, Gustaf, f. $^{8}/_{11}$ 1848 i Jakobstad; stud. $^{12}/_{6}$ 1869; prestv. $^{10}/_{6}$ 1872 med *approbatur cum laude;* för nvde domkyrkoadj. i Borgå. B.

Lybeck, Gustaf Wilhelm, f. $^{26}/_{8}$ 1822 i Wasa; stud. $^{20}/_{6}$ 1840; prestv. $^{19}/_{12}$ 1844 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860; utn. kapellan i Mustasaari 1872; f. nvde t. f. kyrkoherde i Solf. Å.

Lybeck, Johan Jakob, f. $^{31}/_{12}$ 1819 i Wasa; stud. $^{7}/_{5}$ 1838; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{18}/_{4}$ 1859 med *approbatur cum laude;* kyrkoh. i Pyhämaa fr. $^{1}/_{5}$ 1860 och i Uskela från $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Lydén, Emil Leonard, f. $^{17}/_{7}$ 1832 i Hvittis; stud. $^{3}/_{10}$ 1857; prestv. $^{9}/_{5}$ 1866 med *approbatur;* pastorsadj. i Ruovesi 1872. Å.

Lyra, Alexander Wilhelm, f. $^{15}/_{5}$ 1834 i Sysmä; stud. i sept. 1853; prestv. $^{6}/_{6}$ 1858 med *laudatur;* past.ex. $^{5}/_{2}$ 1870 med *laudatur;* lärare vid Siitoins folkskola i Sordavala $^{30}/_{4}$ 1863; derjemte föreståndare för sönd. och aftonskolan i Sordavala 1864—1871; kapellan i Jaakkimvaara $^{12}/_{7}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872; studerat folkskoleväsendet i Tyskland och Schweitz under resor derst. maj —sept. 1863. B.

Tryckta arbeten: „Tankar om religionsundervisningen i den kristliga folkskolan, af J. H. Schüren", öfvs. fr. tyskan, Hfors 1865, samt i original: „Huru bör religionsundervisningen i församlingarna anordnas och meddelas?" Borgå 1870, och „Jokapäiväistä leipää elämän Sanasta", Borgå 1871.

Lönnmark, Gustaf, f. $^{1}/_{10}$ 1813 i Ulfsby; stud. $^{6}/_{10}$ 1834; prestv. $^{14}/_{6}$ 1837 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{10}/_{5}$ 1845 med *approbatur;* kollega vid Wasa triv.skola $^{20}/_{2}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840, bibeh. dubbel tj.årsber. intill $^{1}/_{5}$ 1858; kyrkoh. i Wirmo $^{12}/_{4}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. Å.

Utgifvit: „Hyödyllisiä ajankuluja yhteiselle kansalle", Wasa 1844 samt i öfvs. „Katekismus-saarnoja lapsille", Wasa 1845 och „Kristillinen lasten-opettaja" Wasa 1849.

Lönnmark, Gustaf Alfred, f. $^{6}/_{6}$ 1842 i Wasa; stud. $^{7}/_{10}$ 1862; prestv. $^{2}/_{8}$ 1865 med *approbatur;* pred. i Welkua fr. $^{1}/_{5}$ 1868; på begäran afsked fr. sagde pred.tjenst $^{7}/_{3}$ 1871; kapellan i Paattis $^{3}/_{1}$ 1871, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873. Å.

Lönnrot, Fraus Fredrik, f. $^{9}/_{3}$ 1830 i Sammatti kapell; stud. $^{22}/_{6}$ 1850; prestv. $^{16}/_{12}$ 1853 med *laudatur;* kapellan i Hyrynsalmi och Ristijärvi $^{25}/_{4}$ 1860; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862. K.

Lönnroth, Johan Didrik, f. $^{13}/_{2}$ 1815 i Sibbo; stud. $^{10}/_{2}$ 1842; prestv. $^{18}/_{12}$ 1847 med *approbatur;* kapellan i Mäntsälä $^{5}/_{1}$ 1861; vicepastor $^{7}/_{4}$ 1858. B.

Löwenmark, Gustaf, f. $^{1}/_{11}$ 1810 i Brahestad; stud. $^{27}/_{2}$ 1827; prestv. $^{19}/_{12}$ 1832 med *approbatur;* past.ex. $^{23}/_{4}$ 1861 med *approbatur;* kapellan i Puolanko $^{13}/_{3}$ 1844, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1841; kyrkoh. i Piippola $^{21}/_{8}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. K.

Majander, Salomon, f. $^{28}/_{5}$ 1822; stud. $^{20}/_{6}$ 1848; prestv. $^{29}/_{1}$ 1851 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{19}/_{12}$ 1860; pastorssubstitut i Klemis fr. $^{1}/_{5}$ 1863; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{9}/_{4}$ 1871. B.

Tryckta arbeten: „Rakastatkos minua? kysymys opettajille ja sanankuulioille“ (prestmötespredikan), Wiborg 1866, andra uppl. Jyväskylä 1871; „Oikeasta ja väärästä jumalisuudesta“, B:borg 1869; „Oletko uskollinen?“ (pred. vid missionsfest.), Hfors 1871; „Silmäyksiä Herran kunnian historiaan eli Ilmestyskirjan selitys“, Wiborg 1871.

Malin, Henrik, f. $^{4}/_{7}$ 1824 i Wånå; stud. $^{22}/_{6}$ 1843; prestv. $^{28}/_{6}$ 1848 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket läseåret 1845—1846 och derefter åter fr. o. m. v. t. 1849 särsk. ggr; kollega i matematik och naturalhistorie vid högre elem.skolan i Tavastehus $^{20}/_{12}$ 1858. Å.

Malinen, Peter, f. $^{22}/_{1}$ 1832 i Kerimäki; stud. $^{25}/_{9}$ 1855; prestv. $^{11}/_{7}$ 1860 med *laudatur;* andre kapellan i St Michel $^{15}/_{4}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. B.

Malmberg, Elias, f. $^{4}/_{12}$ 1829; stud. $^{4}/_{10}$ 1853; prestv. $^{19}/_{11}$ 1856 med *approbatur cum laude;* pred. i Töysä $^{5}/_{7}$ 1865; tjenstl. $^{1}/_{1}$ 1869—$^{1}/_{5}$ 1871 för sjuklighet. Å.

Malmberg, Lars August, f. $^{22}/_{11}$ 1844 i Storkyro; stud. $^{25}/_{9}$ 1866; prestv. $^{27}/_{2}$ 1872 med *approbatur;* f. nvde pastorsadj. i Limingo. K.

Malmström, Gustaf Wilhelm, f. $^{31}/_{1}$ 1818 i Åbo; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* t. f. lärare i ryska spr. vid h. e.skolan i Tavastehus läseåret 1844—1845, och derj. lärare i söndagsskolan derst.; e. o. lärare vid fruntimmersskolan i Åbo åren 1846 och 1847; biträdt arkidiakonus i Åbo uti presterl. tj. $^{1}/_{5}$ 1846—$^{1}/_{5}$ 1854; t. f. bitr. tredje koll. vid högre elem.skolan i Åbo fr. och med v. t. 1848; konstitutorial å sagde tjenst $^{15}/_{5}$ 1848; bitr. andre kollega derst. $^{11}/_{4}$ 1853 och bitr. kollega i latin fr. 1857; fr. denna tj. erh. på grund af läkarebevis tjenstledighet fr. h. t. 1870; utom egen tjenst under längre eller kortare tider bestridt vicenot. och ryske translatorstj. i Åbo domkapitel, kamererarebefattn. i eckl. och skolst. e. o. p. kassa, läraretj. i engelska språ-

ket samt ritlärarebefattn. vid handelsskolan i Åbo; arkivarie i F. bibelsällsk. 1847—1870 och derefter led. i sällsk. komité; ledamot uti lifränteanstaltens i Åbo styrelse samt anstaltens ombudsman fr. $^{28}/_{10}$ 1857, hvarmed ännu fortfar; dessutom ledamot i särsk. lokalkomiteer; $^{29}/_{4}$ 1863 allern. hugnad med briljanterad ring „för nit“, och $^{28}/_{4}$ 1872 led. af Stanisl. ord. 3 kl. Å.

Tryckta arbeten: Latinska skolteser 1847; „Välmenta upplysningar om den i Åbo befintliga lifränteanstalten i Finland“, Åbo 1860; „Skriföfningar eller extemporalier för nybegynnare i latinska språket“, Åbo 1865; svensk öfvs. af M. T. Ciceros tal pro lege Manilia, Åbo 1867; „De sorglösa pilgrimerne eller jorden är icke vårt fädernesland“, öfvs. fr. ryskan, Åbo 1868; „Kommentarier till M. T. Ciceros tal pro Archia poëta“, Åbo 1872; enl. uppdrag reviderat gla sv. psalm- och ev.boken, tryckta i Åbo 1850 och 1851; redigerat „Åbo Tidningar“ sommarmånaderna 1857 och „Åbo Underrättelser“ sommarm. 1858; medarbetare i sistn. blad 1860—1861.

Malmström, Karl Robert, f. $^{16}/_{3}$ 1830 i Åbo; stud. $^{18}/_{6}$ 1851; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *approbatur;* i past.ex. $^{8}/_{12}$ 1870 *med högsta beröm godkänd;* varit t. f. kapellan i Åbo fr. $^{6}/_{8}$ 1856, och $^{3}/_{1}$ 1873 befullm. till samma tjenst; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860; tillika pred. vid kronospinh. i Åbo fr. $^{3}/_{7}$ 1861; dessutom arkivarie vid F. Evang. sällskapet fr. $^{31}/_{10}$ 1856 till $^{31}/_{10}$ 1871, nu led. i dess komité; arkivarie vid F. B. S. fr. $^{1}/_{1}$ 1871; för skaldestycket „Elden“ prisbelönt af svenska akademien 1871 med dess mindre guldmedalj. Å.

Tryckta arbeten: „Dikter“ (lyriska), Åbo 1856; „Erik Fleming“ (hist. dramat. dikt, uppf. å Hfors teater första ggn $^{29}/_{4}$ 1868); „Dikter, äldre och nyare samling“, Åbo 1872. Redigerat tidn. „Åbo Underrättelser“ sommarmånaderna 1859, medredaktör 1860 och 1861; ensam utgifvare af barntidningen „Eos“ 1862.

Mandellöf, Efraim Adrian, f. $^{11}/_{6}$ 1819 i Ikalis; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur;* predikant i Soini $^{19}/_{12}$ 1855, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; kapellan i Leppävirta $^{2}/_{9}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. K.

Mannström, Johan Fredrik, f. $^{21}/_{2}$ 1821 i Urdiala; stud. $^{22}/_{6}$ 1844; prestv. $^{16}/_{6}$ 1846 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{15}/_{12}$ 1862 med *approbatur cum laude;* sockneadjunkt i Pöytis $^{27}/_{9}$ 1854; kyrkoherde i Kumlinge $^{25}/_{8}$ 1865. Å.

Martin, Gustaf Adolf, f. $^{28}/_{9}$ 1802 i Tuulois; stud. $^{28}/_{10}$ 1823; prestv. $^{17}/_{12}$ 1825 med *admittitur;* kapellan i Karstula $^{8}/_{8}$ 1830 och i Rautalampi $^{19}/_{3}$ 1851; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1847. K.

Martin, Johan Henrik, f. $^{22}/_{6}$ 1848 i Jyväskylä; stud. $^{25}/_{5}$ 1867; prestv. $^{12}/_{1}$ 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde tj. och nådårspred. vid khdeemb. i Kristina. B.

Masalin, Bror Karl, f. $^{14}/_{2}$ 1834 i Jockas; stud. $^{14}/_{9}$ 1856; prestv. $^{15}/_{4}$ 1860 med *approbatur;* korrektionshuspred. i Wiborg $^{30}/_{6}$ 1870; tillika t. f. kapellan derstädes. B.

Masalin, Ferdinand Johan, f. $^{3}/_{4}$ 1830 i Nyslott; stud. $^{16}/_{6}$ 1851; prestv. $^{17}/_{12}$ 1856 med *approbatur;* pastorssubstitut i Wederlax $^{16}/_{7}$ 1862. B.

Masalin, Henrik, f. $^{15}/_{6}$ 1791 i St Michel; prestv. $^{15}/_{12}$ 1821 efter den 8 i s. m. underg. past.ex. med omd. *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{23}/_{8}$ 1815; rektor vid Borgå pedagogi $^{8}/_{5}$ 1816; kretsskollärare i Nyslott $^{29}/_{10}$ 1818; förste dito $^{5}/_{5}$ 1827; kyrkoh. i Wederlax $^{9}/_{4}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; prost $^{20}/_{12}$ 1848; tjenstledig fr. $^{16}/_{7}$ 1862. B.

Mehtonen, Adolf, f. $^{12}/_{2}$ 1841 i Idensalmi; stud. $^{14}/_{9}$ 1865; prestv. $^{15}/_{3}$ 1869 med *approbatur;* tjenstgjort dessförinnan någon tid vid skolverket; hugnad med medalj för räddning af menniskolif; för nvde t. f. kyrkoh. i Pielavesi. K.

Meklin, Gustaf Leonard, f. $^{11}/_{9}$ 1822 i Karttula; prestv. $^{11}/_{12}$ 1848 med *approbatur;* vicepastor $^{30}/_{12}$ 1868; f. nvde t. f. kapellan i Säresniemi. K.

Melartin, Henrik Jonatan, f. $^{9}/_{6}$ 1800; prestv. $^{17}/_{12}$ 1825 med *approbatur;* kapellan i Nilsiä $^{15}/_{4}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1841; vicepastor $^{30}/_{8}$ 1843. K.

Mellberg, Gustaf Ferdinand, f. $^{21}/_{8}$ 1828 i Lemo; stud. $^{22}/_{6}$ 1850; prestv. $^{3}/_{11}$ 1852 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{9}/_{2}$ 1863 med *approbatur cum laude;* pred. i Kakskerta $^{3}/_{12}$ 1856; kapellan i Finby $^{26}/_{4}$ 1865; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; kyrkoh. i St Karins $^{4}/_{8}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Redigerat „Evangelisk Tidning“ sedan år 1866.

Mellberg, Karl August, f. $^{28}/_{2}$ 1832 i Willnäs; stud. $^{22}/_{6}$ 1850; filos. kand. $^{4}/_{5}$ 1853; promov. filos. mag. $^{30}/_{5}$ s. år; prestv. $^{18}/_{2}$ 1856 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{7}/_{3}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Nystad $^{22}/_{7}$ 1863; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869; kyrkoh. i Teirijärvi $^{10}/_{1}$ 1873, tillträder $^{1}/_{5}$ 1875. Å.

Mellenius, Fredrik, f. $^{27}/_{9}$ 1816; stud. $^{12}/_{12}$ 1835; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{4}$ 1840; lärare vid l. elem.skolan i Torneå $^{10}/_{6}$ 1842; prestv. $^{16}/_{12}$ 1853 med *approbatur cum laude;* tidtals bestridt rektorsbefattn. vid nämnde skola.

Mennander, Edvard, f. $^{7}/_{6}$ 1827 i Savitaipal; stud. $^{12}/_{10}$ 1847;

prestv. $^{11}/_{10}$ 1851 med *approbatur;* pred. å Hogland $^{9}/_{4}$ 1856; kapellan i Liljendal $^{31}/_{8}$ 1864; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Mikander, Hilarius Albin Ferdinand, f. $^{21}/_{2}$ 1846 i Åbo; stud. $^{3}/_{10}$ 1864; prestv. $^{3}/_{6}$ 1868 med *laudatur;* kapellan i St Marie $^{30}/_{4}$ 1870, tilltr. genast; kuramgerens dersammastädes. Å.

Mikander, Johan Gottlieb, f. $^{25}/_{4}$ 1820 i Kuopio; stud. $^{10}/_{6}$ 1841; prestv. $^{19}/_{5}$ 1847 med *approbatur;* fånghuspred. i Kexholm $^{17}/_{9}$ 1862; kapellan i Koskis $^{2}/_{8}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866; vicepastor $^{14}/_{7}$ 1860. B.

Mittler, August Fredrik, f. $^{8}/_{2}$ 1805 i Wirmo; stud. $^{17}/_{6}$ 1826; prestv. $^{6}/_{6}$ 1829 med *admittitur;* past.ex. $^{15}/_{12}$ 1862 med *approbatur;* kapellan i Lappo af Åbo län $^{18}/_{10}$ 1837, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1839; dito i Hongilax $^{3}/_{11}$ 1841, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1844; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; kyrkoherde i Tyrvis $^{9}/_{1}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Mittler, Karl Alfred, f. $^{19}/_{3}$ 1839 i Wirmo; stud. $^{30}/_{9}$ 1862; prestv. $^{27}/_{10}$ 1869 med *approbatur cum laude;* kapellan i Wiljakkala $^{14}/_{4}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Moberg, Karl Johan, f. $^{6}/_{7}$ 1820 i Kuopio; stud. $^{27}/_{5}$ 1840; prestv. $^{14}/_{8}$ 1844 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{5}$ 1848; rektor vid l. elem.skolan i Kexholm $^{30}/_{6}$ 1852. B.

Moberg, Karl Peter, f. $^{25}/_{12}$ 1824 i Perno; stud. $^{10}/_{12}$ 1845; prestv. $^{13}/_{5}$ 1848 med *approbatur;* past.ex. $^{23}/_{5}$ 1863 med *approbatur;* arkidiakonus och stadskapellan i Borgå $^{5}/_{4}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{23}/_{4}$ 1856; f. nvde tillika t. f. pastor i Borgå domkyrkopastorat. B.

Molander, Evert Feodor, f. $^{12}/_{5}$ 1828 i Kangasniemi; stud. $^{20}/_{6}$ 1848; efter d. $^{5}/_{9}$ 1849 afl. spec. varit t. f. lärare vid l. elem. skolorna i St. Michel och Helsingfors tills. 2 år och några dagar; prestv. $^{15}/_{10}$ 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{13}/_{12}$ 1862 med *approbatur cum laude;* predikant vid länehäktet och lasarettet i St Michel $^{9}/_{5}$ 1855; vicepastor $^{11}/_{5}$ 1864; utn. kyrkoh. i Ruskeala $^{7}/_{2}$ 1873. B.

Molander, Karl Henrik Oskar, f. $^{26}/_{1}$ 1823; prestv. $^{30}/_{9}$ 1846 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{6}/_{5}$ 1862 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid domk. i Kuopio notariat fr. $^{23}/_{5}$ 1855 och derj. biträdt prestersk. i Kuopio; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1855; vicenotarie vid samma domkapitel $^{29}/_{10}$ 1856 och ord. notarie $^{1}/_{8}$ 1866;

prost /$_{10}$ 1872; kyrkoh. i Korpilax /$_{10}$ 1872, tilltr. $^{1}/_{11}$ s. år; t. f. kontraktsprost i Jämsä prosteri fr. $^{1}/_{1}$ 1873. B.

Molander, Klas Israel Joakim, f. $^{23}/_{12}$ 1829 i Kangasniemi; stud. $^{20}/_{6}$ 1850; prestv. $^{23}/_{3}$ 1853 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{26}/_{4}$ 1860 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{17}/_{9}$ 1862; lärare vid l. elem.skolan i Wiborg $^{7}/_{12}$ 1864; vicepastor. B.

Molander, Klas Magnus, f. $^{4}/_{6}$ 1803 i Ilomants; stud. $^{25}/_{2}$ 1823; prestv. $^{13}/_{5}$ 1848 efter i prestex. erhållet vitsord af *approbatur cum laude* och d. 6 i s. m. uti past.ex. *approbatur;* t. f. andre amanuens vid Borgå domkapitel $^{20}/_{6}$ 1827; ordinarie dito $^{22}/_{8}$ s. år; t. f. förste amanuens derst. $^{29}/_{7}$ 1829 och ordinarie dito $^{10}/_{7}$ 1830; kyrkoh. i Sulkava $^{7}/_{6}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1855. Erh. år 1851 utmärkelsetecknet för 20 och 1853 för 25 års oförvitlig tjenst. Haft tjenstledighet sedan 1858 särsk. ggr på grund af genom läkarebevis styrkt sjuklighet, och på samma grund slutligen $^{21}/_{4}$ 1869 befriad från de med kyrkoherdetj. förenade göromål. B.

Moliis, Henrik August, f. $^{9}/_{10}$ 1831; stud. $^{21}/_{9}$ 1852; prestv. $^{13}/_{6}$ 1855 med *approbatur;* past.ex. $^{19}/_{11}$ 1869 med *approbatur cum laude;* brukspred. i Svartå $^{19}/_{12}$ 1855; brukspred. i Koskis $^{18}/_{4}$ 1860; kapellan i Karis $^{6}/_{3}$ 1867; dito i Pedersöre $^{7}/_{10}$ 1868. Å.

Moliis, Karl Alfred Konstantin, f. $^{29}/_{10}$ 1832 i Brändö; stud. $^{23}/_{9}$ 1853; prestv. $^{19}/_{11}$ 1856 med *approbatur;* past.ex. $^{31}/_{10}$ 1867 med *approbatur;* kapellan i Hammarland och Eckerö $^{10}/_{6}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864. Å.

Molin, Adolf Fredrik, f. $^{27}/_{5}$ 1832 i Åbo; stud. $^{11}/_{10}$ 1852; prestv. $^{3}/_{11}$ 1858; vicepastor $^{29}/_{6}$ 1870; f. nvde past.adj. och t. f. kapellan i Kurikka. Å.

Molin, Gustaf, f. $^{16}/_{8}$ 1811; stud. $^{17}/_{6}$ 1830; prestv. $^{22}/_{2}$ 1834 med *approbatur;* past.ex. $^{26}/_{5}$ 1851 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Sahalax $^{7}/_{11}$ 1838; kapellan i Kuhmalax $^{19}/_{3}$ 1845; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1850; kyrkoh. i Säkylä $^{29}/_{3}$ 1856; dito i Euraåminne $^{16}/_{8}$ 1865; prost $^{20}/_{12}$ 1865. Å.

Monell, Gregorius, f. $^{14}/_{7}$ 1811 i Ilomants; stud. $^{17}/_{11}$ 1837; prestv. $^{18}/_{12}$ 1839 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{7}/_{4}$ 1847 *„med nöje approbatur“;* pred. vid Saima kanalarbete $^{26}/_{4}$ 1848; dito vid kronospinh. i Willmanstrand $^{17}/_{11}$ 1852; 2:dre kap. i St Michel $^{3}/_{9}$ 1856; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1847; kyrkoh. i Ilomants $^{19}/_{11}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862; prost $^{3}/_{1}$ 1867. K.

Utgifvit: „Toht. M. Lutheruksen pienen katekismuksen selitys", 1869, samt i öfvs. „J. Bunianin pyhä sota", 1856, „J. Arndtin postilla", 1862, „Neuvoja metsän hoitamiseen, kirj. J. af Ström" 1851, m. fl., äfvensom biträdt red. af finska tidn. „Maamiehen Ystävä" och „Suometar".

Montin, Erik August, f. 27/9 1807 i Kemi; stud. 10/10 1825; prestv. 19/12 1829 med *approbatur;* past.ex. 6/5 1862 med *approbatur;* kapellan i Siikajoki 4/9 1839; dito i Kalajoki 16/12 1857; vicepastor 17/12 1845; kyrkoh. i Laihela 1/8 1864; prost 1868. Å.

Montin, Jonatan, f. 28/1 1846 i Nederkimingi; stud. 24/1 1867; prestv. 17/8 1868 med *approbatur cum laude;* f. nvde t. f. kapellan i Tervola. K.

Montin, Robert Wilhelm, f. 20/1 1813 i Pudasjärvi; stud. 14/2 1829; filos. kand. 9/12 1835; promov. filos. mag. 21/6 1836; teol. kand. 13/12 1842; prestv. 12/6 1844; past.ex. 12/6 1854 med *approbatur cum laude;* kapellan i Pudasjärvi 5/2 1851, tilltr. 1/5 s. år; vicepastor 18/12 1850; kyrkoh. i Pudasjärvi 3/6 1868, tilltr. 1/5 1870; kyrkoh. i Kimingi 2/12 1870, tilltr. 1/5 1871. K.

Morén, Gustaf Emil, f. 3/8 1839 i Kulla; stud. 19/9 1860; prestv. 26/9 1866 med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket; kapellan i Rengo 30/9 1868, tilltr. 1/5 1869. Å.

Möller, Karl August, f. 8/3 1839 i Kimito; stud. 17/9 1858; prestv. 28/3 1863 med *approbatur;* brukspred. i Svartå 16/11 1864. Å.

Nauklér, Karl, f. 24/12 1816; stud. 16/10 1835; prestv. 10/6 1842 med *approbatur;* kapellan i Pihlajavesi 8/10 1856; dito i Pedersö 6/10 1869; vicepastor 22/12 1869. Å.

Neiglick, Bernhard Wilhelm, f. 20/8 1815; stud. 24/11 1834; prestv. 18/12 1839 med *approbatur;* predikant i Rautavaara 9/12 1846; kapellan i Idensalmi 13/6 1857; dito i Kristina 19/3 1862; vicepastor 12/12 1855. B.

Niloni, Johan Fredrik, f. 12/10 1813 i Kuopio; stud. 18/6 1838; prestv. 18/12 1839 med *approbatur;* past.ex. 20/4 1865 med *approbatur;* kapellan i Hankasalmi 20/10 1852, tilltr. 1/5 1854; vicepastor 20/3 1854. K.

Utgifvit på eget förlag en finsk öfvers. af d:r G. Flyborgs barnpostilla, Kuopio 1870.

Nilsdorff, Fredrik Gideon, f. 28/5 1848 i Pargas; stud. 8/6 1868; prestv. 24/2 1871 med *approbatur;* t. f. kapellan i Iniö. Å.

Nilsdorff, Karl Otto, f. 18/2 1809 i Pargas; stud. 22/9 1830;

prestv. $^{11}/_{6}$ 1834 med *approbatur;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Pargas $^{3}/_{6}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1841; vicepastor $^{16}/_{11}$ 1853; kuramgerens i Pargas. Å.

Nordlund, Berndt Fredrik, f. $^{8}/_{10}$ 1829 i Luvia; stud. $^{18}/_{6}$ 1851; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *approbatur cum laude;* kapellan i Maxmo $^{2}/_{3}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860; led. af F. Fornm. F. Å.

Tryckt arbete: „Beskrifning öfver Nerpes socken", med karta (tidskr. „Suomi" 1866).

Nordlund, Frans, f. $^{24}/_{3}$ 1848 i Euraåminne; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{25}/_{1}$ 1872 med *approbatur cum laude;* past.adj. i Töfsala. Å.

Nordlund, Henrik Wilhelm, f. $^{6}/_{11}$ 1818 i Luvia; stud. $^{23}/_{6}$ 1838; prestv. $^{19}/_{12}$ 1840 med *approbatur cum laude;* kapellan i Kjulå och Säkylä fr. $^{1}/_{5}$ 1859 till $^{1}/_{5}$ 1864; kap. i Luvia fr. sistn. dag; vicepastor $^{15}/_{11}$ 1854; utn. kapellan i Laihela 1872. Å.

Nordlund, Johan Jakob, f. $^{6}/_{3}$ 1849 i Korpilax; stud. $^{15}/_{6}$ 1870; prestv. $^{19}/_{9}$ 1872 med *approbatur cum laude;* kapellansadjunkt i Rautalampi. K.

Nordlund, Kleofas Immanuel, f. $^{23}/_{1}$ 1849 i St Mårtens socken; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{28}/_{2}$ 1871 med *laudatur;* f. nvde t. f. kapellan i Helsingfors. B.

Nordlund, Nils Viktor, f. $^{25}/_{9}$ 1847 i Korpilax; stud. $^{23}/_{6}$ 1870; prestv. $^{28}/_{1}$ 1872 med *approbatur cum laude;* f. nvde past.adj. i Paldamo. K.

Nordman, Karl Johan Adolf, f. $^{11}/_{5}$ 1817 i Pörtom; stud. $^{16}/_{6}$ 1836; prestv. $^{19}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* past.ex. $^{4}/_{10}$ 1867 med *approbatur cum laude;* s.adj. i Malax $^{24}/_{9}$ 1856; dito i Wasa och Mustasaari $^{27}/_{3}$ 1867; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1857; kyrkoh. i Qveflax $^{9}/_{6}$ 1868; dito i Malax $^{27}/_{9}$ 1870; t. f. kontraktsprost i Wasa nedre prosteri $^{25}/_{4}$ 1871. Å.

Nordström, Gustaf Oskar Teodor, f. $^{12}/_{5}$ 1830 i Fredrikshamn; stud. $^{20}/_{6}$ 1848; filos. kand. $^{9}/_{5}$ 1853; prom. filos. mag. $^{30}/_{5}$ s. år; prestv. $^{15}/_{1}$ 1870 med *laudatur;* i past.ex. $^{17}/_{2}$ 1871 *med beröm godkänd;* tjenstgjort vid skolverket fortfarande fr. $^{5}/_{10}$ 1853; förste lärare vid större frunt. skol. i Wiborg $^{27}/_{10}$ 1857; konrektor vid Fredrikshamns (numera Lovisa) h. el.skola $^{7}/_{4}$ 1858 och rektor dersammast. fr. $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Utgifvit: teser för kompetens till högre skoltjenster.

Nordström, Karl Fredrik, f. $^{18}/_{11}$ 1806 i Pyttis; stud. 1823;

prom. fil. d:r $^{10}/_{7}$ 1827; prestv. $^{19}/_{12}$ 1838 med *approbatur cum laude* (prest.ex. $^{6}/_{5}$ 1831); past.ex. $^{31}/_{10}$ 1837 med *approbatur;* anstäld vid St Petersb. evang. konsistorii kansli $^{6}/_{11}$ 1828, derefter t. f. lärare vid St Katarine skola i St Petersburg samt vid gymn. i Wiborg och kadetkorpsen i Fredrikshamn; befullm. kretsskollärare i Wiborg $^{9}/_{11}$ 1831; andre lektor i latin vid gymn. derst. $^{15}/_{12}$ 1841; rektor vid h. elem.skolan i Fredrikshamn $^{26}/_{7}$ 1843; kyrkoherde i Lampis $^{4}/_{2}$ 1856; utm.tecken för 20 års tj. $^{12}/_{12}$ 1851; prost $^{7}/_{4}$ 1858; kontraktsprost i vestra Tavastl. prosteriet (numera Hollola prosteri) $^{31}/_{10}$ 1870. B.

Tryckt arbete: „Der Weihnachtsabend von J. L. Runeberg, ins Deutsche übersetzt von C. F. N.", Hfors 1870.

Nordström, Otto Mauritz, f. $^{6}/_{7}$ 1819 i Pyttis; stud. 1836; filos. kand. $^{4}/_{6}$ 1844, mag. $^{21}/_{6}$ s. år; filos. lic. $^{4}/_{6}$ 1849 och doktor $^{19}/_{6}$ 1850; prestv. $^{15}/_{10}$ 1854 med *laudatur;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1860 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{17}/_{12}$ 1844; lärare i tyska språket vid Borgå gymn. $^{24}/_{5}$ 1848; gymnasiiadj. derst. $^{27}/_{11}$ 1850; lektor i filosofi $^{29}/_{12}$ 1852 och i historie (allt vid samma läroverk) $^{28}/_{3}$ 1857; kyrkoh. i Säkkjärvi $^{4}/_{11}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872; led. af Anne ord. 3 kl. B.

Tryckta arbeten: „De statu Fenniae regnante Carolo XII" (specimen för doktorsgrad, Hfors 1850); specimina för högre skoltj. 1850 och för filos. lektorstj. 1852; bearbetningar af Pütz' och Ekelunds hist. läroböcker, samt åminnelsetal öfver biskop C. G. Ottelin 1866, m. m.

Nordström, Samuel Henrik, f. $^{25}/_{12}$ 1808 i Pyttis; stud. 1825; promov. filos. mag. $^{21}/_{7}$ 1832; prestv. $^{22}/_{6}$ 1833 med *approbatur cum laude;* kapellan i Fredrikshamn $^{12}/_{4}$ 1843; dito i Ithis $^{16}/_{3}$ 1853; vicepastor $^{28}/_{11}$ 1838; deputerad i presteståndet vid landtdagen 1863—1864. B.

Nyberg, Viktor August, f. $^{6}/_{9}$ 1842 i Nurmijärvi; stud. 1863; filos. mag. $^{31}/_{5}$ 1869; prestv. $^{5}/_{11}$ 1872 med *laudatur;* f. nvde t. f. kapellan i Lappträsk. B.

Nybergh, Henrik, f. $^{2}/_{2}$ 1846 i Ilmola; stud. $^{12}/_{9}$ 1865; prestv. $^{2}/_{7}$ 1872 med *approbatur cum laude;* f. nvde past.adj. i Sjundeå. Å.

Nybergh, Johan Wilhelm, f. $^{29}/_{4}$ 1817 i Nykarleby; stud. $^{20}/_{6}$ 1836; prestv. $^{17}/_{12}$ 1841 med *approbatur;* past.ex. $^{5}/_{3}$ 1859 med *approbatur;* pred. i Töysä $^{21}/_{4}$ 1858; dito i Tammerfors $^{14}/_{9}$ 1864; vicepastor $^{15}/_{11}$ 1854; kyrkoherde i Pälkäne $^{8}/_{12}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Nygren, Erik Adrian, f. $^{24}/_{2}$ 1800; prestv. $^{21}/_{6}$ 1824 med *approbatur;* kapellan i Tohmajärvi $^{21}/_{10}$ 1840, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1841. K.

Nyholm, Abel, f. $^{25}/_{1}$ 1845 i Suodenniemi; stud. $^{25}/_{5}$ 1866; prestv. $^{23}/_{3}$ 1870 med *laudatur;* utn. stadskap. i Brahestad $^{4}/_{12}$ 1872, men f. nvde past.adj. i Ilmola. Å.

Nyholm, Gustaf, f. $^{14}/_{1}$ 1820 i Janakkala; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{10}$ 1861 med *approbatur;* sockneadj. i Tyrvis fr. $^{1}/_{5}$ 1855 och kapellan i Orihpää fr. $^{1}/_{5}$ 1859; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; kyrkoh. i Sastmola $^{20}/_{11}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. Å.

Nyman, Karl Sanfrid, f. $^{18}/_{12}$ 1845; prestv. $^{30}/_{6}$ 1870 med *laudatur;* f. nvde t. f. pastor i Nilsiä. K.

Ollgren, Anders Wilhelm, f. $^{9}/_{11}$ 1802 i Birkala; stud. $^{19}/_{6}$ 1823; prestv. $^{12}/_{6}$ 1826 med *approbatur;* past.ex. $^{14}/_{11}$ 1840 med *approbatur;* sockneadj. i Letala $^{1}/_{12}$ 1830, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1832; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862; kyrkoh. i Birkala $^{31}/_{3}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865. Å.

Olsoni, Adolf Emerik, f. $^{21}/_{8}$ 1823 i Pieksämäki; stud. $^{18}/_{6}$ 1841; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{13}/_{11}$ 1843 till $^{1}/_{6}$ 1845 och sedan fortf. fr. $^{21}/_{2}$ 1846; fullm. å läraretj. vid l. elem.skolan i St Michel $^{7}/_{6}$ 1848; prestv. $^{25}/_{5}$ 1850 med *approbatur;* past.ex. $^{16}/_{8}$ 1854 med *approbatur;* jemte bestr. af sin skoltj. äfven t. f. fånghuspred. i St Michel; pastor vid 2:dra finska sjöekipaget $^{5}/_{3}$ 1855; kyrkoh. i Kronoborg $^{12}/_{8}$ 1863. B.

Ottelin, Fredrik Napoleon, f. $^{7}/_{8}$ 1817 i Ijå; stud. $^{23}/_{6}$ 1838; prestv. $^{15}/_{6}$ 1840 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{5}$ 1859 med *approbatur;* sockneadj. i Pälkäne $^{5}/_{4}$ 1848, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1857; kapellan i Kauhajoki $^{13}/_{4}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kyrkoherde i Kauhava $^{11}/_{3}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Ottelin, Johan Adolf, f. $^{5}/_{4}$ 1798 i Elimä; stud. 1815; prestv. $^{6}/_{6}$ 1821 med *laudatur;* past.ex. $^{5}/_{6}$ 1830 med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{15}/_{5}$ 1822; kollega i Kuopio $^{4}/_{6}$ 1823; kapellan i Koskis $^{1}/_{5}$ 1830; kyrkoh. i Kaavi $^{28}/_{3}$ 1831, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1832; prost $^{11}/_{6}$ 1840; led. af Anne ordens 3 kl. $^{7}/_{4}$ 1855. K.

Ottelin, Karl Adam, f. $^{20}/_{1}$ 1827 i Lochteå; stud. $^{12}/_{6}$ 1848; prestv. i Åbo $^{18}/_{6}$ 1851 med *approbatur;* i past.ex. $^{14}/_{12}$ 1871 *med beröm godkänd;* kapellan i Reisjärvi $^{29}/_{10}$ 1862; vicepastor 1865; tillträder Reisjärvi nybildade pastorat såsom dess förste kyrkoherde $^{1}/_{5}$ 1876. K.

Packalén, Kristian, f. $^{24}/_{3}$ 1793; stud. 1813; prestv. $^{12}/_{6}$ 1816 med *approbatur;* sockneadj. i Mouhijärvi och Suodenniemi $^{17}/_{9}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1848; vicepastor $^{17}/_{2}$ 1862; tjenstl. för ålderdom och sjuklighet. Å.

Palm, Johan Fredrik, f. $^{11}/_{8}$ 1805 i Kärkölä; stud. 1825; prestv. $^{22}/_{6}$ 1830 med *approbatur;* kapellan i Kärkölä $^{13}/_{4}$ 1842; vicepastor $^{28}/_{11}$ 1838; tjenstledig för sjuklighet. B.

Palmgren, Karl Fredrik, f. $^{17}/_{11}$ 1798 i Åbo; stud. $^{17}/_{6}$ 1818; prestv. $^{11}/_{6}$ 1821 med *approbatur cum laude;* pred. vid Koskis bruk i Bjerno fr. $^{1}/_{5}$ 1825; kapellan i Uskela fr. $^{1}/_{5}$ 1835; dito i Kyrkslätt fr. $^{1}/_{5}$ 1839; dito i Pemar fr. $^{1}/_{5}$ 1840; vicepastor $^{30}/_{5}$ 1838. Å.

Palonen, Lars August, f. $^{1}/_{8}$ 1837; stud. $^{23}/_{9}$ 1858; prestv. $^{31}/_{7}$ 1861 med *approbatur cum laude;* kapellan i Loppis $^{17}/_{3}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. Å.

Pelkonen, Mikael Adolf, f. $^{23}/_{12}$ 1825 i Tuusniemi; stud. 1852; prestv. $^{5}/_{12}$ 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{18}/_{12}$ 1863 med *approbatur cum laude;* kyrkoh. i Imbilax $^{9}/_{6}$ 1868. B.

Tryckt arbete: finsk öfvs. af J. G. Mannelins förklaringar öfver trosartiklarna, Kuopio 1866.

Perenius, Johannes, f. $^{3}/_{12}$ 1821 i Hollola; stud. $^{10}/_{10}$ 1846; prestv. $^{13}/_{5}$ 1848 med *approbatur;* past.ex. $^{12}/_{4}$ 1865 med *approbatur;* sockneadj. i Hollola fr. $^{1}/_{5}$ 1852; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861; kyrkoherde i Petäjävesi $^{14}/_{10}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. B.

Pesonius, Viktor Olof, f. $^{16}/_{2}$ 1821 i Weckelax; stud. $^{21}/_{6}$ 1841; prestv. $^{14}/_{8}$ 1844 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{23}/_{5}$ 1857 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; kapellan i Suomenniemi $^{18}/_{4}$ 1860; förste kyrkoh. derstädes utan förslag, på förs. enhäll. begäran, den $^{26}/_{6}$ 1872. B.

Petrelius, Bror Axel, f. $^{19}/_{10}$ 1828 i Tohmajärvi; stud. $^{5}/_{2}$ 1848; prestv. $^{29}/_{8}$ 1867 med *approbatur;* past.ex. $^{18}/_{6}$ 1870 med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{5}/_{2}$ 1851; lärare vid l. elem. skolan i Brahestad $^{20}/_{12}$ 1854; rektor vid l. e.skol. i Joensuu $^{30}/_{11}$ 1857. K.

Petterson, Anders Johan Reinhold, f. $^{20}/_{3}$. 1821 i Karunki; stud. $^{8}/_{10}$ 1842; tjenstgjort vid skolverket fr. och med h. t. 1845 till o. m. h. t. 1847; andre lärare vid l. elem.skolan i Tammerfors $^{16}/_{4}$ 1849, tilltr. $^{24}/_{8}$ s. år; dito vid l. elem.skol. i Tavastehus $^{31}/_{5}$ 1852, tilltr. $^{24}/_{8}$ s. år; prestv. $^{29}/_{1}$ 1862 med *approbatur;*

kapellan i Geta fr. $^{1}/_{5}$ 1864; tjenstl. för prestex. $^{1}/_{3}$ 1861—$^{1}/_{3}$ 1862, för flyttn. till Geta $^{1}/_{4}$—$^{10}/_{6}$ 1864 och för sjuklighet $^{1}/_{6}$—$^{1}/_{8}$ 1870 och 1871. Å.

Tryckt arbete: „Evankeliumillinen Sanansaattaja" 2 årgångar, 1857 och 1858.

Petterson, Erik Viktor, f. $^{26}/_{3}$ 1834 i Karlö; stud. $^{22}/_{9}$ 1857; prestv. $^{17}/_{1}$ 1864 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{7}/_{12}$ 1866 med *approbatur cum laude;* pastor vid lifgardes finska skarpsk.bat. i Helsingfors $^{7}/_{1}$ 1867; led. af Anne ord. 3 kl. 1872; tjenstl. $^{1}/_{6}$ — $^{1}/_{9}$ 1865 för utrikes resa. B.

Tryckta arbeten: „Theser om nattvardsläran", 1866; „Sotilas-keskusteluita", 1871. „Ei enää tippaakaan, Taneli", 1871; „Kertomuksia hengelliseltä alalta", 1871; varit medredaktör af „Kyrkligt Veckoblad" 1867—1869.

Petterson, Gustaf Reinhold, f. $^{13}/_{12}$ 1822 i Piippola; stud. $^{22}/_{6}$ 1843; prestv. $^{11}/_{6}$ 1845 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{13}/_{12}$ 1869 med *approbatur;* kapellan i Sotkamo $^{6}/_{3}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1863; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1858; utn. kyrkoh. i Pidisjärvi 1872. K.

Petterson, Oskar Elis, f. $^{8}/_{7}$ 1831 i Karlö; stud. $^{11}/_{10}$ 1851; prestv. $^{5}/_{12}$ 1854 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{15}/_{3}$ 1871 *med beröm godkänd;* kapellan i Eräjärvi $^{2}/_{8}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869; kyrkoh. i Wårdö $^{27}/_{11}$ 1872, tilltr. $^{1}/_{12}$ 1873 och intilldess t. f. pastor derst. efter $^{8}/_{1}$ 1873 på begäran erh. afsked fr. dess kapellanstjenst; led. af Bibels:pet i H:fors. Å.

Pfaler, Henrik Johan von, f. $^{26}/_{10}$ 1818 i Längelmäki; stud. $^{23}/_{6}$ 1839; prestv. $^{17}/_{12}$ 1841 med *approbatur;* past.ex. $^{19}/_{5}$ 1866 med *approbatur cum laude;* kapellan i Kiikois $^{22}/_{9}$ 1852; kapellan i Wirmo $^{12}/_{8}$ 1857; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; kyrkoh. i Alastaro $^{17}/_{5}$ 1867. Å.

Pfaler, Karl Alexander, f. $^{24}/_{5}$ 1846; stud. $^{19}/_{6}$ 1868; prestv. $^{5}/_{7}$ 1872 med *approbatur cum laude;* past.adj. i Leppävirta. K.

Pfaler, Karl Axel von, f. $^{5}/_{1}$ 1826 i Heinola; stud. $^{10}/_{12}$ 1845; filos. kand. $^{14}/_{12}$ 1849; prom. filos. mag. $^{19}/_{6}$ 1850; prestv. $^{11}/_{10}$ 1851 med *laudatur;* teol. kand. $^{4}/_{5}$ 1854; past.ex. $^{25}/_{11}$ 1854 med *laudatur;* lärare vid l. elem.skol. i Helsingfors $^{12}/_{7}$ 1848; pred. vid 1:sta (27:de) sjöekipaget $^{15}/_{3}$ 1855; tjenstgör f. nvde, med vederb. chefskaps bifall, såsom past.adj. i Jaakkimvaara. B.

Pfaler, Karl Ferdinand, f. $^{11}/_{6}$ 1817; stud. $^{13}/_{6}$ 1836; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{21}/_{2}$ 1853 med *approbatur cum laude;* kyrkoh. i Muonioniska $^{30}/_{11}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1854; t. f. kontr.

prost i Lappska prosteriet $^{12}/_{2}$ 1862 och ordinarie dito $^{30}/_{11}$ 1864; kyrkoh. i Nurmis $^{18}/_{7}$ 1867; kontr.prost i Öfre Karelens prosteri $^{14}/_{9}$ 1870. K.

Pfaler, Karl Hjalmar von, f. $^{15}/_{3}$ 1839; prestv. $^{22}/_{3}$ 1868 med *laudatur;* kapellan i Pieksämäki $^{31}/_{5}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. B.

Pihl, Frans Otto Mikael, f. $^{10}/_{4}$ 1841 i Sagu; stud. $^{15}/_{9}$ 1864; prestv. $^{17}/_{7}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Karuna fr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Pihlman, Herman, f. $^{18}/_{8}$ 1831 i Tammerfors; stud. $^{9}/_{10}$ 1855; prestv. $^{5}/_{12}$ 1859 med *approbatur;* kapellan i Karuna $^{8}/_{1}$ 1862, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kapellan i Loimjoki $^{30}/_{9}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; derjemte kuramgerens i Loimjoki fr. $^{1}/_{7}$ 1870; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Plathan, Gabriel, f. $^{15}/_{2}$ 1809 i Saarijärvi; prestv. $^{19}/_{5}$ 1843 med *approbatur;* past.ex. $^{29}/_{6}$ 1860 med *approbatur;* dimitt. till St Petersb. stiftet $^{26}/_{2}$ 1845 och efter underg. colloquium pastorale befullm. till pastor i Novo-Archangelsk i Amerika samt derifr. uti 8 års tid nästan årligen med presterlig vård tillhandagått lutheranerne på Asiatiska kusten, Aleutiska och Behrings-öarna äfvensom på amerikanska kusten ända upp till Behringssundet; entledigad på egen begäran fr. sagde tjenst $^{19}/_{6}$ 1852, samt med dimissionsbref af $^{22}/_{9}$ s. år återvändt till Borgå stift; kapellan i Uguniemi $^{2}/_{12}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1858; kyrkoherde i Sordavala $^{15}/_{11}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{12}$ s. år. B.

Pohjala, Gustaf Fredrik, f. $^{20}/_{7}$ 1844 i Nakkila; stud. $^{7}/_{10}$ 1862; prestv. $^{9}/_{5}$ 1866 med *laudatur;* pred. och lärare vid sasslinska skolan i Tavastkyro $^{18}/_{9}$ 1867; fr. denna tj. på begäran erh. afsked $^{23}/_{10}$ s. år; kapellan i Wesilax $^{17}/_{3}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Pohjonen, Jakob, f. $^{28}/_{3}$ 1844 i Kumlinge; stud. $^{28}/_{1}$ 1868; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Saltvik $^{14}/_{9}$ 1871; på begäran erh. afsked fr. sagde tjenst $^{26}/_{4}$ 1872; f. nvde t. f. kapellan i Kökar och Sottunga. Å.

Polviander, Peter Alexander, f. $^{17}/_{8}$ 1816 i Ulfsby; stud. $^{22}/_{6}$ 1837; prestv. $^{16}/_{12}$ 1839 med *approbatur;* kapellan i Tavastehus $^{7}/_{7}$ 1852; vicepastor $^{3}/_{11}$ 1852. Å.

Tryckt arbete: „Jesus makaa haahdessa, eli kristityn vaellus verrattu purjehtivaan haahteen“ (T:hus 1858).

Pomoell, Wilhelm, f. $^{1}/_{9}$ 1809 i Tyrvis; stud. $^{11}/_{10}$ 1833; prestv. $^{12}/_{12}$ 1835 med *approbatur;* sockneadj. i Kangasala $^{16}/_{7}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1841. Å.

Porthan, Samuel, f. $^{24}/_{8}$ 1832 i Kuopio; stud. $^{20}/_{10}$ 1854; prestv. $^{15}/_{12}$ 1857 med *approbatur;* förste kapellan i Kuopio landsförs. $^{20}/_{3}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870; vicepastor $^{30}/_{12}$ 1868; tjenstl. 3 m. 1860, 2 m. 1863 och 3 m. 1871, för sjuklighet. K.

Porthén, Johan, f. $^{19}/_{11}$ 1822 i Tammela; stud. $^{10}/_{10}$ 1844; prestv. $^{16}/_{6}$ 1846 med *approbatur;* kapellan i Soini fr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Possén, Adolf Fredrik, f. $^{23}/_{5}$ 1810 i Wirdois; stud. $^{1}/_{10}$ 1829; prestv. $^{29}/_{6}$ 1833 med *admittitur;* kapellan i Masku $^{28}/_{4}$ 1841; dito i Töfsala $^{27}/_{4}$ 1844; dito i Kiukkais $^{24}/_{3}$ 1852; tjenstledig fr. $^{1}/_{7}$ 1862 till $^{1}/_{10}$ 1863. Å.

Possén, Selim Ferdinand, f. $^{23}/_{9}$ 1845 i Töfsala; stud. $^{25}/_{1}$ 1868; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Hinnerjoki. Å.

Puupponen, Anders, f. $^{26}/_{5}$ 1845 i St Michel; stud. $^{13}/_{6}$ 1868; prestv. $^{8}/_{8}$ 1871 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Rantasalmi. B.

Pöyhönen, Henrik, f. $^{14}/_{5}$ 1842; stud. $^{28}/_{10}$ 1863; bestridt en kollegatj. vid h. elem.skolan i Joensuu hela läseåret 1865—1866; prestv. $^{10}/_{6}$ 1868 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Tuusniemi fr. $^{1}/_{5}$ 1872. K.

Pöyhönen, Johan, f. $^{26}/_{5}$ 1839 i Suonenjoki; stud. 1862; prestv. $^{15}/_{3}$ 1869 med *laudatur;* utn. stadspred. i Joensuu $^{4}/_{12}$ 1872; tjenstgör för nvde såsom t. f. kapellan i Juuka. K.

Rahm, Johan Jakob, f. $^{20}/_{5}$ 1814 i Wasa; stud. i maj 1832; prom. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{12}/_{6}$ 1841 i Borgå med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{18}/_{3}$ 1863 med *approbatur cum laude;* kapellan i Kiuruvesi $^{10}/_{11}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1849; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1852; kyrkoherde i Heinävesi $^{19}/_{5}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{6}$ s. år. B.

Ramberg, Karl Fredrik, f. $^{30}/_{12}$ 1811 i Björneborg; stud. $^{23}/_{6}$ 1830; prestv. $^{13}/_{6}$ 1835 med *approbatur;* past.ex. $^{10}/_{6}$ 1850 med *approbatur;* kapellan i Hvittisbofjärd $^{17}/_{8}$ 1842, tilltr. $^{1}/_{9}$ s. år; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1846; kyrkoh. i Lundå $^{22}/_{12}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{1}$ 1859. Å.

Rancken, Fredrik Wilhelm, f. $^{31}/_{5}$ 1805 i Bjerno; stud. $^{18}/_{12}$ 1821; prestv. $^{3}/_{6}$ 1828 med *approbatur;* past.ex. $^{5}/_{10}$ 1841 med *approbatur;* s.adj. i St Marie $^{12}/_{3}$ 1836; kapellan dersammast. $^{8}/_{3}$ 1837; vicepastor $^{15}/_{12}$ 1837; kyrkoherde i Nousis $^{14}/_{1}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; tjenstl. sedan $^{15}/_{4}$ 1868 för sjuklighet. Å.

Rancken, Gustaf Wilhelm Engelbrecht, f. $^{2}/_{8}$ 1821; stud.

$^{12}/_{10}$ 1840; filos. kand. $^{28}/_{5}$ 1846; prom. filos. mag. $^{22}/_{6}$ 1847; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{15}/_{4}$ 1847 till v. t. slut 1848 samt fortf. fr. $^{24}/_{8}$ 1850; prestv. $^{27}/_{6}$ 1849 med *approbatur cum laude;* lärare vid Wasa l. elem.skola $^{15}/_{4}$ 1850; dito vid l. elem.skolan i Nådendal $^{17}/_{2}$ 1851; förste lärare vid l. elem.skolan i Ekenäs $^{4}/_{2}$ 1854; rektor vid l. elem.skolan i Raumo $^{11}/_{11}$ 1857. Å.

Rautell, Erik, f. $^{27}/_{8}$ 1828 i Rengo; stud. $^{26}/_{1}$ 1853; prestv. $^{18}/_{6}$ 1855 med *approbatur;* utn. sockneadj. i Sommarnäs $^{5}/_{4}$ 1872, men f. nvde t. f. kapellan i Wånå. Å.

Reinholm, Berndt Adolf, f. $^{19}/_{4}$ 1821 i Raumo; stud. $^{15}/_{4}$ 1840; filos. kand. $^{4}/_{6}$ 1847; prom. filos. mag. $^{22}/_{6}$ s. år; prestv. $^{8}/_{1}$ 1860 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{5}/_{12}$ 1863 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. o. m. v. t. 1848 till o. m. h. t. 1865; rektor vid l. elem.skolan i Tammerfors $^{17}/_{5}$ 1853; pastor och religionslärare vid finska kadetkorpsen i Fredrikshamn $^{14}/_{2}$ 1867; tjenstledig h. t. 1863 för pastoralexamen och sommaren 1871 för utrikes resa. B.

Reinholm, Henrik August, f. $^{21}/_{3}$ 1819 i Raumo; stud. $^{22}/_{6}$ 1838; filos. kand. $^{6}/_{6}$ 1844; prom. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; hist. filol. doktor $^{29}/_{5}$ 1857; prestv. $^{14}/_{10}$ 1854 med *approbatur cum laude;* fånghuspredikant å Sveaborg $^{24}/_{8}$ 1859; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 1866 och Anne ord. 3 kl. 1869. B.

Tryckta arbeten: „Suomen kansan laulantoja"; „Finska folkens fordna hedniska dop och dopnamn"; en del af texten till „Finland framställdt i teckningar"; några biografier i „Finlands minnesvärda män"; uppsatser i tidskr. „Suomi" samt i „Litteraturbl. för allm. medborgerlig bildning" och i särsk. tidningar.

Reinius, Edvard Fritiof, f. $^{29}/_{1}$ 1831 i Storkyro; stud. $^{21}/_{6}$ 1851; prestv. $^{15}/_{11}$ 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{7}/_{3}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Kuorehvesi $^{24}/_{4}$ 1867; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862; kyrkoh. i Alahärmä $^{3}/_{12}$ 1871. Å.

Relander, Erik Kristian, f. $^{28}/_{3}$ 1812; prestv. $^{30}/_{5}$ 1838 med *approbatur;* pred. vid Saima kanal $^{16}/_{2}$ 1853; kapellan i Kihtelysvaara $^{12}/_{8}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1858; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853. K.

Relander, Felix Fritiof, f. $^{12}/_{10}$ 1839 i Ithis; prestv. $^{5}/_{11}$ 1862 med *approbatur;* kapellan i Mohla $^{29}/_{8}$ 1871, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873; f. nvde kuramgerens i Sakkola. B.

Relander, Georg William, f. $^{25}/_{2}$ 1837 i Mörskom; stud. $^{15}/_{9}$ 1854; prestv. $^{27}/_{3}$ 1859 med *approbatur cum laude;* past.ex.

$^{11}/_{3}$ 1865 med *approbatur;* kyrkoherde i Mörskom $^{27}/_{6}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866; led. af Stanisl. ordens 3 kl. 1871. B.

Relander, Johan Fridolf, f. $^{24}/_{2}$ 1830 i Perno; stud. $^{17}/_{9}$ 1850; prestv. $^{2}/_{11}$ 1853 med *approbatur cum laude;* kapellan i Tuulois $^{22}/_{10}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871; vicepastor $^{11}/_{5}$ 1864. B.

Renfors, Karl Gustaf, f. $^{21}/_{3}$ 1827 i Björneborg; stud. $^{16}/_{12}$ 1844; prestv. $^{18}/_{6}$ 1851 med *laudatur;* tredje kollega vid Björneborgs h. elem.skola $^{17}/_{1}$ 1853; lärare vid elem.skolan i Raumo $^{28}/_{11}$ 1853; kollega i svenska och finska vid högre elem.skolan i Kuopio $^{25}/_{11}$ 1868; tjenstgör f. nvde såsom t. f. kapellan i Rautavaara. K.

Utgifvit teser för gymn.adj. samt rekt. och konrektorstjenster, 1852.

Renqvist, Henrik, f. $^{14}/_{2}$ 1819 i Libelits; stud. i maj 1839; prestv. $^{20}/_{12}$ 1841 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{13}/_{12}$ 1855 med *approbatur cum laude;* kapellan i Pukkila $^{21}/_{2}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; dito i Luumäki $^{8}/_{8}$ 1860, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862; vicepastor $^{18}/_{3}$ 1853; kyrkoh. i Sysmä $^{19}/_{10}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865. B.

Renvall, Torsten Ture, f. $^{23}/_{10}$ 1817; stud. $^{12}/_{10}$ 1835; filos. kand. $^{26}/_{5}$ 1840; prom. filos. mag. $^{20}/_{7}$ s. år; e. o. aman. vid univ. bibl. $^{5}/_{11}$ 1842; t. f. lektor i hist. vid Wasa gymn. fr. och med h. t. 1844; docens i historien vid univ. i Helsingfors $^{21}/_{10}$ 1845; lektor i historien vid Wasa gymn. $^{15}/_{12}$ 1845; derjemte bestridt läraretj. i hist., geogr. och svenska spr. vid tekn. realskolan i Wasa 1849—1852; lektor i hist. vid Åbo gymn. $^{30}/_{7}$ 1851; prestv. $^{1}/_{4}$ 1857 med *laudatur;* past.ex. $^{17}/_{7}$ s. år med *laudatur;* domprost och kyrkoh. i Åbo $^{9}/_{6}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{7}$ s. år; teol. doktor $^{1}/_{5}$ 1864; led. af Stanisl. ord. 2 kl. $^{29}/_{4}$ 1862 och af Anne ord. 2 kl. $^{16}/_{4}$ 1871; kallad till led. i kyrkolagskomitén 1859, i folkskolekomitén 1861, i presslagskomitén s. år, i katekeskomitén 1863 och i skolkomitén 1865; deputerad i ständerutskottet 1862 samt vid landtdagarna 1863—1864 och 1872. Å.

Tryckta arbeten: Akad. disp. „De M. Porcio Catone commentatio", Hfors 1845; „Första begreppen i allmänna historien af C. G. Bredow", omarbetning, Åbo 1857, 2:dra uppl. Åbo 1860; samma arbete i finsk öfvers., Åbo 1858. Redigerat „Wasa Tidning" åren 1846 och 1847 samt „Ilmarinen, notisblad för Österbotten", 1848—1850.

Reuter, Ernst Odert, f. $^{8}/_{10}$ 1815 i Oravais; stud. $^{21}/_{12}$ 1832; prestv. $^{19}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* kapellan i Ekenäs $^{11}/_{5}$ 1859; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Tryckta arbeten: „Flickan på Inderskär, skildring I", och „Tvillingsbar-

nen, skildring II", Hfors och Åbo 1848; „Rusdrycksagitationen" (intaget i Åbo Underr. 1853 och 1854); „Karl Hvis eller den lilla gatpojken, andlig berättelse", Åbo 1856 och Stockholm 1864; „Den första religionsundervisn. i hemmet och skolan, efter J. F. Ranke", Ekenäs 1860; „Barnvännen, illustr. tidning", Ekenäs 1862 och 1863; „Lasten Ystävä", d:o d:o; „Försök till biblisk historia" (tillsammans med F. W. Fredrikson), Ekenäs 1862; „Den lilla nyårsgåfvan, andl. berättelse", Sthm 1864; „O land, land, land, hör Herrans ord", Sthm 1864. På privat uppdrag gjort om sommaren 1870 jemte pastor F. W. Fredrikson en resa genom Sverige och norra Tyskland i ändamål att taga kännedom om vårdanstalter för värnlösa och fattiga barn, samt deröfver afgifvit berättelse, intag. i särsk. bih. till Hfors Dagblad 1870 n:o 277.

Richter, Wilhelm Oskar, f. $^{31}/_{12}$ 1846 i Tavastehus; stud. $^{7}/_{6}$ 1866; prestv. $^{29}/_{6}$ 1870 med *approbatur;* kapellan i Finby $^{18}/_{8}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Rikberg, Karl Abraham, f. $^{8}/_{8}$ 1814 i Orihvesi; stud. $^{1}/_{10}$ 1832; prestv. $^{14}/_{6}$ 1837 med *approbatur;* i past.ex. $^{22}/_{7}$ 1871 *godkänd med beröm;* kapellan i Angelniemi $^{25}/_{9}$ 1839 och i Kristinestad $^{11}/_{1}$ 1860; vicepastor $^{24}/_{7}$ 1844. Å.

Rokkanen, Otto Wilhelm, f. $^{4}/_{5}$ 1847 i St Michel; stud. $^{5}/_{6}$ 1867; prestv. $^{14}/_{12}$ 1871 med *laudatur;* t. f. kapellan i Parikkala. B.

Roos, Alexander Fredrik, f. $^{3}/_{1}$ 1822 i Kristinestad; stud. $^{14}/_{6}$ 1842; filos. kand. $^{17}/_{5}$ 1850; prom. filos. mag. $^{19}/_{6}$ 1850; prestv. $^{10}/_{3}$ 1869 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{8}/_{7}$ 1871 *med beröm godkänd;* sånglärare vid h. elem.skolan i Helsingfors $^{1}/_{5}$ 1851; förste lärare vid frunt.skol. i Wasa $^{1}/_{9}$ 1857; t. f. kapellan i Mustasaari 1871. Å.

Utgifvit: en lärobok i geografi, Wasa 1854; redig. tidn. Wasabladet åren 1858—1861 och förra hälften af år 1862, samt såsom ensam redaktör och ansvarig utgifvare från och med år 1872.

Roos, Alfred Brynolf, f. $^{19}/_{6}$ 1824; stud. $^{15}/_{12}$ 1843; prestv. $^{19}/_{6}$ 1850 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{30}/_{10}$ 1865 med *laudatur;* sockneadj. i Töfsala $^{27}/_{9}$ 1854; kapellan i Wehmo $^{7}/_{11}$ 1860; kyrkoh. i Brändö $^{30}/_{10}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866; ombud i presteståndet vid landtdagarna 1867 och 1872; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{26}/_{8}$ 1868. Å.

Tryckta arbeten: Såsom ledamot i psalmbokskomitén deltagit i redaktionen af „Uusi suomalainen virsikirja" jemte tillhörande „Lisäys" åren 1866 och 1868, äfvensom senare upplagan af år 1871; dessutom utgifvit „Evangelisk tidning" 1865 samt „Korset och kronan, en samling sånger", Åbo 1870.

Roos, Jakob Henrik, f. $^{26}/_{6}$ 1818 i Kristinestad; stud. $^{17}/_{6}$ 1835; prestv. $^{14}/_{12}$ 1842 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{22}/_{3}$

1865 med *approbatur cum laude;* stadspred. i Kaskö $^{23}/_{4}$ 1862; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862; kyrkoh. i Ingå $^{26}/_{4}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. Å.

Tryckta arbeten: „Anmärkningar vid förslag till svensk psalmbok", Åbo 1861; „Kristeliga sånger", Wasa 1862, m. m.

Roos, Karl Elis, f. $^{9}/_{2}$ 1821 i Wirmo; stud. 1840; prestv. $^{16}/_{12}$ 1843 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{4}/_{1}$ 1871 *med beröm godkänd;* sockneadj. i Esbo $^{29}/_{3}$ 1854; lärare i tyska spr. vid gymn. och frunt.skolan i Kuopio $^{6}/_{8}$ 1863; kyrkoh. i Kuhmoniemi $^{14}/_{6}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{7}$ s. år. K.

Tryckta arbeten: „En ny praktisk metod att lära franska språket af d:r F. Ahn", öfvs.; „Jumalan kymmenen käskyn selitys" och „Evankeliumillinen todistus", öfvs., samt redigerat „Kuopion hippakunnan Sanomia" slutet af året 1860 och „Lukemisia lapsille" åren 1860—1862.

Roos, Karl Johan, f. $^{30}/_{11}$ 1815 i Kristinestad; stud. $^{14}/_{12}$ 1833; prestv. $^{30}/_{5}$ 1838 med *approbatur;* past.ex. $^{31}/_{10}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Replot $^{28}/_{3}$ 1855; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865. Åtnjutit tjenstl. för studium af finska språket $^{1}/_{9}$1847—$^{1}/_{3}$ 1848. Å.

Rosberg, Anders, f. $^{30}/_{5}$ 1819 i Heinävesi; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; prestv. $^{18}/_{12}$ 1844 med *admittitur;* past.ex. $^{5}/_{2}$ 1859 med *approbatur;* lärare vid l. elem.skolan i Kuopio $^{24}/_{8}$ 1842, afsked på begäran $^{10}/_{2}$ 1847; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1859; utn. kyrkoh. i Savitaipal $^{19}/_{2}$ 1873, tillträder $^{1}/_{5}$ s. år; f. nvde t. f. pastor i Kuhmois. B.

Roschier, Erik Gustaf Julius, f. $^{6}/_{9}$ 1838 i Ruovesi; stud. $^{10}/_{9}$ 1857; hist. fil. kand. $^{15}/_{12}$ 1863; ped. kand. $^{27}/_{5}$ 1865; prom. fil. mag. $^{29}/_{5}$ 1869; prestv. $^{6}/_{5}$ 1868 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{13}/_{5}$ 1871 *med beröm godkänd;* kollega i latin vid Kuopio h. elem. skola $^{20}/_{9}$ 1865; befullm. bitr. lärare vid Wasa frunt.skola $^{21}/_{12}$ 1868; förste kapellan i Pargas $^{13}/_{3}$ 1869; för flyttning till Pargas åtnjutit 4 månaders tjenstledighet. Å.

Utgifvit: „Selityksiä Caesarin ensimäiseen ja toiseen kirjaan Gallialais sodasta".

Roschier, Erik Johan, f. $^{20}/_{2}$ 1806 i Pieksämäki; prestv. $^{21}/_{6}$ 1828 med *approbatur cum laude;* kapellan i Rantasalmi $^{1}/_{8}$ 1840, tilltr. genast; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1835; tjenstledig för sjuklighet. B.

Roschier, Herman Wilhelm, f. i Saarijärvi $^{25}/_{8}$ 1827; prestv. $^{11}/_{10}$ 1851 med *approbatur;* kapellan i Sibbo $^{14}/_{7}$ 1858; vicepastor $^{14}/_{7}$ 1860; predikant för finska kolonisterne i östra Sibirien $^{4}/_{2}$ 1864.

Roselius, Gustaf, f. $^{29}/_{9}$ 1809 i Thusby; stud. $^{22}/_{9}$ 1830; prestv. $^{19}/_{12}$ 1832 med *approbatur;* past.ex. $^{4}/_{6}$ 1864 med *approbatur cum laude;* kapellan i Perno $^{14}/_{7}$ 1858; vicepastor. B.

Rosendal, Adolf Fredrik, f. $^{2}/_{11}$ 1821 i Tavastkyro; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; filos. kand. $^{24}/_{5}$ 1844; prom. filos. mag. $^{21}/_{6}$ s. år; prestv. $^{23}/_{3}$ 1870 utan föreg. examen, på grund af nådigst beviljad dispens; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{27}/_{3}$ 1851, hvarunder dock åtnj. tjenstl. h. t. 1853 för sjukdom samt v. t. 1858 för studier; gymnasiiadj. i Åbo $^{5}/_{1}$ 1853; rektor vid Tammerfors h. elem.skola $^{20}/_{2}$ 1860; ombud i prestesåndet vid landtdagen 1872. Å.

Tryckta arbeten: Specimen för teol. lektorstjenster, Åbo 1858; „Vanhan ajan historia", I, Hfors 1864, II, T:fors, 1870. Deltagit i redaktionen af „Åbo Tidningar" 1857—1859. Strödda uppsatser i andra inom landet utk. dels finska, dels svenska tidningar och tidskrifter.

Rosengren, Elias Malakias, f. $^{18}/_{8}$ 1818 i Tavastkyro; stud. $^{19}/_{6}$ 1837; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{14}/_{11}$ 1855 med *approbatur cum laude;* kapellan i Pyhämaa $^{19}/_{8}$ 1846; dito i St Karins $^{19}/_{12}$ 1855; vicepastor $^{14}/_{11}$ 1855; kyrkoh. i Masku $^{29}/_{11}$ 1858; prost $^{20}/_{12}$ 1865; t. f. kontraktsprost i Wirmo prosteri $^{22}/_{3}$ 1872; deput. i preseståndet vid landtdagarna 1863—1864, 1867 och 1872. Å.

Publicerat åtskill. uppsatser i flere af landets tidningar.

Roslin, Viktor Mauritz, f. $^{17}/_{12}$ 1824 i Åbo; stud. $^{23}/_{6}$ 1843; prestv. $^{17}/_{12}$ 1846 med *laudatur;* past.ex. $^{24}/_{5}$ 1862 med *appr. cum laude;* lärare vid l. el.skolan i Nystad $^{17}/_{5}$ 1847; kapellan i Wehmo $^{17}/_{11}$ 1852; vicep. $^{16}/_{11}$ 1857; kyrkoh. i Jomala $^{27}/_{6}$ 1865; prost $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Rothström, Karl Fredrik, f. $^{21}/_{10}$ 1817 i Uskela; stud. $^{18}/_{6}$ 1840; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{6}/_{11}$ 1858 med *approbatur;* kapellan i Angelniemi $^{1}/_{10}$ 1844; dito i Euraåminne $^{1}/_{5}$ 1861; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860. Å.

Rudelius, Emil Albert, f. $^{28}/_{10}$ 1841 i Westergötland i konungariket Sverige; stud. $^{9}/_{10}$ 1863; prestv. $^{26}/_{9}$ 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde pastorsadj. i Wörå. Å.

Runeberg, Johan Ludvig, f. $^{5}/_{2}$ 1804 i Jakobstad; stud. $^{2}/_{10}$ 1822; filos. kand. v. t. 1827; prom. filos. doktor $^{10}/_{7}$ s. år; amanuens vid univ. konsistorium $^{24}/_{2}$ 1830 (till $^{23}/_{8}$ 1834); docens i vältaligheten $^{25}/_{8}$ 1830; erh. Svenska Akademiens mindre pris för skaldestycket Grafven i Perho $^{20}/_{12}$ 1831; uppf. 1833 i andra rummet å förslag till adjunkturen i grek. och rom. literaturen; lektor

i rom. literaturen vid Borgå gymnasium $^{19}/_{4}$ 1837 och transp. till lektor i grek. liter. derst. $^{13}/_{4}$ 1842; prestv. $^{19}/_{12}$ 1838; gymnasii rektor åren 1847—1850; undfick på begäran afsked från lektorstj. med hela lönen i pension $^{15}/_{4}$ 1857 (räknadt fr. $^{1}/_{9}$); ledamot i psalmbokskomitén $^{25}/_{4}$ 1853; tilldelades af Sv. Akademien dess stora pris $^{20}/_{12}$ 1839; hugnad med professors namn och värdighet $^{18}/_{12}$ 1844; honorär teologiedoktor $^{28}/_{5}$ 1857; ledamot af svenska Nordstjerne orden $^{28}/_{9}$ 1844 och af Anne ord. 2 kl. $^{16}/_{7}$ 1855; riddare af danska Dannebrogs orden $^{26}/_{9}$ 1858 samt kommendör af svenska Nordstjerne orden $^{24}/_{5}$ 1860. Ledamot af finska Literatursällskapet 1831, af finska Hushållningssällskapet och af finska Bibelsällskapet; korresponderande ledamot af kgl. Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien i Stockholm 1851; utländsk ledamot af kgl. Vitterhets- och vetenskapssamhället i Göteborg.

Tryckta skrifter: „Specimen acad. Medeam, tragoediam Euripidis, cum Medea Senecae comparans“, P. I, II (för docentur), 1830; „Specimen acad. observationes quasdam circa chorum tragicum continens“ (för adjunktur), 1833; „Dikter“, I, Hfors 1830, II, Hfors 1833, III, Borgå 1843; „Serviska folksånger“, öfvs., Hfors 1830; „Elgskyttarne, nio sånger“, Hfors 1832; „Friaren från landet“, lustspel, Hfors 1834; „Hanna, en dikt i tre sånger“, Hfors 1836; „Nadeschda, nio sånger“, Hfors 1841; „Julqvällen, en dikt i tre sånger“, Borgå 1841; „Kung Fjalar, en dikt i fem sånger“, Borgå 1844; „Fänrik Ståls sägner, en samling sånger“, I, Borgå 1848, II, Hfors 1860; „Smärre berättelser“, Hfors 1854; „Program till rektorsombytet vid Borgå gymnasium“, Borgå 1850; „Förslag till svensk psalmbok för de evang. lutherska församlingarna i Finland“ (redaktion), Hfors 1857; „Kan ej, familjemålning i två akter“, Hfors 1862; „Kungarne på Salamis, tragedi i fem akter“, Hfors 1863; „Samlade arbeten“, fem delar, Hfors 1861—1864 och sjette bandet, Hfors 1871; „Är Macbeth en kristlig tragedi?“ (i Grots kalender till minne af universitetets jubelfest 1840), Hfors 1842; „Några ord om poemet Fjalar och Saimas kritik öfver detsamma“ (i „Joukahainen“), 1845. — Redigerat „Helsingfors Morgonblad“ 1832—mars 1837. Poemer och uppsatser i flere kalendrar och tidningar. De flesta af förf:s arbeten äro utgifna i särskilda upplagor, hvarutom flere skaldestycken finnas i finsk, tysk, fransysk, engelsk, dansk, ungersk och rysk öfversättning.

Ruuth, Alexander Edvard, f. $^{6}/_{5}$ 1820 i Anjala; stud. $^{21}/_{6}$ 1839; prestv. $^{17}/_{12}$ 1842 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{8}/_{6}$ 1855 med *approbatur;* kapellan i Heinävesi $^{10}/_{4}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{23}/_{4}$ 1862. B.

Ruuth, Ismael, f. $^{28}/_{12}$ 1828 i Borgnäs; stud. $^{20}/_{6}$ 1848; prestv. $^{29}/_{1}$ 1851 med *approbatur cum laude;* brukspred. i Enonkoski $^{29}/_{8}$ 1859; kapellan i Mäntyharju $^{12}/_{6}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Rydberg, Sven, f. $^{7}/_{4}$ 1818 i Wörå; stud. $^{15}/_{12}$ 1841; prestv.

$^{19}/_{12}$ 1844 med *approbatur;* i past.ex. $^{16}/_{11}$ 1871 *med beröm godkänd;* t. f. kapellan i Mietois. Å.

Rydman, Gustaf Adolf, f. $^{21}/_{1}$ 1845 i Kiikka; stud. $^{22}/_{9}$ 1866; prestv. $^{28}/_{7}$ 1869 med *approbatur cum laude;* s.adj. i St Bertils $^{9}/_{3}$ 1870; kapellan i Tyrväntö $^{5}/_{1}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. Å.

Rytkönen, Aron Johan, f. $^{24}/_{5}$ 1843; prestv. $^{10}/_{6}$ 1868 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Kondiolax $^{27}/_{1}$ 1871, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873; f. nvde kap.subst. samt t. f. pastor i Libelits. K.

Råbergh, Herman, f. $^{4}/_{9}$ 1838 i Åbo; stud. $^{11}/_{9}$ 1858; hist. filol. kand. $^{12}/_{2}$ 1863; prom. filos. mag. $^{31}/_{5}$ 1864; teol. kand. $^{16}/_{5}$ 1867; teol. licent. $^{24}/_{1}$ 1872; teol. doktor $^{31}/_{1}$ s. år; prestv. $^{3}/_{6}$ 1867; kurator för teol. fak. fr. o. m. v. t. 1864 t. o. m. v. t. 1868; sekr. vid bibelsällsk. i Helsingfors fr. maj 1864 till juni 1868; examinator i studentex. åren 1868 samt 1870—1872; docent i kyrkohist. $^{24}/_{3}$ 1870; t. f. professor i kyrkohist. fr. o. m. h. t. 1870 t. o. m. v. t. 1872; utn. till professor i nämnde vetenskap $^{22}/_{7}$ 1872.

Tryckta arbeten: „Nikolaus af Basel i förhållande till kyrkan och mystikerna i det 14:de århundradet“, akad. spec. I, 1870, II, 1872; „Den alexandrinska judendomens betydelse i Guds rikes utveckling“, akad. spec. 1871; Predikan på allm. böned. d. 8 dec. 1867“; „En ofelbar kyrka i det 19:de århundradet“, 1870; „Det litterära lifvet i Nådendals kloster“, inf. i „Lännetär“ 1864; „Reformatoriska tendenser inom den finska medeltidskyrkan“, inf. i „Litterär tidskrift“ 1864; deltagit i redakt. af „Kyrkligt Veckoblad“ under åren 1867—1869.

Rödlin, Alexander Emil, f. $^{3}/_{12}$ 1831 i Ulfsby; efter idkade studier vid univ. lärare vid folkskolan å Dahls bruk $^{1}/_{9}$ 1857—$^{1}/_{9}$ 1862; t. f. lär. vid l. e.skol. i Nådendal $^{1}/_{9}$ 1862—$^{1}/_{9}$ 1865; befullm. bitr. andre lär. vid l. e.skol. i Åbo $^{1}/_{10}$ 1864; lärare vid l. e.skol. i Nystad $^{12}/_{10}$ 1868; prestv. $^{8}/_{6}$ 1870 med *approbatur.* Å.

Rönnholm, Karl Filip, f. $^{21}/_{5}$ 1831 i Parikkala; stud. $^{10}/_{12}$ 1849, prestv. $^{15}/_{10}$ 1854 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{4}$ 1868 med *approbatur cum laude;* vicepastor; f. nvde t. f. kapellan i Sippola. B.

Saarinen, Johan, f. $^{18}/_{6}$ 1846 i Sysmä; stud. $^{25}/_{5}$ 1867; prestv. $^{12}/_{1}$ 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde kuramgerens i Ruskeala. B.

Sadenius, Karl Alfred, f. $^{29}/_{8}$ 1830 i Mouhijärvi; stud. $^{26}/_{1}$ 1855; prestv. $^{1}/_{4}$ 1857 med *approbatur;* kapellan i Ylöjärvi $^{8}/_{1}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Sahlberg, Johan Frans, f. $^{10}/_{10}$ 1828 i Åbo; stud. $^{22}/_{6}$ 1850; prestv. $^{3}/_{11}$ 1852 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{27}/_{11}$ 1865 med

approbatur cum laude; s.adj. i Halikko fr. $^{1}/_{5}$ 1856 till $^{1}/_{5}$ 1861; kyrkoherde i Ylihärmä $^{25}/_{9}$ 1867. Å.

Sahlman, Johan, f. $^{18}/_{9}$ 1838 i Libelits; stud. $^{7}/_{2}$ 1862; prestv. $^{14}/_{5}$ 1865 med *laudatur;* past.ex. $^{23}/_{4}$ 1870 med *approbatur cum laude;* brukspred. å Wärtsilä $^{11}/_{2}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867. K.

Salenius, Henrik Wilhelm, f. $^{16}/_{3}$ 1844 i Walkjärvi; stud. $^{30}/_{9}$ 1862; prestv. $^{19}/_{10}$ 1868 med *approbatur cum laude;* t. f. pastor i Walkeala fr. $^{1}/_{5}$ 1871. B.

Salenius, Johan, f. $^{15}/_{11}$ 1813 i Tyrvis; stud. $^{23}/_{6}$ 1838; prestv. $^{16}/_{12}$ 1839 med *approbatur;* past.ex. $^{7}/_{11}$ 1859 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Uskela $^{28}/_{4}$ 1841; dito i Wirmo $^{19}/_{12}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851; kapellan i Kuhmalax $^{11}/_{3}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; dito i Eura kapell af St Mårtens socken $^{29}/_{12}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; kyrkoh. i Lappo af Åbo län $^{13}/_{4}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865; dito i Kuhmois $^{30}/_{3}$ 1872, tillträder $^{1}/_{4}$ 1873. Å.

Salminen, Alexander, f. $^{12}/_{4}$ 1846 i Jämsä; stud. $^{25}/_{5}$ 1867; prestv. $^{17}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* predikant i Anttola $^{13}/_{4}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. B.

Salminen, August Henrik, f. $^{1}/_{1}$ 1847 i Kangasala; stud. $^{18}/_{9}$ 1869; prestv. $^{5}/_{1}$ 1873 med *approbatur;* f. nvde pastorsadj. i Wiborg. B.

Salonius, Frans Napoleon, f. $^{28}/_{8}$ 1823 i Kuopio; stud. $^{17}/_{10}$ 1850; prestv. $^{11}/_{12}$ 1855 med *approbatur;* kapellan i Kajana $^{17}/_{12}$ 1864; vicepastor $^{3}/_{1}$ 1867. K.

Salonius, Henrik Zoliman, f. $^{11}/_{9}$ 1836 i Tyrvis; stud. $^{25}/_{10}$ 1860; prestv. $^{22}/_{8}$ 1863 med *approbatur;* förste kapellan i Wehmo $^{4}/_{11}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Sandberg, Frans Oskar, f. $^{22}/_{7}$ 1844 i Ikalis; stud. $^{1}/_{7}$ 1868; prestv. $^{24}/_{1}$ 1873 med *approbatur;* pastorsadj. i Kankaanpää fr. sistn. dag. Å.

Sandberg, Henrik, f. $^{26}/_{12}$ 1801 i Siikais; stud. $^{23}/_{6}$ 1820; prestv. $^{7}/_{6}$ 1823 med *approbatur;* past.ex. $^{5}/_{12}$ 1842 med *approbatur;* sockneadj. i Nykyrka af Åbo län $^{30}/_{11}$ 1831; kapellan i Ikalis $^{12}/_{3}$ 1836; vicepastor $^{14}/_{12}$ 1842; kyrkoh. i Lappo af Åbo län $^{12}/_{3}$ 1845, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1847; dito i Kankaanpää $^{4}/_{8}$ 1852, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; prost $^{22}/_{12}$ 1869; led. af F. B. S., F. Ev. S., F. Missionssällskapet. Å.

Sandelin, Frans Viktor, f. $^{17}/_{7}$ 1833 i Sideby; stud. $^{9}/_{2}$ 1855; prestv. $^{1}/_{4}$ 1857 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{17}/_{12}$ 1869

med *approbatur cum laude;* kapellan i Ikalis $^{9}/_{10}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{4}/_{7}$ 1866; utn. kyrkoh. i Kaustby $^{16}/_{1}$ 1872. Å.

Sandelin, Karl Robert, f. $^{17}/_{8}$ 1827 i Sideby; stud. $^{6}/_{10}$ 1846; prestv. $^{18}/_{6}$ 1851 med *approbatur;* past.ex. $^{30}/_{3}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Nedervetil $^{26}/_{4}$ 1865; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862. Å.

Sarlin, Bernhard Kristfrid, f. $^{13}/_{4}$ 1828 i Wiitasaari; stud. $^{23}/_{6}$ 1847; prestv. $^{25}/_{5}$ 1850 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{20}/_{12}$ 1864 med *approbatur cum laude;* s.adj. i Tuusniemi $^{16}/_{3}$ 1859; vicepastor $^{25}/_{4}$ 1860; kyrkoh. i Tuusniemi $^{30}/_{3}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871.

Utgifvit: „Isämeidän laveempi selitys“ och „Palvelian kirja“, öfvers. fr. svenskan.

Savander, Henrik Johan, f. $^{1}/_{11}$ 1805 i Kristina; stud. $^{22}/_{9}$ 1830; prestv. $^{18}/_{12}$ 1833 med *approbatur;* kapellan i Suomenniemi $^{4}/_{12}$ 1839, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1841; dito i Taipalsaari $^{30}/_{3}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; kapellan i Sakkola $^{11}/_{3}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1847. B.

Savolin, Emil Joakim, f. $^{2}/_{5}$ 1846 i Helsingfors; stud. $^{15}/_{9}$ 1864; promov. filos. mag. $^{31}/_{5}$ 1869; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *laudatur;* f. nvde t. f. kapellan i Pusula. Å.

Saxbeck, Otto Ferdinand, f. $^{4}/_{4}$ 1814; stud. $^{17}/_{6}$ 1830; filos. kand. $^{24}/_{3}$ 1836; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1836; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{30}/_{8}$ 1836; apologist vid Björneborgs trivialskola $^{20}/_{12}$ 1837; collega superior vid triv. skolan i Tavastehus $^{30}/_{4}$ 1840; förste kollega vid h. e.skolan derst. $^{31}/_{12}$ 1841; konrektor derst. $^{25}/_{10}$ 1843; dito vid h. e.skol. i Åbo $^{23}/_{12}$ 1844; bitr. rektor vid samma skola $^{7}/_{2}$ 1848; prestexamen $^{16}/_{12}$ 1850 med *laudatur,* och past.ex. $^{17}/_{12}$ s. år äfven med *laudatur* samt prestv. $^{18}/_{12}$ 1850; kyrkoh. i Halikko $^{28}/_{5}$ 1851, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1854 efter att särsk. gånger och senast fr. $^{27}/_{10}$ 1852 haft tjenstledighet för sjuklighet; prost $^{16}/_{12}$ 1857; t. f. kontraktsprost i Bjerno prosteri fr. $^{22}/_{6}$ 1859 till $^{5}/_{11}$ 1862. Å.

Saxbäck, Gustaf Adolf, f. $^{18}/_{9}$ 1805, Tav.; stud. $^{17}/_{12}$ 1825; prestv. $^{3}/_{6}$ 1828 med *approbatur;* past.ex. $^{4}/_{6}$ 1836 med *approbatur;* sockneadj. i St Mårtens socken $^{16}/_{3}$ 1831; kapellan i Hattula $^{2}/_{5}$ 1832; kyrkoherde i Karlö $^{31}/_{12}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; dito i Hyrynsalmi $^{28}/_{11}$ 1857, tilltr. $^{1}/_{12}$ s. år; kyrkoh. i Leppävirta $^{30}/_{6}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869; prost $^{22}/_{12}$ 1852; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{2}/_{6}$ 1857 och af Anne ord. 3 kl. $^{6}/_{4}$ 1871; ombud för Kuopio stift i preste-ståndet vid landtdagen 1863—1864. K.

Tryckta arbeten: „Bibliallinen historia“, Uleåb. 1843; „Päivän koitto, alkeis-kristillisyyden opetuksia pienille lapsille“, öfvs., Uleåb. 1871; „Suomalainen virsikirja, parannusten ja ojennusten kokeilla esitetty“, Kuopio 1871.

Saxelin, August, f. 18/10 1826 i Nurmijärvi; stud. 3/10 1850; prestv. 23/3 1853 med *approbatur;* i past.ex. 14/9 1871 *med beröm godkänd;* pred. och skollärare vid Mariefors bruk i Thusby 9/4 1856; folkskollärare i Ilmola 15/11 1862; kapellan i Hattula 21/11 1866, tilltr. 1/5 1867; vicepastor 22/12 1869. Å.

Tryckt arbete: „Eräkäs ja orpolapset“, öfvers. fr. tyskan, Hfors 1853.

Schalin, Lars Wilhelm, f. 9/12 1820 i Wörå; stud. 12/6 1840; tjenstgjort vid skolverket fr. och med h. t. 1842; andre lärare vid l. elem.skolan i Gamlakarleby 9/12 1844; prestv. 9/6 1847 med *approbatur;* past.ex. 2/3 1867 med *approbatur;* stadspredikant i Kaskö 17/11 1852, tilltr. 1/5 1853; kapellan i Larsmo 16/6 1860; tilltr. 1/5 1861; vicepastor 12/12 1860; kyrkoh. i Larsmo 18/7 1867, tilltr. 1/5 1870. Å.

Schauman, Frans Ludvig, f. 24/9 1810 i St Marie; stud. 19/6 1827; t. f. kollega vid trivialskolan i Helsingfors fr. 20/2 1828 till 1/10 s. år, fr. 15/4 till 27/5 1830 och fr. 1/3 till 1/6 1832; filos. kand. 6/5 1831; promov. filos. mag. 21/6 1832; t. f. tredje amanuens vid univ. bibl. fr. 1/5 1833 till 1/8 1834; t. f. kurator för Åbo afdeln. fr. maj 1834 till slutet af v. t. 1838; e. o. amanuens vid univ. bibl. 4/10 1834; teol. kand. 13/12 1834; teol. licentiat 13/6 1836; t. f. teol. lektor vid Åbo gymnasium hela h. t. 1836; t. f. teologieadjunkt och seminariipastor 15/4 1837; prestv. i Åbo 26/7 s. år; teol. adj. och seminariipastor 31/7 1838; derjemte t. f. professor i kyrkohistorie fr. h. t. 1838 t. o. m. v. t. 1840; promov. teol. doktor 16/7 1840; t. f. professor i bibl. exegetik h. t. 1840 och v. t. 1841 samt i teol. moral (sederm. förändrad till profession i praktisk teologi) från h. t. 1843 till juni 1847; ledamot i censurkomitén fr. 25/1 1841 till 17/11 1842; uppförd i första rummet å förslag till Kimito pastorat år 1844 samt erhöll vid valet nästan enhällig kallelse; professor i praktiska teologien 5/6 1847; kyrkoherde i Ingå prebendepastorat 7/12 s. år; inspektor för univ. boktryckeri 20/9 1850; ledamot i kyrkolagskomitén 19/4 1852 och blef af samma komité utsedd till redaktör af ett nytt, omarbetadt kyrkolagsförslag; dekanus i teol. fakulteten 1853—1865; förestod jemte egen tjenst professionen i pedagogik och didaktik fr. v. t. 1853 t. o. m. v. t. 1855 samt v. t. 1856—v. t. 1858; ledamot i konsistorii ekonomiedivision 3/1 1853; ledamot i komitén för elem.läroverkens reorgani-

sation $^{10}/_5$ 1855; univ. prorektor $^{31}/_5$ 1855—$^{18}/_5$ 1865; promotor i teol. fakulteten $^{10}/_{11}$ 1857; ledamot i komitén för reglerande af kommunalförvaltningen å landet 1859; i vetenskapl. ändamål gjort en resa till utlandet 1861; led. i komitén för granskning af förslaget till inrättande af folkskoleväsendet i Finland 1862; led. i ständerutskottet 1862; uppförd i andra rummet å förslag till univ. rektor 1857 och 1860 samt i första rummet (med alla röster) 1863; utn. till biskop i Borgå stift $^{18}/_5$ 1865 samt blef i denna egenskap ledamot i psalmboks-, handboks- och katekeskomitéerna och deltog i förstn. komité uti granskn. af 1857 års psalmboksförslag samt i utarbetandet af ett af samma granskning beroende nytt psalmboksförslag år 1868; representant i presteståndet vid landtdagen 1863—1864 samt såsom biskop vid landtdagarna 1867 och 1872; led. af Anne ord. 3 kl. $^{15}/_3$ 1854, Stanisl. ord. 2 kl. $^{7}/_9$ 1856, Stanisl. ord. 2 kl. med kejs. krona $^{20}/_9$ 1859, Anne ord. 2 kl. $^{29}/_4$ 1863 och Wladimirs ordens 3 kl. i april 1867; honorär filos. doktor vid Lunds universitets tvåhundraåriga jubelfest $^{29}/_5$ 1868; ledamot af sällsk. pro Fauna & Flora Fennica 1830 och i 2 år dess sekreterare; af Finska Literatursällskapet 1832; af bibelsällsk. i Helsingfors 1837 samt led. i dess komité 1845 och viceordf. i samma komité 1853; af Finska Hushålln.sällsk. 1837, af Finska Trädgårdsodlingssällsk. 1842; af kongl. Nordiska Oldskrift-Selskabet i Köpenhamn 1843; af Finska Missionssällskapet vid dess stiftelse 1858 samt ordf. i dess bestyrelse 1859—1861. B.

Tryckta skrifter: „De fundamento fidei“ (för teol. doktorsgrad), 1837; „De ratione, quae Homileticam et Catecheticam intercedit“ (för adjunktur), 1837; „Dissertatio hist. critica originem apostolicam et authentiam epistolae Jacobi examinatura“, P. I, 1840. „Dissert. acad. de constitutione regiminis ecclesiastici, singulari Fenniae ratione habita“ (för profession), 1847; fyra akad. programmer, till professorerna Granfelts (1853), Stenbäcks (1855) och Ingmans (1864) installering, samt till teol. doktorspromotionen 10 nov. 1857; „Handbok i Finlands kyrkorätt“, förra delen, Hfors 1853; „Tal, hållet i anledning af D. K. M. Kejsar Alexander II:s och Kejsarinnan Maria Alexandrownas kröning den 20 sept. 1856“, Hfors 1856; „Tidskrift för Finska kyrkan“ 1857—1858 (6 häften) samt 1859 (4 häften), Hfors 1857—1859; „Förslag till kyrkolag för storfurstendömet Finland“ (redaktion och motiver), Hfors 1863; „Helsning till presterskapet i Borgå stift“, Hfors 1865; „Sanningsvittnet, theologisk och kyrklig månadsskrift“, Borgå 1869—1873; „Predikningar hållna på sön- och högtidsdagar samt vid särskilda tillfällen“, förra häftet, Hfors 1870, sednare häftet, Hfors 1871; „Predikningar hållna år 1872“, Hfors 1872; „Om prestbildning“ (i Ecklesiastiskt Litteraturblad 1844); „Förhållandet mellan naturvetenskapernas nyaste resultater och Bibelns lära om naturen“ (i Litterära Soiréer våren 1850); „Om skolans förhållande till kyrkan“ (i Pedag. föreningens tid-

skrift 1866); „Om bönhörelsen" (i Kyrkligt Veckoblad 1867); uppsatser i teologiska, pedagogiska och statsrättsliga ämnen i flera af landets tidningar; korta minnesord vid särskilda personers grafvar.

Schildt, Bror Ernst Hannibal, f. $^{13}/_{2}$ 1817 i Lampis; stud. $^{7}/_{4}$ 1834; filos. kand. $^{15}/_{12}$ 1838; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{21}/_{6}$ 1854 med *laudatur;* past.ex. $^{9}/_{6}$ 1855 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket från $^{29}/_{4}$ 1840, dels såsom t. f. kollega vid h. elem.skolan i Helsingfors, dels såsom t. f. lärare i ryska spr. vid Kuopio h. elem.skola; konrektor vid sistn. skola $^{15}/_{3}$ 1843; rektor vid h. elem.skolan i Heinola $^{17}/_{5}$ 1848; erh. utm.tecknet för 15 års oförvitlig tjenst $^{25}/_{1}$ 1858; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{23}/_{4}$ 1861. B.

Schlüter, Johan Bernhard, f. $^{18}/_{12}$ 1828; stud. $^{12}/_{6}$ 1847; tjenstgjort vid skolverket 1 månad af v. t. 1854 och sedan fortf. fr. o. m. h. t. s. år; kollega vid h. elem.skolan i Uleåborg $^{16}/_{4}$ 1855; prestv. $^{24}/_{4}$ 1870 med *approbatur cum laude.*

Schogster, Albert Wilhelm, f. $^{30}/_{12}$ 1806 i Thusby; stud. $^{10}/_{3}$ 1827; prestv. $^{20}/_{6}$ 1829 med *approbatur;* kapellan i Sibbo $^{30}/_{12}$ 1835, dito i Sysmä $^{13}/_{3}$ 1844, dito i Nykyrka $^{22}/_{12}$ 1858; vicepastor $^{11}/_{7}$ 1840. B.

Schroderus, Henrik Edvard, f. $^{16}/_{9}$ 1843 i Wasa; stud. $^{4}/_{10}$ 1864; prestv. $^{31}/_{7}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Revolax $^{31}/_{3}$ 1869; past.adj. ex off. i Limingo $^{4}/_{5}$ 1870; kapellan i Uleåsalö $^{25}/_{1}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. K.

Schroderus, Karl August, f. $^{6}/_{11}$ 1847 i Wasa; stud. $^{31}/_{5}$ 1867; prestv. $^{19}/_{3}$ 1871 med *laudatur;* f. nvde past.adj. i Idensalmi. K.

Schulman, Adolf Ture, f. $^{14}/_{11}$ 1821 i Helsinge; stud. i oktober 1847; prestv. $^{21}/_{4}$ 1852 med *approbatur;* past.ex. $^{8}/_{7}$ 1855 med *approbatur;* t. f. pred. vid Nylands indelta bataljon $^{12}/_{3}$ 1856 och ordinarie dito $^{16}/_{11}$ 1857; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{9}$ 1862 och f. nvde andre läraréduplikant vid lägre elem.skolan i Borgå; vicepastor. B.

Schwartzberg, Henrik, f. $^{4}/_{4}$ 1844 i Pyhäjärvi; stud. $^{10}/_{6}$ 1869; prestv. $^{5}/_{7}$ 1872 med *approbatur;* past.adj. i Kärsämäki. K.

Schwartzberg, Johannes, f. $^{15}/_{2}$ 1846; prestv. i Kuopio $^{31}/_{7}$ 1867 med *laudatur;* f. nvde pastorsadj. i Heinävesi. B.

Schöneman, Gustaf Oskar, f. $^{20}/_{4}$ 1839 i Laukas; stud. $^{12}/_{12}$ 1857; prestv. $^{14}/_{8}$ 1862 med *approbatur;* i past.ex. $^{27}/_{1}$ 1872

med beröm godkänd; stadspredikant i Jyväskylä 6/7 1864, tilltr. 1/8 s. år; derjemte kuramgerens i Jyväskylä stad fr. 7/9 1864 till 1/5 1868 samt derefter i hela pastoratet tills vidare; tillika äfven lärareduplikant vid l. elem.skolan i Jyväskylä 1/9 1864—15/2 1866. B.

Utgifvit: „Kukkio, hengellisiä lauluja“, Jyväskylä 1870.

Segersvärd, Otto Wilhelm, f. 10/3 1825 i Orimattila; stud. 13/6 1848; prestv. 23/3 1853 med *approbatur;* fånghuspred. i Wiborg 11/4 1855; vicepastor 18/12 1861; kapellan i Walkeala 30/3 1871, tillträder 1/5 1874. B.

Seppäläinen, Emanuel, f. 19/3 1842 i Kristina; stud. 1/2 1864; prestv. 8/8 1867 med *laudatur;* pastorsadj. och kuramgerens i Nurmijärvi fr. 5/5 1869. B.

Serlachius, Karl Reinhold Ferdinand, f. 12/4 1822 uti Ithis; stud. 21/6 1841; prestv. 1/5 1858 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. 1/5 1843 till 1/9 1845 såsom vikarierande kollega; derefter till febr. 1848 stud. ryska vid universitetet i Moskwa; t. f. andre lektor i ryska vid gymn. i Wiborg fr. 1/3 1848; befullm. rysk språkl. vid gymn. i Kuopio 10/5 s. år; dito vid Borgå gymn. 15/12 1849. B.

Siegberg, Ulrik, f. 29/5 1829 i Hollola; stud. 7/10 1852; prestv. 4/3 1855 med *approbatur cum laude;* past.ex. 17/12 1861 med *approbatur;* kyrkoherde i Kirvus 12/12 1867. B.

Sihvonen, Johan Jakob, f. 27/12 1821 i Sordavala; stud. 7/12 1842; fr. 1/12 1850 till 20/6 1857 lärare vid St Katarine svenska ev. luth. församlings i St Petersburg vecko- och söndagsskolor; prestv. 1/5 1858 med *approbatur,* hvarefter tjenstgjort såsom t. f. kapellan i Helsingfors och pred. vid Lappviks sjukhus; fullm. å andre kapellanstj. i Helsingfors 20/3 1869. B.

Silfvenius, Karl Wilhelm, f. 25/2 1833 i Mäntsälä; stud. 11/10 1853; prestv. 23/11 1859 med *approbatur;* i past.ex. 17/11 1870 *med beröm godkänd;* kyrkoherde i Haapajärvi 16/8 1872, tillträder 1/5 1875; f. nvde kuramgerens i St Andreae. B.

Sillfors, Alfred, f. 11/4 1827 i Mäntsälä; stud. 3/2 1851; prestv. 2/11 1853 med *approbatur;* pred. å Hogland 24/8 1859; förste kapellan i St Michel 30/4 1867, tilltr. 1/5 s. år; vicepastor 11/5 1864; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 1/6 1865. B.

Silvander, Anders Johan, f. 14/6 1817 i Heinola; prestv. 17/12 1842 med *approbatur;* andre amanuens vid Borgå domkapitel

1859; på begäran afsked fr. sagde tjenst 1870; vicepastor $^{25}/_{11}$ 1857; tjenstledig för sjuklighet. B.

Silvius, Johan Fredrik, f. $^{8}/_{7}$ 1804 i Uleåborg; stud. $^{28}/_{2}$ 1822; prestv. $^{18}/_{12}$ 1826 med *admittitur;* sockneadj. i Lochteå $^{26}/_{7}$ 1843; kapellan i Sievi $^{16}/_{3}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; dito i Pyhäjoki $^{18}/_{9}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1862; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; varit tjenstl. för sjuklighet $^{14}/_{5}$ 1851—$^{1}/_{5}$ 1855. K.

Simelius, Johan, f. $^{26}/_{5}$ 1816; stud. $^{24}/_{11}$ 1834; filos. kand. $^{4}/_{4}$ 1843; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1844; prestv. $^{25}/_{6}$ 1859 med *laudatur;* past.ex. $^{10}/_{12}$ 1860 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{26}/_{8}$ 1843 (dessförinnan ett år t. f. sånglär. vid h. e. skol. i Helsingfors); andre kollega vid Uleåborgs h. e.skola $^{12}/_{5}$ 1845 (tillika en tid t. f. gymnastiklärare); andre lärare vid frunt. skol. i Åbo $^{5}/_{12}$ 1847 och förste dito dito $^{10}/_{8}$ 1863; dessutom tillika under längre eller kortare tider bestridt religionsläraretj. samt undervisn. i historie och geografi vid tekn. realskolan i Åbo, gymnastikläraretj. vid Åbo gymnasium och h. el.skola, läraretj. i geogr. och svensk grammatik vid Åbo navigationsskola samt i fysik vid högre afdeln. af söndagsskolan derstädes; erh. utm.tecknet för 15 års oförvitl. tjenst $^{23}/_{1}$ 1860. Å.

Simelius, Johan, f. $^{19}/_{8}$ 1819 i Simo; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; prestv. $^{16}/_{12}$ 1843 med *approbatur;* kapellan i Merijärvi fr. $^{1}/_{5}$ 1855; sockneadj. i Pyhäjärvi af Uleåborgs län fr. $^{1}/_{5}$ 1871; vicepastor $^{26}/_{3}$ 1862. K.

Sipilä, Johan Gustaf, f. $^{12}/_{9}$ 1842; prestv. $^{30}/_{6}$ 1870 med *approbatur;* lärare vid l. elem.skolan i Kajana $^{8}/_{12}$ 1869; f. nvde pastorsadj. i Siikajoki. K.

Sirelius, David, f. $^{30}/_{12}$ 1809 i Tohmajärvi; prestv. $^{30}/_{5}$ 1838 med *approbatur;* pred. i Salmis, Suojärvi och Korpiselkä $^{24}/_{9}$ 1851 samt tillika betjenat lutherska infödingarna i Olonetzska guv. åren 1852—1864; kapellan i Jääskis $^{20}/_{12}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1866; vicepastor $^{13}/_{11}$ 1850. B.

Sirelius, Klemens Johan Gabriel, f. $^{27}/_{6}$ 1818 i Kaavi; stud. $^{20}/_{6}$ 1838; filos. kand. $^{14}/_{12}$ 1846; prom. filos. mag. $^{23}/_{6}$ 1847; prestv. $^{19}/_{5}$ 1847 med *laudatur;* dimitt. till St Petersb. stiftet $^{19}/_{12}$ 1847, hvarest tjenstgjort först såsom past.adj. i Kronstadt och sedan fr. febr. 1853 såsom past.adj. vid St Marie finska församl. i St Petersburg; $^{14}/_{2}$ 1856 förordn. till predikant för de i Finland förlagde ryske trupper af luthersk konfession, hvarj. biträdt vid

tjenstg. i Helsingfors svenska och finska förs.; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1856; fr. $^{18}/_{5}$ 1857 betjenat äfven de till ryska marinväsendet hörande lutheraner i Helsingfors och å Sveaborg; lärare vid missionskolan i Helsingfors fr. $^{17}/_{11}$ 1862 samt skolans föreståndare fr. $^{14}/_{9}$ 1864; $^{18}/_{1}$ 1865 på begäran afsked fr. militärpred.befattn.; $^{1}/_{2}$ 1871 ånyo utn. till militärpredikant vid estnisk- lettiska militärförsaml. i Helsingfors; fältprost $^{16}/_{4}$ 1865; besörjer, sedan missionsskolan $^{30}/_{4}$ 1872 tillsv. upphört, såsom missionsdirektor korrespondensen med utlandet och med missionärerne. B.

Sirén, Akilles, f. $^{23}/_{11}$ 1831 i Lovisa; stud. $^{21}/_{9}$ 1853; prestv. $^{1}/_{5}$ 1858 med *approbatur;* t. f. lärare vid döfstumskolan i Borgå $^{7}/_{3}$ 1863; föreståndare och lärare vid nämnde skola $^{27}/_{10}$ 1869. B.

Tryckt arbete: „Suomalainen kielioppi mykille“, 1866.

Sirén, Alexander, f. $^{11}/_{9}$ 1829 i Lovisa; stud. $^{30}/_{9}$ 1852; prestv. $^{30}/_{9}$ 1857 med *admittitur;* f. nvde pastorssubstitut och t. f. kapellan i Pyhäjärvi församl. af Wiborgs län. B.

Sirén, Karl Gustaf, f. $^{13}/_{2}$ 1847 i Lempälä; stud. $^{29}/_{1}$ 1869; prestv. $^{26}/_{9}$ 1871 med *approbatur;* t. f. kapellan i Lumparland. Å.

Sirenius, David, f. $^{25}/_{12}$ 1838 i Ithis; stud. $^{17}/_{9}$ 1866; prestv. $^{7}/_{6}$ 1871 med *approbatur;* past.adj. i Eura. Å.

Sivenius, Gustaf Adolf, f. $^{14}/_{3}$ 1840 i Hollola; stud. $^{21}/_{9}$ 1861; prestv. $^{8}/_{3}$ 1863 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Suonenjoki $^{20}/_{1}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. K.

Sjöblom, Kristian, f. $^{13}/_{10}$ 1847; stud. $^{25}/_{5}$ 1868; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Kaustby. Å.

Sjöroos, Berndt Wilhelm, f. $^{7}/_{8}$ 1847 i Luvia; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{28}/_{3}$ 1871 med *approbatur cum laude;* int.pred. vid khdeemb. i Ulfsby. Å.

Skogström, Johan Gustaf, f. $^{25}/_{6}$ 1824; stud. $^{10}/_{6}$ 1844; tjenstgjort v. t. 1845 vid l. e.skolan i Tammerfors; lärare vid ahlmanska skolan i Messuby $^{10}/_{8}$ 1846; prestv. $^{10}/_{6}$ 1856 med *approbatur;* sockneadj. i Wesilax fr. $^{1}/_{5}$ 1860. Å.

Skogström, Wilhelm Adolf, f. $^{15}/_{3}$ 1818 i Ylöjärvi; stud. $^{22}/_{6}$ 1839, prestv. $^{16}/_{6}$ 1841 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{24}/_{4}$ 1858 med *approbatur;* s.adj. i Wirmo $^{10}/_{3}$ 1858; kyrkoh. i Kalvola $^{13}/_{10}$ s. år, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860. Å.

Smedberg, Immanuel, f. $^{13}/_{7}$ 1815 i Raumo; stud. $^{14}/_{4}$ 1834; prestv. $^{15}/_{12}$ 1837 med *approbatur;* brukspred. i Koskis $^{4}/_{5}$ 1842;

s.adj. i Bjerno $^{19}/_{8}$ 1846; kapellan i Kyrkslätt $^{1}/_{7}$ 1857; vicepastor $^{15}/_{11}$ 1854. Å.

Snellman, Emanuel, f. $^{14}/_{9}$ 1823 i Muhos; stud. $^{27}/_{5}$ 1841; prestv. $^{28}/_{6}$ 1848 med *admittitur;* past.ex. $^{11}/_{3}$ 1867 med *approbatur;* pred. i Perho $^{26}/_{4}$ 1854; kapellan i Siikajoki $^{30}/_{11}$ 1864; på begäran afsked fr. sagde tj. $^{20}/_{2}$ 1867; vicepastor $^{3}/_{1}$ 1867; kyrkoh. i Suomussalmi $^{4}/_{7}$ 1870. K.

Snellman, Erik, f. $^{3}/_{3}$ 1847; stud. $^{22}/_{9}$ 1866; prestv. $^{19}/_{3}$ 1871 med *approbatur;* f. nvde kapellansadj. i Haukipudas. K.

Snellman, Erik Wilhelm, f. $^{20}/_{4}$ 1820 i Muhos; stud. $^{15}/_{6}$ 1840; prestv. $^{10}/_{6}$ 1842 med *approbatur;* past.ex. $^{11}/_{3}$ 1867 med *approbatur;* kapellan i Kortesjärvi $^{28}/_{9}$ 1853; dito i Ylivieska $^{22}/_{1}$ 1862; vicepastor $^{3}/_{1}$ 1867; kyrkoh. i Haapavesi nya pastorat $^{30}/_{10}$ 1871, tillträder $^{1}/_{5}$ 1874. K.

Snellman, Frans Arvid, f. $^{31}/_{8}$ 1818 i Åbo; stud. $^{25}/_{9}$ 1835; prestv. $^{19}/_{5}$ 1843 med *laudatur;* past.ex. $^{25}/_{5}$ 1866 med *laudatur;* ord. ministeriiadj. i Helsingfors $^{7}/_{6}$ 1848; 2:dre kapellan derst. $^{12}/_{3}$ 1856; vicepastor $^{12}/_{5}$ 1858; kyrkoh. i Helsingfors svenska och finska församl. $^{11}/_{5}$ 1868; deput. i presteståndet vid landtdagarna 1863—1864, 1867 och 1872; led. af sällsk. pro F. & F. F., F. L. S., F. H. S., F. B. S., F. Ev. S., F. Missionssällskapet. B.

Snellman, Gustaf Adolf, f. $^{2}/_{11}$ 1827 i Kuortane; stud. $^{6}/_{10}$ 1846; filos. kand. i juni 1851; promov. filos. mag. $^{30}/_{5}$ 1853; prestv. $^{5}/_{12}$ 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{11}/_{3}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Karunki $^{7}/_{9}$ 1859, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; kyrkoh. derst. $^{14}/_{3}$ 1869; kapellan i Pudasjärvi 1872. K.

Snellman, Johan Gustaf, f. $^{24}/_{5}$ 1832 i Frantsila; stud. $^{20}/_{6}$ 1852; tjenstgjort vid skolverket v. t. 1855; prestv. $^{11}/_{12}$ 1856 med *approbatur;* i past.ex. $^{27}/_{7}$ 1871 *med beröm godkänd;* personel sockneadj. i Nilsiä $^{11}/_{1}$ 1865, och tillika t. f. pastor fr. $^{2}/_{1}$ 1868; fullm. å Uleå sacellani $^{28}/_{6}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. K.

Snellman, Johan Peter, f. $^{5}/_{7}$ 1814 i Muhos; stud. $^{16}/_{12}$ 1833; prestv. $^{14}/_{12}$ 1837 med *approbatur;* kapellan i Törnävä $^{7}/_{9}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1856; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1858. K.

Snellman, Karl August, f. $^{12}/_{9}$ 1826; stud. 1848; prestv. $^{19}/_{6}$ 1850 med *approbatur;* past.ex. $^{8}/_{11}$ 1865 med *approbatur;* pred. i Ullava $^{25}/_{4}$ 1855; kapellan i Karlö $^{8}/_{5}$ 1861; dito i Frantsila fr. $^{1}/_{5}$ 1869; kyrkoh. i Wetil $^{9}/_{3}$ 1869, tillträder $^{1}/_{5}$ 1873. K.

Sohlberg, Herman Fredrik, f. 1/4 1813 i Wörå; stud. 30/9 1830; filos. kand. 21/6 1839; filos. magister 20/7 1840; prestv. 29/3 1854 med *laudatur;* past.ex. 11/12 1854 med *approbatur cum laude;* tjenstgj. vid skolverket fr. 9/10 1839 till 1/11 s. år och sedan fr. 23/3 1840; kollega vid h. e.skolan i Åbo 2/11 1842; bitr. konrektor derst. 7/12 1846; bitr. rektor vid samma skola 29/9 1851; kyrkoherde i Pojo och Ekenäs 19/9 1857; prost 12/12 1860; t. f. och sedan 2/10 1867 ordinarie kontraktsprost i Raseborgs vestra prosteri; ledamot af Anne ord. 3 kl. 12/4 1868; led. af ständerutsk. 1862 samt ombud i presteståndet vid landtdagen 1872; varit tjenstl. fr. 1/4 1851 till årets slut (med tj.årsberäkn.) samt läseåret 1853—1854 för prest- och past.examens undergående. Å.

Utgifvit: „Lärobok i allm. och svensk grammatik“ (bearbetning); redigerat tidn. Åbo Underrättelser åren 1839—1849 samt inrikes- och artikelafdeln. i Finlands Allm. Tidning fr. 1/4 1851 till årets slut.

Sohlman, Otto, f. 3/5 1841 i Tavastehus; stud. 26/9 1864; prestv. 27/10 1869 med *approbatur;* kapellan i Merimasku 3/1 1871, tilltr. 1/5 s. år. Å.

Sonck, Johan Mauritz, f. 25/12 1818; stud. 1841; prestv. 19/12 1844 med *approbatur;* någon tid afhållits fr. tjenstgöring; för nvde t. f. kapellan i Lapinlax. K.

Sonck, Knut Emil, f. 24/12 1822 i Bötom; stud. 9/12 1842; prestv. 16/6 1846 med *approbatur;* kapellan i Bergö fr. 1/5 1864 och i Kelviå sedan 1/5 1869; vicepastor 22/12 1869. Å.

Sonny, Alexander Karl, f. 8/2 1843 i Keltos uti Ingermanland; stud. i Dorpat 1861; prestv. 14/10 1866; s. d. kyrkoh. i finska förs. Kattila i Ingermanland; kyrkoh. i Wiborgs tyska pastorat 1/1 1872. B.

Tryckta arbeten: „Ueber den Irwingianismus“, „Die Berechtigung der Gemeinden bei der Predigerwahl“ o. a. mindre uppsatser i teol. tidskrifter.

Stadius, Elias Wilhelm, f. 30/9 1812 i Halikko; stud. 8/6 1829; prestv. 13/6 1835 med *approbatur;* past.ex. 8/6 1852 med *approbatur cum laude;* kapellan i Pojo 6/10 1841; vicepast. 19/12 1844; kapellan i Esbo 1/12 1858; kyrkoh. i Karis 30/3 1867. Å.

Starck, Gustaf Ferdinand, f. 10/12 1842 i Sastmola; stud. 26/9 1864; prestv. 23/3 1870 med *approbatur;* kapellan i Karvia 14/3 1871, tilltr. 1/5 1872. Å.

Stavén, Erik Johan, f. 1/5 1830; stud. 20/9 1853; prestv. 1/5 1857 med *approbatur;* f. nvde pastors- och kapellanssubstitut i Pielisjärvi. K.

Stenbäck, Bernhard, f. $^{15}/_{3}$ 1825 i Sakkola; stud. i juni 1844; prestv. $^{13}/_{12}$ 1848 med *approbatur;* kapellan i Hollola $^{7}/_{4}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. B.

Stenbäck, Karl Emil, f. $^{30}/_{11}$ 1834 i Utsjoki; stud. $^{9}/_{10}$ 1854; prestv. $^{1}/_{4}$ 1857 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{9}/_{2}$ 1869 med *laudatur;* vicepastor $^{19}/_{12}$ 1860; f. nvde past.adj. i Alavo. Å.

Tryckta arbeten: „Toivolan Anni, mukailema", Åbo 1858; „Kaksi saarnaa", Hfors 1860; „M. F. Roos, Ristinkoulu, suomennos", Hfors 1862; „Bengel, J. A., Raamatullisia mietteitä, suomennos", T:fors 1870; „Kerfstedt, Elämän lähde, suomennos", T:fors 1870; „Puhe rippilapsille, suom.", Åbo 1871; „Roos, M..F., Raamatullisia tutkinnoita joka päivälle vuodessa, suomennos", T:fors 1872; „Beck, J. T., Kristillisiä puheita", I, öfvs., Jyväskylä 1872.

Stenbäck, Karl Fredrik, f. $^{14}/_{4}$ 1798 i Alahärmä; stud. 1818; prestv. $^{16}/_{11}$ 1831 med *approbatur cum laude* till pastors-subst. i Utsjoki; tjenstl. för past.ex. underg. året 1833; past.ex. $^{12}/_{6}$ 1833 med *approbatur cum laude;* kyrkoh. i Utsjoki s. dag; kyrkoh. i Alavo och Kuortane $^{21}/_{4}$ 1846; prost $^{17}/_{12}$ 1841; representant i presteståndet vid landtd. 1863—1864; kontraktsprost i Lappo prosteri samt led. af Anne ord. 3 kl. Å.

Stenhagen, Karl Anshelm, f. $^{31}/_{8}$ 1823; stud. $^{19}/_{6}$ 1840; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{14}/_{3}$ 1844; lärare vid l. elem.skolan i Raumo $^{5}/_{5}$ 1845; prestv. $^{17}/_{12}$ 1845 med *approbatur cum laude;* förste lärare vid l. elem.skolan i Ekenäs $^{6}/_{6}$ 1853; förste kollega vid Björneborgs h. elem.skola $^{5}/_{9}$ 1853; erh. på begäran afsked fr. sistn. tjenst $^{17}/_{4}$ 1867. Å.

Stenius, Bengt Ivar, f. $^{3}/_{12}$ 1833 i Lovisa; stud. $^{26}/_{1}$ 1856; prestv. $^{5}/_{5}$ 1858 med *approbatur;* past.ex. $^{23}/_{9}$ 1869 med *approbatur;* sockneadj. i Eno $^{1}/_{11}$ 1865; kyrkoherde i Kesälax $^{18}/_{11}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871. K.

Stenius, Johan, f. $^{21}/_{9}$ 1795 i Sulkava; stud. 1817; prestv. $^{22}/_{6}$ 1819 med *approbatur;* past.ex. $^{11}/_{12}$ 1827 med *approbatur;* kapellan i Pyttis $^{13}/_{11}$ 1833; vicepastor $^{23}/_{12}$ 1835; kyrkoherde i Pielisjärvi $^{5}/_{11}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840; prost $^{30}/_{7}$ 1851; tjenstledig sedan $^{1}/_{5}$ 1871. K.

Stenius, Karl Kristian, f. $^{13}/_{3}$ 1816 i Karstula; stud. $^{30}/_{3}$ 1836; filos. kand. $^{7}/_{6}$ 1839; prom. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{9}$ 1839; lärare i tyska spr. vid Borgå gymn. $^{8}/_{6}$ 1842; rektor vid h. el.skol. i Nyslott $^{24}/_{11}$ 1847; prestv. $^{18}/_{12}$ 1844 med *laudatur;* past.ex. $^{10}/_{2}$ 1849 med *laudatur;* kyrkoh. i Saarijärvi $^{22}/_{6}$ 1853; tilltr. $^{1}/_{5}$ 1855; prost $^{14}/_{7}$ 1860; kontraktsprost i Wasa läns (numera Jyväskylä) prosteri $^{31}/_{10}$ 1870; led. af Anne

ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1863; tjenstl. $^{1}/_{2}$—$^{1}/_{5}$ 1855 för flyttning till Saarijärvi. B.

Tryckta arbeten: „J. Hübnerin piplianhistoriat", öfvs., 1850; „Joh. Arndtin katekismus-saarnoja, 1 ja 2 pääkapp.", 1852; „Saarnoja 15 ja 21 sunnunt. jälestä p. kolminaisuuden", 1853.

Stenroth, Otto Adolf, f. $^{5}/_{5}$ 1833 i Rantasalmi; stud. $^{13}/_{10}$ 1853; prestv. $^{1}/_{5}$ 1858 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{17}/_{11}$ 1870 *med högsta beröm godkänd;* förste komminister i Helsingfors $^{14}/_{8}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1868; derj. somrarne 1868 och 1869 bestridt presterl. tj. vid lifgardes finska skarpsk.bat., samt fr. $^{27}/_{4}$ 1870 vid länesjukh. i Helsingfors; pred. vid prestm. i Borgå 1866. B.

Tryckt arbete: „Predikan, hållen vid prestmötet i Borgå 20 sept. 1866".

Stenström, Gustaf Ferdinand, f. $^{22}/_{4}$ 1826 i Lojo-Nummis; stud. $^{10}/_{12}$ 1847; prestv. $^{15}/_{11}$ 1854 med *approbatur;* kapellan i Korpo $^{3}/_{9}$ 1856; lärare vid flickskolan i Åbo $^{16}/_{7}$ 1862; domkyrkosyssloman i Åbo $^{14}/_{10}$ 1868; tillika pastorsadj. derstädes; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862. Å.

Sternberg, Alexander Teodor, f. $^{3}/_{1}$ 1831 i Pojo; stud. $^{2}/_{10}$ 1855; prestv. $^{15}/_{7}$ 1857 med *approbatur;* past.ex. $^{9}/_{2}$ 1869 med *approbatur;* kapellan i Tenala $^{20}/_{12}$ 1865; vicepastor s. d.; kyrkoherde i Lemland $^{22}/_{2}$ 1871. Å.

Stockus, Karl Fredrik, f. $^{27}/_{5}$ 1817 i Perno; stud. $^{20}/_{6}$ 1838; prestv. $^{7}/_{2}$ 1852 med *laudatur;* past.ex. $^{9}/_{6}$ 1855 med *approbatur cum laude;* lärare vid l. elem.skolan i Helsingfors $^{24}/_{8}$ 1842; rektor vid samma skola $^{16}/_{9}$ 1847; kyrkoh. i Luumäki $^{31}/_{10}$ 1861; varit t. f. kontr.prost i Willmanstrands prosteri; kyrkoh. i Kyrkslätt $^{14}/_{7}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1871; tjenstl. för inhemtande af kunskap i finska språket $^{15}/_{1}$ 1862—$^{1}/_{5}$ 1864. Å.

Stolpe, Johan, f. $^{6}/_{11}$ 1827 i Wasa; stud. $^{21}/_{6}$ 1849; prestv. $^{19}/_{11}$ 1856 med *laudatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{1}/_{11}$ 1857; kollega i historie och geografi vid h. elem. skolan i Tammerfors $^{27}/_{2}$ 1860; f. nvde tillika läroverkets konrektor. Å.

Strandberg, Ernst Fredrik Teodor, f. $^{18}/_{10}$ 1824 i Karuna; stud. $^{22}/_{6}$ 1843; filos. kand. $^{26}/_{5}$ 1846; prom. filos. mag. $^{23}/_{6}$ 1847 och dervid innehaft andra hedersrummet; teol. kand. i dec. 1850; prestv. $^{16}/_{11}$ 1853; past.ex. $^{29}/_{1}$ 1870 med *laudatur;* f. nvde t. f. kapellan i Wichtis. Å.

Strandman, Karl Henrik, f. $^{10}/_{1}$ 1824 i Laukas; stud. $^{9}/_{12}$ 1846; prestv. $^{13}/_{5}$ 1848 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{2}$ 1870 med *appro-*

batur; kapellan i Luumäki 6/9 1865, tilltr. 1/5 1866; vicepastor 19/12 1860. B.

Strandman, Karl Johan, f. 3/3 1826 i Rautalampi; stud. 9/12 1847; prestv. 29/1 1851 med *approbatur;* bönehuspred. i Wesanto 10/3 1858 och kapellan dersammastädes från det Wesanto blef kapell genom k. reskr. 26/11 1868; vicepastor 26/3 1862. K.

Streng, Karl Adolf, f. 7/12 1823 i Luhanko; stud. 15/12 1843; prestv. 30/9 1846 med *approbatur;* kapellan i Heinjoki 9/12 1863; vicepastor 14/7 1860. B.

Streng, Karl Gustaf, f. 31/12 1783 i Padasjoki; stud. 1804; prestv. 4/4 1809 med *approbatur;* past.ex. 10/7 1832 med *approbatur;* pred. i Heinola 18/6 1828; vicepastor 6/10 1830; kyrkoh. i Klemis 18/1 1840; prost 23/12 1846; tjenstledig från år 1857. B.

Stråhlman, Johan, f. 3/9 1830 i Gubanitz församl. af Ingermanland; stud. 7/6 1849; prestv. 18/11 1855 med *approbatur;* tjenstgjort i Lappträsk, Walkjärvi, Sakkola, Säminge och Jockas; fr. 24/7 1867 pastorssubstitut i Kerimäki och derjemte varit fr. 17/6 1868 till 1/5 1871 t. f. kapellan dersammastädes. B.

Strömmer, Samuel, f. 27/3 1813 i Juuka; stud. i febr. 1834; prestv. 23/12 1835 med *approbatur cum laude;* past.ex. 27/4 1850 *med nöje approbatur;* kapellan i Helsinge 30/7 1845; dito i Kihtelysvaara 24/5 1848; vicepastor 23/4 1845; kyrkoh. i Muhos 25/7 1856, tilltr. 1/5 1857; prost 20/12 1865. K.

Ståhlberg, Johan Gabriel, f. 23/10 1832 i Kuhmoniemi; stud. 4/10 1854; prestv. 18/12 1856 med *approbatur cum laude;* lärare vid l. elem.skolan i Kajana 1/12 1858; kapellan i Alavieska 1/11 1865, tilltr. 1/5 1866; kapellan i Haapajärvi 10/3 1869, tilltr. 1/5 s. år; vicepastor 30/12 1868; f. nvde äfven kuramgerens i Haapajärvi. K.

Ståhlberg, Karl Henrik, f. 15/4 1799 i Hyrynsalmi; stud. 26/10 1819; filos. kand. 13/6 1828; promov. filos. mag. 21/6 1832; e. o. aman. vid univ. bibl. 24/7 1829 och ord. dito 14/9 s. år; t. f. kurator för Österb. afdeln. 1832—1834; t. f. öfverlärare vid Wiborgs gymn. 4/2 1841; t. f. förste lektor i teol. derst. 15/12 s. år och ordinarie dito 22/12 1841, tilltr. 1/5 1842; prest- och past.ex. 16/12 1847 med *laudatur;* prestv. 18/12 s. år; rektor vid Wiborgs gymn. 1849—1858; prost 19/12 1849; kyrkoh. i Pielavesi 30/11 1855, tilltr. 1/5 1858; led. af Stanisl. ord. 3 kl. 29/4 1858 samt Anne ord. 3 kl. 12/4 1868; en af finska literatursällsk. stiftare 1831; erh. utm.tecknet för

tjugufem års oförvitlig tjenst, samt njuter tjenstledighet sedan febr. 1871. K.

Utgifvit rektorsprogrammmer öfver förändr. vid Wiborgs gymn. 1852, 1855 och 1858.

Sumelius, Klas Teodor Konstantin, f. $^{29}/_{6}$ 1821; stud. $^{16}/_{12}$ 1844; prestv. $^{9}/_{6}$ 1847 med *approbatur;* past.ex. $^{11}/_{12}$ 1854 med *approbatur;* kapellan i Töfsala $^{16}/_{3}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kyrkoh. i Kjulå $^{20}/_{12}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; derjemte särsk. gånger äfven bestridt kapellanstjensten i Kjulå och Säkylä; ledamot af F. L. S., F. B. S., F. Ev. S. m. fl. Å.

Svahn, Gustaf Adolf, f. $^{4}/_{11}$ 1806 i Kuopio; prestv. $^{22}/_{6}$ 1831 med *approbatur cum laude;* kapellan i Kides $^{24}/_{3}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1860; vicepastor $^{9}/_{7}$ 1842. K.

Svinhufvud, Johan Fredrik, f. $^{31}/_{8}$ 1811 i Sääksmäki; stud. $^{21}/_{6}$ 1828; prestv. $^{15}/_{3}$ 1834 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{22}/_{6}$ 1854 med *approbatur;* stadspred. i Heinola $^{11}/_{8}$ 1841; vicepastor $^{23}/_{4}$ 1845; tjenstl. fr. $^{1}/_{5}$ 1870. B.

Särkkä, Johan, f. $^{29}/_{6}$ 1838 i Jyväskylä landsförs.; stud. $^{4}/_{10}$ 1862; prestv. $^{17}/_{7}$ 1867 med *approbatur;* kapellan i Kiikois $^{8}/_{12}$ 1869, tilltr. genast. Å.

Söderborg, Henrik Emanuel, f. $^{1}/_{8}$ 1802 i Björneborg; stud. $^{23}/_{6}$ 1820; t. f. lärare i ryska spr. vid Björneborgs trivialskola 20 månader åren 1823—1825; prestv. $^{14}/_{12}$ 1825 med *approbatur;* brukspred. å Svartå $^{5}/_{12}$ 1827; kapellan i Tammela $^{8}/_{3}$ 1837, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1838; vicepastor $^{16}/_{6}$ 1841; led. af F. H. S. Å.

Tallgren, Karl August, f. $^{15}/_{7}$ 1815 i Pyhämaa; stud. $^{10}/_{10}$ 1834; prestv. $^{26}/_{7}$ 1837 med *approbatur cum laude;* kapellan i Bötom $^{23}/_{9}$ 1843; dito i Larsmo $^{11}/_{9}$ 1850; dito i Lochteå $^{6}/_{7}$ 1859. Å.

Tallqvist, Johan Stefan, f. $^{26}/_{12}$ 1822 i Pungalaitio; stud. $^{21}/_{6}$ 1845; prestv. $^{18}/_{12}$ 1847 med *approbatur;* past.ex. $^{14}/_{4}$ 1870 med *approbatur;* sockneadj. i Kyrkslätt $^{13}/_{10}$ 1852, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; kapellan i Kangasala $^{2}/_{3}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Tallroth, Albert Emil, f. $^{3}/_{5}$ 1840; stud. $^{2}/_{10}$ 1861; prestv. $^{2}/_{8}$ 1865 med *approbatur;* i past.ex. $^{5}/_{2}$ 1872 *med beröm godkänd;* kapellan i Birkala $^{10}/_{4}$ 1867; dito i Nurmo $^{19}/_{4}$ 1872, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. Å.

Tammelin, Johan, f. $^{10}/_{6}$ 1809 i Åbo; stud. $^{30}/_{6}$ 1828; prestv. $^{19}/_{12}$ 1832 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{4}$ 1845 med *approbatur;* kapellan i Lemo och Willnäs $^{27}/_{8}$ 1836; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1843; kyrkoh.

i Lemo $^{4}/_{3}$ 1857, kontraktsprost i Wirmo prosteri $^{22}/_{6}$ 1859; kyrkoh. i Ikalis $^{10}/_{4}$ 1867; t. f. kontraktsprost i Tyrvis prosteri $^{5}/_{6}$ 1867; led. af Anne ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1870; led. af F. B. S., F. Ev. S., F. H. S. Å.

Tarenius, Anshelm Eberhard, f. $^{19}/_{6}$ 1846 i Mäntsälä; stud. $^{14}/_{9}$ 1868; prestv. $^{8}/_{8}$ 1871 med *laudatur;* f. nvde t. f. stadspred. i Heinola. B.

Tavast, Maximilian Kristian, f. $^{28}/_{1}$ 1843 i Kerimäki; prestv. $^{5}/_{11}$ 1869 med *approbatur;* tjenstgjort i Hiitola och Kerimäki, samt befullm. till kapellan i Savonranta $^{20}/_{11}$ 1872. B.

Taxell, Bernhard, f. $^{7}/_{10}$ 1808 i Humppila; stud. $^{19}/_{6}$ 1827; prestv. $^{8}/_{6}$ 1831 med *approbatur;* sockneadj. i Jockis, Bertula och Humppila $^{7}/_{11}$ 1838; dito i Tammela $^{5}/_{11}$ 1845; kapellan i Metsämaa $^{1}/_{9}$ 1848; dito i Koskis kapell af St Mårtens socken $^{26}/_{4}$ 1854; kapellan i Lappfjärd $^{26}/_{10}$ 1864, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1865; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1845. Tjenstl. under maj och juni 1850 för en resa till Sverige. Å.

Telén, Uno Wilhelm, f. $^{24}/_{9}$ 1807 i Kides; stud. 1826; filos. kand. $^{5}/_{5}$ 1831; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1832; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{31}/_{10}$ 1832; prestv. $^{19}/_{12}$ 1832 med *laudatur;* past.ex. $^{28}/_{9}$ 1841 med *laudatur;* kapellan i Kides $^{25}/_{11}$ 1835, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1836; vicepastor $^{28}/_{11}$ 1838; kyrkoh. i Kides $^{13}/_{12}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1856; prost $^{24}/_{4}$ 1858; t. f. kontr.prost i Karelens nedre prosteri fr. 1870. K.

Telenius, Johan Emil, f. $^{15}/_{4}$ 1833 i Ekenäs; stud. $^{19}/_{1}$ 1855; prestv. $^{5}/_{9}$ 1860 med *approbatur cum laude;* brukspred. å Svartå $^{19}/_{9}$ 1860; kapellan i Degerby $^{24}/_{8}$ 1864; dito i Sjundeå $^{9}/_{1}$ 1869. Å.

Tengén, Johan Albert, f. $^{23}/_{5}$ 1828; stud. 1845; filos. kand. $^{26}/_{4}$ 1850; promov. filos. mag. $^{19}/_{6}$ s. år; teol. kand. $^{31}/_{5}$ 1854; prestv. $^{21}/_{6}$ s. år; past.ex. $^{16}/_{10}$ 1861 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{18}/_{12}$ s. år; efter att hafva tjenstgjort i åtskill. församlingar af Borgå stift dimitterad till St Petersburgska stiftet $^{7}/_{10}$ 1863; t. f. pastor för finnarne i Olonetzska guvern. $^{17}/_{10}$ och ordinarie dito $^{22}/_{11}$ s. år; divis.pred. för derv. militär i maj 1867; pastor i Liisilä $^{5}/_{10}$ s. år; dito i Markowa och Järvisaari $^{8}/_{8}$ 1868; kyrkoherde i Mohla af Borgå stift $^{7}/_{2}$ 1873. B.

Tengén, Niklas Emanuel, f. $^{19}/_{2}$ 1817 i Sakkola; stud. $^{16}/_{10}$ 1835; prestv. $^{18}/_{12}$ 1839 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{20}/_{3}$ 1862 med *approbatur;* vicepastor $^{19}/_{12}$ 1849; kapellan i Kuolemajärvi $^{24}/_{9}$ 1851; kyrkoh. dersammast. $^{30}/_{3}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864. B.

Tenlén, Karl Otto, f. $^{11}/_{12}$ 1815 i Kiikala; stud. $^{20}/_{11}$ 1837; filos. kand. $^{10}/_{6}$ 1847; promov. filos. mag. $^{22}/_{6}$ s. år; prestv. $^{27}/_{6}$ 1849 med *approbatur cum laude;* kateket i Pudasjärvi $^{16}/_{11}$ 1853; kapellan i Gestilä $^{17}/_{2}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; dito i Oulais $^{18}/_{7}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{25}/_{4}$ 1860. K.

Tennberg, Alexander, f. $^{23}/_{9}$ 1809 i Tenala; stud. $^{13}/_{6}$ 1830; prestv. $^{15}/_{12}$ 1838 med *admittitur;* kapellan i Bromarf $^{19}/_{9}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865. Å.

Tervanen, Karl Henrik, f. $^{24}/_{1}$ 1835 i Ruovesi; stud. $^{9}/_{10}$ 1855; prestv. $^{12}/_{12}$ 1860 med *approbatur cum laude;* haft tjenstledighet för pedag. studiers idkande $^{14}/_{2}$ 1866—$^{1}/_{3}$ 1867; f. nvde pastorsadj. i Tavastkyro. Å.

Thauvón, Johan Fredrik, f. $^{8}/_{8}$ 1828 i Paldamo; stud. $^{23}/_{6}$ 1847; fil. kand. $^{21}/_{6}$ 1851 och prom. filos. mag. $^{30}/_{5}$ 1853; prestv. $^{1}/_{5}$ 1859 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{11}/_{3}$ 1867 med *approbatur cum laude;* tjenstgj. vid lärov. fr. $^{21}/_{8}$ 1852 och befullm. rektor vid Torneå l. elem.skola $^{4}/_{6}$ 1855; kyrkoh. i Kuolajärvi $^{30}/_{3}$ 1869; dito i Puolanko $^{11}/_{4}$ 1870; verkst. embetsresor till finska kolonierna i ryska lappmarken somrarna 1870 och 1871. K.

Utgifvit: „Matkamuistelmia Venäjän Lapista 1870" (öfvertr. fr. Kirjallinen Kuukauslehti).

Therman, Karl Arnold, f. $^{25}/_{1}$ 1823 i Nyslott; stud. $^{23}/_{6}$ 1843; prestv. $^{25}/_{5}$ 1850 med *approbatur cum laude;* tjenstgjort vid skolverket en månad år 1846 samt fr. $^{15}/_{9}$ 1847 till slutet af år 1849, äfvensom sedermera fr. $^{1}/_{9}$ 1857 till nv. tid; varit tjenstg. prest i Kuopio fr. $^{25}/_{5}$ 1850 till $^{13}/_{5}$ 1857; kollega i matematik vid h. elem.skolan i Kuopio $^{20}/_{9}$ 1858; derj. handhaft rektorsemb. vid skolan fr. $^{1}/_{9}$ 1868 till o. m. v. t. 1872; revisor i eckl. och skolstatens enke- och pupillkassa 1869. K.

Thurman, Johan Fredrik, f. $^{30}/_{9}$ 1829 i Björneborg; stud. $^{9}/_{6}$ 1849; ped. kand. $^{20}/_{5}$ 1862; prestv. $^{28}/_{7}$ 1869 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{16}/_{11}$ 1871 *med beröm godkänd;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{15}/_{2}$ 1863 (efter att hafva varit folkskollärare i Wiborgs socken 1854—1861); rektor vid lägre elem.skolan i Nykarleby $^{28}/_{10}$ 1867. Å.

Ticklén, Gustaf, f. $^{14}/_{5}$ 1807 i Pyhäjärvi förs. af dv. Pyhäjoki pastorat; stud. $^{10}/_{10}$ 1825; prestv. $^{11}/_{6}$ 1830 med *approbatur;* past.ex. $^{31}/_{5}$ 1858 med *approbatur;* tjenstgjort äfven vid skolverket (trivialskol. i Åbo och Björneborg) h. t. 1835 samt åren 1836 och

1837; kapellan i Wesilax $^{26}/_{4}$ 1837, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1839; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1845; kapellan i Munsala $^{12}/_{9}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1850; kapellan i Wasa och Mustasaari $^{23}/_{11}$ 1853, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1854; kyrkoh. i Wesilax $^{17}/_{11}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; prost $^{17}/_{12}$ 1862. Å.

Ticklén, Johan Saladin, f. $^{21}/_{10}$ 1843 i Wesilax; stud. $^{13}/_{10}$ 1864; prestv. $^{31}/_{5}$ 1872 med *approbatur cum laude;* f. nvde sockneadj.substitut i Suodenniemi. Å.

Tillman, Karl Filip, f. $^{5}/_{3}$ 1820 i Lappo socken af Wasa län; stud. $^{11}/_{6}$ 1840; prestv. $^{11}/_{6}$ 1845 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{11}$ 1865 med *approbatur;* kapellan i Öfverkimingi $^{31}/_{7}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864; vicepastor $^{25}/_{4}$ 1860; kyrkoh. i Rovaniemi $^{3}/_{1}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. K.

Tilly, Anton, f. $^{20}/_{11}$ 1814 i Weckelax; stud. $^{17}/_{10}$ 1837; prestv. $^{16}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* sånglärare vid h. e.skol. i Fredrikshamn $^{24}/_{8}$ 1842; kapellan i Weckelax $^{22}/_{8}$ 1855, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1858; vicepastor $^{29}/_{3}$ 1854; erh. utm.tecknet för 15 års tjenst $^{8}/_{1}$ 1859. B.

Toikka, David, f. $^{21}/_{10}$ 1808 i Wiborgs landsförs., stud. $^{30}/_{6}$ 1830, prestv. $^{19}/_{12}$ 1838 med *approbatur;* kapellan i Suonenjoki $^{28}/_{10}$ 1846; dito i St Andreae $^{5}/_{1}$ 1861, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1861; vicepastor $^{30}/_{7}$ 1851. B.

Tolpo, August, f. $^{4}/_{6}$ 1810 i Nurmijärvi; stud. 1832; prestv. $^{4}/_{6}$ 1842 med *admittitur;* kapellan i Nurmijärvi $^{17}/_{3}$ 1847, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1849; vicepastor. B.

Tolpo, August Magnus, f. $^{19}/_{10}$ 1819 i Lojo-Nummis; stud. $^{11}/_{6}$ 1845; prestv. $^{27}/_{6}$ 1849 med *admittitur;* pred. vid kronospinhuset i Willmanstrand $^{30}/_{6}$ 1858, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1859; kapellan i Jockas sedan $^{1}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1860. B.

Torckell, Frans Joakim, f. $^{1}/_{9}$ 1827 på Åland; stud. $^{7}/_{10}$ 1847; prestv. $^{31}/_{3}$ 1852 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{4}/_{10}$ 1872 *godkänd med högsta beröm;* vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; f. nvde t. f. kapellan i Storå. Å.

Tornberg, Konrad Edvard, f. $^{16}/_{5}$ 1821 i Willmanstrand; prestv. $^{13}/_{12}$ 1846 med *laudatur;* tjenstgjort i åtskill. förs., senast såsom t. f. kapellan i Laukas; tjenstledig för sjuklighet från hösten 1870.

Tornell, Teodor Titus Timoteus, f. $^{12}/_{10}$ 1830; prestv. $^{1}/_{5}$ 1857 med *approbatur;* vicepastor; f. nvde pastorsadj. i Mäntyharju. B.

Törnqvist, Karl Gustaf, f. $^{8}/_{8}$ 1822 i Pälkäne; stud. $^{17}/_{6}$ 1842; prestv. $^{12}/_{6}$ 1844 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{14}/_{3}$ 1868 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{19}/_{11}$ 1856; för nvde t. f. kapellan i Wirdois. Å.

Törnudd, Anders Oskar, f. $^{19}/_{12}$ 1824 i Toholampi; stud. $^{11}/_{10}$ 1845; prestv. $^{18}/_{12}$ 1847 med *approbatur;* kapellan i Windala $^{28}/_{1}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; stadspredikant i Tammerfors $^{24}/_{8}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; ombud för Åbo stift i preste-ståndet vid landtdagen 1872. Å.

Törnvall, Lars Gustaf Wilhelm, f. $^{26}/_{10}$ 1819 i Tammerfors; stud. $^{17}/_{12}$ 1834; prestv. $^{17}/_{12}$ 1841 med *approbatur;* past.ex. $^{26}/_{5}$ 1865 med *approbatur cum laude;* s.adj. i Kalvola $^{23}/_{10}$ 1850; dito i Messuby $^{8}/_{12}$ 1852; kap. i Messuby $^{1}/_{7}$ 1857; tillika lärare vid ahlmanska skolan derst. 1861—1869; vicepastor $^{16}/_{12}$ 1857; kyrkoh. i Sund $^{27}/_{9}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Å.

Utgifvit, tills. med annan man, J. Wegelii finska postilla i svensk öfvs.

Tötterman, Karl Gustaf, f. $^{21}/_{6}$ 1836 i Pyhäjärvi socken af Wiborgs län; stud. $^{25}/_{9}$ 1855; prestv. $^{11}/_{7}$ 1860 med *laudatur;* bestridt 2:dre läraretj. vid frunt.skolan i Helsingfors $^{15}/_{4}$—$^{1}/_{11}$ 1857; lärare vid missionsskolan i Helsingfors $^{5}/_{12}$ 1865; t. f. pred. vid finska kaderekipaget fr. $^{1}/_{5}$ 1872; dessutom finska missionssällskapets reseombud, med benämn. missionspastor. B.

Udelius, Georg Leonard, f. $^{6}/_{8}$ 1839 i Helsingfors; stud. $^{14}/_{12}$ 1857; prestv. $^{9}/_{3}$ 1869 med *approbatur;* kapellan i Petalax $^{13}/_{6}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Ursin, Julius af, f. $^{18}/_{1}$ 1816 i Åbo; stud. $^{8}/_{2}$ 1834; filos. kand. $^{11}/_{6}$ 1840; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ s. år; teol. kand. $^{8}/_{6}$ 1847; prestv. $^{11}/_{9}$ 1852; tjenstgjort vid skolverket h. t. 1847, fr. $^{17}/_{10}$ 1848 t. o. m. v. t. 1849 samt sedan fortf. fr. o. m. v. t. 1851; lektor i den heliga skrifts grundspråk vid Kuopio gymnasium $^{2}/_{2}$ 1852 och derjemte ledamot i domkapitlet. Sedan $^{1}/_{9}$ 1857, då nämnde lektorstj. indrogs, varit pensionerad med bibehållande af hela lönen å stat.

Uskelin, Nils August, f. $^{29}/_{10}$ 1830 i Rusko; stud. $^{18}/_{6}$ 1851; prestv. $^{29}/_{3}$ 1854 med *approbatur;* kapellan i Urdiala $^{13}/_{9}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865. Å.

Utter, Arvid, f. $^{10}/_{1}$ 1836 i Lokalax; stud. $^{17}/_{9}$ 1858; prestv. $^{31}/_{7}$ 1861 med *approbatur;* lärare vid ahlmanska skolan i Birkala

$^{20}/_{5}$ 1863; kapellan i Merimasku $^{23}/_{12}$ 1863 och dito i Wirmo $^{15}/_{4}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1869. Tjenstl. 2 månader 1868. Å.

Waenerberg, Gabriel Mauritz, f. $^{26}/_{1}$ 1818 i Borgå socken; stud. $^{9}/_{10}$ 1834; filos. kand. $^{15}/_{12}$ 1838; promov. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; teol. kand. $^{20}/_{6}$ 1843; prestv. $^{20}/_{12}$ s. år; teol. licent. $^{14}/_{12}$ 1850; promov. teol. doktor $^{28}/_{5}$ 1857; e. o. amanuens vid univ. bibl. $^{18}/_{6}$ 1839; andre amanuens derst. $^{15}/_{6}$ 1842; t. f. teol. lektor vid Borgå gymn. $^{19}/_{10}$ 1842, ordinarie dito $^{15}/_{11}$ 1843; t. f. referendariesekreterare i k. senatens eckles.expedition $^{30}/_{11}$ 1852, ordinarie dito $^{14}/_{4}$ 1853; led. i komitén för utarbet. af landtdagspropositioner 1862; t. f. bitr. direktör i Finlands bank 1863; uppf. i tredje rummet af försl. till biskopsemb. i Borgå 1865; ledamot af Anne ord. 3 kl. $^{20}/_{12}$ 1855, Stanisl. o. 2 kl. $^{20}/_{4}$ 1859, Anne o. 2 kl. $^{29}/_{4}$ 1862, samt Anne o. 2 kl. med kejserl. kronan $^{2}/_{5}$ 1869; ordf. i finska missionssällsk. bestyrelse sedan 1861, dito i bibelsällsk. i Helsingfors komité sedan 1865 och i diakonissanstaltens bestyrelse sedan 1867; ledamot och sekreterare i komitén för utarbet. af ny gymn. och skolordn. 1855; sekr. i kyrkolagsutsk. vid landtd. 1867; af preståndet vald till förste bankfullm. suppleant vid landtdagarna 1867 och 1872; led. af sällsk. pro F. & F. F., F. L. S., samt fängelseföreningens i Finland centralutskott.

Tryckta arbeten: Specim. för teol. lektorstj., Hfors 1843; „Genmäle i frågan om svenska psalm- och handböckerna", Hfors 1850; „Predikan vid Nikolaikyrkans invigning", Hfors 1852; „Jesu bild, diktkrans af A. Munch", öfvs., Hfors 1866; „Bönebok för ung och gammal", af A. L. Huhn, öfvs., Åbo 1865; „Om qvinlig diakoni", öfvs., Hfors 1867; „Den kristliga kärlekens verk för frigifna straffångar", af Fr. Pr., öfvs., Hfors 1870.

Wahlman, Sven Otto, f. $^{8}/_{9}$ 1829 i Heinola; stud. i sept. 1854; prestv. $^{28}/_{11}$ 1858 med *approbatur;* stadskapellan i Fredrikshamn $^{25}/_{11}$ 1871, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. B.

Waldstedt, Johan August, f. $^{28}/_{9}$ 1826 i Hinnerjoki; stud. $^{15}/_{12}$ 1848; prestv. $^{31}/_{3}$ 1852 med *approbatur;* past.ex. $^{20}/_{12}$ 1866 med *approbatur cum laude;* s.adj. i Uskela $^{4}/_{7}$ 1855; kapellan derst. $^{6}/_{2}$ 1861; vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869. Å.

Walle, Alexander Gustaf, f. $^{19}/_{4}$ 1843; stud. $^{15}/_{10}$ 1861; prestv. $^{8}/_{12}$ 1865 med *laudatur;* pastorsadjunkt i Kaavi. K.

Wallenius, Frans Fritiof, f. $^{20}/_{6}$ 1847 i Akkas; stud. 1865; prestv. $^{30}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* f. nvde t. f. kapellan i Kuru. Å.

Wallenius, Immanuel Robert, f. $^{19}/_{7}$ 1813 i Luopiois; stud.

$^{6}/_{11}$ 1834; prestv. $^{19}/_{7}$ 1836 med *approbatur cum laude;* godkändt pastoral-colloqvium $^{16}/_{1}$ 1841; past.ex. $^{26}/_{11}$ 1859 med *approbatur;* dimitterad till St Petersb. stiftet $^{25}/_{4}$ 1838 samt past.adj. i Slavanka $^{12}/_{7}$ s. år; kyrkoh. i Liisilä $^{25}/_{2}$ 1841; lärare i tyska språket vid Kuopio gymnasium $^{28}/_{8}$ 1844 efter med omd. *approbatur cum laude* $^{30}/_{4}$ s. år aflagdt specimen; dimitterad till Borgå stift $^{26}/_{10}$ 1844; kapellan i Sumiais $^{8}/_{3}$ 1848; dito i Pihtipudas $^{14}/_{4}$ 1852; dito i Jämsä $^{11}/_{4}$ 1855; kyrkoherde i Kexholm $^{30}/_{5}$ 1864, tilltr. genast. B.

Tryckta arbeten: „Genealogi öfver Walleniuska slägten i Finland", Wiborg 1852, samt „En gammal urkund om slägten Wallenius i Finland", T:hus 1862.

Wallenius, Isak Alexis, f. $^{12}/_{6}$ 1826 i Nurmijärvi; stud. $^{14}/_{10}$ 1845; prestv. $^{27}/_{6}$ 1849 med *approbatur cum laude;* fånghus-predikant i Kexholm $^{10}/_{1}$ 1866; kapellan i Uguniemi $^{2}/_{9}$ 1868; vice-pastor $^{7}/_{4}$ 1858. B.

Wallenius, Karl Gustaf, f. $^{30}/_{1}$ 1839 i Hollola; stud. $^{23}/_{9}$ 1858; prestv. $^{30}/_{11}$ 1864 med *approbatur;* pastorsadj. ex off. i Asikkala. B.

Wallin, Anshelm Waldemar, f. $^{7}/_{6}$ 1847 i Björneborg; stud. $^{6}/_{6}$ 1867; prestv. $^{23}/_{3}$ 1870 med *approbatur cum laude;* kapellan i Påmark $^{3}/_{1}$ 1871, tilltr. genast. Å.

Wallin, Olof Alfred, f. $^{17}/_{8}$ 1835 i Kuivaniemi; stud. $^{7}/_{2}$ 1854; prestv. $^{15}/_{12}$ 1857 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{18}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* vicepastor $^{29}/_{6}$ 1870; för nvde t. f. kyrkoh. i Haapavesi. K.

Warelius, Anders, f. $^{14}/_{7}$ 1821 i Tyrvis; stud. $^{12}/_{10}$ 1843; filos. kand. $^{19}/_{6}$ 1846; promov. filos. mag. $^{22}/_{6}$ 1847; prestv. $^{28}/_{6}$ 1848 med *approbatur cum laude;* past.ex $^{27}/_{5}$ 1864 med *laudatur;* vice-pastor $^{19}/_{11}$ 1856; lärare och predikant vid sasslinska skolan i Tavastkyro $^{15}/_{11}$ 1848—$^{1}/_{5}$ 1850, fr. hvilken tj. på begäran erh. afsked; sockneadj. i Uskela fr. $^{1}/_{5}$ 1852; kapellan i St Bertils fr. $^{1}/_{5}$ 1855; dito i St Marie fr. $^{1}/_{5}$ 1860; kyrkoh. i Loimjoki fr. $^{1}/_{5}$ 1869; vald till assessor i Åbo domkapitel fr. $^{1}/_{7}$ 1870, och återvald fr. $^{1}/_{7}$ 1873 men afsagt sig uppdraget; Ledamot af F. L. S., F. & F. F., F. B. S., F. Ev. S., F. H. S., F. Fornm. F. m. fl. Tjenstl. för helsans skötande 1 år och 3 m.; med k. vetensk.akad. i St Petersburg understöd anstält etnograf. forskningar i Finland 1847; opponens vid prestmötet i Åbo 1859; komiterad i eckl. och skolstatens e. o. p. kassa 1871; utarbetat under kyrkolagskomiténs uppsigt finska exemplaret af förslaget till ny kyrkolag för Finland, samt handhaft kor-

rektur af ortografien i jubelupplagan af finska nya test. 1862 samt i oktavupplagan af finska bibeln 1871. Å.

Tryckta arbeten: „Enon opetuksia luonnon asioista", I Hfors 1845, 2:dra uppl. Åbo 1855, II Åbo 1856; „Ritualan helkavirret", Hfors 1846; „Ismaeli, jutelma J. Mosenilta", öfvs., Hfors 1847; „Luostariveljekset, jutelma Oelenschlägeriltä", öfvs., Hfors 1847; „Wekkulit ja kekkulit, leikkinäytelmä", Hfors 1848; „Bidrag till Finlands kännedom i etnografiskt hänseende" i tidskr. Suomi 1847; samma arbete på tyska, tillökt med „Tabellen zur Vergleichung der Volks-Mundarten verschiedener Gegenden in West- und Mittel-Finnland" (uti 13:de bandet af „Beiträge zur Kenntniss des Russischen Reiches und der angränzenden Länder Asiens" — den här ingående „Résumé" tryckt äfven uti „Bulletin de la Classe historico-philologique de l'Académie Imperiale des sciences de St. Petersbourg", 1848); „Armon ylistys", öfvs., Åbo 1850; „J. J. Rambachin saarna autuaallisesta tuttavuudesta Jesuksen Kristuksen lammasten ja heidän hyvän paimenensa välillä", öfvs., B:borg 1851; „Kertomus Tyrvään pitäjästä", i tidskr. Suomi 1854 och särsk. tryckt, Hfors 1855; „Huomenlahja rippilapsille", Åbo 1856; „Neljä koulu-sisarusta", öfvs., Åbo 1858; „Lasku-tapulat ja tekemistö", Åbo 1859; „Papiston palkoista", Åbo 1860, 2:dra uppl. Åbo 1862; „Saatanto tuonelaan", Åbo 1861; „Peijais-puheita", Åbo 1861; „Ylöllisestä uljaudesta", Åbo 1861; „Kommentar öfver texterna i Luthers lilla katekes", I, Åbo 1863; „Förslag till ordagrann öfvers. af katekestexter", Åbo 1864; „Puhe Turun pääkirkossa suomalaisen evankeli-seuran vuosijuhlalla", Åbo 1865; „Mikä mies Agrikola oli?", Åbo 1865; „Rukous Suomen kielen puolesta", T:hus 1866; „Kahdenlaista sotapukua", öfvs., Åbo 1871; dessutom åtskill. små uppsatser och poesier i tidningar. Medredaktör af „Suometar" 1847, „Sanomia Turusta" 1851, „Svenskt-Finskt handlexikon" af åren 1852 och 1853 samt Lönnrots „Suomalainen ja ruotsalainen sanakirja".

Warén, Johan, f. 7/2 1827 i Rautalampi; stud. 10/10 1846; prestv. 20/12 1849 med *laudatur;* past.ex. 20/12 1864 med *approbatur cum laude;* kapellan i Reisjärvi 23/8 1854, tilltr. 1/5 1855; sockneadj. i Suonenjoki 18/12 1861, tilltr. 1/5 1862; vicepastor 26/3 1862; kyrkoh. i Suonenjoki 25/9 1867, tilltr. 1/5 1870. K.

Wasz, Peter Adolf, f. 13/9 1826 i Muurla; stud. 8/6 1847; prestv. 19/11 1851 med *approbatur;* i past.ex. 13/5 1871 *med beröm godkänd;* andre kapellan i Bjerno 4/7 1855, tilltr. 1/5 1856; vicepastor 22/12 1869. Å.

Weckman, Karl Alfred, f. 1/1 1831 i Kärkölä; stud. 4/10 1855; prestv. 15/12 1857 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Bräkylä 23/5 1860, tilltr. 1/5 1863; vicepastor 29/6 1870. K.

Weckman, William, f. 11/3 1849 i Jyväskylä; stud. 13/9 1869; prestv. 28/2 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde t. f. lärare vid blindanstalten i Kuopio. K.

Wegelius, Esaias, f. 26/3 1807 i Kemiträsk socken; stud.

$^{19}/_{2}$ 1824; filos. kand. $^{20}/_{6}$ 1828; promov. filos. mag. $^{21}/_{6}$ 1832; tjenstgjort vid skolverket hela året 1829; amanuens vid univ:s konsistorium $^{13}/_{11}$ 1830; prestv. $^{8}/_{6}$ 1831 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{2}/_{12}$ 1839 med *approbatur cum laude;* konrektor vid Tavastehus trivialskola $^{11}/_{3}$ 1840, dito vid Wasa skola $^{17}/_{5}$ 1843; kyrkoh. i Kangasala $^{3}/_{12}$ 1855, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1857; prost $^{20}/_{12}$ 1865. Tjenstl. för sjuklighet fr. $^{29}/_{9}$ 1866 till $^{1}/_{4}$ 1867. Å.

Wegelius, Henrik August, f. $^{26}/_{6}$ 1836 i Windala; stud. $^{29}/_{5}$ 1855; prestv. $^{25}/_{6}$ 1859 med *laudatur;* i past.ex. $^{16}/_{11}$ 1871 *med beröm godkänd;* vicepastor $^{22}/_{12}$ 1869; f. nvde t. f. kapellan i Munsala. Å.

Wegelius, Jakob Esaias, f. $^{28}/_{1}$ 1817 i Oravais; stud. $^{16}/_{5}$ 1834; filos. kand. $^{9}/_{12}$ 1839; prom. filos. mag. $^{20}/_{7}$ 1840; prestv. $^{15}/_{6}$ 1840 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{29}/_{10}$ 1864 med *approbatur cum laude;* kapellan i Bergö $^{19}/_{9}$ 1849; dito i Maxmo $^{5}/_{11}$ 1851; vicepastor $^{19}/_{11}$ 1856; kyrkoh. i Esse $^{12}/_{3}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1870. Å.

Wegelius, Jakob Joel, f. $^{9}/_{3}$ 1846 i Malax; stud. $^{13}/_{6}$ 1868; prestv. $^{2}/_{7}$ 1872 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Laihela. Å.

Wegelius, Johan, f. $^{22}/_{11}$ 1810; stud. $^{26}/_{1}$ 1830; filos. kand. $^{17}/_{5}$ 1836; promov. filos. mag. $^{21}/_{7}$ 1836; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{23}/_{11}$ 1836 t. o. m. v. t. 1837; prestv. $^{15}/_{12}$ s. år med *approbatur;* tjenstgjort i Malax, Kajana och Hyrynsalmi; vicepastor $^{24}/_{5}$ 1843; tjenstledig för sjuklighet fortfarande från juni 1848.

Wegelius, Karl Axel, f. $^{16}/_{3}$ 1817 i Pielavesi; stud. $^{21}/_{6}$ 1841; prestv. $^{19}/_{5}$ 1843 med *approbatur;* past.ex. $^{25}/_{11}$ 1867 med *approbatur;* vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; kapellan i Ilomants $^{8}/_{4}$ 1857; kyrkoh. i Luumäki $^{22}/_{6}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. B.

Wegelius, Karl Wilhelm, f. $^{10}/_{3}$ 1835 i Malax; stud. $^{20}/_{9}$ 1853; prestv. $^{15}/_{7}$ 1857 med *laudatur;* past.ex. $^{4}/_{10}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Nikolaistad $^{21}/_{5}$ 1862; kuramgerens derst. $^{22}/_{7}$ 1871; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1865; utn. kyrkoherde i Nikolaistad 1872, tillträder $^{1}/_{5}$ 1874. Å.

Wegelius, Ture Birger, f. $^{19}/_{2}$ 1822 i Oravais; stud. $^{23}/_{6}$ 1841; prestv. $^{12}/_{6}$ 1844 med *approbatur;* past.ex. $^{29}/_{10}$ 1864 med *approbatur cum laude;* pred. och pedagog vid Orisbergs bruk $^{11}/_{4}$ 1849; vicepastor $^{12}/_{12}$ 1860; kyrkoherde i Gamlakarleby $^{6}/_{10}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Wehmanen, Johan Henrik, f. $^{11}/_{12}$ 1843 i Wehmo; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *approbatur cum laude;* t. f. kapellan i Sideby. Å.

Weisell, Klas, f. $^{7}/_{7}$ 1817 i Idensalmi; stud. $^{20}/_{6}$ 1838; prestv. $^{16}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* kapellan i Lapinlax $^{5}/_{1}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{21}/_{12}$ 1853; tjenstl. för sjuklighet fr. $^{5}/_{12}$ 1866, med rätt till tjensteårsberäkning. K.

Wellenius, Anton Emil, f. $^{29}/_{4}$ 1838 i Orihpää; stud. $^{9}/_{2}$ 1858; prestv. $^{4}/_{11}$ 1868 med *approbatur;* kapellan i Wesilax $^{25}/_{8}$ 1869; dito i Karkku och Suoniemi fr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Wenman, Fredrik Wilhelm, f. $^{8}/_{7}$ 1801; stud. $^{22}/_{12}$ 1824; prestv. $^{17}/_{6}$ 1827 med *admittitur;* obefordrad och tjenstledig. Å.

Wennerström, Ludvig Alexander, f. $^{9}/_{9}$ 1849 i Åbo; stud. $^{2}/_{6}$ 1868; prestv. $^{24}/_{2}$ 1871 med *approbatur cum laude;* f. nvde t. f. kapellan i Dragsfjärd. Å.

Wentin, Karl Anders, f. $^{23}/_{11}$ 1843 i Kuopio; stud. $^{23}/_{1}$ 1867; prestv. $^{23}/_{5}$ 1869 med *approbatur;* fånghuspred. i Kuopio $^{9}/_{12}$ 1870. K.

Werin, Nehemias, f. $^{7}/_{10}$ 1823 i Pälkäne; stud. $^{9}/_{2}$ 1850; prestv. $^{3}/_{11}$ 1852 med *approbatur;* i past.ex. $^{3}/_{2}$ 1872 *med beröm godkänd;* kapellan i Kulla $^{15}/_{4}$ 1857. Å.

Wernicke, August Kristian Rudolf, f. $^{9}/_{9}$ 1840 i Güsten, exam. i Berlin 1867 pro venia concionandi och 1868 pro ministerio; derefter t. f. pred. i Pankow vid Berlin till maj 1869 samt från sagde tid pred. i Beutel-Densow och adjunkt i Templin till juli 1870, då divisionspred. vid 5:te kavalleridivis. i preussiska arméen under tysk-franska kriget; efter aflagdt prof inför domkap. i Borgå $^{10}/_{3}$ 1871 kyrkoh. vid tyska luth. församl. i Helsingfors. B.

Westerlund, Anders Gustaf, f. $^{10}/_{5}$ 1833 i Brahestad; stud. $^{23}/_{1}$ 1854; prestv. $^{7}/_{8}$ 1859 med *laudatur;* pred. vid kronohäktet och länelasarettet i Kuopio $^{22}/_{2}$ 1860, tilltr. $^{1}/_{4}$ s. år; derj. bestridt läraretjenst vid frunt.skolan i Kuopio läseåret 1860—1861 och teol. lektorstj. vid Kuopio gymnasium fr. $^{24}/_{9}$ 1861 till term. slut; pred. och skollärare vid Warkaus bruk $^{29}/_{1}$ 1862, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{3}/_{1}$ 1867; notarie vid bondeståndets kansli under landtdagen 1863—1864; ombud för Kuopio stift i presteståndet vid landtdagen 1872. K.

Redigerat tidn. Tapio 1861, samt öfversatt några ströskrifter till finska språket.

Wichmann, Emil August, f. $^{6}/_{8}$ 1831 i Brahestad; stud. $^{4}/_{10}$ 1850; prestv. $^{1}/_{5}$ 1854 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{1}/_{11}$ 1867 med *approbatur cum laude;* kapellan i Revolax fr. $^{1}/_{5}$ 1865; dito i Wihanti $^{22}/_{5}$ 1867; dito i Limingo $^{22}/_{4}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; vicepastor $^{25}/_{5}$ 1864. K.

Wichmann, Viktor Wilhelm, f. $^{21}/_{12}$ 1826 i Brahestad; stud. $^{22}/_{6}$ 1848; prestv. $^{16}/_{12}$ 1853 med omd. *approbatur cum laude;* lärare vid l. elem.skolan i Brahestad $^{4}/_{2}$ 1850; tjenstgj. såsom e. o. prest fr. $^{23}/_{8}$ 1854 till $^{29}/_{3}$ 1858, hvarefter åter bestridt sin ordin. skollärаretjenst. K.

Wigelius, Gustaf Wilhelm, f. $^{22}/_{1}$ 1838 i Raumo; stud. $^{7}/_{9}$ 1859; prestv. $^{28}/_{3}$ 1863 med *approbatur;* f. nvde t. f. kapellan i Evijärvi af Åbo stift. Å.

Wijkberg, Johan Henrik, f. $^{20}/_{12}$ 1804 i Tavastehus; stud. 1825; prestv. $^{19}/_{12}$ 1829 med *admittitur;* dimitterad till St Petersb. stiftet $^{15}/_{6}$ 1838 och derst. kyrkoh. i Gubanitz $^{6}/_{11}$ s. år; fr. sistn. tjenst afsked på begäran $^{12}/_{4}$ 1846; begynt ånyo tjenstgöra i Finland $^{2}/_{6}$ 1858 (såsom kapellanssubstitut i Esse); f. nvde t. f. kapellan i Purmo. Å.

Wikman, Anders Gabriel, f. $^{13}/_{5}$ 1788 i St Mårtens socken; stud. $^{15}/_{11}$ 1805; prestv. $^{18}/_{12}$ 1812 med *admittitur;* sockneadj. i Längelmäki $^{29}/_{6}$ 1825; vicepastor $^{14}/_{12}$ 1842. Å.

Wikman, Johan Gabriel, f. $^{21}/_{6}$ 1828 i Längelmäki; stud. $^{10}/_{12}$ 1847; prestv. $^{31}/_{3}$ 1852 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{29}/_{3}$ 1858 med *approbatur;* sockneadj. i Kalvola $^{21}/_{12}$ 1853; vicepastor $^{18}/_{9}$ 1867; kyrkoh. i Längelmäki $^{12}/_{1}$ 1870; erh. substitut 1872 (på ett år). Å.

Tryckt arbete: „Sjuverldens under eller den märkvärdiga aritmetiska blomman Sextifolia decimalis", Åbo 1861.

Wiksten, Anders Ulrik, f. $^{22}/_{2}$ 1824 i Sulkava; prestv. $^{11}/_{10}$ 1851 med *approbatur;* kapellan i Pyttis $^{9}/_{12}$ 1863, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1864; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Wilander, Johan Gabriel, f. $^{1}/_{4}$ 1811 i Karlö; stud. $^{29}/_{2}$ 1829; prestv. $^{29}/_{6}$ 1833 med *approbatur;* ej underg. past.ex., men $^{1}/_{9}$ 1870 i nåder berättigad att ansöka kyrkoherdetjensterna i Kuusamo och Utsjoki; kateket i Kuusamo $^{3}/_{1}$ 1838, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1840;

tillika t. f. pastor derst. 2 m. 1857 samt 1860—$^{1}/_{5}$ 1872; kapellan i Paldamo 1872; vicepastor $^{10}/_{12}$ 1856. K.

Wilén, Anton Lukas, f. $^{17}/_{10}$ 1843 i Nykyrka af Åbo stift; stud. $^{13}/_{6}$ 1868; prestv. $^{25}/_{1}$ 1872 med omd. *approbatur;* nådårspred. vid past.emb. i Pemar. Å.

Wilén, Karl, f. $^{12}/_{11}$ 1842 i Korpilax; stud. $^{30}/_{9}$ 1862; prestv. $^{10}/_{11}$ 1865 med *laudatur;* i past.ex. $^{8}/_{6}$ 1872 *med beröm godkänd;* kapellan i Lampis fr. $^{1}/_{5}$ 1871. B.

Willberg, Otto, f. $^{8}/_{6}$ 1838; stud. $^{30}/_{9}$ 1862; prestv. $^{31}/_{7}$ 1869 med omd. *admittitur;* f. nvde past.adj. i Kaukola. B.

Willenius, Fredrik, f. $^{14}/_{10}$ 1845 i Sahalax; stud. $^{12}/_{10}$ 1867; prestv. $^{24}/_{1}$ 1873 med *approbatur;* kapellansadj. i Bromarf fr. sistn. dag. Å.

Wilskman, Werner Wilhelm, f. $^{14}/_{9}$ 1813 i Saarijärvi; stud. $^{19}/_{5}$ 1832; prestv. $^{14}/_{1}$ 1837 med *approbatur;* past.ex. $^{30}/_{4}$ 1868 med *approbatur;* kapellan i Kesälax $^{20}/_{3}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1851; vicepastor $^{19}/_{12}$ 1849. K.

Winter, Adolf Magnus, f. $^{16}/_{10}$ 1828 i Jorois; stud. $^{20}/_{6}$ 1848; prestv. $^{18}/_{12}$ 1850 med *approbatur;* past.ex. $^{11}/_{12}$ 1856 med *approbatur;* kapellan i Gustaf Adolfs socken $^{2}/_{8}$ 1865, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Winter, Anders, f. $^{22}/_{11}$ 1824 i Jockas; stud. $^{19}/_{6}$ 1844; prestv. $^{13}/_{12}$ 1848 med *approbatur cum laude;* sockneadj. i Nastola $^{24}/_{4}$ 1861; derjemte kuramgerens derst. fr. $^{19}/_{3}$ 1862; vicepastor $^{18}/_{12}$ 1861. B.

Winter, Frans Karl Otto Wilhelm, f. $^{23}/_{6}$ 1826 i Perno; stud. $^{12}/_{6}$ 1847; prestv. $^{23}/_{3}$ 1853 med *admittitur;* vicepastor $^{8}/_{8}$ 1860; f. nvde t. f. kapellan i Karstula. B.

Winter, Georg Gustaf, f. $^{24}/_{6}$ 1817 i Jockas; prestv. $^{18}/_{12}$ 1847 i Borgå med *approbatur cum laude;* dimitt. till St Petersb. stiftet $^{16}/_{5}$ 1849; pastor vid luth. förs. i f. d. rysk-amerikanska kolonierna (Sitka) $^{19}/_{6}$ 1852; predikant vid fängelseinrättningen i Kexholm $^{3}/_{2}$ 1869; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{27}/_{3}$ 1866. B.

Winter, Karl Gustaf, f. $^{1}/_{5}$ 1815 i Puumala; stud. $^{16}/_{12}$ 1835; prestv. $^{16}/_{12}$ 1840 med *approbatur;* fånghuspred. i Wiborg $^{23}/_{8}$ 1843 samt pred. vid korrektionshuset derst. $^{19}/_{11}$ 1851; kapellan i Kronoborg $^{7}/_{6}$ 1854, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1855; vicepastor $^{20}/_{12}$ 1848. B.

Wirberg, Fredrik Arvid, f. $^{31}/_{8}$ 1832 i Helsingfors; stud.

$^{21}/_{9}$ 1853; prestv. $^{15}/_{7}$ 1857 med *approbatur;* kapellan i Wiljakkala $^{9}/_{1}$ 1867, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; kapellan i Hvittisbofjärd $^{6}/_{3}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

Witikka, Johannes, f. $^{5}/_{2}$ 1826 i Hirvensalmi; stud. $^{16}/_{2}$ 1844; filos. kand. $^{26}/_{4}$ 1850; promov. filos. mag. $^{19}/_{6}$ s. år; prestv. $^{21}/_{4}$ 1852 med *laudatur;* vicepastor $^{14}/_{7}$ 1860; tjenstl. för studiers fortsättande fr. $^{1}/_{12}$ 1853 till $^{8}/_{3}$ 1854; för nvde t. f. kapellan i Wiborg, samt utn. till predikant vid dervarande länefängelse 1872. B.

Wivolin, Karl Gustaf, f. $^{22}/_{3}$ 1822 i Halikko; stud. $^{12}/_{10}$ 1843; filos. kand. $^{21}/_{6}$ 1848; prom. filos. mag. $^{19}/_{6}$ 1850; tjenstgjort vid skolverket fr. $^{22}/_{2}$ 1849; rektor vid l. elem.skolan i Nystad $^{1}/_{9}$ 1852; prestv. $^{8}/_{6}$ 1870 med *approbatur cum laude;* i past.ex. $^{15}/_{1}$ 1872 *med beröm godkänd.* Å.

Tryckta arbeten: „Luontokappalten kovasta menettämisestä varoitus, suomentama“, Åbo 1849; „Geografiskt onomasticon“, Åbo 1852; „Luvunlaskun oppikirja“, Åbo 1859, 2:dra omarb. och tillökta upplagan Åbo 1864 samt tredje dito Åbo 1872; „Lärobok i räknekonsten för elementarskolor“ Åbo 1863.

Ylander, Axel Gabriel, f. $^{19}/_{1}$ 1829 i Åbo; stud. $^{18}/_{6}$ 1851; prestv. $^{13}/_{6}$ 1855 med *approbatur;* past.ex. $^{21}/_{5}$ 1870 med *approbatur cum laude;* pastor å Runö i Liffland $^{20}/_{9}$ 1862; kapellan i Björneborg $^{15}/_{6}$ 1870, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1872; tillika kuramgerens i Ulfsby pastorat. Å.

Zilliacus, Alexander Benedikt, f. $^{27}/_{3}$ 1804 i Ruokolax; stud. $^{8}/_{6}$ 1825; prestv. $^{11}/_{3}$ 1829 med *admittitur;* förnyat prestex. $^{5}/_{2}$ 1845 med *approbatur;* kap. i Kuolemajärvi $^{24}/_{9}$ 1845 och i Ruskeala $^{23}/_{10}$ 1850, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1853; vicepastor $^{9}/_{7}$ 1842. B.

Zitting, Joakim, f. $^{11}/_{6}$ 1806 i Hankasalmi; stud. $^{14}/_{10}$ 1826; filos. kand. $^{25}/_{5}$ 1840; promov. filos. mag. $^{30}/_{7}$ s. år; tjenstgjort vid skolverket fr. o. m. h. t. 1840; apologist vid Lovisa h. elem.skola $^{31}/_{3}$ 1841; kollega derst. $^{8}/_{6}$ 1842; lektor i grekiska språket vid Kuopio gymnasium $^{28}/_{8}$ 1844; ledamot i Kuopio domkapitel fr. $^{1}/_{8}$ 1851; prestv. $^{11}/_{9}$ 1852; ledamot af Stanisl. ord. 3 kl. $^{17}/_{5}$ 1857; prost $^{25}/_{5}$ 1864; afsked på begäran från lektorstj. 1872.

Zitting, Johan Magnus, f. $^{17}/_{11}$ 1794 i Mäntsälä; stud. $^{5}/_{2}$ 1814; prestv. $^{22}/_{6}$ 1830 med *laudatur;* past.ex. $^{21}/_{6}$ 1830 med *approbatur;* tjenstgjort vid skolverket fr. $^{4}/_{3}$ 1818; kollega vid Borgå skola $^{7}/_{10}$ s. år; dito i Lovisa $^{18}/_{11}$ 1821; förste kretsskollärare i Kexholm $^{7}/_{4}$ 1824; kyrkoherde i Pyhäjärvi past. af Wiborgs län $^{25}/_{3}$ 1835, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1837; prost $^{11}/_{7}$ 1840; insp. för l. e.skol. i Kexholm $^{19}/_{3}$ 1845; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{7}/_{9}$ 1856; t. f. kontraktsprost i

Kexholms prosteri från $^{1}/_{1}$ 1872, men har för ålderdom och sjuklighet tjenstledighet fr. $^{1}/_{5}$ 1866 fr. kyrkotjensten och pastoralvården.
B.

Åberg, Johan Eggert, f. $^{14}/_{5}$ 1820 i Ulfsby; stud. $^{12}/_{6}$ 1840; prestv. $^{14}/_{6}$ 1843 med *approbatur;* past.ex. $^{31}/_{10}$ 1859 med *approbatur;* socknepedagog i Kisko $^{4}/_{3}$ 1846; kapellan i Kimito $^{11}/_{3}$ s. år; vicepastor $^{15}/_{11}$ 1854; kyrkoherde i Lemo $^{23}/_{3}$ 1868, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år; nådigst hugnad med understöd af allm. medel för en utrikes resa för rationel biodlings befrämjande i landet 1866. Å.

Utgifvit: „Paavo och Anna, episk dikt", Åbo 1856; Officiel berättelse öfver gjorda iakttagelser under en utrikes resa, Hfors 1867; „Uudentapasen mehiläishoidon opetus Dzierzonin tavan mukaan", Åbo 1867; samma arbete på svenska, 1872; uppsatser i bunden och obunden stil i åtskill. tidningar.

Åberg, Per Edvard, f. $^{9}/_{9}$ 1811 i Sverige; stud. $^{17}/_{5}$ 1828; prestv. $^{11}/_{6}$ 1834 med *approbatur;* past.ex. $^{28}/_{5}$ 1859 med *approbatur;* sockneadj. i Eura $^{19}/_{9}$ 1849, tilltr. $^{1}/_{10}$ s. år; vicepastor $^{18}/_{1}$ 1843. Å.

Åkerblom, Alexander Ferdinand, f. $^{8}/_{11}$ 1816 i Sordavala; stud. $^{23}/_{6}$ 1838; prestv. $^{16}/_{12}$ 1840 med *approbatur cum laude;* past.ex. $^{27}/_{4}$ 1850 *„med nöje approbatur";* rektor vid l. e.skolan i Sordavala $^{1}/_{3}$ 1843; kollega i religion vid h. elem.skol. i Joensuu; rektor vid samma skola $^{5}/_{7}$ 1867; utn. kyrkoh. i Libelits $^{23}/_{11}$ 1871; sköter f. nvde jemte dess skollärarebefattning äfven stadspred.tj. i Joensuu; led. af Stanisl. ord. 3 kl. $^{29}/_{4}$ 1870. K.

Öller, Karl Fredrik, f. $^{25}/_{9}$ 1822 i Gamlakarleby; stud. $^{11}/_{10}$ 1844; prestv. $^{17}/_{12}$ 1846 med *approbatur;* i past.ex. $^{12}/_{10}$ 1871 *med beröm godkänd;* pred. å Koskis bruk i Bjerno fr. $^{1}/_{5}$ 1848; kapellan i Snappertuna fr. $^{1}/_{5}$ 1860; dito i Esbo fr. $^{1}/_{5}$ 1868; vicepastor $^{17}/_{12}$ 1862; tjenstl. några veckor för resa till Sverige åren 1866 och 1867; landtdagsombud i presteståndet 1872. Å.

Tryckt arbete: „Anmärkningar rörande nya kyrkolagsförslaget. I. Pastoralexamen", Hfors 1866.

Österbladh, Josef, f. $^{29}/_{5}$ 1845 i Alavieska; stud. $^{9}/_{10}$ 1863; prestv. $^{31}/_{7}$ 1867 med *approbatur cum laude;* utn. kapellan i Lumijoki $^{27}/_{1}$ 1871; f. nvde kuramgerens i Pyhäjoki. K.

Österbladh, Karl Isak Wilhelm, f. $^{15}/_{4}$ 1837 i Töysä kapell; stud. $^{21}/_{9}$ 1857; prestv. $^{1}/_{12}$ 1861 med *approbatur cum laude;* kapellan i Gestilä $^{26}/_{9}$ 1866, tilltr. $^{1}/_{5}$ 1867; dito i Wihanti $^{28}/_{4}$ 1869, tilltr. $^{1}/_{5}$ s. år. K.

Östling, Igor Leonard Fredrik, f. $^{16}/_{4}$ 1846 i Rautalampi;

stud. $^{28}/_{1}$ 1865; auskultant i Wiborgs hofrätt $^{14}/_{1}$ 1871; såsom ordf. i häradsr. handlagt flere brottmål och civila ärender; t. f. sekreterare i Borgå domkapitel $^{19}/_{10}$ 1872. B.

Östring, Haniel, f. $^{11}/_{1}$ 1845 i Munsala; stud. $^{29}/_{9}$ 1865; prestv. $^{5}/_{9}$ 1868 med *approbatur cum laude;* kapellan i Jeppo fr. $^{1}/_{5}$ 1872. Å.

BILAGOR.

A. Anteckningar om församlingarnas ålder och uppkomst.

(Beträffande de pastorater, framför hvilkas namn finnes tecknet *, har det beslutna frånskiljandet ännu icke hunnit gå i verkställighet. Årtalen för församlingarnas uppkomst beteckna i allmänhet tiden då tillstånd till dessas bildande erhållits. Ordningsföljden för pastoraterna är densamma som i matrikelns statistiska afdelning).

A. Åbo erkestift.

Åbo. Sannolikt från 1200-talet; domkyrkan blef färdig år 1300. Pastoratet var mellan åren 1698—1844 deladt mellan två kyrkoherdar, en svensk och en finsk.

St Karins antagl. likaså gammalt; omnämnes vid slutet af 1200-talet. *Kakskerta* predikogäll 1763, kapell 1858.

Piikkis omtalas i slutet af af 1300-talet, men fanns troligen redan tidigare. *Kustö* kapell fr. 1659 till 1863, då det återförenades med moderförsamlingen.

Pemar omnämnes först 1346, men är tvifvelsutan något äldre.

Sagu, bland de äldsta pastorater i landet; omtalas dock först 1335 i urkunderna. *Karuna* kapell bildadt 1681 (1688).

Pargas likaså gammalt, omtalas dock först mot slutet af 1300-talet.

Nagu omnämnes vid medlet af 1400-talet, men fanns antagligen långt tidigare.

Korpo sannolikt från 1300-talet.

Houtskär var redan på 1600-talet kapell under Korpo; afsöndr. till eget pastorat 1865.

Reso är bland landets äldsta församlingar; omnämnes första gången i början af 1300-talet. *Nådendal* fr. 1443, hvartill Reso förlades såsom annex. *Merimasku* kapell fick egen prest år 1648.

St Marie (Räntämäki), *sannolikt den äldsta församling i Finland*, bildad kort efter medlet af 1100-talet; var domkyrka intill år 1300. *Paattis* kapell fr. 1668 (?), med kyrka trol. fr. 1580-talet.

Lundå äfvenledes från tiderna icke långt efter kristendomens införande i landet; omn. redan 1232. *Brunkala* kapell 1636.

Wirmo likaledes efter all sannolikhet en bland landets äldsta församlingar; omtalas dock med säkerhet först vid medlet af 1300-talet. *Karjala* kapell fr. 1797 (förut predikohus) och *Wehmalais* fr. 1771, förenade begge till ett kapell 1860.

* *Mietois,* kapell under Wirmo 1643, blef bestämdt till pastorat 1865.

Lemo gammalt, fr. katolska tiden. *Willnäs* kapell åtm. fr. 1592.

Rimito obek., gammalt pastorat fr. katolska tiden.

Masku, bland landets äldsta pastorater, omnämndt 1232. *Rusko,* annex till Masku omkr. 1389; hade dock tidtals skild pastor under katolska tiden. *Wahto* gammalt gäll under Masku fr. 1600-talet och station för sockneadjunkten; erhöll kapellan 1866.

Nousis, från tiderna af kristendomens första införande i landet, *„täflar i ålder med St Marie"*.

Pöytis pastorat omnämnes vid medlet och *Yläne* kapell vid slutet af 1300-talet. *Orihpää* fick kapellrättighet 1778; förut gammalt predikohus.

Wehmo åtm. fr. 1300-talet. *Lokalax* 1400, var sedermera på 1600-talet en tid eget pastorat (intill 1690), men blef ånyo kapell under Wehmo.

Töfsala antagligen ett bland de äldsta pastorater i landet, men omtalas dock först mot slutet af 1300-talet. *Iniö* kapell 1642, egen prest 1689; *Welkua* predikogäll 1793.

* *Gustafs* pastorat afsöndr. fr. Töfsala 1865; hade varit predikogäll fr. 1600-talet och kapell fr. 1783.

* *Nystad* fick egen kyrkoherde 1622, förenades med Nykyrka 1808, afsöndrades ånyo till eget pastorat år 1866.

Nykyrka pastorat åtminstone fr. början af 1400-talet.

Letala, sannolikt åtminstone från 1468.

* *Hinnerjoki* pastorat afsöndr. fr. Letala 1864; hade varit kapell fr. 1724.

Pyhämaa afsöndr. fr. Letala 1639. *Rohdais* erh. särskild kyrka 1688.

Raumo fr. katolska tiden; åtm. före medlet af 1400-talet.

Lappo afskildt fr. Raumo omkr. 1638.

Eura fr. katolska tiden; omtalas första gn vid medlet af 1400-talet. *Kiukkais* kapell 1733, *Hongilax* 1738.

Euraåminne omtalas redan före medlet af 1300-talet. *Luvia* kapell åtm. från 1689.

Nakkila, kapell under Ulfsby 1764, eget past. 1861.

Ulfsby inrättadt 1311. *Björneborg* skild församl. sannolikt 1558 eller någon tid derefter. *Kulla* kapell 1766.

Norrmark kapell under Ulfsby 1771, *Hvittisbofjärd* dito 1691, *Påmark* dito 1836 (kyrka fr. 1803 och egen predikant fr. 1804). Blefvo 1861 förkl. för pastorat med Norrmark såsom moderkyrka.

Sastmola, afskildt (sannolikt fr. Ulfsby) till eget pastorat åtm. före 1689 (måhända redan 1640).

Siikais, kapell under Sastmola 1772, eget past. 1861.

Loimjoki, omnämndt i förra hälften af 1400-talet, och har sannolikt funnits redan 1439. *Metsämaa* kapell fr. 1799, hade 1777 egen kyrka.

Alastaro, kapell under Loimjoki, fick egen prest 1688; pastorat 1861.

Pungalaitio afsöndr. 1639 fr. Hvittis till eget pastorat.

Hvittis, enligt all sannolikhet gammal förs., men omnämnes veterligen först 1418. Har enl. tradit. i fordomtima underlydt Karkku. *Wambula* hade kyrka 1590, fick egen prest 1650. *Kauvatsa* kyrka fr. 1646, egen prest 1761.

Säkylä omnämnes i slutet af 1300-talet. Var derefter en tid kapell under Eura (intill 1639).

Kjulå sannolikt äfven från 1300-talet.

Kumo omtalas redan före medlet af 1300-talet. Här finnes ett med insamlade stamboksmedel på 1840-talet uppfördt stenmonument öfver ett åldrigt trädhus, der enligt traditionen Finlands förste biskop, St Henrik, skall hafva predikat.

* *Harjavalta,* gammalt kapell under Kumo, blef eget past. 1868.

Tyrvis afskildt fr. Karkku 1520. *Kiikka* med kyrka af 1681, blef kapell 1697 eller 1698; *Kiikois* kapell fr. 1847, kyrkan färdig 1851.

Karkku (Sastamala) mycket gammalt och vidsträckt; enligt traditionen hörde fordom hit hela det område som innefattar de nuv. pastoraterna Hvittis, Pungalaitio, *Tyrvis*, *Karkku*, *Mouhijärvi*, *Lavia, Kankaanpää*, *Parkano, Jkalis, Tavastkyro,* Birkala, Wesilax, Lempälä, Messuby, Tammerfors, Teisko, Ruovesi, Kuru, Wirdois, Etseri, Keuru och Multia samt de under några af dem ännu lydande kapellförsamlingar. Nyare undersökningar hafva dock vindicerat sjelfständig uppkomst åt Birkala samt anse Karkku hafva uppstått först omkr. medlet af 1300-talet, äfvensom att endast de socknar, hvilkas namn här ofvan äro *kursiverade*, hört under Karkku. *Suoniemi,* kapell under Karkku fr. början af 1700-talet, skall jemlikt reskr. af 1863 återförenas med mkoförsamlingen.

Mouhijärvi afskildt 1639 fr. Karkku. *Suodenniemi* kyrka fr. 1685, s.adj. stationerad här 1694, kapellrättighet 1853.

* *Lavia,* kapell under Mouhijärvi 1823, eget past. 1870.

Kankaanpää, kapell under Ikalis med egen prest fr. 1775 (1777), blef eget pastorat 1841 (tilltr. 1853) jemte *Honkojoki* (kyrka fr. 1804, prest fr. 1815, kapell fr. 1864) och *Karvia* (kapell fr. 1796).

Parkano, afskildt fr. Ikalis till eget past. 1860; sockneadj. i Ikalis var dessförinnan fr. 1800 här stationerad.

Ikalis afskiljdes 1641 fr. Tavastkyro (var kapell åtm. redan 1540). *Jämijärvi* kapell fr. 1863; hade dock egen prest fr. 1855.

Tavastkyro, enl. tradit. i fordomtima afsöndr. fr. Karkku; hade sannolikt egen pastor redan tidigt, icke långt efter kristendomens införande i dessa trakter. *Wiljakkala,* först socknens moderkyrka intill 1640-talet, blef sedan predikogäll under Tavastkyro och station för sockneadj., samt kapell 1844.

Birkala, antagligen från slutet af 1200-talet; enl. en mycket betviflad sägen afskildt fr. Karkku. Från Birkala äro sedan afsöndrade Ruovesi, Keuru, Messuby m. fl. *Ylöjärvi* kapell omkr. 1780. *Harju* gamla kapell (från 1659) är sedan 1841 återförenadt med mkoförsamlingen.

Wesilax hade egen pastor åtm. redan 1346; är enl. sägen afsöndradt fr. Karkku (mera sannolikt från Birkala). *Tottijärvi* kapell 1662 (1689).

Lempälä enl. sägen fr. Karkku och Birkala, osäkert när eget past., omnämnes med egen pastor 1458 och utgjorde sannolikt dessförinnan ett och samma pastorat med Wesilax.

Kangasala gammalt, fr. katolska tiden (åtm. 1366). *Kuhmalax* kapell från 1640; sockneadj. fanns ock redan på 1600-talet.

Messuby, redan 1540 ett folkrikt kapell, afsöndrades från Birkala omkr. 1636 till eget pastorat.

* *Tammerfors* haft egen prest fr. 1786; afskiljdes fr. Messuby till eget pastorat 1870.

* *Teisko,* kapell fr. 1669 under Messuby med kyrka fr. 1621, blef pastorat 1860.

Orihvesi, fr. medlet af 1500-talet. *Eräjärvi* kyrka fr. 1687, pred. 1750, kapell fr. 1785.

Längelmäki, afsk. fr. Orihvesi 1640. *Kuorehvesi* från 1683.

Ruovesi, afsöndr. fr. Birkala omkr. 1576.

* *Kuru,* kapell under Ruovesi 1666 (1683?), egen prest först 1749 och egen kapellan 1773; pastorat 1872.

* *Wirdois,* kapell under Ruovesi 1651, pastorat 1859.

* *Etseri,* kapell under Ruovesi 1657, egen prest 1686, past. 1859.

Keuru, sannolikt befolkadt omkr. medlet af 1500-talet, var ännu 1643

kapell under Ruovesi; några forskare anse dock att här redan 1630 funnits egen pastor. *Pihlajavesi* kapell från 1831, men hade kyrka fr. 1781 och egen prest fr. 1821.

* *Multia,* predikogäll under Keuru fr. 1795 och kapell fr. 1831, blef pastorat 1872.

Sahalax, 1560 kapell under Pälkäne, eget pastorat 1581.

Pälkäne, afsöndradt fr. Sääksmäki redan före reformationstiden.

Hattula, enl. tradit. fr. Birger Jarls tid; ofelbart ett bland de äldsta i Tavastland; omnämnes i urkunderna 1324. *Tyrväntö* kapell 1445.

Kalvola, kapell under Hattula fr. katolska tiden; eget past. 1660.

Sääksmäki, gammalt, omnämnes 1340 med egen pastor. Härifrån äro enl. tradit. afsöndrade Akkas, Pälkäne och Sahalax.

Akkas, fr. Sääksmäki 1483.

Urdiala osäkert när och hvarifrån afsöndradt till eget pastorat, men sannolikt först omkr. 1600 (fr. Akkas?).

Somero synes i äldre tider (omkr. 1500?) hafva blifvit afsöndradt fr. Tammela (Portas). *Sommarnäs* haft egen prest fr. 1695 (sockneadjunkten i Somero här stationerad).

Tammela (Portas) otvifvelaktigt ett af de äldsta i denna landsort, men omnämnes ej uti tidigaste urkunder. Hade sockneadj. redan 1691. *Jockis* 1632; *Bertula* och *Humppila* kapeller med hvar sin egen kapellan 1871, men obekant från hvilken tid skilda kyrkogäll, sannolikt fr. 1600-talet.

Wånå kort efter medlet af 1200-talet; åtm. omkr. 1300. När *Tavastehus* blifvit eget pastorat, är obekant. Begge förenades under en pastor 1803. *Rengo* gammalt gäll, obek. fr. hvilken tid, men åtm. fr. 1600.

Janakkala sannolikt af jemförelsevis yngre datum, omnämnes först med egen pastor 1483.

* *Hausjärvi,* kapell 1611 under Janakkala; eget pastorat 1855.

Loppis fick egen pastor sannolikt först under de senare tiderna af katolska väldet. Var sedan annex under Janakkala (till 1639).

* *Pyhäjärvi,* kapell under Wichtis på 1600-talet, blef pastorat 1861.

Wichtis obek.; sannolikt ej förrän från 1400-talet.

Esbo antagl. från 1300-talet kapell under Kyrkslätt; past. 1492.

Kyrkslätt enl. äldre handlingar åtminstone redan 1330.

Sjundeå osäkert när, men sannolikt långt upp i katolska tiden.

Lojo sannolikt åtm. från början af 1300-talet.

* *Nummis,* kapell under Lojo omkr. 1640; pastorat 1863.

* *Pusula* dito d:o; pastorat 1862.

Ingå sannolikt ej bland de äldsta i Nyland; omnämnes i urkunderna från förra hälften af 1400-talet. *Degerby* 1746, egen prest 1757.

Karis troligen från kristendomens första tider i Finland; omtalas 1352 bland landets tio „ansenligare regale gäll". *Snappertuna*, der sockneadj. var stationerad fr. 1600-talet, blef kapell 1809. *Svartå* 1647.

Karislojo, kapell under Karis redan på 1400-talet, afskiljdes till eget pastorat 1614. *Sammatti*, kapell fr. 1590-talet, blef 1859 förenadt med mkoförs., men fick åter kapellrättighet 1871.

Pojo hade sannolikt redan tidigt under katolska väldet egen pastor, likasom öfriga kustsocknarna i Nyland.

* *Ekenäs* skildt kyrkogäll på 1500-talet, eget pastorat omkr. 1600, förenadt med Pojo 1695 samt ånyo frånskildt till egen kyrkoherdelägenhet 1865.

* *Bromarf*, kapell redan 1677 under Tenala, blef eget pastorat 1865.

Tenala, omtaladt i början af 1300-talet, hade sannolikt redan något tidigare egen kyrka.

Kisko fr. Pojo på 1500-talet; *Suomusjärvi* kapell fr. 1678.

Kiikala, kapell under Uskela åtm. 1332, afsöndradt vid medlet af 1600-talet (af Per Brahe) till eget pastorat.

St Mårtens (Nyby) sannolikt fr. början af 1400-talet. *Koskis* kapell 1647; *Eura* blef predikogäll 1771 och kapell 1859.

Halikko sannolikt fr. 1200-talet; omnämnes 1320. *Angelniemi* kapell fr. medlet af 1600-talet.

St Bertils, kapell under Uskela, med stenkyrka fr. 1440, blef pastorat 1860.

Uskela mycket gammalt, troligen fr. 1200-talet; enligt traditionen är Halikko (med Kiikala) härifr. afsöndradt. I *Salo* var fr. fordomtima ett kapell med stenkyrka intill 1800, då moderkyrkoförs. indrogs och Salo blef moderförsamling. *Muurla*, kapell fr. 1860, var förut predikogäll (fr. 1722).

Bjerno, omnämndt i början af 1300-talet, fanns troligen långt förut; uppräknas 1352 bland landets 10 ansenl. regala gäll, men blef sedermera konsistorielt. *Öfverby* gammalt kapell; *Finby* fr. 1860, förut predikogäll.

Kimito omtalas redan omkr. år 1300. *Dragsfjärd* fick egen kapellan 1605 och *Westanfjärd* 1779.

* *Hiitis*, kapell under Kimito 1605, pastorat 1861.

Åland, der kristendomen tidigt infördes, måhända tidigare än i någon annan del af Finland, var förlagdt under Upsala stift, samt underlades Åbo domkapitel sannolikt vid början af 1300-talet.

Föglö obek. ålder, med *Kökar* fr. 1646 och *Sottunga* fr. 1708 såsom kapeller.

Lemland med *Lumparland*, *Jomala*, *Hammarland* } gamla, obek. från hvilken tid.

* *Eckerö*, gammalt kapell under Hammarland; past. 1872.

Finström, bland de äldsta på Åland, omnämnes i urkunderna 1328. *Geta* åtm. fr. 1500-talet.

Saltvik förmodas vara det tidigast inrättade pastorat på Åland; omnämndt 1322.

Sund äfven fr. äldre tider.

Wårdö, gammalt kapell under Sund, blef pastorat 1866.

Kumlinge äfven fr. äldre tider.

Brändö, gammalt kapell under Kumlinge, blef eget pastorat 1864.

Lappfjärd afsöndr. fr. Nerpes, trol. 1594. *Kristinestad* 1651.

* *Sideby*, kapell under Lappfjärd 1785; pastorat 1860.

* *Isojoki* (Storå), kap. under Lappfjärd 1731; past. 1855.

* *Karijoki* (Bötom), 1811 predikogäll och sedermera kapell under Lappfjärd, blef past. 1862.

Östermark, afskildt fr. Nerpes, fick egen prest 1694 och blef pastorat 1795.

Nerpes, näst Mustasaari och Storkyro det äldsta pastorat i södra Österbotten, hade egen pastor redan 1331. *Kaskö* fick egen prest 1797.

* *Öfvermark* afsöndrades fr. Nerpes till pastorat 1871.

Pörtom, predikogäll under Nerpes 1702, blef pastorat 1859.

* *Korsnäs*, kapell under Nerpes 1663, pastorat 1861.

Malax, afsöndr. fr. Mustasaari till eget gäll 1607, erhöll pastor 1613. *Petalax* afsk. 1807 fr. Korsnäs till kapell under Malax. *Bergö* erh. kapellrättighet 1848.

Solf, kapell under Malax omkr. 1680; pastorat 1860.

Mustasaari, otvifvelaktigt det äldsta pastorat i södra Österbotten (samtidigt med Kemi och Salo?), fr. medlet af 1200-talet.

Nikolaistad (Wasa) afsk. fr. Mustasaari till eget pastorat 1867.

* *Replot*, predikogäll under Mustasaari 1775, sederm. kapell; eget pastorat 1872.

Qveflax, kapell under Mustasaari 1691, pastorat 1857.

Ilmola vid början af 1500-talet afsöndr. fr. Storkyro till kapell; eget past. omkr. 1555. *Seinäjoki* kapell 1863; *Peräseinäjoki* 1798.

* *Jalasjärvi*, afskildt fr. Ilmola (Kurikka), fick egen prest 1728; pastorat 1858.

* *Kauhajoki*, kapell under Ilmola 1627, pastorat 1858.

* *Kurikka*, kapell under Ilmola 1672, pastorat 1867.

Jurva, kapell under Laihela 1773, pastorat 1859.

Laihela, hvaraf en del hörde under Mustasaari, en del under Storkyro, blef kapell 1508 och pastorat 1576.

Lillkyro, förut kapell under Storkyro, blef pastorat 1607.

Storkyro, näst Mustasaari det äldsta i södra Österbotten, sannolikt från början af 1300-talet; innefattade äfven Ilmola, Lillkyro samt delar af Laihela, Wörå och Lappo m. m.

* *Ylistaro*, kapell under Storkyro med egen prest 1658, blef pastorat 1859.

Wörå, bildadt af delar från Mustasaari, Storkyro och Pedersöre, blef pastorat vid reformationstiden eller kort derefter.

* *Maxmo* kapell under Wörå 1775, haft egen kyrka sedan 1706; past. 1872.

* *Oravais*, kapell under Wörå 1676; pastorat 1859.

Munsala, kapell under Nykarleby, blef pastorat 1857.

Nykarleby afsöndr. 1607 fr. Pedersöre till sjelfst. pastorat. *Jeppo* bönehus 1859, egen prest 1863, kapell 1867.

Pedersöre, likasom Mustasaari fr. medlet af 1200-talet. Hit hafva hört de nuv. pastoraterna Nykarleby, Munsala, Oravais (en del af Wörå), Larsmo, Esse, Purmo, Alahärmä, Ylihärmä (Kauhava och åtm. Lappo mkf. torde måhända hafva hört till Storkyro?), Alajärvi, Windala, Lappajärvi, Kortesjärvi, Evijärvi, Kronoby, Teirijärvi, Wetil, Kaustby, Gamlakarleby, Kelviå, Lochteå, Ylikannus och Toholampi.

Larsmo erh. 1783 tillstånd att anställa egen prest, blef kapell under Pedersöre 1787 samt pastorat 1864.

Esse, kapell under Pedersöre 1736, pastorat 1865.

* *Purmo*, kapell under Pedersöre 1771, pastorat 1867.

Alahärmä (Härmä), kapell under Lappo 1683, past. 1859.

Ylihärmä afsöndr. fr. Alahärmä till kapell under Lappo 1786, pastorat 1867.

Kauhava, kapell under Lappo omkr. 1643, pastorat 1859.

Lappo, afsöndrades fr. Pedersöre och Storkyro till eget pastorat 1585. *Nurmo* kapell fr. 1765.

* *Kuortane*, kapell under Lappo omkr. 1645, afsöndrades jemte Alavo till eget pastorat 1798; afskiljdes från Alavo till sjelfst. pastorat 1859.

Alavo, kapell under Ilmola sedan 1707, blef pastorat 1798 (se ofvan under Kuortane). *Töysä*, predikogäll fr. 1798, med egen prest.

* *Alajärvi*, kapell under Pedersöre och sedan under Lappajärvi, hade erhållit egen prest 1756, blef pastorat 1859. *Soini* hade egen pre-

dikant fr. 1791, blef kapell 1859; *Lehtimäki* afsöndr. fr. Soini till skildt predikogäll 1799, kapell 1859.

* *Windala*, kapell under Lappajärvi, erh. egen prest 1805 (1808); blef pastorat 1867.

Lappajärvi erhöll egen prest 1638, och afsöndrades 1812 från Pedersöre att jemte Evijärvi, Kortesjärvi, Windala, Alajärvi, Soini och Lehtimäki församlingar utgöra eget pastorat. (k. utsl. 1786).

* *Kortesjärvi,* kapell under Lappajärvi, hade erhållit egen prest 1789 och blef pastorat 1865.

* *Evijärvi,* kapell under Pedersöre och sedan under Lappajärvi, hade erh. egen prest 1760 och blef pastorat 1865.

Kronoby bildades till pastorat 1607 af delar från Pedersöre och Gamlakarleby.

Teirijärvi, kapell under Kronoby 1669 med egen prest fr. 1671, blef afsöndradt till pastorat 1868.

Wetil (Öfvervetil), kapell under Gamlakarleby redan 1639, blef pastorat 1860. *Halso* gäll med kyrka af 1826 blef kapell 1856; *Perho* predikogäll, som 1780 erhållit egen prest, blef kapell 1865.

Kaustby, kapell under Gamlakarleby 1776, blef pastorat 1866.

Gamlakarleby (1647) afskiljdes redan i katolska tiden från Pedersöre att jemte Kelviå och Lochteå samt en del af Kronoby utgöra eget pastorat. *Nedervetil* kapell 1752.

Kelviå afskildt 1639 fr. Gamlakarleby till sjelfst. pastorat. *Ullava* erh. egen prest 1797.

Lochteå pastorat afskiljdes omkr. 1575 fr. Gamlakarleby. *Himanko* erh. stadigv. prest fr. 1803 (kyrka fr. 1794), och blef kapell 1846.

* *Ylikannus* fick egen prest 1690, afsöndr. fr. Lochteå till eget pastorat 1859.

* *Toholampi* hade kyrka redan 1665, blef kapell 1775, och afsöndr. från Lochteå till eget pastorat 1859, med *Lestijärvi* såsom kapell, hvarest från längre tider tillbaka funnits ett predikohus, dit sockneadj. i Lochteå 1787 flyttades att tjenstgöra.

B. **Borgå stift.**

Borgå pastorat, det äldsta i denna landsort, sannolikt tidigt från 1200-talet, ehuru omtaladt först 1327 med namngifven pastor. Hade till kapeller Perno, hvarifr. Lappträsk, Mörskom, Pyttis och Elimä för-

modas hafva blifvit afskiljde, samt Sibbo, hvarifrån Helsinge anses vara afsöndradt. *Askola* blef kapell 1640, och *Pukkila* (Savijoki) är äfvenså gammalt; begge hade dessförinnan egna pastorer 1639. *Borgnäs* kapell fr. 1729. Alltsedan biskopssätets hitflyttning fr. Wiborg 1724 är Borgå ett domkyrkopastorat.

Perno, fr. medlet af 1200-talet eller åtm. omkr. 1300; afsöndradt fr. Borgå. Förste namngifne pastorn 1362. *Liljendal* 1740, kapellrättighet 1791.

Lovisa fr. Perno 1748.

Lappträsk, kapell under Perno redan 1556 (Kappelby eller Sancte Matts kapell), blef eget pastorat 1575.

* *Artsjö,* kapell under Lappträsk 1636, egen prest 1667; blef pastorat 1865.

Mörskom fr. Perno, fick kyrka 1604 och blef pastorat 1633.

Helsingfors pastorat fr. Sibbo omkr. 1550. *Tyska församlingen* fr. 1858.

Helsinge, före 1400 afskildt fr. Sibbo till kapell, hade egen pastor redan före 1547, lades under Helsingfors såsom annex 1652, och blef åter 1851 afsöndradt till eget pastorat.

Nurmijärvi, af delar fr. Helsinge och Sibbo, blef kapell under Helsinge och omnämnes i denna egenskap 1558; pastorat 1605 (eller åtm. före 1643).

Thusby, af delar fr. Helsinge, Sibbo och Nurmijärvi, blef kapell under Sibbo 1643 och pastorat 1654.

Mäntsälä, kapell under Borgå fr. 1585, pastorat 1616.

Sibbo var redan 1327 kapell under Borgå, pastorat omkr. 1400 (?); förste namngifne pastorn 1536.

Strömfors (s. k. svenska Pyttis) 1743 genom fredsslutet afskildt fr. Pyttis, lades 1748 såsom annex under Degerby (Lovisa); fick 1817 namnet Strömfors och blef pastorat 1863.

Anjala, bönehusgäll under Elimä 1692, kapell 1789, pastorat 1863.

Elimä blef kapell under Pyttis vid medlet af 1500-talet, samt annex fr. 1640 under Pyttis och fr. 1748 under Lovisa. Blef pastorat 1863.

Ithis omkr. 1515 fr. Hollola, Weckelax och Lappvesi.

Orimattila, 1634 fr. Hollola.

Hauho, det äldsta pastorat i den del af Tavastland, som vid stiftsdelningen förlades under biskopen i Wiborg; omtalas 1329 med egen pastor och torde funnits redan mot slutet af 1200-talet. *Tuulois,* gammal förs. (troligen åtm. fr. början af 1400-talet) med egen pastor; blef sedan kapell och 1693 annex under Hauho. *Luopiois* kapell under Hauho 1693.

Lampis, eget past. redan 1435.

* *Koskis* (Tennilä), kyrkosocken redan under katolska tiden, annex till Lampis och derefter kapell; afsöndr. till eget pastorat 1870.

* *Kärkölä* (andra hälften af Tennilä, se ofvan), under Hollola 1547, eget kapell 1711, pastorat 1867.

Hollola, en af de äldsta kristna förs. i Tavastland, möjligen fr. 1200-talet (1236??), hvarifr. en mängd socknar sedermera tid efter annan blifvit afsöndrade.

Nastola (Nyby, Willehtis), gammalt kapell under Hollola, åtm. fr. början af 1500-talet; blef pastorat 1860.

Asikkala nämnes 1547 såsom kapell under Hollola. Blef pastorat 1848.

Padasjoki fr. katolska tiden; pastorat åtm. redan 1497. Hade enligt tradit. hört under Sysmä.

Kuhmois, kapell åtm. redan 1540; pastorat 1639, lades såsom kapell under Padasjoki 1741 och afsöndrades ånyo till pastorat 1860.

Jämsä hörde fordom under Sysmä och hade åtm. redan 1497 egen pastor.

Korpilax blef kapell under Jämsä 1691, och pastorat 1861.

Petäjävesi (Kuivasmäki) bönehusgäll under Jämsä 1728, kapell 1779, förlades under Jyväskylä 1856 och blef eget pastorat 1867.

Jyväskylä, bönehusgäll under Laukas på 1670-talet, hade egen prest fr. 1693, blef kapell 1787, pastorat 1856.

Laukas, kapell under Rautalampi, hade egen pastor redan 1593. *Sumiais* gäll inrättades 1800 af delar fr. Laukas, Wiitasaari, Saarijärvi och Rautalampi samt blef kapell 1842.

* *Uurais* (Kuukkajärvi, Minkkilä), bönehusgäll 1801, fr. Laukas och Saarijärvi, blef förklaradt för kapell under Saarijärvi 1856 och pastorat 1868.

Saarijärvi (Palavansalmi), afsöndr. 1628 fr. Rautalampi.

* *Karstula,* kapell under Saarijärvi 1775 (1779), pastorat 1858.

Kivijärvi, gäll under Wiitasaari, hade tjenstg. prest redan 1639, blef kapell 1750 och pastorat 1858.

Wiitasaari, kapell under Rautalampi åtm. 1628, blef eget pastorat omkr. 1633 (1635). *Konginkangas,* bönehusgäll fr. 1864, blef kapell 1867.

* *Pihtipudas,* bönehus under Wiitasaari 1780 (1783), kapell 1799, pastorat 1863.

Heinola, bönehus under Hollola omkr. 1630, kapell mot slutet af 1600-talet, pastorat 1848.

Sysmä (Sysmäki), ett af de tre äldsta pastoraterna i den del af Tavastland som förlades till Wiborgs biskopsstift, omnämnes 1442 med

egen pastor. Härifr. afsöndrades Jämsä, Padasjoki m. fl.; men huruvida Sysmä fordom hört under Hollola är osäkert.

Luhanko, kapell under Sysmä 1767, pastorat 1864.

Joutsa, förut förenadt med Leivonmäki, blef särskildt kapell under Gustaf Adolfs socken 1798 och pastorat 1860. *Leivonmäki* var bönehusgäll fr. 1772, kapell 1789—1798 samt fick ånyo kapellrättighet 1850.

Gustaf Adolfs socken (Koskipää, Hartola), kapell under Sysmä redan 1541, blef pastorat 1784.

St Michel (f. Savilahti, Savlax, Stor-Savolax), åtminstone fr. 1329. Omfattade i början hela Savolax; härifrån äro således alla församlingar i detta landskap omedelbart eller medelbart afsöndrade.

* *Anttola,* bönehusgäll 1867 af delar fr. St Michels, Jockas, Puumala och Kristina socknar, erhöll kyrka 1871 samt sin första ordinarie prest 1872, men blef redan sistn. år bestämdt att utgöra eget pastorat.

Kristina afsöndr. 1649 fr. St Michel till eget pastorat.

Mäntyharju, bildadt 1595 till eget pastorat af delar fr. St Michel, Savitaipal (då kapell under Lappvesi) samt dåvarande Sysmä och Hollola.

Hirvensalmi, kapell under St Michel redan före 1656, blef pastorat 1851; förste past. tilltr. 1868.

Kangasniemi, förut kapell under Pieksämäki, blef past. omkr. 1650.

Pieksämäki pastorat afskildt 1573 fr. St Michel. *Haukivuori* bönehus fr. 1740, kapell fr. 1782. * *Jäppilä* trakten fick 1860 rättighet att uppföra bönehus, samt 1870 att utgöra kapell under Pieksämäki.

Jorois pastorat, bildadt 1631 af delar fr. Jockas och Säminge.

Jockas blef kapell under St Michel 1442 och någon tid derefter pastorat. Näst St Michel den äldsta socken i Savolax samt moder för flere härifrån afsöndrade församlingar.

Puumala fr. Säminge, hade redan före 1617 både pastor och kapellan.

Sulkava pastorat afskiljdes fr. Säminge 1630.

Säminge afsk. fr. Jockas efter 1477. Från Säminge äro sedan flere församlingar afskiljda.

Rantasalmi pastorat bildades 1578 af delar fr. Säminge och Jockas. Var dessförinnan (åtm. redan 1554) kapell under Säminge. *Kangaslampi* bönehus 1862 (kyrkan färdig 1869), kapell 1869.

Heinävesi, bönehus under Rantasalmi 1748, kapell en kort tid fr. 1748 och ånyo fr. 1810; eget pastorat 1852 (förste past. tilltr. 1857).

Kerimäki past. afsöndradt fr. Säminge omkr. 1640. *Savonranta,* bönehus 1861, kapell 1870.

Lappvesi pastorat sannol. fr. början af 1400-talet; omtalas i urkunderna redan 1437. Härifr. åtskill. förs. afsöndrade.

Klemis, kapell under Taipalsaari 1688, pastorat 1807.

Taipalsaari, kapell under Lappvesi på 1500-talet; pastorat 1571.

Savitaipal hade kyrka 1590; afskiljdes fr. Taipalsaari 1639 till eget pastorat.

Suomenniemi, kapell under Savitaipal 1689; pastorat 1866.

Walkeala, kapell under Ithis fr. början af 1600-talet; past. 1640.

Luumäki afsöndr. fr. Lappvesi till pastorat 1642. Huruvida det tidigare någon tid varit kapell, är oafgjordt.

Wederlax, gammalt, omnämnes såsom pastorat redan 1370.

* *Miehikkälä* pastorat, afsöndr. fr. Wederlax 1863.

Weckelax omtalas såsom pastorat redan 1427. Kyrkoherdarne (i Fredrikshamn) voro domprostar och domkapitelsordförande fr. 1744 till 1812.

* *Sippola* hade kyrka redan på 1600-talet, blef kapell 1825 och pastorat 1861.

Kymmene var en tid på 1400-talet (fr. 1440) kapell under Weckelax samt blef, med tillägg af delar fr. Pyttis, eget pastorat omkr. 1660.

Pyttis, afsöndr. fr. Perno, omnämnes såsom pastorat 1422.

Hoglands församling, sjelfst. fr. 1838, var kapell under Pyttis fr. 1817.

Säkkjärvi, såsom kapell under Wiborg omnämndt redan 1541, blef pastorat 1572.

Wiborgs svenska och finska pastorat från Torkel Knutsons tid, 1295. * *Nuijamaa* trakten erh. tillstånd att bilda kapell 1866. *Tyska församlingen* från 1743.

St Johannis (Kakki), kapell under Wiborg redan före 1674, pastorat 1859.

Björkö pastorat afsöndrades fr. Wiborg 1575; förut kapell.

Kuolemajärvi (Hatialahti) omtalas såsom kapell redan 1619; afskiljdes fr. Nykyrka 1864 till eget pastorat.

Nykyrka pastorat afskildt fr. Mohla redan före 1445.

Joutseno, bildadt 1639 af delar från Taipalsaari, Lappvesi, Jääskis och Ruokolax.

Ruokolax pastorat afsöndradt från Jääskis 1572.

Rautjärvi, kapell under Ruokolax åtm. 1698; past. 1859.

Kirvus, kapell under Jääskis före 1611, kap.bol och stadigvarande prest omkr. 1670; pastorat 1858.

Jääskis (Haikola), gammalt, fr. början af 1400-talet (1415?).

St Andreae afsöndradt fr. Jääskis 1725.

* *Heinjoki,* bönehus under Mohla kort efter 1745, kapell 1843, pastorat 1868.

Mohla (Pyhäristi, f. Äyräpää), mycket gammalt; uppräknas 1352 bland de 10 kyrkor i Finland, öfver hvilka konungen hade jus patronatus.

Kivinebb (Hantula, Riitamaa) afsk. fr. Mohla och omtalas redan 1445.

Walkjärvi blef omkr. 1640 kapell under Mohla, samt eget pastorat 1738.

Rautus pastorat åtm. redan 1631. Likasom Räisälä, Sakkola, Hiitola, Kronoborgs, Parikkala, Jaakkimvaara m. fl. gränsförsamlingar hade Rautus luth. pastorat efter Stolbowa-freden uppstått ur de redan förhandvarande grekiska.

Sakkola, det äldsta lutherska pastorat uti denna landsort, sannolikt fr. början af 1600-talet (1616?).

Pyhäjärvi fr. förra hälften af 1600-talet; förenadt med Kexholm 1638, afskildt derifr. 1735.

Räisälä äfven fr. förra hälften af 1600-talet; omnämndt 1642.

Kexholm fick stadspred. 1580 och sedermera före 1611 pastor.

* *Kaukola,* bönehus fr. 1600-talet (1693?), med egen prest (kapellan) fr. 1704; förlades fr. Räisälä såsom kapell under Kexholm 1849 samt förklarades för eget past. 1869.

Hiitola pastorat sannolikt omkr. 1630.

Kronoborgs pastorat sedan 1638.

Parikkala (Sammatlampi, Joukio, Koitsanluhti), likaså fr. 1638.

Jaakkimvaara likaledes 1638.

Uguniemi, afsöndradt från Kesälax efter fredsslutet 1721 (kyrka sedan 1692).

Ruskeala, kapell under Kides, afsöndrades efter fredsslutet 1721 till eget pastorat.

Sordavala blef lutherskt pastorat 1639.

Imbilax (Suistamo) fr. 1638 (1644). *Salmis* var fr. 1639 till början af 1700-talet skildt lutherskt pastorat. År 1851 anställdes särskild predikant för de härstädes samt i *Korpiselkä, Suistamo* och *Suojärvi* bosatte lutheraner.

C. Kuopio stift.

Kuopio (Tavisalmi) afsöndrades omkr. 1550 (1552?) fr. Jockas, samt innefattade äfven Idensalmi, Pielavesi, Leppävirta och Nilsiä. Är domkyrkopastorat från 1851, då Kuopio stift inrättades.

* *Karttula,* kapell under Kuopio fr. 1769, blef past. 1862.

* *Maaninka,* fr. 1767 kapell under Kuopio; pastorat 1871.

Tuusniemi, kapell under Kuopio 1781 (ordinarie kapellan fr. 1802); pastorat 1855, gick i verkst. 1870.

Nilsiä, bönehus 1738, kapell under Kuopio 1771, afsöndrades till pastorat 1816. *Strömsdals* bruksförsaml. fr. 1861.

* *Lapinlax,* bönehus under Idensalmi 1819, kapell 1847, afskildt till eget pastorat 1858.

Idensalmi pastorat afsöndradt från Kuopio 1627. *Rutakko* blef bönehusgäll 1854.

* *Kiuruvesi,* kapell under Idensalmi 1763, pastorat 1862.

Pielavesi, bildadt af delar från Idensalmi och Rautalampi, erhöll 1683 tillstånd att bygga kyrka, som dock blef färdig först 1723 eller 1724, från hvilken tid förs. var kapell under Idensalmi. Blef pastorat 1811, men fick ordinarie pastor först 1830.

* *Keitele,* nybildadt pastorat af en del af Pielavesi 1871.

Rautalampi pastorat bildadt 1561. *Wesanto,* bönehus 1854, kapell 1868.

* *Hankasalmi,* hörande till Rautalampi, erhöll kyrka och sockneadj. 1799, kapellrättighet 1802 samt förklarades för pastorat 1860.

Suonenjoki erhöll 1781 tillstånd att bygga kyrka, som var färdig 1785; blef kapell under Pieksämäki 1795, men förlades till större delen under Rautalampi 1811; förkl. för pastorat 1856, och fick sin förste pastor 1870.

Leppävirta afsöndrades 1639 från Kuopio till eget pastorat. Enligt en tradition hade Kuopio (Tavisalmi) sockens moderkyrka ursprungl. varit här anlagd.

Kesälax blef luthersk förs. efter Stolbowafreden; förste pastor från 1637; förenadt med Uguniemi intill 1721 (eller 1724), då sistn. förs. blef sjelfst. pastorat.

* *Bräkylä,* gammalt kyrkogäll under Kides, fr. 1600-talet; blef kapell 1794 och förklarades för eget pastorat 1857.

Kides = Kesälax; förste pastorn 1637.

Pelgjärvi = föreg. med egen pastor fr. 1637; lades såsom kapell under Tohmajärvi 1727 och blef ånyo eget pastorat 1794.

Tohmajärvi blef lutherskt past. omkr. 1650.

* *Kihtelysvaara,* bönehus under Tohmajärvi redan före 1698, blef kapell 1783 samt pastorat 1857.

Ilomants blef lutherskt past. 1653.

Eno, gammalt gäll under Ilomants, fick egen kapellan 1793 och blef pastorat 1857.

Kondiolax, kapell under Libelits 1737 (kyrka fr. 1739), egen kapellan 1783; blef pastorat 1857 (verkst. 1873). *Joensuu* stadsförsaml. från 1851, stadf. 1866.

Libelits blef lutherskt past. 1630. *Polvijärvi* bönehus 1805, kapellrättighet 1856. * *Kuusjärvi* trakten af Libelits och Kaavi erh. 1863 rättighet att utgöra kapell under Libelits.

Kaavi, kapell under Libelits 1650, blef pastorat 1803.

* *Juuka,* bönehus 1741 (kyrka färdig 1748), kapell under Pielisjärvi 1772, pastorat 1851.

Pielisjärvi (Lieksa) fick luthersk pastor 1639; afsk. fr. Libelits.

Nurmis, fick såsom kapell under Pielisjärvi egen kyrka 1651; blef pastorat 1810. *Rautavaara* bönehus 1816 (pred. fr. 1828), fick kapellrättighet 1849.

Sotkamo pastorat afsöndr. fr. Paldamo 1647.

Kuhmoniemi, kapell under Sotkamo 1753, pastorat 1856.

Hyrynsalmi pastorat afsöndradt fr. Paldamo 1786 med Suomussalmi och Puolanko såsom kapeller. *Ristijärvi* blef kapell 1805, då moderkyrkokapellanen fick här sin station.

Suomussalmi pastorat (se ofvan) afsk. fr. Hyrynsalmi 1856.

Puolanko dito dito 1867.

* *Säresniemi,* kapell under Paldamo 1783, blef past. 1864.

Paldamo (fordom Uleåträsk), pastorat omkr. 1560. *Kajana* erhöll skild pastor 1655, men återförenades såsom annex till Paldamo 1786.

Kalajoki pastorat afsöndrades fr. Salo omkr. 1525. *Alavieska* erh. prest 1733 och kapellrättighet 1782; *Rautio* kyrka 1786, egen prest 1804.

Ylivieska fick kyrka 1653, egen kapellan 1685 och afskiljdes fr. Kalajoki till eget pastorat 1861.

Evijärvi, kapell under Kalajoki omkr. 1685, past. 1862.

Pidisjärvi, hörande till Kalajoki, fick kyrka 1682 men blef kapell först 1802; kapell under Haapajärvi 1838 och pastorat 1868.

Reisjärvi erh. prest omkr. 1782, blef kapell under Haapajärvi 1838, pastorat 1868.

Haapajärvi, kapell under Kalajoki 1693 men hade kyrka redan omkr. 1653; afskiljdes till past. 1838 med Pidisjärvi och Reisjärvi såsom kapeller.

Pyhäjärvi, gammalt kapell under Pyhäjoki, omnämnes redan 1650, förlades såsom kapell under Kärsämäki 1856 och blef past. 1861.

Kärsämäki kapell under Pyhäjoki 1764, pastorat 1856 med Pyhäjärvi såsom kapell.

Haapavesi, under namn af Haapajärvi redan vid medlet af 1600-talet kapell under Pyhäjoki, blef pastorat 1863.

* *Oulais* erh. kyrka 1682 och blef kapell under Pyhäjoki 1756; afsöndr. till pastorat 1870.

Pyhäjoki, afsöndr. fr. Salo, var åtm. redan 1573 eget pastorat. *Merijärvi* kapell fr. 1779.

Brahestad och Salo. Salo är jemte Kemi äldst bland norra Österbottens församlingar, omtalad i urkunderna från 1320-talet men förmodas hafva uppkommit redan kring medlet af 1200-talet, och är stammoder till alla österbottniska pastorater fr. Kalajoki till Uleåborg och Muhos. *Wihanti* kapell fr. 1751.

Karlö pastorat afsöndr. fr. Salo 1573.

Siikajoki, kapell under Salo 1590, afsöndr. till pastorat 1690. *Revolax* erh. egen prest 1811 då sockneadj. här stationerades; blef kapell fr. 1859. *Paavola* hade kyrka 1690 men fick kapellrättighet först 1811.

* *Frantsila,* kapell först under Salo omkr. 1671 och sedan under Siikajoki fr. 1690, är 1873 bestämdt att i framtiden utgöra eget pastorat.

Piippola, predikogäll under Siikajoki fr. 1776 (med kyrka fr. 1769), blef pastorat 1845. *Pulkkila,* kapell under Siikajoki 1702 (kyrka redan omkr. 1671), förlades under Piippola nybildade past. 1845.

* *Gestilä* nybildadt kapell under Piippola 1845, past. 1871.

Limingo pastorat afsöndr. fr. Salo omkr. 1490, om ej redan något tidigare. *Lumijoki* blef kapell omkr. 1708, *Törnävä* redan 1655, *Temmes* 1796. *Kembele,* med kyrka fr. 1680-talet, fick sockneadj. fr. 1740 hit stationerad.

Uleåborgs past. afskiljdes fr. Limingo omkr. 1610. *Uleåsalö* blef kapell 1803, men hade lång tid dessförinnan kyrka, der en af mkokapellanerne tjenstgjorde.

Muhos var kapell under Limingo redan 1610, då det förlades under Uleåborg; blef pastorat 1766. *Utajärvi* kapell 1761.

Kimingi (Nederkimingi), gammalt kapell under Ijå intill 1751, då det indrogs, samt ånyo fr. 1781; blef afsöndradt 1858 till pastorat med Öfverkimingi och Haukipudas såsom kapeller. I *Öfverkimingi* var sockneadj. stationerad intill 1771, då han förflyttades till Kuivaniemi. *Haukipudas,* kapell fr. 1630.

Ijå, afsöndradt fr. Kemi, hade (tillsammans med Pudasjärvi) egen pastor åtm. redan 1477. *Kuivaniemi* var fr. äldre tider kapell, intill 1751,

då tjensten indrogs; sedan 1771 har sockneadjunkten i Ijå haft här sin station.

Pudasjärvi past. afsöndr. 1639 fr. Ijå. *Jokijärvi* blef kapell 1858.

Kuusamo pastorat afsöndr. 1675 fr. Kemi (med Sodankylä och Enare såsom kapeller).

Kemi, det äldsta pastorat här i höga norden, anses vara inrättadt omkr. 1249.

* *Simo*, predikohus på 1600-talet, blef kapell under Kemi 1796 samt afskiljdes till pastorat 1865.

* *Tervola*, med kyrka fr. 1627, blef kapell under Kemi 1673 och eget pastorat 1860.

Nedertorneå, pastorat redan före 1593, blef efter fredsslutet 1809 genom reskr. af 1812 afsöndradt fr. svenska andelen, med Karunki såsom kapell.

Karunki, förut en del af Karl Gustafs pastorat i Vesterbotten, blef 1812 kapell under Nedertorneå, och eget pastorat 1859.

Öfvertorneå afsöndr. från svenska Öfvertorneå pastorat 1812, med moderkyrka i Alkula, *Turtola* såsom kapell samt *Kolari* predikogäll, hvilket sistn. erhöll kapellrättighet 1856.

Rovaniemi (fordom Korkola), kapell under Kemi med kyrka af 1632, blef eget pastorat 1785.

Kemiträsk hade kyrka och prest fr. medlet af 1600-talet. Afsöndradt fr. Sodankylä 1776 till särskildt pastorat.

Kuolajärvi, kapell under Kemiträsk fr. 1826; pastorat 1857 (fr. $^1/_5$ 1862).

Sodankylä, kapell under Kuusamo 1675, erhöll dock egen kapellan först 1689; pastorat 1747 med Kemiträsk jemte Sombio och Kittilä trakten såsom kapellförsamling.

Kittilä med predikohus fr. 1778, blef skildt kapell under Sodankylä 1825; pastorat 1854.

Muonioniska blef 1812 fr. Pajala kapell i Sverige afskildt till pastorat, med *Enontekis* f. d. moderkyrka såsom kapell.

Utsjoki blef 1747 afsöndradt fr. Kautokeino till eget pastorat, med *Enare* såsom kapell. Enare hade kyrka redan fr. 1648.

B. Sammandragstabell.

Prosterier.	Folkmängd.	Kyrkor der prest finnes stationerad.	Kyrkor utan prest eller s. k. bönehus.	Summa kyrkor.	Pastorstjenster.	Öfriga ordinarie prestjenster.	Summa tjenster.	Extra ordinarie prester 15/8 1873.
A. I Åbo erkestift:								
1. Åbo domprosteri	52,354	22	6	28	12	23	35	5
2. Wirmo prosteri	21,073	13	—	13	7	11	18	1
3. Wehmo „	33,860	14	—	14	10	12	22	4
4. Björneborgs nedre . . .	48,170	14	2	16	7	12	19	3
5. Björneborgs öfre	36,414	11	3	14	8	9	17	2
6. Tyrvis	56,312	21	1	22	10	19	29	6
7. Tammerfors	60,707	17	1	18	13	13	26	10
8. Hattula	24,852	9	1	10	7	6	13	—
9. Tavastehus	37,868	12	1	13	5	12	17	3
10. Raseborgs östra	32,795	9	2	11	9	6	15	3
11. Raseborgs vestra	26,995	13	1	14	8	10	18	2
12. Bjerno	34,605	15	6	21	8	14	22	1
13. Ålands	17,860	15	—	15	11	7	18	6
14. Wasa nedre	63,862	19	1	20	15	12	27	8
15. Wasa öfre	52,903	11	2	13	9	9	18	5
16. Lappo	47,993	15	2	17	11	6	17	7
17. Jakobstads	35,099	11	—	11	9	5	14	3
18. Gamlakarleby	35,059	16	—	16	9	11	20	8
Summa	718,781	257	29	286	168	197	365	77
B. I Borgå stift:								
1. Borgå domprosteri . . .	35,516	10	—	10	6	9	15	4
2. Helsingfors prosteri . .	55,053	11	2	13	8	12	20	3
3. Ithis	27,211	5	—	5	5	3	8	—
4. Hollola	37,406	9	—	9	7	7	14	3
5. Jämsä	27,439	5	—	5	5	4	9	2
6. Jyväskylä	42,706	10	2	12	8	7	15	3
7. Heinola	29,781	7	—	7	5	6	11	2
8. St Michels	44,657	7	—	7	6	7	13	4
9. Jockas	39,596	6	1	7	4	6	10	1
10. Nyslotts	41,060	7	1	8	5	7	12	4

11. Willmanstrands	33,206	8	—	8	7	6	13	5
12. Fredrikshamns	29,048	8	1	9	6	8	14	4
13. Wiborgs	53,336	8	2	10	7	8	15	2
14. Jääskis	29,115	6	—	6	6	5	11	1
15. Mohla	25,354	5	—	5	5	4	9	2
16. Kexholms	20,797	6	1	7	5	4	9	3
17. Kronoborgs	28,538	4	—	4	4	4	8	3
18. Sordavala	24,282	4	1	5	4	5	9	1
Summa	624,101	126	11	137	103	112	215	47
C. I Kuopio stift:								
1. Kuopio domprosteri . .	117,719	19	—	19	14	19	33	9
2. Karelens nedre prosteri	43,862	9	—	9	8	7	15	2
3. Karelens öfre	48,997	10	—	10	6	9	15	7
4. Kajana	30,703	9	1	10	7	6	13	2
5. Kalajoki	40,267	14	—	14	11	8	19	5
6. Brahestads	24,255	11	—	11	6	9	15	1
7. Uleåborgs	50,255	18	—	18	7	18	·25	3
8. Kemi	27,205	12	1	13	9	4	13	3
9. Lappska prosteriet . . .	6,476	6	1	7	4	2	6	1
Summa	389,739	108	3	111	72	82	154	33
Summa summarum för hela landet	1,732,621	491	43	534	343	391	734	157

Anm. Rätteligen är tillsvidare kyrkornas antal i Borgå stift endast 133, emedan Miehikkälä moderkyrka, Jäppilä och Nuijamaa kapellkyrkor samt Toivakka bönehus ännu ej äro färdiga. Likaså i Kuopio stift endast 109, emedan Keitele moderkyrka och Kuusjärvi kapell ännu icke finnas. Bland kyrkorna äro äfven de för gudstjensten i kronans fängelseinrättningar inredda lokalerna inberäknade, men deremot icke de i några få svenska församlingar befintliga, invid församlingskyrkan uppförda lokalerna för gudstjenst på finska språket. I Åbo erkestift belöper sig en kyrka på 3212 personer, i Borgå stift en på 4555 samt i Kuopio stift en på 3511.

C. Folkmängdstabell.

(Pastoraterna äro upptagna i ordning efter folkrikheten, och deras samt andra sjelfst. församlingars namn kursiverade; kapellernas namn äro okursiverade. Folkmängden efter 1870 års qvinqvenniitabeller.)

1 *Helsingfors* svenska och finska pastorat . . . . 25,850.
Wiborgs sv. och finska pastorat (staden 8468, landsförs. 12,098 . . 20,566.
Kuopio domkyrkopastorat (staden 5600, landsförs. 14,077) . . . . 19,677.
Åbo domkyrkopastorat. 19,527.
5 *Borgå* d:o (staden 3478, mkolf. 9030, Askola 2561, Pukkila 1758, Borgnäs 1821) . . . . 18,648.
Ulfsby (mkf. 3903, Björneborgs stad 6959 och landsförs. 3525, Kulla 2235) . . . . 16,622.
Pieksämäki (mkförsaml. 12,157 och Haukivuori 2876) . . . . 15,033.
Idensalmi (mkf. 13,316, Rutakko 670) . . . . 13,986.
Rautalampi (mkförsaml. 11,069, Wesanto 2370) 13,439.
10 *Tammela* (mkf. 7785, Jockis 2682, Bertula 1218, Humppila 1569) 13,254.
Nerpes (mkförs. 11,799, Kaskö 774) . . . . . 12,573.
Leppävirta (mkförsaml. 11,967, Warkaus 549) 12,516.
Pielavesi . . . . 12,181.
Kerimäki (mkf. 10,324, Savonranta 1826) . . 12,150.
15 *Nilsiä* (mkoförs. 11,585, Strömsdal 422) . . . 12,007.
St Michel (staden 947, landsf. 10,996) . . . . 11,943.
Libelits . . . . 11,768.
Sordavala (staden 631, landsf. 10,732) . . . . 11,363.
Jockas . . . . 11,331.
20 *Mäntyharju* . . . . . . 11,330.
Ilmola (mkf. 7440, Seinäjoki 1471 + 261, Pereseinäjoki 1945) . 11,117.
Uleåborg (staden 7955, landsf. 2159, Uleåsalö 806) . . . . 10,920.
Hvittis (mkoförs. 6352, Wambula 2433, Kauvatsa 1824) . . . . . 10,609.
Kides . . . . 10,156.
25 *Ithis* . . . . 10,014.
Tyrvis (mkoförs. 6074, Kiikka 2424, Kiikois 1458) . . . . 9956.
Rantasalmi (mkf. 8703, Kangaslampi 1020) . 9723.
Kangasniemi . . . . . 9613.
Lappo (Wasa läns; mkoförsaml. 7352, Nurmo 2255). . . . . 9607.
30 *Säkkjärvi* . . . . 9309.
Wederlax (med Miehikkälä) . . . . 9281.
Parikkala . . . . 9277.
Limingo (mkförs. 2696, Lumijoki 1991, Törnävä 2704, Temmes 1036, Kembele 821) 9248.
Brahestad (staden 2960, mkolandsf. 2566, Salo kapell 1318, Wihanti 2282) . . . . 9126.
35 *Nykyrka* (Wiborgs läns) 9040.
Laukas (mkf. 7547, Su- [illegible]1) . . . . . 8958.

Fredrikshamn och Weckelax (staden 2162, landsf. 6750). . . . . . 8912.
Hauho (mkf. 4252, Tuulois 1617, Luopiois 3031) 8900.
Lappfjärd (mkförs. 4789, Kristinestads landsförs. 1280 och staden 2530) 8599.
40 *Nurmis* (mkf. 7334, Rautavaara 1180) . . . . . 8514.
Pielisjärvi . . . . 8483.
Gamlakarleby (st. 1977, mkolandsf. 4621, Nedervetil 1868) . . . . . . 8466.
Kankaanpää (mkf. 4800, Karvia 2013, Honkojoki 1630) . . . . 8443.
Norrmark (mkf. 2695, Hvittisbofjärd 3075, Påmark 2543) . . . . . . 8313.
45 *Loimjoki* (mkförs. 6986, Metsämaa 1205) . . . . 8191.
Korpilax . . . . 8073.
Tavastehus och Wånå (staden 3065, lf. 809, Wånå 2151, Rengo 2017) 8042.
Sysmä . . . . 7982.
Jaakkimvaara . . . . . 7869.
50 *Saarijärvi* . . . . 7772.
Ruovesi . . . . 7742.
Asikkala . . . . 7708.
Ikalis (mkf. 5972, Jämijärvi 1698) . . . . . . 7670.
Jämsä . . . . 7658.
55 *Ilomants* . . . . 7614.
Wörå . . . . 7590.
Mohla . . . . 7558.
Kimito (mkf. 4127, Dragsfjärd 2290, Westanfjärd 1127) . . . . 7544.
Pedersöre (mkf. 5523, Jakobstad 2010) . . . . 7533.
60 *Jorois* . . . . 7422.
Säminge (landsförs. 6454, Nyslott 933) . . . . . . 7387.
Kalajoki (mkförs. 4192, Alavieska 2149, Rautio 998) . . . . 7339.
Orimattila . . . . 7335.
Kaavi . . . . 7256.
65 *Kivinebb* . . . . 7188.
Pudasjärvi . . . . 7133.
Mustasaari . . . . 7089.
Walkeala . . . . 7054.
Gustaf Adolfs socken . 7033.
70 *Willmanstrand o. Lappvesi* (staden 988, landsf. 6025) . . . . 7013.
Ruokolax . . . . 6993.
Ylistaro . . . . 6991.
Somero (mkf. 5674, Sommarnäs 1313) . . . . . 6987.
Tammerfors . . . . . . 6986.
75 *Helsinge* . . . . 6878.
Tohmajärvi (mkf. 6162, Wärtsilä 692) . . . . . 6854.
Sakkola . . . . 6835.
Alavo (mkf. 4514 + 649, Töysä 1851) . . . . . . 6814.
Alajärvi (mkförs. 3831, Soini 1773, Lehtimäki 1174) . . . . 6778.
80 *Jyväskylä* (staden 1331, landsf. 5426) . . . . . 6757.
Heinävesi . . . . 6741.
Pöytis (mkf. 3374, Orihpää 1081, Yläne 2279) 6734.
Juuka . . . . 6713.
Tavastkyro (mkf. 5008, Wiljakkala 1644) . . . 6652.
85 *Keuru* (mkf. 5555, Pihlajavesi 1088) . . . . . . 6643.
Wiitasaari . . . . 6632.
Jalasjärvi . . . . 6505.
Urdiala . . . . 6493.
St Andreae . . . . 6472.
90 *Joutsa* (mkf. 5085, Leivonmäki 1384) . . . . 6469.
Bjerno (mkf. 4274, Finby 1030, Öfverby 1154) . 6458.
Perno (mkf. 4981, Liljendal 1460) . . . . . . 6441.
Björkö . . . . 6389.
Hollola . . . . 6271.
95 *Kondiolax* (mkf. 5379, Joensuu stad 884) . . . 6263.

Euraåminne (mkf. 4104, Luvia 2129) . . . . . . 6233.
Heinola (staden 994, lf. 5161) . . . . 6155.
Tuusniemi . . . . 6151.
St Mårtens (mkförs. och Karinais 2846, Koskis 2161, Eura 1138) . . . 6145.
100 *Muhos* (mkf. 3113, Utajärvi 3024) . . . . . . 6137.
Kristina . . . . 6099.
Eura (mkoförsaml. 2135, Kiukkais 2869, Hongilax 1087) . . . . 6091.
Kronoborg . . . . 5997.
Sotkamo . . . . 5935.
105 *Kuusamo* . . . . 5860.
Savitaipal . . . . 5849.
Orihvesi (mkf. 4650, Eräjärvi 1193) . . . . . . 5843.
Malax (mkf. 3700, Petalax 1618, Bergö 522) 5840.
Kauhajoki . . . . 5823.
110 *Mäntsälä* . . . . 5820.
Puumala . . . . 5810.
Kangasala (mkf. 4435, Kuhmalax 1372) . . . 5807.
Paldamo (mkf. 2968, Kajana stad 656 och lf. 2168) . . . . 5792.
Kihtelysvaara . . . . . . 5752.
115 *Hirvensalmi* . . . . 5672.
Letala . . . . 5661.
Lampis . . . . 5648.
Kimingi (mkf. 1222, Öfkimingi 1464, Haukipudas 2930) . . . . . . 5616.
Nykarleby (staden 1018, mkolandsf. 2695, Jeppo 1897) . . . . 5610.
120 *Kirvus* . . . . 5546.
Kumo . . . . 5480.
Nedertorneå (lf. 4673, Torneå stad 791) . . . 5464.
Storkyro . . . . 5452.
Wichtis . . . . 5425.
125 *Suonenjoki* . . . . 5411.
Hiitola . . . . 5395.
Ijå (mkf. 4200, Kuivaniemi 1141) . . . . 5341.
Wesilax (mkf. 4315, Tottijärvi 1015) . . . . . 5330.
Lapinlax . . . . 5314.
130 *Nurmijärvi* . . . . 5302.
Siikajoki (mkoförs. 1381, Revolax 1109, Paavola 2803) . . . . 5293.
Kauhava . . . . 5290.
Rauma (staden 2909, lf. 2371) . . . . 5280.
Sastmola . . . . 5269.
Sibbo . . . . 5201.
Imbilax . . . . 5164.
Kuhmoniemi . . . . . . 5141.
Hausjärvi . . . . 5130.
Kiuruvesi . . . . 5111.
140 *Lochteå* (mkf. 2900, Himango 2192) . . . . . 5092.
Sulkava . . . . 5059.
Elimä . . . . 5004.
Walkjärvi . . . . 4990.
Öfvertorneå (mkf. 2847, Turtola 1194, Kolari 880) 4921.
145 *Laihela* . . . . 4894.
Karis (mkf. 2391, Snappertuna 2198, Svartå 244) . . . . 4833.
Suomussalmi . . . . . . 4817.
Karstula . . . . 4806.
Pyhäjoki mkf. 3548, Merijärvi 1225) . . . . . 4773.
150 *Kuhmois* . . . . 4766.
Wirdois . . . . 4754.
Längelmäki (mkf. 2966, Kuorehvesi 1771) . . . 4737.
Kurikka . . . . 4723.
Kyrkslätt . . . . 4702.
155 *Birkala* (mkf. 2467, Ylöjärvi 2205) . . . . . . 4672.
Loppis . . . . 4605.
Bräkylä . . . . 4592.
Nikolaistad . . . . 4561.
Halikko (mkf. 3829, Angelniemi 728) . . . . . 4557.
160 *Luumäki* . . . . 4556.
[illegible] 4545

Maaninka . . . . 4501.
Ingå (mkf. 3220, Degerby 1270) . . . . 4490.
Pyhäjärvi (i Wiborgs län) 4466.
165 *Janakkala* . . . . 4455.
Hattula (mkf. 2999, Tyrväntö 1356) . . . . . . 4355.
Jääskis . . . . 4327.
Pargas . . . . 4323.
Räisälä . . . . 4270.
170 *Pidisjärvi* . . . . 4260.
Wirmo (mkf. 3425, Karjala 831) . . . . 4256.
Wetil (mkf. 2356, Halso 806, Perho 1079) . . . 4241.
Mouhijärvi . . . . 4230.
Padasjoki . . . . 4185.
175 *Lundå* (mkf. 3291, Brunkala 854) . . . . 4145.
Rovaniemi . . . . 4143.
St Johannis . . . . 4135.
Kisko (mkf. 2559, Suomusjärvi 1573) . . . . . 4132.
Wehmo (mkf. 2845, Lokalax 1278) . . . . 4123.
180 *Messuby* . . . . 4025.
Lillkyro . . . . 3992.
Sagu (mkf. 2645, Karuna 1343) . . . . 3988.
Piippola (mkförs. 2042, Pulkkila 1882) . . . . . 3924.
Esbo . . . . 3918.
185 *Uguniemi* . . . . 3894.
Pyhäjärvi (i Uleåborgs län) . . . . 3886.
Östermark . . . . 3878.
Nystad (staden 3495, lf. 380) . . . . 3875.
Thusby . . . . 3865.
190 *Ruskeala* . . . . 3861.
Lappträsk . . . . 3847.
Munsala . . . . 3837.
Sippola . . . . 3810.
Pungalaitio . . . . 3797.
195 *Nykyrka* (i Åbo län) . . 3788.
Nastola . . . . 3769.
Ylivieska . . . . 3736.
Haapavesi . . . . 3713.
Alahärmä . . . . 3703.
200 *Lappajärvi* . . . . 3697.
Eno . . . . 3601.
Klemis . . . . 3593.
Pemar . . . . 3512.
Sjundeå . . . . 3500.
205 *Korsnäs* . . . . 3492.
Pälkäne . . . . 3492.
Sääksmäki . . . . 3469.
Kelviå (mkf. 2625, Ullava 817) . . . . 3442.
Nådendal och Reso (staden 447, landsförs. 643, Reso 1473, Merimasku 857) . . . . 3420.
210 *Uskela* (mkförs. 2355, Muurla 1064) . . . . . 3419.
Rautus . . . . 3418.
Jurva . . . . 3406.
Haapajärvi . . . . 3400.
Karkku . . . . 3370.
215 *Isojoki* . . . . 3355.
Lojo . . . . 3297.
Puolanko . . . . 3262.
Pojo . . . . 3258.
Kuolemajärvi . . . . 3255.
220 *Taipalsaari* . . . . 3219.
St Bertils . . . . 3217.
Kymmene . . . . 3213.
Teisko . . . . 3198.
Hyrynsalmi (mkf. 1439, Ristijärvi 1746) . . . . 3185.
225 *Töfsala* (mkf. 2245, Iniö 463, Welkua 464) . . 3172.
Kemi . . . . 3169.
Kivijärvi . . . . 3143.
Parkano . . . . 3110.
Qveflax . . . . 3079.
230 *Oulais* . . . . 3070.
Tenala . . . . 3044.
Kesälax . . . . 3041.
Alastaro . . . . 3032.
Ylikannus . . . . 3021.
235 *Evijärvi* (i Wasa län) . . 2981.
Lempälä . . . . 2981.
Kronoby . . . . 2962.
Rautjärvi . . . . 2942.

Toholampi (mkf. 2342, Lestijärvi 589) . . . . 2931.
240 *Kärkölä* . . . . 2918.
Etseri . . . . 2917.
Solf . . . . 2904.
Hankasalmi . . . . 2880.
Lavia . . . . 2879.
245 *Siikais* . . . . 2863.
Strömfors . . . . 2862.
St Marie (mkförs. 2069, Paattis 783) . . . . . . 2852.
Kuortane . . . . 2850.
Joutseno . . . . 2835.
250 *Pihtipudas* . . . . 2812.
Nakkila . . . . 2779.
Pyhämaa . . . . 2772.
Petäjävesi . . . . 2757.
Kaukola . . . . 2756.
255 *Finström* (mkförs. 1835, Geta 910) . . . . 2745.
Oravais . . . . 2743.
Kuru . . . . 2708.
Akkas . . . . 2694.
Ekenäs (staden 1366, lf. 1294) . . . . 2660.
260 *Kemiträsk* . . . . 2659.
Evijärvi (i Uleåborgs län) 2644.
Teirijärvi . . . . 2594.
Kalvola . . . . 2584.
Säresniemi . . . . 2571.
265 *Nummis* (i Nylands län) 2566.
Nousis . . . . 2557.
Pusula . . . . 2546.
Nagu . . . . 2518.
Pyttis . . . . 2510.
270 *Pörtom* . . . . 2499.
Kexholm (staden 680, lf. 1790) . . . . 2470.
Masku (mkf. 1349, Rusko 536, Wahto 551) . . . 2436.
Karislojo (mkförs. 1658, Sammatti 732) . . . . . 2390.
Multia . . . . 2366.
275 *Frantsila* . . . . 2357.
Artsjö . . . . 2336.
Jomala (lf. 2072, Mariehamn 258) . . . . . . 2330.
Kaustby . . . . 2310.
Kjulå . . . . 2294.
280 *Lappo* (i Åbo län) . . . 2290.
Kortesjärvi . . . . 2257.
Pelgjärvi . . . . 2252.
Esse . . . . 2251.
Sodankylä . . . . 2251.
285 *St Karins* (mkf. 1682, Kakskerta 565) . . . . 2247.
Ylihärmä . . . . 2238.
Pyhäjärvi (i Nylands län) 2236.
Lovisa . . . . 2221.
Piikkis . . . . 2201.
290 *Heinjoki* . . . . 2200.
Föglö (mkf. 1326, Kökar 540, Sottunga 332) . . 2198.
Koskis . . . . 2192.
Bromarf . . . . 2188.
Luhanko . . . . 2142.
295 *Purmo* . . . . 2135.
Tervola . . . . 2080.
Korpo . . . . 2074.
Sideby . . . . 2067.
Kiikala . . . . 2028.
300 *Mörskom* . . . . 2023.
Anjala . . . . 1996.
Karijoki . . . . 1981.
Lemland (mkförs. 1498, Lumparland 469) . . . 1967.
Replot . . . . 1945.
305 *Rimito* . . . . 1941.
Suomenniemi . . . . . . 1922.
Larsmo . . . . 1865.
Gestilä . . . . 1851.
Uurais . . . . 1826.
310 *Gustafs* . . . . 1793.
Windala . . . . 1778.
Sahalax . . . . 1765.
Lemo (mkf. 637, Willnäs 1114) . . . . 1751.
Kittilä . . . . 1745.
315 *Saltvik* . . . . 1744.
Kärsämäki . . . . 1729.
Reisjärvi . . . . 1717.
Karlö . . . . 1704.
Säkylä . . . . 1685.
320 *Simo* . . . . 1657.
Kuolajärvi . . . . 1616.
Su[illegible] . . . . . 1550.

34

	Houtskär	1547.
	Maxmo	1535.
325	*Karunki*	1496.
	Hammarland	1482.
	Mietois	1398.
	Muonioniska (mkf. 783, Enontekis 545)	1328.
	Harjavalta	1326.
330	*Hiitis*	1237.
	Helsingfors gardesförs.	1205.
	Utsjoki (mkf. 432, Enare 720)	1152.
	Hinnerjoki	1106.
	Brändö	1092.
335	*Hogland*	1050.
	Eckerö	1046.
	Wårdö	931.
	Kumlinge	775.
	Wiborgs tyska pastorat	642.
340	*Helsingfors tyska pastorat*	419.
	Sveaborgs lutherska församling	302.
	Fredrikshamns kadetkorps	272.
343 *)	*Kaderekipagets förs. i Helsingfors*	211.
	Summa	1,732,621.

De pastorater, hvilkas redan beslutna klyfning ännu icke hunnit gå i verkställighet och hvilkas underlydande församlingar i det föregående äro hvar för sig skildt upptagna, hafva *i sitt närvarande skick* följande folkmängd:

Kuopio	28,723.
Ilmola	28,168.
Idensalmi	24,411.
Ruovesi	18,121.
Lappajärvi	17,491.
Rautalampi	16,319.
Nerpes	16,065.
Lappfjärd	16,002.
Pielisjärvi	15,196.
Saarijärvi	15,004.
Kides	14,748.
Messuby	14,209.
Fredrikshamn och Weckelax	12,722.
Tohmajärvi	12,606.
Storkyro	12,443.
Wörå	11,868.
Lochteå	11,044.
Mohla	9758.
Pedersöre	9668.
Kuortane (Alavo)	9664.
Janakkala	9585.
Hollola	9189.
Mustasaari	9034.
Keuru	9009.
Wiitasaari	8844.
Kimito	8781.
Lojo	8409.
Paldamo	8363.
Pyhäjoki	7843.
Lampis	7840.
Nystad och Nykyrka	7663.
Wichtis	7661.
Siikajoki	7650.
Mouhijärvi	7109.
Kemi	6906.
Kumo	6806.
Letala	6767.
Lappträsk	6183.
Pojo och Ekenäs	5918.
Piippola	5775.
Wirmo	5654.
Tenala	5232.
Kexholm	5226.
Töfsala	4965.
Hammarland	2528.

*) Summan 343 är äfven *pastoraternes* summa (se tab. B), ehuru i ofvan stående nummerföljd ingå fyra församlingar, hvilka ej äro pastorater. Detta beror derpå att Öfvermark, Anttola, Miehikkälä och Keitele nybildade pastorater, hvilka äro afsöndrade från sockneandelar och 1870 ännu icke voro, ej heller med undantag af Anttola ännu äro skiljda gäll, icke hafva kunnat i tab. C upptagas, emedan deras folkmängd ej är skildt uppgifven i 1870 års tabeller.

D. Tabell öfver folktätheten.

(Derjemte innehållande i procent uträknad uppgift på tillökningen eller minskningen i församlingarnas folknummer under femårsperioden 1865—1870. De *lands*församlingar, som endast äro kapeller eller annexer, hafva icke namnen kursiverade).

	A. Städerna.	Tillökning eller minskning i proc. af folkmängden sedan år 1865.	Personer på qvadratversten år 1870.		B. Landsförsamlingarna.	Tillökning eller minskning i proc. af folkmängden sedan år 1865.	Personer på qvadratversten år 1870.
1	*Wiborg*	+ 4,04	5205,71	1	*Hogland* . . .	+ 3,19	40,79
	Tammerfors . .	+ 26,15	2718,29		*St Karins* . . .	+ 5,79	30,41
	Willmanstrand	+ 7,48	2690,24		Kakskerta . .	+ 7,01	
	Helsingfors . .	+ 12,85	1893,57		*Lillkyro*	— 9,46	26,24
5	*Sordavala* . . .	+ 1,09	1491,80	5	*Piikkis*	+ 8,10	25,52
	Åbo	+ 7,83	1297,48		*Lemo*	— 6,05	23,75
	Nyslott	— 13,61	771,07		Willnäs . . .	+ 4,81	
	Kuopio	+ 7,92	522,88		*Halikko*	+ 0,52	23,78
	Tavastehus . .	— 2,70	499,19		Angelniemi .	— 1,09	
10	*Jakobstad* . . .	+ 8,01	492,87	10	*Nådendals* lf. .	+ 0,31	22,68
	Fredrikshamn .	+ 2,74	381,50		Reso	+ 11,08	
	Nystad	+ 7,08	291,25		(Merimas-		
	Jyväskylä . . .	+ 14,44	289,74		ku, se Ri-		
	Ekenäs	+ 2,48	288,79		mito)		
15	*Björneborg* . .	— 4,28	285,09		*Lundå*	— 0,36	22,26
	Borgå	+ 1,70	282,16		Brunkala . .	— 4,37	
	Nikolaistad . .	+ 0,24	256,04		*Björkö*	+ 3,82	21,65
	Kaskö	— 1,78	241,88	15	*St Marie* . . .	+ 2,53	21,36
	Uleåborg . . .	+ 4,64	184,91		Paattis . . .	— 6,56	
20	*Brahestad* . . .	+ 12,98	183,89		*Helsinge*	— 1,88	21,19
	Nådendal . . .	— 17,37	159,64		*St Johannis* .	+ 3,74	20,98
	Kristinestad . .	— 1,25	131,87		*Nerpes*	+ 0,55	20,18
	St Michel . . .	+ 14,10	129,90	20	*Korsnäs*	+ 2,40	
	Lovisa	— 14,73	120,94		*Pörtom*	— 0,60	
25	*Raumo*	— 4,09	112,32		*Pargas*	+ 5,72	19,40
	Kexholm . . .	— 1,90	111,37		*Nakkila*	— 7,06	18,90
	Mariehamn . .	+ 111,47	98,85		*Anjala*	— 3,25	18,72
	Joensuu	+ 6,88	77,41	25	*Strömfors* . . .	— 5,79	
	Nykarleby . .	— 0,78	76,83		*Mustasaari* . .	— 1,96	18,04
30	*Heinola*	— 1,29	43,75		*Qveflax*	— 3,84	
	Gamlakarleby .	— 8,60	28,29		*Replot*	+ 0,01	
	Torneå	+ 6,75	12,04		*Sagu*	— 1,15	17,89
33	*Kajana*	— 0,45	5,05	30	Karuna . . .	+ 6,00	

	Pyhämaa	—	2,89	17,78
	Rimito	+	1,89	17,68
	Merimasku (under Nådendal hörande) kapell	+	3,25	
	Kuolemajärvi	—	3,12	17,41
35	*Pungalaitio*	—	6,82	17,36
	Korpo	+	4,88	17,24
	Houtskär	+	5,67	
	Kumo	—	5,89	17,24
	Harjavalta	—	18,11	
40	*Wörå*	—	8,07	17,11
	Oravais	—	8,60	
	Maxmo	—	11,58	
	Storkyro	—	13,53	17,07
	Ylistaro	—	13,46	
45	*Jomala*	+	2,82	17,01
	Sibbo	—	5,42	16,85
	Thusby	—	5,48	16,77
	Lemland	+	11,13	16,76
	Lumparland	+	9,83	
50	*Ulfsby*	—	3,72	16,71
	Björneborgs landsförs.	—	4,76	
	Kulla	—	11,17	
	Wehmo	—	9,42	16,65
	Lokalax	+	0,16	
55	*Klemis*	±	0	16,61
	Bjerno	—	7,87	16,46
	Finby	—	2,09	
	Öfverby	+	5,40	
	Nystads landsförsaml.	+	3,51	16,28
60	*Nykyrka* i Åbo län	—	0,19	
	Finström	+	7,88	16,19
	Geta	+	1,56	
	Kimito	—	3,14	16,10
	Dragsfjärd	+	5,58	
65	Westanfjärd	+	1,71	
	Hiitis	+	2,40	
	Töfsala	+	2,19	15,86
	Iniö	—	0,64	
	Welkua	+	12,62	
70	*Gustafs*	—	1,16	

	Borgå landsf.	—	4,80	15,81
	Askola	—	8,70	
	Pukkila	—	10,76	
	Borgnäs	—	5,60	
75	*Sjundeå*	—	6,64	15,33
	Karis	—	3,00	15,29
	Snappertuna	—	2,27	
	Svartå	+	3,83	
	Hvittis	—	5,09	15,26
80	Wambula	—	6,60	
	Kauvatsa	—	4,70	
	Ingå	—	4,58	15,24
	Degerby			
	Malax	—	0,16	15,15
85	Petalax	+	0,75	
	Bergö	+	2,35	
	Solf	—	3,81	
	Nousis	—	2,81	14,98
	Sund	+	3,95	14,98
90	*Wårdö*	+	12,74	
	Euraåminne	—	4,36	14,93
	Luvia	—	2,02	
	Uskela	+	2,80	14,88
	Muurla			
95	*St Bertils*	—	3,25	
	Kyrkslätt	—	4,10	14,77
	Kymmene	—	6,79	14,71
	Saltvik	+	8,46	14,69
	Ekenäs landsf.	—	7,64	14,48
100	*Pojo*	—	1,96	
	Sordavala lf. (inber. grekerna gör folktätheten omkring 17,00).	—	3,38	14,37
	Artsjö	—	4,22	14,25
	Asikkala	—	4,01	14,24
	Tyrvis	—	2,38	14,21
105	Kiikka	—	7,69	
	Kiikois	—	4,46	
	Sastmola	+	1,66	14,19
	Perno	—	4,73	14,18
	Liljendal	—	6,78	
110	*Kärkölä*	—	7,54	14,17
	Esbo	—	3,85	14,06
	Pemar	—	3,14	13,92
	Orimattila	—	8,18	13,75

	Kauhava	— 7,84	
115	*Lappo* i Wasa län	— 1,97	13,65
	Nurmo	— 16,01	
	Alahärmä	— 14,16	
	Ylihärmä	— 9,76	
	Lappträsk	— 10,93	13,51
120	*Raumo lf.*	+ 2,91	13,38
	Karlö	— 0,06	13,33
	Brändö	+ 0,74	13,28
	Kumlinge	+ 4,31	
	Karkku (med Suoniemi)	— 18,26	13,26
125	*Pedersöre*	— 4,30	
	Larsmo	+ 2,81	13,19
	Esse	— 2,68	
	Purmo	— 12,14	
	Akkas	— 16,05	13,12
130	*Hammarland*	+ 5,71	13,12
	Eckerö	+ 3,56	
	Alastaro	— 11,49	13,00
	Loimjoki		
	Metsämaa	— 1,15	
135	*Koskis* i T:hus län	— 12,77	13,00
	Wirmo	— 3,95	
	Karjala	— 23,24	12,88
	Mietois	— 3,65	
	Kronoby	— 3,42	12,87
140	*Teirijärvi*	+ 0,62	
	Masku	— 1,81	
	Rusko	— 3,94	12,76
	Wahto	+ 0,91	
	Nagu	+ 2,11	12,76
145	*Wiborgs lf.*	+ 1,85	12,63
	Hausjärvi	— 9,92	12,51
	Kronoborg	— 3,18	12,49
	Lappo i Abo län	— 3,18	12,49
	Urdiala	— 7,52	12,48
150	*Tammela*	+ 0,68	
	Jockis	— 2,12	12,82
	Bertula	— 4,25	
	Humppila	— 2,12	
	Munsala	— 15,18	
155	*Nykarleby lf.*	— 19,40	12,20
	Jeppo		

	Elimä	— 4,38	12,14
	Wederlax (med Miehikkälä)	— 3,02	12,07
	Pälkäne	— 8,73	12,04
160	*Sakkola*	— 3,13	12,04
	Föglö	+ 2,95	
	Kökar	+ 3,25	12,02
	Sottunga	+ 5,76	
	Nastola	— 6,39	11,98
165	*Messuby*	— 4,17	11,95
	Teisko	— 6,63	
	Jaakkimvaara	— 7,38	11,80
	Somero	— 1,97	11,77
	Sommarnäs	— 3,60	
170	*Sääksmäki*	— 10,71	11,77
	Rautus	— 0,38	11,72
	Norrmark	— 8,61	
	Hvittisbofjärd	— 2,23	11,68
	Påmark	— 5,57	
175	*Säkkjärvi*	— 2,11	11,56
	Wesilax	— 15,24	11,50
	Tottijärvi	— 10,57	
	Lojo	— 8,87	
	Nummis i Nylands län	— 8,62	11,48
180	*St Mårtens*		
	Koskis gäll.	— 2,95	11,47
	Eura d:o		
	Letala	— 4,28	11,43
	Hinnerjoki	— 10,37	
185	*Pöytis*	— 13,20	
	Orihpää	— 9,01	11,34
	Yläne	— 3,39	
	Wichtis	— 7,28	11,28
	Mäntsälä	— 5,81	11,25
190	*Kivinebb* (inber. grekerna gör folktätheten omkr. 20,00).	— 4,81	11,24
	Lampis	— 14,18	11,22
	Hiitola (inber. grekerna gör folktätheten omkr 14,00.)	— 2,72	11,12

	Eura	—	3,58	
	Kiukkais	—	6,61	11,10
195	Hongilax	—	6,18	
	Bromarf	+	3,21	11,07
	Tenala	+	5,58	
	Birkala	—	12,61	10,97
	Ylöjärvi	—	9,51	
200	*Karislojo* / Sammatti	—	1,61	10,94
	Kisko	—	2,33	10,94
	Suomusjärvi	+	1,63	
	Lempälä	—	9,14	10,98
205	*Weckelax*	+	1,81	10,93
	Taipalsaari	—	1,29	10,88
	Walkjärvi	—	1,85	10,86
	Parikkala	—	1,97	10,78
	Lappfjärd	+	0,68	
210	Kristinestads lf.	+	2,98	
	Sideby	+	4,02	10,73
	Isojoki	—	7,55	
	Karijoki	—	4,71	
	Hauho	—	8,87	
215	Tuulois	—	2,59	10,71
	Luopiois	—	7,19	
	Hattula	—	14,56	10,66
	Tyrväntö	—	7,76	
	Mörskom	—	10,33	10,54
220	*Kjulå*	—	1,12	10,51
	Pyttis	—	5,82	10,43
	Jorois	—	1,38	10,39
	Pyhäjärvi i Nylands län	—	6,05	10,38
	Tavastkyro	—	16,55	10,29
225	Wiljakkala	—	8,92	
	Räisälä	—	0,88	10,27
	Kiikala	—	5,59	10,26
	Nurmijärvi	—	5,32	10,05
	Lavia	—	11,42	
230	*Mouhijärvi* / Suodenniemi	—	20,12	10,02
	Kangasala	—	11,37	9,98
	Kuhmalax	—	4,79	
	Nykyrka i Wiborgs län	—	2,12	9,90
235	*Tavastehus lf.*	—	6,04	
	Wånå	—	9,36	9,81
	Rengo	—	12,34	

	St Michels lf.	—	2,01	9,76
	Laihela			
240	*Jurva*	—	4,89	9,72
	Östermark (Dessa 3 sistn. hafva i ans. till territorialreglering mellan Jurva och Östermark måst uträknas samfäldt).			
	Janakkala	—	2,54	9,72
	Kides	—	3,50	9,70
	Bräkylä (Dessa 2:ne ober. derboende greker).	—	1,06	
245	*Pusula*	—	5,81	9,68
	Sahalax	—	10,94	9,68
	Kalajoki	—	3,32	
	Alavieska	+	0,94	9,59
	Rautio	—	6,90	
250	*Kristina*	—	1,72	9,58
	Kexholms lf.	—	5,99	9,52
	Kaukola	—	1,54	
	Kuopio landsf.	—	2,48	
	Karttula (tillvexten beroende af territorialreglering med Pielavesi).	+	11,40	9,48
255	*Maaninga*	—	2,82	
	Tuusniemi	—	3,18	
	Hollola	—	8,28	9,43
	Heinola lf.	—	3,30	9,35
	Sippola	+	0,50	9,31
260	*Jääskis*			
	Kirvus	+	0,24	9,25
	St Andreae (Dessa 3 hafva i anseende till efter 1865 i verket satt territorialreglering måst ut-			

	räknas samfäldt).		
	Sysmä	– 7,87	9,22
	Luhanko . . .	– 3,99	
265	*Ilmola*	– 9,82	
	Seinäjoki . .	– 6,98	
	Peräseinäjoki	+ 1,53	9,10
	Jalasjärvi . .	– 4,00	
	Kauhajoki . .	– 4,76	
270	*Kurikka* . . .	– 5,87	
	Ithis	– 1,58	9,07
	Lappvesi . . .	+ 1,50	8,97
	Pelgjärvi . . .	– 1,57	8,85
	Mohla	– 1,50	8,84
275	*Heinjoki* . . .	– 0,04	
	(De 2 sistn. oberäkn. greker).		
	Gustaf Adolfs socken . . .	– 5,65	8,82
	Savitaipal . .	– 4,10	8,68
	Suomenniemi	– 1,08	
	Loppis	– 8,27	8,64
280	*Jockas*	– 2,78	8,56
	Mäntyharju .	– 2,22	8,56
	Hirvensalmi .	– 3,86	8,36
	Orihvesi . . .	– 12,69	8,36
	Eräjärvi . .	– 11,48	
285	*Kangasniemi* .	+ 1,25	8,27
	Leppävirta . .	– 8,21	8,27
	(Jemf. Suonenjoki).		
	Joutsa	– 4,98	8,17
	Leivonmäki .		
	Ylivieska . . .	– 5,13	8,11
290	*Joutseno* . . .	– 4,26	8,07
	Pyhäjärvi i Wiborgs län . .	– 3,62	8,07
	Lappajärvi . .	– 3,97	
	Kortesjärvi .	– 10,26	7,96
	Evijärvi i Wasa län	– 4,82	
295	*Windala* . . .	+ 4,84	
	Siikais	– 7,35	7,87
	Kerimäki . . .		
	Savonranta .	– 3,51	7,81
	Enonkoski .		

300	*Tohmajärvi* .	– 3,65	7,76
	Kihtelysvaara	– 5,44	
	Kuhmois . . .	– 4,88	7,75
	Säkylä	– 1,86	7,74
	Kalvola . . .	– 13,40	7,69
305	*Brahestads lf.*		
	Salo	– 3,02	7,61
	Wihanti . .		
	Jämsä	– 5,85	7,60
	Korpilax . . .	+ 0,91	
310	*Walkeala* . .	– 1,88	7,60
	Sulkava . . .	– 2,83	7,50
	Rautalampi .	+ 3,06	
	Wesanto . .		7,25
	Hankasalmi .	– 3,74	
315	*Suonenjoki* .	+ 15,79	
	(Denna tillökning beror af territorialreglering mellan Suonenjoki å ena samt Leppävirta och Pieksämäki å andra sidan).		
	Pieksämäki .		
	(jemf. Suonenjoki).	– 0,94	7,17
	Haukivuori .		
	Längelmäki .	– 10,15	6,94
	Kuorehvesi .	– 11,48	
320	*Limingo* . . .	– 5,80	
	Lumijoki . .	– 4,56	
	Törnävä . .	– 5,42	6,92
	Temmes . .	– 12,57	
	Kembele . .	– 12,29	
325	*Uguniemi* . .	+ 0,71	6,81
	Gamlakarleby landsf.	+ 2,67	
	Nedervetil .	– 2,04	
	Wetil	– 9,98	6,71
	Halso		
330	Perho	– 14,09	
	Kaustby . . .	– 1,99	
	Pyhäjoki . . .	– 2,69	
	Merijärvi . .	– 2,16	6,70
	Oulais	– 7,92	

335	*Petäjävesi*	— 5,97	6,70
	Nilsiä	— 5,29	6,66
	Strömsdal		
	Kaavi	— 5,82	6,60
	Heinävesi	— 4,12	6,52
340	*Ruokolax*	—. 3,68	6,50
	Rautjärvi	— 4,20	
	Alavo	+ 1,97	6,47
	Töysä	— 3,65	
	Kuortane	— 0,87	
345	*Luumäki*	— 3,96	6,34
	Laukas	— 4,94	6,32
	Sumiais	— 6,86	
	Jyväskylä lf.	— 5,78	
	Imbilax	— 4,19	6,31
	(Inber. grekerna är folktätheten omkr. 10,00).		
350	*Karunki*	+ 0,60	6,28
	Nedertorneå	— 0,66	
	Kesälax	— 5,56	6,12
	Haapajärvi	— 6,85	6,08
	Pidisjärvi	— 7,11	
355	*Reisjärvi*	— 20,14	
	Libelits	— 5,02	5,80
	Polvijärvi		
	Kuusjärvi		
	Kondiolax	— 15,51	
	(I Libelits och Kondiolax är inber. grekerne folktätheten 7,27).		
360	*Rantasalmi*	— 2,87	5,78
	Kangaslampi		
	Puumala	— 2,42	5,75
	Pielavesi	— 6,29	5,72
	(Jemf. Karttula).		
	Parkano	— 16,89	5,69
365	*Ikalis*	— 15,12	
	Jämijärvi	— 5,35	
	Kankaanpää	— 13,14	
	Karvia	— 5,40	
	Honkojoki	— 10,19	

370	*Idensalmi*	— 4,06	5,39
	Rutakko	— 0,45	
	Kiuruvesi	— 5,41	
	Lapinlax	— 2,41	
	Ruovesi	— 4,28	5,39
375	*Kuru*		
	Wirdois		
	Etseri	— 2,15	
	Siikajoki	— 11,46	5,25
	Revolax		
380	Paavola		
	Frantsila		
	Kelviå	— 11,97	5,21
	Ullava	— 15,51	
	Lochteå	— 8,02	5,13
385	Himango	— 4,24	
	Ylikannus	— 3,97	
	Toholampi	— 8,84	
	Lestijärvi	— 6,66	
	Saarijärvi	— 7,76	5,00
390	*Karstula*	— 1,78	
	Uurais	+ 11,07	
	Uleå mkoförsaml.	— 3,91	4,93
	Uleåsalö	— 2,77	
	Padasjoki	— 5,83	4,87
395	*Alajärvi*	+ 3,96	4,71
	Soini	— 5,44	
	Lehtimäki	— 16,62	
	Säminge	— 3,17	4,27
	Ruskeala	— 6,88	4,26
400	*Haapavesi*	— 17,58	4,11
	Evijärvi i Uleåborgs län	— 10,89	3,92
	Keuru	— 2,56	3,76
	Pihlajavesi	— 5,88	
	Multia	— 2,19	
405	*Ijå*	— 1,69	3,68
	Kuivaniemi	+ 2,51	
	Pielisjärvi	— 12,50	3,31
	Juuka	— 1,81	
	Kärsämäki	— 14,41	3,16
410	*Pyhäjärvi* i Uleåborgs län	— 10,44	3,14
	Piippola	— 12,54	3,10
	Pulkkila		
	Gestilä		

Kivijärvi . . .	— 9,71	3,06	*Kemi*	— 2,97	1,60
415 *Pihtipudas* . .	— 10,16		*Simo*	+ 1,22	
Wiitasaari . .	— 4,05		*Tervola* . . .	— 2,62	
Konginkangas			435 *Hyrynsalmi* .	— 5,85	1,58
Paldamo . . .	— 10,20	2,48	Ristijärvi . .	— 9,25	
Kajana lförs.	— 14,78		*Puolanko* . .	— 7,09	
420 *Säresniemi* . .	— 12,12		*Öfvertorneå* .	+ 0,21	0,85
Kimingi . . .	— 3,70	2,42	Turtola . . .	+ 4,09	
Öfverkimingi	+ 2,66		440 Kolari	+ 1,27	
Haukipudas .	+ 3,10		*Suomussalmi* .	— 8,25	0,81
Nurmis	— 15,10	2,34	*Pudasjärvi* . .	— 3,31	0,69
425 Rautavaara . .	— 2,32		Jokijärvi . .		
Muhos	— 6,32	2,10	*Kuusamo* . .	— 1,61	0,65
Utajärvi . .	— 3,20		445 *Rovaniemi* . .	+ 6,48	0,54
Ilomants . . .	— 8,69	2,07	*Muonioniska* .	— 7,56	0,44
Eno	— 11,95		(Enontekis se nf.)		
(Inber. grek.			*Sodankylä* . .	+ 7,70	0,31
är folktäth. i			*Kittilä*	+ 3,81	
Ilomants och			*Kemiträsk* . .	+ 3,06	0,30
Eno omkring			450 *Kuolajärvi* . .	+ 4,19	
2,70).			Enontekis . .	— 8,71	0,06
430 *Sotkamo* . . .	— 16,08	1,65	*Utsjoki* . . .	+ 0,98	0,06
Kuhmoniemi .	— 8,69		453 Enare	— 6,74	

Anm. Då till talet 453 läggas de i anmärkningen vid tab. B. uppräknade kyrkorna (utom Kuusjärvi) äfvensom ytterligare Rohdais, Suoniemi, Anttola och Wärtsilä (hvilka äro upptagna tills. med resp. moderförsamlingar), samt derutöfver stadsförsamlingarne med egna kyrkor äfvensom fånghus-, korrekt.- och spinhuskyrkorna, uppkommer den i tab. B. upptagna summan 491.

E. Ålderstabell öfver presterskapet.

(Här upptagas alla till ecklesiastikstaten hörande embets- och tjenstemän samt alla prestvigde skollärare, ordnade enhvar efter födelseår och dag. I andra kolumnen upptages prestvigningsåret, och i den tredje året då nu innehafvande ordinarie tjenst tillträdts. Finnes här tecknet *, utmärker sådant att *fullmakts*-året, i st. f. året för *tillträdet* af nu innehafvande tjenst är angifvet. Denna skiljaktighet beror derpå, att uppgifterna meddelats efter olika grund).

Nr	Namn	Född.		Prest-vigd.	Senast befor-drad.
1	Laurell, E. J. . . .	22/3	1783	1809	1834
	Streng, K. G. . . .	31/12	„	„	1840
	Gröhn, J. A.	24/4	1786	1811	1839
	Ekqvist, E. J. . . .	31/3	1787	„	1847
5	Wikman, A. G. . .	13/5	1788	1812	1825*
	Bäckman, A. M. . .	2/1	1790	„	1852
	Masalin, H.	15/6	1791	1821	1840
	Cajaner, J. Z. . . .	9/11	„	1814	1829*
	Knorring, F. P. v.	6/10	1792	1827	1834
10	Packalén, K.	24/3	1793	1816	1848
	Fellman, J.	25/3	„	1815	1833
	Krank, J. A.	30/5	„	1820	1834
	Zitting, J. M. . . .	17/11	1794	1830	1837
	Frosterus, R. V. . .	14/2	1795	1826	1851
15	Leidenius, K. H. . .	7/7	„	1818	1847
	Stenius, J.	21/9	„	1819	1840
	Forsström, U. M. .	4/7	1796	1818	1845
	Alcenius, E. R. . . .	20/7	„	1819	1856
	Lindh, D.	3/9	„	1840	1852*
20	Hougberg, B. S. . .	1/2	1797	1819	1838
	Heickell, K.	20/5	„	„	1853
	Cremer, A. F. . . .	17/11	„	„	1835*
	Gråå, K. F.	11/2	1798	„	1845*
	Forsman, G. J. . .	14/3	„	1834	„
25	Ottelin, J. A. . . .	5/4	„	1821	1832
	Stenbäck, K. F. . .	14/4	„	1831	1846*
	Aminoff, G.	24/4	„	„	1843*
	Hildén, E. N. . . .	30/6	„	1819	1848
	Bergenheim, E. . .	18/9	„	1830	1850
30	Palmgren, K. F. . .	17/11	„	1821	1840
	Hipping, K. H. . .	24/1	1799	„	1831*
	Leidenius, F. J. . .	3/2	„	1820	1850
	Ståhlberg, K. H. .	15/4	1799	1847	1858
	Danielsson, K. R. .	12/9	„	1824	1859
35	Estlander, K. J. . .	27/1	1800	1826	1840
	Aspegren, K.	8/2	„	1823	1856
	Nygren, E. A. . . .	24/2	„	1824	1841
	Melartin, H. J. . .	9/6	„	1825	„
	Hellgren, S.	28/7	„	1827	1864
40	Lindeqvist, J. J. . .	6/12	„	1825	„ *
	Hagelberg, J. E. . .	13/1	1801	1825	obef.
	Lagerbohm, J. J. .	22/3	„	1822	1836
	Bergman, R. M. . .	2/6	„	1830	1837
	Wenman, F. W. . .	8/7	„	1827	obef.
45	Kurtén, N. F. . . .	27/9	„	1826	1860
	Gumerus, J. L. . .	16/10	„	1824	1862
	Broms, A. F.	7/11	„	1825	1836
	Sandberg, H.	26/12	„	1823	1853
	Ahlholm, J.	1/1	1802	1825	1842
50	Söderborg, H. E. .	1/8	„	„	1838
	Forsman, K. R. . .	15/8	„	1823	1852
	Jernberg, G.	24/8	„	1825	1856
	Martin, G. A. . . .	28/9	„	„	1851
	Borenius, H. G. . .	8/10	„	1829	1848
55	Appelgren, J. S. . .	12/10	„	1825	1844*
	Ollgren, A. W. . . .	9/11	„	1826	1865
	Carlstedt, K. F. . .	16/11	„	„	1853
	Alopaeus, G.	17/12	„	1832	1854*
	Levan, K. J.	26/1	1803	1830	1871
60	Hofström, J. G. . .	10/2	„	1827	1867
	Molander, K. M. . .	4/6	„	1848	1855
	Hertzen, G. M. v. .	29/7	„	1827	1840
	Leidenius, G. W. .	5/10	„	„	1834
	Ignatius, J. F. . . .	11/12	„	„	obef.

No.	Name	Born			
65	Keckman, K. A. . .	13/1	1804	1826	1854
	Runeberg, J. L. . .	5/2	„	1838	1837
	Zilliacus, A. B. . .	27/3	„	1829	1853
	Homén, G. W. . . .	8/5	„	„	1842*
	Andelin, E. J. . . .	18/5	„	1826	1841
70	Silvius, J. F.	8/7	„	„	1862
	Elers, A.	26/8	„	1827	1846*
	Clayhills, K.	8/12	„	1826	obef.
	Wijkberg, J. H. . .	20/12	„	1829	„
	Gestrin, K. A. . . .	27/1	1805	1826	1859
75	Appelgren, G. W. . .	28/1	„	1827	1856
	Mittler, A. F. . . .	8/2	„	1829	1871
	Carlstedt, J. P. . .	27/4	„	1827	1857
	Rancken, F. W. . .	31/5	„	1828	1859
	Lang, A. R.	23/6	„	1827	1860
80	Palm, J. F.	11/8	„	1830	1842*
	Saxbäck, G. A. . . .	18/9	„	1828	1869
	Lagus, J. L.	10/10	„	1837	1855
	Savander, H. J. . .	1/11	„	1833	1866
	Ericson, I.	8/11	„	1827	1862
85	Brummer, D.	21/11	„	1833	1849
	Bäckström, G. . . .	2/12	„	1837	1869
	Litzell, K. W. . . .	1/1	1806	1829	1852
	Ljungberg, F. M. .	19/1	„	1828	1844
	Castrén, L. M. . . .	19/2	„	„	1857*
90	Roschier, E. J. . . .	20/3	„	„	1840
	Fröberg, F. F. . . .	22/3	„	1831	1858
	Avellan, J. W. . . .	26/3	„	1829	1830*
	Granholm, J.	6/5	„	1831	1861
	Durchman, J. W. .	9/5	„	1828	1854
95	Zitting, Joakim . .	11/6	„	1852	(1844)
	Fogelholm, G. E. .	17/6	„	1838	1855*
	Castrén, E. U. . . .	11/8	„	1830	1865*
	Alopaeus, M. E. . .	15/8	„	1840	1846
	Jäderholm, G. W. .	24/8	„	1829	1859*
100	Hellén, K.	4/9	„	1836	1866*
	Svahn, G. A.	4/11	„	1831	1860
	Appelroth, J. A. A.	8/11	„	1829	1841*
	Nordström, K. F. .	18/11	„	1838	1856*
	Fogelholm, E. G. .	20/11	„	1829	1871
105	Häggström, K. J. .	3/12	„	„	1863
	Schogster, A. W. .	30/12	„	„	1858*
	Eklund, K. G. . . .	21/3	1807	1830	1854
	Wegelius, E.	26/3	„	1831	1857
	Cajanus, A. G. . . .	4/4	„	1829	1863*
110	Gummerus, A. J. .	9/4	„	„	„ *
	Ticklén, G.	14/5	„	1830	1859
	Kiljander, G. M. . .	11/9	1807	1830	1858*
	Telén, U. W.	24/9	„	1832	1856
	Montin, E. A. . . .	27/9	„	1829	1864*
115	Carén, J.	26/10	„	1842	1853
	Lille, B. O.	12/11	„	1838	1840
	Hirn, D. K.	14/11	„	1832	1856*
	Borenius, A. F. . .	7/1	1808	1837	1833
	Grönroos, K. A. . .	25/1	„	1831	1837*
120	Lagerstedt, J. . . .	11/2	„	1832	1862*
	Laurillius, M. . . .	24/3	„	1834	1868
	Frosterus, B. L. . .	10/7	„	1832	1862
	Hultman, M.	30/7	„	1834	1871
	Taxell, B.	7/10	„	1831	1865
125	Toikka, D.	21/10	„	1838	1861
	Nordström, S. H. .	25/12	„	1833	1853*
	Björkman, J. H. . .	15/1	1809	1835	1848
	Plathan, G.	15/2	„	1843	1867
	Nilsdorff, K. O. . .	18/2	„	1834	1841
130	Dahl, A. G.	8/4	„	1832	1845
	Tammelin, J.	10/6	„	„	1867*
	Bergman, A.	13/6	„	1835	1866
	Enckell, R. T. . . .	11/8	„	1833	1864*
	Pomoell, W.	1/9	„	1835	1853
135	Tennberg, A.	28/9	„	1838	1851
	Roselius, G.	29/9	„	1832	1858*
	Berner, Anders E. .	10/10	„	1834	1865*
	Andelin, A.	25/11	„	1835	1859*
	Hemming, J.	29/11	„	1834	1866
140	Erlin, J. A.	11/12	„	„	1853
	Sirelius, D.	30/12	„	1838	1866
	Bergh, J. I.	30/3	1810	1844	1861
	Borg, A. G.	11/5	„	1839	1857
	Possén, A. F.	23/5	„	1833	1852*
145	Tolpo, A.	4/6	„	1842	1849
	Berner, Axel E. . .	1/7	„	1832	1863*
	Eldén, E.	5/9	„	1833	1841
	Schauman, F. L. . .	24/9	„	1837	1865
	Lindfors, A.	10/10	„	1843	1843
150	Cygnaeus, U.	12/10	„	1837	1870
	Löwenmark, G. . .	1/11	„	1832	1869
	Antell, K. J.	7/11	„	1837	1855*
	Wegelius, J.	22/11	„	1837	obef.
	Kockström, K. F. .	29/1	1811	1834	1863*
155	Wilander, J. G. . .	1/4	„	1833	1872*
	Heikel, W.	28/4	„	1849	1856*
	Hohenthal, O. M. .	3/5	„	1836	1867
	Karsten, K. A. . . .	20/5	„	1833	1862*

	Monell, G.	14/7	1811	1839	1862*
160	Hedberg, F. G.	14/7	„	1834	„
	Molin, G.	19/8	„	„	1865*
	Grahn, K. K.	29/8	„	„	1847
	Svinhufvud, J. F.	11/8	„	„	1841*
	Åberg, P. E.	2/3	„	„	1849
165	Andersson, A.	1/10	„	1849	1872*
	Ramberg, K. F.	18/11	„	1835	1859
	Dahlström, K. M.	1/8	1842	1840	1863*
	Granfelt, A. E.	7/8	„	1843	1855
	Alcenius, E. F.	14/3	„	1835	obef.
170	Carpén, J.	19/8	„	1836	1850
	Relander, E. K.	26/8	„	1838	1858
	Ingelius, O. F.	6/4	„	1855	1868
	Gestrin, K. F.	12/5	„	1838	1870
	Beyrath, K. G.	17/5	„	1836	1871
175	Stadius, E. W.	30/9	„	1835	1867*
	Ahlgren, H.	12/10	„	1838	1873
	Engelberg, K. J.	6/12	„	1835	1860
	Hjerpe, K. G.	6/12	„	1836	1869
	Lundeqvist, G. M.	20/12	„	1837	obef.
180	Heikel, Alb.	24/12	„	1838	1850
	Montin, R. W.	20/1	1813	1844	1871
	Durchman, F. O.	13/3	„	1835	1869
	Grönberg, J.	19/3	„	„	1861
	Blomqvist, G. R.	7/3	„	1838	1864
185	Ekman, K.	11/8	„	1848	1862*
	Strömmer, S.	27/8	„	1835	1857
	Sohlberg, H. F.	1/4	„	1854	„ *
	Wallenius, I. R.	19/7	„	1836	1864
	Granqvist, J.	7/8	„	1838	1870
190	Bergroth, K. E.	29/8	„	„	1841
	Wilskman, W. W.	14/6	„	1837	1851
	Lönnmark, G.	1/10	„	„	1858
	Niloni, J. F.	12/10	„	1839	1854
	Grönros, K. P.	18/10	„	1836	1864*
195	Lundan, W. L.	19/10	„	1837	1858*
	Grönlund, K. G. M.	8/11	„	1838	1850
	Salenius, J.	15/11	„	1839	1873
	Fontell, J.	9/12	„	1842	1871
	Hofdahl, O. F.	15/1	1814	1840	1867*
200	Hummelin, J. V.	20/1	„	1845	1849
	Saxbeck, O. F.	4/4	„	1850	1854
	Rahm, J. J.	20/5	„	1841	1866
	Bergroth, V. A.	10/6	„	1836	1859
	Danielsson, J. F.	19/6	„	1839	1865
205	Hellsten, M.	26/6	„	1837	1849
	Forsten, K. F. W.	20/6	1814	1852	1847
	Hypén, F. A.	2/7	„	1838	1849
	Snellman, J. P.	5/7	„	1837	1856
	Finelius, K. A.	9/7	„	1840	1851
210	Cajander, G. A.	24/7	„	1841	1869
	Lindeqvist, G.	6/8	„	„	„ *
	Rikberg, K. A.	8/8	„	1837	1865*
	Ingman, B. E.	12/9	„	„	1869
	Corander, H. K.	21/9	„	„	1867*
215	Tilly, A.	20/11	„	1840	1858
	Heikel, K.	4/2	1815	1839	1869
	Londén, K. F.	10/2	„	1856	1861*
	Lönnroth, J. D.	13/2	„	1847	„ *
	Grottelin, A. I.	6/3	„	1837	1865
220	Brunou, K. P. C.	13/3	„	1856	1849
	Essen, K. G. v.	20/3	„	1840	1867
	Bergroth, B. G.	19/4	„	1842	1847*
	Granfelt, A. F.	26/4	„	1848	1854
	Winter, K. G.	1/5	„	1840	1855
225	Hedberg, F.	10/5	„	1842	1871
	Hildeen, D. E.	24/5	„	1841	1868*
	Smedberg, I.	13/7	„	1837	1857*
	Tallgren, K. A.	15/7	„	„	1859*
	Forsman, O. W.	27/7	„	1838	1872
230	Indrén, A. G.	1/8	„	„	1868
	Neiglick, B. W.	20/8	„	1839	1862*
	Hällfors, J. F.	25/8	„	1841	1851
	Cannelin, G.	28/8	„	1859	1861
	Helsingius, G. F.	27/8	„	1846	1859
235	Cajan, J. F.	13/9	„	1842	1857*
	Alander, M. E.	19/9	„	1840	obef.
	Enehjelm, G. E. af	26/9	„	1842	1861
	Reuter, E. O.	8/10	„	1840	1859*
	Roos, K. J.	30/11	„	1838	1855*
240	Tenlén, K. O.	11/12	„	1840	1855
	Erenius, K.	1/1	1816	1838	1873
	Hackzell, J. M.	1/1	„	1855	1871
	Ursin, J. af	15/1	„	1852	(1852)
	Faler, M.	16/1	„	1843	1857
245	Carlberg, J. P.	25/1	„	1844	1853
	Elfving, K. H.	26/1	„	1840	1870*
	Ahlgren, J. E.	4/2	„	1839	1867
	Collan, K.	8/2	„	1850	1864
	Stenius, K. K.	15/3	„	1844	1855
250	Häyrén, F.	17/3	„	1841	1868*
	Helander, K. J.	2/4	„	1845	1851
	Lagus, J. H.	23/5	„	1843	1853*

	Simelius, J.	26/5	1816	1859	1863
	Ingman, H.	10/6	„	1840	1872
255	Lille, Z.	10/7	„	1842	obef.
	Fagren, F. F. . . .	8/8	„	1839	1861
	Polviander, P. A. .	17/8	„	1839	1852*
	Mellenius, F.	27/9	„	1853	1842
	Aspelund, K. E. . .	30/10	„	1847	1864*
260	Laurén, M. A. . . .	1/11	„	1863	1856
	Åkerblom, A. F. . .	8/11	„	1840	1871*
	Hammarén, J. R. .	8/12	„	„	1855*
	Nauklér, K.	24/12	„	1842	1869*
	Krank, H.	8/1	1817	„	1859
265	Wegelius, J. E. . .	28/1	„	1840	1870
	Schildt, B. E. H. .	13/2	„	1854	1848
	Tengén, N. E. . . .	19/2	„	1839	1864
	Wegelius, K. A. . .	16/3	„	1843	1872
	Berghäll, N. A. . .	25/3	„	1845	1870
270	Bergroth, E. F. . .	13/4	„	1839	1872
	Brummer, R. W. .	14/4	„	1844	1865
	Nybergh, J. W. . .	29/4	„	1841	1872
	Nordman, K. J. A.	11/5	„	1840	1870*
	Blom, E. J.	22/5	„	1844	1860*
275	Stockus, K. F. . . .	27/5	„	1852	1871
	Cedberg, A.	4/6	„	1843	1870
	Pfaler, K. F.	11/6	„	1842	1867*
	Silvander, A. J. . .	14/6	„	„	(1859)
	Winter, G. G. . . .	24/6	„	1847	1869
280	Bäckvall, J.	28/6	„	1842	„ *
	Weisell, K.	7/7	„	1840	1854
	Ottelin, F. N. . . .	7/8	„	„	1870
	Forsblom, P. M. . .	5/9	„	1842	1873
	Kiljander, K. M. . .	22/9	„	„	1866*
285	Blåfield, K. G. R. .	26/9	„	1851	1866
	Rothström, K. F. .	21/10	„	1842	1861*
	Renvall, T. T. . . .	23/10	„	1857	1858
	Bergroth, F. H. . .	1/12	„	1840	1868
	Alopaeus, J. A. . .	22/12	„	1843	1862*
290	Engman, A.	3/1	1818	„	1867*
	Enehjelm, G. L. af	11/1	„	„	1872*
	Lilius, V. F.	18/1	„	1841	1868
	Hahl, A. G.	25/1	„	1842	1865*
	Waenerberg, G. M.	26/1	„	1843	1852
295	Malmström, G. W.	31/1	„	1842	1857
	Skogström, W. A. .	15/3	„	1841	1860
	Juselius, N. J. . . .	26/3	„	1843	1868
	Rydberg, S.	7/4	„	1844	obef.
	Roos, J. H.	[illegible]	„	1842	1847
300	Sirelius, K. J. G. .	27/6	1818	1847	1871
	Boisman, J. O. . . .	3/7	„	1840	1872
	Cygnaeus, P. A. . .	10/7	„	1845	(1848)
	Landgren, L. A. . .	28/7	„	1840	1869
	Alander, A. F. . . .	29/7	„	1843	1865*
305	Favorin, A. A. . . .	4/8	„	1844	1867
	Rosengren, E. M. .	18/8	„	1842	1858*
	Snellman, F. A. . .	31/8	„	1843	1868*
	Euckell, K. W. . . .	4/9	„	1852	1856
	Brander, H. E. . . .	14/10	„	1844	1869
310	Aschan, P. A. . . .	18/10	„	1867	1846
	Pfaler, H. J. v. . .	26/10	„	1841	1867*
	Nordlund, H. W. .	6/11	„	1840	1872*
	Lagus, Joh.	14/11	„	1844	1864
	Almberg, E. A. . .	30/11	„	1843	1845*
315	Boman, Alb.	10/12	„	1847	1869*
	Sonck, J. M.	25/12	„	1844	obef.
	Lilius, F. J.	14/2	1819	„	1861
	Renqvist, H.	14/2	„	1841	1865
	Reinholm, H. A. . .	21/3	„	1854	1859
320	Ingerman, F. L. . .	25/3	„	1843	1870
	Hjelt, F. W. G. . .	22/5	„	1847	1860
	Rosberg, A.	30/5	„	1844	1873
	Finckenberg, H. G.	6/6	„	1842	1868*
	Lindström, J. A. .	11/6	„	1849	1864
325	Mandellöf, E. A. .	11/6	„	1843	1869
	Forsten, G. B. M. .	19/6	„	„	1862*
	Helenius, J.	24/6	„	1841	1872
	Nordström, O. M. .	6/7	„	1854	„
	Ingman, A. W. . .	7/7	„	1844	1864
330	Dahl, F.	8/8	„	1847	1867
	Simelius, J.	19/8	„	1843	1871
	Lagerström, G. . . .	22/8	„	1842	1857
	Lind, J. H.	29/9	„	1847	1869
	Tolpo, A. M.	18/10	„	1849	1868
335	Törnvall, L. G. W.	26/10	„	1841	1869
	Hornborg, P. G. F.	18/11	„	1842	1867
	Heikel, K. R.	28/11	„	„	1858
	Gröhn, J. J.	17/12	„	1847	1872
	Lybeck, J. J.	21/12	„	1843	1869
340	Nyholm, G.	14/1	1820	1842	1871
	Tillman, K. F. . . .	4/3	„	1845	1870
	Hultin, A.	2/4	„	1847	1861*
	Snellman, E. W. . .	20/4	„	1842	1871*
	Mikander, J. G. . .	25/4	„	1847	1866
345	Ruuth, A. E.	6/5	„	1842	1861
	Åbe[illegible] .	14/5	„	1843	1868

	Moberg, K. J. . . .	8/7	1820	1844	1852
	Hackzell, K. A. . .	11/7	„	1847	obef.
	Åhlstedt, A. E. . .	15/8	„	1843	1863
350	Cajanus, G. A. . . .	29/8	„	1845	1873
	Lilius, Aug.	14/9	„	1860	1873
	Ingman, W.	12/11	„	1842	1868
	Appelberg, I. O. . .	8/12	„	1843	1870
	Schalin, L.	9/12	„	1847	„
355	Boman, Ad.	20/12	„	ej pv.	1855
	Dahlgren, K. G. . .	2/2	1821	1845	1866
	Roos, K. E.	2/2	„	1843	1871
	Pesonius, V. O. . .	16/2	„	1844	1872*
	Mannström, J. F. .	21/2	„	1846	1865*
360	Björn, G. E. . . .	26/2	„	1850	1865
	Cantell, O. M. . . .	5/3	„	1847	1867*
	Lampén, J. K. . . .	15/3	„	1854	1869
	Petterson, A. J. R.	20/3	„	1862	1864
	Reinholm, B. A. . .	19/4	„	1860	1867
365	Lindman, A.	4/5	„	1849	1863
	Leidenius, K. J. A. G.	5/5	„	1848	1869
	Tornberg, K. E. . .	15/5	„	1846	obef.
	Johnsson, G. F. . .	17/5	„	„	1857
	Helenius, N.	24/5	„	1847	1866
370	Borenius, R.	29/5	„	1843	1872
	Gardberg, K. H. J.	18/6	„	1853	1862*
	Sumelius, K. T. K.	29/6	„	1847	1857
	Warelius, A.	14/7	„	1848	1869
	Rancken, G. W. E.	2/8	„	1849	1857
375	Rosendal, A. F. . .	2/11	„	1870	1860
	Boisman, E. W. J.	3/11	„	1855	1870
	Lundell, A.	6/11	„	1846	1863
	Schulman, A. T. . .	14/11	„	1852	(1857)
	Fogelberg, J. J. . .	29/11	„	1847	1872
380	Hällfors, F. H. . . .	29/11	„	1843	1870
	Perenius, J.	8/12	„	1848	1871
	Dahlberg, G.	21/12	„	1844	1870
	Hornborg, A. J. . .	21/12	„	1858	1867
	Lindström, G. I. . .	22/12	„	1856	1857
385	Sihvonen, J. J. . . .	27/12	„	1858	1869*
	Roos, A. F.	3/1	1822	1869	1857
	Wegelius, T. B. . .	10/2	„	1844	1872
	Wivolin, K. G. . . .	23/3	„	1870	1852*
	Serlachius, K. R. F.	12/4	„	1858	1849*
390	Brander, F. W. . .	22/4	„	1845	1869
	Helander, V. L. . .	21/5	„	1844	„ *
	Majander, S.	28/5	„	1851	obef.
	Lilius, Ant.	16/6	„	1844	1867

	Blomberg, G. W. .	5/5	1822	1847	1864
395	Törnqvist, K. G. . .	8/8	„	1844	obef.
	Lybeck, G. W. . . .	26/8	„	„	1872*
	Meklin, G. L. . . .	11/9	„	1848	obef.
	Öller, K. F.	25/9	„	1846	1868
	Porthèn, J.	19/11	„	1846	1870
400	Petterson, G. R. . .	13/12	„	1845	1872*
	Sonck, K. E.	24/12	„	1846	1869
	Tallqvist, J. S. . . .	26/12	„	1847	1873*
	Therman, K. A. . .	25/1	1823	1850	1858
	Molander, K. H. O.	26/1	„	1846	1872
405	Bergman, K. E. . .	25/3	„	1847	1870
	Helenius, K.	25/3	„	1851	1866
	Hertz, J.	26/3	„	1845	1869*
	Arppe, N. G.	30/3	„	„	1870
	Bergroth, J. O. . .	30/4	„	1847	obef.
410	Hannelius, M. W. .	9/5	„	1850	„
	Olsoni, A. E.	21/5	„	„	1863*
	Salonius, F. N. . .	28/5	„	1855	1864*
	Stenhagen, K. A. .	31/5	„	1845	(1853)
	Snellman, E.	14/[illegible]	„	1848	1870*
415	Werin, N.	7/10	„	1852	1857
	Igoni, P. J.	18/10	„	1847	1866
	Streng, K. A. . . .	7/12	„	1846	1863*
	Strandman, K. H. .	10/1	1824	1848	1866
	Lundell, J.	3/2	„	1870	(1857)
420	Wiksten, A. U. . .	23/2	„	1851	1864
	Granit, A. F.	10/3	„	1850	1870
	Lindelöf, J. A. . . .	26/3	„	1855	1872
	Helander, R.	23/4	„	1846	1867*
	Roos, A. B.	19/6	„	1850	1866
425	Skogström, J. G. .	25/6	„	1856	1860
	Malin, H.	4/7	„	1848	1858
	Hällberg, F. A. . .	13/9	„	„	1871
	Strandberg, E. F. T.	18/10	„	1853	obef.
	Emeleus, N. G. . .	30/10	„	1848	1851*
430	Winter, A.	22/11	„	„	1861*
	Roslin, V. M. . . .	17/12	„	1846	1865*
	Törnudd, A. O. . .	19/12	„	1847	1873
	Moberg, K. P. . . .	26/12	„	1848	1854
	Appelberg, H. A. .	2/1	1825	1847	1868
435	Lindström, K. G. .	29/1	„	1848	(1852)
	Segersvärd, O. W. .	10/3	„	1853	1871*
	Stenbäck, B.	15/3	„	1848	„
	Alopaeus, K. H. . .	6/4	„	1855	1860*
	Gardberg, O. G. . .	16/4	„	1851	1868*
440	Gadding, V. M. . .	3/5	„	1857	1868

	Kihlman, A.	13/5	1825	1846	1866
	Gräsbeck, J. G.	11/6	„	1848	1869
	Liljefors, A.	21/8	„	1870	1865
	Cederberg, J.	24/8	„	1849	1872
445	Ansten, Z. G.	29/8	„	1853	1869
	Eriksson, E. J.	24/9	„	1849	1871
	Bremer, B. E.	17/10	„	1850	1862
	Allén, A.	5/12	„	1849	1864*
	Pelkonen, M. A.	23/12	„	1854	1868*
450	Pfaler, K. A. v.	5/1	1826	1851	1855
	Langel, N. K.	7/1	„	1850	1858
	Ahonius, K. J.	27/1	„	1853	1861
	Witikka, J.	5/2	„	1852	1872*
	Strandman, K. J.	3/3	„	1851	1868
455	Leidenius, E. U. W. N.	13/3	„	1854	1862
	Stenström, G. F.	22/4	„	„	1868*
	Becker, W. N.	18/5	„	ej pv.	1870
	Hällfors, K. I.	19/5	„	1848	1872
	Wallenius, I. A.	12/6	„	1849	1868*
460	Fredrikson, F. W.	23/6	„	1848	1871
	Winter, F. K. O. W.	23/6	„	1853	obef.
	Cleve, O. H.	3/9	„	1852	1863
	Snellman, K. A.	12/9	„	1850	1873
	Wasz, P. A.	13/9	„	1851	1856
465	Bäckman, J. P.	17/9	„	1850	1871*
	Waldstedt, J. A.	28/9	„	1852	1861*
	Saxelin, A.	18/10	„	1853	1867
	Ekman, H.	8/11	„	1854	1868
	Grönroos, F. V.	3/12	„	1860	1870
470	Wichmann, V. W.	21/12	„	1853	1850
	Ottelin, K. A.	20/1	1827	1851	1871*
	Warén, J.	7/2	„	1849	1870
	Helander, A.	27/2	„	1868	1863
	Renfors, K. G.	21/3	„	1851	(1868)
475	Sillfors, A.	11/4	„	1853	1867
	Holmberg, J.	29/4	„	1857	1873
	Mennander, E.	7/6	„	1851	1864*
	Krogell, V. W.	15/6	„	1852	1869
	Groundstroem, I. J.	13/7	„	1854	1866
480	Chydenius, F. E.	16/7	„	1856	1859
	Sandelin, K. R.	17/8	„	1851	1865*
	Roschier, H. W.	25/8	„	„	1864
	Torckell, F. J.	1/9	„	1852	obef.
	Bredenberg, E. A.	3/10	„	1851	1858*
485	Liljestrand, E. J.	14/10	„	1852	1870
	Snellman, G. A.	2/11	„	1854	1873
	Stolpe, J.	6/11	„	1856	1860
	Castrén, J. R.	20/1	1828	1853	1859
	Holmström, G. A.	11/2	„	1852	1867*
490	Hällfors, J. G.	16/2	„	1854	1868*
	Castrén, J. K.	29/3	„	1851	1869*
	Sarlin, B. K.	13/4	„	1850	1871
	Molander, E. F.	12/5	„	1854	1873*
	Tengén, J. A.	23/5	„	„	„
495	Wikman, J. G.	21/6	„	1852	1870*
	Hartzell, A. A.	30/7	„	1858	1869
	Lilius, K. B.	30/7	„	1855	1868*
	Gräsbeck, A. F.	4/8	„	„	1871
	Blomgren, O. G.	7/8	„	1854	1871*
500	Thauvon, J. F.	8/8	„	1859	1870*
	Mellberg, G. F.	21/8	„	1852	1871
	Frosterus, A. W.	22/8	„	1863	1863*
	Rautell, E.	27/8	„	1855	1873
	Grönlund, J. F.	4/9	„	1851	1866*
505	Bastman, K. F.	13/9	„	1856	1866
	Sahlberg, J. F.	10/10	„	1852	1867*
	Winter, A. M.	16/10	„	1850	„
	Petrelius, B. A.	19/10	„	1867	1857
	Candolin, A. A.	15/12	„	1854	1869
510	Schlüter, J. B.	18/12	„	1870	1855
	Ruuth, I.	28/12	„	1851	1872
	Kiljander, A. S.	30/12	„	1856	1871
	Ylander, A. G.	19/1	1829	1855	1872
	Calamnius, K. A.	14/3	„	1853	1870
515	Castrén, F. E.	17/4	„	„	1871
	Siegberg, U.	29/5	„	1855	1867
	Wahlman, S. O.	8/9	„	1858	1872
	Sirén, Alex.	11/9	„	1857	obef.
	Heinonen, J. G.	12/9	„	1870	1871*
520	Calonius, K. F.	21/9	„	1854	(1867)
	Thurman, J. F.	30/9	„	1869	1867
	Nordlund, B. F.	8/10	„	1854	1870
	Malmberg, E.	4/12	„	1856	1865*
	Molander, K. I. J.	22/12	„	1853	1864
525	Borg, E. W.	6/1	1830	„	1868*
	Relander, J. F.	24/2	„	„	1871
	Aspelin, G. O.	4/3	„	„	„
	Lönnrot, F. F.	9/3	„	„	1860*
	Malmström, K. R.	16/3	„	1854	1873*
530	Masalin, F. J.	3/4	„	1856	obef.
	Stavén, E. J.	1/5	„	1857	„
	Böök, G. R.	8/5	„	1854	1873
	Nordström, G. O. T.	12/5	„	1870	1861
	Karttunen, K.	14/5	„	1865	obef.

535	Hellén, P. J.	31/5	1830	1857	1859		Forstadius, A. W.	23/9	1832	1863	1870
	Lindh, K.	8/6	„	1855	1871		Kotilainen, M. F.	1/10	„	1854	1871
	Grönberg, K. G.	25/6	„	1857	obef.		Bergh, R. F.	20/10	„	1868	obef.
	Forss, J. A. I.	21/5	„	1856	„	585	Ståhlberg, J. G.	23/10	„	1856	1869
	Sadenius, K. A.	29/5	„	1857	1868		Moliis, K. A. K.	29/10	„	„	1864
540	Stråhlman, J.	3/9	„	1855	obef.		Liljeblad, J.	12/11	„	1857	obef.
	Tornell, T. T. T.	13/10	„	1857	„		Dahlberg, K.	15/1	1833	1858	1868
	Colérus, J. A.	14/10	„	1854	1868*		Anthoni, B. J.	25/1	„	1857	1869
	Uskelin, N. A.	22/10	„	„	1867	590	Laurén, J. G. F.	19/3	„	1870	1872*
	Berghäll, K. V.	15/11	„	1859	1869		Silfvenius, K. W.	25/3	„	1859	1872*
545	Konow, E. B. v.	12/12	„	1855	1871		Heikel, F. A.	4/3	„	1858	1867
	Bonsdorff, H. G. v.	25/12	„	1854	1870		Telenius, J. E.	15/4	„	1860	1869*
	Weckman, K. A.	1/1	1831	1857	1863		Grönholm, O.	29/4	„	1856	1868*
	Sternberg, A. T.	3/1	„	„	1871*	595	Stenroth, O. A.	5/5	„	1858	„
	Höglund, G.	13/1	„	1860	1869		Westerlund, A. G.	10/5	„	1859	1862
550	Idman, K. J.	24/1	„	1856	obef.		Hagelin, T.	6/6	„	1864	1873
	Reinius, E. F.	29/1	„	1854	1873		Sandelin, F. V.	17/7	„	1857	1872*
	Järnefelt, K. E.	3/3	„	1855	1871*		Dahlström, J. T.	29/7	„	1855	„
	Gyllenbögel, K. J.	28/3	„	1853	1870	600	Kekoni, H.	27/8	„	1857	1871
	Keckman, J. A.	23/4	„	1870	1869		Lagus, E. T.	28/9	„	1859	obef.
555	Gestrin, E. T.	20/4	„	1854	1871		Stenius, B. I.	3/12	„	1858	1871
	Rönnholm, K. F.	21/5	„	„	obef.		Heininen, J.	3/2	1834	1864	1869
	Lindbohm, A. A.	23/5	„	1853	1868*		Blomqvist, K. I.	5/2	„	1857	1862
	Boijer, G. M.	1/7	„	1857	1871	605	Masalin, B. K.	14/2	„	1860	1870
	Petterson, O. E.	8/7	„	1854	1872*		Hellsten, A. A.	23/3	„	1865	1869
560	Hjerpe, H. H.	2/8	„	1857	1869*		Petterson, E. V.	26/5	„	1864	1867
	Wichmann, E. A.	6/8	„	1854	1868		Lyra, A. W.	15/5	„	1858	1872
	Pihlman, H.	18/8	„	1859	1870		Lackström, F. N.	1/6	„	„	1867
	Järvinen, N.	9/10	„	1867	1867	610	Calamnius, A. B.	26/6	„	1859	1868
	Moliis, H. A.	9/10	„	1855	1868*		Hildén, A.	3/7	„	1869	1865
565	Frosterus, A. J.	21/10	„	1857	1871*		Lindgren, K. H.	25/7	„	1862	1871*
	Sirén, Akilles	22/11	„	1858	1869		Hirvinen, S.	31/7	„	1860	1869
	Rödlin, A. E.	9/12	„	1870	1868		Carlsson, W.	13/8	„	1858	1865*
	Hagelberg, K. E.	12/12	„	1858	1872	615	Blombergh, K. J. E.	29/8	„	1855	1871
	Lind, K. J.	8/1	1832	1854	1870		Colérus, F. F.	28/10	„	1860	1870
570	Malinen, P.	23/1	„	1860	1868		Stenbäck, K. E.	30/11	„	1857	obef.
	Creutlein, A. R. M.	23/3	„	1858	1873		Fleege, A. A. A.	12/12	„	1864	1870
	Mellberg, K. A.	28/3	„	1856	1873*		Aejmelaeus, K. E.	23/12	„	1859	1872
	Bergroth, K. S. F.	15/3	„	1859	1870	620	Boisman, H. F.	6/1	1835	„	1870*
	Calonius, Kr. E.	12/4	„	1856	1869*		Tervanen, K. H.	24/1	„	1860	obef.
575	Snellman, J. G.	24/5	„	„	1870		Wegelius, K. W.	10/3	„	1857	1872*
	Molin, A. F.	27/5	„	1858	obef.		Bergman, A. W.	6/4	„	„	obef.
	Johnsson, J. V.	14/6	„	1854	1869		Wallin, O. A.	17/8	„	„	„
	Lydén, E. L.	17/7	„	1866	obef.	625	Helenius, M.	3/11	„	1862	„
	Ekblom, K. H.	18/8	„	1860	1870		Utter, A.	10/1	1836	1861	1869
580	Porthan, S.	24/8	„	1857	„		Almark, N. J.	31/8	„	1860	1673
	Wirberg, F. A.	31/8	„	„	1872		Tötterman, K. G.	31/8	„	„	(1865)

No.	Name	Född				No.	Name	Född			
†	Wegelius, H. A. . .	26/8	1836	1859	obef.		Pihl, F. O. M. . . .	10/4	1841	1867	1870
630	Salonius, H. Z.. . .	11/9	„	1863	1870		Sohlman, O.	8/5	„	1869	1871
	Karsten, K. E. . . .	2/12	„	1862	1867		Krank, A.	26/5	„	1868	obef.
	Konsin, V. A. . . .	24/12	„	1859	1872		Favorin, V. W. . .	8/6	„	ej pv.	1873
†	Erflund, O. E. . . .	17/2	1837	1864	1871	680	Forsman, G. G. . .	25/7	„	1865	1872
	Relander, G. W. . .	25/2	„	1859	1866		Rudelius, E. A. . ,	28/10	„	1871	obef.
635	Brofeldt, H. G. T. .	14/3	„	„	1869		Durchman, F. W. .	3/11	„	1869	„
	Österbladh, K. J. W.	15/4	„	1861	„		Fagerlund, A. W. .	31/12	„	1870	1872
	Lindholm, J.	23/5	„	1862	1870		Johansson, Jonat .	22/1	1842	1865	1866*
	Hellsten, V. M. . .	15/7	„	1861	1866	685	Hulkkonen, N. . . .	12/3	„	1869	1871
	Palonen, L. A. . . .	1/8	„	„	1871		Seppäläinen, E. . .	19/3	„	1867	obef.
640	Forsman, F.	11/8	„	1863	1870		Pöyhönen, H. . . .	14/5	„	1868	1872
	Herckman, G. E. .	17/8	„	1868	obef.		Lönnmark, G. A. .	6/6	„	1865	1873
	Holmström, A. . . .	8/10	„	1867	„		Cronström, E. S. .	6/7	„	1870	1871
	Lindqvist, V. W. .	1/1	1838	1860	1872	690	Nyberg, V. A. . . .	6/9	„	1872	obef.
	Wigelius, G. W. . .	22/1	„	1863	obef.		Sipilä, J. G.	12/9	„	1870	„
645	Wellenius, A. E. . .	29/4	„	1868	1872		Wilén, K.	12/11	„	1865	1871
	Lindstedt, W. . . .	3/5	„	1867	1869		Starck, G. F.. . . .	10/12	„	1870	1873
	Willberg, O.	8/6	„	1869	obef.		Hannelius, O. A. .	2/1	1843	1867	1870
	Cavén, F. F. F. . .	19/6	„	1862	1871	695	Tavast, M. K. . . .	28/1	„	1869	1872*
	Särkkä, J.	29/6	„	1867	1869		Sonny, A. K.	8/3	„	1866	1872
650	Råbergh, H.	4/9	„	„	1872		Walle, A. G.	19/4	„	1865	obef.
	Roschier, E. G. J. .	6/9	„	1868	„		Rytkönen, A. J. . .	24/5	„	1868	1873
	Sahlman, J.	18/9	„	1865	1867		Essen, G. v.	22/6	„	1870	1872*
	Holmström, N. . . .	14/10	„	1864	1870	700	Eklund, G. V. . . .	6/7	„	1868	obef.
	Sirenius, D..	25/12	„	1871	obef.		Erander, G..	24/8	„	1872	„
655	Wallenius, K. G. .	30/1	1839	1864	„		Schroderus, H. E. .	16/9	„	1867	1871
	Möller, K. A. . . .	8/3	„	1863	1864		Landgren, E. F. . .	24/9	„	1869	1872
	Härmälä, O. E. . .	13/3	„	1866	1872*		Wilén, A. L.	17/10	„	1872	obef.
	Pfaler, K. H. v. . .	15/3	„	1868	1872	705	Ticklén, J. S. . . .	21/10	„	„	„
	Mittler, K. A. . . .	19/3	„	1869	„		Kekoni, K.	13/11	„	1867	1870
660	Schöneman, G. O. .	20/4	„	1862	1864		Wentin, K. A. . . .	22/11	„	1869	1870*
	Pöyhönen, J.	26/5	„	1869	1872*		Wehmanen, J. H. .	11/12	„	1871	obef.
	Karsten, E. A. . . .	16/7	„	1863	1867		Johansson, G. . . .	10/1	1844	„	„
	Morén, G. E.	3/8	„	1866	1869	710	Salenius, H. W. . .	18/3	„	1868	„
	Udelius, G. L. . . .	6/8	„	1869	1872		Pohjonen, J.	23/3	„	1870	„
665	Relander, F. F. . .	13/10	„	1862	1873		Schwartzberg, H. .	4/4	„	1872	„
	Aurén, O.	14/11	„	1864	1869*		Hertzen, K. v. . . .	17/6	„	1870	„
	Eneberg, W.	6/1	1840	ej pv.	1870		Pohjala, G. F. . . .	20/7	„	1866	1872
	Sivenius, G. A. . .	14/3	„	1863	1871	715	Sandberg, F. O. . .	22/7	„	1873	obef.
	Tallroth, A. E.. . .	3/5	„	1865	1872		Krank, F. P.	10/9	„	1867	„
670	Holmström, J. . . .	17/6	„	1868	1870		Malmberg, L. A.. .	22/11	„	1872	„
	Lybeck, E. W. . . .	17/6	„	1866	„		Östring, H.	11/1	1845	1868	1872
	Wernicke, A. K. R.	9/9	„	1868	1871		Rydman, G. A.. . .	23/1	„	1869	1871
	Hulkkonen, A. . . .	27/1	1841	1870	1872*	720	Nyholm, A.	25/1	„	1870	1872*
	Linderoos, E. W. H.	31/1	„	1863	1870		Hofström, O. W. .	1/2	„	„	obef.
675	Mehtonen, A.	12/3	„	1869	obef.		Antell, K. A. E. . .	21/3	„	1871	„

.	Bergroth,! K. E. F.	24/5	1845	1867	1870
	Puupponen, A. . . .	26/5	„	1871	obef.
725	Österbladh, J. . . .	29/5	„	1867	1871*
	Heikkilä, A. G. . .	13/7	„	1871	obef.
	Lahtonen, J. F. . .	3/8	„	1870	„
	Ebeling, B. W. . .	10/9	„	1870	1871*
	Gummerus, A. . . .	13/9	„	1869	1873
730	Possén, S. F.	23/9	„	1871	obef.
	Willenius, F.	14/10	„	1873	„
	Hirn, K. D. A. . . .	18/10	„	1871	„
	Brummer, K. W. .	26/10	„	1869	„
	Nyman, K. S. . . .	18/12	„	1870	„
735	Bergh, N. H.	19/1	1846	1871	„
	Montin, J.	28/1	„	1868	„
	Hohenthal, K. E. .	1/2	„	1871	„
	Nybergh, H.	2/3	„	1872	„
	Hahl, A. F.	12/3	„	1869	„
740	Schwartzberg, J. . .	16/3	„	1867	„
	Mikander, H. A. F.	21/3	„	1868	1870
	Wegelius, J. J. . . .	2/4	„	1872	obef.
	Kulhanen, N.	6/4	„	1870	„
	Salminen, Alex. . .	12/4	„	„	1872
745	Östling, I. L. F. . .	16/4	„	ej pv.	obef.
	Savolin, E. J. . . .	3/5	„	1871	„
	Pfaler, K. A.	24/5	„	1872	„
	Saarinen, J.	18/6	„	1871	„
	Tarenius, A. E. . .	19/6	„	„	„
750	Ilvonen, J. H. . . .	29/7	„	1869	„
	Lundén, A.	23/8	„	1870	1873
	Elers, H. O.	16/10	„	1871	obef.
	Heikel, K. A. . . .	4/11	„	1868	„
	Lindroos, F.	21/11	„	1871	„
755	Castrén, A.	10/12	„	1870	„
	Richter, W. O. . . .	31/12	„	„	1872
	Salminen, A. H. . .	1/1	1847	1873	obef.
	Sirén, K. G.	16/2	„	1871	„
	Snellman, E.	8/3	„	„	„
760	Dahlberg, L. G. V.	15/3	„	1870	1873
	Ahlman, G. J. . . .	12/4	„	„	1872
	Rokkanen, O. W. .	4/5	„	1871	obef.
	Wallin, A. W. . . .	7/6	„	1870	1871
	Ingman, J.	10/6	„	„	obef.
765	Wallenius, F. F. . .	20/6	1847	1870	1873
	Bengelsdorff, F. L.	4/8	„	„	obef.
	Sjöroos, B. W. . . .	7/8	„	1871	„
	Ervast, P. E.	25/8	„	„	„
	Nordlund, N. V. . .	25/9	„	1872	„
770	Sjöblom, K.	13/10	„	1871	„
	Achander, A. A. . .	16/10	„	1872	„
	Schroderus, K. A. .	6/11	„	1871	„
	Helenius, J. G. . .	20/11	„	1873	„
	Lindell, B. G. . . .	5/12	„	„	„
775	Elenius, M.	11/12	„	1872	„
	Johansson, W. . . .	6/1	1848	1871	„
	Mandellöf, W. A. .	31/1	„	1873	„
	Erenius, K. M. . . .	6/2	„	„	„
	Brummer, F. A. . .	12/3	„	1871	„
780	Nordlund, F.	24/3	„	1872	
	Nilsdorff, F. G. . .	28/5	„	1871	„
	Hakkarainen, D. . .	6/6	„	1872	„
	Martin, J. H. . . .	22/6	„	1871	„
	† Lagus, E.	10/8	„	1872	„
785	Hartman, J. Z. . .	1/11	„	1871	„
	†Lybeck, G.	8/11	„	1872	„
	Hanell, K. A. . . .	25/11	„	„	„
	Forsell, J. A. . . .	26/12	„	„	„
	Hofström, K. A. . .	31/12	„	1873	„
790	Nordlund, K. I. . .	23/1	1849	1871	„
	Nordlund, J. J. . .	6/3	„	1872	„
	Weckman, W. . . .	11/3		1871	„
	Juselius, J.	4/7	„	1873	„
	Kraft, K. O.	4/8	„	1870	1872
795	Wennerström, L. A.	9/9	„	1871	obef.
	Rechardt, K.	18/11	„	1873	„
	Lilius, G.	17/12	„	„	„
	Lybeck, J.	24/2	1850	„	„
	Jaakola, M. V. . . .	25/2	„	1872	„
800	Lundenius, A. E. O.	3/4	„	„	„
	Johansson, Jos. . .	14/4	„	1871	„
	Cajan, J. F.	2/6	„	1872	„
	Tallgren, I. M. . .	28/8	„	1873	„
	†Hinkula, M.	29/9	„	1872	„
805	Bäck, J.	31/10	„	1870	„

Rättelser och Tillägg.

(Till största delen påkallade genom de förändringar, som timat under tiden för arbetets tryckning, och hvilka sålunda icke kunnat å behöriga ställen i boken observeras).

Pag. 43 rad. 36 i st. f. ordet vakant bör stå: *August Lilius*, filos. mag., prost. Observeras äfven p. 56 rad. 4.

„ 46 rad. 3 st. f. ordet vakant bör stå: *Johan Stefan Tallqvist*, utnämnd. Observeras jemväl pag. 73 rad. 11.

„ 56 efter rad. 21 tillägges: Kapellansadjunkt: *Matias Viktorinus Jaakola.*

„ 63 rad. 25 i st. f. *Fredrik Lindroos* bör stå: *Frans Oskar Sandberg.*

„ 64 efter rad. 13 tillägges: Pastorsadjunkt: *Jakob Juselius.* (Jemf. dock nedanf. rubr. „förordnade“).

„ 67 efter rad. 20 tillägges: Pastorsadjunkt: *Karl Henrik Tervanen.*

„ 77 rad. 2 i st. f. *Oskar Elis Petterson*, utn. kyrkoh. i Wårdö, bör stå: t. f. *Fredrik Lindroos.*

„ 78 tillägges att *Kuru kapell* under den $^{11}/_{11}$ 1872 blifvit afsöndradt från Ruovesi att framdeles utgöra ett sjelfständigt, konsistorielt pastorat af 3:dje klassen.

„ 86 rad. 1 tillägges att Tyrväntö församlings ansökning om rättighet att bilda eget pastorat blifvit $^{9}/_{12}$ 1872 af k. senaten afslagen.

„ 90 rad. 20 bör arealen för Somero moderförsamling vara 401,92 och följaktligen för hela pastoratet 593,65.

„ 94 och 488 anm. att kapellanen *H. E. Söderborg* $^{11}/_{4}$ 1873 aflidit.

„ 94 raderna 7 och 8 tillägges: t. f. *Berndt Gustaf Lindell.*

„ 104 rad. 5 tillägges 220 personer från f. d. åboländska andelen af Nummis, hvarigenom folkmängden i pastoratet rätteligen blifver 2566.

„ 111 efter rad. 21 tillägges: Kapellansadjunkt: *Fredrik Willenius*, samt anmärkes här och pag. 490 att kapell. *A. Tennberg* $^{29}/_{3}$ 1873 aflidit.

Pag. 120 rad. 38 tillägges ang. förste kapellanens i Bjerno boställe, att bränsle numera ej behöfver köpas, sedan församl. nyligen åt kapellanen utfäst 40 famnar ved årligen.

„ 128 tilläges att *Eckerö kapell* $^{1}/_{10}$ 1872 blifvit afsöndradt från Hammarland till eget, imperielt pastorat af 3:dje klassen.

„ 138 rad. 15 anmärkes att en del af den för Östermark upptagna arealen numera faller på Jurva pastorat, sedan en by blifvit från Östermark till Jurva öfverförd; i följd hvaraf den pag. 153 rad. 16 upptagna arealen i samma förhållande ökas.

„ 146 rad. 22 anmärkes att komministerslönen i Nikolaistad år 1873 blifvit förhöjd från 1500 mark till 2000 mark.

„ 148 rad. 16 tillägges att under Ilmola pastorat (Seinäjoki) äfven hör en del af Nurmo kapell, med 261 personers folkmängd.

„ 157 tillägges att *Maxmo kapell* $^{25}/_{11}$ 1872 blifvit afskildt från Wörå till eget, konsistorielt pastorat af 3:dje klassen.

„ 194 och 483 anmärkes att kyrkoh. *Frans Arvid Snellman* $^{17}/_{3}$ 1873 aflidit.

„ 228 rad. 28 tillägges klockare: *Karl Liljeroos.*

„ 253 rad. 16 i st. f. ordet vakant bör stå: *Anders Rosberg,* utnämnd.

„ 257 rad. 1 efter ordet vakant tillägges: t. f. *Gustaf Mauritz Lundeqvist.*

„ 288 rad. 34 ändras adressen till: *Jaakkimvaara* (emedan postkontor der nyligen blifvit inrättadt).

„ 347 rad. 31 tilläges att *Frantsila kapell* blifvit $^{14}/_{1}$ 1873 afsöndradt från Siikajoki till eget, konsistorielt pastorat af 3:dje klassen.

„ 391 för *Karl Edvard Fritiof Bergroth* samt pag. 422 för *Karl Peter Grönros* tillägges: den $^{15}/_{8}$ 1873 i past.ex. *med beröm godkänd.*

„ 444 för *Johan Ferdinand Lahtonen* tillägges att han på begäran undfått afsked från kapellanstjensten i Hongilax (observeras äfven p. 39).

„ 474 för *Alexander Emil Rödlin* tillägges: utn. kapellan i Wahto 1873 (observeras ock p. 25).

Dessutom tilläggas å sina behöriga ställen följande sju biografier, för en af förbiseende uteblifven samt de sex öfriga för de under febr. och mars månader 1873 ordinerade prestmän.

Pag. 423. **Hagelberg, Jakob Efraim,** f. $^{13}/_{1}$ 1801; stud. 1823; prestv. $^{14}/_{12}$ 1825 med *admittitur;* obefordrad, samt för sjuklighet tjenstledig från $^{4}/_{10}$ 1843.

„ 427. **Helenius, Johan Gustaf,** f. $^{20}/_{11}$ 1847 i Birkala; stud. 1869; prestv. $^{7}/_{3}$ 1873 med *approbatur* till kapellansadj. i Loimjoki. Å.

„ 448. **Lilius, Gideon,** f. $^{17}/_{12}$ 1849 i Storkyro; stud. 1870; prestv. $^{7}/_{3}$ 1873 med *approbatur* till interimspred. vid kyrkoh. emb. i Kumo. Å.

„ 454. **Lybeck, Johannes,** f. $^{24}/_{2}$ 1850 i Pörtom; stud. 1869; prestv. $^{7}/_{3}$ 1873 med *approbatur cum laude* till t. f. kapellan i Pyhämaa. Å.

„ 456. **Mandellöf, Wilhelm Adrian,** f. $^{31}/_{1}$ 1848 i Kankaanpää; stud. 1867; prestv. $^{25}/_{2}$ 1873 med *approbatur* till past.adj. i Paldamo. K.

„ 468. **Rechardt, Karl,** f. $^{18}/_{11}$ 1849 i Torneå; stud. 1869; prestv. $^{25}/_{2}$ 1873 med *approbatur cum laude* till pastorsadj. i Öfvertorneå. K.

„ 488. **Tallgren, Ivar Markus,** f. $^{28}/_{8}$ 1850 i Bötom; stud. 1869; prestv. $^{7}/_{3}$ 1873 med *approbatur cum laude* till t. f. kapellan i Kuru fr. $^{1}/_{5}$ 1873. Å.

Förordnade att tjenstgöra från 1 maj 1873.

Inom Åbo erkestift:

Achander, A. A., fr. Brunkala till t. f. kapellan i Kuhmalax.
Erander, G., fr. Hammarland till t. f. kapellan i Wånå.
Heininen, J., kap. i Lappo, att jemväl vara t. f. pastor derstädes.
Johansson, G., fr. Birkala till pastorsadj. ex off. i Hausjärvi.
Johansson, W., fr. Alahärmä till t. f. kapellan i Windala.
Juselius, J., fr. Parkano till t. f. kapellan i Kuorehvesi.
Lindell, B. G., att fortf. vara t. f. kapellan i Jockis och Bertula.
Lindström, K. G., fr. Finström till pastorsadj. i Hammarland.
Nybergh, H., fr. Sjundeå till pastorsadj. i Åbo.
Sirén, K. G., fr. Lumparland till pastorsadj. i Finström.
Sjöroos, B. W., fr. Ulfsby till t. f. kapellan i Nummis (Nylands län).
Wilén, A. L., fr. Pemar till t. f. sockneadj. i Piikkis.

Inom Borgå stift:

Brummer, K. W., fr. Savitaipal till kapellansadj. i Jyväskylä.
Bengelsdorff, F. L., fr. Mohla till nådårspred. vid kyrkoh.emb. i Helsingfors.
Bergh, R. F., fr. Polvijärvi (i Kuopio stift) till t. f. kapellan i Jämsä.
Herckman, G. E., fr. Jämsä till t. f. pastor och sockneadj. i Hollola.
Hertzen, K. v., fr. Pieksämäki till t. f. pastor i Sakkola.
Lybeck, G., fr. Borgå till t. f. kapellan i Säminge.
Rokkanen, O. W., fr. Parikkala till t. f. landskapellan i Borgå.
Sihvonen, J. J., kap. i Helsingfors, att derj. vara kuramgerens dersammastädes.
Willberg, O., fr. Kaukola till t. f. kapellan i Uurais.

Inom Kuopio stift:

Brofeldt, H. G. T., kap. i Idensalmi, att derj. bestrida 1:ste kapellanstjensten dersammastädes.
Hakkarainen, D., fr. Kondiolax till kapellanssubstitut i Libelits.
Hulkkonen, A., fr. Pidisjärvi till t. f. pastor i Evijärvi.
Nordlund, N. V., fr. Paldamo till t. f. kapellan i Pidisjärvi.
Petrelius, B. A., skolrektor, att derj. vara t. f. stadspredikant i Joensuu.
Pöyhönen, J., att fortf. vara kuramgerens i Juuka.
Rytkönen, A. J., fr. Libelits till kuramgerens i Kondiolax.

Dessutom äro redan härförinnan (fr. 1 mars) inom erkestiftet sockneadj. i Kumo *A. Elers* och kapellanen i Norrmark *G. F. Johnsson* förordnade att, utom egna tjenster, bestrida pastorstj., Elers i Kumo och Johnsson i Norrmark.

Lägenheter att tillträdas 1873.

Inom Åbo erkestift:

Kyrkoh.emb. i	Ulfsby	tilltr.	$^1/_3$ 1873	af	*A. Lilius* fr. Kumo.
„	Pemar	„	$^1/_5$ „	„	*H. Ahlgren* fr. Nousis.
„	Säkylä	„	„	„	*A. R. M. Creutlein* fr. St Karins.
„	Esbo	tilltr.	$^1/_5$ 1873	af	*K. Erenius* fr. Lojo.
„	Qveflax	„	„	„	*G. A. Cajanus* derst.
„	Alahärmä	„	„	„	*E. F. Reinius* fr. Kuorehvesi.

Kyrkoh.emb. i Wetil tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873 af *K. A. Snellman* fr. Frantsila.
Kapellanstj. i St Karins „ „ „ „ *L. G. V. Dahlberg* fr. Åbo.
„ Paattis „ „ „ „ *G. A. Lönnmark* derst.
„ Brunkala „ „ „ „ *J. Holmberg* fr. Humppila.
„ Rimito „ „ „ „ *J. Heinonen* derst.
„ Nousis „ „ „ „ *N. J. Almark* fr. Wehmo.
„ Karvia „ „ „ „ *G. F. Starck* derst.
„ Birkala af *F. F. Wallenius* fr. Kuru (befullm. i april 1873).
„ Humppila tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873 af *A. Lundén* fr. Kuhmalax.
„ Lumparland af *J. Pohjonen* fr. Kökar (befullm. i april 1873).
Stadspred.tj. i Tammerfors tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873 af *A. O. Törnudd* fr. Windala.
Sockneadj.tj. i Sommarnäs „ „ „ „ *E. Rautell* fr. Wånå.
Fånghuspred.tj. i Tavastehus „ „ „ „ *G. R. Böök* fr. Hollola.

Inom Borgå stift:

Kyrkoh.emb. i Mohla tilltr. $^{1}/_{3}$ 1873 af *J. A. Tengén* fr. Ingermanland.
„ Kuhmois „ $^{1}/_{4}$ „ „ *J. Salenius* fr. Lappo i Åbo stift.
„ Savitaipal „ $^{1}/_{5}$ „ „ *A. Rosberg* fr. Kuhmois.
Kapellanstj. i Kuhmois „ „ „ *T. Hagelin* fr. Uurais.
„ Mohla „ „ „ *F. F. Relander* fr. Sakkola.
„ Parikkala „ „ „ *P. M. Forsblom* fr. Borgå.

Inom Kuopio stift:

Kyrkoh.emb. i Libelits tilltr. $^{1}/_{5}$ 1873 af *A. F. Åkerblom* fr. Joensuu.
„ Pyhäjoki „ „ „ „ *K. H. Elfving* fr. Evijärvi.
Kapellanstj. i Paldamo „ „ „ „ *J. G. Wilander* fr. Kuusamo.
„ Frantsila „ „ „ „ *A. Gummerus* fr. Säminge i Borgå stift.
„ Lumijoki „ „ „ „ *J. Österbladh* derstädes.
„ Pudasjärvi „ „ „ „ *G. A. Snellman* fr. Karunki.
Sockneadj.tj. i Karttula „ „ „ „ *K. E. Aejmelaeus* derst.
„ Kondiolax „ „ „ „ *A. J. Rytkönen* fr. Libelits.

Till ordensledamöter utn. 20 april 1873: af Stanisl. ordens 2 kl. *Helander, K. J.*, pag. 426 och *Hornborg, A. J.*, p. 433; af Anne ord. 3 kl. *Berner, Axel E.*, p. 392, *Jäderholm, G. W.*, p. 439, *Keckman, K. A.*, p. 440, *Strömmer, S.*, p. 487, *Telén, U. W.*, p. 489 och *Warelius, A.*, pag. 494; af Stanisl. ord. 3 kl. *Palmgren, K. F.*, pag. 464.

Den 28 mars 1873 är tillåtelse att bilda kapellförsamling meddelad *Toivakka* bönehusgäll af Jyväskylä pastorat, hvilket observeras vid pag. 217. Pastor i Jyväskylä bidrager med 20 tunnor spml till kapellanens aflönande.

